

Sermones sancti Vincentij
fratris ordinis predicatorū
De sanctis

LIBRARY OF THE
VALENCIANA BIBLIOTECA

Tabula

Tabula i fmones de sancti Vincentij p
toti anni circuli specialiu pūctor i his pte
soz alphabetice directiua z ostēsiua Incipit

De littera A

Aron summ^o pōtifex sol^o accedere so
let altare sanctis sanctoz qd nob h de
signat. p3 ser. scdo scri Johis baptiste.

Abraā nō in iuuēute s3 āuo. lxxv. locut^o ē cū
deo. ser. j. eiusdē baptiste xpī

Abstinētia corpal bonoz opez mltiplicatio
nē cōportat z āministrat. ser. d. scdo laurētio

Abstinētiā q3 sanct^o anthoni^o habuit nob
in exēplū factas. Reqre de eodē

Actiua ad vitā q̄tuor cause. s. efficiēs. mate
rialis. formal. finalis. pcurrūt. vt habet i f/
mone de sancto georgio.

Adolescētes hūiles erūt z mīficordes z fide
les i puerfatōe. caritate z fide. f. ij. scī martī

Adoratio fiet ad deū n̄ ad idola. f. j. martini.

Adoratio idolorz subtili disputatōe scē Ka
therina h̄gis ānihilat. ser. de eadem

Ad gubnādū equū duo reqrūt q̄ ad nostraz
emēdatōz dirigūt. ser. de scdo iohē euāge.

Aduersitatibz circūdat^o quō paties eē debe
at. de h̄ hēt qdā moralisatio d scdo siluestro

Afflictio q̄ cor p^o n̄m affligere dēm^o vt deo
placeam^o. f. de scdo Nicolao

Agatha brā filis xpō i ser fuit. vt habet i ser
mone de ei^o festo

Alexāder magn^o q̄re iterfecit leonidē mḡm
suū. ser. de scdo Laurentio.

Altare dei q̄ta reuerētia d3 h̄zi. z q̄les c̄rt mi
nistri altar. ser. ij. scī Johis bap.

Amavit xp̄s br̄m Johem pp̄ puritatē p̄gina
lē. vt i octaua scī Johis euāgeliste

Amici dei efficiamur p tria. s. p̄ orōz spūalē. p
vniuersalē subiectōz. z p̄ martyrialē afflictō
nem. f. mone de scdo Bartholomeo

Amor^o diuini tres sūt ḡd^o. z q̄ro ḡdu xp̄s di
lexit iohem euāgelistā. ser. Joh. euāgeliste

Angeli nob vtilitates septē p̄ferūt z ammini
strāt. ser. de scdo Michaele

Angloz chorū sine ordies q̄tz q̄ sūt z quō f̄m
sub z sup differūt. f. d. cōmemoratōe pauli.

An in hac vita possit sciri certitudinalit̄ de
aliq̄ p̄sona an sit i grā. f. de scdo siluestro.

Angeli dei oēs vidēt sanctissimā incarnati
onē filij dei. vt hēt ser. viij. scī stephani.

Angel^o salutans beatā h̄ginē q̄re dixit. Ecce
p̄cipies i vtero. cū tū alibi nō p̄cipit. f. mone
de incarnatiōe filij dei.

Angel^o dñi h̄ginē mariā salutās i b̄ndicta in
carnatōe declarauit sibi octo secreta fidei q̄

habet f̄mone de incarnatiōe filij dei

Aliaz p̄ditio p̄tingit ex septē vicis capitalibz
Reqre illa f̄m ordinē ser. scē Lecilie

Aliaz defunctorz q̄tuplex ē ḡd^o siue stat^o. z q̄
bus p̄sūt suffragia z p̄ q̄bz nō. ser. j. aiaz

Anna genitrix marie q̄re pl^o colit̄ q̄ sc̄tus io
achim p̄z marie. ser. de sancta anna

Ap̄li p^o receptōz spūscī mortalit̄ peccare nō
potuerūt. vt hēt ser. de scdo andrea.

Ap̄li an fuerit duodecim vl^o q̄tuordecim. q̄
re h̄ in f̄mone de scdo Barnaba.

Ap̄loz duoz. s. petri z pauli cōpatio. q̄s iter
illos duos d̄z maior. ser. de cōmemoratōe
beati pauli.

Archana dei vidit paul^o rapt^o in celū. q̄ nō li
cet hoī loq̄. Reqre ibidem

Argumēta rethoz z p̄hoz subtilia d̄uicē fa
cillime sc̄ta Katherina. ser. de eadem

Argumēta q̄ fecerūt legisperiti d̄ sc̄m stepha
nū q̄bz ip̄e h̄tuose restitit. vt hēt ser. de scdo
Stephano

Assimilamur z placem^o xp̄o si fecerim^o opa q̄
ip̄e fecit. f. mone de scdo Nicolao

De littera B

Bella q̄nqz in h̄ m̄do sūt. d̄ q̄bz victori
am h̄nti dat̄ corona paradisi. f. mone de
scdo Petro mediolanensi.

B̄nificiū petes cū cura. h̄o etiā q̄ntūcūqz san
ctus effici^o symoniac^o. ser. d. scdo thoma cā
thuariensi.

Benedicti sancti exēplo diabolo resistere de
bem^o. ser. de scdo Benedicto.

Biblia d̄z liber vite. sed codices poetaz libri
mortis. ser. de cōmemoratōe pauli

Blasphemās deū effici^o mur^o Vide miracu
lū in scdo Petro mediolanensi

Bona duo singularia de scdo stephano ostē
dunt in f̄mone eodē de scdo stephano.

Bonoz vita crescit z augmētāf. malozū h̄o
decrescit z minuit. ser. de sancto Jacobo

Bonū p̄successum z variationē tēpis effici^o
reprobabilit̄ malū. ser. de scdo Marco

Bonitas veri f̄ui dei nō solū ad seipm s3 ad
om̄es primos suos misericordiā z pietatē
respiciet. f. mome de scdo Barnaba

De littera C

Carcere tenebrosō detēti sūt pctōrum
m̄ltitudie inoluti. f. petri ad vincula

§ 2

Carmina angloꝝ magdalenā septies in die
 eleuatiū in aera q̄ fuerit. ser. d̄ magdalena
 Caritat̄. xij. ḡd̄. q̄re ī s̄. de sc̄o thoma ap̄lo.
 Caritat̄ diuine exēpla maxie nob̄ fructuosa
 ponūt s̄mōe sc̄i Francisci
 Cataracta q̄d significet z quō interptef. ha
 beēt in ser. de sancto thoma ap̄lo.
 Castitatē sc̄tūs ioh̄es euā. fuauit vltra om̄s
 sc̄os padisi. dēpta castissima m̄re xp̄i. z quō
 xp̄s ip̄s ad castitatē vocauit. f. d̄ s̄. ioh̄. euā.
 Cāt̄ leticie. s̄. gl̄a ī excels̄. All̄a. zc̄. nō canit in
 die inocētū. q̄re s̄. h̄ēt s̄mone innocentū
 Casus de duob̄ icarcerat̄ z rege q̄ tenebāt
 soluere regi q̄d p̄rigit. f. de sc̄o Siluestro
 Cathene due sūt q̄b̄ pctō: fixe ligat̄ z detine
 tur ī pctis. p̄ma ē p̄suetudo lōga. sc̄da ē soci
 etas mala. ser. ad vincula Petri
 Catholicē fidei lucida declaratō manifesta
 q̄ demōstratio. f. sc̄tē katherine
 Celoz tres dispositōes q̄re ī octa. sc̄i stepha.
 Cēties ī die z toridē ī nocte flexis genib̄ ora
 bat sanct̄ Bartholomē. vt ī ser. de eodem.
 Cymbala bñ sonātia z cymbalū iubilatiōis.
 quō d̄nt ī psalmo. p̄t̄ ser. oīm sc̄tōz in fine.
 Cōformes effcimur d̄o cū vestigia ei⁹ opan
 do bona seq̄mur in bñilitate z patia. sermōe
 simonis z iude. z ser. ij. beati Martini
 Cōsuetudo mala z lōga p̄cipitatōes bonozū
 inducit z infinita scandala generat. s̄mone
 ad vincula petri
 Cōtēplatiue vite ḡd̄. q̄re de sc̄o Gregorio
 Cōsiliū demōes habuerit quō bñm anthoni
 um de heremo z bona vita reuocarēt. f. de
 sancto anthonio
 Cōceptiōes q̄nq̄ beatissime s̄gis marie. de
 clarant ser. de p̄ceptōe br̄e s̄gis.
 Cbozi siue ordines angloꝝ q̄ z q̄t sunt. s̄mo
 ne omniū sanctoz
 Correctio q̄dā nō s̄uātes ieiunā. p̄cepta. ser
 mone de sancto Nicolao.
 Coronā gl̄ie recipiet q̄ in bellis q̄nq̄ victoz
 extiterit. ser. Petri mediolanēsis
 Corona s̄ginitat̄ s̄ginitatē s̄uantib̄ daf. vt
 habet in s̄mone de sc̄tā Lucia.
 Corona vñ cōponi solet z q̄re d̄z dyadema.
 patet ser. de corona spinea
 Corp⁹ n̄m sp̄i cōparatū equ⁹ d̄z. sermōe d̄
 sc̄o Ioh̄e euāgelista.
 Correctio q̄dā s̄ has s̄ḡies q̄ clādestine ma
 trimoniū adeūt. s̄. sine scitu parentū. ī ser. de
 sancta Agneta.
 Cōtra vagos studētes bēt q̄dā correctoria i

formatio. quō se exēplo vineētū i studio ha
 bere d̄nt. in ser. de sc̄o vincencio.
 Corp⁹ ih̄u xp̄i gloriosissimi post venerabilez
 resurrectōz xp̄i q̄ttuor florib̄ siue donis flo
 ruit. ser. ouersionis sancti Pauli
 Creatura cui p̄dicādū est euāgelii xp̄i q̄ est.
 q̄re d̄t xp̄s. oī creature. z ire ī orbē vniuersū
 p̄t̄ s̄mone de cōmemoratione pauli
 Creaturas iterficere v̄l destruere an sit pec
 catū vel nō. z q̄re de sc̄o fec̄ creaturas. sermone
 de sc̄o Ioh̄e euāgelista
 Chriſt⁹ z christian⁹ debēt scribi p̄ l̄ram L. q̄
 re tñ in l̄ra X
 Christiana fides ānulo cōpat̄. vt habet in s̄
 mone de sancta agneta
 Cruc⁹ xp̄i festiuitas q̄re bis ī āno fuat ab ec
 clesia. q̄re sub cruc⁹ tormēto voluit mori xp̄s
 Un̄ cruc⁹ lignū cepit ortū z initiū. patet s̄
 oīa ser. exaltatōis. z etiā inuētione crucis
 Crucis scandalū euacuatū est ml̄is modis
 Itē cruz q̄ndā suppliciū latronū iā trāsit ad
 frōtes impatoꝝ. f. ij. de inuētione crucis

De littera D

DAntes elemosynā d̄ bonis male acq̄
 sitis. miam q̄dē faciūt. s̄. non cū iusti
 cia. ser. de sancto Nicolao
 Defuncti sūt ī triplici ḡdu v̄l d̄za. f. j. aiaz
 Dei volūtas ē cā oīm fiendoꝝ vt habetur in
 s̄mone de sc̄o mathia ap̄lo
 Desperare nemo d̄z d̄ mia dei vt d̄z in q̄daz
 moralizatōe. in sermone de sancto Andrea.
 Deuotio sp̄ialis in duob̄ p̄sistit. vt in s̄mōe
 de sancto Nicolao
 Dies d̄nica sc̄tificari d̄z a nob̄. s̄ demōstrat̄
 p̄ exēpla ih̄u z marie. q̄re ī sabbato ī l̄ra S.
 Dies vite n̄re q̄ z q̄t sunt. patet ser. ij. de san
 cto Martino
 Dines q̄s s̄e dicat̄ habet p̄ distinctionē cu
 iusdā q̄stionis. ser. de sancto andrea
 Differentia vite bone z male. bonoz z maloz
 ser. de sancto Jacobo
 Digni q̄nq̄ ī manu dei des̄gn̄t q̄nq̄ sp̄alia
 attributa q̄ d̄o insunt. p̄t̄ s̄. ij. Ioh̄is bapti.
 Digni mie di q̄ntuplices. p̄t̄ ser. sc̄tē marga.
 Dilectōis diuie tres sūt ḡd̄. s̄. general. sp̄eal.
 z singlaris. ser. d̄ sc̄o Ioh̄ane euāgelista.
 Diligētib̄ deū oīa coop̄at̄ ī bonū. d̄ sc̄o Jac.
 Dies ī sacra scriptura q̄nq̄ p̄ die natali. q̄nq̄
 pro die vsuali sumit. ser. de sancto Nicolao
 Disputationes q̄s increduli s̄ bñm siluestriū
 habuerūt. habent ser. de sc̄o Siluestro

Disputatōes q̄s increduli s̄ bt̄m mathiā dīf/
putabāt. habet ser. de sc̄to mathia
Disputatōes triplices s̄ tres stat̄ hoim s̄go
deo dilecta supauit. ser. de sc̄ta katherina.
Doctria q̄dā quō more pentū sci nicolai pa/
rētes suos natos dirigere dūt. ser. sci nicolai
Dona septē maḡ q̄ de^o br̄e agnete tribuit. ha
benf in s̄mone de sancta agneta
Doctria sc̄ti thome quō approbata sit q̄ nul
lus i ea diffidere dz. f. d̄ sc̄o thoma d̄ aq̄no.
Doctria sc̄ti pauli excedebat doctrias alioꝝ
aploꝝ i tribz. ser. de cōmemoratōe eiusdem.
Doctria sapiētū b^o mūdi sophistica dz z va
cillās i p̄patōe ad doctrinā sp̄ssci q̄ verissi
ma est z inuincibil. ser. sancte Katherine
Dñica dies sc̄ificāda ē. q̄re d̄ sabbato i s̄mōe
Dormire i pctis z i carcere diaboli teneri pe
riculosissimū ē. vide i octaua sc̄ti dñici
Dubiū est quō sc̄ri possit ab aliq̄ q̄ apparitō
q̄ in somnio apparet. an sit reuelatio vel som
niū. ser. in octaua sc̄toꝝ innocentū

De littera E

Eclesia dei dz nauis. mīstri p̄fessores.
z s̄bi dei semiatores dicūt piscatores
doctrina z p̄dicatio eoz dz rethe siue
ham^o. q̄re s̄. ser. beati petri apli
Effectualia signa q̄nqz q̄ in sc̄o siluestro rep
ta fuerūt. s̄mone de sc̄to siluestro
Effect^o p̄p̄ri s̄e sapie q̄ etiā in br̄o thoma de
aq̄no repti sūt. f. de sc̄to thoma de aq̄no.
Electi pauci sūt z tñ innumerabiles sūt. quō s̄
intelligi dz. ser. ij. de oibz sc̄tis
Elemosynā faciētes d̄ bono iniuste acq̄sito.
miam q̄dē faciūt s̄z n̄ iusticiā. f. sc̄ti martini
Elemosynā faciētes maxie diligunt a d̄o. f. i
octaua sancti Johis euangeliste
Electio dei et̄na quō s̄ p̄ncipiū z fundamē
tū saluatōis hoim. f. d̄ p̄uersione sc̄ti pauli
Electio regere debētū exēplo xp̄i q̄ nō elegit
germanū aliquē. s̄z mathiā. Sic i cōitatibz
regēdis nō dz fieri electio nisi p̄ cōi bono to
tius cōitat. s̄mone de sancto mathia.
Epycuri felicitatē ponūt i delectatōibz car
nis. vide diuersitatē sectaz. f. sc̄ti Clemētis
Equ^o in q̄ eq̄tauit sanct^o thomas d̄ aq̄no q̄
mō p̄ mortē et̄ crepuit q̄n̄ p̄o: eiusdē p̄uētus
in q̄ sanct^o thomas obiit i codē eq̄ eq̄tare vo
luerat. ser. de sancto thoma de aq̄no
Etates septē mūdi vl̄ hois habēt in f. d̄ icar
natiōe filij dei. f. sc̄ti Johis baptiste.
Etatibz q̄nqz large accepti placebim^o deo. i.

toto tpe vite n̄re. f. ij. de sc̄to martino.
Euacuatū est scandalū cruc^{is} multiplr. vide
infra in scandalo de l̄ra S
Euāgelium xp̄i p̄dicādū ē vniuerso m̄do nullo
loco dēpto. oi create. i. oi hoī. nō aut̄ doctri
na poetaz l̄ gētiliū. f. d̄ cōmemoratōe pauli
Excellētie. r. repiūt in d̄o. z q̄libet illaz decez
bz effect^o. z sic decies decē faciūt cētū. q̄re cē
ties i die z cēties i nocte flectebat sc̄tus bar
tholome^o genua sua deuote orādo z ḡaruz
actiōes faciēdo. f. de sc̄to bartholomeo
Excellētiās q̄tuor hūit sc̄ta Katherina. p̄tz
s̄mone eiusdem
Expositionē sacre scripture triplicē. Req̄re i
s̄mone petri ad vincula.
Excellētiās q̄nqz de xp̄o. q̄re. s̄mone de san
cto Johē euangelista
Exēplo sc̄ti andree nō dēm^o nos iplicare ne
gocijs secularibz. ser. de sc̄to andrea
Exēplū d̄ sc̄o nicolao quō tres filias militis
q̄s ad lupanaria dare voluit redemit. i ser.
de sancto nicolao
Expositio subtil^o h^o auētaz. In p̄ncipio cre
auit de^o celū z terrā. Beñ. j. q̄d p̄ celū. z q̄d p̄
terrā itelligit. hēt f. de p̄ceptōe br̄e s̄ginis
Exēplū d̄ q̄dā pb̄zo cui sanct^o thomas cātu
ariēsis misse celebratōz p̄hibuit. cui postea a
br̄a s̄gie dēm fuit q̄ ipm celebrare p̄mitterz
s̄mōe de sc̄to thoma cantuariensi
Exēpla pl^o q̄ s̄ba s̄tutes i gētibz generāt. vt
habet s̄mone in octaua innocentū
Exēplū d̄ et̄b socijs q̄z p̄m^o elegit vitā solita
riā. sc̄ds elegit f̄uire infirmis i hospitali. ter
ti^o elegit tractare pacē. f. in octaua innocētū
Exēplū de q̄dā p̄ncipe latronū i q̄dā via ad
dep̄dandū ex̄is quō p̄ q̄ndā abbatē p̄uersus
fuit. ser. p̄uersionis sancti pauli

De littera J

JAbule poetaz nō dūt p̄dicari p̄lo. s̄z
euāgelium xp̄i p̄ vniuersum mūduz.
sup̄ in euāgelio de l̄ra E.
Facies dei ē p̄dicatio euāgelica q̄ aīas ḡni
dat. f. de p̄ceptōe beate s̄ginis
Familiaritatē magnā fec̄ xp̄s ambulās sup̄
trā pctōibz z peccatricibz. q̄re d̄ magdalēa
Femie castitatē fuare cupiētēs quō se i p̄uer
satiōibz suis hēbūt. f. ij. natiuitatis marie
Festū sc̄e agnet^{is} q̄re int̄ festū sc̄i sebastiani et
sc̄ti vincētij mediat. f. d̄ sc̄ta agneta
Festa tria de sc̄to Petro p̄ncipe aploꝝ colit
ecclia. q̄re s̄. p̄tz ser. ad vincula petri ...

Festū conceptōis sc̄issime v̄ginis marie triplici
rōe colit. vt h̄c̄ i f. de conceptōe br̄e v̄ginis
Festū purificatōis v̄ginis gl̄ose. q̄ t̄n purifica
ri n̄ indiguit. pulcre declarat f. d̄ purificatō
ne beate v̄ginis

Fidei catholice corroboratōz z eiusdē defen
sionē marie fec̄ sc̄a v̄go katherina. vide d̄ ea
Finis secl̄oz nūc ē. p̄z f̄ d̄ sc̄o Johe baptista.
Finitū ad infinitū n̄ll̄a est portio. quō ḡ diui
nitas z hūanitas i x̄po sūt vnite cū in infini
tū distāt. ser. de sancta Katherina
Finis z p̄ncipiū vite x̄pi differ̄t. vt h̄c̄ f̄mo
ne de innocentibus

Filiū defl̄edi v̄l nō defl̄edi quō. habet̄ in ser
mone de sanctis innocētibz

Filiū n̄ portabit iniquitatē p̄ris. z p̄z n̄ portabit
iniquitatē. zc̄. q̄ auct̄as h̄c̄ Ezech. xviii. Ex
positio z similitudo habet̄ f̄mone innocētum

Firmitas siue stabilitas vite bone nullū re
cusat laborē. nō extollit̄ in p̄sper̄z nec tristat̄
in aduersis. ser. j. de sc̄o Martino.

Flum̄is ip̄er̄letificat ciuitatē dei. q̄druplex
repiit̄ flumē p̄ctōz̄ penitēt̄z. s. olei. mellis. aq̄.
z sanguis. quō h̄c̄ intelligit̄. Req̄re f̄mōe d̄ sc̄o
Johe baptista

Fornicatōz simplicē dicētes n̄ eē p̄ctm̄ mor
tale z hos q̄re q̄ndā correctōz i f̄mōe d̄ san
cta Agatha

Fr̄acisc̄ minor q̄nq̄z radios claritat̄ h̄uit in
se. q̄ z q̄les fuer̄t illi. p̄z f̄mone de eodem.

Fructificauit maria q̄li vite. q̄druplex p̄z de
natiuitate ei f̄mone p̄mo

Fuga x̄pi p̄tuosa pulcerrime describit̄ f̄mo
ne innocētum

Fuga marie z ioseph cū x̄po i egyptū. i tribz
p̄uct̄z pulcerrime declarat̄. f. i octa. innocētū

Fuga x̄pi i egyptū q̄re fuit br̄e marie v̄gi ab
scōdita. s. pot̄ ip̄i Ioseph i somnis fuit ma
nifestata. cū t̄n br̄a v̄go melior sit Ioseph. f̄
mone in octaua innocētum.

De littera G

Gaudēs gaudebo i d̄no. zc̄. Istō sbuz
Isa. lxj. positū p̄ q̄ttuor clausulas. pul
cerrime declarat̄ i f̄ d̄ sc̄o Johe euāgelista

Gaudia h̄m̄di tristitijs z doloribz sūt admi
tta. p̄z h̄c̄ vid̄ i f. iij. natiuitatis Marie

Gaudia p̄ncipalia br̄e marie q̄ fuerūt. ibidē

Genua flectebat cēties i die sc̄us bartolome
z rotidē i nocte. q̄re vid̄ s̄. Lēties i l̄ra L.

Gloriā mūdā q̄res z placere hoibz rep̄bul
efficit̄ corā d̄o. p̄z f̄ ad vincula Petri

Gloriari ver̄ x̄pian̄ n̄ d̄z nisi i cruce d̄ni per
quā oēs ad verā gl̄az z p̄fectissimū gaudiū
sum̄ reuocati. f. d̄ inuētōe sc̄e crucis.

Grad̄. xv. ascēdebat v̄go maria cū p̄ntabat̄ i
tēplū. z q̄d desiḡt̄ p̄ illos. p̄z f̄. p̄mo natiuita
tis Marie

Grad̄ oim̄ sup̄celestiū creaturaz. s. sc̄tōz z
angl̄oz sūt. x. ser. j. de oibz sanctis

Grad̄ seu stat̄ aiaz oim̄ defunctorz triplex f̄
mone oim̄ fideliū aiaz p̄mo

Grad̄ ser̄ sanctificatōis. q̄re in f̄mone d̄ p̄ce
ptione beate v̄ginis

Grad̄ tres ph̄ic̄ q̄s beat̄ Hieronym̄ ponit̄
vj. c. ad paulinū. Req̄re ser. d̄ sc̄o vincētio

Grad̄ tres sc̄tōz de q̄bz festa fiūt. h̄nt̄ f̄mone
purificatōis br̄e Marie v̄ginis.

Grad̄ q̄ttuor sc̄titat̄ i sc̄o martha ap̄lo iuē
ri. declarant̄ in f̄mone de eodē

Gradu triplici doctores sacre sc̄pture distin
guunt̄. vt h̄c̄ in f. de sc̄o thoma de aq̄no

Grad̄ tres fuit̄ di. q̄re i f. d̄ sc̄o Grego. pap̄
Gr̄a dei quō i hoie sit mutabil̄ z n̄ mutabil̄.

habet̄ in f̄mone de sc̄o Ambrosio

De littera H

Heresis orit̄ z nutrit̄ vbi euāgelii x̄pi
nō p̄dicat̄. f. d̄ p̄memoratiōe b. pauli

Historia sancti ioachim z sc̄e anne. p̄z i ser.
de sc̄a anna. z i f̄mōe natiuitatis Marie.

Historia d̄st̄ano lep̄so q̄ ex innocētū puero
rū sanguie baptizari iussus fuit. f. d̄ sancto
Siluestro

Historia martyrizatōis sc̄tōz innocētū pul
cre describit̄ in f̄mone innocētum.

Homo p̄mus de generatōe carnali d̄z fuisse
adā. ser. vigilie natiuitatis x̄pi

Honores q̄s x̄ps br̄o Johi euāgeliste oñdic̄
z dotauit. habet̄ f. de sc̄o Johe euāgelista.

Hoim̄ z iumētōz differentiā. q̄re ser. octaua
sancti Stephani.

Honorē dei in oibz fact̄z z actibz n̄ris p̄ferre
d̄m̄ exēplo sc̄i vincētij. vt h̄c̄ i f̄mone de
sancto vincētio.

Hospita x̄pi dicebat̄ sc̄a martha p̄ cūct̄z hoī
bus. z h̄p̄t̄ opa ml̄ta pietat̄z z mie ei q̄ exhi
buit x̄po. q̄re de sc̄o Martino.

Hūilitas cordis v̄a ad pl̄ima bōa disponit̄.
nihil de seip̄o p̄sumēs. ser. j. d̄ sc̄o Martino.

z sermone de sc̄o clemente

Hūilitas z pietas i adolescētia magis plac̄z
deo. ser. ij. de sc̄o martino

Hūilitatē duplicē. Req̄re ser. d̄ sc̄o Blasio.

De littera J

Jeiunantes hora nona comedere dicitur. quod rebus. quod re ser. de sancto Nicolao

Jhs est nomen suavissimum et mire struitur quod caput sancti pauli abscisus ter saltando tribus vicibus vociferando expressit. ser. de memoratone pauli
Jnfirmas corporis a malo retrahit et ad bonum inducit. Hora de sancta Martha
Johes euangelista cum in pectore domini genuit. et in cena recubuit coronabatur corona quattuor flores habente. ut in ser. de eodem
Joachim sanctus cur non veneratur ab ecclesia tam sicut sancta anna. quod re ser. in littera A.
Johes baptista quoniam mirabilia alta et singularia habuit a deo. per sermone de eodem.
Judeorum duas sectas distinctas. scilicet saduceorum et phariseorum. habes ser. de sancto clemente.
Judices temporales nullam excipiet personam nec parentes nec fratres nec amicos. sed omnibus equaliter faciet iusticiam. vide sermone ad vincula Petri.
Jugum domini ab adolescentia portandum est. Requere ser. in ser. sancti Laurentij.
Juras false vel sine necessitate deo blasphemant. in octava sancti domini sermone primo.
Jctu triplici peccatis mundus bellas multos nescientes se defendere occidit. ser. de sancto anthonio.
Jgnorantes autem in aliquo deviantes instructionem ab expertioribus peccata non formidant. de quibus habet subtilis instructio et correctio. in ser. de sancto thoma apostolo.
Jntentio omnium nostrorum bonorum operum debet ad deum dirigere. ser. de sancto Nicolao
Jnimicorum vindictam exemplo beate agathe portare et sufferre non debemus. ser. de agatha.
Jnstructio pentum pueros habentium quod exemplo parvulorum sancti mathie suos natos dirigere dicitur sermone de sancto mathia
Jnimici principales christianorum et marie clericorum qui sunt. Requere sermone de sancto mathia.

De littera K

Katherina rego beata in tribus strictis et arduis disputacionibus victoriam obtinuit. sermone de sancta katherina
Katherina sancta quatuor excellencias habuit. scilicet nobilitate generis. pulcritudine corporis. potentia in divinis. et sapiam intellectus. per sermone ibidem.
Katherina ab hemita puertis. tempore p anulum de sponsatur. quoniam doctrinas in visione ut sponso suo placere a maria recepit. quoniam quingenta rethorum argumenta subtilia superavit. martirij palmam per capitis truncationem peremerit. et in monte synai manibus

angelicis deportata sepulchrum recepit. de quod oleum multum medicamentis incessanter fluit. per sermone ibidem

De littera L

Libores principis apostolorum. vide de predicacione in littera P

Laudis spes patet in ser. de sancta agnete
Laudare deum tenemur quod et quilibet. Ibidem.
Legenda s. adree pulchre intricate declaratur per
Legenda et vita sancti nicolai (mo. de sancto adrea pulchre declaratur ser. de sancto Nicolao
Legenda sancti stephani pulchre cum alijs intricate habetur ser. de sancto Stephano
Legenda et vita sancti silvestri pulchre describitur sermone de eodem
Leges generales hominum tres sunt. scilicet paganicarum. mosayca. et euangelica. ser. de sancto marco
Legenda sancti marci. vide in ser. de eodem. scilicet perfectus et plenus de eorum alijs scriptis reperies in nouo passio/
Leonides magister et reformator (nati scriptorum alexandri magni ab alexandro interfectus. quod de causa vide in sermone de sancto Laurentio
Leticia et gaudium mundanum. per sermone in littera S.
Lex moysi quondam bona. quod re nunc reprobat. patet ser. in ser. de sancto Marco.
Libri sacre scripture dicuntur libri vite. libri poetarum et rethorum gentiliu dicuntur libri mortis. ser. de comemoratione sancti pauli.
Lignum sancte crucis unde traxit originem. quod re ser. de cruce in littera E
Locus corporis defuncti quadruplex reperitur. et quis locus est nobilior. per ser. in. aiaz
Locus aiaz defunctorum quadruplex est. per ser. Ibidem.
Lucia rego sancta matrem suam ad divinos recurrere volente ad deum fugere compulsa. et ab ipso defluxu sanguinis sanitatem recepit. ser. de sancta lucia
Lucifer quod propter superbiam cum omnibus sibi adherentibus detrusus sit. ser. de receptone beate reginis
Lucis quattuor conditiones quas etiam habuit beata lucia. ut in ser. de sancta Lucia
Lumen in die purificationis tria que in christo sunt significat. ser. purificationis beate reginis
Lucernepsona denote et repletiue dicuntur ut in ser. de sancto Benedicto
Lucernas septem christus in hoc mundo fecit quoniam ab eo separari voluit que habentur ibidem

De littera M

Macule septem replunt quibus totus mundus infectus est. ser. de sancto georgio
Maculis duabus nascitur quilibet infans de peccatis paucis. sermone innocentium

Benedicere creaturę dei ę qđamō deū blasphemare. ser. de scđo Johē euāgelista.
Ban^o pauperz dicūt mēsa cāpsoz qz thesaurus paupibz h distribut^o i alio mđo n̄ dimi-
 nut^o. s; cū mag^o lucro repief. f. d scđo laurētio
Bartin^o appuit p^o obitū scđo abrosio i medio-
 lano. z scđo seuerio i colonia. f. ij. d scđo marti.
Batrimonij tres gđ^o. qre i f. de scđa Lucia.
Baria vgo sacratissima expectabat vidē qđ
 tuoz de filio suo dilectissimo. qđ declaratur i
 f. mone vigilię natiuitatis xp̄i
Batres z p̄ses scđoz in qđ deū peccauerūt
 qđ de^o talē stragē z plagā z eos. i. occisionē fi-
 lioz pmisit. ser. innocentum
Bartha dicebat hospita xp̄i. vide d h i B.
Batrimoniu fecūdū quō fuabit int^o viz et
 vxorē. vide i f. scē anne z natiuitat^{is} marie.
Bēdaciū nō est inuentū in ore eoz qđ me-
 rito ascribit. vide i f. mone innocentū
Berces scđoz quō copiosa erit i cel^o cū tñ sit
 solū vnū celū scđoz. f. empireū. f. ij. d oibz f.
Bichael qre i festiuitate oim bonoz āgloz
 noialit^{er} expmif. cū tñ mille milia sūt i celo eo
 maiores. f. mone de eodem
Bilitē q̄tuo: trabūt ad supbiā. f. nobilitas
 gener^{is}. pulcritudo corpis. dñiū de hoibz. et
 victoria d inimic^{is}. f. d scđo georgio
Birackz d bonēdo iudicio. f. mo. d corona
 spinea
Biraculū quō ad p̄ces scđi blasij qđā puer
 ex spina piscis i gutture suffocat^o reuirit. f.
 de sancto Blasio
Biraculū quō sanc^o sebastian^o duos roma-
 nos a fide declinare volētes p̄fortauit. f. de
 sancto Sebastiano.
Biraculū quō auicula a niso capta auxiliū
 a brō thoma cātuariensi petijt. f. d scđo Tho-
 ma cantuariensi
Biraculū quō btūs thomas cātuariēf ce-
 ce mulieri visum recupauit. ser. de eodē.
Biraculū quō dñmōes i qđā ciuitate corda
 hoim ad discordiā alliciebāt. qđ vidit scđus
 frācis^o. f. vij. scđi Johis euāgeliste.
Biraculū d qđā dño qđ audita fama scđi seba-
 stiani ipz ad se vocabat vt ipz a lāguozibz re-
 dimeret. cui scđus sebastian^o negauit. f. d scđo
 Sebastiano
Bisericordia dei erga paupes d: man^o quō
 h̄ intelligit. ser. ij. margarethe.
Bia libalipmere^o salariū gl'e celest^{is}. f. luce.
Bia n̄ p̄t repiri i dō sine iusticia. nec iusticia
 sine mīa. f. de scđa Katherina

Dissamprimā qđ post xp̄m celebrauit. p̄z
 ser. philipi z iacobi
Dysterioz xp̄i lucida declaratio. p̄z ser. scđe
 katherine. scđi marci. scđi petri mediolanēsis.
Dod^o dādi elemosynā bēf f. d scđo siluestro.
Dodū quē fuit de^o i sua puidētia. Reqre i
 ser. de sancta lucia
Dors innocentū in vno pūcto subtilit^{er} no-
 tat. f. Innocentū.
Dortalia pctā omīa ad septē pctā capitalia
 reducūt. f. i octaua scđi stephani
Dodi septē qđ pctō: more scđi pauli ad xp̄z
 p̄uerti d. z. f. p̄uersionis pauli
Donumētū hois qđ duplex. f. ij. aiaz
Donumētū aiaz etiā qđ duplex ę. f. ibidem.
Dort^{is} piculū q̄ntuplex sustinuit xp̄s i h̄ mū-
 do. s; solū i vltio. i. crucifixionis voluit mor-
 tē gustare. f. exaltatōis scđe crucis

De littera R

Rasci^o puer q̄libz xp̄o z btā v̄gie dēpt^{is}
 cū duabz macul^{is}. f. Innocentum
Ratiuitates scđoz toti^o noui testa. n̄ colūt v̄
 festiuat^{is} nisi triū. i. xp̄i. marie z btī ioh. bap̄ti.
 z qre fit d ill^{is}. p̄z ser. Johis bap.
Romē ihs maxie p̄rut^{is} est. vt s i lra J. De h̄
 noie Jhs iocūdas iuenies p̄tēplatiōes. f. de
 cōmemoratōe scđi pauli (pauli
Roiat^{is} scđus petr^o diuersis noibz. ser. Petri z
Ruier^o elcōz pauc^o ę. tñ inūerabil^{is}. quō itellr.

De littera M

Mācia tria exercuit mathe^o malaz pe-
 riculosa. p̄z f. d scđo matheo
Mficiū oibz creatur^{is} corp'alibz cōe qđ ę illud
 ser. de scđo Dñico
Mpari^o dign^o ę mercede sua. ser. scđi Luce
Mp̄ pietat^{is} z micrāscēdunt alia bona opa
 patet de sancta Martha
Mp̄iones q̄tuo: falsas scđus paul^o añ p̄uersionē
 hūit. vt hēf i ser. de p̄uersionē scđi pauli.
Mp̄a ser in qđ si qđ se exercitauerit deo pla-
 cebit. ser. de sancto Nicolao
Morigine pctm̄ qđ sit. z qđā subtil^{is} declara-
 tio ad itelligēdū pctm̄ originale. hēf ser. san-
 ctorum innocentum
Mrabat cēties flexis genibz in die. z totidē in
 nocte. vide s de centies in lra L.
Mroses z obsecratiōes quō fiēt z qñ exaudiū-
 tur. ser. de scđo petro ad vincula
Mrare tenemur p̄ plato z dño terre. qz capita
 sunt toti^o cōitatis. patet ibidem

Ordines angloꝝ q̄ z q̄t sūt. patet in sermone
omniū sanctoꝝ p̄mo z tertio
Ordines siue stat' oim sup̄celestiū creatura/
rū. patet f̄mone p̄mo oim sctōꝝ
Ordines agloꝝ z coꝝ noīa q̄re sermone d̄ cō
ceptōe beate ꝑginis
Dynamēta corp̄is q̄sq̄ spūaliū z deuotoꝝ
recusare tenet. q̄re d̄ sctō Augustino.
Quis p̄ditōes z p̄prietates. f̄ d̄ corona spinea

De littera B

Bradisi gl'am meremur singulariter
q̄tuor p̄tutibz. q̄ patet f̄mone sancti
luce euangeliste

Pariēdi tps elizabeth q̄d nob̄ desiḡt. vide in
f̄mone Johis baptiste
Parturire q̄d sit. z quō quilibet a malo decli
nās z bono inherere volēs p̄turire d̄z. f̄mo
ne de p̄ceptōe beatissime ꝑgis marie
Passio z vita sctā quā habuit beat' thomas
ap̄ls subtilit' declaraf̄ f̄mone de eodem
Patiētia martyrial' p̄sistit in tormētōꝝ susce/
ptione. f̄mone d̄ sctō Laurentio
P̄es scti añ xp̄i natiuitatē sanctissimā ardēt
desiderauerūt. q̄t modis z q̄ habent. f̄mone
vigilie natiuitatis xp̄i
Pauli labor z p̄dicatio p̄cellebat oim ap̄loꝝ
p̄dicatōz. ser. de cōmemoratōe b̄ti pauli
Pctm̄ qd̄ p̄ p̄niaz statū nō diluit. mox suo pō
dere ad aliud trahit
Pctōres vocat xp̄s z nō iustos. quō h̄ itelligi
tur. p̄t3 sermone d̄ sctō Matheo
P̄fectōes z excellētias tres i vita scti seba/
stiani reptas. Req̄re i ser. d̄ sctō sebastiano.
Persone multe sunt caste sine ꝑgitate. ser. de
sancta Agneta
Personas bonas z deuotas tres disputatio
nes vincere optet. vt h̄ē ser. d̄ sctā agatha
Personaz q̄tuor p̄ditōes q̄bz subuenire est
magna mīa. ser. de sctō gregorio
Perditionē aīe. vide s̄ de aīa. in l̄ra A
Peripatheticoꝝ secta poit̄ felicitatē būana z
īp̄itate itellecuali. vide d̄ iam illaz sectarū
in f̄mone sancti Clemētis
Petr' z paul' ap̄li p̄p̄t ad inuicē i dignitate
tribz modis. f̄ d̄ p̄memoratōe sancti pauli.
Pietas opis ornatū z delicias p̄p̄ū corp̄is
abijcit. z penurias alioꝝ cōpatiēdo s̄blenat
f̄mone p̄mo Martini
Placebim' d̄o q̄nq̄z t̄p̄ibz siue etatibz vite no
stre. vide infra t̄p̄ibz i l̄ra T (ad vincula
Placere volēs hoībz displicet deo. ser. Petri

Potētia diuitiaz an possim' dimittere. q̄re
de sancta Lucia
P̄relatio nisi iuuet a t̄p̄o on'bz ip̄ortabile. f̄
mone beati ambrosij
P̄esentia dei cognouit Johes baptista in
vtero ex̄ns. qz vsus liberi arbitriū f̄m q̄sdā i
eo fuit accelerat ser. j. Johis baptiste
P̄edicatio scti ambrosij i duobz p̄ncipaliter
p̄sistebat. vt p̄t3 in f̄mone de eodem.
P̄ns vita q̄ ad corp' z q̄ ad aīam cap' p̄lij d̄z
vt declaraf̄ in ser. de sctō anthonio.
P̄dicator imbr̄i assilat. f̄ d̄ sctō vincentio
P̄ntari i tēplū xp̄s sp̄ b̄ndict' p̄t̄ q̄tuor vo/
luit. f̄. de purificatōe beate ꝑgis
P̄ncipiū z cā bonoꝝ nedū de'. s̄z etiā malo
rū de' est. ser. de sancto sebastiano.
P̄olē in m̄rimonio suscitare cupiētes. q̄lem
medicinā adhibebūt. p̄t3 f̄. de sctā anna. z f̄
mone natiuitat' marie p̄mo
P̄omissio maria z mirabil'. quā xp̄s sp̄ bene
dicit' suis discipul' alijsq̄z martyribz z sctis
tribuit q̄ fuerit q̄re f̄mōe de sctō stephano
P̄odigiū qd̄ sit. h̄ē ser. de sctā agneta
P̄oximal' mīa duplex est. s̄. corp̄al' z spūal'. p̄/
ma nutrit corp'. s̄. reficiēdo. colligēdo. vt v̄
stīēdo. sc̄da nutrit aīam. p̄fortādo i fide z in
bonis opibz a malo r̄trahēdo. f̄. d̄ scō laurē.
P̄udēcias sine sapias q̄nq̄z sctūs vincēt' in
h̄ mūdo habuit. ser. de sctō vincentio
P̄urificatio marie celebraf̄. cū t̄n ip̄a purifi/
cari nō indiguit. f̄ d̄ purificatōe
P̄ulcritudo b. ꝑgis i t̄bo d̄ claraf̄. qz i t̄bo pul/
critudinē h̄uit. f̄. i die purificatōis b̄tē ꝑgis
P̄urgatōis festū vt h̄eant mulieres p̄ p̄tū. q̄
re de h̄ac legē instituit. Et q̄s differēt z m̄
tis modis m̄lieres q̄p̄ceperūt z pepererunt
peccauerūt. ser. purificatōis beate ꝑgis
P̄ueri de societatis maloz subtrahēdi sunt
ne ex p̄suetudine sequant' vestigia p̄uersoꝝ
f̄mone de sctō Laurētio
P̄ueri q̄lit a parētibz erudiūt dicēdo Pat̄ n̄
Aue maria. Credo. ser. ij. d̄ sctō martino.

De littera R

Rare d̄z de sctis innocētibz. Rachel
plorauit filios suos. cū t̄n ip̄i filij ra/
chel nō fuerūt. ser. Innocētum
Quare sctūs ambrosi' ep̄atū recusauit. cum
sciret se m̄lta bōa posse facere. f̄. d̄ scō amb.
Quaternio q̄s d̄z. ser. Petri ad vincula.
Questio q̄re Joachim vir iust' nō colit̄ tātū
sic vxor ei' sctā anna. ser. sancte anne.

Questio int̄ theologos. quō p̄t s̄bū xp̄i veri
ficari. cū d̄t. pauci sūt electi. cū tñ ioh̄es euā
gelista vidit turbā elcōz tā magnā q̄ nemo
eā d̄numerare poterat. p̄t̄ istō liq̄de f̄mo
ne. ij. z. iij. de oib̄ sanctis

Querit̄ q̄re merces sc̄tōz d̄t copiosa ī cel̄. cū
tñ vn̄icū sit celū. s̄. emp̄reū loc̄ sc̄tōz. So
lucio habet̄ f̄. iij. de oib̄ sanctis

Questio est̄ q̄lit̄ br̄ā s̄go añ creatōz abyss̄i cō
cepta ab et̄no fuit. cū tñ p̄z ei⁹ z m̄r ei⁹ vene
rabiles penes n̄ erāt añ creatōz abyss̄i sub
tilit̄ declarat̄ f̄mone deceptōe br̄ē s̄gis.

Questio q̄re xp̄s ī egypto septē ānis morari
voluit. ser. in octaua innocentū.

Questio ē p̄fūda q̄re fili⁹ q̄ idē est subalit̄ euz
p̄zē z sp̄s sc̄tō hūanitatē assūpsit. zc̄. d̄clarat̄
subtili exēplo ī f̄mōe d̄ icarnatōe filij dei

Quis f̄uelauit nob̄ noia z ordiatōes ordinū
br̄ōz. s̄. h̄et̄ f̄mōe deceptōe br̄ē s̄gis

Quinq̄ lumia beat⁹ ambrosi⁹ hūit in q̄b̄ de
claratio sue sc̄tē vite p̄sistit. f̄mone de eodē

Quinq̄ sunt q̄ faciūt hoīem valde p̄fectū. f̄
mone p̄mo Martini

Quinq̄ginta rethores h̄ mūdi sapientissimi
p̄ vnā puellā sp̄s vitatis plenā sunt supati. f̄
mone de sancta katherina

Quintupl̄ arguit̄ ip̄ator katherine s̄gini p̄
q̄ntuplicē locū sen modū arguēdi. p̄z ibidē

Quō ad p̄ces sc̄tē agnetē q̄dā infidel̄ r̄surre
xerit z postea fidē suscepit. f̄. d̄ sc̄tā agnetē

Quō differēt̄ festū fiat ī die purificatōis ma
rie de xp̄o br̄ā s̄gie simeone. habet̄ f̄mo. pu
rificatōis beate s̄ginis

De littera R

Radio q̄ntuplici illuminat⁹ fuit beatus
francisc⁹. f̄mone de eodē

Ratiōes decē antiq̄s q̄re de⁹ p̄posuit
creare beatissimā s̄ginē mariā habent̄ f̄mo
ne de p̄ceptōe beate s̄gis

Ratio q̄re xp̄s saluator n̄r deo p̄zi ī oib̄ obe
dire voluit. habet̄ f̄mone innocentū.

Rōes mort̄ inocētū. q̄re ser. de innocētib̄

Radios s̄tutū septē br̄is b̄ndict⁹ hūit. q̄bus
hūc m̄dm̄ illustrauit. f̄. d̄ sancto B̄ndicto

Regulas q̄e q̄les z q̄re instituit francisc⁹. ser
mone de eodem

Regulas p̄hoz p̄fectissime nouit sc̄tā karthe
rina. patet̄ f̄mone de eadem

Reuerēt̄ie q̄nq̄s q̄ fiunt aīe bone a corpe rece
dēt̄. ser. vigiliē natiuitat̄ xp̄i

Religiosus fact⁹ ep̄s. an ad huc teneat̄ fuare

suas cerimonias sic aī. ser. de sc̄tō thoma
cantuariensi

Redimī xp̄s voluit q̄nq̄s siclis ī tēplo. euz tñ
sit mūdi redēptor. f̄. d̄ purificatōe s̄gis ma.

Regula quā de⁹ ab initio mūdi ī missiōe ali
cui⁹ sc̄ti obf̄uauit. declarat̄ tripl̄r. s̄. p̄ tres le
ges a deo datas. vt̄ habetur in f̄mone d̄ sc̄o

thoma de aq̄no

Rethores eloquētissimos h̄ mūdi disputā
do deuicit̄ s̄go tenera sc̄tā katherina. p̄z
in f̄mone de sancta katherina.

Roman⁹ q̄dā sanct⁹ ī martyrio br̄i Laurētij.
p̄mo fuit p̄uersus. z ab eodem baptisat⁹. ser
mone de sancto Laurentio

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur
Exo. iij. de beatissima s̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄ē s̄ginis.

nigrū. ser. de scō Thoma de aqno
 Sapiētia diuina in hoīe q̄le exercitiū z gu-
 bernationē h̄z. ser. scī Luce
 Sapiētia diuina d̄z corona triplici rōe. f̄mo-
 ne de corona spinea
 Scandalū q̄d ē z q̄duplex ē. q̄tupliciē euacu-
 atū ē scādalu crucis. p̄z f̄. iij. d̄ iuētiōe crucis.
 Sciētia h̄mūdi stulticia corā dō. f̄mone de
 sancta Katherina
 Scolē vl' studia q̄nq̄ q̄ndā vigebāt i roma
 .i. tres phoz z due theologoz. f̄. scī clemētis.
 Seculū duplex repit. f̄. ij. natiuitat̄ marie
 Venibz necessariū est h̄zē p̄tutē patie. sermo
 ne. ij. sancti Martini
 Sepulture tres iuēniūt. d̄ scō iohē baptista
 Sepulcrū hoīm q̄druplex ē quō hoīes p̄sci-
 entia fetidi dicūt sepulcra. ser. ij. aīaz
 Signo crucis q̄libz xp̄ian̄ sepe seipm z pue-
 ros d̄z munire. f̄. d̄ cōmemoratōe scī pauli
 Synagoga q̄d sit. z q̄re doctores synagoge
 pl' insurrexerūt sc̄m̄ stephanū q̄s d̄ discipu-
 los xp̄i q̄ p̄ tūc etiā hierosolymis fuerūt. Rō
 h̄z habet in ser. de sancto stephano
 Si volum' saluari q̄nq̄ siclis exēplo xp̄i nos
 redimi oportet. f̄. de purificatōe brē yginis
 Symon z iudas pl' ceter' aplis fuerūt xp̄o
 filies. i. corpe martyriali aīa rōnali. ope p̄tua-
 li. p̄uersatōe spūali. p̄dicatōe euāgelicali. z
 passione martyriali. f̄mone eorundem.
 Societas mala pl'imos ad casū trahit et ad
 inferni baratra ducit. ser. ad vincula Petri
 Solēnsat ter i anno festū iohis bapti. p̄pter
 tres excellētias bone vite sue. ser. de eodem.
 Soror scī thome d̄ aqno i purgatorio p̄p̄
 excessus nimios vestiū detēta. quō p̄cibz sci
 thome fuit liberata. f̄. de scō thoma d̄ aqno
 Spōsa xp̄i d̄z scā katherina p̄ excellētiam p̄
 ceter' yginibz. ser. de scā Katherina
 Spōsum quē aliq̄ puella vl' matrona m̄ri-
 monio sumpsit an ipum derelinq̄re poterit
 vl' ecōuerso. ser. de sancta Lucia
 Steriles q̄bz modis p̄curabūt suscitare plē.
 vide ser. scē anne. z natiuitat̄ marie p̄mo.
 Stoyci ponebāt felicitatē hūanā i honesta-
 te p̄tutē. epycuri i delectatōe carnis. peripa-
 tēci i v̄itate intellectuali. ser. scī Clemētis
 Studiū in q̄ studuit paul' apl's. q̄le fuit. vidē
 in f̄mone de cōmemoratōe ei'
 Suffragia z orōes q̄bz defunct' p̄sunt. z q̄-
 bus nō. f̄mone p̄mo aīaz.
 Supbia q̄ magnū pctm̄ sit. q̄re sermone de
 p̄ceptione beate virginis

De littera T

T Aciturnitat̄ plaga p̄cussus fuit Za-
 charias p̄z iohis baptiste. q̄re h̄z in-
 fra de zacharia in l̄ra Z
 Tempozibz q̄nq̄ placebim' deo. i. oibz etati-
 bus vite n̄re. ser. ij. de scō Martino.
 Temptatōes q̄s habuit sanct' Anthoni' i h̄
 mūdo. q̄re in f̄mone de eodem
 Tēptatōibz diaboli resistēs coronari p̄mere-
 tur i celesti paradiso. f̄. infra octa. scī d̄nici.
 Timor dei i oibz agēdis p̄ponēd' est. q̄z spūa-
 lium gr̄az fons est redūdans. ser. de sancto
 Marco
 Timores q̄s habuit btā virgo z Joseph q̄n
 xp̄m ducere ad egyptū debebāt. Req̄re in f̄
 mone in octaua innocentū.
 Thomas h̄ nomē tribz sc̄tis. cōe est sic nomi-
 natis. Et quō diuersis anni t̄pibz taliū san-
 ctoz festa celebrāt. habet f̄mone de sancto
 thoma cantuariensi
 Thomas sanct' cantuariensis q̄nq̄ p̄ditōi-
 bus z obseruatōis deo sedule m̄strauit. vt
 habet in f̄mone de eodem
 Tormenta octo q̄ sanct' vincētius p̄p̄essus ē.
 habent sermone de sancto vincencio
 Tormenta q̄ passus est sanct' blas' p̄ xp̄i noīe
 habent f̄mone de sancto blasio
 Thome sancti de aqno excellētias sup̄ alios
 doctores. q̄re in f̄mone de eodem.
 Tormento triplici martyrizat' fuit sanct' bar-
 tholome' z q̄libz martir d̄ici p̄meruit. f̄. cod
 Tormentis decē martyrizat' fuit sc̄tus laurē-
 tius. parēt f̄mone de eodem.
 Trāsit' q̄nq̄ q̄s iuerūt vl' trāsierūt scī z electi.
 habent ser. de sancto Gregorio.
 Tres plagas z penas de' mittit d̄ illos q̄ cō-
 tra deū hoibz placēt. ser. innocentum.
 Tres p̄ditōes p̄sonaz sūt. q̄ nō arrediāt de q̄
 busdā negocijs. ser. purificatōis brē yginis
 Tres similitudines int' deū z hoīem. z d̄ q̄ simi-
 tudine thēa itelligat. d̄ q̄ est f̄. d̄ scā agatha
 Tria alta z trāscēdētia d̄ incarnatōe filij dei
 declarāt. f̄. de incarnatōe filij dei
 Tria didicit ambrosi' ab augustino m̄ltū p̄-
 ficua. Req̄re in f̄mone de scō augustino.
 Tribun' q̄s d̄z. ser. j. sancti Martini
 Turbā magnā sanctoz vidit iohes euāgelī-
 sta quā nemo dinūcrare poterat. quō itelli-
 git h̄z cū pauci sūt electi. ser. ij. d̄ oibz sanctis

De littera W

Questiō fuit sanct⁹ Johes de eodē pā/
no cū xp̄o. vt habet sermone de scō Jo
hanne

Veste duplici nos induere dēm⁹ exēplo sc̄e
agnete. vt hēt sermone de sc̄a agneta

Vigilat qdā ex q̄tuoꝝ rōib⁹. s. l. p. l. n. c. r. o. t. p. a. l. i.
vt p̄t piculū vl' afflictōꝝ corpis. vl' p̄t vocē
alicui⁹. s. i. octa. sc̄i dñici. s. Tu vero.

Vinculaꝝ pctōꝝ carcere iniquitatis tenebꝝoso
duab⁹ catbenis de difficilī solubilib⁹. sermone
Petri ad vincula

Vincētī qnqꝝ bella h⁹ mūdi corona paradi/
si dabit. ser. de sc̄o petro mediolanēsi

Virtutes ser q̄ de sc̄o andrea fore facte. hñt
in sermone de sc̄o andrea

Virtutes ser q̄s beat⁹ thomas ap̄ls habuit.
declaranꝝ in sermone de sc̄o andrea ap̄lo.

Virtutes septē beat⁹ iohes euāgelista habu/
it. vt hēt i sermone in octaua sc̄i iohis euan
geliste. Quib⁹ fuerat a nob⁹ a dō diligimur.

Virtutes q̄s dñt h̄c hoīes q̄ non hñt p̄p̄ijs
manib⁹ laborare. sermone d̄ sc̄o sebastiano.

Virtutes qnqꝝ i thēmate declarāꝝ. z i beato
blasio repte. de q̄b⁹ ē sermo de sc̄o blasio

Virtutes h⁹ nois Jhs. vidē s̄ de noīe i l̄ra A

Virtutes nob⁹ infuse a dō dicūt lucerne ar/
dētes. quō s̄ exponit. s. d̄ sc̄o bartholomeo

Virginitatē suare volentē. q̄ z q̄t necessario
respiciet. ser. ij. natiuitat⁹ marie

Vita triplex repit. s. nature. gr̄e. z gl̄e. z q̄re p̄
ma d̄ bona. sc̄da melior. tertia optia. sermone
de assumptione marie.

Vite stabilitas fuoz dei nō deficiet vl' agita
bit vsqꝝ ad mortē. ser. sc̄e Margarethe

Vitas siue legēdas sc̄toꝝ p̄fect⁹ q̄re in passi
onali nouo de q̄ plurimis sanctis

Ubi sit beat⁹ Johes euāgelista. qz aliq̄ dicūt
eū esse i paradiso terrestri. Aliq̄ s̄o dicūt ip̄m
esse assumptū cū corpore aia. Quid tñ dicen
dū z tenendū sit habet sermone de sc̄o Johē
euangelista

Uniuersitas siue latitudo creaturaz abyssus
d̄. vt habet ser. de p̄ceptōe br̄e v̄ginis.

Unū est necessariū nobis q̄uis erga pl̄ima
turbamur. ser. sc̄e margarethe z assūptiōis
marie. z sermone de maria magdalena

Vocare venit pctōꝝes z nō iustos. quō intel
ligit. Req̄re s̄ in l̄ra P

Votū religiōis l' melior⁹ stat⁹ d̄z qnqꝝ insuffi
ciēs z stultū ex trib⁹ s. p̄mo natiuitat⁹ marie

Usura cōmittit i mltiplici statu hoīm diuer
sis negocijs z officijs se questuantib⁹. sermo

ne de sancto Bartheo
Utilitates septē p̄ferūt nobis ab angelo. ser
de sancto Michaele

De littera X

Xp̄s añqꝝ nasceret nouē mētib⁹ i vte
ro v̄gineo stare voluit. q̄re s̄. q̄re sermo
ne vigilie natiuitat⁹ xp̄i

Xp̄s saluator n̄r eodē die q̄ adā de tra forma
uit p̄cipi voluit. ser. vigilie natiuitat⁹ xp̄i

Xp̄s in hūc mūdū venit vt ap̄ret tres portas
paradisi sermone de Innocentib⁹

Xp̄s sol⁹ mori voluit z n̄ in societate aliq̄rum
sc̄taz p̄sonaz. sermone de innocētib⁹

Xp̄s cognomē est. Jhs xp̄iū nomē est salua
toris. ser. de cōmemoratōe sancti pauli.

Xp̄iani q̄le gaudiūz q̄les scolas i p̄mitiua ec
clesia suabāt. sermone sc̄i clementis

Xp̄s quō fuit p̄ncipiū z p̄ncipiatū. factor z fa
ctus. finit⁹ z infinit⁹. causa z causat⁹. p̄t ser
mone sancte Katherine.

De littera Y

Ydolor adozatio marie z lucidissime
reprobata fuit vide sermone de sancta
Katherina

Ydola dabant responsa paganis. sermone p̄i
mo Martini.

Ymago p̄pria filij dei que est. z quō in ea tāqꝝ
in speculo trāsformemur de imp̄fecto ad p̄
fertum. sermone ibidem.

Ymaginē dei q̄sqꝝ hoīum tenet in se. sermone
p̄mo animarum

Ymagines q̄re venerāt a xp̄ianis. z n̄ adorāt
sic ydola infidelīū. sermone sc̄e Katherine

De littera Z

Zacharias diu stās i m̄rimonio cum
vxoꝝe sua elizabeth sine ple tēplum i
trauit orās deū vt messia v̄z mitte
ret de p̄prio fructu desperās. qz sterilis erat
cum p̄inge sua. Statim p̄ angelū p̄solatus
est vt Elizabeth p̄cipet. sermone de sc̄o Jo
hanne baptista

Zacharias qz incredul⁹ exiterat plaga faci
turnitat⁹ p̄cussus fuit. qd s̄ desigt. vidē ibidē

Zacharias interpretatur memorās deū. et q̄re
Johes nō vocabatur noīe p̄ris. s. zacharias
patet ibidem

Zacharias qz incredul⁹ exiterat plaga faci
turnitat⁹ p̄cussus fuit. qd s̄ desigt. vidē ibidē

Zacharias interpretatur memorās deū. et q̄re
Johes nō vocabatur noīe p̄ris. s. zacharias
patet ibidem

Zacharias qz incredul⁹ exiterat plaga faci
turnitat⁹ p̄cussus fuit. qd s̄ desigt. vidē ibidē

Zacharias interpretatur memorās deū. et q̄re
Johes nō vocabatur noīe p̄ris. s. zacharias
patet ibidem

Explicit tabula sermonū sancti Vin
centij ordinis p̄dicatoꝝ de sanctis

Diuini uerbi prece

nis et p[re]dicatoris. ac sacra[rum] l[ite]ra[rum] interpretis et p[ro]fessoris subtilissimi sancti Vincentij confessoris de valencia ordinis diuini p[re]dicato[rum] sermones yberrimi de sanctis p[er] totius anni circulum Incipiunt feliciter.

De sancto Andrea.

Diues est in

omnes qui inuocant eum. Habetur uerbu[m] istud originaliter ad Romanos. x. et recitatu[m] est statim in epla p[re]sentis solenitatis. Sicut festum et solenitas hodierna to

ta est beati Andree apostoli. ita etiam et sermo noster. Et habebim[us] bonas doctrinas et multas p[ro] nostra bona instructio[n]e et animarum saluatione. Salutes ergo Maria etc. Istud uerbu[m] scribit in epistola hodierna de beato Andrea. et dicit q[uo]d beatus Andreas est diues in omnes qui inuocant eum. et intus in corde uocant eum. Pro meliori declaratio[n]e huius uerbi et introductione materie uolo hic declarare unam antiquam questionem que fuit inter philosophos maxime stoicos et theologos. scilicet que sunt illa p[er] que homo uere potest dici diues. Huic questioni fuit responsu[m] tripliciter secundum tres opiniones. Prima fuit antiquorum philosophorum dicentiu[m] q[uo]d diuitie artificiales faciunt hominem diuitem. que sunt moneta de auro uel de argento. que arte humana sunt inuenta et facte. quia a principio mundi non erat moneta. sed gentes p[er]mutabant unum pro alio et uiuebant. sicut bladum p[ro] uino uel oleo. et e converso. lanam p[ro] carne. agrum p[ro] domo. et sic uiuebant grosso modo. Isto modo patriarcha Jacob emit agrum a filiis emor. c. agnis Be[ne]dicti. xxxiiij. sed post ex arte. ingenio et subtilitate hominum inuenta fuit moneta auri uel argenti. Iam dicuntur artificiales. Dixerunt g[er]illi philosophi. q[uo]d h[ab]ere multas pecunias est esse diuitem. Ratio. quia cum illis homo habet omnia abundanter. Pecunie obediunt omnia Eccl[esi]e. x. Sed ista opinio est falsa. ut p[ro]babo etiam p[er] regulas philosophie di. Ab extrinseco non fit uera et absoluta denominatio. Verbi gratia. de famelico habere coram se mensam opulentam et plenam escis nisi comedat non dicitur satiatus. quia ab extrinseco etc. Modo diuitie artificiales ubi consistunt

in t[ra]ia uel bursa. Ideo non satiant. quia non intrant intus in corde ubi est fames. sed si possent comedi uel potari liquefacte tunc satiantur. Sed sicut epule non satiant mesam nec esuriens nisi comedat. sic diuitie satiant t[ra]iam uel bursam quam implent et faciunt diuitem non hominem quia ab extrinseco. Sic ergo non dico p[ro]p[ri]us d[omi]n[u]s p[re]d[ic]atio alterius. nec albus de albedine alterius. nec magnus de magnitudine. nec pulcher de pulcritudine alterius etc. Ecce res clara. Et recordat scriptura dicens de quodam homine habere pecunias. Est quasi diues cum nihil habeat. scilicet intra se. et est quasi pauper cum in multis diuitijs sit. Prouer. xiiij. Patet q[uo]d prima responsio non est uera. scilicet q[uo]d ex moneta artificiali non dicitur homo uere diues Licet tam multi hodie sunt istius opinionis. Alij autem uolentes corrigere primam opinionem. dixerunt q[uo]d diuitie naturales faciunt hominem uere diuitem. Diuitie naturales dicuntur. quia non arte humana inuenta sunt sed naturaliter fiunt. ut bladum uinum. oleum. possessiones. et homini. dicunt q[uo]d iste diuitie faciunt hominem diuitem. Sed ista opinio etiam est falsa. non solum p[er] theologiam. sed etiam p[er] regulam philosophie dicentem. q[uo]d nulla res naturalis simul in eodem inducit effectus contrarios. quia nulla res simul calefacit et frigefacit. nulla res simul inducit sanitatem et infirmitatem. uel leticiam et tristitiam. Modo diuitie naturales causa sunt indigentie. ergo non sunt causa diuitiarum. quia effectus sunt contrarii. Si enim habetis agrum: oportet habere animalia ad arandum. et stabulum p[ro] animalibus. et paleas et annonam. Item iugum. uomerem. aratrum. semen. falcem. messores. horrea. molendinum. furnum etc. Ecce quot indigentias trahunt secum diuitie naturales. Idem si habetis uinam: oportet etiam habere instrumenta. uasa. cellaria. torcularia. famulos etc. Ecce quot indigentie. qui non habet uinam est liber. Item si habetis gregem: necessario habebitis terram ubi pascat. pastores. tossores. lauari lana. cardere etc. Si ergo nulla res naturalis est simul causa contrarior. et diuitie naturales etc. ergo res naturales non faciunt diuitem. Et concordat scriptura dicens. Et est quasi pauper cum in multis diuitijs sit. scilicet naturalibus. Prouer. xiiij. Contra istas opiniones nota quattuor rationes. Prima est ista. Nullus debet dici uere dominus ideo quia tractat multas pecunias de quibus ipse non est dominus ut famulus feneratoris. quia fenerator est dominus pecuniarum. Ita diuites de diuitijs arti-

ficialibus siue naturalibus non sunt domini. nec debent diuites nominari. sed famuliz administratores. quia christus est dominus cui habent dare computum. Sic nos existimet homines ministros christi et dispensatores. i. loz. iij. Stulticia est dicere famulos feneratoris diuites. **Secunda ratio.** Nullus quod bastatus. i. ille qui portat insignia regalia. puta torquem auream de perlis et preciosissimis iocalibus. debet dici diues. **Ratio.** quia omnia sunt regis siue domini sui. Sic et vobis qui habetis diuitias artificiales vel naturales commisit deus thesaurum diuitiarum siue iocalia portare vel quod ad portam palatii. s. usque ad mortem. dans vobis pro salario victum et vestitum. et vos portatis onus. **Idem dicitur de Abraham.** Erat autem Abraham diues valde. **Gen. xij.** Hic dicitur hebrei. Erat autem Abraham gravis valde. Qui enim portat costale aurum et argenti bastatus est pro abundat. et nihilominus maius onus portat vel rex vel papa etc. **Tercia ratio.** Nullus debet dici diues de illo in quo nihil habet. licet homo videatur habere. Diuitie cuius sunt non tui sed mundi. i. **Thimo. vi.** Nihil intulimus in hunc mundum. hanc dubium quia nec auferre quod possumus. Hinc **Ambrosio.** Hominis non sunt que secum auferre non possunt. Quod prope dicitur **Job postquam omnia perdidit ait.** Huiusmodi egredius sui de yteroz. **Job. i.** Patet per exemplum de cane sequente duos homines simul. sed in bitio altero dimisso sequitur dominum suum. et tunc cognoscitur cuius est canis. Ita modo homo et mundus vadunt simul in societate. et canis. s. diuitie sequuntur. et ignorat cuius est siue sint diuitie. sed in recessu quando homo pro morte recedit a mundo: diuitie sequuntur mundum et in ipso remanent. ergo ex diuitiis alteri nullus debet dici diues. **Quarta ratio est.** Nullus debet dici diues eo quia somniat habere magnas diuitias. quia somniat quod est papa vel rex. sed quando excitatur: inuenit se nudum in lecto. ita de isto mundo. Quia presens vita non est nisi somnium. Papa enim somniat quod est papa et quod dat beneficia. sed quando excitabitur pro morte. et anima aperiet oculos: inueniet se solum etc. **Idem de rege etiam somniat etc.** Sed quando excitabitur non inueniet coronam. sed ex somnio nullus nisi inter stultos debet dici diues. **Auctas.** Dormierunt somnum suum: et nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Non vocat eos diuites: sed viros diuitiarum. **Tercia opinio vel proprius scientia certa dicit.** et videtur quod virtutes opera meritoria sancta vita faciunt hominem diuitem. s. humilitas. castitas etc. **Ratio.** quia intrat iustus. humilis. et enim non est in archa seu bursa

sed in terra aia persistit. nec multiplicat indigentiam immo diminuit. **Idem dicitur de fructu castitatis et liberalitatis.** et sic de alijs. **Patet ergo quod solum virtutes faciunt hominem viuere diuitem in hoc mundo et etiam in alio.** quia quando homo moritur portat illum thesaurum. Et ista est vera opinio et determinatio questionis. **Idem Gregorius improbat permissis duabus opinionibus concludendo dicit.** Ergo fratres si vere diuites esse cupitis: veras diuitias amate. Sole vere diuitie sunt que nos virtutibus diuites efficiunt. que mentem satiunt et seculum omnia portant: ut in eternum diuites faciant **Lum ergo beatus Andreas fuerit virtuosus.** et cum virtute morali et theologicali. **Idem de eo dicit thema.** Diues est in omnes qui inuocant eum. De suis virtutibus dicam vobis aliquas de quibus poterim recipere edificationem bonam pro vita nostra. et dicam sex virtutes quas inueni in euangelio et in legenda sua.

Prima est sancta diligentia

Secunda est prompta obedientia.

Tercia firma confidentia.

Quarta fructuosa sapientia.

Quinta rigorosa penitentia.

Sexta virtuosa patientia.

Ex istis beatus Andreas singulariter dicitur diues. Ideo dicitur thema. Diues est in omnes qui inuocant eum etc. Dico primo quod beatus Andreas fuit diues propter singularem virtutem que dicitur sancta diligentia. que est quando homo curat non solum de factis temporalibus. sed prius de spiritualibus. quia taliter debent fieri negocia temporalia ne deserantur spiritualia. ita fecit beatus Andreas. Dicatur quomodo erat pauper piscator ipse et frater suus beatus Petrus. habentes uxores et filios. et piscabant in mari galilee. Tunc temporis beatus Iohannes exiit de deserto ubi steterat viginti quatuor annis in magna penitentia et austeritate vestitus de pilis camelorum. qui et reuelatione spiritus sancti predicabat dicens. **Quod Messias erat natus dices.** **Medius vestitus stetit quem vos nescitis etc.** Hoc audiens beatus Andreas fecit se discipulum beati Iohannis. ut patet **Ioh. i.** et secundum consilium Iohannis ordinabat vitam suam. Faciebat enim tres partes de nocte. et tres de die. In prima parte. s. noctis orabat dicens. **Excita potentiam tuam: et veni ut saluos facias nos. Deus virtutum conuertere nos. et ostende faciem tuam et salui erimus.** **ps. lxxix.** **Secundam partem noctis expendebat in necessitate nature dormiendo.** **Terciam in labore piscando ut prouideret domui.** Et nullus

Sermo

debet deserere vxorē nec filios vt fuit deo. In p̄ma aut̄ hora diei ibat ad f̄monē br̄i Jo hānis. z cū magna deuotōe audiebat. z post ibat ad prandium. deinde curabat de domo Ita erat diligēs q̄ temporalibz nō dimittebat sp̄ualia. nec ecōuerso. sic faciūt multi. **Male dicit̄ ē q̄ totā curā ponit in rebz tp̄alibz.** Nec optuit facere z illa nō omittere **Matth. xxiij** Ex ista diligētia x̄ps fecit sibi gr̄am q̄ fuit p̄ mus discipul⁹ eius. **Un̄ cū semel eēt cuz Jo hāne di.** Q̄ p̄z q̄n ostēderis nobis messyam **Et Johes.** In breui ostendā vobis. **Lū em̄ semel beat⁹ Johānes p̄dicaret: x̄ps sol⁹ qz ad huc nō habebat discipulos trāsīuit.** Et sp̄s sanct⁹ reuelabat Johāni q̄ ille erat messyas. **Tunc Johānes cepit clamare alta voce.** Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pctā mundi. Et digito ostēdebat. X̄ps dissimulabat: fingēs se nō audire. **Logitate quō tor⁹ plus surrexit volēs eū videre.** Et q̄n iudei viderūt eū paupes q̄ sperabāt z etiā nūc expectāt messyā v̄turū ī magno comitatur fastuz. Aliqui dixerūt. **Nolum⁹ hūc regnare sup nos.** De omni illa multitudine nō nisi duo. s. **Andreas.** ali⁹ nesci⁹ certo. sed opinatur q̄ sic Johānes euā gelista secuti sunt x̄pm. recepto p̄gerio a Jo hāne bap. dicētes q̄ volebant seq̄ messyā. Et placuit iohāni dicēti. **De optet minui: illū aut̄ crescere Joh. iij.** Et iuerūt post x̄pm. Et p̄uersus x̄ps ad eos dixit. **Quid q̄ritis.** R̄n̄ dic̄ br̄us Andreas. **Rabi vbi habitas.** Et x̄ps **Venit̄ vide.** Ecce quāta diligētia. Et fuit verificatū verbū x̄pi dicentis post. **Dis q̄ petit accipit zc.** **Mat. viij.** **Itē plus.** Et q̄ br̄us andreas inuenit x̄pm nō fuit p̄tētus. sed quesit̄ frat̄r suū **Petrz.** cui dixit. **Inuenim⁹ messyā q̄ d̄: x̄ps.** z duxit eū ad x̄pm. Nota q̄ p̄ mo fuit discipul⁹ x̄pi **Andreas** q̄ **petr⁹.** **Moraliter** hic habetis exemplū: nō implicare se ī negocijs mūdi nec ī diuitijs. qz false sunt. solū laborare p̄ necessitate domus. z curare p̄ sp̄ualibz. querēdo x̄pm. orādo. audiendo mis̄sas. f̄mones zc. z nō p̄tētari de sua salute. sed trahere alios ad x̄pm. **Vir si sit deuot⁹ dulciter** trahat vxorē deuotā siue ad deuotōem. et ecōuerso. z sic de alijs. **De⁹ mandauit vnicui qz de primo suo Eccli. xvij.** **Secda virt⁹ zc** p̄mpta obediētia. q̄ in h̄ p̄sistit q̄n statim p̄ceptū implet. **Istam** habuit br̄us Andreas. qz em̄ habebat p̄uidere domū z vxorē redibat ad domū z ad officiū piscatōis. Et cū semel ipse z **Petr⁹** piscarent. x̄ps trāsīens p̄ lit⁹ ma-

ris clamauit eis dicēs. **Venite post me** faciam vos fieri piscatores hoim. **Et illi cōtinuo relictis retibz nauī secuti sunt eū.** **Mat. iij.** **Ecce p̄mpta** obe diētia. **Dicit** hic **Gregori⁹.** **Nulla** hūc facere adhuc miracula viderant. nihil ab eo de p̄mio eterne retributōis audi erāt. et t̄n̄ ad v̄nū d̄ni p̄ceptū h̄ qd̄ possidere videbant̄ oblitī sunt. **Q̄ diceret tu. parū dimiserūt.** **Dicit** **Gregorius.** **Satis** dimittit q̄ nihil sibi retinuit. **Multū** reliqt̄ q̄ quātumlibet paz totū deseruit. **In hac re** pot⁹ pensandus est affectus q̄ c̄sus. t̄n̄ illuminatōez mētis habuerūt ī verbis x̄pi dicētis. **Venite post me zc.** qd̄ intellexerūt q̄ eēt magni p̄dicatores. qz p̄dicare idē ē quod piscare. **Sermo** est rete quo corda audientiū trabūt. **Et q̄n aliqs d̄ns p̄uertit̄ dimittēdo pompā. vanitatē zc.** z vult humiliari. potest dicere p̄dicatoz q̄ cepit v̄nū delphinū. **Itē** de honore bili d̄nā zc. v̄nū salmonē. **De ista materia** dilata sicut tibi placuerit. **Moraliter** habem⁹ hic exemplū obediēdi p̄ceptis dei: ne sim⁹ rebelles eizc. **Tercia virt⁹ zc.** est firma p̄fidentia. qz p̄ q̄s ali⁹ aplī p̄fidebat de x̄po. **Qd̄** ī h̄ ostendit̄. q̄n em̄ x̄ps fuit ī deserto cum magna multitudine populi qui secut⁹ erat x̄pm. nec haberēt qd̄ māducarēt. x̄pus dixit **Philippo.** **Un̄ emem⁹ panes vt manducēt** hi **Jo hā. vi.** **R̄ndit̄** **Philippus** **Ducetoz** **denarioz** panes nō sufficiūt eis vt vnusqzqz modicum qd̄ accipiat. **Modicū** p̄fidebat adhuc d̄ x̄po **Deinde** dixit aplīs. **Vos** quid dicitis. **R̄n̄ derūt.** **Et** q̄s poterit tātos saturare panibus **D̄ns** erāt desperati nisi **beat⁹ Andreas** qui dixit. **Est** puer vn⁹ hic qui habet q̄nqz panes or̄dea ceos z duos pisces. q̄si dicere vellet **fm Lhyf.** **Vos** d̄ne potestis multiplicare **Iste** habuit firmā p̄fidentia. **Ira** fecit x̄ps vt dic̄ br̄us **Andreas** **Moraliter** instrui mur hic scz ī omnibz necessitatibz z piculis nostr̄ cōfidere ī d̄no. z nūqz deficiet nobis p̄uisio. **Ecce** instrumentū x̄pi. **Nolite** solliciti esse dicentes zc. **Mat. vij.** **Benedict⁹** vir q̄ cōfidit ī domino: z erit domin⁹ fiducia eius **Diere. xvij.** **Quarta** virtus zc. que inuenit̄ est sapiētia p̄tuosa. que est q̄n ex sapiētia nō solum seip̄ suz. sed z alios dirigit et gubernat. **Sic** fecit **beatus Andreas** p̄ suam sapiētia. **Dicatur** quō post x̄pi ascensionem z sp̄s sancti missio nem apostoli inceperūt predicare z discurre re p̄ mundū. **beatus Andreas** incepit p̄mo p̄dicare ī **hirlm** et p̄uertebat multos. **Deinde**

De sancto Andrea apostolo

p totā iudeā, galyleā z samariāz. Deinde iuit
 ad greciā i ciuitatē acbaie iuxta pceptū xp̄i.
 Eritis mibi testes i hierl̄m z in om̄i iudea z
 samaria z vsq; ad vltimū terre. Act. i. Qñ ibi
 magni phi audiebāt secreta fidei ab eo p̄dica
 ri: admirabant querēdo rōnem. Sed. b. An
 dreas faciebat pbatōes insolubiles. Ad pra
 cticā. qñ p̄dicabat q̄ vn̄ de^o erat. quē phi vo
 cabāt p̄mā cām. p̄mū motorēzē. Sed ille de
 us est tres p̄sone. p̄z. filius z sp̄s sanctus. phi
 s̄ eum arguēdo dicebāt. Essentiez quiddita
 tes multiplicātur fm̄ multiplicatōem indiui
 duorum. Sed. b. Andreas ad pbatōez veri
 tatis suscitauit mortuū d. Sicut hoc quod
 ego p̄dico est vez. ita anima. corpus z vita sūt
 vnū in isto. Et statim mortu^o suscitabatur vi
 uus. Ecce pbatō. Idē quando p̄dicabat de
 xp̄i incarnatiōez passiōe: ne aliq̄s sibi credēs
 z obediēs suspēdatur in furca inferni. Idēz
 de sacramento altaris. Et sic gentes p̄uerte
 bātur ad xp̄z. Ecce quō sua sapiētia erat fru
 ctuosa. Si dicatur. quō vn̄ homo poterat
 p̄uercere tot infideles. qz mō cū sint tot predi
 cātes: nullū p̄uertūt. Rñdeo p̄pter tria q̄ ha
 bebat singlariter. Primo. qz sua sapiētia erat
 euāgelicalis. qz illa tāgit cordaz p̄uertit gen
 tes. sed nostra est poeticalis. q̄ solum tāgit au
 res. Ideo xp̄s. Euntes i mundū vn̄uersum
 p̄dicate euāgelium. nō dicit Quidiū vel
 Virgiliū. Mar. vi. Sc̄do habebat sapien
 tiam virtualē. quia sicut p̄dicabat ore: ita ser
 uabat ope. Nō sicut illi qui predicāt humili
 tatē z sunt supbi. z sic de alijs. Predicāt em̄
 vitā virtuosam. z ipsi seruant vitā viciōsam.
 Sed ap̄lus dicit. Nō em̄ audeo aliquid loq̄
 eoz q̄ p̄ me nō efficit xp̄us. ad Rom. xv. Ter
 cio sapiētiam miraculosam in faciendo mira
 cula. Sed mō miracula nostra sunt primuz
 scādalizare. Ideo nō solū nullū p̄uertit. immo
 xp̄iani p̄dūt fidē ex mala vita nostra. Cui^o vi
 ta despiciūt: restat vt eius predicatio p̄temnā
 Nec Gregorius Quintavirt^o zē. penitētia
 rigorosa in suo corpe. Licet em̄ esset plenus
 sp̄s sancto z nō posset peccare mortalit̄. vt di
 cunt sancti doctores. qz ex quo apostoli rece
 perūt sp̄m̄ sanctū: fuerūt ita in gr̄a p̄firmati
 qz nō poterant mortaliter peccare. tamē affli
 gebat se rigorose. nō solū p̄pter se sed in exem
 plū aliorū. Dicat miraculū de sene luxurioso
 p̄uerso vocato nicolao. p̄ quo ieiunauit tribus
 dieb; nihil comedēs Ostenditur hic difficul
 tas ad p̄uertendū illos q̄ sunt assueti ad pec

candū. qz p̄suetudo quasi i naturā p̄uertitur
 Ideo Hier. xiiij. Si pōt erbiops mutare pel
 lē suā z vos poteritis bñ facere cū didiceritis
 malūzē. Moraliter instruitur qz nō ē de
 sperandū de misericōdia dei q̄stūctūz bñ sit pec
 cator. sed facere p̄niam vt iste senex. Vñ dicit
 ap̄ls. Mortificate mēbra v̄za q̄ sunt sup ter
 rāzē. ad Col. iij. Sexta virt^o ē patiētia p̄u
osa. qz postq̄ p̄uertit grecos: impator roma
 nus Hero fecit magnā p̄secutiōem xp̄ianis.
 Misit vnū p̄missariū suum in partib; grecie
 i Acbaya q̄ vocabat̄ Egeas. z vidēs ppl̄m ad
 xp̄m p̄uersum. sciēs qz beat^o Andreas cōuer
 terat ipsum: cepit eū. et volēs eū tenere dixit.
 Es tu Andreas qui p̄tra ordinatōem impa
 toris ausus es predicare nouā sectā z falsam.
 Rñdit Andreas. Nō est falsa: immo est vera
 Egeas dixit. Reuoca als i cruce interficiam
 te vt mḡ tuus. Rñdit Andreas. Si crucis
 patibulū expauescerē crucis gl̄iam nō predi
 carē. Et Egeas. Et sic respōdes. fecit eū cuz
 fustib; verberari. Et beat^o Andreas in quoli
 bet ictu dicebat Ihs. Et p̄fortabat. Et sagi
 ones p̄debāt vim. z renouabant p̄cepto egee
 intm̄ qz viginti homines fuerūt lassati z fessi
 Finaliter Egeas dedit sniam vt crucifigere
 tur Et beat^o Andreas gratanter acceptauit.
 Cūq; duceret̄ ad crucē z videret eā a longe
 adorauit flexis genib; dicēs. Salue crux q̄ ē
corpe xp̄i dedicata es. z ex mēbris eius tanq̄
 ex margaritis ornata. suscipe me discipulum
 ei^o qui pepēdit i te. O crux inenarrabilis.
O crux inextimabilis. O crux q̄ p̄ totū mundū
fulges. Nō me dimittas. s. errantē sicut oues
 nō habentē pastorem. Habetis hic exemplū
 honorādī crucem quādo p̄vias inuenitur zē
 Et qñ fuit iuxta crucē denudauit se vt xp̄us
 z crucifixerūt eum p̄transuersum vt plus pe
 nalizaret. Sed interim ipse predicabat xp̄ia
 nis p̄fortās z eos animās. z sic vixit duob; di
 ebus. Ecclia dicit. Biduo viuēs p̄debat in
 cruce p̄ xp̄i noie beat^o Andreas docebat po
 pulū. Et tot^o ppl̄us p̄mor^o voluit occidere cō
 missariū. sed br̄s Andreas p̄bibuit. Dic qz
 qñ debuit mori apparuit sibi xp̄s ad ipsū de
 scēdēs cū multitudine angeloz i tāta clarita
 te qz ppl̄s nō poterat respicere. Cui dixit xp̄s
 fm̄ qz tāgit Aug. Vis venire me cū vel vis vi
 dictā de isto zē. Rñdit. Dñe vos noluitis vin
 dictā de v̄ris inimicis: quō ḡ recipere me
 Et tradidit aiām. Et visibilit̄ ascēdit in celū
In patiētia v̄za possidebitis aiā v̄za

Sermo

De sancto Nicolao

In diebus suis placuit deo

In diebus suis placuit deo Eccli. xliij. Trāsumptiue. sicut tota solēnitas et officiū est beati Nicolai. ita erit et sermo maxime. quia in eius sanctissima vita inuenimur multa bona exempla virtutum per informatiōem vite nre. Sed primo salutem hōmīnū Maria. In diebus suis. scilicet quā beatus Nicolaus vivebat in hoc mūdo talis fuit eius vita quae placuit deo. Nota quod dies in scriptura capiuntur dupliciter. scilicet per dies naturalibus siue artificialibus. seu usualibus de puncto ad punctum. et sunt. xxiiij. horarū. De istis auctas. In diebus illis non erat rex in israhel. sed unusquisque quod rectum sibi videbatur hāciebat. Judicū. xvij. Secundo modo capiuntur per virtutes. quia in scriptura virtutes dicuntur dies virtuales. Nam virtutes habent claritatem fidei. gratie et boni exempli. Ideo virtutes dicuntur dies virtuales. Auctas de Heliseo virtuoso. In diebus suis. scilicet virtutibus. non pertimuit principem potentia nemo vicit illum Eccli. xlvij. Isto modo maxime reperio dies in themate. Etiam si volumus loqui de usualibus diebus. in illis etiam placuit deo. Quasi amore vestri in scriptura iuxta hōmō quō possemus placere deo. Et inueni quod in sex operibus virtuosus quilibet in vita potest si vult laborare se exercere in predictis operibus fideliter deo omnipotenti placere. et sunt iste que sequuntur.

Prima intentio celestialis.Secunda afflictio penitentialis.Tercia deuotio spiritualis.Quarta miseratio fraternalis.Quinta humilitas cordialis.Sexta duratio virtualis.

Ex his quolibet persona potest placere deo in vita sua. Et quia beatus Nicolaus habuit perfecte istas sex virtutes. Ideo de eo dicit thema. In diebus suis placuit deo. Dico primo quod homo potest placere deo per intentionem celestialem. quā persona in operibus quae facit et dicit habet totam intentionem celestialem. scilicet ut de bonooretur et laudet. et non habet intentionem terrenam. Hoc fundat ratione. Deus creauit hominem diuersum quantum ad principium et finem. quia principium essendi hominis est de terra. quia deus a principio de terra formauit corpus. Ade. quo formato creauit et infudit animam. et infundendo creauit. Idem etiam de nobis. Corpus nostrum format in utero matris. et ibidem creatur anima. et crean-

do infunditur. ergo principium est terrenum. finis vero est postquam homo vixerit bene et virtuose in hoc mundo finaliter quod homo habeat gloriam celestem et eternaliter homo regnet in celis. non in aera tamen. sed etiam in corpore. quod etiam iuuat animam ad bona opera exercenda. Sed primo habuit meritum cogitando. ordinando. ideo primo habet gloriam. Licet ergo principium hominis quantum ad corpus et animam sit diuersum in hoc mundo. Finis tamen eius est regnare in celo. Non est ita de alijs animalibus. quorum principium et finis est in terra. ideo respiciunt terram. sed deus fecit hominem rectum ut respiciat celum. Patet diuersitas inter principium et finem. Ideo dicunt anime beatorum. Nostra puerfatio in celis est. Sed diceret aliquis eis. Et quid erit de corporibus. Responderet. Expectamus saluatorem dominum nostrum Iesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre. ad Phil. iij. Quando ergo persona omnia opera sua ordinat taliter ut ad celum possit puenire tanquam ad finem. talis persona concordat et conformat suam intentionem cum deo. et multum placet deo. Sicut multum placet principi quando populus concordat cum eo in aliqua bona ordinatione et gratis acceptatur a populo. De hoc auctoritas. Miserere anime tue placens deo. et contine et congrega cor tuum in sanctitate eius Eccli. xxx. Nota. Miserere anime tue. nihil dicit de corpore. quia si domicella filia regis esset extra palatium patris inter feras nuda et indigens magna misericordia esset illi subuenire. Ita anima nostra filia est regis Iesu christi in qua nihil facit pater carnalis. et nobilis et pulchra in tantum quod si possetis eam videre etc. Et est extra palatium paradisi in isto loco iumentorum. Ideo dicit. Miserere anime tue. scilicet eleuando in altum. ut dicit David. Ad te domine leuauit animam meam. sequitur. placens deo. per bonam intentionem celestem. et contine. id est simul tene cor tuum ne dispergat in negocijs mundanis etc. Si vero sit iam dispersus in mundanis. dicit. et congrega cor tuum in sanctitate. ut si vis ora revel dare elemosynam. et homini intentio est celestis etc. Dicatur quomodo beatus Nicolaus mirabiliter habuit istam virtutem. quia in omnibus operibus suis habuit intentionem ad deum. et non ad mundum nec vanam gloriam. Et hoc in principio sue vite fuit ostensum. Dicatur de nobilitate parentum et genere et moribus. Et quomodo beatus Nicolaus die natiuitatis dum obstetric voluit eum lauare: vidit ipsum stantem in pelui. que

De sancto nicolao

admirāe vocauit p̄zem zc. in quo iā ostende
batur intentio recta quā habitur⁹ erat. crexit
se ac si haberet vsum rōnis z regratiaret deo.
quia fecit ipsum creaturā rationalē ad yma/
ginem suā. qz nō fuit suffocatus in matris vte
rozē. **Moraliter habem⁹ hic exemplū di/
rigendi i omnibus intētōem ad deū.** Verbi
grā. Quādo vis dare elemosynas: ordina
intentionē ad deū. dicendo intra te. vt vos do
mine faciatis elemosynam mihi quādo veni
am ad portas paradisi dabo huic elemosinā
zc. Item quare oras z laudas deum. quia so
lum istud officium erit in celo. Ideo isto mō
ordinādo intētōem: omnia mala penalia eēt
meritoria. vt labor rusticorum malum pene
est. sed esset meritorium ex bona intētione. re
ctaz celesti. Sicut em̄ ille qui seruat peniten
tiā p̄fessoris meretur. ita de penitētia data a
deo p̄fessore. qui dicit. In sudore vultus tui
vesceris pane tuo. **Sen. iij.** Item de mal⁹ for
tuitis p̄ patiētiā vt Job. meritoria eēt Quo
niam diligētibus deum omnia cooperātur in
bonum. ad Rom. viij. etiam mala. s. penalia.
Que sursum sunt querite. vbi christus est in
dextera dei sedens. Que sursum sunt sapite.
nō que sup̄ terram. ad Colos. iij. Nota. nō q̄
super terram. quia terrena z trāsitoria sunt.
Dico secūdo quādo i hoc mūdo homo af
fligit corpus ieiunādo. vel al⁹ ex peccat⁹ que
homo fecit. z vt p̄seruetur a fiendis in futurū
istud multū placet deo. Nam si rex in suo re
gno haberet aliquod castrum rebelles inobe
diens. z eēt aliquis miles ita valens q̄ vi ar
morum ipsum subijceret regi ad obedientiā
z voluntatem: multū hoc placeret regi. Ita i
pposito. Castrū inobediēs z rebelle regi chri
sto est corpus nostrū semper faciens z incli
nans ad oppositum. **Deus em̄ p̄cepit humili
tatem. z corpus inclinat ad sup̄biā. pompā z
vanitatē. Deus p̄cepit misericordiam z liberalita
tem. z corpus inclinat ad furta. rapinas vsu
ras zc. Deus precipit castitatem. corp⁹ incli
nat ad luxuriam. corrupciōem zc. Deus preci
pit caritatem. z corpus inclinat ad inuidiam
iram z malignitatem. Deus p̄cepit abstinēti
am. corp⁹ inclinat ad gulam z voracitatē. fran
gendo ieiunia. Deus p̄cepit p̄cordiā. dilecti
onē z pacē. corpus inclinat ad vindictā. De
us p̄cepit diligentiam. corpus inclinat ad ne
gligentiam. Castrum est rebelle. Ideo ap̄lus
dicit. Infelix ego hō. q̄s me liberabit de cor
pore mortis hui⁹. ad Rom. viij. Ideo multū**

placet deo q̄n aliq̄s subijcit deo casti⁹ corpo
ris vt obediat. z hoc fit p̄ p̄niam z afflictōem
qz sicut domatur equus indomit⁹ amouēdo
annonā. itaz corpus. Ista est ratio quare pe
nitētia placet deo. Dicunt ignorātes. Et qd
bonū habet de⁹ de meo ieiunio vel vigilia. et
sic de alijs. De⁹ nullū bonū habet de hoc sed
honorē. vt rex honorat q̄n sua bāneria et ve
rilla sunt pulcra. Ideo ē hic honor deoz no
bis vtilitas. qz ex hoc euadim⁹ penas inferna
les vel purgatorij. **Jo ap̄le. Obsecro vos fra
tres p̄ misericordiam dei vt exhibeatis corpa v̄ia
hostiā viuētē. sc̄tam. deo placētē Rom. xij.**
**Dicat q̄no. b. Nicola⁹ habuit istā p̄tutē. intā
tum q̄ simile nō legit de alio sācto. qz ad huc
puer lactans iā bis i hebdomada ieiunabat
qz quarta feria. in qua x̄ps fuit v̄ditus et se
cra i qua fuit passus: semel hora nona sume
bat vbera. Ad p̄acticā. q̄n em̄ m̄ sua nobil⁹
z pulcra corpe. sed nobilioz z pulcrioz in ania
ipsa voluit lactare filiū vt virgo x̄pm. qz sicut
de⁹ ordinauit q̄ v̄ter m̄ris eēt camera p̄lis.
ita ordinauit q̄ peci⁹ et vbera eēt cellariū si
ue vinariū eius. Ad em̄ dedit vt ostēdantur
amatorib⁹. Dicat q̄no feria quarta z sexta m̄
p̄buit sibi vbera. et puer nolebat ap̄ire os.
z iterum inuitabat eum. z noluit. Mater ti
mebat q̄ vbera sua essent exiccata. sed in ho
ra nona ipse aperiebat os et sumebat vbera.
zc. Sed quis docuit eum ieiunare in ill⁹ die
bus z comedere hora nona. sp̄s sanctus qui
habitabat in eo. Sed quare magis comedi
mus i hora nona q̄ in alijs horis diei. qz tali
hora x̄ps exiuit dolores passionis p̄ mortē. et
tali hora cū x̄po homo debet exire dolorē fa
mis. Ideo. b. Nicola⁹ sp̄s sancto edoctus ira
faciebat. Ideo de eo cātat ecclia. **Beatus nico
la⁹ ad huc paruul⁹ multo ieiunio macerabat
corp⁹. Cogitate q̄n fuit magn⁹ qualē p̄niam
fecit. qz si iā puer zc. Jo dicit thema. In die
bus suis placuit deo. Moraliter. qd dicēt
i iudicio illi q̄ nō solū bis in hebdomada nō
ieiunāt. imo nec vigilia nec q̄ttuor tempora
nec quadragesimā. cū sint corpulēti. z decipi
unt p̄fessores dicētēs. Fortitudine indigem⁹
ad laborandū. quare ieiunare nō possumus.
Quib⁹ deberet dicere bon⁹ p̄fessor. **Caueatis
a luxuria q̄ aufert fortitudinē. z nō ieiunium
qd dat vitā longiorē. Pro aia nolite ieiunare
sed obseruādo inimicos in nemoribus ieiu
nāt diabolo. Itē p̄ deo nō portant cilicium
sed pro diabolo portant lorica zc. Idem de******

mulieribus iam non inveniuntur penitentie nec ieiunium. quia non possem dormire. sed ut curen-
tur de febre corporis ieiunant seruando dietam
medici. sed ut curentur de luxuria que est fe-
bris anime nihil facerent. Ideo de cilicio. quia
sum delicata. quales excusatione dabis deo
in iudicio. quando dabit illam penitentiam terribi-
lem damnationis. Dico vobis quod nisi penitentiam ege-
ritis. omnes simul peribitis Luce. xiiij. **Di-**
co tertio. que in duobus consistit. sicut enim esse
hominis consistit in duobus. scilicet in corpore et ani-
ma. quia caro sine anima non est homo. ita de-
uotio consistit in ardore spiritus ut letet fiant que sunt
dei ut orationes. venire ad ecclesiam. et hinc.
Sed aliud requiritur. ut scilicet fiat cum reueren-
tia corporali. scilicet cum genuflectione. vel gestu cor-
poris humili. Si alterum istorum deficit non
est deuotio. De istis auctoritas. David psal.
lxxxiiij. Cor meum. Ecce ardor spiritus. et caro
mea Ecce gestus corporis. exultauerunt in deum
vium. Ista est deuotio que placet deo. sicut
cuilibet domino placet seruitium letum et re-
uerentiale seruatorum. patri filiorum. viro ux-
oris. magistro discipulorum. Ita etiam placet
deo quando cum leticia et reuerentia seruimus sibi
Auctas. Habemus gratiam quam seruamus
placere deo cum metu et reuerentia. ad Heb.
xiiij. Dicat quomodo beatus Nicolaus habuit istam
virtutem. et qualiter quando habuit discreti-
onem ordinavit vitam suam et deuotionem surgens qua-
libet nocte in media nocte dicendo matutinas
ut clerici. et postea orabat cum lacrimis. pre-
missis signo crucis. et in auro ibat audire mis-
sam et cum silentio eam audiebat. confitebatur
communicabat qualibet dominica. Ecce deu-
otio. et quando alij filij nobilium et diuitum socij
sui ibant ad vanitates: ipse ibat ad ecclesiam
Ideo ecclesia dicit de eo. Ecclesie sancte fre-
quentans limina sacra pectori commodebat manda-
ta. Ergo in diebus suis etc. **Moraliter istam**
deuotionem habuit beatus Nicolaus principa-
liter a deo tanquam a causa agente. sed instrum-
entaliter a parentibus. qui cum magna cura et
diligentia nutrebat eum ne iuraret. ne diceret
mendacium. ne faceret furta. ne contederet cum
aliquo. Magna culpa est parentum malicia fi-
liorum. sicut tortuositas arborum in virida-
rio est culpa ortulani. Ita in viridario chri-
sti. scilicet ecclesia: ortulani estis vos de matrimonio
Ideo quando filij sunt parui. nutriendi sunt ut sci-
ant se signare. orare sero et mane ante quam matrem det
panem dei. Scias fili mi quod est quedam regina etc. si

militer in sero. et in cutiendo timore de dyabolo
quod vadit de nocte. Ita nutriunt pueri. Sed
modo ostendit eis viam inferni. Idem de puell. Idem
dicit scriptura. Ne iocunderis in filiis impijs. id est
indeuotis. si multiplicentur. nec oblecteris super
ipsum si non est timor dei in illis. Ratio. quia melior est
vnius timens deum quam mille filij impij. Et utile est
mori sine filiis quam relinquere filios impios Ec-
cli. xvij. O miseri parentes qui de usuris. furtis
et rapinis congregatis per filios impijs. **Dico**
quarto. quando homo est ita misericors quod si
bene communicat alijs bona sibi a deo commissa
multum placet deo talis miseratio. Nam si
aliquis vnum habet multos filios. ille qui magis
assimilabitur ei plus sibi placet et diligit eum. Om-
ne animal diligit sibi simile. sicut omnis homo
primum sibi Eccli. xiiij. **Modo videamus** que
sunt conditiones patris nostri christi. David quo co-
gnoscebat eum dicit nobis. Misericors et mi-
sericors dominus: patiens et multum misericors. Per
istam virtutem ergo possumus ei assimilari.
Ideo dicit. Estote misericordes sicut et pa-
ter vester misericors est. Luce. vi. Et possu-
mus sibi placere Auctas. Facere misericordiam
et iudicium magis placet deo quam victimam Pro-
uer. xxiij. **Nota facere misericordiam.** Misericordia
fit quando homo subuenit pauperibus. de ele-
mosynis de bono iusto. Iudicium fit quando
usure. furta. rapine etc. restituuntur. tunc fit iudi-
cium vel iusticia. quia de illis non debet fieri ele-
mosyna. sed restitutio. Alij faciunt misericordiam
sed non cum iudicio et iusticia. ut diuites usu-
rarij quando dant elemosynas. construunt capellas
hospitalia. misericordiam faciunt. sed sine iusticia.
quia deberent restituere. Quia sic facit duo ma-
la. primum recipere per usuras vel furta seu rapinas.
secundo dando. quia facit se impotentem ad restitu-
endum illis quibus tenet. Nota magis placet deo
quam victimam. hoc dicit in illos confessores qui nesciunt da-
re aliam penitentiam nisi de missis. Si quis habuerit
iniusta: dicunt. Faciatis dicere tot missas. ut
veniant ad manus suas. sed melius est restituere
his quibus abstulerunt. ut patz. xiiij. q. vi. Si res
Ite quando alij peccauerunt peccato luxurie faciatis
dicere tot missas. sed melius est eos ab iniuncto
separe. de pe. di. v. Falsas penitentias. Sed alij
peccata sunt que requirunt missas. ut pro ho-
micijs. Alia que requirunt aliam penitentiam
am etc. Ideo dixit christus. Eutes discite quod est
misericordiam volo et non sacrificium. Mat. ix. Dzce
vi. Dicat quomodo beatus Nicolaus fuit miseri-
cors. Remansit enim beres diuitiarum parentum

suorum. Cogitate quomodo loquebatur sibi vixit. sed ipse
 plures volens deo finire. orabat deum ut sibi ostende-
 ret modum quomodo posset distribuere hereditatem
 ad dei honorem salutem anime sue sine vana
 gloria. Dicat quomodo in illa ciuitate erat vnus miles
 sed ex vanitatibus effectus fuit pauper. intus quod non
 poterat maritare tres filias quas habebat ma-
 gnas. nec sibi nec eis poterat puidere. Dixit
 patris filiabus. Filie habeat lucrum si potestis habere.
 Responderunt filie. Bene placet nobis filandorum.
 Non dixit pater. quod illud modicum lucrum est. sed quia
 vos estis pulchre. et quilibet teneat suam cameram.
 quando milites et scutiferi visitabunt vos. faciat bene
 soluere. Cogitate quod flecto ista dicebat. Filie
 homo qui erat bone et honeste: dixerunt flentes. Quod
 patris est istud consilium boni patris. et noluerunt con-
 sentire. quia in his qui sunt contra deum filii non debent
 obedire parentibus. sed potius deo. Quia ista fue-
 runt dicta beato nicolao. dixit. O domine modo
 possum distribuere hereditatem meam ad vnum
 beneplacitum. Dicat quomodo emit pomum et impo-
 suit pecunie quantitatem forte tricentorum floren-
 norum. et vna nocte percipit in camera militis per
 trapam. Cogitate gaudium militis in crastinum.
 Et de primo maritauit primogenitam. Idem de
 secundo maritauit secundam. Tercium pomum dupli-
 cauit: ut de illo posset maritare terciam et ipse
 viueret. Et patris obseruans secutus est beatus Nico-
 laus. qui fecit eum iurare ne vita sua reuelaret. Et
 ecce quanta misericordia. Si ergo et misericordia aliquis
 placet deo: quid dicemus de beato nicolao. In
 diebus suis etc. Moraliter habetis hoc exem-
 plum exercitandi vos in operibus misericordie. quia omnia bo-
 na mundi aurum et argentum et alia per ignem consumma-
 tionis in breui consumuntur. solum remanebit miseri-
 cordia facta. quia illud quod dabitur hic inueni-
 eris in celo. Iohannes iuxta consilium apostoli dicentis. Cari-
 tas fraternitatis maneat in vobis. et hospitali-
 tatem nolite obliuisci. per hanc enim placuerunt quidam
 angelus hospitio receptis. Hebre. vlt. Dico
 quanto etc. quia homo per nulla re nec diuitiarum nec bo-
 norum officiorum dignitatis vel scitatis inflatus ad
 superbiam. immo se per hanc se humiliter cogitans quod sum
 ego nisi vas putridum corumpens mihi gratias
 a deo datas. quia si alius habet tot gratias plura bo-
 na faceret quam ego. talis multum placet deo. Ratio
 cuiuslibet volenti quiescere placet sibi camera quie-
 ta. non vetosa nec fumosa. Camera in qua deus
 vult quiescere est conscientia cuiuslibet. Iohannes placet si-
 bi quod non sit vetosa et fumosa per superbiam. pompam
 etc. Auctas. Neque superbi placuerunt tibi ab ini-
 tio. sed humilium et mansuetorum spiritus tibi placuit de-

peccatio. Iudith. ix. Dicat quomodo beatus nicolaus
 fuit semper humilis. immo quanto plures augmenta-
 bat in fama sanctitate. tanto plures erat humili-
 or. Postquam enim fecit illam misericordiam de pomis
 aureis. greges qui sciebant paupertatem militis. quen-
 tes vnum habuerat etc. fama diuulgabat. Iohannes be-
 atus nicolaus ut vitaret vanam gloriam:
 recessit. et iuit ad ciuitatem de mirea. et con-
 ducit vnam domunculam vivebat ibi in penite-
 tia humiliter. surgens qualibet nocte ad matu-
 tinas. et ibat ad sedem. et ibi secrete in aliqua ca-
 pella dicebat officium suum deuote. Sed deus ex-
 altat humiles. Dicat de morte archiepiscopi illius
 ciuitatis. et de congregacione episcoporum et canonicorum
 electorum de reuelacione facta vni sancto episcopo. quod
 ille qui hora matutinarum intraret per talem portam
 vocat nicolaus esset episcopus. Hora que violenter ecce-
 pit episcopatum. et que humiliter se habuit in eo: in-
 tra illud. Quanto maiores es humilia te in om-
 nibus. et coram deo inuenies gratiam. Quia magna
 potentia dei solius. ab humilibus honoratur
 Ecclesi. iij. Iohannes de exaltauit illum in miraculum ma-
 gnis cum adhuc viueret. ut patris de peregrinis
 tribus interfectis a carnifice. Ite de tritico te-
 pore famis. Ite de capti etc. ad libitum dicitur in
 legenda inuenies Moraliter ergo humiliter
 nos iuxta illud. Deus enim inuicem humilitatem
 insinuat. quia dominus superbis resistit: humilibus au-
 tem dat gratiam. Humiliamini igitur sub potenti
 manu dei: ut vos exaltet in tempe visitacionis
 i. Pet. v. Dico sexto etc. Continuate opa pe-
 nitentia vel orationes. non dico multiplicare. quia
 re. forte non posset homo adimplere. sed augmen-
 tando ardorem et deuotionem spiritus. quia hoc multum pla-
 cet deo. Rom. Inter alias bonas conditiones ami-
 co necessarias est firmitas. aliter si sit variabi-
 lis non placet. Enoch. quod interpretatur dedicatus.
 placuit deo. et translatus est in paradysum. Ecclesi-
 asti. Dicat quomodo. b. nicolaus perseverauerit in bo-
 navita placuit deo. intus quod in fine in die obi-
 tus receptis sacramentis ecclesie tradidit ani-
 mam in manibus angelorum sibi a deo missorum.
 et translatus est in paradysum. cantus angelo-
 rum fuerunt auditi. Dicatur de oleo quod
 emanauit de eius tumba. Moraliter con-
 tinue in bona vita et in bonis operibus us-
 que ad mortem. que est porta paradisi. Ideo
 christus. Qui perseverauerit usque in fine habet salutem.

De conceptione virginis Marie.

Quandou erant abis

si. et ego iam concepta eram. Prover.

vij. et in epistola hodierna. Solēnitas et festū hodiernū est de conceptōe virginis Marie. Ita erit et sermo. Materia est satis speculativa. Sed ut ego nobis impetret grām p̄sentem sibi salutatiōem angelicā. Verbu3 p̄positum in p̄sona virginis dicit. *Nōdum* erant abyssū. Pro hui3 verbi breui declaratiōe et materie introductione sciendū. q̄ tota latitudo siue vniuersitas creaturaz d̄r abyssus s̄m et h̄mologiam. ab a quod est sine. et byssus. Et est abyssus profunditas immēsurabilis. sicut si homo respiciet profundissimū puteum. illa profunditas dicit abyssus. Ita profunditas que est a celo empirreo vsq; ad terram d̄r abyssus. quia immēsurabilis est. Ex ista ratōne vniuersitas creaturaz d̄r abyssus. Et concordat auctoritas. In p̄ncipio creauit deus celum et terram. terra autē erat inanis et vacua. et tenebre erant super faciem abyssi. *Beñ. j. Omnes doctores sancti concorditer dicunt q̄ celum sumitur ibi pro celo empirreo. Terra autē p̄ vniuersitate creaturaz corporalium. Si ergo volumus compare omnes creaturas corporales sp̄uales visibiles et inuisibiles ad altitudinem dicuntur et posunt dici abyssū. et in isto sensu loquit̄r thema ī p̄sona virginis dicens. Nōdum* erāt abyssū. s̄. nec celus. nec terra. nec angeli. nec aliqua creatura. et ego iam concepta eram. Et iste est intellectus thematis quem volo mō pertractare. sed p̄ questionē volo intrare materiam. Quō virgo erat concepta vel vbi. si nondum pater et mater. Et declaratio hui3 questionis erit p̄secutio sermonis. Pro cui3 declaratiōe sciendū. q̄ inuenio q̄nq; conceptiōes virginis Marie gloriose.

Prima est conceptio diuinalis.

Secūda conceptio angelicalis.

Tercia conceptio humanalis.

Quarta conceptio scripturalis.

Quinta conceptio maternalis.

Ecce hic q̄nq; mirabiles cōceptiones virginis Marie. et licet de qualibet possit intelligi thema aliquo mō. tamē p̄prie loquit̄r de prima conceptiōe dicens. *Nōdum* erāt abyssū et c̄

Dico p̄mo q̄ prima conceptio est diuinalis. ista fundatur sub ratione et auctē. vt melius intelligat̄. Rōne sic. Propositū cordis dicitur cōceptio. s̄. quando aliqua p̄sona proponit ī corde. mēte seu voluntate facere aliquid illud firmū p̄positū d̄r conceptio. Et iam vulgariter dicit̄ de aliquo facto notabili fiendo

Ita concepī facere ī mente mea. Verbi gratia. Quādo homo cognoscit perā suā q̄ facit malam vitā quā tenuit. et periculū damnationis quod imminet. et p̄ponit emendare vitā suā. et vult conteri et p̄fiteri de peccat̄ et facere p̄niam. Illud p̄positum d̄r conceptio. et iam d̄r p̄muniter. Ego concepī mutare vitā meā. Auctoritas. A facie tua domine concepimus. et quasi parturimus et peperimus sp̄m salutis. Isa. lxxvj. *Nota.* A facie tua domine concepim3 et quasi parturim3 et c̄. Facies dei est p̄dicatio euangelica. que grauidat animas. Ratio. q̄ sicut in facie cognoscitur homo. ita in p̄dicatione vos qui nescitis scripturas cognoscitis deū. Ideo dicit scriptura. *Faciem tuam.* id est p̄dicatiōem domine requirā. Ibi em̄ grauidant̄ anime. q̄ multi veniunt ad p̄dicatiōem magni peccatores. superbi. pomposi. et in p̄dicatiōe attēte audita aliq̄s p̄ponit humiliter viuere de cetero. talis pregnans est. Idem d̄ auaricia. luxuria. accidia. irazc̄. *Nota parturire est h̄c dolores partus anteq̄. s̄. opus exequet̄ vel excutietur. q̄ executio boni p̄positi partus ē. Multi em̄ concipiūt a facie d̄ni. s̄. in p̄dicatione. sed in partu ibi est dolor. vt patet de usurario quī p̄ponit satisfacere. sed in partu. s̄. quī vult satisfacere: ibi est dolor. Idem de illo q̄ p̄ponit dimittere malā societatem. Idem de illo qui p̄ponit remittere iniurias. Patet ergo ex ista auctē q̄ firmū p̄positū d̄r conceptio. Ad p̄positum dico q̄ deus anteq̄ aliquid crearet. in sua voluntate firma et in cōmutabili p̄posuit creare vnam puellā virginem sanctissimā que eēt mater filij sui. camera sp̄s sancti. porta paradisi. regina celi. Auctas. Domin3 possedit me ab initio viarū suarū. anteq̄ quicq; faceret a p̄ncipio. ab eterno ord̄ inata sum et ex antiquis *Prover. vij.* *Nota.* D̄ns possedit me sc̄ in voluntate sua immutabili. in initio viarū suarū. i. creaturarū. et ex antiq̄s. s̄. rationib3. *Nota* decē rōnes antiquas q̄re de3 p̄posuit ipsam creare. Prima ē. sciebat em̄ de3 eternaliter q̄ quedam mulier erat futura sc̄z Eva q̄ eēt initiū et causa omnis mali. q̄ ipsa p̄mo peccauit. A muliere initiū factū est peccati. et p̄ illam om̄es morimur *Ecll. xv.* Et ista rōne p̄posuit de3 creare vnam mulierē. s̄. virginē Mariā que eēt causa toti3 boni et initium De3 sine muliere potuisset redimere et saluare hoīem et c̄. Secūda ratio est. q̄ sciebat q̄ mulier que eēt causa mali existens virgo peccaret*

Ideo ordinavit aliam ut posset carnem assumere. Tercia. quia mulier causa mali fuit desponsata. Desponsatus fuit sacerdos qui ipsos desponsavit dicens Crescitez multiplicami. Beati. j. Jo de muliere virginem desponsata voluit nasci. Quarta. quia mulier que est causa mali est per angelum malum incitata et visitata. scilicet per Luciferum et serpentem. Tercio posuit quod mulier que est causa boni: per angelum bonum est salutata. Quinta. quia prima est tentata et decepta sive seducta. Cur precepit vobis deus ut non comederetis ex omni ligno paradisi. posuit deus quod secunda non est tentata sed informata. quoniam dicit angelus. Spiritus sanctus superveniet in te etc. Sexta. quia prima est inclinata ad presentendum dyabolo. Ideo voluit quod secunda est inclinata ad presentendum angelo etc. Ecce ancilla domini. fiat mihi etc. Septima. quia prima fuit saturata fructu quia comedit in utero misit. Ideo voluit virginem percipere fructum etc. De quo dicitur. benedictus fructus ventris tui. Octava. quia per Evam fructus comestus fuit causa mortis. sic fructus virginis natus venit ad nos et fuit causavit. Nonna. quia per primam in miseris et doloribus tota natura debuit prostrari. et per Mariam virginem reparari. Decima. sciebat deus quod per primam porta paradisi est clausa. sed per virginem Mariam impregnata. dilatata. porta paradisi est aperta. Ideo canit ecclesia. Paradisi porta per Evam clausa est. et per Mariam virginem iteque patefacta est. Ecce que dicit. Dominus possedit mercedem. Fiat ergo conclusio etc. Si ergo firmum posuit et voluntas deliberata ad aliquid faciendum dicitur preceptio. Et deus ab eterno et voluntate immutabili posuit facere istam gloriosissimam virginem. Ecce quare dicitur thema. Flos erat abyssi et ego iam precepta eram. scilicet in mente divina. Dico secundum etc. Ista non fuit ante mundi creationem sed fuit in principio creationis mundi. Dicunt theologici. quod quoniam deus creavit celum empirreum ubi sunt motus anime beate. simul creavit in eo novem ordines angelorum. Primum ordo inferus est angelorum. Secundus archangelorum. Tertius principatum. Quartus potestatum. Quintus virtutum. Sextus dominationum. Septimus thronorum. Octavus cherubimorum. Nonus seraphimorum. Si dicatur. Et quoniam scitur. quod descendit. Dicatur quod Christus et beatus Paulus qui revelavit Dionisio discipulo suo quod deus fecit unum librum vocatum de celesti hierarchia. et licet tunc essent angeli. tamen nondum beati. Et dicit Gregorius quod melior creatura et in dignitate altior. quam deus creavit tunc erat lucifer de summo ordine. scilicet seraphimorum. qui respiciens vidit omnes creaturas sub se. et solus

deum supra se. voluit deo parificari. et istud peccatum manifestavit omnibus angelis dei. Quid videtur vobis. et multi ut servi adulatorum volentes domino complacere. consenserunt sibi falsi consiliarii: dicens. Ecce bonum est quod habere tis illum honorem. conformitatem et parificationem. Boni autem angeli ut Michael. Gabriel. Raphael non consenserunt. immo tradiderunt. Videns deus quod in domo sua movebat talis arrogantia et guerra de superbia dixit. Non habitabit in medio domus mee qui facit superbiam. Cogitate hic quale et quantum peccatum est superbia. quod de angelis sanctis fecit demones damnatos de habitatoribus celi habitatores inferni. Si illi ex superbia sunt expulsi de celo. quomodo cum superbia nos poterimus intrare celum. Si sciretis quomodo est grave peccatum. teneretis consilium Thobie diceretis. Superbia nunquam in tuo sensu aut tuo verbo dominari permittas. In ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Thobie. iij. Dodo cogitate rationabiliter quale tristitia debuerunt habere sancti angeli. non dico quod haberent dolorem seu tristitiam. Sicut haberetis vos si ista civitas: dominus custodiat eam: depopularetur que remaneret diceret. Ne etc. Ita cogitate de angelis quando in quolibet ordine viderunt tot cathedras vacuatas. potestis cogitare quod supplicabant deo: dicens. Domine ista civitas vestra sic remanebit depopulata: Tunc deus revelavit sanctis angelis. quod eorum ordo repararetur. non de angelis sed de hominibus penitentibus et obedientibus et credentibus. Et archangelis quod repararetur locus eorum de personis devotis et spiritualibus. Principatibus quod de personis misericordiosis. Potestatibus de personis patientibus. Virtutibus de personis pacificis. Dominationibus de bonis presidentibus. Thronis de personis paupertatem evangelicam. alia apostolicam servantibus. Cherubin de personis sapientibus divini scientiam. Seraphinis. quod de personis que sunt de summa caritate. dicens omnibus quod ipse crearet et formaret unam virginem. ex cuius fructu tota civitas ista populabitur. Cogitate quomodo sancti angeli conceperunt illam virginem in mentibus eorum per quam eorum ruina repararetur. et inceperunt tripudiare et facere magnum festum etc. Ecce virgo Maria quomodo fuit concepta in mentibus angelorum. Ideo dicit ipsa. Ego ex ore altissimi prodiui. quando eam revelavit sanctis angelis. primogenita ante omnem creaturam. non in tempore sed in sanctitate et dignitate.

Sermo

Ego feci i celis vt oriret lumē indeficiēs. s. di
es reuelationis. Eccli. xxiij. de illa dicit. **Nō**
dum erāt abyssi. s. creaturaz inferiorz distin
ctiones. Ego iam cōcepta eram. s. in menti
bus angelorum. **Dico** terciōz. q. fuit hu
manalis. **Ista** fuit post creatōem **Adē** **Eue**
z post peccata videntes z p̄siderātes eoz con
demnatōem. z toti⁹ generis humani p̄ditōez
Logitate quantus erat dolor z tristitia ac si
meo defectu z culpa oēs psone hui⁹ ciuitatē
magne z parue deberēt iugulari z ego cū eis.
quāta eēt mea tristitia. **Quā** ḡ **Adam** cogita
bat. q̄t mala. q̄t infirmitates. q̄t dolores i cor
poribz z q̄t damnatōes animaz seq̄rentur et
ei⁹ culpa. qz alis nihil hoz fuisset. **Neqz** mirū
si tristabat z lamentabat. **Hoc** innuit septu
ra sacra cū dicit. **Erocauit** **Adam** nomē vr
oris sue **Eua**. eo qz mater eēt cunctozū vi
uētium. **Fecitqz** dñs de **Adē** z vxori eius su
nicas pelliceas. z induit eos z ait. **Ecce** adā
Gen. iij. **Antē** peccauerat vocauit eā virago.
sed post vocauit eam **Eua**. i. ve p̄pter miserā
z calamitatē. **Ideo** dicit **ysus**. **Dēs** dicunt e
vel a quozqz nascunt ab eua. i. ve p̄pter miserā
am z dolorē in quē intrāt. **Dū** autē **Adā** z ena
eēt in illa tristitia. **deus** reuelauit eis qz ab
eis p̄cederet vna virgo sanctissima q̄ afferret
maius bonū q̄ ipsi p̄didissent. quia **Eua** ab
stulit nobis paradysum terrestrē. z **sgo** **Ma**
ria nobis attulit paradysū celestē. **Illa**. s. eua
attulit mortē corpis. **sgo** maria nobis dona
uit vitā aiaz. **Illa** etiā fecit p̄dere deuorōem.
ista fecit inuenire dei fructōem. **Eua** clausit
ianuam paradysi quā virgo aperuit. **Logita**
te **Adā** **Eua** quomō cōceperūt virginē ma
riā ipsam desiderādo. **Quod** deus eis hoc reue
lauit expresse dicunt doctores sancti **Sz** ad
huc auctas. **Deus** maledicēs diabolo dixit.
Inimicitias ponā inter te z mulierē. et semē
tuū z semē illius. **Ipsa** p̄teret caput tuū. et tu
insidiaberis calcaneo eius. sicut habet **Gen.**
iiij. **Caput** diaboli est dominatio tyrānica h⁹
mūdi quā sibi vsurpauerat. quā sibi abstulit
sgo **Maria** p̄ filiū suū b̄ndictū. **De** **Sigi**
berē. **Dicit** de⁹ ad serpentē. etern⁹ ad veteres.
Inimicitias ponā inter te et mulierē zc. **Si**
queratur. que nā mulier operata est huiusce
modi victoriā. que nimiz illud antiq̄ serpen
tis caput venenatū virtutis pede p̄struit. **De**
ista p̄ceptione dicit scriptura in psone **sginis**
Ego in altissimis habitauī. z thronus meus
i columna nubis. **Sy**rum celi circuiui sola.

z p̄fundū abyssi penetraui. et i fluctibz maris
ambulauī. z i omī terra steri. **Et** i omī popu
loz in omni gente p̄matū habui. z omniū ex
cellentūz humiliū corda virtute calcaui **Ec**
cli. xxiij. **Alti** fuerunt **Adam** z **Eua**. quia ca
put humane generatōis. **Altiores** q̄stum ad
locum paradisi terrestris. **Altissimi** q̄stuz ad
iusticiā originale z sanctitatem. quibz vir
go **Maria** fuit columna nubis ardore dolo
rū refrigerātis. **De** ista p̄ceptione dicit **thēa**.
Nōdum erāt abyssi. s. mortis z damnatōis
qz ad huc null⁹ fuerat mortuus. z ego iam cō
cepta eram. s. in mente humana. **Quarta**
p̄ceptio **sginis** est **sc̄pturalis**. **Sācta** em scri
ptura maxime veteris testamenti tota graui
da est p̄tinēs in se celestia mysteria. vt mulier
p̄tinet in vtero filiū. **Sic** secretū mysterium
dici pōt p̄cepti⁹. **Beda** dicit de scriptura sacra.
Sanctā venerandāqz p̄ntis festi memoriāz
paucis quidē **sgis** euāgelista comp̄hēdit. sed
nō pauca celestis mysterij **sgitute** gravidā reli
quit. **Cū** ḡ **sgo** **Maria** i omībz libris sacre
sc̄pturaz in omībz cāticis. immo etiā i singu
lis **sgis** directe vel indirecte sit mystice p̄ten
ta. patet eius p̄ceptio sc̄pturalis. **Declaratur**
Legitur i **hystoria** **Moyse**. **dū** pasceret oves
in mōre synai. vidit rubum arderē. **Exodi**
iiij. **Ista** sc̄ptura gruida est de virgine **Ma**
ria. **Mons** synay ali⁹ est vita **sginis** **Marie**
Rubus incombustus est psone **sginis**. **Ignis**
nō comburēs rubū flores nec folia. est filius
dei incarnatus sine corruptōe. **Et** sic posset
declarari p̄ceptio multis alijs **hystorijs**. sed
sufficiet mō. **De** ista p̄ceptiōe dicit **sgo**. **Ego**
quasi thēbint⁹. s. arbor extendēs ramos. et
tendi ramos meos. z rami mei honoris z ḡ
tie **Eccli. xxiij.** **Virgo** **Maria** p̄cepta i scri
ptura sc̄tā extēdit ramos. s. libros. **Ramū**
li sunt capitula. **Rami** mei dicit ipsa honorē
z ḡre apud gentes. qz p̄phetata fuit. **Magn⁹**
em honorē **Johāni** ē qz d̄ eo d̄. qz fuit in sacra
scriptura p̄phetatus. **Malach. iij.** **Ecce** ego
mitto angelū meum zc. **Qualis** ergo honorē
ḡra est virgini que in omībz libris z capitū
lis figurat. **Ideo** dicit. **Nō**dū erāt abyssi. scz
doctrinaz euangelicaz noui testamēti z ego
iam concepta eram. s. in sc̄ptura veteris testa
menti. **Quinta** p̄ceptio est **maternalis**. qm̄
beata **Anna** in vtero suo sancto ipsam cōce
pit. z de ista fit hodie solēntas. **De** nullo sc̄tō
fit festū p̄ceptiōis nisi **xpi** z virginis. **De** virgi
ne autē fit triplici ratione.

De conceptione uirginis Marie

Biblioteca Valenciana

Prima. qz fuit impetrata digna.

Secda. qz fuit sanctificata alte.

Tercia. qz fuit pseruata firme.

De pmo dicat. qm̄o p̄ ei⁹ Joachim et Anna ambo sciz iusti. xx. annis fuerūt sine ple. sed oꝛonibz. vigilisqz elemosynis impetrauerūt istā bñdictā filiā s̄ cursū nature. qz de m̄re sterile. Rō est q̄ vt de h̄ fiat festū. Cognouit belchana Annā vxorē suā. ꝛcepit Anna ꝛ peperit. j. Reg. j. Belchana. i. possessio dei. significat Joachim q̄ fuit possessus a deo Secda fuit. qz fuit sanctificata alte. Nota hic sex grad⁹ sanctificatōis. tres añ natiuitatē. ꝛ tres p⁹ natiuitatē. Prim⁹ grad⁹ sanctificatōis post natiuitatē ꝛ infimior est p̄ tritōem finalē. qm̄ em̄ aliq̄s toro tpe vite sue vixit in peccatis. s̄ aliquotiens in p̄cto mortis dat de⁹ sibi contritiōē. ꝛ sic aia sanctificat. Isto mō sanctificatus fuit latro. ꝛ aliq̄ qui mortui fuerūt pro fide. De isto gradu auētas. Lōgrega eos quasi gregem ad victimā. ꝛ sanctifica eos in die occisionis. Hier. xij. Scds grad⁹ est illorum. s̄ q̄ de hora bona p̄uertunt ad deum. dimittūt pctā. ꝛ terunt. ꝛ fitent. seruant p̄niam. Iste est melior. qz deserūt mundū ꝛ pctā añ q̄s mūdus ꝛ peccata deserāt eos. ꝛ sanctificantur. Isto mō fuit sanctificatus Paulus Maria magdalena. Liberati a peccato. fuit autē facti deo: habetis fructū vestrū in sanctificationē. ad Rom. vj. Terc⁹ grad⁹ est in baptismo. vbi sanctificat nō solum puer. sed etiā infideles adulti. qm̄ nō sicte accedūt. Peccatores aliq̄n fuisistis. sed abluti estis. sed scificati estis. sed iustificati estis in nomie dñi n̄ri Jesu xp̄i in spū dei nostri. j. Cor. vj. Quartus est in vtero m̄ris. vt Hieremias. Anteq̄ exires devulua sanctificauit te Hier. j. Sanctificat⁹ est in vtero. qz dicit. Anteq̄ exires d̄ vtero. Quint⁹ grad⁹ est maior. ꝛ nō legit nisi de beato Jobāne baptista. q̄ p tres menses añ eius natiuitatē fuit scificatus. Spūsc̄o replebitur adhuc ex vtero matris sue. Luc. j. Dicit Chrysost. q̄ in salutatione v̄ginis ꝛ elysabeth. quādo exultauit Johannes in vtero: tūc fuit sanctificatus. Sex⁹ grad⁹ ꝛ super omnes alios est sanctificatio v̄ginis Marie quia nō quādo debuit nasci nec in vltio die nec hebdomada nec mense. sed in eadem die ꝛ hora formato corpe ꝛ anima creata. qz tūc fuit rōnalis ꝛ capax sanctificatōis fuit sanctificata. Auētas p̄ria. Fluminis impetus letificat ciuitatē dei. sanctificauit tabernaculū

suū altissim⁹. Nota. Fluminis impetus fuit scificatio v̄ginis Marie. qz scificatio alioꝝ sc̄toꝝ nō d̄ fluius. sed vna gutta gr̄e. Bern. Leteris p partes datur gratia spūalis. Marie autē tota se infudit plenitudo gratiarum. Impetus. s̄. sanctificatōis. qz eadē hora. non expectauit diē. hebdomadā ꝛc. letificat ciuitatē dei. s̄. sanctos angelos. Rō qz si gaudiū est angel⁹ vt d̄. sup vno pctōꝝ ep̄niam agente. nō mirum si fecerunt festum de illa q̄ nunq̄s peccauit. nec corde. nec ore. nec ope. Sanctificauit tabernaculū suū altissim⁹. s̄. virginē Mariā. que fuit tabernaculū dei. Legitur Exo. vltimo. q̄ Moyses ex p̄cepto dei fecit tabernaculū. Qm̄ em̄ corpus gl̄ose virginis fuit organizatū ꝛ lineatū. ꝛ aia p̄iūcta corpori p creatōez. tunc altissimus sanctificauit tabernaculū suū. Scitis qualiter sicut cōstrueta ecclia ꝛ nō ante intrat ep̄s ad consecrandū. Ita de virgine Maria. postq̄ corp⁹ fuit organizatū. ꝛ aia ifusa venit ep̄s. i. spū sanct⁹ q̄ eā sanctificauit. Auētas. Postq̄ cūcta perfecta sunt: operuit nubes tabernaculū. ꝛ impleuit illud gloria dñi Exo. vlt. Tercia ratio. quia fuit pseruata firmiter. Jobānes baptista ꝛ Hieremias fuerūt sanctificati. Sed beata virgo fuit ita firma. qz nec ore nec corde peccauit aliquo modo. Ideo David dicit. De⁹ in medio ei⁹ nō p̄mouebit. Mouere ꝛ cadere differūt. Cadit homo ꝛ p̄strat p mortale pctm̄. ꝛ p̄mouet p veniale. Mō nunq̄s fuit sanctus qm̄ ceciderit p mortale. vel fuerit motus p veniale. xp̄o ꝛ virgine Maria excep̄tis. De xp̄o non est dubiū. Sed de virgine Maria dicit sc̄ptura. De⁹ in medio ei⁹ nō cōmouebit. nō solū nō p̄strabitur. Ideo Bern. Ego puto qz copiosior scificatōis bñdictio q̄s in alios in vtero sanctificatis i eam descendit. que nō solū ipsius ortū sanctificaret. sed ꝛ vltā ei⁹ ab omni peccato deinceps immunē pseruaret. qd̄ alteri nemini i natis qd̄ mulier credid̄ esse donatū. Ergo dignū est qz de ei⁹ ceptione maternali dicit virgo in thematē. Fūdum erant abyssi. s̄. euāgelistarū. p̄dicatoꝝ. ap̄stoloꝝ et ecclie determinatiōnū. ꝛ ego iam concepta eram.

De sancta Lucia.

Proposui prolu

ce habere illam. Habetur verbū istud originalr in li. Sap. vij. Sicut tota solēnitas ē beate Lucie. ita ꝛ sermo.

Sermo

Pro declaratōe b^o bⁱ s^m sensum quē volo p
tractarez introductōe materie inuenio q^d de
us s^uat regulā i sua puidētia. q^d cuilibet scē
psone iuxta p^prietatesz s^tutes q^s habitura ē
ordinat ei nomē iponi. Rō. q^d tot s^tutes i vi
tā v^o s^ci q^d hō nō posset recordari. Ideo p
n^ra recordatōe vult vt vocent^r noie in q^s eorū
vita summarie p^rineat. Vides em̄ de^r tenere
modū istoz mg^roz facientiu^z libros. vbi in
vno s^bo designat tota materia libri. s^p p^rz p^r
mo in p^hia i libro q^d tractat de p^ditōib^o. d^o po
tētijs. de p^prietatib^o aie q^d d^r de ania. Itē de li
bro q^d d^r de celoz mūdo. Itē d^r alio libro qui
tractat de creaturis inferiorib^o q^d d^r de gene
ratione oim^z rez. d^r Genesis. Itē Exod^o idē
itinerari^o. q^d loquit^r de via filioz isrlⁱ in exitu
de egypto. Itē Leuitic^o grece. i. offertoriū la
tine. q^d loquit^r de sacrificijs p^r peccatis vel p^r
bⁿificijs vel de sacrificijs p^r victoria. Patz idē
q^d fecit libz. in titulo sūmarie p^rprehēdit totū
libz siue totā materiā libri. Ita facit x^ps U
ta em̄ hois ē q^s i vi^o liber totz p^rprehēdēs sexter
nos q^t habet hō annos. tot capitula q^t men
ses siue septimanas Carte sunt diesz noctes
Carta alba ē dies. z nigra nox. in q^a carta na
tus es: alba vel nigra: in illa incipit liber vite
tue. De isto libro vite humane dixit de^r p^rz si
lio. Sume tibi libz grandē z scribe in eo s^ci
lo hois Isa. viij. Vita hois est maior liber q^m
biblia vel decretū. quot anni. q^t mēses. quot
hebdomade. q^t dies. q^t hore. scribit^r em̄ n^ro
idē libero arbitrio hois. Qⁿ g^o aliq^z p^sona d^r
tenere sanctā vitā z s^tuosam i baptismo. de^r
disponit z ordinat p^r reuelatōez vel als q^d vo
cel^r nomine summarie eius vitā p^rinēte. Au
to. Judicū. viij Dixit angel^o ad matrē Sam
sonis. Sterilis es absq^e liberis. sed p^ricipes
z paries filiū. ipse incipiet liberare isrlⁱ. Et se
quit^r. peperit filiū. Et sequit^r. vocavit nomen
eius samson. i. robust^o. In ei^o noie innuit to
ta ei^o fortitudo. Et de Jesu naue d^r Ecclⁱ. xl
vj. Fuit magn^o s^m nomen suū. Itē de preco
ne suo d^r p^renūciās. ElysaBeth vxor tua pa
riet filiū. z vocabit^r nomē ei^o Johannes. Erit
em̄ magn^o corā dⁿo Lu. j. Per oppositū quā
do aliquis habet nomē significās bonū in
pretatiue vel als. z vita est mala: multū disp^r
cet deo. Auto. Scio opa tua. s. mala quia no
mē habes q^d viuas z mortu^o es. Apocalip. iij
Dicit glosa q^d vocabat^r mellicus. i. dulci^o. et
ipse erat amar^o p^r malā vitā. Ideo iohes rep^r
hendebat eū. Patet g^o regula diuine puiden

tie. Cū g^o beata Lucia in tota vita sua habue
rit p^prietates z virtutes z p^ditōes lucis. con
grue vocata fuit Lucia que d^r a luce. Quat
tuor modis noia denominant^r ad significan
duz. vel p^priā significatōem. vt hoc nomen
Paul^o pacē. vel p^r derivatōem. vt lucia a luce
vt p^r etimologia. vt lucia q^s lucina. vel p^r in
terpretatōem. vt lucia q^s lucis via. Itē d^r brā
Lucia. q^d sumit lucis p^prietates dicit thema
Et loquit^r x^ps. Proposui p^r luce habere illā
ac si responderet questionī querētī. quare fu
it hoc nomine vocata. Rūdit. Proposui pro
lucere. Hora quattuor p^ditōes lucis q^s ba
buit beata Lucia. s.

Pulcritudinē sine deformitate.

Amplitudinē sine tenacitate.

Rectitudinē sine obliquitate.

Longitudinē sine retarditate.

Dico p^rmo zē. Hoc p^rz in radio solis. qui nō
sordidat nec inqⁿat. licet tāgar multa immū
dar corrupta. immo purificat desiccādo zē.
Itā p^ditōem lucis habu^t brā lucia i hac vita
q^d nūq^m sordidata fuit p^r aliquā immundiciā
nec corpalē nec spūalē. licet staret inter mul
tas p^sonas z infideles immo purificauit eos
Dicat^r cū cēt. xv. annoz. pulera i corpe. s^p pul
crior in aia. z cēt desponsata. q^d antiq^z sil^o sta
bāt s^g ni as z desponsatio. nō tū mō. marie
inē nos. Itē sunt multe q^s grauidē veniūt iam
ad missam. Tūc t^pis m^r sua infirmabat. de
immūda. s. infirmitate. s. fluxu sanguinis. quā
passa est p^r xvij. annos. z qⁿ vidit q^d medicis
naturalib^o nō potuit curari. cogitate q^d volu
it recurrere ad diuinos z cōratores. Sed
brā Lucia eā retraxit dicens sibi hystoriā de
muliere eandē infirmitatē habēte. q^a ad tactū
simbrie x^pi fuit curata. vt patz Mat. ix. indu
cēs eā vt ad x^pm recurreret. Et m^r rūdit. Fi
lia vbi ē mō x^ps. iā est i celo. quō g^o zē. V^o fa
ciam^o q^d in nobis est. z x^ps faciet quod i se ē.
Uadam^o ad eccliam z tāgatis simbrīā sui al
taris. Et iuerūt ad eccliam beate Agathe in
qua. b. Lucia orauit. z rapta vidit celū ap^rtū.
z sctōs angelos. z beatā Agathā sibi dicentē.
Soror mea Lucia s^go deo deuota q^d a me
petis q^d ipsa poteris p^rstare p^rtinuo m^ri tue.
Nam fides tua matri subuenit. z ecce sanata
est. Ecce Lucia vt lux nō sustinēs maculam
infidelitatis vitādo diuinos. q^d recurrere ad
diuinos p^r quā causa est macula turpiss^o ma
aie. Nec declinetis ad magos. nec ab^rariois
aliq^d sciscitemi vt pollua mi p^r eos Leu. i. xij.

De sancta Lucia

Itē nō habuit maculā carnalitatis. Nā cura
ta: natre: būiliter petijt ab ea. vt d̄ cetero nō
noiaret sibi spōsū. narrās m̄ri reuelatōz quā
viderat. z quō Agatha ppter ḡginitatē tantū
placuerat deo. R̄ndit m̄r. qz m̄rimoniuz bo
nū estz a deo institutū in paradiso terrestri. Et
x̄ps p̄mū miraculū fecit in nuptijs. Ideo fi
lia dimittatis illud ppositū. qz forte tentatio
est. R̄ndit Lucia. Mater: m̄rimoniū bonū ē
sed melior ē ḡginitas. Ideo dimittēdo bonū
p meliori bonū est. Virgo Maria z ihs sem
per fuerūt ḡgines. Et m̄r. O filia vultis mi
bi auferre gaudiū qd̄ spero de nuptijs vestris.
zē. R̄ndit brā Lucia. V̄ multoties gaudiū
nuptiaz vertit in luctū ad sp̄. ideo zē. Et fe
cit aliā rōem mater. vt haberet filiū heredes
de om̄ibz bonis redditibz. R̄ndit brā Lu
cia. Mater h̄ze filiū incertū est. qz multi sunt
in m̄rimonio q̄ nō habēt. Sed h̄ ē certū qz
ex fine m̄rimoniū mulier pdit meliorem the
saurū quē h̄z. s. ḡginitatē. Ecce quō fuit pura
a macula carnalitatis. qz non pdidit ḡginita
tē. qz licet m̄rimoniū fiat sine pctō. t̄m̄ i eo pdi
tur ḡginitas. Jō possum⁹ dicere de ea. Nihil
inq̄natū in illā incurrit. Lādor em̄ est lucis
eternez speculū sine macula. Sap. viij. Est
hic questio. cū. b. Lucia esset spōsata zē. an sit
licitū dimittere spōsum. vel econuerso. R̄n̄
de. tres sunt grad⁹ in m̄rimonio. Primus ē
incartatio. Scd̄s despōsatio. Terci⁹ m̄rimo
niū summatio. Licet alia sint verba iuris. qz
fm̄ ius incartatio seu sponsalia dicunt a spō
deo spondes. i. p̄mitto. Scd̄s grad⁹ est q̄n̄ p
verba de p̄nti sponsant in facie ecclie vel al̄s.
Istud licet apud nos dicat spōsare. t̄m̄ iam ē
vez m̄rimoniū. Terci⁹ grad⁹ est copula car
nis. Nō videam⁹ si ē licitū dimittēde spōsuz
vel econuerso zē. Et videt q̄ sic. qz. b. Lucia ip
sum dimisit. Dico de p̄mo gradu non de
bēt retrocedere. Nāz ille q̄ retrocedit peccat
mortalit̄. z ē piur⁹. Sed dimissus pōt ḡbere
Dico de scd̄o gradu q̄ nō p̄nt diuidi aliquo
modo. qz iam est vez m̄rimoniū. nisi p̄ ingres
sum religionis. si nō habuerūt copulā carna
lē. z tūc facta p̄fessione alter poterit p̄trahere
D̄ q̄t sunt in mūdo q̄ secrete faciunt m̄rimo
niū zē. z post ḡbūt cū alijs. Ideo pueller mu
lieres caueāt a clādestinis. Sed dicāt. si vul
tis me in vxorē loq̄mini cū p̄zevel parētibus
zē. De hoc m̄rimonio auctoritas. His qui in
m̄rimonio iūcti sunt p̄cipio nō ego sed d̄ns.
vxorē a viro non discedere. z vir vxorē nō di

mittat. i. Corinth. viij. De tercio gradu di
co. q̄ non p̄nt separari nisi p̄ mortem. licet de li
centia prelati possint separari et intrare religio
nē. sed alter in seculo manēs nō potest cōtra
bere. Jam non sunt duo sed vna caro. Quos
de⁹ iūxit homo nō sepet. Mat. xix. Brā autē
Lucia erat in p̄mo gradu. et poterat separari
a sponso ppter impedimētū qd̄ d̄r dispar cul
tus. qz eius sponsus erat infidelis. Dico se
cūdo zē. qz in instanti illuminat mediū z dat
lumen sine sui diminutione. vt patet de can
dela accēsa. Istā p̄ditōem habuit beata Lu
cia p opera misericōdie z pietatis: dando elemo
synas. Ad practicam. Postq̄ em̄ obtinuit a
matre q̄ sibi nō nominaret sponsum. alia die
humiliter petijt a matre di. Illud qd̄ mibi
datura eras eunti ad hominē mortalem ad
corruptōem. da mibi eūti ad d̄nm ihs x̄pm
integritatis mee custodē. Filia. X̄ps nō in
diget aliquo. qz d̄ni est terra z plenitudo ei⁹
zē. Et Lucia. Nō indiget aliq̄ sua p̄sona. sed
in mēbris. s. paup̄ibz. di. Quod vni ex mimis
meis fecistis: mibi fecistis. Et mater. Tege
p̄mo oculos meos. z postea facias de om̄ibz
facultatibz q̄cqd̄ vis. Dicatur quō antiq̄tus
erat p̄suetudinis. q̄ heres p̄mogenit⁹ claude
bat oculos ex singulari officio. Auctas de p̄
mogenito Jacob qui fuit Ruben. sed ex deli
cto pdidit p̄mogeniturā. z data fuit Joseph
dixit de⁹ Jacob. Joseph quoq̄ ponat man⁹
suas sup oculos tuos. Gen. xlvj. In signū q̄
esset heres. Itē de Thobia. Reuersus est au
tem ad soceros suos. inuenitq̄ eos incolu
mes in senectute bona. z curam eoz gessit. z
ipse clausit oculos eoz. z omnē hereditatez
dom⁹ ragnel ipse p̄cepit. Thob. xliij. Ex ista
p̄suetudine dixit m̄r. Tege p̄mū oculos me
os zē. q. d. vulgare puerbiuz. Nemo debet se
exuere quousq̄ vult ire ad lectū ad dormien
dū. Respondit. b. Lucia. Nō est magnū da
re deo qd̄ p̄ferri nō potest. viuēs ḡ da t̄po qd̄
possides. qz illud est meritū. Obtena autē a
matre: incepit distribuere et vendere localia.
z dare in elemosynis zē. Dum em̄ localia vē
derent spōsus cognouit. z venit ad nutricē q̄
re illa vendebant. Nutrix autē xp̄iana et de
uota respondit sapienter. dicēs q̄ vnam ma
gnā vellet emere hereditatē. ipsa intelligebat
de gloria celesti quam sponsa volebat emere
vt sibi z cūctis bene esset. Ipse autē vt carnal
nō intellexit de gloria. sed d̄ baronia aliqua
fuit eam ad videndū. vt sciret territorium zē.

non sponsa
et dimittit p̄
m̄

Sermo

Dicat quō se reputauit derisū quā intelletit.
 Ecce quō habuit scōdam lucis pprietatē dās
 et distribuēs zē. Recte tenuit p̄siliū euangeli
 ce p̄fectōis. Si uis eē p̄fect⁹. uade z uēde oia
 q̄ habes z da paup̄ib⁹. et ueni seq̄re me. Mat.
 xix. Moralit. Uos ex necessitate nō tenem⁹
 q̄cqd̄ habetis dare nec dimittere. Dimittere
 eū diuitias est in triplici gradu.

Primo totaliter derelinquēdo.

Secōdo miscōiter distribuendo.

Tercio liberaliter restituēdo.

Prim⁹ grad⁹ p̄petit religios⁹ q̄ ex uoto se ob/
 ligarūt ad p̄silia euāgelica fūada nihil h̄re p̄
 p̄riū. B̄ndict⁹ ē ille q̄ poterit dicere cū Petro
 Ecce nos reliqm⁹ oia zē. Mat. xix. Nota. cū
 dicit oia. q̄ q̄ totū dicit nihil excludit. om̄ia.
 scz diuitias. honores. dignitates. familiarit/
 rates. oia habitaz habēda. Quātū ad scōz
 gradū distribuēdo. hoc p̄uenit om̄. b⁹. maxi
 me aut̄ clericis. Nō est necessariū eis dimitte
 re b̄nficia: nisi simonia ce sint habita. nec red
 dit⁹. sed nō debēt p̄gregare. qz q̄ habet fontē
 i domo nō optet facere cisternā. Bern. Quic
 qd̄ clerice de facultatib⁹ ecclie tibi retinuer⁹
 p̄ter simplicē victū z uestitū. furtū facis. sacri
 legiū p̄mittis. Quātū ad terciū gradū cō
 uenit usurarijs. raptorib⁹. latronib⁹. et om̄ib⁹
 q̄ sciūt se aliqd̄ h̄re de malo iusto tenent resti
 tuere illis a quib⁹ receperūt si ē certū. d̄ incer
 tis aut̄ f̄m̄ consiliū boni cōfessoris. restituere
 usuras. furta secreta. rapinas. seruitorib⁹ soli
 datā. elemosynas mortuis iuxta eoz uolūta
 tes. Reddite ḡ om̄ib⁹ debita. Remi q̄cqs de/
 beatis Rom. xiiij. Dico terciō zē. Nā recte
 mittit z dirigit radios suos. ut patet i radijs
 solarib⁹ z cādele. Ista pprietatē habuit beata
 Lucia q̄ in om̄ib⁹ suis opib⁹ habuit suam in
 tentionē. s. rectā. nec amore. odio. nec fauore
 seu timore aliqū deuiant. Ad practicā quō
 oia postq̄s distribuit cōduxit quādā domun
 culam uiuēs pprijs manib⁹ ut beggina. uenit
 sp̄sus ad nutricē dicens. ubi erat illa baro
 niarē. Et illa declarauit sibi totū. Ille autē
 uidēs se p̄fusum z delusum accusauit eaz. im
 ponēs ei titulū xp̄ianitatis zē. z p̄tra legē au
 gustoz uinentē. Pascasius aut̄ p̄fectus uoca
 uit eam. querēs ab ea ubi eēt patrimonium.
 Que r̄ndit se p̄stituisse i loco tuto. Et iudex.
 Tu patrimoniu tuū cum corruptorib⁹ expē
 disti. Que r̄ndit. Corruptiones corpis z aie
 nūq̄s cognoui. Et pascasius. Sacrificadijs
 aīo zē. R̄ndit beata Lucia. Ego p̄ tres ānos

nō cessauī sacrificare deo q̄cqd̄ habui. mō qz
 nihil sup̄est me ipsam offero. faciat de hostia
 sua q̄cqd̄ uoluerit. Et iudex. Ista uerba por
 tes dicere xp̄iano. Mihi aut̄ q̄ p̄ncipum de
 creta custodio ista frustra p̄seq̄ris. Et Lucia
 Tu p̄ncipū leges attēdis. ego dei leges attē
 do. Tu illos times. ego deuz timco. Tu illis
 placere des. deras. ego deo. Et iudex. Cessa
 bunt q̄ba cū p̄uentū fuerit ad uerba. Et Lu
 cia. Ancilla xp̄i sum q̄ dixit. sp̄s sc̄s loquit̄ i
 uobis. z ideo nō cessabūt. Et iudex. In te ḡ
 est sp̄s sanctus. R̄ndit et noluit dicere qz sic.
 uitādo uanā gl̄iam. sed dixit. Ap̄tus dixit qz
 caste uiuētēs templū sunt dei. z sp̄s sc̄s ha
 bitat i eis. Et iudex. Ego te duci faciā ad lu
 panarū a te r̄cedat sp̄s sc̄s. R̄ndit. Si me
 inuitā uolare fecer⁹ castitas mihi duplicabi
 tur ad coronā. Dicat hystoria quō nō potuit
 moueri. Nota qz ḡginib⁹ dat̄ una corona uir
 ginitatis quā custodiūt ḡginitatē nō soluz in
 corpe nō faciēdo actū sed in mēbris om̄ib⁹
 in ore nō loquēdo de illa materia zē. in ocul.
 auribus. manibus zē. sed si eis fiat uolentia
 ipsis nō consentiētibus dat̄ alia corona. Jō
 dixit Castitas mihi duplicabitur ad coronā.
 Ecce quō habuit rectitudinē intentōis sine
 obliquitate. Rectas facite in solitudine semī
 tas dei nostri. Isa. xl. et Luce. iij. Moralit
 ter. cōtra mulieres meretrices que sunt i ho
 spitijs zē. digni sunt morte nō solū q̄ faciunt
 ea sed etiā q̄ consentiūt facientib⁹. ad Rom. j. Et
 xvij. q. iij. Om̄s pari pena puniēdi sunt agē
 tes et consentiētes. Glo. Augustini. Cōsenti
 re dicunt̄ q̄ debent z p̄nt corrigere et nō faci
 unt. Et. xvij. q. iij. Qui potest ubi d̄. Resiste
 re posse p̄uersis z nō facere est eis consentire

Dico quarto zē. q̄a lux subito emittit ra
 dios. Verbi gr̄a. de sole qui quā orit̄ in primo
 mittit radios ad occidentē. Idēz de cerco il
 luminato. Ista conditōem siue pprietatē ha
 buit beata Lucia. qz in instanti p̄ martiriū
 oia sua intrauit in celū empireū. Ad practicā
 zē. Dicat quō. Pascasius fecit p̄conizatōem. qz
 q̄cunq̄s uellēt peccare cū tali domicella ueni
 rent ad lupanarē. O q̄t milui uenerunt ad
 cadauer. z cum uellent eā ducere ad lupanar
 nō potuerūt eā mouere zē. Dicat de oleo fer
 uētū sup̄ eazē. Ecce quō habuit p̄ditōes siue
 pprietates luc̄. ita etiā luc̄ effect⁹ i illis q̄ h̄nt
 ad eā deuotōem illuminādo mentē oculos
 aie z corpis. Et calefaciēdo uoluntatē z de
 uotionē erga christū

De sancto Thoma aplo.

Thomas unu sex

duodecim q̄ d̄r didim⁹. Jobā. xx. z recitatū ē i euāgelio hodierno. Si cut tota solēnitas hodierna ē beati Thome apli. ita etiam z sermo. Sed saluteretur p̄mo virgo Maria. Verbū thematis ē responsio questionis quam possent facere ignorantes dicēdo. q̄d festū est hodie. z iste sanctus quō vocabat. z qualis dignitatis fuit. Respōdet thema. vn⁹ ex duodecim zc. Et ē quasi descri ptio p̄tinēs nomē z p̄ditōes sancti Thome. Quesiui amore vestri virtutes apostoli hui⁹ tam in hystoria euangelij q̄ in legēda. Et in ueni de eo sex magnas virtutes. Tres em̄ colli gunť ex textu euāgelij Jobā. alie tres de ei⁹ le gēda que subtiliter z ingeniose p̄nt notari in themate iuxta singula verba.

Prima ē alta caritas. q̄ thomas

Secūda vera humilitas. q̄ vnus.

Tercia clara fidelitas. q̄ ex duodecim.

Quarta castimonia gr̄osa. q̄ qui.

Quinta misericōdia copiosa. q̄ dicif.

Sexta paciētia p̄tuosa. q̄ didimus.

Ecce hic tota n̄ra materia p̄bendēs totam vitā sancti Thome zc. Dico p̄mo zc. alta caritas. que ē maior. z deuotio ad deum sup om̄ia. de qua dicā vobis duodecim gradus z videbitis in quo gradu caritatis fuit beatus Thomas. Prim⁹ grad⁹ ē q̄n̄ habet tā tam caritatē ad deū q̄ totum intellectū dat deo ad cogitandū et p̄templādum. Jā scitis quō res valde dilecta sepe cogitat. z nō facili ter obliuiscif. vt patet de filio zc. Secūds gra dus altior q̄n̄ nō solū intellect⁹: sed voluntas desiderat honorē dei z eē cū eo. quia res ama ta ē multū desiderata. Terc⁹ q̄n̄ hō recorda tur de bñficijs creatōis. redemptōis. iustifi catōis zc. voluit em̄ suspēdi. ne aliq̄s sibi obe diēs zc. Quartus in ore loquendo. nō vanita tes nec mendacia. sed loqui de deo. orando nō iurādo. legēdo vel predicādo. quia liben ter homo de re valde dilecta loquit. Quint⁹ in oculis ad plorādum ex xp̄i passione et xp̄i p̄passionez ex peccatoz remissione. Sext⁹ i aurib⁹ audiēdo missas cū deuotōe. q̄ liben ter audit homo noua d̄ re dilecta. Septim⁹ in manibus ex elemosynarum largitōe amo re sui. Octau⁹ in tib⁹ z pedibus peregrinā do amore sui. Non⁹ i toto corpe. i ieiunijs. vi gilij. cilicio. disciplinis. cauēdo a delicijs lu

xurie. Decim⁹ dare diuitias z bona tempora lia amore sui. z viuere i pauprate apostolica. Undecim⁹ renūciare honorib⁹ z dignitatib⁹ hui⁹ mūdi. Duodecim⁹ z sup om̄s. q̄n̄ amore sui homo dat vitam corpalem. quādo homo est ita philocapt⁹ de deo q̄ amore sui homo sustineret mortē anteq̄ aliquid faceret cōtra eum. Si em̄ homies mūdani. p̄vnā muliere vana sustinēt zc. quāto magis pro deo zc. Et iste est maior z altior gradus caritatis. Ma iorem caritatē nemo habet vt animā suā po nat quis p̄ amicis suis Jobā. xv. Nullus ē tā bonus amicus sicut christus. Ista d̄r alta ca ritas. In isto gradu fuit beatus Thomas. Di ceret aliquis. etiā z ali⁹ apostoli. Dico q̄ non ita excellēter in casu quem dicā vobis. Legi tur Jobānis. viij. q̄ cuz christus predicasset iudeis d̄ sua eternitate z diuinitate. iudei vo luerūt lapidare christū tanq̄ blasphemū. sed q̄ nōdum venerat hora sue passionis. nec ta li morte erat moriturus. dicit Johannes q̄ abscondit se. s. fecit se inuisibilem. z iuit ad aliā prouinciā. s. galilee. Sed cum tempus passi onis appropinquaret: dixit apostolis. Eam⁹ iterum in iudeā Jobā. xj. Cogitate q̄n̄ aposto li qui erant adhuc timidi audiuērūt zc. et di xerūt christo. Rabi nūc querebāt te iudei la pidare. z iterum vadis illuc. Thomas aut su per alios dixit. Eam⁹ z nos z moriamur cū illo. quasi dicat. Nūquid gloriosus nos pos sumus mori. In isto casu omnes apli timue rūt preter beatū Thomā. Ecce quō erat in altiori caritate. Iste gradus caritatis ostēdi tur i hoc q̄ d̄r Thomas. q̄d hebrayce interp̄ tatur abyssus que est pfunditas obscura et immēsurabilis. z fuit i eo cōpleta p̄phetia da uid di. Abyssus abyssum inuocat di. Eam⁹ z nos zc. Dors em̄ abyssus erat ante christi passionē. q̄ per eam omnes descendebāt in abyssum inferni. in voce catharactaz Nota. catharacte fm̄ primā significatiōem sunt ostia siue aperture acnte flumioz vn̄ aqua flu it. vt p̄z de nilo fluuio egypti. z quādo aq̄ exi bat faciebat sonum. Trāssūptiue aut̄ nubes dicunt catharacte. Catharacte celi apte sūt. z facta est pluuia super terrā Gen. viij. Figu ratiue aut̄ apostoli dicunt catharacte fm̄ be atum Augustinū in glosa ordinaria. ex abun dantia aquarum. s. doctrinarū euangelicarū cū magnis vocibus predicādo. quas doctri nas deus misit in hoc mūdo sterili p̄ aposto los ad fructificādū. Vox autē catharactarū

Sermo

id ē aploꝝ fuit tremulosa qñ dixerit xpo. Ra/
bi nūc iudei zc. Sz abyssus. i. thomas. abyf
fū. i. mortē iuocat. i. sup vocē catharactaz. i.
aploꝝ di. Eam⁹ z nos z moriamur cuz illo.

Moralit. h mlti sūt filies aplis. et nō brō
Thome. qz multi sūt q nō audēt ire cū xpo p
bonā vitā. q timent lapidari cū aplis. Lapi/
des duri sūt sba derisoria et truffe q fiunt a
malis ad infernū eūtibz cū iudeis. Mlti re/
ligiosi sūt z clerici q nō audēt seq xpm. ne di/
cat eis ypocrita zc. Sz sic thomas nō timea
m⁹ dicēdo. Eam⁹ z nos. s. p bonā vitā z p pe
nitentiā moriamur cū ipō. Vult⁹ cognoscere
debilitatē illoꝝ q isto timore nō sequūt xpm
Dicat similitudo de puero puulo qui mittit a
matre. q vidēs catellū i via latratē nō audet
trāsire. cū tñ nō posset sibi nocere. Vult⁹ se
bodie i ista stulticia. qz pz nī ihs xps et mat
nra ecclia sancta mittit nos vt portem⁹ ioca
lia bone vite vsqz ad portā paradisi. q est mors.
Et multi nō audēt trāsire et latratu canicu/
loꝝ. i. malaz psonaz timore. De qbz dic Dō.
Sagitte puuloꝝ facte sūt plage eoz. z infir/
mate sūt z eos lingue eoz. ps. lxiij. Ho. de
sagittis z balistis pueroꝝ. Sagitte sūt quasi
palee q nō interficiūt muscā. Tales sūt lin/
gue obloquētiū. infirmate. i. debilitate z eoz
scz bonos. Jō reqrit solū q intētio sit bona.
z dicere cū aplo. Magnificabit xps i corpe
meo siue p vitā siue p mortē. Vbi aut viue
re xps z mori lucrū. ad Phil. i. **Dico scdo**
de ei⁹ vera hūilitate. Uideam⁹ vera hūilitas
vñ pcedit. Sciendū q sicut supbia venit in
corde cogitādo pprias excellētiās. Ita hūili
tas venit in corde cogitādo pprios defectus
Verbi grā. qñ hō cogitat suū genus magnū
z nobile zc. cor ei⁹ mouet ad supbiā zc. sed si
cogitet⁹ defect⁹ dicētes. O miser ego sū gene
rosus fm corp⁹. sed fm animā ex pctis meis
sum turpis z deformis. Idē de pulchritudi
ne z dispositiōe corpis. de q multi habēt su
perbiā z vanā gloriā. Sz cogita quō aīa est
turpis z maculata. Idē cogitādo q hō habz
magnas dinitias. reddit⁹ possessiōes zc. sed
cogita quō in aīa es paup sine meritis z quō
nud⁹ apparebis corā deo i morte. z sic humi
liat hō. Idē q supbit de scia di. O miser de⁹
dedit mihi magnā sciam. et ego habeo malā
psciā. z hūiliaberis cogitādo defect⁹. Sic
pauo qñ respicit caudam pulchrā z plumas
pulchras supbit. sz qñ respicit pedes turpes
z deformes hūiliat z deponit caudā. Ita de

illis q hnt supbiā respiciēdo plumas vanitā
tis zc. Sz qñ respiciūt pedes. s. pctāz vilira/
tes z defect⁹ hūiliant. Jō beat⁹ Bern. Diffi
niēs hūilitatē p cam dic. Hūilitas ē verissi
ma ppriū defect⁹ cognitio. Qui g vult hūilia
ri sepe cogitet pprios defect⁹. Istā pntē hūi
litas habuit beat⁹ Tho. sup oēs alios apo
stolos i casu quē vob dicā. Dñs ihs xps i no
cte passiōis facta cena recipiens cōgeriū ab
aplis psolabat eos. int alia dicens eis. Quo
ego vado scit⁹. z viā scit⁹. Dicit ei Thomas.
Dñe nescim⁹ q vadis. Et quō viā scire possu
m⁹. Jōb. xiiij. Apli aut tacebāt qsi gauderēt
qz xps cōmēdabat eos de scia et tñ nesciebāt
q xps ibat. vñ qz verecūdabāt petē q ibat ne
viderent ignari. Sz beat⁹ Tho. cognoscēs
z psitens defectū suū p se z palis dixit. Dñe
nescim⁹ q vadis. z quō possum⁹ viā scire. Est
h qstio. Xps dicebat. Quo ego vado scit⁹ zc
z Tho. di. Dñe nescim⁹ quo vadis. videt q
alter ipoz dicat falsum. Rñsio. Termin⁹ ad
quē xps ibat erat dolorosa passio. Hōne hec
oportuit pati xpm z ita itrare i glā suā Lu.
xxiiij. Xps vō multotiens pdicauerat de sua
passiōe z resurrectiōe. Jō apli sciebāt viā et
terminū. z h dicebat xps. Quo ego vado sci
tis. z viā scit⁹. Sed apli nesciebāt q xps iret
ad illū terminū nec p illā viā. **Sic vbi grā.**
si dicerē vob. habeo ire ad talē locū. z dicerē
vobis. q ego vado scit⁹ zc. Sic de aplis ne/
sciebāt viā zc. qā nesciebāt q p viā passiōis.
xps iret ad glā z resurrectiōis. Jō dixit. quō
possum⁹ viā scire. Ecce mag hūilitas beati
Tho. Jō dz vn⁹. i. singulari int alios ad co
gnoscendū ppriū defectū. Et videt i eo com
plera fuisse pphā illa. Un⁹ ē. s. thomas apls
singlaris. s. i collegio aploꝝ. z scdm nō hz. q
scz cognosceret defectū. nō filiū. nō frēm. Fi
li⁹ est Jōhes euāgelista. de q xps dixit vngini.
Ecce fili⁹ tuus. Frat petr⁹. qz sic frater fra
tri cōmittit domū. ita xps petro z misit eccle
siā. Nec alij apli coguerūt defectū suum nisi
beat⁹ Tho. z ideo dic. et tñ laborare nō ces
sat. Eccl. iij. supple scire veritatē di. Dñe ne
scim⁹ quo zc. **Moraliter instruit. ar h ex**
emplo beati Tho. ne verecūdemur cōfiteri
nostrā ignorātiā z petere dubia ab illis qui
sciūt. Quia ista supbia q est i mundo. s. vere
cūdia d dubijs certificari ne homo reputet
ignar⁹ multa mala facit. Verbi grā. Vult⁹
nesciūt se signare z verecūdant petere. Idē
de Pz nī. Ave maria. z Credo in deū. Itē

De sancto Thoma apostolo

quot clerici q̄ errāt in formis sac̄oz. et q̄ dā
natio. et ex verecūdia nolūt petere zc. Itē q̄t
notarij ignorātes q̄ recipiūt tract̄ et nesci
unt clausulas zc. nihil valebit instr̄m̄ vel testa
mentū. Et ideo sequūt q̄stiones et diuisiones.
Itē q̄t male snie. q̄t false aduocatōes ex igno
rantia. et nolūt appetere ab antiquis iuristis.
Itē q̄t mortēs sequūt ex ignorātia medicoz
et nolūt petere. Sed zc. Itē q̄t errores p̄di
cant a religiosis vel clericis ex ignorātia. et
nolūt petere. imo verecūdant̄ f̄mones p̄di
care alteri. s̄ vadūt ad cōcordācias. Bern.
veniāt vel nō hēbo f̄monē. Itē q̄t ieiunia frā
gunt et festa ex ignorātia. qz nō fuerūt i missa
in dñica zc. Jō dic̄ scriptura talib. Ue q̄ sapi
entes estis in oculis v̄ris. sed nō dei nec gen
tiū. et corā vobis metip̄is prudētes. Isa. v. Jō
deponat talis verecūdia dānata. tenētes cō
siliū moysi dicētis. Interroga patrē tuum et
annūciabit tibi. maiores tuos et dicent tibi.
Deut. xxxij. Dico tertio clara fidelitas. Fi
delitas em̄ nō est obscura qm̄ in corde credit
q̄d dic̄ ore. Sicut Dō dic̄ ps. cxv. et Paul⁹
h̄. ad Cor. iij. dic̄ sc̄ptū est. Credidi. s̄. i cor
de. p̄pter q̄d locut⁹ sum. et nos credim⁹. p̄pter
q̄d et loq̄mur. Istā habuit beat⁹ Tho. super
oēs alios ap̄los in isto casu. Postq̄ em̄ x̄ps
surrexit a mortuis apparuit ap̄lis. s̄ nō erat
ibi beat⁹ Tho. Ap̄li autē gauisi sūt viso dño.
habuerūt em̄ fidē resurrectionis in corde. sed
nō legif̄ aliqd̄ dixisse eos ore. Ap̄li autē dixē
runt Thome. quō viderūt dñm. Qui dixit
eis. Nisi videro in manib⁹ eius figurā clauo
rū. et mittā digitū meū in locū clauorū. non
credā. Joh. xx. Deinde post dies octo iteruz
apparuit eis ihs. et Thomas erat cū eis. q̄b⁹
salutatis dixit Thome. Infer digitū tuū zc
q̄ credidit in corde. et locut⁹ ē ore clamando
di. Dñs me⁹ et deus me⁹. dicūt Augustin⁹ et
Breg⁹. q̄ x̄ps voluit vt palpādo p̄barec vt se
quētes p̄firmaret. Non legif̄ q̄ aliq̄s ap̄loz
post x̄pi resurrectionē ita cōfiterē fidem di
uinitatis x̄pi. deus me⁹. et hūanitatē. et dñs
me⁹. Ideo d̄. ex duodecim. Rō est. X̄ps em̄
volens ostēdere claritatē fidei ap̄loz dixit.
Aōne. xij. hore sunt diei. Joh. xj. Dies clara
est x̄ps. Duodecim hore clare h̄mōi diei sunt
duodecim ap̄li. Inter q̄s beat⁹ Tho. in hoc
qz ore p̄fessus est fidē fuit clarior. Hoc patet
auctoritate ecclie. q̄ ap̄los nominādo i sacro
canone ponit Thomam sexto loco di. Petri
pauli. andree. iacobi. ioh̄is. thome. vbi sexto

loco ponit Thomos. Luce ho. vi. et Math.
x. septimo loco ponit. Dō clarum est. q̄ qm̄
dies h̄z. xij. horas. hora sexta diei clarior est.
et fuit hora qm̄ x̄ps dixit. Si q̄s ambulat in
die nō offendit. qz lucē h̄m̄ mūdi videt. Jo.
xi. Sic thomas ambulauit i luce clare fide
litas. Moralit. h̄ in h̄ mūdo ōz h̄c cla
rā fidelitatē in corde credēdo et in ore loquē
doz fidē p̄fitendo. dicēdo. Credo in d̄cū. ma
ne et sero. cū p̄testatiōe sicut miles faciēs regi
homagiū. talis p̄tute fidei ad bonū finē veit
Auctas. Corde credif̄ ad iusticiā. ore autē cō
fessio fit ad salutē. ad Ro. x. Tres p̄tutes alie
sunt de legenda siue de historia.) Dico q̄r
to zc. Castimonia gratiosa. Fuit em̄ castissi
mus int̄m̄ q̄ loquendo verbis imp̄ssit volū
tatē castitatis in cordib⁹ audientiū. qz verba
recipiunt saporē a p̄ferente. Si p̄ferens su
p̄bus fuerit p̄ba recipiūt saporē sup̄bie. Si
humilis hūilitatis. et sic de alijs. Dicat quo
modo post penthe. ap̄li diuiserūt sibi mōm
ad p̄dicādū. Dicat historia quō beat⁹ Tho
mas iuit ad Indiā. et dum iret fuit in q̄dam
ciuitate. et audiuit p̄conē di. q̄ oīs q̄ essent
i ciuitate essent in cōiuiō de nuptijs filie re
gis sub pena indignationis. Dixit beatus
Thomas. non possum⁹ etiā esse ibi. et fuit in
nuptijs. et sicut erat male indut⁹ cogitate q̄
fuit de vltimis. Jam scitis in nuptijs quot
dissolutōnes et excessus fūt. q̄d vidēs beat⁹
Thomas p̄ quādā fenestrā respiciens celuz
cōtemplabat. siue p̄templādo flebat. Quod
videns vnus qui seruebat de aqua p̄cussit
eū alapa di. Iste p̄ditoz p̄fundit regē. oīs
letant⁹ et gaudēt. et ipse plorat. Subito beat⁹
Thomas. vt tangit Aug⁹. habuit revelatio
nē de punitione p̄cipientis. Ad quem dixit
beat⁹ Tho. non ad vindictā s̄ dixit vt diuina
vir⁹ manifestaret corā omib⁹. Anteq̄ surgā
mus man⁹ tua p̄ os canis portabit buc. Et
ita factū est vel fuit zc. Ex isto miraculo rex
voluit vt b̄ndiceret sp̄sum et sp̄sam. qui ad
huc erāt s̄gines et b̄ndixit eis dicēs. Dñe ih̄u
x̄pe amator castitat⁹ et puritatis da b̄ndicti
onē tuā sup̄ istos zc. Subito em̄ corda eoz
fuerūt ita alterata int̄m̄ q̄ fecerūt vorū virgi
nitatis. Ecce vir⁹ sue castimoniae quid fecit.
Et baptisauit eos. et fuerunt sancti. et multū
fuerūt ibi cōuersi. Ecce castimonia gratiosa
de ip̄o transiens ad alios. Ideo d̄. qui. Qui
em̄ scribit trib⁹ l̄ris. ita castitas cōseruat⁹ euz
trib⁹. s̄. in corde nō desiderando illud zc. nec.

ore loquendo. nec corpe faciendo. De isto qui auertat. Qui diligit cordis mundiciam propter gratiam labiorum habebit amicum regem. Proverb. xxiij. **Moraliter.** audiuisti quod illi sponsi & gines uenerunt ad matrimonium. uideat mo quomodo uenerunt quod nisi perquisierint omnia lupanaria. De ps. xiiij. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt. non est qui faciat bonum. scilicet castitas. non est usque ad unum. scilicet de adultis. Domicelle credo quod uenerunt & gines utinam non merentur. Ipsi per dunt gratiam dei in matrimonio. Ideo ps. Sunt lumbi utriusque peccati et lucerne ardentes. id est bona opera. in manibus utriusque. **Luc. xiiij.** Dico quanto tempore. scilicet misericordia copiosa. ope et sermo predicando ut facerent elemosinas. quod tales nunquam sunt egentes. Dicat quomodo quomodo fuit in India. rex uolebat fabricare palatium. tunc Thomas habuit occasionem. et dixit regi quod ipse erat magister tempore. dicens quod faceret fundamenta que non possent dirui. nec parietes. et quod palatium esset impugnabile. et non mereretur. quod loquatur spiritualiter. Fundamenta sunt articuli fidei. Fundamentum aliud nemo potest ponere preter id quod positum est. quod est tempus ihesu. Glo. fides ihesu. prima ad Corinthios. iij. Parietes sunt uirtutes. Fenestre sunt contemplationes. Tectum est caritas. Rex autem erat totus carnalis. et non intelligebat. Et quod erat recessus a regno. tradidit magnas pecunias beato Thome. et dedit sibi ut scutifero ut custodiret pecunias tempore. Thomas autem intra se dixit. Oportet primo me conuerrere istum tempore. et ita fecit. Deinde obtrita littera a rege quod in toto regno et ciuitate fieret illud quod Thomas precipere. Tunc beatus Thomas incepit predicare christum. et edificare ecclesias de illis pecunijs. interim quod adquisiuit christo magnam multitudinem gentium. Cum autem rex rediret. obuiantibus sibi suis de regno. quesitum de palatio tempore. Ruderunt. De quo pallagio. Nihil est. Rex homo reputauit se deceptum. Ideo cepit et incarceratione beati Thomae. Dicat de resurrectione fratris regis tempore. Ecce de sua misericordia copiosa. Ideo dicitur. qui dicitur. id est famose noiaf. quia persone misericordes famose noiant. Auertat. dixit ps. de magdalena que fuit misericors. In toto mundo dicitur. id est noiaf quod huius fecit in memoria eius. **Moraliter.** credo quod nullus uestrum est qui in celo uellet habere palatium et non curatis edificare. sed edificatis habere palatia. domos. cameras. que destruentur in breui. Edificate ergo in celo unam cellam. fundat enim elemosinis. Si magnas elemosinas facitis. magnam domum habebitis. Sin autem remittis uos ad hospi-

tales miserorum ad infernum. Ideo auertatis uos ut habeatis domum ubi semper habetis stare. Dicunt viatores quod una mala nox leuit trahit sed semper stare tempore. Auertat. Ideo ap. us. Scimus quod si terrestris domus nostra huius habitacionis dissoluatur quod edificacione a deo habemus domum non manu factam eternam in celis. **Dico sexto tempore.** Patientia uirtuosa est quando pro tempore homo est paratus sustinere patienter iniurias uerbosas uel etiam in operibus. scilicet mori pro tempore. Ideo christus. Tradimini a parentibus et fratribus cognatis et amicis. et morte afficiet et uobis. et eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum tempore. In patientia uestra possidebitis animas uestras. **Luc. xxiij.** Dicatur eius martyrium quod fuit in ultima Indiarum ubi adorabant solem tanquam deum. quod non uidebant pulchriorem creaturam. Beatus autem Thomas incepit predicare contra istum errorem. De hoc uide in sermone Symonis et Jude. Dicatur quomodo uolebant quod discalciatus iret super laminas ferreas ignitas. et signant se signo crucis. fons erupit et eas exstinxit. **Secundo** fuit positus in furno ferreo ignito. in quo stetit per diem orando ac si esset in prato. Tunc dixit quidam incantator. Deus tuus conseruat eum. sed faciam quod faciat aliquid contra dominum seu deum suum et dimittet eum. Tunc duxerunt eum ad templum solis ut adoraret per vim. tunc non fuisset peccatum si ui adorasset. quia peccatum ideo peccatum. quod uoluntarium. Et dixit. Ego adoro non solem sed deum. non creaturam sed creatorem. Et precepit demoni ut egredere de idolo et conueneret. et ita factum est. Quod uidentes pontifices templi et sacerdotes cum lanceis interfecerunt eum tempore. Ideo dicitur. id est deo dubio uel gemino. id est duplicatus. Angeli enim sunt simplices. Nos autem sumus gemini. quia habemus spiritum ut angeli. et carnem ut animalia. Spiritus quidem promptus est. scilicet ad patiendum. caro autem infirma. **Math. xxvj.** uel dubius. quia caro dubitat mori. **Moraliter.** si tantum deconstitit paradus apostolis amicis dei. quid faciemus nos. quo precio ememur. Simus penitentes. ut ad suam ueniamus societatem. **Amē.**

In uigilia natiuitatis christi Sermo.

Expectabo deum saluatorem meum. **Matth. viij.** Hodie uirgo Maria expectabat natiuitatem filij dei. quod licet homo semper expectat/

In uigilia natiuitatis christi

ret in deū z i nullo alio. s; singulariter mō in
p̄tu expectabat videre q̄ttuor de filio suo. s.

Primo natiuitas gaudiosa.

Secūdo maiestas virtuosa.

Tertio dignitas copiosa.

Quarto potestas glorioza.

Et q̄ subtiliter uellet p̄dicare esset nimis lō/
gus. Ista quattuor notant i themate i q̄ sūt
q̄ttuor dictiōes. Primū in p̄ma. Secūdū in
sc̄da. zc. Dico p̄mo. zc. s. in natiuitate gau/
diosā. z magis modo q̄ i alio tpe. Rō. qz in/
uenim⁹ q̄ s; go maria cōcepit filium dei. die
xxv. Marcij eadē. s. die qua adā fuit forma/
tus d̄ terra s; gine z patre deo. Uirgo d̄z p̄so/
na q̄ nūq̄ sensit corruptionē. nec in corde de/
siderādo. nec i ore loquēdo. nec i corpe ope/
rādo actū illuz. Talis erat tūc mater Ade/
sc; terra. quia quādo adam fuit format⁹ ad/
huc in terra nullū peccatū fuerat cōmissum.
Tali die uoluit x̄ps in utero matris forma/
ri ope sp̄s sancti. Prim⁹ homo de terra ter/
renus. secūd⁹ hō de celo celestis. i. Lox. xv.
Nota Adam dicit̄ p̄mus hō. uerū est. sed q̄
christ⁹ fuerit secūdus. quō est uerū. cum tot
fuerint homies in mūdo. Rñdeo q̄ adā fuit
prim⁹. Christus s; secūdus. quia ambo fue/
runt p̄ncipiū vni⁹ generatiōis. s. Adam fuit
p̄ncipium de generatiōe carnali. X̄ps s; de
generatiōe sp̄iali. Ideo dicebat x̄ps xp̄ianis
om̄s uos fratres estis. z patrē nolite uocare
uobis sup terrā. Un⁹ est em̄ p̄z uester qui in
celis est Math. xxij. Itē secūd⁹ hō de celo
celestis. Ex ista auēitate aliq̄ heretici dixerūt
q̄ x̄ps habuit corp⁹ celeste. qd̄ falsuz est. S; z
uirgo dicit̄ celū. Celū celi d̄no. s. ad habitā/
dum. Et nūquid uterus uirginalis fuit ha/
bitatio dei. Immo Ambrosi⁹. O uenter ca/
pacior celo. qz quē celi capere non poterant.
tuo gremio cōtulisti. Si q̄ uolum⁹ cōputa/
re menses a. xxv. die Marcij erūt nouem mē/
ses lunaz. s. xxx. dierū completi. Sciens autē
uirgo s; cōmune cursum q̄ mulieres por/
tant nouē mensib; proles. ipsa cum Ioseph
computabat menses zc. Ideo uirgo maria
hodie expectabat illam gaudiosam natiuita/
tem uidere. Et sicut mulieres que sunt iuxta
partū parāt sibi necessaria. Ita uirgo Ma/
ria. et expectabat cū magno gaudio. z pote/
rat dicere. Expectans expectaui dominum
et intendit mibi. Ps. xxxix. Nota. expectans
sc; deum semp. expectaui modo maxime. et
intendit mibi. i. accensum desideriu; accen/
dit intente. formalis est q̄n ignitū plus ignif

Sic desideriu; incensum uirginis plus in/
cendebat hodie. Christus autem recepit sex
dies de decimo mense z fuit completa p̄be/
tia q̄ d̄ h̄ dicit. In uētre matris figurat⁹ sum
caro. x. mensiu; tempe. Sap. vii. Morale
quicquid x̄ps fecit in sua b̄ndicta p̄ceptōne.
nō sine magna ratōne fecit. Uoluit em̄ i uē/
ro. ix. menses stare. ad innuendū fructū. s. re/
parationis. ix. ordinū angeloz q̄ sūt in celo.
de quib; mali angeli ceciderūt ex peccatorz.
Item recepit sex uel septē dies d̄ decimo mēse
innuens ex sua incarnatiōe sex uel septē stat⁹
sanctoz in celo. s. patriarcharū. apostolorū.
martyz. s; s; s; z doctorz z uirginū. Itē qz
in h̄ mūdo meremur decē p̄ceptis. z septem
opib; misericordie. qz sepelire mortuos. paz
est. De p̄ceptis dicit x̄ps. Si uis ad uitā in/
gredi serua mādata. Math. xix. De opib; au/
tē dicit christ⁹ in iudicio. Ueite b̄ndicti pa/
tris mei zc. Mathei. xxv. Multa alia ope/
ra allegabit. tamē nō dicit si fuisti sciens. po/
tens. diues. generosus. sed zc. Dico secū/
do zc. s. maiestas virtuosa. expectabat enim
filium dei et suum sine homie patre. Istud
desiderium fundatur sic. Nam inuenitur in
scriptura q̄ ex quo deus pater promissit filiū
suum mittere pro mūdi redemptione. sancti
patres ardentē ip̄m desiderabāt. Primum
Abraham cui specialiter fuit p̄missus. De
quo dixit x̄ps. Abraham pater uester exultauit
ut uideret diē meū. uidit z gauisus est. Joh.
viii. Quanto magis si ipsum uidisset in p̄pria
p̄sona. Secūdo Moyses qui. xl. diebus fuit
cum eo locutus in monte synai. z non uide/
bat cum dixit. Si inueni gratiā in cōspectu
tuo ostende mibi faciē tuā. ut sciā te. et inue/
niam gratiā ante oculos tuos. Exodi. xxxij.
Et nō uidit eum. Tertio dauid q̄ de hoc fe/
cit unū psalmū dicens. Quē admodū deside/
rat ceruus ad fōtes aquaz. zc. ps. xli. Quar/
to Salomon di. deo. Quis mibi det te fra/
trem meū sugentē uera matris mee. ut iue/
niam te solum foris z deosculer. Canti. viij.
Quinto Isaias di. Utinam dirumperes ce/
los z descenderes Isa. lxij. Sexto Thob.
di. Beat⁹ ero si fuerint reliquie seminis mei
ad uidendū claritatē hierlem. Thobie. xij.
Septimo om̄s alij sancti s; Ambrosium
clamādo dicebant. Quā ueniet. q̄n nasceat. q̄n
apparebit. putas ne hic me inueniet illa nati/
uitas. Q̄ si oculi mei uideāt per quem oculi

Sermo

cordis reuelabunt. O si oculi mei videbunt in scripturis pmissuz. Ad ostendēdū istas septē desideratōes cantam⁹ septē O añ xp̄i natiuitatē. Fiat gr̄o. Si illi sancti p̄res ita ardēter eū videre desiderabāt in h̄ mūdo. Quid dicem⁹ d̄ h̄gine maria q̄ eū habebat in vtero. Desiderabat videre istā faciē q̄ dat gl̄iaz angelis et beat̄s. Os euangelizās nouam legē. Man⁹ q̄ celū et terrā creauerūt. Neq̄ mirū si d̄siderabat videre istā maiestātē. et poterat dicere. Expectabo dñm q̄ abscondit faciem suā a domo. Jacob et p̄stolabor eū. Isa. viij. Nota abscondit faciem. et sc̄z ātiq̄s patrib⁹ ip̄m desiderantib⁹ videre qui mortui sūt ante et̄.

Moralit̄ hic. Si virgo maria et Joseph facti patres ita ardēter desiderabāt videre in h̄ mūdo puerū paruum passibilē et mortalez cū quāto desiderio nos dēm⁹ ip̄m d̄siderare vt cū possim⁹ videre in gl̄ia magnū impassibilē et immortalē. Si ardētes essemus itatim vellem⁹ esse cū eo. s̄z malū signū est qz coacti eximus d̄ h̄ mūdo vt capl⁹ de carcere ad audiēdū sniam qm̄ sentit se culpabilē. Innocēs tñ libēter venit ad iudiciū corā iudice. Jō David. Dñe de⁹ virtutū puer te nos. et oñde faciē tuā et salut erimus. ps. lxxix. Nota puer te nos. s̄z ad bonā vitā. qz al̄s meli⁹ esset anime in iudicio videre. c. milia demones q̄ faciē xp̄i iratī. Apoc. vi. Tūc dicent mōtib⁹ et petris. cadite sup nos. et abscondite nos a facie sedentis sup thronū et ab ira agni. qm̄ venit dies magn⁹ ire ip̄oz. Jō dic. puer te nos. sc̄z coopando taliter q̄ q̄ est supbus. pomposus et̄. cōuertat et fiat hūilis. et sic d̄ alijs. Et tūc lete et cū gaudio videbit faciē xp̄i in iudicio. Iste versus. dñe de⁹ et̄. ter replicat̄ in primo ps. qz tres sunt status ecclie. s̄z religiosoz clericoz. et laicoz. qz om̄s debēt cōuersionē ad bonū desiderare. Dico tertio et̄. Dignitas copiosa fundit̄ sic p̄ rōnem theologīcam. Qm̄ psonis dat̄ aliqua gr̄a nō p̄tentant̄ de gr̄e inchoatione in ip̄is sed ad p̄fectionem anhelāt paulatim augmētando. qz nemo repente fit summ⁹. Jō disponūt se p̄pare vt in eis gr̄a p̄ficiat̄. Auctas. Non q̄ iam acceperim aut iam p̄fectus sim. sequar autes si quomō cōprehendā. ad Phil. iij. Jō ad Heb. vi. Intermittētes inchoatōnis xp̄i sermonē ad p̄fectionē ei⁹ feramur. Istā regulā seruauit virgo Maria in q̄ deus incepit maiorē gratiā q̄ vnq̄s fecerit alicui q̄ sc̄z esset mater dei. nō regis seu impatoris. quia alijs mulierib⁹

hoc etiā cōcessum est. Sed d̄ sine virginitatis detrimento. Nō ex virili semie sed mystico spiramie verbū dei factū ē caro. fructusq̄ ventris floruit. canit ecclia. Virgo aut non cōtenta de gr̄e inchoatiōe. nec de ei⁹ p̄tinuatione ip̄m nouē mētib⁹ in vtero portādo. sed affectabat videre p̄fectionē. Ideo dauid in p̄sona virginis dicebat. Expectabā eu⁹ qui saluū me fecit a pusillanimitate sp̄s. s̄z in cōcipiēdo. in qua alie mulieres habēt sp̄m pusillanimē et timore et miserā. Sed h̄go maria habuit sp̄m magnanimū reuatuū pl⁹ q̄ fuerit vnq̄s alicui mulieri. et tēpestate. s̄z tedio portandi a qua fuit salua. **Moraliter.** nū quid reputatis ad magnanimitatē et dignitatē virginis marie q̄ sit mater dei et virgo. Ita etiā et vos oēs potestis esse si vultis. et angelo nūciantē filiū dei portabitis. et h̄gines parietis. Declaret. Angelus nūcians et Gabriel est p̄dicator. Auctas. Labia sacerdot̄. qz p̄dicator debet eē sacerdos. custodiūt scientiā et legem requirēt de ore eius. qz angel⁹ dñi exercitū est. Malach. ij. Et mittitur a deo. Et quō p̄dicabunt nisi mittant̄. ad Ro. x. Salutat vos p̄mo dicēdo Ave maria. De inde venit plamētum p̄dicationis. et qm̄ vos p̄sentitis p̄ponendo corrigere et emēdare vitam et ordinare in meli⁹. tunc anima vestra ē grauida. Et virgo. quia sine corruptiōe concepit. Auctas. A facie tua dñe cōcepimus et quasi parturiuim⁹ et peperimus sp̄m salutis. Isa. lxxvi. Et portat̄ iste partus quantū durat bonum p̄positum. quando autē executa ē opere tūc parit. Istum partū debet expectare quilibet nostrū. Patet q̄ qm̄ quilibet potest dici mater dei isto modo. nō p̄ equiparātiā. Auctoritas. Dicatur breuiter historia. Cum xp̄s p̄dicasset. virgo maria cum alijs consanguineis suis venit ad domū ubi xp̄s p̄dicabat et p̄gentiū multitudīne non potuit intrare. Et vn⁹ volens xp̄m p̄turbare dixit. Ecce mater tua et fratres tui foris stāt querētes te. Qui respōdens dixit. Mater mea et fratres mei hi sunt qui verbū dei audiunt et faciunt. Luc. viij. et Matth. xij.

Dico quarto et̄. sc̄z potestas gaudiofa fundat̄ sic. Om̄ia miracula q̄ in hoc mūdo fiūt sunt a potestate dei et in gloriā suā. quia nullus sanct⁹ p̄pria auctoritate seu potestate potest facere miracula nisi instrumētāliter et ad dei gloriā. Propter futurā resurrectionē Lazari miraculosam dixit xp̄s. Infirmus bec

De sancto Stephano

nō est ad mortē. s. tanq̄ terminū ad quez. sed
bñ p̄ quē. qz p̄ illā erat ventur⁹. s. p̄ gl̄ia dei.
vt glorificet filius dei p̄ eam. Joh. xi. In par-
tu virginis em̄ mlt̄a miracula debebāt p̄tinge-
re in gl̄ia dei. Dicat̄ pm̄ū de claritate noctis
secūdū de apparitione angeloz ad pastores.
terciū de cantu ipoz. de gl̄ia i excelsis deo. q̄r-
tū de adoratiōe bouis et asini. Ideo Isa. ix.
Paruul⁹ nat⁹ ē nobis. et fili⁹ dat⁹ est nob̄ zc.
Nota de miraculis p̄pter miracula natiuita-
tis. Nec ḡ sciēs ḡgo maria uehemēter expe-
ctabat singula videre. et poterat dicere. Ue-
niat q̄ mittend⁹ ē et ip̄e erit expectatio gentiū
Ben. xlix. Moralit. ista q̄ncq̄ mirabilia de-
bem⁹ nos expectare q̄ ventura sunt in partu
corpis q̄n p̄ mortē parit bonū sp̄m. qz al̄s ni-
si sit bon⁹ fili⁹ nō fiūt ista mirabilia. Primo
em̄ in partu bonozū q̄n aia ex̄it de corpe per
mortē. nox p̄ntis vite q̄ nox d̄ respectu diei
gl̄ie clarescit. et aia d̄c̄. Nox p̄cessit. dies aut̄
appropinq̄bit. ad Ro. xij. Secūdo q̄n angeli
mirant̄ ad eam. Anima em̄ bona q̄n egredi-
tur de corpe nō inuenit se solā s. associatam
angelis bonis. mala aut̄ malis angelis asso-
ciat̄. Tertio angeli cantādo ducūt eā ad glo-
riā vt sponsa ducit̄ ad ecclesiā. Factū est vt
moreret̄ medicus. et portaret̄ ab angelis i fi-
nū Abrahe Lu. xvj. Quarto qz bestie. s. infer-
nales in aere existētes faciūt reuerētiā i trāsi-
tu fugiētes. Quinto de leticia et gaudio qd̄ fit
in plateis vel ordinib⁹ angelozū. Quia gau-
diū est i celis angelis dei sup̄ vno peccatore
pniam agēte. Lu. xv. Multo magis est eis
gaudiū de sancto pniam cōplente. Uidet̄ ḡ
vobis si ille partus debet ardēter desiderari
quēadmodū domicella expectat et desiderat
gloriā nuptiarū. que nihil est respectu illius
gl̄ie et honoris. Ideo dicit de his omib⁹ D̄s
Nec. sup̄le miracula recordat̄ sum. et effudi
in me animā meā. Ecce partus. qm̄ transi-
bo in locū tabernaculi admirabilis vsq̄ ad
domū dei. Ps. xli.

Sermonē secūdum vigilie natiuitatis
xp̄i quere in parte hyemali de tēpore.

De sancto Stephano.

Disputantes cum
Stephano non poterant resistere
sapientie et spiritui qui loquebatur
Act. vj. Inter oēs alias p̄missiōes magnas
et mirabiles q̄s xp̄s fecit apl̄is et discipulis
singularis fuit illa. Ego dabo vobis os et sa-

piētiā cui nō poterūt resistere et p̄dicere om-
nes aduersarij v̄ri. Lu. xxi. Nota. Ego da-
bo vob̄ eloquentiā ad loquēdum p̄dicandū
et disputandū. et dabo vobis sapiēz. s. p̄ infu-
sionē. Rōhui⁹ p̄missiōis fuit qz volebat eos
mittere p̄ mūdū ad p̄dicandū. id fuit necessa-
ria ista p̄missio. matie si vultis cogitare de-
fect⁹ ap̄loz xp̄i et discipulozū. qz erant rudēs
piscatores et sine eloq̄ntia. Jā scitis qz p̄ ma-
lam locutionē homo p̄dit ius suuz. Deficie-
bant autē in scientia intellectuali. qz nunq̄
studuerāt logicā philosophiā theologicā zc.
et habebant disputare etiā p̄ncipia philo-
sophie cū magnis philosophis. Ecce ratio
quare eis p̄misit dicens. Ego dabo vobis
os. id est eloquentiā in ore. corā regib⁹ p̄ncipi-
bus et philosophis. ne rōnib⁹ v̄ris et argumē-
tis possint resistere. et argumenta sophistica
philosophoz intelligere. Ista p̄missio i om-
nib⁹ apostolis et discipulis fuit cōpleta. S. z
singulariter ostendit̄ thema fuisse cōpletū in
beato stephano. cū dicit̄. Disputātes cū ste-
phano zc. Patet thema. Scdm̄ verba the-
matis notauit̄ in beato stephano duo singu-
laria. scz. Primo ex parte iudeozū bellū mul-
tum rigorosum. ibi. Disputantes cū stepha-
no. Secūdo ex parte xp̄i victoria miraculo-
sa. ibi. et nō poterāt resistere sapientie et sp̄i-
tū qui loquebat̄. Dico p̄mo qz fm̄ verba
thematis oñdit̄ i beato stephano bellū mul-
tū rigorosum. qz de fide catholica. de mate-
ria tā alta et subtili. et tot arguētes p̄tra vnuz
respōdentē. sicut plium esset rigorosum et pi-
culosum alicui militi habēri plures p̄ eū pre-
liantes diuersis generib⁹ armoz loricas. ri-
goros⁹ et piculosus est plium vbi de fide ca-
tholica cū inimicis fidei disputat̄. et vn⁹ sol⁹
p̄tra multos cū tot argumētis. rōnibus. de-
ductionib⁹. et p̄suasionib⁹. que sūt lancee. gla-
di⁹ zc. Ita fuit de bello sancti stephani. quia
ip̄e solus inuenit se in cāpo. et venerūt ad eū
magistri et arabes et rabini de q̄ncq̄ synagogis
sive studijs generalib⁹ disputātes p̄ eū. Dic̄
text⁹. Surrexerūt aut̄ quidā de synagoga q̄
appellabatur libertinoz et cirenensū et alexan-
drinozū. et coz qui erāt a cilicia et asia dispu-
tantes cū stephano. Act. vj. Synagoga aut̄
idem est qz cōgregatio doctoz rabinozū zc.
Questio est hic. Certum est qz tūc xp̄is qm̄
iste synagoge insurrexerūt p̄ beatū stephanū
qz apl̄i xp̄i et discipuli erant in hierlm. Qua-
re ergo surrexerūt p̄ stephanū et nō p̄ Petrus

Sermo

et Johannē vel Jacobum zc. Respondeo. potestis cogitare q̄ aliqd singularitatis gr̄e z virtutis erat in pdicatione beati stephani i cōuertendo gentes pl̄ q̄ in alijs. hoc dicit text⁹ Stephan⁹ plenus gr̄a et fortitudine faciebat signa z pdigia magna in ppl̄o. Actuū. vi. Hora. plenus gr̄a. s. illa de q̄ David. Diffusa est gratia in labijs tuis. p̄terea bñdixit te de⁹ in eternū. Ps̄. cliij. Secūdo erat plenus fortitudine. Legit̄ autē. vi. et. vii. capitulo q̄ in p̄mitiua ecclesia multi homines z mulieres p̄uertebant z volebant stare in societate ap̄loz. int̄m q̄ inter mulieres erat dissensio. p̄ter qd̄ apl̄i p̄posuerūt eis i rectorē vnū hominē sanctū castū et fortē. iste fuit beat⁹ Stephan⁹. Ita fuit fortis q̄ nulla occasione peccauit et rexit eas laudabiliter. Ecce fortitudo. qz vn⁹ hō satis habet facere q̄ gubernet vxorē z filias. z beat⁹ stephan⁹ regebat tot. q̄ quo regimine apostoli excusarūt se rōne pdicationis. z cum toto hoc beat⁹ stephan⁹ non dimittebat pdicationē. Item faciebat prodigia. i. p̄cula digito. que nullo posse creature possunt fieri. vt suscitare mortuos. illumiare cecos. z sic de alijs. que p̄ naturā nō possēt fieri. Itē faciebat signa. sicut sunt illa q̄ possunt fieri p̄ naturam sed non illo mō. Verbi gr̄a. De febre curat̄ homo naturaliter. Sed non p̄uertebant p̄ter qd̄ q̄nq̄ synagoge iudeoz surrexerūt cōtra beatū stephanū. Ecce bellum rigorosum. qz disputates cū stephano. Dico scdo q̄ in s̄bis thematis notat̄ in beato stephano ex pte ihu xpi victoria miraculosa. cū dicit̄. nō poterāt resistere sapientie z sp̄i q̄ loquebat̄. Ita erat armat⁹ beat⁹ stephan⁹ q̄ nec sagitte argumētōz nec gladij rationū nec baliste psuasionū. nec lancee deductionū ip̄m potuerūt vulnerare. Verbi gr̄a. Surrexit s̄ eū synagoga libertinozū p̄mo cōtra beatū stephanū cum pdicaret de materia aduentus xpi di. q̄ iam messias in lege p̄missus venerat. d. q̄ erat cecus q̄ hō nō videbat clare. marie cuz patriarcha Jacob de hoc dedisset signūz dicens. Non auferet̄ sceptrū de Juda. nec dux defemore eius donec veniat q̄ mittend⁹ est. z ipse erit expectatio gentium. Gen̄. xlix. Dodo dicebat ipse iam videtis q̄ sceptrum pditum est. qz herodes alienigena regnat. Itō nō oportet messiam expectare. licz multi deceptores veniēt post eū dicendo se messiam esse. Item de. lxx. hebdomadib⁹ annozū. Dan̄. ix. que sunt. cccij.

anni. et iam sunt cōpleti. Contra h̄ synagoga libertinoz volens cōfundere beatū Stephanū corā tota multitudine surrexit dicens Et nūquid dicit̄ Isaias. Egrediet̄ virga de radice yesse. Nōne ista debet eē mater messie Rñdit̄ beat⁹ stephan⁹. imo et flos de radice eius ascēdet. s. messias fili⁹ eius. imo. Et nūquid ibi ponit̄ signa de messie aduētū dicens Habitabit lupus cū agno. z pard⁹ cū hedo accubabit. Uitul⁹ z leo z ouis simul morabunt̄. z puer paruulus minabit eos. Isa. xi. Cū ergo ista signa nō sint cōpleta. qz lupus nō habitat cū agno. imo deuorat. nec pard⁹ cū hedo. ergo Stephane reuoca qd̄ dixisti. Ecce victoriā. Rñdit̄ beat⁹ stephan⁹ dulciter. Signū p̄phete verū est. z iam completū est. nec intelligendū est q̄ loquat̄ de illis bestijs. q̄a ille naturaliter possent domari. sed p̄pheta loquit̄ figurat̄ de hominib⁹ p̄ bestias figuratis. Sicut locut⁹ fuit Jacob dicens. Latulus leonis Juda. ysachar asin⁹ fortis. Reptalim ceru⁹ emissus. Benjamin lupus rapax. Gen̄. xlix. Lex ergo nostra mosaica vocat bestias s̄m p̄prietates. z pditiōes q̄s habituri erāt bestiales. Nō em̄ intelligebat Jacob q̄ iuda esset leo nisi s̄m p̄prietates quia sicut leo dominat̄ bestijs. ita iuda. et de David ex illa tribu debebat dominari Itō Isaias dans illa signa. de hominib⁹ loquebatur. Lupus em̄ rapax fuit Mattheus vt dicit̄ Beda p̄ter vsuras zc. Agnus purus z simplex fuit Johannes euāgelista. simul habitant. Pardus diuersozū colorum fuit Nicodemus pharise⁹. Hedo Petrus apostolus. qui simul habitabāt Uitul⁹ em̄ de quo fiebat p̄ncipale sacrificiū signat corpus xpi. Quis simplex animā christi. Leo potentissimus significat diuinitatem. Et puer paruulus scilicet christus noniter natus minabit eos. Et caro et anima et diuinitas tria h̄ simul erant in christo. Et q̄ Isaias loqueretur de hominibus patet ibidem. quia sequitur in textu. Non nocebunt et non occident in vniuerso monte meo. quia repleta est terra scientia domini. sicut aque maris operietis. Isaie. xi. Clarū est q̄ loquit̄ de bestijs q̄ significabant exemplū de hominib⁹ bestiales cōditiones habentib⁹. Et nō poterant resistere zc. Ecce victoria rigorosa de tam rigoroso bello. Secūdo surrexit s̄ eū synagoga cirenensū. pdicantē d̄ materia diuinitatis christi et humanitatis. quia sicut deus

De sancto Stephano

quoniam voluit dare legem iudeis assumpsit formam ignis. ut patet Exo. xix. et xx. Et vocabatur ignis. Auctas. Dominus deus tuus ignis consumens est dicit moyses populo. Deut. iij. Sic quoniam voluit dare legem novam evangelicam gratie et assumpsit formam humanam. quae est nobilior et melior. forma ignis vel humanitas. clarum est quod humanitas. Iohannes nunquam dimittet istam formam. Et iam dimisit formam ignis. quia est irrationalis. Item nisi esset deus non posset salutare aliquem nec etiam seipsum. quia sicut lucerna sine lumine non potest illuminare. nec etiam humanitas sine divinitate. Tunc illi. Sed vos predicatis errores. Et nunquam legistis psalterium et in psalms. lxxx. dicit. Audi popule meum et contestabor. id est prestabor te. israel si audieris me non erit in te deus recedens neque adorabis deum alienum. Cum ergo ille vidit Iesus sit deus recedens. quia de matre ubi habuit initium naturam. igitur etc. Respondit Stephanus. Christus Iesus non est deus recedens. sed eternus sed est homo recedens. Sic de filio regis. xxx. annorum quoniam fit novus miles esset novus miles. sed non esset novus filius regis. Ita dominus Iesus Christus est eternus filius dei secundum divinitatem. Sed in aula veteri virginalis factus est novus miles recipiens habitum humanitatis ut posset bellare. Et sic si fuerit homo recedens. non tamen fuit deus recedens nec alienus. Hoc patet cum in eodem psalms. sequitur. Ego sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra aegypti. dilata os tuum et implebo illud. Deus enim in hebraico ore stricte nominatur. scilicet. et etiam in latino deus. sed dilata os tuum et implebo illud. in hebraico dicendo Adam. id est homo. in latino dicendo homo. vult dicere quod ero deus et homo. et victi recesserunt. Populus autem gaudebat. quia non poterat resistere sapientiae et spiritui sancto. Tertio cum semel predicaret de trinitate. dicens. quod si sit unus deus solus. tamen ille tres personae patris generans. filius generatus. et spiritus sanctus spirans. Exemplificando in sole vno. in quo est pater generans. scilicet. suba. et qui generat pater potest dici. et filius generatus. scilicet. radius. et spiritus sanctus spirans. scilicet. calor. Ita deus de sua suba generat radii quem filium dicimus quem misit in hoc mundo. et non recedit ab eo sicut nec radius a sole. et caritas spirata a patre et filio spiritus sanctus dicitur. Dicebat beatus stephanus non intelligatis quod tres personae sint ut tres reges vel gygates. quia non sic sumuntur personae sed sicut dixi. Ideo dicit psalms. xvij. In sole posuit tabernaculum suum. id est similitudinem suam Tunc surrexit in eum synagoga alexandrinorum dicens. Et nunquam dicit. Audi israel dominus deus tuus deus unus est. Deut. iij. et vos ponitis tres deos revocate etc. Respondit beatus stephanus. Verum est quod deus non est nisi unus in sua essentia. sed ille deus unus est tres personae. et hoc non est sicut moyses in auto

ritate allegata per vos. imo moyses in dicta autoritate ponit tres personae secrete. quia ponit sibi tria vocabula. volens nominare deum dicit. Audi israel dominus. dominus enim est nomen potentiae. Ecce persona patris cui attribuitur potentia. Secundum dicit deus quod est nomen sapientiae. Ecce persona filii cui appropriatur sapientia. Tertium dicit tuus quod est nomen clementiae et bonitatis quod spiritui sancto attribuitur. Et nunquam in principio biblicae habetur. In principio creavit eum in plurali ubi accipitur pluralitas personarum. et non poterat resistere sapientiae et spiritui qui loquebatur. Quarto cum semel predicaret de sacro altaris. dicens quod anima panis illa est panis. sed dicitis sicut bis a christo ordinatur a sacerdote. statim suba panis convertitur in corpus christi. et continetur infra illam cortinam albam et adoratur. Quae admodum rex quoniam audit missa est infra cortinas. et milites sed non vident regem inclinatum in cortinas. Ratio quare deus instituit istud sacramentum. fuit. quia sicut dyabolus per fructum introduxit totum malum in mundo et damnationem. ita deus sapientior dyabolo voluit per fructum afferre omne bonum mundo et saluationem. de quo dicitur in genesi marie. Benedictus fructus ventris tui. Iohannes dixit christus. Hic est panis qui de celo descendit. qui manducat hunc panem vivet in eternum. Iohannes. vi. Populus autem hoc clare videns et intelligens querebat. tunc surrexit in eum synagoga cilicianorum cum furia dei. Vos predicatis stultitias. quia panis non est adorandus. nunquam dicit deus. Dominum deum tuum adorabis et illi soli servies. Deutero. vi. Ideo revocate quod dixistis. quia panis non debet adorari. Respondit beatus stephanus dicit. Verum est quod adoratione laetiae solus deus adorandus est. Ideo deus adoratur in hostia consecrata quae admodum adorabatur a moyses et aaron. et alijs in archa. Non enim adorabant lignum. nec aurum vel figuram. quia fuissent idolatre sed adorabant deum. quia tunc in figura arche voluit adorari. Ratio. quia sicut datur deus vitam gratie hinc et glorie in futuro. Iohannes sicut tunc non reputabatur inconueniens adorare deum. nec modo debet reputari inconueniens adorando deum in hostia. Illi autem confusi recedebant. quia non poterant resistere sapientiae. Quinto cum semel predicabat quod lex moysi cessabat et erat dimittenda quantum ad iudicialia et ceremonialia. non autem quantum ad moralia. scilicet. precepta. quia si esset bona pro illo tempore non tamen pro isto. quia est bonum et melius quae admodum in formatione hominis. Genes. ij. Formavit deus boiem de limo terre. et inspiravit in faciem eius spiraculum vite etc. Bonum fuit corpus formatum. sed melius iustitiae

anima inspirata. optimū autē fuit quā hō fuit pfect^o in corpore aīa z vita. Ita lex moysi de limo terre. q̄a tota ē terrena ī pmissiōibz nihil celeste pmittit. bona erat vt corp^o. sed melior est aīa. qz est spūalis. Ita melior ē lex euāgelica tota spūalis et pfecta q̄ nō pmittit tpalia. imo d̄t q̄ despiciant. z pmittit celestia gliaz z beatitudinē. Bon^o est puer. sed melior est vir magn^o fortis z discret^o. Sz de^o q̄ fecit puerū. facit ipm magnū etiā zc. Ita de lege veteri puerozū z noua virozū zc. Surrexerūt de synagoga asianozū di. ptra. Et nūqd̄ dīc dō. Fidelia oīa mādata ei^o pfirmata ī seculū seculi. facta ī vitate z eq̄tate. ps. cx. Rndit beatus stephan^o. imo ista auētas declarat q̄ lex moysi debebat durare in seculū seculi. Primū seculū fuit ex q̄ fuerūt ī tra pmissiōis p^o exitū de egypto. z durauit vsqz ad trāsmigrationē. Scdm sc̄m fuit a trāsmigratiōe vsqz xpm messiaz. De h̄ dauid. Redēptionē misit dñs p̄lo suo. mādauit in eternū testamentū suū. Et nō poterāt eū supare. Tūc venerunt ad man^o. z accusauerūt eū corā iudicibz etiā obstinat^o. z habuerūt tres falsos testes accusantes eū de blasphemia in deū. ī moysen. z in legē. Beat^o stephan^o excusans se facta est facies eius vt angeli. et illi stridebāt dentibz in eū. Videns beatus stephan^o q̄ nec ei^o excusatio nec p̄dicatio pficiebat. incepit eos redarguere zc. Harra breuit ei^o martyriū.

De sancto Jobāne euangelista.

Rat uir magn^o z apud dñm suū et honoratus. iiii. Regū. v. Pro declaratiōe h̄ s̄bi z introductiōe materie p̄dicade recordo: de quadā h̄storia q̄ habet Hester. vi. de q̄ recipiā fundamētū mei p̄monis. Ille magn^o rex z impator Assuerus fecit semel q̄stionē cui^o dā subtili p̄siliario suo. querēs ab eo cōsiliū dicēs. Quid debet fieri viro quē rex honorare desiderat. Cogitās modicū ille. post respōdit. Homo quē rex honorare vult debet indui vestibz regis. z imponi sup equū q̄ de sella regis est. z accipe regiū dyadema super caput suū. Et p̄m^o de regis p̄ncipibz teneat equū ei^o. z p̄ plateas ciuitat^{is} vadēs clamet z dicat. Sic honorabit quēcūqz voluerit rex honorare. Hester. vi. Dia ista debēt fieri. scz ista q̄nqz homi quē rex vult honorare. Dñs iesus rex potentissim^o oīa ista q̄nqz magnifice cōpleuit in beato Jobe euangelista. Ideo

de eo p̄posui vob̄ thema di. Erat vir magn^o z honorat^o apud dñm suū. Et his q̄nqz patz thema. Nō videam^o de q̄libet vnū modicū

Quātum ad p̄mū dīc. Homo quem rex vult honorare d̄z indui vestibz regis. Dico q̄ beat^o Jobes fuit induit^o vestibz regalibz d̄ eodē panno cū xpo. Et ecce quō hūanitas q̄ xps induit^o est ī vtero s̄ginis d̄z vest^o. Rō. q̄a sic vestis coopit corp^o ne caro videat. ita dīc scriptura. Qui cū in forma dei esset. semetipm extinaniuit formā sui accipiēs. in similitudinē hoim fact^o et habitu inuentus vt homo. ad Phil. ij. Dico q̄ de eodē panno. s. de eadē carne induit^o fuit beat^o Jobes. Un̄ cogitate ac si de eadē pecia panni p̄ciosi. s. scarlata indueret rex z miles. Rex de vno capite et miles de alio. Ita fuit de rege xpo. z milite Jobāne. Pecia p̄ciosi panni habuit brā Anna q̄ vt pecia pāni habuit duo capita. i. duas filias. Prima tanqz caput p̄ncipale fuit virgo Maria. vltima maria salome. De primo capite. s. virgine maria fuit induit^o xps. de vltimo capite fuit induit^o beat^o Jobes euangelista. Ecce quō habuit p̄mū honorē. q̄a fuit frater ihu xpi p̄ singularē filiationē virginis marie. q̄n̄ em̄ xps rex in die veneris sc̄ta fuit in p̄lio. equitās sup equū cruc^{is} dixit virginī matri sue de Jobāne. Mulier ecce fili^o tu^o nō solū nepos. sed fili^o spūalis. Et ideo dixit Ecce mater tua. nō solū cognata siue auuncula. z ex illa hora accepit eā discipul^o in suā scz matrē. Modo ista singularitas de nullo alio legit. Ideo ac si de eodē capite pāni eēt induit^o s̄go maria vocabat eā filiū. Idē Jobannes vocabat eam matrē. z Jobes considerans istū honorē. ler^o cantabat cancionēz dicens. Gaudens gaudebo in dño. z exultabit anima mea in deo meo. Quia induit me vestimētis salutis z indumēto iusticie circū dedit me. Isa. lxi. Hora in auētate q̄ttuoz clausulas reddēdo singula singulis. Primā gaudēs. s. de p̄sanguinitate xpi. qz de eadem pecia panni induit^o. Secūda gaudebo etiā qz fili^o s̄ginis marie. Tertia et exultabit. id ē extra saltabit anima mea in deo meo. q̄a induit me vestimētis salutis. i. ihu. q̄ hebraice salus interpretat. vestimētis. s. consanguinitatis et germanitatis ihu fuit indurus. Quarta z indumento iusticie. Moralit. Mantellus est bona vita vel p̄nīa cooperiēs malas vestes inferiores. s. supbie. auaricie. z luxurie. inuidie. gule. ire. accidie. Induite vos

mácello pnie z nullū pctm̄ apparebit i p̄fusi-
onē v̄i. Jō d̄d. Beati q̄z remisse sūt iniqui-
tes. z q̄z recta sunt pctā. Ecce q̄re dixit. indu-
mēto iusticie. s. pnie. circūdedit me. Uel aliē
si vis. Indumēto iusticie. i. bone vite et iusti-
cie. circūdedit me. s. anteversus deū p obedi-
entiā ad diuina p̄cepta. pl̄ facere fm̄ dei vo-
lūtātē q̄ fm̄ sensualitatē. Retro p̄ beniuolē-
tiā ad oēs. tam xp̄ianos q̄ infideles. tā ami-
cos q̄ inimicos. A dextris p̄spiratis p̄ rem-
pantiā nō sup̄bire nec excessum facere. A si-
nistris. s. aduersitatē p̄ paciētīā. z lz nō porte-
tis vestimēta p̄ sanguinatē vt Iohes. tñ por-
tabitis mácello bone vite. de q̄ pl̄ gaudebat
Iohes. qz licz eēt de xp̄i parētela nisi habuif-
set bonā vitā nō habuifset paradisum. Jō apo-
stol̄. Renouami spū mētis v̄re z induite no-
uū hoīem. s. sanctā vitā. q̄ fm̄ deū creat̄ ē in
iusticia z sanctitate. Si aliq̄s sit d̄scooptus
añ p̄ inobediētīā. retro p̄ inimiciā. A dextris
p̄ intempantiā. a sinistr̄ p̄ ipaciētīā induat se
mácello bone vite zc. Quātū ad scdm̄ gra-
dū honoris d̄t. Uir quē rex v̄oluerit hono-
rare d̄z iponi sup̄ equū d̄ sella reḡ. Istū ho-
norē fecit xp̄s iohi. Eq̄tauit em̄ equū xp̄i de
sella freno z calcarib̄ ei. Si dicat. Xp̄s nō
eq̄tauit equū sz asinū p̄ necessitate. Pro quo
sciēdū q̄ i sc̄pta sc̄ta corp̄ n̄m spūi cōpatuz
d̄z equū. Rō. qz sic miles regit equū. ita corp̄
n̄m regit a spū eq̄tate cūdo añ p̄ bona opa l̄
refrenādo p̄ ipantiā a dextris vel a sinistris.
Nota q̄ ad gubernādū equū req̄runt̄ duo.
P̄rio frenū. sc̄do calcaria. Freno retinet̄ si ē
indomit̄. Calcarib̄ p̄cutit̄ si ē piger. Multi
em̄ tā religiosi q̄ clerici q̄ etiā seclares eq̄-
tant equū sine freno. Jō p̄ncipiunt̄ i luto luxu-
rie z corruptiōis cōpatrū et cōmatrū zc. cor-
mūd̄ est corrupt̄. Multi dicūt. Ego velle
vivere caste si de⁹ faceret mibi gr̄am. sed non
possum zc. Rō. qz equitatis sine freno. Ecce
stulticie. ac si miles vellet equitare equū ido-
mitū sine freno. si cadit culpa est sui. Ideo qz
null̄ equū est tam infrenis q̄ corp̄ hois. Jō
d̄t apl̄s. Equis frena in ora mittim̄ ad p̄sen-
tiendū nob̄. z om̄ne corp̄ illoz circūferimus.
Jac. iij. Calcaria autē sūt amor de saluatōne
de pede dextro. z timor de damnatōe de pe-
de sinistro. Si equus tu⁹ sit piger ad ieiunā-
dū vigilandū orandū vl̄ veniēdi ad eccl̄iaz
p̄cutiat̄ cuz calcari de pede dextro dicendo.
Corp̄ labora modo. q̄a resurges ipassibile
clarum subtile. leue zc. Si autē sic nō vult se

mouere p̄cutiat̄ cū illo de pede sinistro. s. ti-
more d̄anatiōis. dicēdo. si mō nō vis ieiuna-
re i inferno nūq̄ comedes. Idē de vigilia ci-
licio zc. Qui h̄ nō vult facere p̄niam faciet in
iferno z sine fructu. Jō d̄t sc̄ptura d̄ istis cal-
carib̄. Qui timet̄ deū. Ecce vnū calcar. di-
ligite illū. Ecce secūdū Eccl̄. ij. Et aliq̄ mali
eq̄tāt. vt luxuriosi. qz spūs nō eq̄tat sup̄ car-
nē regēdo vt miles equū sz ecōuerso. qz caro
dominat̄. De q̄b̄ d̄t apl̄s. Qui fm̄ carnē sūt
q̄ carnis sūt sapiūt. ad Ro. viij. Aliq̄ autē eq̄-
tant ad os sine sella. vt sūt illi d̄ m̄rimonio q̄
tangūt carnē. lz nō cadāt p̄uādo modū circa
mutuā fidelitatē. Virgines em̄ eq̄tāt cū sella
equū q̄ nūq̄ tangūt carnē. nec corde deside-
rādo. nec ore loq̄ndo. nec ope faciēdo. De q̄
bus apl̄s. In carne ambulātes nō fm̄ car-
nē militam̄. ij. ad Cor. x. Xp̄s autē rex z d̄ns
n̄r eq̄tauit equū carnis sue siue corp̄is sui cū
sella p̄ginitatis. qz nunq̄ sciuit experi mentali-
ter illaz delectationē quā luxuriosus querit
Ideo apl̄s. Talis decebat vt nob̄ esset pō-
tifer. sanct̄. innocēs. impollut̄. segregatus a
pctōrib̄. z excelsior celis factus. ad Heb. vij.
Quinq̄ excellētias d̄ xp̄o d̄t p̄ q̄nq̄ modos
peccādi p̄ luxuriā. Primus modus est cogi-
tando desiderando z delectando. sed qz xp̄s
non cogitauit nec talia vnq̄ desiderauit. qz
sanctitas p̄ncipaliter cōsistit in corde. Se-
cūdus mod⁹ est loquēdo de materia vel can-
tando zc. Corrupūt em̄ bonos mores collo-
quia praua. i. ad Cor. xv. tales nō sūt inno-
centes. Hieronym⁹. Hō lōge est a facto q̄ de-
lectat̄ in s̄bo. Et qz xp̄s nunq̄ de tali mate-
ria loq̄bat̄ nisi rep̄hendēdo. idō d̄t innocēs.
Tert⁹ mod⁹ est mollicies de illis q̄ p̄ se pol-
luunt̄ timētes p̄fundi si cū alijs zc. idō d̄t i-
pollut̄. Quart⁹ q̄ peccāt cū mulierib̄ faciē-
do op̄. xp̄s h̄o nūq̄. ideo d̄t segregat̄ a pec-
catorib̄. Quint⁹ mod⁹ est p̄ naturam q̄ nō
potest sequi generatio zc. christ⁹ d̄t altior ce-
lis factus. s. in puritate. In isto equo eq̄tauit
beat⁹ Iohes. sciuit em̄ regere corp̄ suū cum
freno abstinētie z calcarib̄ zc. qz nunq̄ ceci-
dit de sella p̄ginitatē. Ecce equū de sella reḡ
Ideo de ip̄o potest intelligi qd̄ ip̄emet̄ dicit.
Ecce equus albus. s. corpus beati Iohānis
z q̄ sedebat sup̄ equū vocabat̄ fidelis z verax
Apocal. xix. Fidelitas respicit cor qz nunq̄
corde desiderauit inhonestatē. z verax qz nō
fecit ope actū carnalem. Si dicat. H̄ nō fuit
singulare i iohāne. qz mlti aliq̄ fuerūt p̄gicō

Sermo

Dico q̄ multi sūt in paradiso f̄gines et iſ mū/
do ſz nō credo q̄ tali mō ſic Jobes. qz nō cre
do q̄ aliq̄s i tali p̄cto ſeruall̄et f̄ginitatē ſic
fecit beat⁹ Jobes. Cū em̄ fuiſſet. xxxvij. an
noꝝ deſpōſauit vxorē. deinde fecit coniuuiū
nuptiarū in q̄ fuit xp̄s et mater ei⁹ f̄go maria.
vt dic̄ Hiero. vbi xp̄s mutauit aquā in vinū.
Et facta cōiuuiū in ſero. forte iā ſpōſa erat in
camera et forte in lecto. Et ſpōſi qd̄ nūc cogi
tat⁹. vos ſciſ q̄ trāſiuiſtis a capite vſq; ad pe
des. ſūt carnales. Tūc xp̄s vocauit eū dicēs
Ueni mecū volo q̄ ſis religioſ⁹. Qz vt d̄t ſā
ctus Tho. in ſc̄da ſc̄de. ap̄li faciebat tria vo
ta. caſtitat⁹. paup̄tat⁹. et obediētē. Et ſtatim
Jobes recepto cōgerio a ſpōſa ſecut⁹ ē xp̄m.
ip̄a potuit ducere aliū virū. Et ex hoc etiā
determinat⁹ q̄ deſpōſati p̄nt ſepari p̄ ingreſſū
religionis. Ecce in q̄li p̄cto expectauit dñs
eū vocare. nō ante deſpōſationē nec ante cō
iuuiū. ſz qn̄ lupus volebat deuorare ouē. Jō
dic̄ Hieronym⁹ in p̄logo ſup euangeliū Jo
hānis. Sic eſt Job euāgelista. vnus. i. ſingu
laris ex diſcipulis dñi. q̄ f̄go a deo elect⁹ eſt
quē de nuptijs volentē nubere vocauit de⁹

Moraliter. Jobes piſcator. xxxvij. anno
rū et f̄go venit ad matrimoniu. mō ſic ē vn⁹
talis. nō inueniret vxorē. ſtatim dicerēt. non
dabo illi rē. Itē qz ſtatim obediuit xp̄o dimit
tendo ſpōſam. Xp̄s nō p̄cepit vobis dimitte
vxores nec ſpōſas. ſz q̄ caueatis ab imundi
cijs. et q̄ ſitis p̄tenti de vxore v̄ia. alba v̄l bru
na. iuvene v̄l antiq̄. ſana v̄l infirma. qz illud
eſt onus m̄rimoniij. Qui ſo nō ſūt de matri
monio. abſtineāt. viuāt caſte fm̄ p̄ſiliū Tho
bie dicētis. Attēde tibi fili ab omi fornicati
one. et p̄ter vxorē tuā nunq̄s patiaris crimen
ſcire. Thob. iij. Quāq; ad tertiu gradū
honoris dic̄. Vir quē rex honorare vult d̄z
accipe regis dyadema ſup caput ſuū. Coro
na q̄ xp̄s fuit coronat⁹ in quātū hō in die cō
ceptiōis ſue fuit ſapiētia p̄fecta oim rez. Rō
qz ſic corona portat̄ in capite. ita et ſapia. Jō
d̄z vulgariter de ſapiēte. bonā teſtā h̄z. Co
rona aut̄ xp̄i habuit q̄tuor flores ad ſimili
tudinē corone reg⁹ circūquaq;. Ante p̄ ſcien
tiā trinitat⁹ quā habuit i cōceptiōe. nō ſolum
in q̄tū deus. ſz in q̄tū hō vidit trinitatē ita
clare ſicut modo in celo. Vidit em̄ patrē et
filiū ſpirātes ſp̄m̄ ſanctū. Retro habuit ſcien
tiā et cognitionē oimū creaturaz et oim rez
factaz et fiendaz. q̄t homines fuerunt ante. et
poſt erūt. et q̄t aīalia. de die iudicij. et de omi

bus cordiū cogitationib⁹. A dextris habuit
cognitionē et ſciam de gl̄ia paradisi. qz i in ſtāti
cōceptiōis aperuit ſibi librū p̄deſtinatiōis. et
cognouit q̄t eſſent ſaluādi et cām ſaluatiōis
A ſiniſtris aut̄ habuit ſciam et cognitionem
penaz inferni et oimū dānandozū. in libro
p̄ſcientie vidēs clare et cauſas dānatiōis. De
iſta em̄ corona xp̄i fuit coronat⁹ in p̄cto ſue
cōceptiōis qn̄ f̄go p̄ſentēs dixit. Ecce ancil
la dñi. fiat mihi fm̄ ſbū tuū. In vltimo ver
bo corp⁹ xp̄i fuit formatū. et aīa infuſa ſtatim
hūit ſciam oim p̄dictoz. De iſta corona au
toritas. Egredimī filie ſyon et videte regem
Salomonē in diademate q̄ coronauit eum
mater ſua i die deſpōſatiōis illi⁹ et in die leti
cie cordis ei⁹. Cañ. iij. Flota. Filie ſyon. i.
p̄tēplatiōis aīe. Et videte regē ſalomonē. i.
xp̄m. Regula eſt tā iudeoz q̄ etiam doctoz
n̄roz q̄ in libro canticoꝝ vbi dicet. Salo
mon vel dilect⁹ vel ſpōſus intelligit de⁹. In
dyademate q̄ coronauit eū mat̄ ſua. qz ex p̄te
m̄ris ſibi debebat de iure regnū dauid. et nō
ex p̄te patris. qz nō habuit hoīem patrē. i die
deſpōſatiōis illi⁹. i. aſſumptiōis hūanitat⁹ et
vnitatis ſuppoſiti. qz ſicut vir et vxor nō ſunt
oīno duo ſed vna caro. Itaq; iam non ſunt
duo. ſed vna caro. Qd̄ ergo deus coniūxit
hō nō ſeparet. Math. xix. Ita humanitas et
diuinitas in xp̄o nō ſunt niſi vna p̄ſona diuī
na. Et in die leticie cordis ei⁹. et ſcientia quā
habuit ſubito. De iſta corona ſapientie fuit
etiā coronatus Jobānes euāgelista ſup oēs
alios in nocte paſſiōis ch̄iſti. Dicat quō be
atus Johannes quia aīe non feciſſet reclī
nauit caput quaſi vellet coronari ſuper pe
ctus ch̄iſti in cena. et tūc habuit ſcientiā. q̄
tūc fuit ſibi impoſita corona regis quattuor
habens flores. Ante p̄ cognitionē dei. Ideo
beatus Jobānes fecit euangeliū. Retro per
cognitionē oimū creaturaz et c. A dextris
p̄ cognitionem gl̄ie et ſaluandoz. Ideo fecit
primā epiſtolā canonicā. A ſiniſtris p̄ cogni
tionē dānatoꝝ. Ideo fecit ſecūdam et ter
tiam epiſtolas canonicas. Ideo poſſumus
de eo dicere. Corona aurea ſup caput eius
exp̄ſſa ſigno ſanctitatis. Eccl̄i. xlv. Flota.
exp̄ſſa ſigno ſanctitatis. qz ſicut intus in aī
ma habebat coronā ſapientie. Ita etiā exp̄ſ
ſabat extra p̄ ſignum ſanctitatis et bone vite.
Multi em̄ hodie portant coronam ſapientie
ſed nō exp̄ſſam ſigno ſanctitatis ſed va
nitatis. habent magnam ſcientiā ſed malam

De sancto Johanne euangelista

pscientiā. Sūt em̄ multi hñtes coronā sapi
 entie i capite q̄ttuoz flores lilij ornata in cir
 cuitu. Ante p sciam quā hñt de deo. legēdo.
 disputādo de attributis relatiōibz et nomibz
 diuinis s; nō exp̄ssat signo sc̄t̄itatis. qz nullū
 sapore sentiūt deuotiōis. Retro p sciaz crea
 turaz disputādo de imp̄ssiōibz cōstellatiōibz
 cozpoz celestiu. de generatiōe z corruptiōe
 zc. s; nō exp̄ssa signo sanctitatis. despiciendo
 creaturas corruptibiles. imo aliq̄ maculant
 ibi. A dextris p sciam de glia celesti de illis
 q̄ saluant. z p q̄ opa p̄dicādo. disputādo. dis
 ponēdo. de ordinibz angeloz. de gradibz glo
 rie disputādo. s; nō exp̄ssat signo sanctitatis.
 qz nō param̄ nos p bonā vitā vt ad illā pue
 niam̄ nec illā ardēter desideram̄. A sinistris
 p sciam certā quā habem̄ de inferno. de pe
 nis dānatoz disputādo zc. sed nō exp̄ssat siḡ
 sanctitatis cauēdo a peccatis ne illuc descēda
 mus. *Quātū ad q̄rtū gradū honoris dic̄.*
 Vir quē rex honorari vult. p̄m̄ de regis p̄n
 cipibz teneat equū ei⁹. Istū honorē fecit xp̄s
 beato Jobāni. Maior p̄nceps curie xp̄i int̄
 angelos q̄ veniūt ad nos ē Michael. Ecce
 michael vn⁹. i. singularis de p̄ncipibz p̄mis.
 Dañ. x. Iste p̄nceps ex mādato xp̄i tenuit
 equū. i. cozp⁹ beati Johis. int̄m̄ qz nō impe
 git cadendo p mortē in aliq̄ tormētōz. cū tñ
 alij apli mortui sunt in tormētis. Johannes autē
 nec i tormēto olei feruētis in q̄ fuit missus a
 Domiciano impatore ppter xp̄m. cuz tñ esset
 tam senex. Itē nec exilio i insula deserta ca
 ptiuus fuit mortu⁹ fame zc. nec venenū sibi
 datū ab Aristodemo p̄ncipe idolorz sibi no
 cuit. Rō. qz maior p̄nceps curie xp̄i tenuit et
 duxit equū suum. z fuit cōpleta p̄phetia in eo
 dicēs. Seru⁹ meus es tu. Luz trāsieris per
 aquas. s. qñ ducebat in exiliuz in pathmos.
 tecū ero. z flumina nō operiēt te. z cū ambu
 laueris in igne. s. in tormēto olei nō cōbure
 ris. z flama nō ardebit i te. Isa. xliij. *Quā
 tū ad q̄ntū gradū dic̄. z p plateas ciuitatis*
incedens. s. equitādo cū corona in capite. et
p̄ncipe equū ducente. clamat p̄nceps dicens
Sic honorabit̄ quēcūqz rex voluerit bono
rare. Istū honorē fecit de⁹ brō Jobāni. Ci
uitas est paradysus. De qua Dauid. Gloriosa
dicta sunt de te ciuitas dei. ps. lxxxvj. Platee
late sunt ordines angeloz. Et platee ciuita
ris aurū mundū tanqz vitrū plucidū Apoc.
xxi. Vado videam⁹ quō p̄nceps magn⁹ scz
Michael clamauit p plateas hui⁹ ciuitatis

Dicat. cū beatus Johannes fuisset centū an
 norū senex xp̄s sibi apparuit inuitās eum ad
 gloriā. Dicat quō beatus Johannes ante d̄tem
 sui obiit fecit fieri foueā q̄dratā in ecclesia. et
 p̄ici terrā extra ecclesiā. Et vocato p̄lo p̄re
 dicauit magnū sermonē de pace di. Filioli
 diligite inuicē. Lūqz nihil aliud diceret. Co
 gita quō p̄lus debuit dicere. O p̄ et oblit⁹
 estis tā pulchros s̄mones zc. Rñdit. qz erat
 recessur⁹. ideo dicebat ista vltima s̄ba. vt re
 cordarent̄ qz si diligit̄ vos ad inuicē nō ha
 bebitis int̄ vos ritas. discordias nec malas
 volūtates nec inuidiam de honore. diuitijs.
 officijs zc. Facto sermone intrauit foueā po
 pulo respiciente. Logitate flet⁹ de recessu tā
 ti patris dicens. Inuitatus ad cōuiuuiū tuū
 dñe ihu xp̄e ecce venio. Et subito xp̄us cum
 aplis et sanctis angelis descēdit cum tanta
 claritate qz p̄lus nō poterat respicere. z bea
 tus Johannes sine dolore tradidit animaz
 in manibz xp̄i. Ideo dicit Hieronym⁹. tā ex
 trane⁹ fuit a dolore mortis qz a corruptiōe
 carnis inuenit̄ alien⁹. Post recessum clara
 tis p̄lus iuit ad foueam z nō inuenerūt nisi
 manna ibi q̄ scaturiebat. O dixerunt aliqui.
 ip̄e est de⁹. Ecce anhelit⁹ eius qd̄ facit. s; fal
 sum est. sed istud bullire de māna significat
 qz sic sua doctrina euangelica scaturiuit per
 mundū. Alij dixerunt qz est in paradiso t̄restri.
 vt p̄dicet s̄ antixpm. vt sint tres testes cōtra
 eum. vn⁹ de lege nature. vt Enoch. Alius d̄
 lege scripture. vt Helyas. Alius de lege gr̄e. z
 erit tert⁹ vt Jobānes. sed hoc est falsum. qm̄
 ip̄emet dicit in Apoca. qz erunt solū duo te
 stes. s. Helyas et Enoch. p̄dicantes s̄ anti
 christū. Ergo vbi est. tene doctrinā z op̄ni
 onē sancti Thomae doctoris ordinis fratru
 p̄dicatoz q̄ in postilla super Johannē d̄t. qz
 postqz fuit mortu⁹ in fouea ibidē resurrexit z
 in cozpe z in anima iuit in celū siue in paradi
 sum. Et intrauit paradysuz trāsies p plateas
 id est ordines angeloz equitans. quia. s. i coz
 pore z aīa trāsibat Michael p̄nceps clama
 bat dicēs. Sic honorabit̄ quē rex voluerit
 honorare. Et sic cū tali honore ascendit vsqz
 ad ordinē seraphin ad pedes domini nostrī
 ihu christi et virginis Marie vbi habebat
 cathedram. Ideo potest dicere Johannes.
 Quādo p̄cedebam ad portā ciuitatis in pla
 tea. sup̄le superiori. parabant mibi cathedrā
 Job. xxx. Ecce quare dicit̄ tbema. Erat vir
 magnus zc.

De innocentibus

Deros percussere
 runt gladio. et euasi ego solus. Job. 1.
 Hodie est tertium festum iunctum nati-
 uitati domini nostri Iesu christi. Ratio huius societatis est ista
 Christus uenit in hunc mundum ut aperiret tres portas
 paradisi. Prima est de penitentia per quam possent intra-
 re peccatores. Iohannes dixit christus. Non ueni uocare ius-
 tos sed peccatores ad penitentiam. Luc. 15. Et quod beatus
 stephanus fuit magne penitentie. non solum in ieiunijs.
 uigilijs. et ceteris. sed etiam uoluntarie patienter sustinendo
 martyrium. Et sic intravit per portam penitentie. id iungitur
 tur natiuitati christi. Secunda porta est de obedi-
 entia. Et quod beatus iohannes fuit obediens non solum ad
 precepta sed ad consilia euangelica. Iohannes fuit singu-
 laris dilectus a domino. Iohannes iungitur natiuitati christi in se-
 cundo loco. Tertia porta est innocentie. et istam
 aperuit pueri innocentes. Iohannes in tertio loco iun-
 guntur natiuitati christi. Festum hodiernum de quo
 modo uolo predicare erit de innocentibus. Sed prius
 salutem regem maria. Pro declaracione huius uerbi et
 introductioe materie sciendum. quod in principio
 sacratissime uite domini nostri ihesu christi quam tenuit in
 mundo. xxxiij. annis et sine inuenio magnam
 diuinitatem et diuersitatem et quasi contrarietatem. Nam in fi-
 ne uoluit mori sine societate alicuius scilicet persone
 licet inter latrones uoluerit mori. non tamen cum
 societate sanctarum personarum. sed solus uoluit porta-
 re onus. Ratio. quod si aliqua persona sancta et innocens
 cum eo fuisset mortua. dixissent aliqui infide-
 les quod sua passio non fuisset sufficiens. Immo fuisset
 necessarium quod talis sanctus cum eo fuisset mortuus
 Iohannes ad expellendum istum errorem solus uoluit mori
 cum latronibus. de quibus nulla fuisse hominum suspitio
 seu error. Iohannes in nocte passionis quam debuit ca-
 pi a iudeis. obtulit se eis dicens. Quem queritis.
 Et illi. Jesum nazarenum. Et ille. Ego sum.
 Et precipiens eis ait. Si ergo me queritis. sinite hunc
 abire. Job. xix. Solus uoluit pati. ostendens quod
 sua passio fuit precium sufficiens et superabundans
 et fuit completa prophetia Isa. lxiij. Torcular calca-
 uit solus. et de gentibus non est uir mecum. Torcular
 fuit sancta crux. ubi calcatum fuit racemum hu-
 manitatis. et uinum sanguis effusum cum sberibus.
 corona spinarum. clauis. et ceteris. Et de gentibus
 non est uir mecum. scilicet a salute. sanctus et iustus. Non est
 uir mecum. sed solus uoluit pati. Ecce finem uite
 christi. sed principium uite sue gloriose fuit diuersum. quia
 ipso nato omnes innocentes illius patrie de artu-
 nentia de bethleem mortui sunt. et ipse solus euasi-
 sit. Ratio. quod licet fuisset redemptus per mortem illam

si uoluisset. tamen adhuc indigebam instructione
 euangelice doctrine ab ore eius. Item quod dixisset
 infideles quod inuoluntarie fuisset mortuus. Iohannes non
 uoluit mori puer. sed in meliori etate uoluit uolun-
 tarie mori. De huius moyses prophetas. et est figura
 christi et preceptum iudeis. dixit. Non coques edum
 in lacte matris sue. Exo. xxxij. Iudei ut rudes
 exponunt ad litteram. ac si deus fecisset se eorum
 coquinarium. sed est sermo prophie et dirigitur herodi
 regi. Non coques. scilicet per anticipationem mortis
 edum. id est christum. in lacte matris sue. scilicet puerum puulum
 lactentem. Istud uerbum ter replicat a Moyse
 scilicet Exo. xxxij. et xxxiij. Et Deut. xxiij. Et ter
 proposuit Herodes occidere puerum ihesum. sed deus
 impediuit. Primo in eius natiuitate quam auditus
 miraculis de claritate noctis. de pastoribus
 de animalibus. de angelis in aere cantantibus. co-
 gitauit ipsum occidere. sed non fuit ausus timens
 insultum. quod erat nonus. Secundo in aduentu re-
 gum oriens quarentium et dicentium. Ubi est qui na-
 tus est rex iudeorum. tunc etiam proposuit ipsum occi-
 dere sed non potuit. quod filij sui insurrexerunt cum
 et in illis occuparetur. Tertio quando fuit quadra-
 gesimo die presentatus in templum in hierosolymis ubi erat
 herodes. et sanctus simeon et anna prophetissa o-
 mibus prophetabant quod ille erat rex messias. Logi-
 tate quod ista sermo uenerunt ad aures herodis. et
 tunc herodes uoluit eum occidere. Sed angelus in
 somnis apparuit Ioseph dicens. Accipe pue-
 rum et matrem eius et fuge in egyptum. Tunc alij pu-
 eri fuerunt occisi. et christus euasit per fugam. Ideo de
 thema. Pueros percussit gladio. et euasi ego
 solus. Istud thema tangit duas materias. Pri-
 mo de morte innocentium preciosa. cum dicit. Pue-
 ros percussit gladio. Secundo de fuga christi et
 tuosa. cum dicit. Et euasi ego solus. Solus predica-
 bo de prima materia. scilicet de morte innocentium
 de qua inueni tres rationes siue causas. Prima ex
 parte christi. secunda ex parte herodis. tertia ex parte iude-
 orum. Si enim mors istorum puerorum causa seu
 ratio sumit ex parte christi. uenit per obedientiam copio-
 sam. Ex parte herodis uenit per maliciam ueneno-
 sam. Ex parte iudeorum uenit per duriciam malicio-
 sam. Dico primo quod ratio fundatur sic. In tota ui-
 ta sua uoluit deo patri obedire in quantum homo
 seruando omnia precepta legis ueteris usque ad mor-
 tem. Ratio. ad complendum eam. quod sicut fuit ini-
 tium noue legis. ita fuit complementum ueteris
 Iohannes uoluit suare utrumque. quod sic solus est initium
 diei et finis noctis. Practice. Ita christus fuit ter-
 minus siue finis. ut dicunt omnes doctores
 Auctas christi. Ego sum alpha et omega. et nouissimus

mus. pncipiū z finis. Apo. vi. Nota. sic em̄ i
nro alphabeto pma lra ē a. z vltia est z. In al
phabeto iudeoz pma lra est aleph. vltia tau.
Ita i greco alphabeto pma lra est alpha. et
vltia o. Jō dicit. Ego sum alpha. i. pncipiū no
ue legi. z o. i. finis veteri legi. Jō mortuo xpo
mortua ē lex mosayca. Et resurgēdo resurre
xit lex noua. Auētas. Nolite putare qm̄ ve
ni soluere legē aut pphas. Nō veni soluere sed
adimplere. Amē q̄ppe dico vob̄ donec trāse
at celū z trā. iota vnū aut vnū apex n̄ p̄teribit a
lege donec oia fiāt. Mat. v. Nota celū. Celū
p̄tinēs secreta celestia ē aia xpi. terra corpus.
Celū z terra trāsiērūt i morte xpi qm̄ aia cuz
diuinitate trāsiuit ad limbū. z corp⁹ ad sepulcz
tūc lex moysi trāsiuit quā xps suauit nec ali
qd̄ p̄ceptū dimisit. Nō int̄ alia p̄cepta erat
vnū de p̄mitijs offerēdis. Verbi gr̄a. q̄ habe
bāt agrū. tpe messis colligebāt p̄mas spicas
albas. z ponebāt i canistroz offerēbāt ea deo
in tēplo. Idē de p̄mis racemis maturi. et de
alijs fructib⁹ fuit p̄ceptū. Lū intrauer̄ terrā
quā dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ est tibi possidendam z
obtinuer̄ eā atq; habitauer̄ i illa. tolle d̄ cū
ctis frugib⁹ tuis p̄mitias z ponas i cartallo
p̄gesq; ad locū quē dñs d̄s tu⁹ elegerit. vt ibi
inuocē nomē ei⁹. Deut. xxvi. Hoc sil' fuit p̄
ceptū z figura d̄ xpo. In q̄tū est p̄ceptū est v̄
bum dei ad plim̄isrl'. In q̄tū est figura ē ver
bum dei p̄zis ad filiū di. Lūq; itrauer̄ tram
quā intrauit die icarnatōis. z obtinuer̄ eaz
atq; habitauer̄. s. nascēdo. Tolles d̄ cunctis
frugib⁹ tuis. fruct⁹ q̄s xpus expectabat erant
martyres z doctores. p̄fessores. s̄ḡies. penitē
tes. p̄tinētes. z innocētes. q̄ fuer̄t innumerabi
les. Intm̄ q̄ ioh̄es q̄ vidit dixit. Vidit turbā
magnā quā dinūcrare nemo potat. Apo. viij
P̄mitie at̄ istoz fructuū fuer̄t sc̄ti innocen
tes. q̄s xps obtulit d̄o p̄zi d̄ fructib⁹ sui agri.
sc̄z h̄ m̄udi. Ecce p̄ma rō siue causa mortis i
nocentū ex pte xpi. s. obediētia copiosa fuan
do p̄ceptū p̄zis. z p̄plēdo p̄phiam. Sed nota
cū dicit. Et ponas i cartallo. i. i canistro. Et nū
qd̄ tm̄ valeret aliud vas. non. p̄pter figuram
Cartall⁹ ei figurabat limbū inferni sc̄toz pa
trum. ibi innocētes fuer̄t positi. xxxij. ānis.
post passionē xpi in die ascētionis obtulit in
tēplo paradisi p̄mitias d̄o p̄zi. Jō dicit. pergesq;
ad locū. zc. De h̄ auētas noui testamēti. Nij
empri sunt ex oib⁹. s. sc̄tis futur̄. p̄mitie deoz
agno. z i ore ipoz nō est inuentuz mēdaciū
Sine macula ei sūt aū thronū dei. Apo. xiiij

Nota qm̄ dicit. In ore eoz n̄ est inuentū mēdaci
um. Que mēdacio est ista. cū ipi nūq; fuerit
locuti. Nō dicere mēdaciū i adult̄ loq̄ntib⁹ ē
virt⁹. s. in puer̄ nōdū loquētib⁹. q̄ virtus est
Rūdeo q̄ i h̄ mō n̄ fuer̄t locuti. s. i cartallo.
id est. i limbo. Logite h̄ qm̄ illi sc̄ti p̄zes vide
rūt simul venire tot pueros zc. Et interroga
bāt eos vñ veniebāt. zc. Pueri icēperūt loq̄.
zc. dixerūt eis cām mortis eoz. q̄ p̄pter xpm̄
vez messiā natū. Logitate quale gaudiū fu
it sanctis patrib⁹. Logitate moyses q̄ p̄phe
tauerat de istis p̄mitijs ponendis i cartallo.
quō fuit gax̄ ilus qm̄ vidit suā p̄phetiā cōple
tam. Et qz pueri dixerūt purā veritatē. ideo
dicit. In ore eoz nō est inuentū mendaciū Jc̄
dicit. Sine macula em̄ sunt. s. mō i paradiso aū
thronū dei. Nota qz pueri qm̄ nascuntur. de
lege cōmuni nascunt̄ cum duabus maculis
sc̄z cū macula culpe. q̄ a theologis dicit̄ pctm̄
originale. z cū macula peccati. s. ignorātia. q̄ est
pena peccati originalis. Dicat qd̄ sit peccatū
originale. ac si ista villa fecisset imaginem de
auro vel argēto. vt ponat̄ in tēplo. z dū por
tat̄ cadit in luto. zc. Aia homis ei⁹ p̄p̄tissima
imago dei. pulcra intm̄ q̄ si posset videri. zc.
de⁹ vt bon⁹ argētari⁹ fec̄ eam vt ponat̄ i tem
plo paradisi. s. cadit in luto generatōis h̄iane.
in vtero m̄ris vbi creat̄ z infundit̄. ibi r̄eci
pit maculā sine culpa sua. z nisi lauetur p̄ ba
ptismū. nō intrat tēplū paradisi. s. qz nō est cul
pa sui. ideo nō habebit penam. Ecce quid est
pctm̄ originale. Jō dicit̄ scriptura. Quid est h̄o.
vt immaculat⁹ sit. s. sine pctō originali. z vt iu
stus appareat nat⁹ d̄ muliere. Job. xv. Sc̄da
macula est pena. s. ignorātia. qz pueri quādo
nascunt̄ nullā h̄nt sciam. aialia aūt z aues qm̄
nascunt̄. iam h̄nt sciam suā z industriam. vt
pull⁹ statim natus sit eligere grana milij siue
panis inter perlas si apponant̄. Jc̄ agnus vl
capriolus nouit̄ nat⁹ statim inuenit vbera. z
puer nihil. Jc̄ in clamore cognoscit m̄rem z
puer nihil. Jc̄ pullus si videt miluū. z agn⁹
lupum. statim cognoscūt q̄ sunt inimici sui.
puer nihil. Jō p̄hs coactus est dicere. q̄ aia i
pncipio sue creatiōis est tanq; tabula rasa in
qua nihil est depictū. Ab istis duabus macul
pueri isti innocētes p̄ martyriū fuer̄t mun
dati. licet eis displicuerit. sic mundatur ab
eadē pueri in baptismo. s. displiceat eis. s. in
fide parentū purificant̄. Pl⁹ purificat baptris
mus sanguis. q̄s aq̄. qz nō solū purificat aiam
nō tm̄ vt fiat festum. purificabatur em̄ in fide

parentū. s. xpi. in cui⁹ noie occidebāt. ⁊ matrē
eccie. Di sūt q̄ venerūt ex maḡ tribulatōe ⁊ la-
uerūt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas ī sanguie
agni Apo. viij. qz p̄tuce passiōis xpi purifica-
ti sūt. Itē mūdant a culpa ignorātie. qz stati-
aiab⁹ sepatis p̄ martirium infusa ⁊ data fuit
eis tāta scia de phia ⁊ theologia pl⁹ q̄s habu-
erit aliq̄s maḡ seu doctor vnq̄s ī hac vita. ⁊
nō stati habuerūt gl'am. habuerūt tamē sciam
Dicat silicudo d̄ tacea febrida sub cappa ab-
scōdita. nō clarescit Ita d̄ aiab⁹ sub carne ab-
scōditis. s. a carne exur⁹ seu sepatis hñt tāta⁹
sciam. Grego. Quid ē qd̄ nō videāt q̄ vidētē
oia vidēt. Ecce q̄re d̄t Sine macula em̄ sunt
scz culpe ⁊ ignorātie Scōda rō seu cā mor-
tis scōz innocentū ex pte herodis fuit mali-
cia venenosa. Qñ ei audiuit xpm natū fuisse
⁊ miracula ⁊ reges oriēt⁹. timuit ne pl⁹ in-
sultaret d̄ eū ⁊ cogitauit euz occidere. Et qz
ipm nesciebat determiante occidit innocētes
Ecce malicia venenosa. Fūdat sic p̄ phiaz
moralē ⁊ theologia diuialē. Regula est q̄ idē
act⁹ respectu diuersaz cāz ē virtuosus ⁊ vici-
osus. bon⁹ ⁊ mal⁹ Sic cū iuueculē paupi ele-
mosina mittit a dño pio p̄ malū seruū ⁊ lubri-
cum. q̄ occasiōe illi⁹ elemosyne peccat cum ea
Illa elemosyna hz duas p̄rias cās. bona ⁊ v-
tuosa ex pte dñi. mala ⁊ viciosa ex pte sui Idē
in pposito iuuecula gratiosa erat gēs iuda-
ca ⁊ paupcula de bonis ⁊ scis psonis Et do-
min⁹ Jhs d̄ mēsa gl'e voluit mittere elemosy-
nam sibi vnū manipulū denarioz. s. mltitu-
dinē scōz innocentū quā misit p̄ suū lubricū
scz herodē. Intērio xpi fuit bona vt abunda-
ret ī scis. ⁊c. Intērio aut herodis mīstri ma-
la. qz vt corrūper eū ⁊ tyrānice occideret. Jō
d̄t euāgelīū. Herodes mittēs occidit oēs pu-
eros q̄ erāt ī bethleē ⁊ ī oib⁹ finib⁹ ei⁹ a bima-
tu ⁊ infra. Mat. ij. Dicat practica fm q̄ rati-
onabilē p̄t cogitari quō scim fuit. Herodes
vocauit gētes armoz q̄s tenebat. qz nōdum
reputabat se secuz dicēs eis. Jā gaudiuistis d̄
istō puero nato. ⁊ murmurat q̄ est rex isrl. ti-
meo q̄ vna die popul⁹ insurgat d̄ me ⁊ d̄ vos
⁊c. mal⁹ rex ⁊ mali mīstri dixerūt. Ergo moria-
tur ille puer. Dixit herodes. Nō possu⁹ scire
vbi est. bñ tñ scio q̄ est ī bethleē nat⁹. ideo ibi
est vel in locis vicinis. Jō cogitauit vt omēs
pueri illi⁹ p̄tie interficiant. Et mīstri Bonuz
est. S; quō fiet ne popul⁹ se auislet ne abscon-
dat pueros filios. Dixit herodes. Nō optz
q̄ b̄ sit secretū. ⁊ ordinauit talit q̄ eodē die ⁊ bo-

ra interficerēt. Cogitate q̄ sub aliq̄ colore Et
dixit herodes. Nō iuenio aliū modū nisi q̄ si-
cut octavian⁹ ipator mādauit describi omēs
magnos vt soluerēt vnū denariū d̄ argento
sic ⁊ ego ordiabo q̄si volēs scire q̄t pueri sint
ī terra. nolēs q̄ aliqd̄ soluāt ne forte abscon-
dant. imo dicet q̄ dabo eis strenas. ⁊ sic fuit
ordinatū. Ita fuit p̄conisatū ī terra bethleēz.
q̄ tali die ⁊ tali hora oēs pueri fuissent p̄gre-
gati ī platea. ⁊ ita fuit. Et boies armoz posu-
erūt se ī angul⁹ plateaz ne aliq̄s p̄t aut mī cū
filijs possent fugere. vl̄ si vellēt se defendē q̄ i-
terficerēt. ⁊ q̄libet mī leta portabat vl̄ mitte-
bat p̄ nutrice suū filiū sperās strenas h̄ze. eti-
am forte clenodia. Dicat d̄ crudeli stragez oc-
cisiōe innocentū. Dicebāt aliq̄. nō est fili⁹ s; si-
lia volēs filiū saluare a morte. Alie absconde-
bāt ne etiaz pderēt. Deinde p̄q̄rebāt domos
si inuenirēt p̄tecas ⁊ iterficiebāt pueros. tot
innocētes occiderūt q̄ innumerabiles q̄si fue-
rūt. Parētes h̄o vidētes tot gētes armoz nō
poterāt resistere. Aliq̄ volētes defendere fili-
os mortui fuerūt cū ipis. Ecce ista effusio san-
guinis scōz inocētū q̄lit fuit scā ex crudelita-
te herodis. De h̄pphauerat hieremias dicēs
Vox ī rama. i. ī excelso. audita ē. plorat⁹ ⁊ viu-
latus mult⁹. Rachel plorās filios suos. ⁊ no-
luit solari. qz n̄ sūt. Dicit. xxxj. Et allegatur
Mat. ij. Cogitate q̄t lamētatiōes ⁊ flet⁹ erāt ī
locis illi⁹ p̄tie. Diceret aliq̄s. q̄re d̄t. Rachel
plorās. ⁊c. qz nō fuerūt filij rachel s; lyc que fu-
it mī trib⁹ iude. Duas rñsiōes dabo. vnā lra-
lem. aliā allegoricalē. Lralis est. qz rachel su-
it sepulta iuxta bethleē. ⁊ qz erat scā reputa-
bat mat trib⁹ Jude ⁊ patrona. vt btā eulalia
turbie. Jō d̄t. rachel plo. ⁊c. Allegorice rach-
el. i. visum p̄ncipiū. ⁊ sigt scōdam xpi vtorem.
Prima fuit synagoga. s; vt putana xpx abne-
gauit p̄ bentosinā. Scōda ē scā mī eccia ⁊ ya-
lipa sigt synagogā. Rachel pulcra ecclesiam
Rachel. i. eccia plorās filios suos. Ideo ho-
die dimittit cār⁹ leticie. s. B̄la in excelsis. Te
deū laudam⁹. Alla. ⁊ noluit solari. qz nō sūt
nec ī h̄ mūdo. nec ī gl'a. qz. xxxij. ānis stete-
runt ī limbo. Jō cessant cant⁹ leticie. Jō hic
remias q̄i solado dicebat. Quiescat vox tua
a ploratu. ⁊ oculi tui a lachrymis. qz est mer-
ces opi tuo ait dñs oipotēs. ⁊ reuertentur d̄
terra inimici. ⁊ est spes nouissimis tuis ait dñs
Et reuertent filij tui ad terminos suos. Die
re. xxxj. Limbo d̄t loc⁹ inimici. Ideo quia ipē
pcurauit illum locū. Moraliter habetis

exemplū i dicta auēitate. q̄ filij sūt flēdi i mor/
te. z q̄ nō. Rachel. i. ecclia plorat filios. q̄a nō
sunt. s. i. glia. Ita qm̄ moriūt filij q̄ nō intrāt i
celū. sic̄ pueri nō baptizati. q̄ ex culpa parētū
moriunt. aliquoties ex culpa p̄ris q̄ male tra
ctat vxorē grauidā. v̄l ip̄i m̄ris grauide que
tripudiādo v̄l equitādo. v̄l pctm̄ abscōden/
do fecit abortiuū. illi sunt flēdi. z i iudicio pe/
sent iusticiā a dō zc̄. Itē flēdi sunt filij z filie
adulti. z filij z filie male vite. ribaldi. truffato
res. zc̄. qz̄ illi nō intrāt i celū. s. ad furcam in/
ferni. S. in morte filioz̄ innocentū post ba/
ptismū. mai⁹ festū deberet fieri q̄ in nuptijs.
Dicat̄ de dño q̄ in morte p̄mogeniti gaudēs
vestit⁹ de scarlata. iō zc̄. Jō apl's. Nolimus
vos ignorare d̄ dormiētibz̄ vt n̄ tristemi sic̄
ceteri q̄ spem non hnt. j. Theb. iij. Tercia
rō est. Ex pte iudeoz̄. s. parentū pueroz̄. fuit
duricia malignosa. Fundat̄ sic̄ ista rō. Deus
bz̄ istud in suapuidencia q̄ nunqm̄ dimittat
pctm̄ impunitū. qz̄ vel punit in h̄ mundo. v̄l
in alio mūdo. vel in vtroq̄. Sicut enim nō
dimittit aliqd̄ bonū irremuneratū. qz̄ v̄l hic
vel in alio mūdo v̄l vtrobiz̄ remunerat. Et
dicūt doctores q̄ in punitiōibz̄ p̄nia corre/
spondet culpe. Aug⁹. De p̄nia tua pctm̄ tuū
accusa. Verbi gr̄a. Si doles caput. cogita q̄
p̄ caput peccasti supbiendo vel vane ornan/
do crines. zc̄. qz̄ p̄ q̄ q̄s peccat p̄ h̄ z̄ torquet.
Sap. xj. Idem si p̄ oculos vidēdo vane tor
ue ex odio vel inuidia. vel p̄ nares. zc̄. De pe
nitētia tua vel de pena tua pctm̄ tuū accusa.
Si in facie cogita q̄ ex pictur̄. Dicat̄ d̄ illa
nobili muliere que effecta fuit leprosa. Item
de alia que habuit cancrū in vberibz̄ q̄ osten
debat. z̄ mortua ē. Patet q̄ fm̄ culpā d̄ dat
penā. Dicat̄ exemplū de rege Adonibezech
supbissimo. q̄ sibi subijciebat reges ml̄tos. q̄a
tūc quelibet ciuitas habebat regem sicut mo
do ep̄m. z̄ scindebat eis man⁹ z̄ pedes. et sine
manibz̄ z̄ pedibz̄ faciebat eos comedē sub mē
sa cum canibz̄ p̄nciēdo ossa. z̄ qm̄ se pcutiebāt
p̄pter ossa ip̄e ridebat. Ecce q̄lis crudelitas.
Cū aut̄ semel intrasset pl̄um s̄ pl̄um israel.
p̄cussus fuit. z̄ pdidit man⁹ z̄ pedes. Et dixit
p̄cussoribz̄. Anteq̄ interficiatis me audite
modicū. z̄ dixit. Septuaginta reges ampu
tatis manū ac pedum summitatibz̄ collige
bant sub mensa mea ciboz̄ r̄leiq̄as. sicut feci.
ita reddidit mihi dñs Judic. j. Per q̄ q̄s pec
cat. zc̄. Patet regl'a. zc̄. Ad p̄positū videa
mus p̄res z̄ m̄res innocentuz̄ in q̄ peccauerūt.

s̄ deuz. Hōne in h̄ q̄ noluerūt hospitio recipe
rginē ḡuidā. nec Joseph sp̄sum. nec etiā p̄
natiuitatē visis tot miracul' voluerūt recipe
filiū dei z̄ m̄rem z̄ Joseph. ne herodi regi dis
plicerēt. Jō de⁹ puocauit s̄ eos herodem. zc̄
qz̄ p̄ que q̄s peccat. p̄ hec z̄ torq̄t. Et fuit cō/
pletaphia Dzec. ix. Ipsi intrauerunt ad be/
elphégor. i. ad herodē. i. deuorantem. z̄ abalie
nati sunt. s. a rege suo in p̄fusione. Qd̄ z̄ si enu
trierūt filios suos. absq̄ liberz̄ eos faciā i ho/
minibus. Si dicat̄ dño qm̄ erit h̄. Respōdet
Ue eis cum recessero ab eis. s. fugiēs in egyptum
Moralit̄ habetis h̄ doctrinam z̄ in
structionē ne cōplaceatis creature s̄ deū. q̄a
al's de⁹ puocabit s̄ vos dñm. Jō pauci diu
durant in amore dñoz̄. qz̄ s̄ deū zc̄. Idem d̄
muliere complacēte viro p̄tra deū. Deus p̄
uocabit istū p̄tra eā. David. Qm̄ de⁹ dissipā
uit ossa eoz̄ q̄ hominibz̄ placent. confusi sunt
qm̄ deus sp̄cruit eos. ps. lñ. Nota duas pe
nas quas de⁹ dat talibz̄ q̄ boibz̄ placēt s̄ deū.
Prima. de⁹ dissipauit ossa eoz̄. s. diuitias. ho
nores. z̄ officia. que sustinet̄ te. Sc̄da p̄fusio
sc̄z̄ in morte. quia nihil obtinent a deo. Ter
tia. qz̄ in iudicio particulari vel generali ta
les despiciunt a deo z̄ sanctis. zc̄. S. est h̄ q̄
stio. Diceret aliq̄s subtilis. Et q̄ iusticia dei
fuit ex peccatis parentū punire filios. Et nū
qd̄ d̄ scriptura. Fili⁹ nō portabit iniquitatem
patris. z̄ pater nō portabit iniquitatem filij.
Ezech. xviij. Rñdeo q̄ patres fuerūt puniti.
z̄ non filij. Primop̄pter crepiscordiū de morte
filioz̄. Sc̄do. qz̄ multi p̄res volentes filios
defendere mortui sunt vel fuerūt. z̄ damnati
ex eoz̄ peccatis. filij autem non fuerūt puni
ti. Declarat̄ p̄ similitudinem de male induto
cui rex motus cōpassione facit dilacerare illā
malā tunicā quā portat. vt post induat eū de
serico vel de auro. licet displiceat sibi z̄ triste
tur qm̄ tunica dilacerat̄. tñ qm̄ videt se optie
dutum gaudet. nunqd̄ dicet̄ h̄ punitio. Ita
est de carne. Non est nisi vn⁹ lace⁹. sed post in
duti sunt scarlata glorie. Ideo nō filij dicunt̄
tur puniri. s. patres. Jō apl's. Dportz̄ corru
ptibile h̄ induere incorruptionem. et mortā
le h̄ induere immortalitatez̄. j. Cor. xv. Uel
de rege qui facit destruere domuz̄ ruinosam
rustico. z̄ post dat sibi castrum. nō d̄ h̄ p̄ni
tio. sed remuneratio. Idem de corporibz̄ san
ctorum innocentū. domus erat̄ ruinosa q̄b⁹
destructis p̄ martyriū dedit castrum paradē
si in Christi ascensione. Ideo poterant di

cere sancti innocētes. Scim⁹ qm̄ si terrestris dom⁹ nra b⁹ habitatio dissoluatur q̄ edificatio ē ex deo hē m⁹ domū nō manufactā eternam in cel. ij. Loz. v.

De sancto Thoma cantuariensi

Ubi ego sum illic
 v z mīster me⁹ erit Joh. xij. De tribus sanctis vocatis s̄ nomine thoma sit festū in ecclia dei. Et p̄mo de beo aplo Thoma añ natiuitatē dñi. de scdo thoma q̄ dicitur de cantuaria. q̄ fuit archiep̄s ciuitatis de cantuaria in anglia. sit festū hodie. q̄ est q̄nta dies p̄ natiuitatē dñi. De tertio q̄ dicitur beatus Thoma de aq̄no ordinis nri frat̄ p̄dicatoz sit festū i p̄ncipio martij. Ideo non intelligatis q̄ isti tres sint vn⁹ z idē thomas. Et de isto de quo facim⁹ hodie festū dicit christus in themate. Ubi ego sum illic z mīster me⁹ erit Pro cuius declaratione sciendū q̄ doctrina est communis in sancta theologia. q̄ xp̄s adhuc in utero virginis existēs etiā in instāti sue conceptionis habuit tantā grām z b̄ndictionē z tantā gl̄iam z fr̄uicionē quantā h̄z hodie i celo. Non cogitatis q̄ beata trinitas dederit gr̄iam. sapiām. sanctitatē. z benedictionē xp̄o sicut nobis datur gradatim z paulatim. Dicit Beda. q̄ nemo repente fit summus. sed gradatim ascendendo cōtinuando bonam vitā z virtuosam. S̄z dñs Jhs xp̄s repente fact⁹ fuit summus. quia sancta trinitas in instāti sue conceptionis dedit sibi summū gradum sanctitatis z gl̄ie. Hoc potest exemplo declarari. Et fundatur p̄ regulā phie. Dicit phis in libro de causis. q̄ omne agens p̄fectū necessario habet p̄tutes p̄prioꝝ effectū p̄ductiuas. Verbi gr̄a. Ignis est agens p̄fectum in multis effectib⁹. q̄ calefacit. illuminat. decoquit. liquefacit metallā. icinerat ligna. Jō necessario oportet q̄ habeat p̄tutes istorum effectū p̄ductiuas. s̄. calorē. claritatē. actiuitatē. zc. Etiaz potest declarari regula in istis mūdānis. Si restituit vnū vicariū vl̄ gubernatōrē ille gubernatōr dicitur agens. q̄ habet p̄seruare cōitatē in iusticia z pace. Cōseruare z custodire z defendere ab inimicis. ad istos effectus p̄ducēdos optet eū h̄re p̄tutes taliū effectū p̄ductiuas. s̄. potentiā seu potestates regiā. s̄. iudicandi. corrigendi. p̄corrigendi. p̄conisandi. z sic de similib⁹. Idem in p̄posito Sancta theologia dicit q̄ xp̄s in instāti sue p̄ceptionis fuit p̄stituit⁹ z factus p̄ncipium et

causa illuminationis mundi. iustificationis peccatoꝝ. sanctificationis animaz redēptionis z gl̄ificationis. Ip̄e em̄ habebat illumiare mundū de virtute fidei z secretis z gloria paradisi. de pena inferni z purgatorij. s̄. limbo pueroꝝ z sanctorū pat̄z. Quid credēdum q̄d sciendū. q̄d sperandū. Item alius effectus ad cum p̄tinens tanq̄ p̄ncipium cause iustificando peccatoꝝ. remittēdo peccata. Itēz sanctificādi animas. gratias. sanctitates. vitam sp̄ualem. z finaliter gl̄oriam eternā. Auctoritas. Vos estis in xp̄o ihu q̄ fact⁹ est nob̄ sapiētia a deo z iusticia z sanctificatio z redēptio. i. Loz. j. Nota cum dicitur. qui factus est zc Inquantū de⁹ non est factus s̄z factor. Filius a patre solo est. non creatus nec factus s̄z genitus. Sed loquitur de incarnatione in q̄ factus est nobis p̄ncipium effectiū sapiētie quantū ad fidem. z iusticie quantū ad iustificationem pctōꝝ. z sic de alijs. Et q̄ ḡ in instāti p̄ceptionis factus est nobis p̄ncipiū z causa taliū effectiū. ḡ necessariū erat vt h̄er p̄tutes p̄ductiuas taliū effectiū. s̄. sapiām. potentiam. z gl̄oriam. zc. S̄ciam aut̄ habuit in aīa statim in instanti sue cōceptionis. z merebat̄ etiam habere in corpe. sed disp̄satiue fuit retenta in aīa. q̄ adhuc habebat facere op⁹ nostre redēptionis in corpe. Ideo Isa. lxij. Dicit filie syon. Ecce saluator tuus venit. ecce merces ei⁹ cum eo. z opus illi⁹ corā illo. Nota dicite. s̄. vos p̄dicatoꝝ filie syon. i. ecclie vel anime deuote zcōtemplatiue. Ecce saluator tuus venit. ecce merces ei⁹ cū eo. Declaret p̄ p̄trarietatē de opib⁹ mūdānis. q̄ si cōducitū opantes vel laborantes p̄mo op⁹ est cum laboratorib⁹ facere p̄cium siue merces vel salariū. z ponere eū eis vel coram eis. z nō vsq̄ ad sero soluunt. Non sic in xp̄o opante opus nre redēptionis. q̄ opus ei⁹. s̄. gl̄ia cum eo erat ab instanti p̄ceptionis. s̄z op⁹ illi⁹. s̄. passionis ex quo ope debuit seq̄ effect⁹ nre saluationis corā illo fuit in puncto p̄ceptōis. q̄ tūc deus pater aperuit sibi libz p̄destinatōis dicens. Fili ecce q̄t sunt sancti in limbo. z quot anime in purgatorio. z nunq̄ poterūt celuz intrare nisi p̄ vestrā passionem z mortē dolorosam. vultis eam sustinere. Respondit Placet mihi. ecce opus illius corā illo. Itē oñdit sibi pueros innocētes q̄ sola xp̄i passionis p̄tute saluant̄ sine p̄p̄is meritis. Item de penitentib⁹. q̄ nulla p̄nia fuiss̄z sufficiens ad gl̄oriam nisi ex xp̄i passione. Item de martyrib⁹

Fili vultis vos ieiunare. capi. ligari. vapulari spinis coronari. ut oēs vob credentes obediētes habeāt glām. Rñdit. Placet. ecce op^o ei^o corā eo. s. merces. s. glā paradisi quā datur^o est bonis iā erat cū eo. Ecce q̄re dī. Dicite filie syon. Ecce saluator tu^o venit. et incepit viā in die sue p̄ceptōnis. P̄t̄z ḡra doctrina theologoz q̄ x̄ps i instāti sue p̄ceptōis habuit tā tam sciam. grām. p̄t̄tē. sanctitatē. et gloriā quantā h̄z mō in celo. Jō dī i themate. Ubi ego sum illic et mīster me^o erit. Hō loquit^o de hierl'm vbi tūc erat corpalit^o in mēsa cū esset i cena dñi. qz modica pmissio esset illa. Hō dīc vbi ego ero. qz iā habebat glām. Jō dīc. vbi ego sum illic et mīster me^o erit. P̄t̄z the. Hora itez vbi ego sum. illic. qz nō erit meū i cathedra. qz null^o est sibi eq̄lis in glā. S. illic. s. i ordine. zc. erit et mīster me^o beat^o Tho. Hora ad h̄ qnqz declaratōes morales fm q̄ beat^o Thomas x̄po sedule mīstravit in h̄ mōdo tota aia et corpe

Primo fideliter p obedientiam

Secundo humiliter p p̄niam.

Tertio vtiliter p misericordiam

Quarto prudēter p diligētiam.

Quinto stabiliter p patientiā

Dico p̄mo zc. om̄i tēpe etiā puer. Puer fidel^o x̄po nihil faciēs qd̄ cognosceret esse p̄tra p̄ceptū dei. Dicat quō p̄pter suā sanctitatē vite et honestatē p̄uersatōis et sciam erat multum famosus in anglia. p̄pter qd̄ mortuo archiepo de cantuaria. fact^o fuit archieps. et est dignitas pinguis. valet. lxx. milia francos annuatim. Cogitate quot cōpetitores habebat talis dignitas. s. sup omnes sanct^o Thomas fuit elect^o. et p̄sentata sibi electōe renunciauit cum instrumēto publico. Electores vero recurrerūt ad papā. et papa cōfirmavit eum. q̄ renunciauit. Et papa coegit eum per sententiam excoicationis. et tūc flens acceptavit ne deo displiceret. Et post modicū tps videns tantū on^o de ratōe reddenda de animabz. zc. venit ad papā Alexandrū supplicans sibi vt acceptaret renūciationem. et t̄m fecit q̄ papā acceptavit. et ad sui petitionē dedit sibi habitum beati Bñdicti. et cū staret in quodā monasterio et null^o inueniret sufficiēs p̄ archiepi scopo. itez coact^o p̄ papā habuit reassumere on^o. et p̄t dicere. Sic nos existimet homo vt mīstros x̄pi et dispēsatores misteriorū dei. nō mundi. nō diaboli. Sequit^o. h̄ iam q̄rit inter dispensatores vt fidelis q̄s inueniat. j. Loz.

iii. vt scz intrēt p portā et coact^o. qz alō infideles sunt. Sic ille q̄ vsurpat sibi dñium regium sine scitu regis faciēs se gubernatōre. infidel^o est ip̄e et eū manutinentes. Idē de illo q̄ mergit se ad dignitatē et p̄latōz et curā aiaruz. Dīc beat^o Tho. q̄ q̄stūcūqz sit dign^o sanct^o et iust^o hō si penerit bñficiū cū cura ē. symoniacus. Rō. qz p̄sumit se dignū. et ecce temeritas et p̄sumptio. et efficit indign^o. vt reputat se indignū. iō nō d̄z petere. Jō p̄cludit sc̄tus thomas q̄ nullo mō bñficiū cū cura potest peti. Bñficiū autē sine cura pōt hō petere. si alit nō h̄z vñ viuat hō. Patet in sc̄da sc̄de. q. c. Sed mō q̄libet ingerit se vel precibz vel donis zc. Jō dicunt infideles. qz sine voluntate dñi

Legit de impatoribz romanis Julij cesaris q̄ fecerūt legē ne aliq̄s sine licētia imperatoris recipet nomen regis. nec auderet vllō modo. Et istā legē allegauerūt iudei s̄ x̄pm pylato dicētes. Si hūc dimittis. nō es amicus cesaris. Om̄is qui se regē facit tradidit cesari. Joh. xix. Istā legē facit x̄pus impator celi et terre ne aliq̄s p̄curet sibi nomē p̄ncipis. P̄lat^o em̄ d̄z p̄nceps ecclie. Dicit enim lex. Nec quisqz sumat sibi honozē. s. p̄lationis. s. q̄ vocat^o a deo tanqz aaron. Sic et x̄ps nō se metip̄m clarificauit vt pontifex fieret. s. q̄ locut^o est ad eū. Fili^o me^o es tu. ego hodie genuite. ad Heb. v. Cōtra oppositū faciētes dīc x̄ps J̄pi regnauerūt et n̄ er me. p̄ncipes extiterūt et nō cognoui. Aur suū et argentū suū fecerūt sibi idola vt interirēt. D̄zcc. viij. Ecce infidelitas. Ideo x̄ps p̄uidens tps qd̄ mō tenem^o. dicit Petro. Quis putas est fidelis. s. dispensator et prudens. quem p̄stituit dñs sup familiam suā. vt det illis in tpe tritici mensuram. Lu. xij. Hora. mensura tritici ē doctrina euāgelica et sanctitas vite. Poterat rñdere beat^o petr^o. Iste est thomas. Jō x̄ps in themate dicit. Ubi ego sum. zc. Dico sc̄do q̄ mīstravit humilit^o p̄ p̄niam. Jam anteq̄ esset p̄lat^o faciebat magnam penitentiā. sed maiorez fecit postq̄ fuit p̄latus. dicens intra se. Vado habeo magnas occasiones peccādi et abundantia diuitiaz. Ideo modo est mihi magis necessaria penitentia. Indutus est asperro cilicio. et femozalia cilicina vsqz ad publices. dormiebat super terram. ieiunabat. et sic macerabat corp^o suū. Magis indiget p̄lat^o p̄niam q̄s alij. quia nō habet maiorem prope se. Religiosus et simplex cleric^o timet p̄latuz. zc. De tali mīstro dīc x̄ps. Ambulans in via iust

maculata h̄ mibi ministrabit. s. ad placitū meū
 .ps. c. Pnia em̄ d̄: via immaculata. qz sic ille q̄
 ambulat p̄ viā pnie d̄: immaculat̄. sec̄ d̄ gu-
 losis ambulātibz p̄ viā humidā q̄ cadūt i lu-
 to luxurie. Querit b. Tho. in q̄libet. An re-
 ligiosus fact̄ ep̄s teneat seruare cerimonias
 sue religionis. Determinatio sua est q̄ cerimo-
 nie icōpetibiles sue dignitati p̄nt dimitti. vt
 silentiū. Dicat̄ de silentio religiosoz. Ad istud
 nō tenet ep̄s. qz h̄z r̄ndere. zc. Fact̄ ep̄s tenet
 portare habitū sue religionis. s. p̄t dignita-
 tem pōt portare cappā lōgiorē s. d̄ cerimonij
 que sunt cōpetibiles dignitati tenet ad eas.
 Imo etiā decorāt dignitatē nō comedere car-
 nes. non vti lineis ad carnē. Idē de ieiunijs
 ordis. zc. z sic de alijs. multū decorāt z ornāt
 z pficiūt dignitatē. qz licet cerimonie nō obli-
 gent ad mortale. t̄n̄ p̄seruāt a mortali. De ista
 via d̄ David Beati immaculati in via q̄ ambu-
 lant i lege d̄ni. ps. cxviii. Qualit̄ fuitiū z mi-
 nisteriū beati Thome i pnia placuit deo. Di-
 cat̄ miraculū de illo clerico sui ep̄at̄. q̄ nescie-
 bat nisi missam bt̄e Marie quā dicebat sem-
 per. etiā in die natal̄. resurrectionis. zc. Quem
 sanct̄ Thomas puauit missa ex sua ignoran-
 tia. q̄ flens p̄ tristitia. semel s̄go apparuit sibi
 dicēs q̄ diceret archiepo q̄ r̄stituerz sibi mis-
 sam. zc. Et ille. D̄na nō credet mibi. Et s̄go.
 Dicas q̄ amore illi que sunt ciliciū quod in
 nocte deposuit. z inuenit i eo adhuc vnuz fi-
 lum de serico. z dabit tibi licentiā celebrandi
 zc. Et archieps de iure sp̄ali ex diuina disp̄-
 satione cessit sibi licentiā. Null̄ sacerdos fa-
 ciat de h̄ sequentiā. Ecce quō fuitiūz beati
 Thome placebat d̄o. Dixi tertio q̄ ministra-
 uit vtilit̄ p̄ misericordiam. s. aie sue z pauperū re-
 creationē. Hā de redditibz paupibz expende-
 bat. qz solū necessitatē recipiebat. non dabat
 histrionibz nec amicis. s. paupibz xp̄i. Scie-
 bat iam q̄t vidue indigētes erant in ciuitate.
 quot pupilli z paupes. Itē q̄t puelle ad mari-
 tandū. q̄t captiui ad redimendū. In his ex-
 pendebat reddit̄. nolebat aliqd̄ recipe de or-
 dinibz. nec de sigillo. Jā habebat suos nota-
 rios sub certo salario mādans eis q̄ nihil re-
 ciperent. Itē quolibet die vltra elemosynas
 dabat ad comedendū. xij. paupibz xp̄i in chri-
 sti memoriāz ap̄loz. quibz ipsemet seruebat
 in aliqua camera secreta. potat dicere paupi-
 bus. Quis maior est an q̄ ministrat. an q̄ recū-
 bit. Nōne q̄ recūbit Lu. xxiij. Imo q̄ ministrat
 Nota q̄d vult dicere ep̄m esse. manumissorē

illius hoīs diuitis d̄ni n̄i Jhu xp̄i. q̄ licz vō-
 luit viuere vt paup cū dines erat fm̄ v̄itatez
 qz d̄ni est tra z plenitudo. zc. Et in suo vltio
 testamēto p̄ mortē p̄firmato de bonis suis ec-
 clesiasticis dimisit platos manumissores z di-
 stributores. Sic nos. s. platos. existimet ho-
 mo vt ministros xp̄i. z disp̄satores misteriorū
 dei. j. Loz. iij. Vō nō cōplētes volūtatē te-
 stamētoz. nūqd̄ dicerēt se p̄ditores. zc. Isti
 manumissoribz d̄t petr̄. Pascite eū q̄ in vob̄
 est gregē dei. puidētes nō coacte sed sp̄rance
 fm̄ deū. nō turpis lucri gr̄a. s. volūtarie. neqz
 vt d̄nantes in cleris. s. forma facti gregis ex
 aīo. z cū apparuerit p̄nceps pastoz p̄cipiat̄
 immarcessibile gl̄e coronā. j. Pet. v. Nota
 q̄ sicut beat̄ Thomas dabat bona tp̄alia p̄
 deo. ita de dabit sibi gr̄am in miracul̄ facien-
 dis. Dicat̄ miraculū de anicula fugiēte d̄ ca-
 uea sciēte loq̄. sc̄t̄ Thoma adiuua me. Quā
 cū n̄sus vellet cape clamauit S̄acte thoma
 adiuua me. z subito mortū fuit n̄sus. z auis
 ad gabiam reuersa. q̄to magis in p̄sonis de-
 uotis. zc. claret miraculis. Dives est in om̄s
 q̄ inuocāt illū. Roz. x. Dicatur q̄to q̄ mi-
 nistravit prudēt̄ p̄ diligentia seruēdo. visi-
 tando ep̄atum. corrigendo peccata notoria.
 cōcubinas. vsurarios. putanas. zc. dādo sen-
 tentiā excōicatōis. Sic fecit ap̄ls. j. Loz. v.
 Si is q̄ frater. i. xp̄ianus noīat̄ inter vos est
 fornicator. auarus. aut ydolis seruēns. aut
 maleficus. aut ebrius. aut rapax. cū hm̄oi.
 nec cibum sumere. Auferte malū ex vob̄ ip̄is
 Pro aiabz habebat p̄dicatores z magistros z
 doctores vt p̄dicarēt eis. tenens p̄siliū bea-
 ti petri. Vos aut̄ curā om̄nē subinferētes mi-
 nistrate in fide vestra s̄tutē. in s̄tute at̄ sciam
 in scia aut̄ abstinentiā. in abstinentiā aut̄ pati-
 entiam. in patiētia aut̄ pietatē. in pietate aut̄
 amorem fraternitatis. in amore autē fratri-
 tatis charitatē. ij. Pe. j. De pecunijs aut̄ reci-
 piendis iam habebat suū thesaurariūz. De
 corpibz s̄o nō multū curabat. Dicat̄ miracu-
 lum de muliere pulcra z vana. cui nihil defi-
 ciebat nisi ocul̄. z cū arte medicine nō possz
 asseq̄. recurrit ad sc̄m Thomā. vt saltem suis
 orationibz obtineret visū sanū. Dicat̄ quō p̄-
 didit visum q̄uscqz cognouit suā fatuitatez. z
 p̄misit de cetero deponere ornāmēta. z tunc
 orōibz sancti Thome recupauit visūz. Dicat̄
 s̄ mulieres q̄ ornāt se z faciūt sibi oculos ni-
 gros cū coloribz. z d̄s faciet eos limpos. Idēz
 de equis de castello. Dicat̄ q̄to q̄ ministra

bat stabiliter p̄ patientiam ad sustinēdū mar-
tyrium p̄ xp̄o. Dicit quō rex anglie usurpa-
uerat sibi aliquas ecclie libertates. Sic sibi
gr̄a q̄ null' sacerdos exiret suum regnū sine
suilicētia. et sic de alijs multis. Et p̄decesso-
res b̄ti Thome timore nō audebāt resistere.
Beat' aut' Thomas nolēs talia sustinere. tā-
ta cōmotio regis et suoz fuit tra eū q̄ septē
annis fuit in francia exul a sua ecclia. Papa
rex francoz ille sanct' Lodovic' p̄uidebāt si-
bi et amicis etiā exularis. et p̄mittebat sibi re-
gressus si vellet sustinere sicut sui p̄decesso-
res. et noluit. Finalit' papa minat' est regi an-
glie. q̄ sustinuit q̄ beat' Thomas rediret ad
suā eccliam Cui apparuit xp̄s nūciās ei q̄ ad
suā eccliam rediret. et p̄ martyriū celos itra-
ret. Regressus ḡ ad suā eccliam suscept' ē tā-
a clero q̄ a p̄lo toto. Cū aut' p̄ paucos dies
itez mota esset questio int' regem et archiep̄s
Rex ex̄ns in mensa dixit corā suis. O bene ē
miserabilis rex anglie q̄ nō h̄z aliquē q̄ defen-
dat eum de vno capellano siue de vno sacer-
dote. O q̄cum debēt attendere magni domi-
ni q̄d loquūt. q̄ licet rex ille vt postmodum
iurauerat nō h̄ret intētionē vt archiep̄s oc-
cideret. tū audiētes sua s̄ba q̄tuor mali ho-
mines capitanei latronū cupiētes regi place-
re. statim iueūt s̄ sc̄m Thomā quē in sede in-
uenerūt. et p̄mo verbis iniuriosis inuaserūt.
deinde cū armis. Ip̄o dicēte. Virgini Ma-
rie et beato dionisio et sc̄tis patronis h̄ ecclie
cōmendo cām ecclie Et percussus in capite di-
xit. In manus dñe. et c. et secund' et terti' p̄-
cusserunt in eodē vulnere. et q̄rt' amouit me-
diatē capitis. et sic p̄ martyriū recept' est in
celum. Ex ista st̄tia ad recipiēdū ictus quā
canonici i sepultura volebāt facere officiū d̄
mortuis. magna multitudo angloz fuit i se-
de. q̄ inceperūt officiū martyris cātates Le-
tabit iust'. et c. dixerūt totū introitū misse. tūc
canonici depositis vestimētis requiētinua-
uerūt. Ecce q̄ eodem die fuit canonizatus
a papa Jhu in celo. mittēs canonizationem
p̄ angelos. vt fa cerēt officiū martyris. Deind
fuit canonizat' a papa alexādro. Jō pōt dici
de eo. Qui mihi mīstrat me seq̄. Et vbi ego
sum. illic et minister meus erit. Job. xij.

De sancto Siluestro.

Gratia dei erat in
illo. Lu. ij. Pro themat' declaratio

ne et materie introductione sciendum. q̄ est
q̄stio in theologia. An in hac vita possit sciri
certitudinalit' de aliqua p̄sona q̄ h̄eat gratiā
Decisio et determinatio h̄ q̄stionis p̄sistit in
duab' p̄clusionib'. Prima q̄ aliquā p̄sonam
h̄re gr̄am dei ex gr̄e effectib' sciet' p̄iecturalit'
Secda q̄ h̄re aliquā p̄sonā gr̄am dei nō po-
test sciri certitudinalit'. Iste p̄clusiones d̄cla-
rant ex similitudine de arbore. Quō em̄ p̄t sciri
q̄ est radix sit viua v' mortua. hō nō p̄t scire
scientialit' p̄ cām p̄p̄riā q̄ est radix. q̄ radix s̄
terra est abscondita. s̄ pōt scire cōiecturalit'.
Quō em̄ arbor emittit flores. folia. fructus. ex
istis effectib' p̄iectural' q̄ radix est viua. Idē
in p̄posito hoies vel mulieres sūt vt arbores
in t̄pi viridario. s̄ ecclie. plātati i die baptis-
mi. Video homines velut arbores ambulātes
Mar. viij. Flora. ambulātes p̄ tres effect' q̄
diatas in florib'. folioz et fructuū p̄ductione.
Signū ḡ est q̄ radix viuit. s̄ gr̄a dei. q̄ ē vita
aie Sic aut' aia rōnal' est a solo dō infusa. idō
p̄p̄riam cām nō pōt sciri de se vel de alio si
h̄z gr̄am dei. q̄ d̄s q̄ est p̄p̄ria et totalis causa
nō pōt h̄ a nob' videri. nec ei' gr̄a etiā nec ip̄a
aia. idō scientialit' nō potest sciri. sed p̄ effe-
ctus potest p̄iecturari q̄n homo fac' flores bo-
norum verboz. dulciter loquendo. nō iuran-
do. nec mentiendo. nō diffamādo. neminem
s̄bo iniuriando. bonas doctrinas dando. si-
gnum est q̄ radix viuit Idem de folijs hone-
ste p̄uersationis. Idem de fructib' operū mi-
sericordie vel penitentie. Facite fructus di-
gnos p̄nie. Luc. ij. Ex his effectib' p̄iectura-
tur q̄ radix viuit. s̄ scientialit' nō potest sciri
nisi sp̄cialit' de' reuelaret. quē admodū pau-
lo reuelauit dicēs. Sufficit tibi gratia mea.
ij. Cor. xij. Aliter nō potest sciri scientialit'
Auctas. Sunt iusti atq̄ sapiētes et opa eoz
in manu dei. s̄ scientialit'. et tū nescit hō vtruz
amore an odio dignus sit. s̄ oia in futurū ser-
uantur incerta Eccl̄s. ix. Licet b̄n per effect'
posset p̄iecturari. vt Paulus q̄ anteq̄ de' si-
bi reuelasset q̄ habebat gr̄am suam. dicebat
Gratia dei sum id q̄d suz. j. Cor. xv. Et quō
scitis. Apostolus r̄ndit. q̄ gratia dei i me va-
cua non fuit. quia p̄pter ipsum labores sibi
erant dulces. et laborabat diligenter. Ecce ef-
fectus gratie. Ideo dicit. Abundanti' omi-
bus alijs laboravi. non ego solus sed gr̄a dei
mecum. j. ad Corinth. xv. Considerando
ergo diligenter effect' virtuosos quasi q̄daz
manifesta signa diuine gratie in beato Sil-

uestro possumus dicere. Gratia dei erat in illo. Patet thema. Vado iuxta suam vitam et legendam inuenio quoniam effectualia signa diuine gratie in eo. s.

Larga misericordia in prosperis.

Firma patientia in aduersis

Digna presidentia in maiestate

Clara sapientia in sanctitate

Alta eminentia in potestate

Ita quoniam iam in vita sua poterat dici de eo. Gratia dei erat in illo. Dico primo quod beatus Siluester habuit in vita sua largam misericordiam in prosperis. que fuit effectus diuine gratie in eo existens. Nota de magno patrimonio suo in roma. cum esset filius nobilius. et nutritus fuit in stirpibus. Et sicut erat pulcher in anima. ita et in corpore. quia videbatur quasi angelus dei. et mortuo patre remansit heres. Et videns se in tanta prosperitate diuitiarum noluit ducere uxorem sed voluit fructum misericordie. primo de suo patrimonio fecit hospitale christianis qui male recipiebantur in roma propter infideles. et ministrabat eis de bonis suis. etiam seruiendo eis in propria persona. Ecce primus effectus diuine gratie seruando verbum sacre scripture. Caritas fraternitatis maneat in vobis et hospitalitatem nolite obliuisci. Per hanc enim quod dam placuerunt. s. deo angelis hospitio receptis. ad Hebr. ultimo. Qui enim seruat hospitalitatem. antequam moriatur recipit christum in domo sua in forma pauperis. Item nunquam patietur ipse indigentiam Auctoritas. Dicit scriptura de persona misericordie. Manus suam aperuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperes. Et quid consequetur ex hoc respondit. Non timebit domus sue a frigoribus nivis. Omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. Prover. ultimo. Nota. manus suam aperuit inopi. Non dicit taxiam vel burfam. Innuat hic modum faciendi elemosinam. quando enim in die dominica vaditis ad ecclesiam ad petendum elemosinam a christo. ut det vobis gratiam. remissionem peccatorum. vel bona temporalia. etc. quilibet debet recipere in manu elemosinam quam vult dare. duos vel tres denarios vel plures. ne in apertione burse propter aspicientes habeatis occasionem vane glorie. Secundo dicit. et palmas suas extendit ad pauperes. recipiendo pauperes ad hospitium cum gaudio et charitate. Et sequitur. Non timebit domus sue a frigoribus nivis. s. tribulationis. infirmitatum vel mortalitatum. etc.

citatum. vel demonum. vel inimicorum. quia de virtute misericordie dat dulcem salsam ad iutorum vel patientie Omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus Hoc dicit quantum ad hoc. quod quilibet potest tenere dare filiis suis finitibus et domesticis duplicem provisionem. corporalem scilicet et spiritualem. Corporalis. s. cibum. potum. vestitum. Spiritus de doctrina. ut sciant dicere Pater noster. Ave Maria. Credo. Confiteri. audire missam. sermones. communicare ad minus in pascha. etc. Ecce quod dicit scriptura. Si quis suorum et maxime domesticorum curam non habet. fidem negauit. et est infidelis deterior. prima ad Thimotheum. v. Infidelis iure nature prouidet suis. etc. Dico secundo. in eo fuit firma patientia in aduersis. quia alio modicum valeret misericordia in prosperis quia sicut salsa prosperitatis est misericordia ita salsa aduersitatis est patientia. Dicat de persecutione christianorum magna in roma. quia adhuc imperator erat infidelis. in tantum quod nullus christianus auderet emere vel vendere aliquid. Tunc tempore quidam sanctus christianus Thimotheus nomine venit romam predicans christum et doctrinam euangelicam. et cum nullus christianus auderet ipsum recipere hospitio. nec etiam episcopi. beatus Siluester recepit eum hospitio. Hac de causa Thimotheus et Siluester fuerunt capti. et Thimotheus fuit sententiarum. Tarquinus autem prefectus vocauit Siluestrum. redarguens eum. quia contra edictum imperatoris recipere christianos in sua domo. Siluester respondit. quoniam de voluntate imperatoris recipiebat. sed equiuocabant de imperatore. quod vnus dicebat de christo. Alio de infideli. Cum ergo prefectus minatus fuisset Siluestro quod in crastinum sententiarum eum Beatus Siluester habita a christo prius reuelatione dixit. Non poteris. quia ista nocte a dyabolo suffocaberis. et ad infernum ibis. Et suffocatus fuit media nocte propter spinas piscis in gutture transuersata. Mortuo prefecto in crastinum populus extraxit beatum siluestrum de carcere. et sic euasit pro tunc. Deinde autem propter verbum dei passus est exilium ab imperatore in quadam montana deserta. solum comedens herbas. etc. Sed in omnibus habuit patientiam quod gratia dei erat in eo. Moraliter instruimur hic. Si aliquis vestrum habet aliquam aduersitatem infirmitatis. vel paupertatis. vel persecutionis. recipiatis salsam ipsam patientie quia talis omnem cibum dulcorat. Auctoritas

Dñe gaudiū existimate frēs mei cū i tēptati
ones varias. i. tribulatōes varias inciderit.
sciētes q̄p̄batio fidei v̄re patiam opat. Pati
entia aut op̄p̄fectū h̄z. vt sit̄ p̄fecti z integri
in nullo deficiētes. Si q̄s aut v̄m̄ idiget sa
piētia. postulet a deo. q̄ dat oib̄ affluent. Ja
cobi. j. Nota h̄ casum d̄ incarcerat̄ q̄ tenēt
soluere regi i crastinū mille florenos. nec h̄nt
obulū v̄n reddere possent. s̄z rex pius z mitis
cōpatiēs eis imittit duas massas auri. z tūc
vni frāgit caput suū. q̄ irat̄ p̄icit massam ex
tra. Alteri brachiū fregit. s̄z vidēs aux gau
sus est. q̄ hēbat v̄n solueret. Ita de nob. om
nes obligamur dō. zc. Rex aut p̄ dñs Jhs
mittit aux tribulatōis. q̄z om̄e malū pene est
a deo. vt possim̄ soluere. z si patiēt recipim̄.
dimittit nobis debitū. Quare Thobias ait
B̄ndictū est nomē tuū d̄s p̄m̄ nostror̄ q̄ cū
irat̄ fueris. m̄iam facies. z i tpe tribulatōis
pctā dimitt̄ bis q̄ inuocāt te. Thobi. iij. Jō
nō debetis indignari d̄ deū murmurādo. nec
p̄ximū se vindicādo. cogitādo q̄ ex illo the
sauro poteris soluere debitū pctōz. Ecce q̄
re d̄t. Dñe gaudiū existimate zc. Dico ter
tio q̄ in eo fuit digna p̄sidentia in maiestate
q̄z fuit papa subito. p̄ cōem inspiratiōz om̄es
tam clerici q̄ laici clamauerūt. Siluestz vo
lumus in papā. q̄z tūc t̄pis nō solū cardiales
eligerāt. h̄ p̄sentiens beat̄ Siluester voluit
fugere. s̄z retētus fuit. z s̄ suā volūtate ittoni
satus. sed vidēs diuinā volūtatez acceptauit
Nō credatis q̄ ex tāta dignitate mutasset vi
tam. s̄. misericōdiam. p̄niam. imo fact̄ papa habe
bat noia viduar̄ pauper̄. orobanoz. z hospi
taliū ciuitat̄ rome. z omib̄ p̄uidebat. Ex ista
digna p̄sidentia dē fec̄ sibi istā grām. q̄z cū ce
teri p̄decessores fuissent in odiū z irā impera
toris. beat̄ Siluester habuit grām impato
ris. int̄m̄ q̄p̄uertit eū ad fidē. Dicat̄ quōp̄stā
tinus añ suā p̄uersionez fuit crudel̄ p̄secutor
xp̄ianoz. p̄p̄ q̄d̄ dē p̄secut̄ est eū d̄ infirmitate
lepre i tertia specie. Medici aut̄ fecerūt sibi
m̄ltas medicinas. S̄z incurabil̄ erat natu
ralit̄. Dicat̄ quō fuit curat̄ miraculose. q̄z no
lebat se lauare in sanguie p̄ueroz sic̄ medici
ordinauerūt. dicēs q̄ malebat mori v̄l viuere
cū illo dolore q̄ cum tāta crudelitate curari
Tūc illa nocte apparuerūt sibi petr̄ z paulus
dicētes sibi q̄ vocaret siluestz q̄ ille oñderet
sibi fontē in q̄ si vellet lauari q̄ curaret. Qui
statim misit p̄ eo. Beat̄ siluester credēs se ve
nire ad martyriū. cor̄ timid̄ venit coram eo

Lui impator assurgēs. gauisus est beat̄ Sil
uester. Ad quē impator dixit. Scias in hac
nocte mihi duos deos apparuisse dicētes. q̄
tu scis fontē in q̄ si lauero. curat̄ ero. Hoc in
telligēs siluester. r̄ndit z dixit. Illos nō eē de
os. s̄z ap̄los ihu xp̄i. Qui dixit se scire p̄dictū
fontē. s̄z añq̄s i eo lauaret̄ req̄rebāt tres dispo
sitiōes. P̄ria in aia. s̄. p̄ fidē ihu. quā sibi p̄redi
cauit. z dedit sibi Credo in deū. q̄ corde didi
cit. Sc̄da dispositio i corpe. s̄. ieiunare. et fec̄
ip̄m ieiunare p̄ hebdomadā. Tertia disposi
tio in ope. vt. s̄. liberaret oēs xp̄ianos q̄s tene
bat in carcerib̄. z totū sc̄m̄ est. Et cū bap̄ti
zaret̄ descēdit sup̄ eū maḡ claritas. in q̄ dixit
se xp̄m vidisse. z ex h̄ dedit ip̄erū ecclesie

Questio. Si beat̄ Siluester fec̄ bene v̄l
male recipiēdo impium. dicūt aliq̄ q̄ male fe
cit. Jō vt d̄z fuit audita vox dicēs. Hodie ef
fusum ē venenū i ecclesia dei. Alij dicūt q̄ b̄n̄
fec̄. Pro declaratiōe h̄ q̄stionis ponat̄ casus
de diuite q̄ in morte dimisit maḡs diuitias
distr̄buēdas iuxta manu missor̄ discretione
Quo mortuo mali hoies occuparūt sibi illas
diuitias z possessiones ne i man̄ manu mis
sor̄ venirēt. S̄z q̄dā acut̄ z subtil̄ sciuit face
re z talit̄ ordinare q̄ illa bona venirēt i man̄
manu missor̄ vt distribuerent. Nō q̄s dice
ret q̄ iste doctor n̄ fecerit bonū op̄. imo fecit
Jdē xp̄s magn̄ diues i morte fec̄ manu mis
sores bonor̄ suoz p̄latos. ep̄os zc. Clausula
testamēti habet̄ Mat. xxv. Nō q̄dā peregre
p̄fiscens vocauit suos suos z tradidit illis
bo. su. Et vni dedit. v. talēta. alij aut̄ duo. alij
s̄o v̄nū. vnicuiq̄ s̄m̄ p̄p̄riā s̄tutē. z p̄fect̄ ē zc
Ad istam. xp̄s loquit̄ de se q̄ suis p̄lat̄ dimisit
bona sua. Vni q̄nq̄s. i. abundantiā magnam.
Alij aut̄ duo ad sufficiētiā. Alij v̄nū. z p̄fect̄
est statim. S̄z m̄dani hoies. i. ip̄atores roma
ni z tyrāni occuparūt sibi bona diuit̄. S̄z b.
siluester vt doctor subtil̄ sciuit ita b̄n̄ allega
re i iudicio diuio. q̄ h̄nt̄ sniaz vt illa b̄na ve
nirēt ad man̄ manu missor̄ z dispensatoruz.
Sic nos existiet h̄o vt mistros xp̄i. z dispen
satores. i. Loz. iij. Ergo b̄n̄ fec̄ beat̄ Silue
ster. Si tu dicas. vez est. s̄z p̄lati oia exp̄dūt
in vanitatib̄. zc. non est culpa beati siluestri.
Nam credendū erat q̄ illa bona melī distri
buerent p̄ ip̄os p̄latos. q̄ zc. Jō nulla culpa
est doctoris. Sed si verum sit de illa voce.
Hodie effusum est venenum. zc. Fuit ver
bum propheticum pro isto tempore. q̄ non
tenentur p̄lati occupando sibi illa bona.

S; xps est testator: et iudex q̄ dicit. Iudiciū durissimū in his q̄ p̄sunt fiet. ex quo em̄ p̄cedit mia. potētes aut̄ potēnt tormēta patiēt. Sapientie. vj. Dico q̄rto q̄ i eo fuit clara sapia i sanctitate. nō solū ad p̄solandū xp̄ianos. s; ad p̄uertendū infideles. Dicat h̄ quō helena m̄ impatoris cōstantini effecta fuerat iudea malens adorare deū celi q̄s idola q̄ fili⁹ su⁹ adorabat cū esset infidel. et morabatur i iudea Et quā audiuit q̄ fili⁹ su⁹ effect⁹ fuit xp̄ianus credidit mori p̄ dolore. et scripsit talē litterā in effectu Filiz dñe mi placuit mihi quando audiui q̄ dimisistis idola. sed doleo q̄ estis christian⁹ et adoratis boiem crucifixum. et inducebat euz vt se faceret iudeū. Eni r̄ndens dixit q̄ veniret romam. et duceret secum omnes iudeos magistros rabinos. Et ip̄e ex alia pte haberet doctores xp̄ianos. et fieret disputatio vt videret veritas. Et multū placuit m̄ri credens q̄ iudei vincerent. zc. Venit romam. Et cōstituto die disputationis disposuerūt q̄ haberent iudices nō partiales sed indifferentes ne scz essent xp̄iani nec iudei. et q̄ essent homines iusti. q̄ nec donis. amore. odio. seu seruo redicerēt oppositum. Et facti fuerūt iudices duo magni phi boies insuspecti. quoz vnus dicebat Eraton. q̄ nihil terrenū habere volebat. Alter Zenophon. q̄ cōsul existēs nunq̄ munus ab aliquo suscepit. Et placuit vtriq̄ parti. Helena aut̄ obtulit p̄ parte iudeorum centū iudeos aptissimos Impator aut̄ obrulit p̄ parte xp̄ianoz solū beatū Siluestroz. Q̄ dixerūt iudices. nimis esset. J̄s de centū iudeis illis fuerūt electi duodecim q̄ disputauerūt cū beato Siluestro cū tali pacto et cōditiōe q̄ pars victa adhereret alteri in fide et credulitate. Et inceperunt disputationem. Prima conclusio fuit de trinitate personarum. Dicat disputatio cū auctoritatib; put habet in f̄mone beati stephani. Dicat in fine quomodo iudices imposuerūt silentiū iudeis vt victis. Secūda q̄stio vtz xpus esset deus et hō. Tertia de passione. Quarta de sacramēto altaris. Quinta de cessatione legis. Et sic ad libitū f̄m questiones iudeoz. et sic victi fuerunt vndecim iudei. remāsit duodecimus et vltim⁹ qui dicebat Zambri. q̄ erat magn⁹ rabinus. qui dixit impatori. dñe nō in p̄bis sed in opib; Dicat quō voluit et req̄siuit vt adducerent vnū thaurū indomitū zc. ita factus est Et ait iudeus. Ut intelligatis q̄ lex nostra ē sancta. beata. et vera. et nulla alia est bona. ego

dicam vnū verbū ad aurē thauri. et si moriet̄ credatis legē nostrā siue fidem verā esse. et ita fuit. et om̄es iudei clamauerūt victoriam. zc. Et beat⁹ Siluester d̄ stulticia illi⁹ iccepit subridere dicens iudeo. Iudee nūqd̄ de⁹ dicit. Ego occidā et ego viuere faciam. pcutiam et ego sanabo. et non est q̄ de manu mea possit eruere. Item. Dñs mortificat et viuificat. deducit ad inferos et reducit. Dent. xxxij. Si in noie domini thaurū occidisti. in noie dñi ip̄m viuifica. bñ dixit dixerūt iudices. R̄ndit nō. sed siluester suscit̄ eū. Q̄d si faciet. ego et iudi omnes q̄ h̄ sum⁹ erim⁹ xp̄iani. et ita fuit compromissum Tūc beat⁹ Siluester de loco in quo erat clamauit dicens. In noie dñi nostri Jhu thaurū surge et ferocitatem depone. et subiso thaurū surrexit ambulās vt ouis. Tūc Helena iudices et iudei tria milia et infideles de roma baptizati sunt. Ergo gr̄a dei erat i illo

Moraliter h̄ nota. Fides xp̄iana quō fuit pbata et p̄ q̄t furnellos purificata. Purior ē auro liquefacto. nō oportet q̄ dubitare in alio quo. s; vt floren⁹ florentie ponat̄ in bursa cōscientie. dicēdo Credo in deū. Modicū nūc scz in hac vita si optet tristari. q̄ multi h̄nt multas temptatōes de fide. s; si eis displicet nō peccāt. in varijs temptatōib; vt probatō fidei vestre multo p̄ciosior sit auro q̄d p̄ ignē pbatur. j. Pet. j. Dico q̄nto q̄ in siluestro fuit alta eminentia in potestate. scz faciendū miracula. vt dixi de boue. Sed mō dicā aliud de dracone. Post p̄uersionem impatoris et p̄dictoz iudeoz. quidā draco posuit se in q̄ dampfunda fouea infra ciuitatem rome et ex suo anhelitu corrupto et infecto moriebatur quotidie i ciuitate vltra. ccc. p̄sonas. int̄m q̄ depopulabat. Propter q̄d pontifices idolorum venerūt ad impatorē indirecte innuētes q̄ ex quo fact⁹ est xp̄ian⁹ illa plaga eis accidit. quasi dicēdo. q̄ meli⁹ esset si adhuc esset gentilis. Ecce qualis temptatio. De t̄li casu respondit impator. Ego p̄uidebo. et vocauit b̄m Siluestz dicens q̄ in h̄ p̄uideret. q̄ posuit se in oratione. in q̄ apparuit sibi beatus Petrus ap̄ls dicēs. q̄ sine timore d̄scenderet ad eum in foueā in qua erāt centū octuaginta q̄ dñs. qui d̄scēdit cū cruce in vna māu et corda forti d̄ filo in alia et ligauit draconem. De hac ligatione propheta Iohannis. Et vidit angelum d̄scēdentē de celo habentem clauem abyssi et cathenam magnā in manu sua et apprehēdit draconē serpētē antiquū quē

est diabolus et sathanas. et ligauit eum per annos mille. et misit eum in abyssum. et clausit et signauit super illum ut non seducat amplius gentes donec consummentur mille anni. et post hoc oportet illum solui modico tempore. Apoc. xx. Omnes sancti doctores et glorie ordinarie exponunt sathanas ligari per lucifero. qui mille annis debuit ligari. et post tempora antixpi dicitur solui ad temptandum. scilicet ligatus fuit tempore siluestri quando scilicet impator fuit uersus. Et dico quod iste mille anni per quos debuit ligari inceperunt computari a beato Siluestro. qui in figura ipsum ligauit. et iam illi mille anni sunt completi. Solus enim mundus stat in quadam qua pro rogatione. etc.

In octaua sancti Stephani.

Ecce uideo celos

apostolos. Act. vii. Uolens inclinare corda uestra ad amandum celestia et despiciendum terrena. uolo in hoc sermone declarare uobis aliquas celestium conditiones. Scilicet prius salutem ego Maria. Pro breui declaratione et materie introductione sciendum. quod inter homines et iumenta deus posuit istam diuisionem. quod iumenta sunt terrestria. et nihil habent celestia. scilicet nos homines principaliter per formam. scilicet animam habemus celestem. Est enim anima rationalis substantia spiritualis et supercelestis propter habitacionem quod licet corpus corrumpatur sicut corpora iumentorum. anima tamen in celum tanquam propria habitacione ascendit nisi originale peccatorum impediat. Iohannes apostolus. Scimus. non dicit opinamur. quoniam si terrestribus domus nostra habitationis dissoluatur quod edificacionem ex deo habeamus domum non manufactam scilicet eternam in celis. i. Co. v. Iumenta homo quia nihil habent in celo terram respiciunt. Ideo de eis dicit scriptura. De terra facta sunt et in terram pariter reuertuntur. Eccles. iij. Propter differentiam inter homines et iumenta. Iohannes de nostra habitacione loquens thema dicit. Ecce uideo celos apostolos etc. Ideo si volumus possumus intrare ut filij ad domum patris. Patet thema. Quando celi habent tres diuersas dispositiões seu habuerunt.

Prima. fuerunt duri impenetrabiliter.

Secunda. fuerunt molles delectabiliter.

Tertia. fuerunt aperti uniuersaliter.

De tertia loquitur thema. Ecce uideo celos apostolos etc. Quantum ad primum etc. fuerunt duri impenetrabiliter. Ista conditio celorum fuit a transgressione primorum parentum. et durauit usque ad christum. inter quos anime hominum que sunt spiritus subtilissimi plus quam aer et lux que transit per fenestram vitream. et

etiam plus quam uox. subtiliores sunt anime. Ratio. quod nulla creatura potest impedire eorum egressum uel ingressum. ut patet de spissitudine terre quam transeunt descendendo ad infernum uel purgatorium. Cum tota ista subtilitate nulla virtute poterant intrare celum. Ecce quomodo erant duri impenetrabiliter. De hoc Job plangendo dicebat. Tu fabricatus es celos. qui solidissimi quasi creta fusi sunt. Job. xxxvii. Ratio huius dispositiões fuit. quod omnes creature tam terrestres quam celestes fuerunt create per deum ad fruendum hominum. quod deus pro se non indigebat. Iohannes deus quando uoluit facere hominem dixit. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. et prestat piscibus maris et uolatilibus celi et bestiis terre uniuersis creature. scilicet corporali. Gen. i. Ideo propter peccatum hominis non solum inferiora. sed etiam celestia deteriorata sunt. Quia sicut quando aliquis magnus nobilis seu baro facit aliquod magnum delictum seu peccacionem contra regem. rex destruit sibi terram. Ita deus fecit quoniam ille magnus et nobilis baro Adam peccauit deus vastauit terram. et uoluit omnia annihilare ut prius. sed destruxit minuendo uirtutes ad fructificandum. Secundo aquam et aerem. quia non est ita purus. postea ignem et celum. Nam scientia est indeterminate theologorum in quarto sententiarum. quod de omnibus rebus abstulit deus septem partes uirtutis et proprietatum et qualitarum. scilicet de claritate solis. lune. et stellarum. septem partes amouit. Ideo celum quod ante transgressionem et peccatum erat apertum hominibus. non solum animabus sed etiam corporibus propter peccatum induratum fuit. non solum corporibus humanis. sed etiam animabus. non solum peccatoribus. sed etiam sanctissimis. De istis auctoritas. Si non obedieritis mihi. addam correctiones uestras septuplum propter peccata uestra. et conteram superbiam uestram duritiam. daboque uobis celum desuper sicut ferrum et terram eneam. Leuitici. xxvi. Nota addam correctiones uestras septuplum propter peccata uestra. Omnia peccata mortalia que possunt fieri reducuntur ad ista septem. Ratio. quia in septem possunt gentes peccare. Primo in honoribus. officiis. dignitatibus. possunt peccare inordinate contra deum appetendo et sibi procurando. Ecce hic peccatum superbie. Alia autem dona sunt temporalia. ut diuitie. blaudum. uinum. oleum. et huiusmodi. Si inordinate et contra dei preceptum lucent. Ecce hic peccatum auaricie. etc. Tertia bona sunt

bona delectatōis carnal. z qñ inordinate re-
cipiūt seq̄ luxuria Quartū ē amicicia prior
Istō bonū nō hñt iumēta qz vnū nō curat d
alio. Et qñ hoies d amicicia n̄ hñ se gubnant
seq̄ inuidia. Quintū bonū est cibp necitate
vite. s3 qñ inordinate sumit sequit pctm̄ gule
Sextū bonū ē inimicōz. qz ex eis fabricant
corone paradisi. Nā si bñ laureti⁹ z vinceti⁹ nō
habuissent inimicos nō fuissent vt martires
coronari. Itē si castitas nō habuissz inimicā
luxuriā. s3 gies nō habuissent aureolā. Sep-
timū bonū est tps. p̄ciosum bonū est intm̄ qz
si vn⁹ dānat⁹ posset h̄re tm̄ tēps q̄tū duraret
vnū Aue maria. ita vt essz viator. posset sal-
uari. Et qñ male expēdit. ecce pctm̄ accidie.
Et his septē bonis si inordinate sumāt sunt
septē pctā mortalia. Ecce q̄re d̄t. addam cor-
rectōes v̄as septuplū p̄ pctā v̄a. s. infirmi-
tates. mortalitates. caristias. siccitates. guer-
ras z malignitates. Sc̄do d̄t. Et p̄terā sup-
biā. zc. Et nō fac mētionē de alijs pctis. Rñ/
deō. qz nūq̄ sit pctm̄ mortale qñ habuerit in-
itiū in supbia Illō pctm̄ includit omnia alia
pctā. Verbi grā. q̄re aliq̄s ē auar⁹ faciēs vsu-
ras. furta. zc. qz nō vult hūiliari ad fuādum
mādatū dei. Nō feneraber⁹ fratri ad vsurāzē
Idē de luxuria. Jā em̄ de⁹ dedit hoi reglām
certā. s. in actu matrimonij fuādo moduz. zc
Alij aut vt nō curēt de illo actu s3 nolūt sub-
ijci legi dei. Ecce supbia istō pctm̄ icludit. zc
Idē de gula. iā dedit reglām in cibis sume-
re necessitatē p̄ vita corpis sustētanda. s3 gu-
losi nolūt fuare. Ecce supbia. Et s3 n̄ dicāt
ore. nolo fuare. tñ ope oñdunt oppositū Idē
de inimicis. De⁹ p̄cepit ne recipiāt vindictā
nec in ore nec i corde habeāt eis malā volun-
tatē. z nihil fuāt. Ecce supbia. Et iam dedit
legē ne pdam⁹ tps. s3 in opib⁹ spūalib⁹ simus
diligētes. z nihil facim⁹. Ecce supbia. P̄t3 ḡ
qz omne pctm̄ h3 radicē z initiū i supbia. Ec-
ce q̄re d̄t. Et p̄terā supbiā. zc. Tertio. Et da-
bo vob̄ celū desup sic ferz. Dicit scriptura qz
orōes hūiles z deuote facte p̄ vos sūt sagitte
penetrātes celū z ascēdunt vsq̄ ad xp̄um ad-
uocādop vob̄. vt p̄curator vel aduocat⁹ corā
iudice. D̄o hūiliātis se nubes penetrabit. et
donec appropinquet nō solabit. z n̄ discedz
donec altissimus aspiciat. z dñs n̄ elongabit
Ecc̄i. xxxv. S3 qñ sum⁹ i pctis celū ē ferreū z
non possum⁹ penetrare celū. Quarto z dabo
terrā enēā. ne. s. fructificet. z i cassum p̄sumet
labor v̄z. Ecce de p̄ma celozum dispositiōe.

Quātū ad sc̄dam celozū dispositiōz. Trans-
actis q̄ncz milib⁹ ānis. in q̄bo celi fuerūt du-
ri. subdita p̄ma dispositiōe celi mutauētz di-
tione z fuerūt molles z dulces delectabilē. Et
durauit ista dispositiō a xp̄i incarnatōe vsq̄
ad ascētionē. Rō h⁹ dulcedis z mollificatiōis
est. qz q̄diu possz ferrū ad ignē applicari et in
igne stare liq̄ficeret. Ita exq̄ ille ignis infini⁹
diuini amor⁹ ardētissimi z dulcissimi de quo
ap̄ls. De⁹ n̄ ignis p̄sumēs est. Heb. xij. p̄rāsi-
uit celos veniēdo ad nos. iā ip̄i celi mollissi-
mi z melliflui facti sunt. Jō cātat eccl̄ia in na-
tiuitate dñi. Hodie de celo pax h̄a descendit
hodie p̄ totū mundū melliflui facti sunt celi.
Nota nō d̄t mellei. s3 melliflui. i. stillātes gut-
tas dulcedis i cordib⁹ p̄tēplatorū. s3 terreni
hoies z carnales n̄ gustāt. Rō h⁹ dispositiōis
est p̄ s̄riū ad p̄mā. Nā p̄ aduētū filij dei ml̄tū
meliorata est hūana p̄ditio. z deteriorata om-
niū rez causalitate oīa p̄porcionabilē fuerūt
deteriorata. als nō fuissz p̄ortio. Nō at hō
est meliorat⁹. qz exq̄ rex duxit i sp̄sam filiam
rustici. oēs de illo genere meliorant. Ita de
xp̄o rege ducēte sororē n̄am naturā hūana z
in sp̄sam. oēs nos sum⁹ meliorati etiā create
s3 marie celū. De h̄ d̄t d̄o i ps̄. De⁹ cū egredere-
ris i sp̄spectu ppli tui. cū p̄rāsires i deserto Ter-
ra mota est. etenim celi distillauerūt a facie di sy-
nai. a facie dei isrl̄. Pluuiā volūtariā segregā-
bis de hereditati tue. z infirmata ē. tu h̄o p̄-
fecisti eā. Aialia tua habitabunt i ea. pasti in
dulcedine tua paupi d̄. ps̄. lxxij. Nota secre-
ta cū d̄t. De⁹ cū egredere-
ris i sp̄spectu ppli tui.
Ecce h̄ t̄agit mysteriū incarnatōis filij dei.
Rō. qz q̄o est theologie. z bñ Bern̄. i eplā ad
bugonē d̄ sc̄to victore. qz i die incarnatōis
om̄s angli viderūt ip̄m incarnatū. Jō d̄t i cō-
spectu ppli tui. s. angli. Dicat quō sunt nouez
ordies āglōz. Ordo altior ē seraphin Sc̄os
cherubin. z sic d̄ alijs descēdēdo. Cogitate qz
modo egrediebat. nō itelligat⁹ p̄ motū localē
s3 p̄tēplatorū eoz z visionē quō in q̄libz or-
die dicebat sibi. O dñe assumat⁹ naturā hūa-
nam. z nūqd̄ hoies sunt nobiliores nobis. zc
Et sic omnes angeli sciuerunt in celo In ter-
ra aut solum sciuit virgo Maria. que eū p̄ce-
pit. Cum p̄transires in deserto. h̄ t̄agit nati-
uitatem xp̄i. Iste mūdus dicebat loc⁹ des̄t⁹.
Ratio. quia licet tūc mūdus esset bñ popula-
tus. z hominib⁹ associat⁹. tñ sicut p̄sona asso-
ciata nisi habeat deum dicitur deserta Sed
si habet deum per gratiam. licet sit in des̄to.

nō est sola. Et qz tūc mūd^o expectis non habe
bat deū. Jō dī. Et cū ptrāsires. s. p. virginē q̄
fuit via p quā venit i desertū h^o mūdi Terra
mota ē. s. ex edicto impatoris. vt q̄libet p̄fite
ret in suā ciuitatē Eli distillauerūt a facie di
synai igniti. s. caritate. Ecce cā. a facie dei isrl̄
Ecce effect^o. qz vt mūdus videret deū p fidē
Ecce scōa celoz dispositio Quantū ad ter
tiam. zc. Sūt apti vninersaliē. Jō dī thema
Ecce video. zc. Ista dispositio incepit i xpi
ascensione. z durauit vsqz ad diē iudicij. In
introitu xpi z sanctorz porte fuerunt aperte.
Lhryf. loquēs de p̄ditōibz celoz dī. Erāt p̄^o
obstacula q̄dā q̄bz obsistētibz aīe defunctorū
introire nō poterāt celos. S3 nota qualiter
xpo ascendente obstacula amota sunt fm q̄
tāgit p̄pha dō. ps. xliij. Attollite portas p̄ci
pes v̄ias. z eleuamī porte eternas. z introi
bit rex gl̄e. Et date fuerunt due r̄siones. s. q̄
erāt duo obstacula. Primū est in regiōe aeris.
zc. vbi est maior multitudo demonū trāsitus
obseruātū. z qñ angli dixerūt eis. Attollite zc
r̄nderūt. Quis ē iste rex gl̄e. zc. Et sc̄ti angeli.
Dñs fortis z potēs in pl̄io. zc. q̄. s. vicit vestruz
p̄ncipē. z fugerunt. Et sic amotū est p̄mū ob
staculū sc̄is p̄sonis Scōm obstaculū erat
sc̄toz angeloz celū custodientū. q̄bz dictum
fuit. Attollite portas. zc. R̄nderūt. Quis est
iste rex gl̄e. nō ignorāter s3 admiratiue. qz tā
tam gl̄am dat aīabz. z sic apti sunt celi. Ideo
beat^o stephan^o q̄ post xpi ascēsiōnē passus est.
vidit celos apertos. ideo nō dubitauit mori.
Quādiu em̄ viuim^o celi sūt nob apti. et post
mortē nō apunf nisi iā in vita fuerint aperti
Lū intrauerit p̄familias. z clauerit ostium.
incipietis foris stare z pulsare dicentes. Dñe
dñe api nob. Et r̄ndens dicet vob. Amē di
co vob. Nescio vos vñ sitis. zc. Lu. xliij. No
ta. clauerit ostiū. s. p̄coris. Ergo festinemus
nō expectem^o mortē. Nec iuuenis expectet se
nectutē. qz etiā hirc^o v̄l agn^o morif sicet ouis
Nec san^o expectet infirmitatē. Ne accidat no
bis sic legif de duobz viatoribz simul ad suaz
villā ambulātibz (Dicat p̄bola) q̄ villa ha
bebat p̄suetudinē portalia claudēdi i sero. qz
vñ remāsīt i prato amenissimo. z porte fuerūt
clausē. zc. Villa nostra ad quā nos sum^o am
bulātes est paradysus. qz nō hēm^o h manentē ci
uitatē. ad Heb. vlt. Et in nocte. s. culpe. clau
dit. Jō optet venire d̄ die. s. cū claritate ḡtie.
S3 mūdani remanēt iā prato luxurie. Aua
ri in fonte mōtis auaricie. Supbi in arbore

vanitatis. in vestitu. ornatu. zc. S3 prudēs
trāsīt cū labore p̄nic. v̄l p̄ tpe veniat ad portā
zc. Jō apl̄s. Festinem^o ḡ ingredi i illā req̄em
ad Heb. iij.

In octaua sancti Iohannis euāgeliste.

Hic est discipulus
ille quē diligebat ihs. Jo. vi. Sic i
festo beati Iohis p̄dicauī de amo
re quē xps habebat ad beatum Iohem sup
om̄s alios. Nō volo p̄dicare p q̄ opa possu
mus nos diligere a xpo. S3 p̄us salutē virgo
Maria. Verbū themat^o p̄rie dī de brō Jo
hanne euāgelista. Diceret aliq̄s Nūqd xps
diligebat om̄s alios apl̄os. imo. q̄re ḡ dicit.
Hic est. zc. Licet em̄ xps diligeret oēs alios
magno amore. singlarē tñ amorē z familiari
tatē hēbat ad br̄m Iohem. sic parētes natu
ralit̄ diligūt om̄es filios. s3 singlarit̄ diligūt
eis magis similitōrē. gratiosiorē. z pulcriorē
Ita xps diligebat om̄s. s3 singlarit̄ Iohem
sibi s̄lem i puritate z ḡnitate. Beda. Dilige
bat Ihs iohem nō exceptis ceteris singlarit̄
solum. s3 p̄ ceteris q̄s diligebat familiarit̄ vnū.
quem sp̄ealis p̄rogatiua castitatis ampliori
dilectione fecerat dignuz. Ecce quare de be
ato Iohanne p̄rie dī thema. Et dicit Beda
rōem dilectionis. s. puritatez vite. Nō vide
amus si sunt alie rōes sen v̄tutes ex q̄bz deus
diligat nos. Ego amore v̄ri q̄sui z iueni se
ptem virtutes.

Prima est p̄templatio de sapientia.

Scōa dilectio de beniuolētia.

Tertia obseruatio de obedientia.

Quarta simplicitas de p̄scia

Quinta puritas de p̄tinentia.

Sexta largitas de misericordia.

Septima vnites de p̄cordia.

Et p̄ oibz insimul pōt q̄s diligere a deo. z d̄ ta
li poterim^o dicere. Hic est discipul^o ille quem
zc. Dico p̄mo qz p̄templatio sapientie ē rō
quare homo diligit a deo. Quando em̄ cre
atura dat se p̄templationi diuine. legēdo. stu
dendo. sermones audiendo. deuote orando.
z per ista visibilia deum intuendo. ex mundi
gubernatione z p̄uisione. diuinam p̄udenti
am p̄siderando. gloriā paradisi z penas in
ferni meditando. talis creatura multum di
ligitur a deo. Auētas. Fundamenta eius in
montibz sanctis. diligit dñs portas syon sup
omnia tabernacula Jacob. Psalmo. lxxxvi.

Nota secreta. Fundamenta eius. scilicet

ptēplatiui. i. mōtibz sc̄tis. s. articul' fidei. Ta-
liter em̄ d̄z fundari ptēplatio ne sit ḡ aliquez
articulū fidei. qz edificii sine fundam̄to cito
cader. diligit dñs portas syon. i. ptēplatiōes
Porte dicūt sensus p̄ q̄s hō ptēplaf. Si ei hō
ptēplaf legēdo sacra sc̄pturā. tē ocli sūt por-
te. si audiēdo s̄mōes. aures sūt porte. si oran-
do. os zc. sup oia tabernacla iacob. P̄ziarche
nō edificabāt domos. s̄z hēbāt tēdas mobi-
les seu barranas. z sign̄t sc̄ias phozū mobi-
les z trāsitorias i fine mūdi. Astrologia qz n̄
erit mor' celi. Itē nec ifluētia nec generatio.
nec corruptio. tūc nō erit necāria medicina.
qz null' erit infirm'. nec regle grāmaticorum
seu logicoz erūt tūc necessarie. Jō dicūt ille
sc̄ie tabernacla iacob. qz mobilia. Vult ḡ di-
cere qz mag' de' diligit ptēplatiōes etiā vnius
vetule. ḡ his que fidei sunt. q̄s ptēplatiōes
phoz ḡ astr'. zc. Reminē diligit d̄s nisi eū q̄
cū sapia inhabitat. s. ptēplatiōis. Sap. viij.

Sc̄da ē dilectō d̄ beniuolētia. Inuenit ei
duplex amor siue dilectō. s. de ꝓcupiscētia z
beniuolētia. z ex sc̄da hō diligit a x̄po. Amor
em̄ beniuolētie est rōne bonitat' rei dilecte.
qz tota rō de beniuolētia amoris est i re dile-
cta. qz sc̄z est bona. vtilis. deuota. sc̄ta. Amor
aut' ꝓcupiscētie ē qñ vnū amat ꝓt aliud. vt s̄
tuus amat dñm rōe salarij. vl' amor pedago-
gi rōe filij. Vos em̄ diligit' m̄rem z filiū. sed
alia rōe diligit' filiū. qz caro v̄za. zc. Ideo ille
amor d̄z beniuolētie. Et alia rōe diligit' ma-
gistz. qz ꝓt filiū. Jō ille amor d̄z ꝓcupiscētie
Idē de amore filij vl' filie z nutrice. Ita aliq̄
amāt deū amore ꝓcupie. z n̄ placent dō. Aliq̄
aut' amāt eū amore beniuolētie. z istos diligit
de'. Verbi grā. Si tu diligis deū vt det ti-
bi diuitias tpales. honores. z dignitates. er-
go pl' diligit' creaturā q̄ creatorē. qz si diligit'
m̄rem ꝓt filiū. pl' diligit' filiū. qz ꝓpter qd
vnū qd qz tale z illd mag'. s̄z si diligit' deū ꝓt
suā ifinitā bonitatē. clemētiā. miām. ita qz to-
ta rō dilectōis sit i eo. tal' amor est bon'. et est
amor beniuolētie. Ita qz de amore ꝓcupiscē-
tie nō faciat' rōem antecedentē. dicēdo. dili-
gam deū vt det mibi diuitias. zc. bonam fa-
mā. vl' glām etnā. S̄z faciat' d̄ ea effectū ꝓse-
quentē. isto mō dicēdo. Si bonū d̄z diligit'
de' est sūme bon'. vtil'. pulcer. vl' misericors.
Ideo volo diligere vos dñe. Et vos dñe dile-
ctoribz v̄zis dat' bona tpalia. honores. bonā
famā. z glām. spero dñe qz etiā dabit' mibi.
Isto mō nō ponit' amor creaturaz ꝓ rōe. s̄z ꝓ

dispositōe. Tal' amor est beniuolētie. z tales
diligit de'. Auctas. Ego diligentes me dili-
go. Et sequunt' effect' ꝓsequētes cū subditur
Decū sē diuitie z gl'ie opes supbe z iusticia
Prouer. viij. Opes supbe sūt diuitie. hono-
res. qz dāt occasionē supbie. Jō x̄ps. Qui di-
ligit me diliget' a p̄re meo. Dñe z qlis effectus
sequit' vl' seq̄t. Rūdet. Ego diligā eū. z mani-
festabo ei meipm. Jo. xiiij. Dic ꝓ grām. z in
futuro ꝓ glām Tertia est ꝓsuatio obediē-
tie ad dei mādata. Quā hō ꝓ ista refrenat se qz
aū ꝓmitteret se occide q̄s facere ḡ di mādatū.
tal' diligit' a x̄po. Rō. cui libet dño ē amabilis
psona. villa. ciuitas. seu t̄ra sibi obediēs. In-
obediētes aut' odit z conat' destruere. Idē d̄
deo. Si q̄s s̄monē meū s̄nabit. Ecce obedi-
entia. ꝓt me' diligit' eū. z ad eū veniemus. sc̄z
ego z ꝓt z spūsc̄tus. Jo. xiiij. Dicat quō aia
est creata ad imaginē trinitat'. qz sic est vnus
de' i essentia. z tres p̄sone. ita z aia vna z tres
potētie. Cū ḡ d̄t. z mātionē apd eū faciemus
In memoria em̄ p̄sona patris manet ꝓ fcoz
dationē opis creationis. In intelligētia p̄so-
na filij. Volūtas aut' est camera spūsc̄ti. Et
ad voluntatē ꝓtinet desiderare dei bonitatē.
que spūsc̄to attribuit. Ecce quale signuz
amoris. ac si rex amore vellet veire ad domū
rustici z quiescere ibi. Jō dic' beat' Jobānes
Qui manet in charitate in deo manet. z de'
in eo. j. Joh. iij. De ista obedientia ad prece-
pta dei d̄t x̄ps. Si ꝓcepta mea seruaueritis.
manebitis in dilectione mea. sicut ego ꝓce-
pta patris mei s̄nauī. z maneo i ei' dilectōne
Et loquitur inquantū homo. quia seruauit
ꝓcepta patris. Joh. xv. Quarta est simpli-
citas de conscientia quando homo in omni-
bus suis factis dictis z operibz habz cor ad
deum z intentionē rectam. non habz cordis
duplicitatē vel triplicitatē. placeat vl' dis-
pliceat cui voluerit. solum qd placeat deo.
Aliter quando homo dicit. tenebo bonā vi-
tam. zc. vt gentes laudent me vel honorent.
vel vt habeam hominuz familiaritates. cor
est multiplex. Legitur in tertio libro biblie.
videlicet Leuitici primo z secundo. qz erant
tres species sacrificiorum.

Primū erat hostia pacificorum

Sc̄dm erat sacrificiū ꝓ peccato

Tertiū sacrificiū holocausti

Primū offerebāt ꝓ grā a dō recepta. De q̄ fie-
bāt tres ptes. Pinguedo z sanguis offerebāt
dō z ꝓburebāt. Sc̄da sc̄z pectus et spatula.

de extra dabat sacerdoti. Tertia ps. s. totū aliud erat offerētis. Ecce triplicitas. Scdm sacrificiū erat p pctō. vt dō remittet sibi pctā. De isto fiebat solū due ptes. pma offerebatur deo. Ecce simplicitas. Hoc p mū sacrificiū placebat dō. s. mag' scdm. s. maxime tertiū. Ita est de vita nra. Alij offerūt se dō p penitentiā vl' p ingressum religionis. s. faciūt de se tres ptes. Pinguedinē deuotiōis dāt deo cui vellēt placere. Scdo vellēt hē bonā famā. Tertio vellēt hē diuitias. nō tñ deum qz iam nō esset sacrificiū. Istud sacrificiū placet deo. Alij offerūt se deo scdo mō. qz cupiunt placere deo. scdo cupiūt hē bonā famā z placere gentibz. nō curāt de diuitijs. Istō sacrificiū mag' placet deo qz p mū. s. sup omnia est sacrificiū holocausti. qñ solum curat placere deo dicēdo Sufficit dñe qvita mea placeat vob. nō curo si placet vl' displicet gētibz. S. diceret aliq. Nūqd dō apls Prouidentes bona. nō tñ corā deo. s. etiā corā hominibz. Ro. xij. Intelligit nō rōe fame. s. timore dei. Et de ista simplicitate dō David. Scio dñe de me qz pbes corda z simplicitatē diligas. Un z ego i simplicitate cordis mei les obruli vniuersal. j. Paral. xix. Percōtrariū. multiplicatē scie odit de. Dicat hic historia de Isaac pziarcha. cui' vxor peperit duos filios gemios. s. esau z iacob. Esau aut erat tot' multiplex z dilatat' in negocijs. diē text'. Quibz adult' fact' est esau vir gnarus venādi. i. astut'. z homo agricola. Jacob aut vir simplex z habitabat in tabernaculis Gen. xxv. Et dō deus Malach. j. Jacob dilexi. Esau odio habui. Quinta est puritas de ptenentia. Ista est ratio qre p alijs dilexit xps Johem. Puritas em pscientie est quando vir z vxor seruāt sibi mutuā fidelitatem z modū. zc. De alijs aut q nō sunt de mrimonio non curare de illo actu quomodocunqz. Tales diligunt a xpo ex puritate cōscientie. Rō est. Christ' est in domo sua que dom' sumus nos. ad Heb. iij. Infidelis autē est domus diaboli. ideo qñ baptisat exorcisatur vt diabol' eijciat. Iō cauendū est ab immundicijs. Ideo dicebat xps deo pzi p os David. Dñe dilexi decorē domus tue. s. psonē xpiane. z locum habitationis glorie tue. Ps. xxv. Nota differentiā inter domū z locum habitationis. cum dicit. Domine dilexi decorē domus tue. z locum habitationis glorie tue scz si sit pulcrū. non cogitādo nec desideran-

do immūdicias. Ideo Prouer. xij. Qui diligit cordis mundiciā ppter grām labioz suorum. habebit amicū regē. Sexta est largitas misericordie. Qñ em psona est liberalis i elemosynis dandis. vel de spūalibz vel de temporalibus. Elemosyne spūales sunt bōe doctrine. pdicationes. zc. tunc datur prandiu animabz de pane celesti. Dicūt aliq. Fratres semp petūt z nunqz faciūt elemosynā. imo de cibo scientie parato in coquina spiritus sancti dant elemosynam paupibz ignorātibz zc. Item redimūt captiuos. qñ pdicator cum thesauro sapientie redimit aias de captiuitate diaboli. Item induūt nudos virtutibus. Item cōsolant tristes ad patriam puocando. Idem de illis qui faciūt elemosynas corporales tales diligūt a deo. Rō est. Si vos habetis plures agros. claz est q plus diligitis z seminatis campū q abundant' reddit fructum. Iō dñs Ihs xps est seminator. psonē vite humane sunt agri. diuitie sunt semia di. Ipe em seminat abundanter dans vob libere. z vos redditis vnū denariū fractū. vel zc. sed de illo q facit magnū fructū elemosynaz. Dicit de' in isto agro volo seminare. quia dat abundanter. Dilarem datorē diligit deus. Potens est aut de' omnez grām abū dare facere in vobis. Dispersit dedit pauperibus iusticia eius manet in seculū seculi. ij. Co. ix. Item David. Diligite misericordiā z iudicium. ps. xxxij. Septima est vnitas de concordia. Qñ em in domo vir z vxor p cordāt. Vxor enim obedit viro fm deum. z vir non despicit eam s. p corditer viuūt. Idē de communitate qñ maiores non odiūt nec despiciunt minores. nec diuites paupes. tales diligunt a deo. Rō b' est. qlibet diligit pl' domū ppriam qz alienā. Dom' dei z loc' est vbi est pax z p cordia. Factus est in pace locus eius. Per oppositū vbi sunt diuisiones z guerre ē diabolus z locus demonum. Dicat miraculum qd legit in vita beati francisci de ciuitate sicut diuisa. z cum semel in duabz partibus essent diuisi volētes se interficere. beat' franciscus habuit p reuelationē qz demones faciebant illā cōmotionē totā. eleuatis oculis vidit infinitos demones sup ciuitatē q mouebant corda gentiū zc. qz expulit beat' franciscus. z statim secuta est int' eos pax. Fact' est in pace loc' ei'. Iō apls. Pacē habete z deus pacis z dilectionis erit vobiscū. ij. ad Corinth. vltimo.

In octava Innocentium.

Accipe puerum et

matrem eius et fuge. **Dat. ij.** Pro declaratione huius verbi introductione materie recordor de vno notabili serbo. b. Gregorio di. q. ad informandum homines in scripturis per proficiunt exempla. s. opavisa que serbo. Nam maior impressio fit in hominibus oculis videndo quam auribus audiendo. Verbi gratia. de homicidio per commouet et turbat ille qui vidit quam ille qui audiuit. Idem de alijs. Idem dicit. q. melius est exemplum de visu quam de auditu. Exemplificet etiam de magistro vicioso qui docet discipulum ore de bonis moribus. per puer informabit exemplo eius male vite quam serbis sue doctrine. Idem dicit Grego. Dia in nobis vicioz mala mortificavit fide tua quam lingua nostra loquitur etiam moribus vite fateat. Idem tempus et magister veniens ad informandum nos de scripturis. non solum serbo voluit nos informare: sed etiam ope. Sicut pictor volens docere discipulum. non solum docet. sed exemplum in imagine ope ostendit. Idem Act. j. Lepit ihesus facere docere. Ad propositum. In alias scripturas nobis necessaria est serbus prudentie in periculis vitandis. q. periculis fluminum. periculorum latronum et. ij. Cor. ij. Et nisi esset magna necessitas. s. propter honorem dei vel utilitatez primi: homo vitando pericula debet fugere. iuxta dictum christi. Cum autem persequerentur vos in civitate ista fugite in aliam. **Dat. r.** Et primo ostendit ope fugiendo Herodis periculum. videns non esse necessitatem nec utilitatem mori puer fugit. h. dicit verbum thematis. Accipe puerum et matrem eius et fuge. In die veneris scilicet non fugit. imo venit obviam eis di. quem querit. et. Job. xvij. q. tunc mors sua erat utilitatis propter suam propter ordinacionem. Patet tertia. Ex qua scitis rationem fuge oportet de ea tria puncta declarare.

Primum quomodo fuit revelata divinitus.

Secundo quomodo fuit pericula humanitus

Tercio quomodo fuit revocata temporaliter.

Quantum ad primum et. q. christus debuit sic mutari de regno ad regnum ut deus revelavit. De hoc dicit evangelium breviter. Angelus domini apparuit in somnis ioseph di. Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut Herodes querat puerum ad persequendum eum. Nota hic duas questiones. Prima. quare ista revelatio fuit facta in somnis de tam magno negotio. quia multa somnia sunt que creduntur divine revelationes et sunt illusiones. Rursus. q. revelatio

divina requirit dispositionem in persona cui debet fieri. s. tranquillitatem cordis et quietem mentis. et segregationem negotiorum secularium temporalium. q. tales sollicitudines sunt ut nubes claritatez solis divini radii impediunt. Hoc ostendit in vita patrum de istis tribus socijs: quorum unus elegit vitam solitariam. Alius elegit vivere infirmis in hospitali. Tercius tractare paces. Primum habebat magnas revelationes. alij duo non. immoderatum occupati. in bonis tamen negotijs. Et isti duo ierunt simul ad visitandum tertium solitariam. qui dixit eis. quomodo erat solatus et. Alii respondendo dixerunt q. nullam habuerunt revelationem. Tunc ille accepit pelvum plenam aqua et commovit aquam et. dixit. Tale est cor hominis in negotijs occupatum. sed separatim a negotijs et. est sic aqua quieta. et tunc apparet in ea imago divine revelationis. Patet ergo q. divina revelatio requirit cor quietum. Ideo dicebat de personis in negotijs occupatis. Vacate. s. a negotijs et curis superfluis. et videte quomodo suavis est dominus. in psal. lxxv. et. xxxij. ultima particula. Non ad propositum Licet ioseph esset homo iustus. sanctus et bonus. tamen non habebat vigilando cor quietum. timebat enim vigilando Herodem: ne christum occideret et totum alteratus. Sed cum dormiret habebat cor quietum. et tunc habuit divinam revelationem. Ecce angelus domini apparuit in somnis et. Ecce quare in somnis fuit facta. De hoc audivimus. Per somnum in visione nocturna quomodo irrumpit sopor super homines et dormiunt in lectulo Tunc aperit aures viros. et erudiens eos instruit disciplina. ut auertat hominem christianum. s. et liberet eum a superbia. scilicet Herodis. Ervens animam eius a corruptione. et vitam illius ut non transeat in gladium. Job. xxxij. Si dicat. dum est dubium quomodo potest se regere homo et determinare ut sit somnum aut revelationem. Dicat q. quomodo est revelatio dei cum tanta certitudine venit in claritate ac si oculis proprijs videretur. Ideo dicit apostolus de quadam revelatione quam habuit. Scio cui credidit certissimum. ij. Thimo. j. Item dicit. b. Aug. in li. scilicet. de matre sua que habebat multas revelationes. Non mea nescio que sopore. quod verbis exprimere non poterat dicebat se scire distinguere inter deum revelantem et animam somniantem. alio revelatio prophetarum non fuisset certior vera. q. in somnis et. Ecce quod dicit deus. Si quis fuerit inter vos propheta domini: in visione apparebo ei. vel per somnum loquar ad illum. Numeri. xij. Secunda quomodo est. quare ista revelatio de fuga christi ad infideles non fuit facta sergini Marie. que erat factior ioseph. que

erat ita q̄ta vigilās sicut dormiēs. ⁊ sibi vigi
lātī apparuit gabriel q̄n salutavit eā ⁊c. Rñsio
q̄ licet s̄go Maria incōpabilit̄ eēt magis sā
cta q̄ ioseph. tñ ad ostēdendū q̄ regimen do
mus ad vix ptinet ⁊ nō ad mulierē. ⁊ q̄ muta
tio dom⁹ ⁊ bñoi ad aliud regimen ptinebat.
scz ad ioseph. ideo ⁊c. Ideo fuit lex impator⁹
Assueri p̄firmata i textu biblie di. Cūcetero
res tā maior⁹ q̄ minor⁹ deferāt maritis suis
honorē. Dester. j. Dic mulieres habēt exem
plū cogitādo. quō s̄go Maria erat nobil. q̄
de genere Dd. pulcra ⁊ scā. ⁊ de⁹ voluit vt eēt
subiecta spōso suo. Ervos dicit. Certe nihil
fiet i domo nisi illud qd̄ ego volo. gallina cā
tabit i domo. iō sunt tot diuisiones inter vi
ros ⁊ uxores. q̄ s̄ ius diuinū hūanū ē q̄ mu
lier dñe. De s̄ sunt i causa vetule aliq̄ dicen
tes spōse. Ecce filia. mō est hora dū spōsus di
ligit vos. recipiat̄s dominiū. canet gallina
sp̄ris dñe. D malū ⁊ iniquū p̄siliū. q̄ susti
net talia. q̄ dñi durat panis nuptiaz. durat
ille hō fatu⁹. Sed postea hō cognoscit scz di
cit. D ista stulta vult dñari. Et ecce tumult⁹ i
domo. Ideo bona vxor d̄z honorare vix suū
⁊ h̄e eū vt dñm. Ecce qd̄ dicit ap̄s. Mulie
res viris suis subdite sint sicut dño. q̄ caput
mulieris ē vir. sicut x̄ps ē caput ecclie. Eph.
v. Quantū ad sc̄m quomō ista fuga fuit
practicata humanitus. dicit euāgelii. Qui
p̄surgens accepit pueruz ⁊ matrē eius nocte
Ad practicā. Cogitate quō Ioseph facta
sibi reuelatōez excitat⁹. cū quāta sollicitudie.
⁊ credo q̄ flēs iuit ad camerā s̄ginis. ⁊ credo
q̄ ipsa iam surrexerat. Juxta illud Dd. De
dia nocte surgebā ad p̄sistendū ⁊c. ⁊ quale re
tabulū habebat corā se. q̄ filiū dei quem ge
nib⁹ flexis p̄templabat. corā se dormientem
fm humanitatē. oīa regentē fm diuinitatē.
sed cū eēt in sua p̄templatōe ⁊ dulcedine Jo
seph cū magna reuerētia tetigit ad portā ca
merē. ⁊ dixit virgini. Cito cito fugiam⁹. q̄
Herodes vult occidere filiū ⁊ v̄m. Cogitate
q̄nta mutatio debuit eē i corde s̄ginis marie.
subito referēte sibi ioseph reuelatōem media
nocte. quāta sollicitudo ad fugiēdū. statim io
seph strauit asinā. ⁊ s̄go flēs ⁊ orans dicendo
Filiuos q̄ liberast̄s Dd ⁊ tres pueros d̄ cami
no. nūc adiuuate me matrē vestram ⁊ ioseph.
Eqt̄auit s̄go cū pueroz recesserūt de domo.
Cogitate qd̄ fuit de piculo mort⁹ marie d̄ re
ge. cū q̄nto timore et pauore ibāt. Et si virgo
sēsiebat aliq̄s discurrētes p̄ ciuitatē cū exi

bat: statim videbat sibi q̄ eēt herodes. Cum
aut̄ fuerūt extra ciuitatē s̄go Maria q̄s̄uit a
ioseph si dixerat sibi angel⁹ q̄ irēt. Rñdit q̄ sic
in egiptū. Virgo maria tūc valde timuit. sin
gularit̄ p̄pter tria. sed i singul⁹ data ē sibi cōso
latio a deo. Primo timuit p̄siderādo crudeli
tatem egyptioz ad pueros hebreoz. int̄m q̄
Ero. j. patet. q̄ occidebāt oēs pueros iudeo
rū. hoc sciēs s̄go Maria. cogitate quō dice
bat. Dñe vos q̄ Moysen liberastis ab illo pi
culo. liberate matrē cū filio Sed arbor incli
nādo se ad s̄ginē i via. ⁊ fons de radice scatu
riens. significauit sibi egyptios obsecuturos
ex corde. Hoc intelligēs s̄go Maria fuit cō
solata. Et tūc fuit p̄pleta p̄phetia David i p
sona s̄ginis di. Popul⁹ quē nō cognoui fui
uit mihi. ps. xvij. Moralit̄. Arbor osten
dit nobis quō debem⁹ salutare s̄ginē inclina
do. q̄ regina reuerēter corde cogitādo quō ē
in cathedra glorie ad dexterā filij p̄ nob̄ ad
uocādo. ⁊ sic scaturiet fons lacrimaz ⁊c. Se
cūdo timebat p̄siderando eoz carnalitatē.
Erāt em̄ valde luxuriosi. ⁊ habebant uxores
turpes. ⁊ hebrei erāt valde pulcre. Jō custo
des portaz habebāt mandatum a rege. vt si
aliq̄ pulcra mulier veniret ducerent eā ad re
gē. Dicatur hystoria de Sara vxore Abrahe
Bēn. xij. Hoc totū sciēs s̄go Maria. cogita
te si habebat rōem timoris. cū nūc fuit pul
crior. sed dicebat. Vos dñe q̄ liberast̄s Sa
rā ⁊c. Dicat q̄n custodes viderūt eā. admiran
tes de tāta pulcritudine. eoz corda mutabā
tur i deuotōem. et bibēdo sibi magnā reuerē
tiā Hiero. dt. Aspect⁹ s̄ginis fugabat affectū
libidinis. Sed p̄pter reg⁹ mādatū iuerūt ex
cusare se regi. quō vna pulcra mulier venerat
⁊c. Cogitate q̄ rex misit p̄ ea. sed mutas⁹ cor
dib⁹ ⁊c. Cogito ego q̄ rex met voluit videre
eā. quā honorauit offerēs se sibi. p̄cipiens ne
aliq̄s sibi displiceret i aliq̄. De h̄ p̄phetia i p̄so
na s̄ginis. Ego q̄s̄i viti fructificauit suauita
tē odoris: ⁊ flores mei fruct⁹ honoris ⁊ hone
statis Eccl. xiiij. Nota h̄ p̄tutē floris vinee.
q̄ dicūt naturales q̄ tractāt p̄prietatib⁹ rez
q̄ bestie venenose ⁊ serpētes vitāt flores vinea
ruz. Serpētes ⁊ aīalia venenata sūt p̄sone lu
xuriose. in q̄b⁹ s̄go Maria fugauit mor⁹ car
naliū p̄ tūc. Jō dt. Ego q̄s̄i viti fructificauit
⁊c. Moraliter. cogitādo luxuriā et pecca
ta notoria in om̄i loco. sed fugant̄ vbi ē inuo
catio virginis marie. Jō dt. Trāsate ad me oēs
q̄ p̄cupiscitis me. Terci⁹ timo ⁊ virginis suis

cōsiderādo egyptioꝝ infidelitatē. qz erāt pef
simi ydolatre. Nota hic fm m̄gr̄m hystoriar̄
quō ad vanciniū Hieremie eos de ydolatria
rephēdētis: fecerūt ymaginē puellē puez ge
stātis quā secrete adorabant. Et ingrediente
dño egyptū: oia ydola corruerūt. z fuit cōple
ta pphētia Isaie. Dñs egypti. Ecce dñs ascen
det sup nubē leuēz ingrediet egyptū. z moue
bunt simulacra egypti a facie ei⁹ Isa. xix. Au
bes est caro seu xp̄i humanitas. Que est vita
nostra vapor ad modicū parens. z deinceps
exterminabitur Jacobi. iij. Dñs em̄ ascēdit
sup nubē. quia ipse regebat humanitatē. leuē
qz sine onere peccati. Cum aut̄ virgo intraf
set p̄ primā ciuitatē egypti quē dicit eliopoleos
inuenit gētes plorantes. qz simulacra cecide
rant z p̄ fracta fuerūt. z interrogabāt virginē
vñ veniret. Que r̄ndit. qz de terra p̄missiōis.
Dicebant ei. Scitis vos qz virgo peperit. qz
tale signū fuerat eis datum a Hieremia. qz
quā illa s̄go pareret: simulacra corruerēt. Cre
do qz virgo voluit videre illam ymaginē pu
ellē zc. dicens qz nō adorarent eam. sed deum
in ymagine representatum. Et qualis consola
tio fuit ista virgini Marie. et poterat dicere.
Scdm multitudinē dolorū meoꝝ in corde
meo: solatōes tue letificauerūt animā meā.
O si cognouissent eam. Moraliter hic p̄
rusticis: ne credāt se adorare ymagines: sed
xp̄m. Dominū deum tuū adorabis: z illi soli
seruies. Mat. iij. Quantū ad terciū quō
ista fuga fuit reuocata finaliter siue sp̄aliē di
cit euāgelii. Et erat ibi vsqz ad obitū Hero
dis. s. per. vij. annos fm magistrū hystoriar̄
Defuncto aut̄ Herode: ecce angel⁹ dñi appa
ruit i somnis Ioseph i egypto di. Surge ac
cipe puerum z matrē eius z vade in terrā isrl̄.
Defuncti sunt em̄ qz querebāt aiām pueri. vs
qz in finem. Nota hic dñas questionēs. Cū
virgo fuisset quasi exul i egypto p. vij. annos
de quō uēbat. qz Ioseph erat iam senex et
nō poterat laborare. Rñdeo. qz virgo Maria
de manibz consuit. filauit. texuit. p̄uidebat si
bi. filioz Ioseph. Dicat quō p̄ filiū mittebat
caputia vel camisas ad domū cui⁹ erant An
geli. p̄uidissent sibi: sed noluit. Ad hoc p̄rie
iste est textus. Cōsiderauit semitas dom⁹ sue
scz paupertatis. humilitatis. z panē ociosa nō
comedit. Proverb. vlt. Moraliter. mulie
res habent hic exemplū doctrinā. qz multe
p̄sentit peccato et paupertate. nūquid habet
man⁹ zc. Ideo apls Rogam⁹ aut̄ vos fr̄s. vt

abūdetis magis z operā detis vt quieti sitis.
z vt vestz negociū agatis vt opemini manibz
vris. Sic p̄cipim⁹ vobis vt honeste ambule
tis ad eos qz foris sunt. z null⁹ aliqd̄ desidere
tis. j. ad Thes. iij. Nota qz regula est iuristar̄
qz vbiqz papa dicit p̄cipimus: obligat sub
pena peccati mortalis. nō aut̄ cū dicit māda
mus Scda questio ē quare xp̄s voluit sta
re. vij. annis in egypto. nec pl⁹ nec minus. qz
quicqd̄ faciebat xp̄s erat mysterium. Respō
sio qz triplici de causa.

Prima anagogica.

Scda allegorica

Tercia tropologica.

Propter quā rōem filius dei virgo z Ioseph
fuerunt in egypto. vij. annis corporaliter sed
quantū ad animas erant in terra p̄missio
nis. Et post. vij. annos angel⁹ apparuit Ioseph.
redierunt ad terram p̄missionis. In
quo innuitur qz post. vij. etates ibim⁹ ad ter
ram p̄missionis. s. gl̄iam. i qua nūc sunt solū
anime sanctor̄ Sed post. vij. annos. id ē. vij.
etates simul corpa cū animabz. De h̄o. xj.
Sicut mane trāsit. p̄transit rex isrl̄. qz pu
er isrl̄ z dilecti eum. z ex egypto vocauit filium
meū. Vocauerūt eos. sic abierūt a facie corū
zc. Secūda allegorica. Egypt⁹ septem te
nebras signat. qz sicut xp̄s. vij. annis fuit in
egypto. z post angel⁹ apparuit. z reuersus ē in
terram p̄missionis. sic peccatores septem an
nis. i. ex septez peccatis sunt in egypto id est
in tenebris peccatorū. Supbia est vna tene
bra. qz nō videt periculū in quo sunt. z sic d̄
alijs. Auctas. Nescierūt neqz intellexerūt in
tenebris ambulāt. ps. lxxj. Et loquit̄ de pec
catoribus. sed reuertunt̄ ad terrā isrl̄. i. lucis.
quā venit angel⁹. i. p̄trictio cordis de peccatis.

Tercia ē tropologica. Cōclusio ē sanctor̄
doctoꝝ. qz p̄ quolibet pctō mortali hō obli
gatur deo in. vij. annis de p̄nia in hoc mun
do. vel restat in purgatorio. Rō. qz in quoli
bet peccato mortali sit p̄tra. vij. dona sp̄s s̄c̄
cti. Sed qualitas p̄nie ē arbitraria. Iō xp̄s
voluit stare septem annos in egypto. id ē an
gustia. ostendens qz septem annis p̄uenit sta
re in angustia p̄nie. z post hoc homo est liber
a p̄nie. Cum completi fuerint. vij. anni. di
mittat vnusqz fr̄t̄ suū hebreū. i. peniten
tē qz vedit⁹ ē. s. diabolo peccatis. Hierc. lxxij.
Transit peccator de culpa ad gratiam p̄ pe
nitentiam.

De sancto Anthonio confessoꝝe.

o z

Certamen forte dedit illi ut vinceret Sap. x. Tota solentia officium patris dicitur illi beatus tiz amici dei Anthonij confessoris. Ita etiam erit et primo noster. Salutes ego Maria etc. Pro declaratione huius verborum breui introductione materie sciendum. quod est scriptura lras. et etiam hoc declarat experientia sensualis quod plens vita non est nisi campus prelij. et quantum ad corpus et quantum ad animam. Primum quantum ad corpus. quia homo statim natus a die natiuitatis usque ad finem est in prelio. quia quatuor qualitates intra corpus continue bellantes calor cum frigiditate. et siccitas cum humiditate quousque interficiunt hominem semper bellant corrumpendo. alterando. minuendo. et contradicendo ad inuicem. ac si teneret in utero quattuor serpentes inter se bellantes. mordentes etc. Ita potestis cogitare de quatuor qualitatibus intra corpus humanum. Item ad extra corpus est in prelio miseriarum. sudorum. frigorum. periculorum. infirmitatum. paupertatum. tristitiarum etc. Item cum primis ad inuicem vel lingua vel manu seu opere. inquit quod Dauid de isto prelio corporis fecit unum psalmum dicens. Miserere mei deus quoniam percussit me homo. Hoc quantum ad prelium cum primis. tota die impugnans tribulauit me. Loculcauerunt me inimici mei. scilicet quattuor qualitates elementorum. tota die. quoniam multi bellantes aduersum me quantum ad miserias. ps. lv. Secundo quantum ad animam. quod est prelium periculosius. quia anima melior est corpore. Istud prelium potestis intelligere per talem similitudinem. ac si in isto campo esset una domicella nobilis et delicata. et impugnaretur a tribus militibus armatis quorum unus venit a dextris cum ense euaginato. Alius a dextris cum balistarum sagittis etc. Alius a sinistris cum lancea. et ipsa stat innixa ad parietem. bene talis domicella esset in magno periculo et periculo. gratia dei esset quod euaderet. quia nullum habet defensorium nisi parietem ubi sustinetur. Ita est de anima cuiuslibet nostrum. que est domicella nobilis. quod nullum habet patrem nisi deum quem eam creauit ad ymaginem suam. et stat innixa ad parietem etc. ad parietem. scilicet fidem christianam. quod sicut paries sustinet et impedit visum ita fides christiana est appodiatum christiani. Item fides est de his que homo non videt. Iohannes apostolus diffinitio fides dicit. Est enim fides substantia sperandarum rerum. Ecce fundamen-

tum. Argumentum non apparentium. scilicet de his que non videntur. Heb. xij. Ad istum parietem armata christiana. quod alio iam capta esset mortuarum destructa. et impugnata a tribus militibus. a dextris venit mundus ense euaginato. scilicet cum negociis. curis superfluis. iniusticiis etc. A dextris autem caro cum sagittis malorum inclinationum luxurie etc. A sinistris autem dyabolus cum lancea tentationum diuersarum rerum. De istis militibus dicit Petrus apostolus. Militat aduersus animam. i. Pet. ij. Et propter hoc dicit Job. Militia est. scilicet quantum ad animam. quod ubi nos habemus militia: alia translatio autentica habet tentatio est. que respicit animam. vita hominis super terram. Et sicut mercenarius dies eius. Job. vij. Qui si fideliter laborat meretur salarium. alio penas. Ita est nobis. si fideliter militamus non frangendo dei precepta: habemus coronam. Si autem ut conardus homo sit victus. captiuus in inferno. Ergo bene est verum quod tota vita nostra est prelium quantum ad corpus et quantum ad animam. In isto prelio dedit gratiam beato Anthonio ut vinceret. Ita thema dicit. Certamen forte dedit deus. scilicet dedit illi. scilicet beato Anthonio ut vinceret

Ad practicam quomodo beatus Anthonius habuit prelium. et quomodo habuit victoriam. vicit enim

Primo mundum quem venit ab ante cum gladio euaginato.

Secundo carnem que venit a dextris cum balista extensa.

Tercio dyabolum quem venit a sinistris cum lancea vibrante.

Ideo dicit thema. Certamen forte dedit etc.

Dico primo quod beatus Anthonius habuit prelium cum mundo. quem veniebat coram eo cum ense euaginato. Dicat quomodo puer fuit nutritus a parentibus ut timeret deum. ne iuraret. ne diceret mendacia. erat totus verecundus. et didicit lras. ibat cum parentibus semper audire missas sermones. pro indulgentiis. et sic de aliis. Parentes eius obierunt. et ipse erat quasi. xx. annorum. et remansit heres multarum possessionum et reddituum. et cuiusdam magni oliuarij. Tunc mundus incepit pugnare contra eum dicens ymaginationi modos mundi. Anthoni tu es modo dominus domus et diuitiarum etc. et poteris ducere uxorem. et eris de maioribus civitatis et in regimine etc. Et si vis mutuare decem pro duodecim. poteris valde ditari vel mutuare super possessiones. et interim recipere fructus vel emere preparata pecunia etc. vel vendere plus ratione

expectatōis rē. Ecce tentatōem mūdi. Sed cum beat⁹ Antonius fuisset assuet⁹ audire missam ⁊ p̄mones. quia tales raro faciūt malum finem. dum semel audiret missam: audiuit p̄siliū euāgelij. Si vis p̄fectus eē: vade ⁊ vēde om̄ia que habes ⁊ da paup̄ib⁹: ⁊ habebis thesaur⁹ i celo. ⁊ veni ⁊ sequere me. Mat. xix. Dixit. b. Antonius: habeo mō scutum. cum isto potero me cooperire ab ictib⁹ mundi. Dicatur quomō statim post missam dedit bona sua ad vendendū seruitorib⁹. Quibus veditis: pecuniā distribuit i p̄his causis ⁊ p̄sonis pauperibus. Hoc facto secutus est x̄pm in vita sp̄uali: dimittēs mundū. iuit ad desertum. ⁊ sic euasit a p̄mo ictu mūdi. s. p̄cutiēdo super eum. Sed iterum mundus inuasit eum. quia aliquotiens quādo homo non potest p̄cutere inimicum ad caput: ducit gladium p̄ trāsuersum rē. Ita voluit facere mūdos. b. Antonio. quādo em̄ fuit in deserto ⁊ in sua paupertate seruiret deo. ecce q̄ mūdos p̄ trāsuersum ⁊ a latere percussit dicens ymaginatio. Dō Antonii tu es in deserto. Nūquid fuisset bonum reseruare tibi aliquid de quo fecisses vnam cellā. altare. oratorium. lectulum. tabulā. ⁊ h̄mōi. Quis sic cogitādo incederet p̄ desertum: inuenit vnam plattā argēteam pulcrā. Cogitādo quō statim sensualitas dixit. Antonii de hoc poteris facere cellam rē. ⁊ nō audebat eaz t̄gere. Sed admirās intra se dicebat. Et quō ē hoc cū hic nō sit via rē. Ecce quō percussit a latere. Sed tūc est remedium. s. retrahere pedem. Et ita fecit. b. Antonii dicēdo. Ihs retraxit se. Et scutella disparuit vt fumus. Et potuit dicere. b. Antonius. Elōgavi fugiens: ⁊ māsi in solitudine. p̄s. liiij. Istud est bonum remedium ne homo vincatur rē. Sed iterum mūdos voluit sibi dare vnum ictu ⁊ iuxta cor. Cum em̄ semel staret in cella i deserto: dixit mūdos ymaginatōi. Antonii tu es hic mō. ⁊ cui p̄ficiēs. de⁹ fecit te hominē qui est animal sociale p̄ naturā. ⁊ tu facis te aial. Cōtra illud David. Homo cum in honore eēt nō intellexit. compat⁹ ē iuuetis insipientibus. ⁊ filia fact⁹ est illis. p̄s. xlvij. Si fuisses in ciuitate: potuisses multis p̄ficere. tractando paces. dādo p̄silia. corrigēdo peccata. et h̄mōi. vel ad min⁹ si fecisses vnu monasteriū hic pro ter alijs qui vellēt fugere occasiones mūdi. Dum sic cogitaret: exiuit cellam. ⁊ inuenit massam siue pomū auri. Statim sen-

sualitas stulta locuta ē. O Antonii: de isto auro posses adhuc p̄struere h̄ monasterium. Ecce ictū ad cor. vt p̄deret amorē paupertat⁹ q̄ i corde p̄sistit. Sed. b. Antho. iduit se vna p̄siera. s. vna auēte sc̄pture di. Stūs hō q̄ in uētus est sine macula. ⁊ q̄ post aux nō abijt. nec sp̄auit in pecunia ⁊ thesauris. Eccli. xxxj. Forte dixit ipse posset eē tentatio. ⁊ dixit si gnādo se ihs. ⁊ aurum euasit vt fumus. Ecce quō. b. Antonii vicit primū militē. s. mūdos p̄tra eum bellantez. Ideo thema dicit Certamē forte dedit illi. Moralit. iste mūdos triplici ictu bellās multos interficit. q̄a nesciunt se defendere. nec ab ictu se munire.

Primo ad caput superi⁹ vulnerat laicos. eos inclinās ad vsuras. furta. rapinas. calumnias. ⁊ h̄mōi. Dicit q̄ hoc iuxta audientium qualitates. O modernis temporib⁹ quos interficiunt i isto vulnere. Sc̄do p̄ trāsuersum mūdos vulnerat religiosos. qui p̄ paupertatem euangelicā vel apostolicā euasunt ab ictu superiori. s. ad caput. sed p̄ trāsuersum ne merito possint ad paradysum ambulare p̄ p̄prietatē: p̄gregādo bona. diuitias rē. Tercio de dega cū qua vulnerat ⁊ interficit p̄latos ⁊ curatos. q̄ sp̄ualia sacramēta q̄ habēt ministrare p̄pter honorē dei ⁊ saluatōem animarū mō iā nō sic nisi rōne pecunie om̄ia sacramēta vendūt aliquo mō. Alij etiā ne habeāt soluere laudes. impositōes. ⁊ h̄mōi iura. faciunt falsa iuramēta. tales occidūtur p̄ degam figēdo. Propter hoc t̄ps auisando nos dicebat. Laue te ab om̄i auaricia. Nota ab om̄i. s. his trib⁹ modis q̄ auariciā laicor⁹. p̄prietatē religiosorum. ⁊ symoniā clericor⁹. q̄ nō in abundantia cuiusq̄ vita ei⁹ est ex his q̄ possidet. Lu. xij. Dico sc̄do q̄ vicit carnem. Caro em̄ bellat cum sagittis acutis siue intoxicatis. s. inclinādo. incitādo. ⁊ mot⁹ varios luxurie ministrādo. ⁊ nisi homo sciat se defendere interficiūt. Sed in isto p̄lio. b. Antonius sciuit se mirabiliter defendere. Cum em̄ eēt in deserto ⁊ viciisset primū militē. s. mundū. vt audiuisset. sc̄dus miles. s. corpus carnale incepit ip̄m impugnare. quia erat in flore iuuetutis. Et fm̄ q̄ prolixē ponit Athanasius: qui suam legendā cōposuit. Caro diuersimode ip̄m impugnavit. mō vigilādo. dādo motus. cogitationes rē. Dō dormiēdo i somnis q̄ erat cū mulierib⁹ rē. Et qualis sagitta est ista p̄sone sp̄uali. q̄ p̄sonis carnalibus nō displicent talia somnia siue motus. Dixit. b. Antonii.

Ego indigeo medicina. Qui enim vult curari a vulnere sagitte optet expellere sagittam. Deinde apponere tyriacam venenum quod remanet intus. Ita fecit. b. Anthonius. Primo expellebat sagittas. scilicet tentationes. statim mutando ymaginatōez. cogitatio passionē xp̄i. vlt̄ penas inferni. et silia. Secundo venenū sagitte recipiebat tyriacā abstinētie a sp̄sctō p̄fectā. P̄tio abstinēbat i cibo. nihil aliud comedebat nisi panē cū sale post sol' occasuz. et bibebat aquā semel in die tm̄ comedebat. Et aliq̄tēs transibat duos vel tres dies q̄ nō comedebat aliq̄d. Itē abstinēbat a somno. solū p̄ duas vel tres horas dormiēdo sup terrā. Item portabat aspez ciliciū. desup matellū. et ope manu suaz vinebat. operabat cisteletas vlt̄ cistulas puas. et h̄mōi. et cū ista tyriaca p̄suabat se venenū luxurie. qd̄ nūq̄ sibi nocuit. qz nūq̄ p̄sensum inclinatioi p̄buit. tenēs p̄silium apli. Fugite fornicatōem. Om̄e em̄ pctm̄ qd̄ cūq̄ fecerit hō: extra corp̄ est. Qui aut̄ fornicat i corp̄ suū peccat. An nescitis qm̄ mēbra v̄za templū sunt sp̄scti q̄ i vobis ē. quem habetis a deo. et nō estis v̄zi. Empti em̄ estis precio magno. Glificatez portate deū in corpore v̄zo. Ecce p̄mū remediū. scilicet expellere venenū. scilicet p̄mos mor̄. j. Coz. vj. Ecce scdm̄ remediū d̄ abstinētia. Itē. Fortificate mēbra v̄za q̄ sūt sup terrā. fornicatōem. immūdiā. libidinē. p̄cupiscentiā malā. et auariciā q̄ est simulacrorum seruit̄. p̄pter q̄ venit ira dei sup filios incredulitatis. in q̄b̄ ambulastis cū viueret̄ in illis. Nūc aut̄ deponite et vos om̄ia. irā. indignatōem. maliciā. blasphemā. turpē p̄monē de ore v̄zo. Nolite mētiri inuicē. expoliantes vos veterē boiem cū actibus suis. et induite nouū boiem q̄ p̄m̄ deū creat̄ est. ad Coloz. iij. Sed itez. non. dixit caro. qz fort̄ sagittabit sagitta de p̄nulis ornata. Dicit quō dyabolus venit ad eū in specie pulcherrime mulier̄. et p̄ma facie nō cognouit demonez fuisse. De quo Anthoni' admirās ait cū sp̄i. Et qualis estis vos hic. Rndit Audita fama v̄zescitatis vellē fūire deo. et volo p̄siliiū a vobis quōz in q̄ loco possem facere p̄niam et h̄mōi. et fūire deo. Statim caro dixit. Anthoni. Ecce ista mulier inuenis ēz pulcraz sola. si peccares cū ea. null' sciret. nō p̄deres famā. Ideo videns bt̄s Anthoni' qz caro calefaciebat. D̄ dixit ipse. Un' ignis expellet aliū. specta modicū. Elenatis fimbrijs a tergo posuit se i igne. dicens mulieri. Si vis h̄c mecum placitum veni

as huc zc. et disparuit diabol'. Et deus fecit gr̄am. b. Anthonio. q̄ i igne sedēs nō fuit combust'. sed fugauit tētatōem tam fortē. et poterat dicere cū D̄. Probasti cor meū et visita sti nocte. igne me examina sti. et nō est inuēta i me iniquitas. ps. xvj. Sic vicit scdm̄ militem. Ideo thema. Certamē forte dedit zc. Moraliter habem' h̄ exemplū castitatis seruāde nos religiosi. q̄ habem' votū ex p̄ssū. et clericā annexū. fugere occasiones. vitare muliez familiaritates et locutōez et oportunitates. Dicebat. b. Hieronym' ad Rusticū monachuz. Feminā quā bñ p̄nterfantē didiceris: mente dilige. nō corpali p̄sentia. Et ille. Quid d̄ matre mea. Respondet. b. Hieronymus. Matrem tuam ita videas: ne p̄ illam alias videre cogaris. Habet em̄ famulas. habet pedisse quas. et quāto melior earum p̄ditio. tanto facilioz ruina. In isto p̄lio q̄ plures interficiuntur. qz nesciūt expellere sagittas tentationis. nec recipere medicinaz abstinētie. Dicit hic etiam de impedimētis matrimonij. si materia hoc requirat. De tercio. Dicit cum semel. b. Anthonius staret in sua p̄templatiōe in heremo. demones q̄ tenuerūt consilia vt idem expelleretur a cella. ne ipsi perderent illam habitationē in specie hominū venerunt ad eum dicentes. Et quid Anthoni. et tu vis nos expellere de nostra habitatione. Et nunquid ciuitates et ville sunt habitationes hominū. et deserta demonioz. Ideo recedas v̄das ad ciuitatem. al' expellemus te. Respondit sanctus Anthonius. Dñs mihi adiutor nō timebo qd̄ faciat mihi homo. Hoc idō dixit. quia ipsi erant in specie hominis. Et quia noluit recedere: fuit grauit̄ a demonibus p̄cussus. intantū qz quidam sanctus homo q̄ veniebat visitare eum tunc venit et iuuenit ipsum mortuum vt credebatur. credēs ipsuz a latronibus occisum. planxit eum et reportauit eum ad cellam suam. Tunc vt moris est vigilaret de nocte iuxta corpus beati Anthonij. Anthonius virtute dei fortificatus aperuit oculos. et miratus vbi eēt. cogitauit qz negocium sicuti enegerat. Et dum vigilēs dormirent Anthoni' surrexit et secrete recessit. et reuersus est in cellam suam ad heremū. De qualis miles fuit Anthonius. Cogitate qm̄ nō inuenerūt eum vigilēs quātū debuerunt admirari. Quādo aut̄. b. Anthoni' fuit i spelūca sua. statim cepit excitare demones: dicens. Dic sum ego. et h̄mōi. Statim veng

Sermo

runt demones in speciebus diuersarum besti-
arum. s. vnicornis. leonis. vrsi. lupi. serpētis.
z crudeliter inuasēūt eum. Cūq; iam eēt vul-
neratus ad mortem. dicebat vt poterat Jhs
ihs. ihs. z subito spelūca magna claritate lu-
strata respēdit. z demones fugierūt. Tūc
beat⁹ Anthonius vidit dñm Jhm xpm Cui
dixit. O bone Jhu vbi eras. z quare a princi-
pio nō affuisti mihi vt sanares vulnera mea.
Respondit Jhesus. Anthoni hic eram. sed ex-
pectabam videre certamen tuum. z quia raz
fortiter dimicasti. faciam te in toto orbe no-
minari. Et curat⁹ fuit subito. Nec demones
de cetero ausi fuerūt ad eum accedere Ergo
certamē forte dedit illi vt vinceret Sed h
p questionē intrabimus ad moralitatem. Et
querit quare deus voluit q; beatus Anthoni-
us haberet tam magnū prelium cū demo-
nibus. etiam visibiliter sibi apparentibus. quia
inuisibiliter etiam multi impugnant ab eis.
sed sic visibiliter nō legitur nisi de beato An-
thonio. Rñsio. q; prim⁹ heremita in nouo te-
stamēto notorius post christū fuit bt⁹ An-
thonius. In veteri autē testamēto legunt⁹ ali-
qui tenuisse vitam heremiticam. sicut Hely-
as. Helyseus. Johānes baptista. In nouo
gūt testamēto xps fuit primus. Deinde bea-
tus Paulus. sed erat secret⁹ z incognit⁹. Sz
bt⁹ Anthonius fuit reuelatus. Ideo vidē-
tes demones q; b. Anthoni ostēdebat mul-
tis eū sequētib; in futurū viā paradisi. q̄tū in
eis fuit voluerūt ipm occidere. sed de⁹ nō p-
misiit. q; p̄muniter in pl̄is ille qui portat ve-
xillū magis impugnat. vt ceteri sequētes de-
uiēt z succumbāt. Et q; Anthoni⁹ fuit p̄m⁹ et
p̄nceps hui⁹ vite. de⁹ sibi promisiit vt ipm face-
ret in toto orbe nominari. Moraliter Il-
li q; incipiūt bonam vitā portāt vexillū sal-
uatōis. dando bonū exemplū alijs. Sic eti-
am illi qui incipiūt malā vitā vel vanitatē in-
indumētis vel ornāmētis. portāt vexillū dam-
nationis. Dicūt mulieres. Bñ cognoscim⁹ z
vanitates z supfluitates quas facimus. q; fa-
ciūt nos z viros nostros damnare. sed q; inci-
piet dimittere. q; si vna incipet etiā omnes di-
mitteremus. H vult dicere. q; portabit vexil-
lū vel q; lucrabit coronā. q; licet oēs martyres
habeāt coronā gl̄ie. singulari⁹ tñ. b. stephan⁹
q; fuit dñm⁹. Itē licet omnes penitētes saluen-
tur z habeāt coronā. speciali⁹ tñ. brā Maria
magdalena. Ideo Dd. Omnis q; pcutiet Je-
buseū. i. diabolu i p̄mis erit p̄nceps et dux. s.

Paral. ij. Ita dicit xps. Omnis q; hz victoriā
de dyabolo. erit p̄nceps z rex in paradiso. Sz
p̄ncipaliter incipiētes bonā vitā z eā p̄tinuā-
tes. Vir⁹ eū boni opis p̄seuerātia ē. vt dicit
Bregio. Et q; b. Anthonius incepit. p̄tinua-
uit z p̄fecit bonam vitā. virtuosam z sanctam
Ideo quādo fuit. xcix. annor. receptis sacra-
mentis z vale a discipulis ac si deberet ire vl-
tra mare eos osculando leta facie vidit ange-
los sanctos ad se venientes. remisit animā su-
am sanctā. z statim coronata fuit gloria. Et
sicut in hoc mūdo nominat⁹ ex singulari san-
ctitate. ita etiam i celo nominat⁹ ex magna di-
gnitate. Et p̄or dici. Bonū certamē certavi.
q̄tum ad primū militē. Cursum p̄summaui
q̄tum ad scdm. Fidem seruavi. q̄tū ad ter-
cium. Ideo in celo reposita est mihi coronā iu-
sticie. s. gl̄ia eterna. ij. ad Thymo. iij. De⁹ cō-
cedat nobis istas victorias. Amen.

De sancto Sebastiano.

Prodit me quasi
signū ad sagittā. Habet s̄bū istud
originaliter in libro Trenoꝝ vl' la-
mentationū. iij. ca. Licet hoc festū sit duorū
beatorū martyꝝ. tñ de beato Fabiano nō ha-
bem⁹ in sua hystoria nisi q; fuit papa sanct⁹ et
bon⁹. z postmodū fuit martyꝝ. Sed i vita sā-
cti Sebastiani legim⁹ multas p̄utes. d q; b
poterim⁹ recipe ad gubernādū vitā nostram.
Sed p̄ salute s̄go maria zc. Pro breui de-
claratōe thēmat̄is sciendū. q; doctrina est ge-
neralis. p̄munis z vera i sancta theologia. q;
de⁹ nō solū est ratio. causa. principiū et actor
bonorū oim. immo etiā est rō. causa. p̄ncipiū
z actor oim malorū. nō tñ culpe nisi p̄missiue
quia mala culpe a libero arbitrio hominis p̄-
cedūt qd de⁹ nō impedit. q; hāc libertatē de⁹
nō aufert viatori. Sed mala pene nō soluz
a deo p̄mittunt. immo ab ipso infligunt. sic
dolorēs. infirmitates. z silia. Rō est. quia om-
nia mala penalia licz carni sint dolorosa z ali-
quotiens verecūdosa. sunt tñ aie medicinalia
z p̄ficuosa. quē admodū medic⁹ qñ amputat
vulnera. dat purgatōem vel cauteria. talia li-
cet sint dolorosa tñ sūt medicinalia. q; danē
p̄ sanitate sequenda. Idē est de malis pena-
lib; Sūt eū multi q; in sanitate vl' p̄sperita-
te nō curāt de deo. viuūt i p̄ctis. totā animā
habēt vulneratā z grauiē infirmā. o dē de⁹ vt
bon⁹ medic⁹. Itē vl' isti idigēt medicīa cura-
tiua. z infligit dolores. infirmitates. misērias

paupertates. et tunc illi conuertuntur ad deum. proficiunt. satisfaciunt. remittunt. et homini. **Job** dicit. **D**uplicatae sunt infirmitates eorum. postea accedunt. scilicet conuertuntur ad deum. **ps.** xv. **U**el sunt aliqui sicut medicina preseruatiua. quia licet homo non sit in peccato. deus tamen quod omnia videt scit omnia. quoniam homo habet aliquam magnam gratiam. pro proprietate vel salutem superbiat. vel aliter caderet in peccatum. **D**eus autem ut bonus medicus dat medicinam preseruatiuam. scilicet aduersitatem aliquam vel homini. ut patet per **Paulo**. qui de se dicit. **N**e magnitudo reuelationum extollat me. datus est mihi stimulus carnis mee. angelus sathan qui me colaphisat. **P**ropter quod ter dominum rogavi ut discederet a me. et dixit mihi. **S**ufficit tibi gratia mea. **N**am sicut in infirmitate proficit. **L**ibenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis. in contumeliis etiam. ut inhabitet in me spiritus christi. **2** cor. xij. **U**el ut medicina nutritiua. ut scilicet augmentet virtutes. quoniam deus imittit mala penalia alicui non pro peccatis ad puniendum. sed ad merita virtutes augmentandum. ut patet in **Job** qui pro omnia mala ista fuit sanctior. **C**ui non dedit illam medicinam ut ipsum curaret. quia non habebat peccata sed ut preseruaret a peccatorum nutrimento in virtutibus. **A**uctas. **E**go dominus non est alter deus. formans lucem creans tenebras. faciens pacem et creans malum. **E**go dominus faciens omnia haec. **Isa.** xlv. **N**ota. formans lucem. scilicet intellectus claritate scientie. per scientiam acquisitam vel infusam. vel propter ingenium subtilitatem ad cognoscendum deum diligendum. **E**t creans tenebras. scilicet ignorantiam ruditatis. quia est malum penes medicinam preseruatiuam. quia multi sunt qui si haberent sciam superbiunt. **I**deo ut sint humiles ideo non datur eis scia. **I**tem faciens pacem ut sibi seruiat. et creans malum. scilicet guerras ut gentes corrigantur. quia ciues et milites reperiuntur qui nihil habent facere dant guerram mulieribus eas imperando. quoniam autem sunt in guerra. non curant confiteri. et timere deum. **I**tem alia auctas. **B**ona et mala. vita et mors. paupertas et honestas a deo sunt. **E**ccli. xj. **I**tem alia auctas. **S**i est malum. scilicet pene. in ciuitate. quod deus non fecerit. quasi dicitur. **Amos.** iij. **E**rgo conclusio vera. quia omnia mala penalia sunt a deo. **I**deo. **b.** **S**ebastianus sciens illam doctrinam siue malum pene. scilicet sagittarum. attribuit deo dei. **P**osuit me. scilicet deus et quia imperator et alij sagittantes solum fuerunt ministri **P**atet thema. **I**n eius autem vita notavi tres excellentias seu perfectiones.

Primo vita virtuosa. ibi. **P**osuit me.

Secundo doctrina grata. ibi. quasi signum.

Tercio passio dolorosa. ibi. quia ad sagittam.

Quantum ad primum notat. scilicet vita virtuosa. quae notat. **P**osuit me. scilicet deus. **I**am scitis quoniam ille qui facit pulchrum viridarium. perquirat arbores bonas et fructiferas. et plantat in suo viridario. istum modum tenuit christus qui fecit unum viridarium. scilicet sanctam ecclesiam christianam. ubi vult habere personas virtutibus fructificantes. **I**deo de nomine huius mundi elegit. **b.** **S**ebastianum ut arborem fructiferam. et plantauit in viridario suo. **I**deo dicit. **P**osuit me. **E**t ad hoc est auctas **E**go elegi vos et posui vos ut eatis et fructum afferatis et fructus vester maneat. **Job.** i. v. **N**ota. ut eatis. **U**adunt enim arbores per tres dietas. scilicet perducendo flores. folia. et fructus. **I**ta quilibet bonus christianus debet facere istas tres dietas etiam. quia non ponit in viridario ecclesie ut sit ociosus. **I**deo dicit. ut fructum. **D**icant hic fructus beati **S**ebastiani. de quo dicitur legenda. quia erat vir totus prudens. et vniuersa morum honestate preclarus. **E**t necesse erat ut quem deus profuderat gratiam ab omnibus amaret. **S**i ergo dico vobis aliquid virtutes suas non possum errare. cum in omni morum honestate fuerit preclarus. **V**irtutes enim sue fuerant in triplici gradu. quia aliqua virtutes ordinant hominem erga deum. aliqua erga seipsum. aliqua erga proximum. **I**stas virtutes debent habere diuites et milites qui non habent propriis manibus laborare. **P**rima virtus ordinans hominem erga deum est deuotio quam habuerat sanctus iste **S**ebastianus. **H**oc sic potest videri. quia fuerat primo ciuis narbonum. **D**einde mediolani postmodum **R**ome fuit officialis imperatoris. **E**t quotidie regebat deo. quia dederat sibi vitam opulentam. et quia propriis manibus non oportebat eum laborare. et ergo illud tempus quod expensum disset in temporalium acquisitione. expendebat in deuota oratione. **S**urgens autem aurozam ad orationem. et facta die ibat quod missas quam audiebat deuote cum silentio. post missam autem ibat ad negocia vel consilia imperatoris etiam. **D**e sero iterum orabat et examinabat vitam illius diei. si in aliquo defecerat confitebatur. et comunicabat in omni die dominico. **E**t ista debet esse vita diuitum et militum erga deum. **S**ed hodie diuites parum curant de deo. **S**i sint pauperes laborant pro vita. et bene. **S**i autem sint diuites. nunquam est finis in acquirendo pecunias. **U**nde hoc dicit scriptura. **Q**ui argentum thesaurisat et aurum in quo possident homines. et non est finis acquisitionis eorum. **Baruch.** iij. **S**ecunda virtus ordinans hominem erga seipsum. est abstinentia a superfluis. **H**anc habuit sanctus iste. quia

Sermo

fuit bñ ordinat⁹ erga seipm. Primo i cibo nō faciebat excessū. qz fua bat ieiunia ecclie Itē in vestitu satis honorabilis fñ suū statū q nō faciebat supfluitates vel vanitates i manicis vel scissuris. qz milites debēt portare vestē nō nimis longā nec nimis breuē. sed medio mō se habentēz honorabilē. Itē i scutiferis iuxta suū gradū. z dabat eis salariuz. nō sustinebat qz eēt lufozes vlt ruffiani. sicut multi faciunt mō. nec erat expediēs q ipsi iuraret. als ipse puniebat eos. **De** hēz paucos z bonos. qz multos z malos. Nō placebat sibi audire truffas de mulieribz. et sic custodiebat seipm fñ dei pceptū. qz scptura dē cuilibet boi. Custodi temetipm z aiam tuā sollicite. Deu tro. iij. **Tercia** virt⁹ ordinās hoīem erga pximū ē puidētia. Et hāc habuit sanct⁹ iste. qz bñ ordiat⁹ fuit erga pximū. qz oibz amabilē se exhibebat ex sua sapia z bono regimie. Dicit hystoria q impatoribz Diocleciano z Maximiano valde car⁹ fuit. et a tota eoz curia valde venerabat. Erat em̄ in p̄silio puid⁹. nō sustinebat q alicui fieret iniuria Et ex misericōdia quā sūme habebat defendebat causas viduarū z pupilloz vt suas. z pacificabat discordātes. Et istud ē officiū milituz. sed mō diuites seu milites decipiūt iuuenulas z viduas. vt sint eoz putane. i. meretrices. Idē dicēdū est de monialibz. qz oēs faciunt meretrices. De redditibz suis etiā expēdebat certū quid pvictu. z certū qd pvestitu. z certū qd p aialibz z certū qd p aia in elynis. Ita debēt facere milites. sed hodie milites nullā regulā fuāt. deberēt em̄ iā ordinare sua facta h mō cogitando. Ego habeo mille vel duo milia florenoz in redditibz. tot expēdā p fuitio corpis. z tantū p anima. z restringere se deberēt de vanitatibz. z tūc nō facerent illos rapinas vel exactiōnes a subditis. z possent facere elemosynas Ideo dicit scptura. De⁹ mādauit vnicuiqz d primo suo. Eccl. xvij. Ita faciebat beatus Sebastianus. Ideo si etiā nō fuisset martyr fuisset excellētissim⁹ p̄fessor. Jō possum⁹ dicere de eo. Quasi vas auri solidū. ppter caritatē. ornatū om̄i lapide p̄cioso. Eccl. i. sczbtutibz multis. **Quantū** ad scdm notat doctrina gratiosa. ibi. quasi signū. et h sequit⁹ ad pmū. qz si pmo homo vellet hēz doctrinā. scdo vitā zc. eēt ordo p̄posterus. Verba em̄ sunt signa vite hoīz eius p̄ditōis. Ideo dicit. quasi signū. Verbi grā. q loquit⁹ de honoribz. vanitatibz z pompis. in h cognoscit⁹ p̄ditio illi⁹ cre

ature. qz signū est supbie. Si autē loquit⁹ de negocijs. ferijs zc. signū ē auaricie. Si autē loquit⁹ de mulieribz z immūdis zc. signū est luxurie. Si loquit⁹ malū de p̄ximis zc. signū ē inuidie. Sūt ergo ea q sunt in voce eaz q sunt in anima passionū vel p̄ceptionum note. i. signa. pmo peribermēnias. Idem alibi. Quales vnusquisqz est talia loquit⁹ z opat⁹. Idem patet i theologia Dicit ille magn⁹ theologus Jhs xps dñs noster Et abundantia cordis os loquit⁹. Bonus homo de bono thesauro cordis p̄fert bona. et malus homo de malo thesauro p̄fert mala. **Matth. xij.** Itē Deu tro. vj. Erunt hec verba que ego precipio tibi in corde tuo. z ligabis ea quasi signū i manu tua. Ideo dicit. quasi signū. in quo ostenditur doctrina gratiosa beati Sebastiani. Non intelligatis qz predicaret in cathedra. sed dabat bonas doctrinas. sicut tenetur facere quilibet bonus christianus particulariter instruendo vel corrigēdo. Dicat quomō i illo tēpore ab impatoribz fuit facta maxima p̄secutio christianoz et christianis. intātū q Sebastianus cuz mantello occultabat se esse christianū. non timore. sed vt posset xpianos in carceribz visitare ad constantiā anīmare ne deficerēt in fide. z de⁹ p̄firmabat doctrinā suā miraculis. Dicat hīc miraculū de illo magno domino infideli infirmo. qui auxiliens famā z miraculum beati Sebastiani vocauit eum. dicens z rogans eum q ipsum curaret sicut curauit talem z talem. Respondit q nō erat medicus. nec faciebat miracula nisi fñ hominū deuotionem. Si ergo habes deuotōem ad xpm. p̄iciēdo ydola a domo tua. christ⁹ dabit tibi sanitatem. Qui statim p̄icit omnia ydola. et in xpm credidit. et curat⁹ fuit. **Eccē** testimonium quod deus dedit doctrine sue. **Moraliter** nota hīc. q ille q vult hēz sanitatē. ille in domo sua vel p̄sona nō debet sustinere ydola. s. sortilegia vlt putanas vlt ludū taxilloz vbi negat⁹ deus. quod est maius peccatū in christiano qz ydolatria in infideli. qz de illis. s. de bestijs modicum curat deus. sed de xpiano siue de xpianis p quibz tot fecit. reputat sibi grauem factā ex his iniurijs. Ideo foras projicite hmoi ydola. vt possitis dicere. Non est idolum in Jacob. nec videtur simulacrū in israel Numeri xxiij. Dicat cum semel beatus Sebastianus iret p romam. z videret duos honorabiles ciues rome Marcellianū et Marcuz fratres

carnales xpianos i tormēt' positos. vt vide licet abnegarēt fidē vel morerent. ad q̄s vene rūt vxores. nobiles z filij flentes et parentes z amici vt animos illoz emollirēt. Cū iā ince pissent deficere. ita vt fidē vellēt negare. Tūc o dixit. b. sebastian'. mō optet vt meipm ma nifestē. z in mediū se obijciēs dixit. O fortis/ simi milites. o diuini plij bellatores. p nimiā p̄tutē puenistis ad palmā. z nūc p misera blā dimēta coronas deponitis sempiternas. Di ca' hic quō. b. sebastian' p̄fortauit eos. z ex h nō solū ipsi. sed etiā vxores eoz. filij. parētes z amici eoz oēs fuerūt martyres effecti. Jō de eo possum' dicere. Perfectio tua et doctrina tua a viro sc̄to tuo quē p̄basti in tētatōe Deu tro. xxxiij. Sed hodie alia doctrina p̄dicat' z p̄ticulariter doce' de sortilegijs z vanitatibz zc. Quantū ad terciū nota' passio dolo ro sa. qz ad sagittā. nō d̄ bombardā q̄ statim oc cidit. sed sagittā. q̄ maiorē dolorē infligit. qz posita ē siq̄ p signo. inē alias martyz mortes z ita fuit magis dolorosa. Jō Job volēs oñ dere suos dolores: dixit. Verba mea dolore sunt plena. qz sagitte dñi i me sūt. qz indigna tio ebibit sp̄m meū Job. vi. Ad p̄ticiā dicat' ei' martyriū. postq̄ p̄fortauit illos dictū fuit impatori. q̄ erat xpian' effect'. Qui impator furibūd' vocauit. b. sebastianū: di. Dicit' d̄ te q̄ xpian' es. Qui r̄ndit. ita ēz volo eē. Qui im pator ait. O p̄ditor: decepisti me. R̄ndit. b. se bastian' Dicatis q̄ ego fuerim fidel' ihu xp̄o z vobis. p q̄ orauī sp̄. sed ex p̄ticiis v̄is est'. indi gn' ne xp̄s audiat ōones meas. Tūc cogita uit impator quō posset maiorē penā sibi infli gere. p̄cepit ip̄m assagittari. p̄mittēs sibi re missionē si vellet xp̄m abnegare. Dicat' pra ctica de assagittatione. in quolibet ictu dice bat ih̄s. z dicit' hystoria q̄ fecit. eū q̄si ericium impleri sagittis. ita vt mortu' ab om̄ibz repu tare. De nocte aut' deuoti xp̄iani volētes eū sepelire: ip̄m viuū inuenerūt. z secrete porta uerūt eū ad quandā domū. Dicat' de magno ei' dolore in extrahēdo sagittas a mulieribz. z ponebāt yngentū in vulneribz in noie ihu xp̄i. z curat' fuit. Nō cogitate qñ dicebat' si bi a xp̄ianis q̄ sugeret. R̄ndit. Et q̄lis mi les eēm si sugerē. Et nūquid xp̄s obuiā venit crucifixoibz di. Quē queritis. ergo bñ pote rat dicere. Quā sagitte tue: qz p xp̄o eas rece pit: infixe sūt mibi. z p̄firmasti sup me manū tuā. ps. xxxvij. Deinde cum Dyoclecian' et Maximian' irent adorare ydola. fuit eis ob

uiā. Qui admirātes de eo: dixit eis. Deus su scitauit me vt rēphēdam vestrā maliciā. Tūc p̄cepto impatoris sustigat' in ypodromio. i. stabulo coronā martyrii suscepit vel accepit. Vñ de eo p̄grue d̄z illud. Beat' vir q̄ suffert tentationē. qm̄ cum p̄bat' fuerit accipiet co ronam vite. Jaco. i. Moraliter. si volum' coronam glorie obtinere. oportet hic nos sa gittari z sustigari. Nam incipiētes deuote vi uere. sagittant' z sustigantur. Unde apostolus Dēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o ihu: p̄secutōz patientur. ij. Thymo. iij. Dicat' de quolibet sta tu. Statim em̄ sagittant' irrisiōibz z detra ctionibz maloz. et multi timēt istas sagittas intantū q̄ nō audent incipere. sed nō sunt ti mende. quia debiles sunt. Unde dicit Da uid. Sagitte parunloz facte sunt plage eo rum. Dicat' de balistis pueroz sagittatibus mulcasz. ps. lxxij. Secūdo sustigant'. p̄mo a dyabolo p̄ varias tentatōes. secus de illis q̄ viuūt in solatijs. Unde Gregorius. Eos ten tare negligit quos q̄ero iure se possidere sen tit. Secūdo a carne p̄ infirmitates et dolores sed p̄ multas tribulationes oportet nos in/ trare in regnū celoꝝ. Act. xiiij.

De sancta Agnete.

Collaudabo te de um saluatore meū. Eccl. ij. Hoc se stū beate Agnetis positum est inter duos martyres. s. beatū Sebastianū z bea tum Vincentiū. qz optime p̄uenit vna rosa alba p̄virginalem puritatem inter duas ru beas p̄ martyriū acerbitatē. Et de ipsa erit ser mo. z habebim' multas bonas doctrinas p vite gubernatōe. Sed p̄mo salutet' ego Ma ria Thema posituz in p̄sona beate Agnetis xp̄o loquētis de bñficijs receptis sibi regrati ant' dicit. Collaudabo te deū zc. Pro cui' de claratōe z materie introductōe sciendū. q̄ in sacra sc̄ptura inueniunt' due sp̄s laudis. vt dicit. s. Tho. sc̄da sc̄de. q. xxi. arti. p̄mo. s. laus mentalis z laus vocalis. Laus em̄ menta lis est quando homo actualiter siue mentali ter cogitat gr̄as z beneficia a deo recepta cu z cordis affectione cogitādo. O q̄t gr̄as fecit mibi de'. Primo qz me creauit creaturaz ra tionalem ad ymaginē z similitudinē suā cū po tuisset me fecisse lapidē. vel lignū vel animal brutū. ergo o dñe z tantū teneor vobis. Itē qz de xp̄ianis z inter xp̄ianos fecit me nasci. quia si in infidelibz et inter infideles fuisset

Sermo

nat. etiā fuisse; damnat. et fuissem infidel' ut ipsi. Itē qz me redemit. Voluit em̄ suspēdi i ligno crucis. ne aliq̄s sibi credēs obediēs su spendat i ligno inferni. Itē qz ad sc̄m̄ baptis mū me pduxit. Q̄t sunt filij xp̄ianoz q̄ moriunt sine baptisimo. Itē de pctis q̄ ego feci nō me statim punit. imo dulcit ad p̄niam expectat. Itā grām dñe angel' peccātibz nō cōcessistis. et sic de alijs bñficijs. Talibz cogitatioibz mētis absqz vocali exp̄ssione deū laudamus. Et iste sūt laudes mētales q̄ multū placēt deo. Istō mō sc̄ti angeliz b̄ti q̄ sūt in celo laudāt deū mētalit'. De ista laude David di. Laudate dñm de cel': laudate eū i excels'. ps̄ cxlvij. Sc̄da laus ē vocalis q̄ p̄dicta bñficia a deo accepta nō solū p̄replanē mēte. sed p̄ferunt ore dicēdo. O dñe q̄t grās mihi fecistis. Primo i creatōne rē. Istō duplici mō tenemur deū laudare. Rō. qz eēntia hūana in duobz p̄sistit. s. in aiaz corpe. qz nō ē hō distūctim siue diuisim. sed totū p̄positū facit hominē. s. aiaz corpus. Ideo tenemur ad duplicē laudē. s. ad mentalē q̄ est p̄ncipal' et placet deo. Et ad vocalē. Prima corrūdet aīe. sc̄da corpi. Prima non ē p̄fecta sine sc̄da. nec sc̄da sine p̄ma. qz corp' sine aīa nō est homo. Idō ap̄ls Offeram' hostiā laudis sp̄ deo. i. fructū labioz p̄ficientiū nomi eius. Heb̄. vlt'. Propter plurima q̄ dona a diuina mīsc̄dia recepta dicit beata Agnes. Collaudabo. i. sp̄ mēte v' corde vel ore laudabo. s. in qualibet specie laudis. te deū saluatorē meū. Patet thēa. Nota. vij. dona magna que deus dedit beate agneti. scilicet p̄mū est

Sancta charitas.

Vera fidelitas

Digna honestas

Perfecta puritas.

Clara sanctitas.

Plena firmitas

Alta felicitas.

Ex istis gratijs et bñficijs a deo receptis dicit b̄ta agnes i themate xp̄o regiz deo saluatori suo. Collaudabo te deū saluatorē meū. Dico p̄mo qz b̄ta Agnes recepit a xp̄o sc̄tām caritatē. Caritas em̄ ē amor dei. suūpsi'. et p̄mi ordinat'. Amor em̄ dei debet eē in corde xp̄iani sicut oleū i lampade natās sup aquā. om̄ia mūdana despiciēs p̄pter deū. Itaz caritatem habuit beata Agnes. Luz em̄ esset puella in ciuitate Rome valde nobil' et generosa. recepit tantū amorē et deuotōez ad xp̄m

qz sicut crescebat corporaliter. ita etiam crescebat sp̄tualiter i aīa i dei amore. Et ista est optima portio. Un̄ cū eēt duodecim annorum: erat deuotissima in aīa. et pulcra i corpe. Rō ē qz sicut lucerna cristallina d̄ se est pulcra. pulcrior tñ est qñ candela ardēs in ea ponit. Ita ē de p̄sona q̄ est pulcra corpe. sed qñ intra tenet candelā diuine gr̄a pulcrior efficit'. Cum aut' f̄m p̄suetudinē antiquā r̄manoz puelle nobiles addiscerēt artes liberales i certa scola. iuuenes romani semel voluerūt videre puellas a scolis redeūtes. posuerūt se iuxta portas scolē. Inter q̄s erat fili' p̄fecti. Qui p̄fect' erat q̄si rex. et sc̄ds post impatorē. atredentes pulcritudinē puellaz. Lupi em̄ libenter vadūt ad cadauera. Inter alias aut' puellas beata Agnes fuit iudicata pulcrior. Et int̄m fili' p̄fecti adamanit eā. qz q̄si rabid' effect' ē p̄ amoris magnitudine. Et vt inclinaret eā ad p̄sentiendū vt esset vxor sua. obtulit Agneti iocalia que p̄muniter placēt mulieribus. Sicut piscator volens capere pisces ponit escāz in bamo quam sc̄it piscibus placibilē. Beata autem Agnes videns suas stultas salutationes. noluit iocalia recipere. sed ad terram piccit iocaliaz pedibus calcavit dicens. Descende a me pabulū mortis. qz iā ab alio amatore p̄uenta sum. quem cuz amauero casta sum. cum acceperō virgo sum. cum tetigero mūda sum. Et sic eo despecto recessit. Logitate qd dixerūt alie pueller' domicelle. Qd erit de ista supbiofa. et nūquid posset habere meliorē virūz rē. Ecce quomō habuit sc̄tām caritatem ad christuz. despiciens p̄pter amorem xp̄i omnia mundana. Et poterat dicere Regnū mundi om̄nē ornatum seculi p̄temp̄si propter amorem domini mei Jesu christi. quem vidi. quē amauit. in quē credidi. quē dilexi. vt cantat in ecclia. Moraliter h̄ habent doctrinā om̄es mulieres cuiuslibet status. Si volūt esse castez bone qz nō recipiāt dona a viris. quia dona que recipiūt vēdūt eas. Sicut em̄ pisces capiunt bamo. sic mulieres dono. Mulier paup vt vidua vel monialis seu puella pōt recipe elemosynā a viro. Aliud em̄ ē recipe elemosynā. aliud iocalē v' mun'. Et hanc differentiā potes cognoscere ex parte dantis. et parte dati. et ex mō dandi. Neqz mirum si mulieres capiuntur et obligantur donis. Quia magni domini et sapientes iudices et aduocati qui volunt esse casti i iusticia caueant ne munera recipiāt. qz et leges

subuertit. et excecāt oculos iudicūz capiunt.
 Jō dicit lex diuina. Nō accipies psonā nec mu-
 nera. Quia munera excecāt oculos sapientū. et
 mutāt s̄ba iustoz. Iuste qđ iustū ē psequer̄.
 vt uiuas et possideas terrā quā dñs de⁹ tu⁹ de-
 derit tibi. Nō plātabis lucūz oēm arborē iu-
 sta altare dñi dei tui. Nec facies tibi atq; cō-
 stitues statuā que odit dñs de⁹ tu⁹ Deut. xvj
 Ideo antiq̄ qñ aliqđ magnū negociū vole-
 bāt antiq̄ cōmittere alicui. p̄q̄rebāt iudices q̄
 nō reciperēt dona. sed mō nō iuenirēt h̄moi.

Dico scđo qđ scđm donū fuit s̄ba fidelitas.
 qđ valde fuit fidel' suo sponso dño ihu xp̄o. qđ
 nec donis nec pmissis aut minis voluit ip̄m
 dimittere cui p̄votū castitatis se dederat. vt
 ptz i ei⁹ legēda vbi sic dicit. Postq̄ aut' fili⁹ p̄fe-
 ctividi se ab ea ita despectū. lecto p̄sternit d̄
 febre amoris siue rabie. et alta suspiria amor
 a medicis aperit. dicētes p̄zi. Fili⁹ v̄z nullū
 defectū corpālē patit. sed patit febrē amoris
 Et ideo vos qđ estis p̄z ei⁹ secrete q̄ratis cām
 istius. Cū aut' p̄z interrogasset cām hui⁹. ape-
 ruit fili⁹ cor suū p̄zi. sibi referēs qualis agnes
 filia tal' nobilis ip̄m despectit Et nisi ipsā ha-
 beret vxorē qđ moreret. Rñdit p̄z. Fili nō du-
 bites. habeas bonam spem. qm̄ ipsa erit vxor
 tua vel p̄cubina. et statim p̄fect⁹ misit p̄ ea. Et
 beata Agnes cū parētibz et amicis venit corā
 p̄fecto. Qui p̄mo affabiliter dixit quō dñj fece-
 rūt sibi magnā grām qđ esset vxor futura filij
 sui. qđ tñ poterat ducere filiā regis in vxorē. et
 filia s̄ba. Cui rñdit beā Agnes. Jā ab alio
 amatore p̄uēta sum Ipsi em̄ sū despōsata cui
 angeli fuit pulcritudinē solz luna mirā-
 tur. Tūc p̄fect⁹ nouit ipsam eē xp̄ianā. et volu-
 it eā terroribz inclinare. qđ tūc erat maria p̄se-
 cutio xp̄ianoz siue xp̄ianos. di. Filia op-
 tet vnūz ex duobz eligere. vel qđ sis vxor filij
 mei. v̄l tormētūz interire. Sed ipsa terrentē sic
 blādientē deridebat dicēs nūq̄ se ducere ho-
 minē mortalē i vix. Ecce hic s̄ba fidelitas ad
 sponsū suū. de qđ dicebat. Anulo suo subarra-
 uit me dñs me⁹ ih̄s xp̄s. et tāq̄ spōsā decora-
 uit me corona. Posuit signū in faciē meā vt
 nullū p̄ter eū amatore admittā. Nō. anu-
 lo suo. Anul⁹ est fides xp̄iana. figure circula-
 ris. qđ voluit in. xii. articulis. Lapis p̄ciosus
 est meritū fidei. Signū in faciē est chara-
 cter quē recepit in baptismo. Doraliter.
 hic habēt exemplū ml̄ieres maritate seu mo-
 niales qđ receperūt xp̄m i sponsū. Ex qđ em̄ se
 dederūt nī nō recipiāt aliū. al̄s eēt infideles nī

suādo p̄missū. Btā at agnes lz secrete xp̄m
 i sponsū recepit p̄votū castitatis. nō tñ fuit ex-
 cōicata p̄pter sniam de clādestinis. Dicit h̄ s̄
 h̄. qđ multe clādestine despōsant. et p̄ timore
 parentū nō audent reuelare. et abūt cū alijs
 et nihil faciūt. vel si reuelat. et tradicūt. et ma-
 le. Sed optima punitio eēt. qđ pater nō da-
 ret sibi dotē. ex quo sine scitu sui despōsauerit
 sibi vix. De bis dicit scriptura. His aut' qđ
 in m̄rimonio iūcti sunt p̄cipio nō ego s̄ dñs
 mulierē a viro nō discedere. Et si discesserit.
 manere innuptā. aut viro suo reconciliari.
 et vir vxorem nō dimittat. i. ad Cor. vij Di-
 co terciō qđ terciū donū est digna honestas.
 qđ de⁹ voluit eam honestissime conseruare.
 Ad p̄cticā dicat ex legēda. Vidēs ergo p̄fe-
 ctus qđ nec amore nec timore voluerit spon-
 sari cū filio suo qđ moriebat amore sui. opposu-
 it sibi titulū xp̄ianitatis. et dedit sniam cō-
 tra eā. s. vt duceret ad lupanar p̄missio p̄cone-
 qđ oēs iuvenes qđ vellent cum tali domicella
 h̄re placentiā ibi puenirēt quousq; morere-
 tur. O qualis iudex iste fuit. Hoc fecit vt ei⁹
 fili⁹ ad min⁹ videret eā nudā. Ista snia s̄ba
 it sibi durior qđ snia mortis. Tūc ipsa eleua-
 tis oculis in celū ad suū spōsum ih̄m christū
 flens orauit dicēs O dñe non placeat vobis
 et nō sustineatis tantā confusionē. qđ isti infi-
 deles videant me nudā. et ne corpus meū
 polluatur. tamen quia vos domine nud⁹ fui-
 stis in cruce. parata sūz sustinere sicut vobis
 placuerit. Dicatur quō cum denudaret. tūc
 visib' liter angeli sub miserūt eius capillos in
 tanta densitate. qđ ita p̄fecte fuit cooperta ac
 si esset veste induta. Ita qđ nihil videbatur de
 eius corpore. Et sicut debuerant p̄uerti viso
 hoc miraculo. ita dixerūt qđ erat incantatio
 et arte magica hoc factū fuisse. Et tunc prece-
 pit p̄fect⁹ vt ad lupanar duceret. Ducebat
 aut' ad lupanar vt ouis ad macellum. et intro-
 duxerunt eā in domū cuiusdam meretricis.
 et ibi inuenit angelū circūdantem eam tanto
 lumine vt null⁹ eam p̄ splendore videret. in-
 duens ei vestem candidissimā. quā spōsus si-
 bi misit. quam induit gratias agēs deo. et po-
 terat dicere. Gaudens gaudebo i domino. et
 exultabit ania mea in deo meo. qđ induit me
 vestimētis. Isa. lxj. Nota de vestimētis. s. ca-
 pilloz densitate. scđo veste candida. Ecce di-
 gnitas hōesta. Jō dicit. Tollaudaborē. Do-
 ralic' duplici veste hōestatis iduerenōs dēm⁹
 exemplo beate agnetis. s. capilloz densitate

Sermo

Capilli enim sunt volatiles et signant cogitationes volatiles et diversas. quos induere debemus per honestatem. nihil in honestum cogitare in corde secundo in corpore induamur veste candida honeste puerfationis. canere ab ope imudicie carnalis. Iste vestes sunt nobis necessarie. alioquin anima sine istis apparet coram christo et sanctis et ita abominabilis quod statim mittitur ad infernum. Iohannes dicit Jobes. Beatus qui vigilat et custodit vestimenta sua ne nudus ambulet et videatur turpitudinem eius. Apocalypsis. xvi. Dixi quarto quod quartum donum est alta et perfecta puritas. Triplex est gradus puritatis. scilicet coniugalis. vidualis. et virginialis. Unde dicit Beda. Bona est castitas coniugalis. melior est continentia vidualis. optima est perfectio virginialis. Magnam gratiam fecit creature deo quam preseruat in puritate virginitalis. cum sit vitro debilius. Vitrum enim non frangitur nisi raga. virginitalis autem solo visu concupiscentie leditur. non tamen perditur. nisi per opus quos voluntarie delectationem illam veneram fuerit exptus. ut dicit doctor sanctus in secunda secunde. q. clj. ar. j. ad quartum. Beata autem agnes fuit a deo in puritate preservata. Unde cum esset in dicta domo meretricis. et multi iuvenes erant ibi congregati. et aliquid intrassent ad eam. videntes tantum lumen timebant et egrediebantur. Interim venit perfecti filius cum sodalibus suis. deridens alios ingressus est audacter. Et videns in lumen circa virginem et irruens in eam in ipso lumine per quod eam manu rageret cecidit in faciem suam. et suffocatus a dyabolo expiravit. Videns autem unus quod mortuum faceret. credens ipsum cum ea delectari. ingressus est ad iuvenem. et invenit eum mortuum. et exclamavit dicens. Piusissimi romani succurrite meretrici ista magicis artibus perfecti filium interfecit. Prefectus autem audiens venit illuc. et videns filium virginem suum mortuum dixit beate agneti. Crudelissima feminarum in meo filio voluisti tuam magicam artem demonstrare. Respondit beata Agnes. Ille cuius voluntatem volebat perficere in eum potestatem accepit. Patet ergo alta puritas beate agnetis ex dictis. quod nec cogitatione nec ope virginitalis amisit. Iohannes apostolus dicit virginibus. Despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere christo. ij. Cor. xj. Nota cum dicit virginem castam. Multe persone sunt caste sine virginitalitate. ut ille qui fuerunt de matrimonio vel alio. sed post viuunt caste. Alie autem sunt virgines sine castitate. que nunquam fecerunt actum sed sustinent tactum. amplexum. et oscula. Talis virginitalis modicus valet. De talibus Hieremias fecit planctum dicens. Virgines syon squalide. id est iuerecunde. impudentes

et ipsa supple virginitalis oppressa amaritudine. Thren. j. Virginitas enim non solum consistit canendo ab actu. sed oportet cauere ab actu et cogitationibus malis. imo etiam virgines omnes sensus corporales debent habere castos. ut scilicet nolint videre vilitates nec audire nec loqui de materia carnali. quod alio est virginitalis fetes. Dico quomodo quod quicquid donum est clara sanctitas. Aliqui enim habent sanctitatem sed non claram mundo. imo obscura est et abscondita. quod abscondit eam timore vane glorie. et bene faciunt. iuxta christi consilium. Attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus ut videamini ab eis etc. Math. v. Sed alia est sanctitas aliquorum quam deus publicat et clarificat etiam miraculorum testimonio ad laudem dei. Et dicit christus istis. Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Math. v. Talem sanctitatem claram habuit beata agnes. Unde cum perfectus genibus fletis et flendo supplicaret sibi dicens. In hoc apparebit quod cum magica arte ista fecisti. Si deprecata fueris angelum tuum et restituas mihi filium. Respondit beata agnes. Quod tempus est ut virtus domini mei ihesu christi manifestetur. Egredimini foras. Orate ergo beata agnete apparuit ei angelus domini et eleuauit eam flentem. et iuuenem suscitauit. Cogitate qualiter perijt veniam beate agnetis. Qui egressus foras cepit clamare. Unus est deus in celo in terra et in mari qui est deus christianorum. Qui dixerunt sibi aliquid quod dicitis Respondit. Ego scio quod dico. Cogitate quomodo dixit multa de alio mundo. de inferno in quo fuerat. de purgatorio. de paradiso. quod damnati possunt beatos videre in gloria usque ad diem iudicij. Etiam multi ex his fuerunt conuersi. Dicat contra illos qui dicunt quod nullus venit de alio mundo. imo multi venerunt. Numquid venit christus et Lazarus et quod plures alij. et iste filius perfecti. Iohannes christus. Qui credit in me. opera que ego facio et ipse faciet et maiora horum faciet. Joh. xij. Tunc fuit completa ista promissio in beata agnete. Querit in glosa Augustini. Que sunt ista maiora que mortuos suscitare. cecos illuminare. leprosos curare. Et dicit ipse. quod maius est deus impio iustum facere quam celum et terram creare. Et hoc etiam dicit doctor sanctus prima secunde. q. cxij. arti. ix. in corpore. In hoc miraculo nota duas resurrectiones magnas. vna corporis. quod diuina virtute anima que erat in inferno fuit reunita corpori oronibus beate agnetis. Secunda fuit resurrectio anime. quod de infidelitate et mala vita ad fidem christi et bonam vitam fuit puerfus. hoc est maius quam

De sancto Vincentio

suscitare corp^o. S3 aliq^o pl^o ammirant^r d^o miraculis corporalib^o q^o d^o spūalib^o q^o sūt maiora. Dicūt aliq^o. O si mō fierēt ista miracula. Dico q^o maiora sūt. Magnū miraculū eēt suscitare aliquē q^o iā p^o mēse v^o p^o annū fuit mortuus. Maius miraculū ē suscitare xpianos pctōres iāia mortuos ex pctis q^o fuerūt mortui q^o n^oq^o v^o decē annis. Itē magnū miraculū est cecū illuminare. mai^o ē illuminare infideles cecos i fide. Itē magnū miraculū ē leprosos curare. s3 mai^o ē miraculū luxuriosum z corruptū corrigere z emendare. Itē magnū miraculū ē sctū curare. maius accidiosū vt vadat ad missā z ambulet p bona opa. Item de mutis. q^o mō loquunt^r pfitentes pctā sua. Itē orādo deuote. Itē de surdis. sed mō audiūt s^omones. Ecce q^ore dic. z maiora hoz faciet. Itē magnū miraculū esset si hō mortu^o mēbrati diuisus suscitaret. s3 mai^o miraculū est. q^o corp^o mysticū. s. dom^o. villa ciuitas v^o regnū q^o est diuisum vnū z viuificat in vno s3 spūsancto. in bona pace z cōcordia. Homines aut^o carnales solū attēdūt ad miracula carnalia q^o d^o d^o David. Venite et videte opa d^oni q^o posuit pdigia sup terrā. auferens bella vsq^o ad finē t^ore. Ho. pdigiū est miraculū q^o sit sup naturā. q^o intellect^o n^o p^o vit cape nec intelligere. Dixi sexto q^o sextū donū est plena firmitas. s. in martyrio. cuz esset tenera z delicata. xij. annoz. Vno miraculo pfectus d^o filij sui suscitatiōe voluit eā liberare. s3 tēploz pōtificates timētes p dere lucrū si pplus ad xpm puerteret cōmouerūt z turbauerūt totū pplm. Prefect^o em^o h^o vidēs ob timuit. s3 ne videret s^o tēploz pōtificates aliqd^o dicere vicariū derelinquēs recessit cuz filio tristis. q^o cā liberare nō potuit. Tūc vicari^o Aspasi^o igne copioso accēso iussit eā iactari i medio. q^o cū fuisset factū flama i duas ptes diuisa est. ipaz in nullo ptingebat incendiū. s3 mistros exurebat. Tūc beata Agnes orōne fecit. dicēs. Omnipotēs adorāde. colende. tremēde p^o d^oni mei ihu xpi q^o p filiū tuū euasi minas impioz. z spurcias dyaboli impoluto calle trāsiui. z inter flamas intrepidā. a te puenire bone ihu pmittis. Vidētes h^o gētilis multi pueriebant. Alij aut^o tradicebant Aspasi^o aut^o ppli seditionē nō ferēs. gladiū in eius gutture imergi fecit. Et sic migravit ad xpm. Patet g^o ei^o plena firmitas. Vn^o scptura dic. Fortitudo z decor indumētū eius. z ridebit i die nouissimo. Prouer. xli. Do-

raliter habem^o h^o exemplū in beata agnete p^o seuerādi i bona vita incepta. nō desistere timore s^oboz detrahētū. nec tēptatiōib^o dyaboli. nec occasiōib^o mōi. Jō dic^o ap^ols. Itaq^o frēs mei dilecti stabiles stater imobiles abū dātes in oī ope d^oni sp^o sciētes q^o labor v^o nō est inanis i d^ono. j. Cor. xv. Dico septimo. alta felicitas. Lic3 eniz sit doctrina firma q^o martyres sunt i felicitate padisi. singulariter tū fuit ostēsum de beata agnete. Fuit em^o ei^o corp^o sepultū honorabilē. z cū iuxta illi^o patric^o p^osuetudinē parentes ei^o flētes vigilarēt ad ei^o sepulcrū viderūt exercitū s^oginū p^oter euntē cū ingēti lumie q^o oēs erāt indute cicladib^o auro textis. z palme in manib^o eaz in signū victorie. Inter q^os viderūt beatā agnetā. z ad dextrā ei^o agnū nive candidiorē. que stans dixit eis. Videte ne me q^osi mortuā lugeatis. s3 cōgaudete. q^o cū his oib^o lucidissimas sedes accepi z p^otrāsiui. Ex isto miraculo fit festū agnetis secūdo. Moralit^o dica^o hic s^o illos q^o indiscrete flent illos de q^obus sunt certi q^o sūt in padiso. sic sunt pueri innocētes Jō nō sunt flendi nisi paz satisfaciēdo nature. Sicut si rex duceret secū filium vestrū vt ipm faceret magnū d^onm. z de hoc ploraret. Idē in pposito zc. Jō dic^o ap^ols. Nolum^o vos ignorare de dormiētib^o. vt nō cōtristemī sic z ceteri q^o spem nō habēt. p^oma ad Thef. iij. Flendi aut^o sunt mortui q^o damnant.

De sancto Vincentio.

Satus uir qui in sapia morabit. Habet verbū istud originalit^o Eccl. xiiij. Per totū mū dū inter xpianos sit hodie festū b^ori Vincētij de quo erit s^omo n^o. S3 p^omo saluret s^ogo maria zc. Beat^o vir. s. h^o p^o gram. et in futuro per gloriā. q^o in sapia morabit. Pro declaratione h^o z introductiōe materie sciendū. et q^o q^ostio fuit inter antiq^os p^ohos. imo etiaz inter theologos. q^o differētia est inter sapiām z sciaz. qz sancta scriptura loquēs d^o sapia dicit. q^o saluat creaturā. s. occasionalit^o. z etiā dicit quia scia inflat. j. Cor. viij. Nō aut^o dimittendo opiniones p^ohoz z theologoz in textu biblie oñdit qd est s^oa sapiētia dicēs. Sapiētia doctrine s^om nomē ei^o est z nō in mltis est manifesta. Quib^o autē agnita est p^omanet vsq^o ad p^ospectū dei. Eccl. vj. Nota s^om nomē ei^o ē. qz sapia s^om nois ethymologiā idē est q^o sapida sciētia. Sciētia em^o dic^o cognitiōz veritat^o de

Sermo

deo et de creaturis. Sapia autem pl^o dicitur. scilicet. cognitio d^o deo et creaturis. cum sapore deuotionis. Verbi gratia. In theologia multi sunt qui habent scientiam theologie in intellectu ad disputandum. arguendum. respondendum. legendum. predicandum. sed in corde non sentiunt saporē spiritualis deuotionis et dulcedinis. tales habent scientiam sed non sapiam. Tu ei scis legendum. predicandum. studendum. disputandum. quod est unum de^o in essentia et trinum in personis. Et filius dei fuit incarnatus. natus. mortuus. et passus. In istis sentis tu saporē amoris et deuotionis. si dicas quod sic. tunc habes sapiam. si dicas quod non. tunc habes scientiam solum. Idem si volueris loqui de iure canonico vel civili. quoniam vos dominice doctor legistis vel disputatis. quoniam cogitatis diuinam prouidentiam quod isto modo de^o regit mundum. scilicet quod homines sapientes regunt alios. vel ut habeant meritum iusticie. pro eos ad ministrandum per ordinaciones et malorum puniciones si in his sentitis saporē sapiam habetis. sin aliter scientiam tantum. et debetis dici scientes et non sapientes. Idem de magnis philosophis et medicis scientibus cursu celi et stellarum et constellationes et virtutes herbarum lapidum et stellarum. In tali scientia si sentitis in corde deuotionem dicendo. Dominus benedictus de^o. et qualiter et disposuit et ordinauit ut ista inferiora regantur a superioribus corporibus etc. tunc habetis sapiam. aliter scientiam. Ecce quare dicitur. sapia secundum nomen eius est. Sed heu cum sequitur. et non in multis est manifesta. quia licet multi habeant scientiam. pauci tamen habent sapientiam. Hinc enim magnam scientiam et malam prouidentiam. Ideo apostolus loquens de illis magnis philosophis dicit. Qui cum cognouissent deum. non sicut deum glorificauerunt aut gratias egerunt. sed enanuerunt in cogitationibus suis. dicentes enim se esse sapientes. stulti facti sunt. Rom. i. Quibus autem cognita est permanet usque ad respectum dei. Ideo dicitur thema. Beat^o vir. scilicet. beatitudine vite. et post beatitudine patrie. qui in sapia morabitur. Appropinquando autem thema ad beatum Vincentium inuenio quod in mundo habuit quatuor sapientias. et non sunt plures. scilicet.

Prima sapientia phisica.

Secunda sapientia theologica.

Tertia sapientia apostolica.

Quarta sapientia angelica.

Quinta sapientia heroyca.

Istis quatuor sapientibus de^o in h^o mundo dotauit Vincentium. Ideo de eo appropiate dicitur thema. Beat^o vir. scilicet. fruosus qui in sapia etc. Dico primo quod beat^o Vincentius habuit scientiam phisicam. Sapia enim antiquorum virorum philosophorum in hoc erat scilicet ut haberet cognitionem veritatis de prima causa et

de alijs. Et abstinebat se ab omnibus delectationibus. maxime luxurie que ebrietat et obscurat intellectum. Vitabat enim negocia ut haberet intellectum recollectiuum. quia virtus unita fortior est se ipsa dispersa. et cauebatur a peccatis. Ideo Salomon magnus philosophus de se dicit. Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carne mea ut animam meam transferrere ad sapiam. Eccles. ij. Vinum enim significat illa tria. primo luxuriam que ebrietat. Ideo apostolus. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Secundo negocia temporalia que dant fumositates. Tertio delectaciones que impediunt perfectum sapie. quia vinum letificat cor hominis. Ista sapiam habuit beatus Vincentius. Dicatur cum esset aragonensis de ciuitate hostiensi de nobili genere et in domo patris esset occasio peccatorum. negotiorum. delectationum. et beatus Vincentius vellet habere sapiam. dimissa domo patris iuit versus augustam. vbi tunc erat studium generale de philosophia. et tamen profecit quod infra breue tempus omnes alios precessit. Tenebat istum modum quod summe vitabat peccata. Dicatur h^o ad correctionem studentium. ne expendant in vanum pecunias parentum etc. Ista peccata vitabat beatus Vincentius qui virginem se preseruauit. scientes illud. In maluola aiam non intrabit sapia. nec habitabit in corpe subdito peccatis. Sap. i. Nota. in maluola aiam. pro inuidiam vindictam etc. non intrabit sapia. licet intret scientia. Ideo beatus vincetius preseruabat se in unado. orado. et habebat intellectum clarum et tenebat portam aptam. Itē vitabat negocia mundana que spargunt cor hominis. nec potest comprehendere. Ideo oportet quod sit vacuus a negocijs. Ideo dicitur sapiens. Sapiam scribe in tpe vacuitatis. et que minorat actu sapiam precipiet. quia sapia replebitur. Eccles. xxxviii. Tertio vitabat omnes delectaciones carnis. imo macerabat corpus ut ad sapiam eleuaret intellectum. scientes illud. Dis sapiam a domino deo est. et cum illo fuit semper. et est ante eum. Eccles. i. Non solum occupabat se in libris temporalibus philosophorum. sed etiam in libro spiritualis amoris et deuotionis dei. quia sicut aqua descendit de alto fonte ad ortum. Ita sapia descendit ab illo fonte. de quo Eccles. i. Fons sapie. sicut dei in excelsis. Ideo si vultis quod descendat ad ortum cordis vestri siue intellectus ponatur canale orationis et deuotionis. Iuxta consilium beati Jacobi apostoli. Qui indiget sapia postulet a deo. qui dat omnibus affluenter et non impropert Jaco. i. Ita faciebat beatus Vincentius. idem habuit magnam scientiam phisicam. Ideo in laude dei et honore beati Vincentii caratur ecclesia. Sanctus Vincentius a puericia studijs litterarum traditus signa

De sancto Vincentio

sibi puidēte clemētia gemina scia efficacissi-
me claruit. *Ho. gemina scia. Phi ponūt du-
plicē sciaz. speculatiuā. s. et practicā. quā di-
cūt praxim. qñ scia speculatiua descēdit i cor-
de p deuotionē z sapozē. z i vita p sanctā cō-
uersatiōz. Sz mō solū curat de scia specula-
tiua vt appareat. Ho. efficacissime claruit in
suplatiuo. qz tres sūt grad^o phie scie. vt dicit
Hierō. ad Paulinū. c. vi. Rōnalis. natural.
moralis. Rōnalis aut ondit modū rōcinādi
disputādi zc. vt grāmatica. logica. rethorica
Et i isto gradu claruit beat^o vincēti^o. Natu-
ralis ē cogscere mor^o celoz z stellaz. natural
elemētoz z silia. z i ista efficaci^o claruit bea-
tus vincēti^o. *Moralis aut docet quō est vi-
uendū fm q̄tuo: stutes morales erga seipz
z erga primū suū tā in p̄speritate q̄ in aduer-
sitate. Et i ista beat^o vincēti^o excellētissime
claruit. Jō diē thema. Beat^o vir i virtute. s.
meritoria. q̄ in sapia zc. *Moralit. mō est
totū oppositū. Hā multi curāt d̄ phia rōnali
disputādo. arguēdo. legēdo zc. Alij autē de
naturali. sciētes mor^o z naturas. mutatiōes
generatiōes. corruptiōes. z alteratiōes rez.
Et astrologiā. Sz d̄ tertio gradu phie z pn-
cipali nullus curat mō ordinare vitā suam.
Multi sunt q̄ hnt intellectū plenū q̄stionibz
z sophismatibz z volūtātē infectā et plenam
corruptiōibz. z vitā plenā dissolutiōibz. De-
lius esset h̄re ignorātiā. qz ignorātiā q̄ nō est
affectata excusat aliq̄lit. Jō diē dñs ihs xps
Ille seru^o q̄ cognouit volūtātē dñi sui et nō
se p̄pauit. z nō fecit fm volūtātē ei^o. plagis
vapulabit multis. q̄ aut nō cognouit z fecit
digna plagis vapulabit paucis. Lu. xij. Er-
go meli^o eēt nescire q̄ scire z malā vitā tene-
re. Jō d̄ de b̄to Vincētiō. efficacissime cla-
ruit. Dico sc̄do q̄ habuit sapiāz theologī-
cā q̄ maior est q̄ phisica. q̄ in h̄ p̄sistit. q̄ ex q̄
em creatura tenet bonaz vitā quā h̄z. z cū h̄
ondit alijs veritatē creatoris z creaturaz. nō
solū p̄bo docēdo. s; etiā exēplo ope adimplē-
do. ita q̄ nō solū dicat. vadatis ad paradisum.
sed veniatis. seq̄mini opa mea. qz sicut bon^o
pictor nō solū instruit puerū ore loquēdo. s;
manibz opando z lineādo zc. Ita ē de bono
theologo. Jō d̄ eo d̄. Jpe tanq̄ imbrēs mic-
tet eloq̄a sapie sue. palā faciet disciplinā do-
ctrine sue. Eccl̄. xxxix. Nota ipe sc̄z p̄dicator
theolog^o tanq̄ imbrēs. qz p̄dicatio tanq̄ aq̄
diuinaz doctrinaz refrigerat ardorē supbie
in supbis. auaricie i auaris. luxurie i luxurio-***

sis. z sic de alijs. Et sic pluuia facit fructifica-
re in bonis opibz z meritis. Ho. ipe palā faci-
et zc. ne dicat. Iste frater dicit z loquit mul-
ta bona de hūilitate. s; ipe est supbus. Pul-
chros p̄mones facit de misericordia z libera-
litate. s; ipe est auar^o. Multū cōmēdat casti-
tatē. s; ipe est luxuriosus. z sic de alijs. Ista
sapiam habuit beat^o Vincēti^o excellēter. Ex
quo em̄ habuit p̄mā sapiētiā. s. phisicā. dedit
se ad studendū bibliā. et postq̄ in ea fuit bñ
instruct^o incepit p̄dicare. nō solū p̄bo s; ope.
Postq̄ enī sua fama diuulgata erat q̄ esset
deuotior. sanctior. z aptior alijs. Ep̄us cesar
augustan^o Valeri^o noie volēs puidere ouibz
suis de p̄dicatiōis pastura vocauit beatum
Vincētiū z ordinauit eū vsq̄ ad diaconū.
Et qz ep̄us erat senex. iō cōmisit sibi officiū
p̄dicatiōis p̄ totā diocesim. Hā p̄dicare offi-
ciū est ep̄ale. vt patet in p̄mis ep̄is. s. aplis vt
dicit Petrus de se et de alijs. Hos p̄o ozoni-
q̄tū ad missam. q̄ est p̄ncipalis oratio. et mi-
nisterio verbi instātes erim^o. Actū. vi. Jō
qñ ep̄us cōsecrat in ei^o dorso ponit euāgelia-
riū aptū. z d̄ sibi. Vade p̄dica verbū dei. vt
diē decretalis Cū et adiuncto. Hoc officiū
fuit p̄ncipale filij dei in h̄ mūdo. q̄re ait. Ea-
mus i vicos z ciuitates vt etiā ibi p̄dicē. Ad
hoc em̄ veni. Marc. x. Tūc beat^o Vincēti^o
cogitauit imitari maiorē p̄dicatorē. s. xpm̄ q̄
cepit facere docere. Incepit feruētē p̄dica-
re. nō solū verbo s; exēplo et ope. Primo em̄
fundauit suaz vitā in magna hūilitate. intm̄
q̄ nec genere nec sciētia nec dignitate supbi-
ebat. Ideo poterat p̄dicare p̄tra supbiā Itē
despiciebat p̄ deo oīa sp̄alia bona. Jō p̄dica-
bat p̄tra auariciā. vsuraz. rapinam. furta zc.
Itē qz cōseruauit se in virginitate poterat p̄-
dicare p̄tra luxuriā. rephēdēdo hoīes. mu-
lieres. clericos. z religiosos. qz habebat faciē
ferream siue carnē de ferro zc. Itē quia erat
fundat^o in cbaritate. p̄dicabat p̄tra rācores
malas volūtates. qz erat abstīnēs. audacter
poterat p̄dicare p̄tra gulosos. ebriosos. z ie-
iunioz fractozes. Et qz erat patiēs. p̄dica-
bat p̄tra iracūdos. Itē qz erat diligēs nūq̄
erat ociosus. s; laborabat in opibz sp̄ualibz.
Jō poterat rephēdere ociosos q̄ pdunt tps
eis a deo p̄cessum ad p̄niam. Prelatis p̄dica-
bat vt magis curarēt de aiabz q̄ de reddit-
bus. Clericis q̄ haberēt deuotionē. Religi-
osis obedientiā. Dñis villaz z cōmunitatū
rectozibz vt facerēt iusticiā z vitarēt peccata

Sermo

notoria. Subditis fidelitatē. Diuitibus misericordiam. Pauperibus et tribulatis patiam. Ecce quō habuit sapiam theologicā. Jō de eo cantat ecclesia. Sacerdotem quō insignis archidiaconatū suscepit. et vices pontificis diligēter exequabatur quō tā glorioſū officiū predicatiōis dicitur exequi cū diligētia siue diligēter. Et quōd p̄ctm̄ ē illo rū quō solū ore curat exequi officiū predicatiōis et nō ope. Vult intelligere quōd p̄ctm̄ ē ac si aliquid iret ad papā vel regē p̄ aliquā dignitate seu bñficio obtinēdo. et rex vel papa de h̄ fecit ei l̄ram vel bullā optime scriptā. tū ille nō curat d̄ sigillo. nihil obtinebit quā vellet intrare possessionē dignitatis. quā nō adhiberet ei fides. Ita ē de predicatores quō de p̄mittit magnā dignitatē et bñficia in celis. Qui fecerit. s. opa bona. et docuerit alios ore ut faciāt. h̄ magnus vocabitur in regno celoz. Math. v. Si ergo nos de isto bñficio volumus h̄re l̄ram seu bullā. i. sermonē optime ordinatū. colore rethorico adornatū. cū magnis autoritatibus. originalibus. realibus et vocalibus. s. si ibi nō est sigillū bonie vite. nō datur fides s̄bis. nō penetrat corda gentiū ut p̄uertant et corrigant. Jō necessaria est sigillū quod dat autoritatē doctrine. Jō ex sigilli defectu multi amittunt bñficiū a xp̄o p̄missum. dicente xp̄o. Qui. s. ille quō habet predicare soluerit vnū de mādatis istis minimis et docuerit sic homines. minimus vocabitur in regno celoz. Math. v. Minimus. i. nullus. quā nunquam intrabit in illud. Jō dicebat ap̄tus vniuersalis predicator. Nō audeo aliquid loqui. s. in predicatiōe eoz quō p̄ me nō efficit xp̄s in obedientia gentiū. in s̄bo et factis. in s̄tute signoz et prodigior. in s̄tute sp̄s sancti. Roz. xv. Dico tertio quod tertia sapiētia est sapiētia ap̄lica. quō in h̄ consistit. s. predicare s̄bo et ope. et cum hoc p̄pter honorē dei et saluationē animar. laborādo p̄ mundū discurrere de villa in villā etc. exequi p̄lo xp̄i et p̄cepto. Eunt in mundū vniuersū Marc. vi. Quēadmodū mercatores p̄ terrā. et marinarij p̄ mare laborāt cum magnis piculis p̄ modico lucro. Ita ap̄li et predicatores ap̄lici laborāt p̄ mundū ut xp̄m lucrifaciant. Quod quāt lucrum portabūt in iudicio paulus et petrus et alij. Jō predicatores ap̄licos dicit ap̄tus. Videte itaque fratres quō caute ambuletis. nō quasi insipientes sed quasi sapiētes. redimentes tempus quā dies mali sunt. ad Eph. v. Ista sapiētiā habuit beatus Vincētus. quā nō solū in ciuitate cesaruguste laborabat predicando. sed p̄ villas et castra cū magnis piculis p̄pter

infideles. Tūc ei temporis fuit maxima persecutio xp̄ianoz. Imperatoribus diocleciano et maximiano. quō miserūt virū gubernatōrē quō tormētis cruciabat et occidebat xp̄ianos quō nolebāt fide xp̄i abnegare. Crudelis dñs s̄ crudelior mister. Et fuit sibi dictū quō. b. Vincētus. fuit captus ex p̄cepto daciani. quō captus et cathenis pedester misit ipsum apud valentiā ubi sunt diete multe. quas iuit onerat cathenis et ferro. Quale fuit istud tormētū. et h̄ fuit primū tormētū. S̄ cogitās onus xp̄i quōd xp̄s portauit quā ducebat ad crucifigendū patienter portauit attendens ad verbū xp̄i dicētis. Si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucē suā et sequat me. Math. xvi. Secundū tormētū fuit. quā dacianus noluit quod statim p̄ntaret sibi. ut magis timeret et māsuscerceret et p̄cepit ut poneret in carcere sine cibo et potu tribus diebus. et cū corpe esset ibi detentus anima ibat p̄ plateas paradisi p̄templando. et cum ista cōfortatiōe trāsiiuit. Cogitate quō oneratus ferro dormiebat in terra. et erat sine cibo. et poterat dicere recte cū ap̄lo. H̄ra cōuersatio in celis est. quātū ad animā. et vltimū dicit. Vn̄ etiā saluatōrē expectamus dominū nostrū ih̄m xp̄m. quō reformabit corpus hūilitatis n̄re p̄figuratiū corpi claritatē sue s̄m operationē quō etiā posset sibi subijcere oīa. Phil. iij. Tertium tormētū fuit quā illa die fuit Daciano p̄ntat. et vidēs ipsum pulchrū iuuenē et rubicundū et in nullo alteratū. credēs quod custodes ei ministrassent cibaria voluit eos occidere. Et dixit beatus Vincētus. Nō occidas eos. quā bñ tenuerūt tuū crudele p̄ceptū. Tūc dixit sibi Dacianus quod abnegaret fidē xp̄i alio oīa tormēta expenderent in eum. Rūdic beatus Vincētus. Scito nepharium esse apud xp̄ianos deitatis cultū abnegare. Tormēta tua nō timeo quā p̄ ipsa deducimur ad coronā. et p̄ mortē ad vitā. Insurge ergo miser et toto malignitatis sp̄u debachare. Videbis me dei s̄tute posse dū torquor. quā possis ipse quō torques. O qualis xp̄i miles intrepidus et statim denudarūt eū. Quartū tormētū fuit. quā statim positus in euleo s̄ cogitās penam xp̄i in cruce pendētis patienter sustinuit illud tormētū. Cui dixit Dacianus. O miser miserere tui etc. Beatus autē Vincētus alacris vultu r̄dit. Hoc ē quō modis oibus exāsiuit Quintū tormētū fuit quā cū falcastris ferreis eius caro crudeliter lacerabatur. ipso autē dicente. Nō sunt cōdigne passiones h̄ temporis. sustinuit

De sancto Vincentio

patiēter. Sextū tormētū fuit de laminis ferreis ignitis ad ei⁹ latera applicatis. ipso di cete. Probasti cor meū et visitaſti nocte. ſ. tribulatiōis. igne me examiaſti. et nō ē inuēta in me iniquitas. etiā ſuſtinuit. Septimū tormētū qñ de poſit⁹ de eculeo poſit⁹ fuit i craticu/ la vt beat⁹ Laurēt⁹. De h cātat ecclia. Aſſū ptus ex eculeo leuita Vincēt⁹ atq; ad pari/ bulū rapi⁹ moras carnificū arguēdo ad pe/ nā alacrit⁹ pperabat. Dicaſ cū fuit i craticu/ la ferrea voluebat eū pūciētes ſal i ignē. Xpi miles p̄cioſus leuita Vincēt⁹ vt tribunal ſpōte rogū. i. focū aſcēdit intrepid⁹. cui⁹ ſalis crepitātis p corp⁹ minutie ſparſim ibāt atq; prune ſnabant ſanguie. Octauū tormētū fuit q amol⁹ de craticula poſit⁹ fuit i carcere tenebroſo. pedib; ſtrict⁹ ligno et tūc ſternūſ fragmēta teſtaꝝ. vt quocūq; ſe ſteret vulne/ ra ipa iueniāt. Priuaſ oī p̄ſortio būano vt ſi nō moreret. darent ſibi alia noua tormēta. S; aſſunt angeli. lux refulget in carcere. la/ xanſ ligna a pedib;. teſtarū aſperitas vertit i floꝝ molliciē. danſ laudes deo. et angelice vocis ſuauiſ pcul diffundit. Euiſulātes cuſtodes et h vidētes cū multis alijs cernēti bus ad dñm p̄uertūt. Ecce p̄ncipalia tormē ta q beat⁹ vincēt⁹ ſuſtinuit i dei honorē et in aiay ſaluatiōis. Ecce h ſapia aplica. Et pote rat dicere cū aplo. Dia ſuſtineo p̄ electos. vt et ipi ſalutē p̄ſequant⁹ q̄ eſt i xpo ihu cū glia celeſti. ij. Thimo. ij. Jgit. Beat⁹ vir q̄ in ſa piētia rē. Moralit⁹ meli⁹ ſoꝝ poſſum⁹ nos h̄re de paradiso. Cōtemplat⁹ h quō care vēdi dit xps ſuis amicis. Jō faciam⁹ p̄niam et la/ borem⁹ i bonis opib;. De illis q̄ nolūt labo rare dic⁹ dauid. In labore hoīm nō ſūt. et cū homib; nō ſagellabunt. Glo. ſz cū demoni bus i inferno. Dico q̄rto q̄ q̄rta ſapia eſt ſapia angelica. q̄ in h p̄ſiſtit. ſ. in oib; angelo rū opib;. Jpi p̄ferūt et p̄ponūt honorē dei et gliaz ſup oia. Hoc declarat ſic. In p̄ncipio em̄m dī añq; de⁹ crearet hoīem. de⁹ creauit angelos. inē q̄s lucifer erat maior et ſanctior. vt dicit Breg⁹. Qui voluit deo parificari. et reuelauit h alijs angelis. et multi p̄ſenſerunt dicēdo q̄ eſſet bonū. velut adulatores cupi entes dñis complacere. Boni autē angeli vt michael. gabriel et raphael nō p̄ſenſerūt. imo p̄tradixerūt. p̄ferētes et p̄ponētes honorē dei et ei⁹ glia. Ecce ſapia angelorū. Jō p̄firmati ſunt in grā. Per ſapia; ſanati ſunt q̄cūq; pla cuerūt ſibi dñe a p̄ncipio. Sap. ix. Ho. Per

ſapiētia ſanati ſunt. ab infirmitate. ſ. creatura rū. q̄ e peccabilitas. qz oēs creature erāt pec cabiles. ſed ſanati tūc fuerūt ſancti angeli. qz p̄firmati fuerūt tūc i grā et i glia quā tūc ha buerūt. Iſta e ſapia angeloz. Iſta ſapia; ha buit ſanct⁹ vincēt⁹. qz in nullo tormētoꝝum mortu⁹ fuit. vt dacia⁹ p̄fundereſ. et de⁹ ha/ beret glia et honorē. Quē em̄ dacia⁹ audiuit miraculū de his q̄ in carcere viſa ſunt et au dita de p̄uerſiōe multoz dixit victi ſumus et inſaniēs dixit. Reponat in q̄t i lecti mollicie. vt poſt renouet⁹ itez ad tormēta. Et habuit medicos et ſingens ſe ipm dimiſiſſe. p̄miſit vt xpiani curaret de eo vt cito fortificat⁹ durio ra tormēta ſibi daret. Quē cū fieret p̄hs cre dentiū manib; xpo ſpm reddidit. vt de⁹ ha/ beret glia et honorē. qz null⁹ pōt aliq̄e inſi cere niſi de⁹ velit p̄mittere. Et poterat dice re cū aplo. Magnificabit⁹ xps in corpe meo ſiue p vitam ſiue p mortē. Vibi autē viuere xps eſt et mori lucrū. ad Phil. j. Nota. Vbi autē viuere xps eſt. qz ſupnaturaliter et mira culose vixit in tā aſperis tormētis. et mori inē xpianos recept⁹ eccliaſticiſ ſacramētis. lucz.

Moralit⁹ iſta ſapiam debem⁹ nos habere In oib; dictis et factis n̄ris p̄feram⁹ dei ho/ norē et glia. nō mētiēdo. nec p̄rimū decipien do. nec iurādo. nec renegando. nec blaſphe mādo. In oib; honorificet⁹ deus p̄ ihm xpm dñm n̄m. cui eſt glia et imperiū in ſecula ſe culoz amē. p̄ma Pet. iij. Dico q̄nto q̄ ha buit ſciam heroyca. Sapia heroyca. i. diui na. Iſta e alijs maior. q̄ in h p̄ſiſtit q̄ de⁹ ob/ tinet de creatura finē quē ip̄e intēdit inſalli bilit. qz nulla cā pōt ip̄edire qñ eueniat qd ip̄e ordinauit de creatura. imo p̄ regulas lo gicales. Dicit em̄ logic⁹ q̄ ex puris negati uis nō ſequit⁹ p̄cluſio affirmatiua. S; de⁹ ce negatiuis p̄cludit affirmatiua vt ſibi placet. Phus autē dic⁹. Ex p̄rijs nō p̄ducit⁹ cōtrariū. imo de⁹ ex p̄trarijs p̄ducit⁹ effectū cōtrariū vt patet in Joſeph de quo ordinauit q̄ eſſet dñs fratru ſuoz q̄ intelligētes frēs ſui ipm vendiderūt vt eſſet captiu⁹ et nō dñs eozum. Et ex illi⁹ venditiōe ſecutū fuit q̄ Joſeph fu it dñs eoz. Ecce quō ex p̄trarijs de⁹ p̄cludit ſuū p̄poſitū. Ad h auctas. Sapia; ſupple di uina. nō vincit malicia. ſupple creaturarum. Attigit a fine vſq; ad finē fortiter. et diſponit oia ſuauiſ. Sapie. vij. et viij. Iſta ſapia; ha buit beat⁹ Vincenti⁹ dei volūtate. qz eā. ſz cōicauit. Jō d; vincēt⁹ q̄ſi vincēs dacia⁹

Sermo

q̄ daciañ ordinauit q̄ moreret̄ in tormētis. Et qñ audiuit q̄ mortu⁹ fuerat i lecto. dixit. victi sum⁹. s̄z ex quo i vita nō potuit ip̄m vincere. in morte cogitauit h̄re victoriā d̄ corpe. Ecce malicia. Et mādauit ei⁹ corp⁹ p̄ici in campū a feris z auib⁹ p̄sumēdū. s̄z affuit coruus q̄ aues cū feris abigebat. Et credid̄ fuisse angel⁹. Qd̄ reuelatū fuit Daciano. q̄ fecit corp⁹ p̄ici i mari cū mola funib⁹ collo ligata. et q̄ in tra nō poterat eū vincere. ad min⁹ i mari vinceret eū. S̄z nō erat ita. qz sapia diuina alit̄ ordinauit. Et dū submersores redirent ad denūciādū quō picissent corp⁹ i mari. dei p̄tute corp⁹ delatū est ad litt⁹ quoddā. z facta reuelatiōe sup hoc cuidā viro fideli z cuidā vidue. cōcurrētib⁹ illuc fidelib⁹ reptū corp⁹ sepultū ē ab eis i q̄daz pua basilica ibi p̄pe. Cessante h̄o rabie p̄secutiōis deuotio fidelium honorabili⁹ eū extra muros ciuitatis valētie sepeliuit. Jō cantam⁹. Vincētē mūdū adorem⁹ dñm. in quo p̄surā mūdū mart̄y: dicit vincētē. Ergo Beat⁹ vir q̄ in sapientia. s̄. diuina morabit̄.

De cōuersione sancti Pauli apl̄i sermo.

Quis electionis est mihi iste. Habet verbū istud i actibus ap̄loꝝ. ca. ix. Hodie fit festū i ecclia de p̄uersione sancti Pauli. De nullo sancto fit festū cōuersionis nisi de beato Paulo ap̄lo. Nō solū rōne sui. qz fuit miraculosa. s̄z etiā rōne n̄ri. qz fuit peccatorib⁹ p̄ficuosa. qz i sua p̄uersione oñdit̄ quō pctōr̄ d̄z ad xpm conuerti. S̄z p̄mo salutē s̄go maria zc. Pro breui declaratiōe z materie introductiōe sciendū q̄ p̄ncipale fundamentū z p̄ncipiū saluatōnis hoim̄ est electio dei eterna. Anteq̄ de⁹ crearet celū z terrā nec aliqd̄. iā in secreto cōsistorio trinitat̄ facta fuit electio de saluādis tali mō. Tot dñi impatores. reges. duces. comites zc. erūt in mūdo. De istis dixit p̄z fili⁹ z spū sanctus. tot saluabunt̄ amore iusticie. quā faciēt in subditoꝝ correctiōe. Item tot p̄lati. pape. cardinales. patriarche. archiep̄i z ep̄i zc. erūt in mūdo. De istis tot saluabunt̄ p̄tute charitatis z diligētie suaz ouium. Item tot religiosi erūt. de q̄b⁹ tot saluabunt̄ p̄tute obediētie suū ordinē seruādo. Item tot clerici p̄tute deuotiōis. Item tot diuites p̄tute misericordie. Tot paupes p̄tute patiētie. Item tot mulieres p̄tute honestat̄ z p̄tinētie Ita q̄ ista electio est p̄mū fundamentū z p̄ncipale. z p̄n

cipiū saluatōnis hoim̄ ac mulierū. Quētas. Elegit nos in ip̄o ante mūdi p̄stitutionē vt essem⁹ sancti z imaculati in cōspectu eius in charitate. q̄ p̄destinauit nos i adoptiōe filiorū per ihm̄ xpm dñm nostrū. ad Ep̄he. i. Et ista electio d̄z p̄destinatio. Et qz beat⁹ paul⁹ fuit a deo eternalit̄ elect⁹ vt esset de maiorib⁹ sanctis paradisi. De eo dic̄ xps i themate. Uas electiōis. i. electū passiuē. est mihi iste. s̄. Paulus. S̄z qz diuina electio facta in eternitate habet executionē in tpe. dicā vobis p̄cticā executionis electiōis beati Pauli. put in epl̄a hodierna p̄tinet. Dicat̄ h̄istoria put dic̄ Lucas in epl̄a hodierna. Actu. ix. Quō p̄sequēbatur xp̄ianos vt lopus oues. int̄m q̄ multi xp̄iani fugerūt de hierl̄m. Jō dixit ip̄e. Ego sequar eos. Dicat̄ quō fur̄is infeci⁹ ibat̄ damascū zc. Saule saule qd̄ me p̄sequer̄. Nota non dicit. cur p̄sequeris meos seruitores. qz tant⁹ est amor xpi ad suos seruitores q̄ illorū p̄secutionē reputabat suā. Sicut enim bonū qd̄ fit suis seruitorib⁹ amore sui recipit in p̄sonam suā. ita z malū. Jō dicet i iudicio vniuersali. Esuriui z nō dedistis mihi manducare zc. Tūc dicet. Quā vidim⁹ te esuriētē z dedimus tibi māducare zc. Quibus dicit. Quādiu fecistis vni ex minimis meis. mihi fecistis. Math. xxv. Sic patet quō homo debet cauere ne displiceat seruitorib⁹ dei. qz ip̄e recipit in p̄sona sua quēadmodū rex recipit in se qñ offendit̄ miles vel eius officialis. Ex p̄ter h̄ t̄m̄ timet̄ ne offendať regis officialis. Jō dixit xps. Saule. Sic em̄ vocabat̄ añ ei⁹ p̄uersionē. Saule qd̄ me p̄sequeris. Ecce amor xpi ad nos. Et paul⁹ timēs ac stupēs dixit. Quis es dñe. Rñdit̄ ihs. Ego sum nazaren⁹ quē tu p̄sequeris. Durū est tibi cōtra stimulū calcitrare. Nota q̄ paul⁹ añ cōuersionē suā habebat̄ q̄ttuor falsas credētiās seu opiniones z errores d̄ dñm nostrū Jesum xpm. Prima q̄ nō credebat ip̄m eē deū. s̄z purū hoim̄. Secda q̄ nō fuit saluator mūdi s̄z deceptor. Tertia q̄ non surrexit a mortuis. Quarta q̄ nō erat iudex bonor̄ et malor̄. Sed xps in rñstione qñ dixit. Ego sum Jesus nazaren⁹ zc. fugauit oēs errores. Et p̄mo qñ dixit. Ego sum. qd̄ est nomē diuinitatis. qz de⁹ p̄prie habet esse. Nostrū aut̄ esse est nobis a deo datū. iō nō debet dici eē. Sicut null⁹ debet dici diues de pecunijs mutuo receptis. Totū em̄ nostrū esse mutuatū est nobis a deo. Ideo p̄prie loquēdo null⁹ h̄z

De cōuersione sancti Pauli

esse nisi solus deus. Iohannes legimus Exod. iij. quod quando deus voluit mittere moysen ut liberaret populum israel de egypto. dixit sibi moyses. Si dixerint mihi quod est nomen dei. quod dicam eis. Respondit dominus ad moysen. Ego sum qui sum. Sic dices filiis israel. Qui est misit me ad vos. Exod. iij. Ecce quare respondit paulo. Ego sum. et dicit Augustinus in libro de videndo deum. quod christus ostendit tunc paulo diuinam essentiam ut ibi determinat Augustinus. Contra secundum errorem dixit Iesus. quod idem est quod saluator. ostendit deus sibi clare quod nullus potest intrare paradysum nec saluari. nisi sibi credendo et obediendo. Contra tertium dixit nazarenus. id est floridus. quod eius corpus in resurrectione sua gloriosa floruit quattuor floribus. Prima impassibilitatis. Secunda leuitatis. Tertia subtilitatis. Quarta claritatis. Iohannes dixit nazarenus. Contra quartum errorem dixit. Durum est tibi stimulum calcitrare. Stimulus est sinea dura quam dabit ut iudex vniuersalis bonorum et malorum. quando dicet malis. Discedite a me maledicti in ignem eternum etc. Math. xxv. Tunc paulus tremens ac stupens dixit. Domine quid me vis facere. scilicet ut possim saluus fieri. Non enim video clare errores in quibus eram. Et ait dominus ad eum. Surge et ingredere civitatem et dicet tibi quid te oporteat facere. Surrexit autem de terra. apertisque oculis nihil videbat. Tanta fuit claritas que eum circumfulsit quod perdidit visum. ac si homo diu respiceret solem amitteret visum. Ad manus autem illum trahentes viri qui comitabantur eum illo qui stabat stupefacti introduxerunt damascum. Et erat ibi tribus diebus non videns. et non manducauit neque bibit. Dicunt doctores quod in his tribus diebus didicit et vidit in scola paradisi quicquid postmodum predicauit. Interi christus appuit eundem discipulo suo in damasco existenti qui dicebat Ananias. et dixit ei. Anania. Et ille. Ecce ego domine. Et ait. Surge et vade in vicum qui vocatur rectus. et quere in domo Jude saulum nomine tarsensem. Et timuit ananias dicens. Domine audiui a multis quomodo persecuit nomen vestrum etc. Iohannes domine non mittatis me ad illum lupum etc. Tunc dixit dominus ad eum. Vade quoniam vas electionis est mihi iste ut portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis israel. Quia sicut in vase auri vel argenti presentantur fructus dominis. Ita iste portabit nomen meum etc. Perficiatur historia epistole concludendo thema. Vas electionis est mihi iste. Ecce electio eterna.

Quatum ad secundum dico quod in conuersione beati Pauli ostendit modus conuersiois peccatoris ad deum. Iohannes ecclesia facit festum de ista conuersione pauli solus. Et sunt septem modi quibus peccator conuer-

tur ad deum ut Paulus. qui sequuntur. scilicet

- Illuminatio diuinis.
- Humiliatio personalis.
- Reprehensio fraternalis.
- Ostensio indicialis.
- Instructio doctrinalis.
- Exemplificatio virtualis.
- Afflicto penitentialis.

Primo modus illuminatio diuinis. quando peccator conuertitur ad deum ut paulus. a deo subito illuminatur. quia peccator quando existit in peccatis est cecus. Cecus enim non videt periculum in quo est. Sicut enim ille qui transit per vicum. et modo cadit in luto. modo inter lapides. modo inter vepres. cecus iudicat. quia sic ille est cecus. Ita de peccatore transiente per viam huius mundi vel vite. modo enim cadit in luto fetentis luxurie. modo inter spinas pungentis auaricie. modo inter lapides iracundie et malicie. Iohannes scriptura sancta tales iudicat cecos. Ambulabunt ut ceci. quia domino peccauerunt. Sopho. j. Iohannes necessaria est lux diuina illustrans mentem peccatoris. Iste lumine illuminatur peccator quando dicit. O miser quod annis fui in luto luxurie. vel spinis auaricie. et sic de alijs. O miser quod erit de me siue de anima mea. Non diuinum lumene irradiat eius conscientiam cognoscit peccata. quia lux naturalis intellectus non sufficit. nec etiam lux scientie acquisite. sed lux diuina est necessaria. Hoc ostendit in conuersione sancti pauli ubi dicit. Et cum iter faceret subito circumfulsit eum lux de celo. Non lux de celo. Actus. ix. Non de intellectu naturali seu ingenio humano. Iste modus conuersiois est multum dulcis quando deus subito illuminatur peccatorem in domo camera lecto vel in via existentem ut cognoscat peccata sua dicens. O miser quod erit de me etc. Istud lumene petebat dauid dicens. orando. Illumina oculos meos ne vnquam obdormiam in morte etc. Secundus modus est humiliatio personalis vel delectio. Non enim persone posse inflare que non curat nisi de mundanis. deiciunt vel humiliantur. Et hoc si contingit. quia dicit deus. isti alio remedio indigent. et facit eos perdebere bona temporalia. amorem dominorum in quibus confidebant. Et tunc conuertuntur ad deum. quia aliter non curarent de eo. Iohannes David Imple facies eorum ignominia. et querent nomen tuum domine. Benedicta est aduersitas seu tribulatio pauperum vel aduersitatis infirmitatis seu persecutiois dominorum que conuertit peccatorem ad deum. Iste modus ostendit in paulo. qui ibat furis infectus dirisq; toto pectore virus efflabat. et cadens in terram ex persecutore factus est vas electionis dicens. Domine quid me vis facere

Ecce quō ex aduersitate fuit uersus. Ter-
tius est reprehensio fraternalis. Sūt em̄ aliq̄
q̄ nec p̄mo nec sc̄do mō uertunt. qz de^o nō
exequit̄ i eis die p̄ria. s; qñ aliq̄s ut amic^o fra-
ter. soci^o. pat. vl' vicin^o dulcit corrigit amicū
suū vel filiū dicēs. Hoc dicit de vob. Jā gētes
loquūt̄ de vobis ista. Jō amore dei corriga-
tis rē. Isto mō multi uertunt ad xpm. Jō
dic̄ xps. Si aut̄ peccauerit i te frat̄ tu^o. vade
z corripe eū int̄ te z ipm solū. Si te audierit
lucrat^o es frat̄r tuū. Mat. xviij. Iste mod^o
ōndit̄ i paulo qñ xps corrigēdo eum dixit ei.
Saul saule qd̄ me p̄sequis. Quart^o ē ostē-
sio iudicialis. qñ de^o p̄ se innisibilis vel p̄ os
alicui^o sancti z deuoti hoīs oñdit̄ sibi rigorē
iusticie tali mō. Videam^o tu si vis p̄seuerare
i ista mala vita. qd̄ dicēs i iudicio. qd̄ rñde-
bis t̄p̄o dicēti. Quid fecisti p̄ me. oñdēs vul-
nera z dicēs. Ecce qd̄ ego feci p̄ te. cognosce
ista vulnera. videamus tu qd̄ fecisti p̄ me. qd̄
dicēs tu q̄ mō stas z viuīs i peccatis. et nihil
boni facis. quō euades inferni penas. Tales
ostēsiōes iudiciales faciūt̄ uertere multos.
p̄fitent̄ z faciūt̄ p̄niam ut possint aliqd̄ ostē-
dere in iudicio. Jō David. Cognosce dñs
iudicia faciēs. in opib; manuū suaz cōprehē-
sus ē pctōr. Cōuertant̄ pctōres in infernū. s.
p̄ cogitationē. ps. it. Iste modus oñdit̄ i pau-
lo. cui xps oñdit̄ se in forma iudiciali. quē ad
modū debet stare in die iudicij. qñ dixit sibi
Durū est tibi p̄tra stimulū calcitrare. Et sta-
tim Paul^o dixit. Domine qd̄ me vis facere.

Quit^o est instructio doctrinalis. ut i p̄di-
catiōe. ad quā multi veniūt̄ pctōres z in ma-
gnis pctis inuoluti. z redeūt̄ cōuersi ad deū.
qz i p̄dicatiōe qñ p̄dicator p̄dicat bonas do-
ctrinas. pctōres coḡscūt̄ suā vitā malā. z di-
cūt̄. O miser s̄m h̄ in malo statu sum ego. Et
isto mō uertunt̄ p̄les q̄s alijs sup̄dictis mo-
dis. Jō dicebat ap̄lus. Nō erubescō euāge-
liū. Vir^o ei dei ē in salutē omī credēti. Ro. i.
No. Nō erubescō euāgelium sic illi q̄ magis cu-
rāt de poetis q̄ de euāgelij. Doctrina poe-
tarū neminē saluat. Jō p̄dicatores euāgelice
doctrine singularē coronā hñt̄ i paradiso Iste
mod^o uersiois oñsus fuit in paulo. cui di-
xit xps. Surge z ingredere ciuitatē. et dice^o
tibi qd̄ te oporteat facere. si voluisset dicere
Paul^o. Dñe oñdatis mihi vos qd̄ habeo fa-
cere. Cur me ad aliū remittitis. dixisset xps
Vade qz i te do instructionē xpianis ut quō
tu iuisti ita ipi faciāt z instructionē habeant.

Nota illa ciuitas ad quā xps remissit paulū.
dicēs. Surge z ingredere ciuitatē rē. Dice-
bat damasc^o. q̄ interpretat̄ sanguinosa. z signi-
ficat ecciam vbi sanguis xpi cōficif. z sumit̄.
Qñ ḡ dicit. Ingredere ciuitatē. i. ecciam ad
audiēdā missam z s̄monē. Jbi em̄ dice^o tibi
qd̄ te oporteat facere. Iste ē p̄ncipal̄ mod^o con-
uersiois pctōr. Sext^o mod^o ē exēpli s̄tua-
lis. qñ em̄ vidēt̄ q̄ aliq̄s tenet bonā vitā z s̄-
ctā. etiā si nō loq̄t̄ p̄dicādo. exēplo tñ illi^o ml-
ti uertunt̄. Dicat̄ h̄ de uersioe cuiusdā p̄-
cipis latronū i qdā via ad p̄dandū existēt̄.
Quidā ei s̄act^o abbas volēs ipm ad xpm cō-
uertere iuit ad eū. z statim capt^o ē ut eū denu-
daret. z Abbas s̄o interrogauit eū d̄ q̄ viue-
ret i tali heremo. O dixit abbas. i magno la-
bore z piculo viuūt̄. si vultis mecū venire ad
monasteriū ego p̄uidebo vob opulēt̄er. Ille
timēs d̄ captiōe n̄ audebat ire. s; abbas ipm
asscurauit. z secut^o est eū. z dedit illi optimā
camerā z vnū monachū deuotissimū in ser-
uitōrē ut seruiret sibi dans ei z mīstrās q̄cqd̄
vellet gallinas p̄dices capones. Et postq̄
ipse erat p̄asus. frater ille seruitōr corā eo co-
medebat panē z aquā. Jtē qñ ipse iacebat i le-
cto. frat̄ orabat genib; flexis eū lachrymis z c̄
Post multos dies ille capitane^o dixit fratri.
Et qualē vitā tenuistis vos in mōdo. qz tantā
p̄niaz facit̄. Rñdit frat̄ q̄ fuit valde pctōr. Et
ille. Et dicatis mihi z i q̄b; peccastis. Et dixit
frat̄. In ml̄tis dñe. Et dicatis mihi si placet
vob. Ego diceā. Risi excessiue z truffaui. z sic
d̄ alijs venialib;. Et capitane^o. O miser z qd̄
erit d̄ me q̄ tot boies dep̄dat^o suz z occidi. q̄a
vos de tā p̄nis pctis facit̄ tantā p̄niaz. de ce-
tero volo viuere ut vos. nō detis mihi lectū
nec gallinas. Et sic fuit exēplo illi^o cōuersus
Jō dic̄ Greg^o. Plus mouēt̄ exēpla q̄ s̄ba. ex-
empla. s. bone vite. Forte si centū ānis aliq̄s
p̄dicasset illi nō uertisset eū. et in exēplo bo-
ne vite uersus est. Legit̄ q̄ t̄p̄e beati Petri
ap̄li qñ ipse p̄dicabat i roma. aliq̄ bone mulie-
res iam ad xpm cōuerse habebāt viros puer-
fos uertere. Et eis oñdēs istū modū dixit.
Mulieres subdite sint viris. ut si q̄ non cre-
dūt̄ s̄bū p̄ mulierū uersationē sine s̄bo lu-
crifiat̄. p̄siderātes i timore sanctā uersatio-
nem vestrā. j. Pe. iij. Iste mod^o oñsus fuit in
paulo qñ ad man^o illū trahēdo i ciuitatē in-
troduxerūt. Man^o signat̄ opa qz manib; opa-
mur. Jō dicit ad man^o illū trahētes. in q̄ in-
nuif̄ q̄ exēplo opez trahunt̄ pctōres ad deū.

De purificatione beate Marie uirginis

Septimus modus est afflictio pñialis. dicēdo. Dñe licz sim mal⁹ ⁊ peccator. spero tñ q̄ ex ista pñia extraheris me de pctō ⁊ uerteris ad bonā vitā. Jō licz hō sentiat se in peccat⁹ nō debet pñiaz dimittere. qz dispositiua ē ad p̄uersionē. ⁊ finalit̄ ad saluationē. Pñiaz agite appropinq̄bit em̄ regnū celoz. Math. iij. Iste mod⁹ oñdit̄ in p̄uersione beati pauli. qui trib⁹ dieb⁹ nō māducauit neqz bibit. q̄lis afflictio pñialis. signū fuit q̄ ex pñia de⁹ ducit peccatorē ad p̄uersionē ⁊ saluationē. Ecce q̄re ecclia facit festū de p̄uersione beati pauli apli. qz nō solū fuit miraculosa s; etiā peccatorib⁹ fuit pficiuosa. Amen.

De purificatione uirginis Marie sermo

Dies purgationis Marie. Luc. ij. Istud p̄sens festum vnū est de maiorib⁹ toti⁹ anni. Rō. quia tres sunt sanctor⁹ gradus de quibus facimus festum.

Prim⁹ de p̄sona eminētī. i. alta.

Secūd⁹ maior. s. de p̄sona scā excellētī.

Tertius multo maior de persona sancta transcendentī.

Dico p̄mo q̄ de p̄mo gradu fuit quilibet ap̄torū Perr⁹. Paul⁹ ⁊c. Johānes baptista. martyres. p̄fessores ⁊c. Jō eoz festa sūt maḡ.

De scdo gradu est uirgo Maria q̄ nō solū est sancta s; habet excellentiā sup oēs sanctos. Ideo ei⁹ festa sūt maiora. In tertio gradu est sol⁹ xp̄s q̄ trāscēdit oēs altitudinē creaturaz. Jō ei⁹ festa ut natiuitas. epiphānie. p̄sentatiōis. resurrectiōis ⁊c. sunt multo plus maiora. Istos tres grad⁹ sanctor⁹ inuenio in festo hodierno. qz hodie fit festū.

De Symeone sancto eminēter.

De uirgine sancta sup oēs excellēter.

De xp̄o sanctissimo trāscendēter.

Qui hodie fuit i tēplo p̄sentat⁹ a p̄gine maria sicut mō mulieres post p̄tū ueniūt ad ecclia cū ple. Jō istud festū habet tria nomia Inq̄stū est symeonis d̄r dies obuiatōis symeonis. Inq̄stū est ihu xp̄i d̄r dies p̄sentatiōis. Inq̄stū hō est p̄gine Marie intitulat⁹ dies purgatiōis marie. Et qz speciali⁹ hodie fit festū de p̄gine maria. Jō singularit̄ dicit̄ thema. Dies purgatiōis ⁊c. Jō p̄mo loquit̄ de p̄gine. Secūdo de xp̄o. Tertio de sancto symeone. Quātū ad p̄mū ⁊ inq̄stū p̄ns festū tangit uirginē. dicit̄. dies purgatiōis marie. Quā aut̄ audit⁹ istud nomē purgatiō nō intel

ligatis q̄ p̄go maria indigeret purgatiōe. q̄a nunq̄ peccauit aliq̄ mō. nec corde male cogitādo. nec ore uane loquēdo. nec corpe male opando. imo fuit purior sole. int̄m q̄ sp̄s sanct⁹ de ea philocapt⁹ de sua puritate fecit vnā cantilenā dicēs. Quā pulchra es amica mea q̄ pulchra es tota ⁊ macula nō est in te. Lañ. iij. Nota q̄ est dicitio admirat̄is. Et d̄r ter pulchra. qz pulchra fuit in aīa. qz nūq̄ habuit malā nec vanā cogitationē. sec⁹ de nob. Scdo pulchra i ore. qz nūq̄ uane seu ociose v̄l indiscrete locuta fuit. Nos hō nō habem⁹ os pulchrū. Tertio pulchra i toto corpe. q̄a sine oī defectu ⁊ negligētia. sp̄ata i cibo ⁊ potu. diligēs i seruitio dei. sec⁹ de nob. Quare ḡ dicit̄ thema. Dies purgatiōis marie. Istaz q̄stionē declarat beat⁹ Lucas i euāgelio hodierno dicēs. Dies purgatiōis marie. statim dixit f̄m legē moysi. ⁊ nō dixit f̄m p̄sonā suā qz nō indignit̄. Ad videam⁹ q̄ lex est moysi quā dedit mulierib⁹ parietib⁹ masculos. Dicit em̄ lex. Mulier q̄ suscepto semie pepererit masculū. imūda erit septē dieb⁹. nec ingrediet̄ in sanctuariū donec impleant̄ dies purgatiōis sue. Leuit. xij. Hoc ḡ p̄ceptū nō tanq̄bat p̄ginē mariā. qz nō pepit suscepto semine. Un̄ q̄rit sanct⁹ Tho. iij. pte. q. xxxviii. ar. iij. An pueniēter m̄r dei purgāda ad tēplū dei accesserit Et r̄ndet q̄ sic. qz sic plenitudo gr̄e a xp̄o deriuat̄ i matrē. ita decuit ut mac̄ hūilitati filij p̄formaret̄. Hūilit̄ em̄ de⁹ dat gratiā. ut d̄r Jac. iij. Et iō sic xp̄s licz legi n̄ eēt obnoxī⁹. uoluit tñ circūcisionē ⁊ alia leḡ onera subire. ad oñdendū hūilitatē ⁊ obediētie exēplū. et ut approbaret legē. et ut calūnie occasionē iudeis tolleret. Prop̄ easdē rōes uoluit matrē suā implere leḡ obseruatiōis. q̄ bus tñ nō erat obnoxia. Licz em̄ beata p̄go nullā haberet imūdiciā uoluit tñ purgatiōis obseruatiā implere. nō p̄r indigentia. s; p̄pter leḡ p̄ceptū. Et iō signāter euāgeliz Luc. ij. dicit̄. q̄ impleri sunt dies purgatiōis marie f̄m legē moysi. Ip̄a em̄ f̄m se purgatiōe nō indigebat. Hā Leuit. xij. d̄r. Mulier si suscepto semie pepererit masculū. imūda erit. Ubi moyses uidet̄ fuisse locut⁹ ad excipendā matrē dei ab imūdicia. q̄ nō pepit suscepto semie. ⁊ iō patz q̄ n̄ obligabat̄ ad iple tionē illi⁹ p̄cepti s; uolūtarie purgatiōis obf̄ uantiā ipleuit. S; h̄ est q̄stio. Quare de⁹ ordinauit istā legē. nūquid ē pctm̄ generare filios i statu matrimoniali. R̄ndet q̄ nō. sed

Sermo

multe rōnes assignant a sanctis doctoribz. s; vnā solā ego volo declarare. Rō illi? legis ē. qz oīa pcepta legi reducunt z includunt i decē pceptis decalogi. q̄ frāgunt q̄drupliciē. s. opatiōe omisiōe. locutiōe. z cogitatōe. Et q̄ tuoꝝ decies faciat numerū quadragenariū. **M**ulieres autē i concipiēdo. portādo. pariēdo z nutriēdo. istis q̄ttuoꝝ modis peccāt s̄ dei pcepta. iō faciūt dies purgatiōis. **P**rimo peccāt in opatiōe concipiēdo. **H**ā deus ordinauit actū generatiōis ad p̄seruatōez hūane nature. Et mltotiēs nō mouent ad eā nisi sic equ? z mul? canis vl? porc? fm carnis sensualitate. cū tñ deberēt h̄re intentionē p̄dicatoris q̄ p̄dicat vt conuertat gentes ad deū vt paradysus impleat filijs dei. ita genitores debēt h̄re intentionē generandi filios p̄ paradiso. **V**irgo autē maria nō peccauit opatiōe. qz nō ab hoīe. s; a spūsancto p̄cepit. q̄ formauit illud corpus dñi n̄ri ihu xp̄i. vt formaf granū infra auel/lanā vl? amigdalū. **J**ō ecclia cātat. **H**ō ex virili semīe s; mystico spiramie s̄bū dei factū ē caro fructusq; v̄tris floruit. **S**cdo peccant mulieres obmissiōe portādo. qz si p̄mo faciebāt p̄niaz. s. ieiunia. orōes. pegrinationes. et h̄mōi. qñ sūt guide totū omittūt. Et licz sint satis fastidiose. tñ ipse se faciūt plus fastidiosas z magis delicatas se fingūt. **S**; s̄go maria in hoc nō peccauit aliqd obmittendo. qz dicit **B**ern. q̄ erat grāvida sine gūamie. imo p̄gnat? portabat eā. **S**ic de nube q̄ nō p̄t eleuari. s; qñ radi? solis tāgit eā eleuat. et est magis leuis. Ita radi? solis eterni in vtero s̄ginis existēs. **J**ō nō dimittebat aliquid de suis deuotiōibz. imo ampli? faciebat. quēadmodū sacerdos qñ portat custodiā eucharistie est deuotior. Ita s̄go q̄ custodia erat tñc corporis xp̄i. **T**ertio mulieres peccāt locutiōe p̄turiēdo. qñ ei sentiūt dolores part?. dicūt multa s̄ba vana z indiscreta. **L**ū tñ deberēt recurrere ad xp̄m dicēdo **J**hs. et ad virginē **M**ariā q̄ sine dolore pepit. tñ ad sanctos dei. **I**pe tñ aliq̄ maledicūt euā. alie viros. alia dicit. **D** si mō euadā nunq; accedo ad virū. sed s̄go in h̄ nō peccauit. qz sine dolore et miseria pepit. **S**ic radi? solis trāsīt p̄ fenestrā vitreā sine ruptura. imo pulchriorē reddit eaz. **J**ō **I**sa. **B**erminās germiabit z exultabit le tabūda z laudās. **B**la libani data ē ei. decor carmeli z zaron. **I**sa. xxxv. **Q**uarto mulieres peccant cogitatiōe nutriendo. **C**ogitat em. **N**ō habeo heredē. mō sum dñā cū tñ in ma

gno timore dicere deberent. **D** dñe dedisti mibi istū filiū. qd scio mō qd erit de isto filio meo. si erit mal? hō. talit? vt me interficiat. vl? q̄ faciat aliqd malū vt sit suspēsus z finaliter dānat?. s; s̄go in h̄ nō peccauit. **S**ciebat em̄ scripturas. **J**ō qñ in ptu ip̄a vidit mirabilia q̄ facta fuerūt cogitabat suā passionē. **J**ō dicit beat? **L**ucas. **M**aria autē p̄seruabat oīa verba hec p̄serēs i corde suo. **L**u. ij. **Q**ñ vidit p̄terū ih̄m natū z nudū cogitauit in corde suo dicēs. **Q** ue sic fili? me? erit nud? i cruce. **D**e inde p̄anis eū inuoluit cogitans q̄ sic ei? corpus inuolueret syndone i ei? sepultura. **D**e inde posuit eū in p̄sepio i medio duoz aialiu cogitās q̄ sic suspenderet in medio duoz latronū. **P**atet q̄ s̄go maria nullo mō peccauit. nec concipiēdo opatiōe nec portādo obmissiōe. nec piēdo locutiōe. nec nutriēdo cogitatiōe tñ voluit hūiliari ad suādū legē moy si ac si eēt imda z peccatrix vt ceterē mulieres. **R**ecte dicit **B**ern. q̄ fuit filius filio suo q̄ voluit circūcisionē recipe ad quā nō tenebat. qz dabat in signū peccati. vt scindunt aures latroni in signū furti. **I**ta s̄go voluit seruare istā legē ad quā nō tenebat. **D**icat p̄actice hic z p̄babilē quō fuit ab ea lex ista suara. qz i. xl. die a natiuitate filij sui vt est dies hodierna venit ad tēplū dñi in q̄ seorsum stabāt mulieres generose z diuites. z seorsuz simplices et paupes. z seorsuz s̄gines. **E**t iste mos hodie a iudeis seruaf. s̄go autē maria i ingressu tēplū resperit cogitās quibz se associaret. qz licz esset generosa z nobilis de genere dauid. tñ erat paup? z simplicit? induta qz totū p̄mōniū dedit amore dei z totū aux qd sibi obtulerūt reges orlētis. z volebat viuere manibz p̄p̄is. **J**ō si iūgeret se mulieribz diuitibz potuisset sibi dicere. **V**adate ad locū v̄m. **B**ñdite de? vroz vni? paupis carpētarij vult se nob sociare zc. **S**i cū s̄ginibz. s; fuisset s̄go dixisset sibi. z vos q̄ hētis vix z filiū venitis nobiscū. z vñ h̄ zc. **J**ō posuit se cū simplicibz z paupibz mulieribz. **E**t fuit cōpleta qdā p̄phā quā p̄dixit spūsanct? p̄ os salomonis dicēs. **S**icut liliū inter spinas. sic amica mea. supple est inter filias. **L**an. ij. **D**abem? h̄ exēplū hūilitatis. z tñ mō qlibet se ingerit qz qlibet vult esse i capite i cōiuijs zc. **E**t iō s̄go maria regina paradisi posuit se retro. **I**deo dicit **M**aria. **Q**uia resperat hūilitatē ancille sue zc. **H**ō dicit charitatē nec virginitatez. **E**cce em̄ ex hoc beatā me dicent om̄s generatiōes

p̄actice

De purificatione beate Marie uirginis

Et hec fuit p̄ma humilitas quā hodie fecit i
 impletioe legis. Itē nota aliā magnā hūili-
 tatē in ūgine Maria. qz dīc euāgeliū hodie
 nū vt facerēt ūm p̄suetudinē legis p̄ eo. Cō-
 ūctudo em̄ legis erat. vt patet Leuit. xij. qz
 qñ post p̄tū in. xl. die mulier ueniebat ad tē-
 plū flexis genibz corā sacerdote dicebat. Ec-
 ce oblationē. offeratis p̄ me sacrificiū vt de-
 remittat mibi pctā q̄ comisi cōcipiēdo. por-
 tādo. pariēdo. z nutriēdo. Sacerdos autē re-
 cepta oblatioe z facto sacrificio dabat muli-
 eri b̄ndictionē. z recedebat m̄lier. Istā p̄sue-
 tudinē uoluit ūgo maria hodierna die sua-
 re ueniēs in tēplo dicēs sacerdoti. nō symeo-
 ni. qz nō legit̄ ipm̄ fuisse sacerdotē. s; hominē
 sanctū. Hodie est q̄dragesima dies qz peperit
 istū filiū. z octaua die fuit circūcis̄. z uocat̄
 fuit Jhs. z dedit sibi oblationē par turturū
 aut duos pullos colūbaz. dicēs vt oraret p̄
 ea. O maxima hūilitas. sanctissima dicebat
 pctōri. orate p̄ me. Et sacerdos nō cognosce-
 bat eā. Meli⁹ cognoscebat eā Isaias. Ecce
 ūgo cōcipiet z pariet filiū. z uocabit̄ nomen
 ei⁹ emanuel. Isa. vij. Tūc fuit cōpleta p̄phe-
 tia salomonis dicētis i p̄sona ūginis. Algra
 sum sed formosa filie hierl̄m. Nolite me cōsi-
 derare q̄a fusca sum. qz decolorauit me sol.
 Cañ. j. Virgo erat nigra oculis ignaris eaz
 nō cognoscētibz. sed erat formosa angelis dei
 Nolite me p̄siderare. supple despiciēdo qz de-
 colorauit me sol. q̄a ardor diuini amoris sic
 hūiliari faciebat. supple incedēdo Jō pōt no-
 bis dicere illud Math. xj. Discite a me quia
 mitis sum z hūilis corde. z inueniet̄ requiē
 aiabz v̄ris. Jugū em̄ meū suauē ē z on⁹ meū
 leue. Quātū ad secundū punctū tūc hoc
 festū tangit dñm nostrū ih̄m xp̄m. Intitulat̄
 em̄ dies p̄ntatiōis ih̄u xp̄i. Non intelligatis
 qz xp̄us indigeret p̄sentatione. qz nunq̄s fuit
 elongatus a deo patre. nec vnq̄s fuit absens.
 Imo sicut sol mittit ad nos suū radiū. z tamē
 semp est cū sole. Ita de christo. Nos autē pec-
 catis elongamur a deo. ideo indigem⁹ p̄sen-
 tatione. Christus autē semp fuit p̄sens p̄ri.
 etiā in utero uirginis existens de die z etiaz
 de nocte. Ideo dicebat pater ad eū. Tu fili
 semp mecū es. Luce. xv. Licet miserim te in
 mundū ad illuminandū in fide euangelica.
 calefaciendū in amore dei. z fructificandū
 in bonis opibz. Ideo hodierna xp̄i p̄ntatiō
 nō fuit necessitatis s; hūilitatis. sicut uirgi-
 nis matris purgatio. Uoluit em̄ christ⁹ sua

re legē p̄ntationis. vt dicit sanct⁹ Thomas
 iij. p̄te. q. xxxvij. arti. iij. vbi sic dicit qz xp̄s vo-
 luit sub lege fieri vt eos q̄ sub lege crāt redi-
 meret. et vt iustificatio legis i suis membris
 sp̄ualiter impleret. Et in solutione ad tertiu
 dicit qz p̄pter hocipsuz etiā uoluit legales ho-
 stias p̄ se offerri. qui erat uera hostia. vt figu-
 ra ueritati cōiungeret. z p̄ ueritatē figura ap-
 probaret. Et illud dictū est p̄tra illos q̄ deū
 legis negāt a xp̄o fuisse in euāgelio p̄dicatū.
 Hō em̄ putandū est. vt Origenes dīc. qz filiū
 suū bon⁹ deus sub lege nasci fecerit quā ipse
 nō dederat. Nec ille ibidē. Undē vt ex corpe
 isti⁹ articuli tertij z ex solutiōibz argumēto-
 rū colligit christ⁹ uoluit in tēplo hodie p̄nta-
 ri. p̄pter quattuor. Primo p̄pter legis imple-
 tionem. Et hoc tangit doctor ibidē in corpe
 articuli vbi dicit sic. Et prole nata duplex p̄-
 ceptum in lege tradit. Unum quidē genera-
 le quo ad om̄s. vt scz cōpletis diebz purgati-
 onis matris offerret̄ sacrificiū p̄ filio sine p̄
 filia. vt habet̄ Leuit. xij. Et hoc quidē sacrifi-
 ciū erat z ad expiationē peccati in quo p̄les-
 erat cōcepta z nata. z etiā ad p̄secratiōez qñ-
 dam ipsi⁹. qz p̄mo p̄ntabat̄ in tēplo. z ido ali-
 qd offerebat̄ in holocaustū. z aliqd pro pctō
 Aliud autē p̄ceptū erat sp̄ale in lege d̄ p̄mo-
 genitis tam in hoibz q̄s in iumētis. Sibi em̄
 deputauerat om̄e p̄mogenitū filioz israel p̄
 eo qz ad liberationē p̄li israel p̄cusserat p̄mo-
 genita egypti ab hoie vsqz ad pecus. p̄moge-
 nitis filioz israel reseruatis Et hoc mādātū
 ponit̄ Exod. xij. In q̄ etiā p̄figurabat̄ xp̄s
 q̄ est p̄mogenitus in multis fratribz. vt d̄ ad
 Ro. viij. Quia igit̄ xp̄s ex muliere nat⁹ erat
 q̄si p̄mogenit⁹. id uoluit fieri sub lege z in tē-
 plo offerri z p̄ntari. Et hec duo circa christū
 Lucas ondit̄ obseruata. Primo quidē id qd
 p̄tinet ad p̄mogenitos cū dicit. Tulerūt illū
in hierl̄m vt sisteret eū dño. sicut scriptū est in
 lege dñi. qz om̄e masculinū adaperiens vul-
 uam sanctū dño uocabit̄. Scdo illud qd p̄-
 tinet cōiter ad oēs. cū dicit. vt darēt hostiaz
 ūm qz dictū erat in lege dñi. par turturū aut
 duos pullos colūbaz. Scdo uoluit christ⁹
 in tēplo offerri p̄tē tēpli sanctificatiōez. Et
 h̄ tangit ibidē doctor i solutiōe ad p̄mū. vbi d̄
 sic. Sic dīc Grego. nisen⁹. illud legi p̄ceptū.
 Sanctifica mibi om̄e p̄mogenitū qd aperit
 uulnā in filiis israel. Exod. xij. In solo deo
 incarnato singulariter z ab alijs differentet̄
 impleri uidet̄. Ipse nāqz solus ineffabiliter

Sermo

13°
 14°
 Deepus ac incōprehēbibiliter editus. & gina
 lem vterū apuit. nō antea cōnubio reseratū
 p̄seruās etiā post p̄tū inuolabilē signaculū
 castitatē. Un̄ cū dic. adaperiēs vuluā desigē
 q̄ nihil antea intrauerat vel exiuerat. Per h̄
 etiā q̄ d̄r masculinū significat. q̄ nihil de fe/
 mineitate culpe portauit. Singularit̄ etiā
 sanct̄ d̄r q̄ terrene p̄tagia corruptele imacu/
 lati p̄ nouitate nō sensit. iō nō indigebat sā/
 ctificari in tēplo. s̄ poti⁹ tēplū debebat san/
 ctificari p̄ ip̄m q̄ erat et est sanctus sc̄tōz. Und̄
 Aggei. ij. Adhuc vnū modicū et ego moue.
 celū et terrā mare et aridā. Et mouebo celū et
 terrā et veniet desiderat⁹ cunctis gentib⁹ et c.
 Magna erit gl̄ia dom⁹ istī nouissime pl̄ q̄
 p̄me. et Malach. iij. d̄r. Statim veniet ad tem/
 plū suū dñator quē vos q̄ritis. et angel⁹ testa/
 mēti quē vos vultis et c. Tertio voluit xp̄s in
 tēplo offerri p̄ nostrā instructiōez. ut do/
 ctōz ibidē t̄git ad sc̄m. q̄ sic dei fili⁹. nō p̄
 seip̄m fact⁹ est hō et circūcisus i carne. sed ut
 nos p̄ gr̄az faceret deos. et ut sp̄ualit̄ circūci/
 damur. sic p̄ nos sistit dño. ut discam⁹ deo
 p̄ntare nos ip̄os. Et h̄ post circūcisionē ei⁹ fa/
 ctū est ut oñdat neminē nisi circūcisus vicij⁹
 dignū eē diuis p̄spectib⁹. Quarto voluit i tē/
 plo offerri p̄ mysticā significatiōē. ut ibi/
 dē doctor t̄git ad q̄rtū. Hā Leuit. xij. p̄cipit
 ut illi q̄ possent offerret agnū sil̄ et turturē si/
 ue colūbā p̄ filio aut filia. q̄ p̄ nō sufficeret
 ad offerendū agnū offerrent duos turtures
 aut duos pullos colūbe. Xp̄s ḡ cū diues eēt
 p̄pter nos egen⁹ fact⁹ ē ut illi⁹ inopia diuites
 essem⁹. Un̄ d̄r. ij. Cor. viij. p̄ se pauperē ho/
 stia offerri voluit sic et in ip̄a natiuitate p̄nis
 inuoluit. reclinat⁹ i p̄sep̄io. Nihilomin⁹ tamē
 h̄mōi aures figure cōgruūt. Turtur em̄ q̄ est
 aial et auis loq̄r. p̄dicatiōz et p̄fessionē fidei i/
 portat. q̄ p̄o est aial castū siḡt castitatē. q̄ p̄o
 est aial solitariū significat p̄tēplatiōz. Colū/
 ba p̄o est aial simplex et m̄suetū. et significat
 m̄suetudinē et simplicitatē. Est aut̄ aial gre/
 gale. vñ significat vitā actiuā. et h̄ hostia si/
 gnificat p̄fectōz t̄pi et mēbroz ei⁹. vtrūq̄ aut̄
 p̄t̄ p̄suetudinē gemēdi p̄ntes sc̄tōz luc̄ de/
 siḡt. S̄z turtur q̄ est solitaria p̄cat orationū
 lachrymas. Colūba p̄o q̄ est gregalis signi/
 ficat publicas ōzōnes eccl̄ie. vtrūq̄ aut̄ aial
 duplicatū offerebat. ut sanctitas nō solū sit
 in aia s̄z etiā in corpe. Hec sanct⁹ Thomas
 (ibidem dicit. Et p̄pter hec quattuor xp̄s vo/
 luit in tēplo p̄ntari. Tñ etiā ex dictis p̄z rō l̄a/

l̄is q̄re xp̄s sibi reseruauerat om̄ne p̄mogenitū.
 S̄z rō moralis ē ista. sic em̄ int virū et vtozē
 sit m̄rimoniū ad p̄les generādas ita int sp̄m
 et carnē est q̄si m̄rimonialis p̄iuctio ad gene/
 randū p̄les. s. act⁹ p̄tuosos et opa meritoria.
 q̄ caro sine sp̄u nihil valet. Hā sp̄s mouet
 carnē ad opa p̄tutū et meritorū exercenda q̄
 p̄les dicunt. Un̄ dic̄ D̄o. Filij tui sic nouel/
 le olluaz i circuitu mēse tue. De istis filijs. s.
 actib⁹ p̄tuosis de⁹ vult p̄mogenitū sibi offer/
 ri. S̄z q̄s est ille p̄mogenit⁹. Regula ē phic.
 q̄ illud qd̄ ē vltimū in executiōe est p̄mū i in/
 tentiōe erga deū. Verbi gr̄a. si q̄raf q̄re ho/
 die venistis ad missam. q̄ fuit vestra p̄ma in/
 tentio. si dicitis p̄pter honorē dei et virginis.
 et ex ordinatiōe eccl̄ie. tūc bñ statis in p̄scien/
 tia. q̄ p̄mogenitū offertis deo. q̄ intētiō v̄za
 bona est. quia p̄pter deū venistis. si h̄o dicitis
 veni ad ecclesiā ut videā tantū mulieres et c.
 tunc p̄mogenitū offertis dyabolo et nō deo.
 quia vestra intētiō mala est. Idē de elemosy/
 na si datis eam intētiōe vane glorie. vel hu/
 iusmodi. primogenitus datur dyabolo. Si
 autē datur ut de⁹ faciat vobis elemosynā d̄
 gratia quā ab eo petit. quādo anima vestra
 veniet ad portā paradisi pulsans et petēs ele/
 mosynā q̄ de⁹ vobis faciat elemosynā. tunc
 offertur primogenit⁹ deo. Ideo in quolibet
 ope virtuoso q̄ratis inter vos cui dat et of/
 fertur p̄mogenitus. ne meritū p̄dat ex mala
 intētiōe. q̄ nihil valet opus virtuosū ma/
 la intētiōe factū. et multa et magna opa vir/
 tuosa perdunt et mala intētiōe facta. q̄ p̄/
 mogenit⁹ nō offertur deo. Ecce q̄re deus p̄/
 cipit sibi offerri primogenita. Id̄ dicit apo/
 stol⁹ Siue ḡ māducatis siue bibitis. omnia
 in gloriā dei facite. i. Corinth. x. Id̄ dñs no/
 ster ihs xp̄s ut primogenit⁹ et vnigenit⁹ vir/
 ginis Marie voluit in tēplo p̄ntari deo p̄i
 et i manib⁹ sacerdotis offerri. Et q̄nq̄ siclis
 quasi q̄nq̄ regalib⁹ argēti redimi iuxta legē
 que habet Numeri. xvij. vbi dicit. Quicqd̄
 p̄mū erūpet a vulua cūcte carnis quā offerūt
 dño. siue ex homib⁹ siue d̄ pecorib⁹ fuerit. tui/
 iuris erit. Ita dūtatat ut p̄ homis p̄mogenit⁹
 to p̄ciū accipias. et facias redimi q̄nq̄ siclis
 qui viginti obolos habet. Et sic nisi redime/
 retur erat sacerdotis. et seruebat in templo.
 Dicatur p̄actica p̄sentationis. Virgo eniz
 Maria obtulit filiū suū xp̄m in manib⁹ sa/
 cerdotis. et ille obtulit eū domino. D̄ q̄s fatu/
 us sacerdos. si cognouisset eū. ip̄m adorasset

De purificatione beate Marie virginis

Deinde voluit eum retinere sacerdos. videns virginem matrem pauperem. Et ait sergo. Non retineat eum. Ecce quoniam siclos habeo. Vos paulatim congregauit. et recepit a labore suo proprio. forte minus comedens ut filium suum redimeret. et aperuit bursam non de auro vel serico. et soluit quoniam siclos secundum legis consuetudinem. Quod est. Quare christus voluit redimi quoniam siclis cum esset mundi redemptor. et hac de causa fuerit missus a deo patre. Nota duas ad hunc sensum vna allegorica. alia moralis. Allegorica est ista. Voluit enim quoniam siclis redimi quemadmodum ipse redemptus erat multum quoniam principalibus plagis in quibus consistit tota nostra redemptio. scilicet circuncisione. fuga in egyptum. flagellatione coronatione. et crucifixione. Iohannes dauid. Apud dominum misericordia et copiosa apud eum redemptio. Secunda ratio est moralis dicit nobis exemplum ut quoniam homo est venditus a dyabolo ex peccato. quod peccare mortaliter est seipsum vendere dyabolo. Verbi gratia. qui facit pompam et vanitatem proicio superbie statim vendit se dyabolo. Auarus recipiens usuram et precium quo vendit dyabolo et etiam per furtum. rapinam. et sic de alijs speciebus auaricie. luxuriosus illa delectatione dat suam animam dyabolo. Idem de alijs peccatis Iohannes optet redimi quoniam siclis si volumus saluari. scilicet operibus penite. Primum est contritio cum proposito non redeundi ad peccatum. Secundum oratio confessio. Tertium corporis afflictio. Quartum debitorum restitutio. Quintum iniuriarum remissio. Et verificat illud sacre scripture seruum. Est qui multa redimat modico proicio. restituens ea in septuplum Ecclesiasticus. xx.

Quantum ad tertium hunc festum inuestum agit scriptura symeonem dicitur dies obuiationis symeonis. Dicitur peccata. Nam tunc temporis quoniam sergo peperit filium suum. omnes iudei apertis et in lege eruditi per certo habebant quod messias erat natus. quod videbant tempus in prophetis assignatum completum. sed non cognoscebant eum. Et propter hoc dixit Iohannes baptista. Videri vestrum stetit quem vos nescitis. Iohannes. Iohannes multi orabant ut oenderet se eis. singulariter sanctus symeon et iustus. Et rursus accepit symeon a spiritu sancto. non visurum se mortem nisi videret christum domini. Et sciens illam prophetiam. Stare veniet ad templum sanctum suum dominator quem vos queritis et angelus testamini quem vos vultis. Malach. iij. Propter hoc quilibet die veniebat ad templum. et quoniam videbat aliquam mulierem portantem plectrum. ipse petebat. estne filius vel filia. et spiritus sanctus nihil sibi dicebat usque in hodiernum diem in quo sibi dixit. Hodie obuiabis in templo messie regi. ipsum quoniam videbis. Iohannes post somnum bono mane surrexit et iuit ad templum

plum mundas ipsum et ornatas. quod quoniam rex dicit intrare domum dicit domus ornari. Iohannes carat ecclesia. Adorna thalamum tuum syon et suscipe regem christum. et cum magna deuotione expectabat videre eum. secundum dicit sacerdote qui expectabat eum ut acciperet potius oblationes et habet turturam et columbam. Dies eius quoniam sua sunt querunt. non quoniam ihesu christi. ad phil. ij. Mater dicitur dicitur personarum sunt. quoniam non attendant de quibusdam negocijs. Primum de ludo pueri. Secundum mulieres de choristatione. Tertio sacerdotes de offertorio. Sed de illis quoniam sunt ihesu christi statim attendant. Cum autem sergo cum ioseph intrauit templum. spiritus sanctus dixit symeoni. Symeon ista est manus eius. et filius eius est rex et messias in lege promissus. Statim senex stens per gaudium adorauit eum. et ipsum recipiens in vlnas suas incepit carere vnam carilena pulchram quoniam orationem suam. Hunc dimittis seruum tuum domine secundum seruum tuum in pace. Ecce dies obuiationis symeonis Iohannes hodie carat ecclesia. Cum induceret puerum ihesum parentes eius. accepit eum symeon in vlnas suas et dixit. Hunc dimittis seruum tuum domine secundum verbum tuum in pace. Querit quare sanctus symeon accepit eum in vlnis suis. quod hoc non fuerat sibi a spiritu sancto promissum. sed promissum fuit sibi quod non moreretur nisi prius videret christum dominum. Unde ergo tanta presumptio quod ipsum accepit. Respondeo quod ad saluationem nostram non sufficit videre christum per fidem. sed ipsum recipere oportet in manibus per bona opera. ideo Marci vlti. Qui crediderit et baptisatus fuerit saluus erit. Diceret aliquis. Ego habeo istos oculos anime. sed dextrum credendo christi diuinitatem. et sinistrum christi humanitatem. Sic videtur christus a nobis in via. quid ergo oportet me aliud facere. Dico quod sicut symeon quod accipiat christus in manibus per bona opera. Quid proderit fratres mei si fidem quis dicat se habere. opera autem non habeat. Numquid poterit fides saluare eum. Fides sine operibus mortua est. Iacobi. ij. In signum huius hodie portamus candelas accensas in manu que significat tria que sunt in christo. Cera mollis signat carnem christi quam habuit passibilem. que liquefacta fuit in passione. Lignum album signat animam christi purissimam. Lumen vero signat christi diuinitatem immensam. Non enim sufficit videre lumen in altari. nec christum per fidem. sed manibus per bona opera ipsum recipere. Ideo apostolus. Glorificate et portate deum in corde. prima ad Corinthios. vj. Tunc enim portat christus a nobis quando eius amore vitamus peccata. Deo gratias.

Sermo

De sancto Blasio Sermo.

Granum frumen /

Graui cadēs in terrā mortuū. Verbum istud habet Job. xij. Sicut tota solēnitas hodierna est beati blasij epi z martyris gloriosissimi. Ita erit z sermo. maxie qz i ei bona vita sunt multe stutes z exempla. d quibz poteri? recipe bonā instructionē p bo no vite nre regimie. Sed pus salutē virgo Maria zc. Istud thema est rnsio ad qstionē qrentē p aliquē ignorantē. Quis fuit iste. s. Blasius. z cui? ditiōis. Rndet thema. Gra nū frumēti cadēs in terra zc. Verba sunt figuratiua secrete indicātia virtutes z excellē tias iuxta qnqz verba thematis.

Prima virtus est humilitas virtuosa. qā granū z non palea.

Secūda est sublimitas gratiosa. qz frumēti. z non ordei.

Tertia est aduersitas rigorosa. qz cadēs scz dignitate.

Quarta est acerbitas dolorosa. qz in terram. scz p tormenta.

Quinta est felicitas p̄ciosa vel gloriosa. quia mortuū.

Quātū ad p̄mū dico qz vna virt? magna z excellētia vna beati Blasij fuit eius humilitas virtuosa. Licz em̄ esset plen? stutibz. tū eas p̄seruabat i bursa hūilitatis. als em̄ perderent. Greg? Qui stutē sine hūilitate congregat. q̄si puluerē in ventū portat. Nota h̄ duplicē humilitatē.

Prima est virtuosa.

Secūda est viciosa.

Virtuosa ē qn̄ hō ex vna pte cogitat dei imē sitatē z potētiā infinitā. Ex alia ppriā sui par nitatē z defect? z sic cor hūiliat. Et talis humilitas q̄ est respectu dei est stutosa. z multū placet deo. qz isto mō creatura nihil se reputat nec p̄sumit de se. Istā laudat beat? Jacobus dicēs. Hūiliamī in cōspectu dei. nō dic hoim. z exaltabit vos. Jac. iij. Scda hūilitas est viciosa qn̄ q̄s in p̄spectu hoim hūiliat z tū int? habet cor inflatū. vt v̄ter mulieris grauide. z corā hoibz faciūt vt ypocrite. De illis dicit sc̄ptura sancta. Est q̄ neq̄ter se hūiliat. z interiora ei? plena sūt dolo. Eccli. xix. Hūilitas aut? beati Blasij fuit stutosa. qz humiliabat i p̄spectu dñi. abs̄debat ei sua opa vt vitaret vanā gloriā. Pernoctabat ei orādo z p̄teplando. z secrete tenebat lectū p̄nie

z portabat ciliciū. z extraibat honeste indutus. Jeunabat. z quātū poterat ex hūilitate abs̄cōdebat suā sanctitatē. s̄ de? exaltauit eū Auctas. Hūiliamī sub potēti manu dei. vt vos exaltat i tpe visitatiōis. p̄ma Pet. v. Itē hūiliamī i cōspectu dei z exaltabit vos Jac. iij. zc. qz de? vult cām manifestare ad gloriā dei. z bonū exēplū hoim. Nota sup illo s̄bo. Nō pōt ciuitas abs̄cōdi supra montē posita. dicit glo. Augustini. i. p̄sona sup ingentē vitā. sec? de hypocritis q̄ appetūt videri et laudari. Et ficte faciūt multa opa. z tales vt fumus transeūt totalitē. z nō habēt fūdamētū in deo. qz dic̄ sc̄ptura. Gaudiū hypocrite ad instar pūcti. Job. xx. Hūilitas stutosa beati Blasij notat cū dicit. granū. Haz? palea sigt sapbos. Rō. qz plures sunt eoz q̄ hūiliū. Secūdo etiā qz palea est vana z leuis. et sp̄ eminet. granū s̄o parū. z sp̄ subijciē. sic hūilis zc. Juxta h̄ dicit sc̄ptura. qd futurū est. s. p̄sona sancta. seminas. s. in h̄ mūdo. s̄ nudū granū. s. a vanitatibz. Ecce hūilitas. j. Lox. xv. Deus aut? dat illi zc. Quāto magis beati Blasij abs̄cōdebat suā sanctitatē. tāto magis publicabat i miraculis q̄ faciebat. Dicatur quō erat de ciuitate capadocie zc. Et dicat̄ miraculū de puero curato filio vidue i cui? gutture spina piscis trāuersa ip̄m suffocauit vel suffocabat zc. Xps̄ s̄o cōcessit sanitatē p̄ illo z poibz q̄ de malo gutture ip̄m inocarēt ex h̄ hodie b̄ndicē i honorē beati Blasij panis. vinū z h̄mōi. z verificat̄ illud in b̄tō blasio Lu. xvij. Dis q̄ se hūiliat exaltabit. Ho. Qui se hūiliat. s. de hūilitate vera. exaltabit.

Dico sc̄do qz secūda virt? ē sublimitas gratiosa. s. i dignitate. qz fuit ep̄us ciuitat̄ sebastie. iō d̄z frumēti. qz. s. int? alia grana est meli?. Jō plati q̄ in p̄plo sunt maiores z nobiliores significant p̄ frumētū. Zach. ix. Quid bonū eius. s. p̄li xp̄iani. z qd pulchrū ei? nisi frumētū electoz. i. platorū. Et qz beat? blasius fuit ep̄us. iō d̄z. frumēti. Dicat̄ quō fuit elect? nō solū a canonicis s̄ etiā ab omibz laicis sebastie orātibz zc. Et subito de? inspirauit i cordē bus. s. taliū oim vt peterēt blasii in ep̄m alta voce. J̄po aut? p̄tradicēte oino fuit electus z flens assumpsit. Rō quare ip̄e flebat quia in iudicio ep̄i h̄nt reddere rōem nō solū d̄ suis p̄p̄is aiabz s̄ de oibz sibi cōmissis. Jō dicit sc̄ptura. Iudiciū durissimū in his qui p̄sūt fiet. Exiguo em̄ cōcedit̄ misericordia. potentes em̄ potēter tormēta patient. Sapie. vi.

De sancto Blasio

Nota iudiciū durissimū. Tria em̄ iudicia
sūt platis. Primū ē quō intravit dignitatē.
Si p portā. qñ. s. sine scitu eligif. vñ papa p/
videt sine sui vel suoz req̄sitiōe. Si s̄o aliter
intrat. fur est z latro. nec p̄t saluari nisi renū/
ciet. Un̄ sc̄ptura de h̄ dic̄. Amē amē dico vo/
bis q̄ nō intrat p ostiū in ouile ouitū s̄z ascen/
dit aliūde vel p l̄ras vel p p̄ces armatas vel
p dona zc̄. ille fur est z latro. Joh. x. Durū
iudiciū fiet ei. Secūdu erit durū iudiciū
quō ei fiet. s. quō vixit postq̄ intravit. z quō red/
dit expēdit. qz tres ptes d̄z facere de eis. vnā
p se. secūda p sua familia. tertiā p paupibus.
Tertiū erit. s. iudiciū durissimū. quō fiet ei
qñ reddet cōputū de aiab̄ dānatis ex sua ne/
gligētia. Nam cuilibet tali d̄z Ezech. xxxiij.
Speculatorē te dedi domui isrl̄. Audiēs ḡ
ex ore meo s̄monē. annūciabis eis ex me. Si
me dicēte ad impiū impie morte morieris. nō
fueris locut⁹ vt se custodiat impi⁹ a via sua.
ipe impi⁹ i iniquitate sua moriet. sanguinē autē
ei⁹ de manu tua requirā. Si autē annūciāte
te ad impiū vt a vñs suis puerat. z nō fuerit
puerfus. ipe moriet. tu autē aiāz tuā liberasti.
Jam videtis quō et qualiter curat de aiab̄.
quia parū. Ecce q̄re dicit. Iudiciū durissi/
mū zc̄. Ista p̄siderātes antiq̄ sancti cū maxi/
mo timore accipiebāt on⁹ ep̄atus. z s̄dicebāt
quousq̄ sciebāt dei volūtatē. z tūc p̄fidendo
de auxilio diuino accipiebāt. Dicat quō be/
atus Blasī⁹ fact⁹ ep̄us nō mutauit statū suū
vt faciūt multi mali. statim em̄ faciūt vani/
tates i familia nimis magna. in eq̄s z p̄p̄is.
dicēdo. Honores mutant mores. s. in malis.
z in bonis nō est verū. Et qz beat⁹ blasī⁹ non
dimisit suū statū. ergo nec deus abstulit sibi
gratiā miraculoz. imo augmētavit eā. qz nō
solū curabat hoīes. s̄z etiā aialia ferocissima
que etiā sibi obediebant. Dicat miraculū de
muliere paupcula habēte vnicū porcū. q̄
a lupo fuit capr⁹. q̄ cū maxima festinatiōe ac/
currit ad beatū blasīū vt p̄ciperet lupo vt re/
stitueret sibi porcū quē emerat zc̄. Quō z fecit.
Statim em̄ viuū p̄stitit sibi lupo. Modo
cogitate h̄ duo diligēter. Primo p̄tē beati
Blasī. Secūdo duriciā nostrā. Virtus em̄
erat beati Blasī. qz mouit cor lupi ferocissi/
mi ad restituendū carnes q̄s tantū ipe dili/
git. obediēdo beato blasī. qz erat amic⁹ dei
z deo obediēs. Sic etiā fuit in p̄mo statu q̄
q̄diu adā fuit deo obediēs. aialia obedierūt
ei. Secūdo p̄siderate duriciā nostrā. Lup⁹

em̄ rapax ad p̄ceptū beati blasī restituit fur/
tū. Et tu fur latro nō ex p̄cepto blasī sed dei
nō vis restituere furtū seu vsurā. peiores su/
m⁹ q̄s bestie. Quō vsurarij sunt q̄ mutuāt de/
cē florenos z ponit i instrumēto q̄ sūt. xij. vel
emūt minori p̄cio parato. vel vendūt i plus
p̄pter p̄ciū speratū. vel sup possessiōes acco/
modāt pecuniā. interim recipiunt fruct⁹. vel
recipiūt a cōitate zc̄. vel retinēt sibi solidataz
seruoz vel bona ecclesie. vt decimas vel p̄mi/
cias vel bona defunctoz. nō possunt saluari
nisi restituāt. Nō em̄ dimittit peccatū nisi re/
stituāt ablatū. Regula est iurista z. xij. q. vj.
Si res. z etiā theologoz z ē Augustini ori/
ginaliter. Dic dicere poteris s̄ ipos vsura/
rios. Dico tertio q̄ tertia virt⁹ est aduersi/
tas rigorosa cum d̄z. cadēs zc̄. s. de dignitate
ep̄ali. Cum em̄ fuisset diu i suo ep̄atu. venit
aduersitas s̄ xp̄ianos. vel q̄ abnegarent fidē
xp̄i. vel q̄ morerent p̄pter quō beat⁹ blasī fuit
deposi⁹ z exul a suo ep̄atu a p̄fecto. z iuit in
desertū vbi in quodā monte z in quadā spe/
lūca vixit in maxima p̄nia. Ecce quō p̄t dici
cadēs. Et poterat dicere cū David. Impul/
sus euersus sum vt caderem. et dñs suscepit
me. s. de deserto. Et quia in tāta aduersitate
noluit deū deserere. nec de⁹ ipsum deseruit.
Nā cū esset in deserto nec haberet ad come/
dendū p̄fidens i deo dixit. Oculi omniū i te
sperāt dñe zc̄. dicens suas horas deuote ac si
fuisset i ciuitate. Et hora prandij exibat spe/
luncam. Et dicit historia q̄ volucres venie/
bant ad eū portātes ei cibū de illo quod ipse
aues comedebāt. Portabant enim sibi hora
prandij. sc̄z hora nona veniebāt q̄nquaginta
vel centū colūbi cū granis tritici. Itē stor/
nell⁹ cū oliuo in rostrō. Itē corui portabant
ficus nouas. Itē falcones veniebāt cū p̄di/
cib. Et beat⁹ blasī dicebat p̄suz z oēs aues
erāt in circuitu. Nota q̄ null⁹ ep̄us nec rex
habet tot seruitores z comedebat illud quō sibi
placebat. non carnes. Et p̄ diuidebat eis
cibum. p̄cipiēs eis q̄ nō litigarēt. Dicat quō
est p̄fidendū de deo. Qui em̄ bñ seruiūt deo
nō oportet eos timere q̄ eis deficiat. Nō di/
cat ḡ religios⁹. O miser vñ habebō aliā cap/
pam qñ ista erit rupta zc̄. Seruiatis deo di/
ligenter. qz nihil vobis deficiet. Nunquā dic̄
ipe de⁹ ihs xp̄s sc̄z. Primū q̄rite regnū dei z
iusticiā eius. z hec oīa adijciēt vobis. Ma/
thi. vj. Idē de clericis z laicis. S̄z mō r̄lis
est vita ml̄toz q̄ mirū est quō inueniūt aqm̄

in fontibus. quia non sunt digni. Sed de illis qui seruiunt deo dicit christus. Nolite solliciti esse dicentes quid manducabimus aut quid bibemus aut quo opitemur. scit enim pater vester quia bis omnibus indiget. **Dat. vi.** Item non solum aues: sed etiam animalia. ut leones. vrsi. lupi. si aliquando infirmabant. quia habebant aliquid in gutture. vel spinam. veniebant ad eum: ostendentes ei vulnera. quae curabat ea in nomine Iesu cum signo crucis facto super plagam dei. De cetero caueatis. nulli noceatis. quia ex malicia vestra ex culpa evenit vobis hoc malum vel filia verba. Nota hic. quia animalia irrationalia per sanitate obtinenda recurrerent ad christum. et vos ad quem recurritis: ad dyabolum. quia ad divinos vel sortilegos. Si dicat. Hoc facimus quia non habemus medicos. apothecarios. nec medicinas. Dicat de virtute huius nominis Iesus. Iuxta illud. Homines et iumenta saluabis domine: quemadmodum multiplicasti magnificentiam tuam deus. ps. xxxv. et. Ideo dicitur. Beatus vir cuius est nomen domini spes eius: et non respexit in vanitates et insanias falsas. ps. xxxix.

Quarta virtus est acerbitas dolorosa. scilicet multorum tormentorum. quod inuenit eum in terra. quia in deserto ductus fuit ad terram suam. ut ibi per martyrium coronam gloriae acquireret. **Isa. xliij.** Coronas coronabit te in tribulatione. quasi pilam mittet te in terram latam et spaciosam. id est de tormento in tormentum. Cum enim fuisset in deserto ut dixi in spelunca. christus sibi apparuit dicens quod sibi offerret sacrificium. quod intellexit quod diceret missam et surrexit. et interim venerunt ad eum alii homines missi a praefato impatore ut ipsum adducerent captum. Et tunc. b. Blasius intellexit. quod christus dicebat de sacrificio corporis sui in martyrio. Et flexis genibus gratias egit christo quia recordabatur de seruo suo. Cum autem duceretur captus. pervertit multos videntes miracula quae faciebat. Cum autem adductus esset coram praefato: dixit ei praefatus. Gaude Blasius amice deorum. salutas eum dulciter. Et ait Blasius. Non dicas deos: sed demones. Tunc iratus praefatus dedit sibi quatuor tormenta. Primum. quia fecit eum fustibus cequi. et in quolibet ictu. b. Blasius dicebat. Iesus christus. et virtute huius nominis vivebat. quia aliter mirum erat quomodo poterat vivere. Secundum fuit captio carceris fetidis sine cibo et potu. sed licet corpus detineretur in carcere. anima tamen ipsius discurrebat per palatia paradisi: devote contemplando ordines angelorum. Fuit etiam portatus a muliere cui lupus porcum restituerat. Quae audiens beati Blasii captivum: portavit caput porci co-

ctum. et panem et vinum cum lucerna accensa ad beatum Blasium. Quae habita licentia a carcerario intravit carcerem. Ad quam dixit. b. Blasius. Filia volo tibi solvere charitatem quam erga me fecisti. Foveris pro ego in brevi debeo martyrizari. et impetrabo tibi solutioem. Et quia filia tu es pauper: dabo tibi modum ditandi. Quolibet enim anno cum cadela accensa venies ad ecclesiam meam. Et ita fecit. et ditata est infra breve tempus. De nullo alio sancto legit promississe alicui divitiis temporales. Tercium tormentum fuit eculens in quo nudus et ferreis pectinibus dilaniatus fuit intus quod fluit sanguis decurrebat de corpore eius. Ipso autem dicente. Non sunt indignae passionibus huius temporis ad futuram gloriam. Rom. viij. non curavit hoc tormentum. Et iteque reducit ad carcerem: ut interim pararentur sortiora tormenta. Septem autem mulieres quae sanguinem martyris colligebant ex devotione: capite truncata. Quartum tormentum fuit. quia praefatus iussit ipsum mitti in lacum. qui signatus ab eo stetit sicut arida. et ipse in medio. Cultores vero idolorum volentes ad eum venire dimersi sunt. Aqua enim sustinet levia sed non gravia onera: peccatorum magis. Dico quanto quod quanta virtus est felicitas gloriosa. cum dicitur. mortuum. Nullum enim tormentum facit martyrem gloriosum nisi mors. Ideo ait David. Preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius. Sic ordinatum est a christo quod nullus habet felicitatem gloriae nisi per mortem. quia nec ipse christus. nec eius mater virgo Maria aliter habuerunt. Nonne sic oportuit pati christum. et ita intrare in gloriam suam. **Lu. xxij.** Ideo dicitur mortuum in thymate. Nota eius martyrium. Cum enim fuisset in stagno: angelus domini dixit ei. O gloriose egredere et suscipe coronam. Ipso autem egresso apparuit lux magna ante faciem eius. Et dixit praefatus. Ut cognoscas quia reputo mihi ad gloriam mori pro christo. ecce me hunc praesentem. Et quia multi converterebantur ex eius miraculis. ideo dedit praefatus contra eum sententiam decapitationis. Cum autem. b. Blasius oraret: dixit ei dominus. Omnem petitionem tuam adimplebo. promittens iuvare omnes advocantes eum. Et hoc dicto capite cesus est. Nota hic sancti amici dei cum qua rapina habuerunt paradisum. et nos credimus illum habere sine rapina. sed mentita est iniquitas sibi. Ideo oportet nos facere penitentiam. scilicet in corde per contritionem. In ore per confessionem. et in corpore per aliquam afflictionem. **Jo. ait christus.** Rapinam agite quoniam appropinquabit regnum celorum. **Dat. iij.**

De sancta Agathavirgine et martyre.

Similis est homi
ni patrifamilias. Habet verbū istō
Dat. xiiij. Sicut tota solēntas et
officiū bodiērnū ē. b. Agathe virginis p̄ciosis-
simez martiris. ita erit et p̄mo. S; p̄mo salu-
tefgo maria. Istud p̄bū p̄m q̄ ego volo istō
ptractare de p̄nti bz talē intellectū. q. b. Aga-
tha ē filis boi p̄ntifamilias. Querit ḡ q̄s ē iste
p̄ntifamilias. Dico q̄ null' ali' nisi x̄ps. An̄ ip̄e
ait. Patrē. s. vniuersalē. nolite vocare vob̄ sup
terrā. An̄ ē em̄ p̄ v̄. s. vniuersal. q̄ in cel' est
Dat. xiiij. Dicit ḡ thēma nostrū. q. b. Aga-
tha est filis homi p̄ntifamilias. i. gētis xp̄iane
qz genitiu' singularis ē p̄m declinatōem gre-
cā. Sciendū aut̄ q̄ i sacra scriptura inueniun-
tur clare tres similitudines inter deū et hoīem.
Et sic videbim' de q̄ loquit̄ thēma.

Prima est p̄ essentialē vel substantialem
creationem.

Secda p̄ humanalē incarnatōem.

Tercia p̄ virtualē imitatōem.

Per p̄mā hō fact' ē ad imaginē et similitudinē
dei. Qñ em̄ de' creat aiā imp̄mit in ea suā
ymaginē. Sicut tu qñ imp̄mis sigillū cere
imp̄mis siml' et ymaginē sigilli. velut etiā mu-
lieres sigillādo panē i furno Ita qñ de' creat
aiā: i ea imp̄mit suā ymaginē. Cogita q̄ de-
us sit vt sigillū vni' eēntie vel substātie et triū
psonaz. Ita aiā est vni' eēntiez triū potētiāz
Prima ē memoria q̄ ē de p̄teritis. Secda est
intelligētia. s. de p̄ntibz. Et tertia ē volūtas d̄
futuris. Nulla alia creatura bui' mūdi habz
istā similitudinē cū deo nisi hō. nō sol: licet sit tā
pulera creatura. nec lunaz. Et sicut deus ē
vn' in toto mūdo. et ip̄m regit et gubernat. ita
aiā est vna in toto corpe: tota i toto corpe. et
tota in qualibet pte. vt vult p̄hs i scdo de aiā
Et ex ista similitudinē dicit de' qñ voluit crea-
re hominē. Faciam' hominē ad ymaginē et
similitudinē nostrā. Gen. i. Verbū est dei patris
ad filiū et sp̄m sanctū. q̄ p̄nt creare hominē. et
nō ad angelos. vt false dicūt iudei. Ista est p̄-
ma similitudo inter deū et hoīem. sed ista simi-
ludo sola nō sufficit ad saluatōem. qz omnes
homines habēt istā similitudinē cū deo. et tñ
nō oēs saluant. Ideo damnabile ē tantā simi-
ludinē diuine ymaginis idigne fuare. Da-
gnū em̄ pctm̄ eēt p̄ncere ymaginē crucifixi i
luto vel in igne. Datus pctm̄ est illoz q̄ p̄-
ciūt aiā quā fecit nō faber lignarius vl' ar-

gentarius. sed de' ad ymaginē suā. Et tu aua-
re p̄ncis cā in luto auaricie. Et tu luxuriose
in ignē luxurie. Ideo p̄suada ē honestissime
vt reliq̄e ligni crucis vel virginis Marie. qz p̄-
ciosior ē aiā q̄ quecūqz reliquie. Secda
similitudo inter deū et hoīem est p̄ humanalē in-
carnatōem. quādo de' fact' est ad ymaginē
et similitudinē hominis assumēs p̄fectam huma-
nitatē in vnitatē p̄sone. Sicut em̄ i creatōne
hō fact' fuit ad ymaginē dei. ita de' fact' ē ad
ymaginē et similitudinē hoīem. Hoc dicit scri-
ptura. Qui cum in forma dei eēt: nō rapinā
arbitrat' est eē se equalē deo. sed semetipsū exi-
nauit formā serui accipiēs. in similitudinē
hoīem factus. et habitu inuēt' est vt homo. ad
p̄bil' h̄. Hec ista etiā similitudo sufficit ad sal-
uatōem. immo p̄scq̄nter aggrauat' damnatō
hoīs indigne tractātis naturā quā de' assū-
psit. De' em̄ exaltauit humanitatē i glia sup
angelos. et tu vitupas eā viuēdo vt porc' luxu-
riose. Tercia similitudo est p̄ virtualē imitatio-
nem. Per hoc em̄ hō reficit' ad ymaginē et
similitudinē dei. sicut ad exemplar oīm virtutū
Verbi grā. Sicut fuit misericors et liberalis
p̄tra auariciā. nolī eē auar' p̄surā. furtū vel
fraudē. Sicut x̄ps fuit cast' et pur' et absti-
nēs c̄charitatiu' et plen' amore. ita et tu. Ista
similitudo sufficit ad saluatōem. p̄suppositis p̄-
mis. Et ista est melior. et dat p̄plemētū alijs.
qz sine ista alie similitudines nō saluarēt. Ideo
dicit scriptura. Estote imitatores. i. filijs dei.
sicut filij c̄charissimi. et ambulate i dilectōne si-
cut et x̄ps dilexit vos. ad Eph. v. Iuxta istam
similitudinē tertiā dicit thēma de. b. Agatha
Filis est homi. nō solum p̄ primā et secundā
vt alij. sed p̄ virtualē imitatōem. Modo vide-
am' similitudines p̄uales maiores Agathe ad
x̄pm. et de quibz possum' recipe bonā instru-
ctōem p̄ regimine vite n̄re. Et notauī sex i ei'
vita. Fuit em̄ filis x̄po

Primo i fructuosa p̄uersatōe.

Secdo i fructuosa p̄dicatōe.

Tercio i luminosa disputatōe.

Quarto i sua passione.

Quinto i sua defunctōe.

Sexto i sua tumulatōe.

Quantū ad p̄mū dico qz beata Agatha simi-
lis fuit x̄po i p̄uersatōne virtuosa. quia recte
vt x̄ps fuit p̄uersari i hoc mūdo. ita voluit eti-
am. b. Agatha p̄uersari. qz sicut pictor vl' mu-
lieres que operant' de serico iuxta exemplar de-
pingūt ymaginē. ita. b. Agatha ad ymaginē

scz vite xpi depingebat suā vitā & virtutibz opibus bonis. Primo em̄ respiciebat facies xpi p̄ncipiū vite hūane. qz cum eēt alti⁹ i suo palacio padisi cū p̄ez sp̄s factō cū suis baronibz idē angel. voluit descēderez claudī i pua cella vteri⁹ ginali. In q. b. Agatha notauit infinitā xpi humilitatē. Et voluit ei in s̄ assimilari. qz cū eēt nobilioz genere. pulcrioz corpe. et famosioz i bonitate ciuitat̄ catbanēsis. Et mortuis parentibz remāsit heres illi⁹ magni palacij p̄is sui. q̄ exemplo xpi dimisit palacium p̄is. z ornāmētaz vasa aureaz argētea. et restrinxit se i quadā pua domo vt simplex p̄sona. Ecce quō fuit similis xpo i humilitate. Itē sicut xps i sua p̄uersatōe fuit purissim⁹ z castus. qz nūq̄ gustauit de illa delectatōe venerea. Ita. b. Agatha i hoc fuit sibi filis. Ecce quomō ad xpi exemplū depingebat vitam suam. vitabat familiaritates hoīm. qz als & ginitas nō potest bñ conseruari. Dicatur p̄ correctōe beginarū vt vitēt familiaritates zc. Sicut etiā xps i hoc mūdo voluit tenere asperā vitā. qz vltra quadragesimā quā fecit tota vita xpi fuit. cl. Dicit mḡ hystoriarū qz nunq̄ comedit carnes nisi forte de agno pascali volēs s̄uare legē. nūq̄ cenabat. Ita. b. Agatha in s̄ voluit sibi assimilari. ieiunabat dimisit carnes. qz & ginitas cum abstinentia p̄seruatur. Persona em̄ gulosa semper erit luxuriosa. Et si ad extra ostendat casta. secreta tñ faciet multas corruptōes. nisi sit abstinēs Itē xps i s̄ mōdo voluit eē paup. cū tñ eēt domin⁹ oīm rez. qz dñi ē terra z plenitudo eius. tñ. xxxiij. annis portauit eandē vestē quā sibi fecit m̄ sua cum eēt puer. Ita. b. Agatha voluit indui pauperrime vt begina. z dabat parimonīū paupibus amore dei. et viuebat p̄ p̄ijs manibz. filauit. insuit. tetuit. qz null⁹ potest p̄tinere orare zc. Istō mōdo go Maria p̄uidebat sibi. filioz Joseph. O bñdictus ē q̄ sic diuidit tps. mō orando. mō opando zc. Itē xps fuit diligēs laborādo. p̄dicādo de villa i villā. Ita. b. Agatha fuit diligēs in opibz suis sp̄ialibz. Surgebat i media nocte ad orā dū zc. q̄libet hebdomada p̄fitebat. etiā cum lachrymis. z qualibet die dñica cōicabat cū maxima deuotōe. Ecce quō fuit filis hoī p̄i familias. Moraliter. si nō possum⁹ ita esse filis xpo vt fuit go. b. Agatha: ad min⁹ quolibet die teneatis certā ozoem manez sero. cogitādo qz videris xpm p̄ntē. Itē p̄ laborē sex diez hebdomade i dñica q̄scatis ab om

ni ope tpali. nō tāgatis p̄tē dñi. sed audiatissimā p̄pletā cum silētio. Aliud autē tps sic tuū ad delectādū. ludendū. nō ad tacillos zc. sed ad balistā. nō p̄ pecunia. z hmōi. nō eundo ad lupanar. vel ad furandū fruct⁹ vel aliud. qz si sic feceritis: meli⁹ eēt fodere zc. qz nō eēt tā magnū pctm̄. Dicit em̄ deus. Memēto vt diē sabbati scrīfices. Sex diebz opaberis. z facies oia opa tua. septimo autē die sabbatum dñi dei tui est. Nō facies in eo omne opus. Exo. xx. Sabbatū q̄etis est dñica in q̄ xps quicuit ab ope nostre redemptōis. Sāctificat em̄ audiēdo missam. s̄mones zc. Itē i quolibet anno p̄municate i pasca. Si istā regulā velletis seruare: iretis ad padisū absq̄ purgatorio. Omnia honeste. i. deuote z s̄m ordinē fiat in vobis. i. Coz. xiiij. Dico sc̄do q. b. Agatha fuit filis xpo i fructuosa p̄dicatōe. Nōdo videam⁹ xps quomō i hoc mūdo predicauit. Deinde videbim⁹ quomō. b. Agatha p̄dicauit. Christ⁹ p̄dicauit solum in vna domo. s. iudeoz. Nō sum missus nisi ad oues que pierūt dom⁹ isrl. Mat. xv. Et nunquid xps venit p̄ redemptiōe oīm. quare ergo dicit. Nō sum missus zc. s. ad predicādū p̄sonaliter. Et p̄dicabat s̄. vij. pctā seu vicia in quibus ille populus stabat. Nō predicabat phiam. nec poetrias nec d̄ astrologia. licet sciret omnia. sed ad correctiōem vicioz. In hoc sibi filis fuit. b. Agatha. que predicauit i vna domo s̄. vij. pctā seu. vij. vicia. Cum em̄. b. Agatha viueret simpli vt dixi. venit p̄missarius impatoris Quincian⁹ nomine p̄tra xpi anos vt abnegarent xpm vel interficerentur z fuit sibi dictum de vitaz sanctitate. b. Agathe. que erat nobilioz z pulcrioz dicioz alijs. z quō erat xpiana. Ideo qz faceret eam abnegare. z posset eā ducere in vxorez. Et qz erat supbus illud attentabat. vt sonaret in aurbus vulgi qz tātus eēt qz posset nobiles subjugare. Et qz erat libidinosus: ad aspectū & ginitis pulcerrime suā cupiscentiam p̄mouebat. z vt auar⁹ ad suas diuitias siue ad eius facultates suspirabat. Et vt idolatra xpi nomē audire nō poterat. Et volēs. b. Agathā peruertere tradidit eā cuidā meretrici noie Afrodise pulcrā corpe. sed meretrix. que habebat nouē filias corpe pulcras. sed etiā meretrices. vt ei⁹ animū immutarēt. Dñ venalis docet vt filia sit tal. Quelibet etiā illarū tenebat camerā suā ornātā in eadē domo vt pecādo acq̄rerent magnas pecunias. et dabāt

se delictis placit. et multis mulieribus auferre
 bā viros. nō curabāt de deo. et corā. b. Aga-
 tha faciebāt dissolutōes. tact. et oscula vt eā
 accēderēt. Itē inhonestas locutōes. vt pos-
 sent eā inclinare ad pmissarij volūtate vt sen-
 tiret vt eēt vxor ei. et eēt magna dñā aliqñ cū
 minis. Btā Agatha rñdebat. Verba vestra
 nō sunt nisi vent. pmissiones vt pluuia. mi-
 nebo q̄si vnde. Ego autē fundatai petra for-
 tissima. s. xpo. nō timeo aliquē. Filie xpo affro-
 disie cogitātes eā vanitatibz inclinare: orna-
 bāt se vestimētis aureis et sericis: dicētes Aga-
 the. q̄ ita posset ipsa ornari si vellet. Ipa autē
 rephēdēs eas dicebat. O miseret tñ cōsta-
 bit ille ornat. i. alia vita. et flebat. Itē comede-
 bāt capones. perdices et c. q̄ ignis luxurieli-
 gnis ciboz pseruat. Agatha dicebat eis. q̄ i
 inferno eēt sp esurientes. et ipsa comedebat
 panēz aquā. Ecce quō filis fuit p̄familias i
 pdicatōe. Quia sicut xps pdicauit i domo il-
 li meretric. s. iudaice. q̄ meretrix ē vxor q̄ di-
 missa viro recedit cū alio. Ita iudea et c. Sic
 b. Agatha in domo illi meretric. Affrodisie
 igit et c. Silis est homi p̄familias. Do-
 raliter. illa meretrix Affrodisia cū filiabus suis
 corrūpebat totā illā ciuitatē. Quē em meretri-
 ces sustinent p̄vicos ciuitatis: corrumpunt
 totā ciuitatē. Ideo ciues debēt ad partē fa-
 cere lupanar an portas. Dicat q̄ illuz erro-
 rem. q̄ simplex fornicatio nō sit pctm̄ morta-
 le: sic dicēdo. Ego sum liber. et ipsa filia. et pla-
 cet sibi et mihi. cui q̄ facio iniuriā. Ita rōe de-
 cipunt et dānant multe aie. Rñdeat ad hoc
 p̄ similitudinē de rege habēte plures filias. et tu
 peccas cū aliqua filia sua. et sibi placet et tibi
 et dicis. cui facio iniuriā. Nūqd dño tuo facis
 pditionē. Ita xps rex tuus ē pater oim muli-
 erū iure creatōis et redemptōis. Et q̄ eas ge-
 nuit i regeneratōe baptismali Vel etiā si pec-
 cas cū captiua nūquid dño suo facis iniuri-
 am. Dēs mlieres sunt captiue xpi. quia suo
 sanguine empte sunt. Ergo heresis est dicere
 q̄ simplex fornicatio nō ē pctm̄ mortale. Iō
 dicit scriptura. Abominatio facta est in israel
 id est xpianitate. et in hierl'm a clericis. q̄ fili-
 am dei habuerūt alieni. s. q̄ nō erāt eius viri.
 Malach. ij. Si p̄ rex dat tibi filiā suā in vx-
 ore. recipias eā: et habeas placitū cū ipsa. Ali-
 ter nō vult de q̄ fiat. Ideo Num. v. Locut. ē
 dñs ad Moysen di. Precipe filijs isrl' vt eij-
 ciāt de castris omnē leprosum. et q̄ semine flu-
 it. s. p̄sonas publice et notorie luxuriosas Di-

co tercio q̄ fuit filis xpo in sua disputatione.
 Xps disputauit solēniter cū diabolo Postq̄
 ieiunauit. xl. diebus: diabolus voluit ipm̄ inclia-
 re ad pctm̄ gulae primo. scdo vane glie. tercio
 auaricie. Sed xps habuit victoriā. Ita btā
 Agatha disputauit cum diabolo. s. Quinci-
 ano pmissario. in cui ore diabolus loquebat
 Rñvidens Affrodisia q̄ nihil faciebat. abiit
 ad Quincianū dicēs ei Facili. p̄nt sara emol-
 liri q̄ ab intentōe xpiana mēs isti. puelle re-
 uocari. Tūc Quincian. fecit eā ad se adduci.
 tūc incepit disputatio. Quē autē Quincianus
 vt carnalis expectabat videre Agathā orna-
 tā. q̄ ita fuerat sibi laudata. qñ vidit eā in ha-
 bitu despecto. cū despectu dixit. Cui. pditio-
 nis es. Rñdit Agatha. Ingenua sum et no-
 bilis et spectabilis genere. vt omnis parentela
 mea testat. Cui Quincian. Quō ergo i habi-
 tu tali despecto icedis. Rñdit Agatha. q̄ an-
 cilla xpi sum. suo sanguine empta. iō me ostē-
 do suile p̄sonā. Et Quincian. dixit. Contra-
 dicis tibi ipsi. q̄ dicis te nobilē. et captiua si-
 ue suile. Et Agatha. Sūma ingenuitas. i.
 nobilitas ista est i qua seruit. xpi p̄probat Et
 sic fuit Quincian. vici. d̄ p̄ma q̄stione. Et q̄
 nō potuit replicare: minat. est ei dicēs. Elige
 vnū de duobz aut diuersas penas incurrere
 aut dñs sacrificare. Voices adorabāt ydolū
 iouis. Et mulieres aliū qui dicebat venus.
 Agatha rñdit. Sit vxor tua talis qualis est
 dea tua venus. et tu tal. qlis de. tu. Jupiter.
 Tūc Quincian. indignat. iussit eā alapis ce-
 di di. In iniuriā iudic. noli garrire. Agatha
 aut cogitās quō xps fuit etiā celsus sustinuit
 patiēter: dicēs Quinciano. Viror te virum
 prudentē. q̄ iō impator te pmissariū suū insti-
 tuit: ad tātā stulticiā deuolutū. vt illos dicas
 deos quoz vitā nec te nec vxorē tuā vel imi-
 tari. Si ei credis q̄ sint boni: bonū tibi ora-
 ni. Si vero mali: dimittas eos. Et sic fuit vi-
 ce. de scda. Et iussit eā i carcerē mitti di. Lo-
 gita tecū vt possis euadere. At illa. Tu mini-
 ster sathane. cogitaz penite vt possis euadē
 damnatōz eternā. Tercia disputatio fuit nō
 rōibz. s. tormēt. Seq̄nti ei die fecit eā addu-
 ci corā se. et ait. Quid tractasti circa salutē tu-
 am. Agatha rñdit. Sal. mea xps ē. Et Qui-
 cian. Lessabit ista rñsio friuola. q̄ tormentis
 te affligā. Agatha rñdit. Si bestias p̄mittis
 audito noie xpi māsuescūt. Si ignē. virtute
 xpi angeli roze celi extinguūt Baudū meum
 est pati. p̄ xpo. Rescis tu. q̄ granū tritici non

Sermo

reponit in granario vsq; excussum e a palea
Ita nec aia mea qusq; sit a corpe soluta per
mortē: poterit celū intrare. Ecce quō dispu/
tauit. Jō silis e hoīzē. Moralit. Ita optet p
sonas bonas et deuotas vincere tres disputa/
tōes. Prima e male loqntiū. illoz. s. qui va/
dūt ad paradysum tā inter religiosos q̄ int̄ cle/
ricos q̄ etiā inter laicos. Ista disputatio vi/
cil cogitādo sbū xp̄i dicent̄. Cū maledixerit
vobis hoīes. et persecuti vos fuerint. et dixerint
omne malū aduersus vos mētientes ppter me
Gaudete et exultate. qz ecce merces v̄ra copi/
osa ē i celo. Mat. v. Sc̄da disputatio est
carnis. s. infirmitatū. dolorz et. vincit em̄ tal
cogitādo illud sbū apli. Per multas tribula/
tōes oportet nos intrare i regnū celoz Act.
xiii. Tercia est diaboli p varias tētatōes
vel f̄ fidē. q̄ pōt hoc sustineret. Dico q̄r
to q̄ fuit silis xp̄o i sua passione. Legitur de
xp̄o q̄ i nocte passionis cū oraret. et tota pas/
sio silis fuit xp̄o p̄ns. fact̄ est sudor ei⁹ vt gutte
sanguis decurrēt i terrā. qz vene stringerūt
se. et sic sanguis abūde exiuit. Statim affuit
angel⁹ de celo pfortās eū. licet nō indigeret.
sed angel⁹ exhibuit debitū famulatū dño suo
Ita fuit de. b. Agatha. q̄ i passione sua posi/
ta fuit i eculeo: et in māmullaz tortura. s. i ab/
scisione eaz. ad quā dicebat. Nō habes qd̄
optabas. Nō videam⁹ an ille Jhs liberabit
te de manibz meis. et si poterit ipse tm̄ quan/
tū ego. Agatha ex infinito dolore. qz māmil/
la est ps delicata et iuxta cor: incepit clamare
di. Adiuua me dñe i tortura māmullaz. Tūc
ille iniqu⁹ pcepit abscidi ei⁹ māmillas Logi/
tate vulnera siue foramina q̄ remāserūt. et ri/
uos sanguis defluētis. et apposuit sibi man⁹
retinens sanguinē. et ait Quinciano. Imple
crudeliter dire tyrāne. nō es p̄susus amputa/
re i femina qd̄ ipse in m̄re suxisti. Ego habeo
māmillas integras inē i aia mea q̄s ab infā/
tia dño p̄secraui. Et tota sanguinolēta iterū
posita est i carcere. Et cū oraret. ecce circa
mediā noctē: senex qd̄ in forma medici quē
antecedebat puer lumis portitor. q̄ credit fu/
isse angel⁹ ferēs diuersa medicamenta. et illu/
minato carcere salutauit eam. et postea dixit.
Cū te afflixit p̄sularis ibi erā. et vidi qz potes
curā suscipe. Agatha dixit. Medicinā car/
nalē nūq; corpi meo exhibui. sed habeo salua/
torē dñm Jhm xp̄m q̄ solo sbū curat omnia.
Tūc subridēs senior ait. Et ipse me misit ad
te. Nāz ego apls ei⁹. s. petri⁹ sū. et i noie ei⁹ scias

te esse sanandā. Et b̄ dicto disparuit. Tūc
Agatha p̄stravit se in ozo: gr̄as agēs. et fini/
ta ozone in noie Jhu xp̄i inuenit se om̄ino sa/
natā. Per totā aut noctē lux refulsit i carcere
Quo viso custodes territi fugierunt: relicto
carceris ostio ap̄to. Jpa aut nolebat fugere ne
coronā martyrii amitteret. et custodes in tri/
bulatōe poneret. Ecce quō silis fuit xp̄o. q̄a
pfortata ab ap̄lo. q̄ silis e hoīzē. Moralit
Agatha noluit fugere. nec custodes i angu/
stias ponere cū tm̄ eēt inimici sui. Habem⁹
h̄ exemplū ne velit vindictā iimicōz. ne por/
tetis eis malā volūtate. q̄ diu em̄ sum⁹ in ma/
lā volūtate: sum⁹ i ira dei. Jō optet remittere
Aliter aut dixit xp̄us. Nō me⁹ celestis tradet
vos tortoribz si nō remiseritis vnusq; fr̄i suo
de cordibz v̄ris. Mat. xviii. Dico q̄nto q̄
fuit silis xp̄o i sua defunctōe. Xps em̄ p̄ mul/
ta tormēta in cruce clamādo. Nō in manus
tuas p̄mēdo sp̄m meū. et cū lacrimis mortu⁹
fuit. Cū clamore valido et lachrymis se obru/
lit deo. Heb. v. Ita recte. b. Agatha p̄ plu/
rima tormēta. Nā postq̄ fuit curata Quin/
cian⁹ fecit eā sibi p̄ntari. q̄ admirās de cura/
tōe. et querēs q̄s eā sanauit. Agatha respōdit
Dñs Jhs q̄ e sal⁹ mea. Indigē quincian⁹ qz
adhuc Jhm noiabat. d̄ p̄silio duoz maloz
hoīm fecit eā sup acutissimas testas et carbo/
nes volutari. ligatis pedibz manibz ne se iu/
uare posset. Crudel dñs et crudeliores p̄sili/
arij. sed statim vindicta seq̄bat. qz subito mor⁹ ē
loc⁹ iste. et ps pariet⁹ corruēs opp̄sistit p̄siliarios
p̄dictos. et ois ciuitas exagitata est et p̄ mora
f̄ iudicē. Et cū currerēt ciues tumultuātes
ad Quincianū. ipse iussit eā poni i carcerē et
fugit. Btā aut Agatha cū in carcere rogaret
dñm vt acciperet sp̄m ei⁹. regratiādo deo qz cō/
seruauit ei⁹ corpa corruptōe. et aiam a mal⁹
desiderijs. et de victoria inimici. et de paciētia
in tormētis. et clamās. In man⁹ tuas dñe zc.
emisit sp̄m. Silis est q̄ p̄familias. Mo/
ralit habem⁹ hic exēplū faciēdi aliquā p̄nias
qz sic truffando et ridēdo nō possum⁹ intrare
paradisum. Jō recipiam⁹ tormētū p̄nie si volu/
mus obtinere p̄miū gl̄ie. Jō xp̄s. P̄nias agi/
te: appropinq̄bit em̄ regnū celoz Mat. h. iiii
Dico sexto q̄ fuit silis xp̄o i ei⁹ tumulatōe
vel sepultura. Xps em̄ licet habuerit mortē
ignominiosam. crudelē et dolorosā. tm̄ habu/
it sepulturā honorabilē et gl̄iosā. Dicat quō
d̄ Jsa. xj. Et erit sepulcr⁹ ei⁹ gl̄iosum. Ita de
btā Agatha. postq̄ fuit mortua. xp̄iani rece/
13

De sancto Matthea apostolo

perunt ei? corp? .z cū balsamo .z mirra .z aloes
honorificer pcessionalit clerici ciuitatis nō req
em. s; gaudeam? oēs idñozc. portauerūt corp?
ad eccliam vt poneret i monumento nouo. s. tū
ba lapidea. Cū aut corp? sepeliret: ecce qdaz
iuuenis seric; indur? quē sequebāt pl? q; cētū
ali; armati et pulcri. q; nēo vnq; viderat. an
geli aut erāt. z posuit ad caput ei? tabulā bre
uē ex marmore. i q; erat scriptū. **V**entē scām
spōtaneā. honorē deoz patrie liberatiōz. **E**st
h; figura q; d; eclipsis vult dicere. **V**entē s; a
ctā. supple habuit. spōtaneā. s. martyrio se ex
hibuit. honorē deo. supple dedit. z patrie libe
ratōem. supple acq; sinit. **I**sta q; tuor; vba sic in
telligūt. **E**xtūc g; tā iudei q; gētilēs cepērūt ve
nerari sepulcr ei?. **Q**uicūq; p? paucos di
es i flumine inierūt. **S**illis ē g; boi p; failias

Moralit. **I**sta q; tuor; dēm? nos h;e. p; mū
mentē scām z cor mūdū a mal' cogitatōibus
Ibi ei ē inicitū bone vite. expellēdo malas co
gitatōes a corde vt prunas a māu subito. alē
pbureret man?. **I**maginatio em; boi tādoz
miēdo q; vigilādo apta ē diabolo. in q; p; po
nere prunas malaz cogitationū siue tēratio
nū. s; nisi velit; cas retinere delectabilē cogi
tādo. nō pburēt vos: si statū expellit; dicendo
Ihs ihszē. **J**ō d; scptura. **N**i custodias tua
cor tuū. q; ex ipso vita pcedit. **P**rouerb. iij. si
bū custodias. alē mors. **S**cdo spōtaneā. s.
ad faciēdū pniām. q; nō vi sed g; tis pniām de
bem? facere. q; pniāz coactā faciūt illi d; infer
no. sed nihil valet eis. **J**ō. i. **P**e. v. **N**ō coacte
s; spōtaneē fm deū. supple pniām faciamus.

Tercio honorē deo nō sustinēdo ludū taxil
loz. i. q; vitupat de?. z dānāt tot aie. **V**n de h
scptura. **I**n om; bonorificet de?. **J**e. iij.

Quarto patrie liberatōz: iuuādo cōitatē vt
liberet ab oib; onerib;. **A**liq; tū reddūt terrā i
captiuitatē z destructōz. vt vsurarij q; vsuras
false vocāt cēsualia. **S**i dicat. **I**n q; cogitōz
sit cēsuale vt vsura **A**d cēsuale req; rūt due; di
tōes. pma q; sit emptōz nō mutuū. scda q; p; cū
sit iustū. **S**i p; ē mutuū. tūc ē vsura dānata.

De sancto Matthea apostolo.

Ita pater quoniā

sic fuit placitū an te **M**at. xj. textua
lit. z i euāgel. hodierno officiali **S**i
cut totū officiū eccliez tota solēnitas ē illius
glīosi apli. b. matthe. **I**ta etiāz fmo. marie
q; de sua scissimā vita poterim? recipe bonas
informatōes z instructōes. **S**alutē fgo ma

riazē. **V**erbū positū fm intellectū quē volo
ptractare indiget declaratiōe rheologica. et
sic declarādo itabo materiā quā volo p; dica
re. **S**cdm scām verā rheologiā oīa illa opa
q; sūt in h; mdo siue sint natalia siue volūtaria
siue meritoria: hnt vnā cāz pncipalē. s. bñ pla
citū diuevolūtari;. licet p; p; hiam assignēt alie
cause. oēs tñ alie cause sūt instrales in medie
z q; si dispositiue. **P**ncipal' cā oīm ē volūtas
dei. **S**i dicat. **Q**uare hoc fuit factū. q; fuit cā
isti?. **R**ndet. volūtas dei. q; de? voluit. **E**t h;
facilit' p; videri p; similitudinē i horologio. i quo
oīm motionū cā tādē reducūt i m; m; seu gu
bernatorē horologiū. **S**ilr pōt deduci i natu
ralib; artificialib; moralib; z meritorijs
Si q; rat em;. q; re mō sit vent?. diceret p; h;. q;
terra emittit vapores. q; nō pnt ascendere. z q;
tal' planeta regnatzē. **S**i vltra q; rat q; re habz
planeta talē stutē. **R**ndet. q; de? a pncipio si
bi dedit. z si q; rat q; re. rñdendū est. q; placuit
sibi. **S**i vltra. z quare sibi placuit. stulta est q;
stio. **D**ic iuber **P**lato q; scere. **I**dem qñ q; rñ
q; re sūt fames alicubi. rñderet p; h; q; nō sem
nauerūt nec collegerūt. **S**i vltra q; rat. q; re nō
q; terra erat arida diceret ipse z etiā sicca q;
nō pluerat. q; re nō pluerat. q; vapores nō ele
uabant in altū nec p; densabantzē. h; rñderet
p; h;. q; re nō. q; de? dedit talē stutē. q; re dedit
q; sibi placuit. **S**ola ista rō satiat. **A**lie aut
rōes nō satiat. **I**dē de mortalitatib; z infir
mitatib;. nō ē attribuēdū caus' scdōz instrali
bus. sed diuine volūtati. **I**tē idē ptz i caus' ar
tificialib;. **N**otari' em; volēs bñ scribere car
tā multis indiget. z multa p; currūt ad illam
scpturā carte. s. calam?. scindipendiū. regula.
incaustū. tñ bonitas lre nō attribuit calamo
nec alijs. sed notario q; est cā pncipal'. **I**dē d;
cista que ē optime fabricata. nō attribuit axe
seu martello sed carpētario. **I**dē d; cīpbo ar
gētizē. **I**dē d; ill' opib; q; sūt in h; mdo. sola di
uina volūtas ē cā oīm q; sūt. dempto pctō.
qd nō ē op? suū. **I**dē in opib; volūtarijs z me
ritorijs. si dicat z q; rat. q; re **D**avid: z ita intel
ligit de q; libet alio: fuit ita sanct?. **S**i dicat.
q; tenuit h; bonā vitā z vitauit pctā. q; nōle
bat facere p; diuinā volūtatez ordinatiōem.
nōdū satiat rñsio. sed si dicat. q; ita placuit
deo. ista rñsio satiat. **E**t si querat. q; re placuit
deo. q; stio ē stulta. q; vltra sūmū g; dū nō est ali
ud. **J**ō d; d; in ps. d; se dixit. **E**duxit me in latē
tudine. s. scitatis z bone vite. saluum me fecit.
rō q; voluit me. z etiā b; ij. **R**eg. xij. **Q**uia

Sermo

placuit ei. qđ idē ē. Et ista rōe sci p̄ses totū atē
buebāt deo. et in h̄ nō pōt hō errare. z fit deo
magn⁹ honoꝝ. De Heremplū i Job ditissimo
q̄vna die pdidit q̄ngēta paria bouz totidem
paria asinaz. qz sabei secū duxerūt. z volue
rūt interficere custodes qz defendebāt. Itēz
habebat. viij. milia capita ouiu. z eadē die du
xerūt secū. z etiā tria milia cameloz. Itē ba
bebat. viij. filios milites. z tres filias. z eadez
die dū comederēt in eadē domo faciētes cui
uū. venit vēt⁹ z diruit domū. z opp̄ssit om̄s.
qñ aut venerūt noua ad Job. credit qz ipse di
xisset. h̄ fecerūt inimici. ignis v̄l vēt⁹. nō cura
uit d̄ scđis caus. qz solū sunt instr̄a. sed totū
attribuit deo. d. Dñs dedit. dñs abstulit sic
dño placuit ita factū ē. Job. j. Itē iacob qñ
esau fr̄ su⁹ q̄stuit ab eo. Quid sibi volūt isti. et
si ad te prinēt. Rñdit. puuli sunt q̄s donauit
mibi de⁹ suo tuo. Ben. xxxij. Ecce ḡ quō pz
doctna. qz oia q̄ sūt i mōdo siue opibz nafali
bus siue artificialibz siue volūtarijs. de⁹ cā
p̄ncipal oim. de p̄s culp̄s pctōz. de q̄bz act⁹
a deo. culpa v̄o a pctōre. Jō d̄t mḡ sen. in. j.
z allegat Auḡ. dicētē. Sufficiat xp̄iano sci
rez p̄fiteri oim rez z opationū q̄ sūt in h̄ mū
do cām esse diuinā volūtate. Ideo qz. b. mat
thias fuit ita sanct⁹. Si q̄rat. q̄ fuit cā ei⁹ sa
ctitatis. Rñdet qz ozones z ieiunia vel p̄nia.
nō qz iste cause solū qz sunt instr̄ales z dispo
sitiue. sed cā p̄ncipal fuit bñplacitū d̄ine vo
lūtatis. Ideo x̄ps dicit p̄zi. Ita p̄z. s. ē ita san
ct⁹. b. matthias. Et inde sic fuit placitū ante
te. p̄z. thema. Et notaui q̄tuoꝝ ḡd̄ sc̄t̄itatis
Matthie. Prim⁹ sc̄t̄itas laical. Scđs sc̄t̄i
tas clerical. Terci⁹ sc̄t̄itas pōt̄ical. Quare⁹
sc̄t̄itas martyrial. Si q̄rat q̄re habuit tot
ḡd̄ sc̄t̄itatis. Rñdz thema. Ita p̄z. qm̄ sic fuit
placitū ante te. Dico p̄mo qz in Matthia
fuit sanctitas laical. Que in h̄ p̄sistit. vt ser
uent stricte dei p̄cepta. z qz homies ponāt in
corde suo nihil facere qđ sit d̄ deū. etiā p to
to mūdo acq̄redo. Quid em̄ pdest homi si
mudū vniuersū lucrei. aie v̄o suē detrimentū
pariat. Mat. xvj. Modicū lucra q̄ aiam p/
dit. Qñ hō maḡ vult viuere fm̄ diuinā or
dinatōz qz fm̄ pp̄riā inclinātōz. qñ. s. dicit ca
ro ad deū. Vos dñe ordinast̄. oppositū s̄ ma
lā inclinātōz. iō volo hūiliari ad fuiēdū v̄zis
mādat̄is. z sic discurredo pctā. vt erit expedi
ens. Ista ē sc̄t̄itas laical. De Sanctas. Sā
ctificam̄z estote sancti. qz ego sanct⁹ sū dñs
de⁹ v̄z. Et si q̄rat. dñe quō sanctificabimur.

Rñdet. Custodite precepta mea et facite ea.
Ego dñs q̄ sacrifico vos. Leuit. xx. Isto mō
b. Matthias habuit sanctitatē laicalē. Luz
em̄ fuisse laic⁹ potius gubernabat se fm̄ dei
mādata qz fm̄ pp̄ria sentimēta. Dicit hysto
ria qz fuit ciuitatis bethleem de tribu iuda
Iā scitis quō fuerūt. xij. tribz p̄ncipal fuit tri
bus iudade qua fuit x̄ps. etiā. b. Matthias
p̄z quō erat nobilis genere. z parētes ei⁹
erāt diuites in diuitijs z moribz. z habuerūt
magnā diligentia ad nutriendū puez. b. ma
thiam. qz pueri in puericia lucrant v̄l pdunt
ex negligētia parentū. qz dimittūt eos ad li
bitū eoz zc. Dic̄ hystoria qz parētes ipz ab an
nis puerilibz d̄ine leḡ instructōibz māciparēt
Ad p̄t̄icā dicat. quō p̄z ei⁹ vocabat eū corā
se dicēs ei. Fili sc̄tas qz de⁹ dedit nobis p̄ce
ptaz ordinatōes fm̄ q̄s debem⁹ viuere nō
fm̄ n̄ram volūtate seu inclinātōem. iō caue
ne dicas mēdaciū. Idē. ne iures nisi p̄ncēi
tate. s. coact⁹ i iudicio z utilitate. z tūc cū p̄ta
ts. Alit̄ em̄ iurare s̄ p̄ctm̄. Itē qz nō diffi
maret aliquē. v̄l diceret maluz de primo. ne
p̄cederet. ne iniuriā alicui faceret. Itē ne fur
tū faceret. nec inuentū aliqd̄ retineret. ne vel
let vindictā de iniuria. vt oraret z ad templū
iret. z cū silētio officiū audiret. Ecce quō di
uine leḡ institutōibz māciparūt. Et sic auḡ
mētabat etate. etiā augmenrabat sanctitate.
Nō leḡ ipm̄ fecisse carnalitatē. imo dic̄ by
storia qz erat corpe mūdissim⁹. Būdi sunt
vir z vxor ei⁹ p̄uātes sibi mutuā fidelitatem z
modū zc. Būdiorez sunt p̄tinētes. S̄z mū
dissimi sūt v̄gines. Ecce sc̄tas laical. ita p̄z.
qm̄ zc. Moraliter habetis bic instructio
nē nutriēdi filios. Magna damnatio ē parē
tū q̄ nō curāt de sp̄uali instructōe puerorum
vult coḡscere qđ pctm̄ ē. sic si p̄z nollet. pui
dere filijs puul de cibo. potu. vestituz more
rent fame. nūqd̄ eēt maḡ crudelitas z magnū
pctm̄. mal⁹ pctm̄ ē qñ nō curāt istruere d̄ his
q̄ prinēt ad aiam. q̄ pl⁹ valet qz corpe. qđ est
corpe nisi sac̄ stercoz z cibz vermiū. qđ morit̄
z corrupit nō aia. Jō Jo. vj. Sp̄s ē q̄ viui
ficat. caro aut nō. p. q̄c̄qz. si ḡ tā magnū pctm̄
ē parētū nō curare de corpe filioz. q̄to ma
gis de aia eoz z maxie q̄ndo sūt puuli tūc em̄
flecti possūt vt arbores tenues. magni at̄ mi
me. sed i furca inferni castigabūt. iō parētibz
dic̄ scriptura. P̄ses nolite ad iracūdiā. supple
dei. puocare filios v̄zos. sed educate illos in
disciplinz z correptione domini. ad Eph. vj.

De sancto Matthea apostolo

Dico scdo q̄ i eo fuit sc̄itas clerical. q̄ i hoc
ps̄stitit vt dixit zacharias p̄ Johis baptiste q̄
fuit sacerdos. De manibz inimicorū n̄rorū li-
berati fuim⁹ illi. In sc̄itatez iusticia corā il-
lo: oibz diebz n̄ris. Lu. j. Tres sūt iimici oim
xp̄ianoꝝ p̄ncipales. s̄z p̄cipue clericorū. s̄. dia-
bol⁹. caro. mūd⁹. Diabol⁹ cū manu sua capit.
Man⁹ diaboli ē lud⁹ tabilloꝝ. cū ista mān di-
abol⁹ aufert ludētes. Scdo ps̄entiētes. Ter-
cio aspiciētes. Quarto mutuanes tabillos.
Quinto pecunias. Sexto domūz tabulariū.
Septimo rectores ciuitatū p̄mittētes ludū
Dēs isti capiūt a mān diaboli i ludo. Jō su-
gere debet vt possit dicere cū thobia. Nun-
dā suauit̄ aiaz meā ab oī p̄cupiscētia. nūq̄cū
ludētibz miscui me. neq̄ cum his q̄ i leuitate
ambulāt p̄cipē me p̄bui Thob. iij. Maldic-
t⁹ ē q̄ ludit d̄ cleric⁹ cū sit eis p̄hibitū. di. xxxv
c. Ep̄s. vbi d̄r. Ep̄us. sacerdos. diacon⁹ aut
subdiacon⁹ ebrietati aut alee defuēs. aut de-
sistat aut certe dānef. Scdo inimic⁹ est caro
cui⁹ man⁹ ē cū q̄ capit mltas aiaz. s̄. oēs illos
q̄ volūt h̄re delectatōes p̄ illas p̄tes. p̄ter viz-
zyrore. qz nō vult de q̄ illud op⁹ turpe fiat ni-
si int̄ vizzyrore m̄rimonialit̄ diuctozz p̄uā-
tes modūz. Si aut̄ dicaf Uxor mea ē senex
vl̄ infirmav̄ dimisit me. Dico q̄ viuatis p̄se-
quent̄ caste. Ist⁹ ē on⁹ m̄rimonij. Clerici p̄o-
tenent̄ viuere caste ex voto ordibz annexo zc.
Terc⁹ inimic⁹ ē m̄ds. cui⁹ man⁹ ad capiēdū ē
vsura i laic⁹. z symonia i cleric⁹. Cū ista mān
capit p̄mo oēs ad vsuram mutuanes. Scdo
notariū. qz piur⁹ ēz infamis. qn̄ em̄ sit notari-
us. iurat nō recipere p̄ct⁹ illicitos. Terc⁹ testel
dātes fauorē vsurario Quarto vxoꝝ vsurarij
si d̄ illo lucro facit vaitates. Quinto filios reci-
piētes hereditatē. z filias recipiētes de vsura
dotē. qz deberēt dicere p̄zi. q̄ daret eis simpli-
cē dotē vl̄ hereditatē. Sexto generos. qz re-
cipiūt dotē. Septio filij vsurarij succedētes
q̄ deberēt totū restitueret nō faciunt. ab ista
vsura zc. Symoniā maxie cauere d̄nt clerici
Dicūt aliq̄ q̄ cleric⁹. religiosi z vidue p̄nt reci-
pere vsurā. h̄ ē falsū z error. Si papa mutua-
ret ad vsurā dānaret. In h̄ ḡ ps̄stitit sc̄itas cle-
rical. vt sint liberati de manu inimicorū. s̄. di-
aboli. carnis z mūdī. Istā sc̄itatē habuit. b.
Matthias. Postq̄ em̄ habuit sc̄itatē laicalē
audiuit xp̄m p̄dicātēz mirac̄la facere. oñdēs
q̄ ipse erat messias i lege p̄missus. D̄ dixit. b.
Matthias. Mutare statū optet z ascendere
alti⁹. vñ statim intravit societate xp̄i. z xp̄s fe-

cit eū vnū d̄. lxxij. discipul⁹. Rō. qz p̄ diluuiūz
mūd⁹ diuisus fuit i. lxxij. p̄tes z linguas Ben.
xj. Et qz xp̄s venit ad p̄uertēdū mundū totū.
elegit. lxxij. discipulos q̄ fuerūt sacerdotes. d̄
q̄bz Luce. x. Desiguit d̄ns Jhsz alios. lxxij. z
misit illos binos añ faciē suā i oēm ciuitatēz
locū q̄ erat ipse v̄tur⁹. Et p̄pando p̄ba ad. b.
Matthiā qn̄ xp̄s misit ipm̄ ad p̄dicandū pe-
nitentiā. Ecce materia de qua p̄dicabāt. Rñ
debāt. d̄ne nō credēt mihi. Et xp̄s ait. Jōdo
tibi p̄tate faciēdi miracula. curare infirmos.
Dicaf p̄ctice. Ecce quō habuit sc̄itatē cleri-
calē liberat⁹ de manu inimicorū diaboli. car-
nis z mūdī. Ita p̄z qm̄ zc. Ideo assilemur ei
i aliq̄ nos eccl̄iastici vincēdo diabolū. subiū-
gando carnē. z despiciēdo mundū z munda-
na. Dico tercio q̄ in eo fuit sc̄itas pontifi-
cal. q̄ in h̄ ps̄stitit. s̄. ec̄ aplm̄ xp̄i. qz sic discipuli
xp̄i fuerūt sacerdotes. ita oēs apli fuerūt ep̄i.
Sc̄itas ep̄alis in h̄ ps̄stitit. vt dicit apls ad
Tytū. j. Oportet ep̄m sine crimine esse sic dei
dispensatorē. nō sup̄bū. nō iracundū. nō vino
lentū. nō p̄cussorē. nō turpis lucri cupidum.
sed hospitalē. benignū. sobriū. iustū. sanctum.
continentēz. Sed q̄s ē h̄z laudabim⁹ eū Istā
sanctitatē habuit. b. Matthias. Exq̄ diu vi-
xit i sc̄itate clericali p̄ xp̄i ascensionēz sp̄ssci
missionē. p̄m⁹ papa p̄ xp̄m. s̄. b. Petrus. voca-
uit ciliū grāde. Erat aut̄ turba fere. cxx. Act.
j. dicēs. quō numer⁹ apostolorū erat duodena-
rius. sed diminut⁹ erat p̄ mortē Jude. d. Op-
tet impleri scripturā quaz p̄dixit sp̄ssctūs p̄
os David de Juda q̄ erat dux eoz q̄ comp̄-
benderūt ihm̄. q̄ p̄numeratus erat i nobis. z
sortit⁹ est sortē misterij hui⁹ zc. Act. j. Dicatur
quō in ps̄ilio aliq̄ tenebāt q̄ loco inde eligere-
tur Joseph q̄ cognominat⁹ est iust⁹ ex sua san-
ctitate. q̄ erat ps̄aguine⁹ german⁹ xp̄i. z nepos
p̄ginis Marie. q̄ erat p̄ns in ps̄ilio. z fili⁹ ma-
rie cleopbe q̄ habuit q̄ttuor filios. s̄. Jacobū
minorē. symonēz iudā q̄ fuerūt xp̄i apli z Jo-
seph iustū. Alij aut̄ dicebāt q̄ matthias sua
sc̄itate z magna sc̄ia. Ideo statuerāt eos in
medio. Et orādo flexis genibz apli dixerunt
hanc ordē Tu d̄ne q̄ nosti cor da hoim̄ oñ-
de quē eleger̄ ex his duobz vnū accipe i locū
misterij hui⁹ z aplat⁹ de q̄ p̄naricatus est Ju-
das vt abiret in locū suū. Et dederūt sortes
eis. z cecidit sors sup̄ Matthiam. Act. j. Bea-
tus Dionys⁹ declarās q̄ fuit ista sors. dicit q̄
fuit radi⁹ ignis q̄ de celo descendēs posuit se
sup̄ caput Matthe. Ecce quō fuit electus.

Sermo

Moralit̄ habem⁹ exemplū i electōib⁹ siē
dis. Xps em̄ nō elegit p̄ sanguineū germanū
suū. licet eēt sanct⁹. ⁊ h̄et tres fr̄es ap̄los. ⁊ v̄
go Maria eēt auūcula. tñ radi⁹ descēdit sup
Matthiā. Cogitate qualē verecūdiā debuit
h̄re Joseph. sed nō curauit. imo regratias est
xpo. Exemplū habetis ne i electiōe iuratorū
seu p̄sulā vel alioꝝ q̄ habēt regere ciuitatē vel
p̄munitatē respiciatis parētes vel amicos seu
p̄riā vtilitatē. sed bonū p̄mune. Dicatur ⁊ il
los q̄ faciūt p̄curāt regimen p̄ amicis vt se
manuteneāt in regimineꝝ. Xps noluit elige
re p̄ sanguineū germanū suū. Ex ista affectio
ne amicoꝝ p̄dunt ciuitates. q̄ assumunt in
sufficiētes. Qd̄ pctm̄ ē. Contra h̄ dicit apls
Dēs q̄ sua sunt q̄rūt. nō que Jhu xpi p̄hil. q̄

Dico quarto q̄i eo fuit sanctitas martyri
alis. De q̄ dicit ecclia. Isti sunt sancti q̄ pro
dei amore minas hoīm p̄tēserunt. Sancti
martyres i regno celoꝝ exultant cū angelis
Sāctitas q̄ martyrial in h̄ p̄sistit p̄ manute
nētia p̄tūtū sanctitatis ⁊ honoris dei effunde
re sanguine suū. Istā habuit. b. Matthias.
Dicatur quomō post xpi ascensionē sc̄ti apo
stoli diuiserūt sibi mundū ad predicandū. b.
Petr⁹ iuit ad Antiochiā. Andreas achaiam
Johes asyam. Jacob⁹ hispaniā. Bartholo
mē ⁊ Thomas i indiā. Et. b. Matthias pre
dicauit i iudea. Rō. q̄ erat nobilis genere. ⁊
iudei habebant ip̄m i reuerētia. Et q̄a erat
de magna scia. dabāt ei fidē int̄m q̄ multi iu
deoz ex sua p̄dicatōe p̄uertebant ad xpm. p̄
pter qd̄ summ⁹ p̄tifer voluit eū occidere. et
ne diceret q̄ ex inuidia euz occidisset. noluit
ip̄m statim occidere. sed disputare cū eo de
mysterio trinitatis di. Tu Matthias predicās
tres deos p̄ verbū Deut. vi. Audi isrl̄ de⁹ tu⁹
vn⁹ ē. Rñdit Matthias. q̄ ipse solū p̄dica
bat vnū deū. sed ille vn⁹ de⁹ ē tres p̄sone. p̄. fili
us. sp̄s sc̄s. Nō em̄ i deo accipiūt p̄sone sic
i nobis. nec itelligat q̄ tres p̄sone diuie sint
vt tres reges. sed sic i sole ē p̄. fili⁹ ⁊ sp̄s sc̄s
Nūqd̄ de⁹ ē maior p̄tūt⁹ q̄ sol. Jō Dō. In so
le posuit tabernaculū. i. similitudinē. Sc̄do d̄
xpo q̄ ē de⁹ et hō. Contra. q̄ dicit scriptura.
Audi p̄s me⁹ ⁊ p̄testabor te: isrl̄ si me audie
ris nō erit i te de⁹ recēs. neq̄ adorabis deum
alienū. Rñdit. q̄ xps ē ver⁹ de⁹ etern⁹. sed hō
recēs. vt fili⁹ regis incipit eē nou⁹ miles. licz sit
xxx. annoꝝ qñ sit miles. sed non incipit eē no
uus fili⁹ regis. Tercio d̄ xpi passiōe Si erat
de⁹ qd̄ ḡ optebat ip̄m mori. q̄ frustra sit p̄ plu

ra qd̄ pōt fieri per pauciora. Rñsio. q̄ iste mo
dus fuit p̄ueniētiōꝝ p̄ n̄ra salute. Nam si villa
obligat regi sub pena mortis soluerē mille mi
lia florenoz ⁊ nō p̄t soluerē cētū. si aliq̄s soluit
p̄ eis. ipsi euadēt mortē. Sic totū gen⁹ hu
manū erat sniatū ad mortē. vt q̄ solueret dō
zē. ⁊ null⁹ dō sufficiēs erat ad soluēdū. n̄ xps
nisi fuisset de⁹. Quarto disputabant d̄ sacro
altar⁹ vbi adorāt de⁹ vt antiq̄ i archa Moy
si. Quito de circūcisione. ⁊ p̄m⁹ fuit abrahā. ⁊
vltim⁹ debuit eē xps. Sen. xvij. diē hystoria.
q̄ facta ē lōga disputatio int̄ summū p̄tificē
⁊ ip̄sū. Ipse hō p̄ legē p̄phias ostēdebat mā
feste de q̄ erāt p̄pter qd̄ p̄tifer tāq̄ in blasphe
mū p̄tulit i eū sniam. Dicat ei⁹ martyriū.

De sancto Thoma de aquino.

Antecedebat me

A ista sapia. Verbū istud h̄ origina
lit̄ in li. Sap. vij. ⁊ recitatū ē statī
i epla p̄nt̄ solēnitat̄. Jā scit⁹ q̄ hodie in n̄ra
sc̄ta religione ordinis frat̄ p̄dicatoꝝ p̄ totū
mūdū sit festū illi⁹ sc̄tissimi p̄fessoris. ⁊ ḡiosis
simi doctoris. b. Thome de aq̄no Ita etiā d̄
eo ē fmo n̄r. ⁊ de ei⁹ vita. sc̄tateꝝ. ⁊ poterit
m⁹ recipe exēplaz doctrinas ad gubernandū
vitā n̄raz. Salutē v̄go Mariaz. Verbū p̄
positū i p̄sona. b. Thome vult dicere. Antē
debat meꝝ. Nō istd̄ v̄bū indiget declaratō
ne. ⁊ sic declarādo it̄rabo materiā quā volo p̄
dicare. Pro e⁹ declaratōe recipio tanq̄ p̄ re
gula generalī i sc̄ta theologia. quā regulā de
us suauit̄ p̄ticitauit. Ab initio h̄ mūdi vsq̄
mō qñ vult mittere aliquem sc̄m p̄ generalī
mūdi illuminatōe seu reformatōe p̄suevit di
uina p̄uidētia ip̄sū sc̄m p̄mo ostēdere. vel p̄
v̄bū p̄phicū. vel p̄ signū vniuersalit̄ cognitū
Hoc pōt statī declarari i q̄libet statu mōdi si
ue lege nature. sc̄pture ⁊ gr̄e Primo p̄z pre
dicta reglā i statu siue lege nature. D̄ aut̄ lex
nature q̄ tūc gētes gubernabāt se solo intellectu
naturāli. Nō em̄ habebāt legē sc̄ptā. nec libros
nec mḡros seu doctores. ⁊ durauit illud tps
ab Adā vsq̄ ad moysen. ⁊ trāsact⁹ millez qñ
gēt̄ annis. ⁊ cū mltiplicarēt pctā i terra. de⁹
voluit mittere vnū hoīez ad illuminādū ⁊ re
formādū mōm. s. noe. q̄ cētū annis p̄dicauit
pniam. tādū durauit etiā fabricatio arche p̄
dicabat vt p̄uenterēt. q̄ diluuiū instabat. Et
tanta erat malicia pctōꝝ in mūdo. q̄ infra cē
tum annos nō p̄uertit nisi. vij. personas. scz
uxorem suam ⁊ tres filios. et uxores filioꝝum

Tamē anteq̄ de ip̄m mitteret: oñderat ip̄m
 verbo p̄phético dicēte p̄re ip̄s. Hoc i nomis
 impositōe: dicēs. Iste vocabit̄ hoc. iste con/
 solabit̄ nos ab operibz laboribz manuū no/
 strarū in terra cui maledixit dñs. Gen. v. Et
 iudei q̄ solū vadūt ad l̄ram. exponūt istā con/
 solatōem fuisse. qz p̄mo hoc inuenit qz terra
 coleret animalibz arando. qz añ cum manibz
 p̄p̄is colebant terrā. Et iste est intellect⁹ l̄ra
 lis. Sed alti⁹ speculādo intellect⁹ sp̄ualis ē qz
 hoc consolaretur eos. s. dupliciter. Primo p̄
 dicādo spaciū penitētie centū annis ex parte
 dei. Secūdo p̄mittēdo veniā de peccat⁹ cer/
 titudinaliter si vellent cōuerti. istā practicā
 seruauit deus. Secūdo hec regula patet in
 lege scripta. que incepit tpe Moysi. qñ deus
 in scriptis dedit legem s̄m quā homines vi/
 uerēt. qz lex nature nō sufficiebat. Ideo de/
 scendit de⁹ in monte synai. z dedit in scriptis
 q̄cquid facturi eēt. Tūc em̄ misit Moysen
 quē ostēdit nō verbo p̄phético. sed signo diuī
 no. Dicit mgr̄ hystoriarz etiā Joseph⁹ qz cū
 Moyses eēt puer pulcerrimus. z fuisset p̄ fi/
 liā Pharaonis in filiū adoptatus. et p̄cissit
 coronā de capite Pharaonis regis. dixerūt
 sapiētes Pharaonis. Dñe moriatur iste pu/
 er. qm̄ hoc est signū qz iste puer debet vos de/
 struere regnū vestrū. Alij autē volētes ip̄m a
 morte defendere: dixerūt factum fuisse ex ig/
 norātia z puericia. Et ad hoc p̄bandū z expe/
 riendū. posuerunt i manu sua vnā prunā de
 igne. i. carbonē ignitū quā immediate misit i
 ore. Ideo fuit innocēs iudicatus. z sic euasit
 mortē. Iō qñ de⁹ voluit ip̄m mittere. excusa/
 bat se di. Dñe nō sum eloq̄ns ab heri et nudī
 usterci⁹ impeditiōis z tardiois lingue sum.
 Exo. iij. Dicūt h̄ glose qz ex illo carbone igni/
 to vel pruna quā apposuit ori nō fuit eloq̄ns.
 Sed ista depositio corone fuit signū diuinū
 scz qz ipse Moyses eēt destructor Pharaonis
 z regni sui. z reformatōr p̄p̄i israhel. Pruna ig/
 nis significabat legem dei quā de⁹ i forma ig/
 nis sibi tradidit. z moyses ore suo p̄p̄o expo/
 suit z publicauit. Ecce quō de⁹ p̄mo dedit si/
 gnū añq̄ fieret factū. Tercio p̄t̄ p̄ctica dicte
 regule in lege gr̄e in qua de⁹ ordinauit mitte/
 re Iohem baptistā. vt oēs crederēt p̄ illū Jo.
 j. Etiā ip̄m p̄mōstrauit verbo p̄phético p̄ an/
 gelū dicentē. Dic erit magn⁹ corā dño. vinū
 z sicerā nō bibet. z sp̄sctō replebit̄ ad huc in
 vtero m̄ris sue. z multos filios israhel p̄uertet
 ad dñm deū ip̄soz Lu. j. Itē signo diuinō. qñ

Igo Maria p̄ceptōem filij dei venit ad ely/
 sabeth. Iohes exultauit in vtero m̄ris. De q̄
 dicit. s. Tho. in. iij. sen. di. vj. q. j. ar. j. q. j. et. ij.
 qz vsus liberi arbitrij fuit accelerat⁹ i Iohē sa/
 lutando xpm̄ z exultādo in vtero m̄ris Iō di/
 cit Elyzabeth. Et q̄ facta ē vox salutatis tue
 i auribz meis: exultauit infans i gaudio i vte/
 ro meo. Nō ad p̄positū videndū ē z sciendū.
 qz de⁹ ad illuminādū z reformādū mūdū mi/
 sit. b. Thomā. qz ex sua vita sc̄tā z scia clara to/
 tū mūdū illuminauit. Et nunq̄d iā añ eū mi/
 sit de⁹ doctores sc̄tōs. s. Remigiū. Hylarium
 Hieronymū. Chrysostomū z c. qz iste fuit
 missus singulariter ad illuminādū z c. Pro/
 r̄n̄sione nota. qz doctores theologi sunt i tri/
 plici gradu. Alij doctores fuerūt qz habuerūt
 de se magnāz altā auctē. sed nō habuerūt cla/
 ritate. vt sc̄ti apl̄z euāgelistez doctores qz sūt
 antiq̄. qz ex sc̄titate vite habuerūt magnā au/
 ctoritate. sic l̄ra regis vel pape ex sigillo aucto/
 riaz. sed nō habuerūt claritate. imo ad intel/
 ligēdū eos sūt necessarie glose z postille. in t̄m
 qz de libris eoz heretici recipiūt auctēs z ar/
 gumēta ad defendendū hereses suas sic nos
 ad defendendū fidē catholicā. Sc̄tōs grad⁹
 doctoz fuit aliquoz doctoz. qz postq̄z habu/
 erūt magnā claritate. qz clare i libris suis po/
 suerūt sciam p̄ distinctōes. argumētaz rōes.
 sed nō habuerūt auctē. s. ex defectu sigilli bo/
 ne vite z deuotōis. nec sunt canonisati. sed ali/
 qui eoz fuerūt boni socij. Tercio grad⁹ docto/
 rū fuit illoz qz habuerūt auctēz claritate. In
 h̄tercio gradu ē solus. b. Thomas. qz habz p̄
 dicta duo. s. auctēz claritate. Auctē em̄ habz
 ex sua sanctissima vita miracul⁹ approbata et
 ex canonizatōe. qz ecclia catholica vidēs tot
 miracula ei⁹ z libros suos catholicos: cano/
 nizauit eū. Sc̄tōs h̄z claritate. qz simplex
 grāmatic⁹ z p̄hs p̄ se pōt suā doctrinā stude/
 rez intelligere. Clar⁹ em̄ fuit. qz multas q̄sti/
 ones q̄s Aug. z Hierony. vident̄ discordare
 p̄cordauit. Patet ergo qz b. Thomas fuit
 sp̄aliter a deo missus p̄ mundi vniuersali il/
 luminatōe ex sua clara scia. Nō est inuētus
 filius illi. s. in glia. qui in sua doctrina h̄zet si/
 mul tantā auctoritatēz claritatē. ita qz Tho/
 miste p̄nt r̄ndere ad oēm questionē. S; añ
 q̄z ip̄m de⁹ mitteret. voluit f̄uare regulā p̄di/
 ctā ip̄m demōstrādo verbo p̄phético vt Iohā
 nem baptistā. Et signo diuinō vt Moysen.
 Pro primo dicatur quomodo ille sanct⁹ be/
 remitarz valde famosus venit ad matrē beati

Sermo

Thome comitissam. q̄ se guldā ignorabat eē dicēs p̄bū. p̄beticū. Gaude dñā theodora qz p̄cipiesz paries filius. z Thomas vocabit̄. i. abyssus ex p̄fūditate scie: nomē ei⁹. Hic erit magn⁹ i toto orbe i vitaz scia. eritqz frater ordinis p̄dicatoz. Recte sicut Gabriel salutauit matrē dei. Et sic ygo Maria p̄salutatiōz flexis genibus dixit. Ecce ancilla dñi zc. Ita m̄. b. Thome dixit. Faciat de me z meis dñs qd̄ placitū ē i sua volūtate. Itē ostendit eū p̄ signū diuinale: vt Moyse. Hā qñ fuit nat⁹ z vni⁹ eēt anni etatis z nutrit̄ fm̄ morez vellet ip̄m abluere z denudasset eū. in manu sua inuenit cartā angelicā salutatiōem solum p̄tinentē. z nūq̄ fuit scitū vñ illā cartā habuit. intellexit ei⁹ m̄. q̄ multum erat spūalis: qz sibi fuit missa a ygine Maria. Magnum signū fuit scie suē saluationis. cui⁹ fundamētum est filij dei incarnatio. Patz regula. Jō de scientia sua loquens thema dicit. Antecedebat me. s. p̄ verbū p̄betalez signū diuinale. Ista ē sapiētia quā habuit p̄ mūdi illuminationē z reformatiōē. nūc patet thema. Quatuor sunt signa seu effect⁹ p̄p̄iū vere sapiētie. q̄ oia fuerūt i beato Thoma.

Primū ē de fine ordinare

Secūm ē offensam z scandalū cauere.

Tercū est p̄fecte docere.

Quartū ē p̄seuerāter oia p̄plere.

Dia ista signa siue effect⁹ fuerūt p̄fecte in. b. Thoma. p̄pter qd̄ pōt dicere. Antecedebat me istazc. Dico p̄mo qz p̄mū signū sapie ē de fine ordinare. s. vitā suā z ea q̄ habz facere ad finē debitū. Si em̄ vis cognoscere an̄ religiosus. cleric⁹ vel laic⁹ sit sapiēs. attēde si ordinat vitā suā ad finē. z ea q̄ habet facere. s. si seruat religionē zc. Si sic. sapiēs est. al̄s stultus est. Hā fecit de⁹ rationalē creaturā vt sūmū bonū intelligeret. itelligēdo amaret. amādo possideret. possidēdo frueret. vt dicit magister in. ij. sniarum. dist. j. Nō ergo est finis bonis in hoc mūdo p̄gregare magnas diuitias. honores. dignitates aut delicias. sed vt hic mereatur vt paradysum possideat. q̄a nō habem⁹ hic manentē ciuitatē sed futurā inq̄rimus. ad Heb. z. vlt. Qui ergo taliter ordinat vitā suā vt ad illū finē attingat sapiens ē. Sicut em̄ bon⁹ patron⁹ q̄ contra vndas maris fortunam. ventum z pericula nauē gubernat z ad bonū portū p̄ducit sapiens ē. sic etiam qui in mari magno bui⁹ mūdi p̄sp̄eritatem vel aduersitatē scit vitā ordinare vt

finaliter ad portū paradisi pueniat: sapiens est. Hoc nō solū theologo dicunt. sed etiā p̄bi dicētes. Sapiētis ē ordinare. i. met̄ha. s. vitā suā ad debitū finē. Nō videam⁹ quō. b. thomas habuit istū effectū vel sapientie signum. Dicat hic quō qñ fuit qñqz annoz mater recordans de verbis sancti heremite. ip̄m tradidit lris imbuendū. z infra qñqz annos tū p̄fecit qz fuit magn⁹ grāmaticus logic⁹ z p̄hs ita qz in duodecimo anno etatis sue non habebat parē in studio. z iā tunc fecit fallacias q̄ dicunt sancti Thome. Ecce qualiter sciuit ordinare vitā suā ad finē studij q̄ est sciaz habere. Et isto fine patres mittūt filios ad studium. non aut̄ ad faciendū ribaldrias. ad discendū artē dimicatoriā z silia. Inuenis em̄ q̄ vult h̄re sciam debet eē artē circa studij. z deuor⁹ erga deum. Talis fuit. b. Thomas. Legit qz qñ debebat se ponere ad studendū p̄mo orabat dicēs. Declinate a me maligni. z scrutabor mādata dei mei. Versus. Emitte sp̄m tuū z creabunt. z renouabis faciē terre. Dñs. De⁹ q̄ corda fidelij sancti spūs illu/stratiōe docuisti. da nobis in eodē spū recta sapere. Vñ cū semel disputaret multū acute z curialiter. z quidā deuor⁹ religiosus ipsuz audiret p̄templādo ip̄m. z admirās de tanta sapiētia in puero tā paruo. subito vidit radios splēdoris ab ei⁹ facie. p̄cedere. z totū mūdū illuminare. ostēdēs in hoc de⁹ qd̄ attēdebat de eo facere. Quā aut̄ voluit studere theologia. quesit̄ vbi meli⁹ legebat. et inuenit qz in p̄uentu p̄dicatoz. Ideo cogitauit intrare ordinē p̄dicatoz. z secrete venit ad portū conuent⁹ neapolitani. aperiens ei suū desiderij asserēs qz de scia quā de⁹ sibi dederat volebat deo frui zc. primo. qz ista sancta religio ad h̄ est instituta. Alique religiones sunt soluz vite p̄templatiue. aliq̄ solū vite actiue. sed ista vtrūqz p̄hendit. Est em̄ p̄templatiua in studēdo z orādo. z actiua p̄dicādo. In p̄dicatiōne em̄ p̄plēt opa misericordie. qz ibi captiui demonij p̄tritione redimunt. Esuriētes p̄bo diuino pascunt. infirmi ex p̄ctis visitant. nudij p̄turibz induunt z sic de alijs. P̄ior vero letus ex vna parte de tāto puero. et ex alia parte timēs comitē. dicit puero. vtz haberet licētiaz a parentibz. Qui r̄ndit qz hoies mundiales z carnales nō p̄cipiūt negocia dei. sed qz ip̄e requirebat eū qz ip̄m recipet ad ordinē anteq̄ p̄ aliquē impediret. qz facta spūalia ante debent eē facta q̄ dicta. p̄p̄ qd̄ p̄o: ip̄m recepit.

Ecce quō ordinavit vitā suā ad fuitium dei nō ad spalia. s. ad honores. dignitates. platio neszē. vt faciūt multi. Jō p̄t dicere vt Salo mō. postq̄ dedit illi de^s sapiam. Optauit da sus ē mibi sensus. s. ad intelligēdū phiam. et venit i me spūs sapie. s. theologie. z p̄posui illā regnis. i. dñqs spalibz. z sedibz. i. platiōibz ec clesiasticis. z diuitias nihil eē dixi in op̄atōe il li^s Sap. viij. Sapiam quā habebat nō attri buebat sibi nec ingenio p̄prio sed spūi sancto Ip̄emet dixit socio suo secretez papa refert in canonizatōe. q̄ pl^s habuit sciam suā a deo infundēdo q̄s ab ingenio p̄prio studēdo Di co sc̄do q̄ sc̄dm signū seu effect^s sapiētis est ca uere offensam. s. vitare pctā. als non eēt sapi ens. qz sapientia z peccata nō sunt simul. nec p̄nt simul stare. Sed scia z peccata possunt simul stare. qz multi sunt magni magistri et doctores qui tamē sunt magni peccatores. supbi. auari. luxuriosi. Jō apl^s. Scia inflat j. Loz. viij. Sapientia aut. i. sapida sciētia. Sapia em̄ doctrine fm̄ nomē ei^s est. z nō in multis ē manifesta. Eccl. vj. Talis sapia non stat simul cū peccatis. nec simul stāt albū z ni grū. calidū z frigidū. Auēras de hoc. In ma liuolā aiām. s. superbāz inuidā. iracundam z maliciosam. nō intrabit sapia. Sicut in spe culo maculoso nō intrat imago. sic nec i aiā maculata intrabit sapia. licet sciētia possz in trare. nec habitabit in corpe subdito pctis. s. luxurie. gule. accidie. vt dī Sap. j. Dicat bic quō. b. Thomas vitauit non solum peccata qz nūq̄ peccauit mortaliter. sed etiā vitabat illa que p̄nt virtutes impedire. Postq̄ em̄ fu it ordinē ingressus. z fama fuit diuulgata de ei^s ingressu. Aliq̄ dixerunt. Modo exaltabit ordo p̄dicatoz q̄ tūc nouiter inceperat. Alij dicebāt qz fuit op^s dñi. Alij admirabāt quō tam nobilis puerz famosus in scia potuit in trare ordinē paup̄z mendicātium. Mater p̄o eius patienter sustinuit. recordans de ver bis heremite. Pater p̄o ei^s videt iā mortuus fuisse. sed frēs ei^s carnales impatiēter recepe rūt qñ audiuerūt. Erāt em̄ in curia impato ris Frederici. q̄ audiētes qz frater eozū fact^s fuerat p̄dicatoz. dixerūt vt p̄muniter dicunt hoies mundaniz carnales. Si frater noster voluisset eē cleric^s potuisset ep̄ari. vel si mōa cb^s albz vel niger. fuisset magn^s clericus. et p^s abbas. z qñqz misissem^s ad eum. sed qz sit pau per medicās in vituperiūz dedec^s oīm nostz hoc nō placet nobis. qz nō intelligebant ope

ra dei. Et obtēta licētia ab ipatoze uenerūt ad fratres eoz vt ipm extraherēt de ordine. quez inuenerūt extra p̄uentū cū quattuor fratribz ipm comitātibz. z receperūt eū volētes eū ex poliare habitu. sed nō potuerūt. z tanq̄ ca ptū duxerūt eū ad castz. z miserūt eū in qua dā turri. pmittentes sibi honores z bona spa lia si uellet habitū deponere z ordini renūcia re. sed nihil p̄fecerūt Et tenuerūt ipm captū in dicta turri duobz annis. nō tamē fuit ocio sus. immo p̄tinue studebat ac si fuisset in stu dio. immo p̄l^s habebat em̄ vnū mḡm. s. illū q̄ docuit aplos rudes in die pentecostes. s. sp̄m sc̄m. q̄ secrete docebat eū. z in dicta ca mera fuabat suū ordinē zē. Vidētes frēs qz ipm nō poterāt sic a bono incepto retrahere cogitauerūt p̄ mulierē ipm inclinare. cū tūc fuisset inuenis. xv. vel. xvj. annozū: dixerunt. Iste nō ē sanctior Adā. nec fortior Sainso ne. David vt Salomone. q̄ introduxerūt do micellā pulcrā. pmittētes ei qz si posset ipsuz Thomā inclinare qz sibi donaria darēt satis magna. q̄ reputauit sibi ad magnū honozē. p pter qd ipsa ornauit se ad oñdendū uaitates. Que intrās camerā ipm dulciter salutauit. Qui tāq̄ ignorās nō statiz cognouit malici am dicte domicelle. Que posuit se cū eo i ver bis. Deinde recepit man^s di. Q quō est frigi dus. ponatis man^s i sinu meo. Nota bñ legē dā. Dicat quō angeli dixerunt. Ex pte dei te cingim^s cingulo castitatis qd nullaten^s d cete ro dissoluet. z ex hoc intm̄ fuit cast^s qz de cete ro nō habuit mor^s in ill^s p̄tibz. Sed lz eēt cer tus de sua castitate z p̄ginitate. adhuc tñ no luit loq̄ secrete cū mulieribz. Q qd exempluz dat nobis q̄ sum^s incerti d fortitudine vt ca ueam^s a familiaritatibz mulierū. qz serpit zē. Itē mulieres caueāt a familiaritatibz hoim zē. Dicat quō tūc fuit ordini restituz. z a fra tribz cū magno gaudio suscept^s. vt tps qñ re dījt de exilio egypti. Si ergo sapiētia ē vita re peccata. Et. b. Thomas ita vitauit pecca ta vere fuit sapiēs. et pōt dici de eo. Loz sapi ens z intelligibile abstinebit se a peccatis. et i opibz iusticie successus. i. p̄fect^s vel augmētū habebit. Eccl. iij. Dico terciō qz terciū si gnū sapiētie ē docere p̄fecte. s. p̄bo z exemplo scz p̄ doctrinā celestiale. verboz exemplo. s. p vitā spūalē. hoc est docere p̄fecte. Ratō. quia pictoz solo verbo nunq̄ faceret bonū disci pulū. Ita p̄dicatoz est vt pictoz depingens uobis ymaginē p̄ziarchaz quādo p̄dicat de

miseriordia. Et pphaz qñ p̄dicat d̄ deuoti
one. z ap̄loz qñ de caritate. z sic d̄ alijs. d̄ pa
tencia qñ d̄ martyribz. zc. Sz si solo s̄bo di
cat nūq̄ faceret bonos discipulos. qz oportet
vt ope etiā man⁹ apponat. vt ope adimpleat.
qd̄ alijs suandū p̄dicat. Als d̄ nob. O ribal
dus iste tā bñ d̄t z male fac. zc. Jō d̄t scriptu
ra. Vir sapiēs plebē suā erudit. suple s̄bodo
ctrinali z fruct⁹ sensus illi⁹. s. qñ opa p̄cordāt
cū doctrina in vita sp̄uali. fideles sunt. Eccl̄.
xxxvij. Dō de nullo alio sancto legit qd̄ in
uenit de sancto Thoma. s. de ei⁹ vita sp̄uali et
raptu z contemplatōis. qd̄ est maxim⁹ i theologia
qz ita rapiebat. z ita erat i sua pr̄ate sicut i tua
est claudere oculos vel apire. nec tūc vtebat
sensibz corp̄alibz. Dicatur h̄ de fistula in ti
bia. eo qz nō mouebat de studio. z cū essz de
licatissim⁹ timebat. qz medici cum cauterijs
ignis dabāt sibi medicinā suē curā. Dicat
quō p̄ mediā horā añ fuit ita rapt⁹ qz non sen
sit cauteria. zc. Itē de candela accensa q̄ cō
bussit sibi digitos. z nihil sensit cū legeret li
brum Boetij difficilē z ingeniosum. Itē qñ
ad p̄ces sororis suē iuit ad eius castrū. z in ca
mera fuit rapt⁹ in p̄templatōe qz soror credi
dit ip̄m fuisse mortuū. qz nō r̄debat sibi. z so
ror incepit clamare. s. socius fecit eam tace
re dicēs sibi suā p̄suetudinem. z ip̄o dimisso
iuerūt ad prandiu. z sic fuit rapt⁹ p̄ tres dies
vt paul⁹ sine cibo z potu. z tertia die dixit soci
us. Hoc nimis durat. Et ip̄e cum sorore cla
mando. Magister thoma. z tangētes redire
erunt eū ad se. Quibz dixit. Parcat vob̄ deus
tam bonū prandiu mibi abstulistis. zc. Ecce
q̄ta erat ei⁹ sp̄ualitas vite. Itē qñ orabat i ec
clesia. z fr̄s aliquoties obseruabāt eū. vide
bant ip̄m a terra eleuatū ex feruore sp̄s qui
ad se traherat corp⁹. z de nob̄ miseris ē oppo
situm. qz pond⁹ corp̄is trahit ad se spiritū ad
cogitandū de coq̄na seu taberna. n̄ possum⁹
orare quādo deberem⁹. zc. Jō d̄t scriptura.
Corp⁹ qd̄ corrumpit. aggrauat aiām. z terre
na inhabitatio dep̄mit sensum multa cogitā
tem. Sap. ix. Verū est in nob. s. nō in beato
thoma. imo corp⁹ sequebat aiām. Itē vt pos
set legere. dictare. disputare. z p̄dicare. vita
bat colloq̄a hoim. s. de de alio mūdo mitte
bat sibi cū quibz loqueret. vel sc̄tōs d̄ paradiso.
vel angelos. vel aiās de purgatorio. vt eas su
is orōnibz iuaret. z sic solabat. Qui em̄ di
mittit p̄ deo solatōes mūdanas. de dat sibi
solatōes celestes. Dicat de mḡo roma

no quē ip̄e dimiserat parisi⁹ vt regeret scolaf
suas qñ iuit neapolim. Qui mortuus fuerat
nesciente sancto Thoma. Et cū oraret appa
ruit sibi aiā ei⁹ dicēs. qz fuerat q̄ndeci dieb⁹ i
purgatorio p̄pter negligentia quā habuit in
quadā manumissoria sibi ab ep̄o commissa.
Dicat hic s̄ manumissores z heredes. q̄ non
solū sunt negligētes. imo sunt bona defūcto
rū occupātes z retinētes. Aq̄ beat⁹ Thomas
quesiuit multa dubia. s. de statu suo. de vita.
de scia. si placebat deo. R̄ndit qz sic qz p̄tinuā
ret. qz magna gl̄a erat sibi parata. Alras ali
as questiones fec̄ sibi. z ad om̄s r̄ndit. s. mo
do nō est curandū. Dicat de sorore sua defū
cta. z missa in purgatorio ex vanis ornamen
tis z picturis. quō sibi apparuit petens ab eo
suffragia. Que ab eo adiuuata. itē apparuit
sibi cum de purgatorio ad paradisu euolarz
sibi regratiando. Qui etiā quesit ab ea de
sua vita z statu si placebat deo. Nota in q̄ du
bio vinebat sancti. Et q̄to magis nos q̄ su
mus pctōres. R̄ndit sibi qz multū. Item cū
semel oraret p̄ fratre suo ab impatore interfe
cto p̄ defensione ecclie. Apparuit sibi angel⁹
dei cum libro. Et in vna p̄te erant sc̄pta no
mina p̄fessorz de l̄ra lazurina. z in alia nomia
martyz de l̄ris aureis. vbi inuenit scriptum
nomen fr̄is sui. Patet de eius vita sp̄rituali
Hodo videndū est de eius celesti doctrina
Qui cū volebat disputare. scribere. vl̄ dicta
re. recurrebat ad orōem. Idem qñ sibi dubia
occurrēbat. z statim vel ab angelo vel apl̄is
petro z paulo z visibiliter apparentibz de du
bijs certificabat. Ecce quales mḡos habe
bat. imo semel apparuit sibi virgo maria cū
filio in brachijs que ait filio. Fili delectetis
sibi s̄ dubiū zc. Itē cū scripsisset sup̄ materia
accidentiu sacramēti altaris. que est materia
valde subtilis. in quo illa accidentia existunt
subiectiue. posuit se in extremis altaris orās
zc. Dixit sibi crucifixus. Bñ scripsisti de me
Thoma. Ecce sua doctrina approbata a pa
pa Jhu. quā ḡ recipies p̄ tuo labore mercedē
Quid respondisses tu. Dñe qz sim episcopus
vel cardinalis. s. beat⁹ Thomas r̄ndit. Dñe
nō aliā mercedē recipiā nisi teip̄m. Et qz x̄ps
fecit mentionem de mercede. innuebatur de
eius obitu p̄p̄inquo. Et tunc beat⁹ Thomas
scribebat vltimā p̄te in qua tractabat de p̄di
cta materia accidentiu quam nō p̄fec̄ morte
p̄uentus. Idem de officio corp̄is x̄pi qd̄ de
mandato dñi pape ordinauit. Quo cōplet⁹

libz sup altare posuit. z ipso orate xps in for-
ma pueri sup libz se posuit dicens. q illa ordi-
natio erat sancta z bona. qtu intellectus hna-
nus posset pbbendere. Ergo de ei doctrina
dubitari no dz. qz n solu a vicario xpi. sz etiaz
ab ipso dno Jhu xpo approbata fuit. Jo libri
ei sunt ita p mudu multiplicati. Jo de ipso
cantat bodie. Ipse taqz imbres mittet eloqa
sapie sue. qtu ad doctrina spual. Ipe palaz
faciet disciplina doctrine sue. z h qtu ad vi-
tam spual. collaudabunt multi sapiam eius. z
vsqz in seclm no delebit. Eccl. xxxix. Dico
qto q qtu signu sapie est pseuerat coplete.
Signu sapie est bn incipe z melius ptinuare
sz optime finire z pficere. Na no reputaret sa-
piens q tpe indulgentiaz vadit roma cu ma-
gno labore z picul p indulgentijs lucratis. z
qn esset iuxta portale ciuitatis rome rediret
absqz h q no visitauerit sanctuaria. nec itra-
uerit roma cu tot expensas fecerit. z nullam in-
dulgentia lucrata fuerit. qz no dat nisi intrati-
bus. Sic z d mults q incipiunt pegrinatione
z via bone vite. qz religiosi qz clerici qz laici
cipiunt bn. sz anteqz sint ad portu paradisi que
mors redeunt retro p pcta. zc. Jo q oportet p-
ficere z oia coplete. Un auctas. Sapia vin-
cit malicia. Ro. Attingit em a fine vsqz ad fi-
nem fortit. z disponit oia suauit. Flora p r-
sione duos fines in bona vita. s. deliberatōis
siue intēionalē. executionis siue tempalē. qz
vt dr phs. q pmu in intēione. est vltimum i
executiōe. z ecōuerso Finis intēionalis ē vt
bona q facit fiat p dei honore z aie saluatiōe.
z duratio bone vite dz attingere a fine inten-
tionis vsqz ad finē tpalis executiōis. Sicut
fecit beatus Thomas. q sp pseuerauit in bona
vita ppter honore dei nihil facies ex vana gla
vel hypocrisia. q volēs de ipm remunerare.
reuelauit sibi finē tpalē. Dicit quō eundo ad
psilium declinauerit ad monasteriu fosse no-
ue. z certus de sua morte cu intrabat monaste-
rium dixit. Dec reges mea in seculum seculi
h habitabo qm elegi ea. Et qdā cometa appa-
ruit sup dictu monasteriu p tres dies añ obi-
tum scī doctoris. Et aliq dicebat h signum
guerre. Aliq imo mortalitatū. Aliq imo ali-
cui magni pncipis mortis. Sz mortuo san-
cto doctore. stella no apparuit. In q patet q
venit ad associandū eū quē admodū de stella
q associauit reges oriētis. Cū aut suprior di-
cti puet q erat cecus audiret obitu scī doctoris
venit ad stabulu vbi erat aial sancti doctoris

in quo eqtauerat. tūc illud crepuit qsi repu-
taret indignū aliū in eo eqtare. Cum autem
frater albertus de brigia oraret deū vt sibi fue-
laret gliam sancti Thome. apparuerunt sibi
due reuerēde psonē. vna in habitu epi. alia in
habitu pdicatoris. qz vnus erat beatus Aug. al-
ter beatus Thomas. vt in. ix. rñsorio dr. fertur
gestans cum torque duplici. cappa gemmis
ornata. cernitur ex monili fulgoris celici lux
emissa mundo diffundit. Augustinus fratri
sic loquitur. Thomas mihi par est in gloria
Verbi gra. h pstant mudicia. lapis pciolus
quem habebat in pectore significabat inten-
tionē sanctā quā habuit. Stelle aut figura-
bant libros tractatū z eplās scpture quas fe-
cerat. Torqs sunt due corone. vna doctora-
tus. alia pgnitatis. Habemus g exemplū perse-
ueradi bona vita. Qui at adhuc no incepe-
rūt. incipiāt dimittēdo pctā. zc. Ecce qre di-
cit beatus Thomas. Antecedebat me ista sa-
pientia. zc.

De sancto Gregorio Sermo

Beatus ille seruus

B Math. xxiij. Sermo noster erit d
beato Gregorio. Pro declaratiōe
h pbi optet scire p qbz seruitijs spualibz crea-
tura pōt psequi celestem beatitudinē Pro
quō sciendū. q inuenit clare in sancta scptu-
ra q seruitiū dei spuale in h mūdo habz tres
gradus seu differentias.

Primus est de vita actiua vel opatiua.

Secundus est de vita ptemplatiua.

Tertius est de vita platiua

Isti tres g dūs ponūt a beato Augustino. q
dr. Triplex est genus bn viuēdi. actiuosum. oci-
osum. z ex vtroqz cōpositū. Et qn creata bn
fuit deo in h mūdo in aliq gradu pdictorū
qn morit sine dubio obtinebit bndictionem
siue beatitudinē paradisi. Et qz beatus gregori-
us in his tribz gradibz diligētē seruauit xpo in h
mūdo. Jo de eo dr thema. Beatus. suple. est
mō ille seruus. s. beatus Gregorius Dico primo
q pmus gradus seruēdi deo est in vita actiua.
que est facere opa pficiosa z vtilia proximo
amore sui z dei. Et ad hec opa exercēda con-
currunt qttuor cause. Prima est efficiēs q est
deus z libez arbitriū hois. Materialis que est
exercere opa misericordie erga proximos. For-
malis ho que dat rei pfectionē Et etiam fina-
lis. est respectus dei. siue debita intentio. scilicet
cet q illa opera misericordie fiant amore dei

nō vane gl'e. nō Intentione pprie utilitat. n̄ lau-
dis. zc. s; solo respectu dei fieri dñt. Spēs ei
bonitatis v'l malicie in actib; moralib; sumi-
tur ex fine vt dicit sanctus Tho. p̄ma scde. q. xviij
ar. iij. Siue illa opa sint corpalia. vtputa qz
respiciūt utilitatē corpis. siue sint spūalia. oīa
talia meritoria sunt. Ad utilitatē em̄ corpis
sunt opa mīe corpalia. vt esuriētē pascendo
sitientē potādo. nudū vestiēdo. pegrinū ho-
spitādo. z sic de alijs. In his em̄ opib; magis
seruit hō deo q̄ p̄mo. qz dicit p̄s. Propt̄ qd̄
vnūqd̄ tale z illd̄ magis. Si vos seruitis p̄-
mo p̄pter deū. q̄ magis seruitis deo. z xp̄s reci-
pit in p̄sona sua tale seruitiū. Dicet em̄ i iudi-
cio p̄sonis opa mīe faciētib;. Esuriui z dedi-
stis mibi māducare. Nō dicit. Esuriui pau-
per z dedistis ei comedere. sed ego esuriui. qz
qd̄d vni ex mimis meis fecistis. mibi fecistis
Matth. xxv. Ita qz ip̄e recipit seruitiū illd̄ in
p̄sona sua. Idē d̄ opib; mīe spūalib; vite acti-
ue que exercētur erga aīas p̄rimoz. q̄ sūt me-
liora q̄ corpalia. qz aīa est melior corpe. vt p̄-
dicare verbū dei. dare p̄siliū in dubijs p̄rio.
corrīgere errātes dulciter z charitatiue. Lō-
solari tristē. supportare tediosos. vir vxorem.
z ecōuerso. socius sociū. religiosus religiosum.
vicin⁹ vicinū zc. Remittere iniurias inimic⁹
p̄pter deum. Rogare p̄ p̄rimis si sunt i bono
statu vt p̄seruent. als vt ad bonū statū redu-
cant. Ista est vita actiua spūalis seruiēdo vt
dictū est. De ista vita dicit scriptura. Vos in li-
bertatē vocati estis fr̄es (H̄ dicit in libertate li-
beri arbitrij qd̄ nō cogit) tm̄ ne libertatem i
occasionē detis carnis. s; p̄ charitatē spūs f̄-
uite inuicē. ad Gal. v. Istud seruitiū vite
actiue ita placet deo qz ex isto hō p̄sequit̄ eter-
nam beatitudinē si vultis scire z itelligere q̄-
re. Audiatis p̄bolaz dē nobili dño. q̄ hēbat
filios z filias z multos seruitores. Quib; dedit
multas diuitias Et mort⁹ deuotōe voluit ire
in pegrinationē. z in suo recessu recōmisit fili-
os suos z filias seruitorib; suis. si aliq̄ indige-
rent. iunarēt eos. z recessit z in pegrinatione
morā fecit. Filij autē z filie ex tā lōga p̄ris ab-
sentia ex indigētia recurrerūt ad seruitores pa-
tris vt subuenirēt eis. Aliq̄ dixerūt. nō curo.
Ego habeo filios z filias q̄b; optet me sub-
uenire. Alij autē amore p̄ris p̄uidebāt eis de
oīb; necessarijs. Tandē venit p̄s. z filij dice-
rūt sibi quō f̄ui sui se habuerāt erga eos. P̄-
s autē diues z nobilis retribuit seruitorib; suis
q̄p̄uisionē dederāt filijs. alios autē seruitores

q̄ noluerūt eis subuenire dure puniuit Iste
diues z nobilis dñs est xp̄s diues. qz domini
est terra z plenitudo eius zc. Qui habz mul-
tos seruitores z mīstros om̄es scz diuites. z
multos filios z filias. s. om̄es xp̄ianos. s; ma-
xime z appropate paupes dicunt̄ ei filij. Ita
dicit beatus Iohes. q̄ erat paup. dicēs alijs pau-
perib;. Videte qualē charitatē dedit nob̄ de-
us vt filij dei noiemur z sim⁹. i. Ioh. iij. Qui
in die ascensionis iuit in pegrinationē ad san-
ctuaria paradisi recedēdo de mūdo ascēdit cor-
poraliter in celū. Nō quidā nobilis abiit i re-
gionē longinquā accipe sibi regnū z reuertit̄
ad iudiciū. z loquit̄ de se Lu. xix. Filij autē sui
scz paupes indigētes recurrūt ad diuites. q̄
bus p̄ eoz dedit qd̄qd̄ habuit. Non credatis
vos diuites h̄re bona ex v̄ris laborib;. quia
multi laborāt q̄ nihil lucrant. s; xp̄s dedit vo-
bis. Aliq̄ autē nolūt eis subuenire. Aliqui sic
Dñs q̄ veniet p̄s. s. ad iudiciū retribuēt illis q̄
in opibus mīe corpilib; vel spūalib; seruiē-
t sibi ex filijs suis collocando eos ad dexteraz
vt saluent. alios autē ad sinistrā vt puniantur
Ecce q̄re ex vita actiua p̄sequit̄ hō beatitu-
dinem. Vñ ad h̄ auctas. Beati serui illi. q̄s
cū venerit dñs inuenerit vigilātes. i. diligen-
tes in exercitio vite actiue. Luc. xij. Amē di-
co vobis. qz p̄cinget se. z faciet illos discūbe-
re. z transiens ministrabit illis Ibidē. Nota
p̄cinget se. qz qui est p̄cinctus. hz s̄mbrias
restrictas. secus q̄ nō est p̄cinct⁹. Christus in
glia sue humanitatis nō est p̄cinct⁹. qz tantā
glia habet quantā creatura pōt h̄re. Sed
p̄cinget se. s. dando glia alijs. qz licet posset
dare glia infinitā. nō tamē dat p̄m̄ium ali-
cui creature nisi p̄m̄ meritū ei⁹. Et quia nul-
la creatura hz meritū infinitū. Iō p̄cinget se
dando glia p̄m̄ mensurā meritoz. z ita ex-
ponit glosa. Ideo dicit ap̄s. Unusq̄s p̄p̄ri-
am mercedē accipiet p̄m̄ suū laborē. i. Lo. iij
Secundo dicit. Et faciet illos discumbere
eo quia in vita actiua seruiendo laborarunt
correspondet eis quies que est in mensa pa-
radisi que est essentia diuina Vñ auctoritas
Vos estis q̄ p̄mansistis mecū in temptatio-
nib; meis. qz vita actiua multas temptatōes
hz. tedia z impatiētias. Ego dispono vob̄ vt
edatis z bibatis sup mensam meam in regno
meo. Luc. xxiij. Tertio dicit. z transiens mini-
strabit illis. Non dicit stans sed transiens. No-
ta q̄nq; transit⁹ in beatis. Prim⁹ est de fruitō-
ne diuinitatis transit. ostendens eis suā bu-

manitatē. z ecōuerso. i his obiectalī cōsistit beatitudo. Secūdo de intellectu p̄ claram cognitionē. qz ibi consistit visio. trāsīt i volūtatē p̄ fruitionē z delectatōz. Terti⁹ trāsīt ad oēs. qz tāta est delectatio volūtatē qz os p̄cipit in laudes. Vñ dicit Aug⁹. videbim⁹ z amabim⁹ z laudabim⁹. Quart⁹ trāsīt de gaudio. s. accidentalī i gaudiū. Gaudiū est angel⁹ dei super vno pctōre p̄niam agēte. Lu. xv. Quin⁹ trāsītus est p̄ diē iudicij. qz gl̄a aīe trāsibit i corpus. Nō solū aīe hñt gl̄iam. z corpa facēt i sepulcris icinerata. vt corp⁹ btōz petri z pauli z alioz. S; tūc gl̄a aīe redūdabit i corp⁹. qz nō est gl̄ia corp⁹is alia a gl̄ia aīe nisi qz gl̄ia aīe redūdabit in corpus. In latera cristalli eadē lux est lumis z laterne. Patet ḡ qz ex seruitio vite actiue p̄pter deū hō meret beatitudinē. In ista vita actiua beat⁹ Gregori⁹ fuit deo. Dicat ex ei⁹ legenda quō fuit de ciuitate rome ex nobili p̄genie romanoz. q̄ adulescēs in liberalib⁹ artib⁹ sufficient instructus Tandē mortuo p̄re remāsit heres magnarū opū. z cogitauit expēdere illas pecunias ad seruitiū dei in opib⁹ misericōdie. Cogitaret qz sui amici suadebāt sibi ducere vxorē. s; noluit. z om̄s illas pecunias distribuit i operib⁹ misericōpalib⁹ z spūalib⁹. Hāc quatuor sūt dītōes p̄sonaz q̄ hñt necessitatē corp̄alē. q̄b⁹ subuenire est magna mīa. Primi sunt captiui. z q̄ ad aliqd̄ p̄cipuū op⁹ mīe corp̄alis ē redimere captiuos. vt dicit sanct⁹ Thomas. iij. sc̄p. di. xv. q. ij. ar. iij. ex h̄ em̄ aīa libera. zc. Secūdi sūt paupes verecūdi q̄ de p̄speritate venerūt ad magnā paupertatē. q̄ añ morerent fame q̄ mē dicarēt. Istis etiā subuenire est magna misericōdia. Tertij sunt pupilli z orphani. zc. et his beat⁹ Gregori⁹ distribuit magnam p̄tem hereditatē. Sc̄do in opibus misericōdie spūalib⁹. q̄ respiciūt aīaz. qz septē monasteria instituit. z mō reges nō possunt facere vnuz sine adiutorio ecclie. Et beat⁹ gregorius fecit septē. s. ordinis beati bñdicti q̄ tūc icipiebat. z fundauit ad modū antiquoz vitando vanitates z supfluitates. Si ḡ ex seruitio vite actiue p̄pter deum homo sequit beatitudinem Et beat⁹ Gregori⁹ in dicta vita fuit x̄po in h̄ mūdo diligēt. qd̄ dicemus de eo. Beat⁹ ille seru⁹ Secūdus grad⁹. s. vite contemplatiue est melior. q̄ est occupare se solū in opibus mīe spūalibus q̄ immediate respiciūt deuz Ita qz materiale. s. opa spūalia z formale huius vite contemplatiue solū respiciūt deum. vt

orare denote cū seruoze spūs cert⁹ horis diei z certis horis in nocte. cogitare de gl̄a paradisi. legere libros spūales vt deus cognoscatur audire missas. s̄mones. Cogitare iusticiam dei in penis dānatoz. Cōtemplare diuinaz p̄uidentiā in mūdi gubernatōe. potentiā in mūdi creatione. sapiam in general iudicij ordinatione Istud seruitiū desiderabat dauid dicens. Seru⁹ tu⁹ sum ego. da mihi intellectū dñe. s. ad cōtemplandū. qz cōtemplatio est act⁹ intellect⁹. Et ista vita est melior q̄ vita actiua. Rō. qz licet actiu⁹ faciat pl⁹ z fuit. tñ pl⁹ premistur apud deū cōtemplatiu⁹ q̄ actiu⁹. Nota ad h̄ similitudinē in curia pape vel regis in q̄ sunt multi seruitores. z multa officia. Cubicularij autē seruiūt solū in camera p̄sonę regis vel pape. Alij autē seruiunt extra vt coq̄narij. z alij q̄ pl⁹ laborāt z plura opa exercent. tamē plus p̄mianē illi q̄ solū curāt de pape p̄sona z sunt cum eo in camera. Magnū qd̄ est esse immediate cū papa vel rege. Idē de papa et rege Ihu x̄po. cui⁹ palatiū est ecclia. Cōtemplatiui autē seruiūt x̄po solū. Actiui autē extra camerā laborant. Et licet plā seruitia faciāt. tñ mai⁹ est meritū cōtemplatiōis. Auctoritas de h̄. Et est s̄bū allegoricū. s. ecclie ad x̄p̄z dicens Beati viri tui z beati fuit tui bi q̄ stāt coram te sp. iij. Re. x. Nota. Beati viri. s. a p̄tute sciebone vite z moralitatis. qz viciosi non p̄nt esse cōtemplatiui. Et beati serui tui. Et ostendit de q̄b⁹ loquit dicens. Ni qui stant corā te semp. s. cōtemplando. Nota. semp. qz vita actiua finit in morte. cōtemplatiua nō. imo i morte cōtemplatiua crescit. Iō x̄ps dicit Marthe q̄ dederat se vite actiue. z dixerat x̄po. Dñe nō est tibi cure qz soror mea reliquit me solaz mē ministrare. Rñdit x̄ps. Marthe marthe sollicita es z turbaris erga plurima. Maria autez optimā p̄tē elegit que nō auferet ab ea. Lu. x In ista vita beat⁹ Gregori⁹ fuit x̄po. P̄ q̄ em̄ in vita actiua fuit x̄po. dedit se vite cōtemplatiue. z iste ē ordo. qz de vita actiua hō debet venire ad vitā cōtemplatiuā. et ita fecit sanct⁹ Gregori⁹. qz in vno illoz septē monasterioz recepit habitū. in quo dedit se cōtemplationi. sepando se a negocijs hui⁹ mūdi ab amicis. vt dicit historia. qz q̄ infirmato stomacho p̄pter abstinentias z orōnes quotidie langueret. nūq̄ tñ quiescebat qn̄ aut oraret. aut legeret. aut scriberet. aut dicitaret. A mīe autem sua beata siluia ibi crudis leguminibus pascebatur Ideo spūs fortificabatur in

ptemplado. Nota h̄ vnū singulare de ei⁹ cō/
 templatōe. qz ei⁹ dyacon⁹ dixit se vidisse sup
 caput ei⁹ sepissime sp̄m̄ctm̄ in specie colūbe.
 Jō sua orō erat magne efficacie ⁊ p̄tut. intā
 tū qz nō legit̄ s̄lle de aliquo sc̄tō alio. Dicit̄ h̄
 de Traiano impatore infideli. s̄ iusto. morā
 li iusticia. Dicit̄ h̄ de strictissima iusticia qm̄
 fecit idē impator de filio suo. q̄ cū eā interfe
 cerat filiū mulier̄ vetule. Et ecce h̄ac iustici/
 am ⁊ historiā romani depinxerūt in quadam
 domo. in quā dū ingressus fuit beat⁹ gregori
 us. ⁊ p̄tēplaret̄ gl̄am paradisi ⁊ penas inferni. ⁊
 vidisset dictā historiā depictā orauit dñm̄ di
 cens. O dñe ⁊ tāta iusticia erit in inferno Et
 qz sciebat ip̄m̄ esse in inferno nō audebat sim
 pliciter dicere. Dñe liberetis eū ab inferno. s̄
 flens dicebat. O dñe ⁊ tāta iusticia istū impe
 ratoris dānabit. ⁊ sic tacite ei⁹ liberationē pe
 tiuit. Et angel⁹ dñi locut⁹ est ei dicēs. Grego
 ri obtineas Traiano. nūqz tñ de cetero oras
 p̄ dānato. s̄ qz exorasti iō patieris dolores in
 corpe. Sup̄ h̄ habem⁹ q̄ ille traian⁹ diffiniri
 ue nō erat dānat⁹. s̄ ad tps̄ q̄tū ad locū. Et
 habem⁹ dicere q̄ angel⁹ dñi deduxit animā ⁊
 traiani ad ei⁹ corp⁹. Et suscitatus est. Et beat⁹
 gregorius ip̄m̄ baptizauit. ⁊ sic optet h̄ itelligi
 Vide sup̄ h̄ beatū Tho. in quarto. disti. clv.
 vtz suffragia p̄sunt. ⁊c. in solu. ad argumētū
 Ecce quāte efficacie fuit orō beati gregoriū ⁊
 tute p̄templatōis. Null⁹ d̄z h̄ic recipe exēplū
 orādi p̄ dānatis. qz peccaret. qz sancti imitā
 di sunt in p̄tutib⁹ moralib⁹. s̄ nō in miracul.
 si ḡ ex seruitio vite p̄templatiue ac q̄rif beati
 tudo. ⁊c. qd̄ dicem⁹ de beato gregorio. Beat⁹
 est ille. ⁊c. Moraliter. vos dñi officiales ⁊
 rectores cōitatis habetis h̄ exēplū diligēdi. ⁊
 seruādi iusticiā. sicut ille traian⁹ fuauit anti
 quum statutū in filio. Nō respexit magnitu
 dinem p̄sone. nec affinitatē ḡ diligite iustici/
 am q̄ iudicatis terrā. Sap. i. Item David.
 Beati q̄ faciūt iusticiam in om̄i tpe Terti
 um seruitiū est mai⁹. s̄ vite p̄latiue. que inclu
 dit vitā actiua ⁊ vitā p̄templatiua p̄fecte. sic
 bonū est corp⁹ hoīs. s̄ melior est aīa Idez bō
 na est vita actiua. melior p̄templatiua. s̄ opti
 ma est p̄latiua. que amplectit̄ vtrāqz. Jō dic̄
 beat⁹ Gregori⁹ de plato. Sit rector actiōe p̄
 cipuus. ⁊ p̄ cūeris p̄templatōe suspēsus Nota
 actione p̄cipu⁹. Op⁹ vite actiue est predicare
 Jbi cōplent̄ opa misericordie. quia famelicū
 ⁊ esuriētē p̄bo dei satiant. tristes p̄solatiōib⁹
 potant. ⁊ nudi p̄tutib⁹ induūt. ⁊ infirmi pec

catis visitant. ⁊c. De ista vita auētas Barth
 xxiij. Beat⁹ ille seru⁹ quē cū venerit dñs inē
 nerit sic facientē. Amē dico vob. qm̄ sup̄ oīa
 bona sua. s̄ ordines anglor. p̄stituet eū. s̄. cuz
 seraphinis. Istā vitā p̄latiua habuit beatus
 Gregori⁹ qz mortuo papa cum licz renitētez
 senatus ⁊ p̄ls p̄corditer elegerūt. om̄es vna
 voce clamātes. Gregori⁹ sit papa. Jpe p̄o mis
 sis l̄ris adiuratorijs ad impatorē cum vt pā
 trem suū rogauit ne p̄sentiret. ⁊ videt̄ qz tunc
 impator p̄sentire habebat in electione pape
 q̄ tñ desiderabat qz sup̄ om̄s gregori⁹ esset pa
 pa. Dicit̄ ḡ quō fugit ad doliū. vt p̄z in legē/
 da. qz porte custodiebant̄ ne fugeret d̄ ciuitā/
 te roma. ⁊ in quadā spelunca latuit. s̄ inditiō
 colonne fulgide sup̄ se de celo descēdent̄ in
 uent⁹ caput. trahit. ⁊ summ⁹ pontifex cōsecrat
 Dñ aut̄ fuit papa seruauit optime vitā acti
 uam. qz om̄es viduas. paupes. et orphanos
 habebat in scriptis ⁊ p̄uidebat eis. Et palati
 um papale nō erat nisi granariū cōmunitat̄
 Paupib⁹ aut̄ verecūdiōib⁹ de mensa mitte
 bat suā scutellā. Ceterū hierosolymis cenō
 dochiiū p̄stituit. ⁊ tā ibi q̄ i mōte synai famu
 lis dei victum ⁊ vestimētā annualiter misit.
 Cū aut̄ quidā heremita rogaret vt fer̄ dñm̄
 vt sibi oñdere dignaret̄ quā mansionem ha
 biturus esset in celo. ⁊ sibi reuelatū esset qz cū
 gregorio papa. Et ille p̄ferēs suā inopiā eius
 diuitijs sup̄ h̄ miraret̄. audiuit vocē dicentē
 sibi. Cur audes cōparare paup̄tatem tuā di
 uitijs gregoriū. magis diligis cattam quā ha
 bes q̄ ille tātas diuitias. Jtē scriuit etiam
 deo in vita p̄templatiua studēdo. legendo. di
 ctando. qz p̄dicauit in. xl. Ecce quō in vita p̄
 latiuā seruiuit dō. ḡ Beat⁹ ille seru⁹. Mo
 raliter. q̄libet vestz est p̄lat⁹ h̄ns vasallos. s̄z
 sensus corpales. cogitatiōes cordis. ⁊ deside
 ria eiusdē. Jdo mō in isto scō tpe regamus ⁊
 gubernem⁹ ea diligēter dō seruiendo in vita
 actiua ⁊ p̄templatiua. Juxta p̄siliū Lu. i. De
 manu inimicor̄ nostror̄ liberati. s̄ p̄pniam
 modo facta p̄fessione. seruiam⁹ illi i sanctita
 te ⁊ iusticia

De sancto benedicto

Sicut lucerna ful
 goris illuminabit te. Lu. xi. Originā
 lit̄ sub isto it̄lectu ego recipio istō
 p̄bū. s̄. qz beatus benedict⁹ fuit sicut lucerna. ⁊c.
 Pro declaratōe ⁊ materie introductione sci
 endum est. qz in multis locis sacre scripturē

Inuenit q̄ sc̄tē p̄sone q̄n̄ h̄nt claritatē fidei. et ardorē deuotiōis z feruorē bone vite. dicūt lucerne ardētes. Rō est p̄t̄ offm̄ z imitatōz v̄l similitudinē quā h̄nt ad lucernas ardētes. Vñ nō ob aliā cām accēdūt lucerne nisi p̄t̄ solis absentia. ne sim̄ in tenebris. q̄ diu sol est p̄ns nō sūt necessarie lucerne ardētes. Ita etiam q̄ diu ille sol de q̄ d̄r̄ ḡgini marie. Felix nāq̄ es sacra ḡgo maria. z oī laud dignissima q̄a ex te or̄t̄ sol iusticie xp̄s d̄s nr̄. q̄ diu h̄ sol fuit p̄ns m̄do illuminauit m̄dm̄ i fide catholica p̄ dicādo. z calefec̄ in deuotiōe. z fec̄ fructificare i p̄nia i meritis. zc̄. tūc ei nō erāt necessarie lucerne sc̄tāz p̄sonaz. s̄ p̄ q̄ sol occubuit. s̄ p̄ suā passionē z mortē. z recessit a m̄do per ascensionē fuerūt necessarie lucerne ardētes sc̄tāz p̄sonaz. sic ap̄loz. martyz. doctoz. confessorz. ḡginū. p̄tinētū. z penitentiū. Ecce rō q̄re sc̄tē p̄sone dicūt lucerne ardētes. Auctas de h̄ p̄ria q̄n̄ d̄s p̄cepit moysi vt faceret tabnaculū int̄ alia p̄cepta q̄ sibi fec̄ fuit istd̄. Facies lucernas septē z ponas eas sup̄ candelabz vt luceāt ex aduerso. Exo. xxv. Nota q̄ h̄ ḡbū est d̄i p̄ns ad filiū s̄ i figura dictum fuit moysi. q̄n̄ ei d̄i filiū debuit d̄ h̄ m̄do recedere dixit sibi d̄s p̄. facies lucernas septē

Prima est sanctitas ap̄loz.

Secunda martyrum

Tertia doctorum

Quarta confessorum

Quinta virginum

Sexta p̄tinētium

Septima penitentiū.

Supra candelabz fidei xp̄iane i q̄ fundamēto fundant̄. Nemo accēdit lucernā z i abscondito. s̄ p̄ctōz ponit. nec̄ sub modio. s̄ erroris seu false op̄ionis. s̄ sup̄ candelabz. Luce. xi. Nota. vt luceāt ex aduerso. s̄ p̄ctōz mortaliū q̄ sunt septē. p̄ septē ḡrutes oppositas eis. Nā p̄ma lucerna. s̄ sc̄titas ap̄loz lucet ex aduerso p̄ avariciā. p̄ volūtariā paup̄tatez dicebat em̄. Vñtes alimēta. nō d̄t delectamēta. z q̄b̄ tegamur. nō d̄t et q̄b̄ ornemur. p̄tēti sum̄. p̄ ma Thy. vi. Sanctitas martyz lucebat cōtra irā ex aduerso. s̄ p̄ patriam. q̄z canis. Non murmur resonat. nō q̄rimonia. s̄ corde tacito mēs bñ p̄scia p̄seruat patriam. Sanctitas doctoz lucebat p̄ accidiā p̄ diligentia in studendo. scribēdo. p̄dicādo. de q̄b̄ d̄r̄. Lōnerēf p̄s mē h̄. s̄ p̄ doctozes z dies pleni inueniēnt̄ in eis. Sanctitas confessorz lucebat p̄ gulam lumie abstinētie. memorātes de ḡbo xp̄i

dicētis. Attēdite vobis ne forte ḡuent̄ corda v̄ra in crapula z ebrietate. Lu. xxi. Sanctitas ḡginū lucebat p̄ luxuriā lumie ḡginitat̄ z puritat̄. q̄z nec cogitādo. nec gaudēdo. nec tan̄gēdo. seu opando senserūt aliquā luxurie corruptiōz. Vñ d̄ eis d̄r̄. Nō sunt coinquinati. virgines em̄ sūt. Apo. xiiij. Sanctitas p̄tinētūz p̄ngatoz lucebat ex aduerso p̄ inuidiā. p̄ dilectionē z caritatē ordinatā dei z p̄rimi. q̄bus d̄t sc̄ptura. Deponētes oēm maliciā z omnē dolū z s̄lantōes z inuidias. j. Pe. ij. Sanctitas penitentiū lucet ex aduerso p̄ supbiā lumie hūilitatis p̄nialis tenētes p̄siliū petri. Dūiliamī suple. i p̄nia sub potēti manu dei vt vos exaltet i tpe visitatiōis. j. Pe. v. P̄t̄ ḡ rōne z auctoritate q̄ sc̄tē p̄sone dicūt lucerne ardētes. z de q̄libet sc̄tō p̄t dici q̄ erat lucerna ardēs z lucēs. Joh. v. Cū ḡ beat̄ b̄ndict̄ fuit p̄sona sanctissima d̄ ip̄o d̄t thema. Sic lucerna falgoris. zc̄. Nota i b̄ro b̄ndicto septē radios p̄tutū. tres p̄tutū theologicaliū z quatuor cardinaliū q̄bus illuminat m̄dum. Et radius

Primus est de prudentia intellectuali

Secundus de iusticia generali.

Tertius de temperantia corporali.

Quartus de fortitudine virtuali.

Quintus de fide cordiali.

Sextus de spe sup̄niali

Septimus de charitate integrali.

De istis q̄libz vestz p̄t recipe lumē p̄ vita sue aie. Quātū ad p̄mū dico q̄ p̄m̄ radi⁹ est. s̄ de prudentia intellectuali. q̄ i h̄ p̄sistit. vt homo sciat eligere illd̄ qd̄ meli⁹ z vtili⁹ est. Istā prudentiā h̄uit beat̄ b̄ndict̄. vñ parētes ei⁹ vidētes ei⁹ dispositōz z ingenij subtilitatē. miserūt eū ad studiū. h̄ d̄nt respicere parētes quādo volūt mittere filios ad studiū ne sint rudes. grossi. s̄ subriles. Beat̄ b̄ndictus a puericia cor senile gerēs nulli voluptati animū dedit vt d̄t Gregori⁹. q̄ ei⁹ vitā sc̄psit i li. dialogozū. Cū aut̄ fuisset missus ad studiū rome. z liberalibz disciplinis tradit⁹. z multos studentes p̄ abrupta vicioz ire cerneret. q̄z aliq̄ studebant in libro supbie. p̄sumptōis. z vanitatis. Aliq̄ in libro avaricie. lud̄ iz falsitatis. Aliq̄ i libro luxurie z carnalitat̄. Aliq̄ in libro gula z voracitatis. Aliq̄ in libro ire z malignitatis z sic de alijs. D̄ dixit beatus B̄ndict⁹. Melior est ignorātia cum bona p̄scia. q̄ h̄re malignam sciam z malā p̄sciam. q̄ de nō dat paradisum p̄t̄ sciam solū. s̄ dat p̄t̄ bonā conscientia. d̄ nocte dimissis socijs secreta recessit.

De q̄ d̄t gregorius laudās eū despectis studijs
 z relicta domo sc̄tē p̄uersatiōis h̄itū quesuic
 Moraliter. Isto radio d̄n̄e illuminari reli
 giosi clerici seu laici. si h̄nt malas societates.
 seu familiaritates ī occasionē peccādi fugere
 z recedere ab eis. immo etiā a p̄re z m̄re. z ab
 amicis vt saluēt aiām suā. De ista materia di
 cebat x̄ps. Si ocul⁹ tu⁹ scādalisat te erue eū z
 p̄ijce abs te. Si man⁹ vl⁹ pes tu⁹ scādalisat te
 abscede eū z p̄ijce abs te. Matt. v. z. xviij. ca.
 Ocul⁹ q̄ bz officiū oñdēdi signat mḡm l⁹ cō
 fessorē tuū. si q̄ scādalisat te. p̄ijce eū abs te.
 Man⁹ q̄ fac̄ opa siḡt p̄curatorē vel aduoca
 tū. si q̄ scādalisat te. p̄ijce eū abs te. Pes q̄ su
 stinet corp⁹ signat d̄n̄m vel amicū q̄ dat tibi
 vitā seu p̄uisionē te sustinēdo. si q̄ te scādali
 sat p̄ijce eū. Uñ diē d̄s. Dirūpam⁹ vincula eo
 rū. z p̄ijciam⁹ a nob̄ iugū ip̄oz. ps. ij. s. amor
 vani. z familiaritas praue. Quot sunt ī hoc
 mūdo q̄ vixerēt sc̄tē nisi ex istis mal⁹ familiari
 tatibz retraherēt. Jō fugere d̄nt exēplo beati
 b̄ndicti. z q̄ sicut lucerna fulgoris illuminabit
 te ex vita sua beat⁹ b̄ndict⁹. Quantū ad se
 cundū radi⁹ secūd⁹ est de iusticia generali que
 fm̄ iuristas z theologos ē reddere vnicuiqz
 qd̄ suū est. nec recipe ab alio nisi qd̄ iustum ē.
 Jō iusticia d̄t eq̄tas. Istā habuit beat⁹ b̄ndi
 ctus. de q̄ laudat a b̄to gregorio. Cū em̄ fuge
 ret de studio. z iret ad desertū. hospitat⁹ fuit
 ī domo cuiusdā mulieris paup̄cule. que mu
 tuo recepat capisteriū ad purgandū triticū. z
 fregit ī duas p̄tes. z h̄ videt̄ fuisse de terra. z
 incepit flere. nō h̄ns vñ restitueret. Beat⁹ au
 tem b̄ndict⁹ cōpatiēs mulieri orauit forte sic.
 D̄ne de⁹ ōm̄ipotēs q̄ duos p̄pos. s. iudaicū z
 gentilē adunasti ad vnā sanctā fidē catholi
 cam. aduna istas duas p̄tes mulieri flēti z sic
 reintegratū capisteriū reddidit mulieri. Hoc
 miraculū vidētes incole p̄ admiratōne ī in
 gressu ecclie ip̄m capisteriū suspenderūt. Flo
 rate h̄ quāta erat iā sua sanctitas cū tamē eēt
 valde iuuenis. ī q̄ oñd̄it̄ p̄tus iusticie. Ora
 uit etenī p̄ reintegratiōe vt illa mulier posset
 restituere qd̄ mutuo recepat. Moraliter.
 isto radio lumis illuminent̄ illi q̄ receperūt ali
 qd̄ de vsura. Idē illi q̄ retinēt aliqd̄ d̄ mortu
 is nō cōplēdo testamēta. Idē si aliqd̄ retine
 ris de ecclia. vt decimas. p̄micias. qz sacrile
 giū est. Idē si de rapina vl⁹ solidata seruozum
 aliqd̄ retinet̄. Idē si d̄n̄. s. ficat̄. aliq̄ solua
 ris. Idē si īpediuit̄ iusticiā false iurādo. Idē
 si v̄zop̄silio abstulit̄ alicui officiū. b̄nficiū si

ne legatū. tenemī ad restitutiōz. recipiat̄. isto
 lumē. als̄ ira dei est sup̄ domuz v̄zām. Ideo
 ap̄ls. Reddite oibz debita. Cui tributum tri
 butū. cui vectigal vectigal. cui timorē timo
 rem. cui honorē honorē. Nemī q̄c̄qz debeat̄
 nisi vt inui. dili. Ro. xij. Quantū ad tertiū
 terti⁹ radi⁹ est. s. d̄tpantia corp̄ali p̄ quā ī de
 litijs b̄ m̄di h̄o recipit mēsurā. Istā habuit
 beat⁹ b̄ndict⁹. Nā p̄ dictū miraculū de capi
 sterio ōms gētes cupiebāt ip̄m vide. vt tāḡit
 Gregori⁹. Q̄ dixit ip̄e b̄ndict⁹. ego fugio vñū
 z possem cadere ī aliō. d̄t Gregori⁹. Beat⁹ b̄ndi
 ctus h̄o laudē fugiens. deserti secessū petijt. q̄
 dū p̄geret. monach⁹ qdā sanct⁹ z senex roma
 nus noīe ip̄m repiens z desiderū ei⁹ cogno
 scēs habitū ei sc̄tē p̄uersatiōis tradidit. forte
 habitū heremitarū. z p̄misit sibi dare p̄uisionē
 panis. q̄ cū scistella q̄tidie cum corda sibi sub
 mittebat de cella sua alta panē z aquā z raro
 legumia. z tribz ānis ibi ī spelunca soli mo
 nacho p̄dicto romano cogit⁹ māsit. comede
 bat p̄tinē panē z aquā. vl⁹ forte raro legumi
 na. zc. Solā hēbat pellē z ossa. P̄ tres autez
 annos ī die pasce qdā cleric⁹ bone vite q̄ ie
 iunauerat p̄ quadragesimā paucrat sibi bo
 nū prandiū. Cui d̄ns apparēs dixit. Tu tibi
 delicias p̄paras. z fu⁹ me⁹ ī illo loco cruciat̄
 fame. Qui p̄tin⁹ surgēs cū alimētis q̄siuit eū z
 ī specu repit. Quē cū beat⁹ b̄ndictus vidissz
 cogitauit q̄ esset diabol⁹ vel illusio. Sed sa
 cerdos dixit sibi quō erat missus a d̄o. zc. di
 xit. sumam⁹ cibū. qz hodie pasca d̄ni est. Vir
 aut̄ d̄ni h̄ ignorabat. qz nō habebat libz nec
 breuiariū. Moralit̄ habem⁹ exemplū p̄nē
 si nō fecerim⁹ ita magnā p̄niam vt b̄ndictus.
 tñ ad min⁹ seruem⁹ ieiunia ecclie. z ī die pasce
 sacerdos dabit vobis prandiū. s. agnū pasca
 lem. filiū illi⁹ ouis beate p̄ginis marie. Ideo
 ī isto sc̄tō tpe cantat ecclia. Paradisi portas
 aperuit nobis ieiunij tps. suscipiamus illud
 orātes z dep̄cantes vt ī die resurrectiōis cū
 d̄no gliemur. Ecce sicut lucerna fulgoris. zc.
 Quantū ad q̄rtū. quart⁹ radi⁹ est. s. de for
 titudine virtuali z nō de fortitudine bestiali.
 Fortitudo em̄ fm̄ qd̄ est virtus moralis et
 donū sp̄ū sc̄tī est fortitudo resistēdo inclina
 tionibz carnis. occasiōibz m̄di. z rēptationibz
 diaboli. Istā habuit beat⁹ b̄ndict⁹. Cū enim
 diu vixisset ī illa p̄nā z abstinētia qdā die rē
 ptator affuit. Nā nigra auis q̄si merula cepit
 vultui ei⁹ īportune insistere vt musca asinina
 que licet ad signum crucis recessisset. tamen

mirabilis et insitata temptatio carnis secuta est, inuisibiliter ipsum temptando. Cepit enim cogitare de quadam muliere gibbosa quam viderat in civitate, et in tantum temptatio augmētabatur quod volebat dimittere heremum et redire ad matrem ad inquam dā dictā gibbosam, quod fecisset si fuisset pulchra. Sed ecce fortitudo, quod statim post hoc nudum se proiecit in spinis et vrticis, ita quod fuit totus cruciatus, et sanguinolentus, et dicit Gregorius, quod pro vulnera cutis eduxit vulnū mentis, nec exposuit unquam tunc aliquid sensit. Ecce fortitudo maior quam si decem gigantes vicisset. Moraliter, huiusmodi exemplum resistere di inimico nostro diabolo quod nihil potest. Debit est enim hostis qui non potest vincere nisi volente, ut dicit Gregorius, pro hoc dicit Augustinus, Iohannes aliquid est peccatum, quod voluntarium. Nisi enim esset voluntarium non esset peccatum. Estote ergo fortes in bello, et pugnate cum antiquo serpente, et accipietis regnum eternum cum beato benedicto. Quatum ad quintum radium, quintus est prima virtus theologica, scilicet fides cordialis, et dicuntur virtutes theologice, a theos quod est deus, quod immediate respiciunt deum pro obiecto, quod fides est credere deo, spes sperare in deo, caritas diligere deum pro se et proximum pro deo. Secundus est virtutibus moralibus, qui habent proximum pro obiecto seu creaturas. Ista virtutes fidei excellent habuit beatus benedictus ad illa que sunt fidei christiane, scilicet singulariter ad crucem domini nostri ihesu christi et ad eius nomen, ut patet ex eius legenda, ubi sic habet. Cum autem celebre eius nomen et fama haberet, quod pro illius sacerdotem et pro pastores fama sue sanctitatis fuit divulgata. Congregatio cuiusdam monasterii ad eum venit ut ei preces peteret, quod abbas eorum erat mortuus, et quod ipsi erant male vite et male fame et ribaldi, gentes nolebant eis facere elemosinas. Et tunc sub matello sanctitatis sancti benedicti volentes cooperire suam malam vitam et pro eum famam recuperare elegerunt ipsum in abbatem. Cui licet diu displicuisset, dicens suos et illos mores venire non posse, tamen victus assensum dedit, mortuus conscientia, quod forte illi emendarēt vitam, et iuit cum eis, et visa regula eorum et constitutionibus, invenit quod non debebant comedere carnes, nec habere aliquid proprium, et precepit suare regulam et constitutiones, nolens quod loquerentur cum mulieribus, et hominibus. Et monachi habentes quilibet dietenebant suas villas quod facerent sibi ut recederet ab eis. Et dixit unquam, Ego scio quod poterim facere, de me sibi vinum infectum ad bibendum, et omnes presenserunt, et ita fecerunt, et in collatione dederunt sibi vinum infectum. Cum autem beatus benedictus iuxta morem benedixisset vinum cum sigillo crucis, cyphus frangebatur in quatuor partes quod ubi sit signum vite non potest nocere

cibus mortis. Et intelligens vir dei quod morte sua tractassent, allocutus est eos dicens. Discreta est vestri omnipotens deus, que ista facere voluisti. Numquid non dixi vobis, quod vestri meis moribus non perveniret. Et recessit ab eis, rediens ad solitudinem. Ecce fide quam habuit ad crucem de qua armavit se, alio infectus mortuus fuisset. Ita debetis vos facere, quoniam debetis aliquid comedere et bibere signetis vos etc. Iohannes ecclesia carat. Salve crux sancta, salve mundi gloria, vestra spes nostra, vestra ferens gaudia. Signum salutis, salus in periculo, vitale lignum, vitam ferens omnium. Quatum ad sextum radium, sextus radius est de spe supernaturali que sequitur ad fidem. Spes enim prima quod est virtus theologica est quoniam persona non despat de misericordia dei quantum sit peccatrix, sed sperat dicendo. Utar medicinis a deo ordinatis, in plagas peccatorum et infirmitates, et sperat non solum saluare se, sed multos alios. Hanc habuit beatus benedictus, quoniam enim fama sanctitatis sue fuit extensa per mundum, ceperunt nobiles filios suos ei dare nutriendos omnipotenti deo. Item clerici perveniebant ad eum ut possent saluari, in tantum quod tot sunt ab eo congregati, ut, cum monasteria construeret. Credatis quod de licentia pape. Et ita placuit deo quod cum non haberet aquam in quadam monasterio illorum, imo distaret, monachi de mandato benedicti foderunt in rupe, et statim fons aqua dulcissime prorupit, quod adhuc durat. Item spe famis sperabat in domino et abundabat, ita quod ipsi dabant elemosinas. Iste lumine debet illuminari, sperare in deo, non in divitiis, nec in divitiis, etc. nec in persona vestra, nec in scia, nec in fortitudine. Unum dicit apostolus Diuitibus huius seculi princeps non sublimis sapere, nec sperare in incerto divitiarum, sed in deo vivo, qui prestat nobis omnia abunde. I. Thym. vi. Iohannes David ait. Sperate in eo omnis congregatio populi, effundite coram illo corda vestra, deus adiutor noster in eternum, psalm. lxx. Quatum ad septimum, septimus radius est de charitate integrali, scilicet dei et proximi. Unum apostolus Maior autem horum est caritas, I. Corinth. xiii. Caritas autem integralis est diligere deum super omnia et proximum sic se pro deo. Ista habuit beatus benedictus. Postquam enim habuit magnam famam sanctitatis, ex charitate mortuus dixit intra se. Non potes predicare et proficere, quod predicare cum mala fama est sic scindere cum gladio non acuto, sed quoniam predicator habet bonam famam tunc facit fructum. Iohannes dicit Gregorius Sancti predicatorum laudari appetunt ut reverenter audiant, reverentem audiri desiderant ut maiorem fructum faciant. Iohannes beatus benedictus famosus de vita et de scia non acquisita, sed habuit sciam infamam, predicavit primo in castro mortis cassini, et

Sermo

Invertit eos ab infidelitate. fregerunt ydola in
 seplo appollinis. oraculum beati martini fecit.
 Ecce charitatem quam habuit erga primos. Et
 quia in vita sua suscitavit mortuos. Idem cha-
 ritate ad deum. quia ut philocapit de deo semper
 cogitabat de deo. Dicat illud singulare. Cum
 nocte ad portam camere orasset deum. ostendit sibi
 totum mundum et omnes creaturas. Beatus Tho. in
 quolibeto. j. ar. j. quare. v. et beatus benedictus tunc vi-
 derit divinam essentiam. dicit quod non solum vidit omnes
 creaturas mundi. non solum in genere seu specie sed
 in individuis. sciuit tunc plures de philosophia quam aristo-
 teles. nec probolomeus. nec aliquis philosophorum. Cogita-
 tate eius ardorem charitatis propter quem deus sibi reue-
 lauit diem obitus. sepulturam apertam iussit ut iohannes
 euangelista. et sexta die portatus ad ecclesiam inter
 discipulorum manus oratione spiritum efflauit. Uiderit
 autem ipso die duo monachi viam ab eius cella in ce-
 lum tendentem stratam palliorum et choruscantem in nu-
 meris lapidibus. et vir clarus desuper assistens. ait il-
 lis. Hec est via que dilectus dei benedictus celum ascen-
 dit. Ergo sic lucerna fulgoris. etc.

De incarnatione filii dei

Ecce. ecce. ecce. Ver-
 bum hoc thematis colligitur ex euangelio
 hodiernae festivitatis. quod originaliter habet Luc. j.
 Glosa. sollemnitas hodierna tota est sanctissime
 incarnationis filii dei in utero virginali. Et de
 ista erit sermo. Sed ut sit in filio dei et eius genitri-
 cis honorem et nram aiaz solatorem. humiliter pnter-
 mus virginis salutaris. que hodie fuit dicta per an-
 gelum gabrielem. etc. Credo quod multi mirantur ubi
 habet istud thema. quia videtur quod non sit in euange-
 lio nec in epistola. Dico quod colligitur ex euangelio in
 quatuor deus ecce. non sine magnis secretis et trascen-
 dentibus. Primo quando angelus nunciavit virgini quod esset
 mater dei dicens. Ecce concipies in utero et paries
 filium. Secundo quando denunciavit virgini quod Eliza-
 beth conceperat dicens. Ecce Elizabeth cognata
 tua et ipsa concepit filium in senectute sua. Tertio
 quando finaliter virginis sentiens dixit. Ecce ancilla domini
 fiat mihi secundum verbum tuum. Ecce vnde colligitur posi-
 tum thema. Et ecce dictio demonstrativa. Di-
 cit enim grammatice. Da demonstrandi. ut ecce
 Et ecce excitativa. deus enim ter ecce. quia tria magis al-
 ta et transcendencia sunt acute et astute attendenda
 contemplanda in ista benedicta incarnatione. scilicet.

Divinalis benignitas

Humanalis utilitas

Virginalis humilitas

Ecce. scilicet. agiat aures cordis ad contemplandum

cum magis devotione et affectu ista tria predicta
 dico primo quod est acute contemplanda in ista benedicta

dicta incarnatione divinalis benignitas quae
 deus nobis ostendit in ista sancta incarnatione. Quod deus
 amore nostri factus homo est plures quam si aurum fieret
 lutum. vel celum plumbum. et humanum. Creator factus
 est creatura. rex fuit. et dominus super. dives pau-
 per. omnipotens debilis. eternus temporalis. infinitus amore
 nostri factus est finitus. et parvus ut formica in humanita-
 te. immensus circumscriptus in utero virginali. im-
 passibilis factus est passibilis. Nullus intellectus potest
 cogitare nec comprehendere istam benignitatem. totum
 hoc fecit ad adiuvandum nostram fragilitatem.
 Ecce divinalis benignitas. Et ista ratione quasi
 omnes prophetie loquentes de ista materia incipiunt
 per ecce. Vnde David. Ecce enim deus adiuvat me
 et dominus susceptor est anime mee. psalmus. lxxv. De isto ad-
 iutorio nota parabola illo magno rege habente
 vineam iuxta suum palatium. ad quam misit cultores
 permittens eis magnum salarii si eadem die
 excolerent. alii quod nihil haberent. propter quod dicti
 cultores laborabant diligentem. tamen hora vespera-
 rum adhuc habebant tempus facere quantum fecerant
 Videns filius regis per fenestram illi non poterant
 proficere voluit eos iuvare et intravit camera
 et se dissimulando recepit habitum cultorum. et iu-
 vit eos et profecerunt. et finaliter illi habuerunt sala-
 rium. Nonne videtur vobis magna benignitas
 in filio regis humogenito tempus humiliare se ut fu-
 itores haberent lucrum eis permittit. Talis fuit
 humilitas filii dei. Vineam regis est iste mundus
 Vineam enim domini exercituum domus israel est. Isa.
 v. ad quam misit cultores. scilicet. patriarchas. prophetas.
 permittens salarii. si autem sol occasum. id est. mor-
 tem benedicti faceret. intraret regnum celorum. Videns
 filius dei Iesus christus per fenestram sue sciebat quod non pote-
 rant acquirere lucrum glorie. quia ex morte christi et eius
 merito opera nostra sunt meritoria. et ante mortem
 christi nullus quantumvis sanctus potest ingredi celum.
 erat ei porta clausa. Iohannes filius regis intravit came-
 ram utriusque virginis. scilicet. hodie. ubi indutus fuit veste
 illius rustici ad eum ut eos iuvaret. quod versus ad mor-
 tem inclusivae continue laboravit. Ecce quare dicit
 Ecce enim deus adiuvat me. adiutorio gratie in pre-
 senti. et dominus susceptor est anime mee. scilicet. in gloria eterna.
 Item Isa. dans signum de ista incarnatione dicit
 incipiens per ecce. Ecce concipiet et pariet fi-
 lium. et vocabit nomen eius emanuel. Isaie. vii.
 Nota. Ecce concipiet. licet enim de alijs mu-
 lieribus posset carnem assumere. tamen de virgine assu-
 psit. et pariet filium. non propter quod nunquam fuit homo
 nec est nec erit. Item nec spiritum sanctum. sed pietatem filium.

De incarnatione filij dei

Dicitur ei erat ueniens qd filius incarnaret. si uolumus attendere ad finem huius incarnationis que est ut patres et inimici fierent dei amici et filij dei. et heredes siue coheredes regni. Hanc rōz tūc agit apłs dicens. Quos p̄sciuit et p̄destinavit p̄for mes fieri imagis filij sui. ut sit ipse p̄mogenitus in mltis scrib. Ro. viij. Nota emanuel. Ema id ē. nobiscū. el. i. de. iō emanuel. i. nobiscum de. qz alis nisi fuisset d̄s nec posset seipm saluū facere. Jō int̄ alias p̄phias istā maxie p̄te plamur. Et qñ angelus eā salutauit istā p̄phā legebat. ut ipa s̄go reuelauit elizabeth. Logitabat ei tūc s̄go itra se. O dñe et q̄lis erit illa s̄go q̄ sit digna p̄cipe filiū dei. esse m̄rem dei. reginā celi. Et rogabat dñm ne moreret q̄s q̄ illā uideret et possz illi fuisse. d. Dñe p̄seruetis mihi uisū ut eā uideā. auditū ut eā audia os ut sibi possim loq. man⁹ ut sibi fuaia O bñ dicta erit illa s̄go. et flebat. nec potat de se cogitare. qz ipa eēt illa ex bñilitate. Et cū sic cogitaret. subito gabriel archangel⁹ itrauit sine portaz aptiōe. Et tot⁹ rutilās et pulcer cū maxima reuerētia s̄ginē salutauit. d. Aue gratia plena dñs tecū. bñdicta tu i mulierib⁹. Que cū audissz turbata ē in s̄mone ei⁹. nō d̄ angli uisione. qz d̄ Hiero. qz assueta erat uide āgelos. s̄ turbata est i s̄mone ei⁹. An̄ aduētum angli s̄go cogitabat d̄ illa s̄gie et d̄ tāta grā. Et statim angel⁹ eā salutauit. d. Aue grā plēa. q. d. tu es illa s̄go plēa grā. Secūdo cogitabat de tāta ei⁹ p̄pinq̄tate cū dō ut esset m̄ ei⁹. Jō angel⁹ dixit sibi. dñs tecū. s. i. maior i p̄iunctiōe. q̄ cū alijs creatur⁹. Tertio cogitabat d̄ excellentia illi⁹ s̄gis sup̄ alias m̄lieres. Jō dixit sibi angel⁹. Bñdicta tu i mulierib⁹. Et turbata est i s̄mone ei⁹. Si angel⁹ salutasset eā mō p̄suetō ut bone p̄sone salutāt. nō fuissz turbata. S̄z qñ audiuit istā salutatiōz. Dic habet exemplū uos mulieres iuuenes si aliq̄s salutat uos mō p̄suetō. n̄ optet uos turbari. s̄z re salutare mō p̄suetō. s̄z si mō inusitato uos salutat aliq̄s stult⁹. nō optet rñdere. nisi d̄cedo qd tu mecū habes. zc. qz tal salutatio iniqua est. s. qñ d̄. de⁹ uos salutet flos lilij. uel flos de paradiso. uel angel⁹ ḡtiosus. uos estz mea uita zc Si s̄go turbata fuit. s̄z angeli inusitata salutatiōe. cū tñ cū anglo nō poterat peccare. q̄to magis uos debetis turbari d̄ mō inusitato hoim stultoz. Et angel⁹ solās eā dixit. He timeas. qz i ista salutatiōe nō ē pctm̄. Inuenisti em̄ grām ap̄ dñm. sup̄ oēs creaturas sup̄le. Et s̄gie solata. angel⁹ sibi explicauit

ambasiatā suā. incipiens p̄ ecce. dicens. Ecce p̄cipies i utero et p̄ies filiū. vsqz. regni ei⁹ nō erit finis. Ecce h̄ tota ambasiata q̄ habz octo clausulas secreta fidei xp̄iane p̄tinētes. q̄ angel⁹ sibi tūc declarauit. Primū ibi. Ecce p̄cipies i utero. Diceret aliq̄s. qd optz dicere in utero. cū alibi nō p̄cipiat. sic qd optet dicere. uos uidebitz ocul. cū p̄ alias p̄tes hō nō uideat. Rñdeo qz nō sine cā dixit āgel⁹. Ecce cōcipies i utero. qz s̄go maria iā an̄ aduētū āgeli p̄cepit deū in mēte p̄replādo illā p̄phiam. sed angel⁹ declarās sibi maternalē p̄ceptōz dixit p̄cipies i utero. nō solū in mēte in q̄ iā p̄cepisti s̄z i utero. declarās sibi modum p̄ceptōis. ut auellana p̄cipit granuz sine fractura. zc. Si dicat ab aliq̄. h̄ fac̄ nafa. Jā bñ est bestia. Et nūqd̄ p̄t p̄ de⁹ q̄ s̄ginē ḡuidauit. Et qñ s̄go maria intellexit h̄. cogitate q̄le gaudiū habuit. Secūdo dixit. et paries filiū. Ecce natiuitas. Nota. paries filiū nō p̄zem. qz nūqz p̄ nec ē nec erit hō. nec sp̄m̄ sc̄m̄. S̄z diceret aliquis. Quō est possibile cum p̄ fili⁹ et sp̄m̄ sc̄m̄ sint vnū i essentia idiuisibili. qz fili⁹ assūpsit hūanitatē et fact⁹ sit hō. cū sit vna entitas. Declaret p̄ similitudinē d̄ sole vno. i q̄ p̄t p̄siderari p̄ generās. s. suba. et fili⁹ genit⁹. s. radi⁹. et spiritus spirat⁹. s. calor. et tñ nō est nisi vn⁹ sol. et trāseūte radio p̄ fenestrā uitreā rubeā uel alteri⁹ coloris. radi⁹ recipit illū colorē. et nō suba sol nec calor. Sic fenestra clarioz cristallo erat uirgo Maria. Jō cātat ecclia. Celi fenestra scāes. Et p̄ eā trāsiuit radi⁹ solis eterni filius d̄i intrans ad illumīandū domū h̄ mūdi sine fenestre fractiōe. imo clarioz remāsit. Et qñ angel⁹ dixit sibi. paries filiū. s̄go intellexit qz esset m̄ nō patris nec sp̄m̄ sancti. s̄z filij. Tertia clausula ibi. uocabis nomen ei⁹ Jhm̄. Ecce passionē. qz Jhs idē est qd saluator. ex cuius passione saluati sum⁹. Uñ ait Bregon⁹. R̄bil nob̄ nasci p̄fuit nisi red̄mi p̄fuisset. Et qñ s̄go audiuit ab angelo h̄ nomē ihs. credo qz inclinauit se. Rō. qz antiq̄ p̄phē habebāt ipz in magna reuerētia. Jsa. xxvj. Dñe nomē tuum et memoriale tuū i desiderio aie. Aia mea desiderauit te i nocte. Jō laudabil⁹ p̄suetudo est qñ noial⁹ Jhesus inclinari. Si predicātes qñ p̄dicant coram papa inclinānt qñ noiant eum. q̄to magis qñ summus papa nominatur. Quartū. h̄ erit magnus. Ecce descensio nem ad inferos. quia sicut erat magn⁹ i celo an̄ incarnationē. debuit etiā oñdi magnus i terra corāz hoibus p̄ miracula. uoluit etiam

ostendere suā magnitudinē i inferno s̄ ipm li-
 rigādo. z sc̄os p̄es inde educēdo. Quicum
 ibi. z fili⁹ altissimi vocabit. Ecce resurrectōz
 Dicūt phi. q̄ diffinitio hoīs bz vnū genus
 duas differētiā. qz hō est aīal mortale. rōna-
 le. An passionē aut x̄ps erat rōnal z mortal
 Jō poterat vocari fili⁹ hoīs. s; p̄ resurrectōz
 tm̄ dz vocari fili⁹ altissimi. qz immortal z ipassi-
 bilis. Sextū ibi. z dabit illi dñs de⁹ sedē da-
 uid p̄is ei⁹. Ecce ei⁹ mirabilē ascēsiōnē. qz sc̄
 cathedra dauid fuit altior p̄ excellētiā z potē-
 tiam dñij alijs regibz. Sic x̄ps i sua ascēsiōe
 fuit collocat⁹ in cathedra glē ad regnandum
 sup om̄es creaturas. Septimū ibi. z regibit
 in domo Jacob i eternū. Ecce sac̄m eucha-
 ristie. Ecce ecclia dz dom⁹ Jacob. in qua est
 lucrandū s̄ diabolu p̄ hūilitatē. Hoc est q̄tū
 ad hoīm cognitiōz q̄ nesciūt vltimū diē mōi
 P̄ia dies i q̄ nulla missa dicet in h̄ mōo. illa
 dies erit vltima h̄ mundi. Hoc h̄ ex illo te-
 xtu x̄pi Ecce ego vobiscū sum oibz diebz vsqz
 in cōsumationē seclī. Mat. vlē. Jō ait dauid
 Dñs in tēplo sc̄to suo. dñs in celo sedes ei⁹.
 Octauū ibi. z regni siue glē siue pene nō erit
 finis. Ecce iudiciū generale. Regnabit ei su-
 per malos z p̄denatos rigore iusticie. qz nun-
 q̄ a penis liberabunt. Sup bonos z beatos
 regnabit dulcore m̄ie i celo sine fine. De ista
 clausula p̄havit dauid dicēs. Regnū tuū re-
 gnum oīm seclōz. z dñatio tua in oī genera-
 tione. s. saluādoz. z generatōe. s. dānandoz
 Ps. Exaltabo. celiū. Hūc h̄m̄ p̄mum ecce
 h̄ ambasiatē Dico sc̄o q̄ h̄ est notāda hu-
 manal vtilitas. nō credat q̄ p̄ sul vtilitate et
 bono sit incarnat⁹. qz bonoz n̄oz nō indigz
 vt dz dauid. s; p̄ vtilitate n̄ra. qz om̄e bonuz
 radicalit̄ p̄cedit a filij dei incarnatōe. sic flo-
 res z fruct⁹ arboris a radice oriunt̄. Sic totū
 bonū z maxime fidei z obediētie a radice in-
 carnatōis p̄cedit. qz isto supposito aliū articuli
 fidei leuis credētie sunt. qz nō est mix si nat⁹
 est de muliere ex q̄ est hō. Itē credis q̄ sc̄ mī-
 racula. Dicat p̄actice. neqz mix ex q̄ est deus
 Idē p̄t dici de oibz articulis fidei ad x̄pi hūa-
 nitatē l̄ diuinitatē p̄tinētibz. Pz q̄ incarna-
 tio x̄pi est radice siue ianna oīm alioz articulo-
 rum fidei. p̄ h̄ dz x̄ps. Creditis in deum. z i
 me credite. s. q̄tū ad humanitatē. Jobis. xiiij.
 Itē in b̄ndicā filij incarnatōe est totum bo-
 num de obediētia supnali. Antiq̄ em̄ nō fu-
 it ductor q̄ nō errauerit in via quē possemus
 seq. qz nec moyses qz peccauit. nec alios nisi

solū J̄hm q̄ hodie vt possem⁹ seq̄ ipm recepit
 hūanitatē vt essz visibilis. Vñ Aug⁹. ait. De-
 us sequēd⁹ erat. s; videri n̄ poterat. hō sequen-
 dus nō erat q̄ videri poterat. vt q̄ hōi exhibere-
 tur q̄ ab hoīe videret. z quē hō sequeret. p̄te-
 rea de⁹ fact⁹ est hō. Itē de vtilitate z bono no-
 stre redēptōis in b̄ndicta incarnatōe. totum
 p̄ncipiū n̄re redēptōis fuit positū i bursa vte-
 ri ȳginal. z in passione p̄cium fuit solutum.
 Vñ ait David. Redēptōnē misit dñs popu-
 lo suo. ps. cx. Itē ex vtilitate z bono n̄re sal-
 uationis. q̄ ex incarnatōe p̄cedit. sit restaura-
 tio in celo z i terra. Rō est. sic em̄ d̄ statera q̄
 vna ps p̄ hūiliaf. alia mag⁹ eleuat. Ita filius
 dei hūiliauit se vt nos exaltaret. vt dz Greg⁹.
 De⁹ q̄ in filij tui hūilitate iacentē mundū ere-
 xisti. fidelibz tuis tuis p̄petuā p̄cede leticiā. s.
 eternā vt numer⁹ angloz repet. Et h̄ significat
 cauit angel⁹ ȳgini q̄ dixit sibi sc̄m ecce Ec-
 ce elizabeth cognata tua z ipa p̄cepit filium i
 senectute sua. Ad l̄ram dicūt glose z postille.
 q̄ h̄ dixit angel⁹ ad p̄fortādū ȳginē. s; sp̄ualit̄
 intelligit sic. Elizabeth fm̄ hebraicā interp̄-
 tationē ex tribz noibz hebraicis cōpositū El. i.
 deus. J. i. me. s. abeth. i. septima. Elizabeth. i.
 dei mei septima. Ista dei mei septima est na-
 tura hūana. A p̄ncipio creauit de⁹ terrā cuz
 arboribz. Aquā cū piscibz. Aerē cū p̄rietati-
 bus. Ignē cū qlitatibz. Celū cū planetis. Na-
 turā angelicā. Septio formauit naturā hu-
 manā. Ecce dei mei septia. Ista toto t̄p̄e vite
 sue fuit steril. qz non potuit p̄cipere meritum p̄
 glā obtinēda vsqz mō in senectute. Nota.
 qz septē sunt erates mūdi vl̄ hoīs. Prima est
 infantia. Ista fuit ab adā vsqz ad noe. Secūda
 puericia. ista fuit a noe vsqz ad abraā. Tertia
 est adolescētia. ista fuit ab abraā vsqz ad moy-
 sen. Quarta est iuuent⁹. ista fuit a moyse vsqz
 ad dauid. Quinta fuit virilitas. ista fuit a da-
 uid vsqz ad transmigratiōnē babilonis. Se-
 xta est senect⁹. a trāsmigratiōne vsqz ad chri-
 sti incarnationē. Septima est decrepit⁹. Et
 ista durabit a x̄po vsqz ad finē mūdi Et i ista
 Elizabeth. i. natura humana p̄cepit meritū
 p̄ glā obtinēda p̄ fidem. sp̄em. z charitatez
 Ecce quare dz. Ecce Elizabeth zc. Idē J̄sa-
 ias ait. A facie tua dñe p̄cepimus. z q̄si par-
 turuimus z peperimus sp̄m salutis. J̄saie.
 xxvj. Dico tertio q̄ est hic notanda ȳgi-
 nalis humilitas. cū dz tertiū ecce. Postq̄ em̄
 angel⁹ p̄posuit sibi suam ambasiatam. q̄ esset
 mater dei. regina celi. zc. J̄pa cū maria hūit

De sancto Ambrosio

tate rñdie dicēs. Ecce ancilla dñi fiat mi. fm
verbū tuū. Cogitate q̄ flexis genibz z cuz la
crimis z p̄ gaudio dixit ista s̄ba. Ecce ancilla
dñi. zc. Notate h̄ deuore qñ s̄go maria dixit
p̄mū s̄bū. s. ecce. nō statim fuit gūida. nec mī
dei effecta. nec in sc̄do nec in tertio. s̄ in vltio
sc̄z tuū. Et tūc statim s̄go adorauit deū i vte
ro suo. quē nō videbat ocul' sui corpis s̄z mē
tis. Sic est etiā in s̄secratiōe hostie in missa
nō in p̄mo verbo nec in sc̄do est ibi corp' xp̄i.
s̄z in vltimo. s̄z tūc sacerdos adorat hostiaz
grauidā. z tūc vos debet' adorare z nō ante
sic s̄go maria fecit. Bñ est ḡ h̄ p̄tēplāda s̄gi
nalis hūilitas. Angel' vocabat ip̄am dñam.
matrē dei. z reginā celi. z ip̄a vocauit se ancillā
Ecce ancilla dñi. zc. Recte fuit figurata hūi
litas s̄gis p̄ illā sanctā mulierē. q̄ audita am
basiata reg' dauid q̄ etiā nolebat in vxorem
duci vt esset regina. s̄z dixit. Ecce famula tua
vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. j. Regūz. xxv.
Abigail interpret' p̄ris mei exultatio. Ecce s̄
go maria q̄ letificauit p̄rem suū adā tristem z
flentē ex suo pctō eo q̄ occasione sui tot dam
narent'. Jō nō modica exultatio fuit sibi r̄ue
latio h̄ s̄ginis in maledictōe serpētis quādo
de' dixit diabolo in serpēte existētī. Inimici
cias ponā inter te z mulierēz semē tuū z semē
illi'. J̄p̄pteret caput tuū. Gen. iij. Ecce abi
gail. i. p̄ris mei exultatio. quā xp̄s rex voluit
in reginā celi. q̄ rñdit. Ecce famula tua vt la
uet pedes seruoꝝ dñi mei. Nota. vt la
uet pedes seruoꝝ dñi mei. J̄p̄a ei s̄go lauat
pedes. Pedes em̄ sunt vltime volūtates cor
poris hūani. etiā z mystici. Caput mūdi fuit
stat' patriarchaz. collūpphaz. v̄ter aploꝝz
pectus z brachia martyꝝ. crura doctorū. ty
biep̄fessoꝝ. finis mūdi est tps p̄ris. Nos sum'
in q̄s finēs seculoꝝ deuenerūt. j. Coꝝ. x. Et
s̄go lauat nos ab imūdiēis pctōꝝ nostro
rū z macul'. q̄z t̄inne orat p̄ nob. q̄z al' iam
fuissem' destructi. iō cātat eccia sibi. Dōstra
te esse m̄rem sumat p̄ te p̄cem q̄ p̄ nob nat' tu
lit esse tuus.

De sancto Ambrosio. Sermo

Inextinguibile est
lumē illi'. Sap. viij. Pro aliq̄li d̄cla
ratōe h̄ s̄bi z veniēdi ad materiam
p̄dicandā sciendū. q̄ gr̄a diuina ex̄ns in aliq̄
p̄sona in hac vita p̄siderari dupl'r. Primo
respectu d̄itōis hūane. z sic gr̄a dei est vari
abilis z mutabil'. z pōt dep̄di. Rō. q̄z cōditio

humana ex libero arbitrio ē mutabil'. vt gal
lus in campanili. Jō gr̄a pōt dep̄di vel p̄ in
clinatōes carnis. v̄l p̄ occasiones mūdi. v̄l p̄
tēptationes diaboli. Jō gr̄a spūalis i creatu
ra in h̄ mūdo nō est ita firma q̄n possit muta
ri z dep̄di. Jō sp̄ d̄z esse hō cū timore q̄stum
cūq̄ hō sit sanct' z bon'. q̄z pōt effici malus.
nec pctōres dñt desperare. q̄z possent redire
ad lumē gr̄e. Jō d̄t apl's aliq̄bz q̄ p̄us fuerāt
mali Eratis aliq̄n tenebre. nūc aut lux i dño
vt filij lucis ambulate. ad Ephe. v. Illi autē
q̄ habēt lumē gr̄e videāt ne extinguat' vento
supbie vel luto auaricie velluxurie. z sic d̄ all
is. Jō tps. Vide ḡ ne lumen q̄d in te est tene
bre sint. Luc. xj. Vel possum' loqui de gratia
dei respectu dispositionis diuinalis. que est
immutabilis. q̄z quod de' ordinat disponit
z p̄destinat. impermutabiliter ita venit. Er
go Gregori' in quadā oratiōe d̄t. Deus cui'
p̄uidencia in sui dispositione nō fallit. Dō
do loquēdo de gr̄a dei in beato ambrosio re
spectu diuine dispositōis d̄t. Inextinguibi
le est lumen illi'. p̄z thema. Ad cōphenden
dū suā historiā in certis p̄ctis inuenio q̄ ba
buit q̄nq̄ lumina

Primo lumen de celesti deuotione

Sec̄do lumē de intellectuali cognitiōe

Tertio lumē de spūali p̄latione

Quarto lumē de iudiciali correctione.

Quinto lumē de integrali p̄fectione.

Et de q̄libet d̄t thema. Inextinguibile est lu
men illi'. Dico p̄mo q̄ beat' Ambrosi' ha
buit lumē de celesti deuotiōe. Deuotio ei ni
hil aliud est nisi quedā celestis illustratō i cor
de hois qua dulcit afficit z cū leticia opat' ea
que dei sunt. Nā aspect' rei dilecte mouet af
fectū. Jō David d̄t. Signatū est sup nos lu
men vult' tui dñe. d̄disti leticiā in cord' meo
ps. iij. Istud lumen habuit beat' Ambrosi'
q̄ in vita sua habuit magnā deuotionē. z cū
leticia magna fuit deo. Signum erat q̄
lumē deuotiōis erat int'. Dicat' cū adhuc ef
set duoz annoꝝ z dormiret. examē apum in
trauit os ei' z exibat ac si intraret z exiret de
aluario. Qd̄ vidēs ei' p̄z dixit. Aliqd magnū
erit in infantulo isto si vixerit. Apes autez q̄
faciunt mel figurabāt dulcedinē deuotionis
eius. z q̄z exibat de ore ei'. figurabāt suaz p̄di
cationem futurā. Nā qñ fuit magnus i scia
z etate p̄dicauit seruide. Cuius p̄dicatō erat
circa duo principaliter. Primo vt de' cogno
sceret. Secundo vt peccata vitarent'. Vñs

Sermo

cū semel extirparet quōdā pctm̄ in q̄ qdā erat
valde culpabilis. z sic debuit corrigi ip̄e fuit
valde idignat⁹ b̄m̄ Amb. q̄ inuocauit de-
mones. dicēs eis. q̄ facerēt d̄ eo q̄cqd̄ vellēt.
solū q̄ ambrosiū sibi iterficerēt v̄l̄ ḡuit̄ verbe-
rarēt. q̄ pmiserēt se facturos. Cū aut̄ venissent
ad domū b̄i ambrosij ī nullo potuerunt sibi
nocere. dicētes circa ei⁹ domū eē m̄x igneū
nec poterāt ad eū accēde. Ecce quō de⁹ ma-
nifestauit suā deuoridēz Dico sc̄do. q̄ hūit
lumē de intellectuāli cognitōe. s. b̄re sciam. nō
solū ex studio. s. ex infusōe. Scia eī natural̄
q̄ habet̄ ex studio. p̄ti est sensual̄. s. q̄tū ad p̄n-
cipiū. z p̄tim intellectuāli. s. q̄tū ad finē. qz ni-
hil est ī intellectu q̄n̄ p̄us fuerit ī sensu. vt vult
Aristoteles. S. scia infusa seu cognitio sup̄
natural̄. tota est intellectuāli. qz n̄ p̄tinz ad por-
tas sensuū. s. a fonte diuini lumis p̄cedēs in-
trat ī intellectu p̄ diuinā potētiā. Cū David
Ap̄d te est fons vite z ī lumie tuo videbimus
lumē. ps. xxxv. Istō lumē hūit beat⁹ Ambro-
si⁹. P̄tio eī hūit sciam acq̄sitam. Dicat quō
p̄ ei⁹ p̄fect⁹ rome cū tradidit liberalib⁹ arti-
bus instruedū. q̄n̄ aut̄ studuit theologiā. mi-
rabilit̄ se habuit int̄m̄ q̄ habuit sp̄m̄ p̄phetie.
Dicat cū puer offerret manū ad osculādū. z
soror noluit osculari. Rūdit. q̄n̄ ero ep̄s oscu-
labimī mibi. zc. Quidā ambrosio fec̄ magnū
festū z p̄uuiū. q̄ volēs dare aliquā bonā do-
ctrinā hospiti. interrogauit diuitē de ei⁹ vita
q̄ rūdit q̄ erat beator h̄ mūdi. ditissimus in
bonis t̄palib⁹. in filijs. zc. oīa sibi succedebāt
p̄spere. zc. Dicat quō beat⁹ ambrosius dixit
ad suos. vadam⁹. vadam⁹. qz ira dei est super
domū istā. z tota illa dom⁹ submergebat̄. Nō
vidēs beat⁹ ambrosi⁹ cepit p̄dicare fuitozib⁹
suis de timore dei. Nota b̄n̄ hic legendā. Ec-
ce quō habuit sp̄m̄ p̄phie. Cogitate h̄ q̄n̄ de⁹
dat aduersitatē. signū est q̄ de⁹ vt p̄z corrigit
filiū. Valū signū est z reprobatois q̄n̄ oīa
p̄spere succedūt. Jō xp̄s ait Apoc. iij. Ego q̄s
amo arguo z castigo. Quot sunt in mūdo q̄
in p̄spere nō cognoscūt deū. z ī aduersis re-
deūt. Idē de mulierib⁹. O b̄n̄dicta aduersi-
tas q̄ gētes trahit ad deū. Jō Thob. iij. B̄n̄-
dictū est nomē tuū de⁹ patz n̄roz. q̄ cū iratus
fueris misericordiam facies. z in t̄pe tribulatōis pec-
cata dimittis his q̄ inuocāt te. Nota. cū irat⁹
fueris. fm̄ iudiciū gentiū. q̄ dicūt deū iratuz
S illū q̄ patit̄ aduersitates. S. nō est ita. s. sic
medic⁹ dans cauteria nō reputat̄ irat⁹ s̄ infir-
mū nisi a fatuis. sic nec de⁹ dās aduersitates.

Dico tertio q̄ habuit lumen. s. de sp̄uali p̄-
latione. P̄relatio eī sp̄ualis d̄r lumen. H̄eo
accendit lucernā z in abscondito ponit. neqz
sub modio. s. sup̄ candelabz vt q̄ ingrediun-
tur lumē videāt. Lu. xj. Sic cōpat̄ p̄latio lu-
mini. P̄relat⁹ est lucerna q̄ q̄n̄ p̄ deū est elect⁹
q̄n̄ scz ip̄emet nō tractauit. nec p̄ potētiā est i-
trusus. tūc est lucerna accēsa. z stat ī candela-
bro dignitatis vt lumē videat̄. Ita fuit d̄ be-
ato ambrosio q̄ nō fuit intrusus. s. ip̄m deus
elegit. Dicat quō beat⁹ ambrosi⁹ erat ī ciuita-
te mediolani. z mortuo ep̄o. ciuitas fuit p̄ ep̄i
electione. qz est magn⁹ ep̄at⁹. Et cū essent ī ec-
clesia vt introducerēt vnū ep̄m. vnus voluit
h̄re illum. alij aliū. Cū aut̄ beat⁹ Ambrosius
causa sedande seditōis q̄ erat in p̄lo p̄rexisz
ad eccliam. subito refert̄ vox infantis sonuis-
se. Ambrosiū ep̄m. Ad quā vocē tot⁹ p̄ls cla-
mauit Ambrosiū ep̄m. Dicat qd̄ fecit vt eua-
deret ne esset ep̄s. P̄imo cū minis. minabat̄
eī graues p̄lo punitiōes. zc. nec sic potuit
p̄lm̄ a p̄posito reuocare. Tunc cogitauit in-
tra se dicēs. Isti credūt q̄ ego sum bon⁹ b̄ozē
Ideo introduxit ad se meretrices publicas.
nō vt peccaret cum eis. sed vt euaderet. qz sp̄
fuit p̄go. vt testat̄ Hieronym⁹. nec p̄pter hoc
p̄ls cessauit. imo clamādo dixerūt. Peccatū
tuū sit sup̄ nos. t̄m̄ sis ep̄s noster. Scripsit ī-
peratori vt d̄diceret. z ip̄e approbauit. Deind̄
fugit z abscondit se. sed inuētus fuit. Deinde
itez voluit fugere. sed in crastinū iuenit se ad
portā que romana d̄r. Tūc cognouit dei vo-
luntatē. z accepit cū fletu. ac si duceretur ad
furcā. Q̄n̄ aut̄ fuit̄ secret⁹ ep̄s icēpit magnā
abstinentiā. semp̄ fuit sibi quadragesima. ex-
pendebat reddit⁹ ī p̄is causis. p̄dicabat. scri-
bebat libros. z habuit lumen sp̄ualis p̄latio-
nis. Questio. quare tantū p̄tradixit cū sci-
ret se multa bona posse facere. R̄nsio. qz p̄la-
tio habet on⁹ importabile nisi de⁹ iuuet. s. ob-
ligari se ad reddendū rōnem de tot animab⁹
quot sunt in dyocesi. cū t̄m̄ de sua homo debe-
at tremere. Hoc cogitabant sancti antiq̄tus
sed modo non curant nisi de bonis tempali-
bus. Non attendentes illud verbum terribi-
le Sapientie sexto. Iudicium durissimum
in his qui presunt fiet. Exiguo enim conce-
ditur misericordia. potentes autēz potenter
tormenta patientur Nota. iudicium durū
fiet dando computum de sua vita. cū sit mul-
tum difficile bene viuere in tanta abundan-
tia. Durius in computo reddendo d̄ diuitē.

De sancto Georgio

Sed durissimum in cōputo reddēdo de aiabul
 sz exigu^o dō. dñe aiam meā porto. Dō. Aima
 mea in manibz meis sp. ps. cxviii. Idē de re/
 ctoribz cōitatis. q̄ etiā coacti dñt venire. etiā
 pclamādo. qz si sustinet pctā notoria. dānanē
 Jō dō. Fortioribz aut fortior instat cruciatio
 Sap. vi. Jō Eccl. vii. Noli q̄rere fieri iudex
 nisi valeas virtute irrūpere iūqtates. ne forte
 extimescas faciē potētis. z pōnas scādalum i
 agilitate tua. Ibidē. Nec te imittas in plm.
 neqz alliges pctā duplicia Dico quarto q̄
 habuit lumē de iudiciali correctōe. Nā iudi/
 cialis correctō nō est nisi lumē. Hoc dō apls
 Dia q̄ arguunt. a lumie manifestāt. Dñe ei
 qd̄ manifestat lumē est. ad Eph. v. Istud lu/
 men habuit beat^o Ambrosi^o ad arguendū et
 corrigendū magnos z puos. diuites z paupe/
 res. Et licet esset ep̄s. nihilomin^o posuit se ad
 audiendū p̄fessiones. z qñ veniebant aliq̄ ad
 p̄fitendū frigidū. ip̄e animabat eos vt dicerēt
 pctā. qz nō est ita in curia dei sic in curia secu/
 lari In curia em̄ dei absolunt. z in curia se/
 culari p̄demnant. Et flebat vt puocaret pec/
 catores ad flendū. z orabat p̄ eis dicens. Tu
 pastor bone reduc ouē errantē. Magnos at
 feriebat grauit. vt pz de theodosio impatore
 q̄ peccauit puniēdo quandā ciuitatē. occidē/
 do innocētes. Cui negauit ingressum ecclie
 donec publicā ageret p̄niam. Et dicenti sibi
 q̄ dauid peccasset. ilico rñdit. Secut^o es er/
 rantē. seq̄re z penitentē. Dō vbi audiuit ita
 suscepit vt publicam p̄niam nō abhorreret.
 Prop̄ h̄ in lombardia beat^o Ambrosi^o depin/
 gitur cū fanicul. qz ita pcutiebat magnos do/
 minos oēs z etiā puos amicos z iūmicos. zc̄
 Dico q̄nto q̄ habuit lumē de integrali p/
 fectiōe. qñ scz creatura p̄seuerat in bona vita
 vsqz in finē. qz nec diaboli temptatiōibz. nec
 mūdi occasionibz. nec carnis inclinatiōibz di/
 mittit bonā vitā inceptā. Tūc lumē sc̄te vite
 integralit̄ pficit. cū vsqz in finē indefinent cō/
 tinuat. Juxta illud puer. iij. Justorū semita
 quasi lux splendēs p̄cedit z crescit vsqz ad p/
 fectā diē. Jō xps dō. Uide q̄ ne lumē qd̄ in te
 est tenebre sint. Si q̄ corp^o tuū lucidū fuerit.
 nō bñs aliquā p̄tē tenebrarū erit lucidū totū.
 z sicut lucerna fulgoris illuminabit te. Luce
 xi. Istud lumē habuit beat^o Ambrosi^o. p^o q̄
 em̄ vixit sancte z p̄tuoze. Dicat quō cōuertit
 Augustinū q̄ tūc t̄pis ibi legebat rethoricā. z
 veniebat ad sermones beati ambrosij. z fuit
 ad fidē xp̄i p̄uersus Tūc t̄pis erat etiā ibi qui

dam al^o infidel^o valde ap^o. nec aliq̄s poterat
 illū ad fidē catholicā trahere. Fuit dictū sibi
 q̄ iret ad audiendū p̄mones ambrosij. iuit z
 vidit angelū di loquentē cū ambrosio ad au/
 rem cū p̄dicaret. z statim p̄uersus fuit. Eū autē
 in fine vite sue iaceret. apparuit sibi dñs dicēs
 In pasca eris mecum in paradiso Tūc beat^o am/
 brosi^o vocauit sacerdotes. dicēs eis. quō erat
 itur^o ad dñm i pasca. De h̄ sciētes ciues z re/
 ctiores ciuitatis dixerūt inter se. Lombardia ē
 mō pdita. qz ex sc̄tā vita ist^o ambrosij de^o dis/
 simulauit pctā n̄ra. Jō vadam^o ad eū vt ro/
 get p̄ vita sua ne mō moriat. z ita fec. Sz bea/
 tus ambrosi^o sciēs dei volūtate determinatā
 noluit p̄ vita sua orare. sz rñdit. Nō ita cōuer/
 satus sum ap̄d vos vt pudeat me viuere. Ca/
 nonici aut p̄gregati i camera sua tractabant
 de ep̄o futuro submisse loquēdo. Aliq̄ dice/
 bāt. q̄ simplician^o esset bon^o. Rñdit beat^o am/
 brosi^o. senex ē. sz bon^o Ab hora aut vndecima
 qñ migratur^o erat vsqz ad horā mortis. extēsis
 manibz in modū crucis orauit. Honorat^o aut
 sacerdos vir excellēs q̄ quiescebat in domo.
 tertio audiuit vocē dicentē. Surge festina
 qz mō est recessur^o. q̄ descēdēs obtulit ei totā
 corp^o. postea emisit sp̄m. z mlti pueri viderūt
 multa miracula. Dō aut est in lumie. qd̄ q̄/
 dem lumē est inextinguibile.

De sancto Georgio martyre

Geatus uir qui in
 b̄uent^o est sine macula. Dabes p̄bz
 istud originalit̄ in libro Eccl. xxxi. z
 recitatū est in epla hodierna. Ista solēntas
 annualis beati georgij fit p̄pter adiutorū qd̄
 exhibuit xp̄ianis in captione nobil^o ciuitatis
 maioritatis. Sz p̄ns saluter p̄go Maria zc̄
 Declarationē b^o p̄bi z introductionē mate/
 rie. recipio a quadā lege a deo antiquit^o da/
 ta. in q̄ ostēdit quō sibi offerri d̄z sacrificium
 victorie dicēs. Nō q̄ obtulerit victimā paci/
 ficoz dño vel vota soluens vel sp̄ote offerēs
 tam de bobz q̄ d̄ ouibz. immaculatā offeret
 vt acceptabile sit. Omnis macula nō erit in
 eo. Leuit. xxi. Hoc est p̄pter excellentiā dei i
 quo nulla est macula. purissim^o est in substan/
 tia sua Ideo antiquit^o valde respiciebatur sa/
 crificium ne haberet aliquā maculā in ocul^o
 nec esset cecum vel tractum. zc̄. dicebat em̄
 illa lex. Non immolabis dño deo tuo bouez
 z ouem in quo est macula aut quippiam vicij
 quia abominatio est dño dō tuo. Deut. xvij.

Duls signat psonā simplicē. bos aut psonā nobile hñs duo cornua. s. potētie z scie. Laueant g̃ tales si volūt dō offerre sacrificiū. q̃ sit sine macula. qz al's abomiabile esset dño. Propterea beat⁹ georgi⁹. vt sacrificiū martyri sui esset dō acceptū. seipm obtulit imacla sū. qz nō legi vnq̃ habuisse maculā peccati mortal'. Jō d̃ eo d̃r thēa. Beat⁹ vir. s. i p̃tute. q̃ inuēt⁹ est sine macula. Pz thēa. Ego inuenio in sacra scriptura septē maculas. scdm q̃ sunt septē pctā capitalia. s.

Prima macula est de supbia z vanitate

Secunda de luxuria z carnalitate

Tercia de auaricia z cupiditate

Quarta de ira z malignitate

Quinta de gula z voracitate.

Sexta de pigricia z ociositate

Septima de inuidia z pueritate

Nullā istaz hñit beat⁹ georgi⁹. vt videbitis. Jō. beat⁹ vir q̃ inuēt⁹ est sine macula q̃ em̃ hz aliquā maculā d̃ ist⁹ nō intrabit i regnū celoꝝ. nō intrabit i eā aliqd̃ coĩuq̃natū aut abominatōz faciēs. Apo. xxi. Dico p̃mo q̃ beat⁹ georgi⁹ fuit sine macula supbie z vanitat⁹ p̃ grām dei. Nota q̃ttuor q̃ coĩd̃ dāt supbiā militib⁹. q̃ oia hñit excellēt beat⁹ georgi⁹. sed cu' hodiuit se a macula supbie

Primū est nobilitas de sanguine

Scdm pulcritudo de corpe.

Tertiū dominiū de hoib⁹

Quartū victoria de inimicis.

Qñ em̃ miles cogitat. Ego sū nobil' d̃ genere antiq̃. zc. supbit i corde. Beat⁹ georgi⁹ hñit nobilitatē sanguis. Dīc̃ historia q̃ erat capadocie nobilissim⁹. s. nūq̃ ex h̃ ascēdit supbia in capite suo. Duas nobilitates hēbat in aia qz fili⁹ reg⁹ xp̃i. z regie. s. eccie. Et d̃ ista nobilitate se appciabat. Scda i corpe. s. d̃ ista n̄ curabat. imo dicebat cū dō. Que utilitas i sanguine meo. dū descēdero i corruptiōz Scudo pulcritudo corpis ē mult⁹ occasio supbie. vadūt ornati vt fatui. Nō op⁹ ē sollo suspēdere cymbalū collo s. bñs georgi⁹ licet pulcerrim⁹. nō tñ se appciabat nisi d̃ pulcritudie. vt eēt alba z clara p̃ verā fidē. z rubea per memoriā passiōis ornatā p̃tutib⁹ Recordabatur de p̃bis salomōis dicēt. Fallax grā z vana ē pulcritudo. s. corpis. mulier. i. aia timens deū ip̃a laudabit Prouer. vi. Tertio dñiūm hoīm ē occasio supbie. qñ miles se videt capitaneū mltōz. zc. Beat⁹ georgi⁹ fuit tribunus. s. capitane⁹ mille boiūm armoz. nec sup

biebat. nec alicui faciebat iuriā. nec ipse nec sui gubnabat se nisi hñit z simplr. Juxta illud. Quāto magn⁹ es hñilia te i oib⁹ z coram dō iuenies grām. qñ mag̃ potētia dei soli⁹. z ab hñilib⁹ honozat. Altiora te ne q̃sier. z forti ora te ne scrutat⁹ fuer. s. q̃ p̃cepit tibi de⁹. illa cogita sp. z i plib⁹ opib⁹ ei⁹ ne fuer. curiosus. Nō est ei tibi necessariū ea q̃ abscondita sūt vt dere ocul' tuis. In supuacuis reb⁹ noli scrutari mltiplr. z i plib⁹ ei⁹ opib⁹ n̄ eris curiosus zc. Eccl. iij. Quarto victoria inimicoz cōsuevit dare supbiā victoriosis Beat⁹ georgi⁹ fuit sp̃ victoriosus. Bñ hēbat materiā supbiendi. s. totū attribuebat dō dicēs q̃ victoria inimicoz grā z donū dei ē. qz plerūqz plures qñqz vincūt a pauc⁹. z fortes supant ab ipotētib⁹. Jō dicebat. Nō nob̃ dñe nō nob. sed noi tuo da glāz. Pz q̃ ma. la supbie nō macla nit eū. nec inuēta fuit i eo. Ergo beat⁹ vir q̃ iuentus est sine macla Scdo fuit sine macula luxurie. i. carnalitat⁹. intm̄ q̃ credit fuisse p̃go. qñ em̃ capiebat aliquā villā. castz. vt ciuitatē. boies carnales solent se dare vt lupi ad cadauer. Beat⁹ georgi⁹ custodiebat z p̃seruabat mulieres ac si esset p̃ oīum eaz. Imo dicā vob̃ vnū sc̃m̄ singulare qd̃ accidit i qdā puincia iuxta capadociā in q̃ om̄s erant idolatre. Rex p̃o illi⁹ puincie hēbat vnicā filiam. Demones p̃o q̃ nō tentant de paucis pctis s. paulatim deducūt ad magna. coz ordinatione actū est. vt gētes illi⁹ puincie offerrent filios suos z filias suas diabolo. De h̃ dauid in ps. Immolauerūt filios suos z filias suas demonijs. Juxta ciuitatē regis illi⁹ erat stagnum in q̃ erat draco ingens. q̃ adorabat vt de⁹. Rex p̃o inuocauit deū suū qz si iuuaret eū offerr̃ sibi filiā suā. q̃ adiur⁹ a demōe opoz tuit eū implere p̃missum. Georgi⁹ p̃o diuinā reuelatōe dimissa gēte sua solus sine famulo venit. Qui vidēs puellā talit̃ ornatā z flentē descēdit de eq̃. querēs ab ea. q̃lit̃ zc. q̃ narrauit beato Georgio totū factū. dicēs q̃ de⁹ p̃tebat eā in cibū suū intm̄ q̃ ei⁹ p̃licz essz rep̃ nō potuit eam liberare. Ad quā beat⁹ Georgius. Nō dubites qz p̃tute noīa xp̃i ego liberabo te hodie. Dicat quō draco exiuit d̃ lacu z beatus Georgius signauit se signo sc̃tē crucis z exiuit tra eū. quē pcussit. quo facto duxit puellam ad patrē suū. Cogitate quādo domicella vidit mltitē pulcrū z ira audacem Cogitate quō dicebat patri q̃ daret sibi ip̃z in viz. quia magis vellet eum q̃ impatorēz.

Pater autē dabat sibi filiā suā in vxorē cū re/
gno. Rūdit beat⁹ Georgi⁹. Nō detis eā mibi
s; xp̄o dño. z baptizet. q; xp̄s illā filiā libauit
Tūc baptizati sūt puer z rex p̄ ei⁹ z vltra. xx.
milia fuerūt in illa ciuitate baptizati. Ecce q̄
modo erat sine macula luxurie z carnalitatē.
Q̄t milites duxissent eā libentē dicētes Ve
ni filia ad aulā meā. bñ tibi faciā. zc. vt ip̄i de
uorassent eā z nō draco. S; beat⁹ Georgi⁹
vt miles vrbān⁹ liberauit eā z tradidit patri
suo. nec voluit ip̄am nec regnū. Et potuit di
cere illud Thob. iij. Tu scis dñe q; nūq; cō/
cupiui. supple mulierē. Quidā fuani aīam
meā ab oī cupiscētia. Dic hñt exemplū mi
lites q̄ mō nō curāt nisi de luxuria. nec suffi
ciūt eis mulieres cuiusuis dītōis siue status
Jō beat⁹ vir q̄ inuētus est sine. zc. Tercio
fuit sine macula auaricie z cupiditatis. Euz
em̄ posset multas gregare in captione villaz
ciuitatū. z castroz. s; nō curabat. Itē rex ille
cui⁹ filiā liberauit ex q̄ nolebat filiā suā i vro
rem. dabat sibi infinitū thesaurū. noluit reci
pere. s; vt daret p̄ eccl̄iā s; struēdis. z hospita
lib; p̄ paupib; p̄sonis instruxit. Patet q̄ quō
fuit sine macula. z q̄ p̄ aux nō abiūt. nec spe
rauit in pecuniā z thesaurū. Eccl̄i. xxxij. S; ho
die est rāta auaricia militū q; p̄dāt vasallos.
dicēdo q; sunt gratiose petitiōes. tñ includūt
eos in carcerib; vel in alio loco dicēdo. Non
exibitis q̄nsq; detis tñ. Ecce gratiose petiti
ones. retinēt sibi decimas z p̄micias. Etiam
ip̄i met arrendāt iurā ecclesiastica cum ma
gno piculo. als nō pmittūt colligere decias
z p̄micias. Etiā ip̄i met retinēt solidatas ser
uoz z ancillaz. q; iā reddit⁹ nō sufficiūt. tot
sunt vanitates. Jō dicebat xp̄s. Videtez ca
uete ab omī auaricia. q; nō in abūdantia cu
iusq; vita ei⁹ est ex his q; possidet. Luce. xij.

Quarto fuit sine macula ire z malignitatē.
Nūq; em̄ voluit vindictā de aliqua iniuria
sibi facta nisi s; ordinē iusticie. s; patientē su
stinebat iniurias remittēdo bono corde. Di
catur q̄t iniurie fuerūt sibi facte in tormētis.
q; patienter sustinuit p̄ xp̄o. Regnātib; autez
dioeciano z maximiano impatorib; q; gra
ues p̄secutiones dederūt xp̄ianis. Isti mise
serūt dacianū s; sus ptes capadocie ad p̄seqn
dum xp̄ianos. vt sc; abnegarēt fidē vel tor
mētis interirēt. q; infra mēsem interfecit plus
q; xx. milia xp̄ianoz. z multi deficiebāt in tor
mentis. Tūc beat⁹ Georgi⁹ dixit itra se. Diu
militauī z bellauī cū eā z armis corp̄alibus.

Jō iam de cetero volo bellare pedib; z cum
armis sp̄ualib;. dedit oia bona sua paupib;. z
in simplici habitu venit corā daciano q; cru
ciabat xp̄ianos. z clamādo dixit illū versum
psalterij Om̄es dñi gentiū demonia. dñs au
tem celos fecit. Tūc dacian⁹ interrogauit euz
vñ esset z quō vocabat. Qui rñdit se capado
cem esse q; ad nationē. Quo ad nomē rñdit z
dixit. Ego vocor georgi⁹. z sum miles noiar⁹
p̄ totū mūdū. Tūc dacian⁹ iussit illū poni in
eculeo. Dicat qd est ecule⁹. q; memorās quō
xp̄s fuit extēsus in cruce. sustinuit patienter.
Tūc dacian⁹ dedit sibi aliud tormētū cū fer
reis penalib; totū corp⁹ fecit dilaniari. s; cogi
tans effusionē sanguis xp̄i in cruce sustinuit
patienter. deinde applicauit laminas igneas
ad latera ei⁹. Deinde iussit s; vera z plagas sa
le p̄fricari. Et beat⁹ georgi⁹ dicebat. Nō sunt
p̄digne passiōes h̄p̄is ad futurā gl̄am q; re
uelabit in nob;. Hā expectatio creature r̄ue
lationē filioz dei expectat. Vanitati em̄ cre
atura subiecta ē. nō volēs. s; p̄p̄t eū q; subiecit
eā in spe. Quia z ip̄a creatura liberabit a ser
uitute corruptōis in libertatē gl̄ie filioz dei.
Scim⁹ em̄ q; oīs creatura ingemiscit z par
turit vsq; adhuc. Nō solum aut illa. s; z nos
ip̄i p̄micias sp̄is hñtes z ip̄i intra nos gemi
mus ad optionē filioz dei. expectātes redem
ptionē corp̄is n̄ri. Ro. viij. P̄t; q; n̄ habuit
irā nec odiū. nec malā volūtātē. s; dulciter su
stinuit. Ideo cantat. Non murmur resonat.
nō querimonia. s; corde tacito mens bñ cō
scia p̄seruat patiam. Sec⁹ de militib; moder
nis impatiētib; z brigosis Jō Job. v. Viruz
stultum interficit iracūdia. Stult⁹ d̄r iracū
dus. Rō. quia sicut ille esset stult⁹ q; volēs re
cipere vindictā de inimico. recipet venenū
Ira est de iracundo q; uerētē vindictaz. p̄mo
interficit seipsuz. Om̄is q; odit frat̄e suū ho
micida est. s; suip̄s. j. Joh. iij. Quinta ma
cula est gula z voracitatis. Ista em̄ macula
destruit corp⁹ z animā. Primo destruit visū.
secūdo anhelitū corrumpit. tollit fortitudinē
q; vinū p̄cutit neruos. aufert intellectum. in
ducit podogrā. morbū caducū. z alias infir
mitates. Jō xp̄s. Attēdite vobis ne forte gra
uent corda v̄ra in crapula z ebrietate. Luce.
xxij. Bestie recipiūt necessitatē cibi z potus. z
hoīes vltra necessitatē. Ab ista macula fu
it liber beatus Georgi⁹. Fuit em̄ valde absti
nens. semp ieiunabat quadragesimā. z vigi
lias eccl̄ie. quattuor tempa. z bis in qualib;

hebdomada. s. feria quarta z sexta. Et mō dī
cūt milites p̄fesso: ibi. Nō deris mibi ieiunia
qz ego indigeo fortitudine. ieiunent clerici.
Dicat quō meli⁹ custodirēt fortitudinē cauē
do a mulierib⁹. ex q̄b⁹ pdunt fortitudinē cor
poris z audaciā animi. *Secunda macula est*
pigricie z ociositatis. Dicat de diligētia bea
ti Georgii in spūalib⁹ et t̄palib⁹. In t̄pe em̄
paciē faciebat bellū s̄ corp⁹ suū p̄ p̄niam. q̄/
libet mane genib⁹ flexis cū silentio audiebat
missam. q̄libet die dñico cōicabat. Ex ista di
ligētia de⁹ dedit sibi virtutē. Dicat quō da
cian⁹ volēs ip̄m trere fecit rotas cū glad̄ijs.
vt legi⁹ de beata katherina vt fidē xp̄i abne
garet. S; beat⁹ Georgius signādo se salta
uit in medio rotaz z i nullo sibi nocuerūt. s; s̄
frute dei p̄fracte sūt z mltos gētiles necaue
rūt. Deinde ponit in sartagine plena seruēte
plūbo. s; facto signo crucis ibi q̄si in balneo
roris iā cadētis sedebat. S; mō milites t̄pe
paciē dant se ocio z peccatis zc. Quilibet tñ
coz diē scriptura. *Quōcūq; pōt facere manus*
tua. i. virtus. instāter opare. qz nec opus nec
rō nec sciētia nec sapia erūt apud inferos q̄
tu p̄peras. *Ecc̄s. ix. Septima macula est*
inuidia z pueritas. qz cōiter p̄sone excellē
tes z notabiles qñ audiūt cōmēdare vel lau
dare aliū statim intrat in corde eoz vermis
iuidie z odiūt illū. Ab ista macula fuit imu
nis beat⁹ Georgi⁹. Nō em̄ inuidebat alicui
Dacian⁹ em̄ cogitauit qz generosus animus
magis inclinā p̄cibus z dulcib⁹ s̄monib⁹ q̄
tormentis seu terrorib⁹. Iō blādīmētis tēpta
uit emollire beatū Georgiū dicēs. Georgi.
nūquid vides quāta est patiētia deoz n̄roz
Ideo si vis tenere leges z decreta impatoz
eris magn⁹ zc. Et sic voluit decipe beatum
Georgiū cū malicia. R̄ndit beat⁹ Georgi⁹.
Dō dicis mibi ista p̄ tā dura tormēta. qre
nō dixisti a p̄ncipio. Voluit decipe dacianū
p̄ suā sapiam beat⁹ Georgi⁹ simulās qz vellet
deos adorare tā solēniter. De q̄ gaudēs Da
cian⁹ fecit p̄conizare quō beat⁹ Georgi⁹ ado
raret deos zc. Cū autē deduc⁹ esset in tēplo
i porta tēpli adorauit dicēs. Ego adoro. nō
idola sed deū vez. Ego adoro. nō demones
sed xp̄m saluatore. subito ignis descēdit de
celo. z templū cū idolis z multis gentilib⁹ q̄
exierāt oino destruxit. Quo audito Dacia
nus indignat⁹ voluit vl qz adoraret idola. vl
qz moreret. *Q̄ stulte dixit beatus Georgi⁹. et*
quō credis qz adorem deos tuos q̄s ego de/
struxi. Propter qd̄ dacian⁹ ptulit sentētia ca
pitalē cōtra beatū Georgiū. Et p̄mo qz susti
bus cederet. Cū ergo fuisset distract⁹ p̄ ciuit
tatē z capitalē s̄niam signo crucis se muniēs
recepisset. Dacian⁹ inde recedēs igne celesti
subito p̄sumpt⁹ est. Et beat⁹ Georgi⁹ in celo
recept⁹. Nō em̄ inuidit bonis daciani sibi p̄
missis. qñimo eo deluso martyriū sustinuit.
Iuxta illud. *De⁹ q̄ p̄cincit me s̄rute ad bellū*
z posuit immaculatā virā meā. ps. xvij.

De sancto Marco.

Qui timet deū fa

q ciet bona. *Ecc̄i. xv. z i epl̄a hodie*
na. P̄ns sermo n̄r erit illi⁹ glorio
sissimi euāgeliste beati Marci. qz hodie est
sua solēnitas z festū. si placet deo habebim⁹
mltas bonas doctrinas p̄ intellect⁹ illumia
tiōe z vite correctiōe z pctōz detestatiōe. sed
p̄us salutē s̄go maria zc. Pro breui decla
ratiōe hui⁹ s̄bi z materie introductiōe scien
dū qz inter alia p̄ que q̄s potest h̄z sufficiētia
z abundātia bonoz tā spūaliū q̄ etiā tēpo
raliū est timor dei. Nō em̄ creatura in corde
suo timorē p̄ponit. nō facere aliqd̄ p̄tra deū.
nec corde cogitādo. nec ore loquēdo nec ope
p̄ficiēdo. dicēs. *De⁹ custodiat me ne faciam*
aliqd̄ p̄tra ei⁹ volūtate. Nō surgūt de mane
cōmēdāt se deo dicēdo. *Hodo incipit ista*
dies. iō dñe governa me ne faciā malū. Idē
si incipiūt viā. vel si ponūt se ad mēsa. dicūt
Hodo habeo recipe refectionē iō dñe vti
nā cū mēsurā comedā z bibā. ne te offendas.
Idē qñ ponūt se ad dormiendū z in opibus
alijs. talis timor dat abundantia bonoz spi
ritualiū. Nā si aliq̄s h̄z intra domū suā fon
tē viuū. certū est qz talis nō hēbit penuriā aq̄
Ita timor dei in domo cōscientie est vt fons
redundās gratiaz spūaliū virtutū z p̄fectio
nū z meritoz. *Auctas dauid. Timere dñm*
oēs sancti ei⁹. s. xp̄iani q̄ in baptismo sancti
ficant. qñ nō est inopia timētib⁹ cū. Diuites
s; bonoz t̄paliū eguerūt z esurierūt. inqui
rētes autē dñm. s. timorose. nō minuent omni
bono. ps. xxxij. Ex ista rōne de beato Mar
co q̄ semp̄ timuit dñm dic̄ thema. Qui timet
deū faciet bona. Iō habuit bona t̄palia h̄c
spūalia i patria. In historia em̄ beati Mar
ci inueni tria bona magna q̄ habuit.

Primū fuit p̄uersio de veritate.

Secūdū p̄fectio de hūilitate.

Tertiū deuotio de sanctitate.

b

Ecce tria magna bona beati Marci. q̄re p̄z
 ebema. Qui timet deū faciet bona. Dico p̄
 mo q̄ p̄mū bonū beati marci fuit p̄uersio d̄
 s̄itate. q̄ p̄mo fuit iude⁹ de tribu leui. z de ge
 nere aaron. Erat em̄ sacerdos z ad p̄dicatio
 nē b̄ti petri apl̄i fuit ad fidē p̄ueri⁹. s̄. x̄pi. Lo
 gitate q̄ venit cū multis argumētis et rōnib⁹
 q̄s sibi soluit beat⁹ Petr⁹. P̄tia fuit de trini
 tate. Sc̄da de x̄pi incarnationē. Tercia d̄ pas
 sione. Quarta d̄ lege moysi. s̄. de duratiōe ei⁹
 Quia d̄ tpe messie. Ad p̄cticā. q̄n beat⁹ mar
 cus audiuit q̄ beat⁹ Petr⁹ z ali⁹ apl̄i p̄dica
 bāt de trinitate q̄ ē vn⁹ de⁹. et ille de⁹ ē pater
 z fili⁹ z sp̄s sanct⁹. dixit marc⁹ h̄ nō pōt esse.
 q̄ d̄ Deut. vj. Audi isrl̄ d̄ns de⁹ tu⁹ vn⁹ est.
 Istā rōem faciūt hodie iudei. S̄z ecce r̄sio
 clara. q̄ p̄sone nō sic sumunt̄ i deo sic i nobis
 q̄ q̄libet p̄sona in nobis facit vn̄am essentiā.
 Credūt em̄ iudei q̄ q̄n dicim⁹ tres p̄sonas q̄
 sint q̄si tres gigātes vel tres reges. s̄z sumunt̄
 vt in sole. in q̄ designat̄ p̄z fili⁹ z sp̄s sanct⁹. t̄n
 nō est nisi vn⁹ sol. s̄z est tāte p̄fectionis q̄ de se
 generat radiū quē mittit h̄ z t̄n nō recedit ab
 eo. Nō suba solis pōt dici pater generās ra
 dius fili⁹ genit⁹. z calor sp̄s ab vtroq̄z proce
 dēs pōt dici sp̄s sanct⁹. z t̄n nō est nisi vnus
 sol. Sic intelligim⁹ nos trinitatē. q̄ de⁹ nō
 est minoris s̄tutis q̄ sol. Et dixit petr⁹ mar
 co. Attēde q̄ p̄phe q̄n loquūt̄ de deo ponunt
 tria ad innuendū trinitatē p̄sonaz. Vn̄ i au
 toritate allegata d̄z. Audi isrl̄ d̄ns de⁹ tu⁹
 tria noia sunt ibi ad innuendū trinitatē p̄so
 naz. Itē Isa. vj. vbi d̄c̄ Isaias. Uidi d̄nm
 sedentē sup soliuū excelsuz z eleuatus. et plena
 erat dom⁹ maiestate ei⁹. z ea q̄ sub ip̄o erant
 replebāt templū. Vbi int̄ cetera vidit duos
 angelos clamantes alter ad alterū. Sanct⁹
 sanct⁹ sanct⁹ d̄ns de⁹ exercituū. z sic de mul
 tis alijs autoritatib⁹ posset dici. D̄ dixit mar
 cus. credo trinitatē. alit̄ intelligebā ego. sed
 errabā. mō video clare. Sc̄da fuit de icar
 nationē s̄bi. Dicebat em̄ marc⁹. vos dicitis q̄
 de⁹ fact⁹ est hō. quō est h̄ possibile. cū sc̄ptura
 dicat deū esse imutabilē. Ego d̄ns z nō mu
 tor. Malach. iij. Si fact⁹ est hō igit̄ mutat⁹
 est. Sed ista rō p̄cedit ex ignorātia. q̄ s̄z de⁹
 sic imutabilis. etiā est infinit⁹. z est vbicq̄. Et
 ois creatura est plena diuinitate. q̄ diuini
 tas implet totū mōm vt claritas solis totuz
 aerē. Incarnatio ḡ nihil aliū ē nisi q̄ illa hu
 manitas in vtero ḡginis formata a sp̄s sc̄to
 erat plena diuinitate. nō solū p̄fessionaliter

vt est in ceteris creaturis. sed etiā p̄sonaliter
 q̄ al̄s nec seipm̄ posset saluare. Sic em̄ ser
 rū ignitū calefacit et illuminat nō s̄tute ferri
 s̄z ignis. Ita illa h̄manitas x̄pi habuit s̄tutē
 redimēdi gen⁹ h̄manū. et saluādi credētes et
 obediētes rōne diuinitat̄ sibi p̄iūcte. al̄s em̄
 nec se nec alios posset saluare. Itē dixit petr⁹
 marco. Nō intelligas q̄ de⁹ sit mutat⁹. s̄z illa
 h̄manitas fuit substātiata i diuinitate p̄sonaliter
 tūc marc⁹ credidit incarnationē. Tercia
 fuit de x̄pi passione. Dixit marc⁹. vos dicitis
 q̄ x̄ps sustinuit mortē z passionē in cruce. vt
 saluaret sibi credētes z obediētes. cū tamen
 dicat David. Dia quecūq̄z voluit d̄ns fecit
 in celo z in terra in marj z i oib⁹ abyssis. Si
 ergo x̄ps erat de⁹. sine morte z passione pote
 rat saluare dicēdo. Ego parco oib⁹. d̄ cetero
 custodiat̄ vos. quēadmodū vn⁹ rex fac̄ vnā
 generalē remissionē. q̄re ergo voluit pati. ca
 pi. ligari. R̄ndit ei Petr⁹ dicēs. Scias q̄ in
 deo iusticia z misericordia sunt sua eēntia et
 suba. In nobis autē iusticia et misericordia
 sunt q̄litates accidētales. Itē hoies aliquo
 tiens faciūt p̄tra iusticiā. aliquoties ḡ mise
 ricordia. S̄z de⁹ in oib⁹ opib⁹ suis oñdit suā
 iusticiā. nō cōtra misericordiā sic nec ḡ diuinita
 tem suā. Si ḡ remisisset generalit̄ oib⁹. vt d̄c̄
 cis. op⁹ eēt misericordie. s̄z vbi fuisset sua iu
 sticia. si autē dānasset oēs. in inferno fuisset ri
 gor iusticie. z vbi fuisset sua m̄a. opruit ḡ ser
 uare modū in quo oñderet̄ sua iusticia sum
 ma soluēs in cruce p̄ciū sanguis zc. et oñde
 ret̄ summa misericordia. q̄ ipse q̄ nō tenebat̄
 voluit soluere z q̄ ita debuit fieri z q̄ de⁹ de
 beret pati. Item David p̄phetauerat in ps̄.
 De⁹ de⁹ respice in me zc. In q̄ psalmo ponit
 clare x̄pi passionē. Itē Isa. Vere languores
 nostros ip̄e tulit. et dolores n̄ros ip̄e porta
 uit. Et reputauim⁹ eū q̄si leprosum. z p̄cussū
 a deo z humiliatū. Ip̄e autē vulnerat⁹ ē p̄
 iniquitates n̄ras. attrit⁹ est p̄pter scelera nostra
 Isa. liij. Itē Dauid. ix. Post hebdomadas. lxx
 ij. occidet̄ x̄ps. Tūc beat⁹ Marcus credidit.
 Quarta fuit de lege Moysi. cū sit bona a
 deo data z multis z magnis mirac̄is appro
 bata. q̄re ḡ est dimittēda. R̄ndit beat⁹ petrus
 q̄ lex Moysi fuit bona et sancta suo tpe. sed
 mō iam nō esset bona. Dicat similitudo de p̄ze
 q̄ dat leges pedagogo p̄ filijs p̄uis nutrien
 dis p̄mittēs eis fruct⁹ zc. Talis lex bona est
 p̄ p̄ueris nutriendis s̄z nō p̄ adultis. q̄ aliam
 legē z p̄missionē dat p̄ueris. z aliā vir̄ p̄fectis

Ita fuit & lege moysi data a p̄re deo pueris iudeis. s̄z mō optet recipe legē euāgelicā & istā petebat dauid dī. Legē pone mihi dñe vias iustificationū tuarū & exōrā eas sp̄. ps̄. cxvij. Et nūquid hēbat iā legē moysi. imo. s̄z petebat legē euāgelicā. Tūc beat⁹ marc⁹ credidit Quia de tpe messie dicebat beat⁹ marc⁹ q̄ nōduz ip̄us erat cōpletū. qz Isaias dederat signū dī. Et cōstabūt gladios suos i vomeres. & lāceas suas in falces Isa. ij. In isto caplo Isaias loquit̄ de p̄uersione gentiū ad messiā fiendā. nō violentē s̄z gratiose. Et fluēt ad eū oēs gētes & ibūt ppli multi & dicēt. Venite ascēdam⁹ ad montē dñi et ad domū dei Jacob. & docebit nos vias suas zc. Eū ḡ d̄z Et cōstabūt zc. intelligit̄ q̄ p̄ p̄uersionē gētiū nō exercebunt̄ vltra ad p̄liū. s̄z p̄dicādo & dicēdo. Dom⁹ iacob venite & ambulem⁹ in lumine dei nr̄i. Tūc beat⁹ marc⁹ credidit & fuit letus. & rogauit beatū Petrū p̄ gr̄a spēali q̄ ip̄emet baptisaret eū. & ita fecit & recepit ip̄m in discipulū suū. Ecce quō a p̄dicatiōe beati petri fuit ad fidē xp̄i p̄uersus. & ab eo baptisatus atqz in diuio p̄mone ei⁹ discipul⁹. Ideo beat⁹ Petr⁹ vocabat ip̄m filiū dī. Salutat vos marc⁹ fili⁹ me⁹. j. Pe. v. Patz quō beat⁹ marc⁹ habuit p̄mū bonū. s̄z p̄uersionē de veritate. Ergo. q̄ timet deū zc. Secūdū bonū qd̄ habuit fuit p̄fectio de hūilitate. Ille d̄z h̄e p̄fectionē hūilitatis vite q̄ q̄nto ē maior tanto ē hūilior. iuxta illud Eccl̄. iij. Quāto magn⁹ es hūilia te i oibz & corā deo inuenies gratiā. Ita fecit beat⁹ marc⁹. qñ ei fuit ad fidē p̄uersus habuit tantā sciām theologie. q̄ effect⁹ ē secūd⁹ euāgelista. Mattheus fuit p̄mus. Marc⁹ secūd⁹. Ecce quātā gr̄a fecit sibi de⁹. Et sic scripsit euāgelium. ita p̄dicabat & dicta sua p̄firmabat miraculis. Quñ em̄ p̄dicabat de trinitate q̄ erāt tres p̄sone et vn⁹ de⁹. nō solū h̄ p̄firmabat auctate s̄z miraculo. suscitādo mortuū sibi adductū. dicēdo Sic est verū q̄ p̄r fili⁹ et sp̄s sanct⁹ sunt vn⁹ de⁹. ita corp⁹ aīa & vita ista tria vniant̄ i isto. Et statim suscitabat. Idē qñ p̄dicabat de incarnatione & de passiōe & resurrectione. Idem alijs p̄firmabat miraculis. & poterat dicere. Nō audeo aliqd̄ loq̄ eoz q̄ p̄ me n̄ efficit xp̄s Roz. xv. & cū toto h̄ erat ita hūilis q̄ p̄ nullo se habuit. Vidēs em̄ q̄ papa. s̄z beat⁹ Petrus tantū ip̄m dilligebat. ex hūilitate ne faceret ip̄m sacerdotē nec ep̄m abscidit sibi pollicē. Magnū mirabile fuit. Nūquid eē sacerdo-

tē est bonū. imo. si h̄z tria. s̄z clarā sciāz. sanctā vitā. & bonā famā. als meli⁹ esset clerico non h̄e man⁹ nec pedes. D̄z ei p̄mo h̄e sciāz clarā vt itelligat qd̄ legit. ad min⁹ ad l̄rāz. & sciat sacra ecclie & formā eoz. Beat⁹ marc⁹ q̄ erat tant⁹ theolog⁹ nō reputabat se sufficientē ad sacerdotiū. Jō abscidit sibi pollicē ne p̄moueret. Dō aut̄ qlibet se reputat sufficientē & dicūt infinitos errores i euāgelio zc. Et sic deberēt studere dāt se ad venandū & ludēdū & faciūt se p̄curatores. & illa ignorātia vadūt ad infernū. Quia tu sciētiam repulisti. repellaz te ne sacerdotio fungaris mihi. D̄ze. iij. Secūdo in sacerdote requirit̄ sancta vita. vt viuat. s̄z caste & honeste. qz habet tractare corpus dñicū cū suis manibz. cuius lingua apit celū vt patet de p̄se. dist. ij. Et q̄s fidelium. Jō debz cauere a mēdacijs & blasphemijs. Corpus sacerdotis ē sepulcrū xp̄i. Cogitate q̄ntā sanctitatē d̄z h̄e in vita. Et qd̄ pctm̄ illorū q̄ p̄iciūt corp⁹ suū in latrinā luxurie. maior pctm̄ est q̄ si duo p̄icerēt sc̄m̄ sepulcrū xp̄i in cloacā. Jō d̄z scriptura. Sacerdotes q̄z q̄ accedūt ad dñm sanctificent̄ ne pcutiat eos. Exo. xix. Jō beat⁹ Marc⁹ licz esset sanctus. tñ nō reputabat se dignū. Tertiū d̄z h̄e sacerdos bonā famā. Nō sufficit clerico q̄ secrete sit bon⁹. s̄z q̄ oīs dicāt bonū de eo Antiquus qñ vn⁹ cleric⁹ trāsibat p̄ viā vel p̄ vicū. licz tarde trāsiret. oīs assurgebat. dicendo. De⁹ me habeat in v̄ris oīonibz. Dō aut̄ tot sunt vicia & vanitates sacerdotū & clericoz q̄ p̄ci⁹ loquunt̄ de ip̄is q̄ de iudeis ex eoz mala vita. Vos sacerdotes recessistis de viā & scādalizastis plurimos in lege. Irritū fecistis pactū leui. dicit dñs exercitū. Propter qd̄ & ego dedi vos p̄temptibiles et hūiles omibz pplis. Malach. ij. Ecce rō quare beat⁹ Marc⁹ licz h̄et clarā sciām. sanctam vitā. & bonā famā. nō tñ reputabat se dignū sacerdotē ex hūilitate. Jō abstulit sibi pollicem. S̄z de⁹ puidit q̄ beat⁹ petr⁹ vocauit eū volēs eū ordinare ad sacerdotē & ep̄m alexandrie. Rñdit. P̄r nō est possibile. oñdit sibi de sectū pollicis. S̄z beat⁹ petr⁹ orauit & curat⁹ est. & fact⁹ est sacerdos & ep̄s alexandrie. Ideo Lu. xvij. Dis q̄ se humiliat exaltabit. Tertiū magnū bonū beati Marci fuit deuotio de sanctitate. q̄ est qñ hō in oibz q̄ facit et dicat gloriā & honorē deo. Vltra bona opa pdunt̄. qz multi nesciūt dare honorē deo. s̄z dant honorē suis opibz. Verbi gr̄a. Quare

facitis filiū sacerdotē. vt vsuat delicate et in
 quiete. hic deficit deuotio sanctitatis. s; si faci
 tis filiū sacerdotē vt oret p vobis. et deo ex co
 laudet et glorificet. Idē si facitis filiū religio
 sum vt sit abbas vl magister in theologia vl
 epus. Idē d remissioe iniuriarū amore homi
 nū. Istud op^o pdif. q; in iudicio qn tps di
 cet vob. Ecce qd ego feci p te. qd fecisti tu p
 me. Si tu vis dicere. Dñe ego remisisti mortē
 pñis rē. Dicet xps. amore cui^o regis. Rñdes
 p amore talis vel talis domini qui me roga
 bat rē. Et xps. Jō vadas ad eum vt det tibi
 padisum. q; habebit satis facere vt habeat p
 seipso. S; qn remissio sit p amore et honore
 dei tūc est deuotio sanctitatis. Jō apłus. Regi
 seculorū imortali inuisibili soli deo honor et
 glia. prima ad Thi. j. Sic fecit beatus Bar
 cus q; venit alexandriā vbi pdicando et mi
 racula faciēdo puerit innumerabiles hoies.
 et fuit sibi dictū q; rectores terre indignabāt
 ptra eū. Rñdit. Nō curo. et quo ego do ho
 norē deo in omnib;. Lū aut ibi tā multipli
 catis fratrib;. et ecclia ab eis cōstructa mira
 culis choruscasset. et ipse cū in festo pasce con
 currēte tūc cū festo gentiliū celebraret diui
 na. ligato fune ad collū eius traxerūt eum p
 ciuitatē. gratias agentē. Deinde recluso eo i
 carcere apparuit ei angel^o pmo. et secūdo dñs
 ih̄s xps pfortans eū. Lū aut in crastino tra
 herēt eū p ciuitatē vt p̄us. orauit dicēdo. In
 man^o tuas dñe cōmendo spm̄ meū. Et tra
 didit spm̄. Lū aut reliqas ei^o vellēt cōbure
 re. tanta facta est tēpestas q; fugerūt gētilis.
 Et viri religiosi sepelierūt corp^o eius. quod
 postmodū apud venetias est translātū. Igit
 in oib; honorificet de^o p ih̄m xpm̄ dñm no
 strū cui est gloria et imperiū in secula seculo
 rū. amē. pma. Pe. iij.

De sancto Petro mediolanensi Sermo.

Coronabitur qui
 legitime certauerit. Verbu; istud
 habet textualit. ij. ad Thimo. ij. Et
 recitatū est statim in eplā hodierna. Hodie
 p totū mūdū in nostra religioe pdicatorū sit
 festū de beato Petro martyre. Et sicut sit to
 tū officiū de eo. ita erit et sermo n̄r. Et habebi
 m^o multas bonas doctrinas ad instructio
 nē virtutū. et correctionē pctōr et p̄solationē
 aiaz n̄rā. Salutes virgo Maria pmo rē.
 Istud s̄bū ppositū p̄thematē et fundamēto
 sermonis habet talē intellectū. Ille corona

bif in celis corona glie q; legitime certauerit
 in h̄ mōdo p victoriā. Amore v̄i ego q̄siui q̄
 bella habem^o in h̄ mūdō p q̄b; habēdo victo
 riā coronemur i celo. Ecce quō materia erit
 bona. Et inueni q; in hoc mōdo p habēdo vi
 ctoriā habem^o qnq; bella in q̄b; vincētib; a
 deo dat corona glie in paradiso.

Primo habem^o bellare p nostrā intelligē
 tiā. de q; hēm^o victoriā p simplicē credentiā.

Secūdo habem^o bellū p nostrā volūtatem
 de q; habem^o victoriā p hūilē obedientiā.

Tertio habem^o bellū p nostrā carnē. et de
 illo habem^o victoriā p purā abstinentiā.

Quarto habem^o bellū p dyabolū. et d illo
 habem^o victoriā p verā sapiētiā.

Quinto habem^o bellū p mūdū. de q; habe
 mūs victoriā p māsuētudinē et paciētiā.

Oib; his modis fuit victor beatus Petrus. Jō
 de eo singularit̄ dicit̄ thema. Coronabit q; le
 gitime certauerit. Dico pmo q; in h̄ mōdo ha
 bem^o p̄liū satis forte. s. i n̄ra intelligētia natu
 rali. Intellect^o n̄r naturalit̄ q̄rit rōem rei mi
 rabilis et imēse et trāscēdētis. dicēdo quō ē h̄
 possibile. ac si mō dicere; ab aliquo. nouerūt
 tis q; ego vidi equos volare. statim intellect^o
 cogitat et bellat dicēs Quō ē possibile h̄. cū n̄
 habeāt alas. Idē si dicat q; vltra mare sunt
 homies q; habēt vnū pedē solū tā magnū q;
 tegūt se cū eo p̄ pluiā et solē. statim intelle
 ctus q̄rit rōnem anteq; assentiat firmit̄. Jō
 est regula phie. Q; ppter admirari ceperunt
 phī philosophari. i. q̄stioes facere. marie qn
 videbāt eclipsim solis et lune. dicebāt. q̄re ē
 hoc. quō est possibile. et hmōi. Vodo nihil ē
 tam extraneū et tā trāscēdens mirabile q; se
 creta fidei xpiane. s. q; sint tres p̄sone distin
 cte. et q; nō sit nisi vna essentia et diuinitas tri
 um p̄sonarū. statim intellect^o bellat querens
 rōnem. S; vincit p simplicē credētiā capti
 uādo et subiugādo eū ad credendū illud qd
 dixit ille qui nō pōt mēiri. nec decipere. nec
 decipi. et sui apli pdicauerūt. et ecclesia affir
 mat et determinat. De hoc triūpho meremur
 coronā in celo. Idē de xpi incarnatione. fuit
 vnq; aliqd ita extraneū mirabile et inanditū
 q; q; de^o fact^o sit hō. plus est q; q; sol fuisse; fa
 ctus lapis vel celū lutū. magis est mirabile
 q; de^o infinitus fuerit fact^o hō in vtero vni
 puelle. statim intellect^o querit rōnem. Sed
 habet victoriā. dicēdo. Credo dñe simpliciē
 ex quo vos dixistis et apli pdicauerunt. et ita
 habet in euāgelis et ecclia determinat. Idem

Sermo

de sacramēto altaris q̄ ex s̄bis hui⁹ sacerdo
tis forte pctōris celū ap̄iat z x̄ps descēdit in
hostia. z etiā in multis hostiis. vt vox mea in
v̄is aurib⁹. z cum diuidit hostia nō diuidit
x̄ps. sed tot⁹ integer manet in q̄libet pticula.
vt imago ī speculo ē in q̄libet ei⁹ pte. Stati
intellectus q̄rit quō est h̄ possibile. z quō stat
x̄ps ī hostia sedēdo vel iacēdo et hmōi. s̄ vi
ctoria habet p̄ simplicez credentiā. Dñe ego
credo simplr̄ ex quo vos ordinastis z ecclia
tenet. z tot miraculis ē cōfirmatū. Ista ē vi
ctoria ex q̄ meremur coronā in celo. sic subiu
gādo z captiuādo intellectū nostrū. De h̄ di
cit ap̄lus. Destruētes omnē altitudinē extol
lentē se aduersus sciam dei. z ī captiuitatē re
digentes omnē intellectū in obsequiū x̄pi. ij.
Cor. i. Ex tali victoria s̄bingādo intellectū
ad credendū dat corona a deo ī celo. nō vni⁹
regni corruptibilis. q̄ hodie habet et cras p̄
dit. s̄ dat corona gl̄ie duodecim stellarū. vt
d̄z de s̄gine maria Apo. xij. *M*lier amicta
sole z luna sub pedib⁹ ei⁹. z ī capite ei⁹ corona
stellaz duodecim. *M*oralit̄ dici pōt de q̄
libet xp̄iano h̄ntē triumphū p̄ intellectū per
simplicē credentiā. Ista mulier ē aīa xp̄iana
amicta sole. i. xp̄o p̄ simplicē credentiā. Et lu
na. i. scie phie sub pedib⁹ ei⁹. nō curādo ī his
q̄ fidei sunt de rōnib⁹. In capite eius corona
stellaz duodecim. i. duodecim articulorū fi
dei s̄m qd̄ fuerūt. xij. ap̄li. q̄ articuli p̄tinent
in Credo. Dica. Ecce h̄ duodecim s̄itates
tanq̄ duodecim stelle. *E*sset pulchra corona
regine in q̄ esset stella matutina. pulchrior ē
corona q̄ dat aīe q̄ habet victoriā de intelle
ctu suo. De q̄ dic̄ ap̄lus. Bonū certamē cer
taui. cursum cōsummaui. fidē seruaui. ī reliquo
supple seculo. reposita ē mibi corona. ij. Thi.
iij. In isto bello habuit triūphū beat⁹ petr⁹
martyr q̄ fuit lombard⁹ de ciuitate cumana
vbi erāt multi heretici z infideles. z ei⁹ parē
tes om̄s fuerūt infideles. inter q̄s exiuit bea
tus Petr⁹ vt rosa inter spinas. Qui cū esset
puer q̄nq̄z vel sex annoz veniēs de schola in
quadā platea obuiauit aūiculo suo infideli
Et q̄renti vnde veniret. r̄ndit puer q̄ de sco
la. Interrogat⁹ qd̄ didicisset. R̄ndit. Credo
in deū patrē zc. *A*nūcul⁹ aut̄ rephēdēs di
xit. Et q̄s docuit te hoc mō credas qz nō est
ita. R̄ndit puer Ita docuit me mgr̄. z habet
ita in carta mea. z ita ego credo. Et anūcul⁹
voluit eū pcutere. s̄z erat sibi dictū q̄ nō face
ret. sed faceret sibi aliquā rōnem p̄ dicta pue

ri. q̄ statim puer esset victus. Et fecit sibi ra
tiōes de phia. q̄s puer annullauit. p̄ q̄ anū
cul⁹ indignat⁹ pcutit eū dicēs. *O* petrine z
mecū p̄tenditis vos. R̄ndit puer. In ista fi
de volo viuere z mori. Et tūc recep̄t fidē in
tantā firmitatē. q̄ desiderabat z orabat mo
ri p̄ fide. Quā videbat corp⁹ x̄pi. sic alij dicūt
Adoram⁹ te dñe zc. ip̄e dicebat. Utinā dñe
moriar p̄ te z p̄ fide tua vt tu dñe mortu⁹ es
p̄ me. Un̄ cū semel soci⁹ quereret ab eo scire
orōnē quā faciebat ī eleuatiōe corp⁹ x̄pi. di
xit sibi istā que nō placuit sibi. Fiat ḡ rō. *S*i
vincētib⁹ intellectū p̄riū p̄ simplicē credentiā
dat corona. Et petr⁹ habuit victoriā. ḡ coro
nabit q̄ legitime certauerit. *M*oralit̄ ha
betis h̄ exemplū vt addiscatis Credo ī deū.
null⁹ pōt se excusare. Sic em̄ addiscitis can
tiōes. ita z symbolū addiscere potestis. z dice
re eū q̄libet mane et sero cū p̄statiōe. sic lu
crabit corona. *B*ndict⁹ erit q̄ h̄ cōsiliū tenuerit.
Secūdū p̄liū est p̄tra p̄riā volūtātē.
Sup̄ oēs creaturas hō habet hoc q̄ habet
liberū arbitriū ad volendū z desiderandū
q̄cqd̄ vult. *A*uctas. Deus ab initio cōstituit
hoīem z reliq̄t illū in manu p̄siliij sui. *B*losa.
ī libertate arbitriij. *E*ccl̄. xv. *V*ictoria habet
p̄ hūilē obediētā. s̄. p̄tra liberū arbitriū obe
diendo deo. *U*erbi ḡra. *S*i volūtas te incli
nat ad supbiā. pompā z vanitatē z de p̄cipit
hūilitatē. dicas. Dñe licz incliner ad supbiā
tū dñe qz vos p̄cipitis hūilitatē. potius volo
vobis obedire q̄ p̄rie volūtati. *I*dē de aua
ricia. luxuria. ira. gula. inuidia. z accidia. *E*c
ce quō habet victoria per hūilē obediētā
quasi dicēdo vt x̄ps dixit in nocte passionis
Non mea sed tua voluntas fiat. *E*x isto tri
umpho meremur coronam paradisi. *A*uctori
tas. Hoc aut̄ habet p̄ certo oīs q̄ colit te. q̄a
vita ei⁹ si in p̄batiōe fuerit coronabit. *T*ho
bie. iij. In isto bello beat⁹ Petrus habuit vi
ctoriā. Postq̄ em̄ habuit victoriā de intelle
ctu p̄ simplicē credentiā. voluit h̄re victoriā
de volūtate p̄ hūilē obediētā. nō solū obe
diendo p̄ceptis q̄b⁹ om̄s tenemur obedire.
sed etiā p̄silijs euāgelicis. *I*ō intrauit nostz
ordinē p̄dicatoz postq̄ se recognouit dixit.
Q q̄ malū est stare inter serpentes z bestias
venenosas. z sine licentia parentū recessit ad
monasteriū p̄dicatoz. qz tūc incipiebat or
do noster. Et dicūt aliqui q̄ adhuc viuebat
beat⁹ Dñic⁹. Dicēs p̄ori quō erat nat⁹ z nu
trit⁹ inter infideles q̄ nō credūt articul⁹ fidei

sed deus fecit sibi gratiam. quia non fuit ab eis deceptus. propter quod volo intrare ordinem vestrum. qui predicti caritatem dei. De quo per omnes fratres fuerunt gaudentes quia erat puer iam famosus. et receperunt eum. In quo ordine obedivit non solum preceptis dei. sed etiam preceptis angelicis. et paupertati apostolicam. Non optebat habere claves sicut mos. quia nihil habebat in cella ut lucraretur meriti paupertatis apostolice. Item fuerunt ceremonias religionis in cibo et potu. in ieiuniis in habitu et silentio in inclinationibus et in alijs. ita quod sua vita non erat nisi exemplum religionis. Et quia sic humiliabat se ad obediendum. non solum deo sed hominibus propter deum etiam obediens ei in miraculo.

Nota de blasphemio heretico quem reprehendit. quia ita dicitur fieri. Cum ille non corrigeret se imo fortius blasphemabat. Petrus orabat ut deus auferret sibi spiritum. et quia ita male utebatur eo. et subito effectus est mutus. Ecce quomodo deus facit voluntatem illorum qui faciunt voluntatem dei. Si quis dei cultor est et voluntatem eius facit. hunc deus exaudit. Ioh. ix. Ecce quomodo habuit victoriam de voluntate per humilem obedientiam. quod coronabitur qui legitime certauerit etc. Moraliter habetis hoc exemplum obedientie preceptis dei et cauendi a blasphemio. quia ex isto peccato veniunt siccitates et mortalitates et fames. De blasphematoribus autem deberet fieri punitionis. scilicet ut perderet linguam. Et licet rectores non faciunt. deus facit. quia morientur sine confessione et sine testamento. Domine maledicti erunt qui contempserint te. et condemnati erunt omnes qui blasphemauerint te. Ioh. xij. Tertium bellum est contra carnem. Ecce quomodo sequitur per ordinem. Primum bellum est contra intellectum. Secundum contra voluntatem. Tertium contra carnem. id est quod habemus victoriam per puram continentiam. Non homo habet etatem discernendi. caro insurgit contra spiritum qui vellet contempari. caro autem vellet in delectationibus et luto luxurie voluntari ut porcum. Caro concupiscit aduersus spiritum. spiritus autem aduersus carnem. ad Gal. v. Sed vincit per puram continentiam vel puram penitentiam. humiliando carnem afflictionibus. Sic enim equus cui auferunt annonam stat simpliciter. ita de equo corporis auferendo delectationes sibi placitas abstinendo a cibo et potu solum recipiendo necessitate. Sed illi qui nimis curant de corpore accidunt ut domino qui nimis curat de suo equo. quia periclitatur eum in luto. Teneat corpus sub freno continentie et viueris in pace. Ex hoc triumpho meretur homo coronam in celo. Auctoritas. Quod pulchra est casta generatio cum charitate. Immortalis est enim memoria illius quia apud deum nota est et apud homines. Et sequitur.

In perpetuum coronata triumphat. Sapientia. lxxij. Nota. cum charitate. Alii sunt casti sed non cum charitate sed ex necessitate. Verbi gratia. Sunt multi religiosi vel clerici qui solo timore pendunt honorem et famam viuunt caste. Sed habent istud desiderium si posset fieri secrete facerent. tunc castitas non est pulchra et cum charitate. quia non amore dei sed timore periculi fit. Idem de multis mulieribus castis solo timore. sed si secrete possent. darent se luxurijs et immundicijs. tales coram deo sunt meretrices. Ista habuit beatus Petrus martyr qui cum magnis abstinentijs et afflictionibus et asperitatibus vite se conseruauit castitatem. ut papa testatur in sua canonisatione. testimonio confessorum. Nunquam enim in corde desiderauit illud opus. sed forte in somnis. Non est culpa etc. Fuit enim purus ut puer quinquaginta annorum propter hoc deus faciebat sibi gratiam. quia quando tangebatur infirmos statim curabant. illuminabat cecos. curabat surdos. mutos etc. Tantam gratiam habebat ex sua castitate quod etiam eius vestes curabant infirmos et possumus dicere de eo Luc. vi. Omnis turba quebat eum tangere. quia Christus de eo exibat et sanabat omnes. Patet victoria quam habuit contra carnem. Ergo coronabitur qui legitime certauerit. Moraliter habetis hoc exemplum viuendi caste. Vult enim deficiunt in isto bello et vincunt. Dicat iuxta auditores etc. Ideo apostolus. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra. ut abstineatis vos a fornicatione. et sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione et honore prima Thes. iij. Quartum bellum est contra dyabolum qui fortiter bellat contra nos. nec cessat die ac nocte. Bellum intellectus voluntatis et carnis cessat aliquoties. sed bellum dyaboli non cessat. Iohannes Petrus apostolus. Fratres sobrii estote et vigilate quia aduersarius vester dyabolus tanquam leo rugiens circuit querens quem deuoret. i. Pet. v. Vincit autem per veram sapientiam dupliciter. Aliqui enim vincunt dyabolum expellentes eum a se. non solum a se sed etiam ab alijs per veram sapientiam. et ista est melior victoria. Sic miles qui diligenter custodit castrum sibi commissum a rege. bene facit. qui pro custodit castrum. et cum hoc acquirit regi propter suam sapientiam et astutiam. meretur maius salarium. Ita si ille qui predicat custodit castrum persone sue per bonam vitam talis meretur coronam. Sed si per sapientiam diuine predicationis acquirit regi christo castra inimicorum quando predicando conuertit superbium qui erat castus dyaboli per superbiam vel per auariciam. et sic de alijs. talis melius meretur coronam. Auctas. Pascite qui in vobis est gregem dei prouidentes non coacte sed spontanee secundum deum.

nō turpis lucri grā s; volūtarie. z cū apparu
erit pnceps pastorū imarcessibilē picipietis
glie coronā. j. Pe. v. Istā victoriā habuit bea
tus petr⁹. Quē em̄ fuit magn⁹ z studuit theo
logiā incepit p̄dicare. Quē castra acquisit
xpo. Prio em̄ ipse custodiuit castz corpis sui
Dicit papa q̄ nunq̄ peccauit mortalit̄ s; in
grā baptismali p̄seruauit se. eam p̄tinne au
gmētādo. Deinde p̄dicādo sapiam dī. Quot
supbi fuerūt p̄uersi z fecerūt p̄niaz. z sūt mo
do in paradiso ex sua p̄dicatione. Itē q̄t auari.
vsurarij. Itē q̄t luxuriosi z p̄cubinarij. q̄t gu
losi. q̄t iracūdi q̄ remittebāt inimicis z facie
bāt pacē. q̄t infideles z heretici cōuersi sunt.
Si ḡ p̄ verā sapiam q̄s cōsequit̄ coronā q̄d
dicem⁹ de beato petro. Coronabit̄ zc. Dicat
h̄ de nube adducta p̄ estū solis mirabilē p̄p̄
pli p̄solationē. Moralit̄ habetis h̄ exem
plū docēdi filios seruitores z ancillas v̄ras.
qz q̄n hō docet alios illd̄ bonū q̄d hō scit. hō
acq̄rit coronā. Auctas. Rectorē te posuerūt
noli extolli. esto in illis q̄si vn⁹ ex illis. Curā
illoz habe. z sic p̄sidera. z omni cura tua ex
plicita recūbe vt leteris p̄p̄ illos. z ornamē
tū grē accipias coronā Eccl̄. xxxij. Quittū
bellum est cōtra istū mundū tpalem qui bel
lat cōtra nos infirmitatib; paupertatib;. sicci
tatib;. tribulatiōib;. z aduersitatib;. Jō dicit
xps. In mūdo pressurā habebitis. sed p̄fidi
te ego vici mundū. Joh. xvj. Vincit̄ aut̄ iste
mūduz p̄ firmā patiētiā dicēdo. Dñe vos
possetis me iuuare. sed exquo vobis placet
q̄ patiar. patiēter recipio. Et hoc homo me
retur coronā. Apocal. ij. Esto fidelis vsq̄ ad
mortē z dabo tibi coronā vite. Istā victoriā
habuit beatus Petrus. Dicat̄ cū ess; inquil
sitor et disputaret p̄tra hereticos. nec sibi po
terāt respōdere. heretici tractauerūt ei⁹ mor
tem. Fuit em̄ vedit⁹ vt xps. vt dū iret p̄ vias
occideret. Nota eius martyriū z quō pluit
sanguis d̄ arborib; illi⁹ nemozib; vbi fuit oc
cisus. z celū fuit visum apertū. z xps cū s; gl
ne Maria respiciētes in celo beatū Petrū.
Illa terra vbi fuit occisus habuit magnam
virtutē ad curandū infirmitates. Fuit sepul
tus honorifice. et lampades accēdebant lu
mine de celo descendēte. Jō cantat. Ad san
cti Petri tumulū frequēs lux descēdit in cu
ius laudis titulū lampades accēdit. Mira
cula que fecit in terra z in mari z i mulierib;
p̄ filijs habendis infinita sunt. Patet ḡ quō
beat⁹ Petr⁹ habuit victoriāz de intellectu p̄

simplicē credentiā. de voluntate p̄ humillem
obediētiā. de carne p̄ nitidāz p̄tinentiā. de
dyabolo p̄ verā sapiam. de mūdo p̄ firmam
patiētiā. Ergo. beat⁹ vir q̄ suffert tēptationē
qm̄ cū p̄batus fuerit accipiet coronam vite
quā repromisit de⁹ diligētib; se. Jac. j.

Sermo duorum apostolorū Philippi
et Jacobi.

Ecce quō compu
tati sunt inter filios dei. Habet ver
bum istud textualiter. Sapientie. v.
officialiter in epla hodierna. Hodie est festū
duoz glorioz ap̄loz. Et si de vno ap̄lo est
magna solēntas. multo maior de duobus.
Itaz sermo erit de duob; ap̄lis. Et si placet
deo habebim⁹ bonas doctrinas ad virtutū
instructionē. peccatoz correctionē. z vite re
formationē. S; p̄mo salutē s;go maria zc.
Pro hui⁹ s;bi declaratiōe z materie predi
cande introductiōe sciendū q̄ inter oēs san
ctos q̄ fuerūt a p̄ncipio mūdi z sunt et erunt
in posterū. qui pus z excellenti⁹ dicūtur filij
dei sunt apostoli. Lic; omnes sancti z deuo
te p̄sone dicant̄ filij dei. mag; p̄p̄rie z sup oēs
apostoli dicunt̄ filij dei. Ratio est ista. Nam
filiatio diuina causat̄ i homie ex vita spūali.
que habet̄ p̄ grā z p̄ntiam spūsancti. Als
quātūcūq̄ sit magn⁹ vel p̄latus vl̄ magister
seu graduat⁹ si nō habet vitā spūalem nō est
filius dei sed inimic⁹. Sic em̄ fet⁹ cōceptus
nō habet rōem humane filiatiōis donec in
fundit̄ aia rōnalis q̄ cōplet humanā vitā et
dat esse substāiale in specie humana. No
ta ad h̄ pulchrū miraculū beati petri marty
ris de muliere pariēte frustū carnis zc. Patz
ergo q̄ filiatio humana venit ex spū rōnali.
quo dep̄dito p̄ mortē. illud corp⁹ nō d̄z fili⁹
nec filia v̄ia p̄p̄rie loquendo. Ita lic; homo
sit genit⁹ a deo in baptismo z sit p̄firmatus z
sit magn⁹ dñs zc. nisi habeat vitā spūalem et
spūsanctū secū p̄ grā nō dicit̄ fili⁹ dei. sed
q̄n post baptismū z p̄firmationē hō viuit in
vita spūali. qz pl⁹ curat de aia q̄ est spūs z me
lioz corpe q̄ de corpe. dolet de pctis p̄teritis
cauet de futuris. talis d̄z filius dei. Auctas.
Quicūq̄ spū dei agunt. i. regunt̄ mouent̄ et
informant̄ hi filij dei sunt. Rom. viij. Item
alia de veteri testamēto David loquēs p̄so
nis que tenēt vitā spūalem. dicit. Ego dixi
dñs estis z filij excelsi omnes. ps. lxxxj. Nota
dñs estis. nō essentialiter sed p̄ p̄icipationem

De sancto philippo et iacobo apostolis

Ad adpositū. Cōstat q̄ int̄ oēs sc̄tōs apl̄i excellēt̄ tenuerūt vitā sp̄ialē z fuerūt pleni sp̄sctō. Hā doctrina ē clara ī sc̄tā theologia q̄ xp̄s ē fons oīm gr̄az sp̄ialū. Jō sancti q̄ fuerūt xp̄o pp̄in̄q̄ores fuerūt magis sp̄iales. qz q̄ magis appropiquat xp̄o fonti sp̄iali. magis ē sp̄ialis. Ad int̄ sc̄tōs q̄ fuerūt añ xp̄m vel post eū apl̄i fuerūt xp̄o pp̄in̄q̄ores. qz cu3 ip̄o steterūt comederūt z biberūt. Jō fuerūt magis sp̄iales z maiores sancti. Nota silitudinē digitorū ī manu ad digitū lōgiorē. Sācti p̄iarche q̄ fuerūt añ xp̄m fuerūt sancti z sp̄iales. s3 magis sancti z p̄fecti fuerūt p̄phe q̄ fuerūt xp̄o pp̄in̄q̄ores. vt moyses. dauid. et alij. s3 int̄ eos sanctior fuit Jōh̄es baptista. qz fuit xp̄o pp̄in̄q̄or. qz ip̄m baptisauit. Und̄ dixit xp̄s de eo Math. xj. Int̄ natos mulier nō surrexit maior ioh̄e baptista. Virgo autē maria sup̄ oēs fuit sp̄ialior. qz fuit xp̄o pp̄in̄quior. qz ip̄m portauit ī vtero nouē mensib. Post h̄ginē aut̄ maiores sancti z magis sp̄iales z plus pleni sp̄sancto fuerūt sancti apl̄i. Post eos sancti martyres. z post sc̄tī p̄fessores. Ultimo venim̄ nos q̄ iā nihil valemus nō sum̄ nisi labr̄usta in vineis. Jō dicebant apl̄i. Nos ip̄i p̄mitias sp̄s h̄ntes. Blosa. q̄a tpe p̄us z ceteris abūdanti. Jpe em̄ sp̄s testimoniū reddit sp̄i nostro qm̄ sum̄ filij di Ro. viij. Recte ḡ de apl̄is dicit thema. Ecce sc̄z rōem z modū quō. s. isti duo apl̄i cōputati sunt inter filios dei. patz thema. Ad p̄dicare de vita vni apl̄i est magn̄ fmo. quāto magis de duob̄ apl̄is. Jō dicā modicū de quilibet. In beato philippo notauī tria signa diuine filiationis. quoz sc̄z

Primū est dilectio sp̄ialis.

Secundū p̄dicatio euāgelicalis.

Tertiū passio martyrialis.

Quātū ad p̄mū dilectio quā beat̄ philipp̄ hēbat ad suos parētes z amicos tota erat sp̄ritualis. Prim̄ apl̄us vocat̄ a xp̄o fuit philippus. vt p3 Joh. i. Dixit sibi xp̄s. Sequere me. Adūz xp̄s h̄ verbū dixerat alteri. philippus h̄o illuminat̄ et instruct̄ a xp̄o voluit etiā attrahere z ducere frat̄ suū ad xp̄m vt sibi daret aliqd̄ nō tp̄ale. s3 vt saluaret animā ei. z ibat q̄rendo frat̄ suū nathanaelē. qui erat magn̄ doctor ī lege. Quo inuēto dixit sibi philipp̄. Quē scripsit moyses ī lege z prophete inuenim̄ ih̄m. Veni z vide Joh. i. Et duxerat eū ad xp̄m. q̄i velle diceret. dñe sicut me illuminastis z conuertistis. illuminetis z con-

uertatis frat̄r meū. Placet mibi dixit xp̄us. Et dixit de nathanaelē. Ecce h̄c israelita in q̄dol̄ nō est. Dic̄ ei nathanael. Un̄ me nosti. R̄ndit ih̄s et ait. Pr̄insq̄ philipp̄ te vocaret cū esses s̄b ficu vidi te. Tūc nathanael a xp̄o illuminat̄ z conuersus dixit xp̄o. Rabi tu es filij dei. tu es rex isrl̄. Joh. i. Ecce quō ostēdit̄ amor sp̄ialis beati philippi erga frat̄r suū. In h̄ deficiū mō in mūdo. qz tota dilectio n̄ra ad parētes et amicos ē carnal̄. diligim̄ corpa. honores z officia zc̄. comedere z biberere ridere z truffare. valde pauci sūt q̄ habeāt amorē sp̄ialē. diligēdo aiaz alteri. cū inducēdo ad bonā vitā. omni tñ homi p̄cipit xp̄s dicēs. Hoc mōdo vobis vt diligatis inuicē dñe z q̄li amore. R̄ndet. sic dilexi vos amore sp̄iali. Joh. xv. Jō bon̄ vir debet diligere vxorē suā. nō solū dilectiōe seu amore carnali. s3 sp̄iali. Quia si vir sit bon̄ z deuot̄. z vxor vana. p̄pōsa. vir d3 tenere bonos modos vt eā trahat ad xp̄m. z ecōuerso vxor virū ribaldū. et parētes filios suos instruēdo. vt sciāt se signare z orare zc̄. Etia debēt dare oportunitatē audiēdi missam. p̄fiteēdi zc̄. Uicin̄ vicinū. socī sociū. religiosus aliū religiōsum. cleric̄ clericū. trahant ad xp̄m quātū possunt bonis modis. Ista est dilectio sp̄ialis bona z sancta. Jō dicit sc̄ptura. Sponsus z sp̄osa dicūt veni. Apoc. vlt. Sponsus est xp̄s. sp̄osa est ecclia. q̄ dicūt veni. s. ad paradisum. dimittas vias inferni. Tu em̄ vadis p̄ viā sup̄bie. q̄ ducit ad infernū. Ideo veni p̄ viā h̄uilitatis. z sic de alijs. Et qui audit. s. verbū xp̄i obediēdo dicat. s. alteri veni.

Quantū ad secundū signū filiationis diuine beati philippi fuit p̄dicatio euāgelica siue apostolica. Postq̄ em̄ diu vixit cum xp̄o sp̄ialiter. finaliter post xp̄i passionē. ascensionē. z spiritus sancti receptionē. philippus memorās verbū xp̄i dicētis. Eritis mibi testes in hierusalē z in omni iudea z samaria z vsq̄ ad vltimū terre. Actū. j. Nota. Eritis mibi testes de vita mea. cōuersatiōe. p̄dicatione. passione. resurrectione. ascensione. p̄pter hoc beatus philipp̄ p̄mo incepit p̄dicare in hierusalē in plateis z vicis ciuitatis. vbi fecit magnū fructū. cōuertendo multos ad fidem xp̄i. Deinde p̄ villas z castra p̄dicando visitauit totā iudeaz. Deinde transiuit ad p̄uinciam samarie. Deinde transiuit in asyam que est maior ps̄ mūdi. Dic̄ historia q̄ innum̄erabiles ad fidē xp̄i conuertit. Jō philippus

Beato phi
Notauī
signa
filiationis

dicit os lapidis propter suam luculentam predicati-
 onem. Lapis enim habet os latum. scilicet est uncta oleo
 tertio est clara ad illuminandum. Ita os beati
 Philippi fuit latum ad predicandum vbiq[ue]. unctum
 et medicinale ad conuertendum populos multos.
 clare ad illuminandum corda gentium Ergo dicitur p[ro]
 pheta. Si sepaueris preciosum a vili quasi os
 meum eris. Conuertentur ipsi ad te. et tu non conuer-
 teris ad eos. Hier. xv. Preciosum est fides ca-
 tholica. vilis est error et idolatria. Hoc sepa-
 bat beatus Philippus ore predicando. Item preciosas
 res est virtus. vilis res est viciu[m]. Hoc sepebat bea-
 tus Philippus Idem de sapientia et humilitate. aua-
 ricia et liberalitate. luxuria et castitate. et sic de
 alijs. Beatus Philippus sepebat preciosum a vili.
 quia superbum conuertebat et faciebat ipsum humilem. et
 sic de alijs. Iohannes sequitur. Ipsi conuertentur ad te. scilicet
 ad fidem quam tu predicabis. Et tu non conuerteris ad
 eos. scilicet ad eorum sectam et errorem. Est h[ic] q[uestio]. quomodo
 vn[us] homo simplex secundum mundum tantos populos
 conuertebat qui erant antiquati in eorum secta
 mala. et statim credebant et conuertebantur ad christum
 Idem de peccatoribus assuetis in peccatis. et sta-
 tim conuertebantur ad fructus. Et modo cum simus
 tot predicatorum non possumus conuertere vn[um] in-
 fidelē. imo iam conuersi conuertunt. quia apostoli conuer-
 runt totum mundum quasi. quia in omnem terram exiit
 sonus eorum etc. et modo multi conuersi sunt. Pro
 ratione dicat quomodo apostoli habebant tria. que nec
 mirum si gentes conuertebantur. scilicet primo doctrinam
 celestialem. nos habemus oppositum. igitur etc. scilicet do-
 ctrina apostolorum tota erat celestis inclinatio gen-
 tes ad amorem dei. et ad amandum celestia. Non
 sunt doctrina mortalium tota est poetarum danatorum
 quomodo non poterit aliquem saluare. Talis doctrina
 aures tangit nubibus atris etc. sed non conuertit
 corda. Doctrina celestis et euangelica habet oppo-
 situm. non habet illas cadentias doctrine poetarum. scilicet
 doctrina euangelica frangit et penetrat corda
 et illuminat intellectum et inflammat voluntatem. Des
 exemplum de aqua que ascendit naturaliter tantum
 quantum descendit. Si homo procedit a principio infi-
 mo non potest ascendere. Ita est de doctrina eu-
 gelica que ab altissimo principio procedit. ab illo
 fonte de quo Ecclesiasticus. j. Fons sapientie verbum dei in
 excelsis. Iohannes facit ascendere personam deuote predi-
 cantem et ipsam obseruantem usque ad celum. Sed
 aqua doctrine poetarum procedit a principio et fo-
 te humani intellectus. quomodo non faciet te ad celum ascen-
 dere. Propter hoc dicebat christus. Nis qui bibit ex
 aqua hac. scilicet doctrine phisice secundum intellectum alle-
 goricum. sitiet iterum. Qui autem biberit ex aqua quam

ego dabo ei. non sitiet in eternum. Ioh. iij. Et
 quia beatus Philippus predicabat doctrinam euange-
 licam et celestem. et disputabat sine forma phisice.
 simplicitate dicendo verba fidei. gentes credebant et
 conuertebantur. quia hec promiserat eis christus dicens.
 Ego dabo vobis os et sapientiam cui non poterunt
 resistere et contradicere omnes aduersarii vestri. Lu-
 cx. xxi. / Secunda ratio est. quia apostoli habebant vi-
 tam spiritualem. non curabant de bonis huius mundi.
 imo dicebant gentes. Quid vult iste homo. vult
 pecunias vel dignitates. Rudebant alij non.
 Ergo quid vult dicebant alij. nihil aliud vult
 nisi honorem dei et saluationem animarum. Ieiunabant
 faciebant magnas penitentias et afflictiones in
 suis personis. vitabant familiaritates. Hos ho-
 mo nescimus predicare nisi per vanitatem ut videamur
 et laudemur. vel per pecunias acquirere
 vel per familiaritates habere. Non est ista vi-
 ta spiritualis. quia in mala hora intrastis religio-
 nem. quia licet littera regis vel pape sit optime ordi-
 nata. et colore rethorico salerata. si homo non ha-
 bet sigillum non creditis aliquid. Ita sermo re-
 thoricus et optime ordinatus est ut littera regis christi
 vel pape. scilicet quando ille qui predicat caret sigil-
 lo bone vite non credit sibi. Ista est causa que
 modo non conuertunt infideles nec peccato-
 res. Apostoli autem habebant vitam spiritualem. et si-
 cut dicebant ore. ita seruabant opere. Ideo cre-
 debatur eis. Ideo apostolus. Non audeo aliquid
 loqui eorum que per me non efficit christus. ad Roma.
 xv. / Tertia ratio. non solum habebant do-
 ctrinam celestem et vitam spiritualem. sed habebant
 opera diuina. scilicet in miraculis que faciebant.
 quia quando predicabant de articulis fidei. ve
 de trinitate. de incarnatione christi. et passione
 resurrectione. et ascensione. probabant hoc non
 solum auctoritatibus sacre scripture sed etiam
 per demonstrationes euidentem seu potissimam.
 scilicet per miraculum. Ideo nec mirum si conuer-
 tantur gentes. Ideo dicitur de apostolis. Il-
 li autem predicauerunt vbiq[ue] domino cooperante et
 sermone confirmante sequentibus signis. Mar-
 ci ultimo. Dicam vobis vn[um] singulare de bea-
 to Philippo. qui predicando per sibi venit
 ad quamdam ciuitatem. vbi erat quidam draco
 terribilis qui emittebat anhelitum ut furnus
 de calce emittebat fumum. et corrumperebat omnes
 de illa ciuitate. et interficiebat multos. Qui-
 bus dicit Philippus. Credite mihi et statuam
 istam confringite et in loco eius crucem domini
 adorare. ut infirmi vestri curent et sanent et
 mortui suscitentur. Et inceperunt clamare dicendo

De sancto philippo et iacobo apostolis

Tantum fac ut sanemur. et hunc martem per tinus
 confringem. Tunc sanctus philippus draconem
 precepit ut in locum desertum iret et nulli noceret.
 Qui statim recessit et ulterius non comparuit. tunc
 sanctus philippus omnes sanavit et tribus mortuis
 et dracone beneficium vite impetrauit. Sicque
 vniuersis credentibus eis presbiteros et diaconos
 ordinauit. Nota moraliter draco corruptus
 communitatem est notabilis persona viuens in mala
 vita. quia eius exemplo omnes corrumpunt. Si in aliquo
 loco est aliquis clericus vel religiosus concubina
 rius. talis dicitur et est draco corruptus et occidens
 omnes. audiendo missam suam etc. Sed habentis duo
 remedia. scilicet primum intimare prelato. secundum quod re
 ctiores faciant ordinationem. quod omnes male mulie
 res sint in lupanari etc. et sic draco erit dicitur vo
 bis. et infirmi et mortui ex peccatis suscitabun
 tur etc. Ideo dicit scriptura. Rescitis quia modicum
 cum fermentum totam massam corrumpit. Expur
 gate veterum fermentum ut sitis noua et dispersio si
 cut estis asini. Etenim pascha nostrum imolatum
 est christus. Itaque epulemur. non in fermento veteri
 neque in fermento malicie et nequicie. sed in azi
 mis sinceritatis et veritatis. Et sequitur. Au
 ferre malum ex vobismetipsis. i. Cor. v. Vide
 tibi pulchra. Quartum ad tertium signum diuine
 filiatiois est eius passio martyrialis. Pro christo
 sustinuit martyrium. Unde cum predicasset et multos
 populos conuertisset. et erat iam annorum octuagin
 taseptem. Post hec infideles eum tenuerunt et cru
 ci ad instar magistri sui. scilicet christi ihesu quem predicabat
 affixerunt. et crucifixus etiam lapidauerunt eum. et
 sic ad deum migravit. et feliciter vitam compleuit.

Moraliter. ita nos velimus mori in cruce pe
 nitentie. quia sicut crux fuit christo afflictio. sed in
 ea voluit mori. Ita pena est afflictio. et in illa
 oportet nos mori si volumus saluari. Iohannes apo
 stolus. Qui christi sunt carne suam crucifixerunt
 cum vicibus et concupiscentiis. ad Gal. v. *Do
 do videam de vita beati Jacobi que est. sed eam
 dicam breuiter in decem conclusionibus.* Prima
 conclusio que dicitur Jacobi minor. ad differen
 tiam Jacobi zebedei fratris Johannis euangeliste.
 qui dicitur maior. eo quod prior fuit apostolus christi.
 Unde huius consuetudo in religionibus obseruatur ut ille
 qui ingreditur prior. maior vocetur. et ille qui posterior
 minor. licet sit prior etate aut sanctitate vel di
 gnitate. Iohannes dicebat apostolus de se. Ego sum mi
 nimus apostolorum. prima ad Corinthios. xv. cum tamen
 sit de maioribus in dignitate et sanctitate. Sed
 quia vltimus fuit vocatus ad apostolatum. dicit.
 Ego sum minimus etc. Secunda conclusio que di

cebat Jacobi iustus. propter meritum excellentissi
 me sanctitatis. Nam secundum Hieronymum tante re
 uerentie et sanctitatis fuit quod vinum et sinceram non bi
 bit. carnes nunquam manducauit. Tertia con
 clusio que dicebat Jacobi fratrem domini. sed quod. quia
 certum est quod virgo Maria non peperit nisi christum
 ihesum. quod ergo dicitur frater domini cum non esset nisi
 consanguineus germanus filius Marie cleophe.
 sed dicebat frater domini. quia similitudinem sibi fuisse
 prohibet. intantum ut plerique in eorum specie fallerent.
 Unde cum iudei ad capiendum christum pegerent
 a iuda qui christum a Jacobo tanquam eorum fa
 miliaris optime discerneret signum osculi ac
 ceperunt dicente iuda. Quicumque osculatus fue
 ro ipse est tenete eum etc. Math. xxvi. Tanta erat
 similitudo eorum quod sanctus Ignacius qui erat in an
 tiochia et nunquam viderat christum in epistola ad bea
 tum Iohannem dicit. Si licitum est mihi apud te
 ad hierosolymitanas partes volo accedere ut videam
 illum venerabilem Jacobum qui cognominatur in
 stus. quem referunt christo ihesu similitudinem facie. vita
 et modo conuersationis. ac si eiusdem veteri fratris
 esset gemellus. Quod dicitur si video. video et ipsum
 iesum christum secundum omnia corporis eius lineamenta

Quarta conclusio que erat magne orationis
 et deuotionis. Toties in oratione genua fle
 ctebat ut callos in genibus sicut in calcaneis
 videretur habere. Sic solus inter apostolos pro
 pter nimiam sanctitatem suam permittebatur intrare in
 sancta sanctorum. non quidem causa immolationis
 sed orationis. Quinta conclusio que mortuo
 domino in die veneris sancta. votum vouit se
 non comesturum donec videret dominum mortu
 is surrexisse. sicut dicit Hieronymus et Iose
 phus in libro de viris illustribus. In ipsa autem
 die resurrectionis cum usque ad diem illam non gu
 stasset eundem dominus apparuit ac eis qui cum eo
 erant et dixit. Ponite mesam et panem. deinde
 panem accipiens benedixit et dedit Jacobo di
 cens. Surge frater mihi comede quia filius ho
 minis a mortuis surrexit. Sexta conclusio
 que primus inter apostolos missam celebrauit
 Nam propter excellentiam sue sanctitatis sibi hunc
 honorem apostoli fecerunt. In antiochia petrus mis
 sam celebrauit. Marcus in alexandria. Jaco
 bus in hierosolymis. Quod apostoli debebant incipere ad
 predicandum per mundum tamen non desiliunt quod eorum
 esset episcopus hierosolymensis. et fuit conclusum quod Ja
 cobus. Quod qualis honor in ciuitate vbi ince
 pit christianitas. vbi christus passus est. Apostoli
 autem omnes erant sacerdotes et epi ordinati a
 christo. sed non ut in certis ciuitatibus essent epi

Sermo

Septima conclusio. qz habuit singularē pa-
tentiā. Un̄ cū septimo anno ep̄at⁹ ei⁹ apli ad
diē pasce puenissent. interrogāte eos Jaco-
bo. q̄nta p eos fecisset dñs. corā p̄lo refere-
bāt. int̄m vt iā p̄pe esset q̄ baptisari vellēt. re-
pente quidā tēplū ingrediēs clamare icēpit
O viri israelite qd̄ facitis cur ab istis magis
vos decipi p̄mittitis. Int̄m autē p̄lm cōci-
tauit vt ap̄los lapidare vellet. Ascēdit autē
hō iste sup grad⁹ vbi Jacob⁹ p̄dicabat. z ip̄m
p̄cipitavit deorsum. z extūc claudicauit. cuz
alios infirmos sanaret. noluit seip̄m sanare.
sz p̄pter honorē ihu xp̄i illā diuisā voluit por-
tare vt bon⁹ miles. Octaua conclusio q̄ fuit
martyr gl̄iosus. In anno em̄ ep̄at⁹ octauo
vidētes iudei q̄ nō possent occidere paulū.
eo q̄ cesarē appellasset. z romā missus fuit. p̄-
secutiōis sue rabiē in Jacobū p̄uerterūt. cō-
tra eū occasionē q̄rētes. Jō ad eū p̄uenerūt
dicētes. Diamus te vt reuoces p̄lm. qz ipse
errat in ihu putās q̄ ip̄e sit xp̄s. dep̄camur ḡ
te vt suadeas oib⁹ p̄ueniētib⁹ in die pasce de
ihu. Tibi em̄ obtēperabim⁹ oēs. z de te tam
nos q̄ p̄lmus testimoniū ferim⁹. qz iust⁹ es. z
p̄sonā null⁹ accipis. Statuerunt illū ḡ sup
pinnā tēpli. z voce magna clamātes dixerūt.
Uiroz iustissime cui oēs obtempere dēm⁹.
annūcia nob̄ qd̄ tibi videt de ihu. Tūc Ja-
cob⁹ cū ingēti voce r̄ndit. Quid me int̄roga-
tis de filio hoīs. Ecce ip̄e sedet i celis a dex-
tris dei. ventur⁹ iudicare viuos z mortuos.
Hoc audiētes xp̄iani gauisi sūt valde. P̄ba-
risi autē z scribe dixerunt. Vale fecim⁹ tale
testimoniū p̄stare ihu. Ascēdam⁹ et p̄cipite-
m⁹ eū deorsū. z clamauerūt dicētes. o. o. z iu-
stus errauit. z p̄cipitauerūt eū z lapidib⁹ ob-
ruebāt eū dicētes. Lapidem⁹ Jacobū iustū
Qui deiecit⁹ nō solū mori nō potuit sz p̄uer-
sus et sup genua p̄cubens orabat dī. Rogo
dñe dimitte eis qz nesciūt qd̄ faciūt. Tūc vn⁹
ex ip̄is particā fullonis arripiēs valido ictu
caput ei⁹ ip̄etijt z cerebrū excussit taliq̄ mar-
tyrio migravit ad dñm. Nonā cōclusio q̄
refert Josephus q̄ p̄p̄ p̄ctm̄ mortis Jacobi
iusti factū ē excidiū hierl̄m z dispersio iudeoz
sz nō solū ob mortē Jacobi sz etiā ob mortē
dñi p̄cipue h̄ destructio facta ē fm̄ q̄ dñs d̄t
in euāgelio. Lu. xix. Nō relinquet̄ i te lapidē
sup lapidē. eo q̄ nō cogueris t̄ps visitatiois
tue. T̄ps em̄ fili⁹ vespasiani impatoris hie-
rusalē cepit z captā subuertit tēplūq̄ fundi-
tus destruxit. Et sic iudei xp̄m. xxx. denarijs

emerūt. sic z ip̄e vno denario. xxx. iudeos vē-
didit. vt narrat Joseph⁹. Nonagita septē mi-
lia iudeoz vēditi sūt z vndecies centena mi-
lia fame z gladio perierūt.

De inuētiōe sancte crucis Sermo.

Tibi absit gloria/
Am̄ nisi i cruce dñi n̄ri ihu xp̄i. Ver-
bū istud habet textualit̄ Gal. vi. Et
officiat̄ in eplā hodierna. Solēnitās ista et
festū p̄ns d̄t inuētiō scē crucis. qz br̄a Hēle-
na m̄r Cōstātini impatoris cū mltis mira-
culis iuenit crucē dñi n̄ri ihu xp̄i quā iudei
abscondēūt. De h̄ etiā erit s̄mo n̄r. Si placet
deo habebim⁹ bonas doctrias ad intellect⁹
illuminationē. vite ordinatiōz. z aīaz n̄raz cō-
solatiōez. sz s̄mo salutē s̄go maria. In p̄ntē
s̄mōe intēdo p̄tractare s̄bū p̄positū tripliciter.

Primo in p̄sona xp̄i in cruce patiētis.

Secūdo in p̄sona beate Helene crucem
requerentis.

Tertio i p̄sona cuiuslib⁹ hoīs s̄e credētis
Dep̄mo p̄tractādo s̄bū in p̄sona xp̄i i cruce
patiētis dic̄ ip̄e xp̄s. Tibi absit. s. q̄ veniam
ad gloriā resurrectiōis corp̄is nisi p̄ crucem
Inuenit̄ ei clare i sacra scriptura q̄ xp̄s mlti-
ciēs fuit in piculo mortis int̄ iudeos. z diuer-
simode fuit ei⁹ mors int̄tata. sz null⁹ ali⁹ mo-
dus moriendi placuit sibi nisi in cruce. alios
modos moriēdi vitauit fugiēdo vt alit̄. Sz
ad mortē crucis venit ḡtis ip̄emet d̄ galilea
in hierl̄m. P̄rio quidē fuit in piculo mori-
endi statū qm̄ fuit nat⁹. Tūc em̄ regebat He-
rodes alienigena. Qui fauore ip̄ator⁹ roma-
ni obtinuit regimē iudeoz q̄ audiēs natiui-
tatē regis iudeoz a regib⁹ oriētis. z locū nati-
uitatis a rabinis iudeoz voluit xp̄m occide-
re p̄p̄ qd̄ misit hoīes armoz vt occider̄ om̄s
pueros ciuitat̄ berbleē z ei⁹ attinētis. et ita
factū est. Sz angel⁹ dñi apparuit Joseph dī-
cēs q̄ fugeret in egyptū scū puero z m̄re ei⁹ z
sic euasit xp̄s. et fuit p̄pleta p̄ph̄ia Job. i. Pue-
ros p̄cusserūt gladio. z euasi ego sol⁹ Querit̄
q̄re ista mors n̄ placuit sibi. R̄sio moral. ad
instruēdū nos vt vitē m̄ mortē gladij sp̄ualis
sz excōicatiōis. Legit̄ q̄ i passiōe sol⁹ Petr⁹
portabat gladiū. Symon petr⁹ h̄ns gladiū
eduxit eū. z p̄cussit p̄tificis seruū z abscidit
auriculā ei⁹ dextrā. Jo. xvij. Rō q̄re sol⁹ san-
ctus Petr⁹ portabat gladiū. quia sol⁹ papa
vel p̄latus habet gladiū in se excōmunicatio-
nis. Iste gladi⁹ multū est timēd⁹ z cauēdus

De inuentione sancte crucis

Sicut enim gladius materialis scindendo diuidit membrum a corpore. ita gladius excoriationis diuidit et scindit hominem qui est membrum mysticum ecclesie a corpore ecclesie. in tantum quod si in ecclesia daretur mihi optio quod vellem amplius. vel perdere digitum. vel stare in excoriatione. potius vellem perdere digitum etiam manus et pedes etc. quam esse excoriatum per me. diabolus horum. etc. quod. ois. Nihil dicit formidare christi animum quam separari a corpore christi. Si enim separatus a corpore eius. non est membrum eius. et si non est membrum eius non vegetatur spiritu eius. Uide ibi pulchra. c. absit. de excoriatione. Dicatur miraculum de arbore nucum. Ecce ratio quare christus noluit mori de gladio ut nos vitemus gladium spirituale. quod ferit quando dicitur. denunciamus tale excommunicatum esse etc. Fugit ergo a facie gladii. quam ultor iniquitatum est gladius. Job. xix. Fugit homo faciem gladii quando ponit se in ratione. quia statim homo inuenit absolutionem. Nullus dicat. ita bene comedo bibo et dormio sic ante excoriationem. comedo panem etc. sed non comedit anima. quod est periculum. Secundo christus fuit in periculo moriendi precipitatus. ut recitatur Luce. iij. Christus enim natus fuit in ciuitate bethleem. et fuit nutritus in ciuitate nazareth. Ido dicitur ihesus de nazareth. Et incepit predicare et miracula facere in ciuitate capbarnatum. Tunc iudei dixerunt. Quanta audiuimus de te facta in capbarnatum. fac et hic in patria tua. Luce. iij. Respondit eis christus in ista quod non merebantur. quia non credebant in eum. imo despiciebant eum. dicens. Nonne hic est filius fabri. et illius mulieris marie. Et repleti sunt omnis ira. et surrexerunt. et eiecerunt eum extra ciuitatem. et duxerunt eum usque ad supercilium montis super quem ciuitas illa erat edificata ut precipitarent eum. Ipse vero reddidit se inuisibilem eis qui dicebant perquirendo eum. et ubi est. Ihesus autem transiens per medium illorum ibat. Luce. iij. Quare noluit sic mori. quia si voluisset per istam mortem etiam saluasset totum mundum. Ratio quare noluit sic mori ut daret nobis instructionem vitandi mortem precipitandam que fit ex peccato superbie. Quia enim demon vult aliquem precipitare in inferno. primo facit eum ascendere in supercilio montis superbie. Verbi gratia. primo de religiosus. quando enim religiosus viuere deuote in claustris. seruando regulam et constitutiones talis via plana vadit ad paradysum. sed dyabolus volens ipsum precipitare in inferno ponit in corde suo hanc imaginationem dicens. Quare tu non vadis ad studium. et forte esses magister in theologia. et post professor regis. deinde episcopus. et sic dimittit deuotionem et obseruationem etc. Et quando est aliter in supercilio montis precipitatus in in-

fernium. de quo dicit David dyabolo. Deiecisti eos dum alleuarent. ps. lxxij. Idem de simplici clerico quando habet penam beneficium. non curat de concubina. quia non posset puidere sibi et filiis. nec dat amicis. Quod dicit dyabolus. Ego faciam te ascendere. ponit in corde suo ut ponat se cum magnis dominis ut cum eis habeat beneficia etc. et quando sunt alte precipitantur a dyabolo. Deiecisti eos etc. Idem de vobis laicis quando mechanicus vel laborator viuere simpliciter de suo labore vel officio vadit recte ad paradysum per viam planam. sed dyabolus ponit se in corde suo dicens. quare tu non es in periculo et in officijs ville ut talis etc. et quando sunt tunc nihil aliud querunt quam lucrum temporale. Deiecisti eos etc. Idem de mulieribus. quando enim mulier viuere simplicitate. curat de domo de filiis. diligit virum suum et obedit ei in omnibus licitis et honestis. talis mulier recte vadit ad paradysum. sed dyabolus ponit in corde suo ut sit domina. quomodo possit supeditare virum. et quod nihil faciat nisi ipsa ordinabit. dicens. quare ego non faciam ut talis faciat. et quare non ibo ut talis sic induta etc. Quot moriuntur precipitati. Ido dicit Job in persona precipitati dyabolo. Eleuasti me et quasi super ventum ponens elisisti me valide. Scio quod morti trades me. Job. xxx. Ecce ratio quare christus noluit mori precipitatus. Tertio fuit in periculo moriendi lapidatus. ut narratur a Iohanne euangelista. viij. et c. Luce. etiam christus predicaret iudeis de sua diuinitate dicens. Amen dico vobis. Si quis sermonem meum seruauerit. scilicet legem euangelicam. mortem non videbit in eternum. Ioh. viij. Qui dixerunt iudei. Quem te ipsum facis. Numquid tu maior es patre nostro abraha. qui mortuus est. et prophete mortui sunt. et tu dices. Si quis sermonem meum etc. Respondit ihesus. Amen dico vobis. antequam abraha fieret ego sum. Tunc iudei dixerunt moriantur Tulerunt lapides ut iacerent in eum. dicit Iohannes Ihesus autem abscondit se. et exiit de templo. Quare noluit mori ista morte respondeo quod ad instructionem nostram ex peccato auaricie. Auarus enim est ut lapis durus et frigidus. nullam habens pietatem primo indigenti. De auaro dicit Job. Cor eius indurabitur quasi lapis Job. xlj. Auari ergo moriuntur lapidati. Tot lapidibus percutiuntur qui sunt modi auaricie. Primus lapis est primus modus auaricie qui dicitur rapina. Isti lapide percutiuntur domini temporales a dyabolo quando non sunt contenti de suis redditibus. quia non sufficiunt. tot sunt vanitates quas faciunt. et perquirunt modos varios etc. per suos vasallos. Secundus lapis dicitur symonia. Isti lapide percutiuntur prelati clerici et

religiosi q̄ nesciūt dare bñficia nec ministrare
sacra nisi cū pecunijs z̄ totū oportet emere

Tertius lapis d̄r usura. Antiquē soli iudei la-
pidabant isto lapide. s̄z mō z̄ xp̄iani si p̄stent
aliqd̄ alicui. statim dicūt. vos dabit̄s mihi tm̄.
usura est z̄ dānatio. q̄z p̄ p̄stare nec etiā papa
posset aliqd̄ recipe sine pctō. Q̄t lapidant̄
isto lapide. Idē si hñt aliqd̄ v̄dere ad sperā
volūt ampli⁹ p̄ expectatiōz. usura ē. Idēz si
p̄stāt sup possessiōes recipiūt fruct⁹. usura ē.
Idēz si p̄ mutuo obligāt libertatē alteri⁹ ad
cauandū vl̄ molendū in suo molēdino. Si
q̄ vis cēsualia. sit s̄a emptio z̄ s̄a v̄ditio. z̄ p̄-
ciū sit iustū. Aliē autē quoniam mō q̄s capiat
pecuniā vel aliqd̄ equalēs vltra sortē. usura
est z̄ aiaz dānatio. vt p̄z. xiiij. q. iij. putāt. imo
sola spes vsurariū facit. xiiij. q. iij. si mutuo.

Quartus lapis ē fraus male vendendo vel
male emēdo. Isto lapide lapidant̄ mercato-
res. tabernarij. hospitalarij z̄ hmōi. Qui-
tus lapis ē calūnia. Isto lapide lapidant̄ iu-
riste. aduocati. iudices. pcuratores z̄ notarij
q̄ calūniose dilatāt q̄stiones. faciūt q̄ durāt li-
tes q̄ diu sentiūt pecunias z̄c. Sextus la-
pis ē q̄ d̄r detētio Isto lapide lapidant̄ q̄ de-
tinēt sibi solidatā seruoz ancillaz decimas z̄
p̄mitias et legata defunctoz. nō cōplēdo te-
stamēta. Itē illi q̄ detinēt illud qd̄ inuenerūt.
Ecce q̄t lapides p̄icit dyabol⁹ s̄ hoies. Jō
xps noluit mori lapidat⁹. Jō d̄r scriptura. In
via ruine. s̄. auaricie nō eas et nō offendes in
lapides. nec credas te vie laboriose ne pones
aie tue scandalū. Eccl̄. xxxij. Quarto fuit i-
piculo moriēdi itorica⁹ seu potionat⁹. Jpe
em̄ venit paup in s̄ mōdo. iuxta p̄phiaz Zach.
ix. Exulta satis filia syon. iubila filia hierlm̄.
Ecce rex tu⁹ venit tibi iustus z̄ saluator. ipse
paup. Et int̄m tenuit vitā pauperē in s̄ mōdo
q̄ nō hēbat domū nec camerā post sermonē
s̄z inuitabat̄ ab aliq̄ z̄c. Iudei s̄o inimici sui
vidētes q̄ eū nō poterāt occidere nec p̄cipi-
tādo nec lapidādo voluerūt ipm̄ potionare
secrete. z̄ inuitabāt eū ad prandiū. z̄ potestis
cogitare si faciebāt sibi salsam de arsenico s̄b
limato potionādo vinū vel aliud. De s̄ pro-
phetia i p̄sona xp̄i dicit. Tu dñe demōstrasti
mihi z̄ cognoui. tu oñdisti mihi studia eozū.
cogitauerūt s̄ me cōsilia dicētes. Mittam⁹
lignū in panē ei⁹ et eradam⁹ eū de tra viuē-
riū. z̄ nomē ei⁹ nō memoret̄ ampli⁹. Hierē. xi.
S̄z xps q̄ oia sciebat nolebat comedere d̄ ci-
bo venenato. q̄re noluit mori ista morte z̄c.

Rñsio ad instruēdū nos vt vitē mortē poti-
onata ex peccato luxurie. Qui em̄ vult aliuz
portionare cōiter ponit venenū in cibo dulci
z̄ delectabili. Ita facit demon. Lib⁹ dulcis z̄
delectabilis videt̄ luxuria z̄c. s̄z ibi ē venenū
peccati qd̄ aiaz occidit. Lib⁹ ē venenat⁹. nisi
fiet int̄ virū z̄ vxorē s̄uando modū z̄c. Job.
Null⁹ poterit aliq̄s gustare qd̄ gustatum
affert mortē Job. vi. q. d. nō. Null⁹ quātūcū
q̄ esuriret vel sitiret comederet cibū quē sci-
ret venenatū eē. Jō d̄c. nūqd̄ poterit z̄c. Et
tu luxuriose comedis d̄ illo cibo quē scis ve-
nenatū veneno pcti mortalis. nisi sis infide-
lis. / Quanto fuit i piculo moriēdi p̄ crucem
seu crucifix⁹. S̄z iste mod⁹ moriēdi placuit
sibi z̄ acceptauit. Vidētes iudei q̄ nō poterāt
ipm̄ occidere p̄cipitat⁹. lapidat⁹. nec potio-
nat⁹. dixerūt. moriat̄ crucifix⁹ vel crucifica-
tus. z̄ parauerūt crucē. Et tūc xps p̄dicabat
in illa puincia. s̄. galilee z̄ sciēs q̄ iā iudei pa-
rauerūt crucē. dixit discipul̄ suis. Ecce ascē-
dim⁹ hierosolymā z̄ fili⁹ hois tradet̄ p̄ncipi-
bus sacerdotū. z̄ p̄demnabunt eū morte z̄c.
Math. xx. Ita q̄ nō violēter s̄z gratis venit
ad mortē crucis. Et data snia a Pylato. nō
appellauit nec se excusauit. s̄z d̄c Job. q̄ ba-
iulans sibi crucē exiuit in eū q̄ d̄r caluarie lo-
cus. Job. xix. Quare iste mod⁹ moriēdi pre-
alijs placuit sibi. Rñdeo. iā scitis q̄ totū ma-
lū tam aiaz vt pctm̄ ignorātie. inclinātiōnes
male. q̄ etiā corpoz vt infirmitates. dolores
labores et finalit̄ mors. totū s̄ venit ex pctō
ade z̄ eue. quare pctm̄ venit ex receptiōe illi⁹
fruct⁹ vitē. Christ⁹ q̄ venit ad reparandū
oia mala tam aiaz q̄ corpoz. Jpe em̄ est ille
fruct⁹ de q̄ d̄r s̄gini Marie. Bñdicit⁹ fruct⁹
v̄tris tui. reuersus est fruct⁹ ad arborē. q̄re
dicūt historie grecorū antiq̄ q̄ arbor crucis
erat de illo met ligno de q̄ adā recepit fructū
Jō q̄n xps fuit in arborē crucis tūc fructus
fuit in arborē restituit⁹. et repauit oia mala q̄
ex pctō ade fuerāt secuta seruādo ordinē. q̄a
sic mala aie venerūt p̄mo. deinde mala cor-
poris. Sic xps repando p̄rio recupauit ma-
la aiaz dādo remedia p̄ baptismū ex q̄ remit-
tunt̄ oia pctā. z̄ repauit sciam denūciādo no-
bis gl̄iā paradisi. Quā aut̄ redibit cito z̄ bñ cito
ad iudiciū generale z̄ tūc repabit mala cor-
porū. q̄z tūc resurgem⁹ impassibiles z̄ imorta-
les z̄c. Ecce rōem q̄re voluit mori i cruce. Et
de s̄ habet̄ figura Flume. xxi. de serpēte eneo
suspecto i patibulo qd̄ totū figura fuit passio-

220

Interpretatio

nis xpi ex q̄ nos sum⁹ saluati. Ergo dicit in euāgelio. Sic moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari optet filiū hoīs. s. in cruce vt oīs q̄ credit in ip̄m nō peat s; habeat vi rā eternā. Joh. iij. Jō dixit ap̄lus. Vbi ab sit gl̄iari nisi in cruce dñi n̄ri ihu xpi in q̄ est sal⁹ vita z resurrectio. Quātū ad secundū h̄ verbū p̄tractabit̄ in p̄sona de scā Helena crucē req̄rētis. Hā post xpi passionē resurre ctionē z ascēsiōnē sancta crux faciebat in fini ta mirac̄la. ex q̄b; mlti p̄uertebāt ad fidē xpi D dixerunt iudei. Ista crux destrueret nos. tō abscōdat̄ ne a xp̄ianis inueniat̄. et foderūt in mōte caluarie q̄si. xx. passus sub terra z ibi abscōderūt sanctā crucē. vbi fuit abscōdita p̄annos. cc. et vltra. quousq; illa scā mulier Helena m̄r Cōstāntini impatoris ip̄am inue nit. q̄ nouit̄ fuit ad fidē p̄uersa ex mult̄ mira culis sibi factis. p̄pter qd̄ illa sancta m̄lier ve nit hierl̄m ad inq̄rendū crucē xpi. q̄ oēs iude os sapientes corā se vocauit. Cū aut̄ regina inq̄rogasset de cruce z de loco vbi fuerat do min⁹ crucifix⁹. z illi nullaten⁹ indicare vellēt iussit oēs igne cremari. Ac illi timētes tradi derūt iudā dicētes. Dic oia q̄ queris indica bit tibi. Iste em̄ totū scit. Ad quē regina ait. Per crucifixū fame te pimā nisi mibi dixer̄s veritatē. Ip̄m igit̄ in puteū siccū iussit p̄ict. z ibidē molestia famis cruciari. Cū ḡ die se ptima inde extrax̄t z ad locū vbi scāta crux erat venisset z orasset. loc⁹ subito cōmouet̄ z sum⁹ aromātū miri odoris sentit̄. Ita vt mi raret̄ iudas. z diceret manib; iūctis. In ve ritate t̄pe tu es saluator mūdi. Et p̄cingēs se virilit̄ icēpit fodere. et. xx. passus fodit̄ tres cruces abscōditas repit̄. Cum aut̄ crucē ab alijs discernere nescirēt. posuerūt eas ī me dio ciuitatis z cū circa horā nonā qdā inue nis mortu⁹ deferret̄. iudas feretrū tenuit et p̄mā z secūdā crucē sup corpus defuncti po suit. s; nequaq; ille surrexit. apponēs aut̄ ter tiā. defunct⁹ redijt̄ ad vitā. Et multa alia mi racula circa infirmos fuerunt ibidem facta. Dyabol⁹ aut̄ ī aere vociferādo clamabat di. D iuda qd̄ fecisti. Iude meo s̄ria opat⁹ es. Hā ille me suadēte fecit p̄ditioēz. z tu me re nuēte crucē xpi inuenisti. Per illū multoz lu crat⁹ sū aīas. p̄ te videoz p̄dere iam lucratas Per illū regnabā in p̄lo. p̄ te iā expelloz a re gno. R̄ndit iudas. X̄ps te dānet in abyssum ignis eterni. Et baptisat⁹ ē. Et mlti iudeoz visis tot miraculis p̄uersi sunt z baptisati in

gloriā dei. De ista inuētiōe fit hodie festū. et potuit tūc dicere brā Helena. Vbi aut̄ ab sit gl̄iari nisi ī cruce dñi n̄ri ihu xpi. Dicit̄ h̄ quāta fuerit virt⁹ crucis ad curandū om̄s infirmitates. z hodierna die est. nisi obstat q̄ sanitas corp̄is cēt aīe nociua. qz de⁹ nō ē oc casio pcti. Vult⁹ est meli⁹ p̄ aīa q̄ sint infir mi q̄ si essent sani. Hō ḡ recurrat̄ ad demo nes vt̄ ad p̄iuratores. s; ponat̄ sup infirmi tatē emplastrū cruc̄ xpi cū noīe ihu cū calo re deuotiōis z suauitat̄. tāta est virt⁹ crucis xpi q̄ habebis sanitatē. Jō cantat̄ mō. Sal ue crux sancta. salue mōi gl̄ia. vera spes n̄ra. vera serēs gaudia. signū salut̄. sal⁹ ī piculis. Virt⁹ crucis etiā apud infideles maxie per oīa cōprobat̄. Hā refert̄ Greg⁹. in li. iij. dyalo goz. q̄ quadā die. quidā iude⁹ romā veniēs. z declinata cēt iā dies z vbi remanere posset mīme repisset. in quodā tēplo idolorū ad dor miēdū se p̄tulit. Qui ip̄i loci sacrilegiū p̄ti mescēs. q̄uis fidē xpi nō h̄ret. cū signo cruc̄ se munire curauit. Nocte at̄ media euigilās vidit malignoz spiritū multitudinē et sa thanā sedentē. z oēs ei assistētes. Et veniēs vn⁹ de malignis spiritib; adorauit euz. Cū ille. Vñ venis. Et ille. In tali puīcia fui et bella plurima cōcitauī. Nota h̄n in legenda vsq; ibi. Vas vacuū s; signatū. Ad hāc vocē illa malignoz turba dispuit. Jude⁹ autē ad ep̄m venit. z ei oīa p̄ ordinē enarrauit. z bap tismū suscepit. Quātū ad tertiū. s̄bū p̄posi tū p̄tractabit̄ ī p̄sona cuiuslib; hoīs s̄e cre dētis. Hā gl̄iā quā nos speram⁹ ī celo bēn⁹ p̄ xpi crucē. qz in illa passus ē. iō null⁹ añ xpi passionē intrauit celū. s; ibat vel ad infernū vel ad locū purgādoz vel ad locū punloz si ue lymbū vel sinū p̄factorū q̄ d̄r sin⁹ abrahe. Dicit̄ quō infern⁹ ē in corde t̄re vbi sunt do mūcule vt̄ ī corde pomi. In sinu ḡ abrahe ibāt aīe sc̄toz. p̄ma fuit Abel zc. z ibi expectabāt xpm q̄ extraxit eos inde qñ surrexit a mortu is. De h̄ p̄p̄ha Zach. ix. Tu q̄z ī sanguie testa mēti tui eduxisti vinctos d̄ lacu in q̄ nō erat aq̄. Nō aut̄ ex quo xp̄ian⁹ sit credēs in xpm z est ei obediēs qñ mort̄ iā inuenit portā pa radisi aptā in p̄tute crucis. Crux xpi clauis est paradisi dicit̄ Raban⁹. s; requirit̄ creden tia z obediētia. z sic vadim⁹ ad gl̄iam paradisi. quā p̄ crucē habem⁹. Jō dicimus mō. Nos aut̄ gloriari oportet in cruce dñi n̄ri ihu xpi. in quo est salus vita z resurrectio n̄ra. p̄ quē saluati z liberati sumus.

Sermo

De sancta cruce iterū sermo.

Evacuatum est scan-
 dalū crucis. ad Gal. v. Hic decla-
 ret qd est scādaluū vulgarit. Scan-
 dalū em̄ est vocabulū grecū. z in lingua nra
 vulgari idē est qd īpingere v'l ledere v'l cade-
 re. verbi gr̄a. qn̄ aliq̄s vadit p suā viā z nō au-
 sando se īpingit in lapide vel alio ligno. h̄ d̄z
 scādaluū. Un̄ dīc̄ beat⁹ Tho. sc̄da sc̄dc. q. xliij.
 ar. j. qd scādaluū est dictū vel factū p̄bēs alteri
 occasiōez ruine. Et h̄ ibidē pulchre declarat
 p similitudinē obicis. vide ibidē. Idē spūalr̄
 qn̄ aliq̄s incepit bonā vitā vel i religioē vel i
 militia vel i statu clericali vel i statu seculari.
 caute ne īpingatis p familiaritates vel al̄s.
 q̄t hoies q̄t ml̄eres q̄t viduezc. vadūt deuo-
 te ad paradīsum p viā bone vite. s̄ post modū
 cū īpingūt z frāgūt sibi collū peccādo mor-
 talit. Jō dīc̄ sc̄ptura. In via ruine. i. piculo-
 sa in occasiōe peccādi. nō eas. z nō offendes i
 lapides. nec credas te vie laboriose ne ponas
 aie tue scādaluū. Ec̄ci. xxxij. *Ad p̄positū.*
 In sacra scriptura inuenit̄ triplex scādaluū
 siue occasio peccandi s̄ crucē xp̄i. Primū est
 discipuloz adherentiū. z h̄ veniebat ex igno-
 rantia. Secūdū est hoim delinquētū. z hoc
 veniebat ex malicia. Tertiū est psonaz non
 credētū z h̄ veit ex cordis duricia. S̄ qdli-
 bz istoz fuit euacuātū. Primū fuit euacuātū
 per xp̄i gl̄iosam resurrectionē. Secūdū fuit
 euacuātū p celi luminosam ap̄itionē. Tertiū
 p crucis xp̄i miraculosā inuētiōē. Jō dicit
 thema. Euacuātū ē scādaluū crucis p̄mū se-
 cūdū z tertiū. *Dico p̄mo qd p̄mū scādaluū*
seu occasio cadēdi in pctm̄ ē discipuloz ad-
herentiū. s. ap̄loz z alioz. z h̄ veniebat ex igno-
rātia. An̄ xp̄i passionē z resurrectionē om̄es
discipuli valde scandalisabant de cruce xp̄i
intm̄ qd nō possent patiēt̄ audire nec credere
q̄ xp̄s obiret in cruce. Un̄ cum sel xp̄s dice-
ret eis qd oportebat eū ire hierl̄m z ibi multa
pati a seniozibz z scribis z p̄ncipibz sacerdo-
tū. z occidi in cruce. z tertia die resurgere. qn̄
discipuli audierūt talia scādalisati sūt. intm̄
q̄ Petr⁹ assumēs ihm̄ cepit increpare eū di-
Abstia te dñe nō erit tibi h̄. Qui p̄uersus di-
xit Petro. Uade post me sathana. scādaluū
mibi es. q̄a nō sapis ea q̄ dei sūt. s̄ ea q̄ hoim
Math. xvj. Hora. Uade post me sathana. i.
aduersari⁹. scādaluū mibi es. qz nō sapis ea.
supple. p̄silia q̄ dei sūt. sed ea q̄ hoim. Pro

hui⁹ declaratiōe nota similitudinē qn̄ aliq̄ ciuitas
 ab inimicis obsessa em̄ rex ē potētissim⁹
 ab hoibz ciuitatis dat p̄siliū regi vt p potētā
 z violentiā liberaret ciuitatē. dicēdo. ex quo
 vos dñe estis potēs liberate ciuitatē z gentē
 vestrā p potētā. ecce p̄siliū hoim. s̄ p̄siliū dī
 est ad oppositū. Hā s̄ xp̄s ver⁹ rex et messias
 esset sūme potens ad liberandū ciuitatē ge-
 neris hūani p potētā z violentiā. tñ noluit s̄
 p hūilitatē z patiaz z iusticiā satisfaciēdo p̄i
 voluit libare z ip̄az redimere. Istud ē p̄siliū
 dei. De h̄ p̄ph̄ia. Nō em̄ cogitatiōes mee co-
 gitatiōes v̄ie. neqz vie mee vie v̄ie. dīc̄ dñs.
 Quia sic exaltant̄ celi a terra. sic exaltate sūt
 vie mee a v̄ijs v̄ijs. z cogitatiōes mee a cogi-
 tatiōibz v̄ijs. Isa. lv. qz ḡ petr⁹ z alij apli ne-
 sciebāt p̄siliū dei s̄ hoim. iō errabāt p̄ter qd
 dixit xp̄s Petro. Nescit̄ ea q̄ dei sūt. Ideo
 scādaluū ap̄loz veniebat ex ignorātia. Jō
 dixit eis xp̄s i nocte passiois. Des vos scan-
 dalū patiēmi in me i ista nocte. Math. xxvj.
 Et h̄ qz om̄s fugerūt qn̄ iuxta p̄siliū dei xp̄s
 p̄misit se capi z ligari zc. z p hūilitatē patien-
 tiam z iusticiā voluit mōim liberare. Jō qn̄
 discipuli videbāt crucē maledicebāt eā dicē-
 do. o maledicta crux. S̄ h̄ scādaluū fuit eua-
 cuātū p gl̄iosam xp̄i resurrectionē. qn̄ xp̄s ap-
 paruit eis. z aperuit illis sensum vt intelli-
 gent sc̄pturas. Lu. vlt. Et intellexerūt fruct⁹
 pueniētes ex cruce. Prim⁹ qz xp̄s ex passio-
 ne crucis assecut⁹ est gl̄iā corpis. s. impassibi-
 litatē claritatē. agilitatē. z subtilitatē. Se-
 cūdus fructus de liberatiōe sanctorū patrū
 de inferno. qd̄ intelligētes apli tūc bñdice-
 bāt deo. Terti⁹ fruct⁹ de vniuersali redē-
 p̄tiōe qz soluit pctiū supabūdans p oibz. ml̄ti
 nolūt exire captiuitatē. culpa est eoz z nō do-
 mini q̄ soluit. Quart⁹ fruct⁹ ē. qz ex passioē
 xp̄i i cruce porta paradisi fuit apta oibz credēt̄
 bus q̄ ante fuerat clausa oibz generalit̄ vltra
 q̄ngz milia ānos. Postq̄s aut̄ apli intellexē
 h̄ clare sicut in die veneris sancta et sabbato
 scādalisati maledicebāt crucē in mōte calua-
 rie fixā. s̄ in die resurrectionis illuminati suppli-
 citer eā adorabāt dicētes. Quā crucē adora-
 mus dñe. tuā gl̄iosam recolim⁹ passionem.
 Nota h̄ moralit̄ de adoratiōe z bñdictiōe
 crucis.) Secūdū scādaluū crucis fuit hoim
 delinquētū. z h̄ veniebat ex malicia. Ant̄ q̄
 t̄ em̄ crux erat suppliciū et patibulū malefac-
 tozū sicut mō furca. vñ nimirū si malefacto-
 res scādalisabant̄ maledicēdo crucē. sic mō

latrones. homicide. et peditores maledicunt
furcā et q̄ eā fecerūt ex malicia q̄ p̄seuerāt in
pctis suis et timēt suspendi. Ita erat tunc de
cruce q̄n eā videbāt. Boni autē nō timebant
h̄ scandalū. Iō dauid. Pax multa diligētibz
legē tuā. et nō est illis scādalu. ps. cxvij. S̄
h̄ scandalū fuit euacuātū per celi luminosam
apitionē. Post xp̄i passiōē p. ccc. annos in
roma erat quidā impator. s. Cōstantin⁹ ante
p̄uersionē em̄ erat infidel⁹ et idolatra. tūc t̄pis
p̄sida rebellauit h̄ romanū imperiū. et p̄gre/
gata ē iuxta danubiū flumiū mltitudo innu/
merabilis barbaroz volētes flumiū trāsire et
oēs regiōes vsq; ad occidētem suo dominio
subiugare. Quō vt Cōstantin⁹ impator cōpe/
rit. castra mouit et h̄ danubiū se cū suo exerci/
tu collocauit. Barbaroz autē crescēte multi/
tudine et iā flumiū trāsēūte Cōstantin⁹ nimio
terrore cōcutit. qz nō poterat fugere. nec bñ
i tāta mltitudine p̄liare. Sequēti igif nocte
ab angelo excitat⁹ et vt sursum respiciat admo/
net. Qui in celū aspiciēs vidit signū crucis
ex clarissimo lumie. et hūc titulū lris aureis
scriptū. In h̄ signo uincēs. Qui celesti visio/
ne p̄fortat⁹. similitudinē crucis fecit. et ip̄am añ
suli exercitū ferri iussit. irruensq; in hostes.
ip̄os in fugā vertit. et multitudinē maximā
interfecit. Tūc Cōstantin⁹ oēs tēploz ponti/
fices cōuocauit. et cui⁹ h̄ signū esset diligēt⁹
req̄siuit. Quibz se nescire dicētibz. quidā xp̄i/
ani aduenerūt. et ei scē crucis mysteriū et fidē
trinitatis plen⁹ enarrarūt. Vidēs ḡ impa/
tor q̄ p̄tute scē crucis talem habuit victoriā.
dixit. q̄ tā mirabile signū nō debebat eē sup/
pliciū malefactorz. Tūc fecit legē p̄ totū mū/
dū q̄ signū crucis nō esset supplicium s; refu/
giū delinquētū. Propt̄ h̄ de cetero crux xp̄i
fuit dilecta a deliq̄ntibz et malefactoribz et ho/
norata. et mādauit fieri furcas ad supplicium
malefactorz. Ecce quō fuit euacuātū secūdū
scandalū crucis. et de cetero si malefactores
poterāt fugere ad tēplū dei et tenere se ad cru/
cē liberabāt. Iō aug⁹. Crux q̄ erat supplicium
latronū iā trāsijt ad frontes impatorz. Ho.
hic moralit̄ de p̄fidētia n̄ra i infirmitatibz et
p̄tra picula i cruce ponēda. qz si impatori in/
fidelī victoriā cōtulit. q̄nto magis xp̄ianis si
habem⁹ in deo deuotionē salutē impetrabit
Quōd signare iuxta p̄phiaz Lañ. viij. Sub
arboze malo suscitauit te. Ibi corrupta ē ma/
ter tua. Ibi violata est genitrix tua. Pone
me vt signaculū sup cor tuū. vt signaculum

sup brachiū tuū. Et loquit eccleie xp̄iane. q̄ ē
filia synagoge. qz et discipuli xp̄i q̄ eccleia p̄mi/
tiuā inceperūt filij erāt synagoge. Iō deus
p̄ os salomonis dic̄ eccleie. Sub arboze ma/
li. s. crucis. q̄ fecit vnū pomū albū et rubicū/
dū. s. xp̄m. suscitauit te. s. eccleia xp̄ianā. q̄a tūc
incepit. Ibi. s. in xp̄i passiōe corrupta est mat/
ter tua. s. synagoga. crucifigēdo messiā. Iō tu
pone me vt signaculū sup cor tuū. vt signacu/
lū sup brachiū tuū. Q̄ndit modū signādi ec/
clesie xp̄iane. s; aliq̄ faciūt oppositū signātes
se sup ventrē. faciētes crucē beati Petri que
neminē saluat. Fac sup brachiū. s. de scapu/
la ad scapulā isto mō. Si cū deuotiōe faciēs
cruce ip̄a liberabit vos ab oibz piculis. Iō
dic̄ eccleia. Salue crux sc̄ta. salue mūdi gl̄ia.

Tertiū scandalū est p̄sonaz nō credentiū 57
Et istud venit ex cordis duricia. Incredulū
em̄ vt iudei agarent et pagani scādalisant au/
diētes q̄ de⁹ fuit i cruce insp̄sus. cū tñ iudei
habeāt clare i suis libris et p̄phetijs q̄ messi/
as debebat i cruce pati. vt p̄ in ps. Hely he/
ly. i. deus de⁹ me⁹ respice. In q̄ dauid. plix
loquit de xp̄i passiōe. Itē Isa. liij. Dñe quis
credidit auditui n̄ro. et brachiū dñi cui reue/
latū est. Et ascēdet sic virgultū corā eo. et sic
radix de tra sitiētī. Nō ē sp̄s ei neq; decor et
q̄ sequit̄. Et loquit de messia et de passiōe zc.
Nec de alijs pōt exponi nisi de eo. fm q̄ etiā
iudei de eo exponūt. Itē moyses de captiui/
tate iudeoz dixit. Et erit vita tua q̄ si pendēs
añ te. Timebis nocte et die. et non credes vite
tue. s. messie. Iudei ḡ nō possūt se excusare ex
igr̄atia s; ex duricia. dicēdo. Dēs p̄ntes n̄ri
mortui sunt iudei zc. Nec agarenti poterūt se
excusare ex ignor̄tia. qz machomet⁹ dic̄ i al/
chorano q̄ credāt euāgelij xp̄i. q̄ dicūt xp̄m
crucifixū fuisse in q̄stū hō s; allegant duriciā
dicēdo. ducam ad mortē patrē meū. De isto
scādalo dic̄ ap̄tus. Hos p̄dicam⁹ xp̄m cruci/
fixū. iudeis q̄dē. supple est scandalū. gentibz.
aut̄ stulticia. Loz. j. zc. s; h̄ scandalū euacua/
tum est a multis iudeis qui tūc erāt i hierl̄m
p̄ miraculosā crucis inuētiōez. Dicat de in/
uentiōe miraculosa scē crucis p̄ sanctā He/
lenā impatricē Cōstantini impatoris matrē
q̄ venit hierl̄m ad q̄rendū crucē dñi. Intel/
ligētes iudei q̄ p̄pter h̄ venerat. tenuerūt p̄si/
lium. determinando ne aliq̄d sibi diceret de
hac materia. Que vocauit om̄s sapiētes zc.
Nota de historia. sic em̄ euacuātū est scanda/
lū crucis. dimissa duricia. visis tot miracul

Sermo

Et in das q̄ crucē inuenit baptisat. z Quiri-
acus appellat. z hierosolymis defuncto ep̄o.
ibidē in ep̄m ordinat. Deinde p̄ xp̄o marty-
r effect⁹ est a iuliano apostata. Cōuersi autē ad
fidē xp̄i cantabāt dicētes. Nos autē gl̄iari oz
in cruce dñi n̄ri ihu xp̄i. in q̄ est sal⁹ vita z re-
surrectio n̄ra. p̄ quē saluari z liberati sumus.

Moralit̄ dicat h̄ de medicina crucis adhi-
bēda p̄ infirmitates dicēdo ih̄s cū signo cru-
cis. Uñ dic̄ Greg⁹. Si nosse desideras cru-
cis virtutē. crux est infirmoz virtus. egrotā
tium medicina.

De corona domini.

Corona de spinis
iposuerūt capiti ei⁹ Joh. xix. Sic
sancta m̄r eccl̄ia heri fecit festū et
solēnitatē de sc̄ta cruce dñi n̄ri ihu xp̄i. eo qz
ī ea fuit pass⁹. ita hodie ordo n̄r frat̄z p̄dica-
toz facit vbiqz p̄ totū mūdū festū de corona
dñi. de q̄ fuit coronat⁹ ī sua passiōe ī die vene-
ris sc̄ta. Et de ista materia erit etiā sermo n̄r.
Salutes etiā h̄go maria zc̄. Pro introducti-
one materie p̄dicāde sciēdū q̄ int̄ alias ma-
gnas reuelatiōes q̄s xp̄s fecit bt̄o Johi euā-
geliste in apoc̄. fuit vna valde clara de mate-
ria hodierna. de q̄ ip̄e dic̄. Vidi celū aptū. et
ecce equ⁹ albu⁹ z q̄ sedebat sup eū vocabat̄ fi-
delis z verax. z cū iusticia iudicat z pugnat.
Oculi autē ei⁹ sic flama ignis. z ī capite ei⁹ dya-
demata ml̄ta. Apoc̄. xix. Dies sūt sex clausule
z bñ notāde. Prima ibi. vidi celū aptū. Ista
aptura s̄gt̄ incarnatiōz xp̄i. qñ de celo voluit
venire ī vtero p̄ginali. Tūc em̄ d̄r celū fuisse
aptū. sic qñ aliq̄s dñs dat aliq̄d donū d̄r h̄re
bursam aptā. Ita etiā d̄r de illo maris dono
filij dei quē de⁹ p̄r donauit p̄ n̄ra redēptione
qñ misit ip̄m ī hūc mūdū. Jō d̄r celū fuisse
aptū. Sec̄da ibi. Et ecce equ⁹ albu⁹. Ecce h̄ cō-
uersatio xp̄i. Equ⁹ albu⁹ fuit ei⁹ gloriosissimū
corp⁹. qz sic regit̄ a milite freno z calcaribus
amoris z timoris eq̄tans sup sellā. Sic cor-
pus xp̄i fuit a sp̄sctō gubernatū freno t̄pan-
tie z calcarib⁹ amoris z timoris filialis v̄l re-
uerēcialis. sedēs ī sella p̄ginitatis vel purita-
tis. Talis em̄ decebat vt esset nob̄ pōtifer s̄c̄
ctus innocēs. impollut⁹. segregat⁹ a pctōri-
bus. ad Heb. vij. Tertia ibi. z vocabat̄ fidelē
z verax. In doctrina euāgelice p̄dicatōnis.
Fidelis. s. ad cōplendū oēs p̄missiōes factas
ī veteri testamēto. Verax. qz doctrina euāge-
ca quā p̄dicauit. purā z verā et certā cōtinet

veritatē. Quarta ibi. z cū iusticia iudicat et
pu. et h̄ in hūani generis redēptiōe. qñ vo-
luit facere sine violētia z potētia. s̄z cū hūili-
tate patia z iusticia satisfecit p̄ri. pugnādo p̄
nob̄ in die veneris. Quinta ibi. Oculi autē eius
sic flama ignis. s. in ei⁹ gl̄iosa resurrectiōe. Rō
qz sic flama. deitas. aia. et corp⁹ s̄l̄ ascēderūt
gl̄iose resurgēdo. Sexta ibi. z ī capite ei⁹ dia-
demata multa. Ego q̄siui amore v̄ri ī sacra-
sc̄ptura. xp̄s q̄t coronas habuit. Et inuenio
q̄ ad similitudinē pape v̄l impatoris habuit
tres coronas.

Prima fuit de sapia diuinali.

Secūda fuit de p̄nia corpali.

Tertia fuit de p̄sidentia generali.

De sc̄da at̄ loq̄t̄ thema. Corona d̄ spinis zc̄.
Et d̄ ista sit solēnitatis hodierna. Dico p̄rio
q̄ rex n̄r ih̄s xp̄s fuit coronat⁹ ī h̄ mūdō de
corona d̄ sapia diuinali. Pro cui⁹ declaratiōe
sciēdū q̄ sapia recte d̄r corona triplici rōne.

Pr̄ia qz corona ī capite portat̄. qui aliū de
portaret non diceret̄ coronat⁹. Sic sapia ad
instar corone ī capite residet. Jō d̄r vulgarit̄
de p̄sona sapiente. Q̄ quō h̄z bonū caput vel
bonā testam. De ista d̄r. corona aurea sup ca-
put ei⁹ exp̄ssa signo sanctitat̄. Eccl̄. xlv. Ho-
exp̄ssa signo sanctitat̄. Aliq̄ h̄nt coronā sapi-
entie ī capite. qz sūt apti ī aliqua facultate v̄l
theologie v̄l iuris zc̄. ad legendū. disputādū.
p̄dicandū. s̄z nō est exp̄ssa signo sanctitat̄ s̄z
vanitat̄. qz sc̄cia z eoz vita nō p̄cordat cum
diuina sapia. s̄z qñ vita p̄cordat cum sapia tūc
corona sapie ē exp̄ssa signo sc̄titat̄. qz h̄nt ma-
gnā sc̄ciaz z deuotiōz z bonā sc̄ciaz. Sc̄da
rō est. qz corona caret termis. s. finez p̄ncipio
Jō d̄r dyadema q̄si duo demēs. finē. s. z p̄nci-
piū. Habet em̄ figurā circularē z nō q̄dran-
gularē. Ita sapia diuina caret fine et p̄ncipio
vt de⁹. Sic em̄ ī figura circulari finis vn̄t̄
p̄ncipio. ita p̄sona sapiēs q̄cqd̄ facit. facit ad
laudē dei z nō ad vanā gl̄iā seu lucrū. vel p̄t̄
honores seu dignitates mūdanas acq̄rēdo
Sec̄ de multis q̄ h̄nt sc̄ciaz s̄z nō diuinā. qz fi-
nis eoz nō vn̄t̄ p̄ncipio. s. deo. Verbi gr̄a.
Multi sūt sapiētes ī legib⁹ q̄ laborauerūt ī
studio. p̄ncipiū ē a deo. qz oīs sapia a deo est.
s̄z videam⁹ d̄ fine v̄tz sit ad deū v̄l mōm. Si
em̄ finis eoz ē mūdān⁹ z nō diuin⁹. p̄ncipiū
est a deo. finis s̄o nō. Si em̄ h̄o īntrogaret
studētes dicēdo. q̄re studēs. q̄ est īntētio tua
oēs r̄nderēt. vt postq̄z fuero baccalarius vel
doctor vadā ad patriā et ducam vxorē. ero

De spinea corona domini

aduocat⁹ ⁊ congregabo ⁊c. Ecce q̄lis finis. cū
tū finis debeat esse. dicēdo. ego studeo vt fm
deū ⁊ iura regā p̄mo p̄sonā meā. deinde cōi-
tate ⁊c. Idē de canonistis. qz cū p̄ dignitati-
bus obtinēdis p̄ncipiū est a deo ⁊ finis non
p̄cordat. S; si dicerēt. De⁹ dedit canones ⁊
leges vt ecclia ⁊ mūd⁹ eis gubernet. Jō vo-
lo studere vt sciā me regere ⁊ ecclia dei. talis
finis ē bon⁹. si post dat⁹ vob bñficiū vl digni-
tas. bñ venerit. Idē de theologis. Dō solū
paupes curāt de theologia. cui⁹ p̄ncipiū ē a
deo. s; finis multoz ē ad mūdū. s. vt videant
laudent. vt babeant p̄fessiōes familiaritates
cameras vl ep̄atū ⁊c. talis finis nō vnif p̄n-
cipio. sed theolog⁹ d; studere vt coḡscat deū
⁊ eū cognoscendo diligit ⁊ faciat ip̄m alios
cognoscere ⁊ amare. p̄dicādo vl legēdo. ⁊ sic
lucrat coronā glie quā multi pdūt. qz eoz fi-
nis est solū ad illa mūdada et trāsitoria. Un̄
Jacob⁹ ap̄lus dicebat. Non est ista sapia de
fursum descēdēs a p̄te luminū. i. diuina. s; ter-
rena. aialis. dyabolica. Jac. iij. **Tertiarō**
qz corona q̄bnsdā florib⁹ eminet fulget ⁊ or-
nat. s. q̄ttuor. sec⁹ de garlāda seu crinali. qd̄ ē
simplex. Ista corona sapie eminet quattuor
floribus. ante et retro. a dextris ⁊ a sinistris.
Flos qui añ eminet est cognitio dei. qui est
creator ⁊ gubernator omniū creaturaz. sim-
plexi essentia. ⁊ trin⁹ i p̄sonis. p̄miator bono-
rū. ⁊ punitor maloz. Flos retro est cognitio
creaturaz. quō sunt in triplici gradu. qdam
sunt pure sp̄iales. vt angeli ⁊ aie. quedā pu-
re corpales. vt elemēta ⁊ iumēta. quedā spi-
rituales ⁊ corpales vt hoies. Flos a dextris
ē cognitio bonoz opez que facere tenemur
⁊ glie sperande. Flos a sinistris est cognitio
pctōz. vt caueant. ⁊ penaz inferni vt vitent.
Ecce triplex rō q̄re sapia diuina d; corona.
Jō salomon loquēs de sapia diuina dic. Sa-
piētia dabit capiti tuo augmēta grāz. ⁊ coro-
na inclita preget te. Prouerb. iij. Dico qz de
ista corona q̄ est sapia diuina x̄ps fuit coro-
nat⁹. Hec corona fuit posita x̄po homī in die
incarnatiōis qñ virgo Maria dixit angelo.
Ecce ancilla dñi ⁊c. Dicūt theologi qz in in-
stanti cōceptiōis aia x̄pi habuit tantā sapiāz
quātā habet nūc in celo. Habuit em̄ hec co-
rona x̄pi q̄ttuor flores eminetes. Ante qz ha-
buit sapiam de deo. cognitionē de trinitate.
⁊c. cū tū corp⁹ eius gloriosissimū non esset ita
magnū vt formica. ⁊ iā illa aia videbat essen-
tiā diuinā clare. ⁊ trinitatē p̄sonaz ⁊c. Retro

qz in instāti sue p̄ceptiōis habuit cognitionē
oim creaturaz ⁊ p̄rietatū earū. stellaz. volu-
crū. pisciū. aialū. metalloz. gemmaz et oim
factorz ⁊ fiendorz ⁊ factibiliū de die iudicij. ⁊
de oib⁹ cogitatiōib⁹ cordiū hūanoz. A dex-
tris qz habuit cognitioz oim angeloz ⁊ oim
p̄destinatorz. De⁹ p̄z oñdit sibi libz p̄destina-
tiōis diuie in q̄ vidit oēs saluādos p̄ eū. A si-
nistris qz habuit cognitionē de inferno. de
oib⁹ penis. ⁊ de oib⁹ dānandis. ⁊ causas ⁊ ra-
tiōes eoz dānatōis. q̄t impatores q̄t reges
⁊c. essent in mūdo. et de illis tot dānarent ex
iniusticia. Itē quot p̄lati ⁊ tot dānarent ex
symonia. q̄t religiosi ex inobediētia. q̄t clerici
ex luxuria. q̄t d̄ m̄rimonio ex mala vita. q̄t vi-
due. q̄t moniales. q̄t puelle. oia coguit subito
De ista corona auctas. Egredimī filie syon
⁊ videte regē salomonē in dyademate q̄ coro-
nauit illū m̄ sua in die despōsatiōis illi⁹ ⁊ in
die leticie cordis ei⁹. Lañ. iij. Ho. Egredimī
filie syon. i. aie deuote ⁊ p̄teplatiue. ⁊ videte
regē salomonē. i. x̄pm. Regula est ⁊ vera do-
ctorū theologoz xp̄ianoz ⁊ etiā iudeoz. vt
vbi in isto libro d; salomō sp̄sus vel dilect⁹
⁊ sūia intelligit x̄ps. ⁊ vbi ponit sp̄sa vl co-
lūba intelligit ⁊ exponit de ecclia vel de vir-
gine maria seu de aia deuota. Hec est exposi-
tio fm nos. sed iudei exponūt de synagoga.
In dyademate q̄ coronauit eū m̄ sua. Ho.
iudee. ḡ de⁹ habz matrē. ḡ concept⁹ ⁊ nat⁹ de
muliere. ḡ nat⁹ hō. est argumētū ⁊ insolubi-
le. Synagoga aut̄ nō genuit nec cōcepit nec
pep̄t eū. S; q̄re d; q̄ coronauit eū m̄ sua. ⁊
nō de patre. qz x̄ps in q̄tū hō nō habet patrē
hoiem. s; solū matrē h̄ginē. Sic in q̄tū deus
h; patrē sine m̄re. Flota. in die despōsatiōis.
Sic in die despōsatiōis vir et vxor fiūt vna
caro. Erūt duo in carne vna. ita q̄ iā nō sūt
duo s; vna caro. Mat. xix. Ita vnio hūani-
tatis ⁊ diuinitatis in x̄po nō sunt due p̄sone
s; vna. Jō incarnatio illa d; despōsatio. Et
in die leticie cordis ei⁹. s. h̄ginis marie. qz illd̄
fuit p̄mū gaudiū et leticia cordis ei⁹. Q̄le
gaudiū fuit h̄gini marie qñ sciuit se esse ma-
trē dei. reginā celi ⁊c. De p̄ma corona h̄ suffi-
ciant. Dico scdo qz fuit coronat⁹ in h̄mū-
do de corona de p̄nia corporal. de q̄ loquit
thema. Coronā de spinis imposuerūt capi-
ti ei⁹. J̄pe em̄ p̄dicabat ⁊ affirmabat se eē re-
gem messiā p̄missum in lege. p̄ter h̄ dixerūt
iudei ⁊ milites pylati. Si rex est. ergo coro-
net. Tūc milites plectētes coronā de spinis

Imposuerunt capiti eius. Et sequitur. Eruntque in
 sus portans coronam spinam et purpureum vesti-
 mentum. Vestimentum tunc fuit purpureum. id est san-
 guinis guttis ex corona distillatibus rubrica-
 tum. Job. xix. Ratione quare voluit de spinis corona-
 ri est. quia nos ex peccato ad eum et nostris incurrimus
 duo magna mala et damna. Primum. quia eramus
 peccato obligati ad furcam inferni in qua suspē-
 dum peccatores igne supposito nec possunt mori
 Secundum est quia perdidimus paradisi regni coronam
 quam ex gratia habere debebamus. propter hoc christus voluit
 in cruce suspēdi ut sibi credentes et obediētes
 liberarentur a suspēdio infernalis patibuli. di-
 cens patri. ego solus suspēdar et cetera. Ita etiam vo-
 luit corona spinea coronari. ut sibi credentibus
 et obediētibz daretur corona regni celestis. Iohannes
 cātat ecclesia. Coronat regem omnium corona contu-
 melie. cuius nobis opprobrium coronam confert glorie.

Moralis si volumus obtinere coronam glorie in
 paradiso nobis a christo promissa oportet nos in hoc
 mundo habere in capite coronam spinarum. quatuor ge-
 nera spinarum continent. Anterior memoria pec-
 catorum que commisit amare cōterendo. Contritio
 enim est spina que pungit conscientiam. Ita faciebat rex
 Ezechias dicens. Recogitabo tibi omnes annos
 meos in amaritudine anime mee. Domine si sic vivis
 et in talibus vita spiritus mei. Corripies me et vi-
 uificabis me. ecce in pace amaritudo mea
 amarissima. Tu autem eruisi animam meam ut non
 periret. percussisti post tergum tuum omnia peccata mea.
 Quia non infernum percussisti tibi neque mors lau-
 dabit te. et non expectabunt que descendent in lacum
 veritatem tuam. Vivens vivens ipse percussisti tibi si-
 cut et ego hodie. pater filius notam faciet verita-
 tem tuam. Domine saluum me fac. Isa. xxxviii. Poste-
 rius cogitare penas in inferno que meruimus
 Propter hoc dicit christus de iuda. Bonum erat ei si na-
 tus non fuisset homo ille. Math. xxvj. Dextrorsum
 cogitatio bona que peccato perdidimus. spiritus pro-
 ditum et merita perditam et premia. iste spine pungit
 conscientiam. Sinistrorsum cogitatio iudicium ge-
 nerale. In quo christus dicit. Ecce quod feci pro te
 ostendens vulnera. quod fecisti pro me. Si non po-
 testis ostendere aliqua bona. quod dicetis. Dico
 vobis que damnati vellet esse tunc in profundo in-
 ferni ne videret illam diem terribilem. Nota hic
 miraculum de illo iuvene scutifero male vite.
 iurato. blasphemato. luso. leno fuit. et cum
 in quadam nocte dormiret. somnauit quod fuit
 tractus ad iudicium dei ubi videbat christum et regi-
 nem Mariam matrem et sanctos et coram christo du-
 cebantur anime. Et christus dicebat cuilibet quid fe-

cisti pro me. et alique que tenuerunt hanc bonam vitam
 ostendebant alique bona et aliqua mala. et christus da-
 bat sententiam bonam ut iret ad paradisum et gloriam.
 Alie autem erant que nullum bonum habebant sed impe-
 nitentes decesserant. istis dabatur sententiam damna-
 tionis eterne. et crudeliter subito reiciebantur
 a demonibus et ducebantur ad infernum. Iuuenis
 huiusmodi videns valde timebat dicens. Misere quod
 dicam quoniam interrogabit me. quia nullum bonum feci.
 et post pauca fuit vocatus coram iudice. Cui di-
 xit iudex. Quis es tu. redde rationem vite tue.
 Tunc iuuenis ad hunc iudicem fuit excitatus.
 et fuit torus canis siue albus et torus rugatus. et quid
 erit de veritate. quia toto somnio ille fuit alte-
 rat. Tunc ille iuuenis dimisit omnes vanitates
 recepit cilicium et multa ieiunia. confitebatur sepe
 et sic fuit conuersus et sanctus effectus. Iste fuit co-
 ronatus corona spinarum. Personis que de hac co-
 rona se coronant dicitur deus. Sic lilius inter spinas
 sic amica mea inter filias. ut habet Cant. ij.

**Dico tertio quod fuit coronatus de corona de-
 fidentia generali.** Christus enim dominus pro sua passione
 non solum nobis sed sibi meruit. id est coronam vniuer-
 salis defidentie. et dominum vniuersalem super omnes
 creaturas et huiusmodi maxime apparebit in iudicio gene-
 rali. De hoc david ps. viij. et ap. ad Heb. ij. dicunt. Dimi-
 nisti eum paulominus ab angelis.
 gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super
 opera manuum tuarum. Dia subiecisti sub pedibus
 eius. oues et boues vniuersas insuper et pecora
 campi. Volucres celi et pisces maris que pambu-
 lant semitas maris. Et loquitur patri de fi-
 lio suo ihesu christo inquam homo dicens. Dimi-
 nisti eum paulominus. id est minus paulo. id est modicum
 ab angelis. sed quare dicit hoc. cum christus etiam inquam
 homo esset maior angelis in scientia. honore. et di-
 gnitate et excellentior. Hoc dicitur quia christus inquam
 homo modicum fuit minor angelis. id est huiusmodi quod fuit passi-
 bilis. propter hanc gloriam et honorem coronasti eum domine.
 et constituisti eum super opera manuum tuarum. Nota
 ista presidentia et dominium christi non videtur nec per-
 cipitur nisi a christianis pro fide sed in generali iudicio
 quoniam veniet in maiestate. et non in humilitate. ut in
 primo aduentu. et stabit in aere sedens in throno iu-
 diciali. et congregabunt ad eum omnes gentes. Quibus
 conditiones ponuntur a david. Præia cum dicit oues
 et sunt persone que habuerunt conditiones ouis
 Quis enim non nocet dentibus ut canis. nec corni-
 bus ut bos. nec pedibus ut equus vel mulus. Sic
 persone simplices sunt oues. que non mordet diffama-
 tionem. et qualis morsus est diffamatio. nec
 cornibus potentie vel scie percipiunt. nec pedibus

De sancto Iohanne euāgelista

despiciēdo aliquē nec pculcāt. Itē ouis ē be-
nēfica dās lanā z lac. Iō ouis nō ē vindica-
tiua vt canis. Itēz est obediēs pastorī suo. q̄
habebūt p̄ditōes ouis ī iudicio erūt a dex-
tris. Statuet q̄dē oues a dextris. *Mat. xxv.*
Sc̄da p̄ditio est cū dic̄ boues. q̄ signāt p̄so-
nas d̄ vita apl̄ica triplici rōe. P̄ria qz bos est
maior oue. ita p̄sona de vita apl̄ica ē maior
p̄fectōnis. Sc̄da qz h̄nt cornua. Ita p̄sone
de vita apl̄ica h̄nt duo cornua. p̄mū bone vi-
te. sc̄dm̄ h̄c doctrine. Tertia bos non portat
on̄ s̄z trahit arat̄z colēdo trā. ita p̄sone d̄ vi-
ta apl̄ica nō debēt portare on̄ p̄rietat̄. s̄z tra-
here aratrū p̄nie colēdo trā p̄p̄ij corp̄is. Ho.
cū d̄z. boues vniuersas ī feminino. cū debe-
ret dici ī masculino. ad innuendū qz p̄sone d̄
vita apl̄ica debēt esse vt vacce h̄ntes vbera
doctrinaz lactādo dulcit̄ p̄los z eos nutrit̄
do ī deuotiōe z p̄nia trahendo eos ad deum
Tales ī iudicio erūt cū xp̄o cōiudices. Amē
amē dico vob̄ qz vos q̄ reliq̄st̄ oia ī regenera-
tiōe cū sederit fili⁹ hoīs ī sede maiestatis sue.
sederit̄ z vos sup̄ sedes duodeci iudicātes.
xij. trib. isrl. Mat. xix. Tertia p̄ditio ē. z peco-
ra cāpi. Isti sūt q̄ ī h̄ m̄do tenuerūt vitā be-
stiale comedēdo. bibēdo. luxuriādo sic bestie
sine freno regūt̄ sensualitate. Nō asin⁹ videt
asinā. equ⁹ equā zc. ita homies bestiales sine
freno rōnis z timoris dei sequūt̄ sensualitatē
peccādo hita oportunitate. Quarta p̄ditio ē
volucres celi. Isti sūt sc̄i angeli q̄ ī iudicio
sepabūt̄ bonos a mal̄. Quinta p̄ditio est. z pi-
sces maris. Isti sūt demones q̄ vt pisces la-
titāt z vadūt p̄ mare. ita z demones p̄ mūdū
Isti stabūt ī gula inferni pari ad recipiendū
malos z secū portādū. sup̄ oēs aut̄ xp̄s habz
dominiū vniuersale merito sue passiōis.

De sancto Iohē euāgelista. q̄ d̄r sanctus
Iohānes añ portā latinā. Sermo.

Hic est discipulus
ille quē diligebat ih̄s. *Jo. xxi.* San-
cta m̄r eccl̄ia hodie festū facit z ma-
gnā solēnitatē de sc̄o Iohē euāgelista q̄ d̄r sā-
ctus Iohēs añ portā latinā. Bis ī anno ec-
clesia facit festū de sc̄o Iohē euāgelista. p̄mū
festū z mai⁹ ē circa festū natiuitat̄ d̄ni. sc̄dm̄
est hodiernū. z de isto ego habeo vob̄ p̄dica-
re. Et si placet deo hēbim⁹ bonas speculatio-
nes z morales instructiōes. sed p̄mo salutē
p̄go Maria zc. Hoc s̄bū loq̄t̄ de sc̄o Iohē
euāgelista. d. Hic ē discipul⁹ ille quē dili. zc.

Et loq̄t̄ de amore ih̄u xp̄i ad beatū Iohē
Iō ego hēo motiū z rōnez p̄dicādi z decla-
rādi inō q̄t̄ se grad⁹ amor̄ z dilectōis q̄s de⁹
h̄z ad suas creaturas. Et amore v̄zi ego q̄si-
ui ī sacra sc̄pta z iueni qz sūt tres ḡd⁹ amoris

Prim⁹ est de amore generali.

Secūdus de amore speciali.

Tertius de amore singulari.

In p̄mo gradu de⁹ diligit oēs creaturas ge-
neraliter sine exceptiōe. In sc̄do diligit solū
bonas p̄sonas p̄ deuotiōe. In tertio gra-
du diligebat Iohē euāgelistā. Et d̄ tertio
gradu dic̄ thema. Hic ē discipul⁹ ille quē di-
ligebat ih̄s. s. amore singulari. Ecce h̄ ī sū-
ma tota materia p̄dicāda. Prim⁹ gradus
diuine dilectōis est. qz de⁹ diligit oēs creatu-
ras generalit̄ sine exceptiōe. qz nulla creatu-
ra eximī. Hō solū de⁹ eximie diligit angelos
sanctos z hoīs. s̄z etiā aīalia. arbores. lapi-
des zc. *Rō. p̄z ad oculū.* Hā q̄libet artifex bo-
nus seu m̄gr diligit oia opa sua quātūcūqz
modica. int̄m qz moleste gerit si eis aliqd̄ de-
trahit̄. Verbi gr̄a. si artifex domoz cū omni
sapia sua fecit v̄nā pulchrā optime dispositā
z ordinatā domū. si de illa dicat̄ malū. z de-
trahat̄. displicebit m̄gr o. nec ī h̄ bēbit patiē-
tiā cū velit ī suis opib̄ laudari et cōmēdari.
sic etiā de⁹ a p̄ncipio fecit domū h̄ m̄di sapi-
enter dispositā z ordinatā. sup̄ ī celo sūt ca-
mere. s. māsiōes paradisi ī q̄b̄ habitāt nobi-
les z barones amici regis ih̄u xp̄i. fenestre s̄
sol z luna et stelle. Nos aut̄ sum⁹ h̄ inferi⁹ ī
stabulo cū bestijs. De ista domo dicit̄ p̄pha.
Disrael q̄ magna ē gl̄ia dom⁹ dei. z ingens
id ē inextimabilis loc⁹ possessiōis ei⁹. magn⁹
z nō h̄ns finē. sup̄le ī duratiōe. excelsus z im-
mēsus. *Baruch. iij.* Hāc fecit de⁹ cū magna
sapia mēsurā z decore. Vñ dauid. Quā ma-
gnificata sūt opa tua d̄ne. oia ī sapia fecisti.
ps. ciiij. Quia ḡ oēs creature sūt opa dei. ideo
oīs creaturas diligit generalit̄. Nec habet
patiam si aliquis dic̄ malū de suis creaturis
quātūcūqz modicis. imo ī eis vult cōmēda-
ri. Ideo qn̄ tu videbis serpentē vel bufonē.
siue aliqd̄ aliud turpe aīal. non maledicas ei
qz magnū peccatū est. sed dicas. B̄ndictus
deus. z qd̄ animal. siue qualē creaturā fecit.
Recitatur hic miraculū de sancto Aulagne-
rio ep̄scopo. qui cum descenderet ī mari de
vno loco. indignatus de magno vento. ma-
ledixit̄ vento p̄pter quod de hoc h̄ns magnā
cōscientiā inclusit̄ se ī quadam cella et fecit

pñcere clauē i mari. pmittēs se nūq̄ inde exi-
re q̄usq̄ illa clauis inueniret. z in h̄ coḡsceret
se remissionē habuisse d̄ pctō. Post annū h̄o
quidā piscator pñtauit sibi piscē vnū in cui⁹
vētre innēta ē clauis cū aperiret zc. Ecce qd̄
pctm̄ ē maledicere creaturas q̄s de⁹ diligit.
De isto gradu amoris diuini dic̄ sapiēs. Di-
ligis oīa q̄ sūt. et nihil odisti eoz̄ que fecisti.
Nec ei odiēs aliqd̄ pñstiuisti aut fecisti. Sa-
piētie. xj. Ho. diligis oīa q̄ sūt. Ecce amor ge-
neralis. z nihil odisti eoz̄ q̄ fecisti. Ecce sine
exceptiōe. Et assignat rōem di. nec em̄ odiēs
aliqd̄ fecisti. Sz̄ ponit amor. Ecce p̄m⁹ gra-
dus. Nō veniūt h̄ due q̄stioēs p̄tiles oī-
bus. P̄ia. an sit pctm̄ destruere vel occidere
creaturas. Si pctm̄ sit eis maledicere. videt̄
q̄ mal⁹ pctm̄ sit ip̄as destruere. qz̄ mal⁹ pctm̄
est hoiez̄ occidere q̄ ip̄m maledicere. dicēdo
maledic⁹ sis tu. vl̄ hm̄oi. Idē etiā videt̄ de
alijs creaturis. q̄ nō deberem⁹ occidere puli-
ces. pediculos. ciniphes. z silia. Ex ista rōne
fuerūt aliq̄ q̄ hēbant p̄sciaz occidēdi pulices
zc. dicētē. Qz̄ creature dei sūt. Sz̄ nō h̄nt
p̄sciam occidēdi p̄dices. gallinas. lepores.
p̄sces z hm̄oi. P̄o declaratiōe h̄ q̄stiois
sciēdū. q̄ de⁹ fecit oēs creaturas duplici fi-
ne. P̄io p̄ honore z gl̄ia diuina. Sc̄do pro
vtilitate h̄uana. Lauēdū est q̄ ne illud qd̄ h̄o
dic̄ seu facit creaturis sit p̄ honore dei z vtili-
tatē h̄uanā. als̄ pōt h̄o vti creaturis z come-
dere z occide. qz̄ sūt p̄ n̄ra vtilitate. Jō occi-
dere p̄dices z gallinas. mutones z hm̄oi. nō
est pctm̄ de se. imo p̄cordat cū fine p̄pter quē
facte sūt. qz̄ p̄ n̄ra vtilitate. Etiā p̄t h̄o occide
pulices zc. qz̄ faciūt p̄ nostrā vtilitatē. nec ei
pmittūt nos dormire. nō est pctm̄. imo meri-
tū. et oppositū esset stulticia seu error. Ideo
possum⁹ occidere lupōs. vulpes z silia. qz̄ dā-
nificāt nos. Secūd⁹ finis p̄ncipalis q̄re de⁹
fecit creaturas ē p̄ honore z gl̄ia diuina vt in
eis de⁹ laudet̄ z b̄ndicat̄. Et iste est p̄ncipal̄
finis. Jō magnū pctm̄ est maledicere creatu-
ras. qz̄ in eis maledicet̄ etiā creator. Jō est q̄i
pctm̄ blasphemie. qz̄ repugnat huic fini p̄n-
cipali. Et idō dicebat Daniel. B̄ndicite oīa
opa d̄ni d̄no. laudate z superaltate eū in sc̄la
Daniel. iij. Si dicat̄. z quō formice z musce
possunt deū b̄ndicere. Intelligit sic. B̄ndici-
te. s. vos hoies ex oīb̄ creatur̄ d̄ni d̄no. lau-
date zc. Nō ad argumētū. si d̄. Si pctm̄ ē
creaturis maledicere. videt̄ q̄ mal⁹ pctm̄ esse
eas destruere zc. R̄nsio. si maledictio et de-

structio sumat̄ vniformie. Dico q̄ mal⁹ pec-
catū est creaturas destruere q̄ maledicere.
Mal⁹ pctm̄ em̄ est hoiem occidere q̄ sibi di-
cere. maledic⁹ sis tu zc. Si aut̄ sumat̄ diffor-
mic. sic q̄ destruere referat̄ ad creaturā. z ma-
ledicere ad creatorē. mal⁹ pctm̄ ē maledicere
q̄ destruere. qz̄ sapit blasphemā. Jō ap̄lus.
B̄ndicite z nolite maledicere. Bandete cuz̄
gaudētib̄. flete cū flētib̄ Ro. xij. Et hoc de
p̄ma q̄stioe. Sc̄da q̄stio quā vos possētis
mibi facere ē. Vos frat̄ dicitis q̄ de⁹ diligit
oēs creaturas ē. Querit̄. Si h̄ amore de⁹
diligit pctōres z dānatos z demones. Nec
q̄stio est p̄m plures interrogatiōnes. vt dicūt
logici. ac si diceret̄. vl̄ dicat̄. Frat̄ mel et fel ē
dulce z amax. Due q̄stioēs sūt vna. Ita etiā
cū d̄. Vtrū de⁹ diligit pctōres z dānatos vl̄
ne. qz̄ peccator duo dicit. s. naturā seu substā-
tiā hois. z culpā seu peccatū q̄ est in eo. Cū q̄
querit̄ vtrū de⁹ diligit pctōres vel ne. Quia
peccator duo dicit. s. naturā z culpā. oportet
respōdere cū distinctiōe. dicēdo q̄ de⁹ dili-
git naturā. qz̄ opus suū est. sed nō diligit cul-
pā seu peccatū. qz̄ non est opus suū. Nota
ad hoc p̄positū pulchrā similitudinē de p̄ctore
q̄ diligit imaginē quā ip̄e depinxit. sz̄ si ē de-
turpata nō diligit maculam zc. Ita de deo.
imaginē quā de⁹ depinxit est aīa ad imaginē
z similitudinē suam. Intm̄ q̄ si aīa posset vl̄
deri a nobis absq̄ macula. nolletis comedere
zc. Sz̄ pctōr sup̄inducit maculā seu turpi-
tudinē peccati. imo p̄pter illā punit peccatorē
eo qz̄ maculauit imaginē dei. Similit̄ odio
sūt deo impi⁹ z impietas ei⁹. Sap. ciiij. No-
ta. similit̄. qz̄ deus odit impietatē. z p̄pter eaz̄
odit etiā impiū. ita q̄ eadē rō odit̄ ē vtrōb̄q̄
Quid de dānatis ad idē. Quid vult dicere.
dānatū esse duo dicit. s. creaturā dei. vl̄ cul-
pam obstinatā irrepabilē. rōne cui⁹ dat̄ sibi
pena seu punitio. dicēdo dānatis. dabo tibi
penam. qz̄ tu maculasti z deturpasti imagi-
nē meā. Ita q̄ de⁹ diligit naturā sz̄ nō culpā
Jō auisētis vos z caueatis a maculis pctōz̄
sc̄z̄ superbie. auaricie. luxurie. si app̄ximare
voluerit̄ creatori. Jō vult q̄ bestia in q̄ ip̄e
est dicitis verbis sit mūda z vinū etiā mūdū
z purū z corpalia z alia. Nā p̄pter imundiciā
fuit reprobatū sacrificiū veteris testamenti.
Auctoritas. Nō est volūtas mea i vobis d̄
d̄ns. z mun⁹ nō suscipiā de manu v̄ra. Da-
lach. j. Fiat ergo ratio. si inanimata z irrōna
billa vult de⁹ q̄ sint sine macula. eo quia sibi

De sancto Iohanne euāgelista

appropriant. quanto magis vult animas nostras rationales esse mundas cum luxuria istius presentis. scilicet contritionis confessionis. et satisfactionis. Ergo lauari mundi estote. auferre malum cogitationum ab oculis meis. Quiescite agere puerse discite bene facere. Isa. i. Et hinc de primo gradu. Secundus gradus diuine dilectionis est quod deus diligit de amore specialiter non omnes creaturas generaliter. sed solum bonas propter earum deuotionem. Rom. quod licet bonus homo vel bona mulier diligat omnes proximos amore generali. diligit tamen parentes. et amicos et vicinos amore specialiter. et loquendo. puerfando. comedendo. dando iuuando etc. Ista enim sunt signa amoris specialiter. Sic etiam deus licet diligit omnes creaturas generaliter. tamen solum bonos diligit specialiter cum eis loquendo. puerfando etc. Dicit Iherosolimitanus in libro de summo bono. quod quando quis orat loquitur cum deo dicendo Patris nostri etc. et cum virgine maria. quando dicit. Ave maria. Et deus loquitur sibi respondendo. quando in oratione dat consolationes aliquas et illuminationes. quod iste sunt dei locutiones. Et nunquam quando tu orasti de mane deuote. vel dixisti matutinas vel missas sentis in anima singularem consolationem. Deus loquitur tibi quando leges vel studes in bono libro Liber eius est os dei. Secundo puerfando. quando duo stant sicut dicitur eis. illi sicut sunt una res. cum tamen distent. Magis prope est deus illis quos diligit singulariter. quod intra eos est spiritus. puerfatur et stat cum eis. Auctas. Deus charitas est. et qui manet in charitate in deo manet et deus in eo. Jo. iiii. Tertio comedendo. quod persone bone et deuote sepe debent comicare. tunc enim homo comedit cum christo in mensa sua. bene est amicus regis qui comedit cum eo. Quarto dando. Christus enim dilectis suis specialiter amore mittit dona. vni donum humilitatis. alteri donum liberalitatis. alteri donum castitatis vel pacis etc. Et ideo sic amicus regratiatur amico de donis. ita etiam christus regratiatur est. dicens. Gratias vobis domine. ego consueui esse superbus. sed vos misistis mihi donum humilitatis etc. Idem etiam de donis corporalibus. scilicet sanitaris et humani. vel temporalibus quibuscumque a deo datis. De isto amore specialiter dicit scriptura. Amenine diligit deus nisi eum qui cum sapientia inhabitat. Sap. vii. Nota. nisi eum qui cum sapientia inhabitat Quia isto amore specialiter non diligit deus stultos sed solum sapientes. Non videamus quod sunt stulti et qui sapientes. Non ab hinc usque ad tale locum est una via a dextris aspera sine tabernis tamen est secura. et a sinistris est alia via plana deliciofa cum tabernis de vno miliari ad aliud cum arboribus et volucribus cantantibus. tamen est ibi vnicuique periculum. in quo omnes transientes occidunt

et deperdant. et super turrim esset aliquis respiciens ambas vias. et clamando diceret viatoribus. ad dextram respiciatis et non ad sinistram. quod omnes sibi deperdant etc. Nunquid nolentes credere clamanti. dicens. ipse velle quod dimittam bonam viam et deliciofam. et quod vadam per viam asperam etc. reputabunt fatui. et credentes sibi sapientes. imo vtrina inter vos non sint multi stulti. Ecce ab hic usque ad alium mundum sunt due vie. a dextris est via fructuosa et spiritualis. a sinistris est alia. scilicet via viciofa et carnalis. Prima est via penitentiae. aspera est. asperum est perire. perferre. satisfacere. sed est secura. Iohannes christus optime monet dicit. Penitentiam agite. appropinquabit enim vobis regnum celorum. Math. iiii. Alia via a sinistris est deliciofa et carnalis. scilicet comedere. bibere. dormire. luxuriari. se vindicare etc. Sed in passu periculoso. scilicet mortis. omnes denudantur et deperdant et occidunt. Si dicat etiam in alia via est passus periculosus mortis. verum est. sed non deperdant. quod secum portant thesaurum meritorum et bonorum operum. Uidet ergo vobis magna stulticia velle ire per viam sinistram quam scitis que ducit ad infernum. Sciunt se esse superbos. auaros. luxuriosos etc. Et hec via quo tendit. Si dicatis quod ad paradysum. hereticus etiam estis. quod via spiritualis est paradysus. Ecce quare dicit. Amenine diligit deus nisi eum qui cum sapientia inhabitat. qui scilicet sapienter eligit viam securam. licet asperam. talibus dicit christus. Sicut dilexit me pater. scilicet amore speciali. et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. sed non dimittendo viam bonam. Si dicatur. Domine et quomodo manebimus in dilectione vestra. Rursum dices. Si precepta mea seruaueritis. qui in hoc consistit ut homo declinet a malo et faciat bonum. manebitis in dilectione mea. Sic ego precepta patris mei seruauimus et maneo in eius dilectione Joh. xv. Patet secundus gradus. Tertius gradus diuine dilectionis est de amore singulari. quo dilexit Iohannem euangelistam propter suam conditionem. Non solum enim christus dilexit Iohannem amore generali et speciali. sed etiam amore singulari. Hoc declarat sic. Quilibet dominus et pater familias domus diligit domum suam et quicquid est in ea amore generali. Non solum enim diligit uxorem. filios. et famulos. sed etiam iumenta. Deinde amore speciali diligit filium sibi magis similem pulchrum. humilem. obedientem. Ita etiam in domo huius mundi deus ut pater familias diligit omnes creaturas generaliter et bonas specialiter. sed inter omnes habebat vnicuique filium sibi similem pulchrum Iohannem virginem

Sermo

humilē obedientē. Sec^o de alijs aplis q̄ ha
buerūt vxores. S^z Jōhēs sp̄ fuit pulcher. p̄
mo i ore nō loquēdo de illa materia. in oculis
aspectib^z. i aurib^z nolēs audire turpia. i ma
nib^z a malis tactib^z. in corde a malis deside
rijs z cogitatioib^z. p̄pter qd̄ x̄ps z s̄go maria
diligebāt ip̄m singulari amore. Un̄ cū x̄ps i
passiōe existēs i cruce z vidisset ibi matrē tri
stē desolatā. volēs ip̄am solari sciēs q̄ s̄go
maria singulari amore diligebat Jōhem. di
xit s̄gini matri q̄ recipet Jōhem i filiū. Ec
ce amor singularis ex sua pulchritudine s̄gi
nitatis. Q̄ntū deberem^z laborare vt eē
pulchri z casti. vir z vxor suātes modū sunt
pulchri. magis pulchri sūt m̄ illi q̄ viuūt p̄ti
nēter. s^z sup̄ oēs pulchriores sūt s̄gines. t̄les
eīn singularit̄ diligunt a x̄po. vt p̄t̄ de beato
Jōhe. de cui^z dilectōe dicit̄ thema. Hic ē disci
p̄l̄ ille quē diligebat ihs. dicit̄ h̄ glo. Bede.
Diligebat Jōhem ihs nō except̄ ceteris sin
gularit̄ s^z p̄ ceter̄ quos diligebat familiari^z
vnū quē specialis p̄rogatiua castitat̄ ampli
ori dilectōe fecerat dignū. Nota hui^z sin
gularis dilectōis signū. Ex euāgelio hodi
erno z historia h̄ festi de dolio seruētis olei.
Dicit̄ euāgelīū q̄ x̄ps volēs ostēdere Petro
martyriū qd̄ debebat pati p̄ x̄po dixit sibi. cū
esses iunior cingebas te z ābulabas vbi vo
lebas. cū aut̄ senueris cingēdes man^z tuas. s^z
i cruce. z al^z te cinget. s. in cruce ligādo. z du
cet te quo nō vis. s. ad mortē. Jō veni seque
re me. Sic ego moriar in cruce. etiam et tu.
Petr^z s̄o vidēs Jōhem. volēdo scire si mo
reres p̄ martyriū dixit x̄po. Dñe hic aut̄ qd̄. i.
quō morier. R̄ndit ihs. Sic eū volo manere
donec veniā. Quid ad te tu me sequere. Ex
hapli opinati sūt q̄ Jōhēs nō moreret vsq̄
ad diē iudicij. cū d̄. donec veniā. sed ip̄met
Jōhēs annullat illā opinionē dicens. Et nō
dixit ihs. q̄ nō morit̄. sed sic volo eū manere
donec veniā. Nota. sic eū volo manere. s. ne
moriat̄ p̄ martyriū. q̄ licz multoties fuerit i
tormento zc. de^z t̄n ip̄m p̄suauit quousq̄ fuit
xcij. annoz. tūc x̄ps venit ad eū dicēs. Veni
dilecte mi zc. Ecce q̄re d̄c. Sic eū volo ma
nere. s. sanū vinū z incolumē. donec veniam
supple ad eū. Recte x̄ps oñdit Jōhāni amo
rē quē oñdit s̄gini matri ad quā venit in fine
dicēs. Veni colūba mea zc. Et s̄go sine do
lore emisit sp̄m. Ita etiā de Jōhe. Eccerō
q̄re nō fuit mortu^z cū a Domiciano impato
re fuisset missus in dolio seruētis olei in ro

ma anteporā latinā. eo q̄ s̄ detreta sp̄i im
peratoris p̄dicabat x̄pi fidez. Dicit̄ historia
breuiter. z fuit cōpleta p̄phā Jsa. q̄ recte vi
des fuisse de beato Jōhe dicēte x̄po Jōhānē
Cū ambulaueris i igne nō cōbureris. et flama
nō ardebit i te. q̄ ego dñs de^z tu^z sancti^z isrl̄
saluator tu^z. Ex q̄ honorabilis fact^z es i ocu
lis meis z gloriosus et ego dilexi te. Jsa. xliij.
Multi efficiunt̄ honorabiles in oculis gen
tiū siue hoim s^z nō in oculis dei. Aliq̄ p̄ oppo
sitū in oculis dei s^z nō hoim. Aliq̄ nec in oculis
dei nec hoim. Aliq̄ at̄ sūt honorabiles i ocu
lis dei z i oculis hoim. Istud ē meli^z. Primū
sūt p̄sone hypocrite facie et palliate. ad extra
ostendētes magnā hūilitatē. int^z aut̄ sūt ple
ni supbia. vana gl̄ia. p̄sumptiōe zc. Tales in
oculis dei q̄ videt corda nō sunt honorabi
les. Secūdi s̄o q̄ sunt honorabiles in ocu
lis dei s^z nō hoim sunt p̄sone deuote q̄ orant̄
z faciūt p̄niam. sed aliquoties forte faciunt
aliq̄ bona intentiōe. T̄n gentes scādalisant̄.
talib^z d̄c apl̄us. Prouidētes bona. nō t̄m co
rā deo s^z etiā corā hoib^z. Ro. xij. Tertij quē
nec i oculis dei nec hoim sūt honorabiles. sc̄d
abomiabiles sunt publici z notorij pctōres.
vt cōcubinarij z meretrices z luso. zc. De
q̄b^z d̄c sc̄ptura. Letant̄ cū male fecerint z ex
ultant in reb^z pessimis. quoz vie puerse z in
fames gressus eoz. Prou. cr. ij. Quarti q̄ sūt
honorabiles i oculis dei z hoim sunt illi qui
talit̄ viuunt z talē intentionē h̄nt in factis q̄
qd̄ dicūt vl̄ faciūt p̄ honore dei z saluatōe
aiāz cauēt ne in aliquo scādalizēt gētes. Un̄
apl̄us de se dicebat. Si esca scādalizat frēm
meū nō māducabo carnes i eternū ne frēm
meū scādalizē. i. ad Ro. viij. De isto gradu
d̄c sc̄ptura de thobia z cognatiōe sua. Dis
aut̄ cognatio ei^z z oīs generatio eius i bona
vita et i sc̄tā p̄uersatiōe p̄māsit. ita vt accepti
essent tā deo q̄ hoib^z cūctis habitatib^z trā.
Thob. xij. In isto gradu fuit beat^z Jōhēs
euāgelista. Jō sibi dixit x̄ps. Ego dilexi te zc
De beato Barnaba.

Hat uir bon^z ple
nus sp̄sancto et fide. Verbū istud
habet in actib^z ap̄oz. c. xj. Jam sci
tis q̄ festū z solēnitas p̄ns tota est beati Bar
nabe apli. ita erit z sermo noster. Et si placet
deo de sua sanctitate vite poterim^z recipe ex
emplū gubernādi vitā nostrā vt ad paradys
gueniam^z. z vt ita sit salutes s̄go Maria zc.

De sancto Barnaba apostolo

Pro introductione materie predicande posset h
 quere aliqd simplex et ignoras. Un est h q be
 atus Barnabas dicat apls cu apli sint. xij. et
 ipe no sit de numero illoz. Stricte autē solū
 sūt apli illi q̄s xp̄s i vita sua elegit et misit pdi
 care. qz apls idē est qd missus. et soluz fuerūt
 electi. xij. Auētas Uocauit discipulos suos et
 elegit. xij. ex ip̄is q̄s et aplos nomiauit. vt ha
 bet Lu. vj. c. et noiant sic. Idē dixit xp̄s. Hō
 ne duodecim hore sūt diei. Si q̄s ambula
 uerit i die nō offendit. qz lucē hui⁹ mōi videt
 Si autē ambulauerit i nocte. offendit. qz lux
 nō est i eo. vt habet Joh. xj. Hō loquebat de
 die naturali. qz viginti quatuor horas hz. nec de
 vsuali. qz aliquoties hz plures horas. aliq̄ti
 ens min⁹. s; loquit de se q̄ ē dies ille. de quo
 Dauid. Melior ē dies vna in atr̄is tuis sup
 milia. Duodecim hore hui⁹ diei sūt xij. apli
 qui fuerūt clari i sanctitate et sil' cū xp̄o. Isto
 mō nec beat⁹ Barnabas. nec Paul⁹ sūt de
 duodecim aplis. S; beat⁹ Mathias fuit d
 numero illoz. qz i vita xp̄i nō fuerit d nu
 mero aploz. tñ successit iude. et iā xp̄s i corde
 suo elegerat ip̄m qñ dixit. Amē amē dico vo
 bis qz vos q̄ secuti estis me. in regeneratione
 cū sederit fili⁹ hois i sede maiestatis sue sede
 bitis et vos sup sedes duodecim iudicātes.
 xij. tribu israhel. Math. xix. In dicta auētas
 nō loquebat de iuda s; de beato Mathia ei⁹
 successore quē iam in corde suo elegerat. Si
 autē largo mō volum⁹ loq̄ de aplis. non solū
 illi duodecim q̄ p xp̄m i vita sua fuerūt ele
 cti sūt apli. s; etiā illi q̄ post xp̄i ascēsiōē fue
 rūt electi sūt apli. et sic sūt. xij. Beat⁹ paul⁹
 maxim⁹ aploz quē elegit cū iret damascū ad
 psequēdū xp̄ianos. dicēs. Vas electiōis mi
 hi est iste. vt portet nomē meū corā gentib; et
 regib; et filijs israhel. Actū. ix. Ex ista rōne i
 bullis papalib; in sigillo plūbeo Paul⁹ po
 nit ad dextrā et Petrus ad sinistrā. al's bulla
 eēt falsa. Rō. qz. b. petr⁹ fuit elect⁹ a xp̄o i sin
 stra. s. i hac vita mortali q̄ p sinistrā designat
 Paul⁹ autē elect⁹ fuerat a xp̄o i dextra glie.
 qz iā xp̄s erat i glia impassibilis et immortalis.
 Etiā beat⁹ Barnabas fuit elect⁹ a xp̄o i dex
 tra glie. De ista electiōe auētas. Jeiuatib;
 autē discipulis dixit illis spūsanct⁹. Segre
 gate mibi paulū et Barnabā in opus ad qd
 assumpsi eos. Tūc ieiunātes et orātes impo
 nētesq; eis man⁹ dimiserūt illos. et ip̄i quidē
 missi a spūsancto abierūt. Act. xij. Patz q̄
 beatus Barnabas est ver⁹ aplos xp̄i. licz nō

elegit eū i vita. Si autē dicat. De oib; disci
 pulis q̄re beat⁹ Barnabas fuit elect⁹ i ap̄m
 et nō alij. Rō assignat in themate dicēs. Erat
 vir bon⁹. Nota. erat vir. nō dicit. erat hō. q̄a
 multi sūt hoies q̄ sūt magni pctōres. Sed
 dī vir a virtute. qz erat fruosus et bon⁹. Patz
 thema in q̄ subtiliter oñdunt quatuor excellē
 tie de beato Barnaba aplo.

Prima q̄ fuit alte fruosus. qz erat vir.
 Secūda q̄ fuit plene pius. qz erat bon⁹.
 Tertia q̄ fuit fr̄e gr̄osus. qz plen⁹ spūsanct⁹.
 Quarta q̄ fuit digne gl̄iosus. qz plen⁹ fr̄o
 Dico p̄mo q̄ beat⁹ Barnabas fuit alte fr̄/
 tuosus. qz erat vir. i. fr̄uosus. Quid ē fr̄uo
 sum eē. Dico qz qñ intellect⁹. memoria. et vo
 lūtas et opa sūt fm deū et ei⁹ mādata. nō cu
 rant qd dicūt gētes qd debet fieri fm deum
 talis est fr̄uosus et fortis. Sicut em̄ dī de il
 lo qui leuiter cadit modico vēto vel impetu
 nō habet fr̄utē. nō est fortis. ecce q̄liter cadit
 S; qñ stat fortiter. dicit. o fr̄utē habet. for
 tis est. Ita spūaliter tot⁹ iste mūdus ē plen⁹
 ventis q̄ sūt tēptatiōes demonū. Spū. i.
 veni⁹ gr̄adis et fortis subuertēs mōtes et pte
 rens petras. iij. Re. xix. Montes alti fuerūt
 adam. eua. samson. dauid. salomon. tñ sbuer
 si fuerūt vento tēptatiōis. nō erāt fortes. qz
 statim ceciderunt. Iō fr̄uosi et fortes sūt q̄
 nō pmittūt se cadere quacūq; tēptatiōe Se
 cundo qñ quis portat onus fortis. dicit fr̄u
 tem habet. iste fortis est. sec⁹ si cū onere cadit
 Ita qlibet nostrū portat magnū on⁹ carnis.
 Sap. ix. Corp⁹ qd corūp̄it aggrauat aiām
 Qui q̄ pmittit se cadere pōdere malaz incli
 nationū carnis nō est fr̄uosus nec fortis sed
 ille qui tenet se fortis est fr̄uosus. Tertio p̄
 sens vita nō est nisi quedam via arenosa tot
 sūt occasiones peccādi. s. audiēdo. vidēdo.
 opando. et oportunitates male qz ille qui nō
 cadit est fortis et fr̄uosus. Quarto in h̄ mun
 do habem⁹ multas erumnas tribulationū.
 dolor. et infirmitatū. paupratū. psecutionū.
 Ita qz multi cadūt p̄ impatientiā. S; q̄ scit
 se tenere fortiter p̄tra ventū tēptationū. p̄tra
 on⁹ malaz inclinationū. p̄arenā occasionū
 et p̄tra impet⁹ tribulationū. talis est fr̄uosus
 Autoritas de illo sancto Job q̄ in his quatu
 or fuit fortis. Ideo dī de eo. Vir. i. fr̄uosus
 Erat in terra hus noie Job. Et vir ille erat
 simplex. qz cū haberet corp⁹ et aiām solū seq̄
 batur aiām q̄ regebat et rect⁹ non pmittēbat
 se cadere. ac timēs deū qz dyaboli tēptatiōib;

Sermo

nō cecidit. Et recedēs a malo. s. vitando carnis inclinatioēs malas. Job. i. Tal' fuit beātus barnabas. Erat vir. i. virtuosus. qz despectis cūctis tēpalibz bonis virtuose appetebat celestia z eterna. Nota quō fuit de cypzo d' ciuitate in cassia de genere aaron de tribu leui bñs domū z possessioēs. z erat l'rat' in lege moysi q' audita fama virtutū miraculoz z doctrine ap'loz volebat videre z audire. z veit hierlm z vidit ap'los z audiebat s'mones eoz et erat for' attonit'. Et qz ip'e erat magn' clericus. z cognoscebat tps aduēt' messie cōpletū cum mag' reuerētia z attētoe audiebat s'mōes ap'loz. Jō fuit illuminat'. Nota cū qnta diligētia est audiēd' s'mo. Deinde dixit intra se. Et q' audiui doctrinā istoz hoīm volo videre eoz vitā. (qz multi p'dicāt bñ q' tñ viuunt male) z vidit q' vinebāt cōiter. null' habebat nec portabat pecunias p'icularit' nisi retores hoīm z muliez. Et fuit multū p'ter' de eoz vita. Deinde respexit mirac'la eoz q' curabāt cecos. surdos. zc. D' dixit beāt' barnabas. Et q's posset ista facere nisi de'. Folo aliā p'batōnem. z reuersus ē cypz z vēdidit oīa bōa sua z recepto p'gerio ab amic' venit ad ap'los. dicens eis. Vñ erat de q' genere z tribu z illuminat' p'dicatioibz supplicauit eis vt ipm recipe rēt in societate. z fuit recept' z baptizat' Barnabas. qd' idē est qd' fili' solatiois. qz apli fuerunt valde solati d' eo. z p'ciū bonoz t'paliuz posuit ad pedes ap'loz vt distribuere' paupibus. Erat g' vir. iō t'ps sibi apparuit in orōne dicēs. Cōstans. i. virtuosus esto barnaba. qz p'mia eterna p'cipies. D' q'lis permutatio dare terrena z accipe celestia De oībz q' dixi auētas de biblia. in q' matie vita beati barnabe hēt. Joseph aut' q' cognoscat' est barsabas ab ap'olis. qd' est interpretatū fili' solatiois. leuites cypzus genere. cū h'iet agz vēdidit eū. z attulit p'ciū z posuit ad pedes ap'loz. Actū. iij. Jō possum' dicere de eo. Haaman princeps militie regis syrie erat vir magn' apud dñm suū z honorat'. Per illū em' dedit dñs salutē syrie. Erat aut' vir fortis z diues. iij. Reg. v.

Moralit' p nob. Si vos de mūdo nō habetis tantā virtutē dimittēdi oīa p' deo nec tenemī. Hos religiosi tenemur ex voto. sed dimittere tenemini oīa de malo iusto. de vsura furto. rapina. z calumnia. solidata. d' decimis defunctorz. de alijs. s. male emendo vl' vendēdo. z restituere de illis de bono iusto. potestis p'gregare p' vobis z filijs. Itē tenemī ad re-

stitutionē de dānis dat' z multi nō faciūt sibi p'sciam. Si ex negligētia v'ra vel scienter oues v're intrarūt campū vel vineā alterius licet curia nō cogat vos tenemini sat' facere. Idē d' notar'is q' in testamētis faciūt mutare volūtate testatoris. Idē si rex papa vl' dñs volebat dare alicui officiū vel bñficiū z vos impediuis' tenemī. Idē de falsis testibz in iudicio in damnū p'rimis Idē si aliq's displicuit vob. z vos odio tollat' sibi vineā vel ortuz arbores. z h'mōi. tenemī. z null' curat. Idem de iudicibz. aduocat'. notar'is. pcuratoribz. nō potest' saluari nisi restituat'. Jō dixit ille sanct' p'riarcha iacob laban socero suo Ego omē damnū reddebā. q'cqd' furtim peribat a me erigebas. Gen. xxxj. Scda excellentia beati barnabe ē qz fuit plene p' qz erat bon' p'p'e esse bonū est qn nō soluz p'sona curat de bono sui. s. etiā pcurat bonū p'rimi sui. qz al' nō esset bon' si solū curaret d' se. Auētas De' mādauit vnicuiq' d' p'rio suo. Eccl. xvij. Jō dic' Dionisi'. Bonū est qd' est cōmunicatiū vel diffusiuū s'p'si'. s. ad vtilitatē alioz Jō dixit rex achis ad dauid. Scio q' bonus es tu in oculis meis sicut angel' dei. i. Regū. xxiij. Angel' em' dei licet nō possz p'dere gl'iaz nec ipam augmētare essentialiter. expedit tñ q' alios ad bonū instiget. z a malo reuocet. zc Patet g' q' esse bonū est curare nō solū de bono suo s. etiā alteri'. Sic beāt' barnabas fuit nō solū bon' de bono suo s. alteri'. Cupiebat em' saluare totū mōm. q're incepit ire p'dicando de villa in villā. de ciuitate in ciuitatē nolebat h'ie villā ciuitatē nec domū p'p'iam erat vir bon'. Singulariter dicā vob vnam bonitatē quā fecit qn Paul' fuit p'uersus in via dū iret damascū redijt hierlm. qui voluit sociari xpianis. oēs fugiebāt. sciebāt ipsum p'secutorē. Beāt' barnabas sol' se sibi associauit. z ipm ad ap'los duxit. Cū aut' paulus venisset hierlm tēptauit se iūgere discipulis. et oēs cauebāt eū. nō credētes q' esset discipul' Barnabas aut' apprehensum illum duxit ad ap'los. z narrauit illis quō i via vidissz dñm z qz locut' est ei z quō in damasco fiducialit' egerit i noie Jhu Act. ix. Nota q'le festum z gaudiū fuit factū d' ei' p'uersioe mirabili Itē nota quō pie recōciliauit sibi sociuz Johem marci vocatū q' dimiserat eū cū fuisset in periculo mort'. p' Act. xij. z. xv c. Bñ g' possumus sibi dicere. Bonus es tu. z in bonitate tua doce me iustificationes tuas. psal. cxvij

De sancto Johanne baptista

Moralit̄ etiā nos dēm̄ hāc bonitatē h̄re nō solū pcurādo bonū n̄m. s; etiā p̄ximī. Accidit aliq̄tiens i domo q̄ vir erit bon⁹ z duo tus. z vxor erit mala in deuota. leprosa seu la/minera. s; bosa. nō sufficit viro dicere. n̄ curo sufficit q̄ saluē aiaz meā. s; optet q̄ bonis mo dis z s; b̄is dulcib; iducat eā ad bonū. Et p̄ oppositū si mulier est bona z vir sit malus. iu rator. raptor. lusor. zc. z vxor sit bona z deuo ta. optet q̄ vir erit i bonis q̄ ip̄a dulcit̄ idu cat eū ad bonū. dicēdo. O marite. q̄re nō p̄fi temi zc. Idē de parētib; erga filios. nō suffic̄ h̄re z tenere filios pastos z indutos. s; q̄ sint b̄n nutriti. nō iurēt nec mētiant̄ nec furēt. zc. Nota q̄liter m̄res tenent̄ eis oñdere vt signēt se. orēt zc. Vane z sero. z si filij sunt mali cul pa est parentū. q̄ licet de se sint boni. t̄n erunt dānati ex mala cura filioz. q; sic arbor tenuis p̄t adaptari. z si nō sit. est culpe ortulani. ita zc. Ortulani i orto xp̄i sunt illi de m̄rimonio q̄ plātāt arbores. s; filios. Si ḡ q̄n; sunt tortu osi z male vite z ribaldi. zc. culpa est parentū Si q̄s suoꝝ z matie domesticoꝝ curā nō h; fidē negauit. z est infideli deterior. j. Thy. v. Itē q̄ h; aliq̄d officiū vel regimē ciuitatis vl̄ cōitatis. debet pcurare bonū nō soluz sibi. s; toti cōitatis corrigēdo pctā Tertia excel lencia fuit s̄e gratosus. q; plen⁹ sp̄sctō. scien dum q̄ grā gratū faciēs nō est nisi q̄ p̄sona habeat sp̄m̄. sc̄m̄. q; simul stāt z simul pdūtur q̄n̄ hō peccat. S; beat⁹ barnabas habebat simul sp̄m̄. sc̄m̄ z grā gratū facientē. Jō di co q̄ erat s̄e gratosus in oib; dictis z factis suis Nota quō fuit p̄ annū in ciuitate an thiochie. z magnā turbāz uertit. z ibi ip̄e mu tauit nomē. Xp̄iani em̄ tūc dicebant̄ discipli Hoc nomē discipul⁹ est correlatiuū. s; ad apo stolos q; erāt discipuli. Et dixit beat⁹ barna bas. meli⁹ est q̄ relatio. cognominatio siue di rinatio fiat ad xp̄m. Jō ordinauit q̄ discipli vocarent̄ xp̄iani. vt patet Act. xj. Et fuit cō pletaphetia Isaie dicēs. Seruos suos vo cauit noīe alio. In q̄ q̄ b̄ndict⁹ est sup̄ terram b̄ndicet̄ in deo amē. Isa. lxxv. Itē q̄liter recu sauit diuinos honores sibi oblatos. zc. Actu um. xiiij. Plenitudo sp̄scti repellebat ab eo sp̄m̄ inanis gl̄ie. s; oīa referebat i deum. Jō poterat dicere. Sp̄s tu⁹ bon⁹ deducet me i terrā rectā. ps. cxlij. Moralit̄. habetis hic doctrinā q̄ in oib; factis z dictis v̄ris detis honore deo. q; multa bona opa pduntur. q; honoz nō dat deo. Om̄e q̄d cūq; facit̄ i s̄bo

aut ope. oīa i noīe dñi ihu xp̄i facite. Col. iij.

Quarta excellētia ē. q; fuit digne gl̄iosus q; plen⁹ fide. q; p̄ plenitudinē fidei fuit glo rificat⁹. q; fides xp̄iana h; tantā stutē q; qui eā tenet in corde sine errore vel falsa opione de⁹ facit ip̄m gl̄iosum i miracul⁹ in h̄ mūdo z in alio p̄ gl̄am eternā. Jō q̄n̄ curabat aliquē dicebat. Fides tua te saluū fecit. Nō dixit. hu militas tua vl̄ patia tua zc. Anctas. Accessū habem⁹ p̄ fidē i grā istā in q̄ stam⁹. s; faciēdi miracula. z gl̄iamur i spe gl̄ie filioꝝ dei. Ro. v. Jō beat⁹ barnabas ex fide firma quaz ha bebat pdicabat ore. curabat oēm infirmitatē Nō legit̄ q; portaret aliū libz nisi euangeliuz b̄ti mathei. qd mag; large ponit vitā xp̄i. Et q̄n̄ portabat sibi infirm⁹ ad curādū ponebat illud euāgelīū sup̄ eū in noīe Jhu. zc. z cura bat. Ecce q̄lit̄ fuit i h̄ mūdo gl̄iosus in mira culis z signis. z i alio in p̄m̄is. zc. Nota hic ei⁹ martyriū Moralit̄ nota q; ex quo fides xp̄iana h; tantā stutē. p̄sulo vt sciat̄ eam. q; totaz tinet̄ in credo i deū. z dicat̄ mane z se ro cū p̄testatōe. Det rō de cādela accēsa. q; ex tinguit nisi respiret. Jō dd. Credidi. s; in cor de p̄pter qd locut⁹ sum. s; i ore. z q̄lit̄. ego antez humiliat⁹ sum nimis. ps. cxv.

De sancto Johanne baptista. vel in eius vigilia. Sermo.

Antequā exires de

A vulua sanctificauit te. Habet̄ verbuz istō textualit̄ i libro hieremie p̄phe. c. j. z recitatuē i eplā hodierna d̄ vigilia zc. Sa lutez s̄go maria. zc. Pro it̄roductōe materie pdicāde z declaratōe thematis sciendū. q; ille magn⁹ p̄pha z amic⁹ dei Hieremias i eplā ho dierna recitat magnas gr̄as q; de⁹ fecit sibi di cens. Factū est s̄bū dñi ad me dicēs. Pri⁹ q; te formare i vtero noui te. Et anq; exires d̄ vulua sanctificauit te. z p̄pham i gētib; dedi te Hiere. j. In his s̄bis narrat̄ q̄ttuor mag; gr̄as q; de⁹ fecit sibi

Prima familiaris collocutio

Secūda eternalis p̄destinatio

Tercia specialis sanctificatio.

Quarta p̄pheticalis illuminatio

De p̄ma. s; familiari collocutiōe. q; cū Hiere p̄ma mias esset adhuc puer de⁹ sibi loq̄bat̄ famili arit̄. Legit̄ de abraā cui p̄ singlarī grā de⁹ vo luit loq̄. sed in q̄ etate nō q̄n̄ erat puer vl̄ iuue nis. sed q̄n̄ fuit. lxxv. annoꝝ. Gen. xij. S; hie re. fuit locutus cum adhuc esset puer. Ecce

2a) **quere dic.** Factū est s̄bū dñi ad me dicēs. De
 scda. qz essentialit̄ de^o p̄destinavit eū vt esset
 sanct^o in h̄ mūdo. z gl̄iosus i paradiso. z Breue
 lanit̄ sibi q̄si vt aperiret sibi libz p̄destinatōis
 in q̄ null^o legit nisi d̄s Si vult̄ itelligere istā
 gr̄am cogitate illd̄ s̄bū. Nemo scit vtz odio
 v̄l amore dign^o sit. Ec̄cs. ij. S; Hieremias
 sciuit qz de^o sibi dixit. P̄t̄ q̄s te formarē i vte
 ro noui te. nō solū scia speculatōis. s; scia ap/
 probatiōis. De tertia. s. sanctificatiōe speciali.
 3a) **Daxia** gr̄a q̄ añ fuiss; sanct^o q̄s nat^o hoc ha
 buit p̄ singulari gr̄a q̄n fuit q̄n gētoz annoz
 qz tūc fuit a d̄o sanctificat^o S; hieremias iā
 in vtero m̄tis. An̄q̄s exires de vulua sanctifi
 7) **cavi te.** De q̄rta. s. illuminatione p̄phali. qz de^o
 fecit eū s̄siliariū suū z secretariū. reuelādo sibi
 v̄tura. Jō dixit. Et p̄pham i gētib; dedi te.
 Ista s̄ba z iste q̄ttuoz gr̄e pp̄rie z historice di
 cunt̄ de hieremia p̄pha. s; appropate z allego
 rice recitat̄ de b̄t̄o Jōhe bap. hodie i eccia. qz
 sibi etiā de^o fec̄ istas q̄ttuoz gr̄as. z fuit in vte
 ro sanctificat^o. Jō appropate d̄t̄ th̄ea An̄qm
 exires de vulua. zc. **Quesiui** amore v̄zi quot
 sūt modi q̄s de^o tenet ad sanctificādū pctōrē.
 z q̄ sūt. Et iueni q̄ sūt q̄nq̄s. z de q̄nto mō lo/
 quit̄ th̄ema. An̄q̄s exires de vulua zc. Et sūt
 modi isti q̄ sequuntur

- Primus est finalis p̄tricio
- Secūdus p̄nialis p̄uersio
- Tertio martyrialis afflictio
- Quartus baptismalis ablutio.
- Quintus sp̄ealis p̄uentio.

1) **Dico** p̄mo q̄ vn^o mod^o quē de^o tenet sanctifi
 cādū pctōrē ē final̄ p̄tricio q̄n p̄sona vixit diu
 in pctis z mala vita sine timore dei z v̄ecun
 dia gentiū. nec curat d̄ deo. imo forte nō cre
 dit. S; finalit̄ q̄n d̄z mori d̄s ap̄it sibi fontē
 tūc d̄as sibi p̄tricioz de pctis ex q̄ purificat̄ et
 sanctificat̄ aīa. S; istud non facit quotidie.
 qz in tota sacra scriptura nō legit̄ q̄ aliq̄s sit
 erit sanctificat^o nisi vn^o. s. latro. de q̄ dic̄ Leo
 papa q̄ sp̄ fuit male vite z nunq̄s fec̄ aliq̄d bo
 nū in vita sua. et p̄ suis criminib; capt^o z sen
 tentiat^o fuit. z ad lat^o xp̄i suspēsus. z subito xp̄s
 aperuit sibi fontē mie. z flumē p̄triciois venit
 ad eū. z dixit xp̄o cū magnis singultib; et su
 spirijs. Dñe memēto mei dñi veneris i regnū
 tuū. Lu. xxiij. Et xp̄s sibi r̄ndēs dixit. Amen
 dico tibi. hodie mecū er̄ in paradiso. z fuit san
 ctificat^o ab oīb; suis pctis. S; posset q̄ri ab
 aliq̄. cū duo legant̄ latrones fuisse cū xp̄o su
 spensū. q̄re vn^o fuit sanctificat^o et ali^o non. Rñ

sio q̄ a sc̄tis doctorib; assignat̄ est ista. Dicūt
 euāgeliste q̄ xp̄s expiravit hora nona z tunc
 sol est alte z icipit declinari ad occasum. z v̄m
 bra brachij xp̄i tetigit latronē q̄ fuit t̄ate s̄ru
 tis q̄ p̄uertit eū. Neq̄ mirū. qz legit̄ in actib;
 ap̄loz. q̄ v̄mbra b̄ti petri sanabat infirmos.
 Actu. v. Dicat̄ quō ponebāt infirmi i ḡbat̄
 p̄ vicos vt v̄mbra petri tangeret eos. Quid
 mirū ḡ si v̄mbra xp̄i p̄uertebat pctōrē. De nul
 lo alio legit̄ q̄ habuerit malā vitā z bonuz fi
 nē nisi de latrone. De isto mō sanctificatiōis
 p̄phia. **Lōgrega** eos q̄si grege ad victimā. et
 sanctifica eos i die occisionis Hieremie. xij.
 Hoc dicebat p̄pha orādo. **Nō** q̄libet n̄m
 sic vellz sanctificari. vinere ad libitū z h̄re bo
 nū finē. Jō vsurarij z lenones z meretrices
 q̄n iurat̄ dicūt. si de^o me porrabit ad bonū fi
 nē. bonū erit. s; ip̄i nolūt h̄re bonā vitā. iō nō
 habebūt bonū finē. Jō nō expectet̄ finē. sed
 p̄ tpe dimittat̄ malā vitā z pctā z veniat̄ ad
 deū. qz in fine tot sunt dolores. q̄ nō p̄nt h̄re
 deuotōz nec p̄tricioz nec recordant̄ de pctis
 Null^o dicat. **Eya** de^o q̄ latroni pep̄it. parcer
 mibi. **Cōfide**re d̄ dei mia sine p̄nia stulticia ē
 Jō mō p̄ tpe redite ad bonā vitā z p̄niaz z sic
 eritis sc̄tificati a pctis. Jō dixit ap̄lo q̄busdā
 pctōrib; postq̄s redier̄t ad bonā vitā. **Libera**
 ti aut̄ a pctō fui facti est; iusticie. **Humanuz**
 dico p̄pter infirmitatē carnis v̄ze. **Sic** ei ex
 hibuistis mēbra v̄za fuisse immūdicie z iniq̄
 ratū ad iniq̄tatē ita nūc exhibete mēbra v̄za p̄
 uire iusticie i sanctificatiōz. **Cū** etiā fui essetis
 pcti. liberi fuistis iusticie. **Quē** ḡ fructū ha
 buistis tūc i illis in q̄b; nūc erubescit̄. **Nā** fi
 nis illoz mors ē. **Hūc** s̄o liberati a pctō. fui
 aut̄ facti deo habet̄ fructū v̄m i sc̄tificatiōz
 finē s̄o vitā eternā. Ro. vi. **Secūd^o mod^o.**
 sanctificatiōis est v̄l habet̄ p̄ penitentialē cō/
 fessionē. q̄n p̄sona q̄ fecit plura pctā sup̄bie et
 vanitatis. auaricie z cupiditatis. luxurie z car
 nalitatis. z sic de alijs. nō expectat finem. q̄a
 iuuenis nō expectat senectutē. nec san^o infir
 mitatem. s; de bona hora redit ad deum. do
 let d̄ pctis. z p̄ponit abstinere. p̄fitec̄. acceptat
 p̄niam. satisfacit. pctit inimicis. fuit festa. cō/
 municat deuote. **Isto** mō multi sanctificant̄
 ille est secūdari^o mod^o. **Isto** mō magdalēa fu
 it sanctificata. vt habet̄ Lu. viij. q̄ in iuuentu
 te cecidit nesciens se canere. int̄m q̄ ita fuit
 diffamata q̄ pdidit nom̄ z dicebat̄ peccatrix
 sed q̄d fecit. nō expectauit senectutē nec finē.
 sed auditis sermonibus xp̄i dicētis. **P̄niam**
 k 2

De sancto Johanne baptista

agite. zc. Q dicit ipa. adhuc potero saluari si
 faciã pñiam. z venit ad pedes xpi. z lacrimis
 rigauit pedes ei. z recepit se i magnã pñiam
 ieiunia. orões. z alia. intm q. xxx. añis fuit in
 deserto solitaria. que nihil comedit nec bibit
 dormiebat sup lapidẽ. zc. Iste modus e melior
 qm. De isto dicit David. Fluminis impetus
 letificat ciuitatẽ dei. sanctificauit tabernacu-
 lum suũ altissimũ. ps. xlv. Nota Flumis ipe-
 tus. i. pcutiẽs. qtuor flumia se pcutiũt i aia
 pctõis penitẽtis. s. Flumẽ olei. Flumẽ mellis
 Flumẽ aq. Flumẽ sanguis. Et de qlibz isto
 rum dicit flumis impetus. De pmo. De cathe-
 dra dei pcedit flumẽ olei mie. significatum p
 oleũ qd est medicinale z curat vulnera intel-
 lectus errores z falsas opiones. z voluntatis
 odia. rãcores. z memorie dei bñficioz ob-
 liuiones. Curat em vulnera cordis s. malas
 cogitaciões. oris s. mēdacia z falsa piuria. zc.
 oculoꝝ a mal' aspectibz. auriũ ab auditu ma-
 loꝝ s. boꝝ. Dan' a furtis rapinis. pcutiõ. b
 tactibz imũdis. z cetera. finalit' toti' corpis. z
 s. vulnera luxurie tãqz bon' medicus mittit
 flumẽ sue mie yngẽs vulnera pctõz. Ecce q
 redit Flumis ipe. qz subito venit. Dese-
 cudo etiã mittit flumẽ mellis spũscti. z h qñ
 psona recipit spem venie. dicẽdo. vez e q sup
 pctõz. z feci multa mala. s. de cetero emenda-
 bo vitã meã. sui supb. van'. s. de cetero volo
 humiliari. z sic de alijs. De tertio flumine
 aq est qñ psona penitẽs lacrimat p peccatis.
 dicẽs. Miser qd erit de me. Si dicat. non
 est flumẽ. s. distillatio aliquaz lacrimaz. Di-
 co q imo. qz maiorẽ fructũ hz vna gutta lacri-
 marum qz totũ mare ad abluendũ peccata.
 De qarto flumie sanguis est qñ ex peccatis
 hõ disciplinat se. Ista pñia e ppria homicidij
 z oibz q tractat z sentit in mortẽ alicuius.
 fm illud. Quicumqz effuderit hũanũ sangui-
 nẽ. fundet sanguis illi. Gen. ix. Ecce qre dicit
 Flumin' impetus. Nota. letificat ciuitatẽ dei.
 qz gaudiũ est angelis dei in celo sup vno pec-
 catoꝝe pñiam agẽte. Lu. xv. Sanctificauit ta-
 bernaculũ suũ altissimũ. qz diu hõ est in pctis
 est stabulũ porcoꝝ. s. post qz flumis impetus
 mũdauit cũ efficit camera z habitaculũ dei
 Tertius modus est melior. s. martyrialis affli-
 cto. qñ aliqz p fide catholica vel p aliqua s.
 tute manutenẽda morit' p xpo martyr efficit
 z sanctus. vt si captiu' pmitteret se occidere añ
 qz fidem catholice velle abnegare. martyr e
 z in numero scõꝝ martyꝝ cõputat. Idem d

muliere captiua si pmitteret se interficere añ
 qz pntiret pctõ. esset martyr cũ brã katheri-
 na. Itẽ int xpianos si meretrix puertat z post
 puersionẽ cogit p aliquẽ. z ista tradicẽte. tã-
 dem ab illo occidit. martyr efficit. Idẽ de ser-
 uitoꝝe cui pcepit fieri aliqd a dño. z non vult
 facere. z occidit a dño. martyr est. Idẽ de mu-
 liere nolẽte pntire viro aliqd in honestum z
 occidit a viro. martyr efficit. Idẽ de illo qui
 manutinet cõitatẽ. si ppter h occidit. martyr est
 Bri q psecutõz patiunt' p iusticiã. qm ipõz
 est regnũ celoꝝ. Mat. v. De isto mō sanctifi-
 catõis dicit ppha. Preparaui dñs hostiã. sanctifi-
 cauit vocatos suos. Sophonie. j. Quar-
 tus modus est baptismal' ablutio. Iste modus
 est leuis. p quẽ modũ nõ solũ pueri sanctifica-
 tur ab originali pctõ. Dicat qd est qz aia d se
 inquinatũ est ad imaginẽ dei est pulcrior sole
 Nulla creatura corpalis est ita pulcra. intm
 qz si posset videri. zc. s. maculat qñ infundit.
 Sic si ego mitterẽ velũ albũ in concham de
 tincta siue incausto. Ita de aia si moriat añ
 baptismũ nõ intrat paradysum. licet posset ve-
 nire ad portã pctõs ingressum. S. dicit sibi a
 xpo. respicias te quõ es turpis. Iõ quõ sta-
 res eũ istis. zc. Rñdet aia. Dñe ego nullũ pec-
 catũ feci zc. Et xps. z iõ nõ dabo tibi penã cũ
 illis de inferno. z remittit eã ad lympuz pue-
 roꝝ. vbi nõ est ignis nec demones z ibi stant
 delectabiliter z disputat inter se. zc. Non in-
 trabit in ea aliqd coinquinatũ. Apo. xxi. Iste
 mō etiã abluti sanctificat. nõ solũ ab origina-
 li. sed etiã ab oibz actualibz. intm qz si moriat
 añqz peccat subito euolat recta via. etiã si añ
 habuisset oia pctã. ex q nõ sicte accedit ad ba-
 ptismũ. Nota s. vetulas dicẽtes qz aia pue-
 ri nouiter baptizati qñ morit' trãsit purgato-
 rium ex dolore mĩis. zc. Non credatis. quia
 error est. Sic sanctificat' dicit ap'us. Pctõres
 aliqñ fuistis. s. abluti estis s. sanctificati estis
 sed iustificati estis in noie dñi nostri ihu xpi.
 pma Cor. vi. Quintus modus est excellentior.
 scz specialio pñentio. Iste modo solũ tres p-
 sone fuerũt sanctificate iam in vtero matris
 sine meritis ipõ creature pcedẽtibz. Iste mō
 legit' mariã fuisse sanctificatã in vtero matr'
 z sic decebat. qz mater dei esse debuit. zc. Et
 am legit' de Hieremia ppha qz etiã i vtero ma-
 tris fuit sanctificat'. qz debebat de xpo pphe-
 tisare. Tertius z vltim' fuit beatus Johannes bap-
 tista. quia debebat xpm baptizare. Non legit'
 qz beatus Johannes euangelista fuerit sanctificat'

David

pimo

20

30

qto

Tertius
modus229
mog229
mog

Sermo

nec petrus nec paulus Sed dicitur beatus Iohannes legit quod per
 quod ergo maria concepit filium dei iuit ad visitandum
 elizabeth sanguinea sua quam gabriel reuelatione
 sciuit esse gaudia. ut patet Lu. i. Et ergo maria
 irruit domum salutauit elizabeth. et ut au-
 diuit salutatioz marie. exultauit infans in utero
 matris Tunc elizabeth a spiritu sancto sciuit quod ergo
 maria erat gaudia de filio dei. et dicit. Benedicta
 tu in mulieribus. et benedictus fructus uteris tui. Ecce
 enim ut facta est vox salutatiois tue in auribus
 meis. exultauit in gaudio infans in utero meo
 Lu. i. Et amplexantes se mutuo et osculantes
 tanta sanctitas exiuit de ergo que sanctificauit
 Iohannem in utero matris existentem. et Iohannes
 cognouit presentiam filii dei. quod dicitur Ioh. quod
 usus liberi arbitrii fuit in eo acceleratus. Ecce
 quod liter beatus Iohannes fuit sanctificatus in
 angeli reuelatione. Spiritus sancto replebitur ad-
 huc ex utero matris sue. Lu. i. Iohannes Iohi appro-
 priate dicitur thema. Anque exires dicitur vulua sancti-
 ficauit te etc.

De sancto Iohanne baptista.

Elizabeth impletus
 est tempus pariedi. etc. Lu. i. Ab isto the-
 mate ego recipio motum predicandi
 de fine mundi que erit et breui. Iohannes in presentia primo
 ne volo vobis declarare per aliquas similitudines
 palpabiles et morales. quomodo finis mundi instat
 de prope in quo. nullus scit tempus determinate. et an-
 num mensem vel diem. Credo quod erit materia gra-
 uiosa et acceptabilis et nobis proficua et meritoria
 Salutes ergo Maria. etc. Anque ventura ad ma-
 teriam predicandam oportet declarare duo moti-
 ua. scilicet que est ista elizabeth. et que est eius tempus parien-
 di. Hoc nomen Elizabeth est compositum ex tri-
 bus nominibus hebreis siue hebraicis. El. id est deus
 I. id est matris. zabeth. id est septima. Elizabeth. id est
 dei mei septima. Iohannes secundum istam interpretationem si-
 gnat generationem. id est durationem humanam que est
 iam septima. quod sicut in homine que secundum cursus na-
 ture viuunt computantur septem etates. Prima est in-
 fantia. id est non fantia. a for farris. Iohannes prima etas
 mundi fuit infantia. scilicet ab adam usque ad noe. quod
 tunc nesciebant loqui de deo. non habebant reuelationes
 nec libros nec magistros nec doctores.
 Secunda etas hominis dicitur puericia. a puritate. a
 septem annis usque ad. xiiij. In ista etate fuit mun-
 dus a noe usque ad abraam. tunc enim fuit mundus
 aquis diluuii purificatus. Tertia est adolescen-
 tia. id est crescentia. a. xiiij. annis usque ad. xxv. annos
 In ista etate fuit mundus ab abraam usque ad moy-

sen. quod creuerunt in dei cognitione. Quarta est iu-
 uentus a. xxv. annis usque ad. xxxv. vel. xl. In
 ista fuit mundus a moyses usque ad. d. Quinta
 virilitas a. xl. annis usque ad. lx. In ista fuit mun-
 dus a transmigratioe babilonis usque ad christum
 Septima est decrepitas. id est deficientes. a. lx. annis
 usque ad finem mundi. Propter hoc dicebant apostoli.
 Nos sumus in quibus fines seculorum deueniunt. per
 ma. Loz. r. Ecce ergo elizabeth. id est dei mei septima
 scilicet etas nature humane et duratio eius usque
 ad finem mundi. Non videamus quod intelligendum
 est per tempus pariedi istius Elizabeth vetule. Dico
 quod finis mundi erit cito et breuiter. que finis potest
 dici parte ex quatuor similitudinibus que habet cum
 muliere parturiente. De quibus dauid. Ipsi videtes
 sic admirati sunt. turbati sunt. commoti sunt.
 tremor apprehendit eos. Ibi dolores ut parturi-
 entis. ps. clviij. In muliere grata que est in
 partu inuenio quatuor conditiones. Prima quod
 computat tempus et aliquoties errat in computo et
 subito veniunt dolores in partu. Ita multi er-
 rant circa computum finis mundi. dicendo. non erit
 ita cito. primo erit h. et h. etc. Quot erunt dece-
 pti in computo. quod quando ipsi non credent subito veni-
 erit. Iohannes dicit. Ipsi videtes sic. scilicet subuersionem mundi.
 admirati sunt. Secunda conditio est. quia mu-
 lier quando veniunt sibi signa partus turbatur. et mittit
 per obstetricem. et per tali et tali. etc. Ita in fine mun-
 di turbabuntur gentes. unde dicitur. O miser velle
 profiteri. etc. Dicit alius usurarius. vidistis tales
 et quod vultis. velle sibi restituere. Non faciatis
 quod tunc non erit hora. quod tunc que que est in mundo
 debet incinerari. Idem dicit illi que modo nolunt pe-
 cere. tunc perquireret inimicos ut faciant pacem.
 Idem de religiosis que modo non curant suare regu-
 lam. tunc ibunt ad sacristiam ut videant reglam etc
 Ecce que tunc non erit hora. Idem de illis que mo-
 do non curant suare penam. Iohannes dicit. turbati
 sunt. Tertia conditio est. quod mulier in partu a ca-
 pite usque ad pedes habet dolores. Ita in fine
 mundi quando gentes videbunt flagrationem ignis
 dicitur unde. O miser quod faciam. ego habeo tot ca-
 stras. etc. et modo comburentur. dicit alius. O miser.
 ego habeo tot florenos in taxa. et alius dicit
 et ego tot capita gregum. Idem de mulieribus
 quando ornant se crinibus. etc. Ignis omnia consumet. imo
 etiam corpus. Iohannes dicit. commoti sunt. Quarta con-
 ditio est. quod mulier quando parit timet ne moriatur.
 vel ne creatura posset exire. Ita tunc gentes
 tremebunt videntes mortem in gutture Iohannes
 dicit. Tremor apprehendit eos. Ibi scilicet in fine
 mundi dolores ut parturietis. Ecce quare

finis mundi dicitur pariter. Bñ g dicitur thēa. Elizabeth scz duratio generatōis hūane quā tenem⁹ impletū est tps pariendi. s. de ppinq. Hoc volo mō declarare palpabilē fm q manifeste pōt cognosci finis diei ex recessu radioꝝ sol.

Ab imis torrentibus.

A planis puallibus

Ab eleuatis costis

Ab excelsis collibus.

Et a summis montibus

Dicitur finis diei ē qñ radij solares nō illumināt torrentes z valles. costas. colles. z mōtes. Itē sol est xps Auētas. Dicit vobis timētib⁹ nomē meū sol iusticie. nō dicit sol nature. Malach. iij. Itē in nouo testamēto qñ laudam⁹ virginē in matutinis dicit sibi. Felix nā q es sacra hgo maria. z oī laude dignissima. quia ex te oritur sol iusticie xps deus noster

Dō videam⁹ si radij claritatis hui⁹ solis illumināt torrentes vñ valles. zc. z sic poterim⁹ dicere z cognoscere si dies mundi est ad finem. Torrentes dicuntur laboratores mechanici. Rō. qz torrentes sunt asperi ad ambulandū et petrosi. Ita vita laboratoꝝ est aspera in pane. vino. indumentis. domo. lecto. z laboribus multis. Itē torrentes aliquñ abundant a quibus aliquando nō q vna formica potest transire Ita laboratores aliquādo abundant i pane vino. zc. aliquoties veniūt siccitates. grādo. pruina q nihil colligunt. Tertio torrentes sūt plus basse. Ita laboratores parā appreciātur. z tñ tam plati qz reges omnes viuim⁹ cum eis de eoz laboribus. Et his trib⁹ rōib⁹ laboratores dicuntur torrentes. Auētas. Dm pñt dicere laboratores. Imminuti sum⁹ dñe plus qz omnes gentes. sumusqz omnes humiles in vniuersa terra. Dañ. iij. Dō videam⁹ si isti torrentes illuminant z calefiūt a radijs solis iusticie. Hā illuminatio est p sapiam. calefactō p deuotionē Dico q nec illuminant nec calefiunt. Antiquit⁹ qz tunc laborator esset vñ fuisset grossus simplex vel piscator. ad minus habebat q̄truoꝝ q̄ sunt necessaria ad sciendū cuiuslibet. Primo sciebant se signare. z modo nihil nisi circulū in choro. z siliis zc. Secūdo sciebāt Credo in deū. qd dicitur sciri p̄ qz p̄ n̄ z q̄ petitiones continet septem. z mō nihil bñ sciunt nisi iurationes z sortilegia. Quarto sciebant Ave maria. z qualiter regina celi est salutanda. modo nihil. sed bñ sciunt q̄t denarij sunt in vno floreno. Jā sol recessit a torrentibus. Antiquus erat calid⁹ in deuotōe. qz q̄libet postq̄ surrexerat de mane anteqm̄ aliqd faceret genibus flexis faciebat suā orōem. vir i vno angulo dom⁹. z vxor in alio. z filij i alijs

Dō vos q̄libet oratis qñ recipitis camisiā zc. Jā sol nec illuminat nec calefacit. Itē antiquit⁹ q̄libet die audiebāt missam i auroꝝa. deinde ibant ad sua negocia. z de⁹ dirigebat eos i oibus. Dō nec in dñica volūt missas audire. s; sunt in platea vel taberna. z qñ pulsatur p corpe xpi veniūt vt porci ad stabulū. vñ si vadunt ad missam nō veniūt p tpe. z qñ sunt i rus nō faciūt nisi loq̄ de negocijs. z post cōmunionē statim recedūt. iā sol recessit. Item cōicabāt z psitebant q̄libet die dñico. veniebāt ad cōionē duoz duo. z post dabāt sibi pacē osculātes se. Idē faciebāt mulieres. Dō nec se in āno volūt psiteri in. xl. nec cōicare i pasca. licet obligāt ex pceptis penalibus sub pena dānatiōis aīe. z sine sepultura corpis. vt p̄ extra de pñia z re. Dis vtriusqz sex⁹. Itē antiquit⁹ si aliqd deficiebat i ecclia. erat benign⁹ p̄terio int̄ parochianos z curatū. qz quilibz volebat illud facere. dicebat p̄ s. nos pvidebim⁹ domui dei vt ip̄e pvideat n̄ris. Dō cōtendūt d̄ opposito. Dicit rector. vos debetis facere. qz vob̄ fuit. dicit p̄ s. imo vos deberetis facere q̄ recipitis reddit⁹. totū est triū. ab huiusmodi em̄ torrentibus iā videt retraxisse radios suos ver⁹ sol iusticie xps de n̄ Et iam est cōpleta pphetia David. Nescierūt neqz itelleterunt. in tenebris ambulāt. mouebunt oīa fundamēta terre. ps. lxxij. Hora. nescierunt. s. se signare. nec Credo in deū. nec p̄ n̄. neqz intellexerūt. s. qd debet facere de spūalibus. i tenebris ambulāt Secūdo videam⁹ si illumināt valles. qz qñ sol retrahit suos radios a torrentibus. adhuc tñ illuminat valles. Valles dicuntur cines burgenses mercatores z p̄sone diuites. Rō. qz sicut valles abundant frumento. vino. fructibus. z hmōi. Ita p̄dicti abundant diuitijs. Item p valles hō ambulat delectabiliter. Ita isti viuūt delectabiliter. Habēt pulcras domos z magnas. bonos lectos z cortinas. vasa aurea z argentea. escas zc. Et de istis dicit auētas David. ps. lxxij. Valles abundabūt frumēto. clamabunt. q̄tum ad p̄mū. eteni hymnū dicēt q̄tū ad secūdum. delectabiliter viuendo z cū leticia. Dō videam⁹ si illuminant a sole. Dico q non. iam retraxit radios suos. Antiquit⁹ qñ vn⁹ mercator ciuis vel burgēsis p̄didit bona sua i terra vel mari vel p ignē. statim alij cōgregabāt se

Sermo

dicēdo. tal' pdidit oīa sua. etiā h̄ posset culli/
bet euenire. iō iuuen' eū. ego do tm̄. zc. S3
mō si vn' potest auferre oculū alteri. totū est
ex inuidia z malicia. Antiqu' qm̄ vnus diues
ibat extra villā. si videbat campū inculcū vel
vineā. petebat inq̄redo cui' esset qm̄ dicebat
sibi de tali. statim ibat ad illuz dicēs. Quare
vineā v'ia vel camp' est inculc'. q̄re nō semia
stis. de q̄ viuitis Dicebat ille. Dñe nō habeo
iūmēta nec semē. zc. dicebat diues. Dñe tene
atis bladū v' pecunias recipiat' bestias me
as. zc. z nō dicat' alicui. Dñe si veniret pau
per laborator ad diuitē petēs ab eo decē flo
renos ad p̄standū vt posset semiare. zc. dice
ret diues. placet mihi. s3 qm̄ venit notari' di
cetis q' sunt. xij. z ita ponet in carta. z ita iura
bitis. intm̄ q' dānabit ipse laborator. p̄ falsū
iuramentuz. z notari' z testes. z q̄ sol iusticie
occidit eis. Antiqu' qm̄ videbāt viduā iuue
nem vel puellā paupculā discalciatā zc. dice
bāt. cui' est. dicebat eis. filia est tal'. z vocabāt
p̄rem dicēdo sibi. z q̄re nō maritat' istam. ne
scitis q' piculū est tenere puellas mag's. Rñ
dit p̄. q' multi vellēt eā q' ipa est bona. s3 nō
habet dotē. Dicebat diues. Ecce ego do vo
bis tm̄. nihil dicatis. z det' sibi viz. Dicebat
mulier. z ego do sibi vnū lectū zc. S3 modo
qm̄ diues videt iuuenulā paupculā. mittit
ad eam vnū ruffianū dicēs q' si velle loq' se
cum daret sibi tunicā z facit eam meretricez.
Et nūqd scimus qd est illud colloquiū. Et q̄
illis foris est sol. Antiqu' si aliqs vendebat
aliqd alicui mercatori. dicebat q̄rum valerz
Un' d' Aug'. q' quidā vendidit vnā rem pe
rens p̄ ea mediū florenuz. o dixit mercator q'
emptur' erat rē illā. Vos essetis deceptus. qz
illa res valet decē florens. z iō dabo vob no
uem vt z ego q' sum mercator lucrer aliquid
vobiscū. S3 mō statim vnusquisq' decipiet
alium. Nā venditor vult decipe emptorez. z
ecōuerso. Antiqu' si vn' mercator vendebat
vicin' su' nō vendebat. qm̄ p̄cecerat vēditionē
suam. dicebat emere volentib'. Ego iā vēdi
di hodie s3 ille nō vendidit. q' h3 ita bonū pā
num. vel zc. vt ego. vadatis ad eū. s3 modo ē
inter eos tāta inuidia q' null' facit alteri qd
sibi fieri velle. Antiqu' iurati vel rectores
cōitatis nolebāt aliqd recipe de cōmunitate
nisi salariū iā eis taxatū. Jam aut volūt plus
recipe. Ordinatioes em̄ eoz sunt vt tela ara
nee q' solū retinet muscā. non timent deū. Jā
ergo a puallib' sol iusticie retraxit radios su

os. zc. z videt cōpleta p̄phā xp̄i dicētis. quā
qm̄ abūdauit iniquitas refrigescit caritas ml
toz. Math. xxiij. Tertio videam' si illu
minat costas q' sunt sacerdotes. Rō. qz coste
sunt eleuate z altiores vallib'. Ita sacerdotes
z mīstri altaris sup alios sunt eleuati ad fut
endū xp̄o z mīstranduz. Jō d' de ipis. Se
parauit vos de' ab oī p̄lo z iunxit sibi vt ser
uiretis ei i cultu tabernaculi z staretis coraz
frequētia p̄li z ministraretis ei. Humeri. xvj
Sed dico q' iā sol iusticie ab eis retraxit ra
dios suos. s. sapie z deuotiōis. Antiqu' aut
habebāt tantā deuotionē q' etiā i vna parua
parrochia vbi nō erat nisi vn' cleric'. surge
bat de nocte ad matutinas. z tāgebat campa
nā. z est bñ factū. vt licet gētes nō surgerent.
tm̄ qm̄ audirēt cāpanā dixerūt. Bñdicit' sit d's
Deinde corā altari accēso lumine dicebat su
as matutinas deuote z distincte. intantū q'
multe gētes veniebāt ad eccliam vt audirēt
sed mō vel nō pulsant' campane. v' si pulsan
tur ibi. nō surgūt. S3 cāpane dicūt matuti
nas de nocte. ipi aut dicūt matutinas rube
as vel albas in orto vel platea vel in fenestra
indenote. zc. Eū tm̄ de q̄libet lra et dictione
habeam' reddere cōputū in iudicio dei. Ant
tiqu' parabat se ad missam. cōfitebant' z ce
lebrabāt q̄si q̄tidie cū magna deuotione. sed
mō si nō hnt denarios nō curāt celebrare. s3
si sunt pecunie tūc celebrāt. Antiqu' sacerdo
tes p̄siderātes q' eoz lingua erat clavis para
disi. vt dicit Gregori'. cauebant a iuramētis
a mendacijs. p̄seruabāt man' a ludis z tacti
bus. Dñe aut iurare renegare pl' iuenit' i eis
q̄ in latronib'. s. dicere mendacia. z i ludo
ipsi sunt p̄mi. Item p̄seruabant corp'. qd est
monumentū xp̄i. p̄rius z veri' q̄ sepulcrum
in hierlm. sed mō p̄ficiunt se in latrina luxu
rie tenendo concubinas. ergo sol occidit eis
Et nūqd videt vobis paruuz pctm̄. Nam
vn' p̄s byter p̄cubinari' damnat totū plūm
p̄pter scandalū z detractionē. Et pl' peccat
mulier cū clerico semel q̄ cū plurib' homi
nib' laicis. Ideo fiat statutū p̄tra ista in syno
do sancta. zc. Antiquitus etiā sacerdotes da
bant exempluz bone vite q' quādo sacerdos
ex aliqua necessitate intrabat villam v' ciui
tatem. z transibat per vicum. omnes surge
bant z se orationibus eius commendabant.
osculando sibi manus vel vestes. zc. Et mo
do dicunt. O sacerdos noster vadit ad il
lam zc. Peius dicunt q̄ de iudeis. ex malo

exemplo vite quod videtur. quod iam sol retraxit radios suos a torrentibus. a vallibus et costis. Iam completa est prophetia Ezechielis. dicens in persona dei. Sancti sacerdotes contempserunt legem meam. et polluerunt sanctuaria mea. In sanctum et prophetam non habuerunt distantiam. in pollutum et mundum non intellexerunt. et a sabbatis meis auerterunt oculos suos. et coinquabar in medio eorum. Ezechiel. xxij. Quare video si sol illuminat colles. Nam colles dicuntur religiosi. triplici ratione. Prima quod per colles transeunt merces de vna terra ad aliam. sic per religiosos transeunt merces paradisi ad terram istam. Secunda quod colles dant gaudium et letitiam ex alterius preceptis et contemplatione. Sic religiosi contemplantur patriam ad quam tendimus et civitatem paradisi quam querimus. quod non habemus hanc manentem civitatem. sed futuram inquirimus. Hebr. vii. Tertia quod colles in collibus via est ardua et aspera. sic vita religiosorum est stricta et aspera. Nam de ipsis dicitur pinguiscent. scilicet in devotione. speciosa deserti. et exultatione colles accingent. psalm. lxxiiij. Et ponuntur ibi predicte tres conditiones. In his enim non apparet splendor solaris sicut antiquus quando servabant castitatem et angelicalem. habebant cor castum. statim expellebant malas cogitationes. Et os clauserunt ab illis locutionibus. oculos. aures. et manum. et totum corpus. sed modo pauci sunt qui velint habere speciales sibi dilectas. et incipiunt a Credo in deum. et finiunt in carnis resurrectione. sed non intrant in vitam eternam. Vellet illis habere generales que spirituales. quod primo timet boies que deum dicendo. si non vivis caste tamen caute. Antiquus servabant illam paupertatem apostolicam. quod secum portabant omnia quae erant de cella. sed modo habent pulcras cellas. et quod eos oportet habere plures claves que si esset mercator. Antiquus servabant obedientiam generalem ad omnia quatuor que dura asperas et difficilia. et cor statim obediebat plato. Nota obedientiam fratris minoris qui nudus iuit ad predicandum ex precepto beati Francisci. Item de sancto Mauro qui ex obedientia intravit flumen ut extraheret puerum qui submergebatur. Item in vitasparz de illo qui dimisit litteram imperfectam. et. Sed modo obedientia pura est. Quod si platus precipit aliquid contra cor. statim appellat et. De ceremoniis autem nihil servat. sed quilibet vult vivere ad libitum suum quod iam sol retraxit radios. Ideo de religiosis dicit Hieremias in spiritu prophetie dicens. Ecce magister hi simul fregerunt iugum. scilicet vota essentialium. ruperunt vincula. scilicet ceremoniarum. Hiere. v. Quinto video si sol illuminat montes. Montes alti sunt pro-

lati ecclesie et domini temporales ratione duplici. Prima est quod ut montes eminent in altitudine dominum et dignitatis. Secundo quod in montibus vox resonat in terram quod si homo clamat videntur due voces. Sic precepta et ordinationes eorum resonant per mundum. Resonat de altis montibus echo. id est vocis reuerberatio. Sap. xvij. Ab istis montibus iam recessit sol iusticie et charitatis. Antiquus plati coacti intrabant plationem. cogitantes piculum. Sed si modo sum in anxietate quale computum dabo de anima mea. quanto magis est reddere computum de tot animabus. sed modo laborant cum rege. et cum symonia intrant. Antiquus quando erant in computum habebant hoc modo. Nam valet episcopus meus sex milia florenorum. et retinebat duo milia pro vita propria et duo milia in elemosinis. Et modo omnia sex milia non sufficiunt. tot sunt populus et vanitates. imo oportet invenire novos modos extorquendi pecunias et. Antiquus plati predicabant ut Augustinus. Ambrosius. Gregorius. et. Sed modo totum est vanitas et populus. et. Iam completum est verbum apostoli dicitis. Omnes qui sua sunt querunt non que ihesu christi. ad phil. ij. De dominis autem temporalibus iam completa est prophetia Isaias. Principes tui infideles socii sunt. Omnes diligunt munera sequuntur retributiones. Pupillo non iudicant. causa vidue non ingreditur ad eos. Isaias primo Hora. Principes tui infideles et favore inordinato que dant infidelibus. scilicet iudeis et agarenis contra legem. quod dicit esse separati. et sic de aliis. Secundo cuncti socii sunt. omnes iudei sunt fures. quod usura furtum est. sed iudei fundant se in illa auctoritate. Non feneraberis fratri tuo ad usuram. Deute. xxij. Hoc dixit moyses non ut daret licentiam sed ut vitaret maius peccatum. quemadmodum dixit Loth de filiabus suis illis sodomitis. ac si ego dicerem cuidam luxurioso. O ribalde quare peccas cum uxore alterius. vadas ad lupanar. non quod dem tibi licentiam edidi. quod quod domini recipiunt a iudeis. id dicit socii sunt. omnes diligunt munera. et. Non corrigunt peccata notoria. secundo de occultis Fiat ergo finalis quando sol naturalis iam retraxit radios suos a torrentibus. a collibus. a vallibus. et a montibus. tunc dicitur factum est. dies transiit. Et iam ad oculum videtur. quod sol iusticie modo non illuminat vel splendet in torrentibus nec vallibus. Quid ergo dicitis. nisi quod finis mundi erit cito et breviter. Ideo bonum est confiteri. ceteri. restituere. remittere iniurias. et. Ecce quod red dicitur thema. Elizabeth impletum est tempus pariendi.

Sermo

De sancto Iohanne baptista. Ser. ij.

Quoniam dominus erat

cum illo. **De** h' v' b' u' textualit' Luc. j. officialit' in eu'angelio. Tota solenni-
tas hodierna e' illi' gliosi' z' sc'i p'iar'che. p'phe. martyris. z' amici dei Iohannis bap. S'ic' z' sermo n' erit de eode'. Si placet do' habebim' mltas bonas instructoes ad n'raz aiaz' sol' latione'. z' vite correctoz. S'z p'mo salutef' virgo Maria. zc. Verbu' istud p'positu' p' theate. z' fundam'eto tot' n'ri f'monis. d' de b'to Iohanne q' man' d'ni erat cu' eo. Pro h' v' b' i' ma' lozi declaratoe z' materie p'dicade i'roductio ne sciendu'. q' i' sacra sc'ptura ta' in veti' testam'to q' i' nouo testam'eto inuenit' q' p' manu' dei intelligit' h' v' dei i' finita p' qua' cuncta opaf'. Si cut nos manu' facim' opa. z' sic man' hominis v' mulier' h'z q' n'q' digitos q' b' opaf'. i' d' v' t'us dei h'z q' n'q' attributa q' i' q' n'q' digitos q' b'us de' cuncta opaf' est. Primu' est potetia. Scdm sapia. Tertiu' mia. Quartu' gra. Quintu' iusticia. Primu' attributu' v' t'us dei d' potetia q' est q' si pollex. Ista de' fec' opa creatiois celu' cu' stellis. elem'eta cu' p'prietatib' z' p'tet'. et elem'etata. s. hoies. ium'era. arbores. mores. z' valles. zc. Scdm e' sapia q' si index. Isto gub'ernat vniuersa. celu'. solē. lunā. Tertiu' attributu' est misericordia. q' si digit' medi' q' lo'gior e' alijs. sic misericordia dei sup' oia opa ei'. D' d'. Di'feratoes ei' sup' oia opa ei'. Isto opaf' est opa n're redēptiois. q'z matia mia fuit velle hūilia ri. vt ei credētes z' obediētes exaltaret. Etiaz voluit suspēdi in ligno crucis ne sui suspēde rent' in furca inferni. Quartu' est gra q' si me' d'icus tāgens venaz cordis i' p'm illuminādo ad cognoscēdu' p'ctā z' p'ertēdu' z' p'fitēdu'. zc. Isto opaf' est opa iustificatois p'coz vt sūt se p'tem sacra eccl'astica. Quintu' est iusticia q' si auricular'. q'z minor alijs apparet nūc. q'z in h' mūdo mali nō puniunt'. nec boni remunerant'. Isto opaf' e' opa retributiois. Ecce q' n'q' digit' v' t'us dei cu' q' b' de' cuncta creauit Auētas. Quis ignorat q' h' oia man' d'ni fecerit. in cui' manu aia ois viuētis z' spūs vni uerse carnis hois. Job. xij. P'tz q' man' dei d'z ei' v' t'us i' finita. q' oia corpalia z' spiritua' lia. corruptibilia z' incorruptibilia fabricaf' est. Cū q' v' t'us diuina opata sit mirabilia z' ma gnas excellēcias in b'to Iohanne baptista. Ido d'ic' thema. **Man' d'ni erat cu' illo.** Inuenio q' man' v' t'us dei opata e' in b'to Iohanne bap'ti.

q' n'q' mirabilia alta z' singularia. s.

Primu' annūciatio gloriosa

Scdm generatio virtuosa

Tertiu' sanctificatio gratiosa.

Quartu' manifestatio gaudiosa

Quintu' no'atio miraculosa

Ex his d'c' thema. **Man' d'ni erat cu' eo.** D'ico p'mo q' man' v' t'us dei opata e' in b'to Iohanne baptista annūciatione' gliosam. q'z an'q' fuisse' genit' vel in vtero m'ris p'cept'. fuit mi rabiliter nūciat'. Ille met archangel' gabriel q' v' gini marie annūciauit filij dei miraclo sam incarnatione'. nūciauit etiā zacharie p'ri b'ri Iohannis natiuitate'. Ad p'cticā. Zacharias p'z beati Iohannis z' elizab'eth eius m'f' stete runt multis annis in suo m'rimonio z' nūq'z habuerūt fructūplis. Cū aut' fuissent iam se nes z' antiq'. int'm q' d'ic' Nicola' de lyra. q' iā dimiserāt orōem quā p'sueuerāt facere vt d' daret eis fructū de suo m'rimonio p'pter eozū antiquitate'. Zacharias aut' cū essz sacerdos magn' semel intrauit tēplū dei vt orarz. Nō vt obtineret plem. vt d'c' mgr' Nicola' de lyra sed orabat deū vt mitteret missiam eis p'mis sum. mūdi saluatorem. q'z videbat iā tempus cōpletū z' p'phias. z' orabat quasi vellet dicere Postq' nō fui dign' h' v' eplem. ad minus d'ne mitte messia. zc. Et ip'o sic orante. ecce appa ruit sibi archangel' Gabriel resplendēs z' cla rus. int'm q' zacharias tremēs timuit. q'z con ditio est spūs siue boni siue mali terrere z' in cutere terrore' q' n' apparēt. Rō. q'z ex fragilita te carnis nō possum' sustinere visione' spūs Iō d'ic' beatus Lucas de v'rgine maria. Et turbata est in f'mone eius. Luc. j. Tū angel' bonus statim dat p'solationem. Ideo statim sibi dixit. **Re tūcas zacharia.** q'm exaudita est oratio tua. quia messias veniet ilico. et tu videbis eum. zc. Etia' annūcio tibi q' Eliza b'eth vxor tua p'cipiet z' pariet filiu' z' vocabi tur nomen ei' Iohes. z' erit gaudiū tibi et ex ultatio. z' multi in natiuitate ei' gaudebunt. Erit em' magn' corā d'no. P'rio erit magnus in asperitate vite. q'z nō bibz' vinū nec aliq'ue liquorem quo posset inebriari. nec comedet panem nec carnes nec pisces nec fruct'. S'z cibus eius erit mel siluestre et locuste. Vest' erit non de auro serico lana nec de lino. s'z de pillis camelozum. nō dormiet in lecto s'z i' ter ra. nō morabit' in ciuitatib' sed i' deserto. Se cūdo erit magn' corā d'no in sanctitate vite quonia' ante eius natiuitate' iam erit sanc't'

Spiritus sancto replebit adhuc et vobis mris
sue. Lu. 1. Tertio erit magnus coram domino deo in
magna utilitate. quia multos filiorum israel convertit
ad dominum deum et ad fidem messie. et ad patriam
Quarto erit magnus coram deo in dignitate. quia pro-
cedet ante eum in virtute et spiritu beate. quia sic beatus
est vultus ante iudicium generale ad predicandum
ante christum. sic iste veniet ante salvatorem adven-
tum ipsum notificando mundo et ostendendo. De istis no-
vis Zacharias habuit gaudium singulare. Sed con-
siderata sua senectute videns manus suas ruga-
tas. cogitata senectute uxoris et eius sterilitate
dubitavit. Sic defecit. Et dixit angelo. Unum
sciam. Ego enim sum senex et uxor mea processit
in diebus suis. Lu. 1. Respondit angelus ad modum
personae in dignitate. Dubium ponis in verbis me-
is quod metiri non possum. quia angelus bonus non potest
mentiri nec decipere. et dixit. In hoc cognosces
veritatem quam tibi nunciam. Ecce enim eris tacens.
et non poteris loqui usque ad diem natiuitatis eius. pro eo
quod non credidisti verbis meis. Et angelus recessit.
et zacharias remansit mutus. Ecce hoc est nuncia-
tionem gloriosam. quia manus domini. etc.

Moraliter hoc cum dicit zacharias dubitavit.
in quod erravit. Sic est de multis qui de secretis
dei et veritatibus diuis quos deus denunciat non
solum per prophetas. sed per angelos et per seipsum incar-
natum. sed multi dicunt cum zacharia. Unum
sciam volentes disputare quomodo potest fieri quod christus tam
magnus sit in tanta parua hostia consecrata. Item
quomodo hostia fragilis. quomodo non frangit tempus. Argu-
menta sunt naturalia Unum sciam. Magna
partem est. matris quia de hoc habetis iam exemplum
in natura. sicut in speculo. etc. Iohannes Ambrosius Tolle
argumenta ubi fides queritur. Si dicat. Et
nihil dicit Augustinus et Thomas et alii doctores qui
sunt argumenta. Dico quod rationes et argumenta
bona sunt per fortationem intelligentie. sed non per
fortationem credentie. nec per fundamentum creden-
tie. Si fuisset dictum tunc beato Augustino. quod
re credis tres personas in trinitate et unum deum.
certe non respondisset ex tali argumento vel ratione. sed di-
xisset. quia ita predicavit et docuit christus verus deus
et homo. et apostoli etiam determinauerunt Qui ergo
nunc querunt argumenta et rationes per fundamentum
fidei. tales cum zacharia efficiuntur muti tempore an-
ticipati. Quia illi statim cadunt quia faciunt rationes
infinitas et argumenta. Sed persone obedi-
entes et simplices stabunt firmiter et secure dicen-
tes multis anticipati. Placet nobis noua nostra.
quia fides mea non fundatur in argumentis. sed in
obedientia. Ideo apostolus. Sermo meus et predi-

catio mea non in persuasibilibus humane sapientie
verbis. sed in ostensione spiritus et virtutis. ut fides ve-
stra non sit in sapientia hominum. sed in virtute dei. prima
Cor. 1. Nota. primo meo. etc. i. non facio funda-
mentum in argumentis logicalibus seu phisicis. sed
in virtute dei. per fidem et simplicem credentiam.
Et hoc de primo mirabili. etc. Dico secundo. quod
manus virtutis dei operata est in beato Iohanne
generationem virtuosam. quia a parentibus genitus fu-
it virtuose et miraculose. quia non sufficiebat virtus
patris ad generandum. nec matris ad concipien-
dum. sed virtus dei suppleuit dans vim patri
ad generandum. et matri ad concipiendum. Nota
ad practica Iste bonus homo zacharias facta
sua oratione rediit ad domum. Erat enim de nobili-
oribus hierusalem. et etiam Elizabeth uxor sua. Et
ex senectute diuiserunt iam lectos. quilibet dor-
miebat seorsum solus in sua camera. Ista honestate sancta seruabatur antiqui sancti. quia non
curabatur de copula carnali nisi ratione plus. Iohannes
quoniam mulier erat grauida diuidebant lectum statim
quousque creatura erat ablactata. Idem quoniam
erant senes. Hoc habet ex textu biblic. Genes
xviii. Dicit sara vetula et Abrahama senex quoniam deus
promisit sibi filium. Postquam senex. et dominus meus
vetulus est. voluptati operam dabo. Zachari-
as ergo veniens de oratione mutus intravit domum suam
et non potuit loqui uxori. nec petere debitum sibi
sed signis. Et admirans Elizabeth dicebat
huy huy huy domine benedictus deus quod habetis.
quod accidit vobis. nihil sciens de annuntiatione
angeli. et cepit eum inter brachia. Cogitate quomodo
ter Elizabeth antiqui mirabatur. sed finaliter videns
voluntatem viri sui sensit. Nota hic quod etiam
sunt in matrimonio unus debet alteri sentire
sive sint iuvenes sive senes. nec debet se alter ex-
cusare aliquid ficta deuotione. alius dicit se et alium.
Iohannes apostolus. Uxori vir debitum reddat. sicut autem et
uxor viro. Mulier sui corporis partem non habet
sed vir. Sicut vir sui corporis partem non habet.
sed mulier. Nolite fraudare inuicem. nisi forte
ex consensu ad tempus ut vacetis orationi. i. Cor. vii.
Nota hic de illa muliere deuota quoniam vir ex-
igebat ab ea debitum. sed inueniebat excusatio-
nes. Si in dominica. huy sancta mater dei hodie
que est dies resurrectionis domini vultis talia fa-
cere. Si die lune dicebat. huy hodie debet
homo rogare pro mortuis. Si die martis. ho-
die ecclesia facit pro angelis. Si feria quarta. ho-
die christus fuit venditus. Si feria quinta. huy
domine quia hodie christus ascendit in celum.
Si feria sexta. hodie quia christus fuit passus

p nob. Si sabbato dicebat. hodie q̄ dies est
 s̄gis Marie. q̄ tali die i ip̄a sola remāsit fi-
 des. Uidēs vir q̄ ip̄a sp̄ iueniebat excusatio-
 nes. vocauit ancillā. d. De sero venias ad me
 dormias mecū. R̄ndit. Libent̄ mi dñe. Qd̄
 vidēs m̄lier voluit se ponere i lecto. z vir no-
 luit. Hō dñā. or̄ct̄ p nobis pctōribz. z nūq̄ ex
 tūc voluit vxorē cognoscere. ita abhorruit eā
 s̄z ad amauit captiuā. Ip̄e peccabat mortalit̄
 z damnabat se ex culpa vxoris. Jō sc̄tā Eli-
 zabeth licet esset deuota. sc̄tā. z antiq̄. ex q̄ re-
 quirebat a viro p̄sensit. z cepit ab eo trāfact̄
 tribz mētibz v̄ter itumuit. z dicebat ip̄a. Si
 misera. q̄d est h̄. nūq̄d essem hypocrita. finali-
 ter cognouit q̄ erat gūida. s̄ h̄ sc̄tā Elizabeth
 multū verecūdabat. int̄m q̄ dicit Lucas. q̄
 occultauit se mētibz q̄nq̄. Cogito ego q̄ fecit
 sibi amplas hopulādas siue vestes vt absco-
 deret ptū. timēs ne gētes dicerēt. Ecce licet
 sit deuota. tñ adhuc vacat libidini. zc. Ecce
 h̄ generatio p̄tuosa b̄ti Johis. q̄ man⁹ dñi zc
 Moralit̄ h̄ p̄ se q̄ntiā. Si elizabeth ita
 verecūdabat de h̄ q̄ aliq̄s p̄sumeret q̄ ip̄a cū
 viro suo vteret m̄rimonio. Quanta p̄cūdia
 dz esse mulieribz v̄l vir̄ q̄ curāt de alijs. p̄di-
 tores sūt tales. Et si mulier esset fortis posset
 assiḡre cāpū virop̄ditori. Jō apl̄s. Honora-
 bile p̄nubiū in oibz z thoꝝ imaculat̄. Forni-
 catores em̄ z adulteros iudicabit de⁹. Heb.
 v̄l. Dico tertio q̄ man⁹ p̄tutis dei opata ē
 in b̄to Johē sanctificatōz ḡtiosam. q̄ adhuc
 ex̄ns i vtero m̄ris sue. Lu. j. nō solū fuit plen⁹
 sp̄sctō. s̄z replet⁹. Nō audite modum ipsi⁹.
 quō fuit sanctificat⁹. Dic̄ Chrys̄. q̄ beat⁹ Jo-
 hānes in vtero m̄ris sue p̄ q̄nq̄ mēses z p̄ ali-
 quos dies d̄ sexto mēse stetit cū pctō originali
 s̄z in sexto mēse fuit sanctificat⁹. In sexto etiāz
 mēse sue p̄ceptōis missus ē gabriel ad s̄ginē
 mariā q̄ cepit tūc filiū dei. z dixit tūc āgelus
 s̄gini quō Elizabeth sterilis p̄ceperat filiūz.
 Prop̄ qd̄ s̄go Maria iuit ad visitādum eli-
 zabeth. Et cū intrasset domū fuit dictū Eli-
 zabeth q̄ Maria venerat. de q̄ elizabeth ga-
 uisa ex̄ies ei obuiā salutauit eā. Tūc s̄go ma-
 ria dixit sibi. O mea b̄ndicta cognata p̄ficiat
 vobis. q̄ filiū p̄cepistis. Ista s̄ba fuerūt tate
 p̄tutis sic̄ s̄bū sacerdot̄ in baptismo virtute
 xp̄i sanctificat̄ aiā baptizati. sic illud s̄bum
 s̄ginis p̄tute filij dei in ea incarnati z i ea ex-
 istentis sanctificauit Johē baptistā. San-
 ctificat̄ em̄ creatura p̄ s̄bū dei. j. Thymo. iij
 Dic̄ beat⁹ Tho. in. iij. sniaz. dis. vj. in l̄ralibz

q̄ tūc fuit accelerat⁹ vsus rōis i Johē. z hūit
 vsū liberi arbitrij. z exultauit i vtero. Sic
 letaret miles si rex daret sibi mille florenos
 castz vnū de sp̄ali grā Sic tūc bt̄is iohes
 fuit tot⁹ let⁹ z gaudiosus. Bern. vocat illud
 gaudiū tripudiū. Tūc elizabeth sp̄sctō spi-
 rata cognoscēs q̄ s̄go maria p̄cepat filiū dei
 voce maḡ dixit. B̄ndicta tu i mulieribz. z b̄n-
 dicit⁹ fruct⁹ v̄tris tui. Et vn̄ h̄ mibi q̄ mater
 dñi mei veniat ad me. Lu. j. Rogo vos p̄tem-
 plate h̄ modicū. Sācta elizabeth erat antiq̄
 s̄go aut̄ maria erat tūc iuuenis. xij. annoz
 z amplexātes z osculātes se v̄ter elizabeth se
 eminebat sup̄ v̄trē s̄gis. iō Johes erat alti-
 or xp̄o. Prop̄ h̄ iohes retraxit se i vtero ma-
 tris dās filio dei honorē. sic faceret miles re-
 gi in eodē sc̄ano sedere volēt. q̄ miles statim
 iuceret se ad terrā. Ecce h̄ sanctificatio ḡtiosa
 Moralit̄. beat⁹ iohes ondit nob̄ quātā re-
 uerentiā deberem⁹ facere altari xp̄i z m̄stris
 suis Virgo maria erat tūc altare in quo erat
 corp⁹ xp̄i. z q̄n iohes accessit ad xp̄m p̄ ample-
 xus m̄ris. beat⁹ iohes retraxit se hūilit̄ incli-
 nādo. Multi errāt in h̄ stāte p̄pe altare. etiā
 desup̄ appodiat. Viroz q̄ n̄ interficiūt ab
 angel̄ q̄ sunt ibi p̄ntes. vt d̄t beat⁹ Gregorius
 Antiq̄ vt h̄t̄. H̄ic. j. c. Nō nisi d̄ genere aa-
 ron si accesserit ad altare meū morte moriat̄.
 tñ in illo nō sc̄rificabat̄ corp⁹ xp̄i. s̄z aialia. q̄n-
 to ḡ maḡ dz h̄ri i maiori reuerētia altare i q̄
 offer̄t fili⁹ dei. Cogitate etiā qd̄ faciet de cle-
 ric̄ luxuriosis imūde eū tractātes. David tā
 magn⁹ rex z sanct⁹ cū maḡ reuerētia veiebat
 ad tēplū dei. dic̄ ip̄e met. Ego aut̄ i multitu-
 dine mie tue introibo i domū tuā. adorabo
 ad tēplū sc̄m tuū i timore tuo. ps. v. Dicat̄
 de his q̄ min⁹ iuste fiūt in eccl̄is zc. Dico
 q̄rto q̄ man⁹ p̄tutis dei opata fuit i b̄to iohē
 manifestationē gaudiosam. q̄ in ptu gaudio
 se fuit manifestat⁹. q̄ in ptu nō potuit latere
 Secrete p̄nt̄ p̄cipe. s̄z nō sine clamoribz pere
 Et q̄ Zacharias z elizabeth erant nobiles.
 iō ab om̄ibz cognosceban̄. z dicebāt gentes
 Scitis noua. z qd̄ est. Illa nobil̄ mulier Eli-
 zabeth pepit vnū filiū. z alī r̄ndebāt. nob̄ vi-
 detur q̄ non erat gūida. z etiā q̄ erat nimis
 antiqua. s̄z alī ecōuerso dixerūt. imo p̄ certo
 s̄z abscondebāt se. Tūc amici ei⁹ z cognati ve-
 niebāt ad eā z gratulabāt ei dicētes. O cer-
 te bene videt̄ q̄ de⁹ diligit vos. q̄ in tanta se-
 nectute dedit vobis heredem. Ecce quō ma-
 nus dñi erat cū eo i manifestationē gaudiosā

Moraliter oñdit nob h quò dēm^o gaude re de psona sterili i bonis opibz z antiquata in pctis z mala vita qñ parit fructū bonoz opoz z meritoz. vt elizabeth pgratulabatur amici ei^o. Nota q h nomē elizabeth ē cōposito ex tribz noibz. s. El. i. de^o. z J. i. me^o. et sabeth. i. septima. Jō elizabeth. i. dei mei septima. h est interpretatio h^o nois elizabeth. Dō vide am^o q est ista dei mei septima. Rñdeo z dico q ista dei mei septima ē creatura hūana. oia q de^o fecit vadūt de septē in septē. Septē em sunt creature pncipales q s de^o fecit. terra. aq aer. ignis. qnta essentia. s. celi. sexta est natura angelica. septima natura humana. Ecce dei mei septima. s. multoties creatura senescit et antiq̄ sterilis sine fructu bonoz opoz z futu rū. D q̄t religiosi z psbyteri z hoies z mulieres sunt i mūdo steriles. qz nūq̄ fecerūt fructū boni opis. s. qñ pponūt pctā z malā vitā z volunt redire ad deū. pponendo facere illa ad q̄ tenent fm suū statū. tūc p̄cipiūt. Pariūt autē qñ faciūt bona opa. qñ religiosus fuit suam reglam vota z cerimonias tūc parit. Idē de alijs. Tūc oēs amici ei^o z vicini dñt gaudere z pgratulari z regratiādo dō dicere. D d̄ isto bñdicto. mō i sua senectute dedit se deo. S. hodie fit totū oppositū in mūdo Si est aliq̄s religiosus dissolut^o z ribald^o. null^o d̄t sibi aliq̄d. imo om̄s cōmēdant z laudāt eū. s. si vult fūare suā reglam z viuere fm qd̄ vouit. statū psequit ab alijs. Idē de clerico. Idē d̄ laico hoie z muliere vana si vult d̄mittere vanitates. z p̄t dicere. Cōgratulamī mibi oēs. quia inueni ouē. i. aīam quā pdiderā. Lu. xv. Et tñ intm̄ ille psequit ab alijs q̄s q̄s faciāt eū p̄dere aīam cū alijs. Dico q̄nto q man^o dñi fuit opata in brō Jōhe baptista noiationem miraculosam. fuit em̄ mirabilē noiat^o. Post ei^o natiuitatē. s. octaua die fm legē moysi circūcidebāt pueros. z sic nūc i baptismo nos i ponim^o noīa. ita tūc i circūcisioe iponebant Lū aut rabin^o teneret iā illā pelliculā. zc. q̄siuit a m̄re quō vocaret. dixerūt circūstantes. vocef vt p̄t su^o zacharias. S. m̄ reuelatiōe spūsc̄i d̄dixit. Nequaq̄. s. vocabit̄ Jōhes. Illi hō admirātes de tali noie. dixerūt ad illā qz nemo est i cognatiōe tua q̄ vocef h nomē. Tūc iuerūt ad p̄zem suū z inuebāt p̄zi eius quē vellz vocari eū. ad huc aut p̄t ei^o erat mutus. Et diē h glo. q̄ etiā erat surd^o. iō innuebāt ei p̄ scripturā quō vocaret. q̄ postulans pugillarē sc̄psit dicēs. Jōhes ē nomē ei^o. q. d. n̄

impono ego sibi h nomē s. dñs. Tūc p̄t subitō recuperat loq̄lā dicēs. Bñdict^o dñs d̄s israhel. zc. Ecce h quō fuit ei^o noiatio miraculosa Moralit^o h nota z itrabim^o p̄ q̄stionem. Dō nomē cit mel^o. zacharias vt iohes. z vt d̄t q̄ iohes. qz dixit m̄. Neq̄q̄ vocabit̄ Zacharias. s. Jōhes. Rñdeo. Zacharias fm interpretationē hebraicā interpretat̄ memorās deum. Illō nomē Jōhes i decē ḡdibz excellit h nomē zacharias. Nā si aliq̄ psona sit i pctis z vult d̄mittere pctā cupiens saluari grā dei. optet q̄ tal psona sit p̄mo zacharias. s. memorans deū quē offendit. z q̄ hēat p̄tritionē de pctis. Sc̄do q̄ bēat p̄positū nō redeundi ad pctā. zc. Dicūt q̄ nouē sunt opa p̄nialia. nec tñ in nono ope est Jōhes s. zacharias. s. i decimo ope. s. in cōicatōe sacramentali. qz tūc hz donā grē. vel i q̄ est grā. z tūc ē Jōhes. Ecce rōem q̄re d̄t. neq̄q̄ vocabit̄ zacharias s. Jōhānes. zc. ad inuendū q̄ essz p̄fect^o in p̄nā ec grā dei. Jō Jsa. xlix. Dñs ab utero vocauit me. z d̄ v̄tre m̄ris mee recordat^o ē nois mei. Et d̄t i psona b̄ti iohis. qz fm grām z p̄fectōnē quā de^o debuit sibi dare iposuit sibi nomē Ergo man^o dñi erat. zc.

De sancto Petro aplo

Beatus Simon

Simon. Math. xvi. Festū z solēntas hodierna ē duoz aploz maioz z pncipū alioz q̄ eodē die martyrisati sunt p̄ xpo. z in eadē ciuitate. s. rome. sub eodem imperatore. s. Nerone. Et tāta est dignitas cuiuslibet ipoz. q̄ eccia hodie fac̄ festū de beato Petro. z cras d̄ beato Paulo. Idē faciā ego. qz hodie erit fmo de beato petro. z cras d̄ beato Paulo. qz hodie nō sufficeret de ambobz p̄dicare. S. vt fmo p̄ns sit in laudē z reuerētā. zc. Salutes p̄go maria. zc. Et resumaf̄ thema. Verbū p̄positū p̄thematē z fundamēto n̄ri fmonis. requirit aliquā l̄ralē declaratiōz Pro q̄ sciendū. q̄ Petr^o aūq̄ essz xpi discipulus. ap̄l̄s. z papa vniuersalis. vocabat̄ symō. s. postq̄ fuit discipul^o xpi z ap̄l̄s. xps̄ stituit eum papā z vicariū suū vniuersalē. z imposuit sibi nomē Petr^o. Sic fit etiā mō qñ pap̄ eligit. mutat sibi nomen. z quasi mutat in altez viz z nouā creaturā. ita fecit xps̄ Marc. iij. Et imposuit symoni nomen petr^o. Pater hō beati Petri vocabat̄ Jōhes. z aliquoties grosso modo dicebatur Jōhāna. z aliquoties diminutiue Jōhannet. aliquoties vt cōit̄ d̄t

Sermo

Jobā. Sic nos cōit facim⁹ i nro vulgari de aliq⁹ pprio noie. ita iudei vocabāt pzem Petri. Et ita etiā xps ipm noiauit. Aliq⁹tiēs vt cōit dicit Jōhes vt ibi. simō iohis. i. fili⁹ iohis. diligis me Jo. vi. Aliq⁹tiēs grosso mō vt ibi. Tu es simō fili⁹ ioha. Jo. j. Aliq⁹tiēs diminutiue. vt ibi. Btūs es simō bariona. i. fili⁹ iobanna. i. iobānet. Prt⁹ thema fm expositōz sfalem. z sū i materia pdicāda i thēate. Petr⁹ vocat⁹ bi nomi⁹. z ponūt ibi duo noia. i. simon z bariona. Et qdlibet nomē hz duas interpretatōes. in qbz ostēdūt qtuor p⁹tes i Petro. p⁹ q⁹ ē btūs i celo. i. p⁹pta obediētia. asp⁹pnia. re/cta intētio. dura passio. Quātū ad p⁹mā p⁹tutē p⁹ quā. b. Petr⁹ ē btūs: dicit p⁹pta obediētia. q⁹ notat⁹ h⁹ cū dicit. simon. qd interpretat⁹ obediens. qn⁹ em⁹ p⁹sona audit z obedit p⁹bis z mādat⁹is dei. z sine aliq⁹ excusatōe iplet volūtātē dei vt fu⁹ fidel⁹ volūtātē dñi sui. obediēs ēz meret⁹ salariū. i. solui i sine fuiti⁹. Sic q⁹ in h⁹ mūdo fuit p⁹pte. z obedit p⁹bis z mādat⁹is dei qn⁹ seruiert fuitiū. i. i morte. iuste hēbit retributōz z btitudinē p⁹salario. Jō Lu. xi. Beati q⁹ au diūt⁹. deiz custo. il. Hāc obediētia habuit Petr⁹. vt patet Mat. iij. Ambulās Jhs iurra mare galylee vidit duos frēs. simonē qui vocat⁹ Petr⁹ z andrea frēm ei⁹. mittētes rete i mare. z ait ill⁹. Venite p⁹ me faciā vos fieri piscatores hoim. At illi p⁹tinuo relict⁹ retibz et nauī secuti sunt eū. Ad p⁹cticā. Btūs petr⁹ añq⁹ eēt discipul⁹ xpi erat piscator paup. itm q⁹ ipse z frā su⁹. b. andreas habebāt solū vnā barca z vnū rete. z vinebāt sic d⁹ suis laboribz. Sic piscādo qdā die ipso existēte i stagno. i. mari galylee. iurra lit⁹ dicti maris seu stagni tūc ipse xps vidit Petr⁹ z andrea. qbz dicit. O boni hoies z qd ibi facitis. Rñderūt. Dñe volum⁹ pisces cape. Sciēs xpus q⁹ alibi p⁹ p⁹ficerēt q⁹ ibi. dicit eis. Venite p⁹ me faciā vos fieri piscatores hoim. Ego em⁹ docebo vos piscari reges. p⁹ncipes. duces. comites z multaz gentiū generatōes. In his verbis. venite p⁹ me zc. sūt duo. p⁹mo dat⁹ intelligi. q⁹ ecclā xpiana ē sicut nauis triū coopturaz. Prima cooptura bassa siue inferior ē religiosoz z se humiliātū. Et sic cooptura inferior ē secreta. sic religiosus debet eē secret⁹ i claustrō in cella. nō ire p⁹vias vel plateas tractādo negocia sc⁹laria. Secda cooptura signat statū presbyteroz. q⁹ debēt mīstrare sacra ecclie. cōiter in media cooptura stant bone merces z magni valoris. Sic in manu p⁹sb⁹oz z posse eo

rū stāt merces padisi. i. sacra. p⁹pter q⁹ habem⁹ vitā eternā. Tercia cooptura ē stat⁹ laicoz. q⁹ vadūt hinc inde p⁹ mūdū sicut mercatores. et illi de nauī q⁹ vadūt p⁹ coopturā exercēdo laborē nauis. De ista dicebat Salomon. Facta ē q⁹si nauis institoris. i. mercatoris. d⁹ longe portās panē suū. i. mercantiā. Hē aiā bonā p⁹ouer. vi. Scdm secretū ē cū dicit. Faciā vos fieri piscatores hoim. q⁹ sūt p⁹dicatores. Predicatio ē vt rete. qz sic rete ē totū colligatū z vna corda trahit. sic p⁹dicatio euāgelica ē de diuersis cordis. i. au⁹ctibz. rōnibz. parabol. z oia sūt colligata. Si p⁹dicatio sit bñ ordinata. z trahunt vna corda. i. thēmate qd ē fundamētum fmonis. Predicatores illos mittit de⁹ Diere. xvi. Propterea ecce dies veniūt z mittā eis piscatores z piscabuntur eos. Multos piscatores misit. qz ap⁹los. martyres. p⁹fessores. et nos. qbz dicit. Latate retia v⁹ra in capturā. Nō dicit plicate. p⁹ illos qui habēt magnā sciam. z tenēt plicate. z nolunt se disponere ad p⁹dicandū ad capiendū pisces. Ecce q⁹re dicit. Venite p⁹ me zc. ac si diceret. Dimittite illā barca p⁹uā cū qua mō capit⁹ pisces. z ponā vos i magna nauī ecclie triū coopturaz. Dimittite retia illa z habebitis doctrinā euāgelicā. Dimittite illud mare. z ponā vos piscatores hoim. regū. militū. z alioz. Hec oia intellexit Petr⁹ p⁹te diuina qn⁹ xps ore suo dixit. Venite p⁹ me zc. Et cognouit ipm v⁹z Messyāzē. Ut g⁹. b. Petr⁹ haberet loco retis doctrinā euāgelicā. z posset i nauī ecclie. p⁹ mōm piscari hoies. p⁹pte obediuit. Hā dicit euang⁹. Relict⁹ retibz nauī secuti sūt eū in p⁹tinēti Petr⁹ z andreas. Be at⁹ g⁹. Petr⁹ flexis genibz dixit corā xpo i corde suo. Holo rete nec nauē ex q⁹ vos posuistis i corde meo affectōem piscādi i mari hui⁹ mōdicū nauī ecclie z doctrina euāgelica incorruptibiliz. z subito iuit cū xpo. Ecce p⁹pta obediētia Petri. Dicat⁹ hic p⁹ defectū hui⁹ mundi. Hā oēs vocamur a xpo. i. xpiani. iudei. agareni. et nos nolum⁹ ire. Vocat em⁹ nos illuminando corda n⁹ra. dās cognitōez d⁹ pētis. et statim deberem⁹ ipm scq⁹. sed accidit nobis vt samueli q⁹ vocabat⁹ a deo. z ipse ibat ad hely. Hora bystoria. j. Re. iij. Nō sic fecit Job q⁹ dicit. Vocabis me z ego rñdebo tibi. nō hely. Job. xiiij. Lōtra tales dicit xps. Vocauit re nui⁹st. extēdi man⁹ meas z nō fuit q⁹ aspiceret. Prouer. j. Moralit⁹ cū dicit. faciā vos fieri piscatores hoim. Notet⁹ h⁹ religiosi z alij q⁹

De sancto Petro apostolo

hnt pdicadi officiu. qz oēs sūt piscatores. rete
ē pdicatio euāgelica. Ego mō extēdo rete. et
cū aliqs audiēs pdicatōez pponit dimittere
pctāz vicia. z bz redeūdi ppositū ad deū. tunc
predicator pōt dicere vñū piscē cepi. Qñ no/
bil' vl' miles ppe' pdicatōem dimittit pōpā.
odiū vl' rancorē inimico suo. cepim' vñū del/
phinū. O tales pisces z piscatores qstū pla/
cēt dō. Idē d' nobili dñā dimissis vanitatibz
ornamētis z h'mōi. z pfitet. z pponit bñ viter. tūc
pōt dici q' cepim' vñā tonymā. Qñ aut' i pre/
dicatōez uertit agricola aut simplex hō: capif/
fūdul'. Idē d' mliere paupe: capif' vna sardia.
Et i die iudicij dicet xps predicatoribz. Ue/
nite nūcz p'adete. Et qñ ipsi dicent. d' q' dñe.
Tūc ipse rñdet. Afferte d' piscibz q's p're. Jo.
xxj. Q' d' erit d' isto predicatorē q' dicet. Dñe
ego nō sū piscat' nisi alguāz brofā. s. pecunias
raupas. comeras. familiaritates. famā. Jō amo/
re dei laborem' vt capiam' aias. Hā i iudicio
q'libet venit cū aiaz q's p'uertit dicēdo. Ecce
duos pisces q's ego p'rendidi. Q' q't pisces. q't
aiaz ducit. b. petr' secū q' i p'ma pdicatōe cō/
uertit tria milia aniaz z hoim. vide Act. ij. z.
iij. c. Quātū ad scdā m'itū p' quā. b. petr'
ē beat' i paradiso. ē aspa p'nia. qd' oñd' cū d' si/
mō. qd' scdō mō int'pretat: ponens tristitiā. s.
p'nie. De q' apl's d'c. Que s'm deū tristitiā est:
p'niā in salutē stabile opaf. ij. Coz. vij. Flo/
ra. q' s'm deū. i. qñ displicet hōi d' offēsis facit'
deo. tal' b'itudinē meref. qz verā p'niā facit'
Uñ. Bti q' lugēt. qm' ip. s'o. s. i b'itudine cele/
sti. Bō attēdat' ad p'niāz. b. petri. In q'bz ei
fecit p'niā. i. comedēdo. i. potādo. i. vestiēdo
In comedēdo sciat' q' sel' fuit int'rogat' quā
vitā ducebat. Rñdit. Lib' q'ridian' est panis
cū oliuis. z raro cū oleribz. qz solū i magnis
festiuitatibz. Ecce vita sua licet eēt papa. Sz
q'rif. vnde g' exiuerūt tot capones. galline. fay/
sans. false d' diuers' manerijs. q' iā sūt in mēsa
prelatoz. Dicat' truffatiue q' ille oliue. b. Pe/
trierant gūide. z pepererunt capones z alia
predica. Itē fuit int'rogat' d' vestitu. z rñdit
Vestimēta mea tunica quā vides cū mātello
tā i hyeme q'z i estate. Ecce p'ma vestis p'mi vi/
carij xpi. Sed q'raf. vñ g' exiuerūt tot sūptuo/
sevestes zē q's p'ortat prelat'. tot foderature.
Dicat' q' mantell' petri pepit eas zē. Itē vita
sua fuit tal' q' d' ocul' fec' fontē lacrimaz recor/
dans d' renegatōe. p' q' q'diu vixit lacrimat' ē
z vixit p' xpi ascēsiōe. xxxvij. annis. vt in li. d'
virs' illustribz dic. s. Diero. tm' flebat q' bēbat

q'si adustam et caliditate lacrimaz. Flora
p'niā de renegatōe. Ipse peccauit p' os chri/
stū renegando. iō fecit p'niā p' os nō come/
dēs nisi panēz oliuas. q. d. qz peceasti. iō ieiua/
nab' Scdō renegauit chrištū calefaciēdo cor/
pus suū vt d'c Joh. iō fecit p'niā in corpe so/
lū portans tunicā cū mantello. Tercio sic fa/
cies sua nō fuit p'ecūdata chrištū negare. iō
fleuit. Isti sūt fruct' digni p'nie. Lu. iij. Faci/
te fruct' dignos p'nie. vt p' q' q's peccat p' bec'
p'niā agat zē. Moraliter h. b. petr' p' trina
xpi abnegatōe. qz ex timore mortis abnegauit
xpm. z tm' fecit. xxxvij. ānis oēs d' p'nia. Quid
erit d' ill' renegatoribz q' nō solū ter. sed mille/
sies indie renegant p' vna mīma reu' pua oc/
casiōe iurando mag' iuramēta blasphemā/
do chrištū. O maledicte renegator qd' erit d'
aia tua. St. b. Petr' p' trina negatōe tm' fec'
zē. qd' deberes tu facere: q' nō timore mortis
sed mala p'suetudine iuras. Itē. b. Petr' nō
dixit. nō cognosco eū. Cogita qd' erit de aia
tua. Amore dei adhibeant' modi. q' ista dete/
stabilia iuramēta cessent Ego dabo vob' tria
remedia. Prīmū q' vos mlieres q' habet' fili/
os puos instruat' ne iurēt nisi p' aduerbia.
Scdōs mod' q' quilibet iurator poneret sibi
istā legē. s. soluere certū qd' p' q'libet iuramēto
z dare paup'ibz in die dñica. z sic corrigeref.
Tercio mod' corrigēdi p'inet ad rectores pa/
trie. q' p' statutū debēt ordinare q' q' iurant d'
deo punient' tali modo zē. z nulli p'cere i his
q' tangūt chriști honorē. Sed qz rectores nō
corrigūt. q'ritur de' dicēdo. Dñatores p'li
mei iniq' agūt dicit dñs. z iugit' tota die no/
mē meū blasphemāf. Propt' h' sciet' p'ls me'
nomē meū in die illa. qz ego ipse q' loq'bar ec/
ce assum. s. puniēdo. Itā. liij. Ecce de scdā m'itū
te in h' q' dicit simō. i. ponēs tristitiā Quā
tū ad terciā m'itū p' quam. b. petr' d' b'ūs. ē
recta int'ctio. s. in omibz q' faciebat. predican/
do. celebrando. z alia opa s'ctiosa exercēdo sp'
respiciebat honorē dei. qd' notat' in hoc q' d'z
bariona. qd' int'pretat' fili' simplicitat'. nō di/
cit duplicitatis. Qñ em' aliquis aspicit mū/
dū. z ad honores. z nō ad deū. ē duplicitas.
Accidit talibz vt gallo. qui cū vno oculo re/
spicit celū z cū alio granū. Beat' aut' Petr' in
omibz habebat rectā int'ctōem ad deū. Uñ
in ps. Nō nobis dñe nō nobis. sed nomē tuo
da gliam. Ecce simplicitas. z isti merent' b'ri/
tudinē. Unde Bar. v. Bti mūdo corde. qm'
ipsi deū videbūt. hic p' contemplationē. z i alio

Sermo

sclo p eternā possessionē. Bñ habuit istā stū
tē. b. petr^o. qz licet eēt papa z vicari^o xp̄i. z h̄ret
tantā scitatē qz sanaret oēs infirmos. etiā ym/
bra sua tangēs infirmos curabāt. Dicat qūo
qñ sciebāt ipsū transituz p aliquē vicū: pone
bāt infirmos vt ymbra tāgeret eos z sanarēt.
Act. v. Sed cū toto h̄ tantā hēbat simplici/
tate qz nullā hēbat hypocrisiā seu vanā glam
aut p̄sumptōz. Ibat simplr. rēxit z cor̄xit se
patet qz erat fili^o simplicitat̄. poterat dicere
Scio de^o me^o qz tu p̄bas cordaz simplicita/
tē diligas. vñ et ego i simplicitate cordis mei
let^o obtuli vniuersa h̄. j. pal. vi. Tu p̄bas cor/
da creature si fuit bñz recta intētiōe. z si ē sim/
plex diliges eū Et iō i simplicitate cordis mei
dilexi te z fui tibi h̄o corde **M**oralr h̄ ē sci
endū qz p̄mū qd respicit de^o in opibz n̄ris ē in
tētiō. Nā si vñ^o faceret oīa bona mōi d̄ gene/
re bonoz z nō fierēt recta intētiōe: nihil vale/
rēt meritoz. Verbi gr̄a ad p̄cticā. **M**agnū
op^o meritozū est religionē intrare. intm̄ qz d̄t
b. Tho. ij. ij. q. lxxix. arti. iij. ad terciū. qz votū
reliḡōis si recta intētiōe fiat. cū sit p̄petuū: est
mai^o qz votū pegrinatōis terre sc̄tē: qd ē tpale
Sic alexāder. iij. d̄t. et h̄z extra de voto z vo.
redē. i. c. sc̄pture. Et postea subiūgit Tho. ibi
dē. qz rōnabilē dici pōt. qz aliq̄s p̄sequet̄ re/
missionē pctōz oīm p̄ ingressum religionis.
qz utilior ē qz pegrinatio terre sc̄tē. qz tū ad p/
motionē i bonū. qz p̄poderat absolutōi a pe/
na. h̄ Tho. ibidē. z in l̄ra pulcra de h̄ ibidem
Sed istud op^o p̄uertit. s. ingressus reliḡōis.
z p̄dit qñ intētiō ē p̄uersa z tp̄alis. vtputa qz
speratis qz fili^o vñ erit abbas vel mgr̄ i theolo
gia aut ep̄s. z iō inducit̄ eū ad religionē. z ni
si h̄ sparetis. ipse nunq̄s religionē ingrederet̄.
qz tal̄ intētiō nō ē ad deū. sed ad mūdū. z p/
dit meritū. vl̄ si intrat vt viuat in rege nō ser
uādo religionē. Ista intētiō ē p̄uersa. Nam
mel^o eēt religioso qz eēt latro qz religiosus n̄
suādo qz d̄z. Itē p̄dicare h̄bū dei ē magnū me
ritū. qz ē magnū op^o si intētiō sit recta. sed qñ
aliq̄s p̄dicat p̄t vanā glam seu famā vl̄ p̄pter
pecunias habēs intētiōē ad mūdāna: totū
p̄dit z damnatur. Quare. b. Tho. qdlibeto. v
q. xij. ar. ij. in corpe. Si p̄ p̄niam p̄t q̄s recu/
pare aureolam qz digne p̄dicati p̄missa ē. si p̄
vanā glam eā p̄diderit. z dicit qz nō. qz non
fuit lucrat^o ipsam iuxta sniam d̄ni. Amē dico
vobis: receperūt mercedē suā. Pōt tñ acq̄re/
re gr̄am dei si emēdatur. vl̄ p̄ bonā p̄dicatiōz
aliā d̄ nouo pōt lucrari aureolā. Sed p̄dita

nullaten^o p̄t recuperari. Itē in bello iusto illi qz
vadūt magnū op^o faciūt si habēt rectā intēti
tionē. Beati sūt qz moriūt̄ p̄pter iusticiā vl̄ de/
fensionē reipublice. int̄ martyres sunt gliosi
licet ecclia nō faciat festū. sed si faciūt p̄t va
nitate vt multi. dicētes. amore d̄ni meizē. **M**
fatue. in tali casu optet p̄ponere amorē z re/
spectū diuinū z verā iusticiā dicendo. faciam^o
h̄ amorē z zelo iusticie. Ideo vel cenabim^o in
tabernacul^o inimicoz n̄roz p̄ victoriā quam
habebim^o. vel cū deo in paradiso etqz defendi/
m^o iusticiā. Sed qñ habes intētiōē fatuam
totū bonū op^o p̄dis. Si r̄ remittere iniurias.
p̄cere inimic^o. magnū op^o ē si fiat p̄ deoz amo
re xp̄i. sed qñ sit nō ob dei reuerētiā seu amo
rē. sed intercessionē p̄sonaz: totū meritū p̄d̄t
Dicatur p̄ctice. Si papa vel rex rogaret te
qz remitteres: forsitan remitteres. z tamen p̄
t̄po nō remittis. Dicatur qūo i iudicio xp̄s
ostēdēs vulnera dicet. Ecce qd feci ego p̄ te
videam^o qd fecisti tu p̄ me. si remisisti amore
sui dabit tibi paradysum. si h̄o remisisti amore
pape vel reg^o vl̄ alioz. dicet tibi. Vadas ad il
los qz vt dent tibi paradysum. qz habebūt satisfā
cere de seipsis. Si remittis pura intētiōe p̄
honore xp̄i. tūc xp̄s accipiet te p̄ manū dicēs
Euge fue bonez fidel^o. **M**at. xxv. Quisem
vt in om̄ibz ad deū dirigatis intētiōz. In oī/
bus honorificetur de^o p̄ Jhm̄ xp̄m. cui ē glia
z imperiū in secla sc̄loz amē. j. Pe. iij. **Q**uā
tū ad q̄rtā p̄tē qz ē dura passio. cū d̄z vario/
na. qd p̄m sc̄dam interpretatiōē vult dicere si
l^o colūbe. Ecce h̄ martyriū suū. Dicat q̄ndo
sacerdotes veteris testamēti offerebant d̄o
colūbā. p̄mo deplumabant. Itē fregerūt sibi
alas. Itē fregerūt collūz inclinabant sibi ca
put. Et tale sacrificiū multū erat deo acce/
ptabile. vt d̄z **L**euic. j. Holocauitū ēz oblatō
suauissimi odoris d̄no. **A**. b. petr^o fuerit fili^o
colūbe p̄tēti ei^o martyrio p̄t patiā quaz
habuit p̄ eternā b̄tudinē. Si qd patim^o
p̄pter iusticiā beati. j. Pe. iij. Dicatur qūo. b.
petr^o postqz p̄dicauit p̄ multas ciuitates z vil
las z p̄uerterat p̄les gētes i antiochiaz alibi
venit romā. z ipso ibi p̄dicāte p̄ mādātū **A**e
ronis impatoris. qz p̄cepit fidē xp̄i nō p̄dica/
re. fuit capt^o. **X**p̄iani aut volētes eū liberare:
dicebāt sibi. o p̄z nos liberabim^o vos. fugite
de istis. Tandem acq̄escens eis fugit. Quo
egrediente d̄ ciuitate. apparuit sibi xp̄s cum
cruce in humer^o. Quē videns **P**etrus dicit
Dñe qz vadis. q. d. ego egredior de ciuitate. et

272
p̄ q̄s b̄t
27. Iura

De commemoratione sancti Pauli

tu ingrederis. Rñdit xps. Venio romā itez crucifigi: di. sel' sui crucifig' in hierl'm. h' volo itez crucifigi. Uolebat xps dicere q' postq' fuerat i hierl'm crucifig' i p'sona p'pria. q' in p'lo na' Petri debebat rome crucifigi. Qd' Petr' intelligens statim reuersus ē i ciuitatē. z xps ad celū. Et dixit Petr' amic' suis xpianis ciuitatē q' sibi apparuerat xps zc. p'z q'uo erat deo acceptabile z g'iosū. Ipse aut' fuit reuersus ad captione impator'. venerūt ministri z habuit sniam crucifigēdi in cruce. Quā ipse adorauit dicēs mistris. Pro grā peto q' non crucifigat' me cū capite sursum xps m'gr' me' sed caput ponite deorsū. Dixerūt mistri. *Ma-* ius tormētū erit sibi. cōplaceam' sibi i b'. Dū aut' cēt i cruce. nō cessabat p'dicare stantib' in circuitu e'. Ostēdit h' nobis doctrinā q' nō debem' cessare a p'dicatōib' frigore nec calore nec laborib'. sed conari i p'uerione aīarū. Et ipso sic stāte. xps misit angelū cū coronis violaz. z xps appuit ibi: libz tenēs i manu i q. b. petr' legebat. z postea dixit. Dñe ihu xpe grās tibi ago q' me portasti ad finē opratum. Dñe recōmēdo tibi istos xpianos filios generatos i vtero spōse tue. s. in ecclia p' baptismū z sic tradidit deo spm. quē angeli dei portauerūt ad gl'iam. *Moralit'* hec crux Petri nō erat tal' sicut crux xpi. sed reperio q' etiā ponit' spem v'zam in cruce. b. petri. q' nullū p't saluare. nec etiā. s. petz nisi i v'ute xpi. *Vñ.* *Bi-* bi absit gloriari nisi in cruce dñi n'ri Jhu xpi *Bal.* vl. immo qd' forti' ē. aliq' ponūt de facto licet nō mēte spem i signo diaboli. qd' ē circulus. Nā sicut boni religiosi i p'ncipio horarū inuocāt deū signo crucis dicēdo. De' i adiu toriū. ipsi faciūt circulū. quia i circuitu imp' ambulāt. Recita totā p'cticāz defectū illoz q' nō bñ se signāt i introitu ecclie. i mēsa. m'lier ponēs filiū i lecto. Idē in p'sb'is bñdicendo aquā. panē. z qd' d'eter' ē. sup corp' xpi faciūt rotulū. Ostēde h' quō debēt signare. Hoc ē signū nullū ster piculū. Instruite etiam vos v'os. De hoc signo crucis p'phetia *Cañ.* viij *Sub* arbore mali suscitani te pone me signa culū sup cor' tuū z brachiū tuū zc.

De p'memorazione beati Pauli.

Quō uobis facio
euāgelii. *Bal.* j. Et recitat' i epla ho dierna. Sic totū officii ē. b. Pauli itaz f'mozc. *Salutez* ego *Maria* zc. Et resumaz t'bz zc. *Questio* solet fieri d' ist' duob'

aplis Petro z paulo q's eoz sit maior z excellē tior. Huic qōni optet rñdere cū distinctione Et ē tal' rñtio. q' isti duo bñdicti et gl'iosi apli Petr' z paul' pñt p'siderari trib' modis.

Scdm p'ditionē aplicam

Scdm p'elationē eccl'asticam

Scdm p'edicationē euāgelicā.

Si p'pare volum' fm p'ditōz aplicā. Rñdeo q' vn' nō ē maior alio vl' excellē tior. sed eqles. q' ita bñ vn' sic al' ē apls Jhu xpi. sic oēs p' s'bz fm p'secrationē eucharistie eqles sūt Petroz paulo. sed vn' fuit elect' in aplm petr'. z vltimo paul'. Et d' hac p'ditōe aplicā de' tñ vni q'stū alteri dat. q'si dicēs xps Petro. volo huic nouissimo. s. paulo. dare sic et tibi. s. de aplicā p'ditōe *Dat.* xx. Ecce p'ma distinctio Scdo si fm p'latōem eccl'asticā loq'mur maior ē Petr' q' paul'. q' papa maior est legato. Beat' petr' fuit apls xpi z papa vniuersalis z christi vicari'. cui dixit christ'. Tu es simō fili iohis. tu vocaberis cephas *Jo.* j. Cephas grece. i. capitane' vel maior alioz. Beat' paulus fuit christi apls z legat' a latere. q' p' totū mōm poterat epōs faceret bñficia alia dare. *Jo.* dt. Legatōe fūgimur tanq's deo exhortā te p' nos. ij. *Coz.* v. Si g' fm p'elationē eccl'asticā Petr' fuit papa. et Paul' legat' a latere. apparet Petr' fore maiorē. Tercio si loq'mur fm p'edicationē euāgelicā Paul' fuit excellē tior z abūdā tior: Petro i ardēti p'edicationē et etiā aplis alijs. *Jo* in p'sona ip's' p' excellentiā pōt dice' thema. *Notū* vobis facio euāgelii *Hoc* excellēti' p'tinet ad eū. q' maior in p'edicationē euāgelicā. Patet thea. Rept' iuxta the ma q' p'edicationē euāgelicā. b. pauli habuit sup p'edicationē alioz excellentiam in trib'.

Primo. q' fuit pl' amplaz copiosa.

Scdo fuit pl' claraz luminosa.

Tercio fuit magis longaz v'iuosa

Ergo bñ p'tinet ad eū thea. *Notū* vob' facio euāgelii. P'io dico q' p'edicationē euāgelicā. s. Pauli fuit sup alios aplos pl' amplaz copiosa. Quilibet alioz aploz p' receptōz spūsci i die p'etecostes accepit vnā portōem vl' regionē p' mōm ad p'edicādū euāgelii. Petr' iuit in iudeāz antiochiā. Beat' *Johes* i frigiāz *Mathe'* in ethiopiā. *Jacobo* maior i hispaniam. Limitatā p'edicationē p'edicare habebāt. sed b. Paul' nō accepit regionē limitatā. sed p' totū mūdū vniuersū ibat. vt dicē *Hiero.* i li. de viris illustrib'. q. xxxvij. annis iuit d' ciuitate i ciuitatē. de tra i trā p'dicando

Sermo

nō cessabat. Ecce quō fuit pl' amplaz copio
sa. qz nō iuit i terrā certā vl' regionē. sed gene
ralr discurrebat. Idē dicim' ei' collecta De
us q' vniuersū mōm. b. pauli p'dicatōe docui
sti. Vñ nota magnūz mirabile. q' oēs apli. pe
tr' ioh'esz bartholome' zc. qñ veniebāt p'dica
re i alijs ciuitatibz fidē xp'i: recipiebāt p'uisionē
a ciuitate vl' a pbis hoibz. qz xp'us dixerat
Luce. x. Dign' ē operari' mercede sua. sed de
paulo d't text' Act. xvij. Erat art' cenofacto
rie. Dicit glo. cenos. i. tēdaz corda. dic' g' q' sci
ebat facere cordas z suere. z de h' sibi p'uide
bat. qz certo tpe opabat' cū aliq' d' illo officio:
vt p'uideret sibi. z cetero tpe p'dicabat. z cete
ro orabat. Jō d't. Argētū aur' aur' vestem
null' v' m' p'cupiui. sic vos scit'. qz ad ea q' mi
hi op' erāt z his q' mecū sūt misrauerūt man'
iste. Act. xx. Jtē qz p'dicabat xp'm' mandatū
impatoris Heronis. s'berabāt ipsū p'villā. sed
ppter h' nec dimittebat p'dicatōez. Alia die
lapidabant eū. nec p' h' dimittebat. Qd' vi
dētes m'istri impatoris ita forte: posuerūt ip
sum i campo clauso ad leones. sed i nullo sibi
nocuerūt. imo lābebant sibi pedes. Et sic ab
infidelibz passus ē m'ltas iniurias z vitupati
ones p' xp'o z p'dicatiōe. Videt' g' vobis quō
fuit sua p'dicatio amplaz copiosa sup oīs
ap'los. Recte tenuit Paul' sup alios xp'i p'ce
ptū. q' qñ debuit i celū ascēdere: dixit aplis z
mādauit. Eūtes i mōm vniuersū p'di. euā.
oi crea. Mar. vi. Moralr. h' ponūt tres clau
sule i qb' oñd' p'dicatoribz s'bi dei qd' ager'
debeāt. P'ria cū d't. Eūtes i mōm vniuersūz.
Hō d't q' sim' i vna ciuitate seu villa. sed i mū
dū vniuersū. Hā si sol staret i vna pte securus
nō calefaceret mōm. tūc vna ps eēt p' busta. z
alia frigidaz alia infructuosa. sed sol discur
rit p' totū mōm z illuminat z calefacit z fac' fru
ctificare. Sic boni religiosi vite ap'lice debēt
ire p' mōz. Laueāt ne eos retineat voluptas
sed discurrāt p' mōm illuminādo i fide catho
lica. calefaciēdo i caritatez dei dilectōe. z fa
cere fructificare in opibz p'is m'iscōiez meri
torijs. qz qstū vna esca ē mag' p'ciosaz excellēs
tm est necessariū q' voluat' i olla ne adhereat
olle ab intra. sic ptz d' cucurbit'. Sic si aliq's
ē delicat' i deuotōez excellēs i sciaz p'ciosus i
p'dicatiōe. necesse ē sibi q' faciat mutationē.
sic nō adherebit. qz si recipiet familiaritatez
alicui' filie spūal' vl' aliq'z p'sonaz. iā p'det de
uotionē. vel cogitabit. ex q' h' habeo manere.
indigeo camera p' tenēdo vinū. gnūzē. Et sic

acqret familiaritates. z adherebit q'si olle. et
p'buere sezc. qz amorē quē deberet h'ze ad deū
ponit i creatur'. sed qñ mouet se discurredo p'
dicādo. nō p'gregat pecunias. neqz b'mōi. q'a
secū portaret mortē. nec curat d' familiaritatibz
nec camer'. Ecce q're d't. Eūtes i mōm vni
uersū. Vñ p'pha Osce d't figuratiue. Effraym
fact' ē q'si panis sub cineribz q' nō reuersatur.
Comederūt alieni robur ei' z ipse nesciuit. sed
z cani effusi sunt i eoz ipse ignorauit. Os. vij.
Nota. Effraym. i. p'sona alta vl' crescēs. vt p'so
na crescēs i scia deuotōe vl' excellēti p'dicati
one. Dicit q' est facta sic panis coct' i t'cine
res q' nō reuersat' d' vna pte. z ē destruct' siue
adust' z ex alia crud'. Sic ē de p'sona q' nō re
uersat'. z h'z excellentē vitā. calefacit se i amo
re mōi refrigerās se d' deo. Et qd' seqt'. Alie
ni comederūt robur ei'. Adhuc habuit men
sam z incepit dimittere deū. deuotōz z lacri
mas p'p'ctiōis. z d' modico i modicū vadit i
terrā. Ideo d'd. Hō ē ill' p'mutatio. Ratō. qz
mō satisfacio q'stiōi dicēti. Quare mutant se
frēs q'libet anno de p'uentu ad p'uentū. qz opret
cū baculo p'latōnis agitare. z mouet istos sic
cucurbitas vl' aliū cibū delicatū ne adhereāt
capiēdo familiaritates. S' d'o d't. p'dicate
euāgeliiū. nō dicit Quidiū vl' s'giliū vl' oraciū.
sed p'dicate euāgeliiū. Tota sc'ptura ē euāgeli
um figuratiuū vl' figuratūz clarū. Vñ. Rota
erat i medio rote. Ezech. j. Scit' q're p'cepit
p'dicare euāgeliiū. qz alie doctrine nō habēt fi
nē seu terminū ad p'ncipiū. Sic de forte q' nō
pōt ascēdere naturalr p' canale alti' q's sit fōs.
qz caret h'ute ad pl'. Ita d' doctrina poetaz.
videam' vñ exit. nunqd' de intellectibz hoim.
imo ideo nō pōt facere vt aliq's ascēdat i ce
lū. Et tu q' p'dicas tm eas. semp eris terren'.
Sed doctrina euāgelica q' exiuit d' celo: d' il
lo loco q' exiuit facit ascēdere p'sonā q' ipsaz p'
dicat'z fuat. Jō xp's Joh. iij. Aq' quā ego da
bo fiet i eo fons aq' salietis i vitā eternā. Jō
p'dicate euāgeliiū. qz p'dicare v'ba damnatoz
dānatio ē. Dicit g' Hiero. q' Aristoteles z pla
to i inferno sūt. Accipe g' doctrinā xp'i q' duē
ad vitā. vt ē biblia. q' libere vite d't. libri s'po poe
taz dicunt' libri mort'. Tercio d't. oi creature
scz hinc inde. nō dicit solū i vna ciuitate. nec
dicit magnis dñis sed etiā agricol'. Hō solū
diuitibz sed etiā paupibz z alijs. qz oi creature
Dic' mgr' Vincēt' qd' dolet. Hā repit i lom
bardia. it. valles hereticoz p' defectū p'dica
toz. Dixit sibi vn' de ill' vallibz. Frat. xxx. an/
13

De commemoratione sancti Pauli

ni sūt q̄ null⁹ frat⁹ venit huc nec cleric⁹ ad in/
struēdū nos ī fide. sed veniūt heretici d̄ ptib⁹
lōginq̄s p̄dicant nobis suos errores. q̄s cui
tarem⁹ si habuissē doctrinā euāgelicā. idō
d̄t. oī creature. z in oī loco. supple. Jō Hierē. ī
spū vidēs hūc defectū d̄t. Paruuli petierunt
panēz nō erat q̄ frāgeret eis. Tren. iij. puuli
. i. rustici. simplices. paupes z ignorātes. z he
retici petierunt doctrinā euāgelicāz nemo
mistravit eis. sed. b. Paul⁹ vniuersaliter exten
dit doctrinā euāgelicā. ideo dicit. Notū vo
bis facio euā. Dico sc̄do q̄ p̄dicatio euan
gelij. b. Pauli fuit sup oēs alios pl⁹ claraz lu
minosa. Audite bene. Dēs alij apli p̄dicabāt
doctnas q̄s a x̄po audierāt sed nō viderant
sed. b. Paul⁹ p̄dicabat illud qd̄ viderat. qz re
alit⁹ fuit rap⁹ in celū. Jōhes̄o fm̄ spūm Jō
dicit. Euāgelij qd̄ euāgelizatū ē a me nō est
fm̄ hoīem. supple puz. nec ego ab hoīe. s. pu
ro. accepi illud z didici. sed p̄ reuelatōem ihu
x̄pi Gal. j. Nota. non habui ab hoīe. s. mortali
sed immediate a x̄po deoz hoīe habui. quē vi
di in sua gl̄iaz diuinitate cū tota curia celesti.
Jō si dicat tibi. vbi didicit Paul⁹. potes di
cere q̄ ī celo empyreali ī scola angeloz in tri
bus dieb⁹ studuit. et sciuit pl⁹ q̄ Salomon.
nec oēs phi i tota vita sua. In libro vite et̄ne
cito effici hō mgr̄. Nec mirū. si qñ agricole.
rustici v̄l rudes ignorantes v̄l pui hodie nati
baptizat⁹ mortui sicut intrāt scolā angelozū
apto libro vite p̄ deūz sibi ostēso maiore sciē
riā habēt in p̄cto q̄s̄go Maria nec sc̄ti do
ctores habuerūt in h̄ mūdov̄nq̄s. Jō bone
gētes laborez ire ad istud studiū. qz ī illo mo
mēto ē illuminat⁹ om̄i scia. nec optet legere p̄
capla seu distinctōnes. Dic liber solū habet
duas cartas. s. humanitatē et diuinitatē. Et
x̄ps ē liber vite. Logita ḡ si infans v̄l rustic⁹
intrās paradisiū habet ī p̄cto tantā sciaz. qd̄
de. b. Paulo q̄ trib⁹ dieb⁹ fuit rap⁹ p̄ potētiā
dei. z aīa ei⁹ trib⁹ dieb⁹z noctib⁹ studuit ibidē
Quantā sciētiā debuit addiscere. bñ pote
rat clare. veracit⁹z lumine p̄dicare. Ervt me
l⁹ intelligatis ponaz ī p̄cticav̄t veniam⁹ ad
moralitatē. Vñ si vñ⁹ diues hō edificasset do
mū q̄ consterisset. x. milia florenoz. z veniret
amic⁹ ei⁹ de v̄ltra mare. quē inuitasset iam sibi
ostēderz totā domū: dicēdo amico. Flouerit⁹
amice q̄ etq̄ nō fuistis h̄ edificauī istā domū
z ista ē camera vbi dormio ego. z ista filij mei
z in ista scutiferi. Ecce coq̄nā. stabulū. cellari
um. Sic etiā fecit x̄ps q̄ ostēdit sibi totā do

mū paradisi. Dq̄s pulcra est illa. Certe q̄ solum
posset ponere caput p̄ aliquā fenestrā ad vi
dendū domū paradisi. tāta ē illa pulcritudo
corpali q̄ stare hō centum annis sine cibo z
potu. z cēt mirabilis solat⁹. etiā si non vide
ret christū nec yginē Mariā. solū ex pulcritu
dine corpali celi. Jō d̄r. D̄ isrl̄ q̄s magna ē do
mus deiz ingēs. i. inextimabil. loc⁹ possessōis
ei⁹. Magn⁹ z nō habens finē. supple in dura
tione. Baruth. iij. Tot⁹ mūd⁹ est q̄s vñ⁹ p̄ict⁹
respectu illi⁹ dom⁹ paradisi cui⁹ mima camera ē
maior. x. regnis. necq̄ mix. qz vna stella ē ma
ior tota hispania. Ecce quō ostēdit sibi pala
ciū regni. Cōsequēter rapuit eūz ostēdit sibi
nouē ordines angeloz ī celo. z nūq̄s homies
sciuerūt aliqd̄ de eis donec Paul⁹ reuelauit
eis. Primo ostēdit sibi p̄mū ordinē. s. angelo
rū hūano mō loq̄ndo vbi ē rector seu capita
ne⁹. s. Raphael. Et cū vidit Paul⁹ illā pulcri
tudine: dixit. D̄nēz quō ē beat⁹ q̄ huc venie
z vit poterat loq̄ ita stetit attonit⁹ de illa gl̄io
sa habitatōe quā viderat. Ad quē x̄pus dixit
Paulē scis q̄s habitabit cū istis. Dixit pau
lus. Nescio. R̄ndit x̄ps. Dēs illi q̄ post pecc̄m
fecerūt rigorosam p̄niam. q̄ nō solū fuāt ie
iunia ecclie. sed ampli⁹ faciūt. p̄tinent sepe. cō
municārē. Dixit Paul⁹. Quā b̄ndicti erūt q̄
de suis pecc̄is egerint p̄niam. Sc̄do ostēdit
sibi sc̄dm ordinē. s. archāgeloz vbi ē capitane
us s. Gabriel. Cū Paul⁹ vidit istā gl̄iam fuit
tot⁹ stupefact⁹ z interrogauit christū di. D̄nē
z q̄s stabit hic. R̄ndit x̄pus. Personē spūales
denote. Nā sicut aīa ē nobilior corpe. sic de
uotio q̄ in anīa p̄sistit est maior p̄nia. Quesi
uit Paul⁹. D̄nēz in q̄b⁹ repiet. R̄ndit christ⁹.
In p̄sonis q̄ semp faciūt orōem die ac nocte
q̄ audiūt missas deuoterē. Et apls. D̄ ī tā
bono p̄cto p̄ illis q̄ faciūt deuotā orōem zē
Tercio ostēdit sibi terciū ordinē. s. p̄ncipa
tuū. vbi ē capitane⁹ sanct⁹ Michael. In isto
loco vadūt p̄sone misericordes. Vñ. B̄ri mi
sericordes zē. Quarto ostēdit sibi ordinē po
testatū. in q̄ vadūt q̄ in aduersitatib⁹ habent
patientiā. Jō apls. Patia vobis necessaria ē
supple ad habēdū istā gl̄iam. vt faciētes volū
tatē dei reportet⁹ p̄missionē. Heb. x. Quinto
ostēdit sibi ordinē p̄tutū. in q̄ collocabunt⁹ q̄
habebūt cordiā t̄palē. Ideo dicit apls post
q̄s descendit. Pacē habete cū om̄ib⁹. Non vos
defendētes. i. vindicātes. charissimi. sed da
te locū ire. Sc̄ptū ē em̄. Vibi vindictam. z
ego retribuā. Rom. xij. Sexto ascendit ī ordi

Sermo

ne dñationū. in q̄ collocabunt p̄lati bonevi/
te. q̄ intrauerūt p̄ portā. q̄ habent gubernare
aias. p̄ curātes de aiabz q̄ de redditibz. Itē
dñi t̄pales. Septimo thronos. vbi colloca
bunt q̄ p̄ t̄pō suauerūt paup̄tatē. terrena p̄
pter x̄pm̄ dimittētes. Octauo cherubinoz q̄
interpretāf plenitudo scie. vbi collocabunt do
ctores deuoti. Un̄ talibz dicit Daniel. Qui
docti fuerint fulgebūt tanq̄ splendor firma
mēti. z q̄ ad iusticiā erudiūt multos. q̄si stelle i
ppetuas eternitates. Dañ. xij. Hono seraphi
noz. z ibi ibūt q̄ habebūt supnalē charitatē.
Un̄ maior horū est charitas. i. Coz. xij. Et
q̄n̄ tales cogitāt de deo. totaliter liq̄siūt sicut
candela ad ignē. Ieiuniū ē eis refectio. vigi
lia dormire. p̄secutio cōsolatio. tota aduersi
tas amore x̄pi ē eis cōsolatio. habēt feruentez
affectōem. Si t̄p̄s diceret eis. adhuc vsq̄ ad
ānū veniet ad merē. r̄nderēt. O dñe ann̄. xij
mēses habet. z debem̄ tā diu p̄uari illa clari
tatez. Iō Paul̄ postq̄ vidit oīa ista. tunc vi
dit vnā p̄ciosam cathedrā in q̄ stabat x̄ps su
per oēs ordines angeloz. z ad lat̄ aliā. z di
xit. Dñez q̄s erit h̄. Respōdit x̄ps. sup oēs or
dines angeloz erit m̄ mea. et i ista cathedra
collocabit. O tā bñ videt gliosa cui p̄cibz to
tus mūd̄ sustinet. Ideo cātat ecclia. Exalta
ta es scā dei genitrix sup choros angeloz ad
celestia regna. Deinde vidit diuinā cēntiā. vt
dicit Aug. in li. de videndo deū. z in libro ad
Paulinū. Et etiā. i. Tho. in p̄ma pte. z i scda
scde. q. clxxv. ar. iij. dicit. q̄ vidit diuinā cēnti
am. Et q̄n̄ reuersus fuit: apli crediderunt q̄
studuerat in studio celesti. Et dixerunt sibi.
Un̄ venis. Respōdit. Scio hoīem i christo
ante annos. xiiij. siue in corpe siue extra cor
pus: nescio: de scit. raptū hmōi vsq̄ ad terci
um celū. z audiuit archana s̄ba q̄ nō licet hoī
loq̄. ij. Coz. xij. Nota. ego scio hoīem in x̄pō
ihu q̄ fuit rapt̄ vsq̄ ad terciū celū. Sc̄ptu
ra sc̄tā nō fecit mētionē nisi de tribz cel̄. Pri
mo de firmamēto. Sc̄do de cristallino seu
aqueo. de q̄ p̄s. S̄q̄ q̄ sup celos sūt zc. Terci
um ē celū empirreū. Ergo clarior fuit sua do
ctrina. q̄ p̄p̄ris ocul̄ vidit omnia q̄ p̄dicauit
Iō d̄t. Notū vobis facio euangeliū. Ter
cio dico q̄ doctrinaz p̄dicatio. b. Pauli fuit
p̄longa z s̄tuosa. Declarat sic. Dēs aliq̄ apli
finiuerūt suā p̄dicationē in morte. sed Paul̄
in vita. xxxvij. annis p̄dicauit ante mortē. et
p̄ mortē p̄dicauit. Iō d̄t: p̄lōgar s̄tuosa. Di
co p̄ctice q̄ndo p̄dicauit. xxxvij. annis. Hero

impator roman̄ captiuauit ipsū ad mortem.
Et q̄ p̄dicauit x̄pm̄ s̄ ordinatōem z voluntatē
neronis. Hero mādauit ipsum capi. et dedit
sniām capitalē s̄ eū. q̄ erat nobil̄. z p̄uilegio
romanoz gaudebat. Dicit q̄uo fuit ductus
ad decapitationē. Et facta orōne licet decap
itauit eū. de cui⁹ collo exiuit lac. deinde san
guis. Lac ostēdit suā puritatē. q̄ sp̄ fuit vir/
go. Deinde venit tanta claritas de celo q̄ fa
cili⁹ aspiceret hō solē q̄ illā claritatē. z statim
aia. b. Pauli egressa venit ad Heronē in pala
cio q̄ loquebat cū phis di. O z tā magnū mi
raculū est istud. z aia intrauit. quā vidēs He
ro fuit territ⁹. z nō mir⁹. q̄ si sanctas p̄sonas
terret bon⁹ sp̄s. licet postea p̄solef eas. mul
to magis terret malas. Et dixit Heroni. Ve
nio ad te. si vis ad x̄pm̄ p̄uerti porta paradisi ē
tibi apta. Ego fui mortu⁹ de mandato tuo z
viuo in eternuz. Sic poteris tu si volueris.
Ecce q̄uo predicauit post mortē. Nō legit h̄
de alto sc̄tō. Patet ḡ q̄uo sua p̄dicatio fuit lō
ge s̄tuosa. Statim Hero soluit oēs xp̄ianos
q̄s tenebat captos. sed nō fecit se xp̄ianū. sed
pm̄asit in suo pctō. Iā ipse Paulus p̄phetaue
rat hoc. quia dixerat. Magnificabit x̄ps in
corpe meo siue p̄ vitā siue p̄ mortē. ad Phil. i.
Itē in morte p̄dicauit. Etiā dicit de capite
quō fecit tres salt⁹. z in quolibet dixit Ihs. et
exibat in quolibet saltu vn⁹ fons Tres p̄dica
tiones fecit in quolibet. i. Ihs ihs ihs. Dul
tā materiā habebat ad predicandū. Hic ē se
cretū Iesus. Ego dico q̄ istud nomē ihs ha
bet tres s̄tutes sup om̄e nomē. Un̄. dedit il
li nomē deus: qd̄ est sup om̄e nomē. Phil.
ij. z Lu. ij. Vocatū est nomen ei⁹ iesus. Chri
stus cognomen est. et als̄ etiam tribus vici
bus propter tres virtutes quas habet prin
cipaliter.

Primo p̄tra defectus sp̄uales

Sec̄do p̄tra malicias corpales.

Tercio s̄ picula seu mala t̄palia.

Defect⁹ sp̄uales sunt pctā. Si aliquis ē q̄ nō
habeat contritiōē de peccatis suis. z habet
cor lapideū. et nō scis quid d̄. Matth. xxvij.
q̄ Iesu christo in cruce pendente petre scisse
sunt. et monumenta aperta sunt. z mortui re
surrexerunt. Si vis contritiōē habere po
nas te coraz crucifixo genibus flexis deuore
dic ihs faciendo signum crucis iuxta cor. et
mollietur ad penitentiam. z monumentum
aperietur. i. os per confessionem. et mortuus
sc̄z spiritus resuscitabitur. sc̄z ad statū gratie

De sancta Margaretha

Idē ē si aliq̄s i desiderio vindictē ponat se co-
rā crucifixo: dicēdo Jhszc. cogitās quō xp̄s
pep̄cit crucifixoꝝ. Et imēdiatē veniet ad te
vna dulcedo de illo sano mell' padisi. z intra-
bit cor tuū q̄ i memoriā passionis xp̄i remit-
tes iniuriā. Un̄. ois q̄cūq̄ iuocauerit nomē
dñi salu' erit. Nota inuocauerit. i. int' i corde
Rom. x. Homē dñi. i. ihs. de' dabit tibi p̄tri-
tionē pctōꝝ. Jōh nomē Jhs ē defect' spūa-
les facit tria. s. mollificat cor. facit p̄fiteriz re-
suscitat aiām. Scdo dico q̄ Jhs ē 5 mali-
cias spūales. Si deuotionē haberem' medi-
ci paz lucrarent nobiscū. Nā oēs p̄tutes scō-
rū z angeloz sunt i h̄ noie Jhs. Et iō n̄ Jpo-
cras vel Galien' Jhs. postq̄ pcurauit salutē
aiab' n̄ris p̄ redemptionē. voluit etiā pcura-
rez dimittere medicinā. q̄n̄ debuit recederē p̄
ascensionē. ordinauit anforismū dicēdo. Si
gna eosq̄ crediderint. nō dicit. q̄ sancti fue-
rint. hec sequent'. In noie meo demonia cū-
ciēt. linguis loquent' nouis. sp̄tes tollēt. et si
mortifex q̄d biberint: nō eos nocebit. super-
egros man' imponētz bñ habebūt Mar. xvi
D si haberem' deuotionē ad istud nomē. sed
nullā habem' nisi ad vanitates z sortilegia et
p̄iuratōes. Un̄ d̄t ps. Nolēs z iumēta salua-
bis dñerz. Un̄ si doles caput. fac signū crucis
leo dicēdo. Jhszc. Si fidē habes. z sanitas
corp̄is nō sit nociua aie. sine dubio curaberis
Idē si habes filiū infirmū. si scit loq̄. ip̄e met
signādo dicat Jhszc. als facias tuz. Nō si
at subito. sed cū deuotōe. qz emplastr' suauit'
ponit' cū caliditate deuotōis. Idē vos mu-
lieres q̄ cupitis p̄cipe facite i vtero Jhs. qz p̄-
tus h' nois Jhs dabit vobis plē si vult' Idē
q̄n̄ ē pregnās vt de' p̄fuet. plē in vtero. qz ml-
tescipiūt q̄ non p̄nt portare. Idē d̄ ml̄ieribz
q̄n̄ debēt parere faciāt signū crucis dicēdo
Jhs vbi sentiūt dolores. qz meli' ē dicere ihs
q̄ clamare vt capra. Ecce scdā p̄t' 5 malicias
corpales. In h̄ ḡ noie habeatis deuotōez. qz
nō est aliud nomē datū homibz sub celo i q̄
optet nos saluos fieri. nec ē in aliq̄ alio salus
Act. iij. Et loquit' de sanitate de vno cōtra-
cto quē sanct' Petr' curauerat. Illud ḡ no-
mē inuocate nō aliud Tercio p̄ picula rpa-
liavalet' nomē ihs. Tu hō bellē' si sis i bel-
lo iusto dic iesus. z non deficient tibi vires.
Secus de bello iniusto qz nescit diuina iu-
sticia patrociniū dare crimibz. Sitr' si esses
i deserto. z in circuitu tuo eēt inimici tui
vel animalia tu liberaberis. Itē 5 tempesta-

tem fac crucē cū noie iesuz nō nocebit. Cō-
tra oia picula est medela. Un̄. Turris for-
tissima o nomē dñi. ad ipsam p̄fugiet iustus
z exaltabit'. Prouer. xviij. Homē dñi. i. iesus.
Uocātū est nomē ei' iesus Lu. ij. Patz secre-
tū. cum tribz vicibz caput. b. Pauli saltauit. si
gnificās virtutē p̄tra predictos tres defectus
Ecce quō. b. Paulus non solū in vita. sed in
morte p̄ mortē predicauit. Ergo conclusio
tercia clara est. s. quomō sua predicatio fuit
magis longaz virtuosa. Ergo thema. Notū
vobis facioz.

De sancta Margaretha. Sermo

Quinta una pre-

ciosa margarita abijt. Mat. h. xij
Cogitāti mibi magnā deuotōe ez z
scitātē. b. margarethe. inuenio. v. p̄tutes i ea
in q̄b' stat tota p̄fectio sanctitatis

Prima est vera humilitas.

Scda sancta charitas.

Tercia firma stabilitas.

Quarta pura claritas.

Quinta plena felicitas.

Et subtilit' iste. v. p̄tutes notant' in. v. verbis
thematis. in p̄ma dictōe. s. inuēta oñ dif' p̄ma
viri'. z i scda scda. z i tercia terciaz. Dico
p̄mo qz. b. margaretha fuit ornatā de magna
p̄tute q̄ ē h̄a hūilitas. q̄ notat' i p̄mo p̄bo thea-
tis cū d̄t. Inuēta. Ratio. Inuētio tot' hūi-
ne p̄ditōis fuit supbia. Dicatur q̄n̄ homo
vult facere ad libitū suū. nec vult obedire
mādati diuis hec ē supbia. Dicat quō luci-
fer voluit parificari deo. Ecce sua p̄ditio p̄ su-
pbiāz sibi p̄sententiū. noluit stare sub reglā
sibi a deo data. noluit hūiliare se dei volūtati
sed voluit stare fm suā inclinātōez. Ecce pec-
catūz p̄ditio sua. Itē d̄t Adā cui p̄cepit de' i
signū dominij ne comederet de ligno vetito
sed de alijs. si tenuisset regulā bonū fuisset si-
biz nobis. qz nullā miserā nec tribulationez
nec mortē incurrissem'. qz oia ista habem' ex
suo pctō. sed noluit. z mulier incepit malum
dicēs. z q̄re nō comedem'. z ip̄e comedit' ec-
ce h̄ sua p̄ditio. z p̄sequēter n̄ra. ex supbia. idō
d̄t. Supbiā nūq̄ i tuo sensu aut in tuo p̄bo
dñari p̄mittas Rō. in ipsa eīm initiū sumpsit
ois p̄ditio. s. angeloz z hoiz Thob. iij. Si ḡ
p̄ supbiā p̄dit' creatā. qz non vult viuere iuxta
regulā sibi a deo datā. p̄ oppositū. s. q̄n̄ nō vult
facere iuxta suā volūtātē seu icliātōz. s. iuxta
dei ordinātōz inuenit'. p̄bi grā. q̄n̄ dic. dñe ego

Sermo

sū inclinat⁹ ad supbiā. pōpā. vanitatēzē. sed q̄a
 vos dñe p̄cipit⁹ oppositū. iō volo hūiliari. Jō
 dicat d̄ alijs pctis. iuxta auditorū facultatem
 Jō d̄ inuēta. Dicat hystoria breuit⁹ d̄ pasto/
 re hūte cētū oues. 7 pdidit vnā. q̄ inuēta let⁹
 dixit. Cōgratulami mibi oēs. qz inue. o. quā
 pdi. Lu. xv. Iste pastor ē xp̄s. cētū oues sue
 sūt hūilesz obediētes suis p̄ceptis. Rō. qz oia
 mādata legis i sūma sunt. r. 7 decies decē ml
 tiplicādo sūt cētū. 7 sigt p̄fectiōz. r. mādatazū
 sup se. 7 pdit vna ouis qm̄ erit d̄ grege. Et co
 medēdo vadit de herba i herbā. Sic pditur
 xp̄ian⁹ ouis xp̄i. cui⁹ ouis clausura ē obediē
 tia. r. mādatazū. q̄ qm̄ p̄erit ouis d̄ pdita. et
 pōt dicere cū Dō. Erravi sic ouis q̄ perierat
 req̄re suū tuū. qz mandata tua nō sūt oblitus
 ps. cxxij. Querit⁹ ouis a xp̄o qm̄ dat sibi cog
 nitōz d̄ pctis. 7 inuenit eā qm̄ dat sibi p̄ritōem
 de pctis. 7 portat i humeris p̄ suā passionē di
 cēs angel⁹ amic⁹ suis Cōgratulami mibi oēs
 zē. Ecce q̄re d̄ inuēta. **Mō** videam⁹ quō. b.
Margaretha habuit veraz hūilitatē. Dicat⁹
 cū eēt filia p̄iarche antiochie ciuitat⁹. sed pa
 rētes ei⁹ erāt infideles. tñ habuit nutrice xp̄i
 anā. Cū aut. b. **Margaretha** eēt. vij. vl. viij.
 annoz. nutrit p̄dicabat sibi q̄libet die xp̄m 7
 h̄ginē mariā. intm̄ q̄ secrete. b. **Margaretha**
 fuit baptisata. 7 fecit votū castitat⁹. Hoc sō
 sciēs p̄z habuit eā exosam. eā flagellando. nec
 p̄t h̄ voluit adorare ydola. p̄ter qd̄ p̄z voluit
 eā interficere: sed m̄ d̄ dicebat. Qua mortua
 p̄z dixit sibi. vel q̄ abnegaret christū vel pa
 trē. 7 ipsa voluit pot⁹ abnegare p̄zem c̄s chri
 stū. Et potuit dicere cū David. P̄z meus 7
 m̄ mea dereliquerūt me: dñs aut̄ assumpsit
 me. ps. cxxvj. Et dimissis ornamētis 7 vestimē
 tis recessit de domo p̄ris. 7 iuit ad domū nu
 tricis paup⁹ ime. q̄ habebat. xx. vel. xxx. oues
 quas p̄misit margarethe custodiēdas. dicēs
 sibi q̄ caueret a nemoribz loc⁹ sepat⁹. ne ho
 mines eā inuenirēt solitariamz sibi nocerent
Sed iuxta vias in p̄ris pasceret oues. Dicat⁹
 h̄z pastores q̄ sil⁹ cū puell⁹ stant i nemoribz 7c
 Dicat⁹ p̄tice quō. b. **Margaretha** custodie
 bat oues. Et p̄siderate hic suā magnā hūi
 litatē. Cū ḡ eēt induta de auro. 7 ornata mar
 garitis. p̄ xp̄o hūiliavit se tñ induēdo se sim
 plici panno. Itē p̄mo erat i palacio. nūc i he
 remo. Itē añ comedebat gallinas. mō panē
 cū casco. Ante dormiebat in magno lectorē.
 nūc aut̄ cū illa paup⁹ nutricezē. videt⁹ ḡ vob
 si fuit humil⁹. Si ḡ hūilitas facit inuenire p

sonam. Et. b. **Margaretha** fuit ita hūilis vt
 audiuist⁹. bñ ḡ d̄ thema. Inuēta zē. **Mō**
 raliē. cū volum⁹ humiliari. si nō possam⁹ vt. b.
Margaretha q̄ d̄. misit oia. ad min⁹ illi q̄ va
 dūt nimis pompose in habitu vltra statū su
 um seu pditōez dimittant. qz illud nō ē vtus
 Idē de clericis q̄ nō vadūt in habitu clerica
 li. sed seclari: dimittant. Idē de religiosis q̄
 nō portant habitū suū iuxta suam regulam.
 Jō dicebat christ⁹. Discite a me qz mit⁹ sum
 scz inuitaz p̄uersatōne. 7 humil⁹ corde **Mar**
ti) Dico scdo. q̄ habuit sanctā charitatē. q̄
 ostendit cū d̄. vna. Declarat sic. **Charitas** p̄
 prie ē amor dei ardētissim⁹. s. qm̄ p̄sona chari
 tativa oia q̄ dicit. cogitat 7 opat: ordinat ad
 deū. Jō d̄ vna. Rō. charitasz cupiditas sūt
 opposita. qz cupiditas spargit cor in rebz mū
 danis. sed charitas vnitz cōgregat cor. nihil
 aliud volēs nisi deū. Dicat⁹ hic exemplū d̄ du
 abz sorozibz. s. **Margalena**z **martha**. ad q̄rū
 domū cū xp̄s sel⁹ venisset lassus 7 fessus. mar
 tha fatigabat se in exercitio charitatis p̄ter
 chustūzē. **Margdalena** de istis nō curās po
 suit se ad pedes christi: dicēdo. Dñe dicatis
 mibi aliqd̄ bonū v̄bū. vel de q̄ predicast⁹ ho
 die. Vidēs **Martha** q̄ soroz sua sederet: di
 xit. Dñe. nō est tibi cure q̄ soroz mea reliquit
 me solā ministrare. die ḡ illi vt me adiuuet Cui
 r̄ndit xp̄s d̄. **Martha** martha sollicita es. et
 turbaris erga plūna. Porro vnū ē necessariū
 scz vnitas cordis ad deū. Lu. x. P̄z ḡ q̄ cha
 ritas ostēdit cū d̄ vna. Dicat⁹ quō. b. **Marga**
retha habuit istā vntē. Cū cū sel⁹ iuxta viam
 pasceret oues. 7 eēt. xij. vel. xij. annoz deco
 ravalde i corpe. sed pulcrior in aia. Inde trā
 siuit **Olibri⁹** p̄fect⁹ p̄scq̄ns xp̄ianos. q̄ vidēs
 tā pulcrā puellā. admirans stetit d̄. Si
 ista puella est generosa: ducam eā in vxorem.
 Sin aut̄ ducam eā in p̄cubinā. 7 fecit eam
 venire coram se. Aqua quesuit tria. P̄mo
 nomen suū. Secūdo genus suū. Tercio cō
 ditionē. Ipsa aut̄ humiliter respōdit dicens.
 Ego vocor **Margaretha**. i. perla. Dixit p̄se
 ctus. Propriū nomen habet 7 pulc⁹ Secū
 do de genere nobili. filia suz patriarche. Ter
 cio de cōditione. christiana sum. Respondit
 p̄ses. P̄ma duo sunt p̄uenientia. sed ter
 ciū nō. qz stulticia est adorare hominē cruci
 fixū. traditū a discipulis. 7 mortuum i cruce.
 Respondit **Margaretha**. Et quomodo sci
 tis vos q̄ christ⁹ sit mortu⁹ in cruce R̄ndit. qz
 ita legi in libris xp̄ianoz. Et **Margaretha**

20 Ser
 Charitas

De sancta Margaretha

In eisdē libris inueniuntur q̄ xp̄s ē de⁹ z hō. volu-
it pati i cruce. ne sibi credētesz obediētes pa-
tiā i inferno. Et volēs margaretha ex cā puo-
care ipm ad irā vt eā odiret ne pderet⁹ gitate
dixit. Stulticia ē d̄ eisdē libris recipevnt nō
aliud. Et ipse indigē⁹ posuit eā i carcere tene-
broso. Ecce caritatē quā hūit. nō curās d̄ p̄si-
de. nec d̄ honore seu pmissiō. s̄ sibi factis. q̄a
noluit nisi deū. z poterat dicere. Unā petij a
dño hāc req̄rā vt inha. i do. dñi oi. di. vi. mee
p̄s. xxv). *Dozalr h̄vos d̄ mdo isto habetis
exemplū vt vniat⁹ vos q̄ habetis cor d̄ sp̄s i cā-
pis. vineis. aialibz. sed ad min⁹ i die dñica
optet vos recolligere. Dicat q̄ si fueris festa
vt fieri d̄z. recolligēdo cor i die festo ne cogi-
tet. de negocijs vanis. z os ne loq̄tur de mū-
danis. sed audire optet missā p̄pletāz cū silē-
tio. z de⁹ dabit vobis abūdāriāz oia vza p̄p̄-
ficiēt fūādo sic festa q̄s ex oibz cur⁹ vziis. z de
us custodiet vos a siccitate. mortalitate. fa-
mezē* Dico tercio q̄ habuit firmā stabilita-
tē. q̄ ostēdit cū d̄z. p̄ciosa. Tūc p̄sona ē p̄ciosa
corā deo q̄n̄ ē stabil⁹ z firmā i seruitio dei. et
nulla occasione dimittit bonā vitā inceptā.
Jō d̄z de martyribz q̄ aū eligebāt mortē q̄s di-
mitterēt bonā vitā. Preciosa i p̄spectu domi-
ni mors san. ei⁹. p̄p̄ stabilitatē quā hēbant. Di-
catur h̄ quō. b. margaretha fuit p̄stās z firma
q̄ de carcere educta corā p̄side audact⁹ p̄fite-
bat xp̄m. Ad quā p̄se dixit. q̄ abnegaret fidē
xp̄i. z faceret eam magnā dñam als eā interfi-
ceret. Rñdit. fac qd̄ potes. q̄ qd̄ dicis ego nō
faciā. Dicat h̄ quō p̄se dedit margarethe. v-
tormentā. P̄rio denudavit eā. Magnū tormē-
tū ē mlieri h̄ecūde. sed ipse fecit vt videret suā
pulcritudinē. z cū h̄goverecundaret. dicebat
intra se xp̄o. Domine talē verecundiā sustinui-
stis vos p̄ me q̄n̄ fuistis denudat⁹ i mōte cal-
variezē. Scdo fuit flagellata. z libēter z pati-
enter sustinuit. cogitans q̄ xp̄s etiā fuit fla-
gellatus. Tercio fuit lacerata de ferro. caro
ei⁹ cardata. z gentes i circuitu flebant dicen-
do. q̄ misereret⁹ sue pulcritudini. Ipsa rñdit
O mali cōsiliatores. nūqd̄ p̄ sanitate corpis
debeo nocere aie mee peccandozē. Quarto
lamie ferree ignite fuerūt ei⁹ lateribz applica-
te. ipsa dicente. Nō sunt digne passionēs h̄p̄-
t̄pis ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit⁹ i nobis. pa-
tient⁹ sustinuit Quinto piccit eā i aquā vt ibi
submergeret. sed ipsa signavit se signo crucis
z secut⁹ est terremot⁹ magn⁹ ex q̄. xij. milia gē-
tū p̄uersi sunt. Ecce quō fuit firma *Do*

ralic⁹ nota s̄ illos q̄ incipiūt p̄niam vel alia
bona. z p̄statim dimittūt. Et dicatur de ill⁹
q̄ p̄seuerāt in p̄nia. quō anima poterit dicere
xp̄o in iudicio. Feci iudiciū z iusticiā. nō tra-
das me calumniantibz me. p̄s. cxvii) *Dico* 4to
quarto q̄. b. Margaretha habuit purā cla-
ritatē. dū d̄z Margaretha. Erat em̄ clara in-
mente ad cognoscendū secreta dei. z purita-
tē vite. *Dat. xij. Sile est regnū celoz homi-
negociatori querētī bonas margaritas. Di-
catur quō. b. Margaretha habuit claritates
scientiez puritatē vite. Nā cū fuisset reducta
ad carcerē. diabol⁹ volens eā terrere vt sic ter-
rita p̄sentiret p̄sidi. intrauit ad eā in forma in-
gentis draconis. fingens vt eā absorberet. s̄
ipsa dicendo Jhs. signavit se. z draco crepu-
it z recessit. Dicatur h̄ de virtute signi crucis s̄
om̄ne piculū. z ostēde quō p̄s se debet signa-
re. Jō dic̄ ecclia. Cōtra h̄ lignū nullū stet pi-
culū. Scdo diabol⁹ itez intrauit carcerē in
forma doctoris antiq̄. dicēs se xp̄ianū eē. vo-
lens ei p̄suadere vt p̄sidi p̄sentiret. Nā si esset
sua. multa bona posset facere xp̄ianis. Ipsa
h̄o oravit dī. Domine q̄s est iste talia p̄sua-
denszē. z sp̄s qui habitabat in ea dixit sibi.
Margaretha diabol⁹ ē. Tūc ipsa arripēs ip-
sū p̄ barbā piccit eū ad terrā. z posuit pedē su-
per ei⁹ colluz di. Quare venisti p̄ditoz. Rñdit
q̄ ad decipiendū eā. Et itez q̄sinit ab eo. q̄re
p̄sequeris sic xp̄ianos. Rñdit ego nō p̄sequor
eos. sed ipsi met p̄sequunt se p̄ inuidias suas
z malas volūtates. licet ego de h̄ iniuste sim
diffamat⁹. Ecce claritatē quam. b. Marga-
retha habuit ad cognoscendū ipsuz malignū
sp̄m. Istam claritatē debem⁹ nos habere co-
gnoscendo sp̄m quādo venit ad nos transfi-
gurans se in angelū lycis. Jō d̄z Jhes. La-
rissimi. nolite credere oī sp̄i. sed p̄bate sp̄s
si ex deo sint. j. Jo. iij. Et p̄bant dupl̄r. p̄mo
ex pte n̄ra. dicēdo. Et q̄s sum ego cū sim iaz
peccatozē. sed in h̄ multi decipiūtur creden-
tes de aliq̄ illusione. q̄ sit angel⁹ bon⁹ xp̄s vel
h̄go Mariarzē. Scdo p̄bat ex pte diaboli. s̄
respiciendo qd̄ dicit. q̄ si dicit p̄tra dei man-
data. sine dubio diabol⁹ est. Verbi gr̄a. si di-
cit. interficiatis vos p̄ deo. q̄ multū sibi pla-
cet. Idez de penitentis indiscretis. a diabo-
lo sunt talia. Jdo p̄bate vt. b. Margaretha
que noluit credere diabolo dicēte sibi q̄ du-
ceret virū. q̄ p̄tra votū qd̄ fecerat castitatis
p̄suadebat. *Dico* q̄nto q̄. b. Margaretha
habuit plenā felicitatē. cum dicit. abijt. i. ad*

Sermo

gliam. Dicitur h' est martirium. Quoniam preses fecit eam venire coram se videns eam curatam a plagis. dixit. O margaretha magis est patia deorum etc. Dicitur et passio. quae dicta potest dici auctas. Non est vir in domo sua. scilicet spiritus in domo carnis. Abiit via longissima. scilicet ad celum. sacculum pecunie. scilicet meritorum et bonorum. secum tulit. in die plene lune. scilicet in die iudicii reuersus est in domum suam. scilicet carnem per veram resurrectioem. puer. vii. quia tunc omnes resurgemus.

De sancta Maria magdalena.

Manum suam aperuit

inopi. Hic verbum istud originaliter in li. puer. vi. Et sic tota solennitas et officium hodie est. b. magdalene. ita etiam et sermo noster. Si placet deo habebimus materias bonas et speculativas per illuminationem intellectus. et morales per reformatioem vite. Salutes ergo. Da. et resumatur thea. Intellectus habet sibi finem quem ego volo pertractare thea est quod christus aperuit manum suam. b. marie magd. pauprime. scilicet gratie dei et fructum animae suae per uersionem. Pro declaratione sciendum quod in scriptura scripta misericordia dei qua habet circa peccatores dicitur manus. Ad hunc est ratio auctas. Ratio est ista. Expietate uideat quod si aliquis persona cadit in luto. aut uel in igne. si ab aliquo subleuetur datur sibi manus. Idem quod aliquis cadit in terram per auariciam. uel in rapinam uel in furtum etc. uel in luto per luxuriam. uel in aliquo peccato alio. christus qui est iuxta eum erectus uel recte stans. quia nunquam cecidit per peccatum extendit manum. scilicet misericordiam suam per personam eleuans. Auctas. Mat. xiiij. Christus existens in mari super aquas tanquam dominus omnium creaturarum. ad quem dixit petrus. Si tu es in beate uenire super aquas. Et ipse ait. Veni. Et descendens Petrus de nauicula incepit uenire. Cum autem uidisset uentum ualidum timuit. Et cum cepisset mergi clamauit Domine saluum me fac. Et continuo ihesus extendens manum suam apprehendit eum et ait illi. Modice fidei quod re dubitasti. Et quod loquitur de manu innuit quod persona quae cadit incipit mergi in peccatis. si debet subleuari oportet ut per manum misericordiae dei eleuetur. Item de deo postquam peccauit cum Bersabea et occidit uirum suum. scilicet uirum. et cupiens subleuari dixit. Fiat manus tua ut saluet me. quod dicitur. cecidi. Patet ergo quod misericordia dei datur manus. Cum ergo Maria magd. in sua iuuentute primo caderet in terra per amorem terrenorum. non curans diligere celestia cecidit in luto per luxuriam etc. Cecidit etiam in superbiam in quantum uolens se clarificare super omnes per suam pulcritudinem. sed ihesus christus manu suae misericordiae eam eleuauit. Item dicitur thema. Manum suam aperuit inopi. Huc patet thea. Notandum est hunc cum dicitur

aperuit manum. In manus aptione quoniam digitus ostendunt quibus lapsus erigitur. Ita de manu misericordiae christi ihesu in qua aperuit Marie magdalene quoniam digitos eam eleuando.

Primo digitus est longa expectatio

Secunda benigna uersio

Tercia alta promotio

Quarta spiritualis affectio

Quinta celestialis fructio

Dico primo quod christus ostendit marie magd. quae ceciderat in peccato longam expectatioem. quia diu eam expectauit ad penitentiam. noluit eam damnare per primum peccatum nec per secundum. Credit enim quod. xij. annis uixit in peccatis. continue addendo peccata peccatis. Et christus expectabat uenire peccatam. quod dicitur. adhuc etiam erit facta bona. Ad peccatam dicitur quoniam erat de genere regio nobilis et generosa. per eam erat nobilis baro et magnus dominus uini prae hirsium. Quando uixit ruit per se misericordiae custodiebant eam bene sic debent facere boni praesertim misericordiae. ne filii uisitent et trufsent cum hominibus. scutiferis seu militibus. Sed mortuis parentibus. lazari. magdalene et martha diuiserunt sibi hereditatem. Quoniam enim magdalena uidebat se liberatam dominam baronie de magdalo. neminem timuit. et scutiferis et milites inceperunt eam uisitare. et sic paulatim ipsa fuit philocapta dyuio secrete. et secrete peccauit cum eo. cogitans. Hic erit secretum. Sed ille tractans illud cum sociis suis dicebat. Lerte ego habui pulchriorem domicellam etc. Quod dicitur alij. postquam chorea est incepta uideam quae sit pulchrior. et ueniebant ad eam dicens. Lerte nisi mihi presertim ego reuelabor etc. Et ex quo prima uoce mulier perdidit secundam. tunc factum est. non enim habet faciem resistendi. Item mulieres resistite in principio. quia postquam secundam perdidit de peccato in peccatum ruit. in tantum quod magdalena perdidit nomen. propter quod dicebat uulgariter peccatrix. ipsa tamen ignorante. quia nullus sibi dixit. Dicebant tamen gētes. Quod quid erit de ista peccatrice publicana etc. sed de iam expectauit eam ad penitentiam. Item Isa. xxx. dicitur. Propterea expectat dominus ut misereatur uiri. Moraliter hunc cogitate quoniam est misericordia dei expectans peccatores non statim damnat eum. Dicitur de latrone de quo factum est iam processus et data est sententia. sed executio non fit. quia expectat rex ut uertat et peccat sibi. et ille adhuc adijcit et multiplicat furta. et si rex adhuc expectaret. stultus magis quam misericors iudicaret. Tamen christus hunc faciens non reputat stultum sed summe misericors. Nam postquam homo peccat statim fit processus. et scribitur in libro dei. Auctoritas dei. Imperfectum meum uideat oculi tui. et illi tuo omnes scribet. in ps. cxxviii. et sententia est data

De sancta Maria magdalena

Aia q̄ peccauerit ipsa moriet. Eze. xviii. U
 de miam dei q̄t anni sūt q̄ tu icepisti peccar̄
 p̄cessus fuit fact⁹ z snia data. tñ executō suspē
 dif. Dicūt angeli x̄po. Dñe iste p̄tinue addit
 malū mal⁹ z mltiplicat p̄ctāz. Dic̄ x̄pus. Ex
 pectem⁹ eū ad huc. Ido Hier. dic̄. Aia dñi
 q̄z nō sum⁹ s̄supti. q̄z nō defecerūt miseratōes
 ei⁹. Tren. iij. Istā grām nō fecit de⁹ angel. Flā
 doctores theologici p̄cordie dicūt q̄ lucifer
 q̄ tūc erat s̄ctior michaele. z angeli mali tūc
 zc. erāt s̄cti. postq̄z peccauerāt de⁹ nō expecta
 uit eos p̄ annū. nec p̄ mēsem zc. sed statim ex
 ecutio fuit facta. z p̄iecti sūt i infernū irreu
 cabilit. intm̄ q̄ nec x̄pi passio. nec incarnatō
 nec aliq̄d op⁹ x̄pi eis p̄fuit. De q̄ dicit x̄pus.
 Videbā sathanā sic fulgur d̄ celo cadētē Lu
 ce. x. q̄ sic fulgur i p̄cto inflammatōis p̄cti ce
 ciderūt d̄ celo. z nos q̄ sum⁹ v̄mes deus expe
 ctat. Videf̄ ne vobis maria mia. imo p̄ certo
 Et sic p̄z p̄m⁹ digit⁹. Scdm̄ digitū oñdit
 de⁹ i sc̄do ope. b. Magdalene. s. i. benigna cō
 uersioe. Postq̄z em̄ diu expectauit x̄pus. tunc
 p̄uertit eā. q. d. x̄pus. optet q̄ trabā eā. z q̄ rele
 uē manu mea. Ad p̄cticā quā tāgit euāgelii
 hodiernū cū glosis d̄. qñ x̄pus p̄dicabat. tūc
 ipsa erat peccatrix. z x̄pus venit p̄dicare ad lō
 cū vbi erat. z cū oēs gētes venirēt ad f̄monē
 dicebāt. O p̄pha Ihs d̄z p̄dicare. vadam⁹ ad
 eū audiēdū. ipsa etiā venit. z credat⁹ q̄ vt vide
 ref̄ iō venit. z ornata tota. Sed cū x̄pus p̄dica
 ret vidēs eā sagittauit i corde incipiēs p̄dica
 re s̄ luxuriā dicēs. q̄ p̄ tā modica delectatōe
 maria ē pena. s. sp̄ p̄buri i inferno. Itē s̄ sup
 biā. Et maria magd. s̄tebat collū respiciēdo
 hinc inde. z qñ audiuit sic x̄pm̄ p̄dicantē ince
 pit inclinare caput z flere. z x̄pus p̄tinuabat p̄
 dicatōz. Et x̄po ordināte q̄dā inuitauit x̄pm̄
 sc̄z Simō leprosus. cui⁹ dom⁹ erat circa do
 mū Magdalene. z x̄ps vt Magdalene h̄ret
 maiorē occasionē vidēdi voluit vt comederēt
 circa ianuā dom⁹ ianuis apt⁹. Et x̄ps voluit
 tenere dorlū ad ianuā ne ip̄a p̄cederet i tra
 re. Magdalene aut̄ reuerfa de f̄mone ad do
 mū suā incepit deponere vanitates z ornām̄
 ta iuit simplr̄ cū mātelloz capite nudo. scita
 p̄r̄ domo vbi x̄ps comedebat venit ad x̄pm̄
 Cogitate quō sui scutiferi voluerūt eā associ
 are. sed nō p̄misit. Cogito ego q̄ qñ intrauit
 domū simō leprosus dixit sibi. q̄d vult⁹ vos h̄
 sed facto signo a x̄po sibi tacuit simō. z Mag
 dalena venit retro ad pedes x̄pi osculās z yn
 gētō vngēs. clamās i corde suo z flēs: dicēdo.

Aia dñe. mia dñe. mia dñe. q̄z p̄ p̄ctōib⁹ de
 muliere nasci voluisti. o dñez mō detis mibi
 indulgētiā delictoz. Ego sū ouis z venio ad
 pastorē. infirma ad medicū. imūda ad fontē
 mierz grāz. z sic lacrimis lauabat pedes x̄pi z
 capill⁹ tergebāt. Simō incepit mala cogita
 re intrā se di. Dic si eēt p̄pha sciret vtiq̄z q̄ z q̄
 lis ē mulier q̄ tāgit eū. q̄z peccatrix ē. Et mag
 dalena vidēs q̄ x̄ps sibi nō loq̄bat. dixit i cor
 de. Dñe nūqd̄ p̄ctis mibi. Tūc x̄ps respexit si
 monē di. Vides hanc mulierē. remittunt⁹ ei
 p̄ctā multa. Et nūqd̄ nō oia. Et x̄ps dixit si
 bi. remittunt⁹ tibi p̄ctā tua. Sed itez potuit
 dubitare si remittebat sibi penā. Et x̄ps tūc
 dixit sibi. Fides tua te saluā fecit. q̄z si tūc fu
 isset mortua p̄pter p̄ctm̄ nullū habuissz pur
 gatorii. Itē adhuc potuit dubitare cū esset
 iuuenis. si adhuc caderet in p̄ctā. Tūc x̄pus
 dixit. Vade i pace. q. d. Ego dabo tibi bonā
 p̄seuerantiā. Ecce infinita mia. De ista mia
 d̄ Greg. i omel. hodierna. Quid miramī fra
 tres Mariā venientē an dñm̄ susipientē. tra
 xit eā corda mie quā corde suo alligauit i p̄di
 catōe. Moralit̄ h̄ dicat⁹ q̄ dimittant p̄ctā ex
 emplo magdalenez vadāt ad x̄pm̄ i p̄fessione
 q̄z p̄fessor tenet locū x̄pi. Ido d̄t p̄pha in p̄fona
 p̄ctōris. Nisi q̄z dñs adiunxit me: paulomin⁹
 habi. i infer. aia m. Ido dicit thema. Manū
 suā apuit inopi. Terc⁹ digit⁹ ē alta p̄morō
 q̄ ē digit⁹ lōgior. x̄ps p̄o nullū despicit. si vero
 corde redit ad eū. imo honorat dans grās et
 dignitates. Nota. v. officia q̄ x̄ps dedit. b.
 magdalene ḡdatim p̄ suā p̄uersionē. P̄rio se
 cit thesaurariā suā. magnū officiū ē. qñ x̄ps
 ibat predicādo z nō portabat pecunias. s̄z di
 cit Marc⁹ q̄ p̄ sermonē circūspectis omnib⁹
 glosa. si q̄s eū inuitaret ad prandiū. Hoc sci
 ens. b. Magdalena ditissima seq̄bat̄ cb̄istū
 audiēs sermōes. Ipsa dicebat hospitalarijs
 p̄aret⁹ prandiū p̄ Ihu x̄po z suis. z inuitate
 eū z ego soluā vobis. z sic exeq̄bat̄ officiū the
 saurarie. Auētas de hoc Iter faciebat ihs p̄
 ciuitates z castella predicās z euangelizās re
 gnū dei. z duodecim cum illo. z mulieres ali
 que. z Maria q̄ vocat̄ magdalena. q̄ mīstra
 bat ei de facultatib⁹ suis. Lu. viij. Secū
 do nō deponēdo eam a p̄mo officio fecit eaz
 secretariam suam Lu. x. Maria sedebat sec⁹
 pedes dñi Ihu. et audiebat verbū illius. Et
 isto textu habetur q̄ est secretaria. Non em̄ le
 gitur q̄ in isto parlamento fuissent aposto
 li nec alij. sed solus cū sola. nec verbū quod

xps sibi dixit fuit scitū. qz null' euāgelistarū
ipm ponit. Sed cogito ego q ipsa petebat a
xpo audire de ordinatōe z glā scōz. Et xps
dixit. quō in celo sunt tres hierarchie nouē
ordines angloz. Itē quō aīe collocāt in illis
ordinibz. quō in pmo ordine collocāt penitē
tes. zc. sup oēs aūt ibit mī mea. Credo. q ipsa
petijt de se. in q ordine collocaret. z forte fuit
dictū a xpo q cū seraphinis ex ardēte carita/
te. Itē petijt de penis inferni z d purgatorio
z de limbo pueroz z xps sibi dixit totū. Ec/
ce quō fuit secretaria Tertiū officiū fuit qz
fecit eā familiarē suā z sociā mris sue. s. s̄gis
marie. q licet esset purior sole dedit sibi istaz
in sociā. nec desperit eā. sic multe caste supbe
despiciūt pctōres. Et tū xps fecit eā familia
rē z sociā mris sue. Rō. qz xps ordinauit duas
vias ad paradīsum. Pna est innocētie sue d in
nocētia pura. q recte vadit ad glām. Un dic
dō. Dñs nō puabit bonis eos q ambulat i
innocētia. in. ps. lxxiiij. Alia via ē digna peni
tētia. qz si de' nō ordinasset nisi viam innocē
tie. desperare possem' nos Jō ordinauit scōz
pnie. di. Pniam agite appro. em regnū celozū
Mat. iij. Per istas duas vias dō elegit du/
as marias. pma q iuit p viā innocētie fuit s̄/
go maria. z ipam sequunt' omēs innocentes
ipa portat vexillū. Prima psona q pmo iuit p
viā pnie fuit brā Maria magdalena i nouo
testamēto. ipa em fuit capitanea. Jō hodie
cātat ecclia. Laudem' op' deū Maria geni
trice. s. virgine. Laudemus in maria pecca
trice. s. penitēte. Illa est speculm innocētie. ma
ria bec est exēplū pnie Quartū officiū fuit
q fecit eā apothecariā z medicā suam. Ma
gnū officiū est esse medicū vel apothecariū
regis vel pape. qz i eoz manibz ponit vitā su
am. Hoc officiū exercyit brā maria magda
lena qn xpo fatigato ex itinere vnit man' et
pedes z caput. Jō Jo. xj. d. Maria h erat q
vntit dñm vnguēto z extersit pedes eius ca
pillis suis Quintū officiū et mar' est q eaz
fecit apostolā. qd est alti' officium z pncipale
Auctas. Nos ipi pmitias spūs habentes. ad
Ro. viij. Glo. qz tpe pus z ceter' abundāti'.
Petr' paul' z alij fuerūt apli. i. missi ad pecca
tores. s. maria magdalena aploz apostola. s.
missa aduertēdos aplos dubios de xpi re/
surrectiōe. Auctas. Vade ad frēs meos z dic
eis. Ascēdo ad pzem meū z pzem vestz. deū
meū z deū vrm. Venit g maria magdalena
annūcians discipul. qz vidi dñm. z bec dixit

mibi. Jo. xx. Jō cātat ecclia. O mūdī lāpas z
margarita pfulgida q resurrectōz xpi nūcian
do aploz apla fieri meruisti Quart' digi
tus man' mie dei fuit spūal' affectio siue pfe
ctio. q psistit in s̄ qd dic xps. Si vis pfectus
esse vade z vēde oia q habes z da paupibz. et
habebis thesaur' i celo. z veni seqre me. Ma
thei. xix. Hic ponit duo pūcta. s. vendere oia
Ecce paupras spūal. scdo seqre me. Ecce h
doctrina euāgelical. In his duobz psistit pfe
ctio spūal. Ista duo habuit excellēter beata
maria magdalena. Flā p' xpi ascēsiōne. qā tā
p xpo nō indigebat pecunijs vendidit qd qd
habuit z dedit pauperibz. s. posuit ad pedes
aploz iuxta xpi psiliū. Si vis pfect' eē zc. z re
trahit se in pua domo z viuebat manibz labo
rādo. qlibet die audita missa z smone ab ali/
q aploz. filabat lanāz linū. Auto. i epla hodi
erna. Quesiuit lanā z linū z opata est cōsilio
manuū suaz. Et seqt. Panum suā misit ad
fortia. s. laborādo. z digiti ei' apprehēderūt su
sum. Et seqt. Panē ociosa nō comedit. Pro
uer. vlt. Nulla g mulier dicat. o3 me ipaz tra
dere alicui vt pvideat mibi. Idē de moniali/
bus dicētibz. o3 me hze spēalē vt pvideat mi
bi. qz puent' nō suffic. zc. qz brā maria magda
lena z etiā s̄go maria. pvidebāt sibi filio suoz
ioseph manibz suis septē annis exul i egypto
filādo. texēdo. z suendo. Scdo seqbat' ipsum
pdicādo. Dicat de psecutiōe xpianoz i hieru
salem p' xpi ascēsiōne aliqz occidēdo. exulā
do. Et quia magdalena z martha z lazarus
erāt nobiles noluerūt publice eos occidere.
s. miserūt eos in quadā barcha sine puisione
aliq. sine velo. sine remis. vt sic submergeren
tur. S. brā magdalena facto signo crucis p
arboze dicēdo. In noīne p'ris. zc. z subito de
portu Jassa venerūt ad portū marsilie z ince
perūt pdicare p puinciā. Et habuit sanam
grām in labijs suis ppter s̄ q tot vicibz oscu
lata fuit xpi man' z pedes q puerit ad xpm
totā puinciā. Ecce spūalis deuotio. dic Egi
sippus doctor antiqu' q brā magdalena p'
puersionē nūqz respexit homies in facie nisi
xpm. Et interrogata de causa qre. Rndit q
ppter aspectuz hoim fecerat tot pctā. Dicat h
s̄ mulieres q qn sentiūt trāsire eqs statim fa
ciunt se ad fenestras. zc. Quint' digiti' est
celestialis fruitio. Dicat quō postpuersionē
puintie cogitauit quō posset ptemplari. z in
ciuitate aquensi orauit dicēs. Dñe Jhu xpe
recondoz q in domo marthe. ipsa satagebat.

et ego preplabar ad pedes tuos. et tu promissisti mihi. Maria optimam partem elegit quam non auferet. ab ea placeat tue maiestati hanc gratiam mihi dare statim angeli venerunt et portauerunt ipsam de aqua usque ad balinam et die noctuque ibi preplabatur. et non habebat ibi aquam. vinum. panem. neque herbas et ibi stetit ultra. xxxij. annos quod nihil comedit. De moyse reputatur ad multum quod xl. diebus in monte nihil comedit. etc. Si dicatur de quibus vivebat magdalena. dico quod de cibo celesti. Nam septem horis canonicis. scilicet matutinis. etc. angeli veniebant. et in quolibet hora cantantibus vocibus corpora libere eleuabant eam. quolibet eleuatio valebat unum bonum prandium. et sic septem vicibus edebat septem carnia. Et dicit beatus Thomas in. i. parte theologie. q. cvij. ar. i. et Gregorius super Job. quod locutio angelorum est secundum rem ad quam se applicat. et canitur iste angelorum est laudare deum de factis gratias magdalene. et reperietur ista carmina in hymnis hodiernis. Cum ipsa surgebat in media nocte de rupe ubi dormiendo faciebat penitentiam. primo flectebat genua et signabat se. quod crux est clavis que aperit celum. et incipiebat dicere Credo in deum. etc. post per nomen. et post Ave maria. etc. Et post matutinas preplando in suo spiritu. cogitans hac hora christus fuit captus. ligatus. et ductus ad domum anne. et finaliter cogitabat de christi opprobriis. Tunc descende bant angeli et eleuabant eam in aere cantantes. Lauda mater ecclesia lauda christi clementiam que septem purgat vicia per septiformem gratiam. et quando tenebant ipsam in altum remittebant eam ibidem. Ecce quilibet ei bono angelico vivebat. Secundo hora prima incipiebat orare et postea preplari. Cogitabat enim hora prima ductus est ihesus ad pylatum. traditus generibus multum accusatum. in collo percussit manibus ligatum. vultum dei spiritu lumine celi gratum. Et superfluebat de lacrimis. Et angeli ipsam eleuantes cantabant Maria soror lazari que tot commisit crimina ab ipsa fauce tartari redit ad vite limina. scilicet ad portas. Ipsa soror lazari de porta inferni venit ad portam paradisi. Hora tertia orans et contemplans. Crucifige clamitant hora tertia. etc. Nec senio fuit data christum ut inter latrones crucifigeretur. et Johannes annunciat virgini marie. quam ego consolata fui. Cogitate quomodo deficiebat. Et tunc angeli eam eleuantes cantabant. Post fluxu carnis scandalum fit ex lebetaria in vas translata gratie de vase contumelie. Post scandalum carnis de caldario inferni factum est vas gratie et paradisi etc. Hora sexta orabat preplando quod videbat christum in cruce suspensum. et petens potum. et quomodo matrem commisit Johi

In cogitans quomodo quomodo iam deficiebat angeli veniebant eleuando eam cantabant. Egra currit ad medicum. vas ferens aromaticum et a morbo multiplici sibi curat medici. Hora nona cogitabat. quomodo christus expirauit. et hely di. clamauit. in hac hora petre rupte sunt. Et cum quilibet defecisset angelus veniebant et eleuabant eam et cantando dicebant. Surgente cum victoria ihesus videtur ab inferis prima meretur gaudia quam pro ardebat ceteris. Dum christus resurrexit victoriose ista vidit eum primo. et ideo fuit ardentior in amando. Hora vespertina cogitabat quomodo christum deposuerunt de cruce. etc. Et sic ab angelis eleuabatur cantando. In thesauro reposita regis est dragma perdita gemarum lucis inclita de luto luci reddita. Ecce quomodo pradia habebat. et vos potestis habere cogitando in mysterijs christi passionis. Post hec cum sic transissent. xxxij. anni. angelus nunciauerunt sibi suam mortem. et tunc ipsa perijt gratia a christo ut angeli portarent eam ad sanctum matimum. et de manibus beati matimini concauit. Et quando vidit hostiam consecratam. dixit. Domine ihesu christe ego credo quod sic fuisisti in utero virginis et esisti in celo deo verus et homo. ita etiam in hac hostia. et in fide ista recipio vestrum gloriosissimum corpus. Et post completum vitam suam. et sua anima sanctissima ad christum est ducta. Cogitate si ista tamen excellentes creatura et gloriosissima sancta super omnes alias excepta virginis marie. noluit mori quousque concauit. Scitis quare. quia recordabatur de sibi christi dicens. Amem amem dico vobis nisi manducaueritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem. non habebitis vitam in vobis. Item Qui manducat carnem meam. et bibit meum sanguinem habet vitam eternam. Io. vi. Non fuit secura que usque concaueret. Post quomodo debet esse diligentes ad concaendum quilibet anno. cum sit expressus preceptum quolibet anno in pasce concaere. sed de bono consilio etiam in magnis festiuitatibus. Hic est cibus gloriosus que ducit ad vitam eternam. Hic post quomodo christus manum sue mie aperuit iopi. Placeat ei quod eius sanctissimis orationibus habeamus hanc remissionem peccatorum. et in futuro gloriam eternam.

De sancto Jacobo apostolo

Quiescit in templum
 scilicet in domino. ad Eph. ij. Recitatur autem in epistola hodierna. etc. Pro breui declaratione huius sibi et introductione materie nostre sciendum quod inuenitur in sacra scriptura satis clare ista differentia inter vitam bonorum iustorum et malorum. quod vita iustorum bonorum spiritus crescit et augmentatur. malorum vero decrescit et minuitur. Dicit enim textus. Iustorum autem semita. id est. stricta.

via pñie timorū dei z deuotōis. q̄i lux splēdēt
pcedit. z crescit vsq̄ ad pfectā diē. Via ipio/
rū tenebrosa nesciūt vbi corruāt. Prover. iij
Nota. q̄si lux splēdens pcedit. Nā ex q̄ erit. cō
tinue ascēdit. z maḡ clarescit hora p̄me q̄ in
auroza. z hora tertie q̄ prime. z sic deinceps.
Ita ē de vita iustoz p̄tinue crescit. Rō b̄ d̄ze
bonoz. s. z maloz ē. qz p̄sone iuste sūt i gr̄a di.
Ecce h̄ lux Et q̄cqd̄ opant̄ deliberāt siue sint
cogitatōes cordis siue locutōes oris. siue ope
ratōes corpis. imo qd̄ pl̄ ē opa nafalia sunt
eis meritoria. De cogitatōibz z alijs nō ē du
biū etq̄ sunt i gr̄a. s. de opibz nafalibz. vt co
medere vt possint fūire dō. Idē de dormiti
one. etiā risus vt p̄ possit flere. totū ē merito
riū. int̄m̄q̄ vna bona p̄sone sp̄ ascēdit. melior
est hodie q̄ heri. z cras q̄ hodie. Jō apl̄s af
signās rōz cū d̄t. Scim̄ qm̄ diligētibz deum
om. coope. in bo. Ro. viij. etiā p̄terita p̄ctā vt
d̄t glo. Rō. qz qm̄ cogitat p̄ctā p̄missa. p̄sone
iusta fit hūilioz. Jō p̄tunc sic ad meritū occa
sionalit. S. p̄ctōres n̄ ascēdūt. imo d̄scēdūt
de p̄ctō in p̄ctm̄. Grego. P̄ctm̄ qd̄ p̄ p̄niaz n̄
diluit. mox suo pōdere ad aliud trahit. Ecce
d̄za int̄ bonos z malos. Jō volēs vob̄ oñde
re vitā scām z p̄fectā b̄ti iacobi recepi thēa d̄
crescētia. quō. s. viuebat i b̄ m̄do di. Crescit i
tēplū sc̄m̄ in d̄no. Pz thēa. Et sū mō i matia
p̄dicāda. Et inuenio qz beat̄ Jacoby creuit i
tribz gradibz

Primo creuit i discipulū apostolicale
Secūdo creuit i legatū euangelicalem
Tertio in habitatorē celestiale

Tres salt̄ q̄s fec̄ vsq̄ ad celū subtilit̄ rāgunf
in themate. p̄mū rāgit in p̄mo s̄bo. secūdu in
sc̄bo. tertiu i tertio Dico p̄mo qz b. Jacoby
creuit in discipulū apostolicale. cū al̄s fuisset
multū sanct̄. z b̄ rāḡ cū d̄t. Crescit in tēplū.
Nā doctrina est theologie qz p̄sone existēs i
bona vita est tēplū dei. qz sp̄s̄ctūs h̄itat i
eo. z nō est malo: honor z vtilior tenere regē
z papā ih̄m. De h̄ d̄t apl̄s. Rescit̄ qz tēplū
dei estis vos. z sp̄s̄ dei habitat in vob̄. j. ad
Loz. iij. Nō audite qm̄ beat̄ iacoby ascē
dit vt esset discipulū apostolicalis. Dicat quō
erat frater Joh̄is. z filiū Zebedei. q̄ cū sel̄ esset
ad mare galilee. x̄ps̄ inde transiens. vocauit
eos dicēs. Iuuenes venite seq̄m̄i me. Et tā
ta fuit s̄r̄ b̄ s̄bi qz fuerūt illum̄iati i intellectu
z calefacti in corde. z stati relict̄ retibz et p̄e
secuti sūt eū. Dat. iij. Ecce quō creuit d̄ pi
scatore i apl̄m̄ x̄pi Moralit̄. Jacoby veniēs

ad x̄pm̄ dimisit rethia z p̄zem. h̄ dat exemplū
nob̄ religiosi marie q̄ d̄m̄ seq̄ x̄p̄z qz d̄mit
tam̄ rethia. i. retinētia s̄m̄ etimologia sicut
sunt negocia z occupatiōes mūdane q̄ r̄tinēt
religiosos clericos z laicos q̄ nō p̄nt ad x̄pm̄
venire. Verbi gr̄a de religiof. Dato: laq̄ul
quē bz diabol̄ ad illaq̄andū r̄ligiosos sūt ne
gocia. vt ponat ip̄os i negocijs vt dimittant
p̄dicatiōē sub aliq̄ colore. vt tractādi p̄cezz
vel tractādi m̄rimonia. ip̄i ponūt se ibi. vt vi
sitant vt habeāt familiaritates vt ambasia/
tas d̄noz Multū cū magno seruoze incipiūt
sanctā vitā z p̄dicatiōē bona int̄tione. sed
diabol̄ in p̄dictis illaqueat eos. zc. q̄ licz sint
bona tñ dimittūt optimū. s. p̄dicatiōem qd̄
est officiū p̄cipuū in eccl̄ia dei. vt d̄t decretal̄
Lū ex inuncto zc. Ab istis cauebat apl̄us q̄
p̄dicabat infidelibz vt baptizarent. q̄ p̄pter de
uotōē volebāt ab eo baptizari. Jā videtis
baptizare qd̄ bonū est. tñ dixit. Nō me misit
x̄ps̄ baptizare sed euangelizare Gratias ago
deo meo qz neminē vestz baptizauit. j. Loz. j
ac si di. Gr̄as ago deo meo qz neminē occidi
Item dixerūt apl̄i. Non est equū nos relinq̄
re verbum dei z ministrare mensis. Actu. vj
Et tu religiose ponis te i negocijs zc d̄mit
tantur rethia. zc. Et recordat scriptura dicēs
religiosis. Fili ne in multis sint act̄ tui. et si
diues fueris. p̄tra votū paup̄tatis. nō er̄ im
munis a delicto. Ecc̄i. xj. Hora. ne in multis
sint act̄ tui. Multa sunt tria. q̄ttuoz. vt zc. et
duo nō sunt multa. Duo bz facere religiosus
celebrare z p̄dicare. Jta duo oñdit d̄o. ps̄.
cvj. Et sacrificēt sacrificiū laudis. Ecce mis
sa q̄ includit officiū totū septē horaz canoni
caz. Et annūciēt opa ei. Ecce p̄dicatiōem
in exultatiōe. que quidē p̄dicatio includit stu
dium. Si dicat religiosus. Ergo non pore
ro h̄re pecunias. Rñ det. qz si diues fuer̄. nō
eris immunis a delicto Item de clericis.
qz multi sunt illaqueati in negocijs. alij po
nunt se in negocijs in domibz d̄noz. alij faci
unt se p̄curatores. alij sunt scutiferi z associāt
milites. zc. alij mercatores. alij sunt vsurarij.
zc. Ideo apl̄s p̄ tales d̄t. Nemo militās deo
implicat se negocijs secularibz. vt ei placeat
cui se probauit. ij. Thymo. ij. Tria negocia
potest cleric̄ exercere. s. celebrare. sacramēta
ministrare. p̄dicare. vel p̄cepta p̄elati serua
re. Item laici sunt multi illaqueati. quia sūt
multi mercatores. qz si non haberent partem
in omnibus societatis. nihil esset. Idem

etiā de iuristis q̄ d̄ oīb̄ litigūis intrōmittūt se
q̄n̄ d̄ de mercatore. ō nihil fit sine eo. Idē de
tali ciue v̄l iurista. q̄ lz vos seclares habeat
negocia. t̄n̄ sūt negocia q̄ p̄tinēt ad dom̄z z
ad p̄uidendū domū. z dimitte negocia super
flua. zc. Dicat̄ historia d̄ illo magno mercato
re subtili z illa q̄ato in mltis negocijs. cui di
xit de. In mltitudine negociatōis tue reple
ta sunt interiora tua iniquitate. z peccasti. z eie
ci te de mōte dei. z pdidi te o cherub. Ezech.
xxviii. Ibi incipit constructio. O cherub. i. ple
nitudine scie ad negociandū. zc. Jō exēplo br̄i
iacobi dimittat̄ rethia. alio ecce q̄d dicit x̄ps
Attēdite vob̄ ne ḡuent̄ corda v̄ra i crapula z
ebrietate z cur̄ h̄ v̄ite. z supueniat in vos re
pētina dies illa Lu. xxi. Secūdo dimittēd̄ est
p̄z. s. ille de q̄ dicit̄ Jhs x̄pus iudeis. Vos ex
p̄z diabolo estis. Jo. viii. Dicat̄ quō generat
filios de mala vxore quā duxit a p̄ncipio. s.
de inobediētia. Dicat̄ quō erat creat̄ i maḡ
dignitate. z tūc erat sanctior michaele. sed qz
fuit inobediēs volēs deo parificari tūc duxit
illā vxorē. z eadē die de dicta vxore genuit vl
tra mille milia de filijs. s. demōes sibi i pctō
obediētes z p̄sentīētes. Deinde de eadē vxore
generavit adā z euā. z hodie cōtinue gene
rat. q̄n̄. s. tēptat hoīes q̄ faciāt̄ p̄ dei p̄cepta
Lū talia senserit̄ statī ire p̄ x̄pm. z poteritis
dicere cū d̄s. P̄ me z m̄ mea dereliquerūt
me. d̄ns aut̄ assūpsit me. ps. xxvi. Dico se
cūdo q̄ beat̄ Jacobo creuit d̄ discipulo i lega
tū euāgelicā. q̄d oñd̄ cū d̄z. Crescit in tem
plū sanctū. qz lz oēs canonizati sint sc̄ti. p̄ t̄n̄
z excellēt̄ apli. Sophonie. i. Sanctificauit
vocatō suos. s. apostolos. quos p̄ncipaliter
vocatō p̄ se. Dicat̄ q̄n̄ x̄ps debuit ascendere
in celū in die ascētionis vocat̄ aplis fec̄ eos
legatos euāgelicales di. Eūtes in mundum
vniuersum p̄dicatē euāgelicū omni creature.
Mar. vlt. Nō q̄s fuit p̄m̄ ap̄loz q̄ hanc le
gationē exeq̄bat̄ eūdo p̄ m̄dm. nō Petr̄ nec
andreas nec Jōhes. zc. s. Jacobo iste. Unde
existēt̄ in hierl̄m p̄gine maria z aplis. bea
tus Jacobo recepto ab eis licētia venit in hy
spaniā p̄dicās x̄pm. qz x̄ps dixit eis. Erit̄ m̄
hi testes i hierl̄m z i om̄i iudeaz samaria. z v̄l
q̄ ad vltimū terre. Act. i. Jō beat̄ Jacobo ve
nit ip̄m testificari a finib̄ terre. P̄z ḡ sua lega
tio euāgelical̄ Diceret̄ h̄ aliq̄s. vez est q̄ p̄
mo venit i hyspaniā. s. paz bonū ibi fec̄. qz so
lum. ix. discipulos ibi p̄uertit. Dicat̄ q̄ sic x̄ps
p̄uertit. xxi. ap̄los q̄ fuerunt. xxi. granatricia ad

fructificādū. qz totū mūdū p̄uerterūt. ita bea
tus Jacobo. Flā illi nouē discipuli fuerunt. ix.
ḡna fructificātia q̄ totā hyspaniā p̄uerterunt
In h̄ tenuit̄ filii x̄pi dicēt̄. In h̄ clarificat̄
est p̄r me v̄t plurimū fructū afferat̄ z efficiat̄
mini mei discipuli. Jo. xv. Secūdo rediit i hier
usalē vbi adhuc iuenit alios discipulos sine
ap̄los p̄gregatos. z icēpit ibi disputare p̄ iu
deos. z hermogenē in cātatorē. q̄ iurrexerūt
eū dicēdo. disputem̄ cū eo. ip̄e nūq̄ studuit.
z vult p̄dicare. zc. Dicat̄ quō beat̄ Jacobo p̄
dicabat̄ d̄ trinitate quō erat vn̄ de i essentia
z trin̄ in p̄sonis. zc. p̄bas h̄ rōib̄ z autorita
tib̄ z miracul̄. S. iudei z doctores p̄ eū di
cebāt deridēdo. B̄n̄ videt̄ q̄ vos est̄ piscator
Et nūq̄d̄ d̄r̄ scriptura. Audi isrl̄ d̄ns dē tuus
vn̄ est. Deut. vi. Dicat̄ quō r̄ndebat̄ eis. dan
do similitudinē d̄ sole vno. vbi ē p̄z generās. s.
suba. z fili. s. radi. genit. z sp̄s sct̄s. s. calor.
Jtē i dicta auētate ponūt̄ tria vocabula. scz
d̄ns. q̄d ē nomē potēt̄ie. q̄ p̄ri attribuit̄. deus
nomē sapie. q̄ filio approp̄at̄. tu. nomē boni
tatis. q̄ sp̄i sct̄o attribuit̄. Secūdo p̄dicauit̄ q̄
x̄ps est dē z h̄o. Et iudei p̄. qz istd̄ est̄ illud
scripturē ps. lxxx. Isrl̄ si me audier̄ nō erit̄ i te
dē recēs. neq̄z adorabis deū alienū. R̄ndeo.
q̄ licz x̄ps icēpit esse h̄o recēs. nō t̄n̄ icēpit es
se dē recēs. Dicat̄ similitudo de filio regi v̄l im
peratoris triginta annoz q̄n̄ sūt milles nō t̄n̄
fit nouit̄ fili. regi. zc. Tertio q̄n̄ p̄dicauit̄ de
x̄pi passiōe tūc iudei p̄. z q̄re h̄. cū Moyses di
cat̄. D̄ns q̄si vir pugnator oipotēs nomē ei.
Exo. xv. Et p̄terea si dē fuisset oipotēs quid
oportebat̄ pati z mori. nōne potuit remittere
omnib̄. dicēdo. sim̄ amici de cetero. R̄ndeo
q̄ i d̄o eēntialit̄ sūt mia z iusticia. qz sua essen
tia. in nobis h̄o accidētalit̄. Et ḡ sicut dē nō
potest dimittere suā essentia. ita nec suā miā z
iusticia. Si oīb̄ peccisset vbi esset sua iusti
cia. Si om̄s dānasset rigore sue iusticie. vbi
fuisset sua mia. Jō voluit fuare modū vt sil
oñderet̄ sua infinita mia z sua iusticia. Mi
sericordia fuit oñsa. qz voluit pati innocens
z sine culpa. Iusticia h̄o solūēs p̄ciū sufficiē
tissimū. zc. Vere lāguores n̄ros ip̄e portauit̄
z dolores n̄ros ip̄e tulit. Isa. liij. Quarto q̄n̄
p̄dicabat̄ de sacramento altaris zc. Et iudei
contra. vos dicitis q̄ gentes veniāt ad v̄m
sacrificiū. z facitis eos adorare panē z vinū.
cum t̄n̄ scriptura dicat̄. D̄nm̄ deū tuum ado
rabis. Deut. viij. R̄ndeo q̄ a p̄ncipio mundi
v̄sq̄ in finem deus voluit in forma corp̄alis

adorari. cū dō i sua suba n̄ possit videri. vt tē-
pore moysi i archa i nube. zc. z mō i figura pa-
nis. Panis dat vitā. Et d̄ ista adoratio dicit
dō. Exaltate dñm deū v̄m (h̄ d̄ clericis). et
adorate scabellū pedū ei⁹. i. hostiā p̄secratā. h̄
d̄ toti p̄lo. Sic iudei n̄ poterāt d̄dicere sibi
imo vicit eos b. iacob. z fuit p̄letaphia xp̄i
di. Ego dabo vob̄ os. s. eloq̄ntiā z sapientiā
cui nō poterāt resistere z d̄dicere oēs aduersa-
rii v̄i. Lu. xxi. Tertio dico q̄ creuit i ha-
bitatorē celestiale. qd̄ oñdit cū d̄. crescit i do-
mino. Quis filius tui p̄leme⁹ q̄ saluar̄ i dño.
Deut. xxxij. Hoc sp̄alit̄ d̄ apl̄is. Sic br̄s
Jacobus fuit p̄m⁹ apl̄s q̄ exercuit legationem
euāgelicā. ita fuit p̄m⁹ d̄ apl̄is q̄ intrauit padis-
sum. Et possz h̄ fieri tal̄ p̄seq̄ntia. qz sic d̄ iā
cobo maior. qz p̄mo fuit discipul⁹ xp̄i q̄ alter
iacob. lz alter essz antiq̄or diez. Ita etiā p̄mo
intrauit padisum. z p̄r dicit maior alijs apl̄is.
Dicat ei⁹ martiriū. Vidētes iudei q̄ nō po-
terāt eū supare disputatōibz recurrerūt ad he-
rodē regē nouit̄ veniētē. q̄ cupiēs placere iu-
deis dedit sniaz decapitatōis s̄ b̄m̄ iacobū
Dicat dñi duceret ad martiriū quō curauit
vnū hydropicū. zc.

De sancta anna m̄re br̄e marie p̄ginis

Abetis fructū ue-

Habetis fructū ue-
strū in sanctificatōe. Verbū istd̄ ha-
bet originalit̄ ad Ro. vj. z recitatie
in epl̄a current̄ dñice. Festū z solēnit̄as ho-
dierna est illi⁹ b̄ndicte z sc̄te m̄ris p̄ginis ma-
rie br̄e anne. Et sic officiū miss̄e fit de ea. ita
erit z sermo n̄r. Et si placet dō de vita sua ha-
bebim⁹ multas bonas doctrinas ad pctōrū
correctionē. z aiāz n̄raz instructōz. z bonam
informatōez. Sz p̄mo salutē filia sua p̄go
maria. Verbū p̄positū p̄sento ego beate ane
dicēs. Vos beata anna habetis fructū vestz
scz p̄ginē mariā in sanctificatōz vestz. Pro-
cip̄ declaratōe sciendū. q̄ qd̄ est int̄ multas
p̄sonas q̄re sc̄tā m̄r eccl̄ia z p̄l̄s xp̄ian⁹ nō fa-
cit festū de p̄re p̄ginis marie sancto et iusto.
vocato Joachim. sic de m̄re ei⁹ br̄a anna Rū
deo. q̄ licet Joachim fuisse sanct⁹ b̄ndict⁹ z
amic⁹ dei. in maioris sanctitat̄ fuit br̄a anna
Rō. qz maiorē p̄cipatōz habuit cū p̄ginē ma-
ria filia sua. P̄z h̄o modicū p̄cipat̄ cū filijs.
sz m̄r q̄ nouē mēses portat. z post natiuitatez
lactat. nutrit. dormit cū ea. z osculat. Quia ḡ
br̄a anna habuit maiorē p̄cipatōz cū p̄ginē
maria filia sua fonte tot̄ sanctitat̄. q̄ iā i vte

ro m̄ris ex̄is erat sc̄tā. Cogitate ḡ q̄nta san-
ctitas remāsit in br̄a Anna q̄ ip̄am portauit.
nutriuit. dādo sibi illa q̄ habebat. p̄go maria
dabat matri sanctitatē. Jō fuit sanctior. p̄fe-
ctior. z sp̄ualior Joachim viro suo. Nota si-
militudinem ad h̄ de rosa q̄ colligit ab vno z
dat alteri. z ille eā portat z tenet i manu clau-
sam. in q̄ ḡ remanet p̄ de odore illi⁹ rose vel
pomi in dāte vl̄ in recipiēte. Tertū est q̄ i re-
cipiente. Ita rosa paradisi z pomū p̄tutū p̄go
maria p̄ Joachim fuit data br̄e anne p̄ gene-
rationē. z br̄a anna recepit portauit. nutrit
in tribz annis lactauit. p̄ ḡ remansit in ea de
odore sanctitat̄. Ita est rō q̄re fit festū d̄ br̄a
anna z nō d̄ iochim. Et ecce auctas q̄ b̄n̄ fa-
cit ad p̄positū. Letami iusti i dño. s. vos xp̄ia-
ni. z p̄fitemi memorie sc̄tificatōis. i. sanctitat̄
br̄e anne. p̄s. xcvj. Ita rōz tāgit thema dicēs
Habetis fructū v̄m i sanctificatōz v̄am. ma-
iorē q̄ p̄ ei⁹ Joachim. P̄z th̄a. Inuenio q̄
br̄a anna habuit fructū suū. s. virginē mariā
m̄rem dñi n̄ri Jhu xp̄i

Desiderando longe

Sperando certe

Conseruando digne

Dico p̄mo q̄ br̄a Anna habuit fructū suū
scz p̄ginē mariā desiderādo lōge. Dic̄ beatus
Hierō. Beat⁹ Joachim nobil̄ h̄o ex ciuitate
nazareth. Et anna nobil̄ de genere dō. ex ci-
uitate bethleē fecerūt m̄rimoniū. z fuerunt. xx.
annis sine fructu m̄rimoniū nō h̄ntes p̄lem.
Rō erat ex p̄te anne q̄ erat steril̄ z infecunda
Ita erat frigida q̄ sua cōplexio refutabat ne
p̄cipet p̄ qd̄ sat̄ tristabāt. Rō. qz ad p̄creatō
nem pl̄is m̄rimoniū est ordinatū. qz totū ali-
ud n̄ valz vnū denariū. Videntes ḡ q̄ p̄tute
naturali nō poterāt obtinere. pl̄ tenuerūt q̄-
tuor modos vt p̄tute dei obtinerēt

Primo p̄ deuotas orōnes

Secūdo p̄ largas elemosynas.

Tertio p̄ multa ieiunia.

Quarto p̄ votū z p̄missionem

Pro p̄mo ibāt frequēter ad templū orare. vt
de daret eis fructū m̄rimoniū. qz ille est finis
qz ideo arbores plantant i orto vt faciāt fru-
ctum. Et dixerūt. Ita dñe vos posuist̄ nos
in orto m̄rimoniū zc. Et plorātes petebāt p̄-
lem. Un̄ cū semel br̄a anna i orto videret ni-
dum cuiusdā auicule. br̄a anna flēs dixit dō
D dñe huic auicule dedisti tot̄ filios q̄bz cū
magno labore prouidet. Domine da mihi p̄-
lem aliquā. Ecce p̄mum modū recurrere ad

Deū orādo. qz null' al' pōt dare filiū vl' fillaz
qz reqrit ibi creatio. Hā de' format corpus i
vtero mris. ac si tu de tra vel luto formares
Imaginē. deinde creat aiā d' nihilo. Hoc sci
ens Job dixit. *Dan' tue dñe fecerunt me z
plasmauerūt me. z nō p' nec mī. totum in cir
cuitu. Demēto q'so. q' sic lutū feceris me. z
i puluerē rēduces me. Hōne sic lac mullisti me
z sic caseū me coag. zc. Job. x. Nō habet' co
gnoscere qd' pctm' ē mltroz q' qn' nō pnt h're. p
lem d' suo mrimonio. recurrūt ad diuīos. sor
tīlegos. zc. iō penitemī z piteamī z petatis a
deo. qz infallibil' si fruct' mrimonij sit vtilis
aīe v're dabif vob' *Buētas d' h' xpi. Amē amē
dico vob'. si qd' petierit' p'zem i noīe meo da
bit vob'. Jo. xvj. Nota. i noīe meo. qd' est ihs.
id est. saluator. Petif' g' in noīe saluatoris qn'
hō petic rē vtilē ad saluatōz z nō ad dānatōz**

*Secdo ioachim z anna petebāt plē a dō p
elemosynas qz dixit angel' thobie. Bona est
orō cū ieiunio z elemosyna. Thob. xij. Et qd'
spī erāt diuītes nō de vsur'. s' de suis possessi
onib'. Et d' Hieronim' q' faciebāt tres ptes
de suis bonis. Primā dabāt dō. scđam pegri
nis orphanis z paupib'. terciā retinebāt sibi
z familie dom'. Nota quō diuidebāt suū fru
mentū. Primā ptez mittebāt tēplo. secūdam
apportabāt paupib'. terciā p se. Idē de vino.
oleo. z alijs. Isto mō orō iuuat elemosynis. z
ecōuerso. Jō d' scptura. *Ex suba tua fac ele
mosynā z noli auerte faciē tuā ab vllō paupe
Ita em' fiet vt nec a te auertat' facies domini
Thobie. iij. Moralit' habet' h' doctria q'
si nō potest' facere tātas elemosynas vt tene
mini. nec cor suffic. soluat' ad min' decimas
z pmitias. Sūt aliq' qui dicūt. *D' dabo ego
bona mea mal' cleric' z cubinarijs. non certe
Dicat' q' dō dat' z nō eis. Si aut' deus tenet
malos clericos ipē castigabit eos. s' ex h' non
debes sibi auferre ius suū. Qu' si rex tenz ma
los scuriferos nō ex h' auferūt sibi reddit'. qd'
al's recipet sibi in cōmissum. Ita z de'. qz dō
mini est terra z plenitudo ei'. orbis terrarū z
vniuersi q' habitāt i eo. zc. Et ipam nob' p'ces
sūt p' cēsu annuali. z i signū dñij r'tinuit sibi de
cimā. s' ipē nō comedit s' dat suis fuitozib'.
Et qn' soluit bñ. custodit z p'uat. al's totū p/
dit. Dñ vos credit' h're bladū vl' vinum. nō
d' de' qz male mibi soluit' totū vastabo Jō
veniūt tēpestates. grādines. zc. Jō Malach
ij. d' de'. *Vos p'figitis me i decimis z primi
cijs. z in penuria vos maledicti est'. z me vos****

*p'figitis gēs tota. Remediū g' est. In ferte om
nē decimā in horreū meū vt sit cibus i domo
mea. z pbate me d' dñs. Si nō aperuero vo
bis catharactas celi z effudero vobis bñdicti
onē vsq' ad abūdantiā z increpabo pro vobis
deuorantē. Nota. inferte. *Hō d' q' dimittat' i
vineis. cāpis. vt comedāt bestie. porci zc. Itē
si nō potest' facere tātas elemosynas vt brā
anna. ad min' restituat' furta. vsuras. rapias
solidatas. dāna. Jō Jacob ait. *Ego omne dā
nū reddebā. z qd' qd' furtim peribat a me exi
gebas. Ben. xxxj. Tertio petebant cū ieiū
nīs. licz essent nobiles z delicatī. tñ oīa ieiū
nia p'cepta fuabāt. z etiā alia dicēdo. *Ut de
carne nra exeat fruct' mrimonij faciam' fru
ctū ieiunioz. Et potat dicere vterq'. *Nūll'
abā in ieiunio aiāz meā. z orō mea i sinu meo
puertet. ps. xxxij. Moralit' habet' h' doctri
nam vt seruet' ieiunia ecclie. Ad h' marie te
nent' illi q' pnt h're vnā bonā refectōz. Aliqui
laboratores excusant se a ieiunio ecclie q' tñ
nō excusant' si nō audiūt missam ieiuni. Itēz
ne bibāt in tabernis in loco vbi habetis do
mū. Jō apl's. *Hūqd' domos nō habet' ad mā
ducandū z bibēdū. s' illos q' bibūt i tabernis
aut eccliam dei p'temnitis. cōtra illos q' non
veniunt ieiunī ad missam. j. Cor. xi. Quar
to petebāt plē a deo p' p'missiones. qz simul
Joachim z anna fecerūt votū q' si de' daret
eis fructū matrimonij q' seruiret deo in tem
plo. siēsi vos mō p'mitteret' q' esset' religios'
vel religiosa. S' multi dānant' ex p'missioni
bus z vot'. faciētes vota z nō curāt cōplere.
Maius pctm' est fractio voti aliq' mō q' ho
micidiū. qz est infidelitas. Ergo ait sapiens
Eccs. v. *Si qd' vouisti deo ne moreris red
dere. Displicet em' ei infidelis z stulta promis
sio. S' qd' cūq' voueris redde. Multo me
li' est nō vouere q' post' votū p'missa nō redde
re. Nec Eccs. v. *Qñ sunt iuuenes faciūt ali
qd' votū vel eūdi ad scm' Jacobū zc. z transe
unt de anno ad annū. z nō curāt complere.
qn' sunt senes petūt dispensatōz i voto. Qñ
ponit certū tps infra illud debet cōpleri. Si
aut' nō ponit tps determinatū. intelligitur q'
statim cōpleant. Et qz sunt multi q' nō curāt
de deo. ideo dānant'. Jō cauendū est a vo
tis. P'z g' quō fruct' b'tē anne fuit i sanctifica
tionē longe desiderādo. Dico scdo q' bea
ta anna habuit fructū suū. s. f'ginem mariaz.
sperando certe. qn' fuit certificata p' angelum
quē de' sibi misit. Pro q' nota hic historiant********

quō Joachīm z anna venerūt de nazareth ī
hierlīm ad tēplū vt offerret fm̄ psuetudinem
quā ioachim q̄ erat nobil' baro voluit offerre
sacerdos respexit eū dicens. Et q̄s estis vos
R̄ndit. P̄ ego sum Joachīm fuitoz v̄z q̄ ve
ni offerre. Et sacerdos. Certe n̄ recipiā obla
tionē v̄ziam. qz vos estis maledict' a dō. qz nō
habetis plē. Signū ḡ est qd̄ aliqd̄ pctm̄ secre
tū est ī vobis. Et ait illi Joachīm. P̄ nescio
in me aliqd̄ magnū pctm̄. lz nō possum excu
sari a pctis. qz nō habeo plē. z h̄ bene displicz
mibi. Et ait ei sacerdos. Recedat' a tēplo Et
Joachīm r̄ndit. P̄ nō faciat' mibi hāc vere
cundia. Et ait sacerdos. Certe nisi recesserit
ego nō faciā officiū nec sacrificiū. Tunc Jo
achim cū mag' verecūdia exiuit de tēplo St
ita vellet mō facere sacerdos. scz expellere ali
quē de ecclia de nobilibz statim diceret scuti
fer. Per corp' meū tal' moiet. zc. ego inueni
am eū. S; ioachim patient' recessit. z h̄ iuit
ad domū ex verecūdia vicinorū. lz iuit ad pa
stozes suos ad siluā. z ibi flēs orādo dicebat.
D̄ dñe qd̄ pctm̄ est meū. qz ita suz maledict'
zc. Uxor aut' ei' anna q̄ erat in tēplo qn̄ audi
uit qd̄ sacerdos ita ptendebat cū viro suo. vi
dens qd̄ vir su' recesserat de tēplo. statim vxoz
v̄zportaret viz suū z refrenaret eū ne noce
ret sacerdoti exiuit de tēplo z iuit ad domūz
Dic h̄nt exēplū mulieres quō debēt psolari
viros suos qd̄ ex negocijs tristāt. z qn̄ veniūt
ad domū vxozes debēt eos psolari. S; sunt
alique qd̄ nō psolant' eos. lz mag' tristāt. Quā
aut' beata anna fuit in domo z nō inuenit ibi
viz suū. tūc transiit sibi totū desiderium d̄
creaturis. Et flexis genibz orauit p̄ viro suo
sancto z iusto vt de' eū pservaret. Ecce san
cta vxoz. Dū aut' Joachīm sic orando fletet ī
deserto. apparuit sibi archangel' Gabriel. et
Joachim timuit. qz ista est p̄ditio spirit'. qd̄
caro nō pōt sustinere p̄ntiam spūs. lz cōditio
boni spūs est statim psolari. dicēs sibi. Ecce
orōnes tue sunt exaudite. ex illa patiētia quā
habuisti deus mittit me ad te vt nunciē tibi
qd̄ tu de vxoze tua habebis vnam filiā. nō fili
um. qz erit melior cunctis filijs. z erit m̄ regē
messie. regis celi. zc. Et in signum hui' vade
in hierlīm z in porta deaurata inuenies An
nam vxozē tuā. qz ego ista etiaz nūciabo tibi
Et angelus recessit z apparuit anne in domo
fletū. qz nihil sciebat de viro. Bū poterat di
cere angel' illud. Vos tristabimini. lz tristi
ta v̄z vertet in gaudiū. Job. xvi. *Doza*

liter fm̄ qd̄ dixi in p̄ma pte Joachīm z anna
steterūt. xx. annis orātes. elemosynā dantes
ieiunātes. z vouētes. z cū toto h̄ nō obtinue
rūt plē. Et qz ī ista verecūdia a sacerdote si
bi facta habuit patiam statim h̄uit p̄missionē d̄
plē. Et qd̄ sequit' qd̄ melior ē patia q̄ orōes. ele
mosyne. ieiunia. vl' p̄missiones corā deo *Do*
cogitate h̄. qz si vult' h̄re patiam in iniurijs l'
factis. ista p̄tus valet p̄ apud deū ad obtinē
dum illud qd̄ indigetis ī h̄ mūdo z saluatōz in
alio q̄ aliqd̄ aliud. *Jo* eijcite foras rancozes
odia. z malas volūtates. *Jo* d̄t scriptura sc̄tā.
Patiētia vobis necessaria ē vt volūtatez dei
faciētes reportet' p̄missionē. ad Hebr̄eos. x.
Ecce q̄liter beata anna habuit fructū suū in
sanctificatiōe. sperādo certe *Dico* tertio zc
pservando digne. i. triplr. Primo in vtero in
quo formato corpe z creato spū a deo. ī eadez
die z hora fuit sanctificata. Nouem mensibz
fuit in vtero matris sancta z b̄ndicta Et n̄
eius beata anna cauebat qd̄ nō eq̄tabat hinc
inde vt viri. cauebat a tripudijs. quia ex his
multe mulieres pdunt thesaur' eis p̄missum
Scd̄o pservauit post natiuitatē ip̄am lactan
do. Ita faciebāt sancte mulieres antiquitus
lz mō statim dicit viro vxoz. habeat' nutrice
z h̄ facit vt ip̄a possit oñdere vbera. zc. *Ho*
lunt dare lac filio. z dant canicule. z male fa
ciūt. qz sicut vter' est camera plis. sic vbera cel
lariū ip̄i d̄nt esse. S; br̄a anna ip̄amet vo
luit lactare h̄ginē mariā. qz filij z filie recipiūt
bonā cōplexionē a matre. lz pdūt eā multoti
ens ex malo lacte. *Nota* hic exemplū de il
lo nobili in lombardia. qd̄ habuit nutrice m̄
lio suo. qd̄ p̄dito lacte lactauit filium de lacte
cuiusdā porce ne p̄deret bonā p̄uisionē z sala
rium. qd̄ fuit z vixit sicut porc'. *Ecce* q̄lit' de
struit' p̄plexio. *Idē* de captiuis qd̄ lactāt filios
d̄noz. *Tertio* pservauit eā in tēplo. Postqm̄
br̄a Anna ablactauit h̄ginem. dixit viro suo.
Dñe nō recordamī de voto. R̄ndit. imo. *Jo*
cōpleam' votū. *Ho* dixerūt. Expectemus qd̄
habeat. x. annos. vt multi. vel qn̄ sunt pulcre
tūc dicūt. dabim' sibi aliā gibbosam. vel mo
noculā. zc. Et statim Joachīm z Anna p̄sen
tauerūt deo filiam suā in templo. vbi fuit de
cem annis p̄tinuis in gr̄a dei. *Jo* possum' di
cere beate Anne. Habetis fructū in sanctifi
cationem. pservando digne. *Do*ralit'. ha
betis hic exemplū standi in templo dei. in dē
ebus dominicis z festiuis audiendo missam
z sermonez. Qui b̄n vult seruare festa. debet
m̄ iij

facere quicquid. Primum cessare ab operibus temporalibus. non
facere barbiton suram. nec aliud opus futile. Ratio
quod in dominica Christus cessavit ab omnibus negociis et la-
boribus resurgendo. Iohannes vult quod christiani repentan-
tes illam resurrectioem et detemere deservant in diebus domini-
cis. Idem dicit scriptis. quod illa die decesserunt in detemere glorie
Qui autem non vult deservere se laborabit in infer-
no. Secundo quod ieiunium audiat missam dicatur
ro. Hec taberna dicitur aperiri ante missam in die fe-
sto. Tertio quod sit pro tempore in missa. Ita in principio
debet esse. scilicet in professione. que fit pro vobis. Quarto
esse in missa quousque datur benedictio a sacerdote.
Quinto quod non loquimur dum missa dicitur. sed hodie abu-
sus est. quod non faciunt nisi loqui de vanis rebus sub
missa etc. Memoro ergo ut die sabbati sacrifices.
Sed illi que fuerunt ista quicquid potest dici. Hec fructus
scilicet bonorum operum in sanctificationem vestram

De sancta Martha

Martha. Martha

solicita es. Luc. x. Octavo die a fe-
sto beate marie magdalene fit festum
beate marthe sororis sue. quod octavo die post bea-
tam magdalenam ascendit in celum. Iohannes dicit ea volo-
nunc vobis predicare. Salutes pro vobis ergo Maria
Them appositum est sibi christi ad beatam martham
In quo ostendit Christus summarie vitam quam tenuit beata
martha. scilicet activam. maxime quod iste due sorores.
maria magdalena et martha dixerunt sibi du-
as vitas spirituales. Beata maria magdalena de-
dit se vite contemplative. Maria sedens secus pe-
des domini audiebat sibi illi. Luc. x. Martha
autem elegit vitam activam. dans se laboribus pro christo
cum dicit. Martha martha sollicita es. id est anxiosa
Nota cum dicitur dupliciter martha martha quod vita con-
templativa si bona est. non solum curat de corpo-
ribus. sed de animabus dans bona pro filia. etc. Patet quod
summarie Christus ostendit vitam beate marthe. Sed sub-
tiliter volens vobis predicare de isto sermone invenio.
quod in eo ostendunt tres excellentie beate marthe que
habuit in hac vita

Prima est puritas virginalis

Secunda est pietas proximalis

Tertium est dignitas personalis

Prima ostendit cum dicitur. martha. Secunda cum dicitur.
martha. Tertia cum dicitur. sollicita es Dico pri-
mo. etc. Nam istud nomen martha in lingua siria-
ca. id est est quod dominans. In hoc ostendit puritas vir-
ginalis. que non est nisi dominium quod persona recipit
super sensualitatem corporis. nec cogitando. nec lo-
quendo. nec operando aliquam corruptionem
luxurie. et dominans quicquid sensibus eos custodiendo

Dicitur de quolibet ab illa corruptione carnis que
modo beata Martha profuabat se in puritate vir-
ginali. Iohannes dicit martha. id est dominans vel principans
quod sicut princeps non habet supra se aliquem dominum
in quantum talis. sic nec puritas virginalis habet supra
se maiorem gradum castitatis. Ideo dicit Beda
Bona est castitas virginalis. melior continentia
vidualis. scilicet optima perfectio virginalis. Ecce prin-
cipat. scilicet cum pauci sint que habeat istam puritatem
virginalem. quod quasi nulli nisi pueri parvi. Et illi
etiam iam inclinant ad malum Dicitur quod ludunt
etc. in peccatum luxurie. Iohannes christus faciens dicitur placentur
cum Iohanne dicit. Habes pauca nomina in sardis
que non coinquinaverunt vestimenta sua. et am-
bulabunt mecum in albis. quod digni sunt. Apoc.
iii. Nota in sardis Sardis iuxta hebraicam
interpretationem. id est pulchritudo principatus. que
magna pulchritudo est quam illi de matrimonio
servant sibi fide castitatis. pulchrius dicitur viduis
castitatem servantibus. scilicet maximum quam est principa-
tus virginitatis. Sed quod sint pauci dicitur hi-
storia de demone in corpore cuiusdam nolente
exire nisi dicerent tres misse a tribus cleri-
cis virginibus. etc. Iohannes dicit principium evangelii. Mu-
lier quedam martha nomine. id est dominans suo corpori.
exceptit christum in domo sua. scilicet per virtutis imitatio-
nem. quod se fuit ergo Questio est h. que fuit
ro quod Martha profuavit virginitatem. cum beata
maria magdalena soror sua fuerit ita inhonesti-
sta in sua iuventute. cum essent pulchre equaliter
et divites. et non timentes aliquem post mortem pa-
rentum. Quare ergo fuit tanta diversitas. etc. Respon-
deo pre-supposita divina ordinatione que est causa
omnium rerum. Non inuenio aliam rationem particulari nisi
infirmiorem quam passa est beata Martha
Jam audimus historiam de muliere huius flui-
rum sanguis. xii. annis. que habet Dathai. etc.
Dicit Ambrosius. ex parte quod ista mulier fuit beata mar-
tha. Que infirmitas facta tria. Primum facta perdere
colorem. Secundo facta ipsam fastidiosam et tediosam
sine gravem. Tertio facta ipsam fetidam. Quam in-
firmitatem habuit immediate post mortem parentum
Iohannes nulli miles nec scutifer curavit de ea. Op-
positum fuit de magdalena iuvene pulchra leta
et solaciose que visitabatur a militibus et scutiferis
Dicitur huius mulieres que osculant homines inuenes
dicentes. O tu es amicus meus. O benedicta in-
firmitas perseverans a peccatis. Iohannes Ecclesiastici. xii. Ba-
licia vnius hore oblivione facta luxurie magne.
Nota. malicia. id est infirmitas. que in initium habuit a
malicia diaboli. vnius hore. quia tempus pre-
sens respectu eternitatis non est nisi vna hora

Moralit. hēm⁹ h̄ exēplū recipiēdi patient in
 firmitates. q̄s d̄s nō daret nisi p̄ salute aīe. q̄t
 pctā vitā rōe infirmitatis. Nā q̄n mulier est
 clauda v̄l h̄z perlā in ocl̄o. nō curat de tripu
 d̄ys. vanitatibz. zc. Dicaī h̄ historia d̄ petro
 nella filia br̄i petri apl̄i pulcerria. n̄ videbat
 filia piscator̄. s̄z ip̄ator̄. Et q̄dā comes vole
 bat eā in vxorē. Ad quā mittebat milites zc.
 Q̄d sentiēs b. petr⁹ rogauit xpm̄ vt mitteret
 sibi febrē. zc. Ecce rō q̄re martha fuit s̄go et
 nō maria magdalēa. Jō d̄s. Dū appropiāt su
 per me nocētes vt edāt carnes meas. Qui tri
 bulāt me inimici mei. s̄. rēptatōes ip̄i infirma
 ti sūt z ceciderūt. ps. xxvj. Eccl̄i. xxxj. Infirmit
 tas ḡuis sobriā fac̄ aīam Dico sc̄do q̄ sc̄da
 excellētia ē pietas p̄xima. s̄. i. elemosynis cor
 poralibz z sp̄ualibz. q̄ tāgīt cū d̄r sc̄do martha.
 id ē. puocās seu irritās. s̄m̄ iter p̄ratōz hebrai
 cam. s̄. incitās ad bellū. q̄d fit p̄ pietatē p̄xima
 lem. sic q̄n aliq̄s cū ense icitat aliū. irritat euz.
 Ita cū opibz pietat̄ dādo panē. vinū. pecuni
 as paup̄ibz. h̄o icitat d̄yabolum. sic faciebat
 martha. i. irritās. Ideo d̄ ista pietate dicebat
 apl̄s ad discip̄lm̄ suū thimotheū. Exerce te
 ip̄m ad pietatē. Nā corpal̄ exercitatio ad mo
 dicū vtil̄ est. Pietas at̄ ad oīa vtil̄ est. p̄missi
 onē h̄ns vite q̄ nūc ē z fute. j. Thy. iij. Exer
 citatio corpal̄ sit p̄ ieiunia. vigiliās. ciliciā zc.
 s̄z respectu opey pietat̄ ad modicū vtil̄ est.
 q̄z solū sibi p̄dest. gubnādo corpal̄. s̄z opa p̄iera
 tis. z q̄bz dāt. h̄ntes p̄missionē vite q̄ nūc est z
 fute. Jō iuxta h̄ p̄siliū apl̄i br̄i martha dedit
 se opibz pietat̄ ad xpm̄ z ad discipulos suos
 in domo sua recipiēdo Dicaī historia quō in
 die ramoz postq̄ xps̄ p̄dicauit circūspectis
 oibz. cū iā vespa ess̄z hora regressus ē berth
 niā cū discipul̄ ad p̄randiū in domo marthe
 Mar. xj. Jō martha dicebat hospita christi
 Dicaī quō p̄ xpī ascēsiōnē v̄didit oīa. ponēs
 p̄cium ad pedes apl̄oz vt diuiderēt xp̄ianis
 paup̄ibz. Ecce opa pietat̄ corpalia. De sp̄ua
 libz aut̄ dicaī. cū p̄t̄ exiliū veniss̄z ad puincia
 quō p̄dicabat. dās puisione z aiabz de coq̄na
 sp̄ūsc̄ti. eis mīstrās elcas sp̄uales. int̄m q̄ ip̄a
 ex vna pte. z br̄i magdalena ex alia p̄dicabāt
 ē p̄dicādo p̄uererūt totā puincia Dicaī quō
 p̄dicabat de articul̄ fidei. vt d̄ trinitate. icar
 natione. zc. z p̄babāt h̄ miracul̄. curando in
 firmos. zc. Jō p̄uertebāt. Jste pietates maio
 res erāt q̄z corpal̄es. Dicaī h̄ cum recederz d̄
 territorio aquēs vt iret auinionē trāsiuit per
 tharascū vbi erat ingēs draco maior balena.

z erat semipiscis. z semiaīal. Jō vivebat i aq̄
 z in terra. Et in aq̄ rodani subuertebat na
 ues trāseūtes vt comederet boīes. Super q̄
 gētes illi⁹ terre scientes suā sanctitatē. s̄. beate
 marthe. recurrerūt ad eā vt p̄uideret de h̄. Di
 caī quō br̄i martha cū aqua b̄ndicta z cruce
 iuit d̄ draconē. Lōmēdei h̄ p̄tus aq̄ b̄ndicte
 Et cū draco vellet eā inuadere. br̄i martha
 subito cū sento cruc̄ dixit. Ecce crucem d̄ni
 fuge. zc. z ligauit eū. Et draco seq̄bat eam vt
 ouis pastorē. z iterfecerūt eū. Et in memoriaz
 h̄ miraculi d̄r mō loc⁹ tarascū cuz aī diceret
 nerluc. i. niger luc⁹. S̄z q̄z ille draco dicebat
 tarasc⁹. iō loc⁹ d̄r mō tarascū. P̄ h̄ iuit auini
 onem. z cū p̄dicass̄z ibi in q̄dā magna platea
 vbi nūc est p̄uent⁹ p̄dicatoz. q̄dā iuuenis in
 fidel̄ volēs venire ad s̄monē. sine nauī natā
 do voluit trāfire rodanū. z submersus fuit. z
 post tridnū inuent⁹ est. Br̄i martha suscita
 uit eū. deuote orādo Jhm̄ xpm̄ q̄ sic ip̄e vo
 luit suscitare Lazaz fr̄em suū q̄ vellz suscita
 re illū iuuenē. Ecce quō exercebat opa p̄iera
 tis. Jō d̄r martha. i. irritās demonē p̄ opa pi
 etatis corpalia z sp̄ualia. Jō d̄r euangelium.
 Martha aut̄ satagebat circa frequēs mini
 steriū. rā corpal̄ q̄z sp̄uale. Dicaī similitudo
 de duobz militibz. q̄z vn⁹ custodit castz regi.
 z ali⁹ nō solū custodit castz s̄z acquirit multa
 alia castra ab inimicis cui magis tenebit rex
 Nunq̄d magis tenebit illi q̄ custodit z acqui
 rit alia. imo. Ita de⁹ cuilibet nostrz commisit
 castz. s̄. corpus. iō custodiāt ab inimicis ne i
 trent. Debet t̄n̄ quilibet nō esse cōtentus de
 seipso. sed multa alia debet acq̄rere p̄dicādo.
 expellēdo demones. q̄d fit q̄n sup̄b̄ humiliā
 tur. auar⁹ restituit. Idē de septē pctis. Q̄ cuz
 quanta diligētia p̄dicatores deberent facere
 istas p̄questas. maxime mgr̄i qui h̄nt sciam.
 Ideo Martha nō solū custodiuit castrū su
 um. s̄z multa alia xpo acq̄siuit. Jō xps̄ dicit.
 Qui aut̄ fecerit z docuerit. h̄ magn⁹ vocabi
 tur in regno celoꝝ. Mat. v. Docere z nō face
 re bonā vitā nihil valet. Jō apl̄s. Attende t̄i
 bi. s̄. castz tuū custodiēdo. z lectioni exhorta
 tionī z doctrine. Noli negligere gratiā que i
 te est. z que data est tibi. j. ad Thy. iij. Di
 co tertio q̄ tangitur dignitas personalis. cū
 d̄r. sollicita es. i. antia. Nam p̄sone in dignita
 te existentes debēt esse sollicite. ad Roma. xij.
 Qui p̄est in sollicitudine. supple. p̄sist. Ideo
 cum dicit sollicita es. ostendit dignitas perso
 nalis. Dicatur postq̄m diu p̄dicauit q̄modo

Ad vincula Petri

fecit unum monasterium monialium atarasco. et multas regias ibi intravit. et non habebat redditum. sed suis manibus operabatur. Et quicquid lucrabatur ponebat in coena. Non comedebat carnes nec pinguedines aliquas. id est modicum expendebat. Dicitur et moniales quod nihil faciunt. sed otiose et vagantes vadunt proventum respiciendo hinc et inde. etc. Dicitur per septem dies ante suum obitum vidit celos apertos et multitudinem angelorum etiam beatam magdalene sororis sue secum portante. Tunc Christus sibi revelavit quod octava die ipsa etiam veniret ad gloriam paradisi. Dicitur quod in nocte quam debuit ad dominum migrare. in camera sua fecit accedere magnum lumina. et dum dormiret omnes qui erant in camera nisi ipsa. venerunt demones et extinxerunt omnia lumina. et ipsa oravit. O domine et sic dimittes me in tenebris. Tunc descendit beata magdalena soror sua cum lumine. et accendit omnia lumina. Item fecit sibi legere passionem secundum lucam. quia habuerat multa ab ore beate marie regis. Et sic obiit. Dicitur et miraculum sancti frontonis. id est miraculo omnidivine glorie beate magdalene et beate marthe. quia Christus in habitu episcopali. et beatus fronton episcopus fecerunt exequias ipsius corporis. Et cum posuissent corpus in sepulchro. dixit Christus. In memoria eterna erit iusta hospita mea. In hoc cognoverunt Christum ipsum esse. Et de nullo scilicet nec scilicet legitur nisi de ista et de regie maria. quia Christus fuit in exequiis regie marie. Moraliter nota si volueris dimittere peccata et fuisse deo honorabit nos. i. re. ij. Quicumque honorificaverit me glorificabo eum

Sermo beati Petri ad vincula

Dominus eripuit me de manu herodis. et sic habet originalem actibus apostolorum. c. xij. et recitatur in epistola hodierna. Solennitas et festum hodiernum dicitur beati Petri ad vincula. Tria festa sunt de beato Petro apostolo in anno. Primum quando fuit liberatus a captivitate miraculose. et istud sit hodie. Secundum quando fuit exaltatus in cathedra honorabiliter. scilicet in fine februarum. Tertium quando in celo fuit coronatus gloriose et istud sit in fine iuniorum. Non habeo vobis predicare de primo. scilicet quando fuit liberatus. Sed primo la. s. ma. et resumatur the. De materia et festo hodierno b. Petri volo predicare et vobis dare tres declarationes. Prima erit historica seu literalis. Secunda erit allegorica et figurata. Tertia erit tropologica et moralis. Ex quolibet potest bene dici thea. Dominus eripuit etc. Nam prima dicitur Petrus quando fuit educus de carcere per angelum. ut patet in textu. Pro secunda dicitur aia beata quando intrat paradysum. Dominus eripuit me de manu herodis. id est diaboli. De tertia persona que erit de peccatis et mala vita et redit ad statum gratie potest dicere Dominus eripuit me de manu herodis. id est peccati. Dico primo quod prima declaratio erit historica et literalis. secundum quod legitur in textu biblicae Act. xij. Ille malus rex herodes non ille qui interfecit innocentes. quia ille dicebatur herodes ascalonita. et iste qui cepit Petrum vocabatur agrippa. qui venit noviter constitutus rex super iudeam ab imperatore romano. Et ideo ut iudei ipsum bene reciperent sciens quod iudei habebant Petrum exosum qui tunc predicabat et convertebat multos iudeos. volens eis placere. herodes cepit Petrum et posuit in carcere ligatum cum duabus catenis. de partibus manibus et pedibus. et ultra hinc in carcerem fecit stare duos homines armorum. et porta carceris erat ferrea. Et cogitavit herodes. Iste Petrus qui suscitavit mortuos. si vellet posset fugere. prope hinc extra ad portam carceris posuit. xx. homines armorum. Hoc dicit textus cum dicit. tradens eum quatuor quaternionibus militum ad custodiendum eum. Quaternio dicitur capitaneus quatuor hominum armorum. Iste dicit textus. Transientes prima et secunda vigilia. Et sic tenebat Petrum captum ut sic placeret iudeis. Ista ratio assignatur in textu cum dicit. Videns autem quod placeret iudeis apposuit apprehendere et Petrum. Ecce hinc corruptio iudicium. quando domini regales iudices et assessores cupiunt magis complacere gentibus quam deo destrui iustitiam. Iste modo iudicium Christi fuit perversum per pilatum. quia nullam causam mortis invenit in Christo. tamen ut placeret iudeis dimisit ipsum volentem eorum ut crucifigeretur. Iste modo etiam fuit perversum iudicium vicarii sui beati Petri per herodem. Ista de causa dantur multi iudices volentes magis complacere populo quam deo. Iste dicitur dicit. Dominus dissipavit ossa eorum que hominibus placet. confusi sunt. quoniam deus sprexit eos. l. ij. Iste ad Gal. i. Non quero hominibus placere. si adhuc hominibus placerem. servus Christi non essem. Ista ossa sunt divitie. possessiones officia. seu dignitates. sunt enim fortalicia quibus homines sustentantur. scilicet mundani. Ratione. sic in corpore hominis ossa sunt fortiora. et sustinent corpus et carnes. ita fortalicia in quibus homines mundi sustentantur. sunt divitie. dignitates. parietes. De quibus dicitur deus. Deus dissipavit ossa. scilicet in hoc mundo. et in alio quod erit. Ratione. confusi sunt. scilicet in iudicio dei. Ratione quoniam deus sprexit eos. quia precium sanguinis Christi infiniti valoris non valebit ad salvandum tales. Iste domini et iudices assessores et rectores communitatum anisectis vos in sententiis dandis potius habeatis respectum ad deum et ad iustitiam. quam ad homines. In iudicio iudex non debet cognoscere patrem. matrem. fratrem. filium. nec amicum.

Sermo

cū. s. deū z purā iusticiā. Jō herodes volens placere iudeis. dānavit se tali intētoe. tenendo petz captū. s. de puidit. Hā dicit textus: Petrus qdē suabat in carcere. orō autē fiebat sine intermissiōe ab ecclia ad deū p eo. Act. xij. Dicit quō apli orabāt p liberatōe b. petri fletus di. Dñe Jhu xpi libera vicariū capitaneum z pastore nrm. Ex alia pre orabāt p eo vgo maria cū alijs mlieribz dicēdo. Dñe z ita cito moriet vicariū vī. Hic hēm doctrinam quō tot ppls dz orare p suo plato i tribulatiōe posito. vtputa p papa. epo. dño tre. Idē p rege. Tal orō multū placet dō. qz tāgit totaz cōitatē eoz malū. qz sic bonū vel malū capis est bonū vel malū oim mēbroz. Ita d plato q est caput bonū vī malū xpianoz. Ideo dic apls Obsecro igit pmū oim fieri obsecrationes. orōes. postulatōes. grāzactōes. p oimibz hoibz p regibz z oibz q in sublimitate pstituti sūt. vt qētā z trāquillā vitā agam in oī pietate z castitate. Hoc em bonū z acceptū est coram deo z salvatore nro dō. q vult oēs hoies saluos fieri. j. Thy. ij. Nō videam quō de audiuī orōes ipoz. Hā in nocte p quaz noctē beat petrus debebat tradi iudeis vt morerēt. dū petrus dormiret vincit in illis duos hoies armoz. Angel dñi cū magno splēdore veit z illuminavit totū carcerē z terruit illos duos hoies armoz. pculsoqz latere petri excitavit eū di. Surge velocit Et fracte sūt cathene. Et dixit ei angel Precinge z calcia te z circūda tibi vestimētū tuū z seqre me Angel recipēs petz p manū extraxit eū d carcere. Custodes at qsi mortui nihil sentierūt. Existimabat autē se visum vide. s. qn fuerūt extra palatiū in qdā vico angel disparuit. z petrus inuenit se liberatū. z dixit. Verū est h q ego sum liberat. z n est somniuz. Et dixit. Nunc scio qe qz misit dñs anglm suū. z eripuit me de manu herodis. z d oī expectatōe plebis iudeoz. Ecce declaratio hystorica z lrālis. Et ista de cā respectu psonē libate. qz pape. z respectu orōis respectu miraculū z vtilitatē xpianitatē. z respectu miracloz cathenaz bti petri fuit istō festū hodiernū institutū. z scā ē ecclia i roma z dicit scī petri ad vincula. Et videt pletaphia fuisse dō i psona bti petri dicēt. Dirupisti vincula mea. tibi sacrisi. hostiā laudis. z nomē dñi iuocabo. s. festum. ecclia. Ecce qre dicit beat petrus i thēate. Dñs eripuit me. zc Dixi q scda declaratio erit allegorica seu figurat. z sūt i dicta liberatōe bti petri

q̄ttuor p̄icta significātia secreta. Primo qd s̄igt carcer. Secdo qd signāt illi duo milites inē q̄s beat petrus erat vincit. Tertio qd signāt ille due cathene. Quarto qd signāt q̄ttuor q̄terniones militū. Dico p̄mo q carcer s̄igt statū petri mortal. Rō. qz carcer hz septē ditiōnes rep̄itātes septē pctā mortalia. Prima ditiō carceris q̄ ē tenebrosus. z s̄igt pctm superbie qd puenit ex modica claritate. q̄a nō cognoscit suā miserā nec pctā. zc. Secundo carcer ē subterrane⁹ basse inferi⁹. Ecce auaricia. qz auari i infimo terre stāt nec curāt de celestibz. Tertio carcer fetet. qz ibi faciūt negocia. Ecce h pctm luxurie. qz fetidā fac psonaz luxuriosam p malā famā. qz gētes loquunt d̄ ipa di. D de isto ribaldo vī ribalda seu putana Quarto carcer ē loc⁹ solitari⁹. Ecce h pctm iuidie. qz psona inuida sola veller hē bonū z tristat d̄ bono alteri⁹. Quinto carcer ē humidus. Ecce h pctm gula. qz gulosi sūt humidī in cibo z potu inordinato. zc. Sexto i carcere est desperatio. Ecce h pctm ire. Septimo in carcere nihil opat. Ecce h pctm accidie in bonis opibz meritorijs. De scdo dicit. dormiēs inē duos milites. Quid isti duo milites signāt. Nota petrus dormiēs s̄igt pctōrē i carcere pcti dormientē inē duos milites. s. anglm bonū. z anglm malū. Angel bon⁹ iducit ad bonū. Nūqd audistis vos vba sua qn loq̄t i imaginationi di. Tu peccasti z fecisti h z h. iō vad ad p̄fitendū. Et angel mal⁹ ad aliō lat⁹ respōdz. Ue qd oz mō p̄fiteri. suffic in q̄dragesima. dicit cerēt gētes q̄ es hypocrita. Itē qn dicit angel bon⁹ imaginatōi loq̄ns. Tu es vsurari⁹. vel furari⁹ fuisisti h. z retines legata d̄ mortuis vel solidatā fuoz zc. Jō vade sat̄ fac. als damna beris. Rūdet ali⁹ a sinistris. ve suffic dimittere in testamento. zc. Itē dicit bon⁹ miles. ecce tu habes inimicos remitte. z de⁹ dimittz tibi pctā tua. Hā nihil meli⁹ ad obtinendū remissionem peccatoz. dicit ali⁹ mal⁹. ve dicet postea q̄ es iude⁹. Ecce peccatoz quō dormit i ter duos milites. vnus celestis. ali⁹ infernal. Propter h dicit ap̄tus. Surge q̄ dormis et erurge a mortuis z illuminabit te chris. ad Ephes. v. De tertio dico qd significant due cathene que tenent peccatores vincitū. Dico q̄ prima est longa cōsuetudo. secunda mala societas. D quot sunt vincitū istis duabus cathenis. primo iuratores qui quando resp̄bent duntur a confessoribus. dicunt. cōsuetudo est. Item ap̄os becarij. inē s̄iores. barbitōsorei

q̄ in dñicis in festiuitatib; hñt opatoria aper-
ta. allegātes p̄suetudinē ius diuinū. Itē de
fabris z alijs officijs. h̄ volo dicere q̄ ista ca-
thēna estis ligati cū qua ad infernū trahemī
ni nisi corrigatis vos de futuro z faciat; pe-
nitentiā de p̄terito Itē de diuitib; q̄ mutuāt
ad usurā. z qñ p̄sitet. z de ista materia interro-
gant. Rñdent. nō pater nō facio usuraz. dicit
p̄fessor. est usura mutuare decē z recipe unde
cim. Rñdent. dñe nō. q̄ p̄suetudo est. z eccle-
sia pmittit. Dicat q̄ ecclia pmittit multa. q̄a
tñ potest corrigere. s; nec papa. nec beat⁹ Pe-
trus si uiueret posset in usura dispēsare. Len-
sualia bona sunt duab; cōditionib; seruatis.
Prima q̄ sit p̄a emptio vel venditio. Secū-
da q̄ p̄ciū sit iustū. Itē de mercatorib; q̄ ven-
dunt ad spem p̄ qua recipiūt pl⁹. dicentes q̄
p̄suetudo ē. Itē de mulierib; z uanis orna-
mentis eaz. de caudis zc. Dñdendo carnes
nudas. dicēdo. p̄suetudo est. Ita cathēna q̄t
ducunt ad infernū. Itē de religiosis carnes
comedentib; dicēdo. p̄suetudo est. Cōtra il-
los tales dicebat Hieremias. Si mutare p̄t
ethyops pellē suā. aut pardus varietates su-
as. z vos poteritis bñ facere cum didiceritis
malum. q. d. non. Hiere. xiiij. Scōda cathēna
est mala societas. Quot damnat etiam ista
multi irēt ad paradysum nisi p̄pter malā socie-
tatem seducerent. Dicat p̄tra malos hoies q̄
despectis vxorib; uiduis. vel alijs habētib; u-
pcuratores vel magistros. z iam incipiūt lu-
dere. zc. foras. Item de clericis cōcubinarijs
foras. quātūcūq; societas sit uobis cara si est
causa peccati. foras. Hoc nō solū est doctria
p̄pi sed poete. Que nocitura tenes q̄uis sint
cara relique. Ecce quare dicit. Uinctus ca-
thēnis duab;. De quarto quattuor quaterni-
ones militū significāt q̄ aia ad portā. s. mor-
tem obseruata multitudinedemonū. So-
lum s; ego maria p̄ singulari grā obtinuit q̄ n̄
fuisse demonē in eius morte. z d̄ alijs ho-
minib; quātūcūq; sanctis null⁹ est exempt⁹.
Iō David. Inhabitabūt et abscondent. ipi
calcaneū meū obseruabūt. ps. lv. Inhabita-
bunt. s. demonē. in camera ubi homo mori-
tur. z abscondēt se. supple. q̄ nō vidēt nisi ali-
quotiēs a sanctis p̄sonis. Et calcaneū. que ē
ultima ps corporis s̄gt mortē. obseruabūt Ec-
ce q̄terniones militū custodiētes. S; reme-
dium qd̄ de⁹ dat nob̄ est qñ hō penitet de pec-
catis. sicut p̄fessus z sat̄ fecit z p̄ponit abstinere
sic qñ aia exiit a corpe in grā de⁹ mittit anglm

suū s̄mpmissionē a deo factā. Exo. xxiij. Ec-
ce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te z custo-
diat te in via. z introducat in locū quē parau-
i

Quantū ad tertiu d̄ixi q̄ tertia declaratio
esset tropologica z moral. Pro q̄ notau octo
pūcta i liberatōe bñ petri significātia octo q̄
d̄ facit volēs liberare pctōrē a carcere z uult
ipm reducere ad bonā vitā

Primo angel⁹ illumiauit carcerem

Secūdo p̄cussit in latere p̄trum

Tertio petr⁹ erexit se

Quarto ceciderunt cathēne

Quinto petrus p̄cinxit se

Sexto calciauit se

Septimo circūdedit sibi uestimētum.

Octauo secutus est angelum.

Primū op⁹ qd̄ de⁹ fac̄ in liberatōe pctōris
est illuminatio carceris. Pctōr eniz stat i car-
cere tenebroso. n̄ cognoscit pericula nec pec-
cata in q̄b; stat. qd̄ amisit z amittit in dies p̄-
pter pctā q̄ incurrit. S; uenit lux et refulsit
in habitaculo carceris. Sic optet primo q̄
rad⁹ lumis diuini seu diuine grē illuminet.
Tūc ad talē illuminationē d̄ic̄ religiosus cle-
ricus vel secularis. O miser qd̄ est de me. tot
anni sunt q̄ sum in mala uita. zc. Istō lumē
petebat dauid postq̄ peccauit dicēs. Illu-
mina oculos meos ne vnq̄ obdormiā i mor-
te. ne qñ dicat inimic⁹ me⁹ p̄ualui aduersus
eū. ps. xij. Nō loquit̄ de oculis corpis. q̄ nō
legit ipm fuisse cecū. s; de ocul⁹ aie. Secūdo
p̄cussioq; latere petri excitauit eū. Ecce h̄ se-
cundū op⁹. q̄ p̄sonā quā de⁹ uult ad se cōuer-
tere p̄cutit d̄ādo. s. cordis compunctiones. z
cordis cōmōtiones. q̄ a deo sunt. Ezech. vj.
Ego p̄trini cor eoz. Nunq̄d uos sentitis ml-
totiens istas cōpunctōnes. imo. Tertio. Pe-
trus erexit se fricando uenulos credens q̄ essz
somnia. Ecce p̄positū nō redeūdi ad p̄ctm
tunc homo stat recte z circa deū. Iō David.
Surgite postq̄ sederitis q̄ manducatis pa-
nem doloris. ps. cxxvi. Quarto. ceciderūt ca-
thēne. Ecce confessio. Quot peccata morta-
lia habet hō. tot cathēnis est ligatus. z qñ hō
p̄sitetur z p̄fessor eleuans manū d̄ic̄. Ego te
absoluo. omēs rumpunt. Magnū mirabile
est. quia omēs hoies mūdi cū cultellis nō pos-
sent soluere vnā cathēnā. S; tāta est s̄t⁹ con-
fessorio q̄ statim omēs rumpunt. Dicatur h̄
miraculū breuiter de illo magno pctōre i om-
ni specie peccatoz q̄ inductione aliquarum
deuotaz p̄sonaz iuit ad eccliam ut cōfiteret̄.

Sermo

Cūq; fuisset ad portā ecclie quedā sancta p/sona vidit septē demones ipm hoīem cū ca/thenis trabētes ne intraret ecclesiā. Si di/cas ab aliquo. qre nō retinebāt eū cū sint ita potentes. Rūdeo q; ppter liberū arbitriū qd nō pnt cogere zc. Jō apłus. Uiu⁹ est sermo dei z efficac z penetrabilior omī gladio an/cipiti. ad Heb. iij. Quito cū dixit angel⁹. p/cinge te. hic subtilit⁹ oñdit restitutionē. Nam ille q; tenet bona alioz z non restituit. q; vult ire ample in pompis vanitatib; multis scuti/feris zc. Et qñ a p/essorib; dz eis q; restituāt z q; stringāt se. Rūdent. O oportet me minu/ere de statu zc. Ecce qre dicit. p/cinge te pec/cator. nō faciēdo vanitates de bonis alteri⁹. sed restituere oportet et p/cingere se zc. Ideo xps Lu. xij. Sint lumbi vestri p/incti. i. vi/ uendo de bono iusto. Et lucerne ardētes in manib; vris. i. opa meritoria. Sexto calcia/re. Ecce h remissio iniuriar. discalcia⁹ sō ē iniuria⁹ z sentit. qz sunt impatiētes z vindi/catiui q; sentiūt iniurias. dicēdo. nō p corp⁹ ego me vindicabo. Calciami sunt patientes in dextro pede per amores dei. In sinistro p/ timorē inferni nō sentiūt iniurias primi qñ/ tūcunq; magnas. Null⁹ sic discalcia⁹ pōt intrare in paradysum. State g calciami in ppa/ rationē euāgelij pacis. ad Eph. vj. Septio circūda tibi vestimentū tuū. i. mantellū tuū. Hoc sigt honestā p/uerfationē. Mantellus cooperit alia indumēta. ita honesta cōuerfa/ tio operit peccata. Ideo cōuersamur hone/ ste coram deo a parte ante p deuorā oronem et p ieiunia a parte post. a dextris p elemosy/ nam. a sinistris per patientiā. Sic em circū/ das vestimentū. Ideo dicē Johānes. Beat⁹ q; vigilat et custodit vestimēta sua. ne nudus ambulet et videant turpitudinē suā. Apoç. xvj. Octauo cum dicis. sequere me. ostendit cōmunio. quia sancta scriptura vocat sacer/ dotē angelū. Malach. ij. Labia sacerdotis custodiūt scientiā z legē requirūt de ore ei⁹. quia angel⁹ dñi exercituū est. Notate hic quāte sanctitatis debet esse. Epyloga hic di/ eta. z dic. postq; habuisti cognitionē de pec/ catis cōtritionē z ppositū nō redeundi zc. se/ quaris angelū z cōmunica. Ideo christ⁹ dicē Qui māducat meā carnem z bibit meū san/ guinē habet vitam eternā zc. Joh. vi. Tunc peccator potest dicere. Domin⁹ eripuit me de manu herodis. id est peccato.

De sancto Laurentio martyre.

Habetis fructū ue/strū in sanctificatiōz. Verbū istud habet originalit⁹ ad Ro. vj. z recita/ tine in epla curretis festiuitatis. Sicut totū festum z solēntas hodierna est beati Laure/ tij militis xpi. ita erit z sermo noster. maxime qz de eius vita gloriosa et morte et passione dolorosa poterim⁹ recipe bonas doctrinas zc. Salutes p/us sgo maria. Pro declarati/ one hui⁹ sibi z introductiōe materie p/dicant de sciendū q; in sacra scriptura bona opa vir/ tuosa z meritoria q; hō facit in hac vita dicū tur fruct⁹ vite hūane. Rō est. Nam pncipale vltimū z finale qd homo expectat de arbore est fruct⁹. Nam si in orto suo habz quiscq; pul/ chra arborem nō erit cōtent⁹ de radicib; vel de ramis. florib; vel de folijs. sed de fructib;. quia est illud qd sperat. Idem est de domo ihu xpo q; habet ortū pulcherrimū. ecclesiā militantē. clausam pceptis z p/ilijs. plenam arborib;. z qlibet xpianus est vna arbor. Uñ dz Marci. vij. Video hoies velut arbores ambulantes. z planta⁹ in die baptismi. et ri/ ga⁹ aqua baptismi. De istis arborib; pncipa/ liter vult deus fructū dulcē. Ideo dz ecclia dño ihu xpo. Veniat dilect⁹ me⁹ in ortū suū vt cōmedat fructus pomoz suoz. Lantico/ rū. v. Non em cōtenta⁹ xps q; mittam⁹ radi/ ces magnas in terram. i. parētes. amicos zc. De talib; em dz q; habent magnā gloriā vul/ gariter. ille hz magnas radices. Nec etiā cō/ tenta⁹ xps de trūco siue de ramo forti z gros/ so q; est psona iuuenis pulchra z fortis. Nec dz ramis. i. possessionū. vineaz. villaz. z castro/ rum. Nec p/nta⁹ de florib;. i. de bona fama honorib;. Nec de folijs. i. bonis verbis. i. ra/ tiocinando. aduocādo. iudicando. p/dicādo disputando. Nec cōtenta⁹ de vmbra p/latio/ num. dignitatū. dominiū. officiozū. sub cui⁹ vmbra multi se ponūt. Sed vult fruct⁹ dul/ ces et sapos bonozū operū. intm q; si aliq; psona haberet omnia p/dicta. i. radices zc. et nō haberet fructū bonozū operū talis esset i/ ira dei. Ecce qd dicē xps. Dis arbor que nō facit fructū bonū excidet z in ig. mit. Math ij. et. vij. Patet g rōne q; bona opa in hac vi/ ta p nos facta dicunt fruct⁹. De hoc anctas xpi di. Ego elegi vos vt eatis z fructū affera/ tis. z fruct⁹ vester maneat. Joh. xv. Ego ele/ gi vos. Sicut homo eligit arbore de nemo/ re et plātat in suo orto. ita de⁹ eligit xpiano⁹

De sancto Laurentio martire

de nemore infidelium. et platur in orto ecclesie. No. ut eatis. s. de virtute in virtute proficiendo. Cum ergo beatus Laurentius in vita sua abundauerit in fructibus bonorum operum et perseverauerit usque in finem possumus sibi dicere thema. Beate Laurenti habetis fructum vestrum in sanctificationibus. Pro thema. Non inuenio in beato Laurentio quod habuit tres fructus sanctificationis bonorum operum.

Primus est de abstinencia personalis.

Secundus est de misericordia proximali.

Tertius fructus est de patria martyriali.

Et per quilibet possumus dicere thema motu propositum. Habetis fructum vestrum. etc. Dico primo quod beatus Laurentius sicut arbor bona in orto sancte ecclesie plantata fecit fructum de abstinencia personalis. quod spiritus abstinuit a vitiis et peccatis a vanitatibus mundi. in tribus locis. Primo in ciuitate ostia. Secundo in cesaraugusta. Tertio in roma. De primo sciendum est quod ipse fuit de ostia natus et magno genere multum dilectus. et licet in domibus magno rum fuisset nutritus. tamen beatus Laurentius abstinuit a ludis puerorum quod iam incipiebat timere deum. cauebat a mendacijs a iuramentis. et orabat deum quotidie. Dicitur huiusmodi viuendi. Recte fuit completum in eo illud scriptum Salomonis. Puer erat ingeniosus. et sortitus sum aia bonam. Sap. viij. Si enim videbat aliquem scutiferum viciosum in domo patris sui vitabat illum. quod magnum periculum est pueris si in puericia dant se alicui peccato. quod quando sunt magni vitant se ab illo cauere. Iohannes legit de alexandro magno. quod dum esset puer perierat commisit ipsum vni magistro qui ostendit sibi aliqua magna vicia. Et quando fuit magnus volebat abstinere et non poterat. Et displicebat sibi. propter quod occidit magistrum suum vocatum Leonidem. et iurta nomen suum dedit ipsum leoni viuum. Iohannes multum debet cauere a societate malorum personarum. Ita fecit beatus Laurentius. et videtur in eo fuisse completum verbum sacre scripture. Bonum est viro cum porrauerit iugum domini ab adolescentia sua. Treno. iij. Nota iugum. s. bone instructionis. Secundo abstinuit in cesaraugusta. quod quando habuit discretionem. dimissa domo patris iussit ad cesaraugustam ad studendum. Non iam scitis studentes quantas stulticias faciunt et dissolutiones. sed beatus Laurentius abstinuit ab omnibus. confitebatur sepe et concubabat. et studebat plus in die quam alij in vna hebdomada. domabat carnem suam. et sic seruabat se in castitate. intantum quod odor bone fame sue redolebat etiam usque in roma. et fuit in eo verificatum scriptum sacre scripture dicentis. Memoro creatoris tui in diebus iuuentutis tue ante veniat te-

pus afflictionis tue. i. senectutis. Eccles. xij. Tertio in roma. Et ecce sanctus Sixtus papa valedens ad celebrandum consilium toletanum fecit transitum per cesaraugustam. et audita fama. beatus Laurentius vocauit eum. et scita sua sanctitate duxit eum secum. Quem habuit ita carum et dilectum quod papa nolebat missam celebrare sine eo. Item quando papa concubabat pro se. Dicitur quod consecrabat multas hostias etc. Tunc adhuc dabat etiam de sanguine christi concubantibus. et commisit. beatus Laurentius dominici sanguinis dispensationem. sed postmodum fuit statutum quod non daretur sanguis pro communi propter periculum qui potest sequi et scandala. quod etiam iam in hostia consecrata est sanguis christi ex naturalis communitate etc. Deinde papa fecit eum diaconum cardinalem. sed non diceret. sed pro obedientia acceptauit. Beatus stephanus et laurentius fuerunt diaconi cardinales. Et officium istud non duntaxat noie cardinales. sed non credat quod ex ipse mutauerit statum vel suum modum viuendi. sed vixit sicut prius in cibo potu et vestitu et abstinencia. Ecce quod beatus Laurentius fecit fructum de abstinencia personalis. et possumus sibi dicere thema. Habetis fructum vestrum. etc. Et recordat auctas Pauli di. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra ut abstineteis vos a fornicatione. ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione et honore. non in passione desiderij. sicut et gentes que ignorant deum. i. ad thes. iij. Secundo beatus Laurentius fecit fructum de misericordia proximali. quod ita erat misericors quod nihil sibi retinebat sed totum dabat pauperibus christi. Nam tunc temporis erat in roma imperator quidam christianus noie philippus. qui dicitur fuisse peruersus a beato Laurentio. Sed post fuit imperator quidam tyrannus noie Decius. maximus persecutor christianorum. qui sciens quod suus predecessor dederat ecclesie totum suum thesaurum voluit repetere violenter dictum thesaurum. Hoc sciens. beatus Laurentius distribuit totum thesaurum et perquirebat roma que tunc erat maxima. et vbi inueniebat christianos absconditos metu impatoris dabat eis elemosynam. Primo in aia eos confortando in fide. secundo corpora eorum reficiendo de illo thesauro. Nota ex legenda sua quod curauit illam viduam que habebat in domo sua multos christianos absconditos. et dedit eis largas elemosynas. et confortauit eos. et dixit. quod miles non potest melius mori quam in iusto bello. et illuminauit cecos. et sic distribuit totum thesaurum in pijs causis. Iohannes cantat ecclesia. Laurentius bonum opus operatus est. qui per signum crucis cecos illuminauit et thesauros ecclesie dedit pauperibus. Ecce fructus. beatus Laurentius

Sermo

demiscōia p̄imali. Moralit̄. b. laurētī de
 dit in h̄ exēplū diuitibz et potētibz qlit̄ se de
 bēt h̄ie i pecunijs. Hā cogitauit. b. Laurētī
 q̄ nō posset illū thesaur̄ retinere i pecunijs s̄
 impatorē. Jō p̄ man⁹ paup̄ez misit in celū
 p̄pter h̄ dicit impatori. thesaur̄ q̄rētī. Facul
 tates ecclie q̄s req̄ris. man⁹ paup̄ez in celuz
 deportauerūt. Uidet̄ ḡ q̄ man⁹ paup̄ez sint
 mēse cāpsor̄. Et dico q̄ sic. z p̄ xpm̄ sūt asse
 curate. ecce instr̄m securitat̄ et scriptura. Da
 paup̄ibz z h̄ebis thesaur̄ in celo. Math. xix.
 Nihil p̄t̄ p̄di. Nō audite. oēs scim⁹ q̄ non
 possumus diu retinere nec possidere diuiti
 as h̄ m̄di. q̄z hodie vl' cras ōz eas dimittere
 S; si vult̄ ne p̄dant̄. det̄ in man⁹ paup̄ez.
 Nūqd̄ eēt maḡ stulticia diuiti piculosū pas
 sū trāsire. in q̄ oēs dep̄dant̄. si secū vellet por
 tare pecunias. nūqd̄ esset meli⁹ dare in mēsa
 cāpsoribz zc. Multi sūt i hac stulticia. Nēs
 hēm⁹ trāsire passū mort̄ piculosū vbi oēs de
 p̄dant̄. Fures sūt vxor̄ z filij z scutiferi. Hāz
 q̄n̄ medic⁹ dic̄. factū ē. dic̄ vxor̄. Per virginē
 mariā cista cū pecunia erit mea. Scutiferi
 z pentes rapiūt. z aīa nuda vadit ad iudiciū
 Ad quā d̄t̄ xps̄. Et quō venis ita. Et si rūd̄z
 Dñe fui dep̄data. Tūc xps̄ dicet. Quare nō
 dedisti pecuniā meā ad mensā. z ego veniēs
 cū vsuris. i. crescēt̄s vtiq̄z exegissez illā. Lu.
 xix. Quō ille se poterit excusare. nll'o mō. nisi
 dicat. dñe fui stult⁹. Et xps̄ dicet. Jō vadas
 ad hospitale stultoz. z remittit eū ad ifernū.
 Jō recipiat̄ exemplū a. b. Lau. z habebit̄
 thesaurū in celo. Ille diligit pecunias q̄ eas
 custodit eternalit̄. z nō ille q̄ dep̄dat̄. Bñdi
 ct⁹ est q̄ nō dimittit filio on⁹ restitutiōis. Jō
 Jac. iij. Que de sursum ē sapia. est bonis p̄sen
 tiēs. plena mīa z fructibz bonis. Tertio se
 cit fructū de pacia martyriali. Inuenio q̄ su
 stinuit decē tormētā. et in oibz hūit paciētiā.
 Primū. Hā vidēs impator q̄ nō poterat ha
 bere thesauros. opposuit sibi titulū xp̄ianita
 tis. p̄pter qd̄ fuit capt⁹ z in tenebroso z fetido
 carcere corp⁹ detinebat̄. s; aīa p̄teplabat̄ trā
 siens p̄ choros angeloz. z sic p̄solabat̄ ibi. et
 p̄t̄ dici de eo. Qm̄ in hac pegrinatōne solo
 corpe cōstitut⁹ cogitatiōe z auiditate in illa
 et̄na patria p̄uersat⁹ ē. Scdm̄ tormētū fuit.
 Hā postq̄ mult̄ diebz fuit i carcere sine cibo
 z potu. cogitauit Deci⁹ q̄ eēt debilitat⁹. z fe
 cit ip̄m venire corā se di. Uel habes dñs sa
 crificare vel mori. Et ait Laurētī. O stulte
 z quō dic̄ q̄ dimittā deū z adozē idola. In

dignat⁹ Deci⁹ fecit eū p̄cutere fortit̄ cū bacu
 lis. z in qlibet̄ ictu dicebat̄ ihs. et sic paciēter
 sustinuit. Tertū tormētū fuit. q̄z posuē i eccl
 leo z scorpiōibz cesus di. Abnega xpm̄. rñdit
 Infelix. has epulas ego sp̄ oprati. Quartū
 tormētū fuit de laminis ferreis ignit̄ ei⁹ la
 teribz oppositis. q̄ cū sentiret maximū dolorē
 dixit. Igne me examiaasti. z nō est inuēta i mē
 iniq̄ras. Quintū tormētū fuit. q̄z Deci⁹ iussit
 eū plūbatis durissime cedi. et miraculū ē q̄
 tantū vinebat. Istud tormētū fuit aspez. in
 tātū q̄ clamauit. b. Lau. di. Dñe ihu accipe
 sp̄m̄ meū. In instāti vox venit ip̄o Decio au
 diēte di. Adhuc ml̄ta certamia tibi debent̄.
 Sextū fuit cū pectinibz ferreis zc. Tūc af
 fuit angel⁹ dei cū lintheo tergēs ei⁹ vulnera.
 Et tūc miles qd̄a roman⁹ nōmie credidit in
 xpm̄. Et clamauit ad beatū Lau. di. Uideo
 aī te inuenē pulcherrimū stantē z lintheo ter
 gentē vulnera tua. z baptisat⁹ fuit a. b. Lau.
 Septimū tormētū. q̄z ne sic moreret̄ fuit po
 sit⁹ in alio carcere sine cibo z potu z p̄solari
 one aliq̄. s; poterat ip̄e dicere cum ap̄lo. Hāz
 p̄uersatio i celis ē. ad Phil. iij. Octauū tor
 mentū fuit de craticula. q̄z Deci⁹ fecit eū ve
 nire coram se. z ait. sacrificia dñs. sin aut̄. nox
 ista i tuis expēdet̄ supplicijs. Eūq̄ sacrificia
 re nollet. mistri exutū sup cratā ferreā posue
 rūt z extēderūt prunis supposit̄. cogitate tor
 mentū. Nonū fuit de furez ferreis q̄bz eū cō
 p̄sserūt vt diutius assaret̄. Ip̄e aut̄ letissimo
 vultu respexit ad impatorē di. Ecce miser
 assasti vnā ptē. gira aliā z māduca. q̄z iam vi
 deo qd̄ diu desiderauit. Decimū fuit de sale i
 igne posito. Et tunc orauit. b. Lau. di. S; as
 ago tibi dñe q̄z cū patia dedisti mihi victoriā
 z tradidit sp̄m̄. Et ecce quō fact⁹ ē mō glio
 sus. z fecit fructū de patia martyriali. Et p̄t̄
 de edificari p̄phia in ps. cxxij. Inimicos ei⁹
 scz Deciū z mistros eius induā p̄fusiōe. sup
 ip̄m aut̄ effloret̄ sanctificatio mea p̄pter fru
 ctū martyrialis paciētie. ḡ beate Laurētī ha
 betis fructū v̄m in sanctificationē.

De beato Dominico.

Deus estis sal terre

D Math. v. originaliter z in euange
 lio hodierno recitatie scribit̄ ver
 bū istd̄. Sicut totū officiū z solēnitas p̄ntis
 diei ē gliosissimi p̄ris z dñi nr̄i p̄fessor̄ beati
 Dñici. ita et fmo nr̄. Si placet deo hēbim⁹
 ml̄tas bonas doctrias zc. S; p̄ salutē v̄go

De sancto Dominico

maria zc. Pro aliq̄ declaratiōe h̄i sibi z itro/
ductōe materie p̄dicāde sciēdū q̄ oēs creatu
re corpales visibiles q̄ sūt in h̄ mōdo h̄nt vnū
officiū i generali. s. rep̄ntare et significare res
spūales z inuisibiles. Et ista ē vna rō de p̄nci/
palioribz q̄re de^o creauit mōm qz ad r̄p̄ntādū
res inuisibiles z spūales. Rō est. qz q̄diu viui
m^o z sum^o mortales i hac vita nō possumus
vide res spūales nisi p̄ figuras z rep̄ntatiōes
siles. Defect^o h̄ ē ex pte carnis q̄ ipedit. qz n̄
pōt vide nisi corpalia. sic ille q̄ corā oclis te/
neret berillos virides vl̄ rubeas q̄cqd̄ videt
ec̄t viride vl̄ rubeū. defect^o nō ē ex pte oclor̄
sz de vitris siue berillis. nesciētes rep̄ntare ni
si sub colore suo. Ita ē de nob. Oclis aie h̄nt
corp^o sic berillos. Jō n̄ pōt vide nisi corpalia
sz dimissis berill. s. carnes stati vidēt spūalia.
angelos aias. Ecce defect^o. vñ ē q̄ i hac vita
nō videm^o res spūales. Et ista ē cōis doctria
in phia in. iij. de aia. z in theologia. Dicit em̄
phus. impossibile ē nos itelligere nisi p̄ fantas/
mata. i. similitudines. in theologia etiā d̄t diony
si^o. Impossibile ē nob̄ alit̄ lucere diuinū lu/
mē nisi velamine figuraz fuerit circūuelatū.
Prop̄ h̄ sciēs de^o q̄ spūalia a nob̄ in h̄ mōdo
nō pōt videri creauit mōm in q̄ qlibz creata
quātūcūqz minima rep̄ntat et figurat spūalia.
Uerbi gr̄a. null^o v̄m vidit vnq̄z i hoc mōdo
xpm̄ nec v̄ginē mariā. nec aliquē ap̄lorū. Jō
subtil̄ pictor̄ pingit imagies. nō ad adorādū
sz ad rep̄ntādū xpm̄. v̄ginē mariā z alios san
ctos. Jō de^o subtilissim^o depigit istū mūdū
tanq̄ rotabulū plenū imagibz ad rep̄ntādū.
Jō d̄t ap̄ls. Inuisibilia dei a creata mūdi p̄
ea q̄ facta sūt intellecta aspiciūt sempiterna q̄z v̄
e^o z diuitas. ita vt sint iexcusabiles. ad Ro. i.
Pz ḡ doctria ista p̄ rōem z auctatē q̄ oēs cre
ature corpales h̄nt idē officii generale. Jō
illa inuisibil̄ z spūal̄ p̄fectio ap̄lor̄ z illoz tenē
tū vitā ap̄licā voluit xps̄ vt p̄ vnā creaturā
corpale figuraret. s. p̄ sal. Jō dixit xps̄ ap̄ls z
vitā ap̄licā tenētibz z singlarit̄. b. Dñico p̄i
n̄o. Vos estis sal t̄re. Dō pz the. Et ego sū i
materia p̄dicāda quā volo vob̄ p̄dicare. Ho
raui ego tres pp̄rietates i sale p̄ q̄s fecit mihi
ap̄los z singlarit̄. b. Dñicū patrē n̄m.

Primo sal emūdat de infectiōe.

Secdo sal p̄seruat a corruptiōe.

Tertio delectat i refectiōe.

Ex istis tribz cōditiōibz sal rep̄ntat. b. dñicū.
Jō sibi singlarit̄ d̄t. Vos estis sal t̄re. Dico
p̄mo q̄ sal emūdat d̄ infectiōe, de b. iij. Reg.

ij. diē text^o q̄ ille sanct^o p̄pha z amic^o dei Delli
se^o veit ad ciuitatē hiericho. z p̄ceres z recto/
res ciuitatis venerūt ad eū dicētes sibi q̄ illa ci
uitas erat nobil̄ z pulchra. h̄ns bonū crito/
riū sz h̄z defectū. qz aq̄ se infecte. z faciūt terrā
sterilē z inflāt p̄sonas q̄ bibūt d̄ illa aq̄. Jō p̄
vos q̄ estis ita sanct^o z amic^o d̄i possetis i h̄ pui
dere z dare remediū. R̄ndit p̄pha. placet mi/
hi. Afferte mihi vas nouū. Cūqz attulissent
vas dixit. mō habeā sal. qd̄ cū attulisset spar
sit sup aq̄s. Hoc factō dixit. Dec d̄t dñs de^o.
Sanauit has aq̄s. Sanate sūt ḡ aq̄ i diē hac
iuxta v̄bū Helisei. qd̄ locutus ē. iij. Regū. ij.

Hic sūt q̄ttuor secreta declarāda. P̄mo q̄
est ciuitas hiericho. scdo q̄ sūt iste aq̄ infecte.
tertio qd̄ ē vas nouū. q̄rto qd̄ sal sanāz pu
rificās aquas. Ciuitas hiericho siḡt ecclia.
Hiericho fm̄ hebraicā iterptatiōz iterptat
luna. Ecce xp̄ianitas vniuersal̄. s. ecclia q̄ re
cte facit cursū lune. Haz iu luna iuenio septē
d̄tias seu stat^o. P̄mo ē noua. scdo est crescēs.
tertio plena. q̄to minuēs. q̄nto ē girās. sexto
est eclipsans. septio erit p̄fecta. Idē de ecclia

P̄mo fuit vt luna noua tpe ap̄lor̄. qz tunc
p̄mo apparuit xp̄ianitas z stricta. z tūc simplr
ibāt xp̄iani nō hēbāt tot supbias nec vanita
tes i platis sic mō. Scdo post fuit crescēs
tpe martyrū. qz ex mirac̄lis q̄ fiebāt tūc ml̄ti
p̄uertebant. z sic ecclia augmētabāt. Ter
tio fuit plena tpe sc̄tor̄ doctoz. qz ex coz p̄di
catiōibz z doctrinis z exēplis sanctitat̄ totū
mūdū illuminauerūt. qz tpe Augustini tota
africa erat xp̄ianoz. Quarto fuit minuēs
scz tpe q̄ religiōes p̄dicatoz z minoz incepe
rūt. qz tūc p̄pter pctā citoz subito p̄issent Jō
ad corrigēdū illa pctā venerūt iste religiōes.

Quito mō est girans q̄n luna girat nō vi
det p̄ duos vl̄ tres dies. Ita mō q̄si nlla obe
dientia exhibet pape. dicētibz q̄busdā. q̄ pa
pa sit sn̄ p̄siliū. aliq̄ ec̄uerso. Sexto eclī
psabil̄. z h̄ tpe antixpi. qz tūc q̄si mortua appa
rebit. Sic dicūt simplices. q̄n luna eclipsa
bil̄ dicūt q̄ morit̄. z tota apparet sanguinea.
Talis erit tpe antixpi p̄ sanguis xp̄ianozū
effusiōe. Septio p̄ mortē antixpi erit p̄
fecta. qz tūc oēs ad fidem xp̄i reuertēt. Ecce
curs^o ecclie. Jō ecclia significat p̄ hiericho. i.
lunā. z de vltio statu d̄t d̄s. Sic luna p̄fecta
in eternū. z testis in celo fidelis. i ps. lxxxvij.

Secdo videndū est q̄ sūt aq̄ infecte h̄ ciui
tatis. Iste aque sūt vicia. pctā. z mali modi vi
uendi xp̄ianozū. qz ante aduētū beati Dñi

Sermo

oēs gentes erāt infecte. Fides obliuiscēbat
 fortutes erāt iā fastidiū. de h̄ Apoc. viij. Dul
 ti hoies mortui sūt de aq̄s. qz amare facte sūt.
 s; dixit helise. habeat vas nouū. Ecce ordo
 pdicatorū d; vas. qz cōtinet pl'es frēs. d; no
 uū z vet' pl' q̄s oēs. Si volum' loq̄ q̄stū ad
 vota cēntialia. q̄ sūt. s. castitas angelical'. pau
 ptas ap̄lcalis siue euāgelicalis. et obediētia
 general'. Et q̄stū ad officiū pdicatiōis. qd̄ ē p
 mōm discurre. nō cameras edificare. Ista
 est religio. b. Dñici q̄stū ad cēntialia. totū h̄
 iā tps ordinauit. Prim' p̄or fuit xps. qz dicit. s.
 Tho. in sc̄da sc̄de. q. lxxvij. ar. iij. ad tertiū
 qz apli relinquētes oia p̄p̄ xpm̄ uenerūt p̄ti
 nētia ad p̄fectiōis statū. Et q̄ elicit q̄ ista vo
 uerūt. s. castitatē. paupertatē. z obediētia; xpo.
 Itē de officio pdicatiōis p̄cepit eis di. Eun
 tes i mūdū vniuersū pdicate euāgelii oī cre
 ature Mar. vlē. Ecce h̄ religio xpi. Istamet
 est. b. Dñi. Neam' ḡ et teneam' sup nos tria
 vota. s. castitatē angelicalē. paupertatē euāgeli
 calē. obediētia generalē als caueat sibi q̄libz
 de ordie isto. Itē ire ad pdicādū n̄ ponere se
 in uo loco. Jō d; historia. b. dñici. Cogitauit
 istituere ordiez q̄ s̄m pdicatorū diceret z eēt.
 Ecce ḡ quō ē religio antiq̄. Et bon' religios'
 ista s̄uās i iudicio generali q̄n reges z magni
 plati stabūt in t̄ra cū alijs. ip̄e stabit cū aplis
 alte cū iudice. s. cū xpo. D̄ q̄lis honor erit iste
 Hic r̄ndet vni q̄stioi litigiose q̄ ē int̄ clericos
 z religiosos. Dicūt clerici q̄ ip̄i fuerūt anteq̄
 religiosi. qd̄ nō ē. Hā nō fuerūt elici vsq; i die
 cene. z tū pus fuerūt religiosi. s. apli q̄ pdicta
 uouerūt. s; religio. b. dñici d; vas nouū q̄stū
 ad cerimonias. vt. s. portem' cappā nigrā et
 scapulare albū zc. Itē qz comedā in refecto
 rio z silia. q̄stū ad istas cerimonias ē vas no
 uū. De isto vase possū dicere qd̄ xps dixit d̄
 Paulo q̄ fuit p̄m' i officio pdicatiōis. p̄m'. i.
 p̄ncipal' z vlti' q̄stū ad vocatiōez ad ap̄latū.
 Vas electiōis ē mibi iste. s. ordo pdicatorū vt
 portet nomē meū corā gētibz regibz. Act. ix.
 Quarto vidēdū ē. qd̄ ē sal i vase. Ecce h̄. b.
 Dñic' in vase ordinis. z ex p̄ma p̄rietate. qz
 sal emūdat d̄ infectiōe. Sic. b. Dñic' posit' i
 vase nouo emūdat infectiōes pctōz h' mōi.
 Hā tot' mūd' erat infect' d̄ mag' inuidia ad in
 uicē. s; venit. b. dñic' pdicās charitatē dei et
 p̄ximī. z h̄ figurauit de'. Hā m̄ ei' vidit i sō
 nis se gestare catulū. accēsā in ore faculā ba
 sulantē. q̄ egressus ex vtero totū mūdū incē
 dere videbat. De q̄ m̄ admirans illuminata

fuit a deo di. q̄ fili' su' eēt canis magn' d̄ ouī
 li xpi. q̄ latraret z lupos iferni. ignis i ore ei'.
 qz debuit mōm inflamare i amore dei z p̄xi
 mi. Itē ab infectiōe luxurie. qz añ aduētū. b.
 dñici tāta erat infectio h' pcti q̄ q̄si null' erat
 mūd'. s; veit. b. dñic' pdicādo castitatē z pu
 ritatē. ad q̄s gētes habuerūt deuotiōz. Hoc
 iā añ figurauit d̄s. qz m̄ri spūali vis' ē. b. dñi.
 puer q̄si stellā h̄ns i frōte q̄ totā terrā suo lu
 mine plustrabat. Que stupefacta m̄ri ei' cuz
 ingēti gaudio qd̄ viderat nūciauit. In quo
 innuit q̄ sic stella ē pura z clara. sic ip̄e debe
 bat inducere gētes ad claritatē z puritatē ca
 stitatis. Itē tot' mūd' erat infect' supbia. pō
 pa. z vanitate. S; ad pdicatiōz z doctrinā z
 exēplū. b. dñici m̄te p̄sone hūiliabant' dimic
 tēdo vanitates ornāmētoz. scutiferoz. cōrū
 vasoꝝ auri z argēti z silia. Hoc oñdit de'. qz
 cū eēt delicate nutritus puer forte vni' anni
 dep̄hensus ē frequēter lecto relicto sup terrā
 accūbere oñdēs hūilitatē. Itē mūd' erat in
 fect' d̄ gula. Jam vix q̄dragesima coḡscebāt
 nec ieiunia q̄tuoz tpm̄. nec vigilia sc̄toꝝ. S; b.
 Dñic' emūdauit ab ista infectiōe. qd̄ oñdit
 q̄n ip̄e decēnio abstinnit a vino. ieiunabat se
 pe i pane z aq̄. Itē mūd' erat infect' de aua
 ricia. de vsur'. furtis. rapinis. deceptiōibus.
 S; b. Dñic' pdicādo z p̄ exēplū emūdauit.
 Hoc significauit ope. dū eēt in valentia vbi
 erat fames mag' et paupes moriebant' fame.
 diuites dicebāt. custodiam' bona n̄ra p̄ nob̄
 z filijs n̄ris. qz istō nescim' q̄stū durabit. S; b.
 Dñic' vendidit libros z supellectilia zc. z
 oia dedit paupibz. p̄p̄ qd̄ diuites puocati ei'
 exemplo fecerūt elemosynas. Itē de pctō ire
 qz gētes nolebāt dimittē seu remittē iniuri
 as. s; desiderabāt vindictā. S; venit. b. dñi
 cus pdicās patiaz z faciebāt pacē. Hoc ostē
 dit ope. qz q̄n pdicabat in quaquarsona vbi
 erāt multi heretici et faciebāt sibi multa vi
 tuperia. lutū z alia p̄nciebāt in eū. et sustine
 bat patient'. Itē mūd' erat ociosus in bonis
 spūalibz. null' curabat facere p̄niaz. S; b.
 dñic' eam ostendit s̄bo z exēplo. qz ter in die
 disciplinabat se cū cathena ferrea. Pt; qz. b.
 dñic' vt sal positū i vase nouo sanauit z emū
 dauit a quas pctōz. Jō de. b. dñico pōt intel
 ligi verbū Augustini in ome'. Aquis pctōz
 quozū d̄diendis extinguedisq; fetozibz apo
 stolicū salē dñs misit. Dico qz sc̄da condi
 tio salis est qz p̄seruat de corruptiōe. Hō m̄
 corruptionē factā curat z emūdat. imo etiaz

p̄seruat. Hoc p̄ q̄ q̄n hō vult p̄seruare car/ nes vl' p̄sces ponit hō in eis sal q̄ restringit hūiditates zc. Hoc licz sit clarz. in auētas de Thobia. Qui cepit vnū p̄scē de q̄ comede/ rūt ptē. cetera salierūt q̄ sufficerēt eis i via q̄ usq̄ puenirēt i ragel ciuitatē medoz. Thob vj. Ita de. b. dñico. Hā inuenio q̄ iste mūd' debuit corrūpi et finiri bñ sūt ducēti anni et vltra elapsi. S; ūgo maria volēs mōm ad huc p̄suare posuit salē. s. b. Dñicū z saluauit mōm. Hā legi in floribz scōz i vita. b. dñici etiā in duobz locis visionē quā vidit. b. dñic' et. b. frācisc' z alij q̄n erāt i roma laborātes p̄ p̄firmatiōe ordinū suoz. de q̄ papa et cardinales reddebāt se difficiles de re tā noua. q̄a petebāt p̄firmatiōez stat' pl' alte et pl' basse. Altep̄ vitā p̄templatiuā in studio z actiuā. Hā opa spūalia exercēdo celebrādo p̄dicando. vbi satiant famelici s̄bo dei. ignorātes i fide instruūt zc. Et mortui i. pctōres sepeliūt i vulneribz xp̄i. Itē captiui dyaboli redimūt Exercitat' militia. qz demones vincunt. Q̄t castra. i. pctōres ex p̄dicatiōe subijciūt xp̄o Scōdo tā basse. qz despectū nimis qz medi/ cātes. idō papa nolebat p̄firmare qz nō erāt reddituati. Cūq̄ vna nocte beat' dñic' eēt in quadā ecclia orās. z beat' frāciscus i alia. visus ē eis xp̄s cū tribz lāccis volēs mūdum destruere. Dū aut' isti sancti dicerēt intra se. Q̄ si null' sanct' erit i celo q̄ reuocet istā irā. Et subito venit ūgo Maria. sic veniret mulier festina ad eripiendū filiū a lupis deuorā dū. dicēs. Q̄ fili mō portat' lāceas q̄ p̄sueu/ stis portare clauos in manibz vris. p̄ mūdō. R̄ndit xp̄s audiētibz sanctis dñico z frācisco. Mater meaz ampli' qd̄ debeo facere cū tot gr̄as fecerim mō. nisi patriarchas z p̄phas z illos occiderūt. z finalit' egomet iui zc. Dicat' historia. vsq̄. mō nō parcā. Iste tres lācee mūdi destructiue sūt tres magne tribula/ tiōes mūdo in breui v̄ture. Prima ē tribula/ tio z p̄secutio anti xp̄i. lancea pōt dici. qz totū mundū p̄forabit zc. Scōda erit conflagratio mūdi p̄ ignē. tot' mūd' cōburet zc. Tertia ē snia xp̄i iudicialis. De his tribz lanceis au/ toritas allegorice. ij. Re. xvij. de Absolon fi/ lio Dauid. p̄ditore et rebelli. s; interfec' fuit tribz lāccis a Joab p̄ncipe militie. Dicat' hi/ storia. Tulit ḡ Joab tres lāceas i manu sua z infixit eas i corde Absolon. ij. Regū. xvij. Quare voluit de' vt tribz lanceis Absolon occideret cū vna fuit sufficiēs maxie homini

suspēso zc. figura fuit. Hā fili' p̄ditore deo p̄xi est tot' mūd'. iste faciēs s̄ dei mādata expel/ lēs patrē suū. s. deū de mōdo q̄tū pōt. S; p̄nceps militie. s. xp̄s interficiet eos tribz p̄dictis lāccis. z iam tpe beati dñici mūd' debebat a xp̄o destrui z corrūpi. s; ūgo maria posuit salē s; Dñicū. obtinēs vnā p̄rogatiōz Logitate mō h̄ quō totus mūd' est in vna p̄rogatione z nō habem' sp̄us certū s; dixit p̄ditionalit'. Si p̄uertit. bene. sin aut'. nō parcā amodo. Dō p̄template si mūdus sit correct' in his regionibz. Credo q̄ nunq̄s fuit tanta pompa nec vanitas zc. sicut mō est. nec tanta luxuria nisi tpe Floe. Nam hospitia sūt plena z ville etiam sunt plene meretricibz. Disce poma corrupta cū bonis in breui oia erunt corru/ pta. Itē de auaricia z vsuris. qz mutāt noia vsuras vocāt false censualia. qz q̄n intētio nō est emēdi nec vendēdi s; mutuādi vsura est. Itē nec p̄ciū iustū q̄cqd̄ recipitis vltra sortē est vsura z dānatio. Itē de symonia i clericis oia sacramēta finalit' habet' emere aliq̄ mō. Item de inuidia. si aliq̄s inter religiosos ha/ bet aliquā excellentiā p̄uersandi vel de scien/ tia vel p̄dicandi alij inuidēt. Idē de clericis z laicis de gula. Jā videtis qz nec q̄dragesi/ ma seruat' nec vigilie ap̄loz. nec q̄tuoz tēpo/ rū seruant' zc. De ira iā videtis. imo qd̄ per' est s̄ deū z rōnem. Si aliq̄s facit aliquā in/ iuriā z nō possunt h̄re illū. interficiūt aliquē amicū illi' innocentē s̄ ius diuinū. qz est cō/ tra iudiciū diuinū z hūanū q̄ innocēs occi/ dat'. De accidia. Hā ad hoc venit mūdus q̄ oīs reputant' ociosi nisi sit negociator. sed si vacāt aliq̄ fuitio dei z oīoni dicunt' ociosi sed in sero apparebit q̄ fuerit ociosus. Et q̄a mūdus nō est correct'. imo qd̄ deter' ē reli/ giones q̄ crāt date ad corrīgendū mūdū iaz sunt destructe. Un' si mō veniret. b. dñic' vel frācisc' nō inuenirēt suū ordinē. Cū ergo mūdus nō sit correct' qd̄ sequit'. nisi q̄ i bre/ ui corrūpet' ante venturū iudiciū diē. Et sic d̄ alijs obiectionibz r̄nde zc. Ecce sal. s. b. dñic' p̄pter h̄ laudem' deū dicēdo. B̄ndict' redem/ ptor omnīū q̄ saluti p̄uidēs hoīm mūdo de/ dit sanctū Dominicū. Dico tertio q̄ alia cōditio salis est. q̄ delectat in refectiōe dans escis saporem. Licz sit clarū auētas. Q̄ si sal euauerit. i. defecerit. in q̄ saliet. s. cibz. Mat/ thei. v. ad nihilū valet vltra. s. cibz nisi vt mic/ tat' foras z cōculcet' ab hoībz. Cibz animaz sunt opa bona et spūalia. Auētas. Opamini

Sermo. I.

nō cibū q̄ perit s̄z q̄ p̄manet in vitam eternā. Job. vi. Jō dixit x̄ps. Ego cibū habeo mā-
ducare quē vos nescitis Job. iij. Cibū x̄pi de
q̄ ipse satiat sūt opa fructuosa. S̄z iste cibū erat
insipid⁹ añ aduentū. b. dñici. Nā dñi t̄pales
dimissa fructe iusticie dabāt se ad tyrannias.
S̄z venit. b. dñic⁹ ponēs sal reducēs eos ad
fructe iusticie. p̄tēri de suis redditib⁹ zc. Itēz
de cibis p̄latorū insipidis. qz pl⁹ curabāt de
redditib⁹ q̄s de aiab⁹. S̄z. b. dñic⁹ posuit sal
sue doctrine quō pl⁹ de aiab⁹ q̄s de redditib⁹
debeant curare. Quot religiosi erāt de vita
dissoluta. nihil fuantes de religiōe. sed beat⁹
Dñicus reducebat eos ad religiōis obseruā-
tiā. Quot clerici in deuoti nō dicētes officiū
nisi. a. e. i. o. v. z q̄si om̄s cōcubinarij venato-
res p̄ tabernas. reducti sunt zc. Quot merca-
tores vsurarij ementes min⁹ p̄parata pecu-
nia. vel vendētes pl⁹ expectādo. Quot ciues
crudeles p̄mittētes pauperes mori fame. re-
duxit ad pietatem misericordiā z liberalita-
te. Quot mulieres luxuriosas sua p̄dicatiōe
reduxit ad castitatē zc. Finaliter dixit deus.
Distud sal ego volo q̄ ponat in mensa mea
Et ecce quō. Dicat quō apparuit sibi x̄ps in-
uitās eū ad suā gloriā. Tūc beat⁹ dñicus vo-
cauit. xij. fr̄es in p̄uentu bononie. z ibi coraz
eis cōdidit testamētū tale vt decebat eum di-
mittēs fratrib⁹ firmā hūilitatē. s. q̄ non p̄pter
sanctitatē nec sciētiā sup̄birēt. Secōdo dimi-
sit fratrib⁹ thesaur⁹ paup̄tat⁹ q̄ emitt regnū ce-
loz. Beati paupes spū. qm̄ ipoz est regnum
celoz. Math. v. Tertio dimisit charitatem
fraternalē. z osculat⁹ ē fr̄es. z receptis sacra-
mētis obiit. Dicat de gl̄ia quā de⁹ sibi oñdit
d̄ duab⁹ scalis. quaz x̄ps tenebat caput vni⁹
z x̄go maria alteri⁹ zc. Et ipse corona aurea
coronatus intrauit gl̄iam. Si dicat. quare
duas scalas. Nūquid vna sufficeret. Respō-
sio ad innuendū q̄ religio predicatorū non
solum per vnam scalam. scz vite contempla-
tiue mittit fratres. sed per aliam. scz vite acti-
ue coartans. Celestini z similes solum ascē-
dunt p̄ scalam cōtemplatiōis. Militēs san-
cti Jobānis. sancti Jacobi. sancti Georgij.
z fratres de mercede ascendūt p̄ aliam scalam
scz vite actiue. Fratres autē beati Dñici per
duas. s. p̄templatiuā studendo. et p̄ actiuam
p̄dicando. Habere in vobis sal. z pacem ha-
bere inter vos. Marci. ix.

Infra octauas beati Dominici p̄ris no-
stri de decē p̄ceptis legis Sermo p̄m⁹.

Quoniam ueni soluere
legē s̄z adimplere Math. v. Et in
euāgelio p̄ntiū octauaz beati dñici
nūc volo incipem materiā valde necessariā. s. d̄
obfuantia x̄pi z decē mādatoz. q̄ ē via plana
recta z regal⁹ eūdi ad paradisū. Jō d̄r x̄ps. Si
vis ad vitā ingre. fua mā. Math. xix. Salu-
tef̄ p̄. Ma. z resumat̄ thema. Istō ē s̄bū x̄pi
dicētis. Ego nō ueni in h̄ mōdo soluere legēz
s̄z fuare z implere p̄ opa. Nō nouerit⁹ q̄ to-
ta lex dei sūmarie p̄sistit in decē p̄ceptis. z si-
gnāter de⁹ voluit cōprehēdere totā legē i de-
cē p̄ceptis siue in numero denario vt meli⁹ re-
cordaremur eoz. Quia sic dedit nob̄ decem
digitos i manu cū potuisset p̄les seu paucio-
res dedisse q̄b⁹ opamur. Ita voluit dare de-
cē p̄cepta z nō pl̄a q̄b⁹ opemur meritorie. et
qz man⁹ s̄nt p̄tes mag⁹ visibiles h̄ntes decēz
digitos. iō dedit decē p̄cepta vt recordare-
mur q̄ i decē tenemur. D̄ si eēt possibile q̄ in
vngula cuiuslibet digiti scriberet̄ vnum p̄ce-
ptū de l̄ra indelibili. Jō ait Job. De⁹ i ma-
nu oīm hoīm sigt. i. signū dat vt nouerit sin-
guli opa sua. i. decē p̄cepta. Job. xxxvij. S̄z
licz sint decem t̄m̄ nonū z decimū p̄ceptū co-
incidūt. qz ambo dicūt. nō p̄cupisces. iō q̄si
p̄ vno reputant̄. Et sic sunt nouē ad signan-
dū q̄ q̄ fuat ea ibit in vnū d̄ nouē ordinib⁹
angelozū. Et sunt ita ordinata ista p̄cepta
q̄ p̄ma tria p̄cepta ordināt creaturā circa
deū. alia tria circa primū. alia tria circa vi-
tam p̄riam gubernandā. Et qz x̄ps fuauit
omnia ista p̄cepta. Jō dic̄ thema. Non ueni
soluere legē s̄z adimplere. De p̄mo ternario
mādatoz erit p̄mo hodiern⁹. de secōdo crasti-
no. z de tertio post cras. de quolibet p̄cepto
declarabit̄ p̄mo q̄re s̄nt datū. secōdo quomōdo
x̄po s̄nt p̄seruatū. tertio quōdo a nobis d̄z eē p̄-
dicatū. De p̄mis trib⁹ p̄ceptis notādūz q̄ illa
cor hoīs ordināt ad deū. Ratio. qz om̄ia opa
n̄ra bona vel mala p̄cedūt a corde tanq̄ a p̄-
mo p̄ncipio seu fonte. Jō dicit scriptura. Om-
ni custodia serua cor tuū. quia ex ipso vita p̄-
cedit. si bene custodiat̄. sin autem ab ipso p̄-
cedit mors. Prouer. iij. Jō x̄ps volens
nos ordinare circa se primo ordinat cor no-
strum. s. vt simus sibi fideles. Quia sicut mī-
les qui habet inimicos capitales. z vult ha-
bere scutiferū. p̄mū q̄d vult de eo est q̄ p̄mit-
tat sibi fidez cordis. Ita de⁹ q̄ habet multos
inimicos mortales. s. demones quos possēt

Infra octa. sancti Dominici

annihilare si vellet s; supportat eos. dās nob
 exēplū supportādi inimicos nros. Et qñ ali/
 qñ vult stare cū xpō tūc pductio fit i baptis/
 mo z pductor ē sacerdos qñ ad portā dom/
 dñi anq; itres im. St. Quid petis. z tu rñdes
 Fidē xpī. Et sacerdos. Et fides xpī qd da/
 bit tibi. Rñdes. vitā etnā. et sacerdos. Ergo
 abrenūcia sathane. z rñdes. abrenūcio. et tūc
 hō baptisat. Ecce pductio z iuramētū fideli/
 tat; qd hō facit dño. Jō de^o dat pmi pceptū
 ne cir inimic; suis hō hēat plamētū seu piliū
 di. Ego sū dñs de^o tu^o. Nō hēbis deos alie/
 nos corā me. Exo. xx. Dij alieni z falsi sūt de/
 mones volētes honorē diuinū. vt sacrificia z
 hmōi. q soli dō debent. z eis adherētes dicūt
 diuini z pditores. qz fregēnt fidē xpō pmissā
 in baptismo. Ista ē rō pmi pcepti i se qre fuit
 datū. Nō vidēdū ē expimtalr qñ a xpō fuit
 obfuarū cū dicat i thēate. Nō veni sol. le. sed
 adimpl. Dicat q cū xpō pdicar; p iudeā di.
 se eē messia z saluatore in lege. pmissū. missū a
 deo. iudei nō credebāt sibi. Rō. qz ipi expecta/
 bāt z etiā adhuc expectāt q messias ē vctur^o
 cū magē potētiarē. z qz xpō ibat ita pauprime
 despexerūt eū. imo qñ. b. iohes bap. oñdit eū
 di. Ecce ag. dei zc. dixerūt iudei. Nolum^o hūc
 regre sup nos. Lu. xix. Dicat quō demones
 in cordib; obfessor; clamādo affirmabāt. Q
 ihu fili di tu es messias z saluator mōi. Q di/
 xerūt iudei magis credētes dyabolis q; xpō
 Messias dz eē iste. Et xpō nō sinebat ea loq
 Auētas. Exibāt at demonia a mltis clamā/
 tia z dicētia. qz tu es fili^o dei. Et increpās nō
 sinebat ea loq. qñ sciebāt ipm eē xpōm Lu. iij
 Est h qō qre xpō nō sinebat ea loq. Maxime
 cū dicerēt s; itate z forte oēs iudei fuissent cō/
 uersi. Rñsio q rō qre nō sinebat ea loq fuit vt
 fuaret legē. qz p saluatōe hoim xpō noluit vri
 auxilio demonū. Nō vidēdū ē quō z qliter
 istud pceptū ē a nob pcticādū vel fuādū. qā
 p nlla necessitate mōi p op^o dyaboli ē pcurā/
 da sanitas. nec ad dyabolo; seu ad diuios re/
 currēdū. vt p; exēplo xpī pdicto. Hic p; stul/
 ticia z pctm illoz q p sanitate obtinēda rcur/
 rūt ad eos. z dicūt. nō hēm^o medicos zc. Di/
 cat q recurrāt ad nomē ihs. si aliquā medici/
 nā corpalē n poter; hēre ista sufficit. De; mo/
 dus quō sup morbū cū sig cruc; dz dici ihs.
 Itē dicat qd pctm ē illoz q p sciēda s; itate l
 vt ineniāt rem pditā recurrūt ad eos. cū eēt
 meli^o sustinere destructionē z pditionē toti^o
 mūdi et mortē q; ire ad eos. Jō dicē sc; ptura.

Ne declinet; ad magos. nec ab ariolis aliqd
 sciscitemi. vt polluami p eos. Ego dñs deus
 vz. Leui. xix. Nō. ne polluami. s. p pditionē.
 Nā militi mala fama ē pditio. Ita qlib; xpī
 an^o dz pditor; recurrēs ad diuios. Jō dicē. ne
 polluami. s. p talē famā. s; recurratis ad deū.
 Rōnez ipse assigt di. Ego sū dñs de^o omipo/
 tes. Si dicat. Q frat. forte nō rñderet nob d
 aliq; s; itate sciēda. vel de re pdita inueniēda.
 vel de sanitate obtinēda. Dicat q imo. si s; i/
 tas sit necessaria. vel res pdita. vel sanitas sit
 aie pficua de^o audiet te dās qd petis. als nisi
 sint aie pficua nō qras. Jōo tales diuini zc.
 notorij qñ gentes pcessionalr vadūt ad eos
 extirpent p dños z rectores cōitatum. Ecce
 pceptū dei. Leui. xx. Vir siue mlier in qbus
 phitonio^o vl diuinationis fuerit spūs. morte
 moriant. Si dicat. dñe z q morte. suspēsus
 vel submersus zc. Rñdet. lapidib; obruent
 eos. s. oēs ppli. Rō. qz oib; de ppo nocēt. Si
 dicat. dñe erit pctm occidere eos sic. Rñdet.
 Sāguis eoz sit sup illos. **S**cdm pceptū
 ordinat os p reuerētia dei. Jam scit; q p m^o
 nūcius manifestās illa q sunt in corde est os
 Jō dz sc; ptura. Ex abūdantia cordis os lo/
 quit. Bonus bono d bono thesauro cordis
 pfert bona. Et mal^o homo de malo thesau/
 ro pfert mala. Math. xij. Jō exq dñs ordina/
 uit cor p pmi pceptū ordinat statim os di.
 Non assumes nomē dñi dei tui inuanū. nec
 habebit infontē. id est innocentē z impunitū
 dñs eū q assumpserit nomen dñi dei sui fru/
 stra. Exo. xx. Jam scit; q qñ hō loquit de pso/
 na honorabili nomini suo iūgm^o aliquam
 dictionē honoris. vt dñs Petr^o vel mgr Pe/
 trus zc. Nō null^o dñs honorabilior deo ē.
 Jō vult vt cū reuerētiar; honore sui hō loqē
 de eo. Non iurare inuanū Inuanū iuratur
 quando sine necessitate vel vtilitate homo
 iurat. Necessitas iurandi est quando homo
 per superiorē cogitur i iudicio vel als. Uti/
 litas quando pro bono pacis aliquozū ho/
 minū iurat. Bene illi qui scit veritatē. Q qe
 iuramenta fiunt quolibet die inuanū. dicen/
 do. per deū sic vel sic. sine necessitate et vtili/
 tate. Dicunt aliqui. Ego dico verū. idō pos/
 sum iurare. nō sufficit dicere verū. sed aliud
 requirit. s. vt fiat propter necessitatē z vtili/
 tatē. Nōdo. fiat conclusio si iurare inuanū
 sit tantū peccatum quando iuratur false. vt
 faciunt emptores z venditores dicendo. per
 deum viuente tantū constat me res ista. Et

Sermo. I.

quāto magis iurādo enormit̄ p caput v̄l cor/
 pus zc. Et q̄nto pl̄ iurare ad despectū v̄l zc.
 aut blasphemādo zc. Jō dic̄. nec em̄ infontē.
 Pz rō p̄cepti h̄ sc̄di. Uō videā? expiētiā in
x̄po cū dicat Hō veni solvere legē s̄z adimple
re. Dico duo. P̄rio q̄ nūq̄s iurabat nisi p ad/
 uerbia dicēdo. amē. i. certe. z si volebat magis
 affirmare duplicabat dicēdo. Amē amen. vt
 dic̄ Jōh̄es euāgelista sol̄. Tali mō vos mu/
 lieres debet̄ instruere filios v̄ros vt iurēt p
 aduerbia. Vos possēt̄ corrigere defectū iu/
 rādi meli⁹ q̄s reges exq̄ a puericia erūt sic nu/
 trici Si forte iurēt corrigant̄ bñ. Sc̄dm qd̄
 dico de x̄po ē qd̄ recitat̄ a duob̄ euāgelistis.
 Math. xxvj. z Lu. xxij. q̄ i nocte passiōis q̄n
 x̄ps a p̄ncipe sacerdotū interrogabat si ip̄e eēt
 messias. z si eēt fili⁹ dei. X̄ps sciēs iudiciū ca/
 lūniantū tacebat z nihil eis r̄debat. Tādē
 p̄nceps dixit adiuro te p deū viuū vt dicas
 nob si tu es x̄ps fili⁹ dei. Tūc sciēs x̄ps q̄ ma/
 lū eēt sibi de affirmatiōe. tñ q̄ adiurat̄ ppter
 reuerentiā nois dei p̄sensit veritatē di. Ego
 sum. Verūm̄ dico vob̄. A modo videbit̄ si/
 liū hois sedētē a dextris s̄ctis dei zc. Tunc
 oēs surrexerūt p̄ eū. Videat̄ ḡnta reueren/
 tia x̄pi ad nomē di. Exēplū h̄ētis h̄ q̄ si aliq̄s
 v̄m̄ sit cap̄ p̄ aliq̄ crimie z iudex cū iuramē
 to petit a te veritatē si fecisti h̄. qd̄ debes face
 re. Si nō dicis veritatē forte euadit corp⁹. sed
 dānabit̄ aia. Si dicis. fiet iusticia d̄ te. z mo
 rieris. qd̄ facies. Dicat̄ q̄ exq̄ p iuramētū stri
 ctus es debes dicere iudici. Dñe lz pl̄ dili/
 gā vitā meā q̄s aliq̄d. tñ pl̄ diligā honorē dei
 z nois sui. verū est q̄ feci. Ex h̄ forte de libe/
 rabit̄ te. v̄l ad min⁹ si fiat iusticia eris salu⁹ in
 paradiso. Hō tñ debz iudex iuramēto quēcūq̄s
 astringere. s̄z fm̄ allegata z pbata iuste indi/
 care. Sic apparet si p̄vita p̄pria nō dz fieri fal
 sum iuramētū qd̄ p̄ctm̄ est illoz q̄ p̄ aliq̄ p̄ri
 mi vtilitate aut a dāno p̄seruādo iurāt false.
 cū p̄ toto mūdo p̄seruādo nō dz fieri falsum
 iuramētū. Jō x̄ps in ozone quā fecit de p̄
 n̄. p̄ma petitio ē. sc̄rificet̄ nomē tuū. Ter/
 tiū p̄ceptū ordinat op⁹. Ecce optia ordina/
 tio. p̄mū ordinat cor. sc̄dm os. tertiu opus.
 Scit̄ em̄ q̄ qlibet dñs q̄ h̄z fuitores in do/
 mo q̄b̄ p̄uidet de oib̄ necessarijs vult de eis
 aliq̄d fuitiū. Idē dñs de⁹ de nob̄ fuitiū qd̄
 vult est q̄ exq̄ laborasti feria secūda z tertia.
 zc. q̄ in die dñica fuitatis sibi. de septē dieb̄
 hebdomade dabit̄ sibi vñū. Jō dic̄. Memē
 to vt die sabbati sanctifices. Exo. xx. Hora in

nullo p̄cepto d̄t. memēto. nisi i isto. ad innuē
 dū q̄ exq̄ laborasti die lune. die mart̄s zc. die
 memēto q̄ sanctifices die requiei. Sanctifi
 cat̄ em̄ cessando ab opib̄ tpalib̄. Rō hui⁹ p̄
 cepti est. qz x̄ps triginta trib̄ annis laborauit
 p n̄ra redēptiōe. z i die resurrectiōis quieuit.
 Hoc significam⁹ fuādo dñicā. vt p̄z de p̄se⁹
 dis. iij. p̄dicandū. Dicat̄ quō x̄go maria ince
 pit fuare dñicā. dicēdo filio in die resurrecti
 onis. De cetero fili sanctificabo istā die cum
 antea sabbatū sanctificaret. sed in memoriā
 v̄re resurrectiōis sc̄rificabo die dñicā. Uō
 videam⁹ expiētiā in x̄po. q̄ d̄t. Hō veni sol/
 uere legē s̄z adimplere. Dicat̄ quō x̄ps nō so/
 lū cū fuisset magn⁹ s̄z etiā puer parū cū vir/
 gine m̄re sua ibat ad templū d̄ nazareth vsq̄
 ad hierl̄m. Auētas. Lū esset ihs annoz. xij.
 ascendētib̄ pentib̄ hierosolymā fm̄ p̄suetu/
 dinē diei festi. remāsit puer ihs in hierl̄m zc.
 Lu. ij. Dicat̄ p̄teplatio si fuisset dictū x̄gini
 in medio vie ambulāti cū magno frigore v̄l
 pluuia seu niue. Virgo b̄ndicta q̄ itis. Re/
 spōdisset. vado ad templū in hierl̄m. Si di/
 cat̄. o x̄go z nūquid vos estis tēplū. Domus
 pudici pectoris templū repēte sit dei zc. Et
 x̄ps etiā fili⁹ v̄r est tēplū. Hoc aut̄ dicebat de
 templo corpis sui Jōh̄. ij. Rñdisset x̄go ma/
 ria cū filio. Hoc facim⁹ exēplo xpianoz q̄n
 audiēt q̄ ego cū tanto labore ibā ad templū
 ip̄i vadāt zc. Ecce quō x̄ps fuauit p̄ceptum
 qd̄ ip̄e dederat. Jō nō tangam⁹ die dñi. Di/
 cat̄. In dñica sunt. xxij. hore. xxij. sint p no
 bis ad dormiendū. comedendū. nō ad taxil/
 los zc. Detis vnā horā deo. s̄. in missa audie
 da q̄ cōiter durat p horā. lz sint multi clerici
 q̄ in vna hora dicerēt tres vel q̄ttuor missas
 Audiat̄ missa deuote z cū silentio. Jō in in/
 troitu ecclie recipit̄ aqua benedicta in fron/
 te vt claudat̄ intellect⁹ ne cogitet in negocijs
 tpalib̄. J̄tē ore ppter silentiū z in corde ppter
 malas cogitatiōes vitādas. Maledict⁹ est q̄
 istud fuitiū diei dñice nō facit deo. Q̄ quot
 p̄ctm̄ est illoz q̄ istā horā nolūt dare dō. Di/
 cat̄ quō oia bona z possessiōes pficiūt pl̄ ex
 illa hora q̄ dat̄ deo q̄s p oib̄ laborib̄ vestris
 Dicat̄ h̄ p̄bola d̄ rege q̄ tpe famis habebat
 vnā solā gallinā ad comedendū. q̄ diuisa cū
 suis solum caput retinuit. s̄z surrepto capite
 galline dederunt canib̄. J̄ste rex est de⁹ bñs
 solū vnā gallinā. s̄. septimanā. p quā totū tē/
 pus currit. Et ne moriamur fame. eā diuiste
 nobiscum dando nobis sex ferias. s̄z feriam

Infra octa. sancti Dominici

secundā tertā quārtā quintā sextā sabbatū. Solū sibi retinuit caput. s. dñicā. et nos quod faci-
dam? ipm canibz inferni. Prō mulieres dāt
ipm cani vocato Leusathā. q̄ rēprat de sup-
bia. ornando et pingēdo se et. in die dñica vt
videant iuuenes. Itē iuuenes q̄ tali die va-
dūt ad lupanar dāt asmodeo p̄ncipi luxurie
Luzores dāt ipm māmone p̄ auariciā. Itē
inuidi q̄ iudicāt trāscūtes. De q̄bz dō in ps.
dic. Aduersū me loq̄bant q̄ sedebāt et. dant
ipm beelzebub q̄ rēprat de inuidia. Itē gulo
si dāt ipm beelphigor. qz tūc fuit excessus ci-
bi et pot? et. Itē iracūdi dāt ipm baalberib
qz in dñica recipiūt gladios pcutiēdo se. Itē
accidiosi dāt ipm asaroth. qz nesciūt opari
spūalē. Itē dic de. Sabbata mea custodi-
te et seruatiū meū metuite. Ego dñs. leui. xix
Sermo secūd? infra eadē octauas.

Quoniam ueni soluere
legē s; adimplere. Math. v. Ser-
mo n̄r erit de scdo ternario māda-
torz dei q̄ ordināt nos circa p̄xim. et q̄ iā heri
declarauī p̄ma p̄cepta q̄ ordinant circa deū.
S; salutē p̄us h̄go Maria. Scdm q̄ heri
tetigi. Observatiā p̄ceptorz dei est via plana
et recta vsq; ad paradī. De q̄ Isa. xxx. Nec est
via ambulatē ea. nec declinetis ad dexterā
neq; ad sinistrā. Nota. neq; ad dexterā neq;
ad sinistrā. Nā duplicē sūt dei p̄cepta. Ali-
qui trāsgrediūt dei p̄cepta vt acq̄rāt aliquā
pspiratē dignitatē seu honorē. Isti declināt
ad dexterā. q̄ sūt pspiratē. Aliq̄ faciunt dei
p̄cepta timore alicui? damni seu piculi. et ta-
les declināt ad sinistrā. Sic ḡ via mādatōrū
est plana Et tot sūt dicte q̄ sūt p̄cepta. Tria
p̄ma p̄cepta de q̄bz p̄dicauī heri sunt p̄ncipa-
lia et maiora. De q̄bz allegorice dixerat moy-
ses Exo. ij. et. v. Itē vīā triū dierū in soli-
tudine. Nota q̄ tria p̄cepta p̄ma solitaria di-
cunt. qz solū habēt respectū ad deū. Et sacri-
ficabim? dño deo n̄ro Per p̄mū p̄ceptū sacri-
ficam? deo cor p̄ fidelitatez. Per secūdū lin-
guā p̄ reuerentiā. Per tertū cor p̄ diligētiā.
S; de his dicitur ē in p̄cedētī s̄mone. idō mō
est dicendū de alijs tribz diebz siue p̄ceptis.
Primū ordinat circa amicos p̄ncipalit. se-
cundū circa inimicos singularit. tertū circa
oēs p̄imos generalit. Dico p̄mo q̄ p̄nci-
pales amici q̄s hēm? inter oēs p̄imos sūt pa-
rentes. Itē de? ponit eos p̄mo loco di. Ho-
nora patrē tuū et matrē tuā. vt sis lōgeu? sup

terrā. Exo. xx. Que est rō h? p̄cepti. Dico q̄
triplex est rō. Prima ē p̄pter p̄ncipalitatē. se-
cūda est p̄pter utilitatē. tertia ē p̄pter antiq̄-
tatē. De p̄ma. iā scitis q̄ parētes circa filios
hnt rōem cause seu p̄ncipiū. Et in h̄ sūt siles
deo. q̄ est cā et p̄ncipiū oīm rerū. et ex h̄ vult
honorē et reuerentiā a nobis sibi exhiberi. Itē
ait dō. Afferte dño gl̄iā et honorē afferte dño
gloriā noi ei? ps. xxviii. Eadē rōne vult de?
q̄ honorem? parētes. qz sūt cā et p̄ncipiū filio-
rū. De scda rōne. s. p̄pter utilitatē. Iā scitis q̄
p̄sona vtilis et p̄ficua alicui. p̄ illū valde ho-
norat. Hō etiā scitis quō parētes sūt vtilēs
et p̄fici filijs cum p̄ tot labores eis p̄vident.
Mater cū quāto labore portat filiū i vtero.
et lactat de sanguie. qz lac nō est nisi sanguis.
q̄ p̄ nimīā decoctionē dealbat. et quō pascit fil-
liū masticādo et. qm nō potes tibi p̄si p̄uide-
re. Itē qm ipi sunt senes vel paupes tu debes
p̄uidere eis. Istas duas rōnes ponit sc̄ptu-
ra di. Honora p̄ez tuū. et gemit? m̄ris tue nō
obliuiscar. Memēto qm nisi p̄ illos natus
nō fuisses. Eccl. vij. Ecce p̄ma rō. et tribue il-
lis quō et illi tibi. Ecce scda. De tertia ratiōe
notandū q̄ rō dicitur iuueni vt honoret anti-
quū. imo etiā de h̄ est p̄ceptū di. Corā capite
cano surge. et honora p̄sonā senis Leui. xix.
Cū ḡ q̄libet pater et m̄r respectu filioz sint se-
niores. et p̄pter senecturē aliq̄s sit honorād?
multo ḡ plus parētes. Nō sufficit honorē de
capucio. s; s̄bis et factis honorē o; exhibere.
Hō videam? exp̄ientiā h? p̄cepti in xp̄o. Di-
co q̄ nūq; fuit fili? q̄ tantū honorauerit ma-
trē vt xp̄s h̄ginē et p̄zem putatiū. s. Joseph.
nō solū h̄bo s; etiā ope seruēdo. Dicit cū vir-
go et fili? ei? ih̄s staret in nazareth cū Joseph
nō legif q̄ in ei? domo h̄ret ancillā seu capti-
uā ad seruēdū. et iā scitis q̄ in domo vbi sūt
tres p̄sone requirit aliq̄d seruitiū et. Hōdo
oportet dicere q̄ illud faciebat h̄go vel Jo-
seph vel xp̄s. Hōdo interroget Lucas q̄s
illic fuit. et dic q̄ xp̄s. Descendit cū illis
et venit in nazareth. et erat subdit? illis. Luce
ij. Clare dic q̄ xp̄s fuit in domo. imo etiā
ip̄emet dic. Filius hominis non venit m̄stra-
ri sed ministrare. Math. xx. Euz ḡ xp̄s esset
decē vel duodecim annoz fuit in domo
singularit dicā vobis vnū seruitiū qd dicit
magister historiāz scolasticarū. q̄ christus d
fonte nazareth portabat aquam. Ponat in
practica vt sentiat deuotio. Si tunc fuisset
quesitū a christo. Q domine ih̄u vos porta-

Sermo. II.

tis aqua. que non facit Michael vel aliquis an-
 gelorum. rñdisset. Hoc facio ut quoniam christiani hanc au-
 diet discant fuisse penitentibus. Iohannes dicit. erat subditus
 illis. Exemplo ergo christi quilibet vestrum fuit et hono-
 ret parentes et parentibus fuit. Sed est hanc questio que
 videtur dei precepta de honore parentum. Et
 christus predicasset se multis sequentibus eum. et ipse intens
 se ad illos dicit. Quid vultis vos. Rñderunt.
 Dñe volumus ire post vos ut audiamus sermo-
 nes vestros et habeamus indulgentias. Quibus dicit
 Si quis venit ad me et non odit patrem suum et ma-
 trem et uxorem filios et fratres et sorores. adhuc et
 animam suam. non potest esse meus discipulus. Lu. xiiij. Vi-
 detur ergo quod in ista auctoritate deus vult quod homo odiat pa-
 rentes. Rñsio est ista si parentes solum diligant car-
 naliter filios et parum curant de animabus tunc non de-
 bebent eos diligere ut. scilicet. eos sequantur. Quoniam dicitur quod odi-
 re patrem intelligitur. scilicet. in his que sunt contra deum. Verbi-
 gratia. Si pater dicit filio quod vindicet eum de aliquo iniu-
 ria vel quod fures etc. Homo debet obedire patri. sed odire
 eum in hoc quod est contra deum. Tali modo etiam odire matrem
 et fratrem et sororem etiam animam. vitam. scilicet. sensualē ad
 malum inclinante. Et sic dicta auctoritas intelli-
 gitur. Iohannes dicit scriptura. Filii obedite parentibus vestris
 in domino. hoc enim iustum est. Honora patrem tuum et ma-
 trem tuam. quod est mandatum primum in promissione. ut bene-
 fit tibi. scilicet. quantum ad abundantiam bonorum temporalium
 et sis longeuus super terram. ad Eph. vi. Promittit
 hoc deus duo que homines committere appetunt. scilicet. abundan-
 tiam bonorum temporalium et longam vitam. Per oppositum
 que non honorat parentes erit pauper. et pauper vivet
 et malum finem faciet. Secundum preceptum ordi-
 nat circa inimicos singulariter. cum dicit. Non oc-
 cides. Exo. xx. Solum loquitur de principali ini-
 uria. scilicet. non occides. in qua omnes alie iniurie inclu-
 duntur. Istud preceptum non extenditur ad dominos seu
 ad iudices terre. quoniam christi debent occidere ma-
 lefactores secundum formam iuris etc. Si autem amore
 vel favore vel pecunia liberent aliquem malefa-
 ctorem a furca pendant seipsum ad furcam infer-
 ni. Nam per iusticiam conservant civitates. Non Ero-
 xxij. Maleficos non patieris vivere. Sed istud
 preceptum intelligitur de sex mortibus iniustis que fiunt.
 Prima. non occides. scilicet. per vindictam. sic fit hodie
 in mundo. non solum occidendo iniurantem et no-
 centem. sed ignoratē et innocentem. Iohannes dicit scriptura
 Filius non portabit iniquitatem patris. et pater non por-
 tabit iniquitatem filii. Ezech. xvij. Secunda. non
 occides. scilicet. per impatientiam. Nam multi sunt que ha-
 bent malas uxores etc. non ergo debent occidere
 nec desiderare mortem eius. Per oppositum etiam
 de uxoribus. non occidere nec desiderare debent

mortem viri. Tertio non debent occidere per aua-
 riciam. ut latrones in via propter pecunias. nec
 alii propter hereditatem consequendam. Quarto. non
 occidere per negligentiam. ut oppressores dormien-
 do negligenter. vel lactando mulieres que habent
 grossa vbera suffocant filios. Iohannes cum duobus di-
 gitis teneat gladium. Quid non occidere per in-
 solentiam ut mulieres gravide debent cavere
 ut non coriscent. nec alii graviter laborent quia post
 tempus sentit se gravidam. si debet esse masculus a. cl. die
 habet animam. si femina. lxxx. die. Sexto. non oc-
 cidere propter verecundiam ut peccatum occultet. ut si
 mulier maritata puella vidua vel monacha
 gravidef. statim interficiunt. plerumque. unum peccatum
 trahunt in aliud. ut in deo que propter luxuriam fecerunt
 etiam homicidium in vna. Dicitur hanc miraculum de
 quadam gravida ex adulterio. que cum esset in terra
 confusione oravit virginem mariam. et in oratione ob-
 dormiuit et peperit. et homo recepit filium et commi-
 sit vni mulieri nutriendum. et sic illa mulier
 evasit confusione. Virgo eam inuit ex qua proposuit
 non occidere plerumque. Natim peccatum est occidere
 plerumque. citius deberet eligere mori. et peccat omnes que
 consentiunt. Medicus. apothecarius etc. Medici-
 na optima quam dedit quidam medicus cuidam monia-
 li querenti quid esset bonum ne gravidaret. Rñdit.
 caueatis a viro. Sed ratio precepti in se que dicit. non
 occides. Non videndum est si christus servavit hoc pre-
 ceptum. Dico que christus non solum non interfecit aliquem
 imo non permisit quod aliquis faceret vindictam de ini-
 uriis sibi factis. Dicitur historia que habet Luc. ix.
 Cum vna die iret ihesus hierosolimam. venerunt apostoli
 eius in civitatem samaritanorum ut pararet illi. Et
 non receperunt eum cum suis. nec voluerunt vende-
 re panem nec vinum etc. Ecce quale iniuriam sibi fe-
 cerunt. Quanta iniuria esset regi declinanti ad aliam
 quam villam si sui nollent ipsum recipere nec vendere
 escas quod mererentur pro quod cum iacobus et iohannes di-
 xisset christo. Dñe vis dicamur ut ignis descendat
 de celo et consumat illos. sic helyas fecit. Tunc
 christus increpavit eos dicens. Nescitis cuius spiritus estis.
 Filius enim hominis non venit animam hominum perdere sed
 salvare. et abierunt in aliud castellum. Ite quoniam in die
 passionis sue fuit crucifixus et elevatus in cruce cum
 immensis doloribus videns patrem cum lancea iusticie
 paratum ad recipiendum vindictam de crucifixoribus
 si christus voluisset. sed dixit. Pater ignosce illis. quia
 nesciunt quid faciunt. Et quia multi simplices
 habuerunt contritionem. quia dicit beatus Lucas quia
 reuertebant percutientes pectora sua. Sed ergo quomodo
 nos christi exemplo debemus percellere et remittere iniu-
 rias nostras. Et dico que nihil proprius est ad

Infra octa. sancti Dominici

obtinendū remissionē peccatorū a deo q̄ parce-
re inimicis. Dicat historia de illis duob. q̄
tpe indulgētie vn⁹ voluit ire romā p indul-
gentijs lucrādis. z inuitabat aliū vt irēt pa-
riter. Alter r̄ndit. In tali via tā longa sūt ma-
gna picula Ego vadam. xl. passus ad domū
talīs q̄ interfecit patrē meū z parca illi z ha-
bebo indulgētiā. Nō dixit alter. qz ista indul-
gētia est data p bullā pape Clemētis. R̄ndit
iste. z ista remissio ē data p bullā z papā ihm
Morari⁹ fuit beat⁹ Matthe⁹. Dicit em bul-
la. Si dimiserit homib⁹ peccata eoz. dimit-
tet z vobis p̄z meus celestis delicta v̄ra. Si
aut nō dimiseritis homib⁹. nec pat̄ v̄z dimit-
tet vob⁹ peccata v̄ra Math. vj. Ergo remit-
tatis. Sed sūt aliq̄ dyabolici q̄ nō solū non
volūt remittere. imo ipediūt alios ne remit-
tant. dicēdo. ve dicet q̄ vos estis iudeus zc.
De istis homicidis d̄r Beñ. ix. Quicūq̄ effu-
derit hūanū sanguinē fundet sanguis illi⁹. s.
in iudicio dei vel alit̄ p p̄niam disciplinarū.
q̄ ē pp̄ria p̄nā homicidaz. Tertiū p̄ceptū
est circa oēs primos generalit̄. quādo dicit.
Non facies furtū. Rō hui⁹ p̄cepti est. Nam
quilibet homo in domo sua vult h̄re q̄ qui-
libet fili⁹ vel seruitor p̄tentē de pte sibi data
p eum. nec h̄ret patiētā si vn⁹ seruaret partē
alteri⁹. ita vult de⁹. Nā tot⁹ mūdus ē dom⁹
dei. O israel q̄ magna est dom⁹ dei. et ingēs
locus possessiōis ei⁹. Baruth. iij. Et ip̄e diuisi-
sit. z tibi dedit magnā domū possessiōes. red-
ditus. z illi dedit vnā domūculā luteam zc.
Tibi dedit magnā nauem. z illi vnā barchā
z sic de alijs. Ita diuisit ip̄e q̄ scit qd̄ est ne-
cessariū cuilibet. Ideo non debetis tangere
partē alteri⁹. Nam anteq̄ ip̄e diuisisset quili-
bet poterat recipe ad libitum. vt ait. Qui po-
test capere capiat. Matthei. xix. Verbi gr̄a.
piscis maris adhuc nō sunt diuisi. Ideo qui
pōt capere capiat. Sed capti p vnū nō tan-
gunt p aliū. Ita de mūdo a p̄ncipio anteq̄
esset diuisus quilibet poterat recipe. sed mō
facta diuisione quilibet sūt cōtenti⁹ de parte
sua. Istud p̄ceptum mirabiliter fuauit xps
qui non solū non recepit aliquid ab aliquo.
imō p restitutiōe cuiusdam furti voluit po-
rius mori i cruce q̄ aliter. p herodem decol-
larus vel lapidat⁹. Dicat pabolice quō erāt
vir et vxor nobiles. Et vxor respiciēs in po-
merio cuiusdā orti vicini voluit furtiue vnū
h̄re de pomis. Vir p̄sensit nec p̄ satisfecit.
q̄ licz fuerunt sancti. tñ post eorum mortē qñ

voluerūt intrare paradysum fuit eis dictum
Pomū nō est restitutum. Idem dicebat filijs
eorū. lz fuissent sancti z amici dei. ad portam
paradisi dicebat. pomū qd̄ parētes v̄zi sunt
furati nō est restitutum. quousq̄ venit quidaz
dines. s. xps q̄ satisfecit. Dicunt historie gre-
corū q̄ de eodem ligno fuit crux xpi. de quo
Eua recepit pomū. Idem qñ xps fuit sus-
sus in cruce. tūc pomū fuit restitutum pome-
rio. Sicut mal⁹. i. pomū inter ligna siluarū
sic dilect⁹ meus int̄ filios. Cañ. ij. Sz facta
restitutiōe. statim Adam z filij sui habuerūt
gloriā. Patet q̄ quō xps habuit furtū exorsus.
Dicat hic p̄ illos q̄ dicūt q̄ furari fruct⁹ non
sit peccatū. cū tñ totū malū generi hūano ex
furto fruct⁹ euenerit. Si ergo furtū fruct⁹ ē
tantū peccatū. quāto magis furari florenos p
furta secreta. vel vsuras. vel retinēdo solida-
tas seruoꝝ. vel bona defunctoꝝ. nō cōplēdo
testamēta. vel nolētes reddere quod mutuo
acceperūt. imo minant̄ eis. vel diffamāt eos.
Istis dicit scriptura. Qui furabat̄ iam nō fu-
ret. magis aut̄ laborez opando manib⁹ suis
qd̄ bonū est. vt habeat vnde tribuat necessi-
tatē patienti. ad Ephes. iij.

Sermo tertius infra easdē octauas.

Quoniam ueni soluere
legem sz adimplere. Matthei. v.
Uerbu istud mō oportet dare cō-
plementū materie p̄ceptoꝝ dei. de quib⁹ re-
stant tria declaranda. q̄ ordinant p̄sonas in
se ad tenendū bonā vitam. Sed vt gratia z
b̄ndictio diuina sit nobiscū. Salutes virgo
Maria. z resumat̄ thema. Pro declaratiōe
hui⁹ s̄bi qd̄ h̄z difficultatē in theologia sciē-
dū q̄ int̄ alias magnas differētias inter p̄ce-
pta hūana z diuina ē ista. Quia p̄cepta hūa-
na q̄ dicunt̄ positiua nō vocant̄ pp̄rie iusticia
substantiue sed possunt vocari iusta adiecti-
ue. Ratio quia oia p̄cepta iuris positiui sunt
mensurata z limitata regula iuris intellect⁹
humani. Ideo dicunt̄ iusta sicut due res eq̄
les nō se extendētes. sz mime dicunt̄ iusticie.
Ista p̄cepta humana z intellect⁹ equalia sūt
Ideo dicunt̄ iusta. Iuxta h̄ dic̄ de⁹. Per me
reges regnant. et legū cōditores iusta decer-
nūt. Prouer. viij. Sicut snia d̄r iusta qñ cō-
cordat cū p̄cessu. ita p̄cepta humana dicunt̄
iusta qz cōcordāt cū rōne z intellectu. sed nō
p̄nt vocari iusticia substantiue. quia nō regu-
lant̄ totā nostrā vitā. Sz p̄cepta diuina p̄nt

Sermo

vocari iusta. qz mēsurā intellectū diuino. et nō humano. imo intellectū hūanū multoties admirat. di. Quare h̄ zc. Et etiā dicūt iusticia Ratō. qz sunt ratō mensura z reglā totū vite nre. Primo sūt rō mēsurā z reglā intellectus. quō dz se regere ad credēdū. Itē voluntatis quō se debeat h̄re ad desiderādū. Itē memoriē ad nō memorādū iniurias nec vindicandū. Itē cordis ad nō p̄cupiscēdū. Itē q̄ncz sensus ad vitā gubernādū. Jō d̄r scriptura. Deū time z mādata ei⁹ obserua. h̄ est oīs hō. Eccl̄s. vii. Nota. h̄ est oīs hō. ablatiui. scz esse gr̄e z veritatis. Patet ḡ differētia int̄ p̄cepta humana z diuina. qz humana dicunt iusta. diuina iusticia. Jō dicit ap̄l̄us ad Roma. vii. Exhibete mēbra v̄ra seruire iusticie. i. p̄ceptis dei. in sanctificatōne. Tria mēbra p̄ncipalia sunt in nobis q̄ debem⁹ exhibere ad seruiendum iusticie. Primū corp⁹. p̄ honestā p̄uersationē. Scdum linguā p̄ veracē locutionem Tertiuū cor. p̄ mēsuratā affectōnem. Jō dicit paul⁹. Exhibete mēbra v̄ra zc. Dico p̄mo qz dēm⁹ exhibere corp⁹ seruire iusticie. s. p̄ceptis. p̄ honestā p̄uersationē. Jō d̄r. Nō mechaberis. Nā opinio fuit falsa aliquoz qz istō solū p̄ceptū p̄hiberet adulteriū z nō simplicē fornicationē. Imo dicūt. z qd̄ pctm̄ est peccare cū muliere soluta. z nō feci sibi violētiaz ego h̄n solui sibi. placuit z mihi. cui feci ego iniuriā. Dodo nota rōem hui⁹ p̄cepti. z sunt due a p̄ncipio mūdi vsqz ad xp̄i incarnatiōz. Et tres ab incarnatione vsqz ad finē mūdi. Ideo sunt q̄ncz rationes p̄bantes qz simplex fornicatio est pctm̄ mortale. nec vnqz aliq̄s sine speciali dei dispensatione poterit facere illum actū sine v̄rore absqz peccato mortali. Prima rō est quantū ad aīam p̄ creationem Scda q̄stū ad corp⁹ p̄ formationem. Et iste due rōes iam a p̄ncipio mūdi durāt vsqz ad finē mūdi. Prima ḡ rō q̄stum ad aīam. Jam scitis qz aīa hoīs facta est ad imaginem di. z p̄ciosissima est pl⁹ q̄ capilli virginis vl̄ lac. seu h̄acruz. nec aliqd̄ corpale. mō si tā magnū pctm̄ esset p̄ncere capillos virginis vel lac vl̄ crucem xp̄i in sterquilinio. eo qz sapet infidelitatem z heresim. quāto magis de aīa q̄n p̄ncitur in latrina luxurie est magis peccatum. z dicitis. cui facio iniuriā. Nūqd̄ creatori tuo qui tibi cōmisit aīaz reliquiā tā p̄ciosam Jō dicit ap̄l̄s. Nec est volūtas dei sanctificatio vestra. vt absteineat⁹ vos a fornicatōe. n̄ soluz ab adulterio. vt sciat vnusqz v̄m vas suū.

Id est. corp⁹ vas aīe. possidere in sanctificatio ne z honore. i. ad Thep̄. iiii. Scda rō q̄ tāgit corp⁹ est. Nā si aliq̄s deturpat vasa figuli que fecit pulcherrima ad comedendū. z si h̄mōi ad viles vsus applicādo dices. cui sit iniuria. Nō ne figulo cui⁹ sunt vasa vt supponit. Idem d̄ deo. Nā corpa nra sunt vasa lutea a deo sc̄ta vt seruiāt in mensa dei i celo. Si ḡ tu deturpas vas dei. dicitis. Cui facio iniuriā. Nunqd̄ deo. Jō dicit scriptura. Fundamini q̄ fertis vasa dñi. Isa. lii. Ultra p̄dictas duas rationes addunt tres post incarnationem xp̄i Prima est adoptio sp̄ualis. Nā si rex h̄ns filias p̄gines seu viduas. z vos q̄ nō habet⁹ v̄rores peccatis cū aliqua illaz. z sibi placuit et dicitis. Cui feci iniuriā. Nunqd̄ regi dño tuo fecisti p̄ditionē. Jō om̄es mulieres filie sunt xp̄i de sua sp̄osa. s. ecclia geniti p̄ baptismum. Et dicitis. Cui facio iniuriā. Nunqd̄ xp̄o p̄ncipaz. qz nisi cui eas dat in v̄rores non vult qz aliquis tāgat filias suas. De ista materia p̄phetando dicit p̄beta. Abominatio facta est i israel. i. laycis. z in hierl̄m. i. clericis. quia filiam dei habuerūt alieni. s. q̄ nō erāt viri. Disp̄det dñs v̄z q̄ fecerit h̄. Malach. ii. Secunda rō est p̄secrationē baptismalē. Nā q̄ sciet deturpat calicē vel corpalia p̄secrata. magnā iniuriam facit deo. Nō qd̄ est p̄secratuz corpus xp̄iani vel calix. claz est qz corp⁹ xp̄iani. qz habet recipe in tra se corp⁹ z sanguinem xp̄i cōmunicādo. Nō p̄ncere ip̄m i latrinā luxurie. magnū pctm̄ est. Ideo dicit ap̄stol⁹. Fugite fornicationē. Om̄e pctm̄ qd̄cūqz fecerit homo extra corp⁹ est. i. in aīa. Qui autē fornicat in corp⁹ suum peccat. An nescitis. q̄ niam mēbra v̄ra templū sunt sp̄s sancti q̄ in vobis est. s. p̄ter p̄secrationē. i. Loz. vi. Tertia rō p̄ter p̄formitatē z similitudinē quā cū xp̄o habem⁹. qz ab eadē carne specifica quasi de eadē pecia panni induit⁹. Jō magnā iniuriam facim⁹ xp̄o deturpādo carnis sue similitudinē. Jō d̄r Leo papa. Agnosce o xp̄iane dignitatē tuā. z diuine sp̄s fact⁹ nature noli in veterē vilitatē degeneri p̄uersatiōe redire. Patet error multoz stultoz dicentū simplicē fornicationē nō esse pctm̄. Nā h̄ asserere est heresis. Nō videam⁹ quō xp̄s h̄ p̄ceptuz seruauit. Questio fit in theologia. Utz xp̄s potuerit naturā humanā assumere in v̄tero vidue sicut in p̄gine. Dicūt qz sic. Sz singularit̄ elegit p̄ginē. z ip̄e fuit sp̄ virgo. Ita paz ip̄e scit expr̄imētalit̄ illū actū sic ego scio q̄lem

In octa. sancti Dominici

saporē bz ferrū. nō p̄t timorē alicui⁹. s; vt no-
bis daret exēplū cauēdi ab illo pctō. Jō dic
sc̄ptura. Tal' decebat vt ess; nob̄ pōtifex. san-
ctus. innocēs. ipollut⁹. segregat⁹ a pctōrib; et
excelsior cel' factus. Heb. vij. In ista auctate
vitat q̄nq; ḡd' luxurie. Aliq' faciūt luxuriam
cordis. s. cogitādo i illa delectatōe. S; timo-
re vt' p̄fusiōe vel alteri⁹ rei cā nō faciūt ope. ex
h' pdif sanctitas. Cōtra istū gradū de xpo dicit
sanct⁹. q' nūq; habuit talia desideria. Sc̄do
q' aliq' sunt ita mali i corde p' talia desideria.
q' nesciūt loq' nisi de mulierib; Cōtra q̄s apo-
stol⁹. Corrūpūt bonos mores colloq̄a p̄ua.
p̄ma Cor. xv. Hieronim⁹ ad rusticū mona-
chum De spēb; mulier; nūq; disputes Et qz
xps nūq; de tali materia loquebat' dicit innocēs
Tertio impollut⁹. s; illos q' pcurāt sibi mol-
liciem. Quarto segregat⁹ a pctōrib;. contra il-
los q' peccāt cū alijs de facto. Quinto excel-
sior celis factus. s; mulieres q' sustinent oscu-
la. amplet⁹. dicēdo. amic⁹ me⁹ est. zc. z sequun-
tur multe impuritates. Jō auisēnt illi d' ma-
trimonio vt seruēt modū. z q' nō sunt de ma-
trimonio debēt nullo mō curare d' illo actu.
ne faciāt' hoc p̄ceptū q̄uis mō. Ecce q̄re dicit
apls. Exhibete mēbra v̄ra. zc. Dico sc̄do.
q' dēm⁹ exhibere linguā ad f̄uandū iusticiāz
p' veracē locutōz. Jō dicit. Nō loq̄ris' p̄ximū
tuum falsum testimoniū. Exo. xx. Rō h' p̄cepti
est. qz officiū lingue est loq' veritatē. sigre ea q'
sunt in corde. imaginatōes z intētōes cordis
Math. xij. Ex abundantia cordis os loq̄tur.
Et p̄hs. Voces sūt note. i. sig' earū q' sūt i aīa
passionū. Officiū oculi est vidē z oñdere res
f̄m colores z q̄ntitates Officiū auriū audire
Tibiāz ambulare. Bō sicut officiū oclorū
impediret' p' perlā i oculo. z auriū p' surditatē.
ita officiū lingue ipedit' z inordinat' p' mēda-
cium. qd' aufert sibi officiū. qz mētiri est dice-
re' illud qd' tenes in corde deprimō. Jō de'
p̄cepit Exo. xx. Nō loqueris' p̄ximū tuum
falsum testimoniū. Nā om̄e mendaciū est cō-
tra p̄ximū. vel' tra aliū. vel' tra se. dicēdo qd'
nō est ita in corde tuo. Jō om̄e mendaciū est
pctm̄ mortale vel veniale. Xps f̄uauit h' p̄ce-
ptum. Nā ait ip̄e q' est veritas p̄ma et eterna.
Joh. xij. Ego sum via veritas z vita. Non
solū n̄ dixit falsū. imo n̄ p̄mittebat corā se da-
re aliq' falsum testimoniū s; viuos nec mor-
tuos. Cōtra viuos dicat' histo'ia euangelij.
q̄n fuit in betbania. z magdalena vidēs eum
fessum cū p̄ciosissimo yuguēto vnxit. statim

iudas z alijs eam inceperūt dare falsum testi-
moniū. di. vt qd' pditio h' zc. D' illa fatua. z si-
milia s̄ba. Et xps q' de absentib; faciebat se
aduocatū dixit. Quid molesti est' huic muli-
eri. Bonū em̄ op' opata est i me. Math. xxvj
D' bñdicit' ē ille q' in absentia manutenet dif-
famatū. Idē de mortuis. Dicūt aliq' quādo
obloquunt' de mortuis. mortu⁹ est. ideo non
pōt lingua mea sibi nocere. Dico q' imo pōt
sibi nocere dupl'r. Nā licet sit mortu⁹ corpe.
viuit tñ in cordib; multoz p' bonā famam. et
q̄n tu diffamas eū. aufers sibi illā vitā. Se-
cundū maluz qd' in iudicio dei lingue oblo-
quētū nocēt aīe h' p̄firmat' miraculo de reli-
gioso mortuo. q' licet f̄uaret vota. nō tñ fua-
bat cerimonias. z in multis defecerat. Cūq;
frēs q' dicebāt psalteriū corā corpe incepissēt
ip̄m iudicare. D' dicebat vn⁹. bñ potabat. et
alter ita. z sine aqua. z sic de talibus. Subito
frater surrexit dicēs. Parcat vob' de' fratres
qz in magno piculo me posuiss' i iudicio. vbi
accusabar a demonib; z iudicabar a vob;. ne
sciebam q' b; p̄us rñderem. zc. Jō xps defen-
debat mortuos. vt patz Luc. xij. Duo casus
acciderūt tpe xpi dū ip̄e p̄dicaret. Multi sur-
gebāt dicētes se esse messiam. Int' ceteros iu-
das galile⁹. z qz multi sequebant' eū. Pylat⁹
iugulauit om̄s eos. Cūq; h' referret xpo aliq'
dixerunt. D' mali hoies erant. Xps statim fe-
cit se aduocatū. z dixit. Putatis q' hi galī-
lei p' omnib; galileis peccatores fuerūt. q̄a ta-
lia passi sunt. Non dico vobis. sed nisi p̄nias
egeritis. om̄s simul p̄bitis. Luc. xij. Item
turris syloe q' cecidit z oppressit. xvij. hoies
de quib; loquētes coram xpo dicebāt. Da-
li z magni pctōres erant. quia ita eis accidit.
Et xps dixit. Putatis qz i ip̄i debitores fue-
runt p̄ter om̄es habitātes in hierl'm. Non di-
co vob;. s; si nō p̄niam egeritis om̄s s̄l'r p̄bi-
tis. Dicat' q' plures dānant' p' diffamationez
q̄s p' furtū. Rō. qz furtū q̄n videt' dat' p̄p̄ctōz
cordis. z finalit' restituit'. Sed s̄ba exq' dicta
sunt transeūt. zc. z tradunt' obliuioni. z sic nō
restituit' fama Item maius furtū est fame q̄s
pecunie. Prouer. xxij. Meli⁹ est nomē bonū
q̄s diuitie multe. zc. Dicat' de restitutōe fame
verbo vel scripto fienda. al's nō possūt salua-
ri. Ideo teneam⁹ p̄siliū apli. Deponētes mē-
daciū. loquimī veritatez vnusq; q̄s cū p̄tio
suo. Rō. q̄m sum⁹ inuicem mēbra. Ephe. iij
Dico tertio q' debemus exhibere cor' ad f̄-
niendum iusticię per mensuratā affectionez.

Sermo

Sic p̄m̄i p̄ceptū ordinat corp̄. ita nonū et
decimū q̄ coincidunt ordināt cor. Rō h̄ p̄ce
pti ē q̄ cupiditas ē radix oim maloz. i. Thy.
v. Radix oim maloz ē cupiditas quā q̄dam
appetēs errauerūt a fide. et inseruerūt se dolori
b̄ m̄l̄s. Tu at̄ hō dei h̄ fuge. Rōz assigt̄ apl̄s
di. Nā q̄ volūt diuites fieri icidūt i tēptatōz
et in laqueū diaboli. et desideria m̄l̄ta inutilia
et nocina q̄ mergūt hoies i interitū et pditiōz.
Ibidē. Dicať q̄ ext̄ doctor v̄l mercator ci
uis v̄l dñ̄s p̄ponit i corde. ego volo ditari. fa
ctū est. pdit̄ ē. S̄z d̄z facere q̄d i se ē sub t̄iore
dei Et si d̄s sibi dat diuitias d̄ bono iusto re
cipiat. alit̄ nō q̄ret. Jō d̄s cui libz volēs pui
dere dixit. Nō cupiscēs domuz p̄t̄i tui. nec
desiderēs vxorē ei. nō seruū. n̄ ancillā. nō bo
uē. nō asinū. nec oia q̄ illi s̄nt. Exo. xx. Jō d̄ p̄
ptū fuabat x̄ps. q̄ n̄ optebat cupiscere. quia
dñi ē terra. et. imo n̄ sustiebat cupidos hoies
in sua societate. Dicať historia d̄ illo doctore
cupido q̄ dixit. Maḡ sc̄qr̄ te q̄cūq̄ ier̄. Ba
thēi. viij. Dic̄ h̄ glo. q̄ sicte veniebat ad x̄pm̄
et cupiditate duct̄. q̄n̄ vidit mirac̄a q̄ x̄pus
faciebat. D̄ dixit ipe. ego sociabo me illi. et p̄
q̄ sc̄iuero facere talia lucrabor infinitas pe
cunias. Jō x̄ps q̄ nō solū vidit os s̄z corda di
xit sibi. Vulpes foueas h̄nt. et volucres celi
nidōs Fil̄i at̄ hoies nō h̄z vbi caput suū recl
net Dat. viij. Jō vt diligam̄ et a x̄poz velie
nos h̄ in suā gr̄am recipe et postea i gl̄am. nō
soluam̄ legē. s̄z impleam̄ vt fec̄ x̄ps q̄ est in se
cula b̄ndict̄ Amen.

In octaua beati Dominici

Vero uigila.

Quoniam in omnibus labora. Hec s̄bū istd̄ ori
ginalit̄. ij. Thy. iij. Hoc thēa dat
mibi motiū pdicādi d̄ q̄dā p̄tute ad saluatō
nē aiaz m̄ltū necessaria. s̄. de p̄tute uigilie cir
ca fuitiū dei. S̄z p̄mo salutē s̄. ma. Hoc s̄
bū est apl̄i ad filiū suū sp̄ualē thymo. di. Tu
s̄o uigila et. Rō at̄ q̄re sibi dixit h̄ s̄bū est. q̄a
videbat i h̄ m̄do m̄ltos negligētes circa fui
tiū dei. s̄z eēt valde diligētes circa fuitiū
hūanū ad p̄gregādū diuitias. hōres et. s̄z n̄ d̄
lu. cro sp̄uali. et p̄p̄ h̄ apl̄s dicebat discip̄lo suo
thymo. Tu s̄o uigi. et. Pro c̄ declaratōe in
uenio q̄ diligēt uigilat hoies mūdani ex q̄tu
or rationibz. s̄.

Propter amorē lucri tp̄alis
Propter timorē piculi mūdialis
Propter dolorē afflictōis corp̄alis

Propter clamorē voc̄ v̄l rei sensualis.
Et ex q̄libz istoz dēm̄ nos uigilare sp̄ualit̄.
Jō d̄ thēa cui libz n̄m. Tu s̄o vi. et. Dico
p̄mo q̄ uigilat aliq̄ i h̄ mūdo p̄p̄ amorē lucri
tp̄al. sic̄ mechanici. s̄. fabri ferrarij. sartores. et.
Et illi q̄ cū lumie p̄nt opari i nocte uigilat d̄
sero et surgūt de mane stant laborādo. q̄usq̄
iā lucrati sint vitā illi diei. et tunc cū gaudio
bibūt de mane. De h̄ se p̄ture auto. s̄z sit claz
Dis faber et architect̄ noctē tāq̄ diē trāsigit
et uigilia sua pficit op̄ Eccl̄. xxxviij. Hoc mō
tenet q̄libet uigilare sp̄ualiter p̄ luero sp̄uali
Singularit̄ tenet ad h̄ m̄ p̄sone sp̄uales. sic̄
religiosi clerici et oēs eccl̄iastici. Nō ei debēt
in lecto expectare ortū sol̄. s̄z surgere d̄ mane
ad maturias. et dicere eas distincte et attente.
Ita q̄ q̄n̄ ort̄ sol̄ q̄ tūc fecerint officiū suum.
Tal̄ em̄ let̄ p̄t̄ eē q̄z iā lucrati est p̄randiū illi
diei. Qui at̄ nō surgūt. ania eoz trist̄ manet.
q̄z nihil ē lucrata. Propt̄ea d̄t eccl̄ia. Non sit
vob̄ vanū mane surgere aū lucē. q̄z p̄misit de
us coronā uigilatibz. Hora. p̄misit de. s̄. xij.
denarios. s̄z coronā gl̄e. q̄ pl̄ valet q̄z corona
papat̄ vel iperit̄. Si ḡ artifices cū tāto labo
re uigilat vt lucrēt. xij. denarios v̄l duos. q̄n̄
to maḡ nos uigilare dēm̄ dulcit vt coronaz
padisi possim̄ lucrari. Hora h̄ mirac̄m de
uigilantibz. Liber est aut̄ē t̄ ex decreto gelasij
pape p̄firmat̄. d̄ illo sc̄to heremita q̄ vidit ca
thedrā in celo. et septē coronas discipulo suo
patas q̄s fuit lucrati vna nocte ex uigilia. q̄a
diabol̄ eū septies tēptauerat d̄ somno. et ipse
restitit et uigilas p̄māsit. et septē coronas acq̄
suit. Ecce q̄re eccl̄ia d̄t p̄sonis sp̄ualibz. Non
sit vob̄ vanū mane surgere aū lucez. et. Pro
vob̄ at̄ laic̄ q̄ nō potest̄ ita uigilare surgēdo
ad maturias et. Notate q̄ p̄ns vita ē obscura
respectu vite gl̄e. s̄z nob̄ videat̄ dies clara. sic̄
noctue nox videt̄ clara. cū t̄n̄ nox sit obscura
respectu claritat̄ diei. Ita ē de nob̄. nō sum̄
nisi noctue. s̄z q̄n̄ aia trāsit d̄ h̄ m̄doz vidz cla
ritatē gl̄e tūc d̄t. Not̄ p̄cessit. dies aut̄ appro
pinquit. Ro. xij. Jō vos de mūdo surgatis
a somno pcti in nocte h̄ vite vt laborētis. et
lucremi merita apud deuz aūq̄ veniat dies
alteri vite. Si dicať. Jā ego laboro sodiēdo
suendo. et. Dico q̄ totū h̄ remanet h̄ inferi.
Si ḡ nihil lucrati in alio mūdo. de q̄ uiue
ris in alio mūdo. q̄z possessiōes et diuitie h̄ re
manēt. Jō laborētis in opibz sp̄ualibz orādo
q̄libet die deuote et. Seruate festa. audiat̄
missam et sermones. Et frequenter debetis

hoc mō
q̄libz uig
sp̄ tua

Pro laic̄

In octa. sancti Dominici

psiteri z cōicare. qz de istis optet viuere ibidē.
 afo remittit aia ad hospitale miseror. Jō dē
 scriptura. Sapiēs cor suū tradet ad vigilan
 dū diluculo ad deū q̄ fec̄ illū. z i p̄spectu altis
 simi deprecabit. Eccl. xxxix. Hora. dē ad deuz.
 nō dē ad mūdū Dico scdo q̄ vigilāt aliq̄ n̄
 amore lucri tpalis. s; timore piculi tpalis. vt
 naute. z maxie ille q̄ regit gubernaculus. z q̄
 respicit tumorē maris. Om̄s illi vigilāt timo
 re piculi maris v̄l v̄eti v̄l terre. Un̄ ait scriptura
 Qui nauigāt mare enarrāt picula ei. Eccl.
 xliij. Vigilāt etiā custodes piculo inimicorū
 z sic etiā nos dēm̄ vigilare. Nā iste mūd̄ est
 tāq̄ mare. Un̄ ait dauid. ps. ciiij. Hoc mare
 magnū z spaciosum manib; illic reptilia q̄z
 nō est numer̄. Aialia pusilla cū magnis. illic
 naues p̄transibūt. Ibi diē dauid q̄ iste mun
 dus sit mare. Jō in eo sūt multa picula. Un̄
 ait Bern̄. Periculū h̄ mūd̄i p̄bat trāseuntiū
 raritas z peūtiū pluralitas. Sic em̄ in mari
 marsilie vit̄ de q̄ttuor nauib; vna reuenit. sic
 de q̄ttuor aiab; vit̄ vna ad portū salutis pue
 niēt. D̄ vtinam decima pars gētium salua
 ret. Nā nauis in mari maxie timet piculū de
 v̄eto. z piculū de aq̄. z piculū de rupe. Sic z
 nos timere optet. Nā v̄eti sunt diaboli tēpta
 tiones. z q̄n aliq̄s vadit p̄ mare h̄ mūd̄i cum
 deuotōe z bona vita. talis v̄etus ducit nauē
 ad portā paradisi. s; q̄nq̄ venit aq̄lo. s; dyaboli
 temptatio q̄ p̄icit nauē sursum eleuādo i su
 perbia. vana gl̄ia. auaricia. luxuria. zc. Et ita
 nauis. s; p̄scia z aia perit. Dagn̄ ventus d̄z.
 q̄n eradicat arbores. qz nō legit q̄ vent̄ di
 ruerit mōtes. Sed v̄et̄ temptatōis dyaboli
 nō solū eradicat arbores. s; p̄sonas simplices
 sed diruit mōtes. s; p̄sonas spūales. Un̄ de h̄
 ait scriptura. Ecce spūs grandis z fortis. s; z
 demon vel v̄etus temptatōis subuertēs mō
 tes z p̄terens petras. iij. Regū. xix. Nunquid
 erant mōtes Adam. Samson. Dauid. Sa
 lomō. z t̄n diaboli tēptatio oēs illos s̄buertit
 Jō nos miserī qd̄ faciem̄ nisi vigilare i peri
 culo huī v̄eti Scdm̄ piculū qd̄ timet na
 uis in aqua est aqua. Nā aliquotiens vnda
 maris intrat nauez. sic z nobis q̄nq̄ accidit.
 Nam vnde maris sunt temptatōes z incli
 nationes carnis. vt cū p̄sona est incolumis. s;
 q̄n caro nō mouet nec cogitando nec loquē
 do de quacūq̄ materia carnali. tunc q̄nq̄ su
 bito veniūt mor̄ illiciti z cupiscentie prauē
 Et iō tūc optet caute vigilare. De h̄ dō ait.
 Mirabiles elationes maris. id est. carnis.

Tertiū piculū est mar̄. s; q̄n nauis impin
 git in rupe. Jō vigilāt naute diligēter. Sic
 z nos facere dēm̄. Nā z h̄ttingit q̄n p̄sona n̄
 curat de familiaritatib;. tūc em̄ nauigat in p̄
 fundo pelagi ad portū paradisi. s; q̄n contrahit
 familiaritates. tūc impingit i rupe. Q̄n muli
 er audit de aliquo clerico vel religioso q̄ est
 bon̄ z deuot̄. z diē. cū isto habebō familiari
 tatē. Laue ne impingas. ex h̄ ei multe naues
 id est. p̄sone onerate. s; p̄ciosis mercib; meri
 toz z p̄tutuz impingētes sic fuerūt pdite. Jō
 dauid ait. Ne forte offendas ad lapidē. s; fami
 liaritatis. pedē. s; affectionis. ps. xc. Si q̄ tot
 sunt picula in mari magno h̄ mūd̄i. nob̄ na
 uigantib; necessaria est vigilātia. ne vento tē
 ptationis vel vnda inclinationis nec rupe af
 fectionis pdamus viaticū. Jō vigilē. Nā
 h̄ p̄siliū dedit x̄ps discipulis suis dicēs. Vi
 gilare ne intretis in temptatōne. Spūs q̄
 dem̄ p̄mptus est. caro aut̄ infir̄ma. Matth.
 xxvj. Secūda similitudo q̄re vigilāt aliq̄
 timore piculi temporalis. est q̄n homo timet in
 imicos suos tempe guerre v̄l latrones quā
 do hō se p̄munit ad custodiendū villā vel ca
 stra ne capiant. Hoc etiā modo optet nos la
 borare z vigilare. Jō x̄ps ait. Illud aut̄ scito
 te. q̄m si sciret p̄familias q̄ hora sur v̄eturus
 esset. vigilaret vtiq̄ z nō sineret p̄fodi domū
 suam. Matth. xxiiij. Hora. p̄fodi. i. sub̄fodi.
 p̄pter h̄ etiā nos dēm̄ vigilare vt dixi. Pro
 q̄ sciendū q̄ quattuor capitanei latronū sunt
 modo in breui venturi certissime z nescimus
 si hodie vel cras. Et q̄ oportet diligēter vigi
 lare. Primus capitanē est mors. q̄ totum du
 cit secū. nihil dimittit quātūcūq̄ sit̄ diuites
 in morte in vno lintheamine remanebit. D̄z
 dicit dauid. Nō cū int̄ierit nō sumet om̄ia
 neq̄ descēdet euz eo gloria domus eius. ps.
 xlvij. Secūdos capitanē est antix̄pus q̄ to
 tum ducit secuz. paucis deuotis de xp̄ianis
 demptis. Jō vigilare oportet in p̄nia. q̄a ci
 to veniet z ducet secū om̄es q̄ dormiūt i pec
 catis. Jō dicit apl̄s ad Eph. v. Surge qui
 dormis z exurge a mortuis. z illuminabit ti
 bi x̄ps. Tertiū capitanē ē post mortē antix̄pi.
 quia tunc erit p̄flagratio mūd̄i. q̄ nihil dimic
 tet de elementatis. Et iste ignis veniet an̄q̄
 dñs veniet ad iudiciū. Ideo ait dō. Ignis
 ante ip̄m p̄cedet. z inflammabit in circuitu
 inimicos eius. ps. xcvi. Et fm̄ q̄ inuenitur i
 sacra scriptura. tunc ille ignis veniet trāfact̄
 quadragintaquinq̄ diebus post mortem.

do vige
 at aliq̄ nō
 ozi luri
 ozi p̄cōh
 nozi

Sermo

anticipi. Quare capitaneus et principalis erit dies iudicij. Si ergo per familias vigilat quoniam scit latrones discurrentes. quanto magis nos miseri. Iohannes non dormiat in peccatis ne accidat vobis ut fatuus virginibus. de quibus Christus dicit. Mat. xxv. dicit. quod quidam nobilissimus dominus fecit mansionem cum quidam nobili domocella et inuitavit decem domocellas. quibus dominus dixerunt. **Vultum tardabit dominus venire. scilicet spiritus sanctus.** Ideo dormiamus in quiete. Alie dominus dixerunt. Vere spiritus sanctus non dedit nobis certum tempus sui aduentus. ideo paramus nos ut simus parati. Et iste ornauerunt se. **Media autem nocte clamor factus est. Ecce spiritus sanctus venit. pulsans et dicit. Estis parati.** Tunc dixerunt iste dominus. ita nos dominus sumus parate. Alie autem quinque voluerunt se preparare. sed spiritus sanctus cum illis dominus intravit palatium suum. et clausa est ianua. Deinde venerunt alie dominus dicens. Domine domine apertum nobis. Quibus ipse respondit. **Amicus dico vobis. nescio vos.** Vigilate itaque. etc. Sic nos omnes sumus inuitati ad nuptias regni celorum. Ergo oportet vigilare. quod dicit Mat. xxv. Vigilate quia nescitis quando dominus venturus sit. Et Luc. xij. dicit. **Sint lumbi vestri circumditi. et lucerne ardentes in manibus vestris et vos siles hominibus expectantibus dominum suum quoniam fuerit a nuptiis. ut cum venerit et pulsauerit cõfessum aperiat ei.** **Bona sunt sui illi quibus cum venerit dominus inuenerit vigilantes. scilicet per bonorum operum exercitatorum. quia isti secum intrabunt ad nuptias. sed quoniam spiritus febre vel alia infirmitate pulsabit ad ianuas. si non eritis parati non intrabitis.** Propter hoc oportet parare se oportet et profiteri. iniurias remittere et cõdicare et satisfacere. Sic homo ornat se cum speculo pnie ut mulier in speculo in quo videt maculam vel defectum in facie pnie. qui defectus lauandi sunt aqua lacrimarum. **Antea corona capitis est interior recta. Anuli sunt frutes. Torques sunt abstinentie.** Iohannes dicit Christus. **Vigilate ergo. quia nescitis diem neque horam.** Dico tertio quod vigilat aliqui. non amore lucri nec periculi. sed per dolorem afflictionis corporalis. sicut infirmi de febre. de dolore. etc. quia non possunt dormire sed plangunt. Si eis dicitur. dormiat. Respondent. Non possum. **De re. ore. etc.** Sic etiam nos vigilare debemus ex dolore perditionis peccatorum peritorum. et tribulatione infernalium tormentorum. Si ex dolore aliquo vni parue spine vel etiam vni pulicis. non potes dormire cum anima sit ita vulnerata mortaliter. In capite vulnere superbie. In corde vulnere auaricie. In renibus luxurie. In guttore gula. In facie inuidie. etc. Iohannes suspirare dolere et plangere nos debemus ad instar infirmi. ut religiosi clerici et layci. Et tunc quilibet sic vigi-

lans ex peccatorum perditione potest discere cum dauid **A voce gemitus mei adhesit os meum carni mee** **Subdit. Sicut factus sum pellicano solitudinis. factus sum sicut nocticornus in domicilio. Vigilaui factus sum sicut passer solitarius in tecto.** **Tota die exprobrabant mihi inimici mei. et qui laudabant me aduersum me iurabant. quia cinerem etiam panem manducabam. et poculum meum cum fletu miscbam.** ps. c. Nota. **A voce gemitus mei. etc.** **Hic quoniam homo ridet. caro dilata. sed quoniam plorat stringit.** **Nota. sicut factus sum pellicano solitudinis.** **Qui quoniam videt filios a serpente venenosos. naturaliter cognoscit quoniam non potest viuere sine sanguine sui effusione. et tunc vulnerat se in pectore. et illum calidum sanguinem effudit super eos. et sic reuiuiscunt. ut dicit in glo. ordinaria. super istum psalmum. etc.** Ita de operibus nostris a serpente inferni venenatis. **Factus sum sicut nocticornus. qui non videtur sed sentit.** Ita dicit homo abscondi in domicilio studij vel orationis. Iohannes ait Dominus. **Vigilaui factus sum sicut passer solitarius in tecto. Saltat enim passer de loco ad locum cantando.** Ita peccator debet saltare de peccato ad peccatum. plangendo et dolendo de quolibet. **Item capite ex criminibus non potest dormire sed vigilat. Iniam expectat dicens. Miser quid erit de me.** Ita etiam nos ex hoc vigilare debemus. **Tertium est quod omnes sumus criminiosi. et processus est iam factus.** Ezech. xvij. **Alia qui peccauerit ipsa morietur. Filius autem non portabit iniquitatem patris. et pater non portabit iniquitatem filij. Iusticia iusti super eum erit. et impietas impij erit super eum. Si autem impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis qui operatus est. et custodierit omnia precepta mea. et fecerit iudicium et iusticiam. vita viuet et non morietur.** Ezech. xvij. **Et spiritus noster capite est in fetido carcere corporis expectans iudicium.** **Hic est ergo quod possumus dormire in peccatis. Sed quia non cito extra malos profertur iniam. absque villo timore filij hominum perpetrata mala. ut dicit Eccles. vij. **Antea semper cogitare debemus quod hic peccatis dignam possumus agere penitentiam. Sed heu quasi omnes penitentiam usque ad finem vite differunt. cogitantes tunc agere penitentiam. cum hoc tamen vix sit possibile. ut dicit Augustinus. in quodam sermone de penitentia. **Et allegat in. iij. iniam. dil. xx. ca. j. Dicit enim sic ibidem Augustinus. **Si quis in vltima necessitate positus voluerit accipere penitentiam. et accipit. mox reconciliabitur et hinc vadit. fateor vobis non illi negamus quod petit. sed non presumimus quod hinc bene erit. Si securus hinc erit nescio. penitentiam possumus dare. securitatem vero non. Aliquid dico damnabitur. sed nec dico libera-********

De assumptione beate marie uirginis

sur. Vis g a dubio liberari. age pñiam duz
san^oes. Si sic agis. dico tibi qz secur^oes. q̄a
pñiaz egisti eo tpe q̄ peccare potuisti. Si vis
agere pñiam qñ iā peccare nō potes. pctā te
dimiserūt. nō tu illa. Hec Aug^o. Et hēt etiaz
idē de pe. dif. vij. Si q̄s. Pz ḡ q̄ fatue faciūt
q̄ iā in pctis dormiūt. z nolūt vigilare i pñia
sed vsqz ad mortē tardāt. Et iā multa faciūt
p corpe. z nihil faciūt p aīa. cū tñ xp̄us dicat.
Quid pdest hoī si vniuersum mōm lucretur
seipm aut pdat. z aīe sue detrimentum faciat
Fili^o autē hoīs v̄tur^o est in glā pñis sui cū an
gelis suis. z tūc reddet vnicuiqz fm opa sua
Matth. xvj. Ergo optet diligētē vigilare z
pctā p̄terita plāgere. z illa p̄terita itez nō cō/
mittere. Vñ dē dñs Lu. xij. Sti sui illi q̄s cū
venerit dñs inuenerit vigilātes. Dico q̄r/
to q̄ vigilāt aliq̄ nō p̄p̄t lucrū tpale. nec p̄p̄t
piculū mūdiale. nec zc. s̄z p̄p̄t clamorē vocis.
seu alteri^o rei sensibil^o. zc. Et h̄ etiaz nos vigi/
lare dēm^o. In auribz n̄ris em̄ p̄tinue dz au/
diri illa vox tube. Surgite mortui. uenite ad
iudiciū. q̄ nō pmittet nos dormire. Vñ Die
ronym^o audiebat istā tubam dicens. Sine co
medā siue bibā sp̄ videt mibi q̄ audia illā vo
cem. Surgite mortui. uenite ad iudiciū. S̄z
nos hēm^o aures opilatas. Jō nō sentim^o eaz.
Itē dēm^o audire vocē tube diuine p̄dicatiōis
q̄ dz nos excitare ne dormiam^o in pctis. Jō
p̄cipit de p̄dicatori dicens. Clama ne cesses.
q̄si tuba exalta vocē tuā. z annūcia p̄lo meo
scelera eoz. Isa. lviij. Hāc vocē audiebat hic
remias q̄ de se d̄t. Sensus cordis mei turba
ti sunt i me. Hō tacebo. qm̄ vocē buccine au
ditit aīa mea clamorē pl̄ij. Hier. iij. Nota.
Sensus cordis. qz sensus corpis nōdū sen
tiūt clamorē pl̄ij. Hō d̄t solatiū. q̄ non ita exci
tant hoīem sicut pl̄ij q̄ mouēt sanguinē. non
solū hoīm. s̄z etiaz equoz qñ tube clangūt for
titer. Ita etiaz de tuba pl̄ij iudicij generalis.
vbi oīa pctā erūt manifesta oī p̄lo. s̄z toti mū
do. Et ista bonis cedēt ad gl̄iam eo q̄ h̄ ege
rint pñiam. malis autē ad p̄fusionē p̄petuam.
qz p̄petua pena punient^o p̄pter volūtātē eozuz
malā quā h̄ habuerūt z vsqz ad mortē p̄tinu
auerūt. Vñ ait Greg^o. z hēt de pe. di. j. Volu
issent iniqui sine fine viuere vt sine fine potu
issent peccare. z oñdunt q̄ peccare sp̄ cupiūt.
qz dū viuūt nūqz peccare cessant. Ad magnā
ergo iusticiā iudicātis p̄inet vt nūqz careāt
supplicio. qui nūqz dū viuerent voluerūt eē
sine peccato. Hec ille ibidē. Ideo vigilate in

bona vita. Ecce quare dicit thema. Tu s̄o
vigila. in omnibz labora. Et sic vigilauit san
ctus noster. Conclude legendam.

De assumptione beate Marie.

Sermo p̄mus

Optimā partem
elegit sibi maria. Lu. x. Sic p̄ns
festuz z solēnitaz est assumptiōis
vginis Marie beatissime. Et h̄ festū est finis
z clausura totū vite v̄gis Marie. Jō de eius
vita est dicēdū. Et habebim^o nō solū specula
tiones intellectuales. s̄z etiaz instructiōes mo
rales. S̄z i alijs fmōibz recurrim^o ad virgi
nem p̄ impetratōe gr̄e. multo magis modo re
currentū est ad eā. qz de ea habebim^o p̄dica
re vt sentiam^o deuotionē. Salutes v̄go Ma
ria. zc. Et resumāt thema. Pro breui decla
ratione z introductiōe materie est sciendū q̄
vita humana hoīs siue mulieris h̄z tres p̄tes
ascendēdo ḡdatim. s̄z p̄ma est bona. secūda est
melior. tertia est optima. Prima est via nate
z ista est tpalis bona. Secūda est via gr̄e. z ista
est sp̄ualis melior. Tertia est vita gl̄ie. z ista ē
celestialis z optima. Et quia v̄go Maria nō
fuit cōtenta vt haberet vitā nature z gr̄e. sed
etiaz gl̄ie. Ideo de ea dic̄ thema. Optimā
partem elegit sibi maria. Prima ps vite huma
ne d̄t vita nature. q̄ est q̄z diu aīa est essentiali
ter corp̄i iuncta. z ista est bona. quia effectus
z creatura dei est. quia oīs creatura dei bona
z nihil reijciendū ab ea. vt d̄t p̄ma Thymo.
fij. Secūda est vita gr̄e. z ista est melior. z est
p̄iunctionē seu vnionē gr̄e dei cum anima
Quādiu em̄ gr̄a dei est cum creatura. illumē
nat eius intellectū ad credendū veraciter. in
flamat voluntatē ad diligendū sincerit̄. gu
bernat om̄ia membra corp̄is ad opandū ver
liter. Et de ista dicit David in ps. Dens de
me^o. Quā melior est misericordia tua sup vi
tas. labia mea laudabūt te. Labia mea. h̄ in
cipit instructio. qm̄ melior ē misericordia tua.
s̄z gr̄a p̄ueniens seu iustificās q̄ d̄t h̄ miseri
cordia. Rō est. qz nō dat meritis creature s̄z so
la dei mia. Alie autē gr̄e subsequētes vel coo
perātes acq̄runt p̄p̄is meritis. s̄z gr̄a p̄ueni
ens nō. Jō d̄t. Melior est misericordia tua.
s̄z gr̄a p̄ueniens seu iustificās. Tertia vita est
optima. z ista est vita gl̄ie. Si querat. q̄re di
catur optima. R̄ndet qz prima vita. s̄z nature
de p̄dit p̄ mortē. Itēz vita gr̄e potest de p̄dit

Sermo

peccatū mortale. s; vita gl'ie nō. q; ex q̄ aīa in-
 trat paradysum est ita confirmata q̄ est ipecca-
 bilis. ḡ ista vita est optima. Ergo Paul' ait.
 Optimū est em̄ gr̄a stabilire cor. ad Heb. vi.
 Ecce tres ptes vite humane. Virgo autē ma-
 ria habuit vitā nature corpale. q; p̄m aliquos
 doctores. lx. annis vixit. Epiphani' dicit q; vi-
 xit. lxxij. Habuit etiā vitā gr̄e spūalis sup om-
 nes creaturas. s; nō fuit p̄tēta de his. s; quoti-
 die petebat vitā gl'ie. z desiderabat esse cum fi-
 lio in vita gl'ie. ad quā hodie assumpta ē. Et
 de illa vita dicit thema. Optimā pr̄e. zc. Bonā
 vitā tenuit. meliorē custodiuit. s; optimā ele-
 git. Nō audite. q; p̄ vnā q̄stionē quā vos
 facitis volo cōphendere materiā p̄dicādā
 quā q̄ritis. quō est adpositū thema seu euāge-
 liū hodiernū ad virginē Mariā. cū nō loquat̄
 nisi de brā maria magdalena z martha. ḡ vi-
 det̄ imptinēs z ipropriē dictū hodie. S; rñ-
 dēdo ad istā q̄stionē videbit̄ q; erit tota ma-
 teria hodierna in isto euāgelio. Dico em̄ q; si
 volum' recipe euāgelium hodiernū p̄m intelle-
 ctum lr̄alē nō est adpositū. s; si volum' ipsū
 recipe iuxta intellectū allegoricā p̄m quem
 ip̄m recipit eccl'ia. hodie nō est euāgelium ma-
 gis p̄riū virginis marie i tota biblia. q; tota vi-
 ta virginis marie in eo cōphēdit̄. Hā sc̄m euan-
 gelium ad lr̄am dicit tria de sc̄a Martha. s; de vi-
 ta actiua sua. z dicit alia tria de maria magdale-
 na de vita contemplatiua. s; iuxta intellectū al-
 legoricū tāgit sex virtutes virginis Marie glorio-
 sissime. Primū qd̄ euāgelium tāgit de brā mar-
 tha z di. Intrauit Ihs in quōsdā castellum. z
 mulier quedā martha noie excepit illū in do-
 mū suā. Ecce p̄mū op' vite actiue br̄e Mar-
 the circa xpm. S; allegorice. Ecce cōceptio
 filij dei. q; tūc intrauit Ihs castellū h' mūdi
 rebellis. ad sibi illud subiugandū. Et mul-
 ier quedā Martha. i. dñā. z q̄ est maior do-
 mina q̄s virgo Maria. que accepit eū i domū
 suā. s; in vtero virginali. Tria sunt declaran-
 da z notanda.

Primū quare iste mūdus dicitur castrum

Scdm̄ que mulier recepit xpm.

Tertiū in qua domo ip̄m recepit

De p̄mo notandū q; mūdus iste dicitur castrū p̄-
 pter conditiones z q̄litates castri inexpugnabi-
 lis. q̄ sunt septē. oīa ista erāt in castro rebelli-
 bu' mūdi. P̄rio optet q; castrū sit i alto situa-
 tū. Sic iste mūd' alte situat' est p̄ supbiā ma-
 ximā. Iō david loquēs de habitatorib' hui'
 castri dicit. Supbia corū q̄ te oderūt ascēdit sp̄

Secūdo q; sit i circuitu bñ muratū Sic castrū
 hui' mūdi erat muratū p̄ auariciā muro de
 terra. q; auari nō appetūt nisi terrena. Tertio
 q; sit bñ vallatū. sic castrū mūdi erat vallatū
 in circuitu p̄ luxuriā. q; sicut in valle profunda
 p̄gregant̄ immūdicie. sic de pctō luxurie mul-
 te corruptiōes p̄gregant̄. zc. p̄p̄ qd̄ dicit Aug'.
 Vidēs de' tantā labē corruptiōis i humana
 natura q; fere. i. p̄ modicū desinit incarnari.
 Quarto q; de victualib' sit bene p̄uisum. sic
 castrū mundi erat bene p̄uisum p̄ gula. Ad
 Phil. iij. Quoz de' venter est zc. Quinto q;
 sit bñ situatū in colle petrosa inexpugnabilē.
 Sic castrū mundi erat bene situatū. q; etiā
 erat inaccessible p̄ inuidiam. q; si aliquis re-
 quirat de pace. dicit. cū quo faciā pacē. p̄ cor-
 pus meū ego dabo sibi. i. meo inimico innue-
 re q; tantū valet gen' meū vt suū zc. Ecce ca-
 strum altū. Un̄ ait sapiēs. Cōtemplat' suz la-
 bores hoim. z industrias animaduertit pate-
 re inuidie p̄rimi. Eccl's. iij. Sexto q; sit bñ or-
 dinatū de armaturis ad defendendū. Sic
 mūd' de armaturis p̄ iram. Septimo q; sit
 possessum a p̄sonis fidelib'. Sed erat opposi-
 tum q; nolebāt moueri in opib' penitētiālib'
 z merito:ijs. Vidēs de' rebellionē hui' castri
 dicit. Oportet q; ego p̄sonaliter vadā ad fa-
 ciendū bellū. Et in die incarnatōis intrauit
 iesus i quoddā castellū. i. mūdū. zc. De isto
 castro allegorice dixit Ihs discipulis suis
 Ire in castellū. s; expugnate eū cū bombardis
 p̄dicationis. q; s; vos est. Math. xxj. Et mu-
 lier quedā martha noie. Martha interpretat̄
 dñā. Nulla est dñā celi z terre nisi regina an-
 geloz virgo maria. q̄ excepit illū in domū suā
 sc; in vtero virginali. De ista domo cantat ec-
 clesia. Dom' pudici pectoris tēplū repente fit
 dei. intacta nesciēs viz. v̄boz cepit filiū. q̄n. s;
 dixit. Ecce ancilla dñi. Lu. j. Tūc recepit il-
 lum in domo sua. Paret ḡ quō p̄ma ps euan-
 gelij facit p̄ virgine maria Moraliter hic
 nota. Nam magna excellētia fuit virginis Ma-
 rie. q; in domo ei' recepit filiū dei. In h' sibi
 assimilant̄ q̄ hodie cōicant. q; sicut ip̄e venit
 in vtero virginali. ita p̄p̄ie venit in hostia cō-
 secrata. z p̄fect' recipim' nos ip̄m q̄s virgo ma-
 ria. quia ip̄e recepit eū mortale z passibilem.
 z nos immortalē z impassibilem. ipsa solū semē
 nos autem sepe Dicatur hic p̄ informatō-
 ne populi. quō debet hō eligere decem vl' du-
 odecim festa principalia ad comunicādū
 Unde contra illos qui nō comunicāt z non

De assumptione beate marie uirginis

recipiunt eum dicit. In propria uentis et sui eum non receperunt. Quoties autem rece. eum. dedit eis potestatem. filii dei fieri. bis quod cre. in nomine eius. Jo. j. Secundum opus uite actiue b. marthe ostendit cum dicit euangelium. Martha autem satagebat circa frequens ministerium. Nam quando Christus fuit in domo Marthe. tunc in continenti martha currendo per domum ait ancillis et fratribus. date panem et uinum. et cetera necessaria pro refectioe. et tunc uolebat domino seruire. Sed diceret aliquis. Hoc nihil facit adpositum pro uirgine maria. Rursus. uerum est. non literaliter. sed imo multum proprie allegorice. quod sic primum opus marthe facit pro uirgine. quantum ad incarnationem. ita secundum opus facit pro uirgine Maria respectu suae uersationis ad filium dei postquam ipsum peperit. Dicat quod uirgo maria in etate. xv. annorum ipsum peperit. et non habebat lac. Dicunt enim medicis bene. quod de eadem radice procedunt plures lac. Et mulier que non cogit huiusmodi non habet lac. Quod dixit Ioseph ad Mariam. Ego uadam ad aliquam mulierem ut det lac puero. etc. Sed uirgo Maria noluit. sed flexis genibus uidebantur deuoti doctores. orando dicebat. Patet et dominus omnipotens que hunc filium mihi dedisti. uosque omnibus rebus ministras. uisionem animalibus in terra piscibus in mari. date mihi lac pro filio uostro. et in continenti de paradiso de celo misit sibi lac. Deus est ecclesie Augetas que carat. Rescietis enim uirgo uirgo peperit sine dolore saluatore seculorum. ipsum regem angelorum solummodo lactabat uerberis de celo pleno. Ecce quod modo ipsa satagebat ut seruiret christo. Item seruire sibi etiam in alijs multis. Nam scitis quod a seruitia faciunt matres filijs investiendo et silibus. et quod non poterat bene calefieri. propter frigus posuit in presepicio. ut ab animalibus calefieret. Item pectinare. lauare. quando fuit etiam in egypto filando. suedo. puer debet sibi filio et Ioseph seniori. Item quando Christus ibat ad predicandum. uirgo Maria sequebatur sermones suos. et cum erat in aliquo loco. ipsa pabat filio refectioem. Ecce ergo Martha. id est. domina satagebat circa frequens ministerium. Iohannes cantat hodie ecclesia in persona uirginis Marie. In habitatione sancta coram ipso ministravi. Eccli. xxiiij. Moraliter nota. Nonne uidet uobis magis excellencia recipere christum in domo et ministrare sibi. Ista gratia potest habere per similitudinem propriam quod quando amor et honore christi recipit pauperes et personas bone uite. potest dicere quod recepisti christum in domo uestra et quando datur et ministrat pauperi. potest dicere. ego ministravi christo. Deus est augetas christi. Amen dico uobis. quod uini et mimitis meis fecistis. mihi fecistis. id est. pauperibus. Mat. xxv. et in die iudicij quando christus laudabit misericordes dicet. Esuriui

et dedisti mihi manducare. etc. Rursus debuit. Domine quando uidi me esurientem. Et rursus debuit. Amen dico uobis. quod diu fecistis uini. etc. Et dare negatiuam pauperi. est dare negatiuam christo. Propter idem deus quando dicit christus malus in die iudicij. Discedite a me maledicti etc. Rursus debuit. Domine quando te uidi me esurientem. etc. Rursus debuit illi dicit. Amen dico uobis quod diu non fecistis uini de minoribus his. nec mihi fecistis. Et ibi sunt hi supplicium eternum. Mat. xxv. Tertium opus uite actiue beate marthe ostendit cum dicit. Martha martha sollicita es. et turbas erga pluma. Ad lram. Beata Martha erat multum sollicita de seruitio christi. uidebat sibi ei quod omnes de domo non fuissent sufficientes. ergo sollicitabat ancillas. famulos. et famulas. etc. Allegorice. illud est proprie proprium uirginis marie. quod sic primum opus beate marthe facit uirginis marie incarnatione. et secundum pro uersatione. Ita istud tertium in christi passione. in qua martha. id est. domina fuit sollicita. Quod quis posset exprimeret sollicitudinem eius. et turbationem quam habuit in filij passione. Primum ergo Maria fuit sollicita de saluatione humani generis. sed quod sciebat non alio modo facturam nisi per mortem ignominiosam filij sui. turbabat ex maternali compassione. et erat quasi inter duas molas. quando uicis ipsa cogitabat. quod nullus homo poterat solui a uinculo peccatorum. nec a cathenis diaboli nisi filius suus ligaretur a iudeis etc. Ecce turbatio Item sciebat nullum hominem posse euadere illam duram sententiam damnationis eterne que dabitur in iudicio. Discedite a me male. etc. nisi filius uos christus fuisset mortis sententiam. Iohannes turbabat. Item erat sollicita ne aliquis suspenderet in furca inferni. sed quod non poterat fieri nisi per filium suspenderet in furca ligni. etc. idem turbabat. Item erat sollicita. quod nullus poterat separari a societate diaboli. sed non poterat fieri nisi per filium associaretur latronibus. Et ecce turbatio. Item erat sollicita ut homines exules a paradiso celesti possent intrare. sed ecce turbatio. quod non poterat fieri nisi per filium exularet de hierusalē. etc. Item erat sollicita quod homines haberent coronam glorie. sed ecce turbatio. quod filius suus pererat de spinis coronandus Item erat sollicita quod homines non poterant habere uitam eternam. sed ecce turbatio. quod ut ea haberent. oportuit filium suum mori. Propter idem quod dicit. Martha. martha. id est. domina domina. sol. etc. Moraliter iam audiuit sollicitudinem et turbationem uirginis Marie. In his ipsum imitari debemus. quod fit per penitentiam. in qua homo habet sollicitudinem et turbationem. sollicitudinem. quod per penitentiam acquirat gloriam eternam. sed turbationem quando ex ieiunio uel cilicio dolens caput uel stomachum. Item sollicitudo in disciplinis et alijs penis que conducit ad disciplinam et penas inferni. sed turbatio sequitur

Sermo

quoniam sentit in corpore plagas etc. Dicit autem disciplina in presenti quod dicitur non esse gaudium sed meror. propterea autem fructum pacatissimum exercitatur pro eam reddet. Heb. xij. Disciplina dicitur omnia propter. Propterea tota vita activa regis Marie. Non videamur de vita contemplativa regis marie quam habuit perfectissime. et signum pro magdalena. de qua dicitur euangelium hodiernum tria. Primum. Maria sedens secundo pedes domini audiebat verbum illius. Ecce vita contemplativa. Non videamur ista si faciunt pro regine Maria. Dicat huiusmodi quod regis Maria sciebat quod Iesus filius suus ab instanti conceptio habuit tantam sciam quantum huiusmodi nunc in celo. Et ista est doctrina generalis omnium doctorum in theologia. Cogitate quod quoniam Christus fuit sex vel septem annorum. quod regis maria faciebat ipsum sedere in aliqua cathedra. ut dicunt aliqui singulares doctores. et maxime de uocari beate regine. et ipsa ponebat se ad eius pedes. Creditur quod Christus dicebat sibi quod poneret se iuxta eum. sed ipsa ex humilitate noluit. Finaliter dicebat sibi. Fili mi dicatis mihi aliquid. Respondit. Domine placet mihi. Quid vultis quod dicam vobis. Et regis ait. Fili mi desidero scire gloriam aiaz beatorum. quomodo stabunt pro via ascensionem. Si erunt ad dextram viam in celo vel ad sinistram. Item si erunt infra angelos vel super. Et Iesus respondit. Domine mea. nec sic erit nec sic. sed de omnibus fiet vna congregatio. quia tunc est vnum ovile et vna pastora. Dicatur quod Christus dixit regine. quod sunt. ix. ordines sine. ix. platee secundum Jo. apoc. xvj. Prima platea ascendendo est angelorum. et in isto ordine collocabuntur penitentes. qui de peccatis suis pro opera penitentia. etc. Secundus ordo est archangelorum. qui princeps est gabriel ille mihi mea qui nuntiavit vobis meam incarnationem. et in isto habitabunt misericordes devote persone. Quod dicit regis maria. quod in bono puncto sunt nati qui faciunt misericordiam. Tertia platea est principatum. et sic de aliis. Respice in sermone omnium sanctorum qui incipit. Merces via. etc. Cogitate et rationabiliter quod regis voluit scire in quo ordine collocaretur. Et respondit Christus. Domine mea quia vos super omnes estis dignior. ideo super omnes eritis collocata ad laicum meum. et omnia terra angelorum vobis obediet impio. Jo. cantat ecclesia hodie pluries. Exaltata es sancta dei genitrix etc. Alia die peccat a filio de pena scire damnatorum. et societate quam habent cum demonibus. Et Iesus respondit. Domine mea. sic sunt in celo. ix. ordines angelorum. ita sunt in inferno. ix. carceres damnatorum. Et quia maius peccatum fuit in ordine seraphinorum. ideo illi qui ceciderunt de illo ordine sunt in profundiori carcere et habent maius tormentum incensum. et in istum carcerem vadunt blasphematores dei. Secundus car

cer ascendendo est illos angelorum de ordine cherubin. et in illo vadunt infideles et christiani in fide dubitantes. et presumptuosi intellectu. etc. Tertius carcer est thronorum. ibi collocantur qui usurpant ecclesiastica beneficia pro symonia. etc. Quartus est damnationum. ibi vadunt mali domini et iniusti retores civitatum. etc. Quintus est virtutum. ibi vadunt vindicati. etc. Sextus est peccatorum. ibi vadunt impatientes in infirmitatibus. vel alii. et recipiunt maliciam deum. Septimus est principatum. ibi vadunt crudeliter. usurarii. et latrones. et bona mortuorum retinentes. Octavus est archangelorum. ibi vadunt indevoti. qui nolunt audire missam nec sermonem. Nonus est angelorum. ibi vadunt impenitentes. Ecce quomodo Iesus declaravit misericordiam sue ea que sunt in alio mundo. quoniam euangelium habet non dicat tamen credendum est pie. Maria ergo sedens secundo pedes domini etc. Quod si aliquis fuisset in illo plamento quibus solatio ei fuisset. Et alia die dixit regis maria. Fili mi. ex quo mihi declarasti gloriam beatorum et penam damnatorum nunc dicetis aliquid de purgatorio. Et Iesus. Immo mihi mea ex quo vultis scire purgatorium habet tres carceres secundum tres conditiones personarum ibi penitentiam complentium. Vide in sermone defunctorum. Item alia die dixit de pueris sine circumcissione decedentibus et modo sine baptismo. etc. Ecce vita contemplativa audire verbum dei. Ego modo predicando teneo vitam activa. et dum studebam contemplativa. Et vos qui devote auditis sermonem facitis vitam contemplativa. Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. Luc. xj. Secundum opus vite contemplative beate magdalene est. quia quoniam martha erat sollicita de christi servitio. dicebat martha sorori sue. inuenit me et magdalena fecit aurem suam surdam. Jo. dixit christo non ex impatientia. sed di. glo. quod videbatur marthe. quod omnes de domo non fuissent sufficientes ad christi finitium. Sed beata magdalena dimittebat activa opera ut vacaret contemplationi. Sic regis Maria in christi ascensione. quoniam vidit filium elevari a terra et sentiebat aias sanctorum. rogavit filium ut ascenderet cum eo. Et Christus sibi dixit. Domine mea vos pro aliquo tempore tenebitis locum meum. Solabitis fratres meos apostolos. qui in dubijs ad vos recurrent. Ex illa die vita beate Marie fuit contemplativa. isto modo. Nam quilibet die vel sitabat loca sancta. primo nazareth in camera ubi filium dei concepit. cogitando quomodo fuit ab angelo salutata. et contemplando similia sebat. etc. Deinde ibat bethleem. ubi ipsum peperit ubi venerunt reges orientis. Deinde ad templum ubi. xl. die obtulit eum. Deinde ad locum baptismi. Deinde ad desertum. ubi ieiunavit

De assumptione beate marie uirginis

Deinde ad locū passionis et sepulchri. Duodecim
 annis uixit p̄ xp̄i ascensionem. fm̄ alios. xxiij. et quilibet
 die uisitabat ista loca. **Questio** est h̄tra
 ista uisitatio. q̄ dicit b. amb. q̄ b̄ta maria n̄ erat
 uagabunda. neq̄ ad publicū ueniēs s̄ quietā
 domi. amās secū habitare. **Hoc** i. li. d̄ uirginibus
 Quō s̄ d̄ historia q̄ uisitabat predicta loca
 Concordātia bōa est ista sustinendo utriq̄ q̄
 ista uisitatio erat quilibet die ut d̄ historia. sed
 erat spūal̄ et contemplatiua et n̄ recedebat d̄ domo
 ut d̄ b. Amb. s̄ ibat spū. **O** b̄ndicta pegrina-
 tio et sine p̄culo. De q̄ d̄ ap̄l̄ ad Gal. v. Si
 spū uiuim̄. spū et abule. **Dicat** s̄ hoies et mu-
 lieres. q̄ pegrinādo frāgūe sibi collū. et efficiū
 tur peiores. q̄ alit̄ies uadūt h̄gies forte ca-
 ste. redeūt meretrices. **Dicat** d̄ mulierib̄ eū-
 tibus romā tpe indulgētie. et dormiētibus oib̄ si
 mul i stramib̄. **U**lter corrupunt et uolūt. ut
 dixit hospita mḡo uicētio. **Et** iā ueltra p̄cl̄a
 corpalia. mlt̄a sūt p̄cl̄a aiaz religioſ et cleric̄
 eūtib̄ hierl̄m. q̄ n̄ p̄nt dicere offm̄ nec missaz
Iō spūal̄e fiat illa pegrinatio. **Hodie** et quilibet
 die potest ire nazareth ad camerā ubi fili d̄i
 fuit icarnat̄. et sic d̄ alijs loc̄. **Tertiu** op̄ uite
 contemplatiue b̄te magdalene ē illud q̄ d̄ the. **Et**
 optimā p̄te elegit sibi maria. **Ecce** h̄ historiaz
 bodierna **Dicat** quō p̄ q̄s trāsiēt. xij. ān̄. fm̄
 alijs. xxiij. h̄go sel̄ orabat. d̄. **O** fili tot anni
 sūt q̄ sū int̄ iudeos. et ap̄li sūt p̄ m̄dm̄ dispersi
Iō recipiat̄ me uobiscuz. et flebat. **Dixit** xp̄us
 dat̄ desiderati paradisu. **Exēplū** in m̄re sua. q̄a
 uult q̄ paradisu ardet̄ desideret. **Nā** statim appa-
 ruit sibi āgel̄ gabriel salutās eam et portās ra-
 mū palme. et tāta erat claritas āgl̄i. q̄ h̄go eū
 subito n̄ coguit. **I**ō petijt ei nom̄. **Ram** ille
 siḡbat uictoriā quā h̄go h̄uit d̄ m̄do p̄ h̄uilita-
 tē. d̄ diabolo p̄ paup̄tatē. d̄ carne p̄ purissimā
 h̄ginitatē. **Dicat** quō petijt duo. **Primum** ut
 ap̄li eēt i sua sepulchra. **Secūm** q̄ null̄ diabo-
 lus esset i suo obitu. **Nō** credat̄ q̄ eos timeret.
 s̄ p̄p̄t̄ horrozē h̄ fec̄. q̄ tāta mala faciūt. sic de
 rege q̄ n̄ p̄mittit q̄ h̄o crimiosus ueniat coram
 eo. nō q̄ eū timeat. s̄ eū abhorret. **Et** h̄go ma-
 ria obtinuit q̄ oēs ap̄li ibi gregabāt uirtute
 diuina. **Dicat** quō p̄l̄s admirabat̄ q̄n̄ ap̄li ab
 eoz aspectib̄ amouebāt p̄ nubē. et inueniēt se
 oēs ad portā h̄gis. dicētes ad inuicēz **Quare**
 gregauit nos d̄ns. **Nota** h̄ b̄n̄ legēdam **Et**
Johes q̄ p̄mo uenerat dixit eis rōz. q̄ p̄p̄t̄ ob-
 tū h̄gis **Marie**. **Et** paul̄ et **Dionisi** fuerūt ibi.
 ut d̄ **Dionisi** et **ierothe** **Dicat** quō p̄cessiona-
 liter biniz bini exhibuerūt h̄gini reuerētiā. h̄

mo **Petr̄** et **adreas**. et **Et** h̄go **Marie** cū ma-
 gna leticia sc̄p̄iebat eos. dicēs cuilibet fuiti-
 um qd̄ fecerat xp̄o filio suo. et penas q̄s passi-
 erāt. **sp̄eal̄**. b. paulo dicebat. **O** paulo i tali lo-
 co fuisti cap̄t̄ p̄ filio meo. et. **Et** dū sic loq̄re-
 tur h̄go. adest xp̄s salutās m̄ e. d̄. **Que** b̄ndi-
 eta q̄ uita p̄cepisti. et gl̄az iuenisti. **Ad** quē h̄go
Paratū cor meū de. patū cor meū **In** capite
 libri. s̄. p̄destinatōis. sc̄ptū ē de me. ut facerem
 uolūtātē dei mei. **Dicat** quō salutabat̄ a sc̄is
 angel̄ et b̄tis q̄ cū xp̄o uenerāt. ut dicūt q̄daz
Et qd̄ est. si istud gaudiū est maī alijs gaudijs
Nā magnū gaudiū fuit ānūciatōis. in q̄ sc̄tā
 fuit m̄ dei. et natiuitat̄. et apparitōis. et resur-
 rectōis. et. **R̄ndeat** p̄ similitudinē d̄ pulchra pu-
 ella siue domicella. q̄ mlt̄ū gaudet q̄n̄ tracta-
 tur d̄ ea ut h̄eat uiz. s̄ p̄ gaudet q̄n̄ despōsat̄
 et p̄ q̄n̄ iā despōsata suo sp̄so uisitāt. et plus
 q̄n̄ sp̄sus mittit sibi iocalia p̄ciosa. maḡ q̄n̄
 sp̄so dat̄ magnū officiū i domo reḡ. sup̄ om-
 nia gaudebit p̄. et sup̄ oia i die p̄iūctōis. **De**
 q̄ multū etiā gaudia fuit h̄go **Marie**. **Nā** d̄
 despōsatiōe tractabat̄ in die annūciatōis. si-
 ue p̄ceptōis filij dei. et i die natiuitat̄ manife-
 stata fuit. **Spōsalia** h̄o i die apparitōis. in p̄n-
 tia triū regū **Spōsus** suus uisitauit spōsaz ma-
 trē suā in die resurrectōis. **Acceptit** officiū in
 curia celi empirei i die ascensionis. **Disit** p̄cl̄
 osissima iocalia i die pent̄. **S̄** hodie ē dies
 nuptiaz. q̄n̄ sine dolore pena tradidit aīam
 suā i manib̄ filij. **Et** mlt̄i. i. angli p̄fallentes
 p̄cedebāt. et sic ducta ē ad domū sp̄si. ad gl̄az
 paradisi. nō solū i aīa. s̄ xp̄s p̄ eā suscitauit. et in
 corpe et in aīa uiuit et regnat in eternū. **Ergo**
 optimā p̄te elegit sibi **Marie**. **Dicat** h̄ mora-
 lit̄. quō quilibet d̄ desiderare istā gl̄am. **Nō** si-
 m̄ ut bestie. q̄ respiciunt solū terrā. s̄ d̄ fecit
 nos rectos ut paradisu desiderem̄. **Iō** d̄ ait
 Quēadmodū desiderat. et.

De assumptione beate marie. Sermo. ij.

In ciuitate sanctifi-
 cata silr̄ regeui. **Eccl̄i**. xxiij. **Potest**
 h̄b̄ū dicere aīa q̄n̄ itrat paradisu. **In**
 ciuitate sanctificata silr̄ regeui. et marie **Ma-**
 ria. **Pro** introductōe ueniēdi ad materiā p̄
 dicandā. o. declarare q̄ est ista ciuitas sc̄tifi-
 cata. **Et** dico q̄ est gl̄ia paradisi. **Rō** aut̄ q̄ gl̄a
 dicat̄ ciuitas ē ista. q̄ recte ē edificata ad mo-
 dū nobilissime ciuitatis hierl̄m tpe salomōis
 in qua erant tres clausure ascēdendo. **Intra**
 p̄mam altiozem morabantur laboratores et

Sermo

Intra scdam altiore stabat nobiles milites
cives et pphete. et persone que non laborabant manibus
suis. Juxta tertia altissima sacerdotes et levi
te. et ibi templum erat et domus regis. Recte illa ciui
tas erat edificata ad modum pilei seu mitre pa
pe. vbi etiam sunt tres corone. Et clausure figu
rabat glaz paradisi. vbi sunt tres ierarchie anglo
rum que tres corone. Intra primam stant penitentes
digne. scilicet cum angelis. archangelis. et principibus. qui li
cet peccauerunt. tamen pro tempore redierunt ad deum et fecerunt
penitentiam. et operantur laboratoribus. quia labore penite
ntiam dei habuerunt. Intra secundam vadunt et
habitant iusti presbiteros et boni prelati qui non intrant
per symoniam. et qui sunt in spiritu et exemplo pascent
oues. Etiam domini temporales. imperatores. reges. et
civitatum rectores qui pro curant de iusticia que de pro
prio honore. et suis redditibus pretant. tales va
dunt in secunda ierarchia cum presbiteris. virtutibus. et diuina
reuerentia. In tertia ierarchia. scilicet thronos. cheru
binos. et seraphios. habitant illi qui tenuerunt vitam
aplicam. et assistunt deo. et non curant de rebus temporalibus
Pergit quomodo gloria paradisi est ordinata ut ciuitas ieru
salem. Auctas dicitur Hierlem que edificata ut ci
uitas. psalmus cxxj. Nota est participatio eius in idipsum. In
ciuitate hierlem non omnes videbant faciem regis. sed
non sic est in paradiso. quia omnes siue de prima ierar
chia siue de secunda et de tertia. videbunt deum facie
ad faciem. Iohannes dicitur participatio eius in idipsum. id est ean
dem rem. et ideo dicitur sanctificata. id est in sanctitate confirmata
In modo nullus constituitur sanctus fuit qui peccauit
rit christo et regie matris. exceptis. Iohannes ista ecclesia mili
tans non dicitur sanctificata. id est in sanctitate confirmata. sed in padi
so in illa ecclesia triumphanti omnes sunt sanctificati. id est in
sanctitate confirmati. quia impeccabiles sunt ut homo
maria. Auctas dicitur. Dis qui relictus fuerit in syon. et
residuum in hierlem. sanctus vocabitur omnis qui scriptus est
in vita in hierlem. Isaia. iij. Aia que indigna facta fecit
de peccatis quam ingredis gloriam potest dicere. In ciui
tate sanctificata requiescit. Et homo Maria hunc dice
re potuit. Pergit thea Notaui quomodo in assumptione
hominis Marie. ad quam similitudinem aia beata etiam
ascendit. propter quod aia potest dicere thea predictum In ci
uitate. scilicet. non tamen dico quod possit aia ascendere ad tan
tam gloriam ut homo maria. Prima conditio similitudo que
fuit in hominis assumptione. fuit. cum homo ardenterissime
desideraret videre filium suum et esse cum eo et fieret.
christus misit sibi angelum gabrielem. qui spiritus fuit nuncius
christi ad matrem. et reuerentem eam salutauit dei. Su
scipe salutes a deo. Ave benedicta. templum domini.
archa vite. regia paradisi. Ecce filius vultus con
plere desiderium vestrum. Ab hic ad tres dies ascen
deris ad eum. quia iam tota curia parat ad repien

dum vos. An dicit albertus super missus est. quod be
ata homo prescuerit mortem suam. et arguit pro locum a
minori. quod b. Iohannes euange. b. petro apostolo. et
pluribus alijs reuelatio fuit facta de obitu eorum.
quia a fortiori beate homini quam matris fuit domini. Vide in al
berto multa pulchra de assumptione. Nota hanc que da
bat sibi tres dies ad prepatum. cum homo spiritus fuisse
parat ire ad paradysum. Lani. iij. Tota pul. et. hunc
est spiritus sanctus anima. homini. Quare ergo dedit sibi tres di
es. et. Rursum dico quod tres dies fuerunt sibi processu non
se. sed pro apostolorum et aliorum consolatione. Secundo pro exemplo
nostro et instructio. Primum dies erat pro apostolorum con
solatione que erat pro modum dispersi in predicatioe eu
gelica cum magnis tribulationibus. quia predicabant
doctrinam tantam nonam altam et non amplius audiam.
Secundo dies erat ad consolationem mulierum. que iure
fuerunt homini Marie. si subito homo fuisset assu
pra fuissent nimis desolate. et. Tertio dies fu
it pro consolatione aliquarum hominum que nutrinerat
ad dei fructum. et. Ita iuxta hanc similitudinem. sed
ex alia ratione datur de tres dies preparationis aie
deuote Tres dies sunt opera penitentia siue sacra
mentalia. scilicet confessio. coram. extrema unctio. Et di
cuntur dies. quia in quolibet opere datur claritas gratie
Primum dies est confessio. que maxime in fine est fienda.
etiam generaliter de omnibus peccatis. non quod sit necessitas
sed est utilis. Ratio. quia confessiones que fiunt in sanitate mel
toris sunt sine contritione. Item quod est dubium si con
fessor potest absolueri. sed in fine quilibet confessor potest
de omnibus absolueri. Et quoniam homo se reputat mori
tuz. despicit modum et contritionem. Secundo dies est
coram. etiam si illa die celebrauerit. adhuc est coram
candum. Hec est tamen non ex necessitate faciendum. sed
progruitate. Ratio. quia naturaliter nullus potest celum ascen
dere. Iohannes. iij. Hec ascendit in celum. scilicet naturaliter. vel
virtute propria. sed virtute christi omnes nos ascendere. Iohannes
dicitur viaticum. Miraculum dicitur hugone de secundo victo
re. quoniam in conuione dixit. Ascendat filius ad patrem. et
spiritus ad deum qui creauit illum. expirauit. et hostia
ascendit. Tertio dies est extrema unctio. que dicitur di
ceat claritate gratie. que datur virtute eius. quia remittunt
peccata venialia et culpe mortalium obliuio et ali
quantulum de pena secundum deuotum recipiunt. ut di
cuntur doc. sup. iij. sniaz. Et ista ratio allegorice
dicitur scriptura. De hebreorum vocauit nos ut ea
mus via trium dierum in solitudine. et sacrificem
domino deo nostro. ne forte accidat nobis pestis aut gla
dius. Exo. v. Nota de hebreorum. id est. transuentuz
iuxta hebraicam interpretationem. scilicet ab hac vita
migratum. vocauit nos. scilicet ad gloriam. ut eam
viam trium dierum in solitudine. id est in morte. que dicitur soli
tudo. quia nullus vellet alium associare. nec filius

De assumptione beate marie uirginis

p̄rem. nec eōuerso. Tres sunt. p̄fiteri. cōica-
re. z vngi. qz ī his hō sacrificat se deo. Ne for-
te accidat nob pestis aut fames ignis scz in-
ferni z dānatio. aut gladi⁹. i. purgatorij pena
Et tūc aia beata q̄ sic fecit pōt dicere. in ciui-
tate sanctificata. zc. **S**ecūda similitudo seu p̄di-
tio q̄ fuit in s̄gis assumptōe. qz om̄es apli et
multi alij sc̄i z sc̄tē fuerāt in obitu s̄gis **M**a-
rie gregati. legētes in circuitu psalteriū. q̄re
h. cū s̄go nō indigebat istis. Rūdeo q̄ ad exē-
plū nostrz. qz qñ p̄sona laborat ī extremis. de-
bet h̄re circa se bonas z sanctas p̄sonas q̄ le-
gant psalteriū z xp̄i passiōē. vt p̄fortēt spi-
ritum reducendo ad memoriā xp̄i passiōez.
z tūc necessarie multe aie in illo passu p̄dunt
maxime ex p̄ntia carnaliū amicorū. s. filiorū zc
qz venit vxor plorando. z retrahit animaz a
deo. Idē de filiis dicit. **O** miserī qd faciem⁹
zc. Et tātus est amor p̄ris seu matris ad fili-
os qz tūc cogitabit infirm⁹ qd erit de ipsis. s.
filiis. **I**dē est bona p̄suetudo ne sint presentes
qz multi licet fuerint bone vite. tñ sunt ex h̄ ī
piculo. Et p̄ oppositū multi fuerūt male vite
q̄ in fine ex p̄ntia sanctaz p̄sonaz saluantur.
Pater h̄ moralit̄ q̄re beata s̄go voluit p̄ntiā
sanctaz p̄sonaz ad exemplū nostrz. qz p̄ se nō
indigebat. Ideo dicit scriptura. In requie
mortui req̄lescere fac memoriā ei⁹. z p̄solare il-
lum in exitu spūs sui. **E**c̄i. xxxviij. **N**ota. re-
quiescere fac memoriā ei⁹. s. q̄re p̄l⁹ dicit de
memoria q̄ de alijs potētis. Rūtio. qz p̄nci-
palis tēptatio diaboli est tūc inducere ad de-
speratōz. z p̄ntat p̄ctā memoriē dicēdo. quō-
tu potes credere qz tā grauiā p̄ctā tibi remit-
tant. z saluent. **S**i nos tā nobiles creature p̄
vno solo p̄ctō supbie dānauit eternalit̄ deus
qd faciet vob̄ multis. **I**dē tu q̄ fecisti h̄ et h̄.
qd erit de te. **I**dē est necessaria passio xp̄i siue
memoria passiōis xp̄i z p̄fortatio spirit⁹. di-
cēdo. recordamī qm̄ de⁹ misericors est. zc. z
qñ talis ania intrat paradisum. pōt dicere. In
ciuitate. zc. **T**ertia similitudo seu cōditio
fuit qz in obitu s̄ginis marie xp̄s p̄sonalit̄ de-
scendit de calo cum omni multitudine ange-
lorū z sanctorū t̄p̄m z matrem suā associantiū
Si dicat. z quō poterāt recipi in camera s̄-
ginis. Dicat quō angeli z beati s̄tute gl̄ie ha-
bent posse occupādi z replēdi vnam domū
ciuitatem seu regnū. int̄m qz nihil aliud pote-
rit ibi recipi. tanta est eorū s̄tus z potestas. n̄
em̄ sunt circūscriptiue in loco. Et qñ fuerūt
ī camera. xp̄s inuitauit matrē vt vos inuitat

filios vestros zc. dicens ei. Veni electa mea
z ponā in te thronū meū. qz p̄cupiuit rex spe-
ciem tuā. Tūc s̄go sicut sine corruptiōe con-
cepit. z sine dolore pepit. etiā sine dolore ani-
mā in manib⁹ filij tradidit. qz dicit Albert⁹ z
in coslecta hodierna cantat. **N**ec tñ mortis
nexib⁹ dep̄mi potuit q̄ filiū tuū dñm nostrū
de se genuit. Et nex⁹ ibi ponit̄ p̄ dolore mor-
tis. vt dicit ad longū albertus sup **D**issus ē
Et angeli inceperūt cantare. **N**ec ē filia hie-
rusalem. zc. Similiter de anima sancta fit. li-
cet nō in tāto honore. **S**emp̄ em̄ in obitu s̄-
cte z deuote p̄sone. de celo venit xp̄s oñdens
se anime bone. q. d. Venite ad me om̄es q̄ la-
boratis z onerati estis. z ego reficiā vos **M**a-
thei. xj. Ita qz xp̄us semp̄ venit in morte. aliq̄
modo de p̄dictis **A**uctas. **S**i abiero z p̄pa-
rauero vobis locū. itez venio z recipiāz vos
ad meipsum. z vbi sum ego z vos sitis. **J**oh.
xiiij. Quāta humilitas est ipsi⁹ xp̄i. Nam ter-
renus rex p̄mittit coquineriū ad paradum p̄
se. sed rex celi ipsemet voluit p̄cedere ad parā-
dum nobis locum. Et post itez veniā. glosa
scz in morte. **I**tem veniūt angeli etiā paren-
tes z filij parui. Dicat qñ laborāt ī extremis
anime. angel⁹ bon⁹ subito ad eā venit vt eam
ad celū ducat. vnde tūc magnū est gaudium
in celo. z quilibz desiderat irez adducere ani-
mam illā. iuxta illud. **E**cce ego dñe mitte me
Et dixit. vade. **I**sa. vj. **I**dē de filiis p̄uis.
qui sunt in celo qñ p̄cipiunt qz eorū pater vel
mater sunt in extremis petunt a xp̄o vt pos-
sint associare aiam illā. zc. Et vos ploratis ī
eorū morte. cū esset magis gaudendū. qz xp̄s
rex recipit filiū vestz. z regina maria filiā ve-
stram zc. Dicat de quadā muliere ad quā de-
scenderūt om̄s filij. z adduxerūt cū alijs āge-
lis aiam matris eius in celū. **D**e ista societa-
te dicit scriptura. **E**cce quō cōputati sunt iter
filios dei. z int̄ sanctos sors illoz est. **S**ap. v.
Et sic aia potest dicere. In ciuitate sanctifi-
cata. zc. **Q**uarta p̄ditio quam notauī in s̄-
ginis assumptōe est. qz in suo ascensu demōes
fugerunt. z eam tenere nō potuerunt **N**ā ma-
gna via est hinc vsqz ad celum. z ibi periculo-
sus passus. Dicat quō demones ceciderunt
de celo. aliqui z pauci d̄scenderūt ad infernū
ad cruciandū animas. Aliqui sunt iter nos
ad temprandū. sed tot⁹ cum ul⁹ remansit in ae-
re. vbi stabunt vsqz ad diem iudicij. z sunt tot
vt athomi. **N**ā beatus **A**nthonius vidit ī re-
uelatōe. qz multe aime volentes ītrare celum

Sermo

siue ascēdere. ibi rapiebantur ad infernū ducebant. sed quā viderūt demōes tantā societate. et tēpore aīa mōginis portante fugierūt. Et ad h̄ facit p̄phā D̄s. Exurgat de⁹ et dissipent inimici ei⁹. et fugiāt q̄ oderūt eū a facie eius. ps. lxvij. zc. vsq; i leticia S̄l̄r. nō dico eq̄līter d̄ aīa deuota. Nā dicere demones potuerunt postq̄ h̄go Maria trāsīuit. Isti nō potuim⁹ resistere. sed d̄ cetero videbim⁹ q̄s trāsibit. sed quā aīa brā ascēdit cū societate angeloz. parētū et amīcoz demōes fugiūt. et aīa cogit eos q̄ eā tētauerūt. et dicit forte. O traditor Leuiathan tu tētasti me de supbia. sed grā dei me iunītz feci p̄niam. Et tu pditor D̄mōna d̄ vsura. furto. rapina zc. Idez de Asmodeo. q̄ tentat de luxuria. Et Beelzebub de inuidia Beelphegor de gula. Baalberith d̄ ira. Alstaroth de accidia. Et sic aīa transit portatur ab angel. Auētas ad h̄. Factū ē vt moreret medic⁹ et portaret ab angel. nō dicit ab angelo in singulari. in sinū Abrae Lu. xvj. Et potest dicere anima. In ciuitate sanctificata zc.

Quinta silitudo seu p̄ditio ē solēnitas q̄ h̄gini Marie fuit facta intrādo celū empiriū. in qualibet hierarchia et i quolibet ordine angeloz. Jā videtis q̄ magnū festū sit regibus nouiter venientibus in regnū suū zc. nihil ē respectu honoris in celo. nec posset lingua cōplicari. sed intellectualiter cōtemplare. Ideo cātat ecclia. Exaltata es sancta dei genitrix super choros angeloz. ad celestia regna. S̄l̄r nō eq̄līter. dico de aīa brā quā intrat celū empiriū: eū sancti angeli cū magna leticia recipiūt eā. angeli et sancti respiciūt p̄ fenestras. et ibi sunt palacia corporalia de materia celesti. et salutant aīam et gaudēt quā aīa intrat. qz pauca intrāt. Et sicut spōsa in die nuptiaz vadit rotaverēda ad eccliam. et sicut bñ placet sibi illa verecūdia. Ita tūc aīa sancta. Et i quolibet hierarchia cantat vna melodia cuiusdā cātilene p̄tinētis tres v̄siculos. s̄m q̄ ania facit tria vt saluet. Prīmū quā dimittit pctā et malas societates. Istud ē p̄ncipiū bonē vite. p̄pter h̄ in p̄ma hierarchia cantat aīe transeūti. Felix dies. felix hora. felix tps felix mora in qua pctā dimisisti. Et aīa facit omnibus reuerentiā di. Nō nobis dñe non nobis. sed noi tuo da gl̄iam. Scdm opus. postq̄ dimittit pctā accedēdo ad tēpore. p̄fitendo pctā. cōicando. audiēdo missas. s̄mōes. p̄pter hoc cantat sibi in scda hierarchia scdōsus. Felix dies. felix hora. felix tps. felix mora in qua

xpo adhesisti. Tercū op⁹ ē p̄seuerare finaliter in bona vita. qz al̄s nihil valeret incipere. Ideo i tercia hierarchia cātat. Felix dies felix hora. felix tps. felix mora in q̄ cursū cōpleuisti. Et sic vadit vsq; ad cathedrā christi q̄ de manu sua coronat eā. Auētas. Iusti i p̄petuū viuēt. et apud dñm ē merces eoz. et cogitatio eoz apud altissimū. Jō accipiet regnū decoris et dyadema speciei de māu dñi. Sap. v. Cogitate si gaudiū ē i celo sup̄ vno pctōre p̄niam agere. Multo magis p̄niam complete Lu. xv. Et pōt dicere aīa. In ciuitate sc̄rifi cata s̄l̄r. h̄gini Marie. requieui.

De sancto Bartholomeo

De aīa mei estis

*Q*uod Joh. xv. Sicut totū officiū et solēnitas hodierna ē. b. Bartholomei. ita etiā erit sermo. Et si placet deo habebimus multas doctrinas ad instructionem vite n̄re et informatōem aīarū. Sed p̄ salutē h̄go Maria. Cōiter ostendit in ecclia et declarat. q̄ inter oēs sc̄tōs q̄ fuerūt a p̄ncipio mōdi sunt et erūt. excellētiōres et maiōres in sc̄titate et magis illuminati fuerūt ipsi apli. Et est bona rō. q̄ est ista. Quilibet xpian⁹ indubie credit q̄ tps est p̄ncipiū fontale totius sanctitatis et p̄fectionis. Ideo quāto sancti siue p̄cedentes xpm siue sequētes fuerūt xpo. p̄ximiores tanto fuerūt sanctiores. digniores et excellētiōres. qz erāt iuxta p̄ncipiū fontale totius sc̄tatis. Et qz apli simul fuerūt cū eo stantes. comedentes zc. Ideo maiōre sanctitatē habuerūt. Dicit h̄ ordiatio mūdi s̄m digitos man⁹ qz medi⁹ est longior. Cogitetis q̄ digit⁹ longior sit plenitudo tps in quo de⁹ misit filium suū zc. ad Gal. iij. qz tunc credit mundū fuisse pleniorē homibus q̄ vnq; fuerit. Et in p̄ncipio mūdi fuerūt p̄iarche sc̄cti et p̄fecti de inde p̄phete. Et qz erant iā xpo p̄p̄ndores. iō sanctiores. intm q̄ dixit deus. Ego deus q̄ apparui Abraā. Isaac et Jacob. et nomē meuz Adonay nō indicaui eis. s. patriarchis Exo. vi. Hora nomē meū adonay. i. eēntiez puidētie. Et inter p̄phetas iohānes fuit sanctior. et fuit circa p̄ncipiū fontale. s. christū. quē digito ostendit. et ipsum baptisauit. intm q̄ de eo dixit christus. Inter natos muliez nō surrexit maior iohāne bap. Mat. xj. Lu. vij. Et loquit de p̄iarchis sanctis. Nō credat q̄ maior sit aplis. sed p̄phetis et sanctis veteris testamēti. quibus a christo p̄p̄at quādo dixit. Int na/
p

De sancto Bartholomeo

ros multi. et propter hoc dicitur Lu. vii. Dico enim vobis maior inter natos mulierum propheta Iohanne baptista nemo est. Patet quod operabatur primis sanctis. Deinde venit principium fontale totius sanctitatis Iesus Christus. Et illi qui cum eo fuerunt comedentes et ceperunt maiorem dignitatem et illuminationem. Iohannes apostolus Roman. viii. Hos ipsi primitias spiritus habentes. Glo. s. tpe prius et ceteris abundantius. Deinde venerunt martyres sancti benedicti. sed nec tanta sanctitate ut apostoli. Deinde confessores. Ex ista ratione Iohannes qui antiquus sanctus christo fuit propinquior. et sequenter sanctior. fuit singulariter amicus christi. Joh. iij. Amicus sponsi. s. Joh. qui stat et audit cum gaudio gaudet propter vocem sponsi. Et apostoli qui de donis sanctitatis fuerunt primi et similes cum christo fuerunt sanctiores et magis amici christi. Dicit philosophus quod amicus est alter ipse. Iohannes dicit christus ad apostolos thema. Vos amici mei estis. Patet thesaurus. Non restringendo istam materiam uniuersalem de omnibus apostolis ad b. Bartholomeum. inuenio quod propter tria habuit amicitiam dei. quae tria si volumus habere erimus sibi similes. non dico equales. Nam in eo fuit

Primo spiritualis oratio

Secundo uniuersalis subiectio

Tercio martyrialis afflictio

Propter quod dicit christus. b. Bartholomeo singulariter. et nobis generaliter. Vos amici mei estis. Dico primo quod b. Bartholomeus habuit amicitiam spiritalem cum christo per spiritalem orationem. Ratio Nam respiciendo. colloquendo et uersando amicitiam et amor generatur inter duas personas. Ista tria sunt in deuotam spiritalem orationem. in qua primo respiciunt et contemplatur christus a capite usque ad pedes. Primo quando caput spinis coronatum fuit. aures qui audierunt vituperia et blasphemias. et sic de alijs. Et sic amor diuinus intrat in cor recogitando tantam pulcritudinem nostri amore sic deturpatam. Secundo colloquendo. ratiocinando dicendo. Domine parcaturus mihi. ego sum in tali peccato seu defectu. ideo domine iuuetur me. Et sic intrat amor. Tercio cognoscendo. contemplando. quando christus sedet in mensa eternitatis. dormit cum eo contemplando requiem christi. Iste modo habet amicitiam cum christo. De hoc scriptura. Qui diligit cordis mundiciam: propter gratiam labiorum suorum habebit amicum regem. Prover. xxiij. Mundicia cordis est separari a mundanis negocijs. et orationem contemplationem uacare. Ita fecit. b. Bartholomeus. Audite singularia de eo quod de nullo alio legitur. Nam ita erat deuotus quod dicit historia quod orabat cunctis flexis genibus per diem. et cen-

tias per noctem. Si ergo ex oratione persequitur christi amicitiam quod igitur. b. Bartholomeus Sed quando intelligitur quod centies in die. Dico quod sic intelligitur. Nam decem excellentie leguntur de deo qui est unius substantiarum trinus in personis et. s. Potentia. Sapientia. Bonitas. Creatio. Subnatio. Redemptio. Glorificatio. Condemnatio. Purificatio et Judicatio. Et que libet istarum excellentiarum habet. et effectus. et decem decies sunt centum. et propter ista centies in die flectebat genua. Dicatur practica quod prius signabat se signo crucis. et ostende quod se signare debet. assignando rationes. Deinde contemplabatur primum effectum potentie dei. totum mundum sustinentis. Et post dicebat orationem a christo ordinatam. s. Pater noster. et surgebat. Deinde iterum flectebat genua. et signabat se. quod crux christi clavis est paradisi. ut ait Rabanus. Et sicut qui uult cameram intrare oportet aperire. Iam de celo. et cogitabat quod omnes creature sunt nihil respectu diuine maiestatis. Et post dicebat Pater noster. et sic de alijs. Ecce quare historia dicit. Centies flectit genua in die. et nocte etiam toties. Si ergo ex oratione spirituali creatura potest assequi christi amicitiam. ergo et. b. Bartholomeus et. Possumus dicere quod est amicus dei recordans de christi uerbo Luc. xviij. Oportet. s. qui uult esse amicus dei. semper orare. s. manere seruo. et non deficere. Oportet nos centies in die. Moraliter. Non oportet nos orare centies in die. sed decies quibus de die. et decies quibus de nocte. non curando de effectibus illis. sed contemplando illas decem excellentias. Primo signando se et purificando cor. cogitando potentiam dei qui de nihilo cuncta creauit. et quando senties cordis dulcedinem dicas Pater noster. Secundo cogitando eius scientiam quod omnia scit et uidet. et nihil latet eum nec abscondit ab eo. et sic dicat secundum Pater noster. Tercio de bonitate. quia quicquid fecit amore hominum fecit. quod ipse non indigebat celorum terra. et sic de alijs. Quarto creationem omnium in diuersis generibus. gradibus et Quinto gubernationem quod prouidet omnibus de uictu. vestitu et. nec deficit nec superest in capite annorum. Sexto redemptionem. quod ne aliquis sibi credens obediens suspendatur in inferno uoluit suspendi. Septimo glorificationem in animam et corpore beatis in die iudicii. Octauo condemnationem. cum quanto rigore damnat impenitentes. et ex hoc uenit timor cordis. Nono purificationem aiaz purgatorio. Decimo iudicationem iudicii generalis. in qua erunt boni ad

Sermo

dexterā. mali ad sinistrāzē. Ecce q̄re de san-
 ctis p̄dicant̄ virtutes vt recipiant̄ in exempluz
 Ideo ait D̄s in ps. lxxv. B̄ndict̄ de⁹: qui nō
 amouit orōem meamz misericōdiam suam a me
 Glo. Aug. Nō amoueat̄ a te orō tua. z nō
 amouebitur a te misericōdia diuina. Dico se-
 cūdo q. b. Bartholome⁹ habuit amicitiam
 dei p̄vniuersalē subiectōem. quia om̄ibz p̄ce-
 ptis dei fuit obediēs. Ideo xp̄us ait. Vos
 amici mei estis si feceritis ea q̄ ego p̄cipio vo-
 bis zc. Jo. xv. Si dicat̄ q̄ fuit obediēs. x. p̄-
 ceptis nō est magna laus. qz om̄es tenemur
 obedire. Responsio. Ipse fuit obediēs p̄ce-
 ptis. x. z p̄silijsz etiā mandatis ap̄licis. qz om̄ia
 seruauit que p̄cepit̄ christ̄ ap̄lis di. Eun-
 tes in mundū vniuersum p̄dicate euange-
 lium om̄i creature. **Barciultimo.** Ubi christ̄
 ostēdit locū vbi est p̄dicandū. s. i. mun-
 dum vniuersum. nō solum in vna villa. ciui-
 tate seu puincia. Recte dedit eis modū quē
 tenet sol. qui q̄n erit. illuminat. calefacit. z fa-
 cit fructificare totū mundū. nō quiescit in vno
 loco zc. **Secdo** ostēdit materiā p̄dicandaz.
 cū dicit euangeliū. nō aut̄ Virgiliū seu Qui-
 dium. qz poete damnati sunt. Ideo eoz do-
 ctrine neminē saluāt licet auribz placeant zc.
 Si dicat̄. Et nūq̄d possum⁹ p̄dicare vet̄ te-
 stamentū. qz dicit. p̄dicare euāgelium. R̄sio
 q̄ q̄ p̄dicat bibliā nō p̄dicat nisi euāgelium.
 qz vet̄ testamentū nihil aliud ē nisi euāgeli-
 um figuratū. z in nouo testamēto exp̄ssatum
 Et ista sunt v̄ba dei q̄ p̄uertūt gētes z tangūt
 corda. Ideo ap̄ls Rom. j. Nō erubescō p̄di-
 care euangeliū. s. figuratū vl̄ exp̄ssatū. Vir-
 tus em̄ dei est in salutē om̄i credēti. **Tercio**
 ostēdit quibz p̄sonis ē p̄dicandū. qz om̄i crea-
 ture. nō solū xp̄ianis ad solandū anias. sed
 p̄uersis. iudeis. agarenis. qz virt⁹ dei est i salu-
 tē om̄i credēti. Istud p̄ceptū optime suauit
 b. Bartholomeus. Dicat̄ quō post receptio-
 nē sp̄s sancti incepit̄ p̄dicare in hierl̄m. vbi
 multos p̄uertit. Deinde p̄ indeam. z sic p̄di-
 cando iuit̄ quosq̄ puenit ad vltimā indiā **Se-**
cundū p̄ceptū xp̄i ad ap̄los fuit d̄ bello. **Q̄**
in quali bello ibant ap̄li. **Moderni** p̄dicato-
 res veniūt in tpe pacis p̄dicare int̄ xp̄ianos.
 sed ap̄li inter infidelesz p̄hos p̄dicabant do-
 ctrinam altissimāz nouā. Sicut de trinita-
 tē. incarnatōe. de christi passione. d̄ sacramē-
 to altaris. disputātes cū phis zc. Militabāt
 s̄ naturā q̄ dat infirmitates. s̄ demonesz s̄
 mortem. suscitādo mortuos. curando infir-

mos. expellēdo demones. Auētas. Nos du-
 odecim misit Ihs p̄cipiēs eis z dicēs Eūtes
 aut̄ p̄dicate dicētes. qz appropiquabit regnū
 celoz. Infirmos curate. mortuos suscite.
 leprosos mūdare. demones eijcite **Matth. x.**
Ad practicā d̄ bello. b. Bartholomei. **Ho-**
ta q̄ postq̄s p̄dicauit de trinitate. s. q̄ ev̄n⁹
 de⁹ i cēntia. z trin⁹ in p̄sonis. Statim phi cō-
 tra arguebāt. Multiplicatis suppositis. i. in-
 diuiduis. necesse est vt cēntie multiplicētur.
Beat⁹ Bartholome⁹ r̄ndebardi. **Hoc** vez ē
 in creaturis. sed non in creatorz **Ad** quē phi
 nō puenerūt. Et ad p̄bandū suscitabat vnū
 mortuū di. Sicut tres p̄sone diuine sūt vn⁹
 deus. ita animaz corpusz vita sūt vnū i te-
 surgas. Et mortu⁹ surgebat. Idem postq̄s p̄-
 dicauerat de incarnatiōe. phi dixerūt con-
 tra. Finiti ad infinitū nō est p̄portio eq̄lita-
 tis vel mēsurabilitatis. s. p̄ mēsurā vel equa-
 litatē. sed ē p̄portio causalitatis. Et h̄ ē neces-
 se. qz p̄mū p̄ncipiū infinitū ē cā finitizē. ad p̄-
 bandū istā veritatē curabat leprosum vel sur-
 dū zc. Idem de passione xp̄i. ne sibi credētes
 z obediētes suspenderētur in furca inferni.
 Et phi s̄ arguebant di. Frustra fit p̄ plura
 qd̄ pōt fieri p̄ pauciora. Cū ḡ de solo v̄bo po-
 test saluare. qd̄ oportuit eū patizē. R̄ndeo qz
 regula habet vez qd̄ frustra fit zc. si ita bñ fi-
 at. Et ad p̄bandū h̄ curabat mutū. Idē de
 sacramēto altaris. qd̄ fuit magne difficulta-
 tis ad credendū. phis dicētibz s̄. **Loc⁹** z loca-
 tū debēt p̄portionari. vt patet i. iij. phisicozū.
 R̄ndeo ait Bartholome⁹. h̄ est vez naturalit̄
 sed istud ē supnaturalit̄. ad p̄bandū curabat
 infirmū zc. Patent bella q̄ tangit xp̄s i dicta
 auctoritate **Matth. x.** Nos misit christus zc
Terciu p̄ceptuz xp̄i quod dedit ap̄lis fuit
 de paup̄tate. **Matth. x.** Nolite possidere au-
 rum neqz argentū neqz pecuniā in zonis ve-
 stris. neqz perā. neqz duas tunicas. neqz cal-
 ciamēta. neqz v̄gā. cū ista paup̄tate p̄uertebāt
 gētes. Dicebāt em̄ gētes. Quid volunt isti a
 nobis. Et alijs dixerūt. salutē nr̄am q̄rūt z nō
 pecuniā. Dicat̄ hic miraculū qd̄ fecit in In-
 dia de curatōe filie regis a demonio. et quō-
 rer misit sibi tot pecunias. z nihil inde volu-
 it recipere. Dicat̄ quō p̄uertit regēz oēs d̄ illa ci-
 uitate. Ecce bellū suū. Ita si nos mō essem⁹
 boni z nō diligerem⁹ tm̄ bona rēgalia. nō solū
 xp̄iani sed infideles p̄uerterēt. sed qz sum⁹ male-
 vite. nō solū infideles nō p̄uertūt. sed xp̄iani p̄-
 dūt fidē **Dico** tercio q. b. bartholome⁹ ha-

De sancto augustino

bñit amicitia xpi p martyrialē afflictōz. Per
 martiriū em̄ hō acqrit amicitiam dei. Pz n̄
 abraā tētar̄ ēz p multas tribulatōes pbatus
 amic⁹ dei effect⁹ ē. Judith. viij. > Nota q̄ttu
 or martyria. b. Bartholomei q̄ ponūta q̄ttu
 or antēticis doctoribz. Dicat̄ pmo q̄o post
 puerionē Polemij regl. astrages frater pole
 mij misit mille hoies armoz ad capiendū. b.
 Bartholomeū. Primū tormentū qd sibi de/
 dit fuit fustiu celsio. adeo fortit̄ q miraculum
 erat qz non moriebat. z in q̄libet ictu dicebat
 ihs. optima medicina ē ista. Istud tormentū
 ponit. b. Ambrosi⁹. Scdm tormentū ad ma
 iorē sui penā fuit. qz crucifit̄ p̄s pedibz i al
 tuz. Et istud ponit Dorothē mḡ. Tercium
 postq̄ fuit a cruce deposit⁹ fuit excoziat⁹. Lo
 gitate penā. Istud tormentum ponit The/
 odor⁹. intm̄ dicunt aliq̄ q cū pelle i collo p̄di
 cabat. Quartū tormētū ē q fuit decapitat⁹.
 Istud tormētū ponit hystoria. Si ḡ ex mar
 tyriali afflictōe q̄s efficit̄ amic⁹ dei. agit̄ maxie
 b. Bartholome⁹. Moralr̄ si volum⁹ intra
 re paradisu. optet q̄ i his q̄ttuor tormētis simus
 siles. b. Bartholomeo. Primoyt sim⁹ fustibz
 celsi. Nā qn̄ aliq̄s i aliq̄ statu malo diu vixit et
 emēdat se statim p oblocutiōibz fustibz cedit̄
 Dicat̄ de quolibet. qn̄ aliq̄s puerit̄ ad deū. z
 incipit bonā vitā: statim veniūt fustiu celozes
 De h̄ ait apls. Dēs q̄ pie volūt viuere in xpo
 ihu: psecutiōem patient. ij. Thi. iij. Scdo op
 tet vt sim⁹ crucifit̄. Lux si ḡt p̄niam quā de
 bem⁹ sustinere Gal. v. Qui xpi sunt carnē suā
 crucifixerūt. Tercio oportet vt sim⁹ excoziati
 Si hētis pellē leoninā supbiez vanitat̄: hūi
 liemi. Idē d̄ anar̄. Si hēt pellē vulpinā: op
 tet excoziari restituēdo vsuras. z ill⁹ dolor ē. s̄
 optet restituere vsurasz. Job. ij. Pellē. s̄. ma
 le vite vsure. luxuriezc. p pelle. s̄. anie. z cūcta q̄
 bz hō dabit paia suazc. Quarto optet deca
 pitari. Caput vñ venit om̄e malū est supbiaz
 p̄suptio. qn̄ hō supbitz p̄sumit d̄ vanitate sua
 sciavel ingenio. ḡ optet decapitari. qm̄ in itū
 ois pcti est supbia. Eccli. x.

De sancto Augustino

Lucerne ardentes

L in manibz v̄ris. Verbū istud habet
 textualiter Lu. xij. Et officialiter in
 euāgelio p̄ntis solēnitatis. Sicut scitis ho
 die p̄ totū mōm in ecclia dei fit festū illi⁹ ma
 gni et gl̄iosissimi doctoris. b. Augustini epi.
 etiā de eo erit fimo n̄ p̄ns. maxie qz si placet i

suavita inuenim⁹ mltas bonas materias spe
 culatiuas z morales. Sed vt de⁹ det nob̄ suā
 grām abūdātissime. salutesz go. Da. zc. Pro
 breui declaratiōe s̄bi p̄positi z materie p̄dicā
 de introductōe sciendū. q̄ i sacra sc̄pturayir
 tutes infuse quibz de⁹ datur virtutū sanctifi
 cat aias humanas. dicunt̄ lucerne ardentes
 Rō. qz sicut camera obscura z tenebrosa illu
 minat̄ z pulcrificat̄ lucernis ardentibz. Sic
 camera p̄scie hūane illuminat̄ z pulcrificat̄ p̄
 tenebras turpitudines pctōrū p̄tutibz a deo
 infusis. Quādiu aut̄ hō est in pctis z in mala
 vita. dom⁹ p̄scie ē obscura z tenebrosa. sed qn̄
 de⁹ accēdit i ea lucernas p̄tutū. efficit̄ clara et
 pulcra. z tūc de⁹ eam vult inhabitare. Unde
 ait. Delicie mee eē cū filiis hoim. s̄. i p̄scit̄is
 illuminat̄. Prouer. viij. Sicut s̄bi grā. Lō
 scia p̄sona vanez pomposaz supbe tenebrosa
 ēz habitatio demonū. Sed qn̄ placet crea
 tori q̄ illuminat̄ lucerna p̄tutis cordialis di
 mittēdo pompas z vanitatesz. tūc ē pulcra
 z clara. z est habitatio dei. Itē p̄sona auara
 camera p̄scie habet obscurā plenā pulueribz
 qz non curat nisi de terrenis bonis. sed qn̄ a
 deo accēditur i ea lucerna p̄tutis paup̄tat̄. spū
 alis efficit̄ clara z pulcra. qz licet habeat mul
 tas pecunias de bono iusto. nō tñ ponit in
 eis spem nec cor. sed man⁹ recipiendo necessa
 ria. alia distribuit egenis. Idē d̄ p̄sona luxu
 riosa. camera ei⁹ p̄scie nō ē nisi dom⁹ porcorū.
 sed qn̄ a deo accēditur lucerna p̄tutis castitatis
 corporalis. ē clara z pulcra zc. Idē de p̄sona in
 vidiosa vt habeat officiiū regimēz. ei⁹ p̄scia ē
 camera dyaboli. qz inuidia dyaboli mors in
 traue i orbē terrarū. sed qn̄ accēditur lucerna
 p̄tutis dilectōis fraternalis efficitur pulcra z
 clara. Idē de p̄sona gulosa. excessiue comedē
 doz bibēdo. ieiunia ecclie frāgendo. iā p̄ā
 si missam audiēdo. Sed qn̄ accēditur lucer
 na p̄tutis abstinentie p̄tutis. etiā tūc efficit̄ cla
 ra. Idē de p̄sona iracūda. qn̄ nō vult remitte
 re iniurias. sed tenet i corde cū desiderio vi
 dicte. Sed qn̄ accēditur p̄tutis lucerna paciētia
 camera p̄scie efficit̄ clara z pulcra. qz sicut d̄ns
 n̄r rex Ihs xps fuit paciēs remittēdoz. qn̄
 to maḡ nos q̄ sum⁹ p̄mesz. Idē de p̄sona
 accidiosa. licet em̄ laboreris ad p̄gregādū bo
 na spūalia. s̄. frutesz merita: accidiosi estis.
 Sed mō illi qui laborāt p̄ bonis terrenis cō
 gregādus: diligētes dicunt̄. Qui aut̄ i bonis
 spūalibz dicunt̄ negligētes. sed i fine parebit̄
 qn̄ tales veniūt corā xpo z nullū lucz portāt

Sermo

mittit p̄ xpm̄ ad hōspitale miserorū ad infernū. Sed qm̄ accēdit lucerna s̄tutū diligētē rē p̄z̄ ḡ rōe q̄ s̄tutes infuse q̄b̄ iustificāt aīe dicunt lucerne ardētes. Auētas quā allegorice dicit de p̄z̄ filio suo Jhu xpo. Facies lucernas. vij. z. pones eas sup cādelabz̄ vt luceāt ex aduerso. Exo. xxxv. Ad l̄fam fuit dictū moysi. allegorice xpo. Septē lucerne sunt. vij. s̄tutes p̄dicte. Nota. facies lucernas. i. s̄tutes vij. qz̄ ipse xps̄ facit eas in aīa p̄ infusōz̄. Jō Dō vocat xpm̄ dñm̄ s̄tutū. ps̄. xxiij. Dñs̄ s̄tutū ipse ē rex glie. qz̄ s̄ p̄ctm̄ supbie. s. ex opposito illuminat lucerna humilitatē. Cōtra p̄ctm̄ auaricie. lucerna spūal' paup̄tatē. Cōtra p̄ctm̄ inuidie. lucerna caritatis. Cōtra p̄ctm̄ gulae. lucerna abstinentie. Cōtra p̄ctm̄ ire. lucerna patientie. Cōtra p̄ctm̄ accidie. lucerna diligētie. De h̄mōi s̄tutib̄ loqr̄ ego in themate b̄tō Auḡ. di. Beate Augustine. lucerne ardētes. s. sunt i manib̄ v̄s̄is. Nō s̄t solū i ocul' nec i aurib̄ nec i ore. sed etiā i manib̄. qz̄ multi habēt p̄dictas s̄tutes solū i ocul' legendo s̄tutes. qz̄ sunt aptiz̄ sciētes. sed eoz̄ vita ē viciosa. Alij habēt s̄tutes solū i labijs̄ p̄dicādo. legēdo. disputādo de s̄tutib̄. sed eoz̄ vita ē scādaloza. De istis dicit Lucerne ardētes i ocul' v̄s̄is vel i labijs̄ v̄s̄is. alijs̄ habēt s̄tutes solū i aurib̄ vt nos mō. z. illi q̄ audiunt s̄mones. sed audito s̄mone nihil ponūt i ope. Istis d̄r. Lucerne ardētes i auribus v̄s̄is. Nō sufficit h̄z̄ s̄tutes i oculis nec i labijs̄ seu aurib̄. sed i manib̄. vt. s. sicut legunt audiūt v̄l' p̄dicāt. q̄ ita fuēt z. faciant ope. Et qz̄ ita fecit. b. Auḡ. h. ideo itez̄ possuz̄ sibi dicere. Lucerne ardētes. i. s̄tutes aīam pulerificātes. i manib̄ v̄s̄is. nō solū i ocul' p̄templādo. speculādo. nec i aurib̄ audiēdo. nec i labijs̄ p̄dicādo. sed i manib̄ ope seruādo Et p̄t̄ verificari de eoz̄ vna p̄phia Zacharie. quez̄ angei' suscitauit a somno di. Quid tu vides. Et dixit. Vidi. z. ecce cādelabz̄ aureū totū. z. lampas ei' sup caput ipsi'. z. vij. lucerne ei' sup eū. Zacha. iij. Nota. Cādelabz̄ aureū totū est. b. Auḡ. Alij doctores dicunt lucerne. Nemo accēdit lucernāz̄ i abscondito ponit neqz̄ sub modio. Et ad l̄fam xps̄ vocat quēlibet doctore lucernā. sed sup cādelabz̄. s. b̄m̄ Auḡ. qz̄ audeo dicere q̄ om̄s doctores q̄ venerūt post eū sustentant sup eius doctrinā sanctā purā catholicā auri purissimi sine errore falsaz̄ opinionū. Et quibet do

ctor ē p̄t̄ ad p̄bādū dictū suū si p̄t̄ habere vna auēte. b. Augustini. Nota. z. lampas ei'. s. sapie. sup caput ei'. z. vij. lucerne ei'. i. vij. s̄tutes q̄s̄ habuit. vij. p̄ctā mortalia. De q̄b̄ nūc volo vobis p̄dicare. Prima ei' s̄tutis ē hūilitas. q̄ i eo fuit maria s̄tutis. qz̄ dicit apl's̄ q̄ scia inflat. j. Lox. vij. Quā in aliq̄ villa vel cōitate ē aliq̄s̄ doctor famosus tot' ē inflatus vento supbie. sed. b. Aug. in toto orbe famosissim' z. maxim' oim. sciuit se humiliare. Cū aut̄ adhuc eēt puer. fuit ita subtil' z. ingeniosus. q̄ p̄ se sine mḡro didicit. vij. artes liberales. Pro quib̄ mō v̄n' hō indigeret. vij. annis ad sciendū. tamē cū toto h̄ bēbat cor humile neminē despiciebat. nec disputādo aliquem p̄fundebat. Et ista hūilitatez̄ ozoib̄ matris fuit p̄uersus. qz̄ p. xxx. annos fuit i errore manicheoz̄. Post p̄uersionē nolebat habitare i ciuitatib̄ nec villis. qz̄ erat ita famosus q̄ timebat vanā gl̄iam. Sed stabat i domo extra ciuitatē. z. possessionib̄ suis. Unde cantat ecclia. Post mortē m̄ris reuersus ē Aug. ad agros p̄rios. vbi cū amicis z̄c. Valerius aut̄ ep̄s̄ yponē. audita ei' fama cupiebat ip̄ sū h̄z̄ i sua ecclia. Eodē tpe i ciuitate yponēsi erat qdā magn' diues vsurari' z. malevite. q̄ misit ad Augustinū q̄ ad eū accederet. z. s̄bū ex ore suo audiret et seculo renūciaret. Propter qd̄ Auḡ. illuc statim iuit. Hoc sciens Valeri' ep̄s̄ retinuit eū. z. licet inuitū i p̄ s̄b̄m̄ ordinauit. ad tantū officiū se indignū reputabat di. O miser. z. nūqd̄ os meū ē dignū ap̄ire celū. z. man' mee tractare xpm̄ dñm̄ meum. nec corp' vt sit xpi sepulcz̄. Si hodie ordinar̄ iuuenes q̄ nec habēt etatē nec sciam nec s̄tutes nec p̄sciam nec deuotionē. sed ribaldi. luxuriosiz̄. z. volūt ordinari Hunq̄. b. Francisc' voluit ordinari ex q̄ fuit diaconus sed dixit. sufficit ex q̄ sū diaconus. nō reputo me dignū ad officiū sacerdotij. cuz̄ tñ̄ fuisset scitissim'. Idē de. b. Laurentio Vincentio Unde statim postq̄ fuit cleric'. monasteriū clericorū instituit. z. cepit viuere s̄m̄ regulam sub sanctis apl's̄ institutā. Et Valerius ep̄s̄ p̄t̄ Augustino tribuit vt s̄ mox̄ oriētal' ecclie corā se i ecclia p̄dicaret. Quā cū multi ep̄i de h̄ murmuraret. Valeri' de h̄ nō curabat. dūmodo p̄ eū fieret qd̄ p̄ se fieri nō valebat. Cepit aut̄. b. Valeri' de h̄ formidare ne sibi Aug. tollerēt. z. ab alia ciuitate i ep̄m̄ peteretur. z. impetrauit ab archiepo vt ipse cederet. z. Augustinū yponēsi ecclie i ep̄m̄. pmo/

De sancto augustinus

ueret. Sed cū h̄ Aug. oīno recusaret. cōpul-
sus tñz coact⁹ succubuit. z ep̄at⁹ curā suscepit
Rō excusatois ē. qz antiq̄ sc̄ti ep̄i pl⁹ curabāt
de aiabz q̄s redditibz. Nō ē oppositū. qz nō
p̄siderāt piculū anie sed pōpā mōiz vanitatē
H̄ sic aug. q̄ optime recordabat̄ d̄ illa auēte
Judiciū durissimū i bis q̄ p̄sūt fiet. Exiguo
pcedit̄ mia. potētes aut̄ potent̄ torm̄ta patiēt̄
Sap. vj. Ecce p̄ma h̄. Sc̄da h̄ fuit pau-
ptas sp̄ual. Licet em̄ ep̄at⁹ eēt magn⁹. paz tñ
expēdebat p se. nō curabat d̄ illauidica reglā
q̄ d̄t. qz d̄ redditibz ep̄at⁹ debēt fieri tres ptes
p̄ma p eccl̄ijs repandis. sc̄da p paupibz suste-
tādis. tertia p se. imo d̄ cētū p̄tibz aug. vit re-
tinebat vnā p se. qz simplr erat indut⁹. Del⁹
iduit̄ mōv̄n⁹ simplr bñficiat⁹ q̄ tūc vn⁹ ep̄us
Et si aliqñ ciues faciebāt sibi vestē p̄ciosa: re-
cipiebat eāz postea vēdebat. z faciebat sibi ali-
am rudē. et alias pecunias dabat paupibus.
Ipse em̄ dixisse legit̄. Fateor d̄ p̄ciosa veste
erubesco. z iō cū daf̄ mibi vēdo eā. vt qz vestē
cōis eē nō p̄t. p̄ciū sit cōe. Itē nolebat h̄z va-
sa aurea n̄ argētea nisi coclearia. vt d̄t histo.
Quid ḡ faciebat de alijs redditibz. d̄t hysto-
ria qz distribuebat paupibz. viduis. orphanis
captiuis p debitis zc. Et qñ nō sufficiebāt red-
dit⁹ recipiebat calices sup̄fluos. Dic̄ historia
De vastis dñicis p̄t paupes z captiuos iube-
bat frāgiz z flagrariz indigentibz dispensari.
Nō aut̄ paupes moriūt̄ fame. z captiui ab-
negāt fidē ihu xp̄i. qz tot sūt vanitates z sup-
fluitates qz nō sufficiūt. q̄tū expēdūt mlieres
i ornāmēt̄. caudis. manic̄ z camis̄s. Itē q̄
tū expēdūt hoies i vantis ornāmēt̄. Itē d̄ su-
perfluitatibz q̄ sūt i eccl̄ijs i opibz z localibz.
N̄ gaudet de d̄ sacerdotibz h̄tuos q̄ d̄ edifi-
cijs sup̄tuos. Itē aug. nō p̄mittebat qz i sua se-
de fierēt edificia nimis sup̄tuosa nec bñficia
d̄ vsur̄. Querebat si ille hēbat amicos paupe-
res. et si sic. ill⁹ d̄mittebat hereditatē. sed mō
fit oppositū. Ecce paup̄tas sp̄ual sciēs regulā
xp̄i di. Videtez caueate ab oī auaricia. Luce
xi. No. ab oī. ḡ a rapia. vsura. furto secreto. a
retētōe decimar̄ zc. Tercia h̄ fuit castitas.
Ex q̄ fuit p̄uersus z p̄s̄bz z ep̄s fact⁹ non p̄misit
qz soroz sua sc̄az deuota. nec neptes sue q̄ deo
parit̄ f̄uiebāt itraret̄ palaciū ei⁹. Dicebat em̄
qz si d̄ soroz v̄l neptibz nulla possz mala oriri
suspicio. tñ qz tales p̄sone sine alijs siue varijs
eē nō possent. z ad eas alie aduenirēt. de q̄b
posset oriri suspicio. H̄ q̄z cū muliere sol⁹ loq̄
volebat. diligēs samā suā. z dādo alijs bonū

exēplū. Itē ait Hiero. ad rusticū monachū.
Mulierē quā bñ p̄uersatē vider̄. mēte dilige
nō corpali frēntatōe. Ita d̄z facere q̄libet q̄
vult caste viuere honeste. Vñ ait apl̄s. Op-
tet em̄ ep̄m testimoniū h̄z bonū ab bis q̄ fo-
ris sūt vt nō i opprobriū icidat z i laqueū dya-
boli. s. Thi. iij. Hora. i opprobriū. s. laicoz. z i
laqueū diaboli. qz sic aues capiūt̄ laq̄o. ita lai-
ci capiūt̄ i mala vita eccl̄iasticoz. Quarta h̄
tus fuit caritas. qz ita erat inflammat⁹ caritate
erga deū. qz qñ celebrabat sp̄ flebat. z sic cera
ad ignē liq̄scit. ita ei⁹ aia liq̄sciebat. Itē circa p-
ximū. visitabat diligēt̄ ep̄atū forte bis v̄l ter
i anno. ibat p̄dicādo z p̄uertebat p̄cōres ad
pniam. infideles. iudeos. agarenos z pagāos
ad fidē catholicā. Tāta erat i corde ei⁹ chari-
tas. qz oēs volebat suare. sciēs illd̄ verbū apl̄i
D̄ vt caritas v̄za maḡ ac maḡ abūdet i oī
scia z i oī sensu. vt p̄bet̄ portora. vt sitis sine
resz sine offensa i diē xp̄i. repleti fructu iusti-
cie p̄ ih̄m xp̄m i gl̄iam z laudē dei. ad Phil. j

Quinta h̄ ei⁹ fuit abstinētia. Nā vitā xp̄i te-
nuit. nō comedebat carnes. z solū sel⁹ i die co-
medebat. sp̄ fuit sibi tps q̄dragesime. Dic̄ by-
storia. H̄ se frugali vsus ē. z int̄ oleraz legu-
mia p̄t̄ i firmos z hospites plerū qz carnes hē-
bat. Nō d̄t qz comedebat i ipsa mēsa. z magis
lectōz z disputatōz diligēs q̄ epulatōz. Tria
a. b. Ambrosio se didicisse ait. Primū qz vxo-
rē nūq̄ cuiq̄ peteret. Rō. ne illi int̄ se nō p̄ue-
nirēt z sibi maledicerēt. Sc̄do qz militare vo-
lētē ad h̄ nō p̄mēdaret. Rō. ne militātes calū-
niā exercerēt. z i eū alij culpā resūderēt. Ter-
ciū. qz ad p̄uina iuitat⁹ nō iret. Rō. ne forte tē-
perātie modū p̄deret. Recte tenebat p̄silium
xp̄i dicēs. Attēdite vobis ne forte quēz corda
ve. i cra. z ebri. Lu. xxi. Quare hodie sūt tam
mali clerici. religiosi z laici. qz nō amāt̄ t̄ntē
tpantie. sed comedūt z bibūt̄ zc. Sexta h̄ tus
fuit patia i iniurijs z derisionibz sibi fact̄ etiā
a suis cleric̄ ip̄m iudicātibz de ypocrisia. Et
licet posset eos icarcerare. tñ noluit. imo pati-
ent̄ sustinuit. qz xp̄us d̄t. In patia v̄za. possi.
aias v̄zas Lu. xxi. Septima fuit diligētia.
Totū tps expēdebat i bonis opibz. d̄ nocte
paz dormiebat. sed custodiēdo. orando. scri-
bēdo z p̄tēplādo p̄noctabat. d̄ die celebrādo z
p̄dicādo. Et p̄t̄ h̄ de⁹ fecit sibi magnā grām i
miracul̄ faciēdis. Hora aliq̄ miracula ex legē-
da. Quñ aut̄ fuit senex. lxxvj. annoz nunq̄ d̄
mittebat p̄dicatōnē. imo d̄t nonū rñsorium
Verbū dei vsqz ad ipsam egritudinē in p̄ter

Sermo

misit. alacrius fortius sana mente sanoque consilio
in sancta ecclesia predicavit. Febris autem laborans in-
telligens dissolutionem sui corporis imminere vij. psal-
mos penitiales sibi scribi fecit. ipsosque in lecto
pariete positos lecto decubens legebat. Sidi-
ca. Et nesciebat corde. imo etiam psalterium.
et forte totam bibliam. sed quando contemplando et plorando
eos legebat. tunc plerumque stabat in vino spirituque vniuersali
in vij. psalmis. Iovis recordaretur de sequenti scri-
psi scribi fecit. ut deo vacaret liberi et ei inter-
ditio a nullo impediri posset. Ante. x. autem dies
sui exitum nullum ad se ingredi precepit. nisi tunc tamen
quando medici ingrediebant. vel cum ei refectio offerretur.
Deinde confessus de paucis peccatis. recepit
deuotissime sacramentum communionis et extreme unctio-
nis. et recepto valetate a canonicis et clericis mi-
gravit in pace. Et anima illa sanctissima col-
locata est in celo. Ecce quare dicitur thea. Lucerne
ardentes. id est stultes. in manibus vestris

De decollatione sancti Iohannis baptiste.

Decollavit herodes Iohannem in carcere Verbum
istud habet originaliter Mar. vij. et re-
citatur in euangelio hodierno. Hodie sicut scitis
est festum et solennitas. b. iohannis baptiste. id est mar-
tyrii. quod pro honore dei fuit in carcere iugula-
tus. Ita etiam de hoc erit sermo noster. Sed ut in
puncti sermone deo det nobis suam copiosam gra-
tiam ad vite meliorationem et animarum consolationem salu-
tem ergo mariaz. Sancta mater ecclesia facit in
anno tribus vicibus magnam solennitatem memo-
riam de sancto Iohanne bap. scilicet quod ipse habuit
tres excellentias et perfectiones singulares. Pri-
mum festum est natiuitatis. quod singulare factum fu-
it. quod non legitur de alio sancto noui testamenti nisi
de domino nostro Iesu christo et regine maria quod fuerit
natus sanctus nisi de Iohanne bap. Item de nullo
alio sancto fuit festum natiuitatis nisi de christo. et
regine Maria. et de Iohanne bap. quod iam antequam fu-
isset natus erat sanctus. Hoc reuelavit Gabriel
patri suo zacharie dei. Spiritus sanctus replebit adhuc
extero matris sue. et multi in natiuitate eius
gaudebunt. Lu. i. Ecce prima excellentia Se-
cundum festum et excellentia est de sua vita quam te-
nuit singulariter super omnes in magna asperitate et
penitentia. quod solum erat. v. annorum quando fugit de
domo patris et intrauit desertum plenum leoni-
bus et versis. in quo stetit. xxv. annis. et lace-
ratis vestibus quasi secus duxerat. quando inueniebat
pelles camelo- et mortuorum. de pilis illorum facie-
bat sibi cilicium quod induebat. Comede-
bat locu-

stas siluestres amotis aliis et cruribus. bibe-
bat aquam solam. dormiebat super terram. cassidem
suum erat durus lapis. Et talis vita non legitur de
alio sancto. De hoc ecclesia facit solennitatem in
duabus dominicis aduentus. Ista perfectione vite. b.
Iohannis reuelavit etiam Gabriel zacharie patri
suo dei. Erit magnus coram domino. non coram mundo
immo abscondit mundo. Vinum liceram non
bibet. Lu. j. Tercium festum et solennitas est ho-
die de suo fine et martyrio. qualiter pro amore
dei sustinuit martyrium. et fuit per Herodem iugula-
tus. propter hoc istud festum dicitur decollatio sancti Jo-
hannis. Et de hoc festo predicabo ego modo. quod de
isto dicitur thema. Decollavit Herodes iohannem
in carcere. De isto martyrio. b. Iohannis
declarabo tria puncta. de quibus poterimus reci-
pere bonas doctrinas pro animarum consolatione
et peccatorum correctione.

Primum punctum erit de sua captione carcerali

Secundum de sua mortis passione martyriali.

Tercium de sua sepultura corporali

In his tribus punctis stat tota hystoria hodie-
narum scripturarum euangelicorum. Dico primo quod punctum erit
punctum de sua captione carcerali. Pro quo notan-
dum quod si ista captio. b. Iohannis facta per Hero-
dem propter ad christum. tunc habet aliam convenientiam
Sicut competitur ad Herodem: habet magnam
malitiam et iniustitiam. Pro primo nota quod christus
in sacra scriptura dicitur sol. Ratio est ista. quod sicut
sol quando oritur expandit radios suos. illumina-
t mundum et calefacit ipsum. et facit ipsum
fructificare. et arbores et animalia. et ita mundus
conseruat. Ita christus quando oritur fuit secundum bina-
ritatem. et expandit radios celestium doctrinarum
in suis predicationibus illuminavit mundum
Ita quod nullus sibi credens et obediens remansit
in errore. dubitatione seu falsa opinione. Se-
cundo inflamavit et calefecit corda gentium in
amore dei et deuotione cum antea essent frigida
seu frigide gentes. Tercio fecit fructifi-
care in operibus bonis et meritoribus. quod ante non
fructificabant merito. ut scilicet pro illo tempore intra-
ret paradysum. Ecce ratio quare christus dicitur sol. De hoc
auctas quod confirmat credentiam. Malachias lo-
quens in persona dei patris dicit. Vobis timen-
tibus nomen meum orietur sol iusticie. non dicit sol
nature. Malach. iij. Item ecclesia dicit vir-
gini Marie. Felix namque es sacra virgo Ma-
ria. et omni laude dignissima. quod ex te oritur sol
iusticie christus deus noster. Et beatus Iohannes di-
citur lucifer sine stella matutina. Ratio. quod si-
cut lucifer precedit solem. et est maior et clarior
p. iij

De decollatione Johannis bap.

alijs stell. vt videt nobis. Ita iohes baptista
 p̄cessit xp̄m veniēs añ eū maior: z sāctior alijs
 In natos mulierz nō surrexit maior iohāne
 bap. Mat. xj. Jō qñ p̄sone sc̄tē. vt zacharias
 p̄z iohis. z elysabet. symeōz annaz alie vide
 rūt miraculū siue mirabilē natiuitatē. b. Jo/
 hānis q̄si luciferi: dixerūt. **O** cito veniet xp̄s
 cito orietur sol iusticie. De isto lucifero fecit
 de q̄dem Job di. Hūq̄d p̄ducis lucifer i tpe
 suo Job. xxxviii. Dicit glo. Gregorij. Lucife
 rū. i. iohem baptistā. Et sicut oriēte sole luci
 fer abscondit. q̄z a nobis nō videt. sic p̄ueniēs
 q̄pe erat vt sole iusticie iā effundēte suos ra
 dios doctrine z p̄tutū sup terrā lucifer occul
 taretur i secreto. Jō voluit xp̄s vt iohes esset
 captus. Ecce hic altā p̄uenientiā respectu xp̄i.
 De h̄ auētas. Ex q̄ xp̄s incepit p̄dicare z mi
 racula facere. dixerūt gētes. **O** magis sapiūt
 f̄mones isti q̄s iohis. Jō dimisso iohē sc̄q̄bā
 tur xp̄m. Propter qd̄ discipuli iohis nondū
 instructi plene inuidētes xp̄o. q̄z iohes eoz
 mḡ p̄debat famā p̄dicatōis. dixerūt iohāni.
 Rabi. q̄ erat tecū trās iordanē. cui testimoni
 um p̄hibuisti. ecce hic baptisat. z oēs veniunt
 ad eū. Joh. iij. Quibz r̄ndens iohes dixit.
 In h̄ gaudiū meū impletū est. illū optet cre
 scere. me aut̄ minui. Jbidē. Et tāgit. b. iohā
 nes dictā rōem di. In h̄ gaudiū meū imple
 tū ē. illū optet zc̄. q̄z doctrina mea nō illumi
 nat illos p̄ infusionē vt doctrina xp̄i. nec ba
 ptism̄ me cōfert remissionē pctōz vt baptil
 mus xp̄i. Si aut̄ volum̄ loq̄ de captōe Jo/
 hānis respectu Herodis. dico q̄ fuit maria
 malicia z iniusticia. In iustū f̄o fuit nimis ca
 pere hoīem tā sc̄m̄z iustū. maxie attenta cā
 de q̄ loq̄tur euangeliū hodiernū. Herodes
 misit ac tenuit iohem. z vinxit eū i carcerē p̄
 pter herodiadē vxorē fris sui. Herodias aut̄
 insidiabat iohi. Herodes aut̄ metuit iohem
 sciēs eū viz iustū z sc̄m̄. z libenter eū audie
 bat. Jste Herodes erat rex habebat vxorē.
 sed nō ita pulcrāz gratā vt erat vxor fris sui
 philippi. Et q̄z erat luxuriosus. nō fuit p̄tē
 tus de vxore sua. pl̄ appetēs pulcritudinē q̄
 bonitatē mulieris. vt sūt multi. Jō pulcritu
 do mulierz facit eis mltā mala. Nec philip
 pus suspicabat malū de fr̄e suo. Finalit̄ He
 rodes dixit. **O** cognata si vellet. venire mecum
 ego sū rex vos esset. regina R̄ndit illa. **Ve**
 li ē mibi vt sim vxor vni nobil̄ q̄z cubina re
 gis. vos iā habetis vxorē. Sed si vultis expel
 lere vxorē vram vadā vobiscū. Et sic vxorē ab

stulit fr̄i suo philippo. Statim fama h̄ facti
 diuulgata fuit. **O** dixit iohes. si h̄ pctm̄ susti
 netur: tota patria cor̄p̄etur. q̄z ita poterūt
 etiā alijs facere. nec aliq̄s audebat h̄ redargu
 ere nec corrigere. Propt̄ qd̄ iohes venit ad
 Herodē. Et q̄z pctm̄ erat notoriū publice eū
 corrigēdo redarguit di. **Nō** licet h̄re tibi vxo
 rē fris tui. nō ē bñ factū q̄ tu teneas istā me
 retricē. Cogitate q̄lit̄ ipsa fuit indignata p̄
 b. iohem q̄ se reginā reputabat. dicēs itra se.
 Si iste iohes viuūt ego sū p̄dita. Propt̄ qd̄
 om̄i die instabat ap̄d herodē. vt occideret io
 hannē d̄ maner d̄ sero. Hā tal̄ ē mod̄ mulie
 rū. Dicebat sibi Herodes. **O** malū eēt. quō
 potero ego occidere istū tā sc̄m̄ hoīem z p̄
 phetā. quē sed̄tur tot̄ mūd̄. Et illa. **Bñ**. dili
 git̄ me sic. Finalit̄ aut̄ q̄z Herodes erat ita
 luxuriosus z carnali amore cecat̄ dixit. Quō
 fiet ne sit tumult̄ i p̄plo. Et illa ait. **C**apiat̄
 p̄mor videbitis qd̄ faciet p̄pls. si h̄ poterit su
 stinere. deinde fiat aliud. Tūc Herodes dū
 iohes p̄dicaret misit hoīes vt caperēt iohēz
 De h̄ Mat. xiiij. z Mar. vi. Ecce q̄liter ca
 ptio. b. iohānis fuit ex pte Herodis ex mali
 ciaz iniusticia. **M**oralit̄ hic habetis tres
 doctrinas. vna tangit hoīes. sc̄da mulieres
 terciāz munirates z retores. **P**rima. qualit̄
 Herodes ad hoc deuenit vt secum duceret
 cognatā. **D**ur̄ mali p̄ncipiū fuerūt oculi. ei
 pulcritudinē respiciēdo. Deinde ex ocul̄ ve
 niūt cogitatōes in corde. Deinde locutiōes
 in ore. **O** si possem̄ loq̄ truffando zc̄. Deinde
 tact̄ de truffis. de tactu ad oscula. Jō q̄ vult
 viuere caste debet custodire portas ocl̄oz. z
 nō respicere. q̄z als cadet. Jō Hieremias lo
 quēs in p̄sona iuuenū q̄ respiciūt libent̄ mu
 lieres d̄t. **O**cul̄ me d̄p̄dat̄ est animā meāz.
 Quia si haberetis oia merita p̄riarchaz. p̄
 phetaz zc̄. in p̄ucto q̄ respicitis mulierē con
 cupiscendo eam. p̄dūt̄ om̄ia. quia peccatis
 mortaliter. **M**odo aut̄ iuuenes et sc̄utife
 rivi b̄i deberent acquirere merita z remissio
 nē peccatoz. perdunt merita z augmentant
 peccata. cundo ad ecclesias. sermones et ad
 loca vbi sciūt p̄fluere mulieres ad vidēdū. **E**r
 go ait Gregorius. **Nō** decet intueri qd̄ nō li
 cet cupisci. Qui b̄z pulcrā vxorē potest intu
 eri eāz cupiscere. sed ab illa quam non licet
 concupiscere auerte oculos tuos ne videant
 vanitatē. ait David in psalmo. **S**ecunda
 doctrina tāgit mulieres. q̄z ille nō debent su
 stinere oscula. tactus. z visitatōes suspectas.

Sermo

quod si faciunt peccat. sed errat. Et quod licet ubi est consuetudo cognata possit cognatum osculari. tamen periculosum est. Nam uterque statim icalescit. Iohannes mulieres caueat vobis. Dicunt mulieres si aliquis vir est zelotipus dicendo. Uxor mea quare osculata estis illum hominem. Respondet. O domine ipse est cognatus meus et a nullo reputaretur pariter. Sed si homo sit senex quis sit cognatus eius. tamen nolunt ipsi osculari. etiam si sit germanus. Iohannes auisus vos. quod ubi est maior periculum: ibi maior dyaboli tentatio. Iohannes apostolus ait. Fugite fornicatos. i. Cor. vi. et Eph. iij. Nolite locum dare dyabolo. Locum datur dyabolo truffando. tagendo. Tercia doctrina tangit rectores ciuitatis. Nam quod diu peccauit Herodes secrete Iohannes non curauit corrigere. eum. quod de peccatis occultis non punietur coitas. Sed quoniam fuit notorium tunc correxit: ne corrumpet totam ciuitatem terram. Hic habet exemplum doctrinam rectores coitatis quod corrigat peccata publica et notoria. aliter ira dei est super villam vel coitatem. Peccata secreta non cadunt in iudicio hominum. nec ex illis punietur coitas. Verbi gratia. Si aliquis secrete peccat cum aliqua muliere. deus dabitur ipsi. sed quoniam est notorium. quod nulla potest tergiversatione celari nisi corrigat. tota ciuitas punietur. Ecce quare b. Iohannes qui erat tamquam rector et prelatus voluit corrigere illud peccatum. Fuit ergo ordinatio ipsius iuramentum publica peccata. Et sic tenebitur iuramentum quod dedit apostolus illi magne ciuitati Corinthiorum de quodam cubinario. ratione cuius ciuitas patiebat mortalitates. siccitates. et alia mala. Et Paulus qui adhuc vivebat scripsit eis vnum habebat illa mala dei. Omnia. i. notorie. audite in vos fornicatio. et talis fornicatio qualem nec inter gentes. ita ut uxorem patris sui aliquis habeat. Tollat de medio vestrum quod hoc operis fecit. Nescitis quod modicum fermentum totam massam corrumpit. Auferte malum ex vobis ipsis. i. Cor. v. Dixi scilicet quod scilicet peccatum esset de sua morte martyri. de quo dicitur thea. Decollauit Herodes Iohannem in carcere. Nota peccata. Ex quo. b. Iohannes fuit captus. illa iniqua mulier non dedit dei. Iste fugiet de captione. vel liberabitur a populo. et clamabit super me. Iohannes non descam donec sit mortuus. Et ipsa cum Herode tractabat mortem suam. Herodes non audebat eum occidere. quod timebat populum. sed in se tractauerunt secrete. dicit herodes. Talis die est festum mee natiuitatis. Nota quod facere festum natiuitatis nisi de sanctis est stulticia. et tunc ego inuitabo barones et maiores regni. et tenentur modum quod isti consentient in morte Iohannis. et isti sunt mecum. bene querabimur populum. et in fine paradisi intrabit puellam. Et quod

quod petierit sibi daturam iuramento firmabo. et ipsa petet caput Iohannis. et de iuramento facto me perstritari simulabo. Quia cum hac consuetudine silati/one habuerit videtur innui in hystorijs scolasticis ubi sic dicitur. Credibile est quod Herodes cum uxore de nece iurauit ut occasione inueniret occidendi. Ordinato igitur primum illa mittit filiam quam optinebat tripudiare. quod mater sibi ostenderat. quod matres eius ostendunt filiam modum ornatum tripudianti quod per se vel que maria. Ministri autem faciebant sibi in sonum quod veniebat ad saltandum. que coram omnibus saltauit. et placuit cunctis tam ebrijs. Rex autem ostendens magnam gaudium: vocauit eam di. Petere quod vis et dabo tibi. Et iurauit illi. et quod quod petieris dabo tibi. sed dimidium regni mei. Et illa domine peto quod de hoc possim petere sine quod rerepilius a matre quod petam quod alibi comedebat. Que cum exisset dixit matri sue. Quid petam. At illa dixit. Caput Iohannis baptiste. Sed dicas regi coram omnibus. quod per se regis iuramento roboratum irrenocabile est. Cum ergo introisset statim cum festinatione ad regem petiuit di. Volo ut prinus des mihi in disco caput Iohannis baptiste. Audiens huiusmodi Herodes se perstritari silauit. Tristitia perferrebat in facie. cum leticia habet in mente. Et illa ait. Domine rex attendatis quod modo iuramento promissis. Tunc maiores et barones iam ebrii dixerunt regi. Domine detis sibi. et non est magnam quod dare sibi caput vni heremite paupis. faciat. Et ait rex. Dicitis vos ita. Et illi. Ita domine. Tunc rex misit speculatorem cum disco in quo portaret caput Iohannis. Iohannes autem videns hominem credens quod sibi portaret prandium. quoniam vidit cisionem dixit. Ubi est cibus. Et ille. Non porto tibi cibum. imo caput tuum erit cibus. Videns Iohannes quod mori debebat: alta voce clamabat di. Domine deus meus. in manus tuas commendo spiritum meum. Tunc caput Iohannis presecinditur puelle datur. et a puella matri adultere presentatur. Ecce qualem. b. Iohannes scola futurum. magisterium vite. scitatus forma. norma iusticie. virginis speculum. pudicie titulus. castitatis exemplum. pnievia. peccatorum venia. fidei disciplina. Iohannes maior hominis. par angel. legis summa. euangelij sanctio. apostolorum vox. silentium prophetarum. lucerna mundi. precursor iudicis. totum medium trinitatis. Et hic tantus datur incestuose. tradit adultere. addicitur saltatrici. Moraliter Iohannes hic dicitur esse martyr. unde de eo cantat ecclesia. Prepotens martyr heremique cultor. Tamen non pro fide mortuus est. quod Herodes non faciebat sibi questionem de fide. sed quod corrigebat

De natiuitate beate Marie uirginis

eū de pctō luxurie. Nota g̃ q̃ non solū p̃ fide xp̃i. sed q̃ morit̃ p̃tute aliq̃ māutenēda martỹr efficiē. Si q̃s occiditur a blasphematore quē rep̃hēdit. martỹr efficiē cū. b. Joh̃e. licet eēt magn⁹. maiorē rōem habet martỹr q̃ rep̃ hōdit blasphemū q̃ luxuriosū. q̃z māi⁹ pctm̃ ē blasphem̃a q̃z luxuria. Incōpabili⁹ maius pctm̃ eēt semel dicere malas grates zc. q̃z inficere centū hoies. Quot martỹres possēt eē mō si uellēt zc. Ideo rectores p̃uideāt ne iurēt gētes deū enormiter. Si aliquis notorie diceret malū de rege nō sustineret. z de deo q̃ libet pōt loq̃ ad libitū. immo ponit in truffa q̃n sciūt aliq̃ iuratore ut rideāt. puocāt eū ut iuret. z sic de alijs pctis. Ideo xp̃s q̃n fuit locutus de merito z p̃mio martỹr. dixit Mat. v. B̃i q̃ p̃secutōz patiūt p̃ iusticiam nō dicit solū p̃ter fidē. q̃z fides ē vna s̃t̃ theolocial. sed iusticia ē general̃ p̃ om̃i virtute. tā humilitatis. abstinētie z castitatis. Vñ si mulier d̃dicēdo ribaldis occidit. martỹr efficiē.

Nota de. b. Edulia s̃ginez martỹre. de q̃ i kalendis natiuitatis d̃ni p̃p̃ter h̃ dicebat sanct⁹ Petrus. Hemoṽm patiat̃ q̃si homicida aut fur aut maledic⁹ aut alienoz appetitor Si aut̃ ut xp̃ian⁹. ñ erubescat. gl̃ificet at̃ deum in isto noie. Sed si q̃d patim̃ p̃ iusticiā b̃i. j. Pe. iij. Tercio restat nūc videre de sua sepultura corpali. Inuenio q̃. b. Joh̃anes habuit tres sepulturas p̃rias. vna fuit corpis. alia capitis. alia ante. Prima fuit corpis Corp⁹ aut̃ ei⁹ sine capite habuit honorabile sepulturā. Dicit euāgeliū. q̃ discipuli ei⁹ audita ei⁹ morte venerūt z tulerūt ei⁹ corp⁹ z posuerūt i monumēto. Secūda fuit capitis Et istā fecit ista mala mulier q̃ presentata sibi capite a filia. timens ne p̃pheta resurgeret si cū corpe caput sepultū fuisset. ideo caute i pariete palaciū fodit. z ibi caput posuit. z sepe caput volebat videre timēs ne resurgeret. sed b̃ñ fuit p̃soluta. Vñ cū semel caput ioh̃anis in manib⁹ teneret z eidem gaudēs plūrimū insultaret di. De Joh̃anes vos voluistis me separe ab Herode. sed ego abstuli vob̃ vitam z caput a corpe. Et diuio nuru caput ipsum i ei⁹ faciē insufflauit. Et ista misera p̃tin⁹ expirauit. z demones ei⁹ aiā ad infernū duxerunt. Filiā h̃o ei⁹ cū sup̃ glaciē tripudiet sub ea glacies resoluit. et ipsa in aq̃s p̃tinuo submersit. z mō tripudiat cū demonib⁹ in inferno. Herodes aut̃ in exilium missus ab imperatore. z ibidē miserabiliter vitā finiuit. Ec/

ce q̃liter p̃soluti fuerūt Tercia sepultura fuit aie. Et ista fuit i lyombo inferni. Nō credatis q̃ aia Joh̃is statim ascēdit in celū. Quia nō dū christ⁹ p̃ suā mortē passionē apuit ianuā celi. sed descēdit ad lyombū cū sanctis p̃rib⁹. q̃ lyomb⁹ est i corde terre. ibi em̃ infer⁹ est infernus damnatoz. Deinde lyomb⁹ pueroz Tercio loc⁹ purgādoz. Quarto sup̃ erat loc⁹ patz sanctoz. Nō p̃template hic. q̃n sancti p̃ces viderūt animā Joh̃anis dixerūt. Et q̃s es tu. Et ille. Et nō cognoscitis vos illū de quo dixit Isa. Vox clamantis in deserto Et gauisi sunt sc̃ti p̃ces. Et narrauit eis quō xp̃m baptisauit. z mūdo ostēdit zc. De ista sepultura d̃s dixit. Quis ē hō q̃ uiuet z nō videt mortē. eruet aiā suā de manu inferi q̃. d. nullus. in ps. lxxxviij. zc. Moralit̃ habem⁹ h̃ doctrinā magne p̃solatōis. Beat⁹ ioh̃anes cum tanta sanctitate z vite aspiate descendit ad infernū. z mō si creatura morit̃ p̃ baptismū anteq̃ peccet. statim euolat ad celum. Idē ē iudiciū de quocunq̃ alio infideli nō ficte ueniete ad baptismū. Ecce mō qualē gr̃am habem⁹. Idē si facim⁹ cōdignā p̃niam de peccatis. Ideo xp̃us. P̃niam agite. appropinquabit em̃ regnū celoꝝ. Mat. iij.

In festo natiuitatis uirginis Marie.

Sermo primus.

Ego quasi uitis

fructificaui. Verbum istud habet textualit̃ Eccli. xxiiij. z officiat̃ in epla hodierna. Pro declaratōe s̃bi p̃positi z introductionē materie predicande sciendū q̃ xp̃s inter alias bonas compationes z p̃rias quas dedit de suis sanctis aplis et discipulis fuit ista. Ego s̃m uitis vera. et vos palmites. Qui manet in me. hic fert fructus multū. q̃z sine me nihil potestis facere. s̃. meritoz. Joh. xv. Ecce q̃ christ⁹ in ista aucte uocat se uitē. z discipulos z in p̃sona eoz omnes nos uocat palmites. Et ponit duas ratiōes. vnā affirmatiuā. aliā negatiuā. Affirmatiua est. quia sicut palmes manēs in uite ab ea recipiens humorem fructificat. als non Ita christ⁹ est uitis z radix siue rabaca omnū bonozum z virtutum z influētiarum. Qui ergo manet i hac uite. s̃. p̃ ueram fidem. absq̃ errore. dubitatione z falsa credentia. et per deuotam z promptā obedientiā faciendi suam uoluntatē z fruandi sua p̃cepta. talis recipit ab eo humiditatē gratie. et facit eos abundare

Sermo

z fructificate. Prio i intellectu fructu ptepla
tois. In meoria fructu bone recordatois In
voluntate fructu amoris z dilectois. In ore fru
ctu orois. In ocul' fructu lacrimatois In au
rib' fructu diuioz auditois. In manib' fru
ctu elynaz largitoinis. In toto corpe fructu
afflictiois. Ecce ro affirmatiua qlie q' diu pal
mes manet i vite p credentiā z obediētiā fructi
ficat. Jō dicit Ego sū vitis z vos palmites. q' ma
net i me z ego i eo h' fert fru. mul. **Scda ro ē**
negatiua quā tāgit cū dicit Dicitur sine me nihil po
test' facere. qz palmes a vite scisus nullū fac
fructū. nihil valet nisi ad burēdū i igne. Sic
xpian' a vite. i. a xpo scis' gladio peti mortal.
qz dubitat i fide si ē sic. Et nūqd dicit q' dubi
tare i his q' de' dicit. Absit. Adhuc si habeat
fidē firmāz tenet malā vitā. tñ scisus ē. z nul
lū facit fructū meritoriū. qz sine me. i. grā z in
fluētia. nihil po. fa. Jō dicit ibidē. Sic palmes
nō pōt facere fructū a semetipō nisi māserit in
vite. sic n' vos nisi i me māserit. Ex his rōi
bus p' q' dñs ihs xps d' se ppe dicit. Ego sū vitis
z c. Ecce excellētia xpi. Virgo at maria nō h'z
eqlē excellētiā cū xpo. qz ipē ē creator z ipa cre
atura z iō ipa n' eqpat se xpo. s'z t'pando s'bu si
bi assilando se dicit Ego q' vitis: nolo ei eqpari
v' eqri. sed assilari: fructificauit. Fili' fructifi
cat v' pncipiū p mū z tāq' cā pncipal' oim. ego
p' eū nō eqlie v' vitis sed sic. qd notat similitudinē
p'z thēa. De ista materia inueni q' tuoz fru
ct' in q' b' s'go Maria fructificauit q' vitis
Prim' de pñciatione angelicali.
Scda de sanctificatōe spūali.
Terc' de p'sentatione corpali seu t'pali.
Quart' de magnificentia s'uali.
In his q' maria s'go fructificauit q' vitis. p' p'
q' dicit. Ego q' vitis fruct. Dico pmo zc. Prio
xps fructificauit i fructū de pñciatiōe ange
licali. qz anq' fuisse pcept' fuit angelice pñci
ciat'. Jā scitis qlie angel' Gabriel tot' lucid'
nūciat' s'gini Marie q' cēt mī filij dei. Jō
dicit euan. Lu. Missus ē angel' gabriel a deo i
ciuitatē galylee cui nomē nazareth. ad s'ginē
desponsatā v'ro cui nomē erat Joseph. d' do
mo Dō. z nomē s'ginis Maria. Luc. j. Ecce
pñciatio angelica. dulcis fruct' ē pteplā
di. Sill' s'go Maria q' vitis. nō eqlie v' vitis
fructificauit. Anq' fuit pcepta fuit pñciata
Ille magn' doctor Hiero. affirmat. q' Joa
chim pater s'ginis Marie. z. b. Anna ei' ma
ter. xx. annis fuerunt in m'rimonio q' nō ha
buerūt matr. monij fructū. Culpa erat ipsi

us Anne. que erat cōplexionis frigide. ideo
erat sterilis. Sed qd fecerūt. nō recurrerunt
ad diuinos vel sortilegos. sed ad deū. qz nul
lus pōt dare nisi deus. Ideo cū deuotione.
orōnib'. ieiunijz elemosynis vigilijz p'gri
nationib' recurrerūt ad deū. vouētes q' si ve
us daret eis fructūz c. q' darēt deo. Et cū se
mel Joachi fletet ex vna pte z anna ex altera.
apparuit eis angel' Gabriel p'fortans eos. di
cēs q' orōes z alia bona erāt deo accepta. z q'
haberēt vna filiā. nō filiū sed filiā q' cēt sancta
anq' nata. q' p'cipet mirabiliter. qz de' supna
turaliter iuuit op' m'rimonij i sua generatōe.
z Anna pcepit. Ecce qliter fuit angelo pñci
ciat' v' xps. Jō dicit. Ego q' vitis fructifica
ui suauitatē odoris. z flores mei fruct' hono
ris z honestatis. Eccli. xxiij. Flores vocat s'
ba q' dixit angel' parentib' suis Fruct' hono
ris fuit s'go Maria. Et honestatis. qz nō le
git p'v' q' Joachim cognouerit aliā nisi vxo
rem suā. Ista est honestas m'rimonij. Ro. cō
tra illos qui frangūt honestatē z legē m'rimo
nij. Ecce quot peccata concurrūt. Primū. ē
luxurie abominabilitas. quia de' nō vult q' il
lud opus fiat nisi inter virum z vxorem i ma
trimonio. Etiā si homo haberet mori. et di
ceret medic' q' faceret illud. als mortu' es z ci
ti' debet mori. nisi habeat vxorē. et medic' est
excōicat' dando s'iliū tali q' nō est de m'rimo
nio. Ita est dēmatū s' p'ctm q' nullo mō ē
licitū illud nisi in statu m'rimonij. Jō dicit hōe
stat'. Et recordat apl's di. Honorabile p'nubi
um in omib'. z thoz' immaculat'. Fornica
tores em'z adulteros iudicabit de' Heb' vj.
Scdm est de rapina et de furto iniusticia.
qz si ego do tibi cappā meā. z postq' tu eā pos
sedisti aufero eā tibi. z do alteri. rapinam fa
cio. Rapina maior est quādo homo q' dedit
corp' suū vxori. deinde ipse dat alteri. furtū z
iniusticiā facit. qz corp' viri vxoris est. z econ
uerso. Ideo apl's. Mulier sui corpis p'atēz
nō habet sed vir. Sill' z vir sui corpis p'atēz
nō h'z sed mulier. Ergo nolite fraudari inui
cē. j. Eoz. vj. Terciu' p'ctm est mar'. s. p'ditio
nis. qz si vn' miles dat fidē alteri militi q' erūt
socij in p'lio. Si frangit sibi fidē corpis. pōt
ipm redarguere de fide siue p'ditione. z dare
sibi campū duelli. Ita in m'rimonio. vir dat
fidem corpis vxori. et econuerso. Ideo qui
frangit proditor est. Et si vxor esset fortis.
posset assignare viro proditori campum co
raz rege. sed qz sunt debiles. recurrūt ad deū

De natiuitate beate Marie uirginis

ad linguā. et ad oculos plorando. De talibus dicit apostolus. Si quis suorum et maxime domesticorum curam non habet: fidem negauit. et est infideli deterior. i. ad Timotheum. v. Nullus est magis domesticus quam uxor. Quarto peccatum maius est sacrilegium. Scitis quod reus ordinauit matrimonium. quod est unum de. vii. ecclesie sacris. ad signandum quod Christus duxit ecclesiam in sponsam suam quam nunquam dimittet propter aliam. cui est fidelis. Quia ergo fragilis matrimonium tu es falsator sacramenti. Et sicut sacerdos esse falsator sacramenti. si quando debet eleuare hostiam consecrata eleuaret hostiam papiri. Sacramentum hoc magnū est. Ego autem dico in temporibus in ecclesia. ad Ephesum. v. Secundo fructus christi fuit fructificatio spiritualis. Nam in conceptione domini ihesu christi similitudo instanti occurritur quattuor. scilicet corporis formatio. anime creatio. utriusque sanctificatio. passive quantum ad humanitatem. quod ut fons totius sanctificationis in summa sanctificatione creata est super omnem puram creaturam. Quarto humanitatis et diuinitatis unio. De hoc dicit angelus uirginis Marie. Quod enim ex te nascetur sanctum uocabitur filius dei. Luc. i. Sicut uirgo fecit fructum sanctificationis. non dico equaliter. nec ipsa dicit. sed dicit. Ego quasi uirginis. scilicet quod non in instanti eius corpus fuit formatum. sed quando eius corpus fuit formatum. et anima creata infusa. quod ista dicitur conceptio germinis que est perfecta. quod conceptio seminis imperfecta est. non expectauit deus. ix. menses. nec unum. nec etiam hebdomadam unam. immo creditur quod eadem die hora fuit sanctificata super omnes sanctos et sanctas et etiam angelos. Auertat deus David in psalmo. lvi. Fluminis imperet letificat ciuitatem dei. sanctificauit tabernaculum suum altissimum. Deus in medio eius non commouebitur. adiuuabit eam deus mane diluculo. In quo psalmo quattuor ponunt de eius sanctificatione.

Primo quantitas.

Secundo dignitas.

Tercio firmitas.

Quarto primitas.

Primo ostendit quantitas scitatis uirginis marie cum dicitur. Fluminis imperet. quod totum flumen diuinarum gratiarum effusum est super eam in sanctificatione. In sanctificatione aliorum sanctorum infunditur una gutta gratie diuine. quod unum sanctum habuit unam guttam gratie. alii aliam. Quia in uirgine Maria fluminis imperet. Bern. Ceteris pro parte datur gratia marie pro tota se infudit plenitudo gratiarum. propter quod dicit. letificat ciuitatem dei. Quando homo fuit sanctificatus nullus homo sciuit. sed angeli sciuerunt. De quale gaudium fecerunt. Ratio

quod dicit Christus quod gaudium est angelis dei in celo super unum peccatorem penitentem agente. ergo quanto magis super uirginem Maria quam nunquam peccauit. Et ce quare dicit. Fluminis imperet letificat ciuitatem dei. Secundo declarat sua dignitas. cum dicit. sanctificauit tabernaculum suum altissimum. Si camere militum sunt optime ornate. dignum est quod camera regis sit magis ornata. Ideo dignum fuit ut tabernaculum suum. scilicet camera in qua filius dei debuerat nonne mensibus habitare quod fuisset super omnes sanctificata. Bern. Ego puto quod et copiosior sanctificationis benedictio quam in alijs sanctis in utero sanctificatis in ea descenderit. quod non solum ipsius ortum. sed et uirtus eius ab omni peccato deinceps immunem conseruaret. Tercio declarat sua firmitas. cum dicit. Deus in medio eius non commouebitur. qui. scilicet habitat in ea per gratiam. Differentia est inter cadere et commoueri. Cadit homo pro peccato mortale. Iohannes apostolus. Qui se existimat stare. scilicet in gratia dei uideat ne cadat. i. ad Romanos. x. Et commouet quis pro peccato ueniale. Nunquam fuit aliquis sanctus nec sancta quando ceciderit uel commotus fuerit nisi Christus et uirgo maria. qui Christus iam in hac uita habuit privilegium sanctorum qui sunt in celo qui non possunt cadere nec commoueri. David in psalmo cxxiij. Homo commouebitur qui habitat in hierusalem. Sicut uirgo Maria quia nunquam peccauit mortaliter nec uenialiter. nec corde cogitando. Ipsa enim fuit illa mulier fortis de qua Salomon quesuit a suis doctoribus dicens. Mulierem fortem quis inueniet. Proverb. ultimo. Nullus doctorum sciuit respondere. et spiritus sanctus sibi respondit dei. Procul de ultimis finibus. quia in ultima etate debuit esse. Hora quod ista questio Mulierem fortem etc. incipit per aleph. quod interpretatur mille. quod tot anni fluxerunt a Salomone usque ad uirginem Mariam. Quarto declarat primitas. cum dicit. adiuuabit eam deus mane diluculo. Et loquitur de sanctificatione uirginis Marie. Inuenio sex horas in quibus sanctificauit creaturas aliquas. scilicet hora completorium. hora uesperarum. tertia hora meridiei. quarta hora tertiay. quinta hora prime. sexta in aurore. Hora completorium ut scitis est in solis occasu. Ista hora sanctificant etiam illi qui uixerunt in peccatis et malis plorant et petunt misericordiam. et deus dat eis contritionem. tales sanctificant per contritionem cordialem. Sed in tota sacra scriptura non legitur quod aliquis fuerit sic sanctificatus nisi de uino. scilicet de latrone. de quo Leo papa. quod non legit quod unquam fecerit aliquod

Sans sanctus
Pi.

De natiuitate beate Marie uirginis.

deu decepe. Itē nota filios q̄ p̄mittūt filios ad seruitiū dei i religione v̄l sacerdotio. z p̄ nihil faciūt nec curāt expectātes filiū gibbosum vel filiā vt illā dent zc. Ecce q̄re d̄t. Si q̄d uouisti zc. Quare fructus xpi est vel fuit d̄ magnificatiōe s̄tuali l̄ sp̄iali. q̄usq̄ xps fuit xxx. annorū ita uixit q̄ nō reputabat magnus. imo reputabat faber lignari. s̄z in baptismo fuit magnificat. q̄n̄ Iohes ip̄m baptisauit celi ap̄ti sunt sup̄ eū. et descēdit sp̄s sanctus in specie colūbe sup̄ eum. z uox patris intonuit. **Hic est fili⁹ meus dilect⁹.** Math. iij. z Luc. iij. Tūc apud homines fuit ita magnificatus intm̄ q̄ fugit in deserto. **Silr̄ ego maria. nō equatiter. z ecce quō.** Ex quo ego maria fuit p̄sentata i templo in q̄ stetit decem annis cū alijs uirginib⁹ q̄si essent montales. ita faciebant antiquitus. Nota s̄ consuetudinē de puellis nō ueniētib⁹ ad ecclīā. Nota de historia z de desponsatiōe. z qualiter sp̄s sanctus descēdit i specie colūbe sup̄ uirgā sp̄si sui Ioseph quemadmodū sup̄ xpm̄ in baptismo. z sic ego fuit valde magnificata. De isto fructu dixit salomon in p̄sona uirginis. **Sub umbra illius quē desiderauerā sedi. s̄. vt sit mihi in patrē z sp̄sum. z fructus eius dulcis gutturi meo.**

Lañ. ij. Moralit̄ nota h̄ sup̄ h̄ q̄ ego fuit desponsata p̄ s̄ba de p̄nti. Quā em̄ sit p̄ s̄ba de p̄nti. uerū matrimoniū est. etiā si non sequat̄ copula carnalis. nec p̄nt̄ separi nisi p̄ ingressu religiois. si nō fuit secuta copula. siue publice siue clādestine cōtraxerūt. Si clādestine. excoicati sunt nec p̄nt̄ separi. Iō q̄ clādestine p̄hūt z post p̄pter timorē parentum vel odiū ip̄a ducit aliū. ip̄a est putana. Et p̄mus q̄ est uir. z etiā si ip̄e p̄trahit cum alia. leno ē. Quō sunt multi q̄ credūt h̄re uxorē. z non habēt. Itē sunt alia m̄lia impedimēta. Uos nō creditis aliqd̄ facere in baptismo v̄l p̄firmatiōe. q̄ oēs uultis esse cōpatres et cōmatres. z ē ita q̄ si estis patrini de aliquo v̄l aliqua. etiā uxor legitima ē patrina eius z ecōuerso. etiā si nō sit p̄ns. z nunq̄ aliqd̄ fili⁹ v̄l p̄t̄ p̄trahere cū illa. s̄z papa possit dispēsare. Itē si cleric⁹ q̄ baptisat h̄z filios nō p̄nt̄ p̄trahere cū illis q̄s ip̄e baptisauit. Et q̄t̄ sūt in h̄ casu. Itē si p̄traxistis cū aliqua sanguinea infra quartū gradū nō est matrimoniū. Itē dicit̄ anteq̄ habuissetis istā uxorē peccastis p̄mo cum matre eius. ita ergo non est uxor uestra. Nec papa possit dispēsare nisi in aliqb⁹ gradibus. nō t̄n̄ in omnib⁹. q̄ nō cum sorore vel

uorē fratris. q̄ est cōtra legē diuinā. Null⁹ p̄t̄ h̄re matrē z filiā. Idē si peccasti cū sorore sua. z ecōuerso si uxor peccauit cū p̄re uiri zc. Si sint in tertio vel quarto gradu. papa p̄t̄ dispēsare. Ideo est optima consuetudo q̄n̄ debēt desponsari q̄ sacerdos p̄clamet. si ē aliqd̄ q̄ sciat impedimētū qd̄ reuelat z si aliqd̄ scit impedimētū secrete. t̄n̄ reuelat sacerdoti. Et mō in multis locis non faciūt istas p̄clamatōes. z male. Itē sunt aliqui postq̄ cōtraxerūt z discōueniūt. p̄curāt sibi separationē cū falsis testib⁹ zc. nō possunt separi nec pap̄ nec etiā Petrus ap̄lus possit dispēsare. nullo mō possunt separi nisi p̄ ingressum religionis ante copulā. Ideo apostolus. **His qui in m̄rimonio iuncti sūt p̄cipio. n̄ ego sed d̄ns uxorē a uiro nō discedere. z uir uxorē nō dimittat. s̄. ad Cor. vij.** Et sic vt Joachim et Anna uirā eternā p̄merebitis. **Quō uob̄ p̄stare dignet̄ p̄r z fili⁹ z sp̄s sanct⁹.** Amen.

De natiuitate beate Marie uirginis.

Sermo secundus.

Memoriam mea i generatione seculorum. **Ecclī. xxiiij. z recitatum est statim in eplā hodierna.** Secundū q̄ scit̄ hodie ē festū z solēnitas b̄ndicte natiuitatis uirginis Marie q̄n̄ nata fuit de uero matris sue b̄ndicte Anne. Si placet deo habebim⁹ bonas doctrinas scientiales et instructiones morales. s̄z vt uerba sint ad honorē dei salutē ego Maria zc. Istud uerū d̄r in p̄sona uirginis. Memoria. s̄. mee natiuitatis. Sciendū q̄ in sūma generaliter sunt duo secula. Primū est creaturarū sp̄ialium z incorruptibiliū. Secundū creaturarū corpaliū z corruptibiliū. Primū est celū empiriale. De q̄ Strabo ait sup̄ Sen. s̄. Celum empirreū mox vt creatū est. angelis est repletum. Secundū est terra. de q̄ iam uulgarit̄ d̄r h̄ seculū. q̄ licet terra sit p̄manēs t̄n̄ creature corpales sunt corruptibiles. Iō salomō ait **Generatio p̄terit et generatio aduenit. terra aut̄ ieternū stat. Ecclī. i.** Dico q̄ creatio istorū duorū seculorū p̄t̄ dici generatio. Rō. q̄a generatio alicui⁹ creature est ei⁹ p̄ncipiū. Iō phus diffiniēs generatiōez dixit. Generatio est progressio de nō esse ad esse. et q̄ ista duo secula. scilicet celum et terra habuerūt p̄ncipium p̄ creationem. quia ante creationem celi z terre nulla erat creatura nisi sol⁹ deus trinitas ipsa. Si dicat̄ ab aliq̄ simplici. Et

Sermo

deus tunc ubi habitabat. Dicat quod in camera sue eternitatis. Augetas. Dominus excelsus et sublimis inhabitans eternitatem. Isa. lviij. scilicet creauit celum et terram pro vobis. Et quod tunc habuerit principium essendi. id est potest dici generatio. Et concordat moyses di. Iste sunt generationes celi et terre quam create sunt in die quam fecit deus celum et terram. Gen. ij. Dicit ergo sermo maria. Memoria mea in generatione. scilicet celi et terre figurata fuit et declarata et demonstrata. Pro thema. Memoria mea in generatione seculorum. Ex quo ergo sermo maria. remittit nos ad generationem seculorum. videamus quid dicit de hoc scriptura. Dicit enim. In principio creauit deus celum et terram. Terra autem erat inanis et vacua. et tenebre erant super faciem abyssi. et spiritus domini ferebatur super aquas. Dixitque deus. Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit deus lucem quod esset bona. et diuisit lucem a tenebris. Appellauitque lucem diem. et tenebras noctem. Factusque est vespere et mane dies unus. Gen. i. Dicuntur decem clausule continentes totam festiuitatem hodiernam. propter quod dicit sermo maria. Memoria mea in generatione seculorum. Prima clausula est cum dicit. In principio creauit deus celum et terram simul. Ista simultas creationis celi et terre figurabat simultatem coniunctionis matrimonij Joachimi et Anne. Joachim dicitur celum. Ratio. quod tota sua vita fuit celestis. scilicet esset nobilis et poterat dicere. *Nona conuersatio in celis est.* ad Phil. iij. Anna dicitur terra. quod fructifera secundum influentiam quam recipit a celo. et potest exponi de ea illud ps. lxxxvij. *Benedixisti domine terram tuam.* quod primo erat sterilis. Et sequitur. Dominus dabit benignitatem. et terra nostra. scilicet beata Anna. nostra propter utilitatem quam ex ea habuimus. dabit fructum suum. scilicet virginem mariam. Patet ergo quod memoria virginis quantum ad parentem coniunctionem expressat et figurat cum dicit. In principio creauit deus celum et terram. Si dicat de aliquo. Frater meus. quod non videtur bona expositio quod Joachim dicat celum. et Anna sanctior Joachim dicat terra. Ideo ecclesia festiuat de ea et non de eo. Ratio quod ratio huius sanctitatis fuit. quod Anna habuit maiorem participationem cum virgine Maria quam pater. quod patres propter negocium temporale parum curant de pueris paruis. sed matres. Est ergo notandum quod sic ramus violarum vel rosarum potest reddere in illo quod cum diu portat quantum in eo quod solum tangit. Sic est in proposito. quod facit propter in generatione filij ac si daret ramum violarum matri. et recedit. sed mater portat in utero. et post natiuitatem lacrat tenet in brachijs. osculat etc. Ideo Joachim parum fecit. Et tamen Anna terra dicitur. et Joachim celum. Ratio. quod mulier quantumcumque sit sancta et

virtuosa debet esse sub viro. et vir debet esse dominus. et maior in domo. quod sic terra non est nisi potest recipere respectu celi. a quo recipit influentiam quod aliter terra non fructificaret. Ita vxor respectu viri a quo regitur etc. quod ergo Joachim erat vir beate Anne. ideo habebat maiorem et premitatem et influentiam in domo. quod ad nutum virorum debent esse vxores. Hinc vxores tam maiorum quam minorum deferant maritis suis honorem. Hester. j. Rex fuit Assuerus imperatoris. Propter hoc Joachim dicitur celum et Anna terra. Moraliter instruntur hinc mulieres. ne intrent in caput eorum ut velint habere dominium. dicendo. Ego ero domina domus. pro certo gallina cantabit etc. quod natura et leges diuinales et pontificales et imperiales dant viro quod sit dominus. Ideo auferat vos. Et si in prima hebdomada quam estis noue vir dissimulat aliquid. post non sustinebit. imo cum baculo vadit per domum. quod vir debet esse celum dominando. et vxor terra subiuciendo. Ideo dicit scriptura. Mulieres viris suis subdite sint ut domino. quod vir caput est mulieris sicut est christus caput ecclesie. Sed sicut ecclesia subiecta est christo ita et mulieres viris suis in omnibus. scilicet licitis et honestis. Viri diligite vxores vestras sicut et christus dilexit ecclesiam. et seipsum tradidit pro ea ut eam sanctificaret. ad Eph. v. Ecce quare dicit sermo maria. Memoria mea etc. Secunda clausula est cum dicit. Terra autem erat inanis et vacua. Hinc ostendit conditio beate Anne. quia licet esset in statu matrimonij cum nobili viro suo Joachim. tamen erat sterilis et infecunda. quod ita erat frigide complexionis quod naturaliter non poterat concipere. Ideo dicitur quod erat inanis. non de vanitate et vacuitate propensa. sed quod non attingebat finem matrimonij etc. qui est habere liberos. Ideo dicitur inanis et vacua. scilicet in utero. propter infecunditatem. Et dicit beatus Hieronymus. quod Joachim nobilis de ciuitate nazareth contraxit cum Anna nobili de genere David de ciuitate bethleem. et. xx. annis fuerunt sine liberis. quod terra erat inanis et vacua. sed ecce modum quem tenuerunt quoniamque medicinas receperunt ut daret deus eis prolem. Si vos de matrimonio vultis filios. faciatis idem. Primo enim faciebant magnas elemosinas. de pane. vino. et fructibus. et omnibus alijs faciebant tres partes. Primam dabant deo et seruitoribus suis in templo. Deinde ad hoc venit mundus quod nolunt nec decimam dare. Secundam dabant peregrinis et pauperibus. Tertiam retinebant pro se et familia domus sue. Secundo quod faciebant orationes deuotas et cum lacrymis dicebant. Domine exaudi

De natiuitate beate Marie uirginis.

placuit vobis quod simus in matrimonio dei nobis
 ple. quod aliter modicum valet. quod auius et aialibus
 dantis filios. id est. Tertio pegrinati sunt de na
 zareth usque hierusalem sepe et frequenter discalcia
 ti. Quarto portabant offertoria et presentabant
 ea in templo. Quinto fecerunt votum dando ad ser
 uitiu dei. ple si deus daret eis. Et sic. xx. annis
 terra erat inanis et vacua. Et concorda scriptu
 ra dei. Aspeti terram et ecce vacua erat. Hiere.
 iij. Moraliter hinc nota per mulieribus de matri
 monio que desiderant plures. et est bonum deside
 rium. quod non vadat ad demones diuinos. sortile
 gos et. quod nullus potest dare plures nisi deus. quod reque
 rit creatio ibi. scilicet. et si cum diuinis obtinet ut
 habeat filios. malum finem faciunt et. Sed recur
 ratio ad deum cum elemosynis orationibus et. Ideo
 dicit scriptura. Anima. i. creatura rationalis que de
 clinauerit ad magos et arios et fornicata
 fuerit cum eis. ponam faciem meam contra eam. et interficiam
 illam in medio populi sui. Leui. xx. Tertia clau
 sula est. Et tenebre erant super faciem abyssi. scilicet. in
 principio antequam deus creauit lucem. Abyssus dicitur
 profunditas in qua non videtur claritas solis neque
 lune. Ita corda hominum dicuntur abyssus. quod non
 possunt sciri seu videri nisi a deo. Cor hominis
 inscrutabile est quod cognoscet illud. Ego dominus
 scrutans corda. Hiere. xvij. Abyssus ergo erat
 cor Joachim et Anne ex tristitia. quod non habe
 bant plures. sed ut persone humiles abscondebant tri
 stitiam in corde. sed tenebre venerunt super faciem
 abyssi quando Joachim recepit tantam magnam verecun
 diam in templo a sacerdote nolente recipere suam ob
 lationem. sed repulsam habuit. et expulsus fuit
 de templo conuulsibiliter. cum tamen esset de maioribus
 bus. sed quod sterilis et infecundus iuxta legem
 Deutero. vij. Non erit apud te sterilis vtriusque
 sexus. tam in hominibus quam gregibus tuis. Di
 ca quod beata Anna exiit templum et iuit ad
 domum ut consolaretur virum suum de tanta tristitia
 sed non inuenit. quod Joachim per verecundiam iuit
 ad pastores. et ipse stebat ex vna parte. et beata
 Anna ex alia. et timebat de viro suo. et tenebre
 erant super faciem abyssi. Moraliter hinc instruunt
 homines et mulieres. Homines habent hinc do
 ctrinam patientie. Si sacerdos modo expelleret
 nobilem de ecclesia et excommunicaret quod dicere
 tis. Certe percuterent sacerdotem dicendo. Ta
 ce tu clericus. alius lues. Non sic Joachim. sed
 patienter recessit seruans consilium scripture. Non
 vos defendentes charissimi. sed date locum
 ire. ad Ro. xij. Mulieres etiam instruunt quando
 videtur virum tristem. quod aliquoties ex negociis

magnis tristans debet virum consolari. sed sunt
 alique viros rabide que augent tristitiam viris de
 omnibus dantes culpam viro. Ideo auisitis vos
 quod mulier data est in adiutorium viri. Gen. ij.
 Non est bonum hominem esse solum faciamus ei adiu
 torium sicut sibi. Quarta clausula est. Spiritus
 domini ferebat super aquas. Ecce hic promissio de
 regine maria ad Joachim cum esset cum pastoribus
 et fletet dei. Domine si ista sterilitas venit ex
 peccato meo indica mihi et. Ideo de Anna.
 Super istas aquas Iachym ferebat spiritus
 dei. i. angelus. Qui facit angelos suos spiritus.
 ps. ciiij. et ad Heb. j. qui venit ad Joachim. que
 timuit. quod caro non potest sustinere visionem spiritus
 sed timet. ut agnus que videt leonem. Dicat quod re
 uelauit sibi de filia habenda. Ideo dixit Anne
 In cuius signum dixit que iueniret se ad portam au
 ream in hierusalem. Moraliter instruimur
 hinc patiaz Joachim et Anne. xx. annis fue
 runt sine ple. et faciebant elynas orationes et. et non
 obrinuerunt. sed quod habuerunt patiaz in verecun
 dia sibi facta a sacerdote statim habuerunt pro
 missione et obtinuerunt hinc ple. Sed ergo que vult
 aliquid obtinere a deo siue sanitate siue remis
 sione peccatorum. sine plures. plures valet patia quam aliud
 Joachim enim poterat se vindicare de sacer
 dote. sed noluit. Ita vos debetis facere. Et
 quanto maior est iniuria remittendo tanto facili
 us obtinebit quod optat. Ideo apostolus ait. Patientia
 vobis necessaria est. scilicet. ad obtinendum quod peti
 tur. ut voluntate dei facientes reportetis pro
 missionem. ad Heb. x. Quinta clausula est.
 Dixitque deus. fiat lux. Ecce perceptio regis ma
 rie. Dicat quod creditur que Anna et vir eius sepa
 rauerunt se a thoro. quod antiqui sancti non ute
 bantur matrimonio nisi ratione filiorum. et quando sen
 tiebant uxorem gravidam separabant se usque post
 ablacionem filij. qui lactabat tribus annis. et
 matres nutriebant eos. et ipsemet matres vo
 lebant eos lactare. quod ideo dedit deus vbera mu
 lieri non ad ostendendum hominibus. sed sicut vterque ux
 ris est camera filij. Ita vbera sunt cellarium.
 Et Anna et Joachim videntes quod non poterant
 habere plures. credo que sepauerunt se a lecto pro
 quod dicit. Fiat lux. Lux dicitur illa benedicta genera
 tio regine marie. quod tenebra culpe facta est
 Non autem in generatione de filiorum sunt multe tene
 bre propter intentionem carnalem et corruptam pa
 rentum. Sed generatio regine Marie fuit ut
 lux. De ista luce. Gen. i. Reg. xiiij. Sic lux
 aurore oriens solis. tunc absque nubibus ruti
 lat. Sic ista perceptio Joachim et Anne lumi

Sermo

nostra fuit. Moraliter instruit huius de mē-
 monio q̄ in filiis p̄creādis debēt h̄re intētio-
 nē p̄dicatoris. q̄ p̄ semine s̄bi dei generat fili-
 os deo de filiis dyaboli. q̄ illos q̄ fuerūt fi-
 lij dyaboli p̄ supbiā facit filios dei p̄ hūilita-
 tē. et ita de alijs. Talis debet esse intentio fa-
 cientiū matrimoniū vt generēt p̄les deo ad
 seruitiū. als iudicant̄ adulteri corā deo. Si-
 cut de p̄dicatore q̄ non curat de fructu sed de
 vana gl̄ia laudis seu familiaritatis adulter
 vocat̄. q̄ plus curat de salario q̄ de fructu i
 p̄lo. Ideo ap̄tus ait. ij. Cor. ij. Non sumus
 sicut plurimi. Nota. plurimi. adulterātes s̄-
 b̄i dei. q̄ in p̄dicatiōe nō sp̄uales fructū que-
 runt. sed fauorē humanū. Ergo in filiis ba-
 bendis ordinētis intētionē vestrā ad deū.
 q̄ als dyabolus habet in eis potestātē. Auto-
 ritas. Ostendā tibi qui sunt quibz potest pre-
 ualere demoniū. Hi nāqz qui cōiugium ita
 suscipiūt vt deū a se et a sua mēte excludant. et
 sue libidini ita vacāt sicut equus et mul̄ q̄bz
 nō est intellectus. in hos habet potestātē de-
 moniū. Thob. vj. Sexta clausula est. Et
 facta est lux. Ecce sanctificatio virginis ma-
 rie nō credatis q̄ fuerit sicut de nobis qui in
 peccatis cōcipimur et nascimur et nutrimur
 quia si ante baptisimū fuissē mortui dam-
 naremur. in limbo intellige. Sed statim post
 q̄ corpus fuit formatū et anima creata tunc
 fuit sanctificata. Ideo fit festū de eius con-
 ceptione. quia facta est lux. s. sanctificatiōis
 in ea. et statim angeli in celo fecerūt festū con-
 ceptionis. Ideo David dicit. Lux orta est
 iusto. scz christus. vt sit mater eius. et rectis
 corde. s. angelis qui nō possunt inclinari ad
 peccatū. nec ad dexterā p̄ prosperitatez. nec ad
 sinistram p̄ aduersitatem. nec ante p̄ affectio-
 nes. nec retro p̄ rancores. Ideo dicit rectis
 corde leticia. Examinā iusti in domino et cō-
 fitemini memorie sanctificatiōis eius. Psal.
 xcvi. Septima clausula est. Et vidit deus
 lucē q̄ esset bona. Ecce natiuitas virginis
 Marie. Nota. vidit. i. videre fecit. quia ipse
 eam sciebat sed videre fecit q̄ esset bona. Nā
 bona erat angelis. quia p̄ eam reparant̄ eoz
 cathedre. bona hominibz. quia p̄ ipsam ha-
 bent redemptorē. bona peccatoribz. quia per
 eam cōsequunt̄ veniam. bona iustis. quia p̄
 eam p̄sequunt̄ p̄seuerantiā in bonis opibus
 et augmentū gr̄e in meritis et gl̄ie introducti-
 onē. bona sanctis patribz. q̄ p̄ eaz adepti sūt
 liberationē. bona animabz de purgatorio. q̄

p̄ eam habēt suffragiū. bona nauigantibz. q̄ p̄
 eam pueniunt ad portū salutis. bona laborā-
 tibus i terra. quia p̄ ipsam cōsequunt̄ requiē
 Dicat̄ quomō festū natiuitatis virginis ve-
 nit in cognitionē hominū p̄ illum sanctū ho-
 minē. vt habet̄ in legenda Lombardica. De
 hac natiuitate potest exponi allegorice illud
 Hester. viij. Non lux oriri visa est iudeis.

Octava clausula est. Et diuisit lucē a te-
 nebris. Et hoc q̄n fuit in templo presentata
 Tenebre dicunt̄ gentes mūdane ex mūda-
 nis negocijs. Ecce tenebre operient terram
 et caligo populos. Isaie. lx. Ab istis tenebris
 deus sepauit lucem s̄ginē mariā. Dicatur d̄
 p̄sentatione virginis marie per parentes ad
 templū. Postq̄ habuit tres annos comple-
 tos. votū qd̄ fecerant exoluerunt. Stabant
 em̄ puelle in templo vt in monasterio virgi-
 nes. Dicat̄ quomō ascendit q̄ndecim grad̄
 adiuta ab amicis sponsi q̄n debz ecclesiā in-
 trare. quasi dicēdo. ista iam est n̄ra. Ita fece-
 runt angeli de s̄gine maria. Tangit h̄ Die-
 ronymus in q̄ndecim gradibz quō s̄go debe-
 bat esse tante sanctitatis q̄ ascēderet in celoz
 sup nouem ordines angeloz. et ipsa etiā ascē-
 deret sup sex ordines sanctorū. Hoc figura-
 bant q̄ndecim gradus ante templū Salo-
 monis et fuit complera p̄phetia Salomonis
 dicētis. M̄te filie. s. creature angelice et hu-
 mane. congregauerūt diuitias. tu supgressa
 es vn̄uersas. Prouer. ultimo. Moraliter
 dicat̄ h̄ contra illos q̄ nō curāt complere
 vota. Nam multi sunt qui in tribulatiōe vo-
 uent. et post non curant implere. hoc est velle
 deū decipere. Quot sūt mercatores. quot
 marinarij quibz ipsa virgo dat auxiliū et iu-
 uat eos in necessitatibz. et tamē nō curant cō-
 plere vota. Item quot sunt q̄ nō possunt ha-
 bere proles. p̄mittunt q̄ dabunt ad seruitiū
 dei si habeant. et postq̄ habent non curant.
 Si qd̄ vouisti deo ne moreris reddere. Di-
 plicet em̄ ei infidelis et stulta p̄missio. Eccl̄.
 quinto. Nota. ne moreris reddere. Si infra
 certū t̄pus p̄misisti. comple illud circa tem-
 pus. Si nō assignasti tempus. tūc intelligit̄
 statim esse soluendum. Nonā clausula est
 Appellauitqz lucē diem et tenebras noctem.
 Pro isto intellectu sciendū q̄ antiquit̄ nobi-
 les presentabant filias suas in templo. et ibi
 nutriebantur sub aliqua sancta muliere. Et
 alie domicelle respectu virginis dicebantur
 nox. Rō q̄ eaz intētio et cor erat ad mūdāna

De natiuitate beate Marie uirginis.

Loz autē ſgine marie ad ſpſalia. Dicaſ cū
virgo maria fuiſſet. x. annis in tēplo. fuit tūc
etatis. xiiij. annoz. qñ ſacerdos iuxta morem
dixit q̄ oēs puelle q̄ttuordecim annoz irent
ad domos parentū ad ſbendūzē. Oēs puel
le ſgine dempra hñtes cor ad mūdana gau
ſe ſūt dicēdo. O grās deo. mō ero dñā dom⁹
z potero facere h̄ z illa. Ecce vanitates. z p̄p̄
h̄ dicunt tenebre. Virgo autez maria vt lux
clara ſurrexit. de q̄ erat iam maria ſama ſan
ctitat. z ſepe videbat angelos. dicēs ſe feciſſe
votū ſginitatis. qz a parētibz ex voto dedica
ta fuerat p ſeruitio dei. nō erat vana vt cete
re. Jō d̄. Appellauitqz lucē diem zē. Queſtio
moralis eſt h̄. In iſto tpe nō erāt monaſteria
montaliū. nec ſgo poterat ampli⁹ in templo
remanere. Ubi ḡ intendebat habitare ſuan
do ſginitatē. Dicaſ q̄ in domo parentū. Et
hoc mō tunc ſeruabāt licz pauce uirginitatē
Et h̄ ſiliuz dat apl⁹ di. De uirginibz autē
ſceptū dñi nō habeo. cōſilium autē do tanq̄
miſericordiā ꝑſecut⁹ a deo vt ſim fidelis. Ex
iſtimo em̄ h̄ bonū eſſe p̄pter inſtantē neceſſi
tatē. qm̄ bonū eſt homi ſic eſſe. Alligatus es
vxozi. noli querere ſolutionē. Solut⁹ es ab
vxoze. noli querere vxoze. Si autē acceperis
vxoze nō peccaſti. Et ſi nupſerit ſgo nō pec
cauit. Tribulationē tñ carnis hēbunt hmōi
Ego autē vob parco. Hoc itaqz dico fratres
Tempus breue eſt. Reliquū eſt vt qui habēt
vxoze tanq̄ nō habētes ſint. ſ. ad Loz. viij.
Et nō recipiebant familiaritatē cū aliq̄ hoīe
maſculo. z ſic cuſtodiebat tūc pl⁹ q̄s modo ī
monaſterijs ip̄a ſginitas. Auſent puelle et
mulieres deuote cauere a nimia familiarita
te. qz inclinant hominē ad malū. Decima
clauſula eſt. Et factuz eſt veſpe et mane dies
vn⁹. Veſper d̄z finis diei. Ecce Joſeph an
tiquus. et mane. uirgo Maria iuuenis. xiiij.
annoz. dies vn⁹ ꝑ deſponſationē. Ad practi
cam dicaſ quō ſacerdos rñdit uirgini marie
di. Iſte mod⁹ eſt incōſuet⁹ zē. Sz ſgo pru
denter replicauit dicēs. P̄r vos allegat. cō
ſuetudinē humanalē. z nū quid ē maior auto
ritas diuialis di. Uouetez reddite dño deo
vt ait Dō. Dicaſ quō ſacerdos ꝑpoſuit in ꝑſi
lio. in q̄ fuit cōcluſum vt de⁹ ꝑſulereſ in re tā
noua. Qui oñdit de ſancta ſanctoꝝ ſacerdo
ti q̄ ſua volūtas erat q̄ illa ſgo h̄zet ſpōſum
de genere David. Jō q̄ fieret ꝑconſatio vt
oīs cōportarent ſgas z ponerent ad altare
Hoza in legenda lombardica dicebāt iuue

nes carnales de q̄ ſgine. de illa maria tā pul
chra. O bñdicit⁹ erit q̄ illa tā pulchra et diui
tem vnicā parentū habebit. Dicaſ quō qui
libet eoz parabat ſe zē. Nō opus ē follo cym
balū ſuspendere collo. Joſeph ſo cogitauit
licz ſim de genere David. tñ qz ſum ſenex. et
qz ſum paup. z ſgo iuuenis z diues zē. Nec
z ſimilia cogitando non curauit portare vir
gam dicēdo. Iuuenes dicerēt de me. O ille
ſenex. dicebat q̄ tu eſſes deuotus et iā venis
recipere vxozē. Dicaſ quō nullū ſignum fuit
oſtenſū. Et ſacerdos itez orauit zē. Ad quē
de⁹ dixit. q̄ ille cui debet uirgo non portauit
virgā. Dicaſ quō iterū venerūt oēs cū ſgis.
ſed ſga Joſeph floruit. z fructificauit amig
dala. et ſpūſſanctus in ſpecie colūbe deſcen
dit ſup eam. Dicaſ quō uirgo maria orauit.
vt de⁹ daret ſibi ſponſum aliquem ꝑbum. vt
eſſet ſibi in patrēz nō iuuenē carnalē. qñ fuit
ſibi dictū q̄ talis ſenex erat ſu⁹ ſpōſus multū
gauſa eſt. Sed mō ſi vni puelle ꝑponitur. ſe
nex dicit. O qd facerē cum illo. nolo. Sz nō
ſic fecit uirgo maria. Ecce quō facta ē veſpe
z mane dies vnus. David. Melior eſt dies
vna. ſ. iſtus matrimonij. in atrijs tuis ſuper
milia. Et fuit cōpleta ꝑphetia Iſaie. xj. Egre
dientur uirga. ſcz abſciſa ꝑ Joſeph. de radice
yeſſe. qz Joſeph fuit de genere dauid. et flos
de radice eius aſcendet.

De natiuitate beate Marie uirginis. vt
de ſeptem gaudijs z ſeptem triſticijs.

Sermo tertius.

Ego mater pulcre

e dilectiōis z timor. Eccl̄. xiiij. Iſta
materia credo q̄ erit deo et beatiffi
me ſgini marie glorioſa. et nobis ꝑſicuofa.
Saluteſ ſgo maria. Hoſādū q̄ tria iſta. ſcz
Experientia ſensualis.

Euidencia naturalis.

Prouidencia diuinalis.

Maniſeſte oſtendūt q̄ gaudia z leticie hui⁹
mundi triſticijs et doloribz ſunt admixta. et
null⁹ poteſt hic h̄ze gaudiū purū. Primo
hoc docet experientia ſensualis. Nam ī ma
gnis feſtiuitatibz qñ fiūt leticie zē. dolēt mi
niſtri in maxillis ꝑpter alapas zē. ꝑſ bzi atte
diant in canticis. et dolēt caput z guttur zē.
Alij dolent in tibijs ex tripudio. Item ī ma
gnis cōuiujs z nuptijs comedendo. biben
do. ridendo. ſtatim ſequit aliq̄d de aliqua re
vel triſticia zē. Secdo h̄ docet euidencia

Sermo

naturalis. Regula ē p̄hor̄ di. q̄ om̄e mediū
 ḡticipat naturā extremoz p̄trarioz vt p̄z de
 illo q̄ est in ignē z niuē zc. Idem vita p̄sens
 est in medio duoz extremoz p̄trarioz. s. pa/
 disī z inferni. In paradiso est purū gaudium.
 Auētas. Gaudiū z leticiā obtinebūt. z fugi/
 et dolor z gemit̄. Isa. xxxv. Nota differētia
 inter gaudiū z leticiā. Gaudiū p̄sistit ī corde
 Leticia q̄ nō solū in corde s; extra ostendit.
 nec potest abscondi. In inferno est totū oppo/
 sitū. qz ibi est dolor. plorat̄. amaritudo. tristi/
 cia z desolatio. z pura tristitia. nec gaudēt d̄
 aliquo. Dicit scriptura in p̄sona damnatoz
 plangentū. Defecit gaudiū cordis nr̄i s̄sus
 est in luctū chor̄ nr̄i. Cecidit corona capitis
 nr̄i. Ue nob̄ qz peccauim̄. Trenoꝝ. v. Nos
 s̄o sum̄ h̄ in medio inter paradisum z infernū
 Jō p̄ticipam̄ de vtroqz. qz oīa sunt h̄ mixta
 Gaudia z leticias h̄m̄ de celo. Amaritudi/
 nes z tristitias h̄m̄ de inferno. z ascendūt
 vt fumus. Cōsolationes z leticie sunt vt gut/
 te mellis z q̄si distillatio d̄ fauo mellis spūssā
 eti. ac si de fauo in arboze posita distillarent
 gutte in ore. S; qz infern̄ est p̄p̄inquoꝝ nob̄
 qz est in corde terre. ideo pl̄ abundāt amari/
 tudines z tristicie q̄ solatiōes zc. Propter
 hoc dicit Boecī. Quis dulcedo felicitat̄ hu/
 mane multis amaritudinib; est respersa. id ē
 p̄mixta. Hoc etiā p̄z et diuina p̄uidētia
 q̄ si h̄ gaudia essent pura essent̄ nimis disso/
 luti. nec timerem̄ deū zc. Si amaritudines
 dolores z tristicie essent̄ pura vt ī inferno ve/
 nirem̄ in desperationē. qz p̄sona tristis sine
 spe solatiōis desperat zc. Jō p̄uidētia diuī
 na tēperat gaudia cū tristitijs. et econuerso.
 qz bon̄ coquinarī est. z in cibo nimis dulci
 ponit sal. z in cibo salso ponit mel. Quā tu es
 let̄ z gaudes de aliq̄ honore z dignitate seu
 lucro cibo est dulcis. sed cogita. Expecta mo/
 dicū. qz in breui morieris. et ita sp̄abis gau/
 diū. Jō q̄n̄ tristis de aliq̄ aduersitate. p̄diti/
 one bonoz vel amicoꝝ zc. nō debes despe/
 rare. qz ī breui ip̄e ponit ibi mel vel zuckarā
 solatiōis. Jō d̄ scriptura. Risus dolore mi/
 scebit̄. z extrema gaudij luce occupat. Pro/
 uer. xiiij. P̄z q̄ doctrina de experientia sensua/
 li. euidētia naturali. et p̄uidētia diuinali. q̄
 gaudia h̄m̄ s̄ mixta. int̄m̄ q̄ ab ista doctri/
 na s̄go maria. mat̄ dei nō fuit exempta. imo
 in quolibet gaudio z leticia x̄ps̄ filī eius sibi
 miscuit dolorē z tristitiā. Ideo dic̄ ip̄a s̄go.
 Ego m̄ pulchre dilectiōis. q̄tuz ad gaudia

et timoris. s. de tristitijs. Nota pulchre dile/
 ctionis. Hoc ē dilectiōes mūdanas corru/
 ptas z turpes. Septē em̄ fuerūt gaudia p̄n/
 cipalia s̄gis marie. et in quolibz x̄ps̄ miscuit
 sibi sal tristicie. Primū gaudiū qd̄ s̄go ha/
 buit. fuit in die incarnatiōis q̄n̄ facta fuit m̄
 dei. Ultis sentire istd̄ gaudiū. Inuenit em̄
 ex dict̄ s̄ctoꝝ doctoꝝ q̄ in illo p̄cto s̄go ma/
 ria legebat in biblia. quaz intelligebat pl̄ q̄
 p̄phe in illo passu. Ecce s̄go cōcipiet et pariet
 filiū. z vocabit̄ nomē eī emanuel. i. nobiscū
 deus. Isa. vii. Sic legēdo virgo maria cuz/
 maria deuotiōe p̄teplata est di. O dñe z q̄n/
 ta erit sanctitas z dignitas illī s̄ginis. Quo
 dñe ne moriar quousqz viderim illā virginē
 Cōserua mihi aures vt illā audia. oculos vt
 videā. et sic de alijs mēbris. vt in his possim
 sibi seruire. Et cū sic p̄templaret. ecce angel̄
 gabriel totū rutilās intrauit camerā di. Vir/
 go b̄ndicta vos estis illa. De q̄ virgo fuit nō
 modicū admirata. qz ip̄a nō se reputabat d̄
 gnā vt esset famula illī s̄ginis. Ad quā an/
 gel̄. Vos eritis m̄ dei incorrupta. Quia si/
 cut granū format̄ intra tunicā auellane seu
 nucis. ita in vtero tuo formabit̄ illud corp̄
 zc. Quā s̄go sensit se gravidā. cogitate quale
 gaudiū habuit. int̄m̄ q̄ si oīa gaudia et dele/
 ctatiōes h̄m̄ essent vnita ī vna p̄sona nō
 equarent̄ gaudio leticie z solatiōi z dulce/
 dini s̄ginis. Et sic virgo ante p̄suenit orare
 di. Ad te leuauī oculos meos q̄ habitas ī ce/
 lis. tūc orabat. Ad te leuauī oculos meos q̄
 habitas in celis z ī vtero meo. Ecce gaudiū
 Et nota ex gaudio s̄go lz nō esset assueta in/
 cepit vnū canticū di. Magnificat̄ aīa mea
 dñm. Et exultauit spūs meus ī deo salutarī
 meo zc. In q̄ cantico sūt decē s̄siculi. Rō. qz
 sciebat q̄ decē mēses portaret filiū dei ī vte/
 ro. nouē cōpletos. z de decimo recepit septē
 vel octo dies. Nota. z exultauit. i. extra salta/
 uit. s̄m̄ etymologia. sicut ille q̄ recipit rumo/
 res de nouiter papa creato. Ecce gaudium.
 Sed ecce tristitia. Dicit̄ quādo vterus vir/
 ginis ingrossabat̄. hoc videns Joseph. non
 modicū admirans intra se dixit. O miser qd̄
 est hoc. Dicit̄ beat̄ Bernadus q̄ ex vna p̄te
 dicebat. Impossibile est q̄ tam sancta crea/
 tura peccauerit. z ex alia p̄te dicebat. hoc na/
 turaliter nō potest fieri. int̄m̄ q̄ cogitauit
 occulte dimittere eam. composuit sarcin/
 culas volens recedere zc. Cogitate tristitiā
 s̄gis nō audebat reuelare secretū. qz nō erat

De natiuitate beate Marie uirginis.

ut ille muliercule q̄ quicquid somniat totū dī-
cūt zc. Et q̄n b̄tā Anna p̄tebat. s̄m̄ q̄d ē b̄
zc. R̄ndebat s̄go maria D̄r. de^o scit q̄d est.
Et m̄r flebat ex vna pte. z ioseph ex alia. Co-
gitate tristitia s̄gis. Et flēs dicebat. D̄ne nō
audēs reuelare v̄m secretū. qz nescio si pla-
ceret vob. sed vos d̄ne reuelat̄ sp̄so meo ne
dimittat me ne sum diffamata. Ecce tristitia
Jō d̄t euāgeliiū. Cū eēt desposata m̄r ihu ma-
ria Ioseph. añq̄s puenirēt inuēta ē in vtero
h̄ns d̄ sp̄scō. Ioseph aut̄ vir ei^o cū eēt iust^o z
nollet eā traducere. voluit occulte dimittere
eā. Math. j. Moralit̄ instruimur h̄ vt il-
lud magnū gaudiū diei nuptiar̄ tēperet̄ ti-
more. Cogitare d̄z vir intra se dicēdo. O mi-
ser ego suz mō in tāto gaudio d̄ ista vxore. q̄d
scio ego si erit bona. legalis zc. Idez vxor d̄z
cogitare. O misera q̄d scio ego si habebō pa-
cē cū isto. Si erit zelotip^o de me. z filia. Ita
faciebāt antiq̄t̄ illi sci hoīes. Ecce q̄d d̄t scri-
ptura. Accesserūt ad iuuuū. s̄z cū timore d̄ni
nuptiar̄ iuuuū exercebāt. Thob. ix. nō erāt
ibi dissolutiōes nec locutiōes zc. **Scdm̄**
gaudium de p̄ncipalib̄ fuit i natiuitatē xp̄i.
Dicat̄ quō in nocte natiuitat̄ sic alie ml̄ieres
in ptu h̄nt dolores z multas misērias. virgo
maria h̄nt ml̄tas magnas z inusitatas so-
latiōes. z tota resplēdebat i facie. O dixit io-
seph. vult̄ parere b̄ndicta. Ita dixit s̄go ma-
ria. Et ioseph voluit vocare obstetricē. s̄z s̄-
gophibuit eū. Et ioseph ait. Vos estis iuue-
nis z incepta. Et s̄go r̄ndit. Deus p̄uidebit.
Dicat̄ quō xp̄s exiuit vter̄ s̄ginalē. vt radi^o
solis trāsies p̄ fenestrā vitreā zc. Et s̄go met
recepit eū in manib̄. z nor fuit ita clara sicut
meridies. Et s̄go gaudebat qz videbat se s̄-
ginē incorruptā z h̄ntē filiū dei. Et dicebat.
O d̄ne vos venist̄ i h̄nc mōm ad saluandū
gen^o h̄uanū zc. z osculabat̄ oculos ei^o dī. O
oculi b̄ndicti p̄tēplātes celestia. z man^o. z di-
cebat. B̄ndicte man^o q̄ celū z terrā creauerūt
z sic de alijs mēbris ei^o. Et ioseph etiā adora-
uit eū. z voluit vocare nutricez vt daret sibi
lac. s̄z s̄go noluit. lz nō h̄ret lac. qz dicūt medi-
ci q̄ lac z ples p̄cedūt d̄ eadē radice. Et s̄go
orauit dicēs deo p̄ri. D̄ne q̄ pascit̄ om̄e aial.
p̄uideat̄ filio v̄ro zc. Auto. Nesciēs m̄r s̄go
virū pepit sine dolore saluatorē scl̄oz. sola s̄-
go lactabat vberē d̄ celo pleno. Quale gau-
diū h̄nt q̄n audiuit̄ āgelos cātātes zc. q̄n vi-
dit̄ filiū adorari a bestijs i p̄sep̄io z a pastorib̄
bus. De isto gaudio ait̄ p̄pha. Letabit̄ deser-

ta z iuia. z exultabit̄ solitudo. z flozebit̄ q̄stū-
liū. Germinās germiabit̄. z exultabit̄ letabū-
da z laudās. Isa. xxxv. Virgo maria d̄z de-
serta p̄t̄ asp̄itatē vite. z iuia. qz null^o hō trāsī-
uit p̄ eā. Et exultabit̄. s̄. de natiuitate filij. solitu-
do. qz sp̄ volebat stare solitaria. Dic̄ ei h̄iero.
Fulgebat publicū. amās secū h̄itare. Ger-
minās i gaudijs z laudib̄ dei. germiabit̄ pa-
riēdo filiū dei. Ecce gaudiū de natiuitate filij.
S̄z statī sed̄t tristitia. H̄az octaua die dixit
Ioseph. B̄ndicta z s̄go scā. qz cū maḡ reue-
rētia zc. Jā scit̄ q̄ hodie ē octaua dies nati-
uitat̄. z fili^o dī q̄ veit adimplere legē z nō solue-
re vt liberet sibi credētes z obediētes. Jō hō-
die d̄z circūcidit. Et s̄go q̄ intelligebat secre-
tū circūcisionis. qz figurabat passioz. z erat si-
gnū seu arra. qz vt mercatores dant signū zc.
Ita xp̄s venit ad for̄ h̄ mōi ad emēdū aias
p̄cio sāguis. etiā voluit i p̄ncipio dare signū
s̄. decē vel. xij. flozenol. i. guttas sāguis. S̄z
s̄go t̄do incepit flere. maxie q̄n ioseph recessit
ab ea z iuit ad iudeos ad rabinū. hoc f̄cabat
qz vn^o discipul^o recedēs a xp̄o iret ad iudeos
vt iudas. Et h̄ intelligens s̄go flebat. Sc̄do
q̄n ioseph venit cū ml̄titudine iudeoz. qz sic
mō p̄gregant̄ i baptismo. ita tūc i circūcisioe
hoc f̄cabat qz veniret passiois tpe turba seu
ml̄titudine iudeoz ad capiendū filiū ei^o. z vir-
go Maria flebat. Tertio q̄n s̄go p̄ntauit eis
filiū. significat qz p̄ntaret̄ iudicib̄. Quarto d̄
noie ihu tūc sibi imposito. figurabat sniam
datā irrenocabilē de passioe sua. Quito ele-
uatio simbriaz. figurabat expoliatiōez iuxta
cruce. Sexto q̄n circūcidebat clamauit Et
h̄ significabat clamorez xp̄i in cruce. et virgo
flebat cōtinue. Septimo i p̄ano in q̄ recipie-
bat sāguinē circūcisiois s̄go intellexit qz in
passioe sic colligeret sāguinē filij i velo suo.
Octauo posuerūt vnguentū i vulnere. et fi-
gurabat vnguenta corporis xp̄i in sepulcro.
Nono q̄n post circūcisionē posuit eū iterū i
p̄aniculos. h̄ figurabat in sepulturam. Ecce
salsa tristicie cū gaudio natiuitat̄. Et potat
dicere s̄go. Sponsus sāguinū tu mihi es
ob circūcisionē. Ero. iij. Moralit̄ habet̄
instructiōz de gaudio filioz q̄n de^o vob dat
filios. De q̄ gaudio dic̄ xp̄s. Jā nō meminit̄
p̄ssure p̄t̄ gaudiū. qz nat^o est hō in mōm. Et
vos igit̄ nūc q̄dē tristiciā habetis. Iterū aut̄
videbo vos z gaude. cor zc. Jo. xvj. D̄n ob-
stetric̄ dic̄. p̄ficiat̄ vob fili^o. z tota dom^o gau-
det. d̄z poni salsa cogitādo. q̄d scio ego d̄ isto

filio si erit suspensus vel combustus. et cum magno timore debet stare. maxime ne in furca inferni sit suspensus propter malum nutrimentum quod datur eis. Pascitur enim eos cibo corporali et non spiritali. quod est melius. In quolibet mane etiam et sero orat filio. propter nomen. Dicat modum quomodo magister dicitur dicere filio de mane. Fili mi scias quod est una regina in celo. et orat se sigere et orare. in sero cum timore dicat magister filio. Fili mi modo de nocte vadunt demones. et illi qui ponunt se in lecto sine oratione. hos molestantur. Sed vos oratibus eis vanitates ut vadant cum gladio etc. Virgo orat puellis quomodo debet chorisare. Et debet esse cum magno timore quod habet reddere rationem deo de filiis. Iohannes ait scriptura Ne iocundaris in filiis impiis si multiplicentur. nec oblecteris super ipsos si non est timor dei in illis. Melius est enim unum timere deum quam mille filios ipsius. Et subdit Utile est mori sine filiis quam relinere filios ipsos. *Eccl. xvj.* Tertium gaudium virginis Marie fuit in die apparitionis quando venerunt reges orientis. Quod gaudium fuit illud. Virgo stabat cum filio ut dicunt doctores adhuc in illo loco ubi peperit et subito magnus rumor fuit in civitate bertheleem. Iam potest cogitare quod eorum homines in adventu trium regum faciunt magnum rumorem. et venerunt ad locum ubi erat. Et ioseph non erat cum virgine. ut dicit textus. Invenit puerum cum maria matre eius. et non alium. dicit gloria. Et quando herodes sensit equites. cogito ego quod ipsa abscondit filium et posuit in presepio. et posuit se ad laborum. Quando herodes audiit reges mirantes de stella que stetit super ubi erat puer. herodes gaudiosa est propter illam prophetiam. *Huc. xliij.* Orietur stella ex Jacob. et surgent regna de israel. et percussent duces moab. Reges admirantes vel admirando dicebant. Et quid est hoc. quod stella non presuevit stare nisi hora preadit et heris. et modo stat et dabant mirabiles radios. Poterat dicere reges. Non est hoc palatium. Nos regem natum perquirimus etc. Et venerunt ad portam ubi erat herodes. et elevata modicum stercora. dixerunt virgini. Scitis vos ubi est qui natus est rex iudeorum etc. Et respondit herodes. Domini hoc debet scire magni rabini. Et dum herodes loqueretur corda regum calefiebat. respicientes semutuo. Deinde interrogaverunt virginem si habet filium. Et herodes respondit sic. Item interrogaverunt de die natiuitatis. Respondit quod erat. xliij. dies. Item quomodo vocabatur. Respondit herodes maria. Ihesus. Audito hoc nomine percidentes adoraverunt ihesum. quem herodes eis orat. et adorando dicebant. O domine creator celi et terre. et tanta est humilitas vestra dimittendo celum. et venire in ista miseria pro saluatione nostra. Deinde adoraverunt matrem. et dicebant sibi. O ca-

mera filii dei. templum sanctum domini. regina celi. et domina mundi. Et aptis thesauris suis obtulerunt. Ecce gaudium. De isto gaudio prophetauit Isaias dicit. Tunc videbitis et affluetis. et mirabitur et dilatabitur eorum tuum quando perversa fuerit ad te multitudo maris. scilicet infidelitatis. quod illi reges infideles erant et non iudei. fortitudo gentium venerit tibi. *Isaie lx.* Sed sequitur statim salsa doloris et tristitie. quod post recessum regum. Herodes videns se delusum a regibus cogitavit occidere omnes pueros bertheleem etc. Propter quod angelus domini apparuit in somnis ioseph dicit. Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum. et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut herodes querat puerum ad perdendum eum. *Matth. ij. c.* Statim ioseph ibat ad cameram virginis que orabat iuxta illud David. Media nocte surgebam etc. Ioseph pulsavit ad ianuam. de qua herodes admirata. cum aperuisset vidit ioseph stentem. Et ait. Domine de quo ploratis cum sit gaudendum. quod habemus filium dei nobiscum. de quo vos estis nutritor. Et ioseph. O benedicta cito recedam. quod herodes vult interficere filium vestrum. Cogitate tristitiam virginis. Primo timore filii. Secundo ex fuga. Tertio ad egyptum ad terram infidelium. Dicat quando eribat civitatem. et virgo sentiebat aliquid. videbat sibi quod esset herodes et timebat summe abscondens filium in gremio. Et equitans super asinas fugerunt in egyptum. ubi septem annis fuit tanquam exul etc. Ecce que gloriosissima herodes maria dicit. Ego mater pulchre dilectionis et timoris. Moraliter instruimur hic. Nam gaudium virginis pro reges orientis venit. et etiam dolor et tristitia pro regem herodem. Sic ostendit quod si aliquis est in amicitia seu familiaritate regis caueat et timeat. quod tales ut communiter a regibus interficiuntur vel exheredantur. Iohannes debet timere. Si homo equitaret in leone. licet timeat ab aliis. non ratione sui sed ratione leonis. propter debet ipse timere ne eo cum uno pede interficiat eum etc. Ita de rege que est leo. in que equitat que in eo confidit etc. Propter hoc si habetis amorem seu favorem regis vel platorum. nulli displiceatis. non faciatis omnia que volueritis. Iohannes dicit Dominus in psalmo. Nolite confidere in principibus. in filiis hominum in quibus non est salus. Ratio. Exhibet spiritus eius. scilicet regis per mortem corporalem. et revertet in terram suam. quantum ad corpus in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. scilicet qui in rege confidebant. cogitantes multas vanitates. Quartum gaudium virginis marie fuit de gloriosa resurrectione filii sui. quando sibi primo apparuit. ut dicit Ambrosius in libro

De nativitate beate Marie uirginis.

De virginibus. Unus intelligere illud gaudium sciendum quod post christi passionem mortem et sepulturam. ergo certissima fuit de resurrectione filii sui in tertia die. quod christus habet predixerat. quod nisi certa fuisset crepuisset. sed nesciebat horam resurrectionis quod non dixerat sibi christus. Propter hoc ergo maria in vigilia pasce cogitans de resurrectione. cogitans in qua hora esset. quod non legit quod ei dixisset horam sed diem. Et intra se ergo maria ait. Sine dubio per me dauid qui per alios locutus est de passione et resurrectione filii mei ponit horam. et sine dubio ipsa legit psalterium. et clare inuenit legendo in psalmo. Exurge gloria mea exurge psalterium et cythara et est seruum patris ad filium. Rursum dicitur. exurgam diluculo. psalmus. lxxvi. Nota. exurge gloria mea. per vocat filium gloria mea. Secundo modo vocat eum psalterium. Tertio cytharam propter tria que christus fecit in hac vita. Primum in omnibus dicitur et factis suis diligenter procurabat honorem et gloriam patris. Iohannes dixit ipse. Ego gloriam meam non quero. Est qui querat et iudicet Iohannes. viij. Item in fine quando dicitur. Per manifestavi nomen tuum hominibus. quod gentes nesciebant quod esset pater. neque filius. nec spiritus sanctus. sed christus reuelauit hominibus. Iohannes. xvij. Iohannes dicit deus pater. Exurge gloria mea. Secundo vocat ipsum psalterium. quod est instrumentum cantoris secretum. et sicut legitur moysi datam soli uni populo. Psalterium habet solum decem cordas. quod christus fuit obediens decem preceptis. Math. v. Non veni sol. legem. sed adimplere. Et propter obedientiam suam vocat a patre psalterium. Tertio vocat cytharam. quod habet sonum acutum et audibilem. et sicut legitur nouam que per totum mundum fuit audita. iuxta christi preceptum. Mar. vii. Eritis in mundum uniuersum. Quando ergo sciuit horam resurrectionis fuit valde leta. et respexit per fenestram. si erat aurora tunc. Et quod nodum erat alba continuauit psalterium usque ad psalmum. cvij. s. Paratum cor meum deus. et ibi iterum inuenit eundem psalmum. Exurge gloria mea tunc. Quod dicit ergo. Jam habeo duplex testimonium. Et visio quod adhuc non erat alba. voluit videre si alij prophete dicerent aliquid de hora. et finaliter inuenit in libro Osee ca. vi. Ubi sic habet. Uiuificabit nos post duos dies. in die tertia suscitabit nos. et uinemus. Et sequitur. Quasi diluculum preparatus est egressus eius. Sufficit dicit ergo maria. In ore duorum vel trium testium stat omne uerbum. Dicat quomodo parauit cathedram ubi sederet filius suus ihesus. respiciendo sepe. quando appareret aurora alba. Et quando incepit claritas aurora dicit ergo Maria O filius meus est resuscitatus. et flexis genibus orabat dicens. O fili mi uelitis me consolari di.

Exurge i occursum meum et uide. Cogitate quomodo in christi resurrectione erant multi angeli dicentes christo. Ecce ego domine. mitte me. sed ad matrem tuam. Isa. vi. Sed christus misit gabrielem qui cum magno splendore intravit cameram et salutauit virginem. et fuit reuelatum beato Gregorio di. Regina celi letare alla. quod que meruisti portare alla. Resurrexit sic dixit alla. Ecclesia addit. Ora pro nobis deum alla. Quod quod gaudium habuit ergo maria auditus his rumoribus. Et statim post uenit christus cum omnibus sanctis patribus et angelis. clarus et gloriosus dicens ergo. Pax uobis. Et ergo flexis genibus et pro gaudio lacrymando osculabatur christi vulnera resplendentia. dicens. O vulnera benedicta que feria sexta tantum dolorem mihi intulistis. Et christus oscularis est eas in ore. quod nunquam alius filius tantum dilexit matrem suam. dicens sibi. Mater mea sitis leta. quod de cetero de me non habetis nisi gaudium et letitiam et sedentes loquebantur. O si quis fuisset in illo plamento. Virgo pe-tebat quomodo fuit sibi. Et christus sibi dixit quod fecit in inferno. Et ibi secum habuit quos liberauit de inferno omnes sanctos tunc. qui omnes fecerunt sibi reuerentiam. Cogitate quando Adama et Eua uiderunt eam dixerunt. O domina vos estis illa filia nostra de qua dixit dominus. Inimicitias ponas inter te et mulierem. Gen. iij. Dixit Eua. Ego clausi ostium paradisi. sed vos domina aperuistis. Dicebant prophete quilibet seorsum. Benedicta ergo prophetam de uobis. et salutando eam dixerunt. Tu gloria hierusalem. tu leticia israel. tu honorificetia populi nostri. Iudith. v. Et ergo humiliter resalutans ipsos dixit. Vos estis gens electa. regale sacerdotium. gens sancta. populus acquisitionis. Petri. ij. Deinde angeli salutando eam dixerunt Regina celi letare. ut supra. Et uirgo. Vos estis administratorum spiritus. in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Ad Hebr. i. Si dicatur. quomodo sancti et angeli poterant ibi recipi in illa camera. Dicatur eorum conditio quod non circumscribuntur loco. Tunc dicit uirgo filio. usque modo filii mi seruauit sabbatum. sed modo colam diem dominicam in memoriam vestre resurrectionis. Dixit christus. Ita mater. bene placet mihi. et ista est intentio mea quod de cetero a christianis fuerit dominica et non sabbatum. Dicatur de apothecarios. barbitosores fabros et alios non seruantes dominicam. Ecce gaudium uirginis. Et poterat dicere ergo. Gaudes gaudebo in domino. et exultabit anima mea in deo meo. Quia induit me uenientis salutis. Isa. lxx. Sed statim sequitur salsa tristitia et doloris. Postquam

Sermo

xps recesserat ab ea vt duceret sc̄tos p̄res ad
 paradisu terrestrē. Cogitate quō s̄go et cbari/
 tate voluit p̄uerrere ap̄los q̄ pdiderāt fidē et
 vocauit eos dicēs eis. quō fili⁹ su⁹ apparuerat
 sibi zc. et nihil credebāt. s̄z nolebāt sibi i facie
 s̄dicere. q̄ hēbant eā in maḡ reuerētia s̄z di/
 cebāt sibi. Bñ dñā. z sp̄calit̄ beatus Tho. di/
 cēs retro. Bñ dic̄ p̄ filio suo. Quñ s̄go vide/
 bat eos ita duos z incredulos. tristabat cō/
 patiēdo eis. z rogabat filiū suū vt eis appare/
 ret ne dānarēt. Jō Mar. vi. Recubētib. xj.
 discipulis apparuit illis ihs. z exprobrauit in/
 credulitatē illoz. q̄z his q̄ viderant eū resur/
 rexisse a mortuis nō crediderūt. vt s̄gini ma/
 rie z magdalene zc. Moralit̄ nos instrui/
 mur h. q̄z s̄go s̄z leta eēt de xpi resurrectione.
 tristabat tñ de ap̄loz dubitatione. Ita d̄ no/
 bis. Si aliq̄s v̄m ē let⁹. q̄z credit se bñ eē cū
 deo. nō de h̄ d̄z eē totalit̄ let⁹. z tūc poterit di/
 cere. Neq̄ iniquitas mea neq̄ pctm̄ meū. Sal/
 uatio primi nō ē despiciēda. s̄z qlibet d̄z labo/
 rare de saluatione alteri⁹. Verbi gr̄a. Si in
 vna domo vir sit bon⁹ z deuot⁹. z vxor rabi/
 da. vir dulcit̄ p̄uertat eā si p̄t. Et p̄ oppositū.
 Si vxor sit bona z vir mal⁹ z puerus zc. sed
 dulcit̄ bono modo vxor dicat sibi. vt audiat
 missā. p̄fiteat̄ zc. al̄s dabit sibi cū pugno Jc̄
 p̄z filiū e⁹ z frater frat̄r. vicin⁹ vicinū. Opus
 suū p̄bet vnusq̄sq̄. z sic i semetip̄o tātū gl̄iaz
 hēbit. z nō i altero. ad Gal. vj. Quātū gau/
 diū fuit i die ascēsiōis qñ fili⁹ ei⁹ in celū ascen/
 dit. Sed vt intelligatis istud gaudiū sciēdū
 q̄ a xpi resurrectione vsq̄ ad ei⁹ ascēsiōnē trāsi/
 uerūt. xl. dies. in q̄b xps sepe apparuit s̄gini
 et apostolis. sed i die ascēsiōis bis apparuit
 ap̄lis. P̄rio dñi comederēt dicēs eis. Uada/
 tis ad matrē meā. z vos sil̄ veniat̄ ad montē
 oliueti. q̄z hodie v̄dlo a vob̄ recedere. et celū
 ascēdere. exq̄ cōpleuerā op⁹ redēptōis. Quō
 audiētes ap̄li iceperūt flere. Et xps ait. Si
 diligeret̄ me. gauderet̄ vtiq̄. q̄z vado ad pa/
 trē. Jo. xiiij. et ap̄li. Dñe gaudem⁹ d̄ honore.
 sed tristamur q̄z dimittis nos orphanos. Et
 nō poterāt comedere. p̄t qd̄ xps vt ip̄i come/
 derent comedit cū eis. Stati p̄ p̄radiū ap̄li
 iuerūt ad domū s̄ginis. q̄ comedebat cū ma/
 gdalena z alijs. Que cū videret ap̄los flētes
 interrogauit de cāzē. Cū audisset incepit flere
 cū eis. z surrexit d̄ mēsa z p̄cessionalit̄ iuerūt
 ad mōtē oliueti. Erāt em̄ vt dic̄ Lucas fere/
 centū viginti. Et xps apparuit eis itez. z po/
 suit se i medio eoz. salutās matrē z discipulos

dicēs. Pax vob̄. Et s̄go dixit sibi. Filii mi
 vult̄ recedere. Et xps. Ita m̄r mea. exq̄ p̄se/
 ci op⁹ redēptōis. Jā p̄dicauit z dedi legē no/
 uā quā p̄firmavi miraculis. et fui suspēsus i
 cruce ne aliq̄s mibi credēs et obediēs suspē/
 deref in furca inferni. Jō mō volo redire ad
 p̄rez. Et s̄go z oēs alij flebat ex vna pte p̄ gau/
 dio d̄ honore suo. z ex alia pte tristabant. Et
 s̄go osculabat̄ man⁹ z pedes ei⁹ di. O filii mi
 q̄re ego nō ascēdo vobiscū z cū sc̄tis q̄z p̄sen/
 tiā s̄go sentiebat. Ad quā xps ait. M̄r mea.
 vos remanebit̄ loco meo. z ap̄li recurrēt ad
 vos. Jō cantat̄. Gaude s̄go maria cunctas
 hereses sola interemisti i vniuerso m̄do. Di/
 cat̄ quō ascēdit cū magno festo sic rex victo/
 riosus rediēs de p̄lio. z fuerūt angeli clamā/
 tes. viuat. viuat. fili⁹ s̄ginis marie. alijs clan/
 gētib̄ tubis zc. David ait. Ascēdit d̄ in iu/
 bilatiōe. z dñs i voce tube. Cogitate gaudiū
 s̄ginis marie. int̄m q̄ d̄ Lucas. Recessit ab
 eis. z ferebat̄ in celū. Et ip̄i adorātes regressi
 sunt i hierl̄m cū gaudio magno. Lu. vi. Et
 statim sequit̄ salsa tristitiez doloris. Cū s̄go
 fuit i domo videbat̄ loca vbi fuerat fili⁹ eius
 z steterat. z cogitās de cetero nō videbo ip̄m
 flebat. Duodeci annis vixit post xpi ascēsiō/
 nē. vel. xxiij. fm̄ alios z tantū dilexit filiū suū
 q̄ si oēs amores matrū ad filios essent i vna
 muliere adhuc amor s̄ginis ad xpm̄ eēt ma/
 ior. Et p̄quirebat oi die loca natiuitat̄. appa/
 ritiōis. baptismi zc. De h̄ p̄betauerat Salo/
 mon di. Adiuro vos filie hierl̄m. i. creature
 angelice. Si inuenist̄ dilectū meū vt annū/
 cietis ei q̄z amore lāguco. Cañ. v. Mora/
 liter instruimur h̄ q̄ nos xp̄iani gaudēt̄ d̄
 xpi honore i celo regnātis etiā tristar̄i debē/
 mus de absentia sua. z eum desiderare sicut
 marinarij desiderāt portū. Ita de nobis na/
 uigantib̄ in ista nauī p̄forata in quaz intrat
 aqua pctōz. z cū magnis piculis transimus
 Jō desiderare debem⁹ portū salutis dicēdo
 D̄ dñe et qñ ero vobiscū. De hoc Lyprian⁹
 ait in. vj. ep̄stola de mortalitate. Patriā no/
 stram paradisu zc. Sextum gaudium
 fuit in die penthecostes qñ virgo Maria cū
 ap̄lis recepit spiritū sanctū. Vult̄ intellige/
 re istud gaudiū. Xps dixerat multoties apo/
 stolis. Expedi vobis vt ego vadā. Si ei nō
 abiero paraclit⁹ nō veniet ad vos. Si autēz
 abiero mittā eum ad vos. Et cū venerit ille
 arguet mundū de zc. Iohannis. xvj. Item
 Actū p̄mo. Iohes quidē baptisauit aqua

De natiuitate beate Marie uirginis.

Uos autē baptisabimī spūscō nō post mltos
 hos dies. Apli ḡ post ascēsiōē xpī recordā/
 res d' xpī pmissiōē. nesciebāt tñ diē certū mis/
 siōis spūsancti. Jō in crastinū ascēsiōis spe/
 ctātes dicebāt. Hodierzē. Idē in sabbato qz
 nō uenit siue misit. apli inceperūt int se loq̄.
 Dixit vn' apl'oz. Nō dubiteris qz cras q̄ erit
 dies dñica mittet. qz tali die formauit lumē
 z diuisit a tenebris. Jō rōnabilit' i die dñica
 dz in nos mittere lumē spūsancti. z nō uenit
 Dixit ali'. In die lune mittet. qz tali die fecit
 etiā firmamētū z diuisit aq̄s. Jō tali die mit/
 tet ad nos. ut nos fortificet z diuidat ab aq̄s
 pctōz. nec misit. Dixit ali' nō. in die martis
 mittet. qz tali die mittet ut possim' plantare
 fidē catholicā ut faciat flores. Dixit ali'. die
 mercutij mittet. Rō. qz tali die de' formauit
 solem lunā z planetas. Dixit ali'. feria q̄nta
 mittet. qz tali die ascēdit zc. Dixit ali' nō. fe/
 ria sexta. qz tali die doluim' de sua passione.
 Jō in tali die mittet nob' spm̄ solatiōis. Di/
 xit ali'. sabbato mittet. qz in sabbato post pas/
 siōē suim' dispsit. ita q' vn' nō remāsit cū al/
 tero. Jō ut adunemur mittet. s; nō uenit. Fi/
 naliter die penthecostes oēs apli z discipuli
 q̄ erāt ḡgregati i eadē domo p̄p̄t' metū iudeo/
 rū. uenerūt ad portā ḡginis Marie. Dicat
 quō ip̄a surgebat in media nocte ad orandū.
 Juxta illud Dō. Media nocte surgebā zc.
 Et qñ exiuit camerā. uidit oēs sc̄tōs z sāctas
 cōgregatos z stētes. Uirgo dixit. De q̄ fletis
 Nūqd' fili' me' regnat i celis. Rñderūt apli.
 Uirgo bñdicta. fili' v' z mḡr n' p̄misit nob'
 spm̄sc̄m̄ di. q' n' dimitteret nos orphanos. z
 hodie sūt decē dies q' ascēdit. z nō misit. Rñ/
 dit ḡgo. Nō dubiteris. qz fili' me' nō h'z p̄ditō/
 nes hoim̄ mūdanoz. q' in paup̄tate cogno/
 scūt amicos. S; qñ sunt i honore z p̄sperita/
 te nō curāt de eis. nō sic de filio meo s; nescit
 vos q' qñ extraxit p̄p̄m de egypto in. l. die de/
 scendit ut daret legē. Illud fuit figura. Ho/
 die est. l. dies a resurrexiōē filij mei. iō hodie
 mittet spm̄sanctū. Jō ponatis uos in orōne
 qz q' a deo sūt ordinata sunt. Et petrus z alij
 apli dicebāt. z qlibet orādo. Cor mūdū crea/
 i me de'. z spm̄ rectū innoua i uiscerib' meis
 ps. l. Lazar' z alij discipuli septuagita oran/
 do dicebāt. Sensus tuū q̄s sciet nisi tu de/
 deris sapiētā. z miseris spm̄sanctū tuū d' al/
 tissimis. Sap. ix. c. Maria magdalēa z alie
 sancte mulieres orādo dicēdo. Redde mihi
 lēticiā salutar' tui. z spū p̄ncipali p̄firma me.

Et dixerūt ḡgini marie. Uirgo bñdicta ore/
 tis uos etiā. qz filius v' statim exaudiet uos.
 tūc ḡgo maria flexis genib' orauit di. Emit/
 te spm̄ tuū z creabunt. s. stutes z p̄fectiones.
 z renouabis faciē t're. s. p̄ p̄dicationē. Et subi/
 to fact' ē de celo son'. z fuit q̄si uox respōsiua
 ḡgini. z q̄si uent' subit' q' descendit de celo. z
 repleuit totā domū igne nō cōburēte s; illu/
 mināte ad modū linguaz zc. Et repleti sunt
 oēs spūscō z ceperūt loq̄. q̄si dicerēt. Qu' bo/
 nus z suauis ē dñe spūs tu' in oib'. Sap. xij.
 Logitate h' qz multi sancti de vna gutta mel/
 lis spūsancti sūt inebriati. quāto mag' apli
 q' totā stutē spūsancti receperūt. S; statiz
 sequit' salsa doloris z tristicie. Dicat quomō
 apli statim inceperūt p̄dicare. z statim fuerūt p̄se/
 cuti. ut p; Actū. iij. Et uenit nūci' ad ḡgi/
 nem q' Petrus z Iohes erant capti. Itēz q'
 por. s. beat' Stephan' fuerat lapidat'. Itēz
 ali' q' beat' Jacob' nepos ḡginis marie erat
 interfect'. Ecce triticiā. Ideo ait christus.
 Amen amē dico uob' qz plorabitis z flebitis
 uos zc. Joh. xvi. Moraliter instrui mur
 hic. Nam sicut uirgo maria z apli postq' re/
 ceperūt spm̄ statim p̄sequēbant'. Ita etiā bo/
 dierna die p̄tingit. Verbi grā. Si aliquis i
 aliquo monasterio recepit spm̄sanctū z po/
 fuerit fuare regulam. obedientiā. paup̄tē.
 castitatem zc. z nō curat fuare uita' alioz eū/
 tium ad infernum. statim p̄sequunt' ip̄m alij
 cū multis uituperijs. Jō optet patientiā h'zē
 ut uirgo Maria z apli. Idem de clericis et
 scholarib' ac etiā mulierib' Ideo dixit ap̄tus
 Dñs q' pie uolūt uiuere in xpō ihu p̄secuti/
 onē patient. s. linguaz uel infirmitatū uel tē/
 prationū dyaboli. ij. ad Thy. iij. Septi/
 mū gaudiū z ultimū fuit in sua bñdicta as/
 sumptione. Non qñ aia fuit separata a corpo/
 re. qz tūc iam nō fuisset gaudiū h' mūdi. sed
 alteri'. s; qñ fili' suus misit sibi angelū Ba/
 brielem cū ramo palme di. Suscipe euz qui
 mandat salutes Jacob. Nā ab hinc ad tres
 dies ibis ad filium tuū. qui iā parauit cathe/
 dram zc. Uide in sermone assumptionis plixē
 de isto gaudio p̄misso uirgini. Et dixit uirgo
 filio suo. Factū est mihi uerbu' tuū i gaudiū
 z lēticiā cordis mei. Hiere. xv. S; imediate
 sequit' doloris et tristicie salsa ex compassiōē
 ap̄toz z sc̄toz z sanctaz in h' mūdo remanē/
 tiū int iudeos z inter infideles i tantis tribu/
 lationib'. Unde qñ apli fuerūt ad uirginem
 cōgregati z mirarent', uirgo maria dixit eis

Sermo

Ego obtinui vt essetis h. qz ego debeo ascēde
re in celū. zc. Apli inceperūt flere dicēdo. O
bñdicta si vultis recedere qd faciem⁹ nos Idē
dicebāt s̄gies q̄s s̄go nutriuerat. Et s̄go ma
ria flebat cū eis dicēs. Nō dubitetis qz nō tra
dam vos obliuioni. qz recordabor de vobis
qz occasiōe pctōz facta sum m̄ dei. Et pote
rat dicere s̄go. Flebā quondā sup eo q̄ affli
ctus erat. z cōpatiebat ania mea paup̄i. Job
xxx. Moralit̄ instrumur h. qz sic s̄go ma
ria gaudebat d̄ honore sibi p̄missio. tristabat
tñ ex cōpassiōe. Ita dz esse de sctis p̄sonis q̄ li
cet gaudeāt de sua bona vita. nō tñ debēt de
spicere pctōres. s̄ cōpati eis dicendo. Dñe si
vos dimisissetis me peior essem ego. iō dñe iu
uctis eos. z sic cōpati non indignari debetis
Itē si estis diuites z videtis vel scitis aliquē pau
perē nō despiciat̄ eū. s̄ cōpatimī z iuuet̄ euz
Itē si estis san⁹ debetis cōpati infirmis. Si
iuuenis compati debetis senib⁹ dicēdo. Ita
possem ego fieri paup̄ infirm⁹ vel senex. et sic
tenebim⁹ p̄siliū s̄pture. Dēs vnanimēs i ora
tione estote cōpatiētes. j. Pe. iij.

De exaltatione sancte crucis.

Factus est pro no
bis obediēs vsqz ad mortē. mortem
autē crucis. ad Phil. ij. Sācta m̄ ec
clesia facit hodie festū de exaltatiōe scē crucis
de qua bis in anno festinat. Primo in mense
maij de inuētiōe. Scōo hodie de exaltatio
ne. Rō. qz postqz fuit inuēta ab helena sancta
crux. venit in possessionē infidelīū q̄ despecti
ue tenebāt eam. s̄z eract⁹ impator romanus
xp̄ianissim⁹ extraxit eam d̄ possessione infide
lium. z honorifice eā exaltauit. z hodie fit fe
stum illi⁹ exaltatiōis. S̄z vt s̄ba sint fructuo
sa. salutē virgo maria. Doctrina est cōmu
nis z catholica in sancta theologia. qz lz xp̄s
habuisset alios innumerabiles modos redi
mendi z saluādi humanū gen⁹. tñ p̄ crucē eaz
saluare elegit et redimere sibi credētes z obe
dientes. Ut d̄t sanct⁹ Tho. iij. pte. q. clvj. ar.
iij. Et ibi assignat septē rōes quare h̄ fuit cō
ueniens. Quarū vnā. s̄. secūdā p̄ introductiōe
vobis dicā. Est igit̄ ista rō quia qñ aliqua sa
tisfactio debet fieri de aliquo pctō. rōnabile
est qz satisfactio respondeat pctō. Verbi grā.
Si aliquis peccauit d̄ deū vel primū. corde
male cogitādo. vl̄ ore male loquēdo. aut ope
male opando. si talis vult digne satisfacere.
debet recipere de isto peccato dolorē in corde.

z pcutere cor. Si ore diffamando vl̄ iurādo
ppria satisfactio est nō solū ore p̄fiteri. s̄z orare
z petere veniam a deo z p̄ximo si ip̄m offen
dit. Ideo si p̄ oculos peccasti respiciendo. zc
propria satisfactio est flere. zc. Item si peccasti
p̄ aures audiendo mala p̄ximi. Emenda ē au
dire missam. s̄mones. zc. Si per gulā frāgē
do ieiunia ecclie. zc. abstinere. z sic satisfactio
correspondet offense. Si p̄ manus peccasti.
extende in oratione. Si effudisti sanguinem
ppria penitentia est effundere sanguinem p̄p
um cū disciplinis. Unde dicit̄ Beñ. ix. Qui
cūqz effuderit sanguinē humanū. effundetur
sanguis illi⁹. Si peccasti corpe p̄ carnalita
tes. debes recipere ciliciū. Ecce quō fit satisfac
tio ppria qñ pena correspondet offense. Au
toritas de h̄ qz dixerat xp̄s Luce. iij. Facite
fruct⁹ dignos p̄nie. Digni fruct⁹ p̄nie sunt qñ
correspondēt offense. Nō videam⁹ quō fuit
facta offensa deo ex qua venit tota perditio.
z corū malū generis humani. ex qua sum⁹ cru
les in hac valle lacrimaz. nunqd̄ ex furto cu
iusdam pomiztra exp̄sum mandatū. immo.
Ergo restitutio. reparatio. seu emenda debu
it fieri vt fruct⁹ restitueret arbori. Ideo xp̄us
redemptor oim fruct⁹ noster. de q̄ dicit̄ s̄gini
Bñdicit̄ fruct⁹ ventris tui. elegit arborē cru
cis. vt fruct⁹ infiniti valoris restitueret arbo
ri. Dicit̄ historie grecoz. ātīque qz lignū cru
cis fuit de illa arboze de qua adā recepit fru
ctus. Iō qñ xp̄s fuit in cruce posit⁹. fruct⁹ fu
it arbori restitutus. De h̄ David in p̄sona xp̄i
dicit. Confortati sunt q̄ p̄secuti sunt me inimi
ci mei iniuste. que nō rapui tunc exsoluebam
ps. lxxvij. Nota hic tangunt̄ duo in illo ver
su david. s̄. intentio mala iudeoz inimicoz xp̄i
qui nō intendebāt ad satisfactionem. sed ad
xp̄i p̄secutionē. Ideo dicit. Confortati sunt
qui p̄secuti sunt me inimici mei iniuste. Se
cundo tangit̄ xp̄i intentio. s̄. satisfaciendi. Iō
dicit. que nō rapui. Patet ḡ doctrina qz licz
xp̄s haberet alios modos redimendi. tñ iste
p̄ crucem fuit pprius. in quo satisfactio fuit of
fense correspondēs. Hoc tangit̄ sancta mat̄
ecclia in p̄fatione dicēs. Qui salutez huma
ni generis i ligno crucis p̄stituiti. vt vn̄ mors
oriebatur. inde vita resurgeret. z qz p̄ lignum
vincebat. p̄ lignū qz vinceret. p̄ xp̄m dñm no
strum. Patet ḡ qz pprius modus n̄re redem
ptionis fuit p̄ crucē. Ideo dicit̄ thema. Fa
ctus est p̄ nobis nō p̄ se. obediēs n̄ solū patri
s̄z iudicibus z crucifixorib⁹. vsqz ad mortē zc

De exaltatione sancte crucis

Patet thema. Ego sum in materia predicanda
z quia thema dicit. Factus obediens usque ad
mortem. Et replicat. mortem autem crucis. non ad
aliam mortem. Inuenio quod quandoque fuit christus in
periculo mortis. Et nullam voluit acceptare nisi
si crucis.

Primo enim fuit in periculo mortis. scilicet inter
fectionis gladii

Secundo in periculo precipitationis

Tertio in periculo lapidationis.

Quarto in periculo intoxicationis

Quinto in periculo crucifixionis

Et hanc elegit. de qua dicitur thema. Factus est pro nobis
obediens usque ad mortem. mortem autem crucis.

Dico primo. et hinc statim quando fuit natus per He
rodem regem. qui quando audiuit signum et mirabilia dei christi
natiuitate. de angelis cantantibus. gloria in excelsis
deo. de claritate noctis. de aduentu pastorum
de adoracione aialium. de stella et aduentu trium
regum. et. Et prophetie Anne et symeonis sancti.
quod ille erat verus messias. Herodes cogitauit
illum occidere. ne perderet regnum. quod erat ali
enigena. et timebat ne vna die iudei insurge
rent contra eum. Iohannes et. Propter quod misit homines
armos in ciuitate bethleem ut interficerent om
nes pueros. quod nesciebat quod esset Iesus et. Sed
christus voluit fugere in egyptum et. De prophetia
Job in persona christi dicit. Pueros percusserunt gla
dio. et euasi ego solus. Job. i. Questio est hic
quare christus noluit mori ista morte. Quod si volu
isset etiam alia mors fuisset in saluationem credenti
um sibi et obediendum. Ratio literalis iam dicta est
quod satisfactio debet correspondere offese. ideo noluit
mori sic sed in cruce. Ratio moralis est. ut instru
eret nos ut fugiamus mortem gladii beati petri.
de qua Job. xvij. Symon petrus habens gla
dium eduxit eum et percussit pontificis seruum
et abscidit auriculam eius dexteram. Iste gladius
est signa excorcionis. que scindit a corpore ecclesie
quando perfertur aliquem. Et sicut membrum abscisus
a corpore nullam recipit influentiam. sic nullus ex
comunice in opibus diuini que in ecclesia sunt ha
bet aliquam partem. xi. q. iij. Sic. et tribus. cap. se.
Ecce quomodo fugienda est ista mors. citius vellem
mori quam per horam. non dico per annum excomunica
ri. quod nihil peius membro quam abscidi a corpore
Dicat hic miraculum de illa arbore excomuni
cata et arefacta propter breuiarium et. Hora cum
dicit. Simon petrus habens gladium. inuit quod sen
tentia excorcionis non potest dari nisi a plato.
quod Petrus plato fuit. Secundo cum dicit. eduxit eum
inuit quod signa non debet dari nisi a plato qui vi

brando gladium dei. Caue caue per trinam montem
nem. quod alius nihil valeret si non faceret ictum.
Tertio cum dicit. et percussit pontificis seruum. inuit
quod plato solum in suos subditos potest perferre ex
comunice. quod episcopus non potest excomunicare in aliis
diocesi. ix. q. ij. episcopus. et. xvj. q. ij. visus. et. Quar
to cum dicit. et abscidit auriculam eius dexteram.
Dextera signat spiritualia. sinistra temporalia. In
uit quod signa excorcionis non debet dari nisi contra
inobedientiam rerum spiritualium. ut si vxor vel vir
non vult stare cum eo vel cum ea. nisi legitimam ha
beat rationem. plato potest excomunicare. et sic de aliis
Iste gladius percussit ita fortiter quod animam iter
ficat morte eterna. Fugite ergo a facie gladii. qui
iniam vltor iniquitatum est gladius. Job. xix.

Dico secundo quod christus fuit in periculo precipitatio
nis. ut habet Lu. iij. Dicat quomodo christus habitauit
in nazareth. vbi vixit sanctissime nec co
gnoscebat. Dicit Nicolaus de lyra. quod utebatur
arte patris putatiui Joseph. qui erat faber li
gnari. Et post fuit capharnaum vbi predicauit
et fecit multa miracula. et post rediit nazareth
et retores et iurati ciuitatis dixerunt sibi. Quomodo
ta audiuimus facta in capharnaum. fac et hic in
patria tua. Lu. iij. Respondit Iesus insinuans. quod
ex eorum incredulitate et derisione quod trussabatur
de eo dicendo. ut habet Mar. vj. Nonne hic
est fabri filius marie frater Jacobi et Joseph et
Iude et symonis. nonne et sorores eius nobiscum
sunt. Ecce predicat et tamen non studuit. Iohannes ostendit
quod non erant digni. quod miracula requirunt disposi
tionem et deuotionem et non vanam gloriam. propter
quod Marci. vj. dicit. non poterat ibi virtutem vllam
facere. nisi paucos infirmos impositis mani
bus curauit Dicat quomodo illi indignati cum tu
multu duxerunt eum ad supercilium montis. et vo
luerunt eum precipitare. Iesus autem transiens per me
dium illorum ibat. Cogitate hic de virgine ma
ria que erat in ciuitate prius quam videbat filium suum
duci ad precipitium quod tunc dolorem habuit et. Que
stio est quare noluit sic mori. et. quod si voluisset et.
Ratio literalis dicta est. Ratio moralis est ut caueamus
ne moriamur per precipitium ascendendo in mon
tem superbie. Nam diabolus videns quod vadunt sim
pliciter et humiliter. recte vadunt ad paradysum.
Dicit demon. Ego faciam ascendere in altum
omnes. Verbi gratia. Religiosus qui viuunt sim
pliciter fuit suam regulam in votis. ceremonie.
talis vadit via plana ad paradysum. sed veit dia
bolus loquens imaginationi dicens. Si tu
velles sic viuere. nunquam ascenderes. quare tu non la
boras ut sis magister. adhuc posses esse confessor.

Sermo

regi vlt ep̄s. 7 qñ est alt̄ p̄dit totā deuotōez 7
subito cadit 7 morit̄. 7 p̄cipitat̄ i infernū Idē
de clerico simplici. 7 diabolo instigāte ascen
dit. Idē d̄ laic̄ vt ascēdāt faciunt vsuras. 7c.
Itē vt sic iurat̄ ligat se cū alijs directe l̄ indi
recte. qz pecunie cōitat̄ bñ sapiūt. 7 qñ sunt i
officio furāt. faciūt h̄z illa. vt possint se manu
tenere i officio. Q̄t sunt decepti isto ascensu
De h̄ d̄ dixit diabolo. Prop̄ dolos. s. tuos.
posuisti eis. s. h̄ac imaginatōz ascēdēdi. deie
cisti eos dū alleuarēt. ps. lxxij. Idē de multe
ribz simplr̄ viuētibz. de domo. d̄ filijs 7 fami
lia curātibz. alēs recte p̄viā planā vadunt ad
paradisum. S3 d̄t demō. Tu tñ portasti viro
tuo vt tal̄. q̄ qre tu nō vadis vt illa. 7c. da sibi
malū prandiū 7 cenā. 7c. Itē sic tal̄ ē dñā do
mus. qre 7c. Lauete ḡ 7 vadat̄ simplr̄ 7 plāc
qz q̄to de altiori loco cadit hō. tāto casus est
valde piculosior. Jō Job in p̄sona pctōris lo
quēs diabolo dicebat. Eleuasti me 7 q̄si sup
uentū ponēs allisisti me validō. Scio qz mor
ti me trades. Job xxx. Dico tertio qz fuit i
piculo moriēdi lapidatōis. vt p3 Jobis. viij.
Dū xp̄s p̄dicaret iudeis. 7 declararet eis suā
diuinitatē dicēs. Amē amē dico vobis. si q̄s
f̄monē meū fuauerit. mortē n̄ videbit i eter
nuz. Dixerūt iudei. Ab̄raā 7 p̄ph̄e mortui sūt
quē teip̄m facis. xp̄s loquebat̄ d̄ morte infer
nali. 7 iudei intelligebāt de corpali. Et xp̄s
clar̄ loquēs de diuinitate dixit. Amē dico vo
bis. an̄q̄s ab̄raā fieret ego sum. Sū est nomē
diuinitat̄. Ego sum q̄ sum. Exod. iij. Iudei
audiētes qz ip̄e dicebat se esse deū voluerunt
ip̄m lapidare. Dic̄ t̄xt̄ qz xp̄s abscondit se. i. in
uisibile se eis oñdit. 7 p̄q̄rebāt eum dicentes
Ubi est. S3 ḡgo Mariaz apl̄i vidētes euz
sequebāt̄. Questio qre nec sic voluit mori.
qz etiā 7c. Rō moral̄ est. caueam̄ a morte lapi
dationis ex pctō avaricie. qz auar̄ est dur̄ vt
lapis 7 frigid̄. Dur̄. qz nullū dulcorē oñdit
debitoribz suis. s3 dure 7 aspere repetit debi
tum 7 vsuras. 7c. Frigid̄. qz sine igne chari
tat̄. Vidēs paupes mori fame nō curat sub
uenire eis. 7 tenet floze. 7 icarcerati 7 captiui
7 puelle nō p̄nt aliqd̄ emolimentū h̄re 7c. Jō
Job moralit̄ loq̄ns d̄ avaro d̄t. Lor̄ eī idu
rabit̄ q̄si lapis. 7 stringet̄ q̄si malleator̄ icus.
Job. xli. Lapidēs avaricie sūt sp̄s avaricie.
Un̄ lapis est q̄ d̄t rapina. 7 isto lapide pcutit̄
caput dñoz. Alī d̄t symonia p̄laroz. dando
bñficia vlt̄ sacra p̄ pecunijs. iste lapis ferit i
corde. Alī lapis d̄t vsura. q̄ frāgit brachia. s.

laboratores. Dical̄ 7 rōem auaroz d̄centiū
Si illa p̄sona vlt̄ cōitas tenet meā pecuniaz.
qre ego nō possum recipe aliqd̄ p̄t̄ carentiā
Ista rō includit errozē. nō solū in p̄sequēte s3
in añcedente qñ dicit. mea pecunia. falsum d̄t
qz dñs nō tenet̄ alteri reddere cōputū. 7 tu te
neris. imo xp̄o. qz dñi est terra 7 plenitudo
7c. Diuites solū sūt admistratores. Sic nos
existimet̄ hō vt mistros xp̄i 7 dispensatores.
p̄ma Lor̄. iij. Xp̄s tenet modū regū faciens
t̄baurarios. vt mistrent̄ p̄mo in suis neces
sitatibz. 7 nō i vanitatibz. Sc̄do i paup̄ibus
dādo vel mutuādo. qz ita vult̄ d̄t. Aliter si
dispēsant̄ 7 voluntatē dñi ip̄e sciet castigare.
Itē p̄clusio est erronea dicēdo qz vsura non
sit pctm̄ mortale. Alia sp̄s emēdo p̄ parata
pecunia p̄ minori p̄cio. vlt̄ v̄dere p̄ rōe ex
pectatiōis. qz vsura est. Alia est retēio d̄ sala
rijs fuitozū. 7c. furta secreta. Dical̄ 7 illos q̄
credūt qz furtū secretū fructuū nō sit pctm̄.
Itē de vsura voluntatis. vel de molēdina. 7c.
Ne offendas ad lapidē pedē tuū. ps. xc. Itē
In via ruine nō eas. 7 nō offendas i lapides
Ecci. xxxij. Dico q̄rto qz fuit i piculo mor
tis intoxicatiōis. Euāgeliste nō ponūt clarē
h̄. s3 est ad h̄ rō 7 p̄ph̄ia. Rō est ista. qz dū xp̄s
iret p̄dicādo nō p̄dicabat pecunias. s3 post p̄
dicatōz circūspect̄ oibz. s3 null̄ eū inuitauit.
7 reuersus fuit vsqz bethaniā. vt d̄t Mar̄c. xj
Dic̄ glo. qz respiciebat si aliq̄s inuitaret eū ad
prandiū. dicēdo. Dñe exq̄ dedisti bonū pran
diū nob̄ sp̄iale. venite 7 dabim̄ vob̄ p̄radiū
7c. Hō hō q̄ hēbat tot̄ inimicos vt xp̄s reci
piebat tot̄ p̄uicia etiā inimicoz. Cogitate qz
ponebāt potioēs. 7 h̄ rō d̄ctat. De h̄ est p̄ph̄ia
Tu dñe demōstrasti mihi 7 cognoui. tu ostē
disti mihi studia eoz. 7 ego q̄si agn̄ m̄asuet̄ q̄
portat̄ ad victimā. Cogitauerūt sup me p̄si
lia dicētes. mittam̄ lignū in panē eī. 7 crada
mus eū de terra viuentiū. 7 nomē eī non me
morem̄ ampl̄. Diere. xj. Et loquit̄ p̄ph̄a in p̄
sona xp̄i. s3 xp̄s noluit sic mori. Dical̄ p̄ctice.
qñ comedebat. p̄mo dabāt sibi fruct̄ vlt̄ sic̄.
7 potioēs ponūt in cibis dulcibz vlt̄ i bonis
vinis. 7 ip̄e nō comedebat fuādo modos. eti
am si comedisset n̄ nocuiss̄ sibi. Quare nolu
it sic mori. qz etiā illa mors fuisset sufficiēs p̄
redemptōe. Rō moral̄ vt nos vitē m̄ mortez
potioēs luxurie. Hā sicut potio ponit̄ in cibo
dulci. ita etiā diabol̄ fac̄ qz cibo luxurie q̄ no
bis videt̄ dulcis. 7 tñ in illo est venenū peccā
ti mortal̄. Hā vir 7 mulier i m̄rimonio p̄iuncti

De exaltatione sancte crucis

nō peccāt fuādo modū. zc. s; in oīb; alijs q̄
modocūq; fiat luxuria ē pctm̄ mortale. z seq̄t
dānatio. Credif q; maior ps dānatorū sit ex
pctō luxurie. Jō cauere o; a tali morte. et re/
frenare corp̄ p abstinētiā. mortificādo icli/
pationes. cauēdo ab occasionib;. z orare. Ali/
as dēt beat⁹ Bern. q; mai⁹ miraculū est; viue/
re caste q̄ suscitare mortuos. Jō tot⁹ mūdus
est corrupt⁹. Om̄s declinauerūt simul iutiles
facti sunt. nō est q̄ faciat bonū. s. castitat;. nō ē
vsq; ad vnū. s. de adult;. zc. Jō sapiēs ait. Ne
intuear; vinū qn̄ flauescit cū splēduerit i vi/
tro color ei⁹. ingredif blande. s; in nouissimo
mordebit vt coluber. z sic regul⁹ venena dif/
funder. Prouerb. xxiij. Et declarat cū sequit
Oculi tui videbūt extraneas. q; licet bñ vro
res prias videre z cor tuū loquet peruersa.
Hora ḡ q; nō intelligit de colore vini. s; mu/
lieris pulcre. i vitro in corpe vitro debilius.
Rō q; ingredif blāde. s. cogitat⁹ mal⁹. dicen/
do. D q̄tū solatiū est; zc. z i fine. s. qn̄ hō sen/
tit. mordebit vt coluber. z q̄si regul⁹ q̄ oculo z
visu venenat. zc. non sic de alijs serpentibus
Ecce pctm̄ luxurie. q; solo aspectu mulieris
interfici. Isto veneno dauid fuit potional⁹
z mortu⁹. s; de⁹ suscitauit eū p pniaz. Jō Job
vi. Nūqd poterit aliq; gustare qd̄ gustatus
affert mortē. Null⁹ q̄tūcūq; famelic⁹ come/
deret cibū quē sciret esse potionalū. imo citi/
us pmitteret se mori naturalit. q; tūc nō iter/
ficeret se. nec biberet potū venenatū q̄tūcū
q; sciret. ita nec luxuriosus d; gustare. q; ni/
si sit infidel⁹ scit q; ille cib; venenat⁹ ē ad mor/
tem Dico q̄nto q; fuit i piculo moriēdi cru/
cifitionis. Et istā mortē elegit. Un̄ dixerunt
iudei i psilio. Iste hō Jhs nō potuit mori gla/
dio. nec p̄cipitat⁹. nec zc. Jō videam⁹ si pote/
rim⁹ eū occidere i cruce. Et cū Jhs est; i gal/
lea. iudei parauerūt crucē in hierlm. Xps h̄
sciēs vocatis discipulis secrete. ait illis Ecce
ascēdim⁹ hierosolymā. z fili⁹ hoīs tradet p̄nci/
pib; sacerdotū. z tradet eū gētib; ad illuden/
dum. flagellandū. z crucifigēdū. Mat. xx.
alias mortēs fugit. S; ad istā sponte venit.
z in orto iuit iudeis obuiā dicēs. Quē queri/
tis. q̄si dicat. Recipiat; me. q; ista mors pla/
cet mihi. Jcē qn̄ fuit data sn̄ia vt crucifigere/
tur baiulans sibi crucē exiuit. Joh. xix. q. d.
nō appello. imo placet ista mors mihi. Et re/
cepit crucē. Dicat quō erat obediēs in mōte
caluarie. qn̄ fuit sibi dictū q; exueret se. Et sic
de alijs. Ecce amor ad mortē crucis. q̄si dice/

ret. Dibi absit gloriari nisi in cruce dñi. ad
Gal. vi. Rō lr̄alis q̄re istā mortem elegit. di/
cta est in introductōe. S; rō moralis est ista
Alie mortēs q̄s xps fugit significant malas
mortēs q̄s dēm⁹ fugere. s; ista mors crucis si/
gnificat bonā mortē quāz debemus eligere.
Dolor inextimabilis xpi in cruce p̄dentis si/
gnificat p̄tritionē quā dēm⁹ h̄re de pctis. in/
clinādo caput in p̄fessione. q̄ d; fieri inclinātō
capite z nō facie ad faciē. Dicat quō discoop/
tus d; esse p̄tens. z p̄fessor coop̄. p̄pter vere/
cundiā z piculū p̄fessoris mulierē respiciētis
iuuenē. Van⁹ dextera p̄forata siḡt q; de bo/
no iusto facias elemosynas. Sinistra ad re/
stituendū vsuras. furta zc. Duo pedes clau/
ti signant duos pedes q̄b; ambulamus z su/
stentamur. dexter est cōiō sp̄nalis. sinister ci/
bus corp̄alis. dexter clauat deuotiōe. sinister
abstinētia. Apertio lateris signat ap̄tionem
cordis ad remittendū iniurias. z parcēdū in/
imicis z peccātib; in te. Ecce rō moralis q̄re
voluit mori in cruce. Jō ait ap̄lus. Qui xpi
sūt carnē suā crucifixerunt cū vicijs z p̄cupi/
scentijs. ad Gal. v. Et q; sit h̄ necessariū. patz
q; d; xps. q; nō baiulat suā crucē. q; d; a cruci/
ando. Ecce p̄nia. z venit post me. nō p̄t me⁹
esse discipulus Lu. xiiij. Ecce q̄re d; thema.
Fact⁹ est p̄ nobis. s. nostra redēptiōe z mora/
li instructōe. obediēs vsq; ad mortē. n̄ gladij
nō p̄cipicij nec lapidatōis. nec potōis s; mor/
tem crucis

De sancto Matheo ap̄lo z euāgelista

Qu ueni uocare
iustos s; pctōres. Mat. ix. Tertia/
liter i euāgelio statim lecto officiali/
ter habet p̄bū istud. Festū hodiernū est ma/
gnū si vultis cogitare p̄sonā. q; ap̄ls z euā/
gelista p̄m⁹ z martyr gl̄iosus. q; de ap̄lo p se
fit festū. z de euāgelista p se. z de martyre p se.
Ergo iste tres cause sūt p̄iuncte magnū festū
faciūt. Ita etiam d; eo erit sermo n̄r. Salute/
tur h̄go Maria. zc. Verbum p̄positū est dñi
n̄ri Jhu xpi dicētis. Nō ueni uocare zc. Nō
p̄ma facie iā potestis videre q; istud p̄bū ha/
bet difficultatē q; xps q; p̄ diligit bonos z iu/
stos q̄ malos z pctōres di. Nō ueni uocare
zc. Ideo indiget declaratione. z sic intrabi/
mus declarādo materiā p̄dicandā. Nō au/
dite. Talē differentiā inuenio inter iustum z
pctōrem. sicut int̄ esse p̄pe vel circa deū z lon/
gea deo. Iust⁹ bon⁹ z timēs deū ita est p̄p̄do

Sermo

q̄ nihil creatū est sibi p̄p̄inquit. nō tunica nec
 camisia nec pell. maḡ pp̄rie est de⁹. Et q̄cum
 ad intellectū. qz sic ac̄ in meridie ē p̄pe lumē
 qz tot⁹ est illuminat⁹ a sole. Ita de⁹ est p̄pe itel
 lectū iusti z boni p̄ illustratōz ip̄z illuminan
 do qz tot⁹ est plen⁹ diuinitate nec dimittit ibi te
 nebrā errorū. nec vsturā falsaz opinionū. intā
 tum q̄ nō solū iusti dicūt lumiosi s̄ lux. Era
 tis aliqñ tenebre. nūc at lux in dño. Ephe. v.
 Itē Mat̄. v. Vos est̄ lux mūdi. Itē est p̄pe
 volūtate p̄ dilectionē caritatiuā. qz sic videt̄
 ignē circa ferrū ignitū. ita volūtas iusti ē in
 flāmata diuinitate ad diligēdū deū sup̄ om̄ia.
 z p̄xim sicut seipm. De⁹ caritas est. z q̄ manet
 in caritate in deo manet z de⁹ in eo. i. Jo. iij.
 Item est de⁹ p̄pe iustū q̄m ad vitā p̄ honestā
 p̄uersatōz. qz sicut pann⁹ colorat⁹ est p̄pe tuni
 cam sen colorez. ita p̄sona iusta est tincta seu
 colorata sanctitate coram deo. ocul⁹ humi
 lib. in aurib⁹ audiēdo que dei sunt. in māib⁹
 extēdendo in orāe. in gutture p̄ tempantiam
 in corpe ip̄m affligēdo. in memoria passionis
 xp̄i. P̄t̄z qz p̄sona iusta tincta est. zc. Tu in no
 bis es dñe z nomē sanctū tuū inuocatum est
 sup̄ nos. Hierē. xiiij. Ecce quō p̄sona iusta ē
 p̄pe deū. Jo dō dic. Prope est dñs om̄ib⁹ in
 uocātib⁹ eū. oib⁹ inuocātib⁹ eum in veritate.
 ps. cxliij. S̄z p̄sona peccatrix z iniusta ē lō
 ge a deo. nō distātia locali. qz si sic statī p̄sona
 annihilaret. s̄z d̄z distare a pctōre d̄za for̄ma
 li. qz sic d̄z de duob⁹ p̄anis etiā p̄iunctis. si vn⁹
 sit subtil⁹ z alter sit rudis. illi dicūt distare. nō
 localit̄ s̄z for̄malit̄. Sic est de deo z pctōre. p̄
 p̄ter differentiā int̄ tantā sanctitatē z tātam
 iniq̄tatē. Jo dō. ps. cxviiij. Lōge a pctōrib⁹
 sol⁹. i. Jhs. qz iustificatōnes ei⁹. s̄. sanctitates
 tuas nō exq̄sierūt. P̄z q̄ quō iusti sūt p̄pe deū.
 z pctōres distātes a deo Dō clar⁹ est q̄ q̄ est
 p̄pe nō vocat̄. s̄z ille q̄ distat vocat̄. Propt̄ h̄
 dicebat xp̄s. Nō veni vocare iustos. rō qz iā
 sūt mecū. s̄z venerit eos saluare si p̄seuerāt. s̄z
 pctōres vt. s̄. p̄uertāt. P̄z thema. Istō thema
 generale appropando btō matheo ap̄lo. zc. i.
 uenio q̄ btūs mathe⁹ euāgelista añ suā p̄uer
 sionē erat lōge a deo. qz erat iniust⁹ z magn⁹
 pctōz Jo fuit vocat⁹ a deo di. Veni seq̄re me
 Circa ei⁹ vocatōz de btō matheo declarāda
 sunt quattuor

- Primo sua vocatio gratiosa
- Secō inuitatio fructuosa
- Tertio opatio fructuosa
- Quarto p̄fectio gloriosa

Quantū ad p̄mū Dōd⁹ sue p̄uersionis z vo
 catōnis fuit gratiosus. Quēsiui q̄ officia ha
 bebat beat⁹ Mathe⁹. Et inueni q̄ tria offi
 cia habebat mala in h̄ mūdo. s̄. Officiū peri
 culosum. Officiū criminōsum. Officiū odi
 osum. Officiū piculosum est officiu⁹ fene
 ratoris. qd̄ ip̄e habebat. Nam in ciuitate ca
 pharnaū q̄ ē maritima tenebat tabulaz siue
 mēsam cambij. Officiū est anime piculosum
 tractare tātas pecunias. qz sic q̄ tractat oleū
 carbones vel picem inquinat ab eis. Ita q̄
 tractat pecunias. Expt̄er h̄ dicit scriptura.
 Qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Eccl̄.
 xiiij. Pix d̄z moneta. Rō. qz multas nigredies
 dimittit in aia tractantiū pecuniā. Primo i
 cogitatione. Secō in tp̄is pditōe z negocio
 rum occupatiōe. In signū hui⁹ moneta siue
 sit aurea siue argentea quādo tractat̄ dimittit
 maculas nigras in manu hoīs. quia raro
 est qñ feneratorēs faciant fraudes. zc. Se
 cundū erat criminōsum. qz erat vsurari⁹ Ita
 dicit Beda. q̄ post p̄uersionē distribuit pp̄ria
 qui rapere solebat aliena. s̄. p̄ vsuras. Dicatur
 quō mutuabat. x. p. xij. Et sic de alijs sp̄eb⁹
 vsure. fm̄ qd̄ requiritur. s̄. emere pl⁹ z vēdere
 p̄pter expectatiōē minus. Itē mutuādo su
 per possessiones. recipiēdo fruct⁹. sic faciunt
 multi. z excusant se dicendo false q̄ ecclesia p̄
 mittit. zc. Istud est d̄z diuinā ordinationem q̄
 vult q̄ om̄es creature libere ministrēt z com
 municent illa q̄ de⁹ cōicauit eis vt patet de so
 le q̄ cōmunicat lumē a deo sibi cōmunicatuz
 p̄ tenebras. z calorēz frigus. z influentiaz ad
 fructificandū Idē de igne q̄ cōicat suā clar
 itatem z caliditatē. Idē de aere ad respirādū
 z de aqua ad lauandū z p̄sces capiendū. ter
 ra plantas. zc. Si q̄ creature irrōnales com
 municāt. q̄to magis nos. Jo magnū pctūm
 est in vsurarijs. Ecce officium criminōsum.
 S̄z ille q̄ libere z sine vsura accomodat. iu
 stus est vt d̄t. p̄pha. Vir q̄ ad vsurā nō acco
 modauerit iust⁹ est Ezech. xvij. Tertium
 officiu⁹ erat odiosum z tediōsum. qz erat teo
 lonarius in ciuitate capharnaū colligens iu
 ra impatoris. Jo d̄t teolonarius. i. publica
 nus. qz tenebat officiu⁹ publicum teolonarij
 Istud officiu⁹ est tediōsum z odiosum. qz ali
 quotiēs tales faciūt magnas iniurias ex po
 testate quam habēt. Ex ista rōne Johannes
 baptista ad quē venerunt publicani dicētes
 Quid faciemus vt salui simus. Respōdit be
 atus Johannes. Nihil aliud q̄ quod cōstiti

No. Scatg
 tra officia
 bat in hoc
 om̄ia offi

Secundū

Tertium

De sancto Mattheo

cutū est vob̄ faciat. Lu. iij. Ex his tribus officiis beatus Mattheus distabat a deo per tres magis dietas. scilicet audite quomodo fuit vocatus et fuit sextus quia iam habebat quoniam alios vocatos. Lu. 3. Christus transiret iuxta mare galilee et beatus Mattheus se deros ad mensam cambij in domo sua magis quam habebat coram mari in negociis occupatus. Dicitur practice de negociis camporum pecunias colligentium. et Christus stetit et vidit publicanum nomine leui inuolutum in negociis. et quod nec de deo nec de anima sua poterat cogitare. Et Christus vidit. id est attente respexit. Et beatus Mattheus dei ordinatione eleuatus oculum vidit Christum coram se quem non cognoscebat. scilicet tanta erat reuerentia et maiestas sue sanctitatis quod Mattheus admirando respiciebat eum. Ad quem Christus ait. Veni et sequere me. Subito potentia diuina sic Christus prulit ista verba radi claritatis illuminauit eius mentem. et cognouit Christum vere messiam esse. et cor ad proutos peccatorum. di. Ecce ego domine quod vocasti me. Re. iij. Subito relictis omnibus secutus est eum. dimittens libros et computum etc. Ratio dicitur quod dixit Christus. Domine regratus or vobis quod vultis me in discipulum etc. Potestis credere quod Christus dixit. Uade et fac rationem de te. Redde rationem et computum dominis. et habeas definitionem. et recipe quod mutuasti sine usury. nullo modo recipias nisi forte principale. debetis credere quod fecit preconizari. si tenebat alicui quomodo cumque per usuram vel iniusticiam quod satisfaceret omnibus. Iste est modus satisfaciendi usurariorum publicorum. scilicet de secretis quod secreta dominis restituere. Qui vult intrare paradisum oportet sic satisfacere. Non enim dimittit peccatum nisi restituat ablatum. Regula est iuristarum. xiiij. q. vi. Si res. et theologorum. Non decipiamini dicendo. Ego ponam in testamento. etc. Dicitur de illos qui dicunt. Si restituerem oporteret me minuire de statu. Item de quod hereditare filios. etc. Item oportet seruare pecunias ut poma vel malogranata que respiciunt ne sint maculata et putrida. etc. Ita debetis vos facere quam recipitis florenum vel alia bona debetis respicere eum. dicendo. videamus si est huius vermis usure vel macula de furto. et periciatur restituendo. aliter corrumpet alias. etc. Et non dubitetis quia nihil deficiet vobis. Ideo dixit Dominus. Junior fui eteni senui. et non vidi iustum derelictum. nec semine eius quirens panem. Sed de usurario dicitur ibidem. Vidi impium superaltatum et eleuatum sic cedros libani. Et transiui et ecce non erat. quasi inueni eum et non est inueni locus eius. ps. xxxvij.

Quantum ad secundum. id est inuitatio fructuosa. Dicitur quomodo postquam omnia restituit remansit sibi

domus et aliam moneta de bono insto. et voluit facere Christo magnam viniuim ut faceret religiosi quam intrat ordinem etc. De isto viniuio habet Luca. v. Et fecit ei viniuim magnum leui in domo sua. Cognomen beati mathei erat leui. Dicitur peritica istius viniuim. Dicitur textus Luca. v. Et erat turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentes. Interior beati mathei fuit ut illi etiam pertereret. Ista rationem ponit beatus Hieronimus. Logitabat beatus Mattheus. Si me peruertit qui erant ita inuoluti. etiam pertereret istos. Dicitur quomodo ordinatum fuit a Christo ut ianue essent apertae apostoli sederent circa portas. Et Christus in publicanos dixit. Oculi oium etc. et posuit se ad mensam cum eis. Tunc fuit completa illa prophetia. La. ij. Sic malum. id est pomum. in ligna siluarum. id est infructuosa. sic dilectio mea in filios. Et factum interuallo in cibum et cibum. ut sit in magnis conuiuiis. Christus quasi per modum lectoris dicebat. Non audite quomodo debent deum laudare quod tanta fecit ad fructum hominum. id est omnia animalia et omnes fructus. Et illi peccatores attendebant. et cum primo riderent. incipiebant flere etc. Idem postquam comederunt cibum assatum dixit Christus. Non cogitate si iste escorruptibiles dant tantum saporum etc. quod debet esse de cibis incorruptilibus celi. quia quam rex dat suis fructibus et az sapidas escas. quales sunt ille escor quas ipse retinet per se. Ita de deo. et de illis publicanis peruertebant multi et flebant. Idem postquam comederunt coctum in aqua. In tantum quod credit quod omnes illi fuerunt peruersi. Tanta erat peruersitas hominum Christi. Et cum iam essent quasi in fine prandij. videtes pharisei quia porte erant aperte. et dicebant discipulis eius. quia comedebat circa portam. Quare madducat magister vestrum cum publicanis et peccatoribus. ac si diceret. huius patet qualis ipse est. Dicitur mihi cum quod vedis. et dicam tibi quod facis. Hoc audiens Christus vocauit eos ad se. Et ipsi inflati fuerunt coram eo dicentes. Quid vultis. Dixit Christus. Dicitur mihi quam in aliqua ciuitate sunt multi sani et multi infirmi. qui indigent medico sani vel infirmi. Et illi intelligentes noluerunt respondere. Et Christus. Non vultis respondere. ego dicam vobis. Non oportet est valentibus medicus. sed male habentibus. Ille erat infirmus per superbiam. et modo curatus est. et ille paucitiaz. Et sic de alijs. Item ait Augustinus. Magnus de celo ad nos venit medicus. quia magnus per totum mundum iacebat egrotus. Tunc dixit. Non veni vocare iustos. sed peccatores. Et iudei peruersi recesserunt. Patet et inuitatio fructuosa. quia ex quo ipse fuit conuersus. laborauit ut pertereret alios. Dicitur aliter beatus Mattheus.

Sermo

hic doctrinā quō quilibet nrm debz curare. si est in via saluationis de familia de ancill. vir de vxore. z ecouerfo. De familia vt pſiteat et cōmunicet in pasca. vt audiāt missas. sermones. ne opent in dieb; festiuis. Si q̄s suorū z maxime domesticorū curā nō hz. fidē negauit. z est infideli deterior. p̄ma Thymoth. v.

Quātū ad tertiū. factū virtuosū siue operationem virtuosam. s. de opib; q̄ fecit postqm̄ fuit p̄uersus. Dicat quō p̄ xp̄i resurrectionē ascensionē. z sp̄s sancti missionē. apl̄i diuiserūt sibi mundū ad p̄dicandū z p̄uertendū hoies zc. Et beat⁹ Matheus iuit in ethyopiam p̄dicando z miracula faciādo. illuminādo cecos. Et sic de alijs. Et multas gentes cōuertebat ad xp̄m. Ecce act⁹ virtuosus siue opatio virtuosa. Dicat quō semel dum ip̄e p̄dicaret fuit fact⁹ magn⁹ tumult⁹ z planc⁹ in populo de morte filij regis vnigeniti. zc. Et dum sepultura pararet q̄dam xp̄ian⁹. s. ille eunuch⁹ quē Philippus baptizauit. vt habet Actū. viij. iuit ad regē dicēs sibi q̄ vnus sanct⁹ vir erat in ciuitate qui posset resuscitare. zc. Dicitur miraculū vt habet in historia z fuit cōpleta p̄phetia. Unū vocaui eum. z bñdixi ei. z multiplicauī eū. Isa. l. Si vis dicere moraliter p̄ questionē que fuit causa q̄ beat⁹ mathe⁹ sol⁹ p̄uertit tantā gentē. s. totā ethyopiaz z egyptum. z cū modo sint tot predicatorēs. que est causa q̄ non p̄uertim⁹ paucos iudeos q̄ hic sunt nobiscū. zc. Dicat quō apostoli habuerūt sanctā vitam z bonā doctrinam z nihil aliud voluerūt nisi honorē dei z salutem animaz. Ideo dicebat apl̄s. Habētes alimenta z q̄bus regamur his p̄tenti sumus p̄ma ad Thimo. vi. Nō deficim⁹ in vita. qz nolunt quolibet die audire homīes miracula sanctorū. zc. nec bonā doctrinā. nisi tm̄ poetarum. zc. nec curam⁹ de salute animaz. nisi de rebus z familiarib;. zc. Idem de clericis vendentib; sacramenta. Jō nō solū infideles nō p̄uertunt. imo fideles p̄uertunt z pdūt fides. Ideo apl̄s. Omnes que sua sunt q̄runt. nō q̄ Jhu xp̄i. ad Phil. ij. Quātū ad quartū scz de p̄fectione gloriosa. Nam martirifatus fuit p̄ defensione cuiusdā monialis. Primū monasterium qd̄ ego legi fuit istud qd̄ beatus Mathe⁹ instituit. Dicat quō postq̄ conuertit illā terrā mortu⁹ fuit rex quē ip̄e cōuertat. cui⁹ filia noīe Ephigenia fuerat cū alijs virginib; sacro velamine dō dedicata. Et rex patri succedens alienigena voluit illā in

vxorem habere. Dicat historia. z quomodo fuit dictū regi q̄ ip̄e nūq̄ h̄ret eaz nisi p̄ apostolum matheū. qz ille erat p̄or earū. p̄ter qd̄ rex vocauit eū dicēs. q̄ induceret eā ad matrimoniu. Tunc beat⁹ mathe⁹ cogitauit. Si ego dico mō sibi zc. interficiet me. z meū martiriū nō erit notoriū. zc. Jō dixit regi q̄ i dominica sequēti esset i officio z ip̄e cōmēdaret ibi matrimoniu. Ita z factū est. In dñica sequēti apl̄s dixit quō matrimoniu erat sc̄m. z a deo institutū in paradiso terrestri. Secundo fuit honoratū p̄ xp̄m in p̄mordijs miraculorū. Tertio qz ex eo implēt cathedre. zc. s. celi. Quarto est p̄seruatiū humane nature. Jte xp̄s voluit vt mater sua h̄ret sp̄sum zc. Sz dixit post. qz sicut esset p̄ditor q̄ sponsaz regis vellet in vxorē. Nota hic bñ in legēda z ex h̄ beat⁹ Mathe⁹ fuit lācea p̄cussus z martirizatus. Dicat qd̄ peccatū est cū monialibus z clericis. p̄ter sacrilegium. Dicat similitudo de sancto sepulcro si p̄iceretur i latrinam esset maius p̄ctm̄ q̄ si oia sepulcra sanctorū p̄icerent

De sancto Michaele archangelo.
Sermo

Quodete ne cōtemnatis vnū ex his. Mat h. xvij. textualiter z in euangelio hodierno officialiter scribitur verbuz istud. Scdm̄ q̄ festum p̄sens z solennitas est beati michaelis archangeli z omniū angelorum. ita erit z sermo. Si placet deo habebimus multas bonas doctrinas speculatinas p̄ nostra cōsolatione. z bonas informationes p̄ nostra informatione. Sed p̄mo salutē ego Maria zc. Solennitas z festum hodiernū habz nomē z titulum speciale. et habet officium generale. quia dicitur sancti Michaelis. Ratio est. quia inter omnes sanctos angelos celi q̄ descendunt in hunc mundum ad procurādū nostrum bonū z saluationem maior est Michael. Non q̄ sit maior omnibus angelis celi. quia sunt plus q̄ mille milia maiores. Nā ip̄e est de tertio ordine. et habet supra se potestates. virtutes. et dominationes. thronos cherubin z seraphin. qui non mittuntur ad nos. Quia dicit sanctus Thomas prima p̄te. questione. cxij. articulo. ij. q̄ non omnes angeli mittuntur. quia dicit. simpliciter dicendum est q̄ superiores angeli nunq̄ ad exterius ministerium mittuntur. sz vt ibidem

De sancto Michael

dic solū de tribus ordinibus inferioribus. scilicet angelorum ad procurandum bonum cuiuslibet persone in particulari. Archangelorum ad procurandum bonum civitatis. Nam quilibet villa. civitas. castrum. habet unum in custodia. De tertio ordine. scilicet principatus mittunt ad procurandum bonum regnorum. provinciarum. et regionum. quod quilibet regnum. provincia seu regio habet unum. et de istis Michael est maior. Propter hoc dico. quod illis qui ad nos mittunt ipse est maior et princeps. Auctoritas. Ecce Michael unus de principibus primis venit in adiutorium meum. Dan. x. Verbum est ecclesie. Propter hoc dico. quod istud festum habet titulum et nomen speciale. scilicet habet officium generale. quod sic de omnibus sanctis fit festum generale prima die novembrius. ita hodie fit festum et solennitas omnium sanctorum angelorum. quod si non omnes descenderent hinc ad nos. tamen omnes procurant nobis nostram salutem. Omnes sunt ad ministrandum spiritus in misterium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutem. ad Heb. j. Nota. ad ministrandum. scilicet honoris dei. in misterium missi. Dicitur aliquid quod omnes mittunt. Dico quod sic isto modo. quod quod deus vult nobis aliquid revelare seu intimare. primo revelat illud cherubinibus. et illi revelant illud seraphinibus. et illi thronibus. et illi dominatibus et illi principibus. et illi potentibus. et sic omnes mittunt. si non omnes veniunt in hunc mundum. quod licet habeat nomen et titulum speciale. habet tamen officium generale. Auctas quod hodie in modum cantilene cantat in ecclesia. Colaudamus venerantes omnes celi milites. scilicet precipue primates celestium exercitus. Michael in virtute terentem zabulon. id est diabolum. propter quod dicit thema. Videte ne extenatis unum ex his. scilicet segregando ab officio ecclesie. quod dicitur in scriptura. et placentis clericis et religiosis et secularibus. Videte ne extenatis. et sic in materia predicanda. Inveni in sacra scriptura quod sex utilitates habentur a sanctis angelis. Non est aliquid expellendum ab officio ecclesie. Nam in hoc mundo

Per angelos sumus demones defensati.

Per angelos sumus in temptationibus solati.

Per angelos sumus ad veram patriam provocati.

Per angelos sumus in fide christiana confortati.

Per angelos sumus coram deo advocati.

Per angelos sumus in celo festinati.

Per angelos erimus ad gloriam portati.

Dico primo quod per sanctos angelos sumus in hoc mundo demones defensati. Bene est nobis necessarium. Romanus. quod nos non possumus videre demones inimicos nostros. quia velum carnis impedit. quod amoto videntur ab anima. et mirantur. Sed ipsi inimici vident nos. stant in domibus. in visis. etc. Et nisi haberemus angelos defensores destruerent

nos. statim quando creatura nascitur ab eis suffocaretur ne haberet baptismum. Idem quando peccat ne faceret penitentiam. sed angelus bonus defendit. Item quando creatura facit aliquid bonum. ut orare missam celebrare. predicare. et similia. destrueret creaturam statim nisi boni angeli nos defenderent qui in omnibus operibus et visis nos protegant. Nam dicit beatus Thomas in prima parte. quod ceterum. articulo. primo. in corpore ubi querit. utrum homines impugnetur a demonibus quod demones impugnant homines. et est continuum bellum inter homines et demones. Iuxta illud apostoli ad Ephesios. vij. Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem. sed adversus principes et potestates. adversus mundi rectores tenebrarum harum qui spiritualia nequie in celestibus. Unde circa impugnationem illam duo oportet considerare. ut dicit ibidem. primo ipsam impugnationem. secundo impugnationis ordinem. Impugnatio quidem ipsa ex demonum malicia procedit qui propter invidiam perfectum hominem impedire nituntur. et propter superbiam similitudinem divine potestatis sibi usurpant deputando sibi ministros determinatos ad hominum impugnationem. sicut angeli deo ministrant in determinatis officiis ad hominum salutem. Sed ordo impugnationis ipsi est a deo qui ordinate novit malis uti ad bona ea ordinando. Sed etiam angelorum tam ipsa custodia quam ordo custodie reducitur ad deum sicut ad primum auctorem. Hec ille ibidem. Et sic quis permittat nos de temptari. tamen prebet auxilium angelorum. et ideo recte facit deus ut dominus vel pastor qui habet multas oves in nemore ad custodiendum. quibus dat pastores et canes ne a lupis devorentur. Ita fecit christus qui dicit. Ego sum pastor bonus et cognosco oves meas. et cognoscunt me mee. etc. Iohannes. x. Nos pro sumus oves pascere in nemore huius mundi. et devorarentur a lupis inferni nisi christus mitteret ad nos pastores. scilicet sanctos angelos qui custodiunt regna. provincias. civitates. villas. castra. et quolibet personam in particulari. Unde ait David. Angelis suis mandavit de te ut custodiatur te in omnibus visis tuis. psalmus. xc. Dicatur practice. quod deus precipit angelis quando mulier debet parere christus qui omnia videt vocat unum angelum suo proprio nomine. ut ait David. omnibus eis nomina vocas. Nos nescimus nisi tria nomina angelorum. scilicet Michael. Gabriel. Raphael. Qui dicit. Ecce vides talem mulierem tali hora pariet committo tibi filium vel filiam. etc. Et angelus respondet. Domine reputo mihi ad maximam gratiam et honorem quod committis mihi creaturam ad imaginem et similitudinem vestram factam. vestro

Sermo

sanguine redempta. et hūano mō dicēdo est in
 telligēdū. Et quā nascit creatura. citi⁹ venit i
 manib⁹ āglī q̄s obstetric⁹. Et h̄ seq̄t correlari
 um. q̄ nūq̄s aliq̄ mulier p̄t sine obstetrice. scz
 anglo. q̄ nūq̄s deserit creaturā illaz q̄uscq̄ est i
 paradiso. v̄l in inferno aut purgatorio. Nō di
 co q̄ sp̄ sit p̄ns cū creatā. tñ sp̄ est pat⁹ ad adiu
 vandū creaturā. respiciēdo creaturā de celo
 q̄d fac. q̄ vadit. Et vt d̄t be. Tho. i. p. q. cxij.
 ar. vi. Angel⁹ custos d̄t q̄nq̄s deserere eū quē
 custodit inq̄stuz p̄mittit q̄ subdat alicui tri
 bulatōi. nūq̄s tñ totalit̄ eū dimittit. Et sic in
 telligit. angel⁹ suis. Et d̄t Hiero. q̄i declaran
 do istā auctatē. Maḡ est dignitas aimaz vt
 vnaq̄s habeat ab ortu natiuitat⁹ anḡlm bo
 nū sibi i custodia deputatū z delegatū. Nota
 Maḡ est dignitas aimaz Pastor mltis ouib⁹
 dat vnū pastore ad custodiēdū. z nō cui libet
 vnū. s; xps cui libet p̄sone dat vnū angelū. et
 cui libet ciuitati. zc. Dicat si rex h̄ret oues vt
 antiq̄t⁹ reges p̄sueuer̄t h̄re oues z vocar̄z du
 os barones z milites vt irēt ad nem⁹ custodi
 re oues. zc. quō indignarēt maiores. duces.
 comites. z barones. z tñ maiores sūt miores
 anḡli celi q̄s maiores reges t̄re. z tñ nō repu
 tāt sibi ad iniuriā veire i nemore h̄m̄di. imo
 reputāt sibi honore. Videt̄ ḡ vob̄ si dēm⁹ fa
 cere festū d̄ eis. imo certe. Jō videte ne p̄tem
 nat⁹ d̄ custodia anḡloz. Nota fm̄ b. Tho. i. p.
 te. q. cxij. p̄ totū qd̄ h; viij. ar. Dico sedo q̄
in n̄ris tēptatōib⁹ p̄ scōs āglōs i tēptatōib⁹
p̄solamur q̄n aliq̄s de mō tēptat aliq̄s d̄ ali
quo pctō. angel⁹ vidēs h̄ d̄ celo subito p̄ q̄s
adla descendit. n̄ tñ cogit creaturā vt faciat bo
nū nec malū. s; dimittit i libertate arbitrii. s; p̄
siliat. Si dicat aliq̄s. ego n̄ audio. zc. Dica
tur q̄ alia ē locutio āglōz. z alia hoīum. z de
clarat. b. Tho. i. p. q. cvij. ar. i. qz ex h̄ q̄ vnus
angel⁹ ex sua volūtate ordiat suū p̄ceptuz ad
manifestādū alteri. z ei māifestat. tūc d̄t ei loq̄
sine formatōe s̄boz. vt ibidē ad lōgū d̄clarat
Et iō ait ap̄ls. Si linguis hoīm loq̄r z āge
loz. j. Co. xij. Hoies loquūt s̄bis format̄ in
aere. nō loquuntur sic anḡli nisi aliquotiens
ex miraculo. vt s̄gini Marie fuit locut⁹ Ba
briel z Daniēl et thobie. s; loquūt cōiter. nō
ad hoīem. s; ad aures. s; itra hoīem. s; ad ima
ginatiōz. qz illā p̄nt imutare. vt d̄clarat br̄s
Tho. i. pte. q. cx. ar. iij. Ecce angel⁹ q̄ loq̄bat̄
in me. nō d̄t. ad me. Zach. j. z. ij. c. Verbi gr̄a.
q̄n angel⁹ mal⁹ d̄t tibi. Tu posses cōgregare
maḡs diuitias si velles mutare. x. florenos

p. xij. Ista ē locutio dyaboli. z si aure cordia
attēdas. statim angel⁹ bon⁹ d̄t. O si fecer̄s h̄ esse
vsura. z dānaber̄s. qz vsura nō itrat paradisum
Et mal⁹ angel⁹. Pones i testam̄to. Et bon⁹.
Interim tu ibis ad infernū. qz tu n̄ habes p̄
positū satisfaciēdi. zc. Dis ḡ cogitatio bōa q̄
resilit pctō ē locutio boni anḡli itra imagia
tionē. Auctas. Precedet te angel⁹ me⁹. an̄ scz
q̄s cadas. Obsua eū z audi vocē ei⁹. s; qd̄ di
cet tibi. nec p̄tēndū putes. s; peccādo. qz nō
dimittz te cū peccauer̄s. z est nom̄ meū in illo
Eto. xxiij. Cogitare quō angel⁹ mal⁹ est ad si
nistrā vt te dānet. bon⁹ s̄o ad dexterā vt sal
uet. P; ḡ quō in n̄ris tēptatōib⁹ p̄ anḡlos su
mus p̄solati. ḡ videte ne p̄tēnatis. zc. Dico
tertio q̄ p̄ scōs anḡlos ad verā p̄niam sum⁹
puocati z puocamur. Donat q̄ hō maḡ ve
lit in tēptatiōe p̄sentire dyabolo q̄s anglo. sic
multoties fit. Cogitare q̄lis p̄cūdia ē anglo
bono. ac si vxor h̄ns pulcz viz iuuenē z bo
nū. z tēptaret corā viro ab ethyope nigro et
turpi. z vxor p̄sentiret ei. dicēdo viro. Uada
tis. qz maḡ volo istū. q̄lis p̄fusio est; viro. ma
ior despect⁹ fit anglo q̄n hō p̄sentit dyabolo.
zc. qz null⁹ d̄ns nec etiā rex ē aliq̄d r̄spectu e⁹.
Nā xps volēs laudare Joh̄em bap. dixit In
ter natos mu. nō sur. ma. ioh̄e bap. Verūt̄n̄ q̄
minor est i regno celoz. maior est illo. Ma
thēi. xj. z Lu. vij. Ecce q̄lis excellētia. Cogita
te ḡ q̄n ip̄o despecto hō fac̄ pctm̄. d̄t. O qd̄ fa
ciā de isto ribaldo. z redit ad celū. v̄z tñ ex h̄
nō deserit. imo ē pat⁹ b̄nfacere. zc. s; p̄ pctūm
cōmissum luxurie vindicte v̄l alia redit. q. d.
videbo si pofo eū inclinare ad p̄niam. z loq̄s
imagiatōi dicēs. peccasti. iō p̄fitere. laua ani
mā tuāz fac p̄niam. De h̄ figura legit. iij. Re
xit. d̄ helya ambulāte p̄ viā d̄ftrā bestis ple
nā. z dorminit sub vmbra iuniperi. z angelus
d̄ni tetigit eū z dixit illi. Surge comedē. No
ta b̄n̄ textū ibidē. qz pulcz ē historia. Nā he
lyas dormiēs in via piculosa est pctōz. P̄ns
vita nihil aliud est q̄s via. vn⁹ vadit. s; p̄ mor
tem. z ali⁹ veit. s; p̄ natiuitatē. i. ibi morit vn⁹
senex. z illic nascit vn⁹ puer Ubi sūt q̄ erāt añ
mille annos. zc. Jā p̄pleuerūt viā. z via ē pe
riculosa. Et nūq̄d piculosum esset mare in q̄
de q̄nq̄s nauib⁹ vix euaderet vna zc. Et pec
caroz dormit n̄ cogitās offensa; factā d̄o nec
piculū in q̄ est. s; ridēdo. catādo. z saltādo. va
dit ad infernum. S; qd̄ facit angel⁹ excitat
eū p̄ cōpunctionē. zc. Inducēs ad penitenti
am. p̄tritionē. cōfessionem. satisfacionem. añ

De sancto Michael

remissionē iniuriarū. vt de^o ei remittat^r. **Flo**
 ra p^omo tetigit āgel^o helyā. i. pctōrē. s. per cōpū
 ctionē nō ei expectat infirmitatē. **Secūdo** co/
 medit helyas. i. pctōrē edere d^o. s. p eukaristie
 cōionē. q^o sic cib^o corpāl^o p^ofortat ad ābulādū
 in hac vita. ita cib^o spūāl^o. zc. **Tertio** ābulauit
 p^o satisfactōz z male societatis vitatōz. Et i his
 trib^o p^oncipit^r p^onia. Q^o p ang^ol^o m^opuoce
 mur ad p^oniaz auctas. Et r^ouersus ē angel^o. q^o
 scz recesserat p^o pctm. q^o loq^oba^o in me z susci
 tauit me q^osi viz q^o suscitaf^o de somno. g^o videte
 ne. zc. **Dico** q^o p^o pctōs ang^olos i^o h^o x^op^oi
 ana sum^o informati. Fides ei xpiana est tāte
 sbtilitat^o altitudis z p^ofunditat^o. q^o itellec^o hu
 man^o p se nō p^o attingere ad itelligendū. Cre
 dētia indeoz z p^ohoz p itellecū naturalē pōt
 oñdi. i. q^o ē vn^o de^o. vnū p^omū p^oncipiū. z p^oma
 cā. z p^om^o motor. S^o q^o ille vn^o de^o sit p^o gene
 rās. z fili^o genit^o. z spūscū s^ospirat^o. vt exēplifi
 cat in sole. h^o nō pōt sciri i intellectu naturali.
 Itē q^o de^o p^ouideat oib^o creatur^o z aīalib^o. h^o in
 tellect^o p^o itelligere. s^o q^o de^o z h^o det se ad mā
 ducandū i hostia p^osecrata. n^o sufficit itellec^ous
 n^o. Jō req^orit q^o a maiori itellecū iuuē. quē
 admodū itellec^o n^o iuuat ab angel^o q^o clare
 vidēt secretū trinitat^o Intellect^o em n^o est vt
 lux pue cādele. q^o nō sufficit ad legēdū p^omam
 l^oram. s^o q^o iuuat lumie magni cerei vidēt op
 time. z legi^o l^ora p^oma. s. mysterij trinitat^o z alio
 rū articuloz fidei. q^o lum^o itellec^o n^o iuuat
 lumie itellec^o āgelici. Sic fuit d^o h^ogie Ma
 ria. q^o s^o crederz ang^olo. tū dixit. Quō fiet istō.
 z itellec^o āgelic^o itellecū marie applicat^o. di
 cebat. Spūscū s^osupueniet i te. zc. **Nota**. ob
 umbrabit tibi. Alie m^olieres p^ocupiūt ad ardo
 rē sol^o. s. carnal^o p^ocupie. s^o h^ogo Mariap^ocepit si
 ne p^ocupiscētia. q^o sicut gnū format itra auel
 lanā. zc. Et h^ogo illuminata dixit. Ecce ancilla
 d^oni. zc. De ista illuminatōe auctas. In ipa no
 cte. s. cognitōis n^ore obscure. Ecce angel^o d^oni
 astitit. s. illuminando. z lumen refulsit i habita
 culo. q^o h^o itelligit di. D^o g^otes deo. mō itelli
 go. Act. xij. Jō videte ne. zc. **Dico** q^onto q^o
 p^o pctōs ang^olos sum^o corā d^o aduocati. q^o sūt
 n^ori p^ocuratores. Hā q^o aliq^o mag^o q^o deducif
 corā rege vel in curia reg^o s^o aliquē miserabi
 lem p^osonā. rex puidit illi miserabili p^osonē de
 notabili aduocato. Ita facit x^op^os. Alte in cu
 ria x^op^oi deducif litigiū s^o nos. z x^op^os puidz d^os
 nobis aduocatos z p^ocuratores pctōs ang^olos
 ne coronā regni p^odam^o. Aduocat em z p^ocu
 rāt p^o nob p^ontando bona q^o facim^o. vt orōes.

ieiunia. z alias asperitates p^oniales. q^o multū
 placēt d^o. **Thob. xij.** Q^o orabas cū lacrimis
 z sepeliebas mortuos z derelinq^obas p^oadiū.
 ego obtuli orōz tuā d^ono. Itē alit aduocat p^o
 nob. q^o si ex n^oris pctis meremur punitionez
 dicūt d^ono x^op^oo. **E d^one spectet^o ad huc. zc.** De
 h^o nota pabolā x^op^oi **Lu. xij.** d^o cultore vinee lo
 quēte p^o ficulnea. **Vinea** v^ol^o or^o x^op^oi xpianitas
 in q^o plantaf^o arbor seu hō in die baptisimi. zc.
 In p^omo āno. s. puericie. d^ons q^orit fructuz. vt
 sciāt se si g^ore. z dicere p^o n^o. **Aue** ma. z credo.
 s^o nō inuenit. q^o vos male nutritis filios In
 scdo āno a. xv. anno vsq^o ad. xl. q^o d^o ann^o iuuē
 tut^o. q^orit d^ons fructū bone vite z p^onie. s^o nō i
 uenit nisi folia vanitat^o i ornāmēt^o. zc. **Flo** cū
 inuenit fructū bone vite. In tertio anno scz
 senectut^o nō inuenit nisi folia. non p^ont facere
 p^oniām ieiunādo. zc. **Et x^op^os tūc vocat ortula
 nū. i. ang^ol^o m^o custodē. di.** Scinde eā vt q^o d^o ter
 rā occupat. z mittat i ignē. **Ac ille r^ondens d^o.**
D^one dimitte illā. z h^o anno vsq^o dū sodiā cir
 ca illā z mittā stercoza. **Fodit em q^o dat p^opi
 ctioes.** **Et** mittit stercoza q^o reducit pctā ad
 memoriā. **Rigat q^o ex p^otritiōe fundūt lacrie.**
Ecce q^olē aduocātū hē m^o Jō videte ne p^otem
 nat^o. zc. **Sexta** vtilitas ē. q^o p^o eos sum^o in
 celo festiuati. **Et** amore quē h^ont ad nos faci
 unt festū de nob. q^o facim^o aliq^o bonū opus
 gaudēt z tripudiāt. **Auto. Lu. xv.** **Dico** vob
 Gaudiu^o est angel^o dei i celis sup vno pctōre
 p^oniām agēte. **Nota.** gaudiū est in celis. **Tri
 plex** est grad^o bonoz. **Prim^o** grad^o est bonozū
 p^onie. que p^oficiūt p^osonē p^oculari. vt ieiunare.
 orare. zc. **De** isto fit gaudiū in ordie angelo^o.
 q^o quātūcūq^o fiat secreta. angeli sciūt z vidēt
 totū. z dicunt ad inuicē. **Vides** illū qui ieiu
 nat vel orat. vel se disciplinat. zc gaudēt om
 nes. **Secūd^o** grad^o bonoz q^o non solū p^ofi
 ciūt p^osonē p^oculari. s^o bono tot^o cōitatis. vt
 q^o rectores curāt magis de bono cōitatis q^o
 de p^orio. **De** h^o fit festū in ordine archanglo^o
 q^o vident q^o corrigūt pctā notoria. **Terti
 us** grad^o bonoz est. q^o non solū respiciūt bōa
 p^ocularis cōitatis. sed tot^o regni. q^o reges z
 consiliarij faciūt sanctas z iustas ordinatio
 nes. zc. **De** h^o fit festū in ordine p^oncipatum.
Ecce quare dicit. **Gaudium** est angelis. zc.
Nota de opposito **Isaie. xxxij.** **Ecce** vidē
 tes. s. peccata nostra. clamabunt. foris. angeli
 pacis amare stebunt. **Detestationem** illā vo
 cat fletum. **Septima** vtilitas est. q^o per
 sanctos angelos ad gloriām sumus portati.

Sermo

Dicat quō qñ psona q̄ tenuit bonā vitā mo-
rit. existēte i articulo mortis. angel⁹ diuinitus
missus p̄cedit exitū pp̄t demones aduentien-
tes. ⁊ ascēdentē custodit int̄ aereas pr̄ates. et
tandē secure introducit i celū. Exo. xxiij. Ec-
ce ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te ⁊ custo-
diat te i via. ⁊ introducat i locū quē preparauī
Nota exemplū Lu. xvi. Factū est vt morere-
tur medic⁹ ⁊ portare ab angel⁹ in sinū abrahe
Sec⁹ si morit̄ ipenitēs. Pz q̄ quomō est siē/
dū festū de eis. Jō. videre ne zc. Jō do vob
vnū bonū p̄siliū. Credo q̄ qlibet vīm hz ali-
quē sanctū in deuotōe cui fac̄ orōem. ⁊ aliq̄ri-
ens curāt paz de vob pp̄t pctā vīa. sz angel⁹
custos nūq̄ deserit. Jō esset bonū qlibet ma-
ne ⁊ sero genit̄ flexis dicere. Angele q̄ meū
es custos pietate supna. De tibi cōmissum
sua. La mal' inclinatioibz. defende. La cunctis
impugnatōibz. guberna. La bonis opatōibz
Et sic eos festinādo ⁊ orādo ipi cū dei adiu-
torio peurabūt bonū n̄m. Et habebim⁹ hic
dei grām. ⁊ i futuro glām. Amen.

De beato Francisco

Lucerna fulgoris

Illuminabit te. Lu. xi. ⁊ recitatū ē statū
in euangelio hoc sermo. Sermo n̄
erit de vita ill⁹ gloriosissimi p̄fessoris ⁊ amici
dei b̄ti Francisci. Et habebim⁹ de vita sua
bonas doctrinas. zc. Salutes v̄go Maria.
Pro breui declaratōe h⁹ v̄bi ⁊ veniēdi ad p̄-
positū. sciendū q̄ i scriptura ita i veteri testa-
mēto sic in nouo sc̄i dei dicūt lucerne Rō. qz
sicut i lucerna sūt tria. cera fragil. q̄ liq̄scit sta-
tim ad ignē. sc̄o lignē albū. tertio lux clara.
Ita qlibet psona sc̄a hz ista tria. corp⁹ fragile
qd̄ igne deuorōis liq̄scit in lacrimis. Sc̄o i-
tus h̄nt aiām albā. clarā. innocētē. purificatā
a mal' cogitatōibz q̄s expellūt. nō h̄nt odium.
nec maliciā p̄ximū. Tertio h̄nt lucē gr̄e dei
sine q̄ nō essent sc̄i. q̄ clarificat intellectū ⁊ ad
cognoscendū deū. ⁊ se i miseria h⁹ mundi. ad
calefaciendū in bonis opibz. Ecce rō q̄re pso-
na sancta d̄: lucerna. Auētās. De em̄ pat lo-
quēs filio suo de Johē bap. dicit. Parauī lu-
cernā. s. Johē baptistā. xp̄o meo. Et iā xp̄s
sic vocauit eū Joh. v. Ille erat lucerna ardēs
⁊ lucēs. i. illuminās. Pz gr̄e ⁊ auētate q̄ sc̄a
psona d̄: lucerna. ⁊ i isto intellectu p̄posui the-
ma. Lucerna fulgoris illuminabit te. ⁊ loq̄t̄
cuilibet psonē. religioso. clerico. vel layco de-
uoto dicens. Lucerna ful. zc. Nota i ip̄o q̄n-

q̄ radios claritat⁹ a q̄b⁹ possum⁹ illuminārī
Et sunt isti. s.

Paupertas apostolicalis
Asperitas penitentialis.
Humilitas cordialis.
Charitas diuinalis
Firmitas p̄perualis

Dico p̄mo q̄ beat⁹ Francisc⁹ dedit hūc mō-
radiū paupertat⁹ aplice. q̄ in h⁹ p̄sistit vt hō oīa
relinquat. vt i euangelio discipuli dixerūt. Ec-
ce nos reliquim⁹ oīa ⁊ secuti sum⁹ te. Math.
xix. Sz diceret Si nō habebāt oīa qz pau-
peres erāt. quō q̄ reliquerūt oīa. Nota. reliq̄-
runt oīa. s. habita ⁊ habēda. q̄stū ad desiderū
um habēdi. Tu dimittis regnū vl' p̄latōem.
quā forte nunq̄ habuisses qñ dimittis desi-
deriū h̄ndi. Jō religiosus licet non habuerit
v̄xorē nec filios. n̄ reliquit p̄ xp̄o. qz potuit
h̄re. Jō qz petr⁹ ⁊ alij apli dimiserūt oīa ha-
bita ⁊ desiderū. zc. Jō d̄t. Ecce nos reliqui-
mus. zc. Nō audite quō b. Francisc⁹ reliq̄t
oīa. Dicat quō qñ erat iuuenis erat mercator
⁊ subtilis. ⁊ qñ fuit q̄si. xx. annoz dū sic nego-
ciaret intrauit quandā eccliam. h̄ bonū ha-
bebat. Jō p̄ nullo negotio d̄: psona dimittē
re aliquā orōem qz de p̄fundo abyssi extra-
hit pctōrez. Jō ait d̄. B̄ndict⁹ d̄ qui n̄ amo-
uit orōem meā. ⁊ misericordiam tuā a me. ps. lxxv.
Glosa Augustini. Nunq̄ amoueat a te orō
tua. ⁊ nunq̄ amouebit a te misericordia diui-
na. Ergo ad bonū finē p̄ducit. Propter h̄ be-
atus Francisc⁹ orabat. Qui crucifix⁹ coraz q̄
orabat locut⁹ fuit dicens. Ecclia mea cadit. re-
para eā. Cogitate qualē timores debuit h̄re
Et intelligēs q̄ loq̄ret de illa ecclia. vertit se
⁊ vidit q̄ minabat ruinā. Et v̄didit om̄ia q̄
habebat ⁊ portauit pecunias curato vt cam
repararet. Et xp̄us loquebat de ecclia vniuer-
sali q̄ tota cadebat. Dñi t̄pales p̄ iusticiā. p̄la-
ti p̄ negligentia. religiosi p̄ in deuotionez. cle-
rici p̄ inhonestatem. Et h̄ p̄ncipalit̄ intelligē-
bat xp̄s vt repareret. Sz b. Francisc⁹ adhuc n̄
intelligebat. qz ista fuit p̄ma reuelatio. Quā
n̄ de cetero fuit ardentissim⁹ amator pauper-
tatis. dimittēs oīa. ⁊ recepit saccū. non indi-
gebat sartore. ⁊ cum corda cingebat se. nec in-
duebat alia veste. dicit historia q̄ de die erat
vestis. ⁊ d̄ nocte stratū. pediculis plenū. pau-
pertatem vocabat dñam suam. Sic dat exē-
plum religiosis. clericis. ⁊ laycis qui deuotē
se obligarunt ad paupertatē aplicā q̄ nihil pos-
sident tanq̄ p̄rium. vt possint dicere cum

De sancto Francisco

bro petro et alijs. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Sed nos modo suam paupertatem sine defectu. bene pasti. induiti. et si aliquid nobis deficiat murmuramus. Iohannes pro demum promissionem factam nobis a christo dicit. Amen dico vobis. quod vos qui secuti estis me. in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue. sedebitis et vos super sedes. et iudicabitis. et tribus israel. Mat. xix. Clerici etiam habent exemplum. quod ex quo habent suos redditus. non congregent superfluos thesauros. intra septuaginta annorum. Nolite thesaurizare. congregando in cistis. et cetera. Non solum habent cauere ab usuris. et cetera. et symonitis. sed ab auaricia. Et quod oportet facere cisternam in domo ubi est fons emanans. Bern. De clerico quicquid propter victum et vestitum simplicem retines. furtum facis. sacrilegium committis. Hinc est quod dicitur xvij. q. 1. Clerici quantum ad res ecclesie cum pauperibus sint alienare non possunt. Layci etiam habent exemplum. Non oportet omnia dimittere ut beatus Franciscus. sed recognoscat domum. taxiam. bursam. et si est ibi aliquid de usura. furto. rapina. dimittat et restituendo. aliter corrumpent omnia alia. Exemplum est pomo corrupto quod omnia alia corrumpet. Ita est florentis Iohannes apostolus. Reddite omnibus debita. Et nemini quicquam debeatis. nisi ut inuicem diligatis et cetera. Rom. xiiij. Ecce pro mundi radi. Iohannes dicit thema. Lucerna. et cetera.

Secundum radi est de asperitate penitentiali. Dicitur est quod tantam asperitatem faciebat. Dicantur aliqua. Primo non portabat nisi illum saccum in hyeme. et statim intellexit illud euangelicum ad leuicum. neque duas tunicas habeatis dormiebat super terram. Si aliquid fieret sibi aliqua scutella de bono cibo. ponebat cineres vel aquam frigidam. Dicitur de temptatone ut haberet uxorem et filios et cetera. demum fecit et piccit se in niuem. ibat discalciatus. Dicitur dat nobis exemplum ut faciamus aliquam asperitatem penitentialem. Dicitur aliquid stulti et ignorantes. Ut et quod oportet facere asperitatem. et quod prodest deo et cetera. Rursum deo quod asperitate quam nos facimus debet honorare et nos utilitatem. quia sicut rex qui habet unum castri rebellem. et miles subijcit castri. regi est honor. et miles habebit inde salariam. et cetera. Sic corpus nostrum rebellem est deo. Sensus enim et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua. Bern. viij. Sed subijcit deo pro asperitate ieiunando. et cetera. Iohannes si est miles subijciat ipse deo. quia honor est dei. utilitas autem vestra. Nam deus seruat istum modum peccatoribus. quod si in hoc mundo faciunt iustitiam de se. ipse in alio mundo non faciet iustitiam de peccatis. Iustitia pro peccatis fit pro penitentialibus asperitatibus. Et quando anima talium venit ad

iudicium ubi accusatur a diabolo. dicit christus. Quid dicis tu anima. Rursum dicit. Domine vix est quod ego feci illa. an domine feci iustitiam. quia si aliquid fui superbus humiliavi me. et sic dicit alijs. Feci iudicium. scilicet. pro fitendo. et iustitiam. non tradas me calumniatoribus meis. ps. cxvij. Dicit christus. Ego sum peccator. Ecce utilitas. Iohannes christus. Dico vobis quod nisi penitentiam habueritis omnes simul peribitis. Lu. xij. Tertium radi est de humilitate cordiali. Erat enim ita humilis quod reputabat se vilior omnibus et magis peccatorem. Dicitur quod socio oranti fuit visa in celo pulcherrima cathedra cum corona. et dicitur. Benedictus erit qui in illa collocabitur. Rursum dicit christus. Cathedram illam perdidit unum princeps de ordine seraphin ex sua superbia. et refuat humili francisco. Unum cum semel ille socius quereretur a beato francisco. Pro qualis estimatione habetis de vobismet. Rursum dicit. Non credo esse hominem magis peccatorem in mundo quam ego. Et socius. Quomodo habere potestis talis imaginati onem de vobis cum tot gratias recipiatis a deo. Rursum dicit. Tot gratias recipio quod si alius recipet. humilior me fieret. et maius bonum faceret. Dicitur similitudo. Sint duo homines. et unum habet paucas possessiones et pecunias tamen transiit. Alius vero recepit mutuo magnam thesaurum de quo annuatim habet facere certam pensionem sub pena mortis. Ite habet reddere totum illum thesaurum domino certo die sub pena mortis obligata et reddere. et cetera. magnam onem tenet supra se. Alius autem licet non habeat tamen transiit letare et sine illa obligatone. Ita in proposito. Dicitur mihi unum sanctum. Nihil aliud vult dicere. quam recepisse a christo diuite mutuo magnam thesaurum sub pena. et cetera. et quod certo tempore reddat sibi rationem. Et quia sanctus cogitat. De deo fecit mihi tantam gratiam de scientia vel eloquentia vel faciendi miracula. cum dolore et tristitia et magna humilitate debet vivere. Et istud cogitat progo Maria humiliabat. quod sciuit se esse matrem dei et esse virginem. reginam celi. Nam quanto persona sancta excellentior. tanto esse debet humilior. Eccl. iij. Quanto magnus es. scilicet. in sanctitate humilia te in omnibus. et coram deo inuenies gratiam. scilicet. vltiorem. Quoniam magna potentia dei solius. que dat gratiam. et ab humilibus honoratur. Persona autem que a deo non recipit tot gratias. potest vivere letare. quia non est ita obligata. et cito reddet computum suum. Sicut enim diues habet reddere computum de quolibet florentino. ita sanctus de qualibus gratia. Propter hoc sancti dum magis honorabantur plus humiliabantur. Ideo christus. Domini autem cui multum datum est. multum queret ab eo.

Sermo

Et cui om̄edauerūt multū: pl^o petent ab eo. Luc. xij. Ista de causa. b. Francisc^o humilia-
 bat. recordās intra se illi^o vbi. Quāto magn^o
 es. s. i. diuicijs. dignitate. platōe. sc̄titatez. hu-
 milia te in om̄ib^o. Eccli. iij. Quārto grad^o
 ē de charitate diuinali. Nam int̄m erat infla-
 mat^o in amore deit^o primi. q^o volebat q^o om̄s
 saluarent. Et in signū hui^o fundauit ordinez
 fratru^o minoru^o. quo fundato fuit sibi dictū. q^o
 regula erat multū fortis. nec posset fuari. q^o
 temperaret. R̄ndit. Ego sc̄psi q^o x̄ps ore suo
 ordinauit. Ideo nihil mutabo. q^o seru^o i l̄ra
 dñi nihil p̄t mutare. Qui illā regulā seruat
 sanct^o est. z qñ morit^o: posset canonisari. sed de
 millevn^o seruat. Deinde dixit. Et nunqd̄ eti-
 am mulieres debēt fuare. R̄ndit Et nunqd̄
 x̄ps de muliere voluit nasci. Ideo p̄ saluatio-
 ne muliez fecit aliū ordinē. Ecce q̄nta chari-
 tas. Deinde vt de statu m̄rimonij possent fa-
 cili^o seruari: fecit terciā regulā. Et qz ita erat
 ardēs in charitate apparuit q̄si seraph. Et su-
 bito ac si a balista emitteret. clau^o quidā de
 neruo percussit manū dextrā. deinde sinistram
 Et iā in pedib^o habuit plagas. int̄m q^o pote-
 rat dicere. Ego stigmata dñi Jhu in corpe
 meo porto Gal. vi. Dicat quō ex humilitate
 abscondēbat plagas vt vitaret vanam gloriāz.
 Optime fuabat illud p̄ceptū. Charitas v̄a
 magis ac magis abūdet. Phil. i. Sic habe-
 mus exemplū nos religiosi. qz nō possumus
 tantā b̄re caritatē vt. b. Frāciscus. ad min^o
 habeam^o istā formā seruādi regulā. non viua-
 mus sicut alij viuūt. sed sicut vouim^o vt dicit
 ap̄ls. Quicūqz em̄ in lege peccauerūt: p̄ legē
 iudicabūtur Rom. ij. Lex religiosoz ē regu-
 la. Dicatur p̄ctica de examine i capitulo cul-
 paz. in iudicio xp̄i ad portā paradisi. cum mira-
 culo illi^o fratris minoris. q^o legif i vita. b. frā-
 cisci p̄posita a. xij. socijs. Si vellet se religio-
 sus excusare di. Dñe nō seruauit. qz alij nō ser-
 uabāt. Ideo vadas cū eis ad infernū. Dicūt
 aliq̄. prelat^o dispensat. Nota d̄ntiā inter di-
 spensatōem z dissipationē. Dispensatio ē rela-
 ratio iuris cōis. p̄ locoz tpe. p̄ loco qñ cum
 rege habet comedere zc. Tēpore. s. pestilentie
 vel venit de foris lassus zc. sed indifferēter co-
 medere carnes nō ē dispensatio sed dissipatio
 Et q̄ dispensat isto modo z q̄v̄tis peccāt. Reli-
 giosus em̄ debet respicere regulā vt m̄lier va-
 na speculū. Caritas v̄o laicoz z sacerdotū cō-
 sistit in duob^o. Primo vt dicāt officiū diuinū
 distincte zc. Sc̄do vt viuant honeste p̄pter il-

lud sacramentū q^o tractāt zc. Charitas lai-
 coz vt seruēt dñicā ipsi. filij z famuli z anialia
 qz magis pficiūt campi z vineez alia ex missa
 q̄ ex v̄o labore. Ideo. j. Loz. xvj. Dia opera
 v̄a fiant i charitate. Quint^o radi^o ē firmi-
 tas p̄petualis. qz in tota vita sua pseuerauit
 in sc̄titatez bona vita. Multi incipiūt serui-
 re deo seruēter. vt religiosus i nouitiatu. sed
 ex q̄ fecerūt p̄fessionē zc. dicit vn^o. ego sum iu-
 bile^o. ego mgr̄. Nō dicit votū. vsqz ad iubileū
 vel ad magisteriū. sed vsqz ad mortē Idē de
 cleric^o deuote incipiētib^o. sed paulatim dimit-
 tūt zc. Idē de laicis vt aq̄ calida q̄ paulatim
 frigescit. Nō sic fecit. b. Francisc^o sed firmiter
 pseuerauerat. Propter h̄ de^o sibi reuelauit di-
 em sui obit^o di. Tali die venies ad paradisum.
 z reuelauit fratrib^o suis. z i die obit^o fecit por-
 tare cineres z ciliciū. z posuit se ibi nud^o pe-
 tēs habitū sibi accōmodari a gardiano q̄us-
 qz obijisset. In obitu aut̄ ania ei^o sanctissima
 clara vt luna visa est celū ascendere. Ideo p̄ti-
 nuem^o i bona vita. Mod^o ē cogitādo z dicen-
 do intra se. Videam^o ē ann^o vbi ego eram. z
 quō vadit mō. si inuenit se meliorē b̄n stat. si-
 gnū ē q^o ambulastis. Nō credatis q^o p̄fectio
 sc̄tatis consistat solū i additiōe bonoz operū.
 sed consistit i additiōe bonoz opez cū augmēto
 deuotōis. Ita fecit. b. Frācisc^o. Jō d̄t t̄b̄a.
 Lucerna fulgoris illuminabit te.

De sancto Luca euangelista.

Dign^o est operari
 us mercede sua. Luc. x. Intellect^o
 hui^o vbi fm̄ intellectū quē volo per-
 tractare est iste. Beat^o Lucas bon^o opari^o di-
 gn^o fuit de mercede sua. s. de gl̄ia sua. Nō p̄
 tractādo istud verbū inuenio in sacra sc̄ptu-
 ra. q^o p̄ quattuor stutes singularit^o meremur
 gl̄iam paradisi. s.

- Per generalem obedientiā.
- Per liberalem misericōdiam.
- Per diuinalem sapientiam.
- Per virtuales p̄niam.

Ecce h̄ q̄ttuor stutes p̄ q̄s in sacra sc̄ptura
 clare oñdit q^o possum^o acq̄rere salariū gl̄ie ce-
 lestis. Et qz. b. Lucas habuit istas q̄ttuor i
 generalit^o quālibet in p̄iculari. ideo possum
 de eo concludere thema. Dign^o est opari^o merce-
 de sua. Nō dicam^o de quilibet. Dico p̄mo
 zc. General^o obediētia ē obedire omnib^o p̄ce-
 ptis dei. p̄ nullo honore seu vtilitate habēda
 facere p̄ dei p̄cepta. talis est dign^o salario gl̄ie

De sancto Luca evangelista

Sed volo vos auisare h. Nō credat̄ p̄ aliq̄
 obediētia vel sancta vita debeat̄ h̄re gl̄iam
 et debito. sed et diuina ordinatōez p̄missiōe
 q̄ ipse ita p̄misit. Nō dicere debet̄. Dñe de-
 tis mihi gl̄iam quā mihi debet̄is. q̄ f̄uiui vo-
 bis. sed dicere oportet. Dñe ego obediui serui-
 ui vo bis. iō det̄ mihi gl̄iam. q̄ ita p̄misistis.
 Declaret̄ exemplo captiui obediētis p̄ceptis
 dñi. si ex h̄ peteret salariuz: diceret sibi dñs.
 Et tu petis salariū. z nūqd̄ es captiu⁹ meus
 f̄uias mihi bñ. z sis mihi obediēs. q̄ p̄mitto
 tibi q̄ p̄ q̄ibet ope dabo tibi salariū z heredi-
 tatē meā. Tūc captiui possent petere salariū
 nō ex debito sed ex p̄missione dñi. Ita de no-
 bis nul⁹ reputet sibi ad iniuriā q̄ oēs sum⁹
 captiui xp̄i. iusto p̄cio empri. s. sanguine suo.
 In mēsa em̄ cambij. s. cruc̄. soluēs p̄zi. ap̄iēs
 bursam corp̄is sui. i capite p̄ coronā spineā. z
 sic de alijs. Iō oēs sum⁹ captiui sui. z n̄ ho-
 nor ē. Iō. b. Agatha dicebat. Summa inge-
 nuitas. i. nobilitas. ē. i qua xp̄i seruit⁹ proba-
 tur. iō f̄uilē me oñdo p̄sonā. Nō em̄ estis v̄ri.
 Empri estis p̄cio magno. gl̄ificatez portare
 deū in corp̄e v̄ro. j. Coz. vj. Igit̄ licet bñ f̄uia-
 mus z obediā p̄ceptis dei et debito nō pos-
 sum⁹ petere paradīsum. Si anima alicui⁹ s̄a-
 cti ad portā paradī allegaret. Det̄is mihi pa-
 disum. q̄ ego f̄uiui vobis zc. Nō est bona rō
 q̄ posset r̄ndere xp̄s. Fecisti qd̄ debuisti. al̄s
 zc. Anct̄as. Luz feceritis oia q̄ p̄cepta sunt
 vobis: dicite. Serui inutiles sum⁹. qd̄ face-
 re debuim⁹ fecim⁹. Lu. xvij. Ergo q̄ iure po-
 tero petere gl̄iam. Dico q̄ sic. Dñe det̄is mi-
 hi gl̄iam quā p̄misistis illis q̄ obediēt̄ vo-
 bis instrumentū recepit. Qui fecerit volūta-
 tem p̄ris mei q̄ in celis ē: ipse intrabit in re-
 gnū celoz. Mat. vij. Qui dicet xp̄us. Veni
 intra in gaudiuz dñi tui. Ecce quō intelligit̄
 obediētia general̄. Da mercedē dñe sustinen-
 tib⁹ te. i. sup se tenētib⁹ mādata tua. vt p̄be-
 te tui fideles inueniant̄. Eccl̄i. xxxvj. Dico q̄
 isto modo. b. Lucas acq̄siuit mercedē glorie
 Fuit em̄ obediēs nō solū p̄ceptis sed etiā cō-
 silijs. q̄ dicit. b. Hiero. q̄ nūq̄ peccauit mor-
 taliter. q̄ sp̄ sine crimie fuit. Sequitur ergo q̄
 nūq̄ fecit p̄cepta diuina. nec p̄ supbiā. licet
 h̄ret sciam que inflat. q̄ erat medic⁹ aptissi-
 mus. Dicat̄ quō in qualibet facultate quāto
 aliq̄s est excellentior. tanto est magis supbus
 q̄ scia inflat in corde. j. Coz. viij. Sed bt̄us
 Lucas taliter se gubernauit q̄ ex supbia nō
 fecit p̄ dei p̄ceptū. in studio non despiciēbat

aliquē. nec supbiebat legendo seu disputan-
 do zc. nec repetitōe quā fecit reuersus de stu-
 dio. Itē nec p̄ pctm̄ avaricie. Medic⁹ ei pe-
 rit⁹ multa pōt̄ gregare. magni dñi recurrūt
 ad eozc. Sed. b. Lucas a diuitib⁹ recipie-
 bat. a paup̄ibus nihil. immo aliquoties eme-
 bat medicinas eis necessarias. Itē nec plu-
 ruriā. imo vt d̄t Hiero. nūq̄ habuit vxorem
 nec filios. Dicat̄ h̄ p̄ctice quō amici tracta-
 bāt dare sibi vxorē postq̄ fuit reuersus d̄ stu-
 dio. Nec p̄ inuidiā. q̄ cōter ē inter medicos
 sed. b. Lucas semp̄ p̄mendabat alios. nec de-
 spiciebat. immo quā amici infirmi vel infirmo-
 rū dicebāt. nos sum⁹ p̄cti de vobis. dicebat.
 immo teneatis talē. q̄ bonā sciam habet zc.
 Nec p̄ gulā. Dicit Hiero. q̄ virgo p̄seuerauit
 semp̄. Nō h̄ ginitas nō pōt̄ bñ custodiri. de
 quolibz statu d̄c. q̄ p̄sona gulosa necessario
 erit luxuriosa. Ratio. q̄ ille p̄tes vicine sunt
 z vn⁹ inuitat aliū sicut soci⁹ sociū. Ideo qui
 vult viuere caste in mala societatez cū pleno
 v̄tre dicit Bern̄. q̄ eēt mar⁹ miraculū q̄ susci-
 tare mortuos. Nec ex peccato ire. Utinā oēs
 religiosi eēt ita patientes. nūq̄ ex aliq̄ iniu-
 ria abstulit verbū alicui. Dicat̄ p̄traviciū mu-
 lier. Itē p̄mo ibat ad petendū veniā. licet fu-
 isset iniuriatus. Nec p̄ accidiā. q̄ sicut ouū
 est plenū. ita tps. b. Luce. D quoz p̄mittūt p̄-
 dere tps. z q̄ nō fecit p̄tra mandatū dei. pos-
 sum⁹ dicere q̄ habuit obediētiā generalem
 Totū hoc dicit. b. Hiero. in p̄logo sup̄ Lucā
 Lucas ant̄biocen⁹ noie. natōe syr⁹. apud an-
 thiochia medicine artis egregi⁹ sine crimine
 fuit. nec vxorē vnq̄ habuit. nec filios. in s̄-
 ginitate p̄manēs domino maluit deseruire.
 Ergo possum⁹ dicere. Dign⁹ est opari⁹ mer-
 cede sua. Moraliter hic est notādū nobis q̄
 ad min⁹ habeam⁹ obediētiā ad. r. mandata.
 Ideo dedit de⁹ decē digitos in man⁹ cōclu-
 dendo p̄ illud. Si vis ad vitā ingredi serua
 mādata dei Mat. xix. Dico sc̄ozc. Libe-
 ralis misc̄dia est quādo de bonis t̄palib⁹ vel
 sp̄ualib⁹ hō dat idigēti. tal̄ meret̄ salariū glo-
 rie. Rō. Quilibet em̄ thesaureri⁹ dispensans
 bona dñi f̄m voluntatē dñi sui meret̄ salari-
 um. Nōdo quilibet diues est dispensator z
 mister illi⁹ magni regis Ihu xp̄i. Nō credatis
 vos eē dominos. nec talis stulticia intret in
 cordib⁹ dñitū. q̄ q̄ domin⁹ ē nulli tenet red-
 dere p̄putū. vos aut̄ de oñib⁹ oportet redde-
 re rōem quō acquisiuitis. expendistis zc. vsq̄
 ad vltimū quadratē habetis dare cōputū

Sermo

xpo. Iste error: dicēdo. de meis pecunijs zc. nūqd potero recipe aliqd incesse. fac multos dānare. Rō ē vsurarioz. sed realitē xps ē dñs. Dñi ē terrazc. vos diuites estis solū mīstri et dispēsatores. Sic nos existimet hō vt mīstros xpīz dispēsatores. i. Loz. iij. Si g̃ dispēsatis fm volūtate suā: digni estis mercede. Volūtas sua ē vt dispēsatis pmo i domo vīa i vīs necessitatibz. nō i vanitatibz. qz als puniret vos zc. Scdo recepta necitate det pau peribz vel mutuetis sine vsura. Ecce qd dicit instrm pmissionis. Tu diues non fenerabis fratri tuo ad vsurā pecuniaz. nec fruges nec quālibet aliā rē. Fratri autē tuo illud q̃ indiget modabis. vt bñdicat tibi dñs de tu in omni ope tuo. Deut. xxij. Proditor eēt dispēsator regis si de pecunia regis diceret. Nunqd de mea moneta potero recipe emolimēta. Nū autē diuitis liberal' aia vadit ad portā paradisi. Et dicit xpus. qd fecisti. Rō dicit. Dñe dispēsauit bona vīa fm voluntatē vīaz. recepta necitate: dedi zc. Et mutuauit sine vsura. mercedē glie recipit. Auctas. Quicūqz potū dederit vni ex mīmis istis: calicem aque frigide tū. q̃to magis q̃ dat vinū zc. in noie discipuli. amē dico vobis nō pdet mercedem suam. Mat. x. Itē Luc. vi. Mutuū dantes nihil inde sperātes. z erit merces vīa multa. Quia si de vsura deberet recipe centū florenos z nō facit. de dabit sibi. cc. hic. z gliam in paradiso Patet g̃ quō ex miscōia acq̃rit glia paradisi. Dicatur hic de miscōia. b. Luce. Nū em̃ audiuit famā. xij. aploz quasi. xij. medicoz curātes oēs ifirmitates. surdos. cecos zc. admīrās qz ars medicine non sufficit ad h. voluit irez videre aplos cū adhuc eēt infidel. et venit ad Hierlm ad. b. Petz dicēs. Audiui famā de curis vestris quas facitis. tamē video q̃ estis paupes. Et. b. Petr⁹ dixit sibi quō q̃dam magn⁹ medic⁹ venerat de celo. z ostendit eis artē q̃ sine purgatōe sanarēt zc. Finaliter p̃dicauit sibi fidē xpī quā firmavit miraculis. Propter qd. b. Lucas baptisabat. z petijt a. b. Petro vt diceret sibi si habebat aliud facere. Et Petr⁹ dixit. Sixis p̃fecit eē vadez vende oia q̃ habes z da paupibz. z habebis thesaurz in celo. Dicatur quō fuit reuersus antiochiā z vēdidit domū. possessiones z qcquid habebat. Dodo dixit iste optet q̃ distribuaf paupibz. sed quibz. qz aliq̃ sūt paupes q̃ vadūt ad tabernazc. Isti nō habēt nisi vnicā rōem vt hō det eis. qz sūt ad ima

ginē dei. Alij sunt paupes bone vite q̃ seruiunt xpo. ideo illis dabo. portauit saccū pecunie et posuit ad pedes aploz vt distribuerēt paupibz. Hoc extrahit ab illo textu Act. iij. Nota textū ibidē. qz dicit. quorūqz em̃. Nota vniuersaliter loq̃tur. possessores agroz aut domoz erāt. vendētes afferebāt p̃cia corū q̃ vendebāt. z ponebant ante pedes aploz. Diuidebat autē singulis prout vnicuiqz op⁹ erat. Ergo si ex liberali miscōia hō meref regnuz celoz. qd dicem⁹ de. b. Luca. Dign⁹ ē opari zc. Moralitē hic dico vobis q̃ tenemī ad h. q̃ si i domo vel bursa vīa habetis aliqd de malo iusto distribuatis restituēdo. als corrūpet qcquid habetis. vt pomū corruptū corrumpit alia. ita floren⁹ corruptus. Sicut p̃ijcitur g̃ pomū: p̃ijciatis restituēdo. z sic p̃seruant bona. Si habetis aliqd de mortuis. d hospitalibz vel de ecclia. z de seruatoribz. d laboratoribz. de vsuris. furtis. reddatis ne corrumpāt alia. Reddite omnibz debita Rom. xij. Dico terciō zc. Diuina sapia ē scire gubernare psonā suā iuxta dei volūtate instruitibz bonis opibus. z vltra hoc attrahere bonis modis alios ad deū. Sic si rex p̃mitteret vñū castrū vñi militi: dicēs. Scias bene defendere istud castrū ab inimicis. si iste miles sit strenu⁹ z valēs. z nō solū custodit illud castrū fideliter. sed faciendo pugnas inimicis regis acquirat regi. x. vel xv. aut. xxx. castra. nūquid tūc meref magis salariū. immo. Ita de nobis. q̃libet nīm habet vñū castrū sibi p̃missum. s. semetipsū a rege xpo. q̃ pl⁹ diligit vñū castrū de istis q̃ rex regnū. dicēs i instrumēto pmissionis. Custodi semetipsū z aiam tuā sollicite. Deut. iij. In fine qñ dicit regi xpo. Ecce dñe aiam quā p̃seruauit zc. meref salariū zc. Sed quādo nō solū custodit castrū p vitā. sed vltra h lucrat de castris inimicoz p bonā vitā seu doctrinā. Castra inimicoz sūt psonae malez pctōres. Persona supba ē castrū possessum a diabolo leuiathan. z sic de alijs vij. Et expugnātur p vitā sanctā et doctrinā bonā p̃dicādo. qñ p̃uertit supbz humiliatur subijctis xpo. z sic de alijs. Vñ q̃ pctōres conuertit vñū p̃dicatoz. tot castra acq̃rit. talis magnū salariū meref. Auctas. z fuit dictū victorioso Abrae in psona p̃dicatoz. Holi timere Abraam. s. p̃dicatoz. ego p̃tecto: tu sum. z merces tua magna nimis. Gen. xv. Nota. noli timere. qz p̃dicatoz mlros habet iimicos. Primo demones. Scdo detractores inui-

De sancto Simone et Iuda

doz. Seminari iusticia merces fidel. Pro
uer. xi. Seminari iusticie i agris sciencie est
p dicator. Ista sapiamz stute habuit. b. Lu
cas excellenter. q. xxxvii. annis pdicauit p mu
du cu. b. Paulo. Socius fuit. ibat de villa i
villaz. D qd castra acqsiuit xpo. Non recede
bat ab aplo. intm q dicit apls. In pma de
fensione mea nemo mihi affuit. sed omnes me
dereliquerunt. Lucas e mecu sol. ij. Thimo.
liij. immo etiã hodie qlibet die bellat z acqui
rit castra ex suo deuotoz magis ppleto eu
gelio q alioz. z cu actibz aploz. Multa ei
dicit q alij tacuerunt. sicut de pceptoez natiui
tate beati Jobanis baptiste. de annuatiõe
pginis Lucas hoc dicit. Jte de natiuitate
xpi in porticu. et de angelis cantantibz solus
Lucas de h dicit. Jte de pastoribz adoranti
bus sol Lucas dicit. Jte de circucisione et
templi pntatione. Jte de vita xpi et. xij. annis
vsq ad. xxx. sol dicit Lucas. Erat subditus illi
Dicit Lya q iuuabat Josephz. Et. b. Lu
cas ista habuit a pginẽ Maria. q multu cum
diligebat. qz erat virgo. z ipse etiã diligebat p
ginẽ. Ideo eã depingit fecit veronicã. Ve
niebat em ad virginẽ di. Virgo benedicta z
Matthe z Marc no dicunt aliqd de annun
ciatõe. natiuitate. ideoz. Jte de passione di
xit. bndicta. Alij euageliste nihil ponunt nec
dicunt. nisi q dixit Hely hely. dicat mibi que
alia pba dixit. Et virgo Maria incepit flere
dicẽs. O Luca. h eẽt renouare dolorẽ. Et lu
cas. E pgo gloriosa. bonu est q xpiani sciant
ppter deuotionẽ. Jo pgo Mariaz. Ad quẽ
ait virgo In die veneris sancta qn Johes ve
nit ad me dicẽs. q fili me ducebat ad cru
cifigendũ. exiui domũ z obuiaui filio meoz.
Uidi mulieres flẽtes retro eũ. z fili meus ver
tes se ad eas dixit. Filie hierlm nolite flere
sup me. sed sup vos metipsas flete z sup filios
vros. Et pgo Maria z Lucas ambo flebat.
Sol Lucas scpsit hoc verbũ. sicut habuit
a pginẽ Maria. Jte alia die Lucas qsiuit a
pginẽ. Si qn fuit in cruce dixit aliqd verbũ.
Dixit pgo Maria. z rã magn dolorẽ. Pa
ter dimitte illis. Jte quesuit de vltimo s
borẽ. In manũ tuas. Ita q euangeliũ Lu
ce est magis ppletum. intm q. b. Martha ex
his deuotionibz in suo obitu solu istud euan
gelium Luce voluit vt sibi legeret. Et a pnci
pio legebatur p oes ecclesias. Misim fratre
nostrũ. Glo. Lucã. cui laus est in euangelio
p omnes ecclesias z. ij. Cor. viij. Fiat ergo

rõ. Si et diuina sapientia aliqs meret salari
um glorie. z. b. Lucas zc. Dico quarto zc.
Pnia pualis est ieiunare. disciplinare se. vel
portare ciliciũ zc. vt faciebant sancti Dñicus
Franciscus. Benedict zc. et bis meretur sa
lariũ glie. Auctoritas. Beati q nũc esuritis.
Ecce ieiunia. qz saturabimini. Beati q nũc
fletis. qz ridebitis zc. sequitur. Gaudete z ex
ultate: ecce em merces vestra copiosa est i ce
lo Lu. vi. Diceret hic aliqs ignorans. Quid
oportet facere aliud. Nã xps qn rñdit querẽ
ti. dñe. qd boni faciã vt habeã vitã eternã. Di
xit xps Si vis ad vitã ingredi serua madata
dei. z non dicit. fac pnia. igit. Rñdeo q ad
seruandũ bonã vitã in futurũ sufficit seruire
mandata. s. decẽ pcepta. sed p pctis pteritis e
pnia. Et xps hoc pcepit dicẽs. Pnia agite
appropinquabit em regnũ celoz. Matthe. iij.
Et nisi hoc faciãt. ecce qd dicit. Dico vobis
q nisi pnia habueritis oes similt peribit.
Lu. xij. Ista fecit. b. Lucas. q. xxxvii. annis
laborauit cum Paulo inter infideles vt fuit
martyr. sed nullus voluit eũ occidere. sed
ipse seipsum mortificauit fm consiliũ aposto
li. Mortificate mẽbra vĩa que sunt sup terrã
Col. ij. Mortificat corp suũ qui pniaz pua
alem facit. ideo ecclia in collecta sua dõ. Dñe
sanctus Lucas euagelista crucis mortifica
tionẽ ingiter in suo corpe p tui nois amore
portauit zc. Deo grã.

De apostolis Simone z Iuda

Conformes ima
ginis filij dei. Habet p bũ istud te
xtualit Rom. viij. In epla bodi
erna tota festiuitas. solẽntas z officiu bodi
ernũ est duoz scõz aploz Simois z Ju
de. nõ illi p ditoris. quia de illo xpiani nõ fa
ciunt festum. sed demones in inferno. Sed
iste dõ Judas thade sanctus bonus z aplos Je
su xpi. De his etiã erit sermo noster. Si pla
cet deo de eozũ vita z sanctitate recipiem in
structionẽ vite. Salutetur pgo maria Istud
verbũ dõ in epla bodierna loquẽs de his du
obus aplis. dicit q isti duo apli fuerunt pfor
mes. i. siles imaginis filij dei. Pro cui intel
lectu oportet declarare qd est imago filij dei
Pro q sciendũ q imago pua filij dei est vita
sancta bndicta z pfecta xpi. Rõ. qz qui stricte
vult cogitare vitã strictissimã xpi. s. ei incar
nationẽ. natiuitatẽ. puerfationẽ. passionem.
resurrectõem. z ei ascensionẽ. inueniet q erat

Sermo

propria imago filij dei. Non solum filij virginis. Sicut enim imago sancti alicuius virginis vel. b. Petri. repñtat sanctum vel sanctam. Ita vita christi de nocte contemplata repñtat nobis quod est filius dei eterni. Primo in eius incarnatione. quod sine boie matris virginis fuit conceptus. Item quod natus de matris virginis sine dolore pariete. Item de noctis claritate. quod de corpore christi. precedebat claritas plus quam a sole. Item de angelis cantantibus tripudiantibus et cantilenam cantantibus gloria in excelsis deorum. Item quod a boue et asino in presepio adoratus etiam a pastoribus. Item de stella orientis et tribus regibus. Item miracula que fecit in vita. Item in baptismo celum fuit apertum. et spiritus sanctus in specie columbe visus est. et vox patris intonuit: dicens. Hic est filius meus dilectus. Item resurrectio et ascensio omnia ista ostendebat. Ihesum enim esse filium dei eternum. Patet ergo quod vita christi est imago propria filij dei. Ideo dicit apostolus in persona christianorum bone vite. Nos omnes reuelata facie. non cooperta facie ut iudei. gloriam domini speculariter in eandem imaginem transformamur. ij. Cor. ij. Nota. transformamur. Sicut enim pictores quando volunt extrahere aliquam imaginem ponunt illam coram se. et illam contemplando depingunt. Ita sancti coram se ponunt imaginem filij dei. i. vitam christi. ad cuius similitudinem ordinabant suam vitam. primo respiciendo vitam christi. scilicet incarnationem. in qua ostendit infinitam humilitatem. quod voluit de illo palacio descendere ad carcerem humilitatis. Et dicebat. Quod est tunc ego debeo humiliari quod sum hominis putridus. Item cum esset dominus omnium voluit fieri pauper. ideo vitabant auariciam. Item potuit eligere aliam matrem. sed noluit nisi virginem. ideo vitabant luxuriam. Item cum nullus haberet peccatum. voluit facere tantam abstinenciam quod xl. diebus et noctibus ieiunauit nihil comedens. nunquam fuit talis quod dragesima. tota enim alia vita christi erat quadragesima. non comedebat nisi semel in die. Ex isto sancti depingebant vitam suam vitando gulam. Item habuit magnam patientiam. ideo sancti non portabant malam voluntatem. nec volebant de iniuriis vindictam. Item christus habuit magnam diligentiam quasi per totam noctem pernoctabat orando. Cogitate quod cum lacrimis et genibus flexis. totum se pro nobis fecit. quod pro se non indigebat. ibat cum labore predicando. Ab ista imagine. scilicet vita christi. christiani debent recipere exemplar. eorum vitam depingendo in bonis operibus. Ecce quare dicit. Nos reuelata facie speculariter. Patet ergo quod imago filij dei est vita christi. Non thema est clarum cum dicit de his duobus sanctis apostolis. Conformes. i. similes

imaginis filij dei. i. vite christi. Non videamus in quibus fuerunt similes vite christi. Et inuenio quod in sex fuerunt similes. scilicet.

Primo in corpore materiali.

Secundo in anima rationali.

Tercio in opere virtuali.

Quarto in conuersatione spirituali.

Quinto in predicacione evangelicali.

Sexto in passione martyriali.

In his sex fuerunt christo similes. Ideo dicit thea. Conformes imaginis. Dico primo. in corpore materiali. sed que magis isti duo quam alij. quod isti fuerunt filij Marie cleophe sororis virginis scilicet genite. Dicit quod. b. Anna mater virginis Marie nunquam habuit filios. sed habuit tres filias. Prima fuit yago Maria genitrix dei. Secunda Maria cleophe mater istorum apostolorum symonis et iude. Tercia Maria fuit salome mater iohannis euangeliste et iacobi maioris. Propinquiores erant isti quo simon et iudas christo quam alij. quod filij scilicet genite. Quod qual honor est iste. Sicut si rex vestiret se de capite optime pecie panis. et diceret duobus militibus. Induatis vos de fine. magnam honorem et maiorem dilectionem ostenderet illis quam de medio induerent pecie panis. Ista preciosa scarleta fuit. b. Anna matris virginis. De ista pecie caput fuit yago Maria. de qua christus induit est veste humanitatis. Media enim fuit Maria cleophe de qua induiti fuerunt isti duo. Finis pecie fuit Maria salome. de qua induiti fuerunt iohannes et iacobus. Ecce quomodo fuerunt conformes christo in corpore materiali. Ex ista conformitate non solum scriptura dicit ipsos sanguineos christi. sed fratres propter proximitatem. Nonne mater eius dicit maria. et fratres eius symon et iudas. Mat. xij. Conformes imaginis filij dei. scilicet in corpore materiali. Moraliter. ista vel similem conformitatem possumus nos habere cum christo in corpore virtualiter. et erit melior quam istorum duorum. Ista enim fuit carnalis. sed nostra erit virtualis que est melior. Ista est penitentia de qua christus erat induit. in tantum quod cum fuisset. xxx. annorum videbatur. xl. vel. l. Joh. viij. dicit glo. quod ex ieiuniis et laboribus afflictionibus videbatur. l. annorum. Si ergo volumus esse conformes. non curamus quod non sumus filij marie cleophe. sed alterius sororis virginis Marie quam prior erat quam Maria cleophe. scilicet penitentia. quod quando yago Maria fuit triu. annorum: incepit penitentiam facere. scilicet in templo. Isti ergo sumus filij. quod licet symon et iudas fuissent filij Marie cleophe. et sanguinei germani christi. nisi fuissent filij pe-

De sancto Simone et Iuda

nitētie p bonā vitā: damnari fuissent. Magi sunt sancti z saluari. qz sunt filij pnie qz qz sūt filij Marie cleopbe. Ita ē de nobis si facim⁹ pniā. de quibus dicit apls. Nō pfunditur fratres eos vocare. s. illos q faciūt pniā. ad Heb. 2. ij. Aliq valde fugiunt istā parentelam xpī elongātes se a pniā. Primo a ieiunijs vigiliāz z quadragesime. nolūt audire missam ieiuni. Si em aliqs habet loqui regi vel pape. cauet sibi ne habeat anhelitū feridum. sic quādo ozo sit in ieiunio est quasi incensum. z potest dicere. Dirigatur oratio mea sic incensum in spectu tuo zc. Alij ieiunāt p totā diem z i collatione frangūt ieiuniū comedētes panē p ordinatōez ecclie. z volēdo se excusare dicūt. Maiore pfortationē dāt pfectōes qz comedūt prelati zc. Dicatur similitudo d duobus. quoz vn⁹ i quadragesima comedit bonū piscēz cū bono salsamēto. et alter de pane vnū modicū frustū cū caseo antiquo. qz isto rū fregit ieiuniū vel qdragesimā. nō q comedie piscē. licet daret maiore pfortatōez. qz nō fecit p determinatōez ecclie. Dicūt doctores spāliter Petr⁹ de palude in qrtio. di. xv. ar. iij q nihil debem⁹ comedere in collatōe d quo fiat cibus i pradio vel cena. Oliue licet sint cōfecte nō debēt comedi i collatōe. qz loco cibi sumunt i pradio. Dactili. pepones. auellane. amigdala. coriandz. et oia silia frāgunt ieiunia nisi sint pfecte. Assimilemur g xpō p penitentia. Jō apls. Semp mortificatōz ihu in corpe nro circūferētes. vt z vita iesu in corpi bus nris manifestet. ij. Cor. iij. Dico scdo zc. i aia rōnali. hoc ē plus. Nō videamus. Nā xpō habebat corpus. aiam z diuinitatem. Aia aut i pncipio creatōis sue habuit tantā scientiā q sciuit oia preterita. pntia z futura. Jō David loquens xpō dicit. Ecce dñe tu cognouisti oia nouissima z antiq. ps. cxxviiij. In h isti duo sancti apli fuerūt siles xpō qui fuerūt multū illuminati. sciētes nō solū pterita. sed futura multa. Dicat quō post pēthecosten iuerūt ad pdicandū in psidā. z rex psidez rex indie habebāt guerrā. Dicat quō rex psidemittebat vnū ducē capitaneū ptra regem indie ad bellandū. q ab ydol suis nullū potuit habere responsuz qd eēt de bello. Dicatur hystoria. z quō apli denūciauerūt duci d pace futurā zc. Moralit. belluz para nobis forti in h mūdo. s. de aia cū diabolo z in iudicio vbi mille demones eā inuadēt z accusant qz aia añqz intret paradisum qstūctiqz scā vel

malavenit ad iudiciū. z dicūt demones si sic mala. Dñe fiat iusticia. Tu dñe dānasti nos vno pctō irreuocabiliter. z ista aia fecit hoc p supbiā. auariciā zc. Quid tunc dicetis. Remediū est g pfiteri pctā p fessorī q est medi⁹ inter deūz animā. Et tūc ania sic portat instrumentū absolutionis i fronte scptū. z respondet xpō dicēs. Feci iudiciū. s. in p fessione z iusticiā in pniā. nō tradas me zc. Jō Moyse ait. Utinā saperēt z inteligerēt ac nouissima pviderēt. Deut. xxxij. Dico tercio zc. Op⁹ xpī patet. i. Jōh. iij. In hoc apparuit fili⁹ dei vt dissoluat opa diaboli. q sunt pctā. tentationes. guerre. diuisiones zc. Et ista dissoluit xpō. In hoc fuerūt siles xpō isti duo sancti apli. Dicatur quō inuenerunt in psida duos incātatores Zaroen z arphaxat. ad qz omnes gētes recurrebāt p sanitate obtinēda. vl pro re pdita inueniēda. vel p filijs zc. Et qñ inuocabāt demones: dicēdo. faciatis h vel h. quādo qz pmissione diuina fuit factū. Nā ipi demones neminē pnt curare nisi a lesione cessando: ac si ego essem inuisibilis z cū acu vel als infligerē vobis dolorē in naribz vel dentibus zc. Ita faciūt demones q ex peccato possunt dare dolores pctōri. deo nō tradicente vt recurrāt ad eos p sanitate. z dent fidem i eis vt tandē damnent. Sed apli coram rege infideli cū istis habuerūt magnū conflictū. Dicatur de serpentibz zc. Et de uersione regis ex miracul. Ergo fuerūt pformes imaginis zc. Moralit. hodie sūt i mūdo opa diaboli. z multi nō credūt facere. certū est qd fecit nos. et nō ipi nos. Nō op⁹ diaboli est qñ hō vult adaptare illud qd de⁹ bene fecit vt faciūt mulieres pingendo serz. Scitis qual iniuria sit deo. ac si melio⁹ pictor mūdi fecisset vnā pulcrā imaginē. z tu q nescis depingere velles illā adaptare. Ita de deo. Logica q de⁹ sciuit depingere zc. quare gvos vultis alie facere vos. Nā de⁹ dedit vobis mulieribz vbera grossa. quare gvos ita pstringitis ea. Idē de oculis. De⁹ dedit vobis oculos paruos z vos facitis zc. Idē si fecit capillos nigros. z vos vultis rubeos de cauda bouis zc. Idēo qñ oratis xpō abscondit faciē suam a vobis qz habetis faciē diaboliz nō suā. Si dicat. Domine. ego sū creatura vestra zc. Rñ debet. mētiris. Dicatur quō mulier maritata pōt se lauare mundā tenere. ne sit turpis. z vir habeat displicentiā. Itē camisiā suam pōt tenere mundā ne vir sentiat malū odorē ne habeat

Sermo

fastidiū. nec viri debent eis sentire vt depin-
gāt se. sed debēt dicere. q̄ vlt̄ h̄ facit̄. p̄ me vlt̄ p̄
alio. nō p̄ me. q̄ nō in domo. sed q̄ vadiis ex-
traz̄. Ideo dicit scriptura vir̄z et̄iā parentibz
Nolite cōdicare opibz infructuosis. s. picturis
vroz. tenebz. magis aut̄ redarguē Eph.
v. Dico q̄rtorz. X̄ps em̄ paup̄ime voluit
puersari in h̄ mūdo amore v̄i. Scitis gr̄am
dñi nostri ih̄u xp̄i. q̄m p̄pter nos egen̄ factus
est cū eēt dines. vt illi⁹ inopia nos diuites ef-
semus. ij. Cor. viij. In h̄ isti duo sancti apl̄i
fuerūt sibi p̄formes. q̄ postq̄z puerterūt regē
psider̄ babylonie et tot mille xp̄ianos. ibant
paup̄ime induti. O dixit rex. tales hoies nō
debent sic incedere. obtulit eis magna dona-
ria seu dona thesauriz̄. Apl̄i aut̄ vt stercoza
despiciētes dixerūt. Nihil terrenū vel carna-
le. sed solū volum⁹ dei honorēz aīaz saluatio-
nē. z de illis pecunijs edificauerūt ecclesias.
hospitaliaz̄. Ecce quō in puerfatōe fuerunt
xp̄o siles Moraliter. h̄ rāgit religiosos. cle-
ricos et̄iā laicos. Religiosi em̄ debēt h̄c so-
lam strictā necessitatez vite nihil ampli⁹ reci-
pere. et̄iā si vellēt dare. q̄ h̄ destruxit ordines
q̄ a p̄ncipio inceperunt cū tanta paup̄tate q̄
b. Bernard⁹ de solijs fagi comedebat z̄c. sed
post regesz p̄ncipes philocapti de eis edifi-
cauerunt eis magna monasteria. dentes eis
villas. castraz̄. in t̄m q̄ rota religio est pdita.
nō sunt nisi porci grossi. Propter h̄. b. Domi-
cus z̄ Francisc⁹ instituerūt suos ordines sine
redditibz vt essemus mendicantes. et incepit
deuotio gentiū. z edificauerunt magnas do-
mos eisz̄. et̄iā totū est perditū. Itē de here-
mitis qui incipiūt stricte. sed post edificāz̄
Paup̄tas apostolicalis est ita custodiēda si-
cut puella suā p̄ginitatē. quia multi philoca-
pti mittūt sibi iocalia. si recipit erit putana.
Idem de religiosis Sed sicut mulier q̄ vult
caste viuere nō vult recipe dona. si ē pauper z̄
mittit sibi elemosyna. illā pōt recipe p̄ necessi-
tate. Ideo seruiam⁹ bñ deo. q̄ nihil deficiet
nobis de necessarijs. Idē de clericis. caueāt
a symonia. z dicāt benez deuote suū officijz.
q̄ deus p̄uidebit eis. Item laici caueant ne
recipiant aliquid p̄surā. nec als qualitercū
q̄ iniuste. Si nō potestis seruare tantā pau-
pertatē quantā apl̄i. ad min⁹ nihil recipiat̄
iniuste. nec et̄iā fructus. Qui furabāz̄ iā non
furetur. magis aut̄ laboret operādo manibz
suis q̄ bonum est. vt habeatz̄. ad Eph. iij.

Dico quinzorz. X̄ps predicauit gentibz

pniam Postq̄z dixerat aliqua secreta theolo-
gie de alio mūdo statim reducebat se ad mo-
ralitatas. Venit Ihs p̄dicās euāgelijū regni
dei dicens. Penitemini z credite euāgelio.
Marci. j. In hoc apl̄i fuerūt sibi siles Dica-
tur quō postq̄z puerterant multas gētes q̄dā
puella philocapta de quodā. paulatim vene-
rūt de p̄bis ad tact⁹ zc. Ab illo fuit impregna-
ta ipsa coopuit. sed in ptu clamando zc. fuit
discoopta. z volēs celare illū iuuenē quē dili-
gebat. diffamauit vnū diaconū discipulum
istoz apl̄oz: virginē sanctū z deuotū. Dicat
quō fuit liberatus a sanctis apl̄is miraculo-
se p̄ loquelā pueri nouiter nati. z voluerūt p̄-
dere nocentē. vt patet in legēdarz̄. Patz quō
fuerūt siles xp̄o p̄dicando euāgelijū z penitē-
tiā nolētes p̄dere illū vt posset p̄niam. facere.
q̄ nolo mortē pctōis. sed vt magis p̄uertat̄
vniat. Ezech. xvij. Moraliter habemus
hic duas doctrinas. Prima p̄ puellis. vt ca-
ueant a carnali amore Dicat h̄ p̄suetudinem
puellaz̄ nō euntiū ad missam. q̄ tūc sit totū
malū. Scōda doctrina est. non diffamare ali-
quem. vt illa que credo ē vel sit damnata. q̄a
nō reuocauit. sicut ē necessariū restituere ab-
latū. Magis necessariū ē restitutio fame cū
sit mai⁹ furto. Prover. xxiij. Meli⁹ est nomen
bonū q̄ diuitie multerz̄. Aug⁹. Non p̄geat
ex ip̄o ore p̄ferre medicamētā vñ facta sūt vul-
nera. Dico sextorz. X̄ps mori voluit vt ho-
mines ad eū traheret. X̄ps semel p̄ pctis no-
stris mortu⁹ ē. iust⁹ p̄ iniustis. vt nos offerret
deo. j. Pe. iij. Ita apl̄i p̄ p̄dicatōnez z trahen-
do gētes de errore mortui sunt i ciuitate san-
nyz. vbi adorabāz̄ sol. cui fecerant ydolū: di-
cendo q̄ nihil pulcri⁹ nec clari⁹ in mundo. q̄
illuminabat. calefaciebat. z faciebat fructifi-
care. z illud ydolū adorabāt Cū aut̄ apl̄i p̄di-
carēt h̄ istū errorē. clare ostendēdo q̄ nec sol
nec luna nec stelle sunt adorande. Ratio. q̄ si
habem⁹ lumēz calorē a sole seu astris. nec gra-
tes eis nec gr̄as sed xp̄o. q̄ nō cereo ardenti
regratiandū ē sed ip̄o illuminātū. vlt̄ si rex da-
ret vobis monetā in cypho argēteo. nō eēt re-
gratiandū cypho s̄z regi dātū. Jō magnū pec-
catū facit q̄ soli vel lune facit reuerentiaz̄ vel
orōem. q̄ erroneū ē z hereticū. Dicat h̄ illos
q̄ q̄n vidēt lunā nouā: dicūt lune. O dñā lu-
naz̄. vel amouēt caputiū zc Et q̄ apl̄i predi-
cabant h̄ illū errorē: fuerunt capti zc. et ducti
ad templū solis vt adorarēt ydolum solis zc.
In quo diabolus loquebat̄ dās respōsa zc.

De omnibus sanctis

Dicas eorum martyriū. Dica moralit̄ ne adoret nisi illū de q̄ dicit ecclia & gini Marie. Ex te ort̄ ē solz̄. nec lunā nisi & ginē. de q̄ dicit Dauid. Sicut luna p̄fecta in eternū. De h̄ dixit Moyses Deut. iij. Eave ne forte ocul̄ eleuat̄ ad celū v̄ideas solz̄ lunāz̄ astra celi. z̄ errore decept̄ adores ear̄ coles que creavit domin̄ de tū i mysteriū cūctis gentibz̄ q̄ sub celo sunt. Deut. iij.

De omnibus sanctis Sermo primus.

Laudate dominū

Laudate dominū in sanctis eius. Habet & b̄ istud originalit̄ in libro soliloquiorū Dauid ps. cl. Hodie p̄ totū mundū int̄ xp̄ianos fit festū solēnitas de oibz̄ sc̄tis in generali. In fra annū facim̄ festū i particulari. mō de vno mō de alio. tñ tot sunt sancti i paradiso q̄ non sufficerēt dies. immo dicit Hiero. q̄ ista p̄putavit multū b̄n̄ q̄ solū de martyribz̄ non cōputando p̄iarchas nec p̄phetas nec ap̄los z̄c̄ nō sufficerēt dies. etiā si quolibet die fieret festū de. v. milibus. Ideo sancta m̄ ecclia hodie facit festū de omnibz̄. Et ē magna ratio. Et q̄ ipsi faciūt festū de nobis in celis qñ tenem̄ bonā vitāz̄ deuotā. Ratio est vt nos faciam̄ festū in terris de eoz̄ gl̄ia. Ideo sicut totū officiū hodiernū ē de omnibz̄ sc̄tis. ita erit sermo. Salutes & go Maria z̄c̄. Istud & b̄. s. Laudate z̄c̄. recte p̄cipit nobis festū hodiernū. quasi dicat. licet infra annū festinetis modo devno. mō de alio. Vñ tñ insiml̄ laudate dñm z̄c̄. Rō huius verbi ē. qñ aliq̄s magister opis facit aliq̄s op̄ mltū mirabile i oculis oim̄. ex illo ope mltū laudat̄ ille magister de sapia. subtilitate. ingenio: dicendo. Ecce quid fecit. z̄ quale op̄ est illud z̄c̄. Sed si ille m̄ faceret op̄ nō solū mirabile sed vtile. tñ talis magister laudaret̄ nō solū de subtilitate sed de bonitate dicēdo. O b̄ndicatur ipse z̄ tā vtile op̄ op̄at̄ est nobis. Declaret hoc p̄ casum de magistro faciente nauē que sine periculo nauigasset. i qua nō oportet timere vēsum. aquā nec inimicos. et qñ est onerata p̄ se sine nautis z̄ sine p̄uisione ciboz̄z̄ iret ad portū vltra marez̄ rediret. bene op̄ mirabile eēt. O si aliq̄s magister sciret facere talē nauem. z̄ quō laudaretur z̄ m̄daret̄ dicēdo. O qualis m̄ q̄ fecit op̄ tam mirabile z̄ tā vtilez̄ sine exp̄sis. z̄ sine piculis nauis vadit Dico q̄ talis m̄ est x̄ps i suis sanctis. Huius triū coopturaz̄ est quelibet ania cuiuslibet

sancti. Aia em̄ a solo deo creat̄. In q̄ sūt tres potētie quasi tres coopture. s. memoria preteritorū. intelligētia p̄ntiū. z̄ volūtas futurorū. O qualis m̄ q̄. Et i instāti fit ista nauis aie. Et qñ est onerata de mercibz̄ p̄ciosis virtutū. sc̄toz̄ opezz̄ meritoz̄ misericordiez̄ deuotionis. patiet̄. i morte recedit de pte huius mundi. z̄ sine nautis nauigat vsqz̄ ad portū paradisi. z̄ ibi exonerat̄ ostēdit opa q̄ facit. Et licet x̄ps iā sciat. tñ interrogat vnde venit z̄c̄. R̄ndebit domine. de tali monasterio. villa vel ciuitate z̄c̄. Deinde honorat̄ de honore gl̄ie. fruitōis iocūditatisz̄ leticie. z̄ post redibit. s. in iudicio generali qñ resurgēt ad recipiēdū qlibet suū corp̄ p̄p̄iū clarius sole cū quattuor doctibz̄. z̄ post cum x̄po rediet̄ in celū. Ecce quō Ihs x̄ps ē bon̄ m̄ q̄. ideo laudād̄ ē de opere tam mirabili. de sapia. subtilitate. bonitatez̄ vtilitate n̄ra. Ideo Dauid tangēs istā rōem dicit. Mirabil̄ de⁹ in sanctis suis. hic laudatur de bonitate. de⁹ isrl̄ ipse dabit̄ frutē. Ecce on̄ nauis. z̄ fortitudinē plebi sue. p̄tra picula maris z̄ inimicorū. Benedic̄ deus. q̄. s. tale opus fecit. Ideo sicut Dauid de h̄ laudabat̄ deū. dicit nobis q̄ etiā de hoc laudemus eū dicens. Laudate dñm in sanctis eius. Patet thema. Si diceret aliq̄s. Et q̄ vos Dauid dicitis q̄ laudem̄ deū. ostēdatis nobis quō est laudand̄ i sanctis. p̄pter h̄ Dauid i dicto psalmo ostēdit modū declarādo particulariter: dicens. Laudate eū in firmamento frutis eius z̄c̄. vsqz̄ in finē. vbi ponit. x. grad̄s sc̄toz̄ i q̄bz̄ laudād̄ ē deus. In p̄mo gradu et altiori est & go Maria. d̄ q̄ dicit. Laudate dominū i firmamento frutis eius. Sc̄s ē sanctorū angelorū fm̄ ordinē ip̄is. z̄ de isto d̄. Laudate eū in frutibz̄ eius. Terc̄ est p̄iarchaz̄. et sic de alijs. Prim̄ & grad̄ est virginis Marie. de q̄ dicit. Laudate eū in firmamento virtutis eius. Firmamētū frutis dei ē & go Maria. qz̄ ita fuit firmata a deo in sua sanctificatione. qz̄ anteq̄ nasceret̄ iam erat sc̄ta int̄ q̄ nunq̄ peccauit nec corde cogitādo nec ore loquēdo. nec ope operādo mortalit̄ nec venialiter. Nunq̄ fuit sanct̄ nec sc̄ta quin mortaliter v̄ venialiter peccaret nisi & go mariaz̄ x̄ps ihs fili⁹ eius. Firmamētū fuit frutis. s. sanctificationis. Dauid. Fundauit tabernaculū suū altissim̄. s. & ginē ma. i qz̄ sic miles q̄ vadit ad bellū h̄z̄ clipeū. sic x̄ps qñ debuit itra re campū h̄ mundi ad bellādū p̄ nobis posuit clipeū suū. s. v̄rginē Mariā p̄ incarnationēz̄

Sermo. I.

Dei in medio eius non commouebitur. non dicitur. non prostrabitur pro peccato mortale. sed non commouebitur pro peccato veniale. Alius sanctus fuit vel sancta que non fuerit mortis pro veniale vel prostrata pro mortale excepta pro sanguine marie. Iohannes columna est firmamentum veritatis. i. Tibi. iij. Iohannes laudate dominum singulariter hodie in firmamento virtutis eius. Quomodo istud firmamentum fuit forte in christi passione. quoniam magna castra et turres siue montane. scilicet apostoli ceciderunt. fide predicando Iohannes laudem deum non solum ore dicendo sed ope faciendo. Quasi incipimus bonam vitam et sanctam in quibus statu. firmare quilibet se debet in illo. cum tamen dicat aliquid incostantes. Quomodo melius est sic vel sic. Dicat quod antequam homo eligat statum viuendi: homo debet petere consilium a spiritualibus personis. sed pro electione statum confirmare se. quasi dicendo cum David. Hec requies mea. scilicet iste modus vel statum viuendi. in seculo seculi. hic habitabo quoniam elegi eam. Sed aliquid cum vento incipit et cum vento dimittitur. Sed quoniam homo stat firmiter. tunc laudatur ergo Maria firmamentum futuris. non solum corde cogitando vel ore laudando. sed ope se firmado. Secundus gradus est sanctorum. de quibus dicit. Laudate eum in virtutibus eius. Sancti angeli dicuntur virtutes dei. Ratio est ista philosophia. quod virtus est media inter substantiam et actum pro qua res producit suam operationem. Verbi gratia de sole. Substantia enim solis habet multas operationes in hoc mundo. et tamen substantia sol non descendit hic. sed ad istas operationes seu actum venit per lumen ad illuminandum. calefaciendum et fructificandum. Iohannes virtus lucis est caliditas materie inter substantiam solis et operationem. Idem de igne qui habet multas operationes. et calor est virtus media inter substantiam ignis et operationem. Modo videamus. de quibus per quas creaturas operatur in hoc mundo. quod ille dicuntur eius virtutes. quod mediantibus angelis sanctis dicitur quod deus mouet celum. et verum est. quod mouetur ab angelo qui a philosophis vocatur intelligentia. Idem de motu solis. lunae et stellarum. Quilibet enim stella habet suum angelum quilibet homo. Alie autem creature non habent angelum. Unus enim angelus curat de bobus. alius de equis. alius de asinis etc. alius de abundantia. alius de siccitate. alius de pluuia. omnia enim opera corporalia que facit deus facit per angelos. Gregorius in primo dialogi. In hoc mundo visibili nihil nisi per creaturam inuisibilem. scilicet angelum disponit deus. Si ergo virtus dicitur illud pro quod res erit in operatione. et deus per angelos operatur. Ergo angeli proprie dicuntur virtutes dei. Auctoritas christi loquens de signis futuris ante diem iudicij dicit. Erunt signa in sole etc. Et sequitur.

Virtutes celorum mouebuntur. Luc. xxi. Dicit hic Gregorius. Quid dominus virtutes celorum nisi angelos et archangelos appellat. ergo laudate deum in virtutibus eius. nec tradantur obliuioni. Moraliter Laudandi est deus non solum cogitando vel loquendo. sed imitando. quod sicut angeli faciunt officium deorum. Ita faciamus nos clerici in officio. et vos laici in audiendo et interessendo in dominicis et festis. audire missam completam cum silentio. Sic laudatur deus in angelis. et deus et angeli curabunt de negociis nostris. de agris. vineis. gregibus alijs. Dicatur pro consuetudine puelle laque non venientium ad ecclesiam etc. Tertius gradus est sanctorum patriarcharum secundum ordinem temporis. Postquam Adama peccauit: deus noluit totaliter deserre mundum. sed misit aliquas sanctas personas. scilicet patriarchas. a patribus archos quod est princeps. id est principium patrum. De istis dicit David. Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius. Magnitudo dei dicitur eius misericordia tam magna quod dicit David. Misericordia domini ab eterno et usque in eternum. Patriarche autem fuerunt valde misericordes. inter quos quod exibat hora prandij ad vias si videret pauperes peregrinos ut duceret ad domos suas sperantes salariam a deo Idem faciebant de sero hora que gressus veniunt ad hospitia et lauebant eius pedes etc. creditur quod in uanum habuerunt paradysum. dabat eis cibum. potum. et in crastinum pro expensis pro vias. Ecce multitudo misericordie eius. Laudemus viros gloriosos et parentes nostros in generatione sua. Multa gloria fecit dominus: magnificentia sua a seculo. Ecclesi. xliiij. Moraliter Laudandi sunt non solum cogitatione et locutione ut modo ego laudo. sed operatione seu imitatione in operibus misericordie libere conicere pauperibus bona vestra. et deus abundanter dabit vobis omnia. Patet hoc quod est magnus peccatum illorum qui non solum non dant. imo furantur. Dicatur pro furtum fructuum vel de ortis etc. dicendo. non est peccatum etc. Nunquam intrabitis paradysum nisi restitueris. quod nunquam dimittit peccatum nisi restitueris ablatum. Regula est iuristarum et theologorum. Iohannes apostolus. Qui furabatur iam non furem. magis autem laboret operando manibus suis quod bonus est ut habeat unde tribuat necessitate patienti Eph. iij. Quartus est prophetarum qui fuerunt filij patriarcharum quos misit deus prophetizare. quod propheta. id est procul fatus. quod fide quam modo tenemus ipsi prophetauerunt. denunciantes christi incarnationem. natiuitatem. predicationem. passionem. resurrectionem etc. De istis dicit David. Laudate dominum in sono tube. Predicatio enim prophetarum dicitur sonus tube triplici ratione.

De omnibus sanctis

Primo quia tuba non est recta sed curva. et eterna in se
 et tunc triplex. Ita predicatio prophetarum erat de uno
 deo in eentia. scilicet trino in personis. Item de christo una
 persona. sed aliquoties de diuinitate. aliquoties de eius
 humanitate predicabatur. **Secunda ratio.** quia tuba est stri-
 cta circa sonatorem sed lata circa aliud caput. ita
 predicatio prophetarum arcta erat circa eos per penam.
 et ita illuminabatur reuelationibus. Alijs autem erat la-
 ta et clara. **Tercia ratio est.** quia tuba non est ut fistula
 pua. quia oportet quod tuba manibus tangeatur sonando
 Talis erat predicatio prophetarum. prout tangebatur. scilicet facie
 do ope quod alijs predicabatur fiendum. Non sic modo.
 quia predicamur alijs. et nos nihil suamur. Si enim
 propheta predicabatur superbia. ipsi erant humiles et sic de
 alijs. Ecce quare eorum predicatio dicitur tuba **Auctas**
Elama ne cesses. quasi tuba exalta uocem tuam et
 annuncia populo meo scelera eorum et domui iacob
 peccata eorum. **Isa. lviij. Jo dicit.** Laudate dominum in so-
 no tube. **Moraliter.** Laudei deus in prophetis. non so-
 lum corde sed ope imitando. Laudando de-
 um cauere debemus a falsis iuramentis. blasphemis
 et ceteris. **Maledicta est domus et villa ubi facta sunt.**
Uis cognoscere quod peccatum est ac si regem esse eua-
giato iresse. Ex isto peccato uenit totum malum. esse
 si non esset nisi unum blasphemum tota uilla pateret.
Si dicat. et in quod demeruerunt alij. dicat quod
 sicut lupus intrat in uillam omnes clamarent. ita et
 foris clamandum est quod de blasphemis. et benedi-
 ctus est qui potest dicere cum deo. **Benedicam dominum in omni-**
tempore: super laus eius in ore meo. **Quintus gradus est**
apostolorum. qui licet sint maiores reputant tamen secundum or-
dinem. de quibus dicit. **Laudate eum in psalterio et cy-**
thara. **Apostoli dicunt psalterium et cythara.** Ratio est quia
 psalterium est sonus camere que fit cum x. cordis. **Cy-**
thara enim habet uocem altam et acutam. **Apostoli autem et bo-**
nae sanctae uita et obseruancia. et preceptorum dei dicunt
psalterium. Dicunt etiam cythara ex eorum predica-
 tione altissima et acutissima. quia in omnem terram
 exiuit sonus eorum. ratione predicationis. Et psalterium
 dicunt ex uita. **Cythara ex doctrina.** **Jo laudat**
deum in psalterio et cythara. **Moraliter.**
 non sufficit solum corde uel ore laudare. sed etiam
 imitatione seruantes. et precepta. Et in do-
 ctrina scire **Credo et cetera.** **Dicit dicat et ludum taxil-**
lorum in quod de blasphemis. et aie interficiunt. **Lo-**
sitem in domino in cythara. et psalterio decem cor-
daz psallite illi. ps. xxxij. **Sextus est martirum**
de quibus dicit. **Laudate eum in tympano et choro.**
Tympanum significat in uulgaribus die puecken
Chorus autem in uulgaribus significat paruam fistulam
 et significat martyres. qui percutiebantur in mar-
 tyrio varijs cruciatibus. sicut tympanum. et cla-

mauerunt ut fistula pua dicendo. **christianus sum. et in**
 quolibet ictu percutiebantur **Jesus esse filium dei et**
 redemptorem mundi. nolentes fide abnegare **Er-**
go dicit Paulus. **Sancti. id est martyres. per fide. vi-**
cerunt regna Hebr. xj. **Et angeli tripudiabant**
ad istum sonum. **Ecce quare dicit.** **Laudate eum in**
re. **Dicebant enim.** **Maledicimur et benedicimus.**
persecutionem patimur et sustinemus. blasphema-
mur et obsecramus. tanquam purgamenta mundi huius
facti sumus. i. Cor. iij. **Moraliter.** non solum
 ore uel corde sed ope imitando laudandum est deus
 martyribus per penam in aduersitatibus. et iuxta
 illud apostoli. **Patientia uobis necessaria est. Hebr. x.**

Septimus gradus est sanctorum doctorum. **Remigij**
Lyrilli. Nylassij. Hieronymi. et etiam aliorum. de
 quibus **David.** **Laudate eum in cordis et organo.**
Ecce uita doctorum qui non solum predicant seu predi-
cabant sed etiam libros scribebant. **Ideo dicunt in**
strum cordaz et organum. **Instrumentum enim cor-**
daz ut cythara est de ligno arido cum cordis
tractis cum clauilla. **Ita eorum uita erat arida per**
penam. **Corde sunt auctoritates tracte cum**
clauilla intellectus ut facerent melodiam et con-
dantiam cum articulis fidei cum determinatione ec-
clesie et cum textu anteriori et posteriori. **Dicunt**
etiam organum propter eorum predicationem. **Dicitur de or-**
dinatione organi. et quod cum uento pulsant. et sunt
ibi multe diuersae uoces. **Ita de predicatione**
doctorum qui cum uento aeris loquendo fiebat. et cum
uocibus diuersis prelati charitatem et diligentiam
ad aias dabat. Religiosos ad obseruantiam
regule et uotoz aiabat. dabat insuper clericis bo-
nestatem castitatem. Mercatoribus ueritatem. di-
uitibus liberalitatem quod sine usura mutuarentur
Mulieribus ad uiros fidelitatem. **Ecce quare di-**
cit. **Laudate eum in cordis et organo.** **Mora-**
liter. imitemur predicando gentibus penitentiam
 exemplo eorum. **Ideo christus ait.** **Dico uobis quod**
 nisi penam egeritis omnes simul bibitis **Lu. xij**

Octauus gradus est sanctorum confessorum qui non
 scripserunt libros. ut beatus **Domini.** **Franciscus an-**
thoni. **Paulus primus heremita.** **Jo non dicunt**
doctores. **De istis dicit David.** **Laudate eum**
in cymbalis bene sonantibus. **Duo cymbala sunt**
ueteris et noui testamenti. **Inferius est ueteris testa-**
menti promittens solum temporalia terrena et non cele-
stia. **Superius est noui testamenti promittens cele-**
stia. **Et tangunt ad inuicem quando exponit et de-**
clarat auctas ueteris et noui testamenti. **Ideo**
christus. **Omnes scriba doctores in regno celorum. scilicet scri-**
ptura sacra. filius est homini parua familiae qui per-
fert de thesauro suo noua et uetera. **Mat. xij.**

Sermo. II.

Doralit̄ qñ nos tãgim⁹ cymbala p̄dicati
onis. debem⁹ ordinare vitã n̄ram. dicat̄ ordi
natio cuiuslibet diei. s. orare deuote mane et
sero. q̄libet hebdomada. audire missã p̄pletã
cũ silentio in dñica. q̄libet mēse p̄fiteri. z quo
libet anno cõicere in pasca. als dicit christus
Amē amē dico vobis nisi m̄aducauerit̄ car
nē filij hois z biberitis ei⁹ sanguinē. nō habe
ris vitã i vobis zc. Joh. vi. Non⁹ cõginũ q̄
nũq̄ nec corde desiderãdo. nec ore loquẽdo.
nec ope curarũt de carnalitate. sed p̄suauerũt
se in puritate p̄ginali. De istis dicit. Laudate
eũ in cymbalis iubilationis. **H**orabie dñi
tiã inter cymbala bene sonãtiãz cymbalũ iu
bilationis Cymbala bene sonãtia sunt ver⁹ z
nouũ testamētũ vt dixi. Sed cymbalũ iu
bilationis q̄ est son⁹ secretus. sunt caro z aia.
Qui em̄ vult p̄suare virginitatē. oportet aiam
castigare z carnem. Et sic tangũtur ista cym
bala. Dicit apl̄s de se. Ego aut̄ sic pugno nō
quali aerē verberãs. sed castigo corp⁹ meũ z i
fuitutē redigo. i. Coz. ix. Ita faciebãt virgi
nes p̄tute. sanctitate z abstinētia: subingãdo
carnē anime. Ideo laudate eũ in cymbal zc.

Doraliter imitemur. si non sum⁹ p̄gines
qz solũ pueri mō sunt p̄gines. qz de adultis d̄t
David. Corrupti sunt z abominabiles facti
sunt. nō est q̄ faciat bonũ. s. castitatis. nō est
q̄ ad vñũ. s. de adultis ps. liij. Ergo ad min⁹
p̄uem⁹ castitatē q̄libet in suo statu. Vir z vx
or in m̄rimonio seruãtes modũ. castitatē ser
uãt. qz nō faciũt luxuriã q̄ sit pctm̄. sed q̄cũ
q̄ alit̄ vult h̄re delectatōes p̄ illas ptes. luru
ria est damnatio. Honorabile nubiũ est. s. ser
uãdo modũ in om̄ibz. z thoz⁹ immaculatus.
Fornicatio est z adulteros indicabit de⁹ He
bre. vii. **D**ecim⁹ grad⁹ est oim̄ alioz electoz
z innocentũ. penitentũ. p̄tinētũ z abstinētũ
um. De q̄b̄ d̄t David. **D**is sp̄s laudet dñs.
In h̄ mũdo sunt multa officia. in celo solũ est
vñũ officiũ. De q̄ d̄t dauid in ps. lxxiij. d̄t. Be
ati q̄ habitãt i domo tua dñe: in secula sc̄loz
laudabũt te. Diceret aliq̄s. q̄ tediũ debent
h̄re. qz h̄ic clerici quãdo dñi cãtãt atcediãt
Rñsio. Uex est in h̄ mũdo. sed i paradiso nō at
dianf. imo sic famelic⁹ qñ comedit delectatur
zc. magis incõpabilit̄ delectant̄ sancti in lau
de diuina. **D**oralit̄ assilemur. In celo non
solũ magni sc̄i. sed etiã minores laudant deũ
Ita debet eẽ in h̄ mũdo. magni z pui debent
deũ laudare. **M**aiores debẽt taliter nutrire
pueros vt q̄libet die qñ pctũt panem. dicant

Aue mariã zc. Itẽ qñ sunt. v. vi. vij. annoz qz
p̄fiteant. qz dicit. s. Breg. qz puer. v. annoz
fuit damnat⁹. qz sic audiebat iurare iurabat.
Hã tota illa etas plena est delictis zc. vt d̄t illa
decretal de delictis pueroz. Itẽ qz ducat̄ eos
ad missã. Quolibet anno i pasca debẽt cõi
care qñ erũt. x. vel. xj. annoz. qz illa est etas di
cretõis. Dicit. b. Tho. in. iij. sc̄p. di. xj. ar. v.
q. iij. in corpe. qñ aliq̄ signa deuotõis i eis ap
paruerunt. Licet aliq̄ clerici ex ignorãtia di
cãt. qz nō debẽt cõicare quibz sunt. xx. annoz
Dicat̄ quõ curat⁹ d̄z scribere q̄ p̄fiteat̄ z cõicãt
zc. Jo apl̄s. Nolite ad iracundiã. supple dei.
puocare filios vros. sed educate illos i disci
plinãz correptiõẽ. Eph. vi. Sic q̄ si hic deus
laudauerim⁹ i sanctis suis. ip̄e largiet̄ nobis
grã. z in futuro gloriã.

De omnibus sanctis. Sermo. ij.

Vidi turbam magnã

gnã quam dinumerare nemo pote
rat. Verbum istud habet originalit̄
Apoc. viij. z recitatũ est statim i eplã hodierna
Pñs solēnit̄as est oim̄ sc̄toz. Rõem vide i pñti
fmone. Scdm̄ qd̄ inuenit̄ i sc̄tã sc̄ptura sin
gularit̄ in libro reuelationũ. s. Apocal. Johã
nes sc̄l existēs in orõne subito fuit rap⁹. Cui
de⁹ ostēdit̄ totã gl̄iam paradisi. sicut amic⁹ ami
co domũ quã edificauit. Et finita reuelatõe
ac si fuisset interrogat⁹ qd̄ vidit i paradiso. Rñ/
dit. Vidi turbã magnã quã dinumerare ne
mo poterat ex oibz gẽtibz tribubz pplis z li
guis. stãtes ante thronũ z i p̄spectu agni ami
cti stolis albis z palme i manibz eoz. Et cla
mabãt voce magna dicẽtes. **S**al⁹ deo n̄ro q̄
sedet sup thronũ z agno Apoc. viij. Hora qz te
nebãt palmas in signũ victorie. d̄ diabolo p̄
humilitatē. de carne p̄ castitatē. z de mũdo p̄
paup̄tatē. De tota ista reuelatõe eplẽ hodie
ne ego solũ recepi p̄ thẽmate. Vidi turbã ma
gnã quã dinumerare nemo poterat. De ista
magnitudine seu qñtitate sc̄toz volo mō de
clarare duo pñcta. **P**rimo em̄ declarabo co
rũ magnitudinē seu quãtitatē innumerabilē
Secundo magnitudinē seu qñtitatē p̄tinalē
Pro p̄mo dicit Johãnes in thẽmate. Vi
di turbã magnã zc. Sed statim arguo cõtra
h̄. Hã christus loquens de p̄destinatis dicit
Multi sunt vocati. pauci vero electi. Mat
thæi. xx. **M**odo est questio. Cum Johan
nes dicat eos esse innumerabiles. christ⁹ ve
ro dicit. pauci s̄o electi. **D**ẽt̄ur Johãnes

De omnibus sanctis

Rñsio. nō. q̄r̄ba sunt xp̄i reuelata Johi. nec xp̄s p̄t mēiri nec falli. Cōcordat h̄ difficul- tas theologica. qm̄ de sc̄tis possum⁹ loq̄ du- pl̄r. s. absolute respectiue seu cōpatine. Pri- mo mō sunt mlt̄iz q̄si innumerabiles nobis. 2 fm̄ istū modū loq̄tur Johes di. Uidi tur- bā zc. Sc̄do mō sunt pauci. 2 fm̄ istū modū loq̄tur xp̄s. Dicit s̄ilitudo de arena in litto- remaris. 2 de illa quā teneo i manu. Si em̄ queraf. si teneo multa grana arene in manu Rñdeo. absolute infinita sunt. sed respectiue xp̄ando ad illa q̄ sunt i littoze maris pauci s̄ na sunt in manu. ita ē de sanctis. Si loqui- mur de eis absolute: sunt innumerabiles. Jō Johes ait. Uidi turbā magnā. Istud maxi- me patebit in iudicio generali. qm̄ ad dextrā recipient boni: erit magna turbā zc̄si innūc- rabil. sed xp̄ando eos dānatis q̄ erūt ad sini- strā: pauci erūt saluati. Verbi grā. An xp̄i ad uentū trāsuerūt quasi. v. milia annoz. 2 illo tpe null⁹ saluabañ. demp̄t paucis de abraā q̄ in lyngo reseruabātur vsq; ad xp̄i aduentuz q̄ debebat collocare eos in paradiso. om̄s aut̄ alij damnabātur. Ex q̄ aut̄ venit xp̄s 2 lex euā- gelica p̄ ap̄los fuit p̄ mundū publicata: nul- lus p̄t salu⁹ fieri nisi xp̄iani. Jō om̄es iudei agareni. tartariz turci. cauarij. pigmei. hereti- ciz mali xp̄iani. sc̄ismatici. inobediētes. 2 qui moriunt̄ in pctō mortali. om̄s isti dānant. qz null⁹ saluañ nisi q̄ tenet legē xp̄i. 2 moriunt̄ si- ne pctō mortali. 2 isti sunt valde pauci. Jō xp̄s. Multi sunt vocati: pauci s̄o electi. xp̄a- riue. Un̄ de ista materia dicit Jsa. vnā xp̄a- tionē vel s̄ilitudinē. Quomō si pauce oliue q̄ remāserūt excutiant̄ ex olea. 2 racemi cū fue- rit finitavindemia. N̄ leuabūt suā vocē at qz laudabūt cū gl̄ificat⁹ fuerit dñs Jsa. xliiij. Jtē alia s̄ilitudo. qz multi sunt lapides p̄ci- osi in mūdo absolute. sed respectiue xp̄aran- do ad alios lapides pauci sunt. Ita de sc̄tis absolute multi sunt. Quis posset xp̄putare q̄t fuerūt p̄ziarche. licet tres fuerint p̄ncipales sc̄z Abraā. Isaac 2 Jacob. tñ oēs sancti q̄ su- erūt an̄ p̄phetas dicunt̄ p̄ziarche. Jtē q̄t fue- rūt p̄phete. quot sancti sacerdotes. q̄t reges. q̄t penitētes sunt i nouo testamēto. q̄t tenu- erūt vitā apostolicā. q̄s posset xp̄purare. Jtē q̄t martires q̄ p̄ xp̄o passi fuerūt. 2 iā sit festū innumerabiliū martyz. q̄t doctores. q̄t p̄fes- sores deuote celebrādo. 2 sacramēta sine sy- monia ministrādo. q̄t v̄gines q̄ cū abstinentiis se p̄seruauerūt. q̄t innocētes. q̄t penitētes. q̄t

ptinētes. q̄t de m̄rimonio sibi mutuo fidem seruātes. quot deuoti clerici. religiosi. heremi- te. Patet qz sancti absoluti multi sunt. Ideo Johes ait. Uidi turbā magnā zc. Patet pri- ma p̄zē. Quantū ad sc̄m punctū op̄ret declarare de magnitudine seu quātitate sc̄a ctōz vtuali. que in tribz p̄sistit.

In potentia excellenti

In scientia relucēti.

In clementia diligēti

Dico qz p̄ma conclusio ē theologice. qz oīs sc̄tus magn⁹ vel pu⁹ ē oīpotēs sue volūtatis. Nā q̄ libet ē potēs facere q̄cqd vult De⁹ em̄ simplr 2 sine restrictōe ē oīpotēs. sed sancti sūt oī- potēs sue voluntatis sub deo. qz in paradiso nulla est tristitia. Ideo si aliq̄s sanct⁹ vellet aliqd qd nō posset facere vel habere: tristitiā haberet 2 tristaret. Sed qz ibi nulla est tristi- cia nec p̄t eē. Ideo q̄cquid vult habet 2 fa- cit. Erat em̄ potēs samson. Dicant̄ aliq̄ de sua potentia. 2 p̄ncipaliter de diruptiōe tem- pli. tñ potētia ipsi⁹ nihil est respectu potētie sc̄toz. qz aīa minoris sancti paradisi. si vellet di- ruere vnū magnū montem 2 p̄ncere in mari posset. Jtē potēs eēt rex cū mille milibz vi- ris armoz. tñ potētiōz est vna aīa brā. q̄ si vel- let posset regēz alios mille milia boīm armō- rū occidere. Istā potētiā habēt sancti par- tim ex grā. partim ex merito. qz licet i hoc mū- do habuissent liberū arbitriū boniz mali. tñ suā voluntatē restringebāt cū diuina volūta- te nihil faciēdo nisi qd de⁹ volebat. Jō mō habēt ptatē faciēdi q̄cqd volūt. dū em̄ hic vi- uerēt: habebāt ita liberū arbitriū sicut 2 nos faciēdi supbias. pompas 2 vanitates zc. s̄ re- stringebāt se gubernādo fm̄ dei voluntatē 2 nō fm̄ suā inclinādoem: dicēdo. Dñe. nolo fa- cere s̄ qd possum. sed volo facere fm̄ v̄z am vo- luntatē. Jdē de auaricia. luxuria. 2 sic d̄ alijs ideo sunt oīpotētes sue volūtatis. Sicut em̄ xp̄s oīpotēs noluit in hoc mūdo p̄uersā dovti oīpotētia sua. sed humiliavit se ad pas- sionē. habuit tñ oīpotētiā sup oēs creaturas De h̄ figura Ben. xliiij. Flora hystoria de iacob quādo debuit mori benedixit filiis io- seph. s. Danasses 2 effraym. Isti duo signifi- cabāt duos p̄fos Danasses. i. obliuio figu- rabat p̄lm iudeoz q̄ fuit anteq̄ popul⁹ xp̄ia- nus. De ista obliuione Hier. ij. Et p̄ls me⁹ oblitus est mei diebz innumeris. Effraym. i. augmentū figurabat p̄lm xp̄ianū. qz fuerūt tot iudei q̄t xp̄iani Sc̄do de sc̄ia sanctorz

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or gloss on the main text. The text is dense and difficult to read due to the cursive style and some fading.

Sermo. III.

est notandū. Et hec est magna solatio rusti
 coz bñ viuentiū. Nā in pūcto in q̄ aīa sapiē/
 tis vel rustici siue pueri intrat paradisu. deus
 apit sibi vnū librū solū hñs duas cartas. et
 subito hñc noticiā oīm artū. sciētes naturas
 z virtutes z proprietates oīm rerū. Iste liber est
 xps. Prima carta ē diuinitas. Secūda ē hu/
 manitas. Plus scit tunc vn⁹ rustic⁹ beat⁹ q̄
 sciuerit h̄ oīs apli z sgo maria q̄ p̄ oib⁹ fuit
 illuminata. Hoc tangit Gregori⁹. Quid ē ait
 qd̄ nō videāt q̄ videntē oīa vidēt. Jō in pa/
 diso nō sunt magistri nec p̄dicatores docen/
 tes alios. qz tūc complet̄ p̄phetia Niere. xxxj.
 Ecce dies veniēt dic̄ dñs. nō docebit vltra
 vir primū suū z vir frat̄r suū. dicēs. cogno/
 sce dñm. Dēs em̄ cognoscēt me a mimo vsq̄
 ad maximū ait dñs. Sz in h̄ mōdo indigem⁹
 magistris. Ideo teneatis bonā vitā z studea/
 tis modo in libro charitatis z dilectōnis. qz
 tūc scietis oīa zc. De tertio nota q̄ quāti/
 tas siue magnitudo sanctorū s̄tualis ē clemē/
 tia diligēs. qz gloriā quā ipi habent deside/
 rant nos h̄re. rogādo p̄ nobis vt ad illā glo/
 riam pueniam⁹. parētes em̄ amici filij q̄s ibi
 habem⁹ orant p̄ nobis. Dicat quō in cathe/
 dris sunt scripta noīa existētū in grā fm̄ pre/
 mia eis correspōdentia. Gaudete z exultate.
 qm̄ noīa v̄ra scripta sunt in celis. Lu. x. Co/
 gita qm̄ amici nostri vidēt ibi noīa scripta. et
 letant̄ z rogant deū vt p̄seruemur in grā zc.
 Sed qm̄ hō peccat mortaliter delet̄ nomē z
 scribit̄ i inferno. Auētas. Qui autē peccauit
 mibi delebo eū de libro meo. Exo. xxxij.
 Cogitate quō amici nostri cū iam nō vidēt
 ibi noīa nostra scripta. si posset ibi esse tristi/
 cia quō tristarēt. tūc orāt deū vt p̄uertamur
 de peccatis z faciam⁹ p̄niam zc. Ecce clemē/
 tia sanctorū. Auētas Eypria. Patriā nostraz
 paradisu cōputem⁹. parētes patriarchas et
 p̄phas iam h̄re cepim⁹. Ut qd̄ nō p̄peramus
 vt qd̄ nō currimus. vt patriā nostrā videre z
 parētes n̄ros visitare possem⁹. Magn⁹ illic
 charoz numer⁹ nos expectat. turba filioz
 parentū z amicoz. qui iaz sunt de sua salute
 securi. adhuc de n̄ra salute solliciti.

De omnib⁹ sanctis Sermo tertius.

Merces uestra copi
 osa ē in celis. Mat̄. v. Volētes nūc
 vobis p̄dicare de oib⁹ sanctis dei. de
 quoz beatitudine hodie p̄ totū mūdū fit so/
 lenitas. Jō vt fmo n̄r dicat̄ a me z audiat̄ a

vobis in laudē z reuerētiā dei p̄ncipaliter et
 oīm sanctorū. p̄sentem⁹ s̄gini illud locale qd̄
 ipa tantū diligit. s. salutationē angelicam zc.
 Hoc s̄bū est xpi in euāgelio hodierno dicen/
 tis oib⁹ sanctis paradisi. Merces v̄ra. i. gl̄ia et
 beatitudo quā hētis ē i celis copiosa. Nō d̄
 beatitudine sctoz fm̄ motiū themas z s̄z
 q̄ festū requirit volo tria pūcta declarare.

Primo de loco z gl̄ia excellēti.

Secdo de numero sctoz trāscēdenti.

Tertio de statu sanctorū p̄ueniēti.

Istis declaratis credo q̄ intelligatis gloriā
 paradisi. Quātū ad p̄mū de loco z de glo/
 ria excellēti dicit̄ thema. in celis. nō in terris
 qz in hoc mūdō nō habuerūt magnā gloriā
 sed labores tedā et miserias. sed in celis hñt
 gloriā. Ideo ap̄lus in p̄sona omniū sanctorū
 dicit. Nostra p̄uersatio i celis est. vn̄ z salua/
 torem expectam⁹ dñm nostrū ih̄m xpm̄ q̄ re/
 formabit corp⁹ humilitatis n̄re configuratū
 corp̄i claritatis sue. ad Phil. iij. Questio est
 hic theologialis z p̄bicalis. Tertū est hic.
 q̄ gl̄ia sanctorū est in celo empirreo immobi/
 li z imp̄mutabili. Cū ergo celū empirreale n̄
 sit nisi vnuz. q̄re xps dicit in themate. Mer/
 ces uestra copiosa est in celis. pluraliter. ma/
 xime qz Lucas recitās hoc verbū dicit. Ec/
 ce merces uestra copiosa est in celo. Lu. vi.
 Rñdeo q̄ de celo empirreo possum⁹ loq̄ du/
 pliciter. s. cōiter vel distincte. Cōmunit̄ autē
 loquēdo tota portio q̄ est supra p̄mū mobile
 vel celū cristallinū vel aque dicit̄ celū empī/
 reale. z sic nō est nisi vnū celū empirreale. Et
 isto mō loquit̄ Lucas in p̄dicta auctoritate.
 Si autē volum⁹ loqui de celo empirreale dī/
 stincte fm̄ q̄ est distinctū z ordinatū in nouē
 ordinib⁹ angeloz q̄z quilibet est maior tota
 terra. isto mō sunt multi celi. Primū celū
 vt sic est sanctorū angeloz. qui simplr̄ dicunt̄
 angeli q̄ descendūt ad custodiendū nos z ad
 adiuvandū. In isto ordine habitāt p̄sone pe/
 nitētes q̄ in h̄ mūdō affligunt carnē suā aliq̄
 modo. Ibi em̄ fit magnū festū de eis. Dico
 vobis q̄ gaudiū est in celo corā angelis dei.
 nō dicit corā archangelis. sup̄ vno peccato/
 re p̄niam agēte. Lu. xv. Secundū maius
 est archangeloz. q̄ sunt sube sp̄iales. In isto
 scribunt̄ p̄sone q̄ cū afflictioe penitēciali hñt
 simul deuotionē sp̄ialem. nō solū affligūt et
 tormētāt carnē p̄ afflictionē. sed p̄fortāt sp̄m̄
 p̄ deuotionē orādo. legēdo. p̄replādo. z mis/
 sas z s̄mones audiēdo. Jō dauid ait. Dibi

In Mo o
 Subit
 res

Ibi de
 habere

De omnibus sanctis

autē adherere deo p̄ deuotionē spūalem. bonū est. ponere in dño deo spem meā. ps. lxxij.

Tertiū et excellenti⁹ est p̄ncipatū. In h̄ habitāt aīe sanctaz p̄sonaz q̄ vltra afflictōez penitētiālē z deuotionē spūalē dederūt se ad miserationē fraternalē. nō miserabilē s̄z copiose z abūdant. q̄ magis delectant̄ i elynas dando q̄ auar⁹ i p̄gregādo. Beati misericordes. qm̄ ip̄i misericordiā p̄sequēt. Math. v.

Quartū mai⁹ ē potestati. In h̄ stāt patētes q̄ vltra afflictionē deuotionē z miserationē habuerūt patiētiā s̄tualē. qz ex nlla tribulatiōe seu aduersitate recipiūt amaritudinē cordis s̄ deū. s̄z dulcē se p̄formāt diuine voluntati. nō murmurāt. s̄z deum laudāt. Jō ait ap̄tus. Patiētia vob̄ necessaria est. vt volūtate dei faciētes reportetis repromissiōez. ad Heb. x. Quintū est virtuti. In isto stant p̄sone q̄ vltra p̄dicta h̄nt p̄cordatiā p̄ximālē. et nulla iniuria recipiūt desiderii vindicte. nec auferūt s̄bū bonū. q̄ sui ex vindicta neminē odiūt. Jō dicit scriptura. Cū oib̄ hoīb̄ pacē b̄ntes. nō vos defendētes charissimi. i. vindicantes. sed date locū ire. ad Roma. xij.

Sextū ē dñationū. maius z nobili⁹. Jbi collocant̄ q̄ habēt p̄sidentia humanalē. s̄ imperatores. reges. duces. comites zc. z p̄loz rectores q̄ habēt dominiū iustū. z bono titulo. z seruāt iusticiā. nō faciūt rapinā. nec alicui faciūt iniuriā. sunt p̄tenti de suis redditib̄. ministrāt iusticiā tā p̄uis q̄ magnis s̄m ordinē iuris z p̄suetudinē. Idē de p̄latis qui intrāt p̄ portā. z qm̄ sunt intus b̄n gubernant se. de redditib̄ faciūt tres p̄tes. vnā dant ecclesijs z hospitalib̄. aliā paup̄ib̄. tertiā retinent sibi. magis curāt de aiab̄ q̄ de redditibus. tales qm̄ moriunt̄ cū magno honore in isto sexto ordine collocant̄. qm̄ trāscunt p̄ ordines angeloz. archangeloz zc. in q̄libet ordine fit eis magnū festū. Dicūt angeli. faciamus magnū festū. qz tot anni sunt q̄ nullus huc venit de istis. Jō dicit scriptura. Si delectamini in sedib̄ z sceptris. O reges populi diligite sapiam vt i p̄petuū regnetis. Sapiētie. vi. Septimū est thronoz q̄ quiescunt in p̄templatiōe glie. In h̄ vadunt illi q̄ in hoc mūdo tenuerūt paup̄tatē aplicalē. dimittētes p̄ t̄po oia b̄ra et habēda et etiā desiderii habēdi vt habeāt cor liberū. s̄z tñ diuites sunt s̄tutib̄ zc. Talib̄ dicit t̄ps. Amen dico vobis q̄ vos q̄ reliquistis oia et secuti estis me. in regeneratiōe cū sederit fili⁹ hoīs

in sede maiestatis sue. sedebitis z vos sup sedes. xij. iudicātes. xij. tribu israel. Math. xix. et Luce. xxi. dicit̄ sedebitis super thronos.

Octauū est cherubinozū. i. plenitudo sapiētie. In isto stabūt illi q̄ dant se ad sciaz diuinālē. studēdo z p̄tēplādo. h̄nt tantā claritatē intellectus q̄ alios etiā illumināt. De istis dicit scriptura. Qui docti fuerint fulgebūt q̄si splēdor firmamētī. et qui ad iusticiā crudiūt multos q̄si stelle i p̄petuas eternitates Dan. xij. Honū est seraphinoz q̄ sunt maiores z excellentiores oib̄ alijs. In isto sūt p̄sone de charitate sup̄nali. qz maior hoz est charitas. I. Coz. xij. qz sic lucerna stati ad ignē liq̄scit sic tales sūt ita ardētes i dei amore. qz statim qm̄ cogitāt de eo liquefiūt i lacrymis. sustinent oēs labores p̄ deo. Tales qm̄ moriunt̄ collocant̄ in isto ordine cū magna solēnitate sic sponsa ducit̄ cū honore. z collocat̄ a x̄po. Jō dicit ap̄tus. Sup oia charitatē habere qd̄ est vinculū p̄fectiōis. ad Col. iij. Ex ista declaratiōe p̄z q̄ licz celū empireale non sit nisi vnū. loquēdo cōiter s̄z tñ distinctū inouēoz dinib̄ sunt plures celi. Et s̄m h̄ dicit̄ t̄ps oib̄ sanctis. Merces v̄ra copiosa est in celis. q̄a nō oīs sancti sunt in vno ordine. s̄z aliq̄ cū angelis. aliq̄ cū archangelis zc. Sic ḡ patet de eoz glia excellēti. qz in celis. Quātum ad secūdū videndū est de numero sanctorū transcēdēti an sint multi. qz de multitudine sc̄toz dicit̄ thema. Copiosa est. int̄m q̄ beatus Jōhēs euāgelista cui de⁹ oñdit glia vt amicus oñdit amico domū suā. et vidit beatitudinē multoz. de qua dicit̄ in eplā hodierna. Uidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat. Apo. viij. S̄z est h̄ questio bona et intricata. Diceret aliqs. Mirū est q̄ Jobānes dicat esse turbā magnā z quasi innumerabilē. Et nūquid dicit̄ t̄ps. Multi sūt vocati. pauci s̄o electi. Math. xx. Nec difficultas theologica p̄cordat̄ sic qz de sanctis possum⁹ loq̄ duplicit̄. s̄ absolute vel respectiue. Primo sancti sunt multi q̄si innumerabiles a nobis. z s̄m istū modū loquit̄ Jōhēs qm̄ dicit̄ Uidi turbā magnā zc. Secūdo loquēdo sunt pauci electi. z s̄m istū modū loquit̄ t̄ps. Multi sunt vocati zc. Nota similitudinē de pugillo arene absolute loquēdo. in quo sūt q̄si infinita grana. S̄z cōparatiue loquēdo respectu mōtanee arene pauca grana sunt Ita etiā natura h̄mana est quedā mōtanee arene. Multiplicabo semē tuū velut arenā que est

in litore maris. Gen. xxiij. Hoc fuit dictum abrae. s. multo magis potuit dici ade. De ista motanea arene. s. huane nature recepit deus manu plenā. Justoꝝ aie i manu di se. Sap. iij. De ista materia vide illo sermone omnium sanctorum. Uidi turbā magnā rē. Quatum ad tertium de statu sanctorum puenienti. Et quo vidim⁹ de gloria sanctorum excellenti. et de numero sanctorum transcendentī. nūc videndū est de statu scōꝝ cōuenienti. de quo dicit *Merces vna. Salariū est qd. s. habuerūt ex bonis opib⁹ q̄ hic fecerūt. Gloria istā sanctorū possum vobis declarare tripliciter. s.*

Primo p potentiā excellentē.

Secūdo p sciam resplendentē.

Tertio p benignitiam diligentē.

De ista materia vide in sermone ibi. Uidi turbam magnā rē.

In die animarū sermo primus.

Est cogitatio pro defunctis exorare. ij. libro Machabeorū. xij. c. Tota solēnitās et officium p̄sentis diei est p̄ defunctis exorare omnium fidelium defunctorū. Sicut sancta mater ecclesia heri fecit festū de sanctis aiab⁹ q̄ iam sunt in paradiso. que ibidē sunt cū certitudine. S. hodie fit de animab⁹ que sunt in purgatorio sperantes ad paradysum puenire. ppter hoc etiā orat ecclesia vt cito ad gloriā introducant. Jō volens me ordinatiōi ecclesie conformare. volo nunc vobis p̄dicare de animab⁹ purgatorij. Sed p̄us saluter virgo Maria rē. Pro fundamentō sciendū q̄ q̄ deus creauit mundū magnā differentiā fecit inter creationem creaturarū corporaliū vitam habentium et hominē. q̄ de creaturis corporalib⁹ vitā habentibus aliq̄e habēt solum animā vegetatiuā vt plāte. que possunt augmētari. Aliq̄e autē habēt animā vegetatiuā et sensitiuā vt aialia irrōnabilia. Sed homo habet animā vegetatiuā et sensitiuā et intellectiua. Et est talis differentia inter creaturas corporales et hominē. quia in creaturis vitā habentibus anima vegetatiua et sensitiua educunt de potentia materie. Et quando creatura morit anima vegetatiua et sensitiua morit et desinunt eē. nō sic de aia intellectiua hominis. q̄ nō educit de potentia materie. nec habet fundamentū nec aliquod sustentamentū actiue. imo ipsa sustinet corpus. et totū esse corporis est ab anima. et ipsa a solo deo creatur in ytero matris.

Ideo mortuo hoie aia remanet i suo esse. q̄a nihil h̄z a corpe. Jō dicit de⁹. Om̄s aie mee sunt. vt aia p̄s ita et aia filij mea est. Ezech. xvij. Aia que peccauerit ipsa moriet. ibidē. Q̄n hō peccat mortalit̄ morit aia. q̄ pdit diuinā gr̄az. s. nō pdit esse essentialē. Jō mortuo corpe aia intellectiua r̄manet i suo essentiali esse et p̄petuali. Jō dicit deus a p̄ncipio. Faciam⁹ hoiem ad imaginē et similitudinē nostrā. et p̄s piscib⁹ maris et volatib⁹ celi et bestijs terre vniuersę creature. Gen. i. Ad imaginē et similitudinē nostrā. q̄ sic deus vn⁹ ē in toto mūdo et in q̄libet ei⁹ pte. et regit et gubernat mūdū. t̄n nihil recipit s. dat sibi esse. Et si mūdus corrūperet ex hoc nō corrūperet de⁹. q̄ nihil habet ab eo. Ita de aia intellectiua vna in toto corpe et in q̄libet eius pte rē. Jō corrupto corpe non corrūpit aia. In ista excellētia homo p̄sidet piscib⁹ maris vniuersę creature. q̄ in illis aia totū esse habet a corpe. et ip̄s corruptis corrūpit aia. Nota herrore saduceorū. q̄ recitat a trib⁹ euāgelist̄ Math. xxij. Mar. xij. et Lu. xx. q̄ credebāt q̄ sic in alijs creaturis corrūpit simul corpe et aia q̄ etiā in hoie. Quib⁹ dixit x̄ps. Erratis nesciētes scripturas neq̄ virtutē di. De mortuis autē nū quid legistis in libro Moysi q̄n dicit illi de⁹. Ego sum de⁹ Abraā et deus Isaac et de⁹ Jacob. Nō est de⁹ mortuorū sed viuētium vos ergo multū erratis. Nota. erratis nesciētes scripturas. q̄ dicūt oppositū. Neq̄ virtutē dei q̄ creat animā de nihilo. Vos ḡ multū erratis. q̄ error q̄ maxime et multū nocet homini est nō credere aie p̄petuitatē. q̄ ex h̄ statim pdit spem gl̄ie quā nō desiderat. et pdit timorē penarū inferni q̄s nō vitat. His amotis oia pctā veniūt sibi in p̄mpto. quia nō timet diuinū iudiciū. Propter h̄ dyabol⁹ subtilis singularit̄ tēptat gentes de isto errore. q̄ admissio gētes facilius peccant. Talib⁹ accidit vt asino q̄ oculis clausis circūit tumba. Sic dyabol⁹ clausis gentium oculis anime. s. spei et timoris circūit bona t̄palia et in fine inueniūt se deceptos. Jō dicit x̄ps. multū erratis. Contra hunc errorem sancta m̄ ecclesia fecit heri solēnitatē de sanctis aiab⁹ q̄ viuūt in paradiso. et hodie d̄ illis q̄ viuūt in purgatorio. Jō dicit thema. Est cogitatio. s. ecclesie vniuersalis. p̄ defunctis. s. q̄ sunt in purgatorio exorare. Patet thema. Nota. pro defunctis. non dicit p̄ oib⁹ vniuersalit̄. s. p̄ defunctis p̄culariter seu indiffinitē. Nam defuncti sunt in

triplici gradu seu differentia fm Augustinū
in libro de cura p mortuis agenda.

Quidā sunt ita boni z pfecti q nris orati
onibz non indigent.

Quidā sunt ita mali z pueri q orones et
suffragia nostra nihil eis pficiūt.

Quidā sunt mediocres q de nris oronibz
z suffragijs magnū pfectū sentiūt.

Et de istis tertijs dicit thema. Est cogitatio
zē. Quātū ad p̄mū. sic sunt illi q iā sūt b̄i
i paradiso q nō indigēt nro suffragio. imo nos
indigem⁹ eoz. Rō. qz in instāti in q̄aia inno/
cētis vel cōdigne penitētis intrat paradysum.
statim recipit salariū sil totū de oibz bonis q̄
fecit. siue corde cogitādo seu ore loq̄ndo l' ope
faciēdo. s. dare aquā frigidam si nō pōt dare
aliud. p̄ illo hēbit salariū in paradiso. Auētas.
Quicūqz dederit potū vni ex m̄imis istis ca
licē aq̄ frigide tm̄ in noie discipli. Amē dico
vobis nō p̄det mercedē suā. Math. x. Quā
to ḡ magis ex magnis opibz. Hāc fuit de⁹ mo
dū aliquoz dñoz. q̄ fuitozibz suis nō soluūt
modicū. s. simul. int̄m q̄ grad⁹ gl̄ie essentia
lis nunq̄ post augmētāf. Jō dicit Job. Cōsti
tuisti terminos ei⁹. s. gl̄ie essentialis. q̄ p̄teriri
nō poterūt. Dicūt phi z signant medici q̄ au
gmentū essentialē hois cōiter termināf in ter
tio septenario. q̄uis etiā vltim⁹ delectatōibz
valeat z pinguedine dilatari. Ita etiā de aīa
q̄n intrat paradysum. statim attingit vltimū gra
dū sue gl̄ie eēntialis vltra quē nō ē ascēsus.
dilatāf tm̄ qz gaudet de bonis opibz q̄ faciūt
p̄pter dei honorē z p̄pter vtilitatē nram. z hoc
vocat gl̄ia accidētalis. S. gl̄ia eēntialis q̄ ē
visio z dilectio z fructio nō augmētāf. Ecce
q̄re dicit. Cōstituiisti terminos ei⁹. s. hois. s. au
gmētū corp̄alis z gl̄ie essentialis q̄ p̄teriri nō
poterūt. Jō nō oram⁹ p̄ istis vt eoz gloria
augmētēf. s. oram⁹ eos vt ipi orent p̄ nobis
dicēdo. Orate p̄ nobis oēs sancti dei vt di
gni efficiamur p̄missiōibz xp̄i. Quātū ad
secūdū nota. quidā sūt ita mali z pueri sic q̄
nre orones nō p̄nt eis valere. Sic sūt pecca
tores q̄ sciūt se stare z viuere in pctis et mala
vitar z nō p̄uertunt. De⁹ ordināuit viā hūill/
tatis ad paradysum. z ipi volūt ire p̄ viā supbie
z sic de alijs. nec p̄fitent nisi p̄pter verecūdiā
mūdi. z tunc sicte. Tales q̄n moriunt statim
descendūt ad infernū. Ducūt in bonis dies
suos z in puncto ad inferna descendūt. Job
xxj. Nota in p̄cto. s. onere pctōrū. vt si mola
caderet de aere subito i mari. Hoc declara

uit Jobes q̄ vidit angelū euz magno lapide
molari. Ad quez Jobes. Quid est h. Rō die
angel⁹. Hoc impetu mittet babilon. i. p̄fusio
sic sūt illi q̄ nullū ordinē seruāt i vita sua. m̄ie
tent in p̄fundū inferni. Apoc. xvij. Istis ac
nō pficiūt orones nec suffragia. Rō. qz sicut
mēbro absciso z mortuo vitalia cibaria non
pficiūt nec medicine. Sic nec dānat⁹ i infer
no. q̄b̄ rāq̄ mēbris mortuis z a corpe ecclie
totalit̄ abscisis vitalia cibaria ecclie. s. corpe
z sanguis ihu xp̄i z orones z bona opa nihil
eis pficiūt. int̄m q̄ si oēs misse dicerēt p̄ vna
aīa dānata. nō p̄ficerēt sibi i q̄cūqz. nec etiā
medicine ecclie nec sacra eis p̄nt pficere. nec
p̄fortatio sc̄rāz doctrināz. Mortuo homie
impio nulla erit vltra spes. Prouer. xj. Mortuo
impio. nō dic̄ hoie pctōre. qz peior
est hō impi⁹. qz impi⁹ ē pctōr ipenitēs. Ecce
q̄lē impietate facit. ac si h̄ret filiā pulchrā et
gratā q̄ caderet in puteo. z nollet eā inde ex
trahere vel in igne seu in luto vel in aq̄. Sic
q̄libet pctōr h̄z vnā filiā legitimā pulchrā et
gratā. s. aīam. z vidēs q̄ cadit i luto supbie et
tu posses eā retinere p̄ hūilitatē. et nō curas.
Itē in igne auaricie dimittis cadere dicēs p̄
certo. ego p̄gregabo pecunias. z tu posses eā
extrahere p̄ restitutiōz. z nō curas. Itē cadit
in flumie p̄ decursum luxurie. z posses retine
re p̄ castitatē z p̄ abstinētiā. qz venter z ille
ptes vicine sūt zē. Talis d̄z impi⁹. q̄a nō cu
rat de sua filia. imo veri⁹ de filia xp̄i. Jō d̄z
Mortuo homie impio nulla erit vltra spes
nec alieniādi nec deponendi penarū inferni
nec exēdi. Et h̄ extirpat error aliq̄rū dicen
tū q̄ licz suffragia nō possent eos ex trahere
de inferno. tm̄ dant eis aliquā alleviationem
z p̄solationē. Hoc est error. Et dāt exēplū d̄
famulo q̄ portat on⁹. cui dāt ad comedendū
z bibendū. licz nō deponat on⁹ penaz. q̄ licz
nō possint onus deponere tm̄ sentiūt refrige
rium zē. Error est imo augmentāf eis pena.
Q̄n hō orat. paliq̄ qui est dānat⁹ q̄uis h̄ ne
sciat. non solū tm̄ non valet sibi ad exēdum.
s. etiā sibi penā auget. Declaret p̄ silitudinē
de milite captiuo i barbaria. cui mittit p̄ciū
s. p̄dit i mari. q̄ q̄n scit p̄ciū p̄ditū nō solū nō
erit de captiuitate nec refrigerat. imo crucia
tur q̄n scit q̄ p̄cium est p̄ditū. Sic etiā p̄ciū
de aīabz z suffragiū misse. orones zē. q̄ q̄n vi
dent q̄ nō p̄nt eis pficere cruciant⁹ z maledi
cunt se z diē narinirat⁹. Jō p̄ eis nō oramus
qz licz indigeāt suffragijs nō tm̄ possunt eis

Sermo. II.

p̄ficere nec valere. Aug. d̄. Si scire aiaz pa-
 tris mei i inferno cōsciaz haberē orare p̄ illo.
 Iō orat ecclia di. Quia i inferno nlla ē redē-
 ptio. misere mei de⁹ ⁊ salua me. Quātū ad
 tertiu. q̄dā sūt mediocres q̄ d̄ n̄ris suffragijs
 ⁊ orōnib⁹ h̄nt magnū placitū sic sūt aie pctō-
 rū. q̄ lz fecerūt mltā pctā. t̄n p̄ tpe cōuertunt
 ad deū ⁊ cōfitent. s̄z nō cū tāta cōtritiōe vt ma-
 ria magdalena. cui de⁹ remisit pctā q̄struz ad
 culpā ⁊ penā. tales q̄n decedūt vadūt ad pur-
 gatoriu. qz lz culpe remittant i cōfessioe. t̄n ad
 huc remanēt siue restāt pene ad soluedū. vel
 h̄ v̄l in purgatorio in q̄ est ignis clar⁹. Sec⁹
 de illo d̄ inferno. q̄ est obscur⁹. Ille at̄ ignis
 ē instr̄m diuine iusticie. qz als flama corp̄alis
 nō posset agere i aiaz spūalē. Sic s̄ba corpa-
 lia sacerdotis nō possent trāssubstāciare nisi
 inquātū sūt instr̄m dei. Ita de illo igne in q̄
 aliq̄ stant solū p̄ momentū subito transeunt
 vt sagitta. aliq̄ stant p̄ horā. aliq̄ p̄ diē ⁊c. vsqz
 ad diē iudicij s̄m qz deo placet. Et quātūcū-
 qz ibi parū stent videt̄ eis sterisse p̄ centū an-
 nos. ita pena ē dura ⁊ aspa. Quib⁹ purifica-
 tis p̄ bonū angelū inde extrahunt ⁊ ad padī-
 sū deducunt. Sic em̄ bon⁹ argētari⁹ q̄ vult
 facere pulchrū op⁹ auri l̄ argēti nō ponit au-
 rū vel argentū in ope q̄ usqz i furnello ē puri-
 ficatū. Ita x̄ps optim⁹ argētari⁹ purifica-
 uit aiaz q̄ dicunt̄ aurū ex charitatīua cōscia.
 ⁊ argentū ex clara credētia i furnello purga-
 torij. Auētas. In igne p̄bat̄. i. purgat̄ auz ⁊
 argentū. homies s̄o receptibiles in camino
 hūiliatiōis. Eccl̄i. j. S̄z ecce h̄ cōsolatio. quia
 t̄pus eis a deo taratū p̄ suffragia orationum
 elemosynaz missaz ieiunioz. et h̄mōi pōt mi-
 nui. qz iam i tali cōditioe de⁹ tarauit eis t̄pus
 dicēs. Tu stabis h̄ p̄ diē vel horā vel annū.
 t̄n tā bonū adiutoriū posses h̄re ⁊c. et p̄ istis
 oram⁹. Est cogitatio. s̄. ecclie vniuersalis p̄
 defunctis exorare. Rō. qz sic rex si teneret mili-
 tem incarceratū sub terra aliq̄ crimie i pane
 ⁊ aqua. nec aliq̄s pōt loq̄ cū eo. talis non pōt
 se iuuare. sed optet eū ibi cōplere t̄pus a rege
 taratū. nisi amici sui ⁊ fuitores regi iuuēt eū.
 q̄ cōgregati vadūt ad regē dicēdo. Dñe talis
 amic⁹ n̄r est capt⁹. ⁊ bñ meret̄ ipse. s̄z ecce dñe
 nos sum⁹ fuitores v̄ri ⁊c. p̄sentam⁹ vob̄ istā
 cupā auri vel mille florenos. Dein vadūt ad
 reginā rogātes eaz vt intercedat p̄ illo apud
 regē. cui p̄sentāt centū plas d̄ p̄ciosis. Dein
 de ad cōsiliarios ⁊ secretarios regis ⁊ vsqz ad
 stabularios dāt dona. Quā regina ⁊ om̄s ro-

gant p̄ illo. ⁊ rex scit de munerib⁹ factis dicēte
 Dō ipse debebat stare p̄ q̄nqz vel sex annos
 volo qz stet nisi p̄ mēsez. ⁊ qz def̄ sibi ad come-
 dendū ⁊c. v̄l exeat statī. Ita fit hodie de ami-
 cis n̄ris de q̄b⁹ cogitam⁹ qz sint i purgatorio
 in illa dura captione. p̄pter h̄ hodie cōgregati
 vadim⁹ ad regē x̄pm i domo sua. s̄. ecclia su-
 plicādo cōiter ⁊ generalit̄ p̄ oib⁹. licz em̄ sim⁹
 pctōres. t̄n serui sui sum⁹. ⁊ p̄sentam⁹ sibi cu-
 pā auri. s̄. hostiā cōsecratā in q̄ est x̄ps ver⁹ de⁹
 ⁊ ver⁹ h̄o. vt fuit in vtero s̄ginis marie. q̄ pl⁹
 placet sibi q̄ si regi p̄ntarent̄ mille milia flo-
 renoz. si cleric⁹ sit bon⁹. qz aliter dic̄ Grego.
 Cū is q̄ displicet ad intercedēdū mittit̄. iratī
 anim⁹ ad deteriora puocat̄. Deinde ad regi-
 nā s̄ginē mariā p̄sentādo sibi Aue maria ge-
 nib⁹ fletis dicendo. Aue maria. ⁊ s̄go maria
 orate pro patre meo. vel matre meazc. Plus
 placet sibi q̄ margarite vnqz placuerūt regi-
 ne. Deinde ad cōsiliarios. s̄. patriarchas. p̄sen-
 tando eis florenos. s̄. p̄z n̄r ⁊c. vsqz stabulari-
 os. s̄. p̄ paupes q̄ vadūt p̄ terrā. Et facto opē
 debet deo offerri. Et tūc rex x̄ps pius ⁊ bent-
 gnus q̄ nō mutat intentionē offerētis alleui-
 at penā. vel extrahit de purgatorio. D̄ si pos-
 sit videri p̄cessio q̄ hodie erit de purgatorio
 sanctaz animaz. Sancta ḡ ⁊ salubris ē co-
 gitatio. p̄ defunctis exorare vt a pctis soluat̄
 t̄. Machab. xij. Hora sancta. qz placet deo.
 ⁊ salubris. qz liberat aiaz a penis purgatorij
 ⁊ p̄ficit amicis offerētib⁹.

De omnibus animabus.

Sermo secundus.

Omnēs qui in mo-
 numētis sunt audient vocē filij dei
 Verbū istō habet̄ originalit̄. Joh.
 quinto. et recitatur in euangelio hodierno.
 Sicut heri fecimus memoriā ⁊ solēnitates
 omniū sanctoz q̄ iam sunt in paradiso i glo-
 ria celesti. Ita hodie fit officium de om̄ib⁹
 animab⁹ q̄ sunt in purgatorio. Et conuenit
 multū bene. qz nos non sum⁹ sufficientes ex-
 trahere animas de purgatorio iungim⁹ no-
 bis om̄s sanctos. Ideo modo volo predica-
 re de statu ⁊ cōditionib⁹ animaz. Materia ē
 de qua null⁹ q̄si p̄dicat. et est t̄n materia vti-
 lis ⁊ necessaria. Salutes p̄s s̄go maria ⁊c.
 Notandū est igit̄ qz articul⁹ est fidei xpiane ⁊
 veritas clara. qz in fine mūdi omnes gentes
 scz boni ⁊ mali magni ⁊ parui fideles et infi-
 deles habem⁹ resurgere in iudicio. et in ad-

In die animarum

uentu xpi ad iudiciū. Et hoc dicitur. Tho. iij. scilicet. dis. xliij. q. i. ar. j. q. ij. Et rō ē. qz aia separata a corpe ē qsi imperfecta. iō vt vltimā pfectionē habeat itez aia corpi pūget. vt dicit ibidē doctor. z h̄ fiet i resurrectione. Est tñ etiā alia rō ad h̄. qz certū est q bona vl mala q fecim⁹ nō solum fecim⁹ cū aia s̄ sil' cū aiaz cū corpe. Prio ei sūt ab aia cogitādo deliberādo d̄siderādo z ordinādo. s̄ in executione corpi associat aie. Et ex ista rōne de pmo dat aiabz glia vel penā qz corporibz. Anime em̄ sc̄toz iam sunt in gloria. z corpa eoz adhuc sunt in terra. Et q̄ vult deus q aia q̄ pus habuit meritū etiam habeat gloriā. S̄ qz finaliter in executione opis corpi opatū est partē suā vult de⁹ vt corpa resurgant z simul cū animabz habeant gloriā. Idē de malis opibz. pus aia ordinādo cogitādo zc. habuit suū pctm̄ sic desiderādo z ordinādo. s̄ in executione corpi opat. Corpus em̄ cū aia facit homicidiū ex vindicta vel furat vel luxuria. Iō deus pmo dat penā aiabz. Ubi sunt mō aie iude et machometi. i inferno. qz pus demeruerūt q̄ pus puniunt aie qz corpa. Et qz corpa i executione coopata sūt. iō vult de⁹ vt suscitent i iudicio. vt sil' cū aiabz habeāt damnatiōz. Ista est rō qre boni z mali resurgēt vt corpa sil' cū aiabz recipiāt glia vel penā. De h̄ est auctas Athanasij q̄ dicit in symbolo. Ad cui⁹ aduentū oēs hoies resurgere h̄nt cū corpi suis. Et reddiduri sunt de factis p̄ijs rōnem. Et q̄ bona egerūt ibunt in vitā eternā. Qui s̄o mala in ignē eternū. Ista resurrectio non fiet p posse nature vel alicui⁹ creature. vt dicitur. Tho. in iij. dis. xliij. q. i. ar. j. q. ij. vbi dicit q̄ simplr loquēdo resurrectio ē miraculosa. non naturalis nisi s̄m qd. vt ibidē ad longū declarat qz licz creature possint occidere viuos. non tñ p̄nt suscitare mortuos. Sol⁹ em̄ creator q̄ de nihilo cūcta creauit solo s̄bo cūcta creauit. nō vt mgr̄ de are laborādo zc. s̄ verbo. dicēdo. fiat celū. fiant lumīaria. z statim ipse dixit et facta sunt. vt ait D̄s. Tāta ē p̄tus ei⁹ s̄bi. q̄a q̄ de nihilo fecit creaturas. suscitabit sui s̄bi imperio. Quid est pl⁹. creare de nihilo vl restituere illud qd iam fuit. Certū est q̄ pl⁹ est creare qd est de nihilo aliqd̄ facere q̄ illd̄ qd est facere aliqd̄ ex p̄supposito. qz argentarius de pulueribz argēti facit ciphū vt erat prius q̄ tñ de nihilo nō posset facere ciphū argenteū. Nō est q̄ mirū si s̄m⁹ argētari⁹ deus de pulueribz corporū restituit integra corpa.

qñ in iudicio p̄cipiet venire oēs mortuos. d. Surgite mortui zc. De ista voce loquitur iherma. d. Oēs q̄ i monumentis sūt zc. De ista voce dicit D̄s. Ecce dabit voci sue vocē virtutis. Glosa. suscitādi mortuos. P̄z thema. Sunt h̄ due q̄stiones subtiles. P̄ia sup̄ p̄mā clausulā thematis. s. Oēs q̄ in monumentis sūt. Secūda sup̄ secūda cū dicit. audient vocē filij dei. In p̄ma clausula xps r̄ndet tacite q̄stioni. q̄i esset sibi dictū. q̄ suscitabunt i iudicio. r̄ndet. Oēs q̄ in monumentis sunt. Est h̄ igit q̄stio. Quid erit de illis q̄ nō sūt nec vnq̄ fuerunt sepulti in monumentis. sic sunt illi q̄ moriunt i desertis z comedunt a bestiis. Itez de submersis q̄ comedunt a bestiis. Itez de suspensis in aere q̄ comedunt ab auibz. Itez de combustis z sūt cineres. Et sic de silibz q̄ nunq̄ habuerūt monumentū vel sepulcrū. qd̄ ergo erit de istis. Hora p̄ illo dubio duas r̄ndōes p̄ma est l̄ralis. secūda moralis. Pro p̄ma l̄rali dico q̄ impossibile est aliquē mori quocūq̄ q̄n sepeliet i monumento. Et h̄ declarat sic. Hā de⁹ fecit q̄ttuor monumenta generalia p̄ oim̄ hoim̄ corpi. z null⁹ est q̄n i aliq̄ istoz sepeliet. z ista monumenta sūt q̄ttuor elemēta terra aq̄ aer z ignis. Terra est monumentū cōmune. s̄ aqua nobili⁹ monumentū sit q̄ terra. s̄ qz nō est p̄suetū. iō raro ibidē sepeliunt hoies. nisi p̄ delictis puniant. z isti comedunt a piscibz. sed q̄ sepeliunt i terra a s̄mibz z serpentibz. Nobili⁹ autē est comedi a piscibz q̄ a serpētibz vel vermibz. Tertiū monumentū. s. aer est nobili⁹. in q̄ sepeliunt suspēsi. s̄ et comedunt ab auibz. Alij sepeliunt i igne. s. illi q̄ cōburunt. Nō em̄ aliqd̄ est corpi hois nec fuit nec erit q̄n i aliq̄ istoz monumento r̄ sit sepultū vel i omnibz. qz sicut corpi est mixtū z cōpositū ex q̄ttuor elemētis. i illis resoluif. q̄ vbiq̄ vadat i monumentis sepeliet. Iō dicit xps. Om̄s q̄ in monumentis sunt zc. Q̄ autē elemēta dicant̄ necessario sepulcra l̄ monumenta h̄ patet ex scriptura D̄s. ps. xlvij. Sepulcra eoz. s. hoim̄. dom⁹ eoz. s. corpoz in eternū. Nō nec monumenta pape n̄ regū nec xpi durabūt in eternū. qz ignis cōflagrationis destruet etiā aurū z argētū. qz purgabit totū mūdū z remouebit oēm̄ imperfectiōz ex culpa relictā z impuritātē cōmixtionis. z erit dispositio ad glie pfectionē. vt dicit sanct⁹ Tho. ad longū. iij. dis. xlvij. q. ij. ar. j. q. ij. Et etiā totus mūd⁹ innouabit. vt dicit in. iij. dis. xlvij. q. ij. arti. j. Ergo necessario auctoritas

Sermo. II.

intelligit de elementis. qz nihil elementatū re manebit. Et de elementis intelligit cū dicit thema. Omnes qui in monumentis sunt zc. Secūda rñsio est moralis ad bonā instructionē nostrā. Inuenit i sacra scriptura qz psona male vite dicunt sepulcra. Et ad hoc est ratio z autoritas. Ratio est. qz cōmuniter monumēta matie diuicū de foris sunt ornata z picta sed int^o plena corruptiōibz cadauerū. Tales sunt psona male vite z peccatores q̄ extra sūt ornate z picte. s; int^o plene pctis. Verbi grā. qñ videtis regē corā quo portat ensis q̄ rep̄sentat iusticiā quā ip̄e facere deberet omibz. z tñ forte stringit qz ip̄e erit iniustus. talis sepulcrū est zc. Idem de malo plato papa vel cardinali ep̄o zc. Jaz videtis extra quō sunt ornati zc. s; si sit male vite porcus p luxuriā symoniac^o zc. pulchrū monumētū est ad extra sed int^o caue ab eo qz plen^o peccatis. Idē de p̄dicatore q̄ ad extra portat habitū nigz q̄ signat honestatē. albū puritatē. sed si sit male vite zc. Idem de clerico q̄ iam portat coronā regalē z pulchrū suppelliciu. s; si intus sit corrupt^o. sepulcrū est. Idē de vicarijs z obaiulis. q̄ extra portat baculū s; si int^o sūt repleti crimibz z delictis. sepulcra dicunt. Idē de mulieribz q̄ cōiter incedūt ornate z picte. sed int^o secrete erit putana plena odij z malis volūtati z desiderijs. sepulcra sunt. Ex ista ratione scriptura vocat malas psonas sepulcra. Talibz dicebat xps. Ue vobis scribe z pharisei hypocrite. q̄ similes estis sepulcris dealbatis que a foris apparēt hominibz speciosa. intus s̄o sunt plena ossibz mortuoz z omni spurcicia. Sic z vos quidē a foris q̄ dem apparetis hominibz iusti. intus autē pleni estis hypocrisi z iniquitate Mathei. xxiij. Ecce quare male psona dicunt monumēta. Lū ergo dicit xps in themate. Omnes qui in monumentis sunt zc. q̄si dicat. nō solū boni de quibz nunq̄s fuit dubiū. qz ex q̄b nō habuerūt remunerationē alibi habebūt in celo. Hā rō dicitur. vt illic remunerent. De malis autē fuit dubiū. ex illo s̄bo Ds. Non resurgēt impij in iudicio. neq; peccatores i cōcilio iustoz. Ex hoc opinati sūt aliqui qz peccatores nō resurgent. sed dicit. imo. qz om̄s qui in monumentis sunt zc. Non solum loq̄tur de bonis sed etiam de malis. vt patet ex dictis. Ad autoritatez David dicit. qz in iudicio boni nō resurgent vt iudicent s; vt iudicent. maxime illi qui reuerūt vitā aposto

licā. qz dicit sanct^o Tho. iij. dist. xlvij. q. i. ar. ij. q. ij. qz iudicialia potestas pauprati debet. ppter tria. Prima rō. quia ppter deum omnia derelinquit. z soli christo inheret. z idō nō est eis aliquid qd̄ coz iudiciū a iusticia defleat. Unde z idonei ad iudicandū reddunt. Secūda ratio est ppter humilitatē. cui core spondet exaltatio. sed nihil ita despectū facit hominē in hoc mūdo vt paupras. ergo merito exaltant vt alios iudicent. Tertia ratio quia paupras est dispositio ad p̄dictam potestatē. vt declarat ibidē. Et ḡ nō omibz pauperibz repromittit. sed illis qui relinquentes omnia sequunt xpm̄ fm̄ p̄fectionē vite. Nec ille ibidem. In illa ḡ die s̄go Maria apli et alij sancti de vita apliica erunt cōiudicantes cū xpo. z totus mūdus erit subtus inferius a dextris z a sinistris. Et xpus dicit virgini. Mater mea qd̄ vobis videt. nō qz xps indigeat s̄ilio s; ppter honorē virgis z sanctorz. S; pctōres nō sic resurgūt vt iudicēt sed vt iudicent. Neq; pctōres in cōcilio. i. cōgregatiōe iustoz seu sanctorz. sed inferi^o erūt a sinistris. Ideo xps s̄ dubiū illoz dixit. Om̄s q̄ in monumentis sunt. Patet ḡ qz clara est prima questio. Secūda questio est sup̄ clausulam secūdā. s. audiēt vocē filij dei. Contra est hic questio. qz certū ē qz in monumentis quocūq; mō sumat. in eo nō sunt nisi corpa putrida z resoluta. talia ei corpa nō p̄nt audire. qz nō est ibi aia. q̄re ḡ dicit. Dēs q̄ in monumentis sunt audiēt vocē filij dei. si nō habent aures nec animā. Rñsio est qz sicut deus ordinavit quattuor monumēta corporibz. ita etiā quattuor aiabz. z nō est aliqua aia bona siue mala qn̄ in aliq̄ istoz q̄ttuoz collocat. z ista monumēta dicunt receptacula. q̄ cōueniēter aiabz post mortē assignant vt dicit sanctus Tho. in iij. dist. xlv. ar. j. q. j. et in illis sic collocantur vt in monumentis. Monumētū igit.

Primū est infern^o damnatoz.

Secūdū est lymbus pueroz.

Tertiū est locus purgandoz.

Quartū est locus beatoz.

Omnes aie vadūt in aliq̄ istoz quattuor locoz. sicut corpa in aliquo. quādo ergo dicit christus. Omnes qui in monumentis sūt. intelligit de animabz. quando ad quattuor ptes mūdi clamabitur. Surgite mortui zc. Ista vox audiet in inferno dānatozū. i. lymbopueroz in purgatorio. et in celo. z statim quelibet aia in p̄tuce dei inueniet suū corp^o

In die animarum

quod cognoscet sic tu de mane surgis de lecto
 et cognoscis tunicam quam expoliat fuisse in sero. De
 istis monumentis potest intelligi illud **Dat. xliij.**
Mittet angelos suos cum tuba et voce magna. et
congregabunt electos eius a quatuor ventis a summis
celorum usque ad terminos eorum. Nota a summis
 celorum. scilicet a novem ordinibus angelorum. in quibus anime san-
 ctorum sunt collocatae. et omnes audient illam vocem usque
 ad terminos eorum. Terminus est illud quod plus distat
 quod omnes qui sunt ibi audient etiam illam vocem tube. Non
 intelligat quod sit ibi tuba materialis. sed quod illa
 vox Christi resurrectionis impantis et dicentis. **Sur-**
gite mortui. venite ad iudicium. Vel est vox an-
 geli qui ut dicitur. **Tho. iij. dist. clij. q. j. ar. iij. q. ij**
 in corpore. erit terribilis. quod copat voci tube. quod est
 vox terroris. In primo monumento. scilicet in inferno
 damnatorum. ibi est ignis quasi flama de sulphure quod
 dicitur. **Tho. iij. dist. l. q. ij. ar. iij. q. iij.** quod locus
 inferni talis erit ut competat miserie damnatorum
 Unde secundum hoc sunt ibi lux et tenebra. prout maxime
 spectat ad miseriam damnatorum. Ipsa autem visio est
 delectabilis secundum se. ut habet in principio meta-
 physice. Sensus oculorum est maxime diligibilis.
 eo quod per ipsum plura cognoscimus. sed peccatis pri-
 git visionem esse afflictivam. in quantum videmus ali-
 qua nobis nociva vel repugnancia voluntati. et ideo
 in inferno secundum modum dicitur esse locus dispositus ad videndum
 dum secundum lucem et tenebras quod ibi nihil perspicui vi-
 deatur. sed solum illa sub quadam umbrositate vide-
 antur quasi afflictio cordi ingerere possunt. Unde simpliciter
 loquendo. locus est tenebrosus. sed tamen etiam divina
 dispositio est ibi aliquid luminis quantum sufficit ad
 videndum illa quae torquentur. Et ad hoc satisfactio na-
 turalis sit loci. quod in medio terre ubi infernus po-
 nitur. ubi non potest esse nisi ignis ferulens et turbidus et
 quasi fumosus. Nec ille ibidem. non tamen sunt ibi ne-
 cessaria ligna. quod durat per divinam voluntatem. ibi
 sepeliuntur anime illorum qui tenentur mala vita. ut reli-
 giosi clerici et alij. et nolunt corrigi nec facere
 penitentiam. quoniam tales moriuntur. anime sepeliuntur in inferno.
 Quod dicitur Christi de quodam luxurioso diuitem guloso
 poposo etc. **Mortuus est dives et sepulchrum est in inferno.**
Et loquitur de anima. quod corpus in terra fuit sepultum.
Lu. xvi. Ergo infernus dicitur sepultura siue mo-
numentum. Et per istud non est intentio ecclesie facere ali-
quod bonum. quod eis non prederent eo quod sunt damnati.
Si omnia bona quae hodie sunt in mundo et unquam fue-
rint facta essent per unam animam damnatam non extraherent
eam de inferno. quod ibi nulla est redemptio. nec exitus
nec penarum alleviatio. Quod ostendit de illo diuitem
qui quoniam fuit in tormentis et in illo igne. elevatis oculis in
caelum. dixit per Abrahamam. Et per unum petiit illam gratiam

quam aequam. nec unquam obtinuit nec obtinebit. Et si-
 gnum quod nullum refrigerium possunt habere. Quod dicitur de hoc.
Mortuo homine ipso nulla erit ultra spes de coelo.
Prover. xj. Non modo auisem nos faciamus penitentiam
si una anima de illis posset exire et facere penitentiam. Quod
quidem penitentiam faceret. Et nos miseri non curamus sed
percrastinam ac si essemus certi de vita. proposito diu-
vinedi. Non dicit scriptura. An obitum tuum operare
iustitiam. id est penitentiam. quoniam non est apud inferos inue-
nire cibum. id est refrigerium. Eccl. xliij. Ergo non eli-
gamus ibi sepulchrum vel monumentum. In secundo
loco. scilicet in limbo puerorum. ibi sepeliuntur pueri non
baptizati. Iste locus est circa infernum damnatorum
sed non est ibi ignis. non sunt ibi demones. nec tormen-
ta. nec dolores. sed non habent lumem gratie nec clari-
tatem gratie. sed habeant plus de scia naturalis quam habu-
erint in hoc mundo per se et apostoli. licet hoc non habuerint
sciam aliquam quod caro impedit. Sic si ego tenerem
cristallum absconditum sub cappa sed extra cappam
ad lucem solis resplenderet. Ita de anima illorum pue-
rorum. Ibi sunt filij christianorum iudeorum agarenorum
et aliorum infidelium in solo originali decedentes.
disputant. letantur. et gaudet ad invicem. sed nunquam vi-
debunt deum. Et ille locus dicitur eorum monumentum. dicitur
quod dicitur in scriptura. Quid tu habes aut quasi quod habes. quod
excidisti tibi hoc sepulchrum. Isa. xliij. Et loquitur pue-
ro in originali decedenti. Ter dicitur hoc de tribus locis
fecit mentionem. primo de utero matris in quo fuit con-
ceptus deus. Quid tu habes. supple. contraxisti quoniam non ha-
bes paradysum. et rindere potest. nihil feci nisi tantum con-
tracti originale. Secundo de mundo in quo est natus.
deus. Aut quasi quod habes. quod dicitur. fecisti peccatum. et respondere
potest. non. Tertio de limbo. dicitur. quod excidisti tibi
hic. scilicet in limbo sepulchrum. sed quod nunquam fecerunt
aliquid peccatum in mundo. ideo non habent tormentum
sed sunt immundi ex illa carnali generatione a
qua non possunt lauari nisi per baptismum. ideo remit-
tuntur ad limbum. de quo dicit Christus. Amen amen
dico vobis nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto
non potest intrare in regnum dei. Joh. iij. Nec per istud
oramus. quod non possunt inde exire. Tertio locus est
purgatorij. et est in corde terre circa locum pue-
rorum. et ibi est ignis qui durabit usque ad diem iudi-
cij. solum est ibi in magna latitudine et profundi-
tate. Ibi enim sunt anime penitentium qui hic non
perfecerunt penitentiam nec de peccatis habuerunt
tantam contritionem quantum habuit magdalena sed
tenuerunt penitentiam datam a peccatore. nil addendo
cum proposito non redeundi ad peccata. tales
quando moriuntur non vadunt ad infernum.
nec statim ad paradysum. quod oportet complere
penitentiam. Sed ad purgatorij ubi statim secundum spiritum

a deo ordinatū. aliq̄ p̄ dñe. aliq̄ p̄ mēsez annū
 vñ ānos vñ circa. iuxta pctā purgāda zc. Iste
 loc⁹ dicit etiā sepulcrū aiaz. Auētas allegoꝛice.
 Emerūt illis agz̄ figuli i sepulturā pegrino
 rū. Mat. xxvij. Ho. emerūt. s. pñia eis data a
 p̄fessore. agz̄. nō carcerē iferni. s; purgatoriū
 vbi sūt flores vt i agro grāz z oꝛonū. licz nō
 meritoꝝ. dicētes. Dñe ponas i corde filij mei
 vel amicoꝝ z manumissoꝝ vt i pleāt volūta
 te tuā zc. Qñ hō sūt negligētes nec curāt ad
 iplere pctā a deo iusticiā s̄ illos Jō auisēnt
 māumissoꝝ z heredes. qz de⁹ faciet illis iu
 sticiā q̄ sūt i maiori pena q̄ si h̄ cū corpe z aia
 comburerent. qz ille ignis ē maioris actiuita
 tis. De h̄ dicit scriptura. Hūqd de⁹ faciet vidictā
 electoꝝ suoꝝ clamātū ad se. Lu. xvij. Et qz
 multi sūt i purgatorio q̄ nō fecerūt testamē
 tū. vel nō hēbant vñ. vñ qz subito mortui sūt.
 vel si fecerūt nō cōpleť. Jō ecclia ordiāuit p̄
 oib; istis hodie orare. Sūt tñ int̄ oia tria p̄
 cipua q̄ defunct; pl⁹ psunt. vt dic. s. Tho. in
 iij. dif. xl. q. ij. ar. iij. q. j. s. oꝛo. sacrificiū alta
 ris. z elemosyna. Un̄ dic̄ sic in corpe. Sus
 fragia viuoꝝ psunt defunctis fm̄ q̄ vniunt̄
 viuētib; charitate. z fm̄ q̄ intētio viuoꝝ re
 fert i mortuos. z iō illa opa p̄cipue nata sunt
 mortuis suffragari q̄ maxie ad p̄iunctiōz cha
 ritat; p̄tinēt vñ ad directiōz intētiōis i alteꝝ.
 Ad charitatē autē sac̄m eucharistie p̄cipue
 p̄tinēt cū sit sac̄m eccliaſtice vniōis. p̄tinēs
 illū i q̄ tota ecclia vniť z p̄solidat. s. xpm. Un̄
 eucharistia ē q̄si charitat; origo siue vinculū
 S; int̄ charitat; effect⁹ p̄cipuū ē el̄ynaz op⁹
 z ita ista duo ex pte charitat; p̄cipue mortu
 is suffragant. s. sacrificiū ecclie z elemosyne.
 S; ex pte intētiōis directe in mortuos p̄ci
 pue valet oꝛo. qz oꝛo fm̄ suā rōem nō solū d̄t
 respectū ad orantē sic z cetera opa. s; directi⁹
 ad id p̄ quo orat. z iō ista tria ponunt̄ q̄si p̄ci
 pua mortuoꝝ subsidia. Quis q̄cūq; alia bo
 na q̄ ex caritate fiāt p̄ defunct; eis valere cre
 denda sint. Nec ille ibidē. Q si haberet; oꝛo
 los claros videret; quō aie hodie exeunt de
 purgatorio z p̄cessionalit̄ intrāt ad nuptias
 paradisi. Jā p̄ p̄adiū mō p̄ eis de illis escis
 icorruptibilib; q̄ nō p̄nt declarari. q̄b; dixit
 xps. Ego dispono vob. Lu. xxij. Q̄t mense
 sunt iā ibi pate p̄fectiōe aiaz q̄ ieiunarūt i
 purgatorio. Jō dicunt̄ tot misse p̄ mōm. tot
 oꝛones sūt z elemosyne. Jō faciat; vt bñ cō
 succuistis. Quart⁹ locus ē beatoꝝ i celo em
 pirreo. In illo sanctissimo sepulcro vadunt

hoies z mulieres q̄ in h̄ mūdo tenuerūt vitā
 p̄fectā. q̄ lz peccauerūt tñ p̄ tpe cōuerterūt se
 ad deū. p̄terēdo p̄ponēdo. de cetero abstine
 re a pctis. fecerūt p̄dignā pñiaz in fñ q̄ bōa
 excedūt pctā q̄ fecerūt. tales qñ moriūt statū
 ab angelis portant̄ corā xpo. q̄b; dic̄ xps. La
 borastis iō mō d̄scite. ieiunast; iō mō come
 dite. De h̄ dic̄ xps. Factū est vt moreret̄ mē
 dicus z portaret̄ ab angel' in sinū abrae. Lu.
 xvj. qz iam habuerat h̄ purgatoriū p̄ pñiaz z
 patiaz. De isto monumēto auētas anagoga
 ce. Quali effodiētes thesaur; gaudēt; vehe
 mēter cū inuenerint sepulcrū Job. iij. Dicat̄
 quō illi q̄ fodiūt p̄ inueniēdo thesaurū gau
 dēt qñ inuenerit. licz laborauerit fodiēdo. ita
 q̄s delectat̄ faciēdo pñiaz. qz expectat̄ thesau
 rū paradisi. Et p̄ istis nō oram⁹. qz nihil indi
 gent a nobis. licz gaudeāt d̄ bonis q̄ facim⁹
 Respiciūt em̄ nos p̄ fenestras gaudētes. Di
 co vobis q̄ gaudiū est angelis in celis. Luc.
 xv. Ideo heri festiuauimus de omnib; san
 ctis vt nos inuent hodie de mortuis in pur
 gatorio existētib; vt habeant gloriā.

De sancto Martino sermo p̄mus.

Cognouit eū in be
 nedictionib; suis Habet originalit̄
 Eccl. xliij. recitatie in epla hodie
 na. Sicut festū z solēnitas hodierna p̄ntis
 diei est illi⁹ gl̄iosissimi cōfessoris bñ martini
 amici dei. Ita de eodē erit n̄ fmo. Et d̄ sua
 vita z p̄fectōe sp̄uali nos poterimus extra
 here exēplū z instructionē ad saluatōez aiaz
 noſtraz z informatiōez vite. Salutes prius
 s̄go Maria. Ego p̄posui istud thema vestre
 deuotioni sub tali intellectu q̄ de⁹ cognouit
 scz approbādo z acceptādo beatū Martinū
 in suis bñdictiōib;. Pro cui⁹ intellectu z de
 claratiōe sciēdū q̄ stutes z bona opa sancta
 z meritoria p̄ q̄s hō acq̄rit gloriā celi dicunt̄
 benedictiōes. Rō. z fundat̄ in quadā regula
 phie dicētis. A fine denomiāt res. Et cui⁹ fi
 nis bon⁹ est ip̄m q̄z bonum est. Et cui⁹ finis
 mal⁹ est ip̄m q̄z malū est. Nō ista regula de
 claret̄ in theologia. Uideam⁹ pctā q̄ hō facit
 p̄tra deū z sua p̄cepta. ad quē finē ducit. ad
 mortē. Finis illoꝝ. s. peccatoꝝ mors est. ad
 Roma. vj. Quia mala opa z peccata que ho
 mo facit auferūt vitam anime. Itē auferunt
 vitam glorie. Et ab isto fine dicunt̄ peccata
 mortalia. p̄ regulā. quia a fine denomiāt res
 Ita p̄ oppositū. seruire deo in bonis opibus

De sancto Martino

In pnia. in sancta vita viuēdo fm ei⁹ volūta-
te z nō fm sensualitatē. talia opa ad quē fines
ducūt. dicē scriptura sc̄ta. ad vitā etnā. Serui
aut facti deo hētis fructū vīm in sanctifica-
tionē. finē p̄o vitā etnā. ad Ro. vj. Jō opa
q̄ fiūt in grā dicunt viua. qz finalit ducūt ad
vitā etnā faciētes. **Nō** videam⁹ vtutes
ad quē finē ducūt. sic sunt vtutes theologi-
cales. s. fides. spes. z charitas. Et cardinales
siue morales. vt prudētia. t̄pantia. iusticia. z
fortitudo. z vtutes spūs sancti. vt sūt scia. in-
tellect⁹. cōsiliū. Iste vtutes ducūt ad finē di-
uinā bñdictionē i die iudicij qñ t̄ps sedebit
iudicādo. et pctōibz dabit maledictionē di.
Discedite a me maledicti in ignē etnū qui
patus est dyabolo z angelis ei⁹. Math. xxv.
Sz psonis bonis z vtuosus dabit bñdictionē
di. Venite bñdicti p̄ris mei possidete patum
vobis regnū a p̄stitutiōe mūdi. Math. xxv.
Si ḡa sine denoiat res. z vtutes ducūt ho-
minē ad illā finalē bñdictionē. Jō vtutes di-
cunt beatitudines. Auētas. Etenī bñdictio
nem dabit legislator. ibūt de vtute in vtutem
videbit deus deoz. i. angeloz. in syon. Le-
gissator est x̄ps. Rō. qz nulla bona lex datur
nisi p eū. Jpe em̄ dedit legē Moysi in mōte
synai indut⁹ veste ignis. Ille idē z nō ali⁹ in-
ductus veste hūanitatē q̄ est pulchrior igne
dedit legē euāgelicā dulcē z benignā z suauē
Iste legislator dat bñdictionē. Et declarat
cū dicit. ibūt de vtute in virtutē. s. de bono in
meli⁹. Patet ergo q vtutes dicūt bñdictio-
nes. Eū ergo beat⁹ Martin⁹ fuerit plenus
virtutibz z valde vtuosus bñdicit thema de
eo. Cognouit eū. s. dñs in benedictionibz. i.
in virtutibz suis. Patet thema. Si oēs eius
vtutes vellē vobis declarare nō sufficeret tē
pus. Sz de p̄nti declarabo qñqz de qbz po-
terim⁹ h̄re bonā instructionē zc.

Prima est fidelitas mētis.

Secūda hūilitas cordis.

Tertia pietas operis.

Quarta asperitas corpis.

Quinta firmitas vite.

Et de istis dicit thema. Cognouit eū in bñ-
dictionibz suis. Dico p̄mo q beat⁹ Mar-
tin⁹ fuit multū p̄fect⁹ in fidelitate mētis. s. in
fide catholica. nō solū qñ fuit adult⁹. sz etiaz
puer octo vel nouē annoz prudēter sciuit eli-
gere de credētis q̄ tunc erāt in mūdo melio-
rem. nec voluit dimittere credentiā electam
nec p̄pter minas patris. nec aliter. **Age enim**

suo erāt in mūdo tres credētie seu leges ge-
nerales. Paganica. Mosaica. Euāgelica.
Paganī em̄ adorabāt idola d̄ auro z argento
lapide seu ligno intra q̄ erat demon dās eis
respōsa qñ recurrebāt ad ea. volētes scire q̄s
fecit furtū. dicētes. **O de⁹ q̄s surat⁹ est h̄. Di-**
cebāt vt iuuarēt zc. Iste⁹ secte erant parētes
btī Martini. sz cēt valde generosi fm mū-
dū. Secūda erat lex mosaica vel iudaica.
quam tenent multi. Tertia est lex euāgelica
quā x̄ps ore p̄prio pmulgauit. Secta autem
saracēnica nōdū erat. qz nōdū sunt octingēt
anni q̄ pagareni inceperūt. nec sunt nisi xp̄ia-
ni renegati. Parētes autē beati Martini vo-
lebāt eū facere idola adorare. et ipse nolebat
Logitate qd dicebat sibi pater. etiam adora
deū meū. Sz dicebat beat⁹ martinus. Nō
ego adoro illū q̄ me fecit. qz illa que vos ado-
ratis opera sunt hoīm arte humana fabrica-
ta. Ad quē p̄r. Et nūquid vides q loquunt⁹
z rudent ad interrogata. Et puer. Illi sūt de-
mones q̄ loquūt. qz de⁹ nō est nisi vn⁹ i mū-
do. sicut est vn⁹ rex in vno regno. Sz v̄ri dñj
multi vident⁹ esse. Finalit beat⁹ Martinus
puer octo vl nouē annoz voluit pquirere le-
gem verā. ex q̄ lex p̄ris nō sibi placebat. Ideo
iuuit ad synagogā iudeoz ad rabinos dicens
eis. Quid adoratis vos. Rūderunt. Hos nō
adoram⁹ opa manuū hoīm. sz adoram⁹ deū
creatorē celi z terre. nō adoram⁹ idola vt pa-
gani. nec imagines vt xp̄iani. Et beat⁹ mar-
tin⁹. qd pmittit vobis ille deus. Rūdit rabi-
nus. Promittit nob panē z vinū z oia terre-
na z tpalia. qz dic p̄ Isa. in. s. c. Si voluerit⁹
z audierit⁹ me bona terre comedet⁹. Et mar-
tin⁹. Et in alia vita pmittit aliqd. Rabinus
tacuit. qz in tota lege moysi non pmittit⁹ vita
eterna. Et martin⁹. Vestra credentia videt⁹
mibi bona p̄ isto mūdo. sz qz habem⁹ mori et
dimittere istū mōm z ire ad aliū. z lex v̄ra ni-
hil dic de alio. v̄ra credētia d̄ vno deo videt⁹
bona. sz spes v̄ra vana. iō nō placet mibi lex
v̄ra. Jō rep̄bata lege paganica z mosaica p̄-
pter spē vanā. venit ad ecclīā xp̄ianoz petēs
ep̄m vl curatū q̄ erat. valde ap̄t⁹. z bñ fuit ne-
cessariū. q̄ qñ vidit nobilitē tā gratiosū gauī-
sus est. sciēs sui gener⁹ nobilitatē dicēs. qd
vult⁹ fili mi. Rūdit. b. martin⁹. Vellē cogno-
scere creatorē. qz lex p̄ris mei z iudeoz n̄ pla-
cet mibi. iō vellē scire vos xp̄iani qd adoratis
Rūit ep̄s. d. Hos xp̄iani credim⁹ z adoram⁹
vnū deū creatorē celi z tre z oiz rez corpaliū

Sermo. I.

z spūaliū. Qui licz sit vn^o i essentia. est tñ tres
psone. s. p^r fili^o z spūssanct^o. Rñdit beat^o mar
tin^o. P^r. Nō possum intelligere q^o vn^o deus
sit tres psone. Ep^ous declarauit q^o sic in sole
vno sc^o tria. suba. radi^o. z calor. Ita i deo vno
est p^r fili^o z spūssanct^o. Sic nos xpiani intel
ligimus trinitatē psone. Nō cogitet^o q^o sint
tres psone vt tres reges. sed sic est de sole. Et
nūquid de^o ē maioris stutis q^o sol. iō zc. Re
spōdit beat^o martin^o. Bñ placet mihi hoc. s^z
est vnū d^o lege v^ra. p^r q^o ego abhorreo eā. q^o
adoratis imagines. vt parentes mei idola.
Adoratis em̄ imaginē vni^o homis crucifixi.
Cui ait ep^ous. Fili nos nō adoram^o nisi deū
creatorē. Sed fili vos debet^o scire q^o ex pctō
inobediētie p^rmoz parētū et ex alijs pctis p^r
factis oēs hoies erāt pdēnati ad infernū. Et
martin^o ait. Bñ credo. sic q^o facit p^r volūtatē
impatoris. Et ep^os. P^r opt^o q^o fili^o dei nō p^r
nec spūssanct^o assumpsit naturā humanā in
vtero cuiusdā puellē p^rginis. quē admodū ra
dius solis trāsitiēs p^r vitreā coloratā. radi^o re
cipit illū colorē. z nō suba solis nec calor. Et
sic fili^o dei fact^o ē bō z de^o. dicēs patri. Cōpa
tior q^o tot suspēdant^o in furca inferni. Iō pat^o
ego solus suspendar in furca. ne aliquis mi
hi credēs z obediēs suspēdat. Et placuit pa
tri. Et ne tantū bñficiū q^o nobis fecit trada
tur obliuioi a xpianis. i memoriā tāti bñficiū
tenem^o crucē z imaginē suā. quō fuit passus
z imaginē m^ris. nō vt adorem^o s^z ne obliui
oni tradam^o. Et ait martin^o. Magna rō ē
ista z placet mihi. Idē de imaginib^o scōz p^r
memoria zc. Idē de hostia. Nos nō adora
mus panē. q^o dictis s^z bis a xpo ordinatis nō
remanebit ibi panis. s^z infra cortinā albā est
xps ver^o de^o z ver^o bō. Istud sacrificiū insti
tuit nob^o qñ debuit recedere vt xpiani adorēt
eū et nō idola. Nūqd vidistis vos impatorē
infra cortinas in tēplo qñ vadatis cuz patre
v^ro. z adoraf a militib^o. licz nō videat ab eis
Idez de xpo. Et ait martin^o. Nō videam^o
qd p^rmittit nobis lex v^ra. Rñdit ep^ous. Nihil
tēpale. diuitias honores. nec dignitates seu
delectatōes. imo dicit q^o despiciam^o oia mū
dana. s^z p^rmittit nob^o pctōz remissionē i hoc
mūdo. z p^rter b^o ordinauit baptismū. Et si p^r
homo peccat ordinauit sac^rm p^rnie. s. conteri
de pctis z p^rferi. Et in alio mūdo promittit
sibi obediētib^o gloriā eternā. q^o oīs aie san
ctaz psone statim qñ recedunt a corpib^o p^r
mortē. ab angelis portant^o ad gloriā post in

iudicio resurgēt z simul cū corpib^o habebūt
gloriā p^rpetuā. Et ait martin^o. Q^o p^r multū
placet mihi lex v^ra. Rogo vos detis mihi in
sc^rptis fidē v^rā. Et dedit sibi i sc^rptis. Cre
do in deū. z infra paucos dies sciuit corde te
nus. Quā fidē dicebat q^olibet die mang^o et se
ro flexis genib^o d^o articulo ad articulū. Ecce
beat^o martin^o quō habuit fidelitatē mentis.
Si dicat. Frater. vñ habuistis ista. Dico q^o
d^o historia. s^z breuis. Dicit em̄ histo^ria. Mar
tin^o ex nobilib^o gētib^o nat^o. cū eēt annoz. xij.
inuitis parētib^o ad ecclⁱā cōfugit. scq^z cathe
cuminū. i. in lege instructū fieri postulauit.
Cathezizare idē est q^o instruere. cathecumi
nus. i. instruct^o. Cōmunicet autē is q^o cathezi
zat s^z bo ei q^o se cathezizat in omib^o bonis. ad
Gal. vi. Moralit. in hac stute imitemur
beatū martinū addiscēdo z q^olibet die dicē
do. Credo in deū. q^o al^o magnū piculū est.
maxie tpe antixpi zc. Iō apl^os ait. Corde cre
dit^o ad iusticiā. ore autē p^rfessio fit ad salutem.
Ro. x. Scda st^o b^ri martini fuit hūilitas
cordis q^o intm̄ erat hūillis q^o nihil p^rsumebat
de se. licz eēt fili^o tribuni. Tribun^o em̄ idē est
q^o capitane^o mille hoim armorū. sic cēturio
de centū. P^r b^ri martini ducebat sub pāne
rio suo mille hoies armorū. Et beat^o marti
nus nō se exaltauit de h^o. imo qñ p^r fuit senex
impator voluit vt fili^o suus sanct^o martin^o
teneret locū p^ris. q^o tūc erat. xvij. ānoz z no
luit. s^z coact^o fact^o fuit miles. Qui dixit intra
se. Solo noie militabo s^z ope tenebo vitam
heremite. P^r ei^o iuerat cū mille z ipse vno scu
tifero erat p^rent^o. p^r em̄ hēbat sellā deauratā
z ipse nihil hoz hēbat. Potestis cogitare quō
iuxta malā p^rsuetudinē m^ri. q^o qñ aliq^o vult
p^rdeo hūiliari quō deridebat. S^z. b. marti
n^o nō curabat d^o derisōib^o. s^z vt placeret deo
h^o fecit. q^o hūilitas sp^o placuit deo. Qui vult
attēdere ad s^zba obloquētū. nūqd faciet ali
qd boni. certe nō. Iō beat^o martin^o nō cura
bat. qñ dicebat ecce quō vadit in vituperiū
generis sui. Potat dicere cū apl^o. Si hoib^o
placere xpⁱ fu^o nō esse. ad Gal. i. Itē d^o scutife
ro. credit^o q^o vellet fuitū ab eo. imo idē mi
strabat scutifero. dicē histo. Fact^o g^o miles vno
solo suo comite p^rter^o erat z cui s^z vice adeo
fniebat vt ei plerūq^z calciamēta d^otraheret z
ipā detergeret. Ad p^rcticā. dicat qñ lauabāt se
d^o mae. Idē i p^radio dabat sibi aqm ad man^o
fuebat sibi i mēsa. z i sero discalciabat d^odicē
te scutife. q^o ait xps. n^o v^ri mistrari s^z mistrare

De sancto Martino

Ecce quanta humilitas cordis. Et nos inflati sumus de nihilo. int. n. q. nihil val. m. Jo. xps dicit. Quicumque voluerit int. vos maior fieri sit v. m. i. r. zc. Math. xx. Ex. h. ut h. h. u. i. l. i. t. a. t. i. s. curauit leproso. Dicit quod semel obuiauit cuida leproso parisi corrupto q. o. m. n. i. s. fugiebatur. Et beatus Martinus contemplantus est eum. dicens intra se. Tale facie ihu xps habuit in die passionis sue inflata ex alapis et turpe ut iste. nec cognoscebat ut iste. q. dicit Isa. Uidimus eum et non erat aspectus. reputauimus eum quasi leprosum. Isa. liij. Et beatus Martinus amplectens eum et osculatus et subito leprosus fuit curatus. In q. o. n. d. i. t. x. p. s. quatuor sibi placebat humilitas beati martini. Jo. attendatis ne superbia inflat cor v. m. D. s. inuicem humilitate innuente. q. d. n. s. superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. i. Pet. v. Tertia virtus b. martini erat pietas opis. Nam ita erat pius erga xpi pauperes q. dicit historia. opem ferebat miseris. aiebat egentes. vestiebat nudos. Nihil autem sibi ex stipendijs militie propter quotidianum victum reseruans. d. crastino non cogitabat. Non expendeat in vanitatibus ornamentis zc. Non opus est follo cymbalum suspendere collo. s. i. pauperibus viduis puellis. orphanis. hospitalibus et captiuis zc. Ad practica nota. postquam dederat pecunias. dicebat scutifer. Eras quod comedemus. Rudebat beatus martinus. D. modice fidei. Est auis aliqua q. q. n. se ponit ad dormiendum de sero fecerit p. u. s. i. o. n. e. n. o. z. t. m. d. e. in crastinum p. u. i. d. e. t. sibi. q. q. n. facit suum officium. s. cantare et volare in q. b. n. d. i. c. i. t. d. e. u. i. Juxta illud Dan. iij. B. n. d. i. c. i. t. e. o. e. s. v. o. l. u. c. r. e. s. c. e. l. i. d. n. o. zc. Quilibet enim auis laudat deum s. m. p. s. u. e. r. a. n. a. t. u. r. a. z. s. m. b. r. e. u. i. a. r. i. u. s. i. b. i. a. d. e. o. d. a. t. u. A. l. i. e. p. h. i. l. o. m. e. n. a. A. l. i. e. o. r. e. n. e. t. a. A. l. i. e. g. a. l. a. d. r. a. f. a. c. i. a. m. n. o. s. i. s. t. a. d. u. o. l. a. u. d. e. m. d. e. u. i. m. a. n. e. z. s. e. r. o. g. e. n. i. b. u. s. f. l. e. x. i. s. zc. v. o. l. e. m. U. o. l. a. t. u. s. n. r. e. s. t. l. a. b. o. r. Juxta illud. N. o. n. a. s. c. i. t. a. d. l. a. b. o. r. e. z. a. u. i. s. a. d. v. o. l. a. n. d. u. m. J. o. h. v. q. f. a. c. i. t. i. s. t. a. d. u. o. i. q. u. o. c. u. m. q. u. e. s. t. a. t. u. s. i. t. n. u. m. d. e. f. i. c. i. e. t. s. i. b. i. a. l. i. q. u. i. d. n. e. c. m. o. r. i. e. t. f. a. m. e. D. i. c. a. t. d. e. e. l. e. m. o. s. y. n. a. q. u. a. d. e. d. i. t. p. a. u. p. i. n. u. d. o. d. e. p. r. e. m. a. t. e. l. l. i. z. i. n. o. c. t. e. c. u. o. r. a. r. e. t. v. i. d. i. t. c. e. l. o. s. a. p. t. o. s. z. x. p. m. i. n. d. u. t. u. i. l. l. o. m. e. d. i. o. m. a. t. e. l. l. o. z. a. n. g. e. l. i. s. i. b. i. d. i. c. e. b. a. t. q. u. o. s. i. c. e. r. a. t. i. n. d. u. t. u. s. R. u. d. i. t. x. p. s. M. a. r. t. i. n. u. s. h. a. e. v. e. s. t. e. m. e. c. o. t. e. r. i. t. J. o. a. m. o. r. e. s. u. i. p. o. r. t. o. o. n. d. e. n. s. i. n. h. q. u. a. t. u. p. l. a. c. u. i. t. s. i. b. i. p. i. e. t. a. s. b. r. i. M. a. r. t. i. n. i. D. q. u. o. d. e. b. e. r. e. m. e. e. p. i. j. a. d. p. a. u. p. e. s. h. o. c. r. e. d. i. t. d. a. r. e. p. a. u. p. i. z. d. a. t. x. p. o. J. o. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. e. t. x. p. s. U. e. n. i. t. e. b. n. d. i. c. t. i. p. r. i. s. m. e. i. p. o. s. s. i. d. e. r. e. p. a. t. u. v. o. b. r. e. g. n. u. a. p. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. m. u. n. d. i. E. s. u. r. i. u. i.

em et dedistis mihi manducare. Sitini et dedistis mihi bibere. Hospes era et collegistis me. Rudus et operuistis me. Infirmus et visitastis me. Et dicet. Dne vbi vidimus te esurientem et pauperem te zc. Dicit. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Math. xxv. Quarta virtus fuit asperitas corporis. Licet alius esset pius sibi erat crudelis. int. q. mirum erat q. potest viuere. Resignata militia posuit se cum heremitis. int. q. s. faciebat asperitates magnas. Primo in lecto stricto. culcitra. plume erat cineres. linteamina cilicium. cervicale lapis. nihil propter tunicam et cilicium induebat. ei victus quotidianus erat panis et aqua. nisi in festiuitatibus pasce et natalis zc. q. tunc comedebat caules. erat valde macer. et sic seruabat singinitatem semp fuit s. g. o. Virgitas cum non seruaret cum delectamentis zc. S. zc. Et int. placuit deo q. s. g. i. n. e. s. b. e. a. t. a. k. a. t. h. e. r. i. n. a. z. b. e. a. t. a. L. u. c. i. a. d. e. s. c. e. n. d. e. b. a. t. d. e. c. e. l. o. a. d. l. o. q. u. e. d. u. m. c. u. e. o. i. n. c. e. l. l. a. E. t. q. u. a. d. i. u. i. n. a. r. e. u. e. l. a. t. i. o. n. e. f. u. i. t. f. a. c. t. u. s. e. p. u. s. T. u. r. o. n. e. n. s. i. n. f. r. a. c. i. a. n. o. m. u. t. a. u. i. t. m. o. d. u. v. i. u. e. d. i. n. e. c. s. t. a. t. u. i. m. o. d. i. c. s. e. p. t. u. r. a. F. a. c. t. u. s. a. r. c. h. i. e. p. u. s. t. u. r. o. n. e. n. s. i. d. e. p. s. t. a. n. t. i. s. s. i. m. e. p. s. e. u. e. r. a. b. a. t. q. u. o. s. u. e. r. a. t. e. a. d. e. i. n. c. o. r. d. e. h. u. i. l. i. t. a. s. i. n. v. e. s. t. i. t. u. v. i. l. i. t. a. s. a. r. q. i. t. a. i. p. l. e. b. a. t. e. p. i. d. i. g. n. i. t. a. t. e. v. t. p. o. s. i. t. u. m. m. o. n. a. c. h. i. n. o. d. e. s. e. r. e. r. e. t. T. r. i. p. e. q. u. a. h. a. b. u. i. t. i. n. c. e. l. l. a. c. a. t. h. e. d. r. a. e. p. a. l. e. f. e. c. i. t. C. r. e. d. o. q. p. s. n. a. p. s. o. n. a. d. e. r. e. d. d. i. t. i. b. u. s. e. p. a. t. u. s. n. o. e. x. p. e. d. e. b. a. t. d. e. c. e. f. l. o. r. e. n. o. s. i. n. a. n. n. o. r. o. t. u. d. a. b. a. t. i. n. e. c. c. l. i. s. zc. D. i. c. a. t. c. u. s. e. n. e. x. s. e. m. e. l. v. i. s. i. t. a. r. e. t. e. p. a. t. u. e. q. u. i. t. a. s. i. n. a. s. i. n. o. p. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. v. t. x. p. s. zc. o. b. u. i. a. u. i. t. d. u. o. b. u. s. e. q. u. i. s. D. i. c. a. t. h. i. s. t. o. r. i. a. q. u. o. e. q. u. i. f. u. g. i. e. b. a. t. z. m. i. l. i. t. e. s. c. e. c. i. d. e. r. u. n. t. E. t. i. n. d. i. g. n. a. t. i. p. r. a. b. e. a. t. u. M. a. r. t. i. n. u. m. q. u. e. n. o. c. o. g. n. o. s. c. e. b. a. t. z. p. e. u. t. i. e. b. a. n. t. e. u. m. b. n. i. p. o. n. i. b. i. l. d. i. c. e. r. e. zc. E. x. i. s. t. a. p. a. r. t. i. a. e. t. a. s. p. i. t. a. t. e. c. o. r. p. o. r. i. s. d. e. f. e. c. i. t. s. i. b. i. g. r. a. z. i. m. o. r. t. u. i. s. s. u. s. c. i. t. a. d. i. s. a. c. s. i. a. s. o. m. n. o. e. o. s. e. x. c. i. t. a. r. e. t. M. o. r. a. l. i. t. e. r. n. o. t. a. r. e. i. u. x. t. a. i. l. l. u. d. a. p. l. i. M. o. r. t. i. f. i. c. a. t. e. m. e. m. b. r. a. v. r. a. q. u. i. s. u. n. t. s. u. p. t. e. r. r. a. zc. a. d. L. o. l. i. i. j. Q. u. i. t. a. s. t. u. s. f. u. i. t. f. i. r. m. i. t. a. s. v. i. t. e. q. u. i. a. p. s. e. u. e. r. a. u. i. t. i. n. h. i. s. a. s. p. e. r. i. t. a. t. i. b. u. s. z. s. t. r. u. t. i. b. u. s. v. s. q. i. n. f. i. n. e. z. U. i. u. i. t. e. m. c. i. r. c. a. c. e. n. t. u. a. n. n. o. s. z. i. n. f. i. n. e. d. e. m. i. s. i. t. s. i. b. i. a. n. g. e. l. u. m. n. u. c. i. a. n. s. e. i. d. i. e. o. b. i. t. u. s. u. i. e. t. i. p. s. e. r. e. u. e. l. a. u. i. t. s. u. i. s. d. i. s. c. i. p. u. l. i. s. q. u. i. d. i. x. e. r. u. n. t. C. u. r. n. o. s. p. a. t. e. r. d. e. s. e. r. i. s. a. u. t. e. n. i. n. o. s. d. e. s. o. l. a. t. o. s. r. e. l. i. n. q. u. i. s. I. n. u. a. d. e. t. e. m. g. r. e. g. e. t. u. u. l. u. p. i. r. a. p. a. c. e. s. R. o. g. a. b. a. n. t. e. u. m. v. t. r. o. g. a. r. e. t. d. e. u. m. v. t. a. m. p. l. i. u. i. u. e. r. e. t. Q. u. i. c. o. p. a. t. i. e. n. s. e. i. s. o. r. a. u. i. t. d. i. c. e. s. D. n. e. s. i. a. d. h. u. c. p. p. l. o. t. u. o. s. u. m. n. e. c. e. s. s. a. r. i. zc. M. e. d. i. c. i. a. u. t. q. u. i. v. i. s. i. t. a. b. a. t. e. u. m. d. i. x. e. r. u. n. t. s. i. b. i. q. u. o. m. u. t. a. r. e. t. l. e. c. t. u. zc. q. n. o. l. u. i. t. d. i. c. e. n. s. q. v. b. i. v. i. x. e. r. a. t. v. o. l. e. b. a. t.

mori. Hoc erat miraculū. qz si aliq̄s mō vellz
facere eēt stulticia. qz si asin⁹ onerat⁹ cadit: op
tet deponere on⁹ zē. z iacebat i dorso vt p qn
dā trapā seu fenestrā respiceret celuz. Et fuit
sibi dictū vt steret se. Rndit. Sinite me celū
videret spūs dirigať ad dñm. Finalit⁹ venit
diabol⁹ ad eū. Quisate vos. qz q̄tūcūq; hō sit
sanct⁹ i fine veniūt demones. Virgo Maria
obtinuit p gratia ne i fine videret demones.
Martin⁹ autē rep̄bendēs eū dixit. Quid hic
stas cructa bestia. Nihil i me funestū repies.
sed sinus Abrae me suscipiet. Dī cōiter q qn
Martin⁹ erat puer. v. annoz. inuenit vnum
obolū quē recepit. z nō restituit. z diabol⁹ ha
bebat istud pctm i septis. Et. b. Martin⁹ non
recozdabaf. sed orauit deū. z dñs sibi reuela
uit. z statim p̄fessus ē. z restituit. H̄ dī. q̄uis tñ
pctā oia i baptismo remittant. Et q̄ nō est
verisile q denariū subtraxerit. tñ possibile ē.
Nō cogitate hic: si tā modica p̄ tā sc̄m viz
diabol⁹ habuit. qd faciet de te raptore q̄ tot
milia florenoz rapuisti. qn̄ dicet. et centū vel
mille florenos de vsura. furto vel rapina tuli
sti. z vos iudices q̄ de snia iniusta habuisti: tot
zē. z tu latro. Ideo mō de bona hora respici
atis domū z bursam z restituatis. etiā si om̄ia
deberet v̄dere. Dicat quō tradidit aīaz san
ctissimā in manib⁹ angeloz. et fuerūt auditi
cant⁹ angeloz. Dicat miraculū qd factū fuit
cū corp⁹ honorifice portaret ad sepulcrū. de
duob⁹ paupib⁹ ceco. s. z claudo. Lec⁹ em̄ por
tabat claudū. z claud⁹ dirigebat cecoviam. z
gētes vidētes tantā charitatē. dabāt eis lar
gas elemosynas. Qn̄ ḡ audiebāt miracula q̄
corp⁹. b. Martini faciebat. nolentes curari
ne questum amitterēt. voluerūt diuertere ne
obuiarēt sacro corp⁹. cui tñ p̄ter intētōem ob
uiauerūt. et curati sunt. In q̄ inuuit magna
sc̄tias. cū tñ i miracul⁹ requiraf fides z de
uotio patientis. De xp̄o legit q̄ fecit pauca
miracula i nazareth p̄pter eoz indenuotioz zē.
Iō pseuerate i bona vita. qz xp̄s dixit. Qui
pseuerauerit vsq; i finē hic salu⁹ erit.

De sancto Martino. Sermo sc̄s.

In dieb⁹ suis pla

cuit deo Eccl. xliiij. Inē oia p̄ciosa q̄
nobis de⁹ dedit i h̄ mūdo ē tps z di
es q̄b⁹ viuim⁹. qz i h̄ solo tpe pōt hō penitere
p̄fiteri z amorē dei ac gl̄iam eternā acquirere
In alio autē tpe nō. Anctas. De optet opa
ri opa ei⁹ q̄ misit me donec dies ē. veniet nox

qñ nemo pōt opari Jo. ix. Hoc significat sta
tū post mortē i inferno. vbi sunt tenebre ex
teriores. vbi nemo pōt opari. sed recipere qd
opar⁹ ē. Ideo Chriſ. Cū vinis fac li qd factu
rus es. qz vltra neq; fides ē. neq; labores. ne
q; pnia. Iō salomon dī. Qd cūq; s. boni. pōt
fa. man⁹ tua instā. opare. Glo. dū dies ē. duz
tps habes. sequit. qz nec op⁹ nec rō nec sc̄tia
nec sapia erūt apd inferos. Glo. i. valebūt ti
bi p⁹ mortē. q tu pperas Eccl. ix. Est ḡ tps mē
tū p̄ciosū. Aug⁹. Nihil p̄ciosi⁹ tpe. Sed heu
hodie nihil vili⁹ reputat. Iō apls. Ecce nūc
tps acceptabile. ecce nūc dies salutis. ij. Coz.
vi. Qui igil dies suos bñ expēdit. tal placet
deo. z de qlibet tali dicūt vba p̄missa. In di
eb⁹ suis placuit deo. Queſba ad laudem et
gl̄iam. s. Martini applicādo sciendū. q̄ repio
qñq; dies i q̄b⁹ ipse deo placuit. z nos exē
plo suo etiā placere debemus.

Prim⁹ ē innocentie z puritatis.

Sec̄s ē adoleſcētie z agilitatis.

Terc̄s ē iuuetutis z integritatis.

Quart⁹ est senectutis z antiq̄tatis.

Quint⁹ ē decrep̄tatis z debilitatis.

Isti qñq; dies sunt. v. etates i quib⁹ iste gl̄i
ofus sanct⁹ placuit deo. Prim⁹ ē innocen
tie z puritatis. qz innocentia z puericia valde
placēt deo. Qd parz p̄mo ex xp̄i laudatione.
Hā i euāgelio legit. q̄ postq; xp̄us intrauit
hierl̄m i die palmarū. venit i tēplo vbi erant
pueri: q̄ clamabāt dicētes. Osanna filio Dō
Vidētes autē p̄ncipes sacerdotum z scribe et
pharisei indignati sunt. z dixerūt. Audis qd
isti dicūt. Ihs autē dixit eis. Utiq; Nūq; le
gistis. qz ex ore infantū z lactentūz p̄fecisti
laudē. Mat. xxi. Sc̄o ptz ex familiari con
uersatōe. nā i euāgelio legit. q̄ oblati sūt xp̄o
puuli vt man⁹ eis imponeret z oraret. Disci
puli autē p̄minabant offerētib⁹ increpabant
eos. nō q̄ nollēt q̄ bñdicerent a xp̄o. sed q̄
nondū habebāt plenā fidē: putabāt q̄ xp̄s
lassaret p̄ importunitatē eoz. z etiā p̄pter xp̄i
dignitatē phibebāt. Quos cum videret Ihs
indigne tulit. z ait ill. Sinite puulos venire
ad me. z nolite phibere eos. Talium em̄ ē re
gnū celoz. Et p̄pletās eos. et imponēs ma
nus sup illos: bñdicebat. Mat. xix. z Bar.
x. Tercio ex p̄formitate. qz xp̄s fuit filis eis
qz voluit nasci puer. Sed vez est q̄ nisi pue
ri ad xp̄m veniāt z ipm laudent nō placēt xp̄o
Ideo ista duo req̄runt. s. q̄ ad eū veniant. z
q̄ ipm laudēt. Que p̄fecte fuerūt i. b. Marti

no. q. venit ad xpm. laudauit xpm. q. iuxta legendam suam Martinus fuit sabbarie panoniorum opido oriundus. sed in Italia papie alitus. Et pater qui erat tribunus militum sub Constantino et Julio cesare. et mater sua adorabat ydola. et ut moris erat ducebatur eum ad templum ydolorum. sed cum esset. x. annorum. noluit ire ad templum. nec volebat adorare ydola. superabat a patre matre nec propter hoc faciebat. Dicebat enim eis per inspirationem spiritus sancti. Vos estis bene fatui quod illas statuas adoratis. et creditis quod sint dii. et quod fecerunt mundum. non loquuntur nec audiunt. Unde dicitur christiani. Dominus dii gentium demonia dominus autem celos fecit. ps. xcvi. Et alibi. Siles illi fiat qui facta. ea. et omnes qui proficiunt eis. ps. cxliij. et cxlvi. Uelletis esse tales. Certe credo quod non. sed quomodo sunt dii. non ideo. nec credam in eis. Et ueniebat in ecclesiam christianorum. et uidebat ibi crucifixum et ymaginem virginis Marie tenentem filium in manibus. et sacerdotes hostias eleuantes. interrogabat sacerdotes di. Domine. de crucifixo. quid est et quid est huius ymagine virginis Marie. sunt isti dii ueri. estis ita fatui sicut alij. Et sacerdos discretus ad plenum ei omnia indicauit. Primo de ymine Maria quomodo filius dei uenit incarnari in ea ad redimendum nos. quod oportebat quod esset deus si debebat nos redimere. et homo posset pati et portare mortem quam meruimus. Et ueniens fuit quod de ymine nasceretur. Et iste ymagine filii non sunt dii. sed per eas memoramur. nec eas adoramus. sed illos quos representant. et huiusmodi sunt rudes etc. Puer autem factus fuit ualde pius. et interrogauit de hostia. Respondit quod erat ibi deus sub illa albedine per platam aliquorum ydolorum sicut rex infra cortinam. et huiusmodi potest deus facere quod mundum de nihilo creauit. Dixit puer. Ego sum de pueris. et sic pius rediit ad domum. et totum narrauit patris matris. propter quod fuit acriter superabat. Tandem inuitis parentibus ad ecclesiam profugit. et cathecuminum se fieri postulauit. id est informari. et didicit per nos noster Aue maria. et articulos fidei. id est. Credo. et quotidie deuote ea dicebat. Sic de eo potest dici illud sapientis. Phinees filius eleazari in bonitate et alacritate anime sue placuit deo. Eccli. xlv. Phinees interpretatur ore regem. Eleazar interpretatur deus meus adiutor. et signat. b. Martinum. qui fuit filius dei per ordinem. in quo in iuuetute quiescebat. propter quod placuit deo. Moraliter. ita debent doceri pueri ut sciatur per nos noster Aue maria et credo. vadant ad ecclesiam etc. Sed iam docetis eos cathilenas et choreas etc. Jo. d. d. Filii qui nascuntur exurgunt et narrabunt filiis suis. Ut ponat in eo

spem suam. et non obliuiscantur operum dei. et mandata eius exquirant. Ne fiat sicut patres eorum generatio per uas et asperas. ps. lxxvij. Glo. christiani qui nascuntur ex aqua et spiritu sancto debent docere filios suos ponere spem suam in deo per omnes deuotas et fidei suare mandata dei etc. Ut non fiat sicut patres eorum. id est. sicut pagani et iudei per choreas et cathilenas etc. et dicitur. Si ethiops poterit mutare pellem suam. q. d. non. Nota de puero dano nato. de quo Grego. Secunda dies est adolescentie agilitatis. quod adolescentia etiam bene placet deo. Inter omnia autem propter quod adolescentis placet deo est humilitas et pietas. precipue in adolescentia. quod ista sunt que ornant puritatem et innocentiam. quod sine humilitate non placet pulchritudo. nec puritas sine pietate. quod tales uult nos esse christi qui ipse fuit in illa etate. Ipse enim fuit humilis dicens discipulis suis. Discite a me quod mitis sum et humilis corde. Mat. xj. Fuit etiam pius et misericors. Unde Grego. De cuius proxiimo est misereri semper peccare. Fuit etiam sobrius. quod xl. diebus ieiunauit. Mat. iij. Talis etiam fuit iste gloriosus sanctus Martinus. Nota quomodo uincit et cathenatur factus miles. et ex precepto cesaris pro patre militabat. Sed uultus audire humilitatem eius. ipse pius erat uero suo. cuius sa uice adeo fuit. ut ei plerumque calciameta detegeret et abstraheret. Nota de eius pietate. quomodo ambianis in porta cum nihil propter armam uel huiusmodi. media uel algem pauperi nudo tribuit. et in nocte uidit christum loquentem angelum et dicentem. Martinus adhuc cathecuminus hac me uel corexit. Nota etiam quomodo omnia que erant in mensa dabat. et de crastino non cogitabat. Nota de eius sobrietate quod tante fuit sobrietatis. ut iam non miles sed monachus putaretur. propter quod omnes milites eum miro uenerabant affectu. Moraliter. tales deberent esse adolescentis. id est. humiles. misericordes et sobrii. sed hodie totum est contrarium. ut patet in habitu. trussis et comestationibus etc. Auertas. Nemo adolescentiam tuam contemnat. sed exemplum esto fidelium in uerbo in uersatione. in charitate. in fide. in castitate. j. Thymo. liij. et j. Pe. v. Adolescentes subditi estote senioribus. Dominus autem in uice humilitatem insinuat. quod dominus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. Tales non sunt hodie adolescentis. immo timeo ne simus in fine mundi iuxta prophetiam apostoli dicitis. Hoc scito quod in nouissimis diebus instabunt terra periculosa. et erunt homines se ipsos amantes. cupidi. elati. superbi. blasphemii. parentibus non obediens. ingrati. scelesti. sine affectu habentes spem quod pietatis. et tunc

Sermo

añt e^o abnegātes. ij. Thym. iij. Nec oia ho-
die i adoleſcētibz patēt ad oculū. Terc^o di-
es ē iuēctūz z integritatē. z icipit i. xxv. anno
vsqz ad. xl. In hac etate xps baptizari volu-
it. qz i. xxx. anno vbi audita ē vox p^{ri}s. Dic ē
fil^o me^o dilect^o. Et statim p^o duct^o ē i desertū
a spūscō. vbi ieiunauit. xl. diebz noctibz.
postea p^odicauit z miracula fecit. z mltos cō-
uertit zc. Sic etiā iste. s. martin^o. Hācū esset
anno. xx. ad baptismū uolauit. Post h^o sere
p^o biennū licet solo noie militauit ad preces
tribuni sui. q^o p^omittebat se renūciatuz seclō
z sic ad heremū uolauit induēs ciliciū m^oz.
Postea uisitauit. s. Nylariū pictauiē. ep^om. z
ab eo est acolit^o ordinatus. vbi monē a dño
p^o soporem parētes uisitare. vbi incidit i latro-
nes quos uertit. Nota quō diabolus ei
apparuit querēs quo iret. Rñdit. q^o dñs cum
uocauit. Qui ait Quocūqz ieris diabol^o tibi
aduersabit. Rñdit. Dñs mihi adiutor: nō ti-
mebor zc. Itaqz matrē uertit p^o i errore p^o-
manēte. Cū rediſſet pictauiā. qdā cathecu-
min^o mortu^o est quē p^o ordē resuscitauit. eti-
am aliū qui suspēsus fuerat resuscitauit. Po-
stea aut tñ placuit deo z hoibz. q^o fact^o ē ep^os
thuronēsis. ita ut de eo dici posset illud. Dile-
ct^o deoz hoibz. cui^o memoria in benedictōe ē
silem illū fecit in glia scōz. Eccl. xlv. Nota.
dilect^o. qz suauis z mit^o sup oēs hoies Quar-
tus dies ē senectutē z antiq^otatē. i quo placuit
deo. qz postqz fuit ep^os. nō p^opter h^o mutauit sta-
tū. qz eadē erat i corde humilitas. eadē in vi-
ctu p^octas zc. qz sciebat dictū apli dicentis.
Optet ep^om irrep^ohensibilē eē. sobriū. pruden-
tē. ornatū. pudicū. hospitalē. doctorē. nō uio-
lentū. nō p^oculsorē. sed modestū. nō litigiosuz.
non cupidū. j. Thym. iij. Et alibi. optet ep^om
siue crimine eē scē dei dispēatorē. nō supbū.
nō iracundū zc. sed hospitalē. benignū. sobri-
um. iustū. sanctū. p^otinētē. amplectentē eū q^o
p^o doctrinā est fidelē p^omonē. ut potēs sit ex-
hortari i doctrina sana. z eos q^o d^odicūt argu-
ere. Tytū. j. Tūc aut multū se armauit d^o pa-
tiētia. Nota d^o impatore q^o noluit eū p^omittere
intrare domū suā. Nota quō sanauit vaccā a
demonio. Uide legēdā. Moralit. ista pa-
tiētia ē senibz necessaria. Un apls. Patiētia
uobis necāria ē ut uolūtātē dei faciētes repoz-
tetis p^omissionē. Adhuc em modicū aliq^ostulū
qz q^o uetur^o ē ueniet z nō tardabit. iust^o aut me^o
ex fide uiuit. Nō si subtraxerit se nō placebit
aie mee. Nos aut n^o sum^o subtractōis filij in p^o

ditionē. sed fidei i acq^oſitōz aie. Heb. x. Et d^os
Usqz ad senectāz senū de^o ne derelinq^os me
ps. lxx. zc. Quint^o dies ē debilitatē z decre-
p^oitatis. in q^o hō d^oz p^oseuerare i bonis opibz. qz
h^o facit placere deo. Auētas. Qui p^oseueraue-
rit vsqz in finē hic salu^o erit. Mat. xxiiij. sic. s.
Martin^o. Nota quō dixit fratribz d^o soluti-
onē sui corpis iminere z quō flebat. tāta vi^o se-
briū posu^o ē in loco vbi i cilicio iacebat. Nota
quō frēs parabāt sibi lectū zc. dixit. Nō decet
xpianū nisi in cinerez cilicio mori. Ego si ali-
ud uobis ostendo ipse peccaui. Nota quō vi-
dit demonē. cui dixit. Quid h^o stat^o mala be-
ſtiā zc. Nota quō dicebat. Dñe si adhuc p^olo
tuo sū necessari^o zc. Tādē aia portata ab an-
gel^o ē in paradisu. Nota quō. s. Seuerin^o ep^os in
colonia audiuit angelos cantātes i aere zc.
et Ambrosi^o in mediolano zc. Rogem^o igitur
dñm ut possim^o ei placere. Amen.

De sc^ota Cecilia & gineze martyre Sermo.

Liberasti me do

Libereasti me do-
mine de pditiōe. Eccl. vi. Recitatū
est i epla hodierna. Hodie in ecclā
sit solēnitaz officii vni^o gliosissime & gineze z
martyris. b. Cecilie. de qua erit fmo noster.
Sed p^omo salutē & ego maria. Uerbū istō in-
telligo in p^osona. b. Cecilie & gineze. q^o regratiās
deodicit. Domine liberasti me a pditiōe.
Nō ego inuenio in sc^optura. q^o in h^o mundo
sunt. v. pditiōes hoim z muliez ex pctis ex q^o-
bus de^o liberati. b. Ceciliam.

Prima pditiō est aie ex pctō supbie.

Sec^oda est corpis ex pctō luxurie.

Tercia ē t^opis ex peccato accidie.

Quarta ē diuitiaz ex pctō auaricie.

Quinta est glie ex peccato inconstātie.

Dico q^o p^oma pditiō ē aie. z ista uenit ex pctō
supbie. Jā scit^o q^o hūana aia h^o istā excellētiā
sup aias iumētōz. aializ z uolūtz. qz h^o rōem
discretionē. intelligētiā. sed pctm supbie sac-
pdere aiam. qz aufert sibi rōem. discretionē z
intelligētiā. Recte em supbia ē ut frenesis.
q^o facit ridere. cātare infirmū cū sit in puncto
mortis uel sicut sniat^o ad furcā. Si qñ aliq^os
ducit ad furcā tret cantādo: stult^o iudicāre^o
ab omibz. Ita recte est de supbis. Certū ē q^o
oēs uadim^o ad mortē ex snia a deo iudice da-
ta. tam diuitibz q^o paupibz. omē tā hoies q^o
mulieres pui z magni moriunt. Statutū ē
hoibz sel^o mori. Heb. ix. q^o quādo supb^o uadit
ornat^o p^opose. stult^o p^ot reputari. qz cantādo z

De sancta Cecilia

ridendo vadit ad mortē. cū deberet flere qz ad mortē tēdit. De ista p̄ditōe p̄hibuit Thobias filiū suū di. Supbia nūq̄ i tuo sensu aut in tuo v̄bo domiari p̄mittas. in ipsa em̄ inuituz sumpsit oīs p̄ditio. Thob. iij. Utinā instrueretis vos filios v̄ros: vocādo eos z docendo dicerētis eis fili caue. Nota. oīs p̄ditio. s. angeloz z boim. Angeloz. qz postq̄ creauit de⁹ angelos i celo. maior oīm erat Lucifer. vt dicit Grego. Qui de⁹ dedit maioritatē sup oēs creaturas. z nō fuit p̄tē: voluit deo parificari z reuelauit alijs. z aliq̄ adulādo approbaue rūt. Ecce hic p̄ditio Luciferi z alioz approbā tū sibi. Sc̄da p̄ditio fuit boim. Flaz de⁹ ab initio creauit Adā z Eua cū tāta scia qz dicūt doctores qz vsq̄ nūc nō fuit p̄hs nec doctor q̄ tm̄ sciret. sed nō p̄tēti voluerunt scire vt de⁹ bonū z malū. Ideo expulsi fuerūt de paradiso. z fuissent damnati. nisi qz p̄nia iuuit eos. Ecce prima p̄ditio. Sed ab ista fuit liberata. b. Cecilia. qz i tāta hūilitate p̄suauit se qz nūq̄ habuit supbiā i sua mēte. Tria sunt em̄ q̄ cōmunit d̄t supbiā mulieribz z puellis. s.

Primū pulcritudo corpis

Sc̄dm diuitie i ornamentis

Terciu nobiletas generis

Illa q̄ habet ista. z quātū vētū supbie habet. certe magnū. Ista tria habuit. b. Cecilia. sed armauit se p̄uentū supbie. Nā cū eēt pulcritudo oibz domicell̄ romanis. ne supbiret recipiebat ieiuniū z abstinentiā vt eēt discolorata. Quod nō solū nō diminuūt de pulcritudine imo augmētāt sibi colorē. vt dicit. ego sū pulcritudo. Et br̄a Cecilia dicebat. O misera si et mea pulcritudine aliq̄s caderet p̄cupisceret ā qd dicerē deo. Ideo affligebat se biduanis aut triduanis ieiunijs orās: dño suā p̄diciciā p̄mēdabat vt cātat ecclia. Sc̄dm qd dat mulieri supbiā est copia ornamentoz. z vestii. coronaz. anuloz z iocaliū. qz licet sit pulcra. si nō sit ornata erit humil. sed qn̄ siml p̄currūt pulcritudo z ornat⁹. tūc insurgit supbia. Sed. b. Cecilia ne supbiret in vestimentis sericis z deauratis z ornamētis. qz habebat p̄zem generosum z diuitē. nec legi aliam habuisse. plem. ornabant eā. Nec ex toto audebat parentibz d̄dicere in hoc. sed ad carnē induebat cilicio. z ex e⁹ afflictōe stabat humil. Iō cātat ecclia. Cilicio cecilia carnē suā zomabat. desup deauratis vestibz tegebatur Terciu ē nobiletas generis. qn̄ hō vel mulier cogitat. ego sum de genere regali. Sed p̄tra

b. b. Cecilia cū etiā fuisset de maior nobilitate romanoz. dicebat intra se. ego habeo duos p̄zes. p̄ carnal est iste. sed post i baptismo recepi xpm̄ in p̄zem eccliam in matrē. Et qz sciebat legere habuit euangeliū xpi. in q̄ legebat vel de xpi humilitate vel paup̄tate. Et sic hūiliabatur. Ideo dicit ecclia. Virgo gliosa euangeliū xpi gerebat i pectore. nō diebz neq̄ noctibz vacabat a colloquijs diuis z ozo In lectione em̄ recipiebat deuotōem. z post p̄templabat. z sic p̄seruabat se in hūilitate ne supbiret de pulcritudine nec ornamētis nec generis nobilitate. Recte videt qz David p̄betauit de ei⁹ humilitate dicens. Ego autē cū mibi molesti eēt. supple parentes vt ornaret me. induebar cilicio z ornamenta corpis humiliabā in ieiunio aiā meā z pulcritudinē corpis. z ozo mea i sinu meo p̄uertet. z nobilitatē generis. Ecce quō fuit liberata a p̄ma p̄ditōe. Ideo regratiādo deo dicit. Liberasti me a p̄ditōe. Sc̄da p̄ditio q̄re multi p̄dūt in h̄ mūdo est p̄ditio corpis ex luxuria. Denē due p̄sone cōlis p̄plexionis. quaz vna sit casta. z alia luxuriosa. licet sint eiusdē p̄plexionis. cast⁹ vincit naturaliter. xx. annis pl⁹ q̄ luxuriosus. Nā luxuria ē vt ignis q̄ totū p̄burit Dicit parabola de quodam diuite q̄ p̄gregauit oia bona sua p̄ciosa in q̄dā camera. z subtus inferi⁹ posuit ignē in paleas z p̄bussit z p̄didit q̄cqd p̄gregauerat. Ita est de p̄sona luxuriosa hōie vel muliere. Corp⁹ em̄ ē vt dom⁹ inferi⁹. z ē sensualitas q̄ est plena paleis. Isa. cl. Clama z qd clamabo. oīs caro fenū. Superi⁹ ē p̄sciā vbi sunt oia bona meritoz. s. qn̄ vult calefieri p̄ luxuriā. q̄ nō est nisi ignis. tūc oia merita p̄burnūt. Et in signū hui⁹ qn̄ calefit luxuriosus rubescit in factē. z tandē p̄burnit z p̄dunt oīa bona meritoria. etiā si haberet tot vt s̄go Maria. O z quot sunt q̄ p̄dunt totū t̄besaurū meritoz p̄pter modicū solatiū z viuūt paz. Dicit Auerrōis qz idō p̄seres ita paz viuunt qz sunt valde luxuriosi. Iohes euāgelista vixit pl⁹ q̄ alij apli. qz semp fuit s̄go. Ideo qdā sanct⁹ regratiās deo dicebat. Adiutor z p̄tector fact⁹ es mibi. z liberaisti corp⁹ meū a p̄ditōe. Sequitur A p̄sura flame que circū dedit me z in medio ignis nō sū estuatus. Eccl. ij. Ignis em̄ luxurie dupliciter accēdit. Primo naturalit̄ ex carnis iclinatōe. Secūdo ex diaboli tentatione. sed deus inuat bonos. Iō dicit. adiutor z p̄tector fact⁹ es mibi. dando volūtatē ieiunādi et ab

Sermo

stinendi. *Flora* a *pssura flame*. s. *lucurie* q̄ cir/
cū dedit me. s. *sensualitatē*. Ab ista p̄ditōe fu/
it liberata. *b. cecilia*. Dicat q̄ cū eēt circa eta/
rū xvj. annoꝝ. parētes sui voluerūt vt duceret
viz. Sed ipsa secrete vouerat *vginitatē*. z ex/
cusabat se multipl̄. qz erat nimis iuuenis z
nesciret regere domū. Sed ex infestatoe pa/
rentū habuit p̄sentire vt ipsa h̄ret sponsum.
Et cogitauit q̄ sicut *vgō Maria* habuit sp̄o
sum. z tū seruauit *vginitatē*. ita cogitās q̄ me/
diāte dei gr̄a ipsa induceret sp̄osum ad casti/
tatē. z fuit desp̄sata cū quodā milite voca/
to *Valeriano*. qui festinabat vt fierēt nuptie
sed. *b. Cecilia* orabat vt p̄seruaretur in virgi/
nitate. In die aut̄ nuptiaz dicit ecclia q̄ cā/
tātibz organis *Cecilia virgo* i corde suo soli
dño decātabat dicēs. Fiat dñe cor meum z
corp̄ meū immaculatū vt nō p̄fundar. Dica/
tur quō i nocte qñ fuerūt i camera nō posuit
se in lecto. sed qñ fuerūt soli: d. vit *Cecilia* sp̄o
suo. Unū secretū vellē vobis dicere qd̄ nū
q̄ dixi alicui. nec p̄i nec matri zc. Qui iura/
uit secretū tenere. Tūc dixit sibi. *Floueritis*
q̄ est quidā angel̄ amator meus. q̄ si videt q̄
vos tangatis me: interficiet vos. Et ille q̄ vt
lup̄ veniebat ad ouē: dixit. O vos forte dili/
gitis aliū. qz vir cum vxore pōt vt i matrimo/
nio. Rūdit *Cecilia*. Ego dico s̄ ad indicādū
qz angeluz dei habeo amatōrē. q̄ nimio zelo
custodit corp̄ meū. Et sp̄osus incepit time/
re dicēs. Nisi mihi ostēdatis nō credā. Tūc
br̄a *Cecilia* orauit. z ecce subito apparuit an/
gel̄ cum duabz coronis d̄ rosiz lilijz celi di/
cēs Et parte dei portauit istas coronas. Et
sicut bucusqz p̄seruastis *vginitatē*: etiā de ce/
tero p̄seruetis. Et posuit coronas in capiti/
bus eoz. que nō marcescēt nec p̄dēt odorem
Tūc ambo simul fecerūt votū *vginitatē* q̄ vi/
uerēt vt *Maria vgoz Joseph*. Ecce quō fuit
liberata ab ista p̄ditione nō solum ipsa sed z
sp̄osus. Moraliter hic habem̄ exemplū et
doctrinā. q. *b. Ceciliaz* etiā sp̄osus erat vir/
gines qñ venerūt ad m̄rimoniū. Virum ē
de sponso cum eēt iuuenis. xv. annoꝝ tā no/
bilis z diues zc. cum modo nō inueniat puer
xv. annoꝝ q̄ sit *vgō*. Jam p̄pleta ē p̄ph̄ia *Da/
uid*. Corrupti sunt z abominabiles facti sūt:
nō est q̄ faciat bonū. nō est vsqz ad vnū zc. s. de
adultis. Aliq̄ sunt nō p̄tenti de vxore sua. va/
dūt ad alias. Alij ad lupanar. Quid dicem̄
deo q̄ taz male gubernam̄ nos. volum̄ em̄
equū aut asinū eē castū. z nos non sum̄. Au

dite. *Pax* viuimus. z iā mortalitates regnāt
in mūdo q̄ antiquit̄ erāt inaudite. Sed ex/
quo dam̄ nos corruptōibz. z de m̄t̄it cor/
ruptiōes. Jō seruem̄ castitatē. O q̄ pulcra ē
casta generatio cum charitate. *Flora* multi
sunt casti timore. s. *vginitatē*. *Hilvater*. sed
castitas cum amore dei ista est pulcra *Tr*
cia p̄ditio est t̄p̄ia ex p̄ctō accidit. De d̄at no/
bis t̄ps. vni d̄at t̄ps. x. annos. alteri. xx. alteri
xxx. ad faciendū bona opa: vt in s̄ mūdo ac/
quiram̄ paradisū. Ipse em̄ liberauit nos a ca/
t̄benis inferni p̄ passionē suam. z aperuit no/
bis ianuā celi p̄ baptismuz. Restat ḡ vt nos
vadam̄ p̄ bona opa. qz ex quo cap̄ est solut̄
a vincul̄. z p̄ciū solutōis est solutū restat vt ca/
ptiū vadat. Ideo ait *David*. Jbūt de virtute
in virtutē. videbit̄ de deoz i syon. Sed qd̄
facit accidit. Illa facit hominē stare in vno
loco. immo facit redire retro. Quē em̄ hō in/
cipit h̄re discretionē z cognoscit se tūc homo
incipit ambulare. Modo dicatis mihi quā
tū ambulastis zc. Dñe ego sum p̄cise sicut fui
ante. x. annos. z vtinā nō peior. Si em̄ nauis
staret. xx. annis i vno loco nō faciendū viam
oēs mirarent̄. Ita oēs nos trāsfretam̄ ad ce/
lū. z quot anni sunt q̄ incepim̄. z stamus in
vno loco. immo redim̄ retro. Quia i via dei
nō p̄gredi retrogredi ē. ait *Bern̄*. Verbi gr̄a.
Si querat̄ a religioso. q̄c annos habetis in
ordine. x. vel. xx. zc. Et nouit̄ eram deuotus.
sed modo nihil. Idē de clericis q̄ in primo
anno sunt deuotiz zc. Idē de laicis si querat̄
Modo sunt. x. anni erat̄ deuot̄. Ita parū. z
modo nihil. Ecce p̄ditio t̄p̄is. B̄ndict̄ est q̄
pōt dicere. Modo sum deuotior q̄ heri. z si
placet deo cras zc. Contra istam p̄ditōez di/
cit sc̄ptura. Hos nō sim̄ subtractōis filij in
p̄ditionē. sed fidei in acq̄sitōem aie. *Debz. r.*
Flora q̄ ociositatē vocat subtractōez. Sub/
tractio est quādo de bona vita incepta et de
orationibz homo dimittit modo vnū. modo
aliud dicēs. O nimis eēt toties ieiunare vel
tot oīoes dicere. z sic de similibz. Ideo di/
cit. nos non sim̄ zc. Ab ista p̄ditōe se custo/
dituz liberauit. *b. Cecilia*. Si em̄ vult̄ sci/
re in quo expēdebat t̄ps. dicat vobis. Dicat
quō dormiebat separatim cū domicell̄ i vna ca/
mera. z sponsum in alia. z surgebat in media
nocte. fm̄ illud *David*. Media nocte surge/
bam zc. Et vsqz ad aurorā ipsa expēdebat il/
lud tempus. Primo i deuota oratione. Se/
cundo in euāgelica lectiōe. Tercio i deuota

De sancta Cecilia

contemplatōe. In auroza autē audiebat missas deuote et cū silentio. et p̄parabat carnes v̄l legumina p̄ xp̄ianis captiua tyrānis et c. et p̄fortabat eos i corpe et i aia. et circa meridiē tota fessa ipsa p̄adebat. nō carnes et c. Post dicebat respas. et p̄hibat ad predicanduz infidelibz ciuitatis. in t̄m̄ q̄ vna die p̄uertit. ecce infideles ad fidē xp̄i. qualibet d̄nica p̄fitebatz cōcabat. iuxta antiquā p̄suetudinē. Ecce quō i opibz miscōdie expēdebat t̄pus. nō erat ociosa

Moraliter habetis hic exemplū orādī q̄libet mane et sero recipe certā oratōem et cōtinuare. dicendo deuote genibz flexis ac si videretis deū. signādo vos p̄mo. deinde dicere credor et c. et de p̄erit vobiscū i om̄ibz negotiis. Et si in q̄libet die nō potestis audire missas i auroza ut antiquus. ad minus t̄m̄ om̄i die d̄nica audiat̄ missam p̄pletā et cū silentio et c. Et si i qualibet d̄nica nō potestis cōmunicare. ad minus in pasca cōicetis. Itaqz fratres mei dilecti stabiles estote et immobiles: abūdātes in om̄i oped̄ni semp̄ sciētes q̄ labor vester nō ē inanis in d̄no. i. *Loz. xv.* Quarta p̄ditio ē auari. credūt em̄ amare pecuniā vel pecuniā p̄gregādoz custodiēdo. et illud facit eos p̄dere. De hoc dabo similitudinē ad oculum de duobz hoibz q̄ volūt se ad aliā ciuitatē trāsserre. et oibz v̄dit̄ tenēt pecuniā. Et est sic q̄ in via p̄ quā habēt trāssire sunt latrones q̄ dep̄dant̄ eos. Et dicunt. Quid faciem⁹ de pecuniā portāda. Dicit vnus. Bonū remediū ē p̄cābiū. Dicit alter auar⁹. Absit. pecuniā meā ibi mecum. nō sepabo me. et finalit̄ dep̄datur et morit̄ fame. Alter hō recepto i cābio l̄ra vixit lete p̄ et epulabat̄. Ita in p̄posito. Om̄es nos oportet trāsserre ad aliā ciuitatē. Nō habem⁹ hic manentē ciuitatē. *Debz. viij.* In transitu autē est passus piculosus plen⁹ latronibus in q̄ oēs dep̄dant̄. pape. reges. cardinales et c. scz i passu mortis. Sed q̄d facit prudens. ponit certe i mēsa numularioz q̄ sūt man⁹ pauperz. ibi ponit pecuniā suā asscuratā p̄ regē xp̄m. Ecce clausula. Da paup̄ibz. et habebis thesaur̄ in celo. *Dat. xix.* Ideo p̄sone misericordes q̄ hic faciūt largas elemosynas. dādo vestes. bladū. vinū et c. dāt et ponūt i mensa cambiū. et in paradiso inuenient securitatē. Aia portat l̄ram cambiū i fronte scriptā. Sed dicit auarus. Nō debet hō se spoliare q̄ nō possz tenere statū di. Ego dimittā in testamēto et c. O stultez nescis passum piculosum Vide tur̄ q̄ vobis si auaricia facit p̄dere pecuniam

Uñ ait sc̄ptura. Perde pecuniā p̄pter fr̄em et amicū. et nō abscondas illā sub lapide in p̄ditionē. *Eccl. xix.* Nota. p̄de pecuniā Aliq̄ q̄ dāt el̄ynā. credūt q̄ illud p̄dat̄. sed tal̄ p̄ditio bona est. Etia seminator videt̄ p̄dere grana. sed bona p̄ditio ē fructuosa. Iō dicit p̄dere et c. Et nō abscondas illā sub lapide duro auaricie in p̄ditōem. Ideo. b. Cecilia q̄ incepit p̄secutio p̄ xp̄ianos cogitauit se cito moriturā. Iō autē venisset ad passū piculosum fecit cambiū et posuit i mēsa. i. i manibz pauperz pecuniā. Vocat̄ domicell̄ suis q̄s nutruerat ad fuitiū dei. ill̄ q̄ voluerūt viuere in p̄ginitate. dimisit aliq̄d vt possent viuere etiā cum lahoribz eaz nec ēnt ociose. Aliā pecuniā vero dedite viduis. orphanis et captiuis. et solā domū sibi retinuit. Iō Urban⁹ papa dixit d̄ ea Cecilia famula tua d̄ne quasi apis argumētoza tibi defuit. recipiēs flores ab exēplis s̄ctoz patz. et faciēs fruct⁹ sc̄ritat̄. Moraliter imitemi eam. qz de certo q̄cqd̄ retinetis i passu erit dep̄datū. q̄ de q̄ viuet̄ i alio mūdo. Si em̄ p̄ ista materia modica et miserabili vita et incerta t̄m̄ laboratis. nūqd̄ p̄ illa vita beata p̄petuar̄. *Dicitur̄ q̄ ibi aliq̄d v̄n̄ viuat̄.* Uñ t̄ps. Beati misericordes. q̄m̄ ipsi miaz p̄sequunt̄ *Dat. v.* Quinta p̄ditio est gl̄ie ex incōstātia et est q̄m̄ hō incipit bonā sc̄am vitā vel in religione vel in sacerdotio v̄l i m̄i monio: hō vadit ad paradysum recta via. Sed si illa bona vita dimittit̄ p̄dit gl̄ia. Dicit̄ similitudo de cursoribz incip̄tibus ardēt̄ currere ad brauiū p̄pter spinas dimittūt cursum et alij p̄cedūt et lucrant̄. Ita accidit multis. O q̄ sunt religiosi q̄ ardēt̄ inceperūt currere ad xp̄m. q̄ in capite cursus tenēt coronam. et animādo clamat dicēs. Venite ad me om̄s q̄ laboratis et onerati estis. et ego reficiā vos. *Dat. xj.* Sed caueat̄ de spinis. Spine sūt derisiones et truffe q̄s mali faciūt de bonis et deuotis. Sicut ille timēs diceret. O miser oēs truffant̄ de me. et dimittit̄ bonā vitam. et p̄dit sic coronā gl̄ie. Alii autē pl̄mi hoies dimittunt p̄pter modicā infirmitatē capitis vel stomachi. vel tētatōes diaboli. vel occasiōes mūdi: dicētes. O miser ego nō consueui ista h̄re. Iō dimittit̄ bonā vitā et c. *Uebis q̄ p̄diderūt sustinētiā. et q̄ dereliquērūt vias rectas et diuerterūt in vias p̄auas. Et q̄d faciēt cū inspicere ceperit d̄ns. s. in iudicio particulari v̄l generali. Eccl. ij.* Sed. b. Cecilia i vita sancta et virtuosa quam incepit p̄tinuauit de

Sermo

bono i meli⁹ vsq; i finē. z tūc habuit coronā p
martyriū. Postq; em̄ p̄ses occidit sp̄suz suū
vocaui eā q̄rēs de sua p̄ditōe. Que r̄ndit d.
Stulte q̄ris. qz vel q̄ris d̄ditōe sp̄iali. De
istā dico qz sum xp̄iana. vel queris de carnali
De istā dico qz sum nobil⁹. Si dicat. Quare
r̄ndit cū iniuria. qz ipse erat luxuriosus. et ti
muit. Ideo puocauit ip̄m ad irā. qz tūc amor
puertit. Et ait iudex. Tu es sortilegar dece
ptrix. qz puertit corda gētiū. vt pz i viro tuo q̄
mortu⁹ ē. q̄ adorauit hoīem crucifixū. R̄ndit
ipsa. Nō suz deceptrix. sed op⁹ ē sp̄iūcti. Tūc
iudex dedit sniam vt pbureret vt deceptrix.
sed vt penā h̄ret: fecit eā poni i balneo sicco z
ignito. in q̄ stetit p̄nā diēz noctē. z orauit d.
qz p̄ata erat mori. sed veller prius distribuere
domū suā. z exaudita fuit a dño. z nō fuit in
balneo mortua. Et erat magna rō. q̄a ignis
lururie illud corp⁹ nō pbussit. Ideo nec ignis
material. Ex h̄ miraclo multi puertebantur
Tūc iudex p̄cepit eā decapitari. q̄ ter pcussa
nō fuit mortua. z erat lex romanor. qz i deca
pitatōe nō darent vltra tres ict⁹. Tūc amici
repperūt eā dicētes. Quid ē h̄. Que ait. Tri
duanal a dño poposci iducias vt domū meā
dño eccliam p̄secrāre. Quo facto expirauit. z
fuit coronata. Ideo ei⁹ exemplo p̄tinuāte in
bona vita.

Sermo beati Clementis.

Quisputas est fi
del⁹ z prudēs. Habet⁹ b̄bū istō ter
tialit⁹ Dat. xxiiij. z officialit⁹ i euā
gelio hodierno. Sic officiūz solēntas p̄nt⁹
diei ē vni⁹ gliosiz mirabilis martyris. b. Cle
mētis. Ita etiā erit fmo noster. Et habebi
mus multas bonas doctrinas speculatiuas
ad illuminatōem intellectuū. et morales ad
correctionē vicioznm et informatōem h̄ritū.
Sed p̄mo salutē h̄go Mariarē. Verbu⁹ po
sitū f̄m intellectu quē volo p̄tractare indiget
declaratōe. Pro q̄ est sciendū. qz regular⁹ do
ctrinā vniuersal⁹ in theologia ē. qz de⁹ datz di
stribuit gl̄iam celestē paradisi f̄m bonā vitam
quā hō tenuit in h̄ mūdo. qz quāto p̄sona fu
it melioris vite i h̄ mūdo. tanto habz maiorē
gl̄iam in alio. Rō hui⁹. nō credatis qz veniat
ex aliq̄ obligatōe necessaria ex pte dei. qz de⁹
nō obligat creature. sed ex gr̄osa z volūtaria
pmissiōe sua qz ita ipse pmisit. De h̄dabo vo
bis vni⁹ silitudinē quā ipse tangit. Si em̄ ali
q̄s dñs h̄z captiuos q̄ fuit sibi. obligat dñs

dare salariū captiuis p̄ fuitio vel dare eis hē
reditatē suā. certū est qz nō. qz iā ex debito ca
ptiuū tenent fuisse dño suo. sed si dñs p̄ter ḡ
tiose pmisit captiuis dare salariū p̄ quolibet
ope. tūc tenent. nō ex obligatōe necessaria. sed
ex obligatōe volūtaria. Ita ē de nobis. Ler
tū est qz oēs sum⁹ seruitz captiuū xp̄i. Quētas.
Empti estis p̄cio magno. j. Cor. vj. P̄cedū
fuit sanguis xp̄i. Quētas. Nō corruptibilibz
auro vl⁹ argēto redempti estis de vanavza cō
uersatione paterne traditōis. sed p̄cioso san
guine agni immaculati Jhu xp̄i. j. Pe. j. Et q̄
empti sumus: captiuū sum⁹. Honor est eē ca
ptiuū tantū dñi cui necessaria gratiosa pmis
sio. Si aut veller: diceret. Et nūquid estis
mei captiuū. seruiuitis mihi. fecistis qd̄ de
buisit. al⁹ posuissem vos in carcere inferni
Ecce de hoc auētas. Nūquid gr̄am habet
seruo illi. qz fecit q̄ ei impauerat. non puto.
Sic vos cū feceritis oīa q̄ p̄cepta sunt vo
bis: dicite. Serui inutiles sumus. qd̄ debui
mus facere fecim⁹. Luc. xvij. Sic tāgit xp̄s
q̄cqd̄ vobis dicit. sed ex sua p̄ssima ordinati
one volūtariaz gr̄osa non vult qz sine salario
seruiam⁹ sibi. immo p̄ qlibet bono ope q̄stū
cūqz modico amore sui facto vult dare salari
um. Et q̄sto sūt meliora z maiora. tanto dat
mai⁹ salariū. Ecce auētas. Notari⁹ fuit bt̄us
Matthe⁹ de tota exceptōe Fili⁹ hoīs v̄tur⁹
ē in gl̄ia p̄ris sui cū angel⁹ suis. z tunc reddet
vnicuiqz f̄m opa ei⁹. Mat. xvj. Ecce v̄ve
nit retributio. Cū ḡ. b. Clemēs martyr gl̄io
sus in h̄ mūdo fecerit multa opa p̄tuosaz me
ritoziaz fuit i vita aplica. ideo possum⁹ co
gitare qz habuit magnā remuneratōem i pa
diso. De h̄ q̄rit thēma. qd̄ ē interrogatio ad
miratiua d̄ maximo p̄mio gl̄ie. b. Clemētis
p̄ter egregia meritavite sue. Quisputas mō
ē i gl̄ia fidel⁹ z prudēs ex p̄dicta reglā. Bt̄us
Clemēs q̄ in h̄ mūdo fuit xp̄i fidel⁹ seruus z
prudēs. patet thēma. Thēma tāgit tres ma
gnas p̄tutes z excellentias.

Prima ē credulitas diuinal⁹. qz fidel⁹.

Secda hūilitas cordial⁹. qz seruus.

Tercia sagacitas p̄tial⁹. qz prudēs.

Ideo admiratiue dicit thēma. Quisputas ē
fidel⁹ z prudēs. Dico p̄mo qz. b. Clemēs
habuit credulitatē diuinale. qz fidel⁹. Ille d̄
fidel⁹ deo q̄ firmē credit p̄tates fidei p̄ deum
icarnatū reuelatas f̄m qz fides xp̄iana tenet
z p̄sitet. vt. b. Clemēs. Nota qliter venit ad
istā credulitatē. Dicit hystoria qz tpe ap̄lorū

De sancto Clemente

brūſ Clemēs erat i roma q̄ tūc florebat . fili⁹
magni dñi . ſed nūq̄ viderat parētes ſuos . de
q̄b⁹ audiebat multa a narranti⁹ . z desideraba
bat eos videre . et desiderabat ſcire ſi erat alia
vita . vel ſi qñ moriebat corp⁹ z aīa . z qñ ſclu
debat p̄s negatiua recedebat triſt⁹ . qñ aut ali
quo argumēto inſolubili ſcludebat p̄s affir
matiua . q . ſ . erat alia vita i q̄ aīe viuebāt . erat
multū lei⁹ di . Q ad huc videbo parētes meos
Ad p̄cticā . tūc t̄pis i roma erāt . v . ſcole princi
pales . ſ . tres phoz . z due theologoz . In ſcol
legū nō curat de immortalitate aīe . de ſcolis
theologoz habet Act . xvij .

Prima ſcola erat epicuri⁹ .

Secūda ſtoyc⁹ .

Tercia paripathetic⁹ .

Quarta iudeoz .

Quinta erat xpianoz .

Prima q̄ ſcola erat epicuri⁹ . dicta ab eozū
mḡfo vocato epicuro . Iſti tenebant q̄ felici
tas hoīs p̄ſiſtit i delectatōib⁹ carnis . ſ . come
dere . bibere . dormire . luxuriā facere . Iſti nō
credebāt aliā vitā . Et ſumebāt ſūdamētū ab
auēte illi⁹ magni phi Salomonis . q̄ in libro
Eccleſ dicit . Ditiſ corde meo de fili⁹ hoīm .
vt p̄baret eos de⁹ z oñderet ſiſes eſſe beſti⁹ .
Idcirco vn⁹ interit⁹ e hoīs z iumentoz . z vtri
uſq̄ equa p̄ditio . Sic morit⁹ hō . ſic illa mo
riunt . ſiſt ſpirant oīa . z nihil habet hō am
pli⁹ iumēto . Cūta ſubiact̄ vanitati . et oīa
pgūt ad vnū locū . De terra facta ſunt . z inter
rā parit̄ reuertunt . Quis nouit ſi ſpūs filioz
Adā aſcēdat ſurfuz . z ſi ſpūs ium̄toz deſcē
dat deoſum . Et de p̄bendi nihil eſſe meli⁹ q̄
letari hoīem in ope ſuo . z hanc eē p̄t̄ illi⁹ Ec
cleſ . iij . Fortis auētas eſt niſi bñ intelligat̄ . z
multi errāt . Hoc vey e q̄ Salomon dic̄ iſtā
auētem . Sed ipſemet i dicto libro declarat
quō intelligit̄ dicēs i multis locis dicti libri
Vidi cūta q̄ ſunt ſub ſole . aīa aut̄ rōnal̄ nō
fit ſub ſole virtute ſol̄ nec influentiā nature
vt aīe iumentoz . q̄ nō eſt effect⁹ ſolis nec ce
lizē . ſed fit ſup̄ ſolē . ſ . p̄tute dei q̄ eam creat̄ .
Salomō aut̄ ſolū loquit̄ de ſenſualitate . z d̄
his q̄ habet̄ eē ſub ſole . Et iſte eſt intellect⁹ ve
rus dicte auētis . Brūſ aut̄ Clemēs audiens
opinione illoz : triſtis recedebat
Secūda ſcola erat ſtoyc⁹ q̄ totā felicitatē humanam
ponebāt in honeſtate ſtuali . Iſti erant aliq̄
liter meliores . viuebāt diſcrete . iuſte z prudē
ter . tempatez fortiter p̄tra inclinationes car
nis . Sed aliqui eoz dicebant q̄ anima mo

riebatur cū corpe ſimul . z ſequēter q̄ tota fe
licitas erat in hoc mūdo viuēdo ſtuoſe . mo
raliter z bñ . Decipiebant̄ em̄ in hoc . q̄ qñ ali
quis moriebat̄ . nō videbāt aliq̄d exire de cor
pore hoīs . Sicut nec de corpe beſtie q̄ſtū
cunq̄ obſuarēt . Sed ecce hic deceptio eoz
q̄ aīa q̄ſdiu eſt in corpe nō poteſt videre niſi
corpalia . Rō . q̄ velum carnis impedit . Ver
bi grā . Si ego tenerem vitreas rubeas ante
oculos . q̄cqd viderē eēt illi⁹ coloris . quia iu
dicat̄ ſm̄ illū colorē . Idem ſi eēt alteri⁹ colo
ris . Ita eſt etiā de aīa . q̄ſdiu eſt in corpe . nō
pōt̄ videre niſi corpalia . ſed dimiſſa carne : ſta
tim videt̄ ſpūs . angelos bonos z malos z ani
mas . infernū . purgatorū . celū zc . Id apl⁹ .
Videm⁹ nūc p̄ ſpeculū z in enigmate . tūc au
tem facie ad faciē . j . Cor . xij . Aliq̄ alij dice
bāt q̄ erāt de illa ſcola . melius . q̄ eſt alia vita
vt Seneca . Dyogenes . Ariſtoteles . z multi
alij . faciēdo iſtā rōem . Certū eſt q̄ dñs potēſ
z ſapiēs z iuſt⁹ ſuis bonis ſeruitozib⁹ dat re
munerationē . malis aut̄ ſeruitozib⁹ dat puni
tionem . ideozē . Cū q̄ boni in hoc mūdo nō
remunerent̄ . immo multi boni habēt h̄ mul
tas miſeriaz z deſolatōes . nec mali puniātur
immo habēt hic multas p̄ſolatōes . Ergo di
cebāt ipſi . Oportet dicere q̄ eſt alia vita in q̄
boni p̄mitent̄ . z mali puniant̄ . qñ . b . Clemēs
audiebat iſta p̄ſolabat̄ . ſperans videre paren
tes . Tercia ſcola erat paripathetic⁹ q̄ po
nebāt felicitatē humanā i veritate intellectu
ali . De iſta erat Ariſtoteles . Plaro . Socra
tes . Anaxagoras zc . q̄ ſemp̄ ſtudebant ad co
gnoscendū ſtuitatē . Iſti tenebāt q̄ erat alia vi
ta in qua aīe viuebāt faciēdo vnā rōem quaz
tangit p̄s in li . de aīa . ſ . q̄ ſuba ſpūalis qual
eſt aīa rōnalis . nō accepit̄ eē ſuam nec viuere
nec durationē a re corpali . immo ipſa p̄muni
cat rei corpali eēz viuere . z cū aīa rōnalis ſit
ſuba ſpūalis . p̄ intellectū eleuat̄ ſup̄ oīa cor
poralia . z nihil recipit a corpe . immo dat eſſe
corpi . Anime aut̄ iumentoz recipiūt ſuū eē a
corporib⁹ . ideo morientib⁹ corpib⁹ deſinūt eē
ſed nō ſic de anima rationali . Iſta ratio cōſo
labatur multū brūſ Clementem . q̄ iſti erant
maiores phi . ſed nō erant chriſtiani
Quarta ſcola erat iudeozum in qua inuenit̄ duas
opiniones . ſm̄ q̄ erant due ſecte iudeoz : ſ .
ſaduceozum et phariſeoz . Saducei nō cre
debāt aliā vitā dicētes . q̄ Moyses nō fuit lo
cur⁹ de alia vita . p̄mittēte gliāz bonis z penā
mal̄ . ſed oēs p̄miſſiones ſunt in hac vita . in ſi

Sermo

gnū q̄ nō est alia vita. Sed errabāt i hoc. qz
 ler Moysi solū fuit ordinata ad finem regis
 Bessie. q̄ fuit finis termin⁹ illi⁹ legis. Ideo
 nihil p̄mittebat in alio mūdo. qz hoc specta
 bat ad Bessyā. Ideo Moyses nō fuit locu
 tus de alio mūdo. Dix̄ est q̄ Moyses fuit
 locut⁹ de creatione iumentoz. z nihil dixit d̄
 creatione angeloz. Rō. qz loquebat p̄lo ru
 di. fides q̄ rex Bessyas declararet ea que
 sunt alteri⁹ mundi. Ecce quare saducei erra
 bāt. Ideo dixit x̄ps. Erratis nesciētes sc̄tu
 ras neqz s̄tutē dei. Mar̄. xij. Alia secta erat
 phariseoz. z isti credebāt aliā vitā. Quin
 ta scola erat xp̄ianoz. Primus qui legit the
 ologiā in Roma fuit. b. Barnabas. z post le
 gebant ibi Petr⁹ z Paulus qui clare dicebāt
 p̄dicabant z declarabāt q̄ est alia vita in qua
 boni a deo p̄mian̄. z mali puniunt̄ in maxi
 mis tormentis. D dicebat. b. Clemens. Isti
 bñ dicūt. sed male probāt. Et illi. Nos proba
 mus. expecta modicū. postq̄ p̄dicauerunt d̄
 alia vita. in signū p̄bationis suscitabant ali
 quē mortuū eis portatū. faciētes redire aiā
 de alio mundo. Ecce ratioz argumentū in
 solubile. Cogitate quomō. b. Clemens int̄
 rogabat suscitatum vnde veniebat. z que in
 alio mundo viderat. z illuminat⁹ et doctrina
 bui⁹ scole credidit firmiter. z baptizat⁹ ē. Ec
 ce quō. b. Clemens fidelis fuit ad credulita
 tem diuinale. quia fidelis. z potest dici. Dic
 scz Rome iā querit̄ inter dispensatores vt fi
 delis q̄s inueniat. j. Cor. iij. Nota. inter di
 spensatores. s. phos q̄ dispensant scientiam.

Doraliter habem⁹ hic doctrinā. Ex q̄ ha
 bemus certitudinē infallibilē q̄ est alia vita
 bonis gloriosa. z malis dolorosa. instrumur
 vt hanc vitā recipiam⁹ tanq̄ viā p̄ quā trāse
 unt. Aliqui intrant p̄ portam natiuitatis. z
 aliqui exeunt p̄ mortis portā. Ubi sunt ho
 mines z mulieres qui erant modo sunt mille
 anniz. q̄ bñ ergo debem⁹ nos hic p̄parare.
 Ideo dicit sc̄ptura. Iustoz anime i māu dei
 sunt. z nō tanget illos tormentū malicie siue
 mortis. Visi sunt ocul⁹ insipientiū mori: illi
 autē sunt in pace. Sap. iij. Ergo stulte noli
 eē incredul⁹ sed fidelis. Joh. xx Dico sc̄do
 q̄. b. Clemēs habuit humilitatē cordialē. q̄a
 seruus. Hoc nomē seru⁹ est nomē humilita
 tis. Vultis cognoscere suā humilitatē. scien
 dū q̄ postq̄ Petrus apl⁹ p̄dicauit circa. xxx
 vij. annos post xp̄i ascensionē. deus reuela
 uit sibi mortē. Qui congregatis xp̄ianis i Ro

ma dixit. Eret⁹ sum q̄ velox est depositio ta
 bernaculi mei. fm q̄ dñs noster Jhs ch̄risti⁹
 significauit mibi. ij. Pe. j. Ideo vellem tene
 re modum quem x̄ps tenuit ante suam passi
 onē qui ordinauit d̄ me successore suo. ita vo
 lo ego facere. notificabo vobis quem reputo
 ad hoc sufficientē. z nominauit. b. Clemēgē
 p̄pter eminentiā sapientie z potencie ad faciē
 dum miracula. Et. b. Clemens totus humi
 lis cepit se totis viribz excusare. Vd̄ notare
 hic magnā sanctitatē beati Clemētis. qz quā
 do. b. Petrus dixit ista verba adhuc viuebāt
 aliqui apli. vt. b. Jobānes z Jacoby minor z
 multi discipuloz. vt Lucas zc. z nullum no
 minauit nisi. b. Clemētē in quo concludit
 maxima sanctitas vite z excellentia beati Cle
 mentis. sed ipse excusauit se humiliter. magis
 voluit eē seru⁹ q̄ dñs. iuxta consiliū xp̄i Qui
 cunqz voluerit inter vos maior fieri sit vester
 minister Et q̄cunqz voluerit inter vos prim⁹
 eē erit vester seruus. Sicut fili⁹ hominis nō ve
 nit ministrari sed ministrare. z dare aiā suam
 in redemptionē p̄ multis. Matth. xx. Mor
 tuo igit. b. Petro. xp̄iani p̄lati z epi congregaue
 runt se ad eligendū. Et licet nondū noiaren
 tur hoc nomine cardinales iā tunc habebāt
 officiū. Et vn⁹ posuit quō vicari⁹ xp̄i. b. petr⁹
 obierat. z ecclia erat sine pastore z capite. z iō
 q̄ eligerent. Dixit alius. Qm̄. b. Petr⁹ iā no
 bis declarauit z nominauit successorē suum
 sanctū Clemētē. ideo p̄ om̄nē sp̄rationē
 eligam⁹ eū. Beat⁹ autē Clemēs volēs hoc im
 pedire surrexit dicēs. Dñi verum est q̄. b. Pe
 trus me noiavit. sed nō me fecit papā. nec ex
 pedit ecclie aliquo mō q̄ ego sum. Rō. qz si ex
 nominatione. b. Petri vos me eligitis. intra
 bit p̄suetudo in ecclia dei q̄ papa añq̄ mori
 atur eliget sibi successorē. z paulatim veniet
 corruptio q̄ fiet p̄ successorē carnalē. qz papa
 eliget z noiabit nepotē suū vel filiū. Jō r̄nde
 rūt oēs. Bñ dicit. Et fuit determinatū q̄ nō
 eligeret. sed q̄ eligerēt Linū quē. b. Petr⁹ nō
 noiauerat. Itē mortuo Lino congregati sunt
 ad eligendū etiā Clemētē. q̄ vicit eadē rōne.
 z elegerūt Cletum Quo mortuo congregati
 ad electionē elegerūt Clemētē: dicēdo Pro
 certo expedit satisfacere voluntati beati Pe
 tri. nec valuit excusatio. quia iam duo transi
 uerant. z factus fuit papa Si modo tm̄ face
 rent se rogare nō esset vnq̄ sc̄isma in ecclia.
 porius eligebat vt esset omniū seruus q̄ pon
 tifici summus. bñ tenebat p̄siliū xp̄i dicentis

De sancta Katherina

Quanto magnus in scia vel potētia scitaterē
hūmilia te in oib. Eccl. iij. Moraliter in
struunt hic clericiz laici. clerici ne curēt d̄ p̄
latōe. Rō quare nō ingerūt se oēs. qz nō p̄si-
derāt piculū nec on⁹ vt antiq̄ sancti. sed ho-
norēz reddit⁹. Opositū de antiq̄s sancti. qz
dicūt sc̄ptura. Iudiciū durissimū in his q̄ p̄
sunt fiet. Exiguo em̄ p̄cedit miscdia. poten-
tes aut potēter tormēta patientzē. Sapie. vi
Nota. iudiciū durissimū fiet eis d̄ corpe. du-
ri⁹ de opibz p̄sonalibz. durissimū de oibz sue
dyocef. Itē laici etiā habēt hic doctrinam.
Dō q̄libet se pmouet ad habēdū regimēn
cōitat⁹. z sūt multi q̄ nesciūt regere suā p̄sonā
nec domū suā. z tñ volūt regere cōstatē totā.
cū tñ eēt fugiēdū. sed nō p̄siderāt on⁹ nec pi-
culū sed honorē. qz oēs dicēt ei dñe. z vadunt
ad infernū. Jōvt. b. Clemēs humiliamī sub
potēti manu dei vt vos exaltet i tpe visitatio-
nis zc. j. Pe. v. Dico terciō q̄ habuit saga-
citatē p̄nalē. qz prudēs. Ham prudētia fm̄
p̄hm. vi. ethic. stat i ordinādo p̄ueniēter res i
debitū finē. Patron⁹ siue nauta d̄z prudēs q̄
nō obstāte fortuna maris z p̄dictōe vētoz du-
cit nauē ad portū ad quē tēdit. sic etiā de no-
bis. Finis n̄ p̄pter quē finalit̄ sum⁹ creati ē
h̄zē eternā gl̄iam. taliter ḡ debem⁹ vitā n̄ram
gubernare vt ad illā pueniam⁹ non obstātibz
inclinatōibz carnis. occasionibz mūdi. z tēta-
tionibz diaboli Un̄ ordinātibz res ad sc̄ptos
ad bursam v̄l domū d̄z. Ue q̄ sapiētes estis i
ocul⁹ vestris. z corā vobis metip̄is prudentes
Jsa. v. Dicūt. cognoscitis talē. qd vobis vide-
tur. dicūt. z quō ē prudēs. sciuit congregare
Ego vidi p̄zem suuz nihil habentēz. Nota
quō. b. Clemēs vitāz doctrinā suāz mortem
etiā ordinauit in grām dei. Nota et̄ exiliūz
passionē p̄ x̄po. Ecce q̄lit̄ sciuit navigare te-
nēs p̄siliū. b. Petri dicētis. Dim aut finis ap-
propinquabit. Estote itaqz prudētes z vigila-
te in orōnibus. ante omnia aut mutūā i vo-
bis metip̄is charitatē p̄tinuaz habētes. quia
charitas operit multitudinē peccatorūz. j.
Pe. iij. Moraliter instruimur hic vt or-
dinem⁹ vitam nostram z opera. quia nescim⁹
diem neqz horam.

De sancta Katherina v̄ginez martyre.

Profert de thesau

Pro suo noua z vetera. Matthei. xij.
Scdm q̄ tota solēnitas hodiernaz
officiū est. b. Katherine. ita erit z sermo. Et

habebim⁹ magnas speculatiōes intellectua-
les. z bonas instructōes morales. Salutes
p̄ri⁹ v̄go Maria zc. Pro declaratiōe v̄bi et in-
troductōe materie p̄dicāde sciendū p̄ x̄ps vo-
lēs dare modūz doctrinā discipul⁹ iuis quō
deberēt p̄dicare p̄ mundūz disputare. dedit
eis talē regulā. Dis scriba doct⁹ i regno ce-
loz filis est homi p̄rifamilias q̄ p̄fert de the-
sauro suo noua z vetera. Matt. xij. Scriba
est nomē equiuocū. qz d̄z vel ex officio scribē-
di. vel a noticia sc̄pture. Et in isto mō sumit̄
hic. Dis scriba doct⁹ zc. Regnū celoꝝ d̄z scri-
ptura sancta Rō. Sic em̄ celū empyreūz ti-
net secreta fidei q̄ nos hic credim⁹ p̄t de⁹ no-
bis reuelauit. z ad extra videm⁹ solē. lunam z
stellas. licet nō videam⁹ secreta interiora. s. in-
tellect⁹ allegoricales z figurales. tropologica-
les z morales. anagogicales z sup̄naturales.
Isti nō vident. Ideo d̄z celū. Aucto. Sile est
regnū celoꝝ thesauro abscondito in agro. quē
q̄ inuenit hō abscondit zc. Mat. xij. Ager ē s̄a-
cta sc̄ptura. Laboratores ist⁹ agri fuerūt san-
cti apostoli. martyres. cōfessores zc. Infra cu-
ius thesaur⁹ est secretū diuine cognitiōis. quē
q̄ inuenit abscondit. s. in corde. et emit agrū
illū. v̄dendo oia q̄ habet v̄l dimittit do vt te-
near vitā aplicā. qz aliter iste thesaurus sacre
sc̄pture nō pōt h̄zē. Ideo videt̄ h̄ in religiosis
qz qñ sunt paupes p̄dicant gratissime. qñ ho-
abundant pdunt grām Ideo oportet vende-
re oia. nolle aliqd de mūdo vt hō possit eme-
re thesaur⁹ sacre sc̄pture. Ideo dicit. Omnis
scriba doct⁹ in regno celoꝝ. i. in sacra scriptu-
ra. filis ē homi p̄rifamilias. genitiui casus
est numeri singularis fm̄ grecā declinatōem
Quis est iste paterfamilias nisi x̄ps qui ē pa-
ter vniuersalis. Aliq̄ dicunt̄ p̄tes p̄ticulāres.
vt genitor vel p̄fessor vel etiā patron⁹. sed pa-
ter vniuersalis est x̄ps. q̄ creat aiām z foimat
corp⁹. baptizat. z audit p̄fessionē generalem.
Patrē. s. vniuersalez. nolite vocare vobis sup̄-
terrā. Un⁹ est em̄ p̄v̄z q̄ in celis est zc. Mat.
xij. Huic p̄ri p̄dicator debet eē filis. s. predi-
cando doctrinas noui et veteris testamenti
Licet vetus testamētū nō obliget nos. tamē
oia sunt figura noui testamenti Omnia em̄ i
figura contingebant illis. j. Loz. x. Et Lañ.
vij. loquit̄ sp̄s sc̄ctūs x̄po homi. Dia poma. i.
auctes z doctrinas. noua z vetera dilecte mi
seruauit tibi. Sicut ḡ x̄ps in suis predicatio-
nibz disputatōnibz cū iudeis seruauit regu-
lam. quia cum doctrinis noui testamenti ita

Sermo

ois scriba doct^r. Ista regulā tenuit. b. katherina q̄ fuit i magnis subtilibz disputatōibz p̄dicatōibz cū auctibz nouiz veteris testamti. Iō d̄ ea dicit. p̄fert d̄ thesauro. Inuenio q̄. b. katherina fuit i magnis strictis tribz disputatōibz. z i oibz de^o dedit sibi victoriā.

Prima fuit domestica secreta.

Secda fuit philosophica facūde.

Tercia fuit tyranica terribiliter.

Sed ipsa cū auctibz nouiz veteris testamti habuit victoriā zc. Iō dicit. p̄fert d̄ thesauro suo noua vetera. Dico p̄mo zc. Primo ei disputauit cū m̄re sua. Secdo cū q̄dā serō heremita. Tercio cū s̄gine Maria. Et. b. katherina habuit q̄ttuor excellencias.

Prima nobilitas generis q̄ filia regis cipri.

Secda ē pulcritudo maxima corporis.

Tercia ē sapia intellect^r. q̄ p̄voluit vt ad disceret artes liberales. i q̄bz tm̄ p̄fecit. q̄ nullus audebat cū ea disputare. habebat em̄ intellectū valde clar. Quarta q̄ erat ditissima. q̄ cū eēt. xvij. annoz. obiit ei^r p̄z. z ipsa remāsit heres. Et ex istis quattuor fama sua extēdebat p̄ orbē. intm̄ q̄ fili^r impatoris rome voluit eā in vxorē. z misit nūcios sup̄b ad matrem. de q̄bz fuit m̄ multū gauisa. q̄ mūdana erat. q̄ filia sua eēt impatrit. Et nunciavit filie. Que r̄ndit. V̄r mea placet mihi p̄ bono p̄muni regni mei h̄zē viz vt dicitis. Sed sicut dicitis fama est de prudētia mea. iō nullo mō ducā viz nisi prius eū videā. q̄ societate viri z vxoris nō est vni^r diei. sed ad semper. Et mater replicauit. Et nunq̄d est licitū vos ire romā vel ipm̄ huc venire ad videndū. Absit. Ideo r̄ndit m̄ri. Mater vos scitis q̄ multi sunt defectuosē. q̄ sunt fatui vel infirmi. Iō nūq̄ ducā viz nisi videā prius. Et m̄r. Nunq̄ fuit q̄ mulier respiciat viz. R̄ndit. Ubi est sapientia mea. Sapientia dat vt homo sciat se regere z gubernare. Nā null^r emit aliqd̄ in sacco. Et ait m̄r. Filia q̄d ḡ r̄ndebim^r impatori. q̄les excusatōes. R̄ndit. sicut vobis placuerit. q̄ ego nullo mō cōsentirem. Ecce disputatio domestica. V̄r h̄o anxia cogitauit vt p̄ quendā sanctū heremita eā ad m̄rimoniū induceret. p̄pter q̄d. b. Katherina z heremita locuti sunt. Dixit em̄ sibi heremita. Audi diui q̄ fili^r impatoris vult vos in vxorē. Herit magnū bonū nō solū vobis sed regno vestro. R̄ndit. Sicut dixi matri mee ita etiam dico vobis q̄ placet mihi matrimoniu. sed optet me videre viz. que recipiā. al's nō faciā. Tūc

sanct^r heremita a deo inspirat^r cogitauit tractare aliud m̄rimoniū. Nā tunc. b. Katherina erat infidelis. Et heremita dixit sibi quō ipse faiebat vni d̄no nobilissimo qui d̄r x̄ps Ihs q̄ est tāte potētie. sapiētie z pulcritudis. q̄ sol z luna mirant. habet matrē virginē zc. Velle tis istū in sponsum. Respondit. b. Katherina. q̄ p̄mo vellet eum videre. Tūc ait heremita. Ergo ista nocte dormiatis sola i cameravestra siue cameraria zc. z orabitis genibz flexis dicens. Virgo Maria ex v̄ra miscdia oñda tis mihi filiū v̄m. Et ego et alia pre rogabo vt vobis ostēdat. Et ipsa tā tota philocapta de Ihu recessit ab heremita. expectās noctez cū desiderio. z ornavit camerā suā. licet camera filie regis semp sit ornata. z accēdit cerceos z posuit se i orōnezc. Rogādo virginē vt ostēderet sibi filiū que tm̄ heremita sibi laudauerat. Dicat quō s̄go sibi cū immēso lumie apparuit. angelis z s̄ginibz associata. Cogitare dilectōem z admiratiōem. b. Katherine. tota distracta de tanta pulcritudine. Ad quam ait s̄go Maria. Quare vocastis me. q̄d vultis. Respondit. vt ostendatis mihi filiū vestrum. Et ait s̄go. Placet mihi. Et eleuato mātello ostēdit sibi filiū etatis. xvij. annoz vel. xv. di. Ecce vultis eū. Tūc. b. Katherina tota ignita amore. O benedicta. nō sum digna vt sim ei^r sponsa sed ancillazc. Et ait s̄go ad filium. Et vos fili vultis eā. R̄ndit. nō. quia turpis ē. Et subito tota visio disparuit. z ipsa remāsit tota desolata de verbo x̄pi. cū reputaret pulcrior de mūdo. Et i crastinū de mane iuit ad heremita narrās sibi oñia p̄ ordinē. Et heremita cepit q̄si ridere. d. Veritatē dixit vobis. Vos ei filia i corpe est pulcrior de mūdo. sed nō in aia. Sciatis filia q̄ aia ē facta ad imaginē dei. q̄ est vna h̄is tres potēcias seu virtutes. z declarauit sibi mysteriū trinitatis. Sed q̄ i vtero creata est recepit maculā. Sic si imago i mergere i pelue de luto deturparet z macularē tota. Ita ē aia. Et cū aia vestra sit adhuc maculata. iō x̄ps q̄ videt nō solū corpus sed z aiam. ḡ dixit q̄ estis turpis. Et katherina O pater est aliq̄ medicina vt possem lauari. R̄ndit heremita. Ita: baptis^m qui a x̄po p̄pter hec est ordinatus. Et instruit eā i fide catholica. et ipsa requirente baptizauit eam. Et dixit sibi q̄ iterum oraret in nocte se quenti. et faceret sicut in p̄cedenti nocte. z ita fecit. Et s̄go sibi apparuit iter^r vt prius zc. Et q̄n dixit s̄go filio. placet vobis. Respōdit. ita

De sancta Katherina

qz modo est pulcra. Tunc potuit sibi dicere
Tota pulcra es amica. tota pulcra es. et ma-
cula nō est i te. Cañ. iij. Tunc virgo Maria
tradidit anulū. b. Katherine. et desponsauit
eā cū filio suo. Ecce hic victoria p̄me dispu-
tationis. qz fuit sponsa xp̄i. De nulla alia san-
cta legit sile. Licet em̄ oēs s̄gines honeste et
oēs aie sancte sint: sponse xp̄i. nō tñ cū tali so-
lenitate vidēdo xp̄m. nec cum anulo. Et po-
terat tūc dicere. b. Katherine. Hāc amavi et
exq̄siui a iuuentute mea. z quesui sp̄sam mi-
hi eā assumere. z amator factus sum forme illi?
Sap. viij. Moralit̄ hic p̄ mulieribz. Logi-
tate hic rōnabiliter q̄ s̄go Maria postq̄ de-
sponsauit eos. dedit sponse filij sui doctrinā
z modū quō se gubernaret vocalit̄ vel mēta-
lit̄ vt sibi placuit. dans sibi. v. doctrinas vt ef-
set digna venire ad nuptias gl̄ie celestis. z se
p̄seruaret in amore sponsi sui. Prima q̄ eēt
humilis. sicut sponsus semp̄ voluit eē humil̄
in hoc mūdo. Ideo filia foris deponatis or-
namēta vana. coronas z iocalia. monilia z alia
zē. Quāto em̄ eritis humilior. tanto magis
placebitis sponso v̄zo. Sp̄sus em̄ vester ha-
bet p̄trarias p̄ditōes dñoz z hoim mūdano-
rum. q̄ in suis sponsis volūt pompā zē. Nō sic
filius meus. Secūda q̄ sitis misericors vt sp̄-
sus vester q̄ semp̄ fuit misericors. dans om̄ia
aurum z argentū. nihil sibi retinuit. sic place-
bitis sibi. Tercia q̄ caueatis a mala societa-
te di. Honeritis filia mea q̄ fili⁹ me⁹ est valde
zelotipus. quia sicut semp̄ fuit virgo. z voluit
nasci de me virgine. diligit singulariter s̄gi-
nitatē. non curetis ducere sp̄alem. nolite re-
spicere hoies. qz de vno aspectu possētis in-
fici. in curia vestra habeatis hoies z mulieres
senes. Quarta noueritis filia q̄ fili⁹ meus fu-
it magne abstinentie. tñ semel comedebat in
die. nō carnes zc. Ideo vos filia dimittat̄ ca-
pones p̄dices zc. Nā s̄ginitas sine abstinentia
nō potest p̄seruari. Quinta sponsus vester fu-
it semp̄ diligēs orando z p̄dicando. Ita vos
filia oretis z legatis. nō in libris gentiliū phi-
losophoz. sed in euangelij. z sic p̄seruabitis
vos i amore sponsi v̄zi. z in breui faciem⁹ nu-
ptias i celo. Recte poterat dicere virgo Ma-
ria. Emulet̄ em̄ vos dei emulatōe. Despōdi
em̄ vos vni viro. ij. ad Corinth. xj. Promitto
vobis q̄. b. Katherina optime seruauit ista
p̄silia ex quo sciuit p̄ditiones sp̄si. Ideo de
ea potest intelligi illud. Mulier innupta et
virgo cogitat que dei sūt vt sit sancta corpo-

rez sp̄. j. Cor. vij. Secūda disputatio fuit
philosophica facunde. Dicatur quō tūc tem-
poris erat q̄dam impator Maxenci⁹ nomie.
non tamē roman⁹. sed vltra mare occupaue-
rat sibi totum mundū. z morabat in ciuitate
Alexādrie. p̄sequabatur xp̄ianos vt adoraret
ydola. vel q̄ morerent. Qui i templo sacrifi-
cabat ydolis. Beata Katherina tota ardens
in amore sponsi sui accessit ad eum. z intrep̄-
de dixit impatori. Impator. de bona rōe de-
bui tibi exhibere reuerentiā. sed nō feci. quia
nō facis reuerentiā creatori tuo q̄ est in celo.
sed adoras ydola i quibz demones habitant
quō tu potes credere q̄ illi sint dñi. cum nec
ibi sit aliqd diuitatis. Eleua oculos tuos et
cognosce. q̄ ille q̄ creauit celū z terrā est deus
solus. Vide ordinē sol. iunet stellaz in zodi-
aco. Et ip̄a mirabiliter sciebat istā artē dicēs
Cogita p̄uidentiā diuinā que toti mūdo p̄-
uidet. Quō ḡ potes adorare ydola q̄ arte hu-
mana sunt facta. De hoc impator indignat⁹
cepit eā. z in carceri iussit. b. Katherinā. z vo-
luit h̄zē p̄siliū qd eēt de ea fiendū. Et fuit sibi
dictū quō erat sapientissima. z si p̄ rōez possz
vinci esset maior victoria q̄ si p̄ tormenta. et
multi xp̄iani sequerent̄ eaz. Et placuit impa-
tori. z misit p̄nuersas puicias. z vocauit. l.
rethores i omni facultate acutissimos. nesci-
entes causas eozū vocationis. Cūq̄ impera-
tor dixisset q̄ erat vna nobilis domicella que
dixerat q̄ dñi nostri sunt demones. z q̄ non
est nisi vn⁹ deus creator celi et terre. Et licet
possem eā superare tormentis. sed magis vo-
lo vt p̄rōem vincat. Ideo p̄mitto vobis ma-
gna donaria si eādē rōne superare potestis
Un⁹ autem eozū in supbiam elatus dixit. O
magnū impatoris p̄siliū vt hāc de causa tot
sapientissimos inuitaret. Et alter dixit. Ve-
niat puella. qz qñ videbit. cognosce q̄ nūq̄
vidit nec audituit sapientes nisi modo hic est
em̄ flos scie tot⁹ mundi seu orbis. Angel⁹ au-
tem dñi i nocte apparuit beate Katherine ex
parte sponsi sui p̄fortans eam. z reuelauit si-
bi de disputatōe in crastinū fienda. Tot ac-
uitas voluit interesse disputatōi. Dicat quō
in crastinū p̄uenerūt omnes rethores i aula
impatoris Et impator fecit venire btām Ka-
therinā i medio eorum. Cum aut̄ om̄s tace-
rēt. dixit impator. Quare nō dicitis aliquid
Et vn⁹ rethoz dixit. Nos venim⁹ ad docēdū
Ideo ponas p̄clusiones. Ad quam impator
Illud qd dudū dixisti de dñis dicas hic mō

Sermo

Rñdit. b. katherina. Impator male ordiasti bellū. tot sapiētes vnā puellam. z eis fecisti magnas pmissiones si me superēt. z mibi nil pmissis. sed nolo aliqd a vobis. sed a dño iesu xpo. Et statim vn⁹ rethor supbe dixit. Ecce de q loq̄t. de quodā hoie crucifixo tradito ab vno discipulo suo. Hos sperabam⁹ q dice ret altissima de astrologia. Rñdit. b. katherina. Ego incepti loq̄ de illo q ē pncipiū omniū opoz. qz de porib⁹ por ē speculatio. Cū ḡ xps sit pncipiū oim rez. iōzc. Et phs cū indigna tōez ira voluit rñdere. Sed dixit. b. katherina. Nō cū impetuz ira optet loq̄. Ira em̄ impedit aīm ne possit discernere rez. Et phs ait impatori. Ecce dñe. qz iā est in dictione. qz dicūt xpiani q ille hō Jhs habuit pncipiū in quadā muliere. quō ē pncipiū oim rerum. Rñdit. b. katherina. Dico q dñs me⁹ Jhesus xps ē hō ver⁹ vt ali⁹ nat⁹ Maria vrgine spūsceti ope. z habuit pncipiū eēdi hoies. nō tñ essendi deū. qz iā erat de⁹ eternalit. Sicut d te phe. si rex vel impator faceret te militē. mō tu incipes eē miles. licet nō incipes mō esse hō. Q dixit impator. Ista ē magna ratio. Et phs obmutuit. Ali⁹ phs arguit di. Probo q cecidistis in errozē fm phiam. Regula ē phie q finiti ad infinitū nulla ē portio. Certū est q hō ē finit⁹. de⁹ aut ē infinit⁹. ḡ nō pōt esse portio. igif attēdatis qd dicis. z reuocate qd dixistis. Rñdit. b. katherina. Uez est q finiti ad infinitū nulla ē portio mēsuratiua. licz causatiua bñ vel stētina. Ira qz i xpo deo et hoie nō est ibi portio hūanitatē ad diuinitatē mēsuratiua. sed causatiua. qz diuinitas ē cā humanitatē. z stētina. qz suppositū diuinitū stinet humanitatē. Iste rōnesz argumēta tāgunt i eius vera hystoria seu legēda. Et phs nō potuit replicare. Et declinato capite ali⁹ phs ait. Vos dicis. Jhs voluit incarnari. nasciz pati p saluatōe hoiz. Cōtra. frustra fit p plura qd pōt fieri p pauciora. Certū ē q si ille Jhs erat de⁹. solo velle vlt pho poterat saluare. qd ḡ oportuit eū tot pati. Rñdit. b. katherina. Phe qñ dī. frustra fit. Verū ē. si ita bñ fiat. sed aliqua sunt q cū magno labore fiūt. q subito nō ita bñ fierēt. Certū ē q in deo nulla est qualitas. sed sua miscōiaz iusticia sunt sua eēntia. Et in omib⁹ opibus suis oñdit sil suā miscōiaz suā iusticiā. qz si cut nō pōt dimittere se. sic nō pōt dimittere suam miscōiaz nec iusticiā. Si em̄ solo verbo saluaret oēs: maxia mīa fuisset. sed vbi eēt sua

iusticia. Si pho dānasset oēs fuisset maxia rigor iusticie. sed vbi fuisset sua miscōiaz. Jdo voluit incarnari. nasciz pati. vt sil appareret sua mīa. vt ipse amore nri pateret q in nullo demeruit. z sua iusticia solues pciū iustū. f. sāguinē suū. p nra redēptōe. Et phs nō habuit replicā. Ali⁹ dixit. vos dicis. et vna pte. q est vn⁹ de⁹. z ex alia dicitis q sūt tres psonē. Ecce hic dictione manifesta. qz qe sunt supposita tot sūt eēntie. Rñdit. b. katherina. q sit vn⁹ de⁹ nō ē dubiū. sed q sint tres psonē pī. fili⁹ et spūscūs. ostēdo ad oculū sole. vbi ē pī generās. qz q generat pī pōt dici. Ecce suba solis q de se generat radiū. et radi⁹ genit⁹ pōt dici fili⁹. Et substātiāz radi⁹ spirāt calorē. Spirat⁹ em̄ spūscūs pōt dici. Idē in deo. Ali⁹ dixit. Ista puella ē loq̄t. z nescit qd dicit. Hiaz credo q stultior gēs mūdi sunt xpiani. dmo qz adorāt panē. z comedūt illū quē dicūt de um eē. Ecce stulticia. nec mūd⁹ dz sustinere h. Rñdit. b. katherina. Hos nō adorām⁹ panē. sed xpm infra hostiā. qz dicitis vobis a xpo ordinatis: dute diuina non remanet ibi panis sed corp⁹ xpi stinet infra illā cortinā albā. quēadmodū impator i tēplo stat infra cortinas. z adorāt a militib⁹. licet non videat. tñ credit ibi eē. itaz nos. Itē qñ frāgil hostia in trib⁹ ptrib⁹. quēadmodū i passione hūanitas fuit diuisa i tres ptes. f. sanguis. corp⁹z aīe nō frāgil xps. vt si frāgil speculū: nō frāgil imago. Dicebāt milites. Magnā rōem hz ista domicella. Itē xps nō est ibi cib⁹ q in stomacho corp⁹ recipiat in digestionē. sed i memoriā ignee caritatis. Ali⁹ dixit impatori. Dñe ista repbēdit vos qz adorāt⁹ idola. z ipsi xpiani etiā adorāt idola seu imagines. iō. Rñdit b. katherina. Hos nō adorām⁹ imagines sic nō tu adorās lras. s. qro qre tu tenes lras. Rñdit. vt reducāt mibi ad memoriā. z repñtēt facta pterita. Et. b. katherina ait. Et pp̄ h etiā nos tenem⁹ imagines. ad repñtandū z reducēdū ad memoriā. Qñ em̄ videm⁹ crucē: repñtāt nobis passio xpi. et reducim⁹ ad memoriā illud tñ bñficiū. Sicut notabile op⁹ impator⁹ de pingit vel scribit vt memoret. Tūc fuit verificata in. b. katherina illa phia xpi dicentis. Ego dabo vobis osz sapiam cui non poterit resistere z tradicere oēs aduersarij vzi. Luc. xxi. Rethores em̄ tacebant vt muti. Et imperator iratus dixit. Et nunquid dicebatis q vnus discipulus vester minimus fuisset sufficiens. quare vocaui vos tot sapiētes.

Tūc surrexit vn^o de pncipalib⁹ dicens impa-
tori. Nūq̄ aliquis ausus fuit se nobis ppare
nec nobiscū disputare. sed exq̄ spūscū loq̄t
i ore ist^o domicelle. nisi sectā deoz pbabilio-
rē ostēderis. ecce oēs puerimur ad xpm. z fle-
tis genib⁹ ad pedes. b. katherine p̄fitebantur
xpm vez deū z boiem z mūdi saluatozē. Et fu-
it p̄lectā p̄phā Hier. xv. Si sepaueris p̄cio-
sū. s. fidē xpianā a vili. s. a secta paganica qua-
si os meū eris. p̄uertēt ipsi ad te. z tu nō p̄uer-
teris ad eos. Tūc impator vt rabi⁹ sic debu-
it ptulit sniam p̄. l. rethores vt p̄burerēt stati
Qui dixerunt. b. katherine. erit piculū si sine
baptismo moriamur. Rndit. exq̄ nō potest. re-
cipe sc̄m̄ baptisma: martyriū suplebitz erit
vobis i baptisū. Dicat miraculū quō fue-
rūt illesi ab igne. q̄ nec vestes nec capillos ca-
pit⁹ p̄bussit. nec senserūt dolorē i morte. sed sic
sine dolore hō spirat anhelitū. sic tradiderūt
aias suas i manib⁹ angeloz. Ecce victoria di-
sputatōis p̄fice. Et possum⁹ dicere. b. kathe-
rine. Diffusa ē grā i labijs tuiszē. Diē. b. Bre-
go. q̄ bonavita ostēdit q̄dz quō dz hō loqui.

Tercia disputatioz fortioz fuit tyranica
terribilit. Nā vidēs impator q̄ multi p̄uerte-
bātur ex miraclo. cū blādib⁹ aggreditur
eā: dicendo. Tu decepsisti istos p̄hos cū tua
eloq̄ntiaz sciaz mereris mortem. Sed si vis
adorare ydola remittā tibi mortē. z eris vroz
mea. z faciā tibi ymaginē. Vidēs q̄ nihil fa-
ciebat sic. fecit q̄ttuoz argumēta p̄ ipsam

Primū fuit p̄ locū a dolore. sed ipsa respō-
dit p̄ patientiam.

Scdm fuit p̄ locū ab horroze. sed respon-
dit p̄ p̄fidentiam.

Terciu fuit p̄ locū a terroze. sed respondit
p̄ constantiam.

Quartū fuit p̄ locum a timoze. sed respon-
dit p̄ p̄seuerantiam.

Primū fuit q̄ nuda fuit posita in eculeo. et
cū scorpionib⁹ p̄cussa. Dicat p̄ctica quō riuī
sanguis decurrebāt. z ipsa rndit p̄ patiaz: di-
cēdo. Jhs ihs. Non sunt p̄digne passioēs h⁹
zpis ad futurā gl̄iam. Rom. viij. Scdm fu-
it quādo posita fuit i carcere tenebrosoz feti-
do vt terreretur. z q̄ nō dare sibi cib⁹ nec po-
tus. xij. dieb⁹ vt ibi moreretur fame. sed rndit
p̄ p̄fidentia. Et venerūt angeliz illuminauerūt
carcerē. z in noie Jhu curarūt vulneraz pla-
gas. z q̄libet die portabāt sibi cibū. Qd̄ vidē-
tes regina z Porphiri⁹ p̄uerterūt se cū ducen-
tis militib⁹. z poterat dicere. b. katherina cuz

David. Dñs regit me z nihil mihi deerit: i lo-
co pascue ibi me collocavit. Terciu fuit p̄ lo-
cū a terroze Impator credens q̄ eēt mortua
q̄n vidit eā dixit. Quis dedit sibi cibū. z volu-
it occidere custodes. s. ipsa p̄hibuit di. q̄ nō
custodes sed xpus p̄uidit sibi. Impator autē
spumās cogitās q̄le tormentū sibi daret. di-
xerūt sibi aliq̄ p̄ faceret duas rotas voluētes
seyna p̄ allā vt terreretur. non solū. b. kathe-
rina. sed z ali⁹ xpianizē. Huic argumēto rñ-
dit p̄ p̄stantia: di. Ecce em̄ de⁹ adiuuat me.
z dñs susceptoz est aie mee. Quartū fuit p̄ lo-
cū a timoze. Dicit p̄hs q̄ vltimū terribilium
terribilissimū ē mors Quādo em̄ impator vi-
dit q̄ oēs p̄uertebātur visis tot miracul. z de
occisione gentiliū a rotis. p̄cepit sibi caput
amputari. Tūc. b. katherina respondit p̄ p̄se-
uerantia. z flexis genib⁹ orauit. regratiās deo
de castitate in q̄ p̄seruauit eā. z de victoria. et
de p̄seuerantia finali. z orauit p̄ sui memo-
riā agentib⁹. Et statim vox de celo dixit. Ve-
ni electa mea. Ecce tibi beatitudinis ianna
aperitur. His ho qui passionē tuam celebra-
bunt. opē de celis p̄mitto. Et mox decollata
est. fluxitq̄ lac p̄ sanguine in signū yginitat⁹
Accedētes autē angeli. visibilit corp⁹ e⁹ et ca-
put p̄ aera detulerūt in montē synai. z ibi fa-
bricato sepulcro angelicis manib⁹ honorifi-
ce sepelierūt. vbi inter innumera mira-
cula q̄ fiūt ibidem. vnū est insigne. q̄ de sepulcro ip-
si⁹ oleū dz incessanter emanare Et possumus
dicere sibi. Ecce angeli accesserūt z ministra-
bant ei. Matth. iij. c.

Diuini verbi interpretis z p̄dicatoris im-
marcescibilis sacre⁹ theologie p̄fessoris exi-
mij sancti Vincentij confessoris diuī ordi-
nis p̄dicatoz Sermones subtilissimi d̄ san-
ctis p̄ totū anni circulū finiūt Impressi Ar-
gentine Anno dñi. M. cccc. lxxxvij. Cōple-
ti feria sexta ante festū Purificationis sancte
Marie virginis.

Gregorius